

କାହାପାଇଁ ଘଣ୍ଟା ବାଜେ

ଆର୍ଥେଷ୍ଟ୍ ହେମିଂଉଏ

ଅନୁବାଦକ—ଲୁଲୁ ନଚେଲ୍-କୁମାର ରାୟ

FOR WHOM THE BELL TOLLS

By Ernest Hemingway

(c) Ernest Hemingway

ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ—୩୦୦୦

୧୯୭୬ ମସିହା

ବୋଉ ବନ୍ଧାଇ—ଛଅଟଙ୍କା ପରୁଟି ପଇସା

ବୋଉ ବନ୍ଧାଇ ସାଧା—ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା

ପ୍ରକାଶକ

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସା ପୁସ୍ତକ ଭଣ୍ଡାର

ବାଙ୍କିବଜାର

କଟକ-୨

ମୁଦ୍ରକ

ସଞ୍ଜରେଖା ପ୍ରେସ୍

କାଳିବଜାର

କଟକ-୨

ପ୍ରଥମ ପରିଚ୍ଛଦ

ବନ ମଧ୍ୟରେ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଦେବଦାରୁ ପତ୍ରବହୁଳ ଛୁଇଁଲେ ସେ ଶୋଇଥିଲେ । ଦୁଇବାହୁକୁ ଛନ୍ଦି ସେଥିରେ ରଖିଥିଲେ ଚିରୁକ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବରେ ଉକ୍ତ ଦେବଦାରୁ ଗଛର ଚୂଡ଼ାଦେଇ ପବନ ସାଁ ସାଁ ବହୁଥିଲା । ସେ ଯେଉଁଠି ଶୋଇଥିଲେ ସେଟା ଯେଉଁଠି ପାହାଡ଼ର ଅଳ୍ପ ଗଡ଼ାଣିଆ ଅଂଶ, କିନ୍ତୁ ତା' ତଳକୁ ଗଡ଼ାଣିଆ ବଡ଼ ଡଙ୍ଗା । ସେଠାରୁ ଗିରିବର୍ତ୍ତୁ ଦେଇ ପିଚୁଡ଼ିଆ ରାସ୍ତାଟି ଯାଇଥିବାର ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ଏହି ରାସ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ ନଦୀ ଉପରେ ପୋଲ ବନ୍ଧା । ଗିରିବର୍ତ୍ତୁର ବହୁତ ତଳେ ନଈ କୂଳରେ ଗୋଟିଏ ଅଟାକଳ । ନଦୀଟି ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବାରୁ ପାଣି ତଳକୁ ପଡ଼ୁଥାଏ; ଏବଂ ନଦୀଘର ସୂର୍ଯ୍ୟ ରଶ୍ମିରେ ତାହା ଚୁପାପରି ଚକ୍ଚକ୍ କରୁଥାଏ ।

ସେ ପଚାରିଲେ “ହେଇଟି । ସେଟା କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?”

‘ହଁ ।’

‘ମୋର ତ ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ ।’

‘ତୁମେ ଗଲାପରେ କଲ ସ୍ଥାପିତ ହେଲା । ପୁରୁଣା କଳାଟା ଗିରିବର୍ତ୍ତୁର ବହୁତ ତଳକୁ । ସେ ସାମରିକ ମାନଚିତ୍ରର ଫଟୋ ଖଣ୍ଡିକ ତଳେ ମେଲାଇ ଅତି ଯତ୍ନର ସହିତ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବୁଢ଼ାଟି ତାଙ୍କ କାରି ଉପରୁ ଝୁଙ୍କିପଡ଼ି ତାହା ଦେଖିଲା । ସେ ଜଣେ ବାଙ୍କର କିନ୍ତୁ ନଦୀ ମଣିଷ । ସେ ଭଲ ଇନ୍ଦ୍ରିୟକର ପାଇନାମା ଏବଂ ଗୋଟିଏ କସ୍ ଗୁଣୀ କୁରୁତା ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି । ଗୋଡ଼ରେ ତାଙ୍କର ଦଉଡ଼ିତଳା କୁତା । ପାହାଡ଼ ଉଠାଣି ଚଢ଼ି ଆସିଥିବାରୁ ସେ ଝରନଶ୍ବାସ ନେଉଥାନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ବୋକଗୁ ବହୁ ଆଣିଥିଲେ ତାକୁ ଥୋଇ ତା ଉପରେ ହାତ ରଖିଥାନ୍ତି ।’

‘ତେବେ ତୁମେ ଏଠାରୁ ପୋଲଟି ଦେଖି ପାରୁନାହିଁ ?’

ବୁଢ଼ା କହିଲା “ନାହିଁ । ଏ ଜାଗାଟା ଗିରିବର୍ତ୍ତୁର ସହକାଶ ସ୍ଥାନ, ଏଠାରେ ନଦୀଟିର ଗଡ ବଡ଼ ଧୀର । ତଳକୁ ସେହି ଯେଉଁଠି ରାସ୍ତାଟି ବଙ୍କାଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଥିବୁ ସେଠି ଗଡ଼ାଣିଆ ବଡ଼ ଢିଗ ଏବଂ ସେଠାର ବର୍ତ୍ତୁଟା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଢିଗ ।

“ହଁ, ମୋ ମନେ ଅଛି ।”

‘ଏହି ବର୍ତ୍ତୁ ଉପରେ ହେଉଛି ପୋଲଟି ।’

‘ଆଜ୍ଞା ତାଙ୍କର ଜଗୁଆଳି ଘାଟି ସବୁ କେଉଁଠି ?’

‘ସେହି କରତକଳ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଘାଟି ଦେଖିପାରିବ ।’

ମାନବ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରୁଥିବା ଯୁବକ ଜଣକ ଖଣ୍ଡେ ଅତି ପୁରୁଣା ଖାକି ରଙ୍ଗର ପ୍ଲାନେଲ୍ କାମିଜ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲେ । ତହିଁର ପକେଟ୍‌ରୁ ନିଜର ପୂର୍ବଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର କାଢ଼ି ତହିଁର କାତସବୁ ରୂମାଲରେ ପୋଛି ଲେନ୍‌ସ୍ କାତଶ୍ରେଣୀକ ବୁଲାଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠିକ୍ କଲେ । ଏହାପରେ କରତକଳର ନାମଲେଖା ପଢ଼ା, ଦୁଆର ମୁହଁରେ ପଡ଼ୁଥିବା ବେଞ୍ଚ ଏବଂ ଗୁଳିଆ ଭିତରେ କରତଗୁଣ୍ଡର ଏକ ବିରାଟ ସ୍ତମ୍ଭ ଦେଖିଲେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପାହାଡ଼ରୁ ନଦୀକୁ ଗଡ଼ାଇ ବଡ଼ବଡ଼ କାଠଗରମାନ କଳ ପାଖକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ କୃତ୍ରିମ କେନାଲର କିୟଦଂଶ ଦେଖି ପାରିଲେ । ଯନ୍ତ୍ରରେ ନଦୀଟି ପରିଷ୍କାର ଏବଂ ଛଦ୍ମ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ବନ୍ଦ ଉପରୁ ପାଣି ତଳକୁ ପଡ଼ୁଥିବା ଯୋଗୁଁ ଜଳୀୟବାଷ୍ପ ପବନରେ ମିଶି ଯାଉଥିଲା ।

‘ସେଠି ତ ପହଞ୍ଚିବାଲା ନାହିଁ ?’

ବୁଢ଼ା କହିଲା “କରତକଳ ହତାରୁ ଧୂଆଁ ବାହାରୁଛି । ଏହାଛଡ଼ା ତାରରେ ଲୁଗାପଟା ଶୁଖିବା ଦେଖାଯାଉଛି ।”

“ହଁ, ମୁଁ ସେ ସବୁ ଦେଖୁଛି କିନ୍ତୁ ପହଞ୍ଚିବାଲା ଦେଖୁନାହିଁ ।”

“ଦ୍ଵିତ ପହଞ୍ଚିବାଲା ଭିତରେ ଗୁରୁରେ ବସିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହାରେ ବଡ଼ ଶରମ । ସେ ଗୁରୁରେ କେଉଁ ମୁଣ୍ଡରେ ବସିଥିବ ଆମକୁ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।” ବୁଢ଼ା ଗୁଣ୍ଡାଇଲା ।

‘ସମ୍ଭବତ ସେଇଆ । ଆଜ୍ଞା ଅନ୍ୟ ଘାଟି କେଉଁଠି ?’

‘ପୋଲ ତଳକୁ । ରାସ୍ତା ମରାମତ କଲବାଲା ବୁଢ଼ାଆ ପାଖରେ । ଗିରିବର୍ତ୍ତୁରୁ ପାଞ୍ଚମିଟର ଦୂର ।’

କରତକଳକୁ ଦେଖାଇ ସେ ପଚାରିଲେ “ଅଗ୍ନି ସେଠାରେ କେତେଲୋକ ରହନ୍ତି ?”

“ସମ୍ଭବତଃ ଗୁଣିତଶ୍ଚ ପ୍ରହସ୍ତ ଓ ଜଣେ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଜମାଦାର ।”

“ତା ତଳକୁ କେତେଜଣ ?”

“ବେଶୀ ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ଯନ୍ତ୍ରାନ ନେବି ।”

“ପୋଲ ଉପରେ ?”

“ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଧୁଇଜଣ ।”

ଯୁବକ ଜଣକ କହିଲେ “ଆମକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ଲୋଡ଼ାହେବ । ତୁମେ କେତେଲୋକ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବ ?”

ବୁଢ଼ା ଜବାବ ଦେଲା “ବର୍ତ୍ତମାନ ପାହାଡ଼ରେ ବହୁତ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଆପଣ ଯେତେ ଲୋକ ଦରକାର କରିବେ ମିଳିପାରିବ ।”

“କେତେ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ?”

“ପ୍ରାୟ ଶତାଧିକ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସାନ ସାନ ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ । ଆପଣଙ୍କୁ କେତେଜଣ ଲୋଡ଼ା ?”

“ପୋଲଟା ଭଲକରି ଦେଖି ସାରିଲେ ମୁଁ ସେ କଥା କହିବି ।”

“ଏଇଛୁଣି ଦେଖିବେ ?”

“ନା । ପ୍ରଥମେ ଏହି ବିସ୍ଫୋରକକୁ ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ ଯିବି । ମୋ ଇଚ୍ଛା, ପୋଲଠାରୁ ଅଧଘଣ୍ଟା ବାଟ ଦୂରରେ ଯଦି ଜାଗାମିଳେ ତେବେ ସେଠି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାପଦ ଭାବରେ ଲୁଚାଇବି ।”

ବୁଢ଼ା କହିଲା “ତାହା ଅତି ସହଜ । ଆମ ଏଠାରୁ ପୋଲଟା ବହୁତ ତଳେ ଅବସ୍ଥିତ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଟିକେ କଷ୍ଟ କରି ଶୀଘ୍ର ଉପରକୁ ଚଢ଼ିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆପଣଙ୍କୁ ଶ୍ରେୟ ଲାଗିଲାଣି ?”

ଯୁବକ କହିଲେ “ହଁ, ତେବେ ଆମେ ପରେ ଖାଇବା । ଅଗ୍ନି ତୋ ନାମ କଅଣ କହିଥିଲୁ, ମୁଁ ଭୁଲିଯାଇଛି ।” ଏମିତି ପାଶୋରି ଦେବାଟା ସେ ଖାସ୍ତା ଲକ୍ଷଣ ବୋଲି ମନେକଲେ । ବୁଢ଼ା ଜବାବ ଦେଲା “ମୋତେ ଆନ୍ଦାସେଲୁମୋ ବୋଲି

ତାଙ୍କୁ । ମୋ ଘର ଆକୌଡ଼ ଆଗରୁ ଗ୍ରାମରେ । ହଉ ଦିଅନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ବୋକଗୁ ମୁଁ ବଢ଼ିନେବି ।”

ଯୁବକ ଜଣକ ଡେଙ୍ଗା ଓ ଗୋରା । ଝାରେ ତାଙ୍କର ବାଲି କହୁରା ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଝାରେ ଓ ପବନରେ ତାଙ୍କର ମୁହଁ ଝାଉଁଳି ପଡ଼ିଥାଏ । ପରିଧାନରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଝାଉଁଳିଆ ମକନ ପ୍ଲାନେଲ୍ କାମିଜ, ଗୁରୁଜୀର ପାଇଜାମା ଏବଂ ଦଉଡ଼ି-ତଳା ଜୁତା । ସେ ନିର୍ମପଡ଼ି ଗୋଟିଏ ଚମଡ଼ା ବୋକଗୁ ଫିତାରେ ହାତ ପୁରାଇ ବୋକଗୁଟି କାନ୍ଦି ଉପରକୁ ଉଠାଇନେଲେ । ତତ୍ପରେ ଅନ୍ୟ ବୋକଗୁଟି ଉଠାଇ ପିଠିରେ ଥୋଇଲେ । ପିଠିରେ ଯେଉଁ ଜାଗାରେ ବୋକଗୁ ବଢ଼ି ଆସିଥିଲେ ସେ ଜାଗାର କାମିଜ ଅଂଶ ଓଡ଼ାହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଏହାପରେ ସେ କହିଲେ “ଏଥର କୁହ କୁଆଡ଼େ ଯିବା ?”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ଏଣିକି ଚଢ଼ାଣି ଚଢ଼ିବା ।”

ବୋକଗୁ ବୋହରେ ନିର୍ମପଡ଼ି, ଝାଲନାଲ ହୋଇ ଦୁହେଁ ଦେବଦାରୁ ସମାଜ୍ଜନ୍ନ ପାହାଡ଼ ନାସି ଆଗେହଣ କଲେ । ପାହାଡ଼ରେ କୌଣସି ବାଟପାଟର ଚିହ୍ନ ନଥିଲା; କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ପାହାଡ଼ରେ ବୁଲି ବୁଲି ଉଠାଣି ଉଠୁଥିଲେ । ବାଟରେ ସାନ ପାବତ୍ୟ ଝରଣାଟିଏ ପଡ଼ିଲା । ବୁଢ଼ା ଲୋକଟି ଆଗେ ଆଗେ ଦୃତପଦରେ ସେହି ଝରଣା ଶଯ୍ୟା ପ୍ରାୟେପାଶେ ଖଲା । ଫମେ ଉଠାଣି ବେଶି ଡିଶ ଏବଂ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଶେଷକୁ ଦେଖାଗଲା ଝରଣାଟି ଖଣ୍ଡିଏ ମସୃଣ ଅକର୍ମଣୀୟା ପଥରଦେଇ ତଳକୁ ପଡ଼ିଅଛି । ଏହି ପଥରଖଣ୍ଡି ଏକସ୍ତମ୍ଭ ସଦୃଶ ଡିଶ । ଏହି ପଥର ମୂଳେ ବୁଢ଼ା ଯୁବକ ଜଣକୁ ଅପେକ୍ଷା କଲା ।

ବୁଢ଼ା ପଚାରିଲା ‘କଷ୍ଟ ସହ ପାରୁଛ ତ ?’

ଯୁବକ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ‘ହଁ ଠିକ୍ ଅଛି ।’ ତାଙ୍କ ଦେହରୁ ଗମାଗମ ଝାଲ ବହୁଥାଏ ।

ଜଙ୍ଗର ପେଣୀ ସଲଖ ଉଠାଣି ଚଢ଼ିବା ଫଳରେ କନ୍ କନ୍ ହେଉଥାଏ ।

‘ମୁଁ ଫେରି ଆସିବାଯାଏ ଏଇଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆଗରୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଇ ଆସେ, ନଭୁବା ଗୁଲି ରେଟରେ ଏହି ବିଶ୍ଳେଷକ ସହଜ ପ୍ରାଣ ଯିବ ।’

ଯୁବକ କହିଲେ ‘ରହସ୍ୟ ଛଳରେ ସୁଧା ଏକଥା କହିବ ନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା କେତେ ଦୂର ?’

‘ଅନ ନିକଟରେ । ଆପଣଙ୍କୁ କଅଣ ବୋଲି ଡାକନ୍ତି ?’

ଯୁବକ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ‘ରବଚ୍ଚେ ।’ ଏତେ ବେଳକୁ ସେ ବୋକଟୁ ଦୁଇଟା ନଦୀ ଶଯ୍ୟାର ଦୁଇ ପଥର ଫାଙ୍କରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଖସାଇ ଦେଉଥିଲେ ।

‘ରବଚ୍ଚେ ! ତେବେ ଏଇଠି ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବି ।’
ଯୁବକ କହିଲେ ‘ହେଉ । ଆଜ୍ଞା ଏହି ବାଟ ଦେଇ କଅଣ ତୁମେ ପୋଲକୁ ଯିବା ସ୍ଥିର କରଅଛୁ ?’

‘ନା, ପୋଲକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସହଜ ଓ ନିକଟ ରାସ୍ତା ଅଛି ।’

‘କିନ୍ତୁ ଏହି ମାଲ ପୋଲଠାରୁ ବେଶୀ ଦୂରରେ ରଖିବାକୁ ମୁଁ ଚାହୁଁ ନୁହେଁ ।’

‘ହଉ, ପ୍ରଥମେ ଆପଣ ଦେଖିବେ । ଯଦି ପସନ୍ଦ ନ ହୁଏ ତେବେ ଅନ୍ୟ ଜାଗାକୁ ଯିବା ।’

ଯୁବକ କହିଲେ ‘ଦେଖାଯାଉ ।’

ଯୁବକ ବୋକଟୁ ପାଖରେ ବସି ରହିଲେ । ବୁଢ଼ା ପଥର ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଲା । ଚଢ଼ିବା ସେପରି କଠିନ ନଥିଲା । ବୁଢ଼ା ହାତ ରଖିବା ଜାଗା ନ ଖୋଜି ସେପରି ସହଜରେ ଚଢ଼ିଲା, ମେଥିରୁ ଯୁବକ ମନେ କଲେଯେ ବୁଢ଼ା ଏ ପଥର ବହୁବାର ଚଢ଼ିଅଛି । ତଥାପି ଉପରେ ଯେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କୌଣସି ଚିନ୍ତା ରଖିଯାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଯୁବକ ଜଣକର ନାମ ହେଉଛି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷୁଧାତୁର ଏବଂ ଚିନ୍ତୁତ ଥିଲେ । ସେ ବହୁବାର କ୍ଷୁଧାତୁର ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବସ୍ତ୍ରତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଦଶା କଅଣ ହୋଇପାରେ ସେଥିପାଇଁ ସେ ବଶେଷ ଚିନ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ଏ ସବୁ ଦେଶରେ ଶାନ୍ତ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ପଛପଟେ କାମ କରିବା କେଡ଼େ ସରଳ ଏହା ସେ ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ଜାଣିଥିଲେ । ଭଲ ପଥ-ପ୍ରଦର୍ଶକ ଜଣେ ଥିଲେ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କ ପଛରେ ରହି କାମ କରିବା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କାମ କରିବା ସହଜ କଥା । ଧରା ପଡ଼ିଗଲେ ତୁମ ଦଶା କଅଣ ହେବ ସେତିକି ହେଉଛି ଗୁରୁତ୍ବର ବିଷୟ । ଏହା ଛଡ଼ା କାହାକୁ ବଶ୍ୱାସ କରିହେବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଏକ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା । ହୁଏତ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ କାମ କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ତୁମକୁ ପୂରାପୂରି ବଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ହେବ, ନଚେତ୍ ଆଦୌ କରିବ ନାହିଁ । ଏହି ବଶ୍ୱାସ କରିବା ବିଷୟ ତୁମକୁ ନିଜେ ସ୍ଥିର

କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯୁବକଟି ଏ ସବୁ କଥା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବିବ୍ରତ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ।

ବୁଢ଼ା ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ଏବଂ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ସେ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ଯା ଆସ କରିପାରେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଭଲ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ିପାରନ୍ତି । ସକାଳୁ ବୁଢ଼ା ପଛେ ପଛେ ଚାଲି ସେ ବୁଝିଛନ୍ତିଯେ ବୁଢ଼ା ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖକୁ ମଧ୍ୟ ଆଗେଇ ପାରେ । ରବର୍ଟ, ଜର୍ଡାନ୍ ସବୁ କଥାରେ ବୁଢ଼ା ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ, କେବଳ ବୁଢ଼ାର ବିଚାର ବୁଦ୍ଧି ଉପରେ ସେ ଆଶ୍ରାହୀନ । ଏହି ବିଚାର ଶକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସେ ସୁଯୋଗ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ସେ ଯାହାହେଉ କୌଣସି ବିଷୟରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିବା ତାଙ୍କର ନିଜ ଦାୟିତ୍ବ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପାଇଁ ସେ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ନଥିଲେ କିମ୍ବା ପୋଲର ସମସ୍ୟା ତାଙ୍କ ପାଖରେ କଠିନ ସମସ୍ୟା ନଥିଲା । ପୋଲଟାଏ କେମିତି ଧ୍ୟାନ କରିହେବ ଏହା ତାଙ୍କୁ ଜଣା । କାରଣ ସବୁ ଆକାରର ପୋଲ ସେ ଧ୍ୟାନ କରି ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଯେଉଁ ବିଚାରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦୁଇ ବୋକରୁରେ ଅଛି ସେଥିରେ ଏମିତି ପୋଲଠାରୁ ଦୁଇଗୁଣ ବଡ଼ ପୋଲ ମଧ୍ୟ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ ହେବ । ୧୯୩୩ରେ ସେ ଅରେ ଲ ଗ୍ରାଞ୍ଜା ଯାଉଥିଲାବେଳେ ଏହି ପୋଲ ଉପରେ ଯାଇ ଏହାର ଲମ୍ବା ଚଉଡ଼ା ଜାଣିଥିଲେ ଏବଂ ଠିକ୍ ଏହି ଧରଣର ବିବରଣ ଗୋଲ୍‌ଜ୍ ଏସ୍କୋରିୟାଲ୍‌ର ଗୋଟିଏ ବାହାର ଘରେ ବସି ଦୁଇଦିନ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ ପଡ଼ି ଶୁଣାଇଥିଲେ ।

ଲମ୍ଫି ଆଲୁଅରେ ବଡ଼ ମାନଚିତ୍ର ଉପରେ ପେନ୍‌ସିଲ୍ ଦେଖାଇ ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହିଥିଲେ “ଏହି ପୋଲଟା ଉଡ଼ାଇଦେବା କିଛିତ ମାତ୍ର । ବୁଝିଲି ନା ?”

“ହଁ ବୁଝିଲି ।”

“ଝାଲି ପୋଲଟା ଉଡ଼ାଇ ଦେବା ଅତି ନିଶ୍ଚୟ କଥା । ଏହା ବରଂ ଆମର ହସଲତା ।”

“ହଁ—ସାଥୀ ଜେନରାଲ୍ ।”

“ଆହମଣ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସମୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ସେହି ସମୟକୁ ପୋଲଟା ଧ୍ୟାନ କରିଦେବା ହେଉଛି ଅସଲ କାମ । ଏହା ତ ତୁମେ ବୁଝି ନେବା ସ୍ବାଭାବିକ ! କେତେବେଳେ ଓ କେମିତି ଏହା କରିବାକୁ ହେବ ଜାଣି ରଖ ।”

ଗୋଲ୍‌ଜ୍ ପେନ୍‌ସିଲ୍ ଟେକି ନିଜ ଦାନ୍ତରେ ପିଟିଲେ । ରବର୍ଟ, ଜର୍ଡାନ୍, ଲମ୍ଫି ଜନ୍ମ ନଥିଲେ ।

ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହି ଚାଲିଲେ “ତୁମର ଅଧିକାର କଅଣ ଏବଂ ତୁମେ କିପରି ଭାବେ ତାହା କରିବ ବୁଝିଲୁ ?” କହିଲାବେଳେ ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲୁଡ଼ୁଥିଲେ । ସେ ପୁଣି ମାନବତାରେ ପେନ୍‌ସିଲ ପିଟି କହିଲେ “ମୁଁ ହେଲେ ଏମିତି କରନ୍ତି । ଅଥଚ ଆମ ଇଚ୍ଛା ମତେ କାମ କରିବାକୁ ଆମର ଯମତା ନାହିଁ ।”

‘କାହିଁକି ନାହିଁ କମ୍‌ରେଡ୍ ସେନାପତି ?’

ଗୋଲ୍‌ଜ୍ ରାରିଯାଇ କହିଲେ “କେତୁଟା ଆକ୍ରମଣ ତୁମେ ଦେଖିଛ ଯେ କାହିଁକି ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଅଛ ? ମୋ ଆଦେଶ ଯେ ବଦଳି ନାହିଁ, ଆକ୍ରମଣ କରିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଯେ ଆରଜ ହୋଇନାହିଁ ଏ ବନ୍ଧୁରେ ନିର୍ଭର ଜାମୀନ କିଏ ଦେବ ? ଆକ୍ରମଣ କରିବା ପ୍ରଗତି ହୋଇଅଛି କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟର ଯୁଦ୍ଧ ପୁରୁ ହୋଇଅଛି କିମ୍ବା ଯେମିତି ହେବା କଥା ଯେମିତି କୌଣସି ଆକ୍ରମଣ ହୋଇଅଛି ବୋଲି କିଏ ନିଶ୍ଚିତ ଜବାବ ଦେବ ?

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ଏହା ଯଦି ତୁମର ଆକ୍ରମଣ ହୁଏ ତେବେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଠିକ୍ । ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କଲେ ମଧ୍ୟ ସେସବୁ ମୋ ଆକ୍ରମଣ ନୁହେଁ । ଗୋଲ୍‌ଯାଜ ବାହନୀ ମୋର ନୁହେଁ । ମୁଁ ଏହା ମାଗିବି । ସମ୍ଭବ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଯାହା ଲେଉଟିଆଏ ସେମାନେ ମୋତେ ତାହା ଦେଇ ନଥାନ୍ତି । ଏହାତ ସବୁଠାରୁ ସାନ କଥା । ଆହୁରି ଅନେକ ବନ୍ଧୁ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଲୋକଗୁଡ଼ାକ କିଭଳି ତୁମକୁ ଜଣା । ମୋର କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ସବୁବେଳେ କିଛି ନା କିଛି ଗଟୁଛି । ସବୁବେଳେ କେହି ନା କେହି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିନିଅ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପଚାରିଲେ “ତେବେ ଘୋଲ୍‌ଟା କେତେବେଳେ ଉଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ହେବ ?”

“ଆକ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ ହେଲାକ୍ଷଣି, ମାତ୍ର ତତ୍ପୁରୁଷ ନୁହେଁ । ଯେପରି ସେହି ରାସ୍ତା ଦେଇ ଅତିରିକ୍ତ ସୈନ୍ୟ ନ ଆସନ୍ତି ।” ସେ ନିଜ ପେନ୍‌ସିଲ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାନଟା ଦେଖାଇଦେଲେ । “ସେ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଯେପରି କିଛି ନ ଆସେ ଏତକ ମୁଁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁ ।”

‘ତେବେ ଆକ୍ରମଣ କେତେବେଳେ ହେବା କଥା ?’

“ମୁଁ ତାହା କହିଦେବି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେଉଁ ଭାରିଷ ଓ ସମୟ କହିବି ତାହାକୁ ତୁମେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସୂଚକ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିବ । ସେହି ସମୟକୁ ତୁମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିବ । କିନ୍ତୁ ଆତ୍ମମଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଗଲପରେ ପୋଲଟାକୁ ଉଡ଼ାଇ ଦେବ । ସେଇଟାହିଁ ହେଉଛି ଅତିରିକ୍ତ ସୈନ୍ୟବଳ ଆଣିବାର ଏକମାତ୍ର ରାସ୍ତା । କେବଳ ମାତ୍ର ସେହି ଗୋଟିକ ରାସ୍ତାରେ ସେମାନେ ତୋପ, ଟ୍ୟାଙ୍କ୍, କିମ୍ବା ଟ୍ରକ୍ ଗାଡ଼ି ଗିରିବର୍ତ୍ତକୁ ଆଣି ପାରନ୍ତି । ମୁଁ ସେହି ଗିରିବର୍ତ୍ତକୁ ଆତ୍ମମଣ କରିବି, ଏଣୁ ପୋଲଟା ଯେ ଧ୍ବଂସ ହୋଇଗଲା ଏତକ ମୁଁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁ । କିନ୍ତୁ ଆତ୍ମମଣ ଧୁବରୁ ନୁହେଁ । ଯଦି ଆତ୍ମମଣ କରିବା ମୁଲତର ରଖାଯାଏ, ପୋଲଟାକୁ ମରାମତି କରିହେବ । କେବଳ ଦୁଇଜଣ ଜଗୁଆଳୀ ସେଠି ଅଛନ୍ତି । ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ ଲୋକଟି ଯିବ ସେ ଏକମାତ୍ର ସେଠାରୁ ଫେରିଅଛି । ଶୁଣିଲି ସେ ବଡ଼ ବଶ୍ୱାସୀ ଲୋକ । ତୁମେ ବୁଝି ପାରିବ । ପାହାଡ଼ରେ ତାହାର ଲୋକବାକ ଅଛନ୍ତି । ତୁମର ଯେତେ ଲୋକ ଦରକାର ନେବ, ତେବେ ଯେତେ ଅଳ୍ପ ଲୋକ ବ୍ୟବହାର କରିବ ସେତେ ଭଲ; କିନ୍ତୁ ଯେତେକ ଦରକାର ତହିଁ ଉଣା ନେବ ନାହିଁ । ତୁମକୁ ଏସବୁ କଥା ଆଉ ଅଧିକ କଥା କହିବି !”

“ଆଜ୍ଞା ଆତ୍ମମଣ ଆରମ୍ଭ ହେଲାଣି ବୋଲି ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?”

“ପୂର୍ବ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତରନ ସୈନ୍ୟ ଆତ୍ମମଣ କରିବେ । ଆତ୍ମମଣ ସ୍ଥଗନ କରିବା ପାଇଁ ବିମାନରୁ ବୋମା ବର୍ଷଣ କରାଯିବ । ବୋମା ଖସି ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଣି ପାରିବ ।”

“ତେବେ ବୋମା ଆସିଲେ ଶୁଣିଲେ ଆତ୍ମମଣ ହେଲାଣି ବୋଲି ମୁଁ ଧରିନେବି ?”

ଗୋଲ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲେ “ସବୁବେଳେ ଏପରି ବିଚାର କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତୁମେ ସେପରି ଧରି ନେଇପାର ଯେହେତୁ ମୁଁ ଆତ୍ମମଣ କରିବି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝିଲି କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଏହା ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ।”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏପରି କାମ ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ । ତୁମେ ଯଦି ଏକାମ କରିବାକୁ ନାହିଁ ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ କହିଦିଅ । ଯଦି କରିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଭାବୁଛ ତାହା ମଧ୍ୟ କହ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ‘ନା—ମୁଁ ଏହା ଠିକ୍ ମତେ ସମାଧାନ କରିବି ।’

ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହିଲେ “ମୋର ଏତିକି ଜାଣିବାକୁ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୋଲ ଉପରେ ଯେପରି କିଛି ଆସି ନ ପାରେ ସେଥିରେ ହୁଁ ତୁଁ ଯେପରି ନ ଘଟେ ।”

‘ବୁଝିଲି ।’

ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ ‘ଏପରି କାମ ଏପରି ଭାବରେ କରିବ ବୋଲି ମୁଁ କାହାକୁ କହିବା ପସନ୍ଦ କରେ ନା । ତୁମକୁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସେପରି କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେବନାହିଁ । ମୁଁ ଯଦି କୌଣସି ପତ୍ନୀ ଦିଏ ତେବେ ବାଧ୍ୟହୋଇ ଅନେକ କଥା କରିବ ଏହା ମୁଁ ବୁଝୁଛି । ଏକଥାପାଇଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ସବୁକଥା ଖୋଲି କହୁଅଛି । ସେଥିରୁ ତୁମେ ସବୁ ବୁଝିବ ଏବଂ ସବୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅସୁବିଧା ଓ ଗୁରୁତ୍ବ ଦୃଢ଼ୀକୃତ କରିପାରିବ ।’

“ଯଦି ସେ ପୋଲଟା ଉଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଏ ତେବେ ତୁମେ କିପରି ଲଗାଣ୍ଡା ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବ ?”

‘ଗିରିବର୍ତ୍ତ୍ତ୍ କୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା କରିପାରିଲା ପରେ ପୋଲଟାକୁ ମରାମତ କରିବାର ସବୁ ମାଲମସଲ ନେଇ ଆନ୍ତ୍ରେମାନେ ଯିବୁ । ଏହି ଅଭିଯାନ ଯେମିତି ଜଟିଳ ସେମିତି ସୁନ୍ଦର । ଏହାହିଁ ତ ଚରନ୍ଦନ ଶାନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନା ମାଦ୍ରିଦ୍‌ଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏଟି ଭିନସେଣ୍ଟ୍, ରୋଜ୍‌ଜର ପରିକଳ୍ପନା । ସେ ବଡ଼ବଡ଼ ଯୋଜନାର ବିଫଳ ଅଧ୍ୟାପକ । ମୁଁ ଆହମଣ କରିବି । ଯେମିତି ଅଳ୍ପ ସୈନ୍ୟନେଇ ସବୁଦିନେ କରିଥାଏ ସେମିତି ଅଳ୍ପ ସୈନ୍ୟ ନେବି । ଏହା ସନ୍ଦେହ ଏହି ଆହମଣ ସଫଳ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ବହୁତ ବେଶୀ । ଏଥି ନିମିତ୍ତ ମୁଁ ଅଧିକ ସୁଖୀ । ପୋଲଟା ଧ୍ୟୁସ ହୋଇଗଲେ ଏହା ସଫଳ ହୋଇ ପାରିବ । ଆନ୍ତ୍ରେମାନେ ସେଗୋଭିଆ ଦଖଲ କରିପାରୁ । କେମିତି କରିବା ତାହା ମୁଁ ତୁମକୁ ବୁଝାଇ ଦେଉଅଛି । ହେଇ ଦେଖ, ଗିରିବର୍ତ୍ତ୍ତ୍ ଚୂଡ଼ାକୁ ଆନ୍ତ୍ରେମାନେ ଆହମଣ କରିବା ନାହିଁ, ଖାଲି ତାହା ହାତରେ ରଖିବା, ଆମର ଅସଲ ଆହମଣ ସେଠାରୁ ଦୂରରେ । ଏଇ ଦେଖ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ମୋର ଆଉ ଦେଖିବା ଠିକ୍ ହେବନାହିଁ ।”

ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହିଲେ “ବେଗ୍, ଅନ୍ୟପାଖ ପାଇଁ ତୁମକୁ ଅଳ୍ପ ବୋକଗୁ ବହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

“ମୋର ନ ଜାଣିବା ବରଂ ଭଲ । ତା’ହେତୁ ଯାହା ଘଟୁନା କାହିଁକି ମୋର କହିବାକୁ କିଛି ନଥିବ ।”

ନିଜ କପାଳ ଆଉଁସୁ ଆଉଁସୁ ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହିଲେ “ହଁ ନ ଜାଣିବା ବରଂ ଭଲ । ବହୁବାର ମୁଁ ଭବିଷ୍ଟ ମୋର ମଧ୍ୟ କିଛି ନ ଜାଣିବା ଭଲ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ କଥା ଜାଣିବା ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ, ତା ହେଉଛି ଉକ୍ତ ପୋଲ କଥା ।”

‘ହଁ ସେକଥା ମୁଁ ଜାଣେ ।’

ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ତାହା ବିଶ୍ୱାସ କରୁଅଛି । ମୁଁ ତୁମକୁ ବେଶୀ କିଛି କହିବି ନାହିଁ । ଗୁଲ୍, ଟିକିଏ ପିଇବା । ଏତେ କଥାବାକ୍ତୀ ପରେ ତୃଷ୍ଣାର୍ତ୍ତ ହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ ସାଥ୍ ଜର୍ଜାନ୍ । ସ୍ପେନ୍ ଦେଶୀ ଭାଷାରେ ତୁମର ନାମଟା ବଡ଼ ମଜ୍ଜାର ନାମ ହେଉଥାଉନ୍ ।’

“ଅଥ୍ଥ ସ୍ପେନ୍ ଭାଷାରେ ତୁମ ନିଜ ନାମ କିପରି ଉଚ୍ଚରିତ ହୁଏ ସେନାପତ୍ର ?”

“ହୋଟ୍‌ଜ୍” ଗୋଲ୍‌ଜ୍ ଗଳାଝଙ୍କାର ହସି ହସି କହିଲେ । ମୋତେ ସେମାନେ ଡାକନ୍ତି “ସାଥୀ ହୋଟ୍‌ଜ୍ ଖୋଟ୍‌ଜ୍ ।” ସ୍ପେନ୍ ଭାଷାରେ ଗୋଲ୍‌ଜ୍ ଉଚ୍ଚାରଣ ଏପରି ହୁଏ ବୋଲି ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲେ ମୁଁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଭଲ ନାମଟିଏ ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଏକ ଡିଭିଜନର ସେନାପତି ଭାବରେ ଯେ କୌଣସି ନାମ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାରୀ, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ହୋଟ୍‌ଜ୍ ନାମଟା ହିଁ ବାଛିନେଲି । ସେନାପତି ହୋଟ୍‌ଜ୍ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବଦଳାଇବାର ସମୟ ନାହିଁ । ପକ୍ଷାବଳମ୍ପୀଙ୍କ କାମ ତୁମେ କିପରି ପସନ୍ଦ କରୁଛ ? ଶୀଘ୍ର ପଛପଟେ କାମ କରିବାପାଇଁ ଗରଲ ସୈନ୍ୟଙ୍କର ଏହା ହିଁ ହେଉଛି ରୁଚିୟ ଭାଷାର ଶବ୍ଦ, ଅର୍ଥାତ୍ ‘ପାଟିଜାନ୍’ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ଖୁବ୍ ପସନ୍ଦ କରୁଅଛି । ଖୋଲ୍ ଜାଗାରେ ଏହା ଖୁବ୍ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର । ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ତୁମ ବୟସର ହୋଇଥିଲବେଳେ ଏହା ଖୁବ୍ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲି । ସେମାନେ କହୁଥିଲେ ଯେ ତୁମେ ପୋଲ ଧ୍ୟୁସ କରିବାରେ ମିଳିହୁଅ । ଖୁବ୍ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଧରଣରେ କଥାଥାଅ । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ମୋର ଶୁଣାକଥା । ତୁମେ ସେପରି କରିବାର ମୁଁ ଆଖିରେ ଦେଖିନାହିଁ । ହୁଏତ ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ଘଟେନାହିଁ । ତୁମେ କଅଣ ସତକୁ ସତ ପୋଲ ସବୁ ଧ୍ୟୁସ କରିଅଛ ?” ଏହାପରେ ମନ ଗୁଢ଼ା କରିବାପାଇଁ ସେ କହିଲେ “ଏହା ପିଇନିଅ । ସେ ଏକ ଗିଲସ ସ୍ପେନ୍‌ଦେଶୀ ମଦ ବଢ଼ାଇଦେଇ ପରୁରିଲେ “ପ୍ରକୃତରେ ପୋଲମାନ ଧ୍ୟୁସ କରିଛ ଜର୍ଜାନ୍ ?”

‘କେବେ କେବେ କରିଛ ।’

“ଏହି ଘୋଳଟାରେ ଆଉ କେବେ କେବେ ରଖିବ ନାହିଁ । ଆଉ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଥା ନ କହିବା ଭଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଘୋଳ ବିଷୟରେ ତୁମେ ଯଥେଷ୍ଟ ଓ୍ୟାକୁବହ୍ୟାଲ ହେଲଣି । ଆମ୍ଭେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଅଛୁ ଏଣୁ ଟାଣୁଆ ଥିବା ମଧ୍ୟ କରିପାରୁଁ । ଅଳ୍ପ କୃତ୍ରିମଦେଖି ଶୀଘ୍ର ରେଖା ଆରପଟେ କଅଣ ବେଶୀ ଟୋକା ଅଛନ୍ତି ?”

‘ନା—ଟୋକାଙ୍କ ପାଇଁ ସମୟ କାହିଁ ?’

‘ମୁଁ ଏକମତ ନୁହେଁ । କାମ ଯେତେ ଅନ୍ୟମିତ, ଜୀବନ ସେତେ ଅନ୍ୟମିତ । ତୁମ କାମ ଅତି ଅନ୍ୟମିତ । ତୁମର ବାଳ କଟାଇବା ବଡ଼ ଜଟିଳ ।’

‘ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ମୁଁ ବାଳ କଟାଇଥାଏ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ । ଗୋଲ୍‌ଜ ପରି ମୁଣ୍ଡ ଲଣ୍ଡା କରିବାକୁ ସେ ଦୃଶ୍ୟ କରନ୍ତି । ସେ ଗାନ୍ଧୀର ଭିତ୍ତିରେ କହିଲେ “ଟୋକାଙ୍କ ଛଡ଼ା ମୋର ବହୁତ କଥା ଭାବିବାକୁ ଅଛି । ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ କିଭଳି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବା କଥା ?”

ଗୋଲ୍‌ଜ କହିଲେ “କିଛି ପୋଷାକ ଦରକାର ନାହିଁ । ତୁମ ବାଳକଟା ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ତୁମକୁ ଚିଡ଼ାଉଥିଲି । ତୁମେ ମୋଠାରୁ ବହୁତ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକୃତିର ।” ଗୋଲ୍‌ଜ ପୁଣି ମଦଗିଲ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ । “ତୁମେ କେବଳ ମାସ ବାଳକାଙ୍କ କଥା ଭାବନାହିଁ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ କେବେ ଭାବି ନଥାଏ । କାହିଁକି ଭାବିବ ? ମୁଁ ସେନାପତି । ମୋତେ ସେପରି ଭାବିବାପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଅ ନାହିଁ ।”

ତାଙ୍କ ଦଳର ଅନ୍ୟଜଣେ କେହି ଚଉକାରେ ବସି ନିଜ୍ଜା ମେଜରେ ମାନଚିତ୍ର ମେଲାଇ କଅଣ କରୁଥିଲା । ସେ ନିଜର ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କଲା ମାତ୍ର ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌କୁ ସେ ଭାଷା ଜଣା ନଥିଲା ।

ଗୋଲ୍‌ଜ ଇଂରେଜୀରେ କହିଲେ “ଚୁପ୍ କର । ଥିବା କରିବା ନ କରିବା ମୋ ଇଚ୍ଛା । ବିଷୟଟା ବଡ଼ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏତକ ପିଇଦେଇ ଚାଲିଯାଅ । ବୁଝିଲ ?

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପୁଣି ଥରେ କହିଲେ, “ହଁ, ମୁଁ ବୁଝିଲି ।”

ଦୁହେଁ କରମର୍ଦ୍ଦନ କଲେ । ରବର୍ଟ ସାମରିକ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ସରକାରୀ ମୋଟର ଗାଡ଼ିକୁ ଗଲେ । ଗାଡ଼ିରେ ବୁଡ଼ା ଲେକଟା ଶୋଇ ରହିଥାଏ । ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ ସେହି ପାବତ୍ୟ ପଥ ଦେଇ ଗୁଆଡ଼ାର୍‌ମା ଘାଟି ଅତିକ୍ରମି ନେଭସେରାଡ଼ା

ରାସ୍ତା ଦେଇ ‘ଆଲ୍‌ପାଲନ୍’ କ୍ଲବ୍‌ର କୁଟୀରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏଠାରେ ଦୁହେଁ ଶାନ୍ତ ଶୋଇଲେ ।

ଏହିଟା ହିଁ ହେଉଛି ଗୋଲ୍‌ଜ୍ ସଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ଶେଷ ଦେଖା । ତାଙ୍କର ଅଭୂତ ଶ୍ରେତ ମୁଖ, ଶ୍ୟେନ ଚକ୍ଷୁ, ବୃହତ ନାସିକା, ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅଧର ଏବଂ ଲମ୍ବା କୁଣ୍ଡଳମୁଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି କଥା ରବଟ୍ ଭାବିଲେ । ଆଗାମୀ କାଲି ରାତିକୁ ସେମାନେ ଏସ୍‌କୋରାଆଲ୍ ରାସ୍ତାରେ ପହଞ୍ଚିଯିବେ । ସେଠାରେ ଦଳଦଳ ପଦାତକ ବାହୁନା ଟିକ ଗାଡ଼ିରେ ହାତହତାହର ମହତ ଚଢ଼ୁଥିବେ । ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ବହିବା ଲମ୍ବା ଟ୍ରକ୍ ଉପରେ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ସବୁ ବୋହେଇ ହେଉଥିବ । ମେସିନଗନ୍ ଦଳଟି ତାଙ୍କର ତୋପ କମାଣ ଓ ବର୍ମିକ୍ ସବୁ ମଧ୍ୟ ଟ୍ରକ୍‌ରେ ବୋହାଇ କରୁଥିବେ । ଏପରି ଭାରି ଜନସର ବୋହାଇ ପାଇଁ କାଠର ଗଡ଼ାଣି ଗୁର ବ୍ୟବହାର କରିବା କଥା । ଏହାର ଉପରେ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ପ୍ରଭୃତି ଉପରକୁ ଉଠେ । ଏମିତି ଭାବରେ ଗୋଟାଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମରିକ ଡିଭିଜନ ସବୁ ପ୍ରକାର ସାଜସଜ୍ଜାମ, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର, ଗୋଲ୍ ବାବୁଦ, ଖାଦ୍ୟପେୟ, ପୋଷାକ ଆଦି ଲଦାଇ ରାତିରେ ଗିରିବର୍ମ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ସେ କିନ୍ତୁ ଏକଥା ଭାବୁ ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଏହା ତାଙ୍କର କାମ ନଥିଲା । ଏ କାମ ଗୋଲ୍‌ଜ୍‌ଙ୍କର । ତାଙ୍କର କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର କାମ, ତାହା ହେଉଛି ପରସ୍କାର ଭାବରେ ଚନ୍ଦ୍ରା କରି ଯାହା ଯେତେବେଳେ ପହଞ୍ଚୁଥିବ ତାହା ବିନା ସଙ୍ଗେତରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା । କୌଣସି ଦ୍ଵିଧା ଶଙ୍ଖୋତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଭୟ ପ୍ରକାଶ ପକେ ସମାନ । ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧାନ କଠିନ ହୋଇପଡ଼େ !

ନଦୀ କୂଳରେ ବସି ସେ ଝୁଲୁ ଜଳପ୍ରବାହକୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ନଦୀର ଅପର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବହୁତ ବହଳିଆ ପାଣିଶାଗ ମାଡ଼ୁଥାଏ । ସେ ପାଣିରେ ପଶି ଆରପାରିକୁ ଯାଇ ଦୁଇ ହାତରେ ପୁଲାଇ ପାଣିଶାଗ ମୂଳରୁ ଉପାଡ଼ି ଆଣିଲେ । ତାହାକୁ ଧୋଇ ପରସ୍କାର କରି ନିଜ ବୋକରୁ ପାଖରେ ବସିପଡ଼ି କଷ୍ଟା ରାଉରାଉ ଚୋବାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହା ଟିକେ ରାଗୁଆ ରାଗୁଆ ଲାଗିଲା । ଶେଷକୁ ନିଜ ପିତୃଲକ୍ଷି ପିଠି ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ପଥର ତେମାରେ ଦୁଇ ହାତ ରଖି ନଦୀରୁ ପାଣି ପିଇଲେ । ପାଣିରେ ପାଟି କୋଲ ମାରି ଯାଉଥାଏ ।

ହାତରେ ଭାରି ଦେଇ ସେ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ଦେଖିଲେ ବୁଢ଼ାଟି ପୋଲ ଉପରେ ଅସୁଅଛି । ତା ସଙ୍ଗରେ ଅଛି ଆଉ ଜଣେ ଲୋକ ଯେ କି ଗୁମ୍ଫାର କଳାରଙ୍ଗର ଚପା କୋଟ୍ ଏବଂ ମାଟିଆ ପାଇକାମା ପିନ୍ଧିଅଛି । ଏପରି ପରିଧେୟ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ସାଧାରଣ ସରକାରୀ ପୋଷାକ କହିଲେ ଚଳେ । ଗୋଡ଼ରେ ତାହାର ମଧ୍ୟ ଦଉଡ଼ି ତଳାର

କୁହା ଏବଂ ପଛପଟେ ଝୁଲଇ ରଖିଛୁ ଲମ୍ବା ବନ୍ଧୁକ । ମୁଣ୍ଡ ଫୁଟୁଳା । ଦୁହେଁଯାକ ଢେଲିପରି ଟାଉ ଟାଉ ପାହାଡ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଥିଲେ ।

ସେ ଦୁହେଁ ରବଟ୍, ଜର୍ଡାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସନ୍ତେ ସେ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ । ତପ୍ତରେ ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ଜଣକୁ ହସି ହସି ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲେ ।

ଲେକଟା କୃଷ୍ଣିତ ଭାବରେ ପ୍ରତି-ନମସ୍କାର କଲା । ଜର୍ଡାନ, ଲେକଟାର ପୁରୁଣାଲିଆ ହାତ ଆ ମୁହଁକୁ ଅନାଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ଲେକଟାର ମୁଣ୍ଡ ଓ ମୁହଁ ଗୋଲ । ଗ୍ରୀବା ଅତି ସାନ । ତାହାର ଅକ୍ଷି ସାନ ସାନ ଏବଂ ବହୁତ ଫାଙ୍କ । କାନ ଦୁଇଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ମୁଣ୍ଡ ଦେହକୁ ଅଧିକ ଲାଗି କରି ରହିଛି । ହାତ ଗୋଡ଼ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ଏବଂ ଲେକଟା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୭ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ । ନାକଟା ଖଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ମୁହଁ ଗୋଟାଏ ପାଖରେ କଟା । କଟା ଦାଗଟା ଦାଢ଼ି ଭିତରେ ଦେଖାଯାଉଛି ।

ବୁଢ଼ା ଜଣକ ମୁଣ୍ଡ ହଲଇ ମୁରୁକି ହସାଦେଲା । କହିଲା ଏହି ଲେକଟା ଏଠାକାର ବଡ଼ କହୁଁ । ତା'ପରେ ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ଲେକକୁ ଅନାଇ ରହସ୍ୟ ଓ ପ୍ରଶଂସା ମିଶା ସ୍ବରରେ କହିଲା “ଇଏ ଭାରି ବଳୁଆ ମଣିଷ ।” ଏହା କହିଲାବେଳେ ସେ ନିଜର ହାତ ପେଣୀକୁ ଫୁଲାଇବା ପାଇଁ ବାହୁ ପ୍ରସାରଣ ଓ କୁଞ୍ଚନ କରୁଥିଲା ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ‘ମୁଁ ତାହା ଦେଖିଛି ।’ ସେ ପୁଣି ଥରେ ହସି ଦେଲେ । ମାତ୍ର ଲେକଟାକୁ ସେ ପଥନ କରୁ ନଥିବାରୁ ମନ ଭିତରେ ବିରକ୍ତ ହେଉଥିଲେ ।

ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ଲେକ ପଚାରିଲା “ତୁମର ପରିଚୟ ପତ୍ର କାହିଁ ? ରବଟ୍ ଜର୍ଡାନ ତାଙ୍କ ବାଁ ଗୁଡ଼ି ପକେଟ୍, ଡାକ୍ତାଣୀର ପିନକଣ୍ଡା ଫିଟାଇ ଖଣ୍ଡିଏ ଚଉଡ଼ା କାଗଜ କାଢ଼ି ସେ ଲେକ ହାତକୁ ଦେଲେ । ଲେକଟି ତାହା ଫିଟାଇ ସନ୍ତୋଷ ଭାବରେ ଓଲଟାଇ ପାଲଟାଇ ଦେଖିଲା । ଜର୍ଡାନ ବୁଝିଲେ ଲେକଟା ନିରକ୍ଷର । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ କାଗଜର ମୋହର ଦେଖିବାକୁ କହିଲେ ।

‘ଏହା କାହାର ମୋହର ?’

‘ତୁମେ କଣ ଏହା କେବେ ଦେଖିନାହିଁ ?’

‘ନା’

ରବଟ୍, ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ଏଥିରେ ଦୁଇଟି ମୋହର ଅଛି । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସାମରିକ ଗୁପ୍ତ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷର ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି ସାମରିକ ଅଧିସରଙ୍କର ।”

ଲେକଟା କହିଲା “ହଁ; ସେ ମୋହର ମୁଁ ଆଗରୁ ଦେଖିଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ମୁଁ ଏକମାତ୍ର କରୁଁ । ତୁମର ବୋକଗୁଡ଼ିରେ କଅଣ ଅଛି ?”

ବୁଢ଼ା ସରବରେ କହିଲା “ଡାକନାମାଇଟ୍ । ଗତ ରାତିରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନ୍ଧାରରେ ଲୁଚିନ ଟପି ଆସିଲୁ ଏବଂ ଏହି ଡାକନାମାଇଟ୍ ପାହାଡ଼ ଉପର ଦେଇ ବହୁ ଆଣିଛୁ ।”

ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ଜଣକ କହିଲେ ‘ମୁଁ ଡାକନାମାଇଟ୍ ବ୍ୟବହାର କରିପାରେ ।’ ଏହା କହି ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍‌କୁ କାଗଜ ଫେରାଇ ଦେଇ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ପୁଣି କହିଲେ “ହଁ, ଡାକନାମାଇଟ୍ ମୋର ଆବଶ୍ୟକ । ତୁମେ କେତେ ଆଣିଛୁ ?”

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ କିଛି ଆଣି ନାହିଁ । ଏହି ଡାକନାମାଇଟ୍ ଅନ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ଆସିଛି । ତୁମର ନାମ କଅଣ ?”

‘ସେଥିରୁ ତୁମର କି ଦରକାର ?’

ବୁଢ଼ାଲେକଟା କହିଲା “ସେ ହେଉଛନ୍ତି ପାବ୍‌ଲୋ ।” ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ସେ ଦୁହଁଙ୍କୁ ବିରକ୍ତରେ ଚାହିଁଲେ ।

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ସତେ ? ମୁଁ ତୁମର ବହୁ ସୁଖ୍ୟାତ ଶୁଣିଅଛି ।’

ପାବ୍‌ଲୋ ପଚାରିଲେ “ମୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଅଣ ଶୁଣିଅଛି ?”

‘ମୁଁ ଶୁଣିଅଛି ଯେ ତୁମ୍ଭେ ଜଣେ ଚମତ୍କାର ଗଣିଲ ନେତା, ତୁମେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତି ଅନୁରକ୍ତ । ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ତୁମ୍ଭର ଅନୁରକ୍ତ ପ୍ରମାଣ କରିଅଛ, ତୁମ୍ଭେ ଯେପରି ଗାନ୍ଧୀର ସେହିପରି ସାହାସୀ । ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ପାଇଁ ସାମରିକ କର୍ମାଳୟରୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଆଣିଅଛି ।’

ପାବ୍‌ଲୋ ପଚାରିଲେ ‘ଏସବୁ କେଉଁଠୁ ଶୁଣିଲ ?’ ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ଆତ୍ମ-ପ୍ରଶଂସାରେ ଲେକଟା ଆଗ୍ରସ୍ୟ ନୁହେଁ । କହିଲେ ‘ଏକଥା ଲଜନର ଅନ୍ୟ ପାଖରୁ ବୁଝିଛାଗୋଠାରୁ ଏସ୍‌କୋରିଆଲ୍ ଯାଏ ସବୁ ଜାଗାରେ ଶୁଣିଅଛି ।’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲେ “ବୁଝିଛାଗୋ କିମ୍ବା ଏସ୍‌କୋରିଆଲ୍‌ରେ ମୁଁ କାହାକୁ ଚିହ୍ନି ନାହିଁ ।”

“ଲଈନ୍ ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଧୁ ନୁଆ ଲେକ ଅଛନ୍ତି । ତୁମେ କେଉଁ ଗ୍ରାମର ଲେକ ? ଗୁଡ଼, ଏହି ତାଙ୍କନାମାକଟ୍ ନେଇ କଅଣ କରିବ ?”

“ପୋଲ ଉଡ଼ାଇ ଦେବ ।”

“କେଉଁ ପୋଲ ?”

“ସେଥିରେ ତୁମର କି କାମ ।”

“ପୋଲଟା ଯଦି ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଥାଏ, ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ମୋ କାମ । ନିଜ ରହିଲା ଜାଗାର ନିକଟରେ କୌଣସି ପୋଲ ତୁମେ ଧ୍ୟାନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତୁମକୁ ଏକ ଜାଗାରେ ରହିବାକୁ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଜାଗାରେ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମୁଁ ଜାଣେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିଏ ବନ୍ଧୁ ରହିବ ସେ ବର୍ଷକ ପରେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜାଣିବ ।”

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ସେ କଥା ମୁଁ ବୁଝିବି । ଆମେ ଦୁହେଁ ଏକାଠି ସେ କଥା ଆଲୋଚନା କରିବା । ଏହି ବୋର୍ଡ଼ ବାବତରେ ତୁମେ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନା ?”

ପାର୍ବଲେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଅସମ୍ମତ ଜଣାଇଲେ ।

ବୁଢ଼ା ଲେକଟି ହଠାତ୍ ପାର୍ବଲେ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିପଡ଼ି ଅତି ଦ୍ରୁତ ଏବଂ ରାଗରେ କଅଣ ଗୁଡ଼ାଏ କହିଲା । ତାହାର ଭାଷା ଜର୍ଜାନ୍ ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଯେପରି ଗଡ଼ଗଡ଼ ହୋଇ କୌଣସି ଅବୋଧ କାବ୍ୟ ପଢ଼ୁଛୁ ବୋଧହେଲା । “ଆଲ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପ୍ରାଚୀନ କାଷ୍ଟିଲିଆନ୍ ଭାଷାରେ କଥା କହୁଥିଲା । ତାହା କଥାର ମର୍ମ ହେଲା “ତୁମେ ଗୋଟାଏ ପଶୁ । ହିଁ ପଶୁଠାରୁ ମଧ୍ୟ ହାନ । ତୁମ ମଗଜରେ ଗୋବର ଅଛି । ଆମେ ଏକ ରୂଡ଼ାନୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟପାଇଁ ଆସିଅଛୁ ଅଥଚ ତୁମର ବାସସ୍ଥାନର ଶାନ୍ତିଭଙ୍ଗ ହେବ ବୋଲି ତୁମେ ମାନବର ସ୍ୱାର୍ଥ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତୁମର ସେହି ଚୁଲି ପାର୍ଶ୍ୱେ ସ୍ଥାପନା ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ବଢ଼କରି ଦେଖୁଅଛ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଅପେକ୍ଷା ତୁମ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଉଅଛ । ଏମିତି ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା କହୁଛ, ସତେ ଯେମିତି ଯବୁ ତୁମ ବାପର କିଣା ଖରଦା । ଆମେ କିଏ ପଛେ ବୁଝିବ । ହଉ ଚାଲି ବୋକରୁ ଉଠାଅ ।”

ପାର୍ବଲେ ତଳକୁ ମୁହଁପୋତି କହିଲେ “ପ୍ରତ୍ୟେକର ନିଜ ନିଜ କାମ ବୁଝା ମତେ କରିବା କଥା, ଯେଉଁଥିରେ କି କାମଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇପାରିବ । ମୁଁ ଏଠାରେ ରହୁଅଛି କିନ୍ତୁ ମୋ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ସେଗୋରୁଥା ସେପଟେ । ତୁମେ ଯଦି ଏଠାରେ

ଗଣ୍ଡଗୋଲ ଘଟାଅ ତେବେ ଆମର ଏହି ପାଟ୍ୟବାସ ଧର ପଡ଼ିଯିବ । କିନ୍ତୁ ନକର ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ ଥିବାରୁ ଆମେ ଏଠାରେ ରହିପାରିବୁ । ଏହାହିଁ ଶିଆଳ ନାହିଁ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ତାକୁ ଭାବରେ କହିଲା “ହଁ ଏହା ଶିଆଳ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ବଞ୍ଚିମାନ ବାଘ ନାହିଁ ଲୋଡ଼ା ।”

ପାର୍‌ଲୋ କହିଲେ “ମୁଁ ତୋ ଠାରୁ ବଡ଼ ବାଘ । ରବର୍ଟ ବୁଝି ପାରିଲେ ଏଥର ସେ ବୋକଗୁଁ ଉଠାଇ ନେବେ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଠୋ ଠୋ କରି ହସି କହିଲା “ତୁମେ ମୋଠାରୁ ବଡ଼ ବାଘ । ମୋତେ ୬୮ ବର୍ଷ ବୟସ ହେଲା ।” ସେ ଥୁକର ମାଟିରେ ଛେପ ଲଗାଏ ପକାଇଲା ।

ମତପ୍ରକାଶ କରିବାର ବଞ୍ଚିମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ବେଳା ଜାଣିପାରି ବିଷୟଟାକୁ ସହଜ କରିବାପାଇଁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ପଚାରିଲେ “ଏତେ ବେଶୀ ବର୍ଷ ହେଲାଣି ?”

‘ଜୁଲୁଇକୁ ୬୮ ପୂରିଯିବ ।’

‘ଜୁଲୁଇ ମାସ ଆମ ଭାଷାରେ ଆସିବ କି ନାହିଁ’ ପାର୍‌ଲୋ କହିଲେ । ଏହାପରେ ରବର୍ଟଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କହିଲେ ‘ମୁଁ ବୋକଗୁଁଟିଏ ଉଠାଇ ନେଉଅଛି । ଅପରଟିକୁ ବୁଢ଼ାକୁ ଦିଅ । ଏଥର ରାଗରେ କଥା ନ କହି ଖେଦରେ କହିଲେ “ଲୋକ ଜଣକ ବୁଢ଼ାହେଲେ ମଧ୍ୟ ଭାରି ବଳୁଆ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ନାହିଁ, ତୁମେ କାହିଁକି ବହୁବ, ମୁଁ ନିଜେ ନେଇଯିବି ।”

ବୁଢ଼ା କହିଲା “ନା—ସେ ବଳୁଆ ଲୋକକୁ ବହୁବାକୁ ଦିଅ ।”

ପାର୍‌ଲୋ ତାକୁ କହିଲେ “ନା—ମୁଁ ନେଉଅଛି ।” ତାଙ୍କର ରାଗରେ ବିରାଗ ଭାବ ଏତେ ବେଶୀ ମିଶିଥିଲା ଯେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ସେଥିରେ ଅଶ୍ୱସ୍ତି ବୋଧ କଲେ । ବିରାଗର କାରଣ ସେ ଜାଣନ୍ତି ବୋଲି ବିବ୍ରତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ରବର୍ଟ କହିଲେ “ହୃଦୟେ, ବନ୍ଧୁକଟା ମୋତେ ଦିଅ ।” ପାର୍‌ଲୋ ବନ୍ଧୁକ ଖଣ୍ଡି ଦିଅନ୍ତେ ତାକୁ ପିଠିରେ ଝୁଲାଇ ଦେଲେ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ବୋହୁ ବହୁ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଗଲେ । ଅକର୍ମଣ୍ୟାଳା ପଥରରେ ଗୋଡ଼ ଚପି ଚପି ଅତି ସନ୍ତୁର୍ଣ୍ଣରେ ସେମାନେ ପାହାଡ଼ରେ ଯେଉଁଠାରେ ଖଣ୍ଡେ ଡୋଲା ଜାଗାଥିଲା ସେଠାକୁ ଆଗେଇଲେ ।

ସେମାନେ ସେହି ଖୋଲ ଜାଗାର ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବୋଝ ବଦଳରେ ସୀମାନ୍ୟ ବନ୍ଧୁକଟା ପିଠିରେ ଝୁଲାଇ ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ ସାଙ୍ଗରେ ଅନୁଭବ କଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ ଘାସ ଅନେକ ଜାଗାରେ ତସ୍ତା ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଠାଆକୁଠାଆ ନିଶାଣି ଖୁଣ୍ଟି ପୋତା ହୋଇଅଛି । ସେ ଘାସ ଉପର ଦେଇ ଚୋଡ଼ାକୁ ପାଣି ପିଆଇବା ପାଇଁ ନେଇଥିବାର ଏବଂ କେତେ ଜାଗା ଚୋଡ଼ା ଲଣ୍ଡି ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିଲେ । ଚୋଡ଼ାକୁ ରାତିରେ ଚରିବା ପାଇଁ ଏଠାରେ ବାନ୍ଧି ଦିଆଯାଏ । ଦିନ ବେଳେ ମଧ୍ୟ ବାହାରୁ କେହି ଜାଣିପାରିବେ ନାହିଁ । ପାର୍ବଲେର ଚୋଡ଼ା ସତ୍ୟ କେତେ ହେବ ବୋଲି ସେ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ସଠିକ୍ ଧାରଣା ନ କଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାର୍ବଲେର ପାଇଁ ନିଜାମ ଖଣ୍ଡିକରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଜିଜ୍ଞାସା ପାଖରେ ସାବୁନ ଦାଗ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ସେ ଭାବିଲେ ପାର୍ବଲେଙ୍କର ଚୋଡ଼ାଚଢ଼ା ବୁଝି ଅଛି କି ଖାଲି ଗୋଡ଼ରେ ସେ ଚୋଡ଼ା ଚଢ଼ନ୍ତି । ନିଶ୍ଚୟ ତାଙ୍କର ପୋଷାକ ସାଜସଜ୍ଜା ଠିକ୍ ମତେ ଅଛି କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସେହି ବିଷାଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁହାଣୀ ଭଲ ନୁହେଁ । ଏପରି ବିଷାଦ-ଗୁହାଣୀ ଦଳ ଗୁଡ଼ିକ କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟତା କରିବାର ଲକ୍ଷଣ ।

ଖଣ୍ଡେଦୂର ଆଗକୁ ବଣ ଭିତରେ ଚୋଡ଼ାମାନଙ୍କ ହେଙ୍ଗାଧୁନି ଶୁଣାଗଲା । ଦେବଦାରୁ ଗଛମାନଙ୍କରେ ଦଉଡ଼ି ଛନି ଗୋଟାଏ ରକମ ଅସ୍ତ୍ରାବଳ କରାଯାଇଥାଏ । ବଣ ଏତେ ନିରାଶ୍ରିୟ ଯେ ସେଥିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ପଡ଼ୁ ନଥିଲା । ଲେକମାନଙ୍କୁ ଆସିବା ଦେଖି ଚୋଡ଼ାମାନେ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କଲେ । ଦଉଡ଼ିଘେର ବାହାରେ ଚୋଡ଼ାଙ୍କର ଜିନ୍ ଆଦି ଏକତ୍ର ଗଦା ଏବଂ ଖଣ୍ଡେ ଟାପୁଲିନ ତାହା ଉପରେ ଢଙ୍କା ଯାଇଥାଏ ।

ନିକଟକୁ ଆସିଲାବେଳେ ବୋଝ ବହୁଥିବା ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ଅଟକିଗଲେ ଏବଂ ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ ଚୋଡ଼ାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି କହିଲେ “ଏଗୁଡ଼ିକ ତମଜାର ଚୋଡ଼ା । ପାର୍ବଲେ, ଦେଖୁଛି ତୁମ୍ଭର ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଫୌଜ ପ୍ରଭୃତି ଅଛି ।”

ସେହି ଦଉଡ଼ିଘେର ଅସ୍ତ୍ରାବଳରେ ମୋଟ ୫ଟି ଚୋଡ଼ା ଥିଲେ । ସେଥିରୁ ୩ଟି କସର ରଙ୍ଗର, ଗୋଟିଏ ଘାଟଳ ଓ ଗୋଟିଏ ଛଉକା । ଜର୍ଡାନ୍ ୫ଟି ଯାକକୁ ଏକତ୍ର ଆଖି ବୁଲାଇ ପରେ ଗୋଟି ଗୋଟି ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେମାନେ ଯେ ଖୁବ୍ ଜାତିବାଲା ଚୋଡ଼ା ଏହା ପାର୍ବଲେ ଓ ଅନ୍ୟେଲ୍ମୋ ଜାଣନ୍ତି । ଚୋଡ଼ାଙ୍କ ପାଇଁ ଗର୍ବବୋଧ କରି ପାର୍ବଲେଙ୍କର ବିଷାଦଭାବ କଟିଗଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟେଲ୍ମୋ ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ଅଭୁତ ବସ୍ତ୍ର ଦେଖାଇ ପାରିଛି ବୋଲି ଉଦାର ହୋଇ ପଚାରିଲା “କେମିତି ଦେଖୁଛୁ ?”

ପାବ୍‌ଲେ ଯେତେବେଳେ କହିଲା ଯେ ସବୁତକ ସେ ଆଣିଅଛି ସେତେବେଳେ ତାହାର ସଗର୍ବ-ସ୍ବର ଦେଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଖୁସି-ହୋଇଗଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କସରା ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ଭିତରୁ ଗୋଟିକୁ ଦେଖାଇ କହିଲେ “ଏଟି ଖୁବ୍ ବଡ଼ । ଏହା ମୁଣ୍ଡରେ ଧଳା ଗୁନ୍ ଏବଂ ଆଗ ଗୋଡ଼ର ଡାହାଣଟି ମଧ୍ୟ ଧଳା । ଏଟି ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ା ପରି ଘୋଡ଼ା ।”

ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଘୋଡ଼ାଟି ଗୋଟିଏ ଛବି ପରି ସୁନ୍ଦର ।

ପାବ୍‌ଲେ କହିଲେ “ସବୁତକ ବଢ଼ିଆ ଘୋଡ଼ା, ତୁମେ ଘୋଡ଼ା ଚିହ୍ନି ପାର ?”

“ହଁ ।”

ପାବ୍‌ଲେ କହିଲେ “ମନ ନୁହେଁ, ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ାର କିଛି ଖୁଣ ଦେଖି ପାରୁଛ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ବୁଝି ପାରିଲେ ଯେ ନିରକ୍ଷର ଲେକଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାଙ୍କୁ ପଞ୍ଜିକା କରୁଛି । ସବୁଯାକ ଘୋଡ଼ା ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇ ଏମାନଙ୍କୁ ଗୁହଁଥିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଦଉଡ଼ି ଫାଙ୍କରେ ଭିତରକୁ ଗଲିଯାଇ ଛଉକା ଘୋଡ଼ାଟିର ପିରୁ ଆସୁଡ଼େଇଲେ । ସେ ଦଉଡ଼ି ବାଡ଼ିକୁ ଆଉଜି ଘେର ଭିତରେ ଘୋଡ଼ାମାନେ ଚକର କାଟିବା କେତେକ୍ଷଣ ଦେଖିଲେ । ତା’ପରେ ନିଶ୍ଚୟରେ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସି କହିଲେ “ସେ ପାଟଳିଆ ଘୋଡ଼ାଟାର ବାଁ ପାଖର ପଛ ଗୋଡ଼ଟା ଅଳ୍ପ ଲେଙ୍କଡ଼ା । ତା’ ଖୁରୁଟା ଫାଟି ଯାଇଛି, ଶୀଘ୍ର ନାଲିବନ୍ଦ କରିଦେଲେ ଆଉ ଅଧିକ ଖରାପ ହେବ ନାହିଁ । ତେବେ ପଥୁରିଆ ଜମିରେ ବେଶୀ ଯାତାୟତ କଲେ ସେ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିବ ।”

ପାବ୍‌ଲେ କହିଲେ “ମୁଁ ତାକୁ ଧଇଲବେଳେ ତା ଗୋଡ଼ ସେହିପରି ଥିଲା ।”

“ତୁମର ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଘୋଡ଼ା ହେଉଛି ସେହି ଗୁନ୍‌ମୁହାଁଟି । ତା ପିଠିହାଡ଼ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଫୁଲ । ଏହା ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ।”

ପାବ୍‌ଲେ କହିଲେ “ସେଟା କିଛି ନୁହେଁ । ଲାନ୍ଦ ପୁବେ ମାଡ଼ିବାଜି ସେମିତି ହୋଇଅଛି । ଯଦି ବେଶୀ ଖରାପ ହେବାର ଆଶାନ୍ତା ତେବେ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତାଣି ।”

ସେ ଟାପୁଲିନ୍ ଡାକ୍ତରୀ ଟାଣି ଘୋଡ଼ାଙ୍କର ଜିନ୍‌ସରୁ ଦେଖାଇଲେ । ସେଥିରୁ ଦୂରଫା ଅଢା ମାମୁଲି ମାଜିନ ଜିନ୍‌ସର ମାଧାରଣ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଖୁବ୍ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ

ଝଟିତ ହାତ ସିଲେଇଁ ଚମଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଭର । ତାହାର ପାଉଁଦାନ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଶି ଯୁକ୍ତ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି କଳା ଚମଡ଼ାର ସାମରିକ ଜିନ୍ । ସାମରିକ୍ ଜିନ୍ ଦୁଇଟି ସେ ଦୁଇଜଣ ସିଭଲ୍ ଗାର୍ଡ଼ଙ୍କୁ ମାରି ଆଣିଛନ୍ତି ବୋଲି ବୁଝାଇଦେଲେ ।

‘ଡେବେ ତ ଝୁବ୍ ବଡ଼ ଶିକାର ।’

‘ହଁ ସେ ଦୁଇ ସିଭଲ୍‌ଗାର୍ଡ଼ ସେଗୋଉଆ ଓ ସାନ୍ତାମେରିଆ ଡେଲ୍ ରସାରେ ଓହ୍ଲାଇ ଜଣେ ସଜଡ଼ିଆର କାଗଜପତ୍ର ଯାଅ କରୁଥିଲେ । ଆମେ ସେତକିବେଳେ ତାଙ୍କୁ ମାରିଦେଲୁ ବୋଲି ଘୋଡ଼ାଙ୍କର କିଛି ଜଖମ ହୋଇନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ, ଜର୍ଡ଼ାନ, ପରୁରିଲେ “ତୁମେ କଅଣ ବହୁତ ସିଭଲ୍‌ଗାର୍ଡ଼ ମାରିଛୁ ?”

ପାବଲେ କହିଲେ “ମାରିଛୁ ତ ଅନେକ କିନ୍ତୁ କେବଳ ଏଇ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ମାଇଲବେଳେ ଘୋଡ଼ା ଜଖମ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।”

ଆନସେଲ୍‌ମୋ କହିଲେ “ଆରେଭଲେ ଠାରେ ରେଲ୍‌ଗାର୍ଡ଼ ଉଡ଼ାଇଥିଲେ ଏହି ପାବଲେ, ତାଙ୍କୁ ଯିଏ ସିଏ ଲୋକ ଭାବିବ ନାହିଁ ।”

ପାବଲେ କହିଲେ “ଆମ ସଙ୍ଗରେ ଜଣେ ବିଦେଶୀ ଥିଲେ । ସେ ବିଚ୍ଛୋରକ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ । ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଜାଣ ?”

ତାଙ୍କ ନାମ କଅଣ ଥିଲା ?

ମୋର ମନେ ନାହିଁ, ସେପରି ନାମଟା କ୍ଷତି ଶୁଣାଯାଏ ।

‘ସେ ଦେଖିବାକୁ କିପରି ଥିଲେ ?’

‘ତୁମଭଳି ସୁନ୍ଦର କିନ୍ତୁ ତୁମଠାରୁ ଉଚ୍ଚତାରେ ଉଷା । ହାତ ଦୁଇଟା ବଡ଼, ନାକଟା କିନ୍ତୁ ଖଣ୍ଡିଆ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ କହିଲେ “ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ ମନେହୁଏ ସେ କାସ୍କିନ ।”

ପାବଲେ କହିଲେ “ହଁ, ହଁ କାସ୍କିନ୍ ହେବ । ନାମଟା ଟିକେ ଅସାଧାରଣ । ସେଇ ହେବେ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠାରେ ?”

‘ଗତ ଅପ୍ରେଲରୁ ସେ ମରଗଲେଣି ।’

ପାବଲୋ ବିଷୟ ହୋଇ କହିଲେ “ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦିନେ ଏଇଆ ଦର୍ଶିବ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଦିନେ ମରବୁଁ ।”

ଆନ୍‌ସେଲମୋ କହିଲା “ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ଏହାହିଁ ପରିଣାମ । ମଣିଷ ସବୁବେଳେ ଏମିତି ଭାବରେ ଶେଷହୋଇ ଅସୁଅଛି । ତୁମର କଅଣ ହେଲାକି ? ତୁମ ପେଟ କିଛି ହେଇଛି କି ?”

ଗୋଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ବିଷୟ ଭାବରେ ଅନାଇ ସ୍ୱାଗତକ୍ରମ କଲା ଉଚ୍ଚରେ ପାବଲୋ କହିଲେ “ସେମାନେ ଖୁବ୍ ବଳୁଆ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମର୍ଥ୍ୟ ତୁମେ କଲନା କରିପାରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଦେଖେ ସେମାନେ ଅସ୍ତ୍ର-ଶସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତ ଓ ବଳବାନ ବ୍ୟକ୍ତି । ମୋ ଅପେକ୍ଷା ସବୁ ବିଷୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ମୋ କଥା ଥରେ ଭାବ । ଏପରି ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଗୋଡ଼ାର ମାଲିକ ମୁଁ । ଭବିଷ୍ୟତରେ ମୋ ଅଦୃଷ୍ଟରେ କଣ ଅଛି କିଏ ଜାଣେ ! ମାରିବା କିମ୍ବା ମରିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କଅଣ ଆଇପାରେ !”

ଆନ୍‌ସେଲମୋ କହିଲା “ଜୀବିବା ମରିବା ସଂସାର । ଉଧାରକୁ ଅନ୍ଧାର । ତୁମେ ଅନ୍ୟକୁ ମାରିବ, ଅନ୍ୟ ତୁମକୁ ମାରିବେ ।”

ପାବଲୋ କହିଲେ “ନା, ଆଉ ନୁହେଁ । ଆମେ ଏହି ପାହାଡ଼ଚାରିରେ, କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ? ଆମର ସ୍ଥାନ କାହିଁ ?”

“ଝେନ୍‌ରେ ଅନେକ ପାହାଡ଼ ଅଛି । ସିରଡେଲ୍ ଗ୍ରୀଡ଼ୋ ପାହାଡ଼ରେ ଏଠାରୁ ଯାଇ ରହି ପାରିବ ।”

ପାବଲୋ କହିଲେ “ଏଠାରେ ଆମେମାନେ ଦିବ୍ୟ ଅଛି । ମୃତ୍ୟୁ ଭୟରେ ଆଉ ପଲାଇବା ଶକ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଯଦି ଏଠାରେ ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାନକର ତେବେ ଶହ ଶହ ଦୃଷ୍ଟି ଆମ ସ୍ଥାନରେ ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼ିବ । ଆମର ଏଠାରେ ରହିବା କଥା ଜଣା ପଡ଼ିଲେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ଧାନ ନିଅଯିବ ଏବଂ ଆମେ ଧରାପଡ଼ିବୁ । ଆମକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଯଦି ମୂରସିନିଆ ପ୍ରେରଣ ଦୁଏ ତେବେ ସେମାନେ ଆମକୁ ଧରିପାରିବେ, ଏଣୁ ଆମକୁ ପଲାଇବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏଭଳି ଜୀବନରେ କ୍ଳାନ୍ତ ଓ ଶ୍ରାନ୍ତ ।”

ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଅଡ଼କୁ ବୁଲିପଡ଼ି ପରୁରଲେ “ତୁମେ ଜଣେ ବିଦେଶୀ, ତୁମର କି ଅଧିକାର ଅଛି ଯେ ମୁଁ କଅଣ କରିବ ବା ନ କରିବ ତାହା ତୁମ୍ଭକୁମ ଦେବ ?”

ରବର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ମୁଁ ତ ତୁମକୁ କାନ୍ତ କରିବାକୁ କହୁନାହିଁ ?”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲେ “ନ କହୁଅଛ ତ କହିବ । ସେଇଟା ହେଉଛି ସବୁ ଅନିଷ୍ଟର ମୂଳ ।” ସେ ତଳେ ଥୁଆ ହୋଇଥିବା ଭାରି ବୋକଗୁକୁ ଇଙ୍ଗିତ କଲେ । ଘୋଡ଼ାକୁ ଦେଖି ଏବଂ ରବର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନଙ୍କ ଘୋଡ଼ା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଗୁରୁପାରି ସେ ବାଗୁଲ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ଅସ୍ତ୍ରାବଲର ଦଉଡ଼ି ପାଖରେ ତିନିହେଁ ଠିଆହୋଇଥିଲେ । ଗୁଲ ମୁଣିଆ ଘୋଡ଼ା ଦେହରେ କେତେ ଜାଗା ସୂର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପଡ଼ିଥିଲା । ପାବ୍ଲୋ ତାଙ୍କୁ ଗୁରୁ ସେହି ଭାରିବୋଟ ଆଡ଼େ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ାଇ କହିଲା ‘ଏହି ଜିନିଷଟା ହିଁ ସବୁ ଅନର୍ଥ ଘଟାଇବ ।’

ରବର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ମୁଁ ମୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାକୁ ଆସିଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ପରିଗୁଳନା କରୁଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ଆଦେଶରେ ମୁଁ ଆସିଛି । ମୁଁ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିଲେ ତୁମେ ମନା କରିଦେଇ ପାର । ମୁଁ ଅନ୍ୟଲୋକର ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଡ଼ କରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନଯାଏ ମୁଁ ତୁମର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିନାହିଁ । ମୋତେ ଯେଉଁ ହୁକୁମ ଦିଆଯାଇଅଛି ମୁଁ ତାହା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ସେ ଆଦେଶର ଗୁରୁତ୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ନିର୍ଭରତା ଦେଇପାରେ । ବିଦେଶୀ ହେବାଟା ମୋର ନିଜ ଦୋଷ ନୁହେଁ । ଏଠାରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ମୁଁ ସୁଖି ହୋଇଥାନ୍ତି ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲେ “ମୋ ପାଖରେ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, ଯେପରି ଆମକୁ କେହି ଗଣ୍ଡଗୋଲରେ ନ ପକାଏ । ମୋ ନିଜପାଇଁ ଓ ମୋ ସଙ୍ଗୀତ ପାଇଁ ମୋର ଦାୟିତ୍ବ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ତୁ, ତୋ ସଙ୍ଗୀ, ତୋ ଘୋଡ଼ା; ଏହାହିଁ ତୋର ଦାୟିତ୍ବ ମାତ୍ର କେବେଠୁଁ ? ଘୋଡ଼ା ନ ଥିଲବେଳେ ଏ ଚିନ୍ତା ନଥିଲା । ଘୋଡ଼ା ହୋଇଗଲାତୁ ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଦଳଭୁକ୍ତ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲେ “ଏ ଅଭିଯୋଗ ଅନ୍ୟାୟ । ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟସାଧନ ପାଇଁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଘୋଡ଼ାଙ୍କୁ ବିପଦରେ ଛାଡ଼ିଅଛି ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଟୁଣାଭରେ କହିଲା “ମୋ ବିଚାରରେ ଘୋଡ଼ାଙ୍କୁ ଅତି ନଗଣ୍ୟ ବିପଦରେ ତୁ ଛାଡ଼ିଅଛୁ । ଖାଇବୁ, ପିଇବୁ, ଶ୍ରେୟ କରିବୁ, ହତ୍ୟା କରିବୁ, ଏ ସବୁପାଇଁ ତୁ ଆଗ, କିନ୍ତୁ ଲଢ଼େଇ କରିବା କଥାରେ କେବଳ ନାହିଁ ଜବାବ ।”

“ତୁ ବୁଢ଼ା ହେଲୁଣି, କିନ୍ତୁ ଏପରି ଖୋଲିଖୋଲି କଥା ଯୋଗୁ ତୋତେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ମହା ବିପଦରେ ପଡ଼ିବାକୁ ହେବ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ମୁଁ ବୁଢ଼ା, ମୁଁ କାହାକୁ ଡରେ ନାହିଁ । ମୋର ତ ତୋ ପରି ଦୋଡ଼ା ନାହିଁ ସେ ମୁଁ ଡରବ ?”

‘ତେବେ ବୁଢ଼ା ତୋ ପରମାୟୁ ପୁର ଆସିଲଣି ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ଏ ବୁଢ଼ା ମରବାହାଏ ଜୀବନ । କିନ୍ତୁ ଗାତପଣା ବଳୁଆକୁ ମୁଁ ପରବା କରେନାହିଁ ।”

‘ପାବ୍‌ଲୋ କିଛି ନ କହି ବୋଝ ଗୋଟାଏ ଉଠାଇ ନେଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଅନ୍ୟ ବୋଝଟା ଉଠାଇ ଉଠାଇ କହିଲା “ବଳୁଆ ନ ହୋଇ ତୁ ହେଟା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଭ୍ରଷ୍ଟେପ କରେନାହିଁ ।”

ପାବ୍‌ଲୋ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ “ବୁଢ଼ା ମୁହଁ ବନ୍ଦକର । ତୁ ବହୁତ କୁହାଳିଆ ହୋଇ ଉଠିବୁ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପିଠିରେ ବୋଝ ଥୋଇ ନିର୍ଦ୍ଦୟ କହିଲା “ଖାଲି କହୁନାହିଁ, ଯାହା କହୁଛି ତାହା କାମରେ ଦେଖାଇ ପାରେ । ହେଲେ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଡ଼ ଭୋକିଲା ଓ ଶୋଷିଲା । ହଉ ହେ ଶୁଖିଲା ବିରସମୁହଁ ଗରିଲା ନେତା, ଆମକୁ ଖାଇବା ଜାଗାକୁ ନେଇଗଲୁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ “ଆରମ୍ଭଟା ତ ବଡ଼ ମନ୍ଦ ଭାବରେ ଘଟିଲା । କିନ୍ତୁ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଜଣେ ମଣିଷ ପରି ମଣିଷ । ଖୁସି ମିଳିବାରେ ଏପରି ଲୋକେ ଅଭୁତ ହୋଇ ଆସନ୍ତି । ତାଙ୍କଭଳି ଲୋକ ଦୁନିଆରେ ମିଳିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଥରେ ଗଢ଼ିଗଲେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଖରାପ କେହି ନୁହନ୍ତି । ଆମକୁ ଏଠାକୁ ବାଟ କଢ଼ାଇ ଆଣିଲା-ବେଳେ ସେ କଅଣ ଘଟିବ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥିବ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ଧରଣଟା ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ।

ଏକମାତ୍ର ଫୁଲକ୍ଷଣ ହେଉଛି ସେ ପାବ୍‌ଲୋ ବୋଝଟା ବହୁଅଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟକୁ ଦେଇ ସାରିଛି । ବୋଧହୁଏ ଏହାହିଁ ହେଉଛି ପାବ୍‌ଲୋର ସ୍ୱଭାବ । ବନ୍ଧୁକ, ବିମର୍ଶବାଦୀ ମଧ୍ୟରୁ ସେ ଜଣେ ।

ରବର୍ଷ ଜର୍ଜାନ୍ ମନେ ମନେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ “କଥାଟାକୁ ଏତେ ସହଜ ଭାବିବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ସେ କଥା ଥିଲା, ଏହା ଅଜଣା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକ ଖରାପ ହୋଇଅଛି ଏହା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ନିଜର ଏହି ଅପ୍ରସନ୍ନ ଭାବି ଲୁଚୁଛନ୍ତି ସେ ଗୋଟାଏ କିଛି ସ୍ଥିତିର କରି ସାରିଥିବ । ଏହା ସେ ନିଜେ କହିଅଛି । ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେବା ହେଉଛି ତା ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁତ୍ବର କାମ । ଘୋଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ ଅତି ଚମକାର । ଘୋଡ଼ା ଦେଖି ମୋର ମନୋଭାବ ଅବକଳ ପାବୁଲୋ ମନୋଭାବ ସଙ୍ଗେ ସମାନ ହୋଇଗଲା । ବୁଢ଼ା କଥାହିଁ ଠିକ୍ । ଘୋଡ଼ାଯୋଗୁଁ ସେ ଧନୀ ଏବଂ ଧନ ହେଲେ ଲୋକ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଜୀବନ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଲୋଡ଼ିଥାଏ । ଶୀଘ୍ର ସେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିବ କାରଣ ତାକୁ କେହି ଘୋଡ଼ାସବାର ଦଳରେ ମିଶାଇବେ ନାହିଁ ।

ଏମିତି ଚିନ୍ତା କରୁ କରୁ ତାଙ୍କ ମନ ହାଲୁକା ହୋଇଗଲା । ସେ ଦୁଇଜଣ ବୋଝ ଭାବରେ ନାହିଁ ପଡ଼ିବା ଦେଖି ଟିକିଏ ହସିଲେ । ସେମାନେ ବଣ ଭିତରେ ଆଗେଇ ଗଲେ । ଦିନମାନ ସେ ରହସ୍ୟରେ କଥା କହି ନଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି କରି ଆରାମ ଉପଭୋଗ କଲେ । ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ହେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ ବିମର୍ଷ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ଗୋଲ୍‌ଜ୍ ପାଖରେ ଏପରି ଗାନ୍ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିସାଦ ଭାବ ଶୋଭାପାଏ ! କାମଟା ତାଙ୍କୁ ଟିକିଏ ବିବ୍ରତ କରି ଦେଇଛି ସତ୍ୟ—ନା ବେଶ୍ ବିବ୍ରତ କରି ପକାଇଛି । ଗୋଲ୍‌ଜ୍ ଖୁବ୍ ହାସ୍ୟ-କୌତୁକପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କ ଫର ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରି ବିଫଳ ହେଲେ ।

ଭାବ ଦେଖିଲେ ମନେହେବ ଯେ ସବୁ ଭଲ ଲୋକଙ୍କର ଜୀବନ ଆନନ୍ଦମୟ । ଆନନ୍ଦରେ ରହିବା ଖୁବ୍ ଭଲ ଓ ବଡ଼ କଥା । ମର ଜୀବନରେ ଏହାହିଁ ଅମରତ୍ବ ଉପଭୋଗ । ଏଭଳି ଲୋକ ବେଶୀ ମିଳିବେ ନାହିଁ । ମୁଷ୍ଟି ମେୟୁ ଥିଲେ ଆଇପାରନ୍ତି । ତୁମେ ନିଜେ ଯଦି କେବଳ ବିସାଦ ଓ ବିମର୍ଷ କଥା ଭାବିବ ତେବେ ବେଶୀଦିନ ବଞ୍ଚି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏସବୁ ସୁରୁଖା କଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୁଲିଯିବା ଉଚିତ । ଉପସ୍ଥିତ କାମ ହେଉଛି ପୋଲିଟା ଧ୍ୟାନ କରିବା । ଭୋକ ଲାଗିଛି । ପହିଲି କାମ ପେଟ ପୂଜା । ପାବୁଲୋ ଭଲ ଶିଅପିଆ କଲେ ବୋଲି ମନେହେଉଛି ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ପରୀକ୍ଷା

ଘନ ଅରଣ୍ୟ ଭିତରେ ସେମାନେ ପିଆଳ ଆକାରର ଗୁମ୍ଫା ଉପତ୍ୟକା ମୁଣ୍ଡରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଇଠାରେ ଗୁମ୍ଫାଟୀଟା । ଗୋଟାଏ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ଗୋଲକାର ପଥର ଡିପ ତଳେ ଏହା ଅବସ୍ଥିତ । ଡିପଟା ଗଛ ଅପେକ୍ଷା ବହୁତ ବେଶୀ ଉଚ୍ଚ ।

ଏହା ଖୁବ୍ ଭଲ କ୍ୟାମ୍ପ୍ (ଗୁମ୍ଫା) । ଅତି ନିକଟକୁ ନ ଅସିଲେ ବାହାରୁ ଆଦୌ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ବୁଝିନେଲେ ଯେ ଏହା ଉଡ଼ାଜାହାଜରୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯିବ ନାହିଁ । ଭଲ ଗହର ପରି ଏହା ଖୁବ୍ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହାର ଜଗୁଆଳିମାନେ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ସତର୍କ । ନିକଟକୁ ଆସୁ ଆସୁ ସେ ଏହାକୁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିନେଲେ ।

ଗୋଲକାର ପଥର ଡିପରେ ଗୋଟାଏ ଗୁମ୍ଫା । ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁରେ ଜଣେ ଲୋକ ଗୁମ୍ଫାକୁ ପିଠିକରି ମାଟିରେ ଗୋଡ଼ା ଲମ୍ବାଇ ବସିଥିଲା । ବନ୍ଧୁକଟି ପଥରକୁ ଡେରି ରଖିଥିଲା । ସେ ଛୁଇଁ ଧରି ଖଣ୍ଡେ ବାଡ଼ି କାଟୁଥିଲା ଏବଂ ଏମାନେ ନିକଟ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା ଏବଂ ତତ୍ପରେ ବାଡ଼ି ଖଣ୍ଡ ଛେଲୁ ଛେଲୁ ପଚାରିଲା ‘ଆରେ କିଏ ଆସୁଛୁ ?’

ପାର୍ବଲେ କହିଲେ “ଜଣେ ବୁଢ଼ା ଆଉ ଏ ଡାଇନୋସାଉଟ୍ ଫୁଟାଇବା ଲୋକ ।” ଏହା କହି ସେ ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁ ଭିତରେ ବୋର୍ଟା ଉଠିଗଲେ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ମଧ୍ୟ ବୋର୍ଟା ତଳେ ଥୋଇଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପିଠିରୁ ବନ୍ଧୁକ କାଢ଼ି ପଥରକୁ ଡେରି ଦେଲେ ।

କାଠି ଛେଲିବା ଲେକଟି କହିଲ “ଗୁହାର ଏତେ ନିକଟରେ ରଖ ନାହିଁ, ଗୁହା ଭିତରେ ନିଆଁ ଅଛି ।” ତା’ ଡୋଳାରେ ନେଲି ଆସିତବା, ଦେଖିବାକୁ ସୁତେଲି, ଦେହର ବର୍ଣ୍ଣ ଧୂଆଁସିଆ ଚମଡ଼ା ପରି ଏବଂ ଝୁରୁ ଗିପ୍ସ ମାନଙ୍କ ପରି ଅଳସୁଆ ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲେ “ତେବେ ଉଠିଆସି ଏହାକୁ ନେଇ ଯେହୁ ଗଛ ପାଖରେ ରଖିଥାଏ ।”

ଗିପ୍ସ ନିଜ ସ୍ଥାନରୁ ହାଲିଲ ନାହିଁ । କଥଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଅକଥ୍ୟ କଥା ବକ୍ ବକ୍ ହୋଇ ଶେଷକୁ କହିଲ “ନିଜେ ନେଇ ରଖ । ନିଜେ ମର । ତୁମ ଘୋର ଭଲ ହୋଇ ଯିବ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ, ଗିପ୍ସ ପାଖରେ ବସିପଡ଼ି ପଚାରିଲେ “କଥଣ କରୁଛୁ ?” ଗିପ୍ସ ତାଙ୍କୁ ସେଝଣି ଦେଖାଇବାରୁ ଜର୍ଡାନ ବୁଝିଲେ ଯେ ଗୁରୁଅଙ୍କ ପରି ଜନ୍ମାଟିଏ । କ୍ଷୁରି ଦେଇ ଗିପ୍ସ ତହିଁର ଆଡ଼ ଛଡ଼ଟା କାଟୁଅଛି ।

ସେ ମୁରୁକ ହସି କହିଲ “କୋକିଶିଆଳି ଧରିବାକୁ ଏହା କରୁଅଛି । ଜନ୍ମାଟି ବନ୍ଦ ହେବ ଖଣ୍ଡିଏ ବଡ଼ କାଠ ବାନ୍ଧି ଦେଲେ । କୋକିଶିଆଳିଙ୍କର ଅଣ୍ଟା ଭାଙ୍ଗି ଯିବ ।” ଜନ୍ମାଟି କିପରି ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ତାହା ଦେଖାଇଲ । ତା ପରେ ନିଜ ହାତ ବାହାର କରି ନେଲ—ଦୁଇ ବାହୁକୁ ପ୍ରସାର କୋକିଶିଆଳି ଅଣ୍ଟା ଭାଙ୍ଗିବା ଧରଣଟା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇ ବୁଝାଇ ଦେଲି ଯେ ଜନ୍ମା ଅବ୍ୟର୍ଥ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲ ଯେ ଠେକୁଆ ଧରେ । ସେ ଜଣେ ଗିପ୍ସ । ଠେକୁଆ ଧଇଲେ ସେ କହିବୁଲେ କୋକିଶିଆଳି ଧରିଅଛି । ତିଳକୁ ତାଳି କରି କହିବା ହେଉଛି ତାହାର ଝୁରୁ । କୋକିଶିଆଳି ଧଇଲେ କହିବ ହାତୀ ଧଇଛି ।

ଗିପ୍ସ କହିଲ “ଯତକୁ ଯତ ଯଦି ମୁଁ ହାତୀ ଧରିବି ?” ଏତିକି ହସି ହସି କହି ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନଙ୍କୁ ଆଖି ଠାରିଲ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲ “ତେବେ କହିବୁ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଧଇଲି ।” ଗିପ୍ସ କହିଲ “ତୁ ଯାହା କହ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଧରିବି ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲ “ଗିପ୍ସମାନେ କହିନ୍ତି ବହୁତ, କିନ୍ତୁ କିଛି କରି ନ ଥାନ୍ତି ।”

ସେ ଏ କଥାରେ କାନ ନ ଦେଇ କାଠ ହେଲିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପାବ୍ଲେ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ମନେକଲେ ସେ ଖାଦ୍ୟ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥିବୁ । ସେ ଗିର୍ପି ପାଖରେ ମାଟିରେ ଗୋଡ଼ ଲମ୍ବାଇ ବସି ରହିଲେ ଏବଂ ଗଛ ଅଗିଲି ପାଞ୍ଜରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଉପରେ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ଉଠୁନ ବୋଧକଲେ । ଗୁହା ଭିତରୁ ଖାଦ୍ୟର ଗନ୍ଧ ଆସୁଥାଏ । ତେଲ ପିଆଜରେ ମାଂସ ଭଜା ଗନ୍ଧ ପାଇ ତାଙ୍କର କ୍ଷୁଧା ଦୁଇଗୁଣ ହୋଇଗଲା । ସେ ଗିର୍ପିକୁ କହିଲେ “ଗୋଟାଏ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଧରିନେବା ସେମିତି କଠିନ କାମ ନୁହେଁ ।”

ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ବୋର୍ଡ଼କୁ ଦେଖାଇ ଗିର୍ପି ପଚାରିଲା “କଅଣ, ଏହାର ବଳରେ ଧରିବ ?” ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ହଁ, ମୁଁ ତୁମକୁ ଶିଖାଇ ଦେବି । ତୁମେ ତ ଜନ୍ମା କରିପାର, ଏଣୁ ଏ କାମ ସେପରି କିଛି କଠିନ ହେବ ନାହିଁ ।”

‘ତୁମେ ଆଉ ମୁଁ ।’

‘ନିଶ୍ଚୟ । କାହିଁକି ନ ହେବ ?’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ।

ଆନ୍‌ହେଲ୍‌ମୋକୁ ଡାକି ଗିର୍ପି କହିଲା “ଏ ଦୁଇଟା ବୋର୍ଡ଼ ନେଇ ନିରାପଦ ଜାଗାରେ ରଖିବ । ଏହା ଖୁବ୍ ମୂଲ୍ୟବାନ ।”

ଆନ୍‌ହେଲ୍‌ମୋ ସଁ ସଁ କରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନଙ୍କୁ କହିଲା “ମୁଁ ମଦ ପିଇବାକୁ ଯାଉଛି ।” ଜର୍ଡାନ ଉଠିପଡ଼ି ଦୁଇଟି ବୋର୍ଡ଼କୁ ଗୁହା ମୁହଁରୁ ଟେକି ନେଇ ଏପାଖ ସେପାଖ କରି ଗଛ ଦୁଇପାଖରେ ଡେଇଁ ଦେଲେ । ସେ ବୋର୍ଡ଼ରେ ଥିବା ବସ୍ତୁକୁ ଜାଣନ୍ତି ବୋଲି ଦୁହଁଙ୍କୁ ଲଗାଲଗି କରି ରଖିବା ପଦକ୍ଷେପ କଲେ ନାହିଁ ।

ଗିର୍ପି କହିଲା “ମୋ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପିଆଲୁଏ ଆଣିବ ।”

ଜର୍ଡାନ ଗିର୍ପି ପାଖରେ ପୁଣି ବସିପଡ଼ି ପଚାରିଲେ ‘ଏଠାରେ ମଦ ମିଳିବ ?’

‘ମଦ ? ନିଶ୍ଚୟ ମିଳିବ । ଘଡ଼ାଏ ମିଳିବ, ନିତାନ୍ତ ପକ୍ଷେ ଅଧ ଘଡ଼ାଏ ।’

‘ଖାଦ୍ୟ ?’

ଗିର୍ପି କହିଲା “ସବୁ କିଛି ମିଳିବ । ଆମେ ଏଠି ସେନାପତି ଧରଣର ଖିଆ ପିଆ କରୁଁ ।”

‘ଯୁଦ୍ଧରେ ଗିର୍ପିମାନେ କଅଣ କରନ୍ତି ?’

‘କିଛି ନାହିଁ, ଗିର୍ପି ହୋଇ ରହନ୍ତି ।’

‘ତେବେ ତ ବଢ଼ିଆ କାମ ।’

‘ବଢ଼ିଆ ବୋଲି ବଢ଼ିଆ । ଆଜ୍ଞା ତୁମ ନାମ କଅଣ ?’

‘ରବର୍ଟ୍ସ ? ତୁମର ?’

‘ରବେଲ୍ । ଆଜ୍ଞା ଟ୍ୟାଙ୍କ କଥାଟା କଅଣ ପ୍ରକୃତ ?’

‘ନିଶ୍ଚୟ । ସମେତ କରିବାର କିଛି ନାହିଁ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଗୃହା ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଗଭୀର ପଥର ଭାଣ୍ଡ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଲ୍ ମଦ ଏବଂ ଅଳ୍ପ କ୍ରିରେ ତିନି ଗୋଟି ସିଆଲର ମୁଠା ପୁରାଇ ବାହାର ଆସି କହିଲେ ‘ଏମାନେ ସବୁ କିଛି ରଖିଛନ୍ତି ।’ ପାର୍‌ଲେ ତାଙ୍କ ପଛରେ ଆସି ଠିଆ ହୋଇ କହିଲେ ‘ଖାଦ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ମିଳିବ । ତମାଖୁ ଖାଇବ ?’

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ ବୋର୍ ପାଖକୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଫିଟାଇ ତହିଁଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ପକେଟ୍‌ରୁ ଚୁପିଆରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ଚେପ୍‌ଟା ସିଗ୍ରେଟ ବାକସ କାଢ଼ି ଆଣିଲେ । ଏହା ସେ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ପାଇଥିଲେ । ସେ ବାକସର ଗୁରୁ ପାଖରେ ନିଜ ବୁଢ଼ା ଆଙ୍ଗୁଳି ନିଶ୍ଚୟ ଚୁଲାଇ ବାକସର ଡାଙ୍ଗଣା ଫିଟାଇ ପାର୍‌ଲେକୁ ବଢ଼ାଇଲେ । ପାର୍‌ଲେ ଟାଟା ସିଗ୍ରେଟ୍ ଟାଣିନେଲେ । ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଆଲୁମିନିୟମ ଫାଙ୍କରେ ଧରି ଆଲୁମିନିୟମ ଦେଖିଲେ । ସେ ସବୁ ସବୁ ଓ ଲମ୍ବା ସିଗ୍ରେଟ୍ ଏବଂ ମୁହଁରେ ଧରିବା ପାଖଟା ମୋଟା କାଗଜ ନଳୀ ଯୁକ୍ତ । ସେ କହିଲେ “ଏପରି ସିଗ୍ରେଟ୍ ମୁଁ ଜାଣେ, ଏଥିରେ ଫାଙ୍କା ସ୍ଥାନ ବହୁତ ମାତ୍ର ତମାଖୁ ଅତି ଅଳ୍ପ । ସେହି ବିଷୟ ନାମଧାରୀ ଲୋକଟି ଏହା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ।”

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍, ନାମଟା ମନେ ପକାଇବାକୁ କହିଲେ “କାସ୍କିନ୍ ।” ଏହା ପରେ ଗୋଟାଏ ଲେଖା ସିଗ୍ରେଟ୍ ସେ ଗିର୍ପି ଓ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ଦେଲେ ।

ସେ ଆଉ ନିଅ ବୋଲି କହିବାରୁ ଦୁହେଁ ପୁଣି ଗୋଟାଏ ଲେଖା ନେଲେ । ସେ ନିଜେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ୍ପ ଟାଟା ଲେଖାଏ ଦେଲେ । ସେମାନେ ହାତରେ ସିଗ୍ରେଟ୍ ଧରି ହାତ ବଢ଼ାଇ ମନା କରିବାକୁ ସିବାରୁ ସିଗ୍ରେଟ୍‌ର ମୁଣ୍ଡ ତଳ ଆଡ଼କୁ ହେଇଗଲା । ମନେହେଲା କେହି ଯେପରି ସତେ ତରବାର ଦ୍ଵାରା ସାମଗ୍ରିକ କାଉଦାରେ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଉଛି ।

ପାବଲୋ କହିଲେ “ମୋତେ ଟିକିଏ ମଦ ଦେବନାହିଁ ?” ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଗୁଦା ନିକଟସ୍ଥ ଦରଜା ପାଖରେ ବସିଥିଲେ ।

ଆନସେଲମୋ ନିଜ ପାଇଁ, ଜର୍ଜାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓ ରିପର୍ସ ପାଇଁ ୩ ପିଆଲା ମଦ ଡାଳିଲା । ଆନସେଲମୋ ନିଜ ପିଆଲା ତାଙ୍କୁ ଦେଇ ଗୁଦା ଭିତରକୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପିଆଲା ଆଣିବାକୁ ଗଲା । ପିଆଲା ଆଣି ତାକୁ ଟୁମାଟୁମ ମଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲା । ଏହା ପରେ ସମସ୍ତେ ପିଆଲା ସ୍ୱର୍ଗକ୍ଷେତ୍ର ପିଇଲେ ।

ମଦଟା ଚମଡ଼ା ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବାରୁ ଟିକିଏ ଝୁଣାଳିଆ ଲାଗୁ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭଲ, ଅନୁଗ୍ର ଏବଂ ଜିଭ ଝିମ୍ ଝିମ୍ କରୁ ନ ଥିଲା । ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜର କ୍ଳାନ୍ତି ଦୂର କରିବାକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ପିଇଲେ । ପାବଲୋ କହିଲେ “ଝାଦ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ଆସୁଛି । ଅଜ୍ଞା ସେ ବିଚିତ୍ର ନାମଧାରୀ ବିଦେଶୀ ଜଣକ ମଲେ କେମିତି ?”

‘ସେ ଧରା ପଡ଼ିଯିବା ଭୟରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଥିଲେ ।’

‘ତାହା କିପରି ଘଟିଲା ?’

‘ସେ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବନ୍ଦୀ ହେବା ପାଇଁ ରାଜି ନ ଥିଲେ ।’

‘ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ କହିବ ?’

ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଭଲକରି ଜାଣିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଭଲ କହିହେବ ନାହିଁ ଏମୁ ମିଛରେ କହି ପକାଇଲେ “ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ । ରେଲ ଗାଡ଼ି ଉଡ଼ାଇ ଦେଲା ବେଳେ ସେ ଯଦି ଆହତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ପଳାଇ ନ ପାରନ୍ତି ତେବେ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଗୁଲିକରି ମାରି ଦେବୁ ଏହା ସେ ଆମକୁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରାଇ ନେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ କହିବା ଧରଣ ମଧ୍ୟ ଅସାଧାରଣ ଥିଲା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ସେତେବେଳେ ବିଚରା କାଥ୍‌କିନ୍ ବୁଢ଼ା ମନରେ ବଡ଼ ଆଘାତ ପାଇଥିବ ।

ପାବଲୋ କହିଲେ “ହତ୍ୟା କରିବା ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ବିରୁଦ୍ଧ ଥିଲା । ଏହା ସେ ମୋତେ ନିଜେ କହିଛନ୍ତି । ତଦୁପରି ତାଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ପୁଣି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେବେବୋଲି ସେ ବଡ଼ ଭୟ କରୁଥିଲେ ।”

ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ଏହା କଅଣ ସେ ତୁମକୁ କହିଥିଲେ ?’

ଗିପ୍ସି କହିଲା ‘ହଁ, ସେ ଆମ ସଭାକୁ ନେଇଯା କହିଥିଲେ ।’

‘ତୁମେ ବି କଅଣ ସେହି ରେଲଗାଡ଼ି ଧ୍ବଂସ ବେଳେ ଥିଲୁ ?’

‘ହଁ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ଥିଲୁ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲେ “ତାଙ୍କର କଥାବାଣୀ ଧରଣ ଅସାଧାରଣ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଖୁବ୍ ସାହସୀ ଥିଲେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କର କାସ୍କିନ୍ ପାଇଁ ମନରେ ସହାନୁଭୂତି ଜନ୍ମିଲା । ଭାବିଲେ ଲୋକଟା ଏଠାରେ ଭଲ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ କ୍ଷତି କରିଥିବ । ସେତେବେଳେ ତାହାର ମର୍ମାଘାତ କଥା ମୁଁ ଜାଣିଥାନ୍ତି କି ! ଏମାନେ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ପଳାଇ ଆସିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏଭଳି ଡଙ୍ଗାରେ କଥା କହିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଏଠାରେ କାମରେ ଲଗାଇବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏ ସବୁ କହିବା କଥା ନୁହେଁ । ସେମାନେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ସମ୍ପନ୍ନ କଲେ ମଧ୍ୟ କହିରୁଲିବା ଦ୍ଵାରା ଅଧିକ ଅନିଷ୍ଟ ଘଟାନ୍ତି । ଏମିତି ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ଲୋକଟା ଟିକିଏ ଅଭୁତ ଧରଣର ସତ, ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଟିକେ ଛଟା ଥିଲା ବୋଲି ମୁଁ ଭାବୁଛି ।”

ଗିପ୍ସି କହିଲା “କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧୋରକ ପ୍ରୟୋଗରେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ଏବଂ ଖୁବ୍ ସାହସୀ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ତା ସାଙ୍ଗକୁ ମଥା ପାଗଳ । ଏ ସବୁ କାମରେ ଖୁବ୍ ଧୀର, ଶାନ୍ତ, ଓ ଥଣ୍ଡା ମଗଜ ଲୋଡ଼ା ।”

ପାବ୍ଲୋ ପଚାରିଲେ “ଆଉ ତୁମେ ଯଦି ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କାମରେ ଆହତ ହୁଅ ତେବେ ତୁମକୁ ସେଠାରେ ପକାଇ ଆସିବା ଇଚ୍ଛା କରିବ କି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଆଉ ପିଆଲାଏ ମଦ ନେଇ ଆଗକୁ ନିର୍ଭୀକ କହିଲେ “ମୋ କଥା ମନ ଦେଇ ଶୁଣ । ମୁଁ ଯଦି କେବେ କୌଣସି ଲୋକଠାରୁ କିଛି ଅନୁଗ୍ରହ ମାଗିବା ଦରକାର ମନେ କରିବି ତେବେ ସେହି ଦରକାର ବେଳେ ହିଁ ତାହା ମାଗିବି ।”

ଏହା ସମର୍ଥନ କରି ଗିପ୍ସି କହିଲା “ଭଲ କଥା । ଏହାହିଁ ଭଲ ଲୋକ-ମାନଙ୍କର ଧରଣ । ହେଉଛି ଖାଦ୍ୟ ଆସିଗଲା ।”

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲେ ‘ତୁ ତ ଖାଇ ପାରିବୁ ।’

“ହଉ ଆଉ ଥରେ ଖାଇବି । ଦେଖିଲ, କିଏ ଖାଦ୍ୟ ଆଣୁଅଛି ।” ଗର୍ବିତ୍ କହିଲା ।

ଜଣେ ବାଳିକା ବଡ଼ ଲୁହା ହଣ୍ଡା ଧରି ଆସିଲାବେଳେ ଗୁହା ମୁହଁରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଆସିଲେ । ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ତା ମୁହଁ ବଙ୍କେଇ ଅଛି । ସେ ତାହାର ବିଚିତ୍ର ଭାବ ଦେଖିଲେ । ବାଳିକାଟି ସ୍ଥିତ-ହାସ୍ୟରେ କହିଲେ “କିହୋ, ପାଥ୍ ଭଲମାନେ !” ଜର୍ଜାନ୍ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲେ କିନ୍ତୁ ତରୁଟି ଚାହିଁଲେ ନାହିଁ କି ଆଖି ଫେରାଇ ନେଲେ ନାହିଁ । ବାଳିକାଟି ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଲୁହା ହାଣ୍ଡିଟା ଥୋଇ ଦେଲେ ବେଳେ ସେ ତାହାର ସୁନ୍ଦର ଶ୍ୟାମଳ ହାତକୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ବାଳିକା ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଭଲକରି ଚାହିଁ ପୁଣି ହସିଦେଲା । ତାର ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ କଲା ମୁହଁରେ ଖୁବ୍ ଧଳା ଦିଶୁଥାଏ । ତାହାର ଚମ ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ତମ୍ବା ମିଶା ସୁନା ପରି । ହନୁ ହାଡ଼ ଖୁବ୍ ବଡ଼, ଆଖି କୌତୁକ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଓଷ୍ଠ ରସାଳ ଓ ମୁହଁ ସଲଖ । ତା’ ମୁଣ୍ଡର ବାଳ ମଳିନ-ଶୁଭ୍ର । ଠିକ୍ ଯେପରି ପାଟିଲା ଧାନ ଝରରେ କଲା ପଡ଼ି ଯାଇଥିବା ଦିଶେ । କିନ୍ତୁ ବାଳ ଗୁଡ଼ିକ ଛୋଟ ଛୋଟ ହୋଇ କଟା । କୌଣସି କ୍ଷୁଦ୍ର ମଣ୍ଡ ଦେହର ଲୋମ ପରି । ସେ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କୁ ଅନାଇ ହସି ପକାଇ ନିଜର ଶ୍ୟାମଳ ବାହୁ ଟେକି ନିଜ ମୁଣ୍ଡର କେଶକୁ ସାଝିକିଲା କାରଣ ବାଳଗୁଡ଼ିକ ଠିଆହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତା ମୁହଁଟି ସୁନ୍ଦର । ବାଳ ଏପରି ସାନ ସାନ କଟା ନ ହୋଇ ଥିଲେ ସେ ଜଣେ ସୁନ୍ଦରୀ ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

ସେ ହସି ହସି ଜର୍ଜାନ୍‌କୁ କହିଲା “ମୁଁ ଏମିତି ଭାବରେ ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇ ଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଇବାକୁ ମନ ଦିଅ, ମୋତେ ତରୁଟି ଚାହିଁନାହିଁ ।” ଭାଲାରୋଲ୍‌ଜିଓ ଠାରେ ସେମାନେ ଏମିତି ବାଳ କାଟି ଆନ୍ତ୍ର ! ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ପ୍ରାୟ ବଢ଼ି ଗଲାଣି ।

ସେ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ବସି ପଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଅନାଇ ରହିଲା । ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ ଫେର ଚାହିଁଲେ ବାଳକାଟି ହସି ପକାଇ ଦୁଇ ହାତ ଯୋଡ଼ି ଆଣ୍ଟୁ ଉପରେ ରଖିଲା । ବସି ଥିଲା ବେଳେ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ଲମ୍ବାଇ ଥିଲା ବୋଲି ପାଇଲାନା ଅଗରେ ପାଦ ଦିଶୁଥାଏ । ଆଣ୍ଟୁ ଉପରେ ଦୁଇ ହାତ ଥୋଇ ଥିବାରୁ ତାହାର କ୍ଷୁଦ୍ର ଉନ୍ନତ ସ୍ତନ ଦୁଇଟି କାମିକ ଠେଲି ଦେଖାଯାଉ ଥାଏ । ଥରକୁ ଥର ତାହା ଆଡ଼କୁ ଜର୍ଜାନ୍ ଅନାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ଥରକୁ ଥର ତାଙ୍କ କଣ୍ଠ ରୁକ୍ ଘୋର ଉଠୁଥିଲା ।

ଆନ୍ଦୋଳମୋ କହିଲୁ ‘ଏଠାରେ ଆଲୀ ନାହିଁ । ନିଜ ନିଜ ଛୁଆଁ ବ୍ୟବହାର କର ।’ ବାଳିକାଟି ଟଗୋଟା ପରକଳା କଣ୍ଟା ତଳକୁ ଜରି ଲୁହା ପଡ଼ିତ ଫଳରେ ଡେଇଁ ରଖିଥିଲା ।

ସମସ୍ତେ ସେହି ଲୁହା ପଡ଼ିତରୁ ଖାଇବାକୁ ବସିଗଲେ । ସ୍ତେନଦେଶୀୟ ପ୍ରଥା ମତେ କେହି କଥାବାଣୀ ହେଲେ ନାହିଁ । ପିଆଜ ଓ କଞ୍ଚାମରିତ ଦେଇ ଠେକୁଆ ମାଂସ ରନ୍ଧା ହୋଇଥିଲା । ଲାଲି ମଧ୍ୟରେ ଟପ୍ପି ମଟର ପକାଇ ଚଟଣୀ ହୋଇଥିଲା । ରନ୍ଧଣା ଖୁବ୍ ଭଲ । ଠେକୁଆ ମାଂସ ଭଲ ସିଝି ହୋଇ ଥିବାରୁ ହାଡ଼ରୁ ମାଂସ ଅଲଗା ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ଚଟଣୀ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ରୁଚିକର । ଖାଇଲାବେଳେ ଜର୍ଜାନ୍ ଆଉ ପିଆଲୁଏ ମଦ ପିଇଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଯେତେବେଳେ ଖାଇ ବସିଲେ ବାଳିକାଟି ଗୁହଁଥିଲା । ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଦେଖୁଥିଲେ । ସେ ଚଟଣୀର ଶେଷତକ ଖଣ୍ଡିଏ ଟେବିରେ ପୋଛିପାଛି ତା’ପରେ ଠେକୁଆ ମାଂସ ହୋଇ ପୋଛି, କଣ୍ଟା ଛୁଆଁ ମଧ୍ୟ ପୋଛି ଟେବି ଖଣ୍ଡିଏ ପାଟିରେ ପୁରାଇଦେଲେ । ତା’ପରେ ପୁଣି ଝୁଙ୍କିପଡ଼ି ପିଆଲୁଏ ମଦ ଡାଳିନେଲେ । ବାଳିକାଟି ତାହା ବରାବର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଅଧ ପିଆଲୁଏ ମଦ ପିଇ ସାରିଲେ ମଧ୍ୟ ବାଳିକାକୁ ଗୁହଁ ତାଙ୍କର କୃଷ୍ଣାଭାବ ଗୁଡ଼ିଲୁ ନାହିଁ ।

ସେ ପଚାରିଲେ “ତୋ ନା କଅଣ ?” ତାଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ବର ଶୁଣି ପାବଲେ ତାଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଅନାଇ ସେଠାରୁ ଡ଼ାକିଲେ ।

‘ମୋ ନାମ ମେରଥା । ତୁମ ନା ?’

‘ରବର୍ଟ । ତୁ ଏହି ପାହାଡ଼ରେ ବେଶୀଦିନ ରହିଛୁ କି ?’

“ତିନିମାସ ।” ସେ ଯେତେବେଳେ ମୁଣ୍ଡବାଳ ଉପରେ ହାତ ବୁଲାଇ ସେତେବେଳେ ସେହି ଘନ ଏବଂ ସାନ ବାଲଗୁଡ଼ିକ ପାହାଡ଼ିଆ ବିଲର ଫାସଲ ଉପରେ ପବନ ସଞ୍ଚାରରେ ଲହରୀ ଖେଳିଲା ପରି ଦିଶିଲା । ରବର୍ଟ ମୁଗ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନାଇ ରହିଲେ । ବାଳିକା କହିଲା “ମୋତେ ଲଣ୍ଡା କରି ଦେଇଥିଲେ । ଭଲଡୋଲିଡ଼ି ଜେଲ ଖାନାରେ ପ୍ରତି ତିନିମାସରେ ଲଣ୍ଡା କରି ଦିଆଯାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ୩ ମାସରେ ଏତିକି ବଢ଼ିଛି । ମୁଁ ସେ ରେଲଗାଡ଼ିରେ ଥିଲି । ମୋତେ ସେମାନେ ଦକ୍ଷିଣକୁ ନେଇଯାଉ ଥିଲେ । ରେଲଗାଡ଼ି ଧ୍ୟୁସ ପରେ ଅନେକଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରାଗଲା କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଧରା ନ ପଡ଼ି ଏମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲୁ ।”

ଗିପସି କହିଲା “ଆମେ ଚାଲିଆସିଲୁ ବେଳେ ଏହାକୁ ପାହାଡ଼ରେ ଲୁଚିଥିବାର ଦେଖିଲୁ । ଇସ୍ତେ ଦେଖିବାକୁ ବଡ଼ କୁଣ୍ଡିତ ବୋଲି ଏହାକୁ ଗୁଡ଼ି ଆସିବାକୁ ଭାବିଥିଲୁ ।”

ମେଘିଆ ପଚାରିଲା “ଆଉ ସେ ଯେଉଁ ବିଦେଶୀ ଯୁଦ୍ଧରୀ ଲୋକ ଜଣକ ଥିଲେ ସେ ଗଲେ କୁଆଡ଼େ ?”

‘ଗତ ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ମରଗଲେ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

“ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ତ ଟ୍ରେନ ଧ୍ବଂସ ହୋଇଥିଲା ?”

‘ହଁ । ଟ୍ରେନ ଧ୍ବଂସର ୧୦ ଦିନ ଭିତରେ ସେ ମରଗଲେ ।’

ବାଳିକା ଖେଦକରି କହିଲେ “ଆହା ବଚୁର । ହେଲେ ସେ ବଡ଼ ସାହସୀ ଥିଲେ । ତୁମେ କଅଣ ସେହି କାମ କରୁଛ କି ?”

‘ହଁ !’

‘ଟ୍ରେନ ଧ୍ବଂସ କରିଛ ?’

‘ହଁ, ୩ଟା ଟ୍ରେନ୍ ଧ୍ବଂସ କରିଛୁ ।’

‘ଏଇଠି ?’

ସେ କହିଲେ “ଇଷ୍ଟିମାଦୁରା ଠାରେ । ଏଠାକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଯେଇଠାରେ ଥିଲି । ସେଠି ବହୁତ କାମ । ଆମ ଦଳରୁ ଅନେକ ଏଷ୍ଟିମାଦୁରାରେ କାମ କରୁଅଛନ୍ତି ।”

‘ତେବେ ଏହି ପାହାଡ଼କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କାହିଁକି ଆସିଛ ?’

‘ମୁଁ ସେହି ପୁଣି ଲୋକ ଜାଗାରେ ଆସିଛୁ । ଏ ସ୍ଥାନ ମୋର ପୂର୍ବ ପରିଚିତ ।’

‘ଏ ଜାଗାକୁ ଭଲକରି ଜାଣ ?’

‘ନା, ସେତେ ଭଲ ନୁହେଁ ତେବେ ଜାଣିନେବା ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ । ମୋ ପାଖରେ ମାନଚିତ୍ର ଅଛି ଓ ଜଣେ ଭଲ ପ୍ରଦର୍ଶକ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଶୀଘ୍ର ଜାଣିନେବ ।’

ବାଳିକା ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲା “ଏ ବୃତ୍ତା ଲୋକଟି ଖୁବ ଭଲ ।”

ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ ବାଳିକାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାରୁ ହଠାତ୍ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ଯେ ବାଳିକାଟି ଛଡ଼ା ଯେଠାରେ ଅନ୍ୟଲୋକ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ବାଳିକାକୁ ଗୁଣ୍ଡିବାରୁ ତାଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ବର ରୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା । ସ୍ପେନ୍‌ଦେଶୀ ଭାଷା କହୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମିଳାମିଶା କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କର ଦୁଇଟି ନିୟମ ବନ୍ଧା । ସେ ବୁଝିଲେ

ଯେ ସେଥିରୁ ସେ ଗୋଟିଏ ନିୟମ ଲାଞ୍ଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ନିୟମ ହେଉଛି ପୁରୁଷଙ୍କୁ ତମାଖୁ ଦେବ, କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ସେ ମନେ କଲେ ନିୟମ ଚୁଲ୍ଲିକୁ ଯାଉ । କେତେ ଇଆ ତ ସେ ନ ମାନି ଚଳି ଆସିଛନ୍ତି । ଏ ନିୟମଟା ଭାଙ୍ଗିଲେ କଥାଟା ଭାସିଯିବ !

ସେ ମେରଥାକୁ କହିଲେ “ତୋ ମୁହଁଟି ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର । ଥରେ ବାଲି କଟା ହେବା ପୁଅରୁ ଦେଖିଥାନ୍ତୁ କି ।”

ବାଲିକା କହିଲା “ମାସ ୭ଟାରେ ବାଲି ବଢ଼ି ପୁଅପରି ହୋଇଯିବ ।”

“ଆମେ ତାକୁ ଟ୍ରେନ୍‌ରୁ ଆଣିଲାବେଳେ ଦେଖିଥିଲେ ଦୁଶାରେ ବାନ୍ତିକର ପକାଇ ଆଆନ୍ତେ ।”

କଥାଟା ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହି ଉଠିଲେ “ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋତେ କିଏ ରଖିଛି ? ପାବଲେ ନୁହେଁ ତ ?”

ମେରଥା ତାଙ୍କୁ ଅନାଇ ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଚଟକଣାଟାଏ ମାରି ଠୋ ଠୋ ହସିଲା ।

“ମୁଁ ପାବଲେର ରକ୍ଷିତା ? ତୁମେ ପାବଲେକୁ ଦେଖିଅଛ ?”

“ତେବେ ବୋଧହୁଏ ରାଫେଲ୍‌ର ରକ୍ଷିତା—ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖିଅଛି ।”

“ନା, ତାହାର ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।”

ରିପସି କହିଲା “ସେ କାହାର ନୁହେଁ । ଇସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଅଭଦ୍ଧ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ । ସେ କାହାର ନୁହେଁ ହେଲେ ଖୁବ୍ ଭଲ ରକ୍ଷାବତୀ କରିପାରେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପଚାରିଲେ “ସତେ କାହାର ନୁହେଁ ।”

“ନାହିଁ ଗୋ ନାହିଁ, କାହାର ନୁହେଁ । ମୁଁ ରହସ୍ୟ କରୁନାହିଁ କିମ୍ବା ଗାନ୍ଧୀର ଭାବେ କହୁନାହିଁ । ସେ ତୁମର ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ନା ମୋର ନୁହେଁ । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକପାଇଁ ମୋର ଅବସର ନାହିଁ । ଏ କଥା ସତ ।” ଏହା କହିଲାବେଳେ ତାଙ୍କ କଣ୍ଠ ଚୁବିହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଗିର୍ସି ତାଙ୍କୁ ଚିତ୍ତେଇବା ପାଇଁ କହିଲା “ସମସ୍ତ ନାହିଁ ? ଅଧଂଶ୍ଟା କି ୧୫ ମିନିଟ୍ ପୂଜା ନାହିଁ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଏ କଥାର ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ମେରିଆକୁ ଅନାଇଲେ । ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ କଥା ବାହାରୁଲା ନାହିଁ । ମେରିଆ ତାଙ୍କୁ ବରାବର ଅନାଇ ରହିଲା । ସେ ହସି ପକାଇଲା ଏବଂ ଲଜ୍ଜାବୋଧ କଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ତୁ ତ ଆରକ୍ତମ ହୋଇ ଉଠୁଅଛୁ, ଏମିତି କଅଣ ସବୁବେଳେ ହେଉ ?”

“କେବେ ନୁହେଁ ।”

କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ହେଉଛି ?

“ତେବେ ମୁଁ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଯାଉଅଛି ।”

“ନା, ଗୁହ ମେରିଆ ।”

ଏଥର ସେ ହସିଲା ନାହିଁ । କହିଲା “ନା, ମୁଁ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଯିବି ।” ଏହା କହି ଲୁହା ପରତଟା ଏବଂ କଣ୍ଠା ଗୁମୁତ ନେଇ ଏକପ୍ରକାର କଦାକାର ଗତିରେ ନିମ୍ନପଡ଼ି ଗୁହା ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ତେବେ ସେ ଗତିରେ ଥିଲା ଯୌବନର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ।

ସେ ପରୁରିଲା “ପିଆଲା ତୁମର ଲୋଡ଼ା କି ?” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ସେତେବେଳେ-ଯାଏ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇ ଥିବାର ଦେଖି ବାଳିକା ପୁଣି ଲଜ୍ଜାବୋଧ କଲା । କହିଲା “ସେମିତି କରି ମୋତେ ଅନାଥ ନାହିଁ, ସେଥିରେ ମୁଁ ବଡ଼ ଅଶୁଦ୍ଧି ବୋଧ କରୁଅଛି ।”

ଗିର୍ସି ତାଙ୍କୁ କହିଲା “ପିଆଲା ଏଠି ରଖିଯା ।” ଏହା କହି ସେ ପଥରଭାଣ୍ଡରେ ପିଆଲା ରୁଡ଼ାଇ ଏକ ପିଆଲା ମଦ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ ଦେଲା । ଜର୍ଜାନ ଦେଖିଲେ ବାଲିକାଟି ମୁଣ୍ଡ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଲୁହା ପରତ ଉଠାଇ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଗୁଲିଗଲା ।

ସେ ଯିବା ପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ସ୍ୱାଭାବିକ ଢଙ୍ଗରେ କହିଲେ “ଧନ୍ୟବାଦ । ଏଇଟାଇ ଶେଷ ପିଆଲା । ଆଜି ବହୁତ ପିଇଲିଣି ।”

ଗିର୍ସି କହିଲା “ଆମକୁ ଭାଣ୍ଡ ଶେଷ କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରାୟ ଅଧେ ରହି ଯାଇଛି । ଏହାକୁ ଆମେ ଘୋଡ଼ାରେ ଲଦି ଆଣିଥିଲୁ ।”

ଅନସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ସେଇଟା ହିଁ ହେଉଛି ପାବ୍‌ଲୋର ଶେଷ ଆଦମଣ । ଏହା ପରେ ସେ ଆଉ କିଛି କରିନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ “ତୁମେ କେତେ ଜଣ ଅଛୁ ?”

“ଆମେ ୭ଜଣ ଓ ଦୁଇଜଣ ମହିଳା ।”

“ଦୁଇଜଣ ?”

“ହଁ, ଅନ୍ୟଟି ପାବ୍‌ଲୋର ରକ୍ଷିତା ।”

“ସେ କାହିଁ ?”

“ଗୁମା ଭିତରେ । ବାଲିକାଟି ଭଲ ରହେ ବୋଲି ମୁଁ ତାକୁ ଖୁସୀ କରାବାକୁ
କହିଥିଲି । ପ୍ରକୃତରେ ସେ ପାବ୍‌ଲୋର ରକ୍ଷିତାକୁ ସାମାନ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।”

“ସେ ରକ୍ଷିତାଟି କିଭଳି ?”

ଗିର୍‌ସି ଟିକିଏ ହସି କହିଲା “ବେଳେ ବେଳେ ଅତି ଅସଭ୍ୟ । ତୁମେ ଯଦି
ପାବ୍‌ଲୋକୁ କୁଣ୍ଡିତ ବୋଲି ଭୁଆଁଅ ତେବେ ଥରେ ଏହି ଝିଅ ଲୋକକୁ ଦେଖିଲେ
ସେ ଧାରଣା ବଦଳିଯିବ । କିନ୍ତୁ କୁଣ୍ଡିତ ସଦୈର୍ଘ୍ୟ ସେ ପାବ୍‌ଲୋ ଅପେକ୍ଷା ଶତଗୁଣ
ସାହସୀ—ହେଲେ ଅତି ନଷ୍ଟୁର ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ପାବ୍‌ଲୋ ଖୁବ୍ ସାହସୀ ଥିଲା,
ସେତେବେଳେ ତା ପ୍ରକୃତ ମଧ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀର ଥିଲା ।”

ଗିର୍‌ସି କହିଲା “ହଈଜାରେ ଯେତେ ମରିଛନ୍ତି ତହିଁ ଅଧିକ ମରିଛନ୍ତି
ପାବ୍‌ଲୋ ହାତରେ । ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ବେଳେ ଟାଇଫଟ୍ କ୍ବରରେ ମରିବା
ଲୋକଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଲୋକ ସେ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “କିନ୍ତୁ ବହୁକାଳ ହେଲା ସେ ଚପୁର୍‌ସ୍‌ପ୍ । ତାହାର
ସ୍ନାୟୁ-ଦୁର୍ବଳତା ଦୃଷ୍ଟି । ମରିବାକୁ ତାହାର ମହା ଭୟ ।”

ଗିର୍‌ସି କହିଲା “ସାୟବତଃ ଆରମ୍ଭରେ ବହୁଲୋକ ହତ୍ୟା କରି ତାହାର ଏହି
ବିତୃଷ୍ଣା କନ୍ଦ୍ରି ଯାଇଛି । ପ୍ଲେସ୍‌ରେ ଯେତେ ମରି ନାହାନ୍ତି ତହିଁ ଅଧିକ ପାବ୍‌ଲୋ
ମାରିଥିଲେ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ହଁ, ସେଟା ଗୋଟାଏ କାରଣ, ତା’ ଉପରକୁ ତା’
ହାତରେ ପକସା ହୋଇଥିଲା । ସେ ବହୁତ ମଦ ପିଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବିକସ୍ତ୍ରୀ ବାର
ପରି ଅବସର ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ କିନ୍ତୁ ଗୁଡ଼ି ପାରୁନାହିଁ ।”

ଗିର୍ପି କହିଲା “ସେ ଯଦି ଅପର ପକ୍ଷକୁ ଚାଲିଯାଏ ତେବେ ସେମାନେ ତା ଦୋଷାତ୍ମକ ଛଡ଼ାଇ ନେବେ ଏବଂ ତାକୁ ସୈନ୍ୟ ଦଳରେ ମିଶାଇ ନେବେ । ସୈନ୍ୟ ଦଳରେ ଯୋଗ ଦେବାଟା ମୁଁ ମଧ୍ୟ ପସନ୍ଦ କରେନାହିଁ ।”

ଆନ୍‌ଦେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ତୁ ଏକା କିଆଁ କୌଣସି ଗିର୍ପି ଏହା ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।”

ଗିର୍ପି କହିଲା “କିଏ ଭଲ କାହିଁକି କରିବ ? ସୈନ୍ୟରେ ମିଶିବାକୁ କିଏ ଚାହେଁ ? ଆମେ କଅଣ ସୈନ୍ୟରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବାକୁ ବିପ୍ଳବ କରିଥିଲେ ? ମୁଁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କିନ୍ତୁ ସୈନ୍ୟ ଦଳରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବାକୁ ରାଜି ନୁହେଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ “ଅନ୍ୟମାନେ କାହାନ୍ତି ?” ମଦ ପ୍ରଭାବରେ ସେ ଟିକିଏ ନିଦ୍ରାଳୁତା ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧି ବୋଧକଲେ । ସେ ବଣର ଘାସ ଉପରେ ଚିତ୍ତ ହୋଇ ଶୋଇ ଗଛ ଫାଙ୍କରେ ଦେଖିଲେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ମେଘ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆକାଶରେ ଭାସି ଯାଉଅଛି ।

ଗିର୍ପି କହିଲା “ଭୁଞ୍ଜାରେ ୨ ଜଣ ଶୋଇଛନ୍ତି । ଦୁଇଜଣ ଆମ ବନ୍ଧୁକ ଯନ୍ତ୍ର ବାହାରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଉଛନ୍ତି । ଜଣେ ତଳେ ପହଞ୍ଚି ଦେଉଅଛି । ବୋଧହୁଏ ସମସ୍ତେ ଶୋଇଛନ୍ତି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କଡ଼ ଲେଉଟାଇ ପଚାରିଲେ “କିଭଳି ବନ୍ଧୁକ ଅଛି ?”

ଗିର୍ପି କହିଲା “ବନ୍ଧୁକର ନାମଟା ଅସାମାନ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମନେ ପଡ଼ୁ ନାହିଁ । ଏହା ଏକ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ବନ୍ଧୁକ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ମନେ ମନେ ଠିକ୍ କଲେ ବୋଧହୁଏ ସ୍ୱୟଂଚ୍ଛିନ୍ନ ରାକେଟ୍ ହେବ । ପଚାରିଲେ “ବନ୍ଧୁକଟାର ଓଜନ କେତେ ?”

“ବହୁତ ଭାରି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଲୋକ ନିଆଅଣା କରିପାରେ । ଏହାର ୩ଗୋଟି ଭାଙ୍ଗିହୋଇ ପାରିବା ଗୋଡ଼ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଗତ ଓ୍ବାରର ସାଂଘାତକ ସଂଘର୍ଷରେ ଏହା ପାଇଥିଲା । ମଦ ପାଇବା ସଂଘର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ସେଟା ଦହିଥିଲା ।”

“ଗୋଲା ବାରୁଦ ଅଛି ! କେତେ ଅଛି ?”

ଗିର୍ପି କହିଲା “ଅସଂଖ୍ୟ । ଗୋଟିଏ ବାକ୍ସ ବୋହାଇ, ବହୁତ ଭାରି ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ବୋଧହୁଏ ୫୦୦ ବାଳି ଫୁଟାଇବାର ସରଞ୍ଚାମ ।
ପଚାରିଲେ “ଆଜ୍ଞା କମର ପଟିରେ ଗୁଲି ଖଞ୍ଜା କି ଗୋଟାଏ ଆଳାରେ ସଜ୍ଜା ?”

‘ବନ୍ଧୁକ ଉପରେ ଥିବା ଗୋଟାଏ ଲୁହା ଟିଣରେ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ବୁଝିଲେ ଯେ ସେଟା ଖଣ୍ଡିଏ ଲୁହାଘର । ସେ ବୁଝିକୁ
ପଚାରିଲେ “ମେସି ନଗନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୁ କିଛି ଜାଣୁ ?”

ଆନସେଲମୋ କହିଲେ “ନାହିଁ । ଆଉ ତୁମେ” ଗିପସିକୁ ପଚାରିଲେ । •

ଗିପସି ସଗବରେ କହିଲା “ସେ ବନ୍ଧୁକର ଗୁଲି ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତ ଫୁଟାଇହୁଏ,
ନଳୀଟା ତାହାର ଏତେ ଗରମ ହୋଇଯାଏ ଯେ ହାତରେ ଛୁଇଁ ହେବନାହିଁ ।”

ଅବଜ୍ଞାରେ ଆନସେଲମୋ କହିଲା “ସେ କଥା କିଏ ନ ଜାଣେ ।”

ଗିପସି କହିଲା “ହୁଏତ ଜାଣିଥିବେ, କିନ୍ତୁ ସେ ମୋତେ ପଚାରିବାରୁ
କହିଲି । ସେ ବନ୍ଧୁକର ଘୋଡ଼ିଆ ଦାବି ରଖିଥିବାଯାଏ ଗୁଲି ଗୁଲୁଥିବ । ସାଧାରଣ
ବନ୍ଧୁକରେ ଏପରି ହୁଏ ନାହିଁ ।”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଇଂରାଜୀରେ କହିଲେ “କିନ୍ତୁ କାହିଁ କିଛି ଅଟକିଗଲେ,
ଗୁଲି ସରିଗଲେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଗରମରେ ନଳୀ ତରଳି ନ ଗଲେ ଗୁଲି ଫୁଟାଇବା
ଗୁଲୁଥାଏ ?”

ଆନସେଲ ବୁଝି ନପାରି ପଚାରିଲେ “କଅଣ କହିଲ ?”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ନା କିଛି ନୁହେଁ, ମୁଁ ଇଂରେଜୀରେ ଭବିଷ୍ୟତ
କଥା ଭାବୁଥିଲି ।”

ଇଂରେଜୀରେ ଭବିଷ୍ୟତ ଭାବିବା ବାସ୍ତବିକ ଅସାମାନ୍ୟ କଥା । ତୁମେ ହାତ-
ରେଖା ଦେଖିପାର ?” ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ନ ଜାଣନ୍ତି ବୋଲି କହି ପୁଣି ପିଆଲିଏ ମଦ
ନେଲେ । ଆନସେଲମୋ କହିଲା “ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ହାତ ଦେଖିପାର ତେବେ
ଆଗାମୀ ଐହନ ମଧ୍ୟରେ ମୋର କଅଣ ଘଟିବ ମୋ ହାତ ଦେଖି କହିଲ ।”

ଗିପସି କହିଲା “ପାବଲେର ରକ୍ଷିତାଟି ହାତ ଦେଖି ଜାଣେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଏତେ
ଚଢ଼ିଚଢ଼ିଆ ଏବଂ ଅସଭ୍ୟ ଯେ ସେ ମୋ ହାତ ଦେଖିବ କି ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣେନା ।”

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ ଉଠିବସି ତୋକେ ମଦ ପିଇଦେଲେ । ତାପରେ କହିଲେ
‘ଆଜ୍ଞା, ପାବଲୋର ରକ୍ଷିତାକୁ ଦେଖିବା ଦରକାର । ସେ ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ କେତେ
ଖରାପ ତାହା ଆଗେ ଠିକ୍ ହୋଇଯାଉ ।’

‘ମୋତେ ସେ ଭାରି ଘୃଣା କରେ, ଏଣୁ ମୁଁ ତାକୁ ଉତ୍ୟକ୍ତ କରିବି ନାହିଁ ।’
ଗିର୍ସି କହିଲା ।

‘କାହିଁକି ?’

‘ସେ ମୋତେ ବାଜେଲୋକ ମନେ କରେ ।’

ଆନ୍ସେଲ୍‌ମୋ ଖୁଣ୍ଟାଦେଇ କହିଲା ‘କେତେ ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ।’

‘ସେ ପରା ଗିର୍ସି ଜାତିର ବରୁଦରେ ?’

‘ବଡ଼ ଭୁଲ୍ କଥା’, ଆନ୍ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ।

ରଫୋଲ୍ କହିଲା ‘ତା ଦେହରେ ଗିର୍ସି ରକ୍ତ ରହିଛି । ସେ ଯାହା କହେ,
ଜାଣିଶୁଣି କହେ । କିନ୍ତୁ କେହି ବାଡ଼ିରେ ମାଇଲେ ସେ କଥାରେ ମାରିଥାଏ । ତା
କଥାଟା ଛୁଣ୍ଟାଧାର । କଥାରେ ମଣିଷର ଗୁଲ୍ ଛଡ଼ାଇ ଦିଏ ଏବଂ ତାହାର ଧରଣଟା
ନାହିଁ ନଥିବା ଅସଭ୍ୟ ।’

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ମେରିଆ ସହିତ ତାହାର ବନ୍ଧବନା କିଭଳି ?’

‘ଭଲ । ସେ ବାଳିକାଟିକୁ ଭଲପାଏ । କିନ୍ତୁ କେହି ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ବାଳିକା
ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରେ ତେବେ ଆଉ ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।’

ଆନ୍ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲେ “ବାଳିକା ସଙ୍ଗେ ଖୁବ୍ ଭଲ ବ୍ୟବହାର କରେ,
ତାହାର ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ନିଏ ।

ରଫୋଲ୍ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା “ଟ୍ରେନ ଧୂସପରେ ଆମେ ଯେତେବେଳେ
ବାଳିକାକୁ ପାଇଲୁ ସେତେବେଳେ ତାହାର ଆଚରଣ ଅଭୂତ ଥିଲା । କାହାକୁ କଥା
ନ କହି ଦିନମାନ ଖାଲି କାନ୍ଦୁଥିଲା । କେହି ତାକୁ ଛୁଇଁଲେ ବରଫାପତ୍ର ପରି ଥରି
ଉଠୁଥିଲା । ଅଳ୍ପଦିନ ହେଲା ସେ ଭଲରେ ଅଛି । ହଁ, ବହୁତ ଭଲରେ ଅଛି । ଆଜିକା
କଥାତ ତମଜାର । ତୁମ ସହିତ ଆଜି କଥା ହେଲାବେଳେ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଦେଖା
ଯାଉଥିଲା । ଟ୍ରେନ ଧୂସପରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାକୁ ସେଇଠି ଛାଡ଼ି ଆସିଆଥାନ୍ତୁ ।
ପ୍ରକୃତରେ ଏପରି କୁଣ୍ଠିତ ଏବଂ ଅପଦାର୍ଥଟାପାଇଁ ଆମର ବଳମ୍ବ କରିବା ଉଚିତ ନଥିଲା,

କିନ୍ତୁ ବୁଢ଼ୀ ତା ଅସ୍ଥାରେ ଦଉଡ଼ି ନାହିଁ ତାକୁ ଘୋମାରି ଘୋମାରି ଆଣିଲା । ସେ ଆଉ ଚାଲି ନପାରିଲେ ବୁଢ଼ୀ ତାକୁ ଦଉଡ଼ି ଅଗରେ ତାନେ ଲେଖା ପିଟୁଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ ଆଉ ସେ ଚାଲିପାରିଲା ନାହିଁ, ବୁଢ଼ୀ ତାକୁ ବୋଝ ବଡ଼ା ପରି କାନ୍ଦେଇ କବି ଆଣିଲା । ବୁଢ଼ୀ ଅକ୍ଷରରେ ମୁଁ କାନ୍ଦାଏ । ଆମେ ପାହାଡ଼ର ଉଠାଣି ଚଢ଼ୁଥିଲୁ । ଛୁଟିଏ ଉଠ କଣ୍ଟାଗଛ ଭିତରେ ଆମେ ତାକୁ କାନ୍ଦେଇ କବି ଆଣିଲୁ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଆଉ ପାରିଲି ନାହିଁ ସେତେବେଳେ ପାବ୍‌ଲୋ କାନ୍ଦେଇଲା କାରଣ ବୁଢ଼ୀ କଥା ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଆମର ଚାହୁଁ ନଥିଲା । ବାଳିକାର ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ଲମ୍ବା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଭାରି ନଥିଲା । ତା ହାଡ଼ଗୁଡ଼ାକ ହାଲୁକା କିନ୍ତୁ ଯେତେ ହାଲୁକା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଉଠାଣି ଉଠିବା ପୁଣି ନିଆଁ ଜଳାଇ ବାଟରେ ଖିଆପିଆ କରିବା ଏବଂ ତା ଉପରକୁ ବୁଢ଼ୀଠାରୁ ଗୁରୁକ ଖାଇବା ସହଜ ନଥିଲା । ବୁଢ଼ୀ ପାବ୍‌ଲୋର ବନ୍ଧୁକୁଟା ଧରିଥାଏ । ପାବ୍‌ଲୋ ବାଳିକାକୁ ତଳେ ଥୋଇ ଦେଲେ ବୁଢ଼ୀ ହୁଏତ ଗୁରୁକ ମାରେ କିମ୍ବା ଗୁଲି କରିବା ଭୟ ଦେଖାଏ । ପାବ୍‌ଲୋ ବୁଢ଼ୀର ବନ୍ଧୁକରେ ଗୁଲି ଫୁଟେ ଦେଇ ପୁଣି ବାଳିକାକୁ କାନ୍ଦେଇ ବାଟ ଚାଲେ । ରାଗରେ ଗାଳି ଦେଇ ଦେଇ ଚାଲେ । କ୍ରମେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇ ରାତି ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ଏତେବେଳେ ଆଉ ଡରଭୟ ରହିଲା ନାହିଁ ଯେହେତୁ ଆମର ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ଶବ୍ଦ ପ୍ରକ୍ଷର ଘୋଡ଼ସବାର ନଥିଲେ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ବୁଝାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ‘ହେନ ସ୍‌ପେ କରବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠିନ କାମ ହୋଇଥିବ । ମୁଁ ନିଜେ ସେଠାରେ ନଥିଲି । ସେ କାମ କରିଥିଲେ ପାବ୍‌ଲୋର ଦଳ ଓ ଏଲ୍‌ସୋର୍ଡର ଦଳ । ତାଙ୍କୁ ଅଜି ରାତିରେ ଭେଟିବା । ଏହି ପର୍ବତରୁ ଆଉ ଦୁଇଟି ଦଳ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ମୁଁ ଲାଇନର ଅନ୍ୟ ପାଖକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲି ।’

ଗିପ୍‌ସି କହିଲା ‘ଏହା ଛଡ଼ା ସେହି ଅଭୁତ ନାମଧାରୀ ସୁନ୍ଦର ଲୋକଟି ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ।’

“କାସକିନ୍ ?”

“ହଁ । ଏମିତିଆ ନାମଟା ମୋ ଗୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ିଛି ନାହିଁ । ଆମର ଏପରି ଦୁଇ-ଜଣ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମେସିନଗନ୍ ଥିଲା । ସୈନ୍ୟ ବସ୍ତ୍ରରୁ ସେ ଆସିଥିଲେ । ସେମାନେ ସେହି ଗନ୍‌ଟା ନେଇ ପଳାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ବୋଲି ତାହା ହରାଇଲେ । ଉକ୍ତ ଗନ୍‌ଟା ଓଜନ ସେହି ବାଳିକାଠାରୁ ବେଶୀ ହେବନାହିଁ । ବୁଢ଼ୀ ସେଠାରେ ଥିଲେ ସେ ଦୁହଁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆଣି ପାରିଥାନ୍ତା ।” ଟିକିଏ ରହି ସେ ପୁଣି କହିଲେ “ସେହି ବୃକ୍ଷୋରଣ ଦୃଶ୍ୟ ଜୀବନରେ ମୁଁ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲି । ହେନଟା

ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଆସୁଥିଲା । ଆନ୍ତେମାନେ ଦୂରରୁ ତାହା ଦେଖିଲୁ । ମୁଁ ବର୍ଣ୍ଣନାଗତ ଭାବରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି । ଆନ୍ତେମାନେ ରେଲଗାଡ଼ିର ଧୂଆଁ ଏବଂ ପୁଙ୍ଖା ଶୁଣି ପାରିଲୁ । ଡମ୍ପେ ଭୟଭୟ ଶବ୍ଦଟା ଅଧିକ ହେଲା । ବିମ୍ବୋରଣ ହେଲା ବେଳେ ଇଞ୍ଜିନର ଆଗତକ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ମନେହେଲା ସମସ୍ତ ଭୂମି ଯେପରି ଖଣ୍ଡିଆ ଭୂତ କାଳିଆ ମେଘ ପରି ଉପରକୁ ଉଠିଯାଉଛି । ଇଞ୍ଜିନର ଗର୍ଜନ କାନଅତଡ଼ା ପକାଇଦେଲା । ଗୋଡ଼ମାଟି, କାଠ ପଥର ପ୍ରଭୃତି ଦ୍ଵାରା ଆକାଶ ଛୁଇଁ ହୋଇଗଲା । ଏହା ପରେ ଆହତ ଜନ୍ମଟାଏ ପରି କରପଟେଇ ପଡ଼ିଗଲା । ଇଞ୍ଜିନର ଫୁଟନ୍ତା ଜଳୀୟବାଷ୍ପ ଜଳୀ ଫାଟିଯାଇ ବାଷ୍ପରେ ସବୁ ଧଳା ହୋଇଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ଅନ୍ୟ ବିଷ୍ଣୋରଣ ଥମି ଆସିଆସି ।” ଗିପ୍ସି ହାତ ମୁଠା କରି, ବୁଡ଼ା ଥୁଆଁ ଉପରକୁ ଟେକି ଏକ କଳ୍ପିତ ମେସିନ୍‌ଗନ୍ ଧରଣରେ ଆନନ୍ଦରେ ଟାଟାଟାଟା ଶବ୍ଦ କଲା । କହିଲା “ଏଣେ ଗନ୍ ଫୁଟା ଲାଗିଛି ଏବଂ ଲେକଗୁଡ଼ାକ ପଟାପଟା ଟଳି ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ପ୍ରବଳ ଉତ୍ତେଜନାରେ ମୁଁ ମେସିନ୍‌ଗନ୍‌ରେ ହାତଦେଇ ଦେଖିଲି ତାହା ନିଆଁ ଭଳି ଗରମ । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ବୁଢ଼ୀ ମୋ ଗାଲରେ ଚଟକଣାଏ ବସାଇ କହିଲା ‘ଆରେ ଓଲୁ, ଗୁଲିଚଲା ନଚେତ୍ ମୁଁ ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଉଡ଼ାଇ ଦେବି ।’ ମୁଁ ବାଧା ହୋଇ ଗନ୍ ଚଳାଇଲି କିନ୍ତୁ ଗନ୍‌କୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଧରିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଯାଧ ଥିଲା । ସୈନ୍ୟମାନେ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ି ପଳାଉଥିଲେ । ପରେ ରେଲଗାଡ଼ିରେ କଅଣ ମିଳିବ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଆନ୍ତେମାନେ ଗାଡ଼ି ପାଖକୁ ଗଲୁ । ଜଣେ ଅଫିସର ପିସ୍ତଲ ଦେଖାଇ କେତେକ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅମ ପାଖକୁ ଫେରାଇଆଣିଲା । ସେ ପିସ୍ତଲ ଦେଖାଇ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଧମକାଉଥିଲା । ଆମେ ସମସ୍ତେ ସେହି ଅଫିସରଙ୍କୁ ଗୁଳି ଚଳାଇଲୁ କିନ୍ତୁ କାହାର ଗୋଲି ତାଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜିଲା ନାହିଁ । ଏହାପରେ କେତେଜଣ ସୈନିକ ମାଟିରେ ଶୋଇପଡ଼ି ବନ୍ଦୁକୁ ଫୁଟାଇଲେ । ଅଫିସର ଜଣକ ତାଙ୍କ ପଛରେ ଯା ଆସ କରୁଥାନ୍ତି । ତଥାପି ଆନ୍ତେମାନେ ତାଙ୍କୁ ମାରି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।” ରେଲଗାଡ଼ିଟା ଏପରି ଭାବରେ ପଡ଼ିଥିଲାଯେ ଆମେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ମେସିନ୍‌ଗନ୍ ମଧ୍ୟ ଚଳାଇ ପାଇଲୁ ନାହିଁ । ଏହି ଅଫିସର, ଜଣକ ନିଜର ଦୁଇଟି ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଗୁଳି ମାଇଲେ ତଥାପି ସେମାନେ ଉଠିଲେ ନାହିଁ । ସେ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଗାଳି ମଧ୍ୟ ଦେଉଥାନ୍ତି । ଶେଷକୁ ୨ ଜଣ ୩ଜଣ ହୋଇ ସେମାନେ ଉଠି ଅମ ଆଡ଼କୁ ଓ ରେଲ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁଲେ । ଏହା ପରେ ମାଟିରେ ଶୋଇପଡ଼ି ଗୁଳି ଚଳାଇଲେ । ସେତେବେଳେ ମେସିନ୍‌ଗନ୍ ଫୁଟୁଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଆନ୍ତେମାନେ ଗୁଲି ଆସିଲୁ । ଅସିଲୁବେଳେ ଟ୍ରେନରୁ ପଳାଇ ଆସିଥିବା ଏହି ବାଲିକାଟି ଆମ ହାବୁଡ଼ିରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଆମ ସହିତ ପଳାଇ ଆସିଲା । ସୈନ୍ୟମାନେ ରାତି ହେଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମକୁ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘କାମଟା ବଡ଼ କଠିନ ଏବଂ ଉତ୍ତେଜନାପ୍ରଦ ହୋଇଥିବ ।’

ଜଣେ କିଏ ଗନ୍ଧାର କଣ୍ଠରେ କହିଲା ‘ଆମେ କେବଳ ଏହି ଗୋଟିଏ ଭଲ କାମ କରିଅଛୁ ।’

“ତୁମ୍ଭେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଅଣ କରୁଛୁ ? ତୁମେ ବାଳୁଙ୍ଗା, କାମକୋଡ଼ିଆ, ବେଧୁଆ ପଲ୍ଲ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଦେଖିଲେ କଥା କହୁଛି ଜଣେ ୫୦ ବର୍ଷୀୟା ମହିଳା । ସେ ଯେମିତି ଲମ୍ବା ସେମିତି ଚଉଡ଼ା ପୁରୁଣାଲିଆ । ପିନ୍ଧିଛି ଗୁଣ୍ଠୀର କଳା କୁରୁତା ଓ ପାଇକାମା । ଗୋଡ଼ରେ ଉଲ୍‌ର ମୋଟା ମୋଟା, କଳା ଦଉଡ଼ିତଳା ଜୁତା । ମୁଗୁନି ପଥର ମୁଢ଼ିପରି ମୁହଁଟା କଳା । ହାତ ଦୁଇଟା ଦୀର୍ଘ କିନ୍ତୁ ସୁନ୍ଦର । ମୁଣ୍ଡର ଘନକୂର୍ଣ୍ଣିତ କେଶ ପଛପଟେ ଜୁଡ଼ା ବନ୍ଧା । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନକରି ଗପସିନ୍ଧୁ ସେ ପରୁରାଲା ‘ଜବାବ ଦିଅ ।’

‘ମୁଁ ଏହି ସାଥୀମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଥା ହେଉଥିଲି । ଏ ଜଣକ ଡାଇନାମାଇଟ୍ ମାରବା ଲୋକ ।’

ପାବଲୋର ରକ୍ଷିତା କହିଲା “ମୁଁ ସେ ସବୁ ଜାଣେ । ଏଠୁ ଯାଇ ଉପରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଉଥିବା ଆଣ୍ଡ୍ରି ଜାଗାରେ ଜଣ ଏବଂ ତାକୁ ବିଶ୍ରାମ ପାଇଁ ଛାଡ଼ି ।”

ଗେସ୍ଟ କହିଲା ‘ହଉ, ଯାଉଛି ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌କୁ ଚାହିଁ କହିଲା “ପୁଣି ଖାଇଲବେଳେ ଦେଖାହେବ ।”

“ଅନ୍ଧାରେ ବି ଖାଇବା କଥା କହିନା । ମୁଁ ଗଣି ଦେଖିଛି ତୁ ଆଜି ୩ ଥର ଖାଇ ସାରିଲୁଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ଆଣ୍ଡ୍ରିକୁ ପଠାଇଦେ ।”

ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌କୁ ଅଭିବାଦନ କରି ହାତ ବଢ଼ାଇ ହସି ହସି ପରୁରାଲା “ତୁମେ କିମିତି ଅଛୁ ? ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରର ଅନ୍ୟ ମରୁ ଖବର କଅଣ ?”

ରବର୍ଟ ବଳିଷ୍ଠ ଭାବରେ କରମଝନ କରିସାରି କହିଲେ “ମୋର ଏବଂ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରର ମରୁ ଖବର ଭଲ ।”

ସେ କହିଲା “ଶୁଣି ଖୁସି ହେଲି । ତୁମେ କଅଣ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେନ୍ ଧୁଏ ପାଇଁ ଆସିଛୁ ?” ସେ ଜର୍ଜାନ୍ ଆଜିକୁ ଅନାଇ ମୃଦୁ୍ୟହାସ୍ୟ କଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଦେଖିଲେ ତାହାର ଆଖି ଦୁଇଟି ସୁନ୍ଦର ଧୂସରଥା ।

ତାକୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବନ୍ଧାଯ କରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ନା ଟ୍ରେନ୍ ନୁହେ, ଫୋଲ୍ ଧ୍ବଂସ ପାଇଁ ।”

ସେ କହିଲା “ନା, ନା-ଫୋଲ୍ ଧ୍ବଂସ ଅନାବଶ୍ୟକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ଲୋଡ଼ା ହେଲଣି ଆଉ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେନ୍ ଧରିବା ।”

“ସେଟା ପରେ ହେବ । ଫୋଲ୍ ଧ୍ବଂସ ବହୁତ ଜରୁରୀ ।”

“ତୁମର ଯେଉଁ ସାଥୀ ଟ୍ରେନ୍ ଧ୍ବଂସବେଳେ ଆମ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲେ ସେ ମରିଯାଇ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ବାଲିକାଟି ମୋତେ କହିଲା ।”

‘ହଁ ।’

“କି ଦୁଃଖର କଥା ? ମୁଁ କେତେ ସେପରି ବିଶ୍ୱାସୀ ଦେଖି ନଥିଲି । ସେ ବିଚକ୍ଷଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଉପରେ ମୁଁ ଖୁବ୍ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲି । ଆଜ୍ଞା, ଆଉ ଗୋଟାଏ ଟ୍ରେନ୍ ଧ୍ବଂସ କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ କଅଣ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ପାହାଡ଼ରେ ବହୁତ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ଏତେ ଲୋକ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଡ଼ କରିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇ ଉଠିଲଣି । ଏଠୁ ଚାଲିଯିବା ଭଲ । ଆମ ପାଖରେ ଘୋଡ଼ା ମଧ୍ୟ ଅଛି ।”

“କିନ୍ତୁ ଫୋଲ୍‌ଟାକୁ ଉଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ହେବ ।”

“ଫୋଲ୍‌ଟା କେଉଁଠି ?”

“ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ।”

“ତେବେତ ଖୁବ୍ ଭଲ । ଏଠି ଯେତେ ଫୋଲ୍ ଅଛି, ଚାଲି ସବୁତକ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ ଚାଲିଯିବା । ଏ ଜାଗାଟା ମୋତେ ବିଷୟର ଲାଗିଲଣି । ଅଳ୍ପ ସ୍ଥାନରେ ବହୁତ ଦେଖି ଲୋକ ଜମି ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ କିଛି ଲାଭ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଏହି ସ୍ଥାନୁ ଭାବିବା ମୋତେ ନିତାନ୍ତ ଅରୁଚକର ।” ସେ ଗଛ ଫାଙ୍କରେ ପାବଲେ ଆସୁଥିବାର ଦେଖି ପଚାରି ଡାକିଲା ‘ହେ ମଦୁଆ, ହେ ନିଶାଖୋର ।’ ଜର୍ଜାନ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଯିବା ଖୁସିରେ କହିଲେ ‘ସେ ତମଡ଼ା ବୋତଲରେ ମଦ ପୁରାଇ ବଣ ଭିତରେ ଏକା ପିଇବ ବୋଲି ଯାଉଛି । ଦିନମାନ ପିଇଥିଲା । ଏମିତି ଭାବରେ ରହିଲେ ତାହାର ସବନାଶ ଘଟିବ । ଯୁବକ, ତୁମେ ଅସିବାରୁ ମୋ ମନରେ ଶାନ୍ତି ଫେରିଛି ।’ ତତ୍ପରେ ତାଙ୍କର ପିଠି ଆପୁଡ଼େଇ କହିଲା ‘ବୀରେ, ତୁମ ଚେହେରାରୁ ଜାଣି ହେବ ନାହିଁ ତୁମର ବୟସ ଦେଖି ବୋଲି ।’ ଏହା କହି ତା କାନ୍ଧରେ ହାତ ରଖି ହାତର ପେଶୀମାନ ଦେଖିଲେ ।

“ମୁଁ ଖୁସି ହେଲି ।”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ ।”

“ତେବେ ଆମେ ପରସ୍ପରକୁ ବୁଝିପାରିବା । ନିଆଁ ପିଆଳିଏ ମଦ ପିଆ ।”

ରବିଚନ୍ଦ୍ର ଜର୍ଜନ କହିଲେ “ଆମେ ଡେର ମଦ ପିଇଲୁଣି । ତୁମେ ପିଇବତ ?”

ମହଲାଟି କହିଲେ “ନା, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନଯାଏ ମୁଁ ଆଉ ପିଇବି ନାହିଁ । ପିଇଲେ ମୋ ଗୁଡ଼ ପୋଡ଼ିବ ।” ସେ ପୁଣି ପାବଲୋକୁ ଦେଖି ଡାକିଲା ‘ଆରେ ମଦୁଆ ।’ ଏହାପରେ ଜର୍ଜନ୍ ଆଡ଼କୁ ବୁଲିପଡ଼ି କହିଲା ‘ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲୋକ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନଷ୍ଟପ୍ରାୟ । ଅତି ଗୋଟିଏ କଥା ଶୁଣ । ସେହି ବାଲିକାସ ମୃତ୍ୟୁରେ ଖୁବ୍ ସତର୍କ ରହିବ ଏବଂ ଭଲ ବ୍ୟବହାର କରିବ । ମୁଁ ମେରିଆ କଥା କହୁଛି । ବିରୁଦ୍ଧ ବଡ଼ ଦୁଃସମୟ ବିତାଇ ଅଛି, ବୁଝିଲ ?’

“ହଁ, ଏକଥା କହିବା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ?”

“ତୁମକୁ ଦେଖିଯାଉ ଗୁହାକୁ ଫେରିଲୁ ମୁଁ ତା ତଳେ ଦେଖିଛି । ସେ ତୁମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା କଥା ମୋ ଦୃଷ୍ଟି ଏଡ଼ାଇ ନାହିଁ ।”

“ମୁଁ ତା ସହିତ ଟିକିଏ ଅଛା କରିଥିଲି ମାତ୍ର ।”

ମହଲାଟି କହିଲା “ସେ ଅତି ଖରାପ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଟିକେ ଭଲ ଅଛି । ତାହାର ଏଠୁ ଗୁଲିଯିବା ଉଚିତ ।”

“ଭଲ କଥା । ତାକୁ ଆନ୍ଦୋଳିମୋ ସହିତ ଲଜିନ୍ ଆରପଟକୁ ପଠାଇ ଦେବ । ଏ କାମ ଶେଷ ହେଲେ ତୁମେ ଆଉ ଆନ୍ଦୋଳିମୋ ଡାକୁ ନେଇଯବ ।”

ରବିଚନ୍ଦ୍ର ଜର୍ଜନଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ଵର ବ୍ୟକ୍ତିଗଲା । ଅଜୋଇ ଅଜୋଇ ସେ କହିଲେ ‘ହଁ ସେକଥା କରାଯାଇପାରେ ।’

ମହଲା କହିଲା ‘ହଁ ହଁ । ତୁମେ ସବୁ ପୁରୁଷ କଥାଣ ଏକାପରି ?’

“ମୁଁ ତ କିଛି କହିନାହିଁ । ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ଏହା ତୁମେ ଜାଣ ?”

“ନା, ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ସୁନ୍ଦରୀ ହେବାକୁ ଯାଉଅଛି । ଆମେ ସ୍ତ୍ରୀ ଜାତି ପୁରୁଷଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ଏପରି କରିଥିଲୁ ବୋଲି ଲଜ୍ଜିତ ହେବା ଉଚିତ । ମୁଁ ରହସ୍ୟ ନକରି ପଚାରୁଛି । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରରେ ତାପରି ବାଲିକାର ଯନ୍ତ୍ର ନେବାକୁ କୌଣସି ଘଟଣା ଘଟିବ ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ହଁ ବହୁତ ଭଲ ଜାଗା ମିଳିବ । ଉପକୂଳର ଗଲେନ୍‌ସିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜାଗାରେ ମଧ୍ୟ । ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଯତ୍ନ ନେବେ । ସେ ପିଲଙ୍କୁ ସହଜ କାମ କରିବ । ବହୁତ ଶରଣାର୍ଥୀ ପିଲ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କାମ ଶିଖାଇ ଦେବେ ।”

ମହଲାଟି କହିଲେ “ମୁଁ ଏତିକି ଚାହେଁ । ପାବଲୋ ତା ପାଇଁ ବରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କଲଣି । ଏହି ବରକ୍ତି ହିଁ ପାବଲୋକୁ ଧ୍ୟାନ କରିବ । ବାଲିକାକୁ ଦେଖିଲେ ପାବଲୋ ମୁଣ୍ଡ ବଗିଡ଼ି ଯାଉଛି । ତାହାର ଚାଲିଯିବା ଭଲ ହେବ ।”

“ଏ କାମ ସରିଗଲେ ଆମେ ତାକୁ ନେଇଯିବା ।”

“ମୁଁ ତୁମକୁ ପୁରୁଣା ପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଭଳି ବିଶ୍ୱାସ କରେ । ତୁମେ ତାହାପ୍ରତି ସତର୍କ ହେବ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ପାରସ୍ପରିକ ବିଶ୍ୱାସ ଜାତ ହେଲେ ଏହା ହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ ।”

ମହଲାଟି କହିଲା “ହଉ ବସ । ଯାହା ହେବାର ଥିବ ହେବ । ମୁଁ ତୁମଠାରୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନେଉ ନାହିଁ । ଯଦି ତୁମେ ତାକୁ ଏଠୁ ନେବ ତେବେ ମୁଁ ତୁମଠାରୁ ଏକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଲେଉଟିବି ।”

“ନ ନେଲେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି କାହିଁକି ?”

“ତୁମେ ଚାଲିଗଲା ପରେ ସେ ଉନ୍ମାଦିନୀ ପରି ହେବ ଏହା ମୁଁ ଚାହେଁନା— ମୁଁ ତାକୁ ଇତିପୂର୍ବେ ପାଗଳ ପରି ହେବାର ବହୁତ ଦେଖିଛି । ଆଉ ଅଧିକ ସହ୍ୟ ପାରିବି ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାନ କାମ ଶେଷ କରି ଆମେମାନେ ତାକୁ ନେଇଯିବୁ । ଅବଶ୍ୟ ଯଦି ଆମେମାନେ ବଞ୍ଚିଥାଉ ।”

“ତୁମେ ଏପରି ଭାବରେ କାହିଁକି କଥା କହୁଛ ? ଏ ଧରଣର କଥା ବଡ଼ ଅଲକ୍ଷଣିଆ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ‘ମୁଁ ଏହା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଛଳରେ କହିଲି । ବିନାଶିତ ଭଙ୍ଗୀରେ କଥା କହିବା ମୋର ସ୍ୱଭାବ ନୁହେଁ ।’

ମହଲାଟି କହିଲା ‘ତୁମ ହାତ ଦେଖାଇଲ ?’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ହାତ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ହାତ ଫିଟାଇ ନିଜ ହାତରେ ଧରି ଛୁଆଁ ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ପାପୁଲି

ଘସିଲା । ଖୁବ୍ ଯତ୍ନରେ ରୋମାନ ଦେଖି ହାତ ଗୁଡ଼ିଦେଇ ଠିଆ ହେଲା । ଜର୍ଜାନ୍ ମଧ୍ୟ ଠିଆ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ‘କଅଣ ଦେଖିଲ ? ମୁଁ ତୁମ ସାମୁଦ୍ର କ ବନ୍ୟା ବଂଶୀୟ କରେ ନାହିଁ । ତୁମ କଥାରେ ମୁଁ ଗୁନିଆ ମଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।’

ସେ ଇହଲ ‘ନା-ମୁଁ କିଛି ଦେଖିଲି ନାହିଁ ।’

‘ହଁ ଦେଖିଛ । ମୁଁ ସେ ସବୁ ବଂଶୀୟ କରେନାହିଁ, ତେବେ ମୋର କୌତୁହଳ ହୋଇଅଛି ।’

‘ତୁମେ କଅଣ ବଂଶୀୟ କର ?’

‘ଅନେକ କିଛି ମାତ୍ର ଏହି ହସ୍ତରେଖା ବନ୍ୟାଛଡ଼ା ।’

‘କେଉଁଥିରେ ?’

‘ମୋ ନିଜ କାମରେ ।’

‘ହଁ ମୁଁ ତାହା ଦେଖିଛି ।’

“ଆଉ ଆଉ କଅଣ ଦେଖିଛ ?”

ମହାଳାଟି ଡକ୍ତ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ ‘ମୁଁ ଆଉ କିଛି ଦେଖି ନାହିଁ । ଘୋଲଟା ବଡ଼ କଠିଣ କାମ ବୋଲି ତୁମେ କହୁଛ ।’

‘ନା, କଠିନ କହିନାହିଁ, ଭାରି ଗୁରୁତର ବୋଲି କହିଅଛି ।’

‘କିନ୍ତୁ କଠିନ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।’

“ହଁ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଅଛି । ତୁମର ଏଠାରେ କେତେ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ?”

“ପାଞ୍ଚ ଜଣ କିଛି କାମିକା । ଗିପ୍ସିଟାର ମତଲବ ଭଲ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେଟା ଅପଦାର୍ଥ । ତା ଦୃଢ଼ତା ଭଲ । ମାବଲେକ୍ ମୁଁ ଆଉ ବଂଶୀୟ କରୁନାହିଁ ।”

“ଆଉ ଏଲ୍‌ସୋର୍ଡ଼ଙ୍କ ପାଖରେ କେତେ ଜଣ କାମିକା ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ?”

“ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ୮ ଜଣ । ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ରାତିରେ ଦେଖିବା । ସେ ଏଠାକୁ ଆସୁଅଛି । ସେ ଜଣେ କର୍ମକୃଶଳ ବ୍ୟକ୍ତି । ତା ପାଖରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ତାଲିମାଲଟ୍ ଅଛି । ତେବେ ବେଶି ନୁହେଁ । ତୁମେ ଆଜି ତା ସଙ୍ଗେ କଥାହେବ ।”

“ତୁମେ କଅଣ ତାକୁ ଡକାଇଛ ?”

“ସେ ଆମର ପ୍ରତିବେଶୀ । ନିଜ ରାତିରେ ଆସେ । ସେ ବନ୍ଧୁ ଓ ସାଥୀ ।”

‘ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୁମର ମତ କ’ଣ ?’

ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲୋକ, କର୍ମକ୍ଷମ । ରେଳଗାଡ଼ି ଉଡ଼ାଇବାରେ ଶ୍ରେଣୀ କାମ କରିଥିଲେ ।’

‘ଆଉ ଅନ୍ୟ ଦଳମାନଙ୍କରେ କେତେ ଲୋକ ?’

‘ସମୟମତେ ଖବର ଦେଲେ ୫୦ ଜଣ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଓଲଟାଳ ଜୁଟି ପାରିବେ ।’

‘କେତେଦୂର ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ?’

‘ଅବସ୍ଥାର ଗୁରୁତ୍ବ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଭର ଯୋଗ୍ୟ ।’

‘ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ପିତ୍ତ କେତେ କାରତୋଷ୍ ଅଛି ?’

‘ବୋଧହୁଏ ୨୦ଟା । ତେବେ କେତେ ଜଣ ଲୋକ ଆସିବେ ତାହା ଉପରେ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଭର କରେ । ସେମାନେ ଯଦି ଏ କାମପାଇଁ ଆସନ୍ତି, ତେବେ ମନେରଖ ଯେ ପୋଲ ଉଡ଼ାଇବା କାମରେ ଟଙ୍କା ନାହିଁ, ଲୁହ୍‌ତରଳ କରିବା କଥା ନାହିଁ ଏବଂ ତୁମେ ଯେପରି ଗୁପ୍ତଧରଣରେ କଥା କହୁଛ ସେଥିରୁ ବିପଦ ଥିବା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ଏହାପରେ ଏହି ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ ପଳାଇବାକୁ ହେବ । ଏଥିପାଇଁ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବା କଥା ଅନେକେ ବାଧା ଦେବେ ।’

‘ଏହା ପରିଷ୍କାର ।’

‘ହଁ । ଏଥିପାଇଁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଅନାବଶ୍ୟକ କଥା କହିବା ଅନୁଚିତ ।’

‘ମୁଁ ସେଥିରେ ରାଜି ।’

‘ତେବେ ତୁମେ ପୋଲ ଦେଖି ସାରିଲ ପରେ ଆଜି ରାତିରେ ଏଲ୍‌ସୋର୍ଡୋଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ ।’

‘ମୁଁ ତେବେ ଅନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ସଙ୍ଗେ ତଳକୁ ଯାଉଅଛି ।’

ମହାଲୀଟି କହିଲେ ‘ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଜଗାଇ ଦିଅ । ତୁମର ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଦରକାର କି ?’

ସେ ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ କହିଲେ ‘ବନ୍ଧୁଙ୍କୁଟାଏ ହାତରେ ଥିବା ଭଲ ମାରି ମୁଁ ତାହା ବ୍ୟବହାର କରିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ଖାଲି ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଛି । କୌଣସି

ଗଣ୍ଡଗୋଲ କରିବି ନାହିଁ । ତୁମ କଥାପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ । ତୁମର କହିବା ଧରଣ ମୁଁ
ପସନ୍ଦ କରୁଅଛି ।’

‘ମୋର ସବୁ ଖୋଲ କଥା ।’

‘ତେବେ ମୋ ହାତରେ କଅଣ ଦେଖିଲ କୁହ ।’

ମହିଳାଟି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ନାହିଁ କଲେ । କହିଲେ ‘ମୁଁ କିଛି ଦେଖି ନାହିଁ ।
ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୋଲିଆଡ଼କୁ ଯାଅ । ମୁଁ ତୁମ ମାଲମତାର ଭଣ୍ଡା ନେବି ।’

‘ତେବେ ଏହାକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ପକାଅ ଯେପରି କେହି ସ୍ପର୍ଶ କରିବ ନାହିଁ । ଗୁହ୍ୟ
ଭିତର ଅପେକ୍ଷା ସେଇଠାରେ ତାହା ରହିଲେ ଭଲ ହେବ ।’

ପାବ୍ଲୋର ରକ୍ଷିତା କହିଲା ‘ଏହା ତାଙ୍କି ଦିଆଯିବ, କେହି ସ୍ପର୍ଶ କରିବ
ନାହିଁ । ତୁମେ ପୋଲ ଦେଖିବାକୁ ଯାଅ ।’

ବୁଢ଼ା କାନ୍ଧରେ ହାତରଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଡାକିଲେ ‘ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ !’
ବୁଢ଼ା ବାହୁ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଶୋଇଥିଲା । ଉଠି ବସି କହିଲା—ହଁ ଗୁଲିଯିବା ।

ତୃତୀୟ ପରଲ୍ଲବ

ଶେଷ ଦୁଇଶହ ଗଜ ସେମାନେ ଏ ଗଛରୁ ସେ ଗଛ ଆଡୁଆଳରେ ଏବଂ ଗଛ ଛୁଇଁରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସତର୍କତାର ସହୃଦ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ତାଙ୍କ ନାସିର ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଗଛଟା ପାଖକୁ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳେ ପୋଲଟା ମୋଟେ ୫୦ ଗଜ ଦୂରରେ ଥିଲା । ଅପରାହ୍ନର ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ଧୂସର ପାହାଡ଼ର କାନ୍ଧ ଡେଇଁ ବଣଭିତରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ପୋଲଟା ଦକ୍ଷିଣ ଉପରେ ଗୋଟାଏ କାଳିଆ ଛୁଇଁ ଖୋଲାଇ ଦେଇଥାଏ । ତାହା ଇସ୍ମାତ ନିମିତ୍ତ ଏବଂ ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଟି ଖମ୍ବ ଉପରେ ସ୍ଥାପିତ । ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରହରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଛୋଟ ଘର । ଦୁଇଖଣ୍ଡ ମୋଟରଗାଡ଼ି ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଯିବାଭଳି ପୋଲଟିର ଚଉଡ଼ା । ଏହା ଏକ ସୁଗନ୍ଧର ଦକ୍ଷା ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ପାବତ୍ୟ ନଦୀ ପାରିହେବା ନିମିତ୍ତ ନଦୀ ଧାରରେ ସୁଦୃଶ୍ୟଭାବେ ନିର୍ମିତ । ଏହି ନଦୀଟିର ଫେନଲ ଜଳସ୍ରୋତ ପାହାଡ଼ ମୂଳେ ବଡ଼ ନଦୀରେ ମିଶିଥାନ୍ତି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କ ଆଖିଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ସେ ପୋଲଟାକୁ ଝାମ୍ପା ଭାବରେ ଦେଖୁଥିଲେ । କିମ୍ଭେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତଳକୁ ଖସିବାରୁ ସେ ଗଛ ଫାଙ୍କରେ ଧୂସର ପାହାଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖରା ଟାଣ ନ ଥିବାରୁ ପାହାଡ଼ର ସବୁଜ ବୃକ୍ଷାଳି ଫାଙ୍କରେ ଜାଗା ଜାଗା ଗୁମ୍ଫାର ଜମିଥିବା ସେ ଦେଖି ପାରଲେ ।

ଏହାପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚାନ୍ଦିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଆଲୁଅ ଆଉ ଆଉ ପୋଲଟିର ସବୁ ବନ୍ଧୁ ଭଲଭାବରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିନେଲେ । ଏହାକୁ ଧ୍ୟାନ କରିବା କଠିଣ ସମସ୍ୟା ନୁହେଁ । ପୋଲଟା ଦେଖି ଦେଖି ସେ ନିଜ ଛୁଇଁ ପକେଟରୁ ଖଣ୍ଡେ ଟିପାଟା ବାହାର କରି ସେଥିରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ରେଖାଟାଣି ନକ୍ସା ଅଙ୍କିଲେ । ନକ୍ସାରେ

କେଉଁଠି କେଉଁଠି ବିକ୍ଷୋଭକ ରଖିଲେ ପୋଲର କଡ଼ ଉଠିପଡ଼ି ତଳେ ପଡ଼ିଯିବ
 ସେତକ ଚିନ୍ତା କଲେ । ପ୍ରାୟ ୭ ଜାଗା ବିକ୍ଷୋଭକ ରଖିଲେ ପୋଲଟି
 ଧୀରେସ୍ଥିରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଧ୍ୟାନ ହୋଇଯିବ, ସେ
 ବୁଝିନେଲେ । ୭ଟା ବିକ୍ଷୋଭକ ବଦଳରେ ୨ଟା ବଡ଼ ଆକାରର ବିକ୍ଷୋଭକ ମଧ୍ୟ
 ସମାନ କାମ ଦେଇପାରେ । ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଟା ଖଣ୍ଡି ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଫୁଟାଇ
 ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଖଣ୍ଡି ମନରେ ଦ୍ରୁତ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଭାବିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବ୍ୟୟଟା ତାଙ୍କର କରାଯୁଞ୍ଜି ଏବଂ ସେ ସମ୍ଭବରେ ସମାଧାନ କରିପାରିବେ । ଏହାପରେ
 ପେନସିଲ୍ ଚମଡ଼ା ଖୋଲରେ ଗୋଟି ଦେଇ ଟିପାଟାଟା ବନ୍ଦ କରି ପକେଟରେ ରଖି
 ବୋତାମ ଆଣି ଦେଲେ ।

ସେ ନକ୍ସା ଆଙ୍କୁଥିଲାବେଳେ ଆନ୍‌ଡେଲ୍‌ମୋ ରୁସ୍ତା, ପୋଲ ଓ ପ୍ରହରୀଘର
 ଉପରେ ବରାବର ନଜର ରଖିଥିଲା । ପୋଲର ଏତେ ନିକଟକୁ ଆସିବା ନିରାପଦ
 ନୁହେଁ ବୋଲି ସେ ଶଙ୍କା କରୁଥିଲା ଏବଂ ନକ୍ସା ଅଙ୍କା ଶେଷ ହେବାରୁ ସେ ଶୁଣି
 ଅନୁଭବ କଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ବୋତାମ ଆଣି ଦେବଦାରୁ ଗଛ ପଛରୁ ଅନାଇଆଣ୍ଟା ।
 ସଠାକୁ ଆନ୍‌ଡେଲ୍‌ମୋ ଅଙ୍କୁଳି ସଙ୍ଗେତ କଲା ।

କେଉଁ ପ୍ରହରୀ ଘରଟି ମୁହଁ ତାଙ୍କଆଡ଼କୁ ଥିଲା ସେହିଘରୁ ଜଣେ ପ୍ରହରୀ
 ବନ୍ଧୁକୁରେ ସଙ୍ଗୀନ ଲଗାଇ ତାଙ୍କଆଡ଼କୁ ଚାଲୁଥାଏ । ସେ ସିଗ୍ରେଟ ଟାଣୁଥିଲା ।
 ପିନ୍ଧିଥିଲା ଖଣ୍ଡିଏ ବୁଣା ଟୋପି ଏବଂ କମ୍ବଳର ବେଗର ହାତର କୁରୁତା । ୫୦ ଗଜ
 ଦୂରରୁ ଅବଶ୍ୟ ତାହାର ମୁଖାବୟାବ ଟଣ୍ଟ ଦେଖିବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ରବର୍ଟ
 ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜର ଦୂରଗନ୍ଧଣ ଯନ୍ତ୍ର କାଢି ଆଣି ଉପରେ ହାତ ଡାକି ଦେଖିବାକୁ
 ଲାଗିଲା । ଦୂରଗନ୍ଧଣ ଯୋଗୁ, ପ୍ରହରୀଘର, ପୋଲ, ପୋଲର ବାଡ଼, ପ୍ରହରୀ ମୁହଁ,
 ଅଣି, ଗାଲ, ସିଗ୍ରେଟ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗିଥିବା ପାଉଁଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତି ନିକଟ ବସୁପରି ସୁସ୍ପଷ୍ଟ
 ଦେଖାଗଲା । ଯଜ୍ଞାନନ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଥିଲା । ପ୍ରହରୀ ମୁହଁର ଜଣାପଡ଼ିଲା ସେ
 ଚଳାଭୁଷା । ଠାକରଗାଲ, ବଡ଼ ବଡ଼ ହନୁହାଡ଼, ରୁଷ ଦାଢି, ମୋଟା ଭୁରୁ । ତା
 ହାତ ବଡ଼ । ସେ ବନ୍ଧୁକୁ ଧରିଥାଏ ଏବଂ ଗୋଡ଼ରେ ପିନ୍ଧିଥାଏ ଭାରି ବୁଝି କୁତା ।
 ପ୍ରହରୀ ଘର କାନ୍ଥରେ ଗୋଟିଏ ଚମଡ଼ାର ଖଣ୍ଡି ମଦ ବୋତଲ ଝୁଲୁଥିଲା । କେତେ
 ଖଣ୍ଡି ଖବରକାଗଜ ମଧ୍ୟ ବସିଥିଲା କିନ୍ତୁ ଟେଲିଫୋନ ନାହିଁ । ଦୁଏତ ଘର ଭିତରପଟେ
 କାହିଁ ଥାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ଘରୁ କୌଣସି ଭାର ଦିଶିଲା ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ରୁସ୍ତା
 ଉପରେ ପୋଲ ଦେଇ ଟେଲିଫୋନ ଭାର ରହିଛି । ଦୁରୁଖା ପେଟ୍ରୋଲ ଟିକେ ଉପର

ଆଣ କାଟି ନିଶାକର ନିଆଁ କୋଇଲି ଉଡ଼େଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଦୁଇଟି ପଥର ଉପରେ ଏହି ଥୁଆ ମାଟି ନିଆଁ ନଥିଲା । ଧୂଆଁରେ କଳା ପଡ଼ିଥିବା ଆଉ କେତୋଟି ଖାଲି ଟିଣ ଏହି ଉଡ଼େଇ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ମାଟିରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତା ହାତକୁ ଦୁର୍ବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରଟି ବଢ଼ାଇ ଦେବାରୁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଅଙ୍କୁଳି ଟିପିଲା ।

ଓଠ ନ ହଲାଇ ସେ ମୁହଁରେ ସଙ୍କେତ ଦେଲା ଯେ ସେ ପ୍ରହରୀକୁ ଦେଖିଅଛି । ଏହାପରେ ପ୍ରହରୀକୁ ଅନାଇ ସେ ତା' ଡାହାଣ କାଟିବା ସଙ୍କେତ ମଧ୍ୟ ଦେଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ସେଥିରେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ କିନ୍ତୁ ଆଉ ହସିଲେ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟ ପ୍ରହରୀ ଘରଟା ମୁହଁ ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ବାହା ଉପରେ ବୋଲି ସେମାନେ ତାହା ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ରାସ୍ତାଟି ଖୁବ୍ ମଜବୁତ, ଚଉଡ଼ା ଏବଂ ତୈଳାକ୍ତ ଏବଂ ପୋଲର ଦୂର ମୁଣ୍ଡରେ ବାମକୁ ବଙ୍କାଇ ଡାହାଣର ଡାହାଣରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏହି ଜାଗାଟାରେ ପୁରୁଣା ରାସ୍ତାର ଦୁଇ ପାଖର ପଥର କାଟି ରାସ୍ତାକୁ ଚଉଡ଼ା କରା ଯାଇଥିଲା । ପଶ୍ଚିମ ପାଖରେ ଗିରିବର୍ତ୍ତ ଓ ପୋଲ କଡ଼ରେ କଟା ପଥର ଖୁଣ୍ଟି ମାନ ରହିଅଛି । ଦକ୍ଷିଣ ଏଠାରେ ଅତି ଗଭୀର । ଦୁଇ ପାଖର ପଥର ଦିଶା ଭାବରେ କଟା ଏବଂ ଏଇଠାରେ ଛୁଦୁ ନଦୀଟି ପ୍ରଧାନ ଜଳଧାର ସଙ୍ଗେ ମିଶିଅଛି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଅନ୍ୟ ପ୍ରହରୀ ଘର କଥା ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲା ବାଙ୍କ ତଳକୁ ୫୦୦ ମିଟର ଦୂରରେ । ପାହାଡ଼ କାଟି ସେଠାରେ ବାହା ମରାମତ କଲ । ବାଲର କୁଡ଼ିଆ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଜର୍ଡାନ୍ ପୁଣି ପଚାରିଲେ ‘ସେଠି କେତେଲୋକ ଥାନ୍ତି ?’

ସେ ପୁଣି ଦୁର୍ବାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରହରୀକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ । ପ୍ରହରୀ ସିଗ୍ନେଚ୍ ପାଉଁଶ ଘରର ପଟା କାନ୍ଥରେ ଘଣ୍ଟି ଦେଇ ଗୋଟାଏ ତମଡ଼ାର ତମାଖୁ ଥଳି ପକେଟରୁ କାଢ଼ିଲା । ନିଭୁଲ ସିଗ୍ନେଚର କାଗଜ ଖଣ୍ଡି ଫିଟାଇ ସେଥିରେ ଥିବା ବଳକା ତମାଖୁ ଥଳିଆରେ ଅଜାଡ଼ ଦେଲା । ଏହାପରେ ଠିଆହୋଇ ବନ୍ଧୁକୁ କାନ୍ଥରେ ଡେଇଁଲା । ହାତ ନୋଡ଼ ସଳଖି ବନ୍ଧୁକୁ ଉଠାଇ କାନ୍ଥରେ ଥୋଇ ପୋଲ ଉପରକୁ ଗଲା । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ମାଟିରେ ଲେପଟିଗଲା ଏବଂ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଦୁର୍ବାକ୍ଷଣକୁ ପକେଟରେ ପୁରାଇ ଦେବଦାରୁ ଗଛ ପଛରେ ମୁଣ୍ଡ ଲୁଚାଇଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ପାଖକୁ ମୁହଁ ନେଇ କହିଲେ ‘ଗିପ୍‌ସିଠାରୁ ଝବର ପାଇଛୁଯେ ଏଠାରେ ୭ଜଣ ସୈନ୍ୟ ଓ ଜଣେ ଜମାଦାର ଅଛନ୍ତି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଆମେ ଅତି ପାଖକୁ ଆସି ଯାଉଅଛୁ । ପ୍ରହରଟା ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲେ ଆମେ ଫେରିଯିବା ।”

‘ଯାହା ଦେଖିବା ଦରକାର ଦେଖିନେଲୁ ତ ?’

‘ହଁ । ସବୁ ଜାଣିବା କଥା ଜାଣିଗଲି ।’

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଥଣ୍ଡା ଗୋଟି ଅସୁଅଛି । ମୂର୍ଦ୍ଦ୍ୟାଲୋକ ପାହାଡ଼ ପଛପଟେ ନିମେ ଶ୍ରୀଣ ହୋଇ ଉଠିଥାଏ ।

ପ୍ରହରୀ ପୋଲ ଦେଇ ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରହରୀ ପାଖକୁ ଗଲବେଳେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପଚାରିଲେ “ତୁମକୁ କିପରି ବୋଧ ହେଉଅଛି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଝୁରୁ ଭଲ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲେ “ସୁନ୍ଦର ବିଷୟ । ଏଥର ଆଉ ଧରା ପଡ଼ିବାର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ ଗୁଲିଯିବା ।”

ପୋଲର ଦୂର ମୁଣ୍ଡରେ ଏମାନଙ୍କୁ ପିଠିକର ପ୍ରହରୀ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ଦକ୍ଷ ଭିତରେ ତିନି ଉପରେ ପାଣି ବହୁ ଢଳିଲେ ଧନ ଉଠୁଥାଏ । ଏହାପରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ରକମ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଗି ଗି ଆବାଜ ଶୁଭିଲ । ପ୍ରହରୀ ହଠାତ ଉପରକୁ ଅନାଇଲ । ସେ ନିଜ ଟୋପିଟାକୁ ପଛକୁ ହୋଇଦେଲ । ଏମାନେ ମଧ୍ୟ ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଦେଖିଲେ ବହୁତ ଉଚ୍ଚରେ ୩ ଗୋଟି ଜଣିକିଆ ବିମାନ ଯି ଭୂଜାକାରରେ ଉଡ଼ି ଯାଉଅଛି । ଏସବୁ ଦେହରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କାରଣ ଚୁପା ପରି ଚକ୍ଚକ୍ କରୁଅଛି । ଏ ଗୁଡ଼ିକ ଅସମ୍ଭବ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଗର୍ଗର ଶବ୍ଦକରି ଗୁଲିଗଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପଚାରିଲା “କଅଣ ଆମର ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ହଁ ମନେ ତ ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ଏତେ ଉଚ୍ଚରୁ କିଛି ବାରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ହୁଏତ ଦୁଇ ପକ୍ଷରୁ କାହାରି ହେଲେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଟହଲିବାକୁ ବିମାନ ହୋଇଥିବ । ତେବେ ଅନୁସରଣକାରୀ ବିମାନ ଗୁଡ଼ିକ ସବୁବେଳେ ଆମ ପକ୍ଷର । ଏହାକୁ ଦେଖି ଲୋକେ ଯେଉଁ ଧରାଆନ୍ତି । ବୋମାରୁ ବିମାନ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ।”

ବାସ୍ତବରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ମଧ୍ୟ ସେଇଆ ଅନୁମାନ କରିଥିଲା । ସେ କହିଲା “ହଁ, ଏ ଗୁଡ଼ିକ ଆମର ମୋହନାସ୍ ବିମାନ । ମୁଁ ଏହାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଅଛି ।”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଇତା ମନେ କରୁଅଛି ।”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଦୁର୍ଗାକ୍ଷଣରେ ଏ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖି ଲହମାକରେ ନିସନ୍ଦେହ ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତେ, ମାତ୍ର ତାହା କବିତା ଉଚିତ ମନେ କଲେ ନାହିଁ । ସେ ଯେଉଁ ପକ୍ଷର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ରାତରେ ତାହା ଜାଣିବାରେ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ରୁଡ଼ା ଯଦି ସେ ଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ପକ୍ଷୀୟ ବୋଲି ବଶ୍ୟତ କରୁଅଛି ତେବେ ସେ ବଶ୍ୟତ ଭାଜିଦେବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଦୃଷ୍ଟି ପଥରୁ ସେ ଗୁଡ଼ିକ ସେଗୋରୁଆ ଆଡ଼େ ଚାଲିଯିବାରୁ ଜଣା-ପଡ଼ିଲାଯେ ତାଙ୍କ ଡେଶରେ ସବୁଜ ଓ ନାଲିଟୋପା ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅତି ତଳକୁ ଡେଶା ଖଞ୍ଜା ଥିବା ରୁଷ୍‌ଦେଶର ବୋଇଙ୍ଗ୍ ୩୨ ନମ୍ବର ଉଡ଼ାଜାହାଜ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଯାହାକୁ କି ଫ୍ରେନ୍‌ଦେଶରେ ଚୁପାନ୍ତର କରି ମୋସ୍କୋସ୍ ନାମ ଦିଆଯାଇଛି । ରଜ ଅବଶ୍ୟ ବାରି ହେଉ ନଥିଲା ତେବେ ଗଠନଟା ଭିନ୍ନ । ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଦଳୀୟ ବିମାନ । ପହଣ୍ଡ କାମସାରି ଫେରୁଥିଲେ । ପ୍ରହରୀ ଜଣକ ସେତେବେଳେଯାଏ ପିଠି କରି ଦୂର ମୁଣ୍ଡର ଘର ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ।

ଗୁଲିୟିବା ବୋଲି କହି ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଉଠାଣି ଚଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଅତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସେମାନେ ଗଛ ଉଡ଼ାଡ଼ରେ ଗଲେ । ଶହେ ଗଜ ପଛରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଚାଲୁଥାଏ । ପୋଲ୍‌ଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରକୁ ଗଲପରେ ସେ ଅମିଲେ ଏବଂ ପଛରୁ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଆସି ମିଶି ଆଗ ବଢ଼ି ବାଟ କଢ଼ାଇଲା । ସେମାନେ ଧ୍ରୁମେ ସେହି ତଟ ନାହିଁ ଦୃଢ଼ ପଦରେ ଆଗେଇଣ କଲେ ।

ରୁଡ଼ା ଖୁସିରେ କହି ପକାଇଲା “ଆମର ବିମାନ ବାହୁନ ଖୁବ୍ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ।”

“ହଁ ।”

“ଆମେ ଜଣିବା ।”

‘ହଁ ଆମକୁ ଜଣିବାକୁ ହେବ ।’

‘ହଁ । ଜଣି ସାରିଲେ ତୁମେ ଶିକାର କରିବାକୁ ଆସିବ ।’

‘କି ଶିକାର ?’

‘ବାର, ଭଲ, ହେଟା, ବଣଛେଳି ।’

‘ତୁମେ ବଡ଼ ଶିକାର-ପ୍ରିୟ ।’

‘ହଁ । ଅନ୍ୟ କିଛି ମୋର ଏତେ ପ୍ରିୟ ନୁହେଁ । ଆମ ଗାଁରେ ଶିକାର କରିବା । ତୁମକୁ ଶିକାର ଭଲ ଲାଗେ ନାହିଁକି ?’

ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ନା, ମୁଁ କିନ୍ତୁ ମାରିବାକୁ ସୁସ୍ଥ ପାଏ ନାହିଁ ।’

ବୁଢ଼ା କହିଲା ‘ମୋ ପକ୍ଷରେ ଠିକ୍ ଓଲଟା । ମୁଁ ମଣିଷ ମାରିବାକୁ ସୁସ୍ଥ ପାଏ ନାହିଁ ।’

‘ସେ କାମ ପାଗଲ ହୁଡ଼ା ଆଉ କାହାକୁ ଭଲ ଲାଗି ନପାରେ । କିନ୍ତୁ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଏକ ଆଦର୍ଶ ପାଇଁ ମଣିଷ ମାରିବାକୁ ମୋର କୁଣ୍ଠା ନାହିଁ ।’

‘ସେ କଥା ଶେଷ’ ଆନ୍ଦୋଲ୍ ମୋ କହିଲା । ‘ଅଭିକା ମୋର ଚଳାଗୁଳ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଘର ଖଣ୍ଡିତ ଥିଲା ସେଥିର କାନ୍ଦୁରେ ଉପତ୍ୟକାର ଜଙ୍ଗଲରେ ଶିକାର କରିଥିବା ବରଫ ଦାନ୍ତ ଝୁଲୁଥିଲା । ହେଟା ଚମ ମଧ୍ୟ ରଖିଥିଲା । ଶୀତକାଳରେ ମୁଁ ବରଫରେ ହେଟା ମାରୁଥିଲି । ଥରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ହେଟା ମାରିଥିଲି । ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଦିନେ ବଣଭିତରେ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଗାଁକୁ ଫେରୁଥିଲାବେଳେ ତାକୁ ମାରିଥିଲି । ଟା ହେଟା ଚମ ମୋ ଘର ମେଜିଆରେ ବସ୍ତୁ ରଖିଥିଲା । ତା ଉପରେ ଗୁଲିଗୁଲି ଦସର କରି ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ପ୍ରକୃତ ହେଟାଚମ । ସିରର ପାହାଡ଼ିଆ ଜାଗାରୁ ମାରିଥିବା ବସ୍ତୁ ହେଲି ସିଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ମୋ ଘରେ ଥିଲା । ଗୋଟାଏ ଇଗଲ ପକ୍ଷୀ ମଧ୍ୟଥିଲା । ଆଭିଲ୍‌ଠାରେ ଜଣେ କାରିଗର ଦ୍ଵାରା ସେହି ଇଗଲ୍ ଭିତରେ କୁଣ୍ଠା ପୁରାଇ ଡେଣା ମେଲାଇ ଜାଅନ୍ତା ଦିଶିବା ଭଳି କରାଇଥିଲା । ତା ଆଖି ଦୁଇଟା ମଧ୍ୟ ଜାଅନ୍ତା ଇଗଲ୍ ପରି ହୋଇଥିଲା ଥିଲା । ଏହି ସବୁ ଦେଖି ଦେଖି ମୁଁ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲି ।’

ଜର୍ଜାନ୍ ଖାଲି ସଂକ୍ଷେପରେ ହୁଁ ହୁଁ କହୁଥାନ୍ତୁ ।

‘ଆମ ଗ୍ରାମ ଗୀର୍ଜାର କବାଟରେ ଗୋଟାଏ ଭଲୁର ପାଦ ଅଣ୍ଟା ଥିଲା । ସେ ଭଲୁକୁ ମୁଁ ବସନ୍ତ କାଳରେ ପାହାଡ଼ର ବରଫ ଉପରେ ମାରିଥିଲି । ଭଲୁ ଗୋଟିଏ ପାଦରେ ଗୋଟାଏ କାଠଗର ଲେଉଟାଇଥିଲା ।’

‘କେତେ ବର୍ଷ ତଳେ ?’ ସେ ପଚାରିଲେ—

‘୭ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ । ମୁଁ ଯେତେଥର ସେହି ଭଲୁ ପାଦ ଦେଖିଛି, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ପାଇଥିଛି । ପାଦଟା ମଣିଷ ପଂଝା ପରି କିନ୍ତୁ ନଝ ଗୁଡ଼ାକ ବଡ଼ ଲମ୍ବା । ସେହି ଶୁଖିଲା ନଝକୁ କବାଟ ପଟାରେ କଣ୍ଟା ପିଟି ଲାଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।’

‘ଆନନ୍ଦ କାହିଁକି ? ଗର୍ବରେ ?’

‘ପାହାଡ଼ ତଳେ ଭଲ ସଙ୍ଗେ ଲଢ଼େଇ କଥା ସ୍ମରଣ କରି ମୁଁ ଗର୍ବ ବୋଧ କରୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ତୁମ ଆମ ପରି ଜଣେ ମଣିଷକୁ ମାଇଲେ କିଛି ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ନାହିଁ ।’

‘ତୁମେ ତ ଆଉ ମଣିଷ ପଂଝାକୁ ଗୀର୍ଜା କବାଟରେ ଲଗାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ?’

‘ନାନା, ଏପରି ଅସଭ୍ୟତା ଚନ୍ଦ୍ରାଗତ । ତଥାପି ମଣିଷର ପଂଝା ଭଲ ପାଦ ପରି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ‘ମଣିଷର ଗୁଡ଼ି ଭଲ ପରି ପରି । ଭଲ ଦେହରୁ ତମ ଛଡ଼ାଇ ନେଲେ ପେଣୀ ଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟ ବହୁତ ସାଦୃଶ୍ୟ ଦେଖାଯିବ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ହଁ । ଗିପ୍‌ସିମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ଭଲ ଦେହରୁ ମଣିଷର ଭଲ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ଆମେରିକାର ଇଣ୍ଡିଆନ୍‌ମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ଭଲଟାଏ ମାଇଲେ ତାକୁ କ୍ଷମା ମାଗନ୍ତି । ଭଲ ମୁଣ୍ଡ ସେମାନେ ଗଛ ଅଗରେ ରଖିଦେଇ ପୁଣି ଥରେ କ୍ଷମା ଭକ୍ଷା କରଥାନ୍ତି ।”

ଗିପ୍‌ସିମାନେ ଭଲକୁ ମଣିଷର ଭଲ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି କାରଣ ତମତଳେ ଭଲର ଶରୀର ଗଠନ ମଣିଷ ପରି । ଭଲ ମଣିଷ ପରି ମଦପିଏ, ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣେ ଏବଂ ନୃତ୍ୟ କରଥାଏ ।

‘ଇଣ୍ଡିଆନ୍‌ମାନେ ମଧ୍ୟ ସେଇଆ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ।’

‘ଇଣ୍ଡିଆନ୍‌ମାନେ କଅଣ ଗିପ୍‌ସି ଜାତିର ?’

‘ନା । କିନ୍ତୁ ଭଲ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ଏକାପ୍ରକାର ବିଶ୍ୱାସ ।’

‘ସତ୍ୟ କଥା । ଏହାଛଡ଼ା ଆମୋଦ ପାଇଁ ଭଲ ଚୋର କରଥାଏ ବୋଲି ଗିପ୍‌ସି ଭବନ୍ତି, ଏଣୁ ମଣିଷର ଭଲ ।’

‘ତୋ ଦେହରେ କଣ ଗିପ୍‌ସି ରକ୍ତ ଛଟା ଅଛି ?’

ନା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାଙ୍କ ସହିତ ବହୁତ ମିଳାମିଶା କରୁଛି । ବିପ୍ଳବ ପରଠାରୁ ଅଧିକ ମିଶିଅଛି । ପାହାଡ଼ରେ ବହୁତ ଗିପ୍‌ସି ଅଛନ୍ତି । ବେଗର ଜାତିର ମଣିଷ

ମାରିବାଟା ସେମାନେ ପାପ ବୋଲି ଧରନ୍ତି ନାହିଁ । ‘ମୁହଁରେ ଅସ୍ତ୍ରୀକାର କଲେ ମଧ୍ୟ ଏକଥା ସତ ।’

‘ମୂର୍ଖମାନଙ୍କ ପରି ?’

‘ହଁ । କିନ୍ତୁ ଗିର୍ଦ୍ଧମାନଙ୍କର ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ନିୟମ ଅଛି ଯାହାକି ସେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଗୁଁ ବହୁ ଗିର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରାଚୀନ କାଳପରି ପୁଣି ଖରାପ ହୋଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।’

‘ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧ କାହିଁକି ଲାଗିଛି ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । କଅଣ ପାଇଁ ଆମେ ଲଢ଼ୁଛୁ ତାହା ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।’

ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ନା । ସେ ଜାଣନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଛି ଏବଂ ପ୍ରାଚୀନ ଯୁଗ ପରି ଶାନ୍ତିର ଭୟ ନଥିବାରୁ ସେମାନେ ମଣିଷ ପୁଣି ମାରିବେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଘନଷ୍ଟ ବିଶ୍ୱାସରେ ପଚାରିଲେ “ତୁ ମଧ୍ୟ ମଣିଷ ମାରିଛୁ ?”

‘ହଁ, ବହୁବାର ମାରିଛି । କିନ୍ତୁ ମନ ଝୁସିରେ ନୁହେଁ । ମୋ ମତରେ ମଣିଷ ମାରିବା ପାପ । ଏମିତିକି ଫାସିଷ୍ଟଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ହତ୍ୟା କରିବା ପାପ, ଅଥଚ ତାଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ହେବ । ଭଲ ଓ ମଣିଷ ଭିତରେ ବିସ୍ତର ପ୍ରଭେଦ ଅଛି । ଭଲ ସହିତ ମଣିଷର ଭିତରୁ କାହାଣୀ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରେନାହିଁ । ନା, ମୁଁ କୌଣସି କାରଣରେ ସୁଦ୍ଧା ନରହତ୍ୟା ପସନ୍ଦ କରେନାହିଁ ।’

‘ତଥାପି ତୁ ମଣିଷ ମାରିଅଛୁ ?’

‘ହଁ । ପୁଣି ମଧ୍ୟ ମାରିବି, କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏହାପରେ ଜୀବନରେ ତେବେ ଏପରି ଭାବରେ ଜୀବନ ନିର୍ବାହ କରିବି ଯେ କାହାର ଅନିଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ ଏବଂ ମୋ ଦୋଷ କ୍ଷମା ହୋଇଯିବ ।’

‘କିଏ କ୍ଷମା ଦେବ ?’

‘କିଏ କହିବ ? ଆମେ ତ ଏଠି ଉତ୍ତରକୁ ମାନୁନା କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ପୁଅ ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ଦା ପୁଣ୍ୟାୟା କାହାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁନା । ସେ ସିନା କ୍ଷମା କରନ୍ତେ ! ଆଉ କିଏ କରବ ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।’

‘ତେବେ ତୁମର ଆଉ ଉତ୍ତର ନାହିଁ ।’

‘ନାହିଁ ବାବୁ, ଆଦୌ ନାହିଁ । ସେ ଯଦି ଆଆନ୍ତେ, ତେବେ ମୁଁ ଅଣ୍ଟିରେ ଯେଉଁ ସବୁ କାଣ୍ଡ ଦେଖିଛି ତାହା ଘଟିବାକୁ କେତେ ଦେଇ ନଆନ୍ତେ । ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଈଶ୍ବର ନେଇ ରୁହନ୍ତୁ ।’

‘ସେମାନେ ଈଶ୍ବର ତାଙ୍କର ବୋଲି କହନ୍ତି ।’

‘ନିଅନ୍ତୁ, ଆମ ଭିତରେ ସେ ନାହାନ୍ତି । ଧର୍ମ ବିଶ୍ବାସରେ ବଢ଼ି ଆସିଲି କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁଛି ମଣିଷ ନିଜେ ନିଜର ଭର ନେଇଅଛି ।’

‘ତେବେତ ତୁ ନିଜକୁ ନିଜ ହତ୍ୟାଦୋଷ ପାଇଁ କ୍ଷମା ଦେବୁ ?’

ଆନ୍ଦେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ମୁଁ ଏହାହିଁ ବିଶ୍ବାସ କରେ । ତୁମେ କଥାଟାକୁ ଏପରି ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଅଛୁଯେ ମୁଁ ସେଥିରେ ବିଶ୍ବାସ କରୁଅଛି । କିନ୍ତୁ ଈଶ୍ବର ଆଆନ୍ତୁ ବା ନ ଆଆନ୍ତୁ ନରହତ୍ୟା ପାପ ବୋଲି ମୁଁ ବିଚାର କରେ । ଜଗତର ଜୀବନ ନେବା ମୋ ବିଚାରରେ ସାମ୍ବାଦିକ କାମ । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ମୁଁ ହତ୍ୟା କରିବି କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପାବଲ୍‌ଙ୍କ ଜାତିର ଲୋକ ନୁହେଁ ।”

‘ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିଣିବାକୁ ହେଲେ ଶଯ୍ୟାକୁ ମାରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା କାଳକାଳକୁ ସତ୍ୟ ।’

ଆନ୍ଦେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ଯୁଦ୍ଧରେ ମଣିଷ ମାରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏହା ଜଣା କଥା, ତେବେ ମୋର ଧାରଣା ବିଚ୍ୟୁତ ।”

ଅନ୍ଧାରରେ ଦୁହେଁ ଲଗାଲଗି ହୋଇ ଚାଲିଆନ୍ତି । ସେ ବଡ଼ ଧୀର ଭାବରେ କଥା କହୁଥିଲା ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଉଠାଣି ଉଠୁ ଉଠୁ ଚାଲିପଡ଼ି କହୁଥିଲା “କୌଣସି ଧର୍ମ ଗୁରୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମାରିବାକୁ ମୁଁ ରାଜି ନୁହେଁ । କୌଣସି ପୁଞ୍ଜି ପତକ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାମରେ ଝଟାଇବାକୁ ଚାହେଁ । ଯେମିତି କାମ ପାହାଡ଼ରେ ଗଛକାଟି କିମ୍ବା ବଲ୍‌ରେ ଗୁଳି କରି ଆମେ ସାରା ଜୀବନ କଟାଇ ଅଛୁ ଅବିକଳ ସେମିତି କାମ । ତେଣୁ ସେମାନେ ବୃଦ୍ଧିବେ ମଣିଷର ଜନ୍ମ କଅଣ ପାଇଁ । ଆମର ପରି ଝାଇସିଲ ପିନ୍ଧି ଶୋଇ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷା ପାଇପାରିବେ ଏବଂ ଏସବୁ ଦୁର୍ବିପାକ ସହ୍ୟ କରି ସେମାନେ ରହି ପୁଣି ତୁମ ଉପରେ ମାଲିକ ହେବେ ।”

ଆନ୍ଦେଲ୍‌ମୋ କହିଲା—“ତାଙ୍କୁ ମାରିଦେଲେ ତ କଥା ସଜଲା । ସେମାନେ ଶିକ୍ଷା ପାଇବେ କିପରି ? ତାଙ୍କ ଦଳ ତ ତୁମେ ମାରି ନିର୍ବାଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ

ପୁଅ ନାତି ଅଧିକ ଘୃଣା ନେଇ ଜନ୍ମିବେ । ଜେଲଖାନା କିଛି ନୁହେଁ । ଜେଲଖାନାରେ କେବଳ ଘୃଣା ଜାତି ହୋଇଥାଏ । ଆମର ଶବ୍ଦମାନେ ଏତକ ଶିକ୍ଷା ପାଇବା ଧରନ୍ତାର ।”

“ତଥାପି ତୁମେ ମଣିଷ ମାରିଛୁ ?”

“ହଁ, ବହୁବାର ମାରିଛୁ, ପୁଣି ମାରିବ କିନ୍ତୁ ଖୁସି ମନରେ ମାରିନାହିଁ, ପାପ ବୋଲି ଜାଣି ମାରିଛୁ ।”

“ତେବେ ସେହି ପ୍ରହରୀକୁ ମାରିବା କଥା ତୁମେ କଅଣ ଥକ୍କାରେ କହୁଥିଲ ?”

“ଥକ୍କାରେ କହୁଥିଲ । ସେ ପ୍ରହରୀକୁ ମୁଁ ମାରିବି । ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତୃଷ୍ଣି ତୁ ତାକୁ ମାରିବା ମୋ ବିବେକରେ ବାଧ୍ୟ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମନ ଖୁସିରେ ନୁହେଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଯେଉଁମାନେ ମାରିକରି ଆନନ୍ଦ ପାଆନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସେ କାମଟି ଗ୍ରନ୍ଥଦେବା । ଏଠାରେ ୮ ଆଉ ୫ ଏପରି ତେରନାଶ ଲୋକ ହତ୍ୟାକରି ଖୁସି ହେବେ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଅନ୍ଧାରରେ କହିଲା “ଅନେକ ଅଛନ୍ତି ମଣିଷ ମାରି ଆନନ୍ଦ ପାଇଥାନ୍ତି । ଆମର ସେପରି ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଅଛନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଲୋକଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କର ସାଖ୍ୟା ବେଶୀ ।”

“ତୁମେ କେବେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲ ?”

“ନା । ବିପ୍ଳବ ଆରମ୍ଭବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ସେଗୋଲାଆରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲୁ ମାତ୍ର ହାରିଯାଇ ପଳାଇଗଲୁ । ଆମେ କଅଣ କରୁଥିଲୁ କିମ୍ବା କେମିତି କରିବା କଥା ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣି ନଥିଲୁ । ତତ୍ପରେ ମୋ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଅଦୂରକ୍ଷେପି ବନ୍ଧୁକ ଓ ଅଳ୍ପ କେତେ କାରତୋସ୍ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସିରିଲ୍ ଗାର୍ଡମାନଙ୍କର ବଡ଼ ନଳିଆ ବନ୍ଧୁକ ଥିଲା । ଶହେଗଜ ଦୂରରୁ ମୁଁ ମୋ ଗୁଲିରେ ତାଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିପାରୁ ନ ଥିଲି ଅଥଚ ସେମାନେ ଆମକୁ ଯନ୍ତୁଛାନ୍ତିମେ ୩ ଶହ ଜଣ ଦୂରରୁ ପଟାପଟ ମାରି ଶୋଇ ଦେଉଥିଲେ । ଆମକୁ ଛେଳି ମେଣ୍ଟା ପରି ମାରି ପକାଇଲେ । ଅଗ୍ନି ଏହି ପୋଲ ପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ ହେବ ବୋଲି କଅଣ ତୁମେ ଭାବୁଛୁ ?”

“ସମ୍ଭାବନା ତ ଅଛି ।”

“ଦୌଡ଼ ପଳାଇବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ମୁଁ ଦେଖି ନାହିଁ । ମୁଁ ଏପରି ଯୁଦ୍ଧରେ ଏ ବୃତ୍ତା ଦିନେ କଭଳି ବ୍ୟବହାର କରିବ ଭାବ ପାରୁନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ତୋ ପାଇଁ ଲଢ଼ିବି ।”

“ତୁମେ କଅଣ ବହୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗ ଦେଇଅଛୁ ?”

“ହଁ ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧରେ ।”

“ଏହି ପୋଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୁମର ମତାମତ କଅଣ ?”

“ପୋଲଟା ମୋର ପ୍ରଥମ ଭାବନା । ସେଟା ମୋ କାମ । ପୋଲଟା ନଷ୍ଟ କରିବା ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ । ତା ପରେ ଅନ୍ୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିହେବ । କଅଣ ପ୍ରାଥମିକ କାମ ତାହା ଲେଖି ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।”

“ଏଠାରେ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ଲୋକ ପଢ଼ି ଜାଣନ୍ତି ।”

“ସମସ୍ତେ ବୁଝିଲେ ଭଲ ଧରଣରେ ତାହା ଲେଖା ହବ ପୁଣି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ ବୁଝାଇ ଦିଆଯିବ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲେ “ମୋତେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାମ ମୁଁ କରିବି । କିନ୍ତୁ ସେଗୋଟିଆ ଯୁଦ୍ଧ କଥା ମନେକରି ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟ ଏଠାରେ ଯଦି ଗୁଳି ଚଳାଚଳି ବେଶୀ ଘଟେ ତେବେ ପଳାଇ ନଯିବା ପାଇଁ କି କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ସେତକ ଜାଣିରଖିବା ଉଚିତ । ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ପଳାଇଯିବା ମୋର ଗୋଟାଏ ପ୍ରକୃତି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଥିବି ଏବଂ କେତେବେଳେ କଅଣ କରିବା ଉଚିତ କହି ଦେଉଥିବି ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲେ “ତେବେ ତ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । ମୋତେ ଯାହା ବଢ଼ିବ ହେବ ମୁଁ କରିବି ।”

“ଆମର କାମ ହେଲା ପୋଲ୍ ଭାଙ୍ଗିବା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଯଦି ଯୁଦ୍ଧ ହୁଏ ତାହା କରିବା ।” ଅନ୍ଧାରରେ ଏତିକି କଥା ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ । କଥାଟାର ନାଟକାୟୁ ଡଙ୍ଗା ସେ ନିଜେ ଅନୁଭବ କଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ପେନିସ୍ ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଭଲ ବୋଲି ଭାବିଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲେ “ତେବେ ତ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କାମ ହେବ ।” ଖୋଲ ପ୍ରାଣରେ ଯରଳ ଭାବରେ ସେ କଥାପଦକ କହିଲା । ସେଥିରେ କୌଣସି ଅନ୍ତର୍ମିତ ବା

ଦର୍ପର ଚନ୍ଦ୍ର ନଥିଲା କିମ୍ବା ବୃଥା ବନସ୍ତର ଅଛନ୍ତି ନଥିଲା । ଏମିତି ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀ
ପାଇଥିବାରୁ ରବର୍ଟ କର୍ଡାନ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ମନେ କଲେ । ପୋଲିଟା ଦେଖି ତହିଁର
ପ୍ରହରୀ ଘର ପରିସ୍ଥିତି ବୁଝି ସେ କାମଟାକୁ ଏପରି ସହଜ ବୋଲି ମନେ କଲେ ଯେ
ଗୋଲ୍‌ନକ୍ସ ଆଦେଶନାମା ତାଙ୍କୁ ଅଡ଼ୁଆ ବୋଧ ହେଲା । କାମଟା କରିବା ହେଲା ବଡ଼
କଥା ମାତ୍ର ଆଦେଶ ନ ମାନି କାମଟା କରି ପକାଇଲେ ବୁଢ଼ା ଓ ସେ ଦୁହେଁ ବଡ଼
ଅଡ଼ୁଆରେ ପଡ଼ିବେ । ଅଥଚ ଆଦେଶଟା ପାଳିବା ଲୋକ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ଖରାପ ଥିଲା ।

ସେ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ “ମୋର ଏତେ କଥା ଭାବିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ମୁଁ
ହୁକୁମର ଚାକର । ହୁଏତ ଆଦେଶ ନ ମାନି କାମ ତୁଲାଇ ହେବ କିନ୍ତୁ ତଦ୍ୱାରା ଅନ୍ଧ
କାହାର ଶତ ଘଟିପାରେ । ମୁଁ କିମ୍ବା ବୁଢ଼ା ସାମୁହାକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନଗଣ୍ୟ । ଆମେ
ଯନ୍ତ୍ରପତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବା । ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆଦେଶ ରହିଅଛି । ସେଥିରେ
ଆମର କିଛି କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ନାହିଁ । ପୋଲିଟାଏ ରହିଛି, ହୁଏ ତ ସେହି ମୋଲ୍ ଉପରେ ସମଗ୍ର
ମାନବ ଜାତିର ଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ଭର କରୁଅଛି । ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ହୁଏତ ସବୁ କିଛି ସମ୍ଭବ
ହୋଇପାରେ । ତୁମକୁ ଗୋଟିଏ କାମ ଦିଆଯାଇଛି, ସେତିକି ସମ୍ପନ୍ନ କରିଦିଅ । ଏତେ
ଗଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ ଭାବନା କାହିଁକି ? ଗୋଟାଏ କାମ କରିବା ସହଜ । ଚନ୍ଦ୍ରାଦକରୁ କଅଣ
ଲିଭ ? ଅନ୍ୟ କିଛି ଭାବିବା ଭଲ ।

ସେ ଏଣିକି ମେରଥା କଥା ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତାହାର ଚମଡ଼ାର ରଙ୍ଗ,
କେଶ, ଅଖି କମିତି ଅଛି, ପରେ କେମିତି ହୋଇପାରେ, କେମିତି ହେଲେ ଭଲ
ଦିଶିବ । ତା ଶରୀରର ଗଠନ, ତାହାର ଗୁଲିବା ଭଙ୍ଗି, ତାହାର ବ୍ରୀଡ଼ାନତ ଦୃଷ୍ଟି,
ଅଚଳିତ ଗଣ୍ଡ, ଅଣ୍ଟାରେ ହାତ ଦେଇ ବସିବାସ୍ଥିତି, ଏହି ସବୁ ଭାବନେଇ କହିଲେ
“ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ଏହି ପାହାଡ଼ ଦେଇ ଶିବରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ସେମାନେ ପାହାଡ଼ରୁ ଆସିଲାବେଳେ ଅନ୍ଧାରରେ ଜଣେ କେହି ତାଙ୍କୁ ଠିଆ
ହେବାକୁ କହି ପରିଚୟ ପଚାରିଲା । ସେମାନେ ଝିଲଝିଲ ଉଠାଇବା ଆବାଜ ମଧ୍ୟ
ଶୁଣିଲେ ଏବଂ ଗହର ଗଣ୍ଡିରେ ଝିଲଝିଲ ଠୋକର ଲାଗିବ ବୁଝିଲେ ।

ବୁଢ଼ା ଅନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଜବାବ ଦେଲା “ଆମେ ସାଥୀ ।”

“କାହାର ସାଥୀ ?”

“ପାର୍‌ଲେର ସାଥୀ । ତୁମେ କଅଣ ଆମକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ ?”

“ହଁ, କିନ୍ତୁ ହୁକୁମ ପାଳିବା କଥା । ଛୁଡ଼ ଶବ୍ଦ ଜାଣ ।”

“ନା, ଆମେ ତଳୁ ଆସିଲୁ ।”

“ମୁଁ ଜାଣେ । ତୁମେ ଘୋଲ ପାଖରୁ ଆସିଲ । ମୁଁ ସବୁ ଜାଣେ କିନ୍ତୁ ଉପରବାଲଙ୍କ କଡ଼ା ହୁକୁମ, ତୁମକୁ ଛାଡ଼ି ଶରୀର ଶେଷାଂଶଟି କହିବାକୁ ହେବ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ “ପ୍ରଥମ ଅଂଶଟା ତେବେ କଅଣ ?”

ଅନ୍ଧାରରେ ଲେକଟା ହସି ପକାଇ କହିଲା “ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଇଛି । ହଉ ତେବେ ତୁମର ସେହି ଚୁଲି ପାଉଁଶ ଡାଇନାମାଇଟ୍ ନେଇ ଗାତକୁ ଯାଅ ।”

“ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ଏହାହିଁ ହେଲା ଗରିଲ ବାହନର ଶୃଙ୍ଖଳା । ହଉ ତୁମ ବନ୍ଧୁକୁ ଘୋଡ଼ିଆ ଖସାଇ ଦିଅ ।”

ଅନ୍ଧାରରୁ ଲେକଟା କହିଲା ‘ମୁଁ ତାହା ଅଙ୍ଗୁଳିଦ୍ୱାରା ଖସାଇ ଦେଇ ସାରିଛି ।’ ଲମ୍ବା ନଳିଆ ବନ୍ଧୁକରେ ସେପରି କଲେ ଚଳିପାରେ କାରଣ ସେଥିରେ ଘୋଡ଼ିଆ ଉପରେ କୌଣସି ଗୁଳୁଆଣି ନଥାଏ ।

“ମୋର ଏହା ଲମ୍ବନଳି ବନ୍ଧୁକ । କିନ୍ତୁ ମୋ ବୁଢ଼ା ଅଙ୍ଗୁଳିରେ ମୁଁ ଗୁଳୁଆଣି ଅଟକାଇ ରଖିବାକୁ ସକ୍ଷମ । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଏହାହିଁ କରିଥାଏ ।”

ଅନ୍ଧାରରୁ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପଚାରିଲେ “ରାଇଫଲ୍ କେଉଁ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ଅଛି ?”

ଲେକଟା କହିଲା ‘ତୁମର ଆଡ଼େ । ଗୁଳୁଆଣି ତଳକୁ ଖସାଇଲବେଳେ ସେମିତି ରଖିଥିଲା ।’

‘ତୁମେ - ଶିବିରରେ ପହଞ୍ଚି ଜଣେ କାହାକୁ ମୋ ଜାଗା ନେବାକୁ ପଠାଇ ଦେବ । ମୋତେ ନାହିଁ ନଥିବା ଭୋକ ଲାଗୁଛି ଏବଂ ମୁଁ ଛାଡ଼ି ଶରୀର ଭୁଲି ଯାଇଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ତୋ ନାମ କଅଣ ?’

‘ମୋ ନାମ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ । ଏ ଜାଗାରେ ରହି ରହି ମୁଁ ଥୋବର ହୋଇ ଚାଲିଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ହଉ ଆମେ ଖବର ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବୁ ।’ ଷ୍ଟେନ ବ୍ରାସରେ ଥୋବର ଶବ୍ଦକୁ ‘ଆବରମେଣ୍ଟୋ’ କହିନ୍ତି । ଏହି ଶବ୍ଦଟା ଗୁରୀମାନେ ଅନ୍ୟ

କୌଣସି ଭାଷାରେ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିବେ; ନାହିଁ ଅଥଚ ଷ୍ଟେନ୍ ଦେଶର ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ଉଣ୍ଡରେ ଏହା ଏକ ବହୁ ପ୍ରଚଳିତ ଶବ୍ଦ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ନିକଟକୁ ଆସି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କାନ୍ଧରେ ହାତ ଥୋଇଲା । ତାପରେ ଚକ୍ରପକରୁ ନିଆଁ କାନ୍ଦି ସେହି ନିଆଁରେ ତାଙ୍କର ମୁହଁ ଦେଖି କହିଲା ‘ତୁମେ ଅନେକଟା ସେହି ଅନ୍ୟ ଜଣକ ପରି ଦିଶୁଛୁ; ତେବେ କେତେକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।’ ଏହା ପରେ ନିଆଁ ଲିଭାଇ ରାଇଫଲ୍ ଧରି କହିଲା ‘ଆଗୁ, ପୋଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ଶୁଣାଯାଉଛି ତାହା କଅଣ ସତ ?’

ପୋଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଅଣ ଶୁଣୁଛୁ ?

‘ଆମେ ସେହି ସବ୍ୟନାଶିଆ ପୋଲଟି ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ ଏଠାରୁ ଚମ୍ପଟଦେବା ।’

‘ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ତୁମେ ଜାଣନାହିଁ ? କି ବଦମାସି ? ତେବେ ତାଙ୍କନମାକଟ ଗୁଡ଼ା କାହାର ?’

‘ମୋର ।’

‘ଆଉ କଅଣ ପାଇଁ ଆସିଛୁ ତୁମେ ଜାଣନା ? ମୋତେ ଗୁଲିଖିଟି ଗପ କୁହ ନାହିଁ ।’

‘ହଁ କଅଣ ପାଇଁ ଆସିଛୁ ମୁଁ ଜାଣେ । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ଯଥା ସମୟରେ ଜାଣିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଶିବରକୁ ଯାଉଅଛୁ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ତୁମେ ଗାତକୁ ଯାଅ । ସେଇଠାରେ ତୁମ ଉଣ୍ଡ ଗଲୁମାର । ତୁମର କାମରେ ଆସିବ ଏମିତି କିଛି କଥା ମୋଠାରୁ ଶୁଣିବାକୁ ରାଜି ଅଛି ?

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଅକଥ୍ୟ ଭାଷାଟାର ଇଙ୍ଗିତ ଦେଇ କହିଲେ ‘ହଉ କୁହ ।’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପ୍ରତି କଥାରେ ଗୋଟାଏ ଲେଖା ଅଶ୍ଳୀଳ ଶବ୍ଦ ମିଶାଇ ଏମିତି ଭାବରେ କହିଲା ଯେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କର ସମ୍ବେଦ ହେଲା ଲୋକଟା କେବେ ଭଲ କଥା କହି ପାରିବ କି ନାହିଁ । ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଅନ୍ଧାରରେ ଠୋ ଠୋ ହସି ପକାଇ କହିଲା ‘ମୋ କଥାର ଧରଣ ଏହିପରି । ହୁଏତ ଏହା ବଡ଼ କୁସ୍ତିତ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ନିଜ ରୁଚି ଅନୁସାରେ କଥା କହିଥାନ୍ତି । ମୋ କଥା ଶୁଣ । ପୋଲ୍‌ପାଇଁ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ବଥାଉ ନାହିଁ । ଏ ପୋଲ୍, ଆଉ ଟିକା ପୋଲ୍ ସଙ୍ଗେ ସମାନ ! ଏହି ପାହାଡ଼ରେ ରହୁ ରହୁ ମୁଁ ଥୋବର ହୋଇ ଗଲିଣି । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଚାଲିଯିବୁ ।

ପାହାଡ଼ ଆମକୁ ବାଧା ଦେବନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଗୋଟାଏ କଥା କହିବି । ତୁମ ବିଜ୍ଞେତକକୁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନରେ ଜଗି ରଖ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ହଉ ଧନ୍ୟବାଦ । ଭୟ କଅଣ ତୁମଆଡ଼ୁ?’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ନା, ମୋଠାରୁ ବେଶୀ ଅସଭ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ।’

‘ଅତଏବ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପଚାରିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଏଥର ଗାନ୍ଧୀର ହୋଇ କହିଲା ‘ଦେଖୁଛି ତୁମେ ସ୍ପେନ୍ ଭାଙ୍ଗି ବୁଝିପାର । ତୁମର ସେହି ସବନାଣିଆ ବିଜ୍ଞେତକକୁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ରହବ ।’

‘ଧନ୍ୟବାଦ ।’

‘ମୋତେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନା । ତୁମ ଜିନିଷକୁ ନଜର ରଖ ।’

‘କିଛି କଅଣ ତାହାର ଘଟିଲାଣି ?’

‘ନା, ନତୁବା ମୁଁ ଏପରି ସମୟ ନଷ୍ଟ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।’

‘ତଥାପି ଧନ୍ୟବାଦ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଶିବିରକୁ ଯିବା ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ହଉ ଯାଅ, କିନ୍ତୁ ‘ଛୁଡ଼’ ଶବ୍ଦ ଜାଣିଥିବା ଲୋକ ଜଣେ ପଠାଇ ଦେବ ।’

‘ତୁମ ସଙ୍ଗେ ଶିବିରରେ ଦେଖା ହବ ତ ?’

‘ହଁ, ବାବୁ, ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଦେଖା ହେବ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଯିବାପାଇଁ ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋକୁ ଡାକିଲେ ।

ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଡ଼ିଆ କଡ଼େ କଡ଼େ ଯାଉଥିଲେ । ପଡ଼ିଆ କୁହୁଡ଼ି ପଡ଼ିଆଏ । ଦେବଦାରୁ ବଣଭିତରେ ଘାସଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ଛନଛନିଆ ରସାଇ ହୋଇ ଉଠିଆଏ । ଘାସ ଉପରେ ଜମିଥିବା କାକର ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ଦଉଡ଼ିତଲା ଜୁଡ଼ା ଓଦା ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଦୂରରୁ ଗଛ ଫାଙ୍କରେ ଗୁମା ମୁହଁରୁ ଆଲୁଅ ଦିଶିଥାଏ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଖୁବ୍ ଭଲଲେଇ । ସେ ଅଟ୍ଟାରେ ଯିବୁବେଳେ ଅତି କୁସ୍ତିତ କଥା କହିଥାଏ, ଦେଲେ ଲୋକଟାର ପ୍ରକୃତ ଗାନ୍ଧୀର ।’

‘ତୁ ତାକୁ କଅଣ ଭଲ କରି ଜାଣୁ ?’

‘ହଁ, ବହୁକାଳରୁ ଜାଣେ । ମୋର ତା ଉପରେ ଭାବ ବଞ୍ଚାଏ ।’

‘ସେ ଯେଉଁ କଥା କହିଲା ?’

‘ମଁ, ସେ କଥା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରେ । ପାବ୍ଲୋ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖରାପ ଲୋକ ତୁମେ ଦେଖି ପାରୁଥିବ ।’

‘ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଶ୍ରେୟ ପତ୍ନୀ କଅଣ ?’

‘ସବୁବେଳେ ତାଙ୍କନାମାଈଟ ଜଗିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।’

‘କିଏ ଜଗିବ ?’

‘ତୁମେ, ମୁଁ, ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଓ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ । ସେହିତ ବିପଦ ଅନୁମାନ କରୁଅଛୁ ।’

‘ତୁ କଅଣ ଭବୁଛୁ, ଅବସ୍ଥାଟା ଏଠାରେ ଏତେ ବେଶି ଖରାପ ?’

ଆନ୍ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ନା । ଏଟା ହେଉଛି ପାବ୍ଲୋ ଏବଂ ସେଠାର ଗ୍ରାମ । ସେମାନେ ଅତିଶୀଘ୍ର ଖରାପ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଗ୍ରାମରେ ଆମକୁ ତାଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଦରକାର । ତେବେ ଯାହା ଆମେ ପାରିବା ତାହା ନିଜେ କରିବା ।’

‘ଏଲ୍ ସୋର୍ଡୋ କିପରି ଲୋକ ?’

ଆନ୍ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ପାବ୍ଲୋ ଯେତକ ଖରାପ, ସେ ସେତକ ଭଲ ।’

‘ତୁ କଅଣ ଭବୁଛୁ ସେ ସତକୁ ସତ ଖରାପ ।’

‘ସାରା ଦିଗ୍ରହର ମୁଁ ସେ କଥା ଭବୁଛୁ । ଏଠି ଆସି ଯାହା ଶୁଣିଲି ସେଥିରେ ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ସେ ସତକୁ ସତ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ।’

‘ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ କଥା କହିବା କି ଅନ୍ୟ ଦଳରୁ ଲୋକ ଯୋଗାଡ଼ କରିବା ଭଲ ହେବ ନାହିଁ ।’

ଆନ୍ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ତା ନୁହେଁ । ଏଟା ହେଲା ତାହାର ଗ୍ରାମ । ତୁମେ ତାକୁ ଲୁଚାଇ କିଛି କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ତେବେ ଆମକୁ ଅତି ସତର୍କରେ କାମ ରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’

ଚତୁର୍ଥ ପରିଚ୍ଛଦ

ଦୁହେଁ ଗୁହା ମୁହଁକୁ ଆସିଲେ । ଗୁହା ମୁହଁରେ ଖଣ୍ଡିଏ କମ୍ବଳର ପର୍ଦା ଝୁଲୁଥାଏ ଏବଂ ସେହି ପର୍ଦା ଫାଙ୍କ ଦେଇ ଭିତରୁ ଆଲୁଅ ଆସୁଥିଲା । ବୋକଗୁଁ ଦୁଇଟି ଗଛମୂଳେ ରହିଥିଲା । ଖଣ୍ଡିଏ ପାଲ ତା ଉପରେ ଡଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ରବଟ ଲର୍ଡାନ୍ ଆଣ୍ଟୋଇ ପଡ଼ି ହାତ ମାରି ଦେଖିଲେ ଯେ ପାଲଟି ଓଦା ଓ ମଜ୍ଜା ଢିଆ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଅନ୍ଧାରରେ ସେ ପାଲ ତଳେ ହାତ ଗାଳାଇ ଗୋଟିଏ ବୋକଗୁଁର ବାହାର ପଟ ଖୋପରୁ ଚମଡ଼ା ଗୁଡ଼ି ବୋତଲଟାଏ କାଢ଼ି ତାହା ନିଜ ପକେଟରେ ପୁରାଇଲେ । ଏହାପରେ ସେ ବୋକଗୁଁର ଲୁହା କିଲେଣି ଦିଆ ତାଲ ଫିଟାଇ ଦଉଡ଼ି ଖୋଲିଲେ । ଭିତରକୁ ହାତ ଭରତି କରି ସେ ବୋକଗୁଁରେ ଥିବା ଜିନିଷମାନ ଅଣ୍ଟାଲି ଅଣ୍ଟାଲି ଯାଞ୍ଚ କରିନେଲେ । ଗୋଟିଏ ବୋକଗୁଁର ବହୁତ ଭିତରକୁ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ପୁଟୁଲାଥିଲା । ସେ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ହାତ ମାରି ଦେଖିନେଲେ । ଏହାପରେ ଦଉଡ଼ି ବାଜି ବୋକଗୁଁକୁ ଶୋଇବା ଖୋଲରେ ଗୁଡ଼ାଇ ତାଲ ପକାଇ ଦେଲେ । ପରେ ସେ ଅନ୍ୟ ବୋକଗୁଁ ଭିତରେ ହାତ ଭରତି କରି ସେଥିରେ ଥିବା ବିନ୍ୟୋରକ ବାକ୍ସ, ସିଗର ଥିବା ବାକ୍ସ ଏବଂ ଟୋପି ଦୁଇଟି ତାର ଗୁଡ଼ାଇ ହୋଇଥିବା କେଡୋଟି ନଳୀ, ମେସିନଗନ୍ର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ, ଦୁଇ ଡବା ରଞ୍ଜକ ଏବଂ ପାଞ୍ଚଆକ କାରତୁସ୍ ଟୋପି ପ୍ରଭୃତି ଦେଖିଲେ । ଏଗୁଡ଼ିକ ବୋକଗୁଁର ଆଭ୍ୟନ୍ତରଣ ପକେଟରେ ଅତି ଯତ୍ନରେ ରଖିତ । ଏହାଛଡ଼ା ତମ୍ବା ତାର ସାନପେଣ୍ଡୁଲା ଏବଂ ରବରାବୁଡ଼ି ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ହାଲୁକା ତାରର ବଡ଼ ପେଣ୍ଡୁଲା ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ତାର ପକେଟରେ ସେ ମଣ୍ଡୁଆସି ଓ ଫୋଡ଼ିଣି ମଧ୍ୟ ଥିବାର ବୁଝିନେଲେ । ଶେଷକୁ ଶେଷ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ପକେଟରୁ ସେ ରୁମ୍ବିୟ ବାକ୍ସଟାଏ କାଢ଼ି ଆଣିଲେ । ଏହାକୁ ସେ ଗୋଲ୍‌କଙ୍କ

ଦିଅଁରରୁ ପାଇଥିଲେ । ଏକକ କଣିଆର ସେ ବୋକରୁ ପଟି ବକ୍ଲିସରେ ଦେଇ ତାଲ ପକାଇଦେଲେ । ଶେଷକୁ ବୋକରୁ ଦୁଇଟା ଉପରେ ପୁଷ୍ ପରି ପାଲ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଲେ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ଗୁହାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଠିଆହେଲେ । ତତ୍ପରେ କଅଣ ଭାବି ବୋକରୁ ପାଲ କାଢ଼ି ପକାଇ ଦୁଇ ହାତରେ ଦୁଇଟା ବୋକରୁ ଉଠାଇ ଗୁହା ମୁହଁକୁ ଗଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ ବୋଝ ତଳେ ଥୋଇ ଗୁହା ମୁହଁ କମ୍ବଳ ହଟାଇ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁ ଚମଡ଼ା ପଟି ଭିତରେ ହାତ ପୁରାଇ ଦୂର ହାତରେ ଦୁଇଟା ବୋକରୁ ଧରି ଗୁହା ଭିତରକୁ ଗଲେ ।

ଗୁହା ଭିତରଟା ଗରମ ଏବଂ ଧୂଆଁ ଲିଆ । ଗୁହାର ଗୋଟାଏ ପାଖ କାନ୍ଥକୁ ଲାଗି ଝଣ୍ଡିଏ ଟେବୁଲ୍ । ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ବୋତଲରେ ଝଣ୍ଡିଏ ମହମବଣା ଜଳୁଥାଏ । ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ପାର୍‌ଲୋ ଓ ଆଉ ଜଣେ ଅବିଦ୍ବା ମଣିଷ ବସିଥାନ୍ତି । ଅଉ ଥାଏ ଗିପ୍‌ସି ରାଫେଲ । ବଡ଼ା ଯୋଗୁଁ ଏମାନଙ୍କର ଛାଇ କାନ୍ଥରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଆସି ଟେବୁଲ୍‌ର ଡାହାଣ ପଟେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ପାର୍‌ଲୋର ରକ୍ଷିତା ଖୋଲା ଚୁଲ୍ଲର କୋଇଲା ନିଆଁ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ବାଲିକାଟି ତା ପାଖରେ ଆଣ୍ଟେଇ ପଡ଼ି ଗୋଟିଏ ପାତ୍ରରେ କଅଣ ଘଷାଘଷି କରୁଥାଏ । ସେ କାଠର ଡଙ୍ଗିଟା ଟେକି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ଦୁଆର ମୁହଁ ଟପି ଆସିବାରୁ ଅନାଇଲା । ଭିତରେ ପବନ କରି ନିଆଁକୁ ତେଜୁଥିଲା ସେହି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି । ସେହି ନିଆଁରେ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ବାଲିକାର ମୁହଁ, ବାହୁ ଏବଂ ଡଙ୍ଗିରୁ ଖସି ପଡ଼ୁଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଖି ପାରିଲେ ।

ପାର୍‌ଲୋ ପଚାରିଲା “ତୁମେ କଅଣ ବହୁ ଆଣିଛ ?”

ଦୁଇଟି ବୋକରୁ ତଳେ ରଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ କହିଲେ “ମୋ ଜିନିଷ ।” ସେ ଦୁଆର ମୁହଁ ଛାଡ଼ି ଟେବୁଲ୍‌ର ଟିକିଏ ଦୂରକୁ ଡାହାଣ ରଖିଥିଲେ ।

ପାର୍‌ଲୋ ପଚାରିଲା “ବାହାରେ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ କ୍ଷତି ହୁଅନ୍ତା ?

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ କହିଲେ “ଅନ୍ଧାରରେ କେହି ଝୁଣୁନ୍ତା ।” ଏହା କହି ସେ ଟେବୁଲ୍ ପାଖକୁ ଯାଇଁ ସିଂହେଟ ବାକସ ଥୋଇଲେ ।

ପାର୍‌ଲୋ କହିଲା “ଏହି ଗୁହା ଭିତରେ ତାଙ୍କନାମାଇଟ୍ ରଖିବା ମୁଁ ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ଏହା ନିଆଁ ପାଖରୁ ଦୂରରେ ଅଛି । ସିଗ୍ରେଟ ପିଅ ।” ସେ ନିଜ ବୁଢ଼ା ଅଙ୍ଗୁଳି ନିଖରେ ସିଗ୍ରେଟ ବାକସର ଢାଙ୍କୁଣି କାଗଜ ଚରି ବାକସଟା ପାବ୍ଲୋ ଆଡ଼କୁ ବଢ଼ାଇଦେଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଖଣିଏ ତମଡ଼ାର ଟୁଲ ଆଣି ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ଥୋଇବାକୁ ସେ ଡହରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ପାବ୍ଲୋ ତାଙ୍କୁ କଅଣ କହିବ ବୋଲି ଅଇନାଲ ମାନ୍ କିଛି ନ କହି ସିଗ୍ରେଟ୍ ନେଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ଆନ୍‌ମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ସିଗ୍ରେଟ ବାକସ ଠେଲି ଦେଲେ । ସେ ଏତେବେଳେ ଯାଏ ତାଙ୍କମାନଙ୍କୁ ଅନାଇ ନ ଥିଲେ । ଦେଖିଲେ ଜଣେ ସିଗ୍ରେଟ ନେଲା କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ନେଲେ ନାହିଁ । ସେ ବରାବର ପାବ୍ଲୋକୁ ଅନାଇଥିଲେ । ସେ ରାଫେଲ୍‌କୁ ପଚାରିଲେ ‘ଗିପ୍‌ସି, କେମିତି ଚାଲୁଛି ?’

ଗିପ୍‌ସି କହିଲା ‘ସବୁ ଭଲ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ବୁଝିଲେ ଯେ ସେମାନେ ତାଙ୍କର କଥା ହେଉଥିଲେ । ଗିପ୍‌ସି ମଧ୍ୟ ଅଶ୍ରୁଟି ବୋଧ କରୁଅଛି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ପଚାରିଲେ “ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ତୋତେ ଆଉଥରେ ଖାଇବାକୁ ଦେବ ତ ?”

ଗିପ୍‌ସି କହିଲା “ହଁ, କାହିଁକି ନଦେବ ?” କଥାର ଧରଣ କିନ୍ତୁ ଆଗକା ପରି କୌତୁକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଥିଲା ।

ପାବ୍ଲୋର ରକ୍ଷିତା ପାଟି ନ ଫିଟାଇ ଡିଡି ଡାଇବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ କହିଲେ “ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ନାମକ ଲୋକଟି କହିଥିଲା ଯେ ସେ ଏଠି ରହି ରହି ଉଦ୍‌ବିଷ୍ଟ ହୋଇଗଲାଣି ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ସେଥିରେ ତ ସେ ମରି ଯାଉନାହିଁ । ତାହାର ମରିବା ଭଲ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ହାତ ଥୋଇ ସାମାନାକୁ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ି ପଚାରିଲେ “ମଦ ଅଛି ?”

ପାବ୍ଲୋ ବିରକ୍ତ ସ୍ଵରରେ କହିଲା “ହଁ ଅଳ୍ପ ଅଛି ” ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ଶୁଣିଲେ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନାଇ ନିଜର ପରିବେଶ ବୁଝିନେବା ଉଚିତ । ଏଇଥିପାଇଁ

କହିଲେ “ତେବେ ମୋତେ ପିଆଲା ପାଣି ଦିଅ ।” ଏହା କହି ସେ ବାଲିକାକୁ ପାଣି ଦେବାକୁ କହିଲେ ।

ବାଲିକା ସ୍ତ୍ରୀଲେକଟି ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା ମାତ୍ର କିଛି ସୂଚନା ନ ପାଇ ପାଣିଥିବା ପାତ୍ର ପାଖକୁ ଯାଇ ପିଆଲା ବୁଡ଼ାଇ ଆଣି ତାଙ୍କ ଅଗରେ ଥୋଇଦେଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଟିକିଏ ମୁରୁକି ହସା ଦେଇ ପେଟ ଝଙ୍କାଳି ବାମ ପାଖକୁ ଢଳି ଯାଆନ୍ତେ ତାଙ୍କ ପିତୃଲତା କମର ପଟିଯାଏ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ସେ ଏହାହିଁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ । ସେ ପିରୁପାଖ ପକେଟକୁ ହାତ ବଢ଼ାଇଲେ । ପାବ୍ଲେ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ ।

ସେ ପକେଟରୁ ତମଡ଼ା ବୋତଲଟା କାଢ଼ି ତହିଁର ଠିସି ଫିଟାଇଲେ । ପିଆଲା ପାଣିରୁ ଅଧେ ପିଇ ବାକି ଅଧକରେ ବୋତଲରୁ କିଛି ଧୀରେ ଧୀରେ ଢାଳି ମିଶାଇଲେ । ସେ ବାଲିକାକୁ କହିଲେ “ଏଟା ତୋ ପକ୍ଷରେ ବହୁତ ଉତ୍ତମ ନଚେତ ତୋତେ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏତକ କହି ଟିକିଏ ହସିଲେ । ତାପରେ ପାବ୍ଲେକୁ କହିଲେ ମୋ ବୋତଲରେ ଅତି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ନଚେତ ତୋତେ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାନ୍ତି ।”

ପାବ୍ଲେ କହିଲା “ମୁଁ ମହୁଲ ମଦ ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ ।”

ମଦର ଡାବୁଗର ଟେବୁଲ ଉପରେ ଝେଳିଗଲା । ସେ ତଦ୍ୱାରା ନିଜର ପରିଚିତ ମିଶ୍ରଣ ଠିକ୍ ହେଲା ବୋଲି ଜାଣିପାରିଲେ ।

ମଦ ପିଇ ସାରି ସେ କହିଲେ “ବେଶ୍ । ଆଉ ଅଳ୍ପ ବାକି ଅଛି ।”

ଗିର୍ସି ପଚାରିଲା “ଏଟା କି ଜାତିକା ମଦ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଏଟା ଗୋଟାଏ ଔଷଧ । ତୁ ଟିକେ ଚାଖିବୁ ?”

“ଏହାର ଉପକାରଣ କଣ ?”

“ଏହା ସବୁ ରୋଗର ମହୋଷ୍ଠି । ତୋର ଯଦି କିଛି ରୋଗଥାଏ ଏହାଦ୍ୱାରା ଭଲ ହୋଇଯିବ ।”

ଗିର୍ସି କହିଲା “ଟିକିଏ ଦେଲା, ଚାଖିବି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତା ଆଡ଼କୁ ପିଆଲା ଠେଲିଦେଲେ । ପାଣି ମିଶିବାରୁ ଏହା ଦୁର୍ଗନ୍ଧା ହେଉଥିବା ବର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣ କରିଥାଏ । ସେ ଆଶା କରୁଥିଲେ ଗିର୍ସି ଡୋକକରୁ

ବେଶୀ ପିଇବ ନାହିଁ । ଅତି ଅଳ୍ପ ବାକିଥାଏ । ଏଥିରୁ ପିଆଲୁଏ ସନ୍ଧ୍ୟା ଖବର କାଗଜ ପଢ଼ାର କାମ ଦେବ । ହୋଟଲର ସେହି ପୁରୁଣା ସନ୍ଧ୍ୟା, ବାଦାମ ଗଛର ଫୁଲ, ଗୋଡ଼ାକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚଳାଇ ପ୍ରମୋଦ କାନନରେ ବାସୁ ସେବନ, ଗୁ ଦୋକାନ, ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା, ବସଣୀ ଗୁ ଦୋକାନ, ମହାସିଶାଳା, ବଡ଼ କୋମ୍ପାନୀ କୋଠା, ପାଠାଗାର ଇତ୍ୟାଦିର ବିସ୍ମୟ ସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କର ମନରେ ଜାଗି ଉଠିଲା । ଉକ୍ତ ମନ୍ଦର ଶକ୍ତିତା ଯୋଗୁ ଏପରି ଘଟିଲା ।

ଗିପ୍ସି ମୁହଁ ବରଂ କେତେକ ପିଆଲ ଫେରାଇ ଦେଇ କହିଲା “ମହଲ ଫଲର ଗଛ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ପିତ୍ତ ପରି ପିତା ଦିବରଂ ବେମାର ରହିବା ଭଲ, ଏଭଳି ଔଷଧ ଖାଇବା ଭଲ ନୁହେଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ଏହା ସୁଧାସିତ ସୁରାସାର । ଅସଲି ସୁରାସାର । ଏହା ଦ୍ୱାରା ମସ୍ତିଷ୍କ ଗୁଞ୍ଜା ହୋଇଉଠେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାହା ବିଶ୍ୱାସ କରେନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ମଣିଷର ଚିନ୍ତାଧାରା ବଦଳାଇ ପାରେ । ତେବେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବୁଝା ବୁଝା କରି ଏଥିରେ ପାଣି ମିଶାଇବା କଥା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପାଣି ଡକ୍ଟର ତାଲି ପକାଇଥିଲି ।”

ପାର୍ବଲେ ଏହି ବିଦ୍ରୁପକୁ ବୁଝିପାରି ରାଗରେ କହିଲା ‘ତୁମେ କଅଣ କହୁଛ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ହସି କରି କହିଲେ “ମୁଁ ଔଷଧର ଗୁଣ ବୁଝାଉଥିଲି । ମୁଁ ଏହାକୁ ମାଲ୍ଡିଓରେ କିଣିଥିଲି । ଏହା ଦୋକାନୀର ଶେଷ ବୋତଲ ଏବଂ ମୁଁ ୩ ସପ୍ତାହ ବ୍ୟବହାର କଲିଣି ।”

ସେ ବଡ଼ ଡୋକଟାଏ ପିଇନେଲେ । ତାଙ୍କର ଜିହ୍ୱା ବଅଡ଼ା ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ପୁଣି ଥରେ ପାର୍ବଲେକୁ ଅନାଇ ଅଳ୍ପ ହସି ପଚାରିଲେ “କାମ କେମିତି ଚାଲିଛି ?”

ପାର୍ବଲେ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲାନାହିଁ । ସେ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଅନ୍ୟ ଚାନ୍ଦିଜଣକୁ ଭଲ କରି ଲକ୍ଷ୍ୟକଲେ । ଜଣକର ମୁହଁ ବଡ଼ ଓ ଚେପଟା, ରଙ୍ଗ ବାଦାମି, ନାକ ଚେପଟା ଓ ଭଙ୍ଗା । ଚୁସ୍ତ ଦେଶୀୟ ଲମ୍ବା ସିଗ୍ରେଟ ମୁହଁରେ ଚର୍ଯ୍ୟକ ଭାବରେ ଥିବାରୁ ମୁହଁଟା ଅଧିକ ସମତଳ ଦିଶୁଥାଏ । ଲେକଟାର କେଶ ଧୂସରଥା ଏବଂ ଦାଢ଼ି ପାଚି ପାଚି ଆସିଲଣି । ସେ ସାଧାରଣ ବେକ ଚପା କୁରୁତା ଖଣ୍ଡିଏ ପିନ୍ଧିଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେବୋଲେ ସେ ତଳକୁ ମୁହଁ କରି ରହିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା ଆଖି ଅପଲକ ଏବଂ ସ୍ଥିର । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଦୁଇଭାଇ । ଦୁହେଁ ବାଙ୍ଗର ଏବଂ ଦେଖିବାକୁ ଏକାପରି ।

ଶରୀର ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ, କେଶ କଳା, କପୋଳଯାଏ କେଶ ଲମ୍ବିତ, ଅଖି କଳା
ଓ ଦେହର ରଙ୍ଗ ବାଦାମି । ଜଣକ କପୋଳରେ ବାମ ଅଖିଯାଏ କଟାଦାଗ । ରବଟ୍
ଜର୍ଜୀନ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇବାରୁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଅପଲକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲେ । ଜଣକର
ବୟସ ୨୭ କି ୨୮ ବର୍ଷ । ଅନ୍ୟଜଣକ ତହିଁ ୨୦ ବର୍ଷ ବେଶୀ ହୋଇପାରେ ।

କଟା ଦାଗଥିବା ଭାଇଜଣକ ପଚାରିଲା “ତୁମେ କଅଣ ଦେଖୁଛୁ ?”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜୀନ୍ କହିଲେ ‘ହଁମଁ ।’

‘କିଛି ଅଭୂତ ଦେଖିଲ କି ?’

‘ନା କିଛି ନାହିଁ । ଖଣ୍ଡେ ପିତ୍ତେଟ ନଥା ।’

ଜଣେ ଭାଇ କହିଲା ‘ହଉଦିଅ ।’ ସେ ପୁଅରୁ ନେଇ ନଥିଲା । କହିଲା
ଏହାଙ୍କ ହାତ ସେହି ଟେନ୍ ଉଡ଼ାଇଲା ଲୋକର ହାତପରି ।’

‘ତୁମେ କଅଣ ସେ ଟେନ୍ ଘଟଣାରେ ଥିଲ ?’

ସେ ଧୀର ଭାବରେ କହିଲା ‘ବୁଢ଼ାକୁ ଗୁଡ଼ି ସମସ୍ତେ ଥିଲୁ ।’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ପୁଣି ଥରେ ସେହି କାମ କରିବୁ । ଆଉ ଗୋଟାଏ
ଟେନ୍ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜୀନ୍ କହିଲେ ‘ଆଗେ ଯୋଲ, ତାପରେ ଟେନ୍ କଥା ।’

ସେ ବୁଝିପାରିଲେ ସେ ପାବ୍‌ଲୋର ରକ୍ଷିତା ନିଆଁ ପାଖରୁ ବୁଲିପଡ଼ି
କଥାବତ୍ତି ଶୁଣୁଛି । ଯୋଲ କଥା ଉଠିଲାରୁ ସମସ୍ତେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ହୋଇଗଲେ ।

ସେ ପୁଣି ଭାବିଚିନ୍ତି କହିଲେ “ଯୋଲ ପରେ ଅନ୍ୟ କାମ ।” ସେ ପୁଣି ମଦ
ପିଆଲାରେ ମୁହଁ ଲଗାଇଲେ । ଭାବିଲେ କଥାଟା ଏତିକିବେଳେ ପରିଷ୍କାର କରି ନେବା
ଭଲ । ଆଗ ହେଉ ପଛ ହେଉ କଥାତ ଉଠିବ ।

ଟେବୁଲ ଉପରେ ନଜର ରଖି ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା “ମୁଁ ଯୋଲ ଭାଙ୍ଗିବା
ସପକ୍ଷରେ ନୁହେଁ । ମୋ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ।”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜୀନ୍ କିଛି ନକହି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ପିଆଲା ଉଠାଇ
ହସି ହସି କହିଲେ “ତେବେ ବୁଢ଼ା, ଅମକୁ ଏକାଏକ ସେ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ଏହି ଭାବୁ ଲୋକଟା ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ।”

ପାବ୍ଲୋ ବୁଢ଼ାକୁ ପଚାରିଲା “କଅଣ କହୁଲୁ ?”

ଆନ୍ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ତୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବା ତୋତେ କିଛି କହି ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଟେବୁଲ୍‌ଆଡ଼ୁ ପାବ୍ଲୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଚୁଲୁମୁଣ୍ଡକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଲେ । ସେ କିଛି କହି ନଥିଲା କି କିଛି ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ କରି ନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବାଳିକାକୁ କିଛି କହିଲା । ରବର୍ଟ ତାହା ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବାଳିକା ଚୁଲୁପାଖରୁ ଉଠି କାନ୍ଥ କଡ଼େ କଡ଼େ ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଝୁଲୁଥିବା କମ୍ବଳ ଆଡ଼େଇ ବାହାରକୁ ଗଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ଏଥର ବୋଧହୁଏ କିଛି ଘଟିବ । ଏହାହିଁ ମୋ ବିଶ୍ୱାସ । ଏମିତି ଘଟୁବୋଲି ମୁଁ ଗୁମ୍ଫା ନଥିଲି କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ବା କଅଣ ଅଛି ।

ସେ ପାବ୍ଲୋକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ “ତେବେ ତୁମ ସାହାଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଆମେ ପୋଲ ଧ୍ୱଂସ କରିବୁ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ନା, ଏଠି ତୁମେ ପୋଲ ଧ୍ୱଂସ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।” ରବର୍ଟ ଦେଖିଲେ ସେ ପାବ୍ଲୋ ମୁହଁ ଝେଦାନ୍ତ ।

“ପୋଲ ଧ୍ୱଂସ କରିବା ନାହିଁ ।”

ପାବ୍ଲୋ ଗୁରୁଗମ୍ଭୀର ସ୍ୱରରେ କହିଲା “ନା, ପୋଲ ଧ୍ୱଂସ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।”

ପାବ୍ଲୋର ସ୍ତ୍ରୀ ନିଜର ବିଶାଳ କାୟା ଘେନି ଚୁଲୁ ପାଖରେ ଠିଆ ରହିଥିଲା । ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ତୋର କଅଣ ସେହି ମତ ?” ସେ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ବୁଲିପଡ଼ି କହିଲା “ପୋଲ ଧ୍ୱଂସ କରିବାକୁ ମୋର ମତ ।” ତାହାର ମୁହଁରେ ଚୁଲୁ ନିଆଁର ଆଲୁଅ ପଡ଼ିଥାଏ । ସେ ଲାଲି ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଆନ୍ତରିକ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ଦିଶିଲା ।

ପାବ୍ଲୋ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପଚାରିଲା “ଇସ୍ପେ କଅଣ କହୁଛୁ ?” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପାବ୍ଲୋ ଗୁମ୍ଫାଟିରେ ବିଶ୍ୱାସୀନତକତା ଏବଂ କପାଳରେ ସ୍ପେନ୍ଦବନ୍ଧୁ ଦେଖିଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଜବାବ ଦେଲା ‘ମୁଁ ପୋଲ ଧ୍ୱଂସ କରିବା ସପକ୍ଷରେ ଓ ତୋ ବିପକ୍ଷରେ । ଏଥିରେ ଅଧିକ କିଛି ନୁହେଁ ।’

ସିଗ୍ନେଟ୍ ମୁଣ୍ଡିଟା ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଘଷିଦେଇ ତେପଟା ମୁହାଁ ଖଣ୍ଡିଆ ନାକା ଜଣକ କହିଲା “ମୁଁ ମଧ୍ୟ ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାସ କରିବା ସପକ୍ଷରେ ।”

ଅନ୍ୟ ଭାଇ ଜଣକ କହିଲା “ପୋଲ୍‌ଟା ମୋ ପାଖରେ କିଛି ନୁହେଁ । ମୁଁ ପାବ୍‌ଲୋର ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ଏକମତ ।”

ଅନ୍ୟ ଭାଇଟି କହିଲା “ମୁଁ ତ ସେଇଆ କହୁଛି ।”

ଗିପ୍‌ସି କହିଲା “ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେହି ମତ ଦିଏ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପାବ୍‌ଲୋକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସେହି ଅବସରରେ ସେ ଡାହାଣ ହାତ ତଳକୁ ତଳକୁ ଲମ୍ବାଇ ଦରଜାର ପଡ଼ିଲେ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲେ । ତେବେ ସେ ଦରଜାର ପଡ଼ିବ ବୋଲି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶା କରି ନଥିଲେ । ସେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ସେପରି କାମ ବଡ଼ ସହଜ ଏବଂ ସରଳ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଦେଖିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପରି ଅପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ, ପରିବାର, ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ଜାତିର ସମସ୍ତେ ଠିଆ ହୋବା ବଦଳରେ ସପକ୍ଷରେ ଯାଉଅଛନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେ କଳି କରିବା ଉଚିତ ମନେ କଲେ ନାହିଁ । ପାବ୍‌ଲୋର ସ୍ତ୍ରୀ ସଦର୍ପରେ ଏବଂ ଦୃଢ଼ ପଦରେ ଠିଆ ହୋଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜର୍ଡାନ୍‌ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଏଥିରେ ଖୁସି ହେଲେ ।

ପାବ୍‌ଲୋର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା “ଆମ୍ଭେମାନେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ସପକ୍ଷରେ । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଯେତେବେଳେ ମୋଲ୍ ଧ୍ୟାସ କରିବାକୁ ଚାହେଁ, ସେତେବେଳେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସେହି କଥା । ପରେ ଅନ୍ୟ କାମରେ ହାତ ଦେବା ।”

ପାବ୍‌ଲୋ ଅତି ରାଗରେ କହିଲା “ତୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋବର ଅଛି, ତୁ ତ ଗୋଟାଏ ଛୁଣ୍ଟାଳ, ତୁ କାହିଁ ରୁଟିବୁ ଯେ ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାସ ପରେ ଆଉ କିଛି ବାକୀ ନଥିବ । ପରେ କଅଣ ଘଟିବ କିଛି ଭାବ ପାରୁଛୁ ? ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାସ ପରେ ଆମକୁ ଦେରି ପଶୁପରି ଶିକାର କରିବେ । ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାସରେ ଆମର କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ପୋଲ୍ ପାଇଁ ମରିବା ଆମର କି ଦରକାର । ଏ ସବୁର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ରୁଟି ପାରୁଛୁ ?”

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କହିଲା ‘ମୋର ରୁଟିବା ଆଦୌ ଦରକାର ନାହିଁ । ତୁ ତ ଖରୁ, ମୋତେ ଡରାଇବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରନା ।’

ପାବ୍‌ଲୋ ଖତେଇ ହୋଇ କହିଲା ‘ମୁଁ ଶୁରୁ ! କାର୍ଯ୍ୟର ଫଳାଫଳ ପୂର୍ବରୁ
ଅନୁମାନ କରି ବୋଲି ମୁଁ ହେଲି ଶୁରୁ । ଯାହା ଓଲୁଗିର ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବା
ଶୁରୁତା ନୁହେଁ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ସନ୍ତୁଳି ନପାରି କହି ପକାଇଲା ‘ଶୁରୁତା କଅଣ ତାହା
ଜାଣିବା ନିବୋଧତା ନୁହେଁ ।’

ପାବ୍‌ଲୋ ତାକୁ ପଚାରିଲା ‘ତୁ କଅଣ ମରବାକୁ ଚାହୁଁ ?’ ରବଟ୍ ଜର୍ଜିନ୍,
ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟା କିପରି ସାଧାରଣ ତାହା ବୁଝି ପାରିଲେ ।

ବୁଢ଼ା କହିଲା ‘ନାହିଁ ।’

“ତେବେ ମୁହଁ ବନ୍ଦକରି ରହ । ବୁଝି ନପାରିବା କଥା ନେଇ ତୁ ବହୁତ ବକ୍
ବକ୍ କରୁଛୁ । ବୁଝୁନାହିଁ ଏହା କିପରି ଗୁରୁତର ବିଷୟ । ଦେଖୁଛୁ ମୁଁ ଏକମାତ୍ର ଏ
କାର୍ଯ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ବ ଧାରଣା କରିପାରୁ ଅଛି ।” ପାବ୍‌ଲୋ ଅତି କରୁଣ ଭାବରେ କହିଲା ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜିନ୍ ଭାବିଲେ “ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଇଆ ବିଶ୍ବାସ କରେ । ପାବ୍‌ଲୋ
ପୁରୁଣା ଲୋକ । ସେ ଯାହା ଦେଖିପାରୁଛୁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାହା ଦେଖୁଛି । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି
ମୋ ହାତ ରେଖା ଦେଖି ସେଇଆ ଜାଣି ଯାଇଛି ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଏ କିଛି ଭାବ
ନାହିଁ ।’

ପାବ୍‌ଲୋ ପଚାରିଲା ‘ମୁଁ ଶୁଣିଲାରେ ଦଳପତି ହୋଇ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯାହା
କହୁଛି ତାହାର ମର୍ମକୁହେଁ । ତୁମେ ସବୁ ଜାଣିନାହିଁ । ଏଇ ବୁଢ଼ାଟା ଗୋଟାଏ ଓଲୁ ।
ସେ ଜଣେ ସମ୍ବାଦ ବାହକ ଏବଂ ଏହି ବିଦେଶୀ ଜଣକର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ଛଡ଼ା ଆଉ
କିଛି ନୁହେଁ । ଏହି ବିଦେଶୀ ଜଣକ ତାଙ୍କ ବିଦେଶୀଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଏଠାକୁ ଆସିଛି ।
ତା ଭଲ ପାଇଁ ଅମେ ସବୁ ବଳୀ ପଡ଼ିବୁ । ମୁଁ ମେସିନ୍‌ର ନିରାପଣ ଓ ମଙ୍ଗଳ
ଚାହେଁ ।’

ପାବ୍‌ଲୋର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ‘ନିରାପଣ । ନିରାପଣ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ । ଏଠାରେ
ଏତେ ଲୋକ ନିରାପଣ ଅନୁଭବରେ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଏକ ଆପଦ ହୋଇ
ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିରାପଣ ଲୋଡ଼ିବାକୁ ଯାଇ ସବୁ ହରାଇବା ।’ ହାତରେ ବଡ଼
ଢାଞ୍ଚର ଚଟୁଧରି ସେ ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ।

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ବିପଦ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ନିରାପଣ ଅଛି ଯଦି ଆମ୍ଭେମାନେ ବୁଦ୍ଧି ବଞ୍ଚାଇ କାମ କରିବା । ଫଣ୍ଟ ଲଢ଼େଇରେ ମଣିଷ ସବୁ ବିପଦ ଜାଣି ଶୁଣି ନିଜର ତାଳ ତରକରେ ରହିବାହିଁ ହେଉଛି ନିରାପଣ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ବିରକ୍ତରେ କହିଲା ‘ହଁ ସେ ନିରାପଣ କେତେ ସମୟ ପାଇଁ ? ଫଣ୍ଟ ଫାଡ଼ିଦେଲେ ସବୁ ସରଯାଏ । ବହୁ ଫଣ୍ଟ ଲଢ଼େଇ ବୃକ୍ଷ ଗାଡ଼ୁକଙ୍କ ମୁହଁରୁ ମୁଁ ଏକଥା ଶୁଣିଛି କିନ୍ତୁ ଫଣ୍ଟ ସିଙ୍ଗରେ ଫାଡ଼ି ହୋଇଗଲେ ସେ ଆତ୍ମାଳୀନ ଭିତରେ ଯାଇଥାଏ । ଫିନିଶ୍ଟୋ ମୁହଁରୁ ମୁଁ ଅନେକ ଥର ଶୁଣିଛିଯେ ଅଭିଜ୍ଞତାହିଁ ବଢ଼ିକଥା । ଫଣ୍ଟ କୌଣସି ମଣିଷକୁ ଫାଡ଼ି ପକାଏ ନାହିଁ, ମଣିଷ ନିଜେ ଫଣ୍ଟ ସିଙ୍ଗରେ ଫାଡ଼ି ହୋଇଯାଏ । ସେମାନେ ନିଜର ଦର୍ପ ଦେଖାଇ ସବୁବେଳେ ଏପରି କହିଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ସିଙ୍ଗ ଆଘାତ ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ । ତା’ପରେ ଡ୍ରାକ୍‌ରଖାନାରେ ବାପଲେ ମାଆଲେ । ଆମେ କହୁଁ ପୁରୁଣା ଲଢ଼ୁଆ କେମିତି ଅଛୁ ? ତୁମେ କେମିତି ଅଛୁ ପିଲାଟି ?’ ସେ ତାଙ୍କମାନଙ୍କର କଣ୍ଠଦ୍ୱାରା ଅନୁକରଣ କରି ପୁଣି କହିଲା “ତୁମର ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶଣା ଜପରି ଘଟିଲା ଫିନିଶ୍ଟୋ ?” ନିଜ କଥାର ଜବାବ ନିଜେ ଦେବାକୁ ଯାଇ ବକଳ ଦୂରରେ କହିଲା ‘ଏହା କିଛି ନୁହେଁ, ଏହା ଘଟିବାର ନଥିଲା । ମୁଁ ଫଣ୍ଟକୁ ମାରି ଦେଇଛି । ତାକୁ ଅନ୍ୟ କେହି ମୋପରି ମାରି ପାରି ନଥାନ୍ତେ । ସେ ଗୋଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ପଡ଼ି ମରିଗଲା ପରେ ମୁଁ ଟିକିଏ ଗନ୍ଧ ଦେଖାଇ ପଶୁମାନଙ୍କୁ କରି ରୁଲି ଅସୁଥିଲି । ସେ ମୋ ପିରୁ ପାଖରେ ସିଙ୍ଗଟା ଭୁଲିଦେଲା ।’

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଠୋ ଠୋ କରି ହସି ପକାଇ ଅନୁକରଣ ବନ୍ଦ କରି ପୁଣି କହିଲା ‘ମୋତେ ତୁ ନିରାପଣର ଭୟ ଦେଖାଉ । ଖଜଣ ଦରମାଣିଆ ଅତି ଜୀବନ୍ୟ ଫଣ୍ଟ ଲଢ଼ୁଆଙ୍କ ସହିତ ବର୍ଷ ଏକାଠି ରହିଲା ଯେତେ ତମ ଭୟ ଅଛି ନିରାପଣ କଥା ମୁଁ ଭଲକରି ଜାଣିଛି । ନିରାପଣ କଥା ଛାଡ଼ି ଥାଉ ଯାହା ଇଚ୍ଛା କୁହ । ଆଉ ତୁ ଗୋଟାଏ ବର୍ଷ ଯୁଦ୍ଧରେ ତୋ ଆଖିରେ ଏତେ ଛଳନା ଦେଖାଦେଲାଣି । ତୁ ବର୍ଷଟା ମଧ୍ୟରେ ମଧୁଆ, ଅଳସୁଆ ଏବଂ ଝିରୁ ପାଲଟି ଗଲୁଣି ।’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ଏପରି କହିବା ତୋର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ବିଶେଷ କରି ଲୋକମାନଙ୍କର ଏବଂ ଅପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲାବେଳେ ଆଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ ।’

ସେ ଶ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା ‘ମୋ ଇଚ୍ଛା ମୁଁ ସେମିତି କହିବି । ଶୁଣିଲୁ ତ ? ତୁ କଅଣ ଭାବୁଛୁ ତୁ ଏଠାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଦଳପତି ?’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ହଁ, ଏଠାରେ ଏକମାତ୍ର ମୋର ହୁକୁମ ଚଳିବ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା ‘ମନେ ମନେ ଦି ଖିଚୁଡ଼ା ଖାଉଥା । ଏଠାରେ ମୋ ହୁକୁମ ଚଳିବ । ଶୁଣିଲୁ ନା ବାବୁ । ମୋ ଛଡ଼ା କାହାର ହୁକୁମ ଚଳି ନପାରେ । ତୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଖାଇ ପିଇ ଘରେ ରହ । କିନ୍ତୁ ବେଶୀ ପରିମାଣରେ ନୁହେଁ । ଇଚ୍ଛା କଲେ ଅମ ସହଜ କାମରେ ଯୋଗ ଦେ । କିନ୍ତୁ ହୁକୁମ କାଟିବ ମୋର ।’

ପାବ୍‌ଲୋ ରାଗ ତମ ତମ ହୋଇ କହିଲା ‘ତୋତେ ଆଉ ଏହି ବିଦେଶୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକୁ ମୁଁ ଗୁଲି କରି ମାରିବା ଉଚିତ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା ‘ମାଇଲୁ, ଦେଖିବି କେତେ ବାପର ପୁଅ । ଫଳଟା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବୁ ।’

ଲୋକଟା ଉପରେ ବରାବର ନଜର ରଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଏକ ପିଆଲା ପାଣି ମାଗିଲେ ।

ପାବ୍‌ଲୋ ସେମିତି ରାଗରେ ଫୁଲୁଥାଏ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଚଟୁହାତରେ ଅତି ଗର୍ବରେ ଅତି ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସରେ ଦଣ୍ଡଧାରଣୀ ପରି ଠିଆ ରହୁଥାଏ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ମେରଥାକୁ ଡାକ ଦେଲା । ସେ ଆସିଲାବୁ କହିଲା ‘ଏହି ସାଥୀକୁ ପିଇବା ପାଇଁ ପାଣି ଆଣିଦେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ହାତ ବଢାଇ ନିଜର ପାଣି ବୋତଲ ଆଣିଲେ । ବୋତଲ ଆଣିଲାବେଳେ ସେ ପିସ୍ତଲ ଅଳିରୁ ପିସ୍ତଲ ଫିଟାଇ ନିଜ ଜାକ ଉପରେ ଥୋଇଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ମଦ୍‌ହୁଲ ମଦରୁ ଟିକିଏ ପାଣି ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ପିଇଲେ । ବାଲିକାଟି ତାଙ୍କ କହୁଣି ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ଦେଖୁଥାଏ ।

ଚଟୁବଢାଇ ବାହାର ପଟ ଦେଖାଇ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପଚାରିଲା ‘ବାହାରେ ?’

ବାଲିକା କହିଲା ‘ଭାରି ଥଣ୍ଡା ।’ ବାଲିକା ପିଆଲା ଭିତରେ ମଦର ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବାକୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କ ପାଖକୁ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ିଥିଲା । ତାହାର ଗାଲ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଥିଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା ‘ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ବହୁତ ଗରମ । ତେବେ ବେଶୀ ବେଳ ପାଇଁ ନୁହେଁ ।’

ବାଳିକା ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ବାହାରିଗଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଭାବରେ ଯେ ପାବଲୋ ଆଉ ଅଧିକ ସହ ପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ପିଆଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ଖୋଲାଖୋଲି ପିଞ୍ଚୁଲ ଧରିଥିଲେ । ସେ ଘୋଡ଼ିଆ ଟେକ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ପିଞ୍ଚୁଲର ମସୃଣତା ତାଙ୍କ ହାତ ମୁଠାରେ ଉଷ୍ମ ଲାଗୁଥିଲା । ପାବଲୋ ଆଉ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ନରୁହିଁ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଅନାଇଥାଏ । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ପୁଣି କହିଲା ‘ଆରେ ହେଁ ମଦୁଆ, ଏଠାରେ କାହା ହୁକୁମ ଚାଲେ ଚାଲୁ ?’

‘ମୋ ହୁକୁମ ।’

‘ନା କାନରେ ତେଲ ପକାଇ ଶୁଣିନେ । ଏଠାରେ ମୋ ହୁକୁମ ଚାଲୁନା ।’

ପାବଲୋ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଅନାଇ ରହିଲା । ତା ମୁଖ ବିକାରରୁ ତା ମନଇଥା ଚାହିଁ ହେଲାନାହିଁ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ସ୍ଥିର ଭାବରେ ଚାହିଁଲା । ଉପରେ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍‌ଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା । ଏହିପରି ବହୁକ୍ଷଣ ଚାହିଁଲା ପରେ ପୁଣି ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇ ନେଲା ।

ଶେଷକୁ ସେ କହିଲା “ହଉ ହେଲୁ, ଏଠାରେ ତୋ ହୁକୁମ ଚାଲେ । ତୁ ଯଦି ଚାହୁଁ ତେବେ ସେ ଲୋକଟା ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତା ହୋଇପାରେ । ତୁମେ ଦୁହେଁ ଗାତକୁ ଯାଅ ।” ଏହା କହି ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ମୁହଁକୁ ସିଧା ଅନାଇ ରହିଲା । ସେ ତା କଥାରେ କିନ୍ତୁ ଧରଣରେ ଢଳିମାରି ବିବ୍ରତ ବୋଧ କଲ ନାହିଁ । କହିଲା “ହୁଏ ତ ମୁଁ ଅଲଗୁଆ, ମୁଁ ବେଶୀ ମଦ ପିଏ, ଏହା ସତ । ମୋତେ ଭାରୁ ବୋଲି ଭାବିପାରୁ । କିନ୍ତୁ ତୁ ହୁକୁମ ଦେଇପାରୁ ଏବଂ ପୋଲ ଧ୍ୟୁସ କରବାକୁ ଚାହୁଁ, ଏ କଥାରେ ରାଜି ହେଲଭଳି ନିବୋଧ ମୁଁ ନୁହେଁ । ତୋର ଏପରି ଧାରଣା ଭୁଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ଯଦି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଓ ଦଳପତି ହୋଇଥିବୁ, ତେବେ ଅନୁମାନଙ୍କୁ କିଛି ଖାଇବାକୁ ଯୋଗାଇଦେ ।”

ପାବଲୋର ସ୍ତ୍ରୀ ମେରଥାକୁ ଡାକ ଦେଲା । ବାଳିକା କମ୍ବୁଲ ଫାଙ୍କରେ ମୁହଁ ଦେଖାଇବାରୁ କହିଲା “ଆ, ଆସିକରି ରାତିଶିଆ ପରସି ଦେଇ ଯା ।”

ବାଳିକା ଆସି ଚୁଲିପାଖ ଅଲୋଚ୍ଚ ଟେବୁଲ ପାଖକୁ ଯାଇ କଲେଇକରି ବେଲ ଅଣି ଟେବୁଲରେ ଥୋଇଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍‌କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାବଲୋର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା “ଏଠାରେ ସବୁଜ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ମଦ ଅଛି । ସେ ମଦୁଆ କଥାଟା ମୋଟେ ଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ । ଏତକ

ପରିଗଲେ, ଆଉ ଅଣାଇବ । ତୁମର ସେହି ଅଭୂତ ଦ୍ରବ୍ୟଟି ଆଗେ ଶେଷକରି ପିଆଲଏ ମଦ ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ନିଜର ସୁରାସାରତକ ଏକା ଡୋକରେ ଗିଳି ପକାଇ ନିଜ ଶରୀରରେ ବେଶ ଉଦ୍ବୃତ୍ତ ଅନୁଭବ କଲେ । ତାପରେ ମଦ ପାଇଁ ପିଆଲ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ବାଲିକାଟି ହସି ହସି ପିଆଲ ଭରିଦେଲା ।

ଗିର୍ସି ପଚାରିଲା ‘ତୁମେ ପୋଲଟା ଦେଖିଲ ?’ ଅନ୍ୟମାନେ ନିଜର ଆନୁରୂପ ବଦଳାଇଲା ପରଠାରୁ ମୁହଁ ଫିଟାଇ ନଥିଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଝୁଙ୍କିପଡ଼ି ଶୁଣିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ହଁ ଦେଖିଲି । ବଡ଼ ସହଜ କାମ । ତୁମେ ବୁଝିବାକୁ ଚାହୁଁ ?’

ଲେକଟା ଜବାବ ଦେଲା “ହଁ, ମୋର ଭାରି ଆଗ୍ରହ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କାମିଜ ପକେଟରୁ ଟିପାଖାତା ବାହାର କରି ତାକୁ ନକ୍ସା ଦେଖାଇଲେ ।

ଚୋପଟାମୁହଁ ଲେକଟାର ନାମ ହେଉଛି ପ୍ରିମିଟିଭ୍ । ସେ ଦେଖିକରି କହିଲା “ହଁ ଏଇଟା ତ ପୋଲି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପେନ୍‌ସିଲ୍ ମୁନରେ ନକ୍ସା ଦେଖାଇ ପୋଲଟା କିପରି ଧ୍ୟୁସ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ବିଶ୍ଳେଷକର କି ଦରକାର ତାହା ବୁଝାଇ ଦେଲେ । କଟାଦାଗ ମୁହଁ ଭଲ ଜଣକର ନାମ ହେଉଛି ଆଣ୍ଟିସ୍ । ସେ କହିଲା “ବଡ଼ ସହଜ କାମତ ? ଆଗ୍ର କିପରି ବିଶ୍ଳେଷଣ ଦିଅ ?” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ସେ କଥା ମଧ୍ୟ ବୁଝାଇ ଦେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ସେ କାନ୍ଧରେ କାନ୍ଧାର ଶୁଣି ଅନୁଭବ କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ବାଲିକାଟି ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ବାହୁ ଥୋଇଛି । ପାବ୍‌ଲୋର ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲା । କେବଳ ପାବ୍‌ଲୋ ନିର୍ଲିପ୍ତ ରହି ତୁଆକୁ ତୁଆ ପିଆଲ ବୁଢ଼ାଇ ମଦ ପିଉଥିଲା । ମଦଭଣ୍ଡରେ ମେରଥା ତମଡ଼ା ଥଳିରୁ ମଦ ଭରିତ କରିଥିଲା । ବାଲିକାଟି ମୃଦୁ ଝରରେ ଜର୍ଜନଙ୍କୁ ପଚାରିଲା “ତୁମେ ଏମିତି କାମ କଅଣ ବହୁତ କରିଅଛ ?”

‘ହଁ ।’

“ଆମ୍ଭେମାନେ ତାହା ଦେଖିପାରିବା ତ ?”

“ନିଶ୍ଚୟ । ନ ଦେଖିବ ବା କାହିଁକି ?”

ଟେବୁଲ୍ ସେମୁଣ୍ଡରୁ ପାବ୍ଲୋ କହି ଉଠିଲା “ହଁ ଦେଖିବୁ । ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସକରେ ଦେଖିବୁ ।”

ତାହାର ସ୍ତ୍ରୀ ଧମକ ଦେଇ କହିଲା “ମୁହଁ ବନ୍ଦକର ।” ଦ୍ୱି ପ୍ରହର ବେଳେ ପାବ୍ଲୋ ହାତରେ ଯାହା ଦେଖିଥିଲା ତାହା ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ସେ ଶ୍ୱାସଶ୍ୱାସ ରାଗିଯାଇ କହିଲା “ଖୁଣି, ଅଲକ୍ଷଣିଆ ଶ୍ୱରୁ, ମୁହଁ ବନ୍ଦକର ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ହଉ ହଉ, ମୁଁ ରୁପ ରହୁଛି । ତୁ ପରା ଏଠାର ଦଳପତି । ତେବେ ସେହି ସୁନ୍ଦର ନକସାକୁ ଚାହିଁଥା । କିନ୍ତୁ ମନେରଖିଥା ମୁଁ ଓଲୁ ନୁହେଁ ।”

ପାବ୍ଲୋ ସ୍ତ୍ରୀର ରାଗ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃଖରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲା । ତା ମନରୁ ସବୁ ଆଶା ଓ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଲିଭି ଆସିଲା । ପିଲାଦିନୁ ଏପରି ଅନୁଭବ ତାହାର ଅଛି ଏବଂ ତହିଁର କାରଣ ମଧ୍ୟ ସେ ଜାଣେ । ହଠାତ୍ ତା ମନରେ ଏହି ଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହେଲା । ଜୋରକରି ଏହି କ୍ଷଣିକ ଦୁଃଖତାକୁ ସେ ଏଡ଼ାଦେଇ କହିଲା “ଆସ ଟାଇବା । ମେରିଆ ପରସିଦେ ।”

ପଞ୍ଚମ ପରକ୍ଳବ

ଗୁହା ମୁହଁରେ ଲୁଚିବା ଥିବା ଘୋଡ଼ା କମ୍ବଳଟି ହଟାଇ ଦେଇ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ବାହାରକୁ ଆସି ଥଣ୍ଡା ପବନର ନିଶ୍ବାସ ନେଲେ । କୃତ୍ରିମ ହଟି ଯାଇଥିବାରୁ ତାରମାନେ ମିଟିମିଟି କରୁଥାନ୍ତି । ପବନ ବହୁ ନଥାଏ । ତମାଖୁ ଓ କୋଇଲା ଧୂଆଁ, ଭିତରନ୍ଧା ଗନ୍ଧ, ମାଂସ ତେଲ ମସଲା ମଦ ଏବଂ ତମଡ଼ାର ଗନ୍ଧ ଭରିଥିଲା ଗୁହାଭିତରେ । ଭିତରଟା ଗରମଥିଲା । ଗୁହାଭିତରେ ମଥାଣରୁ ଝୁଲୁଥିଲା ନାନାଜାତିର ଚେରମୂଳ । ରସୁଣ, ଗନ୍ଧ, ମଣିଷ ଓ ଘୋଡ଼ାଝାଳ ପ୍ରଭୃତି ମିଶି ଗୁହାଭିତରେ ଏକ ବିଚିତ୍ର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ବାହାରକୁ ଆସି ଦେବଦାରୁ ବଣର ମୁକ୍ତ ବାୟୁ ଏବଂ ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ତଳେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଟାଣ ନିଶ୍ବାସ ନେଲେ । ବହୁତ ବେଶୀ କାକର ପଡ଼ିଥାଏ । ପଡ଼ିଆ ଘାସରେ କାକର ଜମିଥାଏ । ସେ ତାହା ଦେଖି ଭବିଳେ ହୁଏତ ସକାଳକୁ ଚୁଆରପାତ ଘଟିବ ।

ବାହାରେ ଠିଆ ହୋଇ ନିଶାଗର୍ଜନ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ସେ ଦୂରରୁ ବନ୍ଧୁକ୍ର ଆବାଜ୍ ଶୁଣି ପାରିଲେ । ତଳେ କେଉଁ କାଠ କୋରଡ଼ରେ ଫେରୁଟାଏ ରାଗୁଥାଏ । ସାବୁବତ ଘୋଡ଼ାପାଗା ପାଖରେ । ଗୁହାଭିତରେ ଭାନପୁର ବଜାଇ ଗିପ୍ସି କୋମଳ ଝରରେ ଗୀତ ଗାଇବା ମଧ୍ୟ ସେ ଶୁଣି ପାରିଲେ । କୃତ୍ରିମ ଓ କର୍କଶ ଝରରେ ସେ ଶୁଣିଲେ କିଏ କହୁଛି ‘ମୁଁ କିଛି ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଅଛି ।’ ଏହା ପରେ ଗୀତ ଶୁଲିଲା—

ହେମା ତପନ ଦୁହେଁ ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ମୋର

ବିଶ୍ଵ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଭ୍ରମିଲେ ବି ଯେତେ ନାହିଁଟି ଛଦ୍ମ ଏହାର ।

ଗାୟକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହର୍ଷଧ୍ବନି ହେବାରୁ ତାନପୁର ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଶୁଣିଲେ କିଏ ଜଣେ କହୁଛି ‘ଗୋଟିଏ କାଟାଲନ୍ ପ୍ରଦେଶର ଗୀତ ଶୁଣା ।’ ଗାୟକ ନାହିଁ ନାହିଁ କରି ଶେଷକୁ ଗାଇଲା—

ମୋ ନାକଟା ଚେପେଟା
ମୋ ମୁହଁଟା କଲା
ତଥାପି ମୁଁ ଜଣେ ମଣିଷ ପରା ।
ଗିପ୍ସି ପୁଣି ବନ୍ଦୀବ ଓ ରହସ୍ୟ କରି ଗାଇଲା—
ଧନ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ନିଗ୍ରୋ ମୁହଁ
ନୁହେ କାଟାଲାନ ।

ପାର୍ବଲୋ ରାଗିଯାଇ କହିଲା ‘ବଡ଼ ଗୋଲମାଲ ହେଉଛି । ଗିପ୍ସି ଗୀତ ବନ୍ଦକର ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ମଧ୍ୟ କହିଲା ‘ହଁ, ବଡ଼ ଗୋଲମାଲ । ତୁ ସିଭଲ୍ ଗାର୍ଡ଼କୁ ଡକା ।’

ଗିପ୍ସି କହିଲା ‘ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟାଏ ପଦ ଜାଣେ ।’ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାନପୁର ବାଜି ଉଠିଲାବୁ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ତାହା ବନ୍ଦ କରାଇ ଦେଲେ ।

ଗିପ୍ସି କହିଲା ‘ଆଜି ମୋ ଗଲା ଠିକ୍ ନାହିଁ ଏଣୁ କିଛି ଯାଏ ଆସେନା ।’ ଏହା କହି ସେ ବାହାରିକୁ ଚାଲିଗଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ପାଖକୁ ଗଲା ଏବଂ ସେଠାରୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି କୋମଳ କଣ୍ଠରେ ଡାକିଲା ‘ରବଟେ ।’

ସେ ଜବାବ ଦେଲେ ‘ହଁ, ରବଟେଲ୍ କୁହ ।’ ସେ ଗିପ୍ସିର କଣ୍ଠ ସ୍ବରରୁ ଜାଣିଲେ ଯେ ଗିପ୍ସିକୁ ମଦ ନିଶା ଘାରିଲାଣି । ସେ ନିଜେ ଦୁଇଥର ସୁରାଧାର ଓ ଅନ୍ୟ ମଦ ପିଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ପାର୍ବଲୋ ସଙ୍ଗେ ବାଗବତଜଣା କରି ମଧ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ଥଣ୍ଡା ଥିଲା ।

ଗିପ୍ସି ପଚାରିଲା ‘ତୁମେ ପାର୍ବଲୋକୁ କାହିଁକି ମାରି ନଦେଲେ ?’

‘କାହିଁକି ମାରିବୁ ?’

‘ଏବେ ହେଉ ବା କେବେ ହେଉ ତାକୁ ମାରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁହୂର୍ତ୍ତର କି ଦୋଷ ।’

‘ତୁମେ କଅଣ ଆନ୍ତରିକ ଭାବରେ କହୁଛ ?’

‘ତେବେ ଅନ୍ୟମାନେ ଆଉ କଅଣ ଟାକି ରହିଥିଲେ ଭାବୁଛ । ବାଲିକାକୁ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କାହିଁକି ସେଠାରୁ ବାହାର କରି ଦେଇଥିଲା । ଆଜି ଯାହା ଘଟିଲା ଏହା ପରେ ଆଉ ରହିବା କଅଣ ସମ୍ଭବ ।’

‘ତେବେ ତୁମେ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ମାରି ପକାଇବା ଉଚିତ ।’

ଗିର୍ପି କହିଲା ‘ନା ସେ କାମ ତୁମର । ତୁମେ ତାକୁ ମାରିବ ବୋଲି ଆନ୍ତେମାନେ ୩୪ ଥର ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲୁ । ପାବ୍‌ଲୋର କୌଣସି ବନ୍ଧୁ ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ମୋ ମନରେ ସେ କଥା ଉଠିଥିଲା କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଥମିଗଲି ।’

‘ସେକଥା ତ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଦେଖିଲୁ । ତୁମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ମଧ୍ୟ ଦେଖିଥିଲୁ । କାହିଁକି ମାଇଲ ନାହିଁ ?’

‘ମୁଁ ଭାବିଲି କାଲେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଏବଂ ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଉତ୍ୟକ୍ତ ବୋଧ କରିବ ।’

‘ଛୁଆ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟା ଆଉ ଜଣେ ମରଦ କେବେ ଆସିବ ତାହାହିଁ ଅନାଇ ରହିଛି ।’

‘ତୁମ ଚେହେରାକୁ ଯାହା ମନେ ହୁଏ ପ୍ରକୃତ ତୁମ ବୟସ ତହୁଁ ଉଣା ।’

‘ହୋଇପାରେ ।’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ତାକୁ ମାରି ପକାଅ ।’ ଗିର୍ପି କହିଲା ।

‘କିନ୍ତୁ ତାହା ଯେ ନରହତ୍ୟା ହେବ ।’

‘ହେଉ ପଛେ । ବିପଦ କମିଯିବ । ଯାଅ, ମାରିଦେଇ ଆସ ।’

‘ମୁଁ ଯେପରି କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ଏହା ମୋ ଚୁଚି ବଚୁଦ ଏବଂ ଆମର ଆଦର୍ଶ ନିମିତ୍ତ ଏଭଳି କାମ ଅନୁଚିତ ।’

‘ତେବେ ତାକୁ ରଗେଇ ଦେଇ ମାର । ମାରିବାକୁ ହିଁ ହେବ । ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ନାହିଁ ।’ ଗିର୍ପି କହିଲା । ସେମାନେ କଥା ହେଉଥିଲା ବେଳେ ପେଗୁଟାଏ ଚୁପଚୁପ ଉଡ଼ି ଗଛତାଳକୁ ଚାଲିଗଲା । ଉଡ଼ିଲାବେଳେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ତଳକୁ ଖସି

ଡେଣା ହୁଲାକ ପୁଣି ଉଠିଗଲା କିନ୍ତୁ ଶିକାର ଧଇଲା ବେଳ ପରି ଡେଣା ଫଡ଼୍ ଫଡ଼୍ କଲା ନାହିଁ ।

ପେଗୁକୁ ଦେଖାଇ ଗିପ୍ ସି କହିଲା ‘ଏମିତି ଭାବରେ ମଣିଷ କାମ କରିବା କଥା ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ଦିନବେଳେ ଅନ୍ଧପରି ଗଛରେ ବସିବ, କାନ୍ଦୁ ଖୁସି ଥିବେ ।’

‘ଏହା କୃତ୍ରିମ ଘଟେ । ତେବେ ବିପଦ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ମାରିପକାଅ । ପଛେ ଏହା କଷ୍ଟକର ହୋଇ ପଡ଼ିବ ।’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ସୁଯୋଗ ଗଢ଼ିଗଲାଣି ।’

ଗିପ୍ ସି କହିଲା ‘ତାକୁ ରଗାଇ ଦିଅ କିମ୍ବା ନୀରବତାର ସୁଯୋଗ ନିଅ ।’

ଗୁହା ମୁହଁ କମ୍ବୁଲ ହଟିଗଲା । ଭିତରୁ ଆଲୁଅ ପଡ଼ିଲା । ଜଣେ ଲୋକ ତାଙ୍କ ଠିଆ ହେବା ସ୍ଥାନକୁ ଆସିଲେ ।

ସେହି ଲୋକଟି ଭାରି ଗଳାରେ କହିଲା ‘ରାତିଟି ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର । ଏଣିକି ଭଲ ପାଗ ହେବ ।’ ଲୋକଟି ହେଉଛି ପାବ୍ ଲୋ । ସେ ସେହି ରୁଷ୍‌ଦେଶୀୟ ସିଗ୍ରେଟ୍ ଖଣ୍ଡେ ଟାଣୁଥିଲା । ସିଗ୍ରେଟ୍ ନିଆଁରେ ତାହାର ଗୋଲ ମୁହଁ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ତାହାର ଘାଠି ବାହୁ ଏବଂ ବଳିଷ୍ଠ ଶରୀର ମଧ୍ୟ ତାର ଆଲୋକରେ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ।

ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲା ‘ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରିବ ନାହିଁ । ସିଗ୍ରେଟ୍ ନିଆଁରେ ତାହାର ହାତ ଦେଖାଗଲା । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟା ‘ବେଳେ ବେଳେ ଅଡ଼ୁଆଝଟ୍ ହୋଇ ଉଠେ କିନ୍ତୁ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତି ଏକାନ୍ତ ଅନୁରକ୍ତା’ କଥା କହିଲାବେଳେ ସିଗ୍ରେଟ୍ ନିଆଁର ଆଲୁଅ କର୍ମି ଉଠିଲା । ବୋଧହୁଏ ମୁହଁରେ ସିଗ୍ରେଟ୍ ଧରି ସେ ମୁହଁ କୋଣରୁ କଥା କହୁଥିଲେ ।

ସେ ପୁଣି କହିଲା “ଆଉ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକମତ । ତୁମ ଆସିବାରେ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଖୁସି । ଯେଉଁ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ହେଲା ତାକୁ ଭୁଲିଯାଅ । ତୁମେ ଆମ ସହୃଦ ଆନନ୍ଦରେ ରହିପାର । ହଉ ତେବେ ମୁଁ ଯାଉଛି ଘୋଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ କେମିତି ରହିଲା ଦେଖିବ ।” ଏହା କହି ସେ ବଣଭିତରେ ପଡ଼ିଆ କାଢ଼ିକୁ ଚାଲିଗଲା ଏବଂ ସେମାନେ ତଳୁ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ାର ହେଁସାରବ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ ।

ଟିପ୍ପି କହିଲା ‘ଏବେ ଦେଖିଲ, ମୁଁ କଅଣ କହୁଥିଲି । ଏମିତି ଭାବରେ
ସୁଯୋଗ ଖସିଗଲା ।’ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ମୁହଁ ନ ଫିଟାଇବାରୁ ଟିପ୍ପି ରାଗରେ
କହିଲା ‘ମୁଁ ତଳକୁ ଯାଉଥିଲୁ ।’

‘କଅଣ ପାଇଁ ?’

‘ଆଉ କଅଣ ପାଇଁ ? ତାକୁ ପଳାଇବାରେ ବାଧା ଦେବାକୁ ।’

‘ତଳୁ ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ା ନେଇ ସେ କଅଣ ପଳାଇ ପାରିବ ?’

‘ନାହିଁ ।’

‘କେବେ ଯାଇ ତାକୁ ଅଟକାଅ ।’

‘ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ସେଠାରେ ଅଛି ।’

‘କେବେ ଯାଇ ଏଠାରେ ଯାହା ଯାହା ଘଟିଲା ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କୁ କୁହ ।’

‘ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତାକୁ ମାରି ପକାଇବାକୁ ଅଣୁମାଦ କୁଣ୍ଡିତ ହେବ ନାହିଁ ।’

‘କେବେ ତ ଭଲ ? ତୁମେ ଯାଇ ଯାହା ଯେପରି ଘଟିଲା କହିଦିଅ ।’ ରବଟ୍
କହିଲେ ।

‘ତାପରେ ?’

‘ମୁଁ ପଡ଼ିଆ ଆଡ଼େ ଯାଉଥିଲୁ ।’

‘ସାବାସ୍ , ଇସ୍ତେ କଥା ପରି କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଅଣ୍ଟା ଭୁଡ଼ିଲ ।’
ରବଟ୍ କହିଲା । ଅନ୍ଧାରରେ ତା ମୁହଁ ଦେଖାଯାଉ ନଥିଲା ତଥାପି ସେ ଯେ
ହସୁଥିଲା ଏହା ଜର୍ଜାନ୍ ବୁଝିଲେ ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପାଖକୁ ଯାଅ ।”

‘ହଁ ଯାଉଛି ।’ ଟିପ୍ପି କହିଲା ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଗଛ ଫଳରେ ଅଣ୍ଟାଲି ଅଣ୍ଟାଲି ପଡ଼ିଆ କାନ୍ଥକୁ ଗଲେ ।
ପଡ଼ିଆରେ ଅନ୍ଧାରଟା ଉଣା କାରିଣ ତାରା ଆଲୁଅ ପଡ଼ୁଥିଲା । ସେ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କର
ଅବସ୍ଥିତି ଝାପ୍‌ସା ଭାବେ ଦେଖିପାରିଲେ । ଘୋଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ ଏଠି ସେଠି ବସିଥିବା
ଭାବରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗଣି ଦେଖିଲେ ଟିପ୍ପି ଘୋଡ଼ା । ସେ ଗୋଟାଏ ଦେବଦାରୁ ଗଛ
ମୂଳେ ବସି ପଡ଼ି ପଡ଼ିଆ ସେ ପାଖକୁ ଅନାଇଲେ । ଭାବିଲେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ
ତାଙ୍କର ବରୁର ଶତ୍ରୁ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯାଇଛି । ପୋଲଟା ଧୂସ କରବା ତାଙ୍କର

ପ୍ରଧାନ ଦାୟିତ୍ବ ଏବଂ ସେ କାମଟି ନିର୍ବାହ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିପଦ ଇଚ୍ଛା କରି ବରଣ କରିବେ ନାହିଁ । ତେବେ ବେଳେ ବେଳେ ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକଲେ ବିପଦର ମାନ୍ଦ୍ରା ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ । ଏତେବେଳେ ଯାଏ ସେ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆପଣା ମାର୍ଗରେ ଗୁଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ । ଗିପ୍ସି କହୁଥିଲେ ଯେ ସମସ୍ତେ ଆଶା କରିଥିଲେ ମୁଁ ପାର୍ଲମେଣ୍ଟ ମାରି ପକାଇବି । ଏକଥା ସତ୍ୟ ହେଲେ ମୋର ସେ କାମ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଯେପରି ଇଚ୍ଛା ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝି ପାରି ନଥିଲି । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ମାରିବା ଜଣେ ନବାଗତ ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷରେ ଭଲ ନୁହେଁ । ଲଡ଼େଇବେଳେ ଏହା କରାଯାଇପାରେ କିମ୍ବା ଶୁଙ୍ଖଲା ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ କରାଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭଲ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ଅବଶ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ବହୁ ପ୍ରଲୋଭନ ଜୁଟିଥିଲା ଏବଂ କାମଟା ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ସହଜ ଓ ସଫଳ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ କୌଣସି କାମ ଏତେ ସହଜ ଓ ସରଳ ବୋଲି ବଞ୍ଚାଏ କରି ହେବ ନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର କଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ନିର୍ମମ କାମର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ସେ କିପରି ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତା ଠିକଣା ନାହିଁ । ଏମିତି ଜାଗାରେ ଯିଏ ମରିବ ସେ ଖୁବ କୁସ୍ତିତ, ମନ୍ଦ ଏବଂ ଜୀବନ୍ୟ ହୋଇପାରେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ଜାଣିବାର ଉପାୟ ନଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିକୁ ବାଦ ଦେଲେ ଏଠାରେ କୌଣସି ଶୁଙ୍ଖଲା କିମ୍ବା ସଗଠନ ରହି ପାରିବ ନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଧିବାଯାଏ ସବୁ ଖୁବ ଭଲ ହେବ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ, ରାଜେଲ୍ କିମ୍ବା ଅଗସ୍ଟିନ୍ ଭିତରୁ କେହି ତାକୁ ହତ୍ୟାକଲେ ଭଲ ହେବ । ଆନ୍-ସେଲମୋ ହତ୍ୟା ବଢ଼ୁଥିବା ବୋଲି ମର୍ତ୍ତ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଁ କହିଲେ ହତ୍ୟା କରିପାରେ । ସେ ତାକୁ ଘୃଣା କରେ ଏବଂ ମୋତେ ବଞ୍ଚାଏ କରେ କାରଣ ମୁଁ ହେଉଛି ତା ବଞ୍ଚାଏର ଏକ ପ୍ରତୀକ । କେବଳ ସେ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଏହି ଦୁହେଁ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରର ଭକ୍ତ । ତଥାପି ଏତେ ଶୀଘ୍ର ସବୁ କଥା ଜାଣିବା ସହଜ ନୁହେଁ ।

ଭାର ଆଲେକରେ ତାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଯିବାରୁ ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ପାର୍ଲମେଣ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ା ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ଘୋଡ଼ା ଘାସ ଚରୁ ଚରୁ ମୁଣ୍ଡ ଭିଠାଇଲା ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଧୀର ହୋଇ ତଳକୁ ନଇଁଲା । ପାର୍ଲମେଣ୍ଟ ଘୋଡ଼ାକୁ ଆଉଜି ଠିଆ ହୋଇ ଖଣ୍ଡିଏ ଦଉଡ଼ି ଧରି ଘୋଡ଼ା ସାଙ୍ଗରେ ହଲୁଥାଏ ଏବଂ ଘୋଡ଼ା ବେଳ ଆପୁରୁଥାଏ । ଚରିଲବେଲେ ଏପରି କୋମଳତା ଦେଖି ଘୋଡ଼ାଟା ଅସ୍ପେକ୍ଷିତ ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ । ପାର୍ଲମେଣ୍ଟ କଅଣ କରୁଛି କିମ୍ବା ଘୋଡ଼ାକୁ କଅଣ କହୁଛି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଫିଟାଇ

ଜିନ୍ ଆଶ୍ଚୁ ନଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ବସି ରହି ପାବ୍ଲୋକୁ ଚାହିଁଲେ ଏବଂ ନିଜର ସମସ୍ୟା ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଅନ୍ଧାରରେ ପାବ୍ଲୋ ଘୋଡ଼ାକୁ ଆଦର କରି କହୁଥାଏ ‘ମୋ ସୁନା ଘୋଡ଼ା, ମୋ ଧଳା ମୁହଁ ସୁନ୍ଦର ଘୋଡ଼ା । ତୋ ବେକୁଟା ଧନୁ ପରି । କିନ୍ତୁ ଧନୁଠାରୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ।’ ଘୋଡ଼ାଟା ଘାସ ପୁଲ୍ଲା ପୁଲ୍ଲା ଖାଇଥାଏ, ମୁଣ୍ଡ ହଲୁଡ଼ାଏ ଏବଂ ଲୋକଟା କଥାରେ ଚଢ଼ି ଯାଉଥାଏ । ପାବ୍ଲୋ ପୁଣି କହିଲା “ତୁ ମାଇକିନିଆ ନୋହୁ କିମ୍ବା ନିବୋଧ ନୋହୁ, କୁ ମୋର ସୁନ୍ଦର କୁନି ଘୋଡ଼ା । ତୁ ମୁହଁଖୋର ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ନୋହୁ । ତୁ ଲଜ୍ଜାନତ ବାଳିକା ମଧ୍ୟ ନୋହୁ କିମ୍ବା ମା ଦୁଧ ଖାଇବା ପିଲା ନୋହୁ । ତୁ ଅପମାନ କରୁନା, ମିଛ କହୁନା କିମ୍ବା କିଛି ବୁଝୁନା । ମୋ ସୁନାଘୋଡ଼ା, ମୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଘୋଡ଼ା ।’

ଘୋଡ଼ା ସଙ୍ଗେ ପାବ୍ଲୋର କଥା ଖୁବ୍ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଆଉ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ପାବ୍ଲୋ ନିଜ ଘୋଡ଼ା ସବୁ ସୁମାରି କରୁଅଛି ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ତାକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ଯଥାର୍ଥ ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ବିଚାର ସେ ଗୁହାକୁ ଫେରିଗଲେ । ପାବ୍ଲୋ ଘୋଡ଼ା ସଙ୍ଗେ କଥା ହେବାକୁ ବହୁକାଳ ପଡ଼ିଆରେ ରହିଲା । ଘୋଡ଼ା ତା କଥାରୁ ଅବା କଅଣ ବୁଝିବ । ଖାଲି ବୁଝୁଥାଏ ଆଦରର ଭାଙ୍ଗିଟା କିନ୍ତୁ ଦିନ ତମାମ ଖୁଣ୍ଟରେ ବନ୍ଧା ରହି ବେକ ବଢ଼ାଇ ଘାସ କେରା କେରା ଖାଇଲାବେଳେ ଏପରି ସ୍ନେହ ବାଳ୍ୟରେ ସେ ବିରକ୍ତ ହୋଇଯିବା ସ୍ବାଭାବିକ । ପାବ୍ଲୋ ଘୋଡ଼ାର ଖୁଣ୍ଟ ଟିକିଏ ହଟାଇ ଦେଇ ନୀରବରେ ଠିଆ ହେଲାକୁ ଘୋଡ଼ାଟି ଆନନ୍ଦରେ ଚରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଷଷ୍ଠ ପରିଚ୍ଛଦ

ଗୁହା ଭିତରେ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଚମଡ଼ା ଟୁଲି ପକାଇ ଚୁଲ୍ଲି ପାଖରେ ବସିଥାନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଥାଲା ବାଟି ଧୋଉଥାଏ ଏବଂ ମେରଥା ତାକୁ ପୋଛି ଶୁଖାଇ କାନ୍ଥ ଆଲମାରୀରେ ସଜାଇ ରଖୁଥାଏ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କହିଲା “ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ଏଲ୍ ସୋର୍ଡୋ ଏତେବେଳେଯାଏ ଆସିଲା ନାହିଁ । ତାହାର ଘଣ୍ଟାକ ଆଗରୁ ଆସିବା କଥା ।”

‘ରୁ କଅଣ ତାକୁ ଡକାଇ ଅଛି ?’

‘ନା, ସେ ନିଦିନା ଆସିଥାଏ ।’

‘ଆଜି ହୁଏତ କାହିଁ କିଛି କାମରେ ଅଟକି ଯାଇଥିବ ।’

‘ହୋଇପାରେ । ସେ ଆଜି ନ ଆସିଲେ କାଲି ଆମେ ତା ପାଖକୁ ଯିବା ।’

‘ହଁ । ସେ କଅଣ ଦୂରରେ ଥାଏ ?’

‘ନା । ତଥାପି ଚାଲିକରି ଯିବା ଦ୍ଵାରା ଟିକିଏ ଅଙ୍ଗୁଳିନା ହେବ । ମୋର ଅଙ୍ଗୁଳିନା ଲୋଡ଼ା ।

ମେରଥା ପଚାରିଲା “ମୋତେ ନେବ ? ପିଲାର, ମୁଁ ଯାଇ ପାରିବି ?”

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା “ହଁ ଲୋସୁନ୍ଦରୀ ।” ଏହାପରେ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ନିଜର ବିଶାଳ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ପଚାରିଲା “ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ନୁହେଁ ? ତୁମେ କଅଣ ମନେ କରନ୍ତି ? ଟିକିଏ କୃଣାଙ୍ଗୀ ମାସ ।”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଉତ୍ତର ଦେଲେ “ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ।” ମେରଥା ତାଙ୍କ ପିଆଲାରେ ମଦ ଦେଇ କହିଲା ‘ଏତକ ପିଇଦିଅ, ମୁଁ ଆନ୍ଦୁର ଭଲ ନିଶିବି । ମୋ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ତୁମକୁ ବହୁତ ମଦ ପିଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଗୁରୁବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛି । ଅଧିକ ଦରକାର ନାହିଁ ଏଣୁ ଅଧିକ ମଦ ପିଉବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା “ଏତକ ହେଲା କଥାର ତଳା । ଭଲଲୋକ ପରି ତୁମେ କଥା କହୁଛ । ଆଜ୍ଞା ଆଉ କଅଣ ଦେଖୁଛ ?”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଅଙ୍ଗେଇ ଅଙ୍ଗେଇ କହିଲେ ‘ସେ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ।’ ମେରଥା ଖିଲି ଖିଲି ହସି ଉଠିଲା ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଦୁଃଖରେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲା “କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଅଥଚ ଶେଷକଲେ ବି ଖରାପ ଭାବରେ ଡନରବଟ୍ଟେ !”

‘ମୋତେ ତନ୍ ରବଟ୍ଟେ ବୋଲି ତାଙ୍କ ନାହିଁ ।’

‘ମୁଁ ଅଛାରେ କହିଲି । ଏଠି ଆମେ ଅଛାରେ ତନ୍ ପାର୍ବଲୋ ଏବଂ ମେରଥାକୁ ସିନରଟା ମେରଥା ବୋଲି କହିଥାଉଁ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ସେ ଧରଣର ଅଛା କରେ ନାହିଁ । ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ସାଥୀ ବୋଲି କହିଲେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଓ ଯଥାର୍ଥ ସମ୍ବୋଧନ ହେବ । ଅଛାରୁ ଖଟା ବାହାରିପାପର ।’

ତାଙ୍କୁ ଚିତ୍ତେଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କହିଲା ‘ଦେଖୁଛି ତୁମର ରଞ୍ଜନତ, ତୁମର ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ତୁମେ ଅଛା ମଧ୍ୟ ସହ ନାହିଁ ?’

‘ହଁ, ମୁଁ ଅଛା ଭଲପାଏ କିନ୍ତୁ ସମ୍ବୋଧନରେ ନୁହେଁ । ଏହା ମୋର ପତାକା ସଦୃଶ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ହସି ହସି କହିଲା ‘ପତାକା ନେଇ ମୁଁ ଅଛା କରିପାରେ । ମୋ ପାଖରେକେହି କୌଣସି ବିଷୟରେ ବ୍ୟଙ୍ଗ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ପୁରୁଣା ହଲଦିଆ ଆଉ ସୁନେଲି ରଙ୍ଗ ପତାକାକୁ ଆମେ ପୂଜ ରକ୍ତ କହୁଥିଲୁ । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପତାକାରେ ଲାଲି ରଙ୍ଗ ମିଶିବାରୁ ଆମେ ତାକୁ ପୂଜ ରକ୍ତ ଏବଂ ବାଇଗିଣୀ ବୋଲି କହିଲୁ । ଏହାହିଁ ବ୍ୟଙ୍ଗ ।’

ମେଋଆ କହିଲୁ “ସେ ପରା ଜଣେ ସାମ୍ୟବାଦୀ । ସାମ୍ୟବାଦୀମାନେ ସବୁବେଳେ ଗନ୍ଧୀର ।”

‘ତୁମେ କଅଣ ସାମ୍ୟବାଦୀ ?’

‘ନା, ମୁଁ ଜଣେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ବାବୁ ।’

‘କେତେ କାଳ ହେଲା ?’

‘ଯେବେଠୁଁ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟବାଦ ବୁଝିଲି ।’

‘ସେ କେତେ ବର୍ଷ ହେବ ?’

‘ପ୍ରାୟ ଦଶ ବର୍ଷ ।’

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କହିଲା “ତେବେତ ସେପରି ଦୀର୍ଘକାଳ ନୁହେଁ । ମୁଁ ତ ଗତ ୨୦ ବର୍ଷ ଧରି ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରବାଦୀ ହୋଇଅଛି ।”

ମେଋଆ କହିଲା “ମୋ ବାପା ସାରା ଜୀବନ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଭକ୍ତଥିଲେ ବୋଲି ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଗୁଳିକରି ମାରି ପକାଇଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ମୋ ବାପା, ମୋ ଅଜା ସାରା ଜୀବନ ସାଧାରଣ ତନ୍ତ୍ରବାଦୀ ଥିଲେ ।”

‘କେଉଁ ?’

‘ମାର୍କିନ ଯୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟରେ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପଚାରିଲା “ତାଙ୍କୁ କଅଣ ଗୁଳି ମାରି ଦେଇଥିଲେ ।”

ମେଋଆ କହିଲା ‘ଧେଉଁ । ମାର୍କିନ ଯୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟଟା ହେଲା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଜ୍ୟ । ସେଠାରେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରବାଦୀଙ୍କୁ କେହି ମାରନ୍ତି ନାହିଁ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା “ସେ ଯାହାହେଉ, ଅଜା ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଭକ୍ତ ଥିବା ଭଲ କଥା ସେଥିରୁ ଭଲ ରକ୍ତର ପରିଚୟ ମିଳେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ମୋ ଅଜା ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରର କମିଟି ମେମ୍ବର ଥିଲେ ।’ ଏ କଥାରେ ମେଋଆ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବିତା ହୋଇଗଲା ।

ପିଲାଟି ପଚାରିଲା “ତୁମ ବାପା ଏବେ ମଧ୍ୟ କଅଣ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରରେ ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ଅଛନ୍ତି ?”

‘ନା, ସେ ମରିଗଲେଣି ।’

‘କେମିତି ମଲେ ପଚାରି ପାରେ ?’

‘ସେ ନିଜକୁ ଗୁଳି ମାରି ମଲେ ।’

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ପଚାରିଲେ “ଅତ୍ୟାଚାରରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କଲେ କି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ସେ କଥାରେ ହିଁ ଭାବିବାରୁ ମେରଥା ଅଣ୍ଟୁପୁଣ୍ଡି ଆଖିରେ ଡାକ୍ତା ଅନାଇ କହିଲା “ମୋ ବାପା ଖଣ୍ଡିଏ ହତାହାର ପାଇଲେ ନାହିଁ । ମୁଁ ଶୁଣି ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେଲି ଯେ ତୁମ ବାପା ହତାହାର ପାଇଥିଲେ । ଏହା ତାଙ୍କର ସୌଭାଗ୍ୟ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ହଁ, ସୌଭାଗ୍ୟ ବୋଲି ଧରିବାକୁ ହେବ । ଅଛୁ ଆମେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ନାହିଁକି ?”

ମେରଥା କହିଲା “ତେବେ ତ ତୁମେ ଓ ମୁଁ ସମଦଶାପନ୍ନ ।” ସେ ତାଙ୍କ ବାହୁରେ ହାତ ରଖି ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା । ସେ ତାହାର ଶ୍ୟାମଳ ମୁଖ ଏବଂ ଆଖିକୁ ଅନାଇଲେ । ସେ ଆଖିରେ ଶରୀର ଅନ୍ୟ ଅଂଶ ପରି ତାବୁଣ୍ୟ ଆଭା ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଲୋଲୁପ ଯୌନ କ୍ଷୁଧା ଭରି ରହିଥିଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କହିଲା “ଚେହେରାଟୁ ତୁମେ ଦୁହେଁ ଭଲ ଭଉଣୀ ପରି ଜଣା ଶୁଭୁ । କିନ୍ତୁ ଭଲ ଭଉଣୀ ଯେ ନୁହେଁ ଏହାହିଁ ସୌଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ ।”

ମେରଥା କହିଲା “ବର୍ତ୍ତମାନ ରୁଟିଲ ଯେ ମୁଁ କାହିଁକି ଏପରି ଆକୃଷ୍ଟ ହେଉଥିଲି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ବେଗ୍ ।’ ତା’ ପରେ ସେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଢ଼ିରେ ହାତ ଗୁଲାଇଲେ । ଏତକ କରିବାକୁ ସେ ବହୁ ବେଳରୁ ଲେଉଟୁଥିଲେ, ତାଙ୍କର କଣ୍ଠ ଚୁଲ୍ ହୋଇ ଆସିଲା । ମେରଥା ତାଙ୍କ ହାତ ତଳେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରାଇ ମୁହଁକୁ ଅନାଇଲା । ଜର୍ଡାନ୍ ତାହାର ଛୋଟ ବାଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ପୁରାଇ କୁଣ୍ଡାଇଲେ । ପରେ ତା’ ବେକରେ ହାତ ରଖିଲେ ଏବଂ ତଳକୁ ଝୁଲାଇ ଦେଲେ ।

ମେରଥା କହିଲା “ଅଭ୍ୟାସରେ ସେମିତି କର । ଦିନମାନ ଏମିତି କରିବ ବୋଲି ମୁଁ ଚାହେଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମୋଟା ଗଳାରେ କହିଲେ ଯେ ପରେ କରିବେ ।

ପାର୍ଲେର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା “ମୁଁ ତେବେ କଅଣ ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳ ହୋଇ ଦେଖୁଥିବ ? ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ । ପାର୍ଲେ ଫେରି ଆସନ୍ତା କି ?”

ମେରିଆ ତା କଥାରେ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଖେଳୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ କଲ ନାହିଁ ।

ମେରିଆ କହିଲା “ଆଉ ପିଆଲାଏ ମଦ ପିଇବ ରବର୍ଟୋ ?”

ସେ କହିଲେ “ନ ପିଇବି କାହିଁକି ?”

ପାର୍ଲେର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା “ତୁ ତେବେ ମୋ ମଣିଷ ପରିଆଉ ଗୋଟାଏ ମଦୁଆ ପାଇଲୁ । ହଁ, ସେ ଯେଉଁ ଅସୁବ ଲନସଟା ତୁମେ ପିଆଲାରେ ମିଶାଇ ଥିଲ ସେଟା କଅଣ ? ମୋ କଥା ଶୁଣୁଛ ନା ଇଂରେଜ୍ ?”

“ଇଂରେଜ ନୁହେଁ ମାକିନ ।”

“ହଉ ମାକିନ । ଶୁଣ, ତୁମେ କେଉଁଠି ଶୋଇବ ଠିକ୍ କରିଛ ?”

“ବାହାରେ ଶୋଇବ । ମୋର ଶୋଇବା ପୋଷାକ ଅଛି ।”

ସେ କହିଲା “ଭଲ କଥା, ରାତିଟା ମଧ୍ୟ ପରିଷ୍କାର ।”

“ଏବଂ ଅଣ୍ଟା ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିପାରେ ।”

ସେ କହିଲା “ହଉ ତେବେ ବାହାରେ ଶୁଅ । ତୁମ ଲନସ ମୋ ପାଖରେ ଶୋଇବ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ଭଲ କଥା ।” ଏହା କହି ସେ ବାଲିକା କାନ୍ଧରେ ହାତ ରଖି କହିଲେ ‘ଏଠାରୁ ଟିକିଏ ଗଲୁ ।’

‘କାହିଁକି ?’

‘ମୁଁ ପିଲର ସଙ୍ଗେ କଥା ହେବି ।’

‘ନିଦ୍ରାତ ମୋତେ ଯିବାକୁ ହେବ ?’

‘ହଁ ।’

ମେରିଆ ଚାଲିଗଲା ପରେ ପାର୍ଲେର ସ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲା “କଥା କଅଣ ?”

ସେ ଆରମ୍ଭ କଲେ “ଗିପ୍ସି କହିଥିଲା ମୁଁ ତାକୁ—

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କହିଲା “ନା, ସେ ଭୁଲ ବୁଝିଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଯଦି ଦରକାର ପଡ଼େ ତେବେ ମୁଁ—

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ କହିଲା “ହଁ ତୁମେ ପାରିଥାନ୍ତି ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରେ କିନ୍ତୁ ଏହା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ତୁମ ଉପରେ ନଜର ରଖିଥିଲି । ଦେଖିଲି ତୁମର ବରତର ବୁଦ୍ଧି ଭଲ ।”

‘କିନ୍ତୁ ଯଦି ଦରକାର ପଡ଼େ ।’

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କହିଲା “ମୁଁ କହୁଛି ଦରକାର ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ସେ ରିପ୍-ସିଟାର ମନ ଖରାପ । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମଣିଷ ବଡ଼ ବିପଦଜନକ ହୋଇପାରେ ।”

‘ନା । ତୁମେ ବୁଝି ନାହିଁ । ଏ ଲୋକଟା ବିପଦ ଘଟାଇବା ଅବସ୍ଥା ଟପି ଯାଇଛି ।’

‘ମୁଁ ବୁଝିଲି ନାହିଁ ।’

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଜବାବ ଦେଲା “ତୁମେ ବୟସରେ ବଡ଼ ତରୁଣ । ପରେ ବୁଝିବ ।” ଏହାପରେ ଡାକିଲା ‘ମେରଥା, ଏଠିକି ଥା । ଆମ କଥା ସରିଲାଣି ।’

ବାଳିକା ଆସିବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ହାତ ବଢ଼ାଇ ତାହାର ମୁଣ୍ଡ ଥାପୁଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କ ହାତ ତଳେ ସେ ବିଲେଇକୁଆ ପରି ଗୁଁ ଗୁଁ ହେଲା । ଏହା ପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ବାଳିକା ବୋଧହୁଏ କାନ୍ଦି ପକାଇବ । କିନ୍ତୁ ସେ ଓଠ ଚିପି ପୁଣି ତାକୁ ଗୁଞ୍ଜି ହସି ପକାଇଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ କହିଲା ‘ଯାଆ ଶୋଇପଡ଼ । ତୁମକୁ ବହୁତ ଦୂର ଯିବାକୁ ହେବ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ହଁ । ମୁଁ ମୋ ଜିନିଷ ପବ୍ ଠିକ୍ କରନ୍ତି ।”

ସପ୍ତମ ପରିଚ୍ଛଦ

ଶୋଇବା ଖୋଲ ଭିତରେ ଗଲ ଜର୍ଜାନ୍ ଅନେକ ସମୟ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଗୁହା ମୁହଁରୁ ଟିକିଏ ଦୂରରେ ପଥର ଉହାଡ଼ରେ ଘାସ ଉପରେ ବିଛଣା ବିଛାଇ ସେ ଶୋଇଥିଲେ । ନିଦରେ ସେ କର ଲେଉଟାନ୍ତେ ପିସ୍ତଲଟା ତାଙ୍କ ପିଠିରେ ଠେସି ହେଲା । ତାହାକୁ ସେ ଖଣ୍ଡିଏ ଡୋରରେ ହାତ ମଣିବନ୍ଧରେ ବାନ୍ଧିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ହାତ ଗୋଡ଼ ପିଠି କାନ୍ଧ ସବୁ ବଡ଼ ଥକି ଯାଇଥିଲା । ସୁତରାଂ କୋମଳ ଫ୍ଲାନେଲ୍ ଅସ୍ତର ଦିଆ ଖୋଲରେ ପଶିଗଲା ପରେ ସେ କ୍ଳାନ୍ତିରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲେ ସେ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ଭାବି ପାରି ନଥିଲେ । ପରେ ସବୁ ମନେ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ପିସ୍ତଲଟା କରପଟୁ ଉଠାଇ ପୁଣି ହାତଗୋଡ଼ ଲମ୍ବାଇ ଶୋଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଗୋଟିଏ ହାତ ତକିଆ ପରି ମୁଣ୍ଡ ଦେଇଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ କାହାର ମୁଣ୍ଡ ଅନୁଭବକରି ଶୀଘ୍ର ବୁଲିପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ଡାହାଣ ହାତରେ ପିସ୍ତଲ ମୁଠାଇଲେ । ଯେତେବେଳେ ଜାଣିଲେ ସେତେବେଳେ କହିଲେ “ଓଃ ହୋ, ତୁ ?” ସେ ପିସ୍ତଲ ଥୋଇ ଦେଇ ଦୁଇ ହାତ ବଢ଼ାଇ ତାକୁ ଟାଣି ନେଲେ । ତାକୁ କୁହାଇ ଧରି ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ମେରିଆ ଅଛନ୍ତି । କହିଲେ “ବାହାରେ ବଡ଼ ଥଣ୍ଡା । ଶୀଘ୍ର ଭିତରେ ପଶିଯା ।” ସେ ମନା କରିବାରୁ କହିଲେ “ଆଗେତ ପଶିଯା—ସେ କଥା ପରେ ଭାବିବା ।”

ମେରିଆ ଅଛୁଆଏ । ସେ ତା ହାତ କବକି ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ତାକୁ ଧରିଆନ୍ତି । ମେରିଆ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ଦେଇଥାଏ ।

‘ଜଳଦି ପଣିୟା ମୁଁ କହୁଛି ।’ ସେ ତା ବେକ ପଛପଟେ ଚୁମା ଖାଇଲେ ।
ମେଣିଆ କହିଲା ଯେ ତାକୁ ଡର ମାଡୁଛି ।

‘କିଛି ଡର ନାହିଁ ପଣିୟା ।’

‘କେମିତି ପଣିକ ?’

‘କେମିତି କଥାଣ, ଗଳିଆ । ଭିତରେ ବହୁତ ଯାଗାଅଛି । ମୁଁ ତୋତେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବିକ ?’ ମୁହଁରେ ନାହିଁ ନାହିଁ କରି ସେ ଭିତରୁ ପଣିଗଲା । ରବର୍ଟ
ଜର୍ଡାନ ତାକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରି ଓଠ ଚୁମୁଁ ବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ ମେଣିଆ ତକିଆରେ
ମୁହଁ ମାଡ଼ି ରହିଲା କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ବେକରେ ହାତ ଦେଇ କୁଣ୍ଡାଇ ଥାଏ । ତାପରେ ତା
ହାତ ଶିଥିଳ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସେ ପୁଣି ଥରିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ‘ନା ନା ସେଟା କିଛି ନୁହେଁ ପିସ୍ତଲଟା । ଡରିବା
ଦରକାର ନାହିଁ । ପିସ୍ତଲଟା ଉଠାଇ ପଛପଟେ ରଖିଦେଲେ ।

ତାଙ୍କ ଆଖି ମୁହଁ ଫେରାଇ ମେଣିଆ କହିଲା ‘ମୋତେ ଲଜ ମାଡୁଛି ।’

‘ନା, ନା ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଜ କରିବା କାରଣ ନାହିଁ ।’

‘ନା, ମୋତେ ଲଜ ଓ ଭୟ ଦୁଇ ମାଡୁଛି ।’

‘ନାହିଁ ଲେ ଧନ । ଆ ।’

‘ନା ମୁଁ ଯିବି ନାହିଁ । ତୁମେ ଥିବି ମୋତେ ଭଲ ପାଉ ନଥିବ ?’

‘ହଁ ମୁଁ ଭଲ ପାଉଛି ।’

‘ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲପାଏ, ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ତୁମ ହାତ ରଖ ।’ ମେଣିଆ କହିଲା
କିନ୍ତୁ ତକିଆରେ ମୁହଁ ମାଡ଼ି ରହିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ତା ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁସିଲେ ।
ହଠାତ୍ ସେ ତକିଆରୁ ମୁହଁ ଉଠାଇ ତାଙ୍କ ନାଭି ଫାଶରେ ପଣିଗଲା । ତାଙ୍କ
ଦେହରେ ଲାଗି ହୋଇ ରହିଲା ଓ ମୁହଁକୁ ମୁହଁ ମିଶାଇ କାନ୍ଦି ପକାଇଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ତାକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରି ତାହାର ଡରୁଣ ଶବ୍ଦର ଉପରେ ହାତ
ଗୁଲାଇଲେ । ସେ ତାହାର ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁସି ଆଖିରେ ଚୁମା ଖାଇଲେ ଏବଂ ସେ କାନ୍ଦୁଥିବା
ତାହାର ଶବ୍ଦ ବର୍ତ୍ତୁଳାକାର ସ୍ତନ୍ୟ ଦୁଇଟି କାମିଜ ଭିତରେ-ହାତ ପୁରାଇ ଚପିଲେ ।

ମେଣିଆ କହିଲା ‘ମୁଁ ଚୁମାଖାଇ ପାରେ ନାହିଁ, କେମିତି ଚୁମା ଖାଇବାକୁ
ହୁଏ ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।’

‘ଚୁମା ଖାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ ।’

‘ତଥାପି ମୁଁ ଚୁମା ଖାଇବି ଓ ଆଉ ସବୁ କରିବି ।’

‘କିନ୍ତୁ ଦରକାର ନାହିଁ । ଆମେ ଠିକ ଅଛୁ । କିନ୍ତୁ ତୁ ଚୂଡ଼ାଏ ଲୁଗାପଟା ପିନ୍ଧିଛୁ ।’

‘ମୁଁ କଅଣ କରିବା କଥା ?’

‘ମୁଁ ତୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି ।’

‘ତାହା ଭଲ ହେବ ।’

‘ହଁ ଭଲ ହେବ । ତୋତେ କଅଣ ଭଲ ଲାଗୁ ନାହିଁ ?’

‘ହଁ, ଖୁବ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ମୁଁ ତେବେ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବି ।’

‘ହଁ ।’

‘କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଘରକୁ ନୁହେଁ ।’

‘ହଁ ଘରକୁ ଯିବୁ ।’

‘ନା ନା ନା—ମୁଁ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ରହିବି ।’

ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଲୁଗାପଟା ଫିଟାଇ ଖାଲି ଦେହରେ ଶୋଇଲେ । ସୂତାର ଖଦଡ଼ା ଚାଲିଯାଇ ସବୁ ଚକଟିଆ ହୋଇଗଲା । ଶକ୍ତ ବର୍ତ୍ତୁଲ ଫୁଲ ଦୁଇଟି ଚପିବା ମଧ୍ୟ ସୁଗମ ହେଲା । ବାହାରେ ଅଣ୍ଟାକୁ ଭିତରେ ଉଠୁଥିବା ପରସ୍ପରକୁ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ ହୋଇ ଶୋଇଲେ । ମଝିରେ ଫୁଲର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଛତା ଅନ୍ୟ ଫାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ରହିଲା ନାହିଁ । ଦୁହେଁ ଉତ୍ତର ଓ ପ୍ରେମପ୍ରବଣ । ମେରିଆ ଏତେ ଜୋରରେ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରିଲା ଯେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଅଶ୍ୱସ୍ତି ବୋଧ କରି ପାରୁନିଲେ “ତୁ କଅଣ ଆଉ କାହାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲୁ ?”

‘କେତେ ନୁହେଁ ।’

‘ହଠାତ୍ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌ଙ୍କ ବାହୁ ଫାଶରେ କାଠପରି ରହି କହିଲା “ଲୋକେ କିନ୍ତୁ ମୋତେ କେତେ କଅଣ କରିଛନ୍ତି ।”

‘କେଉଁମାନେ ?’

‘ଅନେକ ।’

ବର୍ତ୍ତମାନ ମେରିଆ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଶୋଇ ରହିଲା । ଶରୀରଟାରେ ଯେପରି ପ୍ରାଣ ନାହିଁ । ସେ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ରଖି ପଚାରିଲା ‘ତୁମେ ମୋତେ ଆଉ ଭଲ ପାଇବ ନାହିଁ ?’

“ହଁ ପାଇବି ।” କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର କିଛି ଗୋଟାଏ ଭାବାନୁର ମେରିଆ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲା “ନା, ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ପାଇବ ନାହିଁ । ତେବେ ମୋତେ ହୁଏତ ଆଶ୍ରମକୁ ନେଇ ପାରିବ । ମୁଁ ଆଶ୍ରମକୁ ଯିବି । ମୁଁ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ହେବି ନାହିଁ ।”

‘ମେରିଆ, ମୁଁ ତୋତେ ଭଲପାଏ ।’

ମେରିଆ କହିଲା—‘ଏ କଥା ସତ ନୁହେଁ ।’ ତାପରେ ଆଶା ଓ କାରୁଣ୍ୟରେ ଶେଷକୁ କହି ଉଠିଲା “ମୁଁ କୌଣସି ପୁରୁଷକୁ ଚମ୍ପା ଖାଇନାହିଁ ।”

‘ତେବେ ମୋତେ ଚମ୍ପା ଖାଅ ।’

‘ମୁଁ ତ ତାହା ଚାହେଁ କିନ୍ତୁ କିପରି ଖାଇବି ଜାଣେନା । ମୋତେ ଯେଉଁମାନେ ଧରୁଥିଲେ ମୁଁ ଛୁଟିପିଟି ହେଉଥିଲି ଏବଂ ବାଧା ଦେଉଥିଲି ଏଣୁ କିଛି ଦେଖି ନାହିଁ । ଥରେ ଜଣେ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ମାଡ଼ି ବସିଲା, ମୁଁ ତାକୁ କାମୁଡ଼ି ଦେଲି । ତତ୍ପରେ ସେମାନେ ମୋ ମୁହଁ ବାଜିଦେଲେ । ମୋ ମୁଣ୍ଡ ତଳେ ହାତ ଚାପି ରଖିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମୋ ଉପରେ କାମ କଲେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ମେରିଆ ମୁଁ ତୋତେ ଭଲପାଏ । ତୋର କେହି କିଛି ବିଚାଡ଼ି ନାହିଁ । ତୋତେ ସେମାକେ ସ୍ପର୍ଶ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ବୁଝିଲୁ ମୋ ସୁନା ।”

‘ତୁମେ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛ ?’

‘ମୁଁ ଏହା ଜାଣେ ।’

‘ଏବଂ ତୁମେ ଭଲ ପାଇବ ।’ ମେରିଆ ପୁଣି ପୁଲକ ଅନୁଭବ କଲା ।

‘ମୁଁ ତୋତେ ବେଶି ଭଲ ପାଇବି ।’

‘ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲ ଭାବେ ଚମ୍ପା ଖାଇବି ।’

‘ହଉ ତେବେ ଖା ।’

‘ମୁଁ ଜାଣେ ନା ।’

‘କିଛି ନାହିଁ ମୋତେ ଚମ୍ପା ଖା ।’

ମେରିଆ ତାଙ୍କ ଗାଲରେ ଚୁମ୍ବା ଖାଇଲା ।

କହିଲା ‘ନା ହେଲା ନାହିଁ । ନାକ କୁଆଡ଼େ ରହିବ ମୁଁ ଭାବିପାରୁ ନାହିଁ ।’

‘ହଉ ତେବେ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଅନା ।’ ଏହାପରେ ଦୁହଁଙ୍କର ମୁହଁ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଲାଗିଗଲା । ସେ ତାଙ୍କୁ ଲାଗିକରି ଥିଲା । ତା ମୁହଁ ଟିକିଏ ମେଲ ଥିଲା । ହଠାତ୍ ସେ ତାକୁ ଆପଣା କୋଳକୁ ଟାଣି ନେଇ ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦରେ, “ମୋର ଧନ, ମୋ ସୁନା, ମୋ ପ୍ରିୟତମା” କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପରମାନନ୍ଦରେ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରେମ-ଭରସ୍ତ ହୋଇ ସେ ବାହାରେ ଅନ୍ତର ଭିତରେ ଉଲ୍ଲସିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ମେରିଆ କ୍ଷୀଣ ସ୍ଵରରେ ପଚାରିଲା “କଅଣ କହୁଛୁ ?”

‘ମୋ ସୁନ୍ଦରୀ ।’

ସେମାନେ ସେମିତି ରହିଲେ । ହୃଦୟକୁ ହୃଦୟ ମିଶିଗଲା ଏବଂ ସେ ଗୋଡ଼ରେ ତା ଗୋଡ଼କୁ ଠକ୍ ଠକ୍ କରୁଥିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ “ତୁ ଖାଲି ଗୋଡ଼ରେ ଆସିଛୁ ?”

‘ହଁ ?’

‘ତେବେ ଜାଣିଥିଲୁ ମୋ ପାଖରେ ଶୋଇବୁ ।’

‘ହଁ ।’

‘ତୋର ସେଥିକୁ ଭୟ ନ ଥିଲା ।’

‘ବହୁତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତହୁଁ ଅଧିକ ଡରଥିଲା କିପରି ଜୁଆ ଫିଟାଇବ ।’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ କେତେ ?’

‘ତୁମର ସନ୍ଧ୍ୟା ନାହିଁ ?’

‘ଅଛି, କିନ୍ତୁ ତୋ ପଛପଟେ ଅଛି ।’

‘ସେଠାରୁ କାଢ଼ିଆଣ ।’

‘ନାହିଁ ।’

‘ତେବେ ମୋ କାନ୍ଧ ଉପରେ ଦେଖ ।’

ରାତି ଗୋଟାଏ ବାଜିଥାଏ । ଅନ୍ଧାରରେ ସନ୍ଧ୍ୟା କଣ୍ଠା ଜଳଜଳ ଦିଶୁଥାଏ ।

‘ତୁମ ଓଠରେ ମୋ କାନ୍ଧ ରାଖି ହୋଇଯାଉଛି ।’

‘କଅଣ କରିବି, ମୋର ଶୌର ହେବାକୁ ଷ୍ଟର ନାହିଁ ।’

‘ତୁମ ଦାଢ଼ି ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ତୁମ ଦାଢ଼ି କଅଁଳିଆ ।’

‘ସତେ ?’

‘କେବେ ଯିବ କି ?’

‘ଘୋଲ ଧୂସ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନୁହେଁ ।’ ମେରଥା ଶୁଣ, ‘ତୁ କଅଣ—’

‘କୋଉ କଥା ?’

‘ତୁ କଅଣ ମୋତେ ଗୁହ୍ୟ ?’

‘ହଁ ମୁଁ ସବୁ ଗୁହ୍ୟ । ଆମେ ସବୁ କାମ ଏକାଠି କଲେ କେହି ମୁହଁ
ଫିଟାଇବ ନାହିଁ ।’

‘ତୁ ନିଜେ ଏକଥା ଭାବୁଛୁ ?’

‘ନା, ମୁଁ ମନେ ମନେ ଭାବୁଛି କିନ୍ତୁ ପିଲର କହିଅଛି ।’

‘ସେ ଭାବ ଗୁଲ୍‌ଗ ।’

ମେରଥା କୋମଳ ଡରରେ କହିଲା “ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା । ସେ ମୋତେ
ଏକଥା ତୁମକୁ କହିବାକୁ କହିଅଛି । ମୋର କିଛି ବେମାର ନାହିଁ । ତାକୁ ଏସବୁ ଜଣା
ବୋଲି ତୁମକୁ ମାଲୁମ କରାଇବାକୁ କହିଅଛି ।”

‘ମୋତେ ଜଣାଇବାକୁ ପିଲର କହିଅଛି ?’

‘ହଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲପାଏ ବୋଲି ତାକୁ କହିଥିଲି । ଆଜି ତୁମକୁ ଦେଖିଲୁଣି
ଭଲ ପାଇଲି; ସତେ ଯେମିତି ବହୁକାଳରୁ ଭଲ ପାଇ ଆସୁଛି ଅଥଚ ତୁମକୁ କେତେ
ଦେଖି ନଥିଲି । ମୁଁ ସେ କଥା ପିଲରକୁ କହିଲି । ତହିଁ ସେ ମୋତେ କହିଲା ଯେ
ମୋର କିଛି ବେମାର ନଥିବା କଥା ତୁମକୁ ଜଣାଇଦେବା ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
ଅନ୍ୟ କଥା ସେ ମୋତେ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ କହିଥିଲେ । ଟ୍ରେନ ଧୂସର ଅଳ୍ପପରେ ।’

‘ସେ କଅଣ କହିଥିଲେ ?’

‘ସେ କହିଲେ ଲୋକ ନିଜେ ରାଜି ନଥିଲେ କେହି ତାକୁ ଜୋର କରି କିଛି
କରିପାରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯଦି କାହାକୁ ଭଲପାଏ ତେବେ ମୋର ନିଜର ଦାୟିତ୍ଵ
ଗୁଲ୍‌ଯିବ । ‘ମୁଁ ଅସୁହୃତ୍ୟା କରାବାକୁ ଯାଉଥିଲି ବୋଲି ସେ ଏହା କହିଥିଲେ ।

‘ସେ ଯାହା କହିଅଛି ତାହା ସତ ।’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ମରିନାହିଁ ବୋଲି ମୁଁ ବହୁତ ଖୁସି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ତୁମର ପ୍ରେମ ପାଇ ପାରିଛି । ଏହା ମୋର ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟ ।’

‘ହଁ, ମୁଁ ତୋତେ ଭଲପାଏ ।’

‘ଏବଂ ମୁଁ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇପାରେ ।’

‘ମୁଁ ଯେଉଁ ଧରଣର କାମରେ ନିଯୁକ୍ତ ସେଥିରେ ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ରଖି ପାରବି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ତୁ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ।’

‘ଯଦି ଥରେ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ହୁଏ ତେବେ ମୁଁ ଜାଣି ରହିବି । ମୁଁ ତମର ସ୍ତ୍ରୀ ତ ?’

‘ହଁ ମେରିଆ ତୁ ମୋର ଅତି ପ୍ରେମର ପାତ୍ରୀ ।’

ମେରିଆ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଜାପଟି କୁଣ୍ଡାଇ ମୁହଁ ପାଖକୁ ମୁହଁ ନେଇ ଅଜସ୍ର ଚୁମ୍ବା ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ତାହାର ନଗ୍ନ-ସଦ-ସନ୍ଦୈବନ ସିକ୍ତ ରମଣୀୟ କାନ୍ତି, ଉଲଗ୍ନ ଅବସ୍ଥାବର ଉତ୍ସାହ ଅନୁଭବ କଲେ । ବାହାରର ଥଣ୍ଡା, ଶୋଇବା ପୋଷାକର ରୁଷିତା, ଦଉଡ଼ିତଳା ଜୁତାର କୁଣ୍ଡା ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର କଠୋରତା, ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ମେରିଆ ଡରିଯାଇ କହିଲା “ହଉ ଆସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା କରିବା କଥା କରିନେବା । ଅନ୍ୟମାନେ କେହି ନାହାନ୍ତି ।”

‘ତୁ ତାହା ଲାମନା କରୁ ?’

ଭାଗ୍ୟ ଆଶ୍ରୟରେ ସେ କହିଉଠିଲା “ହଁ ଗୋ ହଁ, ହଁ ।”

ଅଶ୍ୱମ ପରୀକ୍ଷଦ

ରାତିଟା ଭାରି ଅନ୍ଧା ଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଗାଡ଼ ନଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।
ଥରେ ହାତଗୋଡ଼ ସଲଖିବା ପାଇଁ ନଦ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ବୁଝିଲେ ଯେ
ଶୋଇବା ଖୋଲର ତଳଆଡ଼କୁ ମେରିଆ କୁଙ୍କଡ଼ି କାଙ୍ଗଡ଼ି ହୋଇ ଶୋଇ ରହିଛି ।
ଖୁବ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଶ୍ୱାସ ନେଉଅଛି । ଅନ୍ଧାରରେ ସେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଶୋଇବା
ପୋଷାକ ଭିତରକୁ ନେଇ ଆସିଲେ । ବାହାରର ଅନ୍ଧା ପବନ ତାଙ୍କ ନାକ ବୁଦ୍ଧି
ପକାଇଲା । ଆକାଶରେ ଅସଂଖ୍ୟ ତାରା ଦସ୍ ଦସ୍ କରୁଥିଲେ । ଖୋଲ ଭିତରେ
ଝୁମୁସ ଓ ଆରମରେ ସେ ମେରିଆ ଶ୍ରୀବାରେ ଚୁମା ଖାଇଲେ । ମେରିଆର ନଦ
ଭାଙ୍ଗିଲା ନାହିଁ । ତହୁଁ ସେ ମେରିଆ ଆଡ଼ୁ ଗଡ଼ିଆସି ଗୋଟାଏ ପାଟରେ ଶୋଇଲେ
ଏବଂ ପୁନଃପୁ ପଦାକୁ ମୁଣ୍ଡ ବାହାର କଲେ । ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ ସେ ଜାଗି ରହି ସବାଙ୍ଗ
ଜର୍ଜରତ କ୍ଳାନ୍ତର ନିଶ୍ୱେଷତା ଅନୁଭବ କଲେ । ଏହାପରେ ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦରର ଝୁର୍ଣ୍ଣ
ପୁଟ୍ରେ ସେ ନିଜ ଗୋଡ଼କୁ ସେହି ଶୋଇବା ଥଳ ଭିତରକୁ ପୁରାଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଗାଡ଼ ନିଦ୍ରାଭିଭୂତ ହୋଇଗଲେ ।

ବଡ଼ଭୋରରୁ ତାଙ୍କର ନଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଅଥଚ ସେତେବେଳକୁ ମେରିଆ ଉଠି
ଗୁଲି ଯାଇଥାଏ । ଜାଗି ଉଠି ସେ ଏହା ବୁଝିପାରିଲେ ଏବଂ ମେରିଆ ଶୋଇଥିବା
ଜାଗାରେ ହାତ ମାରି ତହୁଁର ଉତ୍ତୁତା ଅନୁଭବ କଲେ । ସେ ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁକୁ ବୁଝିଲେ
ଦେଖିଲେ ଯେ କନ୍ଦଳ ଖଣ୍ଡିକର ଧଡ଼ିଏ ଧଡ଼ିଏ ଗୁମ୍ଫାର ଲାଗି ରହିଛି । ପଥର ଫାଟରୁ
ସବୁ ଧୂଆଁ ଉଠିବା ଦେଖି ସେ ବୁଝିଲେ ଚୁଲ୍ଲା ଜଳିଲାଣି ।

ବଣ ଭିତରୁ ଜଣେ ଲୋକ କମ୍ବଳ ଖଣ୍ଡିକ ମୁଣ୍ଡରେ ଗଳାଇ ସବାଙ୍ଗ ଡାଙ୍ଗି ଅସୁଅଛି । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ପାର୍ବଲେ ସିଣ୍ଡେଟ ଟାଣି ଟାଣି ଅସୁଅଛି । ଭାବିଲେ ବୋଧହୁଏ ସେ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ଦାନା ଖୋଇ ଫେରୁଅଛି । ପାର୍ବଲେ କମ୍ବଳ ଖଣ୍ଡି ଟାଣି ବାହାର କରି ଏକ ମୁହଁ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା, ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍‌ଙ୍କୁ ଅନାଇଲା ନାହିଁ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାଙ୍କର ସେହି ଜାଣି ପ୍ଲାନେଲ ଅସ୍ତର ତିଆରି ଖୋଇବା ଖୋଲଟା ଝାଡ଼ ବାହାର ପଟେ ଜମିଥିବା ବରଫ ସଫାକଲେ ଏବଂ ପୁଣି ତା ଭିତରେ ପଶିଲେ । ସେ ତାହା ଭିତରେ ଉଷ୍ମତାରେ ଆରାମ ପାଇ ଗୋଡ଼, ହାତ ପୁର ଲମ୍ବାଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପଡ଼ୁଥିବା ପାଖରୁ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ଆଉ କିଛିକ୍ଷଣ ଖୋଇବାକୁ ଭାବିଲେ ।

ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଇଞ୍ଜିନ ଆବାଜ ନ ଆସିବାଯାଏ ସେ ଖୋଇଥିଲେ । ଚିତ୍ତ ହୋଇ ଖୋଇ ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ୩ ଖଣ୍ଡି ଜଗୁଥିଲା ସାନ ଉଜ୍ଜଳ ବିମାନ ପାହାଡ଼ ଉପର ଦେଇ ଚାଲିଗଲା । ସେ ଆଉ ଆନ୍‌ହେଲ୍‌ମୋ ଗଡ଼କାଲି ଯେଉଁ ଦିଗରୁ ଆସିଥିଲେ ବିମାନ ଗୁଡ଼ିକ ସେହିଆଡ଼େ ଗଲା । ଏହାପରେ ଆଉ ୧୫୫ ବେଣୀ ଉପରେ ୩ଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଦଳରେ ଉଡ଼ିଗଲା ।

ପାର୍ବଲେ ଏବଂ ଗିପ୍ସି ଗୁହା ମୁହଁ ଗୁଲରେ ଠିଆ ହୋଇ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଥିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ପଡ଼ିଆନ୍ତି । ଆକାଶ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଇଞ୍ଜିନର ହାତୁଡ଼ି ପିଟା ଶବ୍ଦରେ ମୁଖରତ । ଏହାପରେ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରେ ଆଉ ୩୫୫ ବିମାନ ଉଡ଼ିଗଲେ । ଏ ଗୁଡ଼ିକ ୨ ଇଞ୍ଜିନ ଯୁକ୍ତ ବୋମାବର୍ଷୀ ବିମାନ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପଥର ଆଡୁଆଳରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜି ରହିଥିଲେ । ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିବ ନାହିଁ । ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ । ଯଦି ସେମାନେ ପାହାଡ଼ରେ ଅନେକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଆସିଥିବେ ତେବେ ଘୋଡ଼ାଶାଳାରେ ଘୋଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ ଦେଖି ପାରିବେ । ଯଦି ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଆସି ନଥାନ୍ତି ତେବେ ମଧ୍ୟ ଘୋଡ଼ାଙ୍କୁ ଦେଖି ସ୍ୱଭାବତଃ ଭାବିନେବେ ଯେ ଏଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ନିଜ ଅଣ୍ଟାରେ ଦଳର ଘୋଡ଼ା । ଏହାପରେ ପୁଣି ଭାଷଣ ଶବ୍ଦ ହେଲା ଏବଂ ଆଉ ୩୫୫ ବୋମାରୁ ବିମାନ ଅଳ୍ପ ଉଚ୍ଚରେ ପାହାଡ଼ ଉପର ଦେଇ ଉଡ଼ିଗଲା । ଏଗୁଡ଼ିକର ଇଞ୍ଜିନ୍ ଆବାଜ ଶ୍ରୋତାମତ ଏକ କୋଲାହଳରେ ପରିଣତ ହେଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ନିଜର କୁରୁତା ଓ ପାଇଜାମାକୁ ଗୁଡ଼ାଇ ଢଳିଆ ବନାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଫିଟାଇ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କାମିଜ ଖଣ୍ଡିକ

ମୁଣ୍ଡରେ ଗଳାଇଲବେଳେ ଆଉ ଖଟେ ବୋମାରୁ ବଡ଼ ବିମାନ ଉଡ଼ି ଆସିଲେ । ସେ ତରବରରେ ନିଜ ପାଇଜାମା ଅଧାଧାଏ ଗଳାଇ ନେଇ ତାହା ଗୋଇ ରହିଲେ । ଏଗୁଡ଼ିକ ପାହାଡ଼ ଉପର ଦେଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ନିଜର ପିତୃଲ ଅଧିକାର ବାନ୍ଧି ବଛାଣା ଗୁଡ଼ାଇ ପକାଇ ପଥରକୁ ଡେଇଁଦେଲେ । ପରେ ସେଇଠି ବସିପଡ଼ି ଜୁଡ଼ା ପିନ୍ଧି ଯିବା ବାନ୍ଧିଲେ । ଏତିକିବେଳେ ବିରାଟ ଶବ୍ଦ କରି ଆଉ ୧ ଗୋଟି ହିଟ୍‌ଲର୍ ବୋମାରୁ ଦଳିବାନ୍ଧି ଉଡ଼ିଗଲେ । ଶବ୍ଦରେ ଆକାଶ ଫାଟି ପଡ଼ିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଥର କଡ଼େ କଡ଼େ ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁକୁ ଆସି ଦେଖନ୍ତି ଯେ ପାର୍ବଲୋ, ଦୁଇ ଭାଇରୁ ଜଣେ, ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ, ଗିପ୍ସି, ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁରେ ଠିଆ ହୋଇ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁ ଅଛନ୍ତି ।

ସେ ପଚାରିଲେ “ଏପରି ଭାବରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ପୂର୍ବରୁ କେବେ ଦେଖା-ଯାଇଥିଲାକି ?”

ପାର୍ବଲୋ କହିଲା “ନା, କେତେ ନୂହେ । ତୁମେ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଅ, ସେମାନେ ଦେଖି ପାରନ୍ତି ।”

ଏତେବେଳେଯାଏ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁରେ ପଡ଼ି ନଥିଲା । ତାହା ଏକ-ମାତ୍ର ଝରଣାପାଖ ପଡ଼ିଆ ଉପରେ ଚକ୍ରଚକ୍ର ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଜାଣିଲେଯେ ଅନ୍ଧାରରେ ସକାଳବେଳାର ଗଛ ଏବଂ ପଥରର ଦିନ ଭିତରେ ଉପରୁ କିଛି ଦିଶିବ ନାହିଁ ତଥାପି ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନିଆ ନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା “ଆଜି ବହୁତ ଉଡ଼ାଜାହାଜ । ଏତିକି କଅଣ ଦେଖୁଛୁ,” ଅନ୍ଧାର ବେଶୀ ଆସିବ ବୋଲି ଜର୍ଜାନ୍ କହିବାରୁ ପାର୍ବଲୋ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲା ଯେ ସେ କିପରି ଜାଣିଲେ ।

“ଏଇ ଯେଉଁ ବୋମାରୁ ବିମାନ ଗଲା, ଏହାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଅନୁସରଣକାରୀ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବେ ।”

ହଠାତ୍ ଏତିକିବେଳେ ଆକାଶର ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଫୁଟ ଉପରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଗୁମ୍ ଗୁମ୍ ଶବ୍ଦ ହେଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ୧୫ଗୋଟି ଫିଆଟ୍ ବିମାନ ଗଣିଲେ । ଏମାନେ ଯିବୁଜାହାଜରେ ଅଗୋଟି ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ

ଯାଉଥିଲେ । ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁରେ ଆଇ ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗାନ୍ଧୀ ଫିଗୁର୍ସ ହୋଇ ଉଠିଲା ।
ଏହା ବୁଝି ଜର୍ଜୀନ୍ ପଚାରିଲେ ତୁମେମାନେ କଅଣ ଏତେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ
କେତେ ଦେଖି ନଥିଲୁ ?

ପାର୍ବଲୋ କହିଲା ‘ନା, ଏତେ ଦେଖିନାହିଁ ।’

‘ସେଗୋରୁଆଠାରେ ଏତେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ କଅଣ ନାହିଁ ?’

“ନା, ଆମେ ସାଧାରଣତଃ ୩ଟା ଦେଖିଥାଉଁ । କେବେ କେବେ ୬ଟା
ପଶ୍ଚାତ୍ୟାବନକାରୀ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଛୁ । ସନ୍ଧ୍ୟାବତଃ ୩ଟା ଖିନବାଲା ୩ଟା ଜୁଙ୍କର ବିମାନ
ଓ ତା ପଛକୁ ପଶ୍ଚାତ୍ୟାବନକାରୀ କେତେ ଖଣି, ମାତ୍ର । ଏତେ ଅଧିକ କେତେହେଲେ
ଦେଖି ନଥିଲୁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ଚନ୍ଦ୍ରାକଳେ ଲକ୍ଷଣ ତ ଭଲ ନୁହେଁ ! ଏତେ ଗୁଡ଼ା
ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଏକଟି ତ ହେବାର ଅର୍ଥ କିଛି ନିଶ୍ଚୟ ଅଛି । ସେମାନେ ବୋମା
ପକାଉଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଶୁଣିବା ଦରକାର କିନ୍ତୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ପାଇଁ ସୈନ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ
ଆଣି ନଥିବେ । ଆଜି ରାତି କିମ୍ବା କାଲି ସକାଳ ପୂର୍ବରୁ ସୈନ୍ୟ ଆଣିବା ସନ୍ଧ୍ୟା
ନୁହେଁ । ନିଶ୍ଚୟ ବଡ଼ ସକାଳୁ କିଛି ଆଣୁ ନଥିବେ ।

ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଉଥିବା ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଆବାଜ ସେ ଶୁଣି ପାରୁଥିଲେ ।
ଘଡ଼ ଦେଖି ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଲଇନ ଟପି ଯାଇଥିବେ, ଅନ୍ତତଃ
ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ଦଳଟା । ଘଣ୍ଟାର ସେକେଣ୍ଡ-ହାଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ଚାଲୁକରିବା ପାଇଁ ସେ ଠିକି
ଗୁପ୍ତିଦେଲେ ଏବଂ କଣ୍ଟା ଚାଲିଲା । ତାହାକୁ ଦେଖି ସେ ବୁଝିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା
ପହଞ୍ଚି ନଥିବେ, ପୁଣି କ୍ଷଣକ ପରେ ବୁଝିଲେ ପହଞ୍ଚିବା ସମୟ ହୋଇଗଲା । ଏସବୁ
ବଡ଼ ବିମାନ ଘଣ୍ଟାକେ ଅଡ଼େଇଶ ମାଇଲ ଯାଇଥାଏ । ୫ମିନିଟରେ ସେ ସେଠାରେ
ପହଞ୍ଚିବା କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ କାଷ୍ଟାଇଲ ଗିରିବର୍ସ ଟପିଯାଇ ଥିବେଣି ।
ତଳେ ସବୁ ହଳାଦିଆ କିମ୍ବା ପିଙ୍କାଳ । ହଳାଦିଆ ଅଂଶରେ ରସ୍ତାମାନ ଏବଂ ରସ୍ତା
ପାଖରେ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ । ଏସବୁ ଉପରେ ଏହି ପ୍ରକାଶ୍, ପ୍ରକାଶ୍, ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଗୁରୁ
ଭାସି ଯାଉଥିବ । ଅବକଳ ସମୁଦ୍ର ତଳଦେଶରେ ଶାର୍କ ମାଛର ଗୁରୁପରି । ତାଙ୍କ ଘଣ୍ଟା
ଟିକ୍ ଟିକ୍ କରୁଥାଏ, ହେଲେ ବୋମା ବିସ୍ଫୋରଣର ଆବାଜ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ଭାବିଲେ ଯେ ଏହି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଗୁଡ଼ିକ ବୋଧହୁଏ
କୋଲମ୍ବିନାର ଏସ୍କୋରଥାଲ୍ କିମ୍ବା ମନସ୍ତାରେସ୍ ରିଆଲ୍‌ଆଡ଼େ ଗଲେ । ସେଠାର

ସେହି ହୃଦ କୂଳରେ ଥିବା ପୁରୁଣା ପ୍ରାସାଦ ଏବଂ କୃତ୍ରିମ ବିମାନ ଗାଟି ତାଙ୍କର ବୋଧହୁଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ହୃଦରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଜଳତର ପକ୍ଷୀ । ବିମାନ ଗାଟିରେ ନାନା-ପ୍ରକାର କାଗଜର ଉଡ଼ାକାହାଜ ଅର୍ଦ୍ଧ ଗୁପ୍ତ ଭାବରେ ସଜ୍ଜିତ । ସେମାନେ ହୁଏତ ଆକ୍ରମଣ କଥା ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ସବୁ କଥା ସେମାନେ ଜାଣିଥିଲେ ।

ପାବ୍ଲୋ ପଚାରିଲା “ଆଗ୍ର ସେ ଆମର ଘୋଡ଼ା ଦେଖିପାରିଲେ କି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ସେମାନେ ଘୋଡ଼ା ପାଇଁ ଆସି ନଥିଲେ ।”

“ଘୋଡ଼ା ସବୁ ଦେଖି ପାରିଥିବେ କି ?”

“ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା କୁହାଯାଇ ନଥିଲେ ସେମାନେ ସନ୍ତାନ କରିବେ ନାହିଁ ।”

“ଦେଖି ପାରିବା ସମ୍ଭବ କି ?”

“ଗଛ ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ପଡ଼ି ନଥିଲେ ଦେଖିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।”

ପାବ୍ଲୋ ବିକଳ ହୋଇ କହିଲେ “ହଁ ଖରା ସତ୍ତ୍ୱେ ପଡ଼ିଥିଲା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ମୋ ମନେ ହୁଏ ତମ ଘୋଡ଼ା ଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ।”

ସେକେଣ୍ଡ ହାଣ୍ଡ୍ କଣ୍ଟା ଗୁଲୁକରିବାଠାରୁ ମିନଟ ହୋଇଗଲା ପରେ ସୁଦ୍ଧା ବୋମା ପଡ଼ିବାର ଆକାଶ ଆସିଲା ନାହିଁ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ପଚାରିଲା “ଘଣ୍ଟା ଦେଖି କଅଣ ବୁଝୁଛୁ ?”

ସେମାନେ କୁଅଡ଼େ ଗଲେ ତାହା ଶୁଣୁଛି । “ଏଥିରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ୧୦ମିନଟ ବିତିଗଲା ପରେ ସେ ଆଉ ଘଣ୍ଟା ଦେଖିଲେ ନାହିଁ କାରଣ ସେତେବେଳକୁ ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ଏତେ ଦୂରକୁ ଗୁଲିଯାଇଥିବ ଯେ କିଛି ଶୁଭବ ନାହିଁ । ସେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ କହିଲେ “ତୋ ସଙ୍ଗେ କଥା ଅଛି ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଗୁହା ମୁହଁରୁ ବାହାରି ଆସନ୍ତେ ଦୃଷ୍ଟି ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଦେବଦାରୁ ଗଛମୂଳେ ଠିଆହେଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘କେମିତି ଶୁଭୁଛି ?’

“ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି ।”

“ଖାଇ ସାଇଲୁଣି ?”

“ନା, କେହି ଖାଇ ନାହାନ୍ତି ।”

“ତେବେ ଖାଇନଥ ଏବଂ ଦ୍ଵିପ୍ରହରକୁ ଖାଇବା ପାଇଁ କିଛି ବାନ୍ଧ । ମୋ ଇଚ୍ଛା ତୁ ଯାଇ ରାତ୍ରା ଜଗିବୁ । ସେଠାରୁ ଏପଟୁ ସେପଟୁ ଯାହା ଯିବ ସବୁତକ ଟିପି ରଖିବୁ ।”

“ମୁଁ ଲେଖି ଜାଣେ ନାହିଁ ।”

‘ଲେଖି ଜାଣିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।’ ସେ ନିଜର ଟିପା ଖୋଜିଲା । ଦୃଷ୍ଟା ଛୁଣ୍ଟାଇ ନେଲେ ଏବଂ ଛୁଆଁ ଦ୍ଵାରା ପେନ୍‌ସିଲରୁ ଖଣ୍ଡେ କାଟି ତା ହାତକୁ ଦେଇ କହିଲେ ଏହାକୁ ନେ । ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ପାଇଁ ଏମିତି ଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ପ୍ରତି ଟ୍ରକଗାଡ଼ି ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଲେଖା ଗାର ଏଇଭଳି ଟାଣିବୁ । ଏହା କହି ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଗାର ତାକୁ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ।

“ଆନ୍ତେମାନେ ତ ଏମିତି ଭାବରେ ଗଣାଗଣି କରିଥାଉଁ ।”

‘ଭଲ କଥା । ଆଉ ଗୋଟାଏ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିଅ । ଟ୍ରକ ଗାଡ଼ି ପାଇଁ ୨ଟା ଚକ ଓ ଗୋଟାଏ ବାକ୍ସ । ଟ୍ରକ ଖାଲିଥିଲେ ଗୋଟାଏ ଚୁଆ । ସୈନ୍ୟ ବୋର୍ଡ଼ାଇ ଥିଲେ ଗୋଟାଏ ସିଧା ଗାର । ଟ୍ରେଟ ତୋପ ପାଇଁ ଏମିତି ଚନ୍ଦ୍ର, ବଡ଼ ତୋପ ପାଇଁ ଏମିତି ଚନ୍ଦ୍ର । ମୋଟର ଗାଡ଼ି, ଅମ୍ବୁଲାନସ ଗାଡ଼ି ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଚନ୍ଦ୍ର, ପଦାତିକ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ର, ଅଣ୍ଟାରେହା ପାଇଁ ଘୋଡ଼ାର ଚନ୍ଦ୍ର । ଭାଗଜରେ ଏମିତି ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଗାର କରି ଆଣିଲେ ମୁଁ ବୁଝି ନେବି ।’

‘ହଉ, ଇସ୍ପେକ୍ଟ ବଡ଼ କୌଶଳପୂର୍ଣ୍ଣ ।’

ଏହାପରେ ସେ ଦୁଇଟି ଚକକୁ ଘେରି ଗୋଟିଏ ଚୁଆ ଅଙ୍କନ କରି ତାହା ଉପରେ ଏକ ସରଳରେଖା ଟାଣିଲେ । କହିଲେ ‘ଏହା ହେଉଛି ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଶାଫିବା ତୋପର ଚନ୍ଦ୍ର । ଏ ତୋପରେ ଚକ ରବର ଟାୟାରଯୁକ୍ତ । ଆଉ ସେହିପରି ସରଳରେଖା ବଦଳରେ ବଙ୍କାଇ କରି ଗୋଟିଏ ନଳି ଅଙ୍କିଲେ ତାହା ବିମାନ ବିଧ୍ୟୁନ୍‌ସୀ ତୋପର ଚନ୍ଦ୍ର ହେବ । ଏସବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଲକରି ମନେ ରଖିବୁ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ହଁ ଏଥର ଭଲଭାବେ ବୁଝିଲି ।”

‘ଭଲ କଥା । ତୁ ଫେରି ଆସିଲେ ମୁଁ ରାତ୍ରାରେ କଅଣ କଅଣ ଗଲୁ ଜାଣି ନେବି । ଖଣ୍ଡେ କାଗଜରେ ଯିବାର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବୁ ଏବଂ ଆଉ ଖଣ୍ଡିକରେ ଫେରିବାର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବୁ ।’ ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ଗୁମ୍‌ହାପାଖକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ଏଇଠି ଅଛି, ରଫେଲ୍‌କୁ ମୋ ପାଖକୁ ପଠାଇଦେ ।”

ଆନ୍‌ଫେଲ୍‌ମୋ ଭିତରକୁ ଗଲା । କମ୍ବଳ ଖଣ୍ଡେ ପୁଣି ଗୁହା ମୁହଁରେ ଡାଙ୍ଗିଲା । ରଫେଲ୍ ହାତରେ ମୁହଁ ପୋଛି ପୋଛି ଗୁହା ଭିତରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ବାହାର ଆସି ନମସ୍କାର କରି ପରୁରିଲା “ରାତିରେ କାଲି ଉପଭୋଗ କରିଥିଲୁ ?”

“ମୁଁ ଖୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି ।”

ଗିର୍ସି କହିଲା ‘ତେବେ ସେ ତ ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ତୁମ ପାଖରେ ସିଗ୍ରେଟ ଅଛି ?’

ପକକେଟରୁ ସିଗ୍ରେଟ କାଢ଼ୁ କାଢ଼ୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଶୁଣ, ମୋ କିଛି ସେ ତୁମେ ଆନ୍‌ଫେଲ୍‌ମୋ ଯାକରେ ରାସ୍ତାକୁ ଯିବ । ସେ ଯେଉଁଠି ରହିବ ସେ ଜାଗାଟା ଚିହ୍ନଟ କରି ଫେରି ଆସିଲେ ମୋତେ ପୁଣି ସେ ଜାଗା ଦେଖାଇ ପାରିବ କିମ୍ବା ଆଉ କିଏ ତାହା ଜାଗାରେ ରହିବ ତାକୁ ବତାଇ ଦେଇ ପାରିବ । ତୁମେ ନିଜେ କରତକଳ ପାଖକୁ ଯାଇ ସେଠା ଜଗୁଆଳୀ ଦାଟିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବ ।”

‘କିପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ?’

‘ଏଇ ସେଠାରେ କେତେଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେ ଘଣ୍ଟା ଅନ୍ତରରେ ପୋଲିସ୍ ପହଞ୍ଚି ବଦଳିଥାଏ । ପ୍ରହରବାଲା କେତେ ଘଣ୍ଟା ରହନ୍ତି, କେତେଟାବେଳେ ନୂଆ ପ୍ରହର ଲୋକ ଆସେ ଇତ୍ୟାଦି ।’ ସେ ଲୋକ ପାଖରେ ଘଣ୍ଟା ନ ଥିବାରୁ ତାକୁ ନିଜର ଘଣ୍ଟା ଦେଲେ ।

•

ରଫେଲ୍ କହିଲା “ଆରେ ବାବା, ଏ ଘଣ୍ଟାତ ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର । ଏଟା ସତେ ଯେମିତି ଲେଖିପଢ଼ି ପାରିବା ଘଣ୍ଟା । ଏହା ଏକ ଜଟିଳ କଳା । ପ୍ରହର କାମ ତୁଲାଇବା ପାଇଁ ଏ ଘଣ୍ଟା ।”

ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଦେଖ ଖେଳିବା ଜିନିଷ ନୁହେଁ । ମୋଡ଼ା ମୋଡ଼ି କରିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ଘଣ୍ଟା ଦେଖିପାର ?’

ରଫେଲ୍ କହିଲା “ହଁ ଜାଣେ । ଏଇ ୧୨ଟା ବେଳେ ଖାଇବାକୁ ଯିବା, ରାତି ୧୨ଟାବେଳେ ଶୋଇବାବେଳ, ସକାଳ ୬ଟାବେଳେ ଜଳଖିଆ, ସନ୍ଧ୍ୟା ୬ଟାବେଳେ ମଦପିଇବା, ରାତି ୧୨ଟାବେଳେ—’

ଜର୍ଜାନ୍ ବିରକ୍ତରେ କହିଲେ “ହଉଥାଉ, ଆଉ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନକ ସାଜିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ଗୁଡ଼ୁ ଛୁ ବଡ଼ ପୋଲି ଏବଂ ସେଠାର ପ୍ରହର ଘର ଏବଂ ରାସ୍ତାରେ ଥିବା

ସାନପୋଲ, କରତ କଲ ଏବଂ ସେଠାରେ ପ୍ରହରୀ ଘର ଉପରେ ତୁ ନିଦା ରଖିବୁ ।”

ରଫେଲ୍ କହିଲା ‘କାମତ ଗୁଡ଼ାଏ । ତୁମ ପାଖରେ ଆଉ କେହି ଲୋକ ନାହିଁ ?’

ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ନା ଆଉ କେହିନାହିଁ । କାମଟା ଭାରି ଜରୁରୀ । ତୁ ଏହାକୁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ହୋଇ କରିବୁ ଏବଂ ଲୁଚି ଲୁଚି କରିବୁ ।’

ରଫେଲ୍ କହିଲା ‘ହଁ, ମୁଁ ଲୁଚି ରହି ପାରିବି କିନ୍ତୁ ତୁମେ କାହିଁକି ଏହା କହୁଛ ? ମୋତେ କଅଣ କେହି ଗୁଳି ମାରିବା ଆଶଙ୍କା ଅଛି ।’ ଏହା ଶୁଣି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାକୁ ଅବସ୍ଥାର ଗୁରୁତ୍ବ ମନେ ରଖିବାକୁ କହିଲେ ।

ତୁମେ କାଲି ରାତିରେ ଯାହା କଲ, ସେଥିରେ ମୋତେ ସୁଖି ବିଷୟ ଗୁଡ଼ାକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ କହୁଛ ? ଜଣକୁ ପ୍ରାଣରୁ ମାରିଦେବା କଥାଥିଲା ଅଥଚ ତୁମେ କଅଣ କଲ ? ମାରିବା ହେଉଛି ତୁମର କାମ, ବଞ୍ଚାଇବା କାମ ନୁହେଁ । ଅଥଚ ଦଳ ଦଳ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଉଡ଼ୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଏଠାର କୁକୁର ବଲେଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ । ଆମର ଲଘୁରୁଷି ଯାଏ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କରିବାକୁ ଡର । ଆକାଶମଣ୍ଡଳ ଭୁଲ ପକାଇ ଶୁଷ୍କ ଗର୍ଜନ କରି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଯାଉଛନ୍ତି । ସେହି ଆବାଜରେ ଗର୍ଜିଣୀ ସ୍ତ୍ରୀର ଗର୍ଜ ଖସି ପଡ଼ିବ । ତୁମେ ମୋତେ ଗାନ୍ଧୀର ହେବାକୁ କହୁଛ । ମୁଁ ତ ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟଧିକ ବିପଦ ସଙ୍କଳ ବୋଲି ଧରି ନେଇଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଗିପ୍ସି କଥାରେ ହସି ପକାଇ କହିଲେ “ହେଲ ହେଲ, ହଉ ତେବେ ହାଲୁକା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କର ଏବଂ ଜଳଖିଆ ଖାଇ କାମରେ ଲାଗିଯାଅ ।”

ଗିପ୍ସି ପଚାରିଲା “ତୁମେ କଅଣ କରିବ ?”

“ମୁଁ ଏଲ୍ ସୋଡ଼େର୍ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରିବାକୁ ଯିବି ।”

ଗିପ୍ସି କହିଲା ‘ଏତେ ସଂଖ୍ୟକ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଗଲ ପରେ ପାହାଡ଼ରେ ତୁମେ କାହାକୁ ପାଇବନାହିଁ । ସେମାନେ ସବୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦେଖି ଭୟରେ ଛୁଟିଆ ହୋଇ ପଳାଇଥିବେଣି ।’

‘ସେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଗୁଡ଼ାକ ଗରିଲକୁ ଖୋଜିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କାମରେ ଆସିଥିଲେ ।’

ଗିର୍ପି କହିଲା ‘ହଁ, ଅନ୍ୟ କାମକୁ ମନ ଦେଇଲେ କରିବେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ କହିଲେ ‘ସେ ସବୁ ଜମିନୀର ହାଲୁକା ବୋମାରୁ ।
ଗିର୍ପିଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଏପରି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦରକାର ନାହିଁ ।’

ରାଫେଲ୍ କହିଲା ‘ମୋତେ ତାକୁ ମହାଭୟ ।’

ଦୁହେଁ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଯାଉଁ ଯାଉଁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ କହିଲେ ‘ଉଡ଼ାଜାହାଜ
ଯାଇଛି ବିମାନ ଘାଟି ଧ୍ବଂସ କରିବା ପାଇଁ । ମୋର ଏହା ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ।’

ପାର୍ବଲର ସ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ବେଲାଏ କଫି ଓ କଣ୍ଟେନ୍ସ୍, ଦୁଧ ଡବାଏ
ଦେଲାବେଳେ ପଚାରିଲା ‘କଅଣ କହୁଥିଲ ?’

‘ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର କଥା, ଦୁଧ ମିଳିଲା ।’

ଏଠି ସବୁ ଅଛି । କେବଳ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ପାଇଁ ଯାହା ଭୟ । ଆଜ୍ଞା ସେମାନେ
କୁଆଡ଼େ ମୁହଁଲେ ଦୋଳି ଉଠିବେ କହୁଥିଲ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ଦୁଧ ଟିଣ କାଟି କିଛି ଦୁଧ କାଫିରେ ମିଶାଇଲେ ଏବଂ
କାଫିକୁ ଘାଣ୍ଟି ଦେଲେ । ତାହାପରେ କହିଲେ ‘ବୋଧହୁଏ ଣଟା ଯାକ ଏସ୍କୋରିଆଲ୍
କିମ୍ବା କୋଲ୍ ମିନାର୍ ବିମାନ ଘାଟି ଉପରେ ବୋମା ପକାଇବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ।’

ପାର୍ବଲୋ କହିଲା ‘ଆମ ଏଠା ଛୁଡ଼ି ସେମାନେ ଏତେ ଦୂରକୁ ଗଲେ ?’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ପଚାରିଲା ‘ଏଠାକୁ କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି, ଆମେ ତ କେବେ
ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଏତେ ବେଶୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦେଖି ନଥିଲୁ । ସେମାନେ କଅଣ ଆକ୍ରମଣ
କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛନ୍ତି ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ପଚାରିଲେ ରାସ୍ତାରେ ‘ଗତ ରାତିରେ କଅଣ ଚଳାଚଳ
ହେଉଥିଲା ?’

ମେରିଆ ତାଙ୍କର ଚୁର ନିକଟରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ତାକୁ ଅନାଇଲେ ନାହିଁ ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଜଣକ କହିଲା ‘ଫର୍ ନାଣୋ, ତୁ କାଲି ରାତିରେ ଲାଗ୍ରାଞ୍ଜାରେ
ଥିଲୁ । ସେଠାର ହାଲ କଅଣ ?’

ଜଣେ ବାଙ୍ଗଡ଼ା, ମେଲା ମୁକ୍କା ଟେବୁଲୋକ ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ବୟସ ୩୫ ବର୍ଷ
ହେବ କହିଲା ‘ସୈନ୍ୟ ଚଳାଚଳ ଦେଖିନାହିଁ । କେବଳ କେତେ ଖଣି ମୋଟର

ଗାଡ଼ି ଓ କେତେ ଗୋଟି ବଡ଼ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଦେଖିଥିଲି ।’ ଏହି ଲୋକକୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପୁରୋ ଦେଖି ନଥିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ତୁ କଅଣ ନିଜ ରାତିରେ ଲାଗ୍ରାଞ୍ଜା ଯାଉ ?’

‘ମୁଁ, ନଭୁବା ଅନ୍ୟ କେହି ଯାଇଥାଏ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା ‘ସେମାନେ ତମାଖୁ, ଅନ୍ୟ ସାନ ଜନସଂସ୍ଥା ଏବଂ ସମ୍ଭାଦ ପାଇଁ ଯାଆନ୍ତି ।’

‘ଆଜ୍ଞା ସେଠି ଆମ ତରଫ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ?’

‘ହଁ ଅଛନ୍ତି । ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରିବା କଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର କାମ କରନ୍ତି ।’

‘କଅଣ ଖବର ମିଳିଲା ?’

‘ବିଶେଷ କିଛି ନୁହେଁ । ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ରହିଅଛି । ଆରମ୍ଭବେଳ ଅପେକ୍ଷା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଅଧିକ ଖରାପ । ଇସ୍ପେକ୍ଟ ଆଉ ବିଶେଷ ଖବର ନୁହେଁ ।’

‘ସେଗୋରୁଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଶୁଣିଥିଲୁ ?’

‘ନା, ମୁଁ ପଚାରି ନଥିଲି ।’

‘ତୁ ସେଗୋରୁଆକୁ ଯାଉ ।’

‘ହଁ ବେଳେବେଳେ ଯାଏ କିନ୍ତୁ ବାଟରେ ବିପଦ । ଜଗୁଆଳୀ ଘାଟିରେ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମାଗନ୍ତି ।’

‘ବିମାନ ଘାଟି ଜାଣୁ ?’

‘ହଁ, କେଉଁଠି ତାହା ଅବସ୍ଥିତ ଜାଣେ କିନ୍ତୁ କେବେ ନିକଟକୁ ଯାଇ ଦେଖିନାହିଁ । ସେଠାରେ ଛୁଡ଼ିପତ୍ର ବିଷୟରେ ଭାରି କଟକଣା ।’

‘ସେଠାରେ କାଲି ରାତିରେ ଏସବୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ କଥା କହୁ ନଥିଲେ ?’

‘ଗ୍ରାଞ୍ଜାରେ କହି କେହି ନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆଜି ରାତିରେ ନିଶ୍ଚୟ କଥାବାଣୀ ହେବେ ।’

‘ସେମାନେ କ୍ଲପେ ଲୁନୋର ବେତାର ପ୍ରଚାର କଥା ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥିଲେ । ମନେ ହେଉଛି ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପକ୍ଷରୁ ଏକ ଅଭିଯାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବୁ ।’

“କଅଣ କହିଲୁ ?”

“ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲୁ ।”

“କେଉଁଠାରେ ?”

“ଠିକ୍ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତ ଏଇଠାରେ କିମ୍ବା ସିରର ଅନ୍ୟ ଅଂଶରେ । ତୁମେ ଏହା ଶୁଣିଛ ।”

“ଗ୍ରାଣ୍ଡାରେ ଏପରି କଥା ହେଉଥିଲେ ?”

“ହଁ, ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଭୁଲିଯାଇଥିଲି କିନ୍ତୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁତ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥାଏ ।”

“କିଏ ଏପରି ଚର୍ଚ୍ଚା କରନ୍ତି ?”

‘କିଏ କଅଣ ? ବହୁଳ ଲୋକେ କରୁଥାନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନେ ସେଗୋଟିଏ ଏବଂ ଆଭିଳାଷୀ ହୋଇଥିଲେ କରୁଥାନ୍ତି । ହୋଇଲେ ଗୁରୁମାନେ ଶୁଣନ୍ତି । କ୍ରମେ ସମ୍ବାଦ ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇଯାଏ । କେତେ ସମୟ ହେଲେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପକ୍ଷରୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ସମ୍ବାଦ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେଉଥିଲା ।’

‘ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ନା ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ପକ୍ଷରୁ ?’

‘ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ତରଫରୁ । ଯଦି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ପକ୍ଷରୁ ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ସମସ୍ତେ ଜାଣି ପାରନ୍ତେଣି । ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ଟିକିଏ ବଡ଼ ରକମରେ ହେବ । କେହି କେହି କହୁଛନ୍ତି ଦୁଇଟି ଆନ୍ଦୋଳନ କରିଯିବ । ଏଠି ଗୋଟିଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ଆଲ୍‌ଟୋ-ଲିଅନ୍‌ଠାରେ । ତୁମେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ଶୁଣିଛ ?’

‘ଆଉ କଅଣ ଶୁଣିଲ ।’

‘ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ହଁ ହଁ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପକ୍ଷରୁ ପୋଲିସ୍ ଧ୍ୟାନ କରି ଉଠିବ । କିନ୍ତୁ ପୋଲିସ୍ ସବୁ ସୁରକ୍ଷିତ ।’

କାଫି ପିଆଲରେ ମୁହଁ ଲଗାଇ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ତୁମେ ରହସ୍ୟ କରୁନାହିଁ ତ ?’

ଫର୍ଣ୍ଡିନାଣ୍ଡ କହିଲା “ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା ।”

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା ‘ସେ ଲୋକଟି ରହସ୍ୟ କରେ ନାହିଁ । ତାହାର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ କହିଲେ “ଆଉ କିଛି ଶୁଣିଥିଲ ?”

‘ନା, ଏଠା ପାହାଡ଼କୁ ସୈନ୍ୟ ପଠାଇ ଦଫଲ ନେବାପାଇଁ ସୈନ୍ୟ ଆସୁଛନ୍ତି । ଭଲଡୋଲିଡ଼ ଠାରୁ ସୈନ୍ୟ ଯାହା କଲେଣି ଏମିତି ନାନା କଥା । ଏଭଳି କଥା ସବୁବେଳେ ଶୁଣିଛୁ ଏଣୁ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ବ କିଛି ନାହିଁ ।’

ପାବ୍ଲେର ସ୍ତ୍ରୀ ଅତି ହୁଏତ ଭାବରେ ପାବ୍ଲେକୁ କହିଲା “ଘର ବଡ଼ ପାଣି ଆଣି ଏ, କଣ କହେ ମେଘ ଦୁଲୁକୁଛି ।”

ପାବ୍ଲେ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଡ଼କୁ ଚିନ୍ତାନୃତ ହୋଇ ଚାହିଁରହି କହିଲା “ତୁ ଆଉ ତୋ ପୋଲ ଚାଲୁକୁ ଯାଉ ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଖୁସି ହୋଇ ପଚାରିଲା “କେଉଁ କେଉଁ ପୋଲ ?”

ସ୍ତ୍ରୀ ଲେକଟି ତାକୁ ଗାଲିଦେଇ କହିଲା “ଓଲୁ, ଆଉ ପିଆଲୁଏ କାଫି ପିଇନେ । ତୋ ମୁଣ୍ଡରେ କିଛି ନାହିଁ । ଆଉ କଅଣ ଝବର ଶୁଣିଥିଲୁ ମନେ ପକା ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଧୀର ଆନନ୍ଦରେ କହିଲା ‘ପିଲର, ଶୁଣୁଛ କାହିଁକି ? ଜନରବ ଶୁଣି ଭାତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ମୋର ଯାହା ମନେ ଥିଲା ସବୁତକ ତୁମକୁ ଏବଂ ଏହି ସାଥୀକୁ କହିଅଛି ।’

ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ତୁମର ତେବେ ଆଉ କିଛି ମନେ ନାହିଁ ?’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ସହିତ କହିଲା “ଏ ସବୁ ତୁଚ୍ଛା ଜନରବ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଯେ ଏତେକଥା ମନେ ରହିଗଲା ଏହାହିଁ ଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ । ଜନରବ ଜାଣି ମୁଁ ସେ ସବୁକୁ ସେତେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ନଥିଲି ।

‘ତେବେ ଆହୁର କିଛି ଆଇପାରେ ?’

‘ହଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମନଯୋଗ ଦେଇ ନ ଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜନରବ ଶୁଣି ଶୁଣି ମୁଁ ଯୋବର ।’

ମେରଥା ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଜର୍ଜାନ୍ଙ୍କ ମଛପଟେ । ସେ ତାହାର ଖଲ ଖଲ ହାସ୍ୟ ଶୁଣିଲେ । ମେରଥା କହିଲା “ଆଉ ଯାହା ଜନରବ ଶୁଣିଛ ତାହା ସବୁ ଆମକୁ କୁହ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ !”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା “ମନେ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ । କାରଣ ଜନରବକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ମଣିଷର ମହତ୍ତ୍ୱରେ ବାଧ୍ୟ ।”

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା “କିନ୍ତୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ଯେ ଆନ୍ଦେମାନେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ରକ୍ଷା କରି ପାରିବୁ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ନା ତା ନୁହେଁ । ପୋଲ ଧ୍ୟାନ୍ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ରକ୍ଷା କରିହେବ ।’

‘ଯଦି ଖାଇ ସାରିଲଣି ତେବେ ରାଫେଲ୍ ଓ ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ, ତୁମେ ଦୁହେଁ ଯାଅ ।’ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ।

ଯାଉଛି ବୋଲି କହି ସେ ଦୁହେଁ ଠିଆହେଲେ । ମେରଥା ଆସି ଜର୍ଜାନ କାନ୍ଧରେ ହାତ ଥୋଇ କହିଲା “ତୁମେ ମଧ୍ୟ ଖାଇ ନିଅ । ଭଲକରି ଖାଇ ନିଅ ଯେ ବେଶୀ ଜନରବ ହଜମ କରି ପାରିବ ।”

‘ଜନରବ ତ ମୋ ଭୋକ ମାରି ଦେଲାଣି ।’

ମେରଥା ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଖାଦ୍ୟ ବେଲି ଥୋଇ ଦେଇ କହିଲା “ନା, ସେମିତି ନୁହେଁ, ଅଧିକ ଜନରବ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଖାଇନିଅ ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା “ମୋତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ବଦ୍ରୁପ କରନାହିଁ ମେରଥା, ମୁଁ ତୋର ବନ୍ଧୁ ।”

“ମୁଁ ତ ତୋତେ ବଦ୍ରୁପ କରୁନାହିଁ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟଙ୍ଗ କରୁଛି ଯେପରି କି ସେ ଖାଇବେ, ନୋହିଲେ ଭୋକରେ ଛଟପଟ ହେବେ ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା “ଖାଇବା ତ ସମସ୍ତେ । ପିଲର୍ , କଅଣ ଘଟିଛି ଯେ ଖାଦ୍ୟ ପରସା ଯାଇନାହିଁ ।”

ପିଲର୍ କହିଲା “ନା, କିଛି ଘଟିନାହିଁ । ହେଇ ନିଅ ତୁମର ମାଂସ ଝୋଳ । ଖାଅ, ଏହାହିଁ ତ ଲେଡୁଥିଲ ?”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଯଥେଷ୍ଟ ମହତ୍ତ୍ୱର ସହୃଦ କହିଲା “ହଁ, ଏହା ଖୁବ୍ ପୁଣ୍ୟଦୁ, ପିଲର୍ ।” ପିଲର୍ ତାକୁ ବାରମ୍ବାର ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲା । ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପଚାରିଲା “ମୋ ଉପରେ ରାଗିଲ କି ?”

‘ନା, ମୁଁ ରାଗିନାହିଁ । ତୁମେ ଶିଆ ଶେଷକରି ତ !’

ଜର୍ଜାନ ବୁଝି ପାରିଲେ ଯେ ମେରଥା କମି ବାକୁ ଅରମ୍ଭ କଲଣି । ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ

ପୁରୁଷମଣ୍ଡିର ମୁଖଭଙ୍ଗି କରି ଡଙ୍କା ଡଙ୍କା ଖାଦ୍ୟ ଓ ଚଟଣୀ ନେଇ ଭୋଜନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପିଲାଟି ପଚାରିଲା “କଅଣ, ଭଲ ଲାଗୁଛି ତ ?”

ମୁହଁରେ ଖାଦ୍ୟ ଭରଦି କରି ସେ ଜବାବ ଦେଲା “ସବୁଦିନ ପରି ସମାନ ରୁଚିବ ।” ମେଣ୍ଟିଆ ଏଡେବେଳାକୁ ଜର୍ଜାନଙ୍କ ବାନ୍ଧୁକୁ ଖୁସିରେ ଚିପି ଧରିଥାଏ ।

ପିଲାର୍ ପଚାରିଲା “ଓଃ ତାହାପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଭଲ ଲାଗୁଛି ।” କଥାଟା ମେଣ୍ଟିଆକୁ ଜାଣିତ କରି କହି ଲାଗିଲା “ହଁ, ମାଂସହୋଲ ସବୁ ସଦାଦିନିଆ । ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥା ଅତି ଖରାପ । ଏଠା ଉପରେ ଆବମଣ ଆସନ୍ନ । ସୈନ୍ୟ ଅର୍ଥ ଆମକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ମାରିବେ । ତୁମେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ରହିବ ।”

“କିନ୍ତୁ ମୋ ଶେଷ କଥାଟା ଯେ ଜନରବ ମାନ୍ୟ ।”

ପିଲାର୍ ତାକୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲା “ଆମର ସ୍ତେନ ବିପଦଗ୍ରସ୍ତ ।” ଏହାପରେ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପଚାରିଲା ‘ଆଗ୍ରୁ ଏଇଭଳି ଲୋକ କଅଣ ଅନ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଅଛନ୍ତି ?’

ଜର୍ଜାନ ଉଦ୍ର ଭାବରେ କହିଲେ “ସ୍ତେନ ପରି କୌଣସି ଦେଶ ନାହିଁ ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘ହଁ ଯଥାର୍ଥ କଥା । ସ୍ତେନ ପରି ଦେଶ ନାହିଁ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପଚାରିଲା “ତୁ ଆଉ କୋଉ ଦେଶ ଦେଖିଅଛୁ ?”

‘ଦେଖିନାହିଁ, କିମ୍ବା ଦେଖିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ’ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲା । ପିଲାର୍ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ କହିଲା “ଦେଖିଲି ତ ?”

ମେଣ୍ଟିଆ କହିଲା “ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଟୋ— ତୋ ଭଲେନ୍ସିଆ ରହିଣୀ କଥା କହିଲୁ ?”

‘ଭଲେନ୍ସିଆ ମୋତେ ଭଲ ଲାଗି ନଥିଲା ।’

ମେଣ୍ଟିଆ ପୁଣି ପଚାରିଲା “କାହିଁକି ଭଲ ଲାଗି ନଥିଲା ?”

‘ଲୋକଗୁଡ଼ାଙ୍କର ଉଦ୍ରତା ଜ୍ଞାନ ନଥିଲା । ମୁଁ ତାଙ୍କ ସାହିମାତି ବୁଝିପାରି ନଥିଲି । ସବୁବେଳେ ହଟଗୋଲ, ଚିତ୍କାର ।’

‘ତୋ କଥା ସେମାନେ ବୁଝୁଥିଲେ ?’

‘ସେମାନେ ନ ଚାହିଁବାର ବାହାନା କରୁଥିଲେ ?’

‘ତୁ ସେଠାରେ କଅଣ କରୁଥିଲୁ ?’

‘କିଛି ନୁହେଁ, ମୁଁ ସମୁଦ୍ର ପୁଞ୍ଜ ନ ଦେଖି ଚାଲି ଆସିଲି । ସେ ଲୋକଗୁଡ଼ାକ ମୋତେ ଭଲ ଲାଗିଲେ ନାହିଁ ।’

ପିଲାଟି କହିଲା “ତୁ ଏଠାରୁ ଗଲୁ ଶାନ୍ତି । ରହିକରି ମୋତେ ରଖାନା । ଭଲେନ୍‌ସିଆରେ ମୋ ଜୀବନର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଂଶ ବଢ଼ିଛି । ଭଲେନ୍‌ସିଆ ନିଜା ମୋ ଆଗରେ କରୁଛି ନାହିଁ ।”

ମେରଥା ପଚାରିଲା “ସେଠି ତୁ କଅଣ କରୁଥିଲୁ ?” ପିଲାଟି ଟେବଲ୍ ପାଖରେ ବାଟିଏ କାଫି, ରୋଷି ଖେଳୁ ଓ ବାଟିଏ ମାଂସସିଞ୍ଜି ନେଇ ଖାଇବାକୁ ବସି ଯାଇଥାଏ । କହିଲା “ମୁଁ କଅଣ କରୁଥିଲି । ଫିନିଶିଂ ଫେରିଆଠାରେ ବାଟା ଲଢ଼େଇର ଚୁକ୍ତି ଥିଲାବେଳେ ମୁଁ ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲି । ଏତେ ବେଶୀ ମଣିଷ ମୁଁ ଆଉ କାହିଁ ଦେଖି ନାହିଁ । ହୋଟେଲ୍ ସବୁ ଜନାକର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଠିଆହେଲେ ମଧ୍ୟ ବସିବାକୁ ଜାଗା ମିଳୁ ନଥିଲା । ଟ୍ରାମଗାଡ଼ିରେ ଡେଇବା ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା । ସେଠାରେ ଦିନରୁ ସବୁବେଳେ ଚଳାଚଳ ଚାଲୁଥିଲା ।”

‘କିନ୍ତୁ ତୁ କଅଣ କରୁଥିଲୁ ?’ ମେରଥା ପଚାରିଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା “କଅଣ କରୁ ନଥିଲି ? ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ଯାଇ ପାଣିରେ ଗୋଡ଼ ଦେଇ ଶୋଉଥିଲି । ସମୁଦ୍ରରୁ ବୋଟ୍ ସବୁ ବଳଦମାନେ ଉପରକୁ ଟାଣି ଆଣୁଥିଲେ । ବଳଦ ସବୁ ବେଳେ ପାଣିରେ ପଶି ବୋଟ୍ ଟାଣି ବାଲିକୁ ଆଣୁଥିଲେ । ୧୦ ଘଣ୍ଟା ବଳଦ ବୋଟ୍ ଟାଣୁଥିଲେ । ଡେଉଁ କୂଳରେ ବରାବର ଭାଙ୍ଗୁଥିଲା । ଭଲେନ୍‌ସିଆ ହେଉଛି ଏମିତି ଜାଗା ।”

“ବଳଦକୁ ଦେଖିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କଅଣ କରୁଥିଲୁ ?”

“ବେଳାଭୂମିର ଦୋକାନରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଖାଉଥିଲୁ । ବାଦାମ ଓ ଲଙ୍କା ଦିଆ ମାଛ ବରା ଖାଇଲେ ମୁହଁରୁ ଗୁଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଖଟା ଦିଆ ତାଜା ଚିକ୍କୁ ଭଜା । ଖାଇବାକୁ ଭାରି ପୁସ୍ତାଦୁ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବହୁ ରକମର ମାଛ ଭଜି । କେତେ ମାଛ ବହୁତ ନରମ । ଦାନ୍ତ ଲଗୁ ନଥାଏ । ବୋତଲକୁ ଖାଁପଇସା ଦେଇ ଚମକାର ଧଳା ନରମ ମଦ ମଧ୍ୟ କିଣୁଥିଲୁ । ଶେଫ୍‌କୁ ଖାଉଥିଲୁ ତରଭୁଜ । ଜାଗାଟା ହେଉଛି ତରଭୁଜର ଗୁପ୍ତ ଜାଗା ।”

ଫର୍ମାଣ୍ଡୋ କହିଲା “କାସ୍‌ଟାଇଲ୍‌ର ତରଭୁଜ ଅଧିକ ଭଲ ।”

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ଦୂର୍ଗତୋ କାସଟାଇଲ୍, ତରତ୍ତୁଜ, ସେଗୁଡ଼ାକ କେନ୍ଦ୍ର ଖାଏ ? ଭଲେନ୍ସିଆ ତରତ୍ତୁଜ ହେଉଛି ଅସଲ ଜନସ । ଲମ୍ବରେ ପୁରା ହାତେ ଲେଖା; ରଙ୍ଗରେ ସମୁଦ୍ର ପାଣି ପରି ସବୁଜ, ଯେପରି ରସାଳ ସେମିତି ସୁମିଷ୍ଟ ଏବଂ ସେମିତି ଶୀତଳ । ସେଠାର ଖାଦ୍ୟ କଥା ମନେ କଲେ ମୋ ଚୁଣ୍ଡରୁ ଲଳବହେ । ଦିନମାନ ମାଠିଆ ମାଠିଆ ନରମ ମଦ ପିଇବା ଭାରି ଆରାମପ୍ରଦ ।’

“ଖାଇବା ପିଇବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟବେଳେ କଅଣ କରୁଥିଲୁ ?”

‘କବାଟ ଝିଲିମିଲି ବନ୍ଦକରି ଟଣାରେ ବସି ସମୁଦ୍ର ପବନ ଉପଭୋଗ କରି ଆମେ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲୁ । ଶୁଭ ପାଖ ଓ କବାଟ ଉପର କଣାବାଟେ ରସାରୁ ଫୁଲୁ ପୁଗନ୍ଧ ମହକ ଉଠୁଥିଲା କାରଣ ତଳେ ଥିଲା ଫୁଲବଜାର । ଫେରିଆ ଉତ୍ସବବେଳେ ଲୋକେ ଖୁସିରେ ବାଣଭୋଗନ ଫୁଟାଉଥିଲେ । ସହର ତମାମ ଏପରି ବାଣଭୋଗନରେ କମି ଉଠୁଥିଲା । ଟ୍ରାମ ଖୁଣ୍ଟି ଉପରେ ଏବଂ ତାର ଦେହରେ ଏସବୁ ଭୋଗନ ଟଙ୍ଗା ରହୁଥିଲା । ବାଣ ଫୁଟା ଆବାଜରେ କାନ ଅତି ଯତ୍ନ ଯାଉଥିଲା ।’

ପ୍ରେମ କରୁ କରୁ ଆମେ ମାଠିଆ ମାଠିଆ ମଦ ମଗାଇ ପିଉଥିଲୁ । ଝି ମଦ ଆଣିଦେଲେ ମୁଁ ଦୁଆର ମୁହଁରୁ ତାହା ନେଇ ଫି ନିଟୋ ବଛଣା ପାଖରେ ରଖୁଥିଲି ।

ସେ କହୁଥିଲା ‘ପିଲାଟି ମୋତେ ଉଠାଅ ନାହିଁ । ଦେଖୁନାହିଁ କେତେ ସେ ଆଖି ନ ଫିଟାଇ ପିଇ ନେଉଥିଲେ । ମୁଁ ବଛଣାରେ ତଳଆଡ଼କୁ ତଳିଆ ଆଉଜି ଶୋଉଥିଲି ଆଉ ତାକୁ ଦେଖୁଥିଲି । ନିଦରେ ସେ ମାଠିଆଏ ମଦ ପିଇ ନେଉଥିଲେ । ତଳେ ଯେଉଁ ବ୍ୟାଣ୍ଟ ବାଦକ ଦଳ ଯାଉଥିଲେ ତାହା ଶୁଣୁଥିଲି ।’ ପାବ୍ଲୋ ଏମିତିକା କଥା କଲେନା କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ଆମେ ପରା ଏକାଠି ଏହା କରୁଥିଲୁ ।’

‘ହଁ, ହଁ, କାହିଁକି ନ କରିବା । ତୋ ସମୟରେ ତୁ ଫିନିଟୋଠାରୁ ଭଲଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ତୁ କେବେ ଭଲେନ୍ସିଆ ଯାଇନାହୁ । ଆମେ ଦୁହେଁ କେଭେ-ଭଲେନ୍ସିଆରେ ଏକ ବଛଣାରେ ଶୋଇ ରସାର ବ୍ୟାଣ୍ଟ ଶୁଣି ନଥିଲୁ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ଆମ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ଭଲେନ୍ସିଆକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଆମର ସୁଯୋଗ ମିଳି ନଥିଲା । ଅଝଟ ନହେଲେ ତୁ ଏହା ମାନିବୁ କିନ୍ତୁ ଫି ନିଟୋ ସହଜ ମିଶି ତୁ ତ ଟ୍ରେନ୍ ଧ୍ୟସ କରି ନଥିଲୁ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା ‘ନା, ସେ କାମ ଆମର ଏଠାରେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ହଁ ଟ୍ରେନ କଥା ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ କଥାର ବିରୁଦ୍ଧରେ କେହି କହିପାରିବ ନାହିଁ । ସେଟା ହେବ ଭାରତୀୟ, ଆଲୋଚନା, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଜଡ଼ିତାର ଲକ୍ଷଣ । ପୁରୁଷ ଅନେକ କାମ କରିବାର ଥିଲା । ମୁଁ ଅନ୍ୟାୟ କରିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତମେ କେହି ଭଲେନ୍‌ସିଆ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୁହ ନାହିଁ । ଶୁଣୁଛୁ ?’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଶାନ୍ତଭାବରେ କହିଲା ‘ମୋତେ ଭଲେନ୍‌ସିଆ ଭଲ ଲାଗି ନଥିଲା ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲେ ‘ଝଗଡ଼ାମାନେ ଏକଜିଦିଆ, ଏହା ମିଛ ନୁହେଁ । ମେରିଆ ସବୁ ସଫା କରିଦେ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଯିବୁ ।’

ଏତିକିବେଳେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଫେରି ଆସୁଥିବା ଆବାଜ ଶୁଣିଲା ।

ନବମ ପରୀକ୍ଷା

ସେମାନେ ଗୁହା ମୁହଁରେ ଠିଆହୋଇ ଉଡ଼ାଜାହାଜକୁ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଉପସାଗରର ମଗର ମାଛ ଆକାରର ଏହି ସବୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ନିଜର ଆବାଜରେ ଆକାଶ ଫଟାଇ ଦେଉଥାନ୍ତି । ସେ ସବୁର ନାକ ଠିକ ମଗର ପରି ମୁନିଆ କିନ୍ତୁ ତେଣା ଗୁଡ଼ିକ ଧଳା ଓ ଚଉଡ଼ା । ସେମାନଙ୍କର ଗତି କୌଣସି ଜୀବନ୍ତ ଜନ୍ତୁର ଗତି ନୁହେଁ ତାହା ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଧ୍ବଂସର ନିଦାନ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଭାବିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଲେଖାଲେଖି କରିବା ଉଚିତ । ହୁଏତ ଦିନେ ଲେଖିବେ । ଏତିକିବେଳେ ସେ ବୁଝିଲେ ମେରୁଆ ତାଙ୍କ ବାହୁ ଧରି ଉପରକୁ ଚାହିଁ ରହିଅଛି । ସେ ପଚାରିଲେ “ସେ ସବୁ ତୋତେ କାହାପରି ଦିଶୁଛି କହିଲୁ ?”

“ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ, ବୋଧହୁଏ ମୃତ୍ୟୁପରି ।”

ପାର୍ବଲେର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା “ସେ ଗୁଡ଼ାକ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ପରି ଦେଖାଯାଉଅଛି । ସାନ ଗୁଡ଼ାକ ଗଲେ କୁଆଡ଼େ ?

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ହୁଏତ ଅନ୍ୟଥାତ୍ ଦେଇ ଫେରୁଥିବେ । ସେ ସବୁ ବୋମାରୁ ବିମାନ ଭାବି ବେଗଗାଗୀ ଏଣୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ଫେରି ଯାଇ ଥିବେଣି । ଆମେମାନେ ତାଙ୍କ ସୀମା ଭିତରକୁ ଯାଇ ଲଢ଼ିବାକୁ ତାଙ୍କ ପିତ୍ର ଧରି ନଥାଉଁ । ଆମର ଏତେ ବିମାନ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ଯେ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବୁ ।”

ଠିକ୍ ଏତିକାବେଳେ ଲଗେଟି ହିଙ୍ଗେଲ୍ ବିମାନ ଯି ଭୁଜାକାରରେ ଅଲଗ ହେଉଛି ଉଡ଼ି ଆସିବାର ଦେଖାଗଲା । ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆସୁଥିଲେ, ପ୍ରାୟ ଗଛ ଉପରେ । ମୁନିଆ ନାକ । ଡେଣା ଝୁଲାଇବା କୁଣ୍ଡିତ ଡେଲୁଣା ପରି ସେମାନେ ଆସିଲେ ଏବଂ ନିକଟ ହେବାରୁ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଦେଖାଗଲେ । ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ଗର୍ଜନ କରି କରି ଗଲେ । ଗୁହା ମୁହଁରେ ଆଜି ସମସ୍ତେ ବିମାନଗୁଲକଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଲୁହାରଟୋପି, ବେକରେ ଗୁଦର ଏବଂ ଆଖିରେ କଳା ଚପମା । ଗୁଦର ପଛଆଡ଼କୁ ଉଡ଼ୁଥାଏ ।

ପାର୍ବଲେ କହିଲା ‘ସେମାନେ ଘୋଡ଼ାଙ୍କୁ ଦେଖି ପାରିବେ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା ‘ସେମାନେ ତୋ ସିଗ୍ରେଟ ନିଆଁ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ପାରିବେ । କମଳ ଝୁଲାଇ ପକା ।’

ଅନ୍ୟ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ବୋଧହୁଏ ଅନ୍ୟବାଟେ ଫେରିଗଲେ । ବିମାନର ଆଘାତ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବାରୁ ସମସ୍ତେ ଖୋଲି ଜାଗାକୁ ଆସିଲେ ।

ଆକାଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୂନ୍ୟ, ନିର୍ମଳ ଓ ମାଲ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନଙ୍କୁ ମେରଆ କହିଲା ‘ସେମାନେ ଫୁଲପରି ଉଡ଼େଇ ଗଲେଣି ।’ ପଥର ମର୍ମର ଶବ୍ଦ ଭଳି ଶୀତ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଶୁଣାଯାଉ ନଥାଏ ।

ପିଲର କହିଲା ‘ସେ ମରୁ ଫୁଲ ନୁହେଁ ସତ୍ୟ । ହଉ ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଫା ପୁରୁଷ କରିପକା ।’ ଏହାପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନଙ୍କୁ ପଚାରିଲା ‘ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭେମାନେ ଗୁଲିବା କିମ୍ବା ଘୋଡ଼ାରେ ଯିବା ?’

ପାର୍ବଲେ ତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ସଁ ସଁ ଶବ୍ଦ କଲା । ରବର୍ଟ ‘ଜର୍ଡ଼ାନ’ କହିଲେ ଯାହା ତୋ ଇଚ୍ଛା ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା “ବେବେ ଗୁଲି ଗୁଲି ଯିବା । ମୋ କଲିଜା ଦୋଷ ପାଇଁ ମୁଁ ଗୁଲିବାକୁ ଚାହେଁ ।”

‘ଘୋଡ଼ାରେ ଗଲେ କଲିଜା ଦୋଷରେ ଫାଇଦା ହେବ ।’

‘ହଁ ହେବ ମାତ୍ର ପିଚୁ ବ୍ୟତୀ କରିବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଗୁଲି ଗୁଲି ଯିବା ।’ ଏହା ପରେ ପାର୍ବଲୋକୁ କହିଲା ‘ତଳାକୁ ଯାଇ ତୋ ଘୋଡ଼ାକୁ ଗଣି ଦେଖ ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା କେହି ଉଡ଼ିଯାଇଛନ୍ତି ।’

ପାବ୍‌ଲୋ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ତାଙ୍କର ଘୋଡ଼ା ଲୋଡ଼ା କି ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ସେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ନାହିଁ କର ବାଳିକା କିପରି ଯିବ ପଚାରିଲେ ।

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ତା ପଛରେ ଚାଲି ଚାଲି ଯିବା ଉଚିତ । ନଚେତ୍ ତାହାର ଅଗ୍ନୀ ପିଠିରେ ଖିଲ ମାରିଯିବ ଏବଂ କୌଣସି କାମ ଦେବ ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଏହି କଥାରେ ଅତି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ପିଲାର୍ ପଚାରିଲା ‘ଭଲ ନିଦ ହୋଇଥିଲା ତ ? ଏଠାରେ ବେମାରି ଅବୋର ନାହିଁ ସତ କିନ୍ତୁ ପାରିଥାନ୍ତା । ନ ହେବା ଦେଖି ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଇଶ୍ବରଙ୍କୁ ହଟାଇ ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବତଃ ଇଶ୍ବର ଅଛନ୍ତି ।’ ସେ ପାବ୍‌ଲୋକୁ କହିଲା ‘ତୁ ଯା, ଏ କାମ ତୋହର ନୁହେଁ । ତୋଠାରୁ ଉଣା ବସ୍ତ୍ର ପାଇଁକି ଏ କାମ । ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଧାରରେ ଗଢ଼ା । ଯାଅ ।’ ଏହାପରେ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ କହିଲା ‘ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତୁମ ମାଲମନ୍ତ୍ର ଦେଖୁଅଛୁ । ସେ ଅସିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯିବା ।’

ନିର୍ମଳ ଆକାଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ ପଡ଼ି ସବୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଏବଂ ଉଷ୍ମ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ସେହି ବିଶାଳକାୟ ଶ୍ୟାମଳ ମୁହଁ ଶ୍ରୀ ଲୋକକୁ ଚାହିଁଲେ ! ତାହାର ଅଖି ଦୁଇଟି ଫାଙ୍କ ଫାଙ୍କ ଓ ଚାରିକୋଣିଆ ଅଥଚ ଦୟାଗୁଣିତ । ମୁହଁଟା ଭଲ, କୃଷ୍ଣ ଏବଂ ମଧୁର ଭାବରେ କୁଣ୍ଡିତ । ଅଖି ପୁଲକିତର କିନ୍ତୁ କଥା ନ କହିବା ଯାଏ ମୁହଁ ଦୁଃଖୀ । ସେ ତାକୁ ଏବଂ ତତ୍ପରେ ସେହି ନିଦା ପୁରୁଷଟାକୁ ଘୋଡ଼ାଶାଳା ଆଡ଼କୁ ଯିବାର ଦେଖିଲେ । ଶ୍ରୀ ଲୋକଟା ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଦେଖୁଥିଲା ।

ଶ୍ରୀ ଲୋକଟି ପଚାରିଲେ ‘ତୁମେ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲ ?’

‘ସେ କଥା କହୁଥିଲ ?’

‘ସେ ମୋତେ କହିବ ନାହିଁ ।’

‘ତେବେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ କହିବ ନାହିଁ ।’

‘ତେବେ ତୁମେ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲ । କିନ୍ତୁ ତା ପ୍ରତି ସାବଧାନ ରହ ।’ ଶ୍ରୀ ଲୋକ କହିଲା ।

‘ଯଦି ତାହାର ପିଲାପିଲ ହୁଏ ?’

‘ଯେଥରେ କିଛି ଘଟ ହେବ ନାହିଁ ।’

‘କିନ୍ତୁ ଏ ଜାଗାଟା ପିଲା ହେବାପାଇଁ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।’

‘ସେ ଏଠି ରହିବ ନାହିଁ, ତୁମ ସଙ୍ଗରେ ଯିବ ।’

‘ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ? ମୁଁ ଯୁଆଡ଼େ ଯିବ ସେଠାକୁ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ନେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।’

‘ଗୋଟାଏ କଥା, ଦୁଇଟା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ନେଇପାର, କିଏ କହିବ ?’

‘ଏଟା କଥା କଥା କହିବା ଭଙ୍ଗ ?’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା “ଶୁଣ, ମୁଁ ଶୁଭ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଆଜି ବଡ଼ସକାଳୁ ଯାହା ଦେଖିଲି ସେଥିରେ ମୋର ପରଶ୍ଚାର ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମିଛି ଯେ ଆମର ଜଣା ଲୋକଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକେ ଆଗାମୀ ରବିବାର ଯାଏ ଜୀବନରେ ନ ଥିବେ ।”

‘ଆଜି କି ବାର ?’

‘ରବିବାର ।’

‘ଆଉ ରବିବାର ତ ବହୁତ ଡେରି ଅଛି । ଯଦି ବୁଧବାର ଯାଏ ଠାକପାରୁ ବଡ଼ କଥା ହେବ । କିନ୍ତୁ ତୋ ଗୁଣ୍ଡରେ ଏଭଳି କଥା ଶୋଭା ପାଏନାହିଁ ।’ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କହିଲା “ପ୍ରତ୍ୟେକେ କାହା ସଙ୍ଗେ ନା କାହା ସଙ୍ଗେ କଥା ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ଆଗେ ଆମର ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଏବଂ ଆଉ କେତେ ଚୁଲ୍ଲି ପାଉଁଶ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସବୁ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ମନ ଖୋଲି କଥା କହିବା ପାଇଁ କେହି ଜଣେ ସାଥୀ ଲୋଡ଼ା । ନରୁବା ଯେଡ଼େ ସାର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଲୋକଟା ନିଃସଙ୍ଗ ହୋଇ ପଡ଼ିବ ।’

‘ଆମେ ତ ନିଃସଙ୍ଗ ନୋହୁଁ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ ଏକାଠି ଅଛୁଁ ।’

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ କହିଲା “ଏହି ସବୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ମୁଣ୍ଡ ବଗାଡ଼ ଦେଉଅଛି । ଯନ୍ତ୍ର ଆଗରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତି ନରାଣ୍ୟ ।”

‘ତଥାପି ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିପାରୁଁ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା ‘ଦେଖ, ମୁଁ ମୋ ହତାଶର କଥା ତୁମକୁ କହି ପକାଇଲି । ତା ବୋଲି ଭବିଷ୍ୟ ନାହିଁ ଯେ ମୋର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଶିଥିଲ ହୋଇଅଛି । ମୋ ଦୃଢ଼ତା ଠିକ୍ ପୂର୍ବପରି ଅଛି ।’

‘ତୋର ଏହି ବିଷାଦଭାବ ସୂର୍ଯ୍ୟଲୋକରେ କୁହୁଡ଼ି ପଡ଼ି ଖରା ଟାଣହେଲେ ଛୁଡ଼ିଯିବ ।’

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କହିଲା “ଯଦି ଏହାହିଁ ତୁମେ ଲୋଡ଼ୁଥାଅ ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବ । ଭାଲେନ୍‌ସିଆ ସମୁଦ୍ରରେ ମୂର୍ଖଭଳି ବକ୍ ବକ୍ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଏପରି ବିଷାଦଭାବ ଜନ୍ମି ଅଛି । ଆଉ ସେହି ଯେଉଁ ଅପଦାର୍ଥଟା ଘୋଡ଼ା ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଛି ତା ଯୋଗୁଁ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିବ । ମୁଁ ତାକୁ କଥାରେ ବହୁତ ଆଦାତ କରିଅଛି । ତୁମେ ତାକୁ ଗାଳିଫଜିତ କର, ପ୍ରାଣରୁ ମାରିଦିଅ କିନ୍ତୁ ଜଖମ କରନାହିଁ ।”

‘ତୁ କେମିତି ତା ସାଙ୍ଗରେ ଜୁଟିଲୁ ?’

‘ଯେମିତି ଲୋକେ ଜୁଟି ଥାଆନ୍ତି । ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ବେଳେ ଏବଂ ତତ୍ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଟାଣୁଥା ଥିଲା । କଥାଟାର ଗୁରୁତ୍ବ ବୁଝୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପଦାର୍ଥ । ମଦ ଓ ଆଲସ୍ୟ ତାହାର ସବଂନାଶ କରିଅଛି ।’

‘ମୁଁ ତାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁନାହିଁ ।’

‘ତୁମକୁ ପସନ୍ଦ ନ କରିବାର କାରଣ ମଧ୍ୟ ତାହାର ଅଛି । ଗତ ରାତିରେ ମୁଁ ତା ସହିତ ଶୋଇଥିଲି । ମୁଁ ତାକୁ କହିଲି ପାର୍‌ଲୋ, ତୁ କାହିଁକି ବିଦେଶୀକୁ ମାରି ପକାଇଲୁ ନାହିଁ ?’

ସେ କହିଲା ‘ପିଲାର୍, ସେ ଭଲ ଲୋକଟାଏ ।’

‘ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ କହୁଥିଲି, ଏଠାରେ ହୁକୁମ କଲାବାଲା ମୁଁ ।’

ସେ ଜବାବ ଦେଲା “ହଁ ପିଲାର୍ ।” ଏହାପରେ ମୁଁ ଶୁଣି ପାରିଲି ସେ ଜାଗଉଁ କାନ୍ଦୁଅଛି । ସେ ଅତି ଡ଼ହଳି ବିକଳ ଚିତ୍କାର କାନ୍ଦୁଥିଲା ସତେ ଯେପରି କିଏ ତାହାର ଦଶଶିର ଦୁହଁ ପକାଉଅଛି ।” ମୁଁ ତାକୁ ଧରି ପଚାରିଲି “ପାର୍‌ଲୋ ତୋର କଅଣ ଘଟିଛି ।” ସେ କିଛି ଘଟିନାହିଁ ବୋଲି କହିବାରୁ ମୁଁ ଜିଦ୍ କଲି । ସେ କହିଲା ଯେ ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ତା ସହିତ ଯେପରି ବ୍ୟବହାର କରି ତାକୁ ଛୁଡ଼ିଦେଲେ ସେହିଟା ହିଁ ତାହାର ବଡ଼ ଦୁଃଖର କାରଣ । ମୁଁ କହିଲି “ତୋତେ ଛୁଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ମୋ ସହିତ ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ତୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଏଣୁ ଦୁଃଖ କଅଣ ।”

ସେ କହିଲା “ସେ କଥା ସତ ପିଲାର୍, କିନ୍ତୁ ରେକଗାଡ଼ି ଧ୍ୟାନ କଥା ମନେ କଲୁ ।” ଏହାପରେ ସେ ମୋ ପାଇଁ ଇଶ୍ବରଙ୍କ କରୁଣା କାମନା କରିଥିଲା ।”

ମୁଁ କହିଲି “ଭଣ୍ଡରଙ୍କ କଥା ଉଠାଉଛୁ କାହିଁକି ? ଆମର କଥାରେ ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ।” ସେ କହିଲା ‘ହଁ ଭଣ୍ଡର ଓ ମେଘା ମାତାଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଏକମାତ୍ର ଭରସା ।’ ମୁଁ କହିଲି ‘ଆମ ପକ୍ଷରେ ସେ ଦୁଇଟି ନଦାରଦ । ସେ କହିଲା ପିଲାଟି, ମୋତେ ମରବାକୁ ମହାଭୟ, ବୁଝି ପାରୁଛ ? ମୁଁ ସେତେବେଳେ କହିଲି ଯା, ଏଠାକୁ ଚାଲିଯା । ତୋର ମୋହର ଏବଂ ତୋ ଭୟର ଗୋଟାଏ ବିଛଣାରେ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ଏହାପରେ ସେ ଲଜ୍ଜିତ ଓ ଶାନ୍ତ ହେଲା । ମୁଁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି କିନ୍ତୁ ଦେଖୁଛି ସେ ଆଉ ମଣିଷ ହୋଇ ରହିନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କିଛି ଜବାବ ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ପୁଣି କହିଲା “ମୋ ଜୀବନରେ ବିଚାର ଭାବ ମଝିରେ ମଝିରେ ଉଠୁଛିଥାଏ କିନ୍ତୁ ସେ ଭାବଟା ପାବଲୋର ବିଚାରଭାବ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ମୁଁ ଯେତେ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ଗୁପ୍ତାଙ୍ଗରେ ଅଟଳ ରହିଥାଏ ।”

‘ମୁଁ ସେ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରୁଅଛି ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପୁଣି କହିଲା “ମୋ ବିଚାର ଭାବଟା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକର ମାର୍ଗିକ ଧର୍ମ ପରି । ଦୃଢ଼ତା ତାହା ଅତି ଉଚ୍ଚ । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋର ବହୁତ ଆଶା ଭରସା । ମୁଁ ତହିଁରେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସୀ । ମୋ ବିଶ୍ୱାସ ଏକପ୍ରକାର ଧର୍ମାନ୍ତର କହିଲେ ତଳେ ।”

‘ମୁଁ ତୋ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରୁଅଛି ।’

‘ତେବେ ତୁମର କଅଣ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରରେ ଏପରି ନିଷ୍ଠା ।’

“ହଁ ।”

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା “ଏହା ଶୁଣି ସୁଖ ହେଲା । ତୁମର ଭୟ ନାହିଁ ?”

“ମରବାକୁ ମୁଁ ଭରେ ନାହିଁ । ମୋର ଭର କର୍ତ୍ତବ୍ୟବମୁଖତା ପ୍ରତି ।”

“ଧର ପଡ଼ିବା ଭୟ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ।”

‘ନା ସେ ଭୟ ନାହିଁ । ସେ ଭୟ ଥିଲେ ଲୋକ ପାହୁଲ୍ଲକର କାମ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।’

“ଦେଖୁଛି ତମେ ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିକାର ପୁରୁଷ ।”

“ମୋଟେ ନୁହେଁ ।”

“ନୁହେଁ ? କିନ୍ତୁ ତୁମର ମୁଣ୍ଡ ଯେ ଅବଚଳିତ ।”

“କାରଣ, ମୁଁ ମୋ କାମରେ ପ୍ରାୟ ବ୍ୟସ୍ତ ରହେ ।”

“କିନ୍ତୁ ଜୀବନର ସରସତା ତୁମେ ଭଲପାଅ ନାହିଁକି ?”

“ବହୁତ ବେଶୀ ଭଲପାଏ କିନ୍ତୁ ତାହା ମୋ କାମରେ ବାଧା ଦେଇ ପାରେ ନାହିଁ ।”

“ତୁମେ ବହୁତ ମଦ ପିଇବା ମୁଁ ଦେଖିଛି ।”

“ହଁ ପିଏ, ମାତ୍ର ତଦ୍ୱାରା ମୋ କାମରେ ବାଧା ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ।”

“ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ?”

“ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଭଲପାଏ କିନ୍ତୁ ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱ ସେପରି ନୁହେଁ ।”

“ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଖାତିର କର ନାହିଁ ?”

“କରେ, କିନ୍ତୁ ମୋତେ ତ ଅନ୍ତରାଳ କରି ରଖିବା ଭଲ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ମୁଁ ଦେଖି ନାହିଁ ।”

“ମୁଁ ଭବୁଛି ତୁମେ ମିଛ କହୁଅଛ ।”

“ହୁଏତ ଟିକିଏ ମାତ୍ର ।”

“ତୁମେ ତ ମେରୁଆ ପ୍ରତି ଆସନ୍ତି ।”

“ହଁ ହଁ ତୁ ଏବଂ ବଡ଼ ବେଶୀ ।”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେ ବାଲିକାଟାକୁ ବହୁତ ପସନ୍ଦ କରେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହି ଉଠିଲେ, “ହଁ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଭଲପାଏ ।”
ଏ କଥାତକ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନ ଖୁସିରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ତାଙ୍କର କଣି ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା “ଏଲ୍‌ସୋର୍ଡୋ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ ପରେ ମୁଁ ବାଲିକାକୁ ତୁମ ସହିତ ଏକୂଟିଆ ଛାଡ଼ିଦେବି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଟିକିଏ ରହି କହିଲେ “ତାହା ଦରକାର ହେବ ନାହିଁ ।”

“ହଁ, ବାବୁ ଦରକାର । କାରଣ ସମୟ ନାହିଁ ।”

“ତା ହାତରୁ କଅଣ ଏଇଆ ଦେଖିଛ ?” ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ।

“ନା—ହାତ ଦେଖିବାର ବାଜେ କଥା ଉଠାଅ ନାହିଁ ।”

“ଏ ବନ୍ଦ୍ୟାଟି ଯେ ସଫାରର ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥିତିକାରକ ଅନ୍ୟ ଜନସମାନ ପରି ବର୍ଜନ କରିଅଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କିଛି ନ କହି ମେରୀଆ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଆଲାବାଟି ସଜାଇବା କାମ ଦେଖୁଥିଲେ । ମେରୀଆ ନିଜ ହାତ ପୋଛି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ହସିଲା । ପିଲରୁ କଥା କହୁଥିଲା ଯେ ଶୁଣି ପାରି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ଙ୍କୁ ଶୁଣି ହସିଲାବେଳେ ତାହାର ଗଣ୍ଡଦେଶ ଆରକ୍ତମ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ସ୍ତ୍ରୀଲେକଟି କହିଲା “ସୁଖ ଯେମିତି ଅଛି, ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ଅଛି । ଦିନ ପରେ ରାତି ସ୍ଥାପ୍ତବିକ । ମୋ ଅମଳରେ ଭଲେନ୍‌ସିଆରେ ଯେଉଁ ସବୁ ବଳାସିତା ଥିଲା ଆଜି ତାହା ନାହିଁ । ତେବେ କିଏ ଭିଏ ବଣକୋଳି ଗୋଟାଏ ଅଧେ ମିଳିପାରେ ।”

ସ୍ତ୍ରୀଲେକଟିର ପ୍ରଶସ୍ତ କାନ୍ଧରେ ନିଜର ବାହୁ ରଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ତୋ ପାଇଁ ମୋର ବହୁତ ଦେଖି ଚିନ୍ତା ।”

ସ୍ତ୍ରୀଲେକଟି କହିଲା ‘ରୁମେତ ଦସ୍ତର ମତେ ଜଣେ ଡନ୍ ଜୁଆନ୍ ଟେନୋରୀଆଙ୍କ ପରି ରସିକ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରିବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ଦେଖୁଛି । ହେଉ ଦେଖ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଆସୁଛି ’ ଏହି କଥା କହିଲାବେଳେ ସ୍ତ୍ରୀଲେକଟି ପ୍ରକ୍ତନ୍ତ ସ୍ନେହରେ ବିଚିତ୍ର ହୋଇପଡ଼ିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ମେରୀଆ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଜାଗାକୁ ଗଲେ । ତାଙ୍କ ଆସିବା ମେରୀଆ ଦେଖିଲା । ତାହାର ଆଖି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଏବଂ ଶ୍ରୀବା ଓ ଗଣ୍ଡ ଆରକ୍ତମ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ତାଙ୍କୁ ‘ହୋଇଲ ଟିକି’ ସମ୍ବୋଧନ କରି ମୁହଁରେ ଚୁମ୍ବା ଖାଇଲେ । ମେରୀଆ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଗାଢ଼ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ହର୍ଷସ୍ପନ୍ଦ କଲା ।

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଏତେବେଳିଯାଏ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସି ସିଗ୍ରେଟ ଟାଣୁଥିଲା । ସେ ଠିଆ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରି ନିଜର ବନ୍ଧୁକୁ ଉଠାଇ ବାହାରିଗଲା । ଗଲାବେଳେ ପିଲରୁ କହିଲା ‘ଦେଖ ମୁଁ ନିଜ ଲେକଭଲି କହୁଛି । ଏକଥା ମୁଁ ପସନ୍ଦ କରୁନାହିଁ । ତୁମେ ବାଲିକାର ଯନ୍ତ୍ର ନେବା ଉଚିତ ।’

ପିଲରୁ କହିଲା “ହଁ ମୁଁ ନେଉଛି । ଏହି ସାଥୀ ତାହାର ନୂତନ ପ୍ରେମିକ ।”

ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ କହିଲା “ଯଦି ଏହାହିଁ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେମାନେ ବିବାହ ନିମିତ୍ତ ଚାଲିବକ୍ ତେବେ ତାଙ୍କର ମିଳାମିଶାରେ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ ।”

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା “ଶୁଣି ଖୁସି ହେଲି ।”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଖୁସି । ନମସ୍କାର ପିଲାଟୁ ।”

“କୂଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?”

“ପ୍ରତିଷ୍ଠିତେକୁ କୁଟି ଦେବା ପାଇଁ ଉପର ଘାଟିକୁ ଯାଉଛୁ ।”

ସେ ବାହାରକୁ ଆସନ୍ତେ ତାହାର ଗନ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ।

ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ ଗାନ୍ଧୀର ଭାବରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲା ବୋଲି କହିଲା ।

“ଧେରୁ ତୋ କାମ ମୁହଁରେ ନିଆଁ ।” ଏହାପରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକକୁ ଛୁନିଲେଇ କରି ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା ‘ମୁଁ ଯେଉଁ ଚୁଲୁ ପାଉଁଶ ଜଗିବା କଥା ତାହା କାହିଁ ?’

‘ପିଲାଟୁ କହିଲା ‘ଶୁଦ୍ଧା ଭିତରେ ଦୁଇଟା ବସ୍ତାରେ ଅଛି । ତୋ ଅଶ୍ଳୀଳ କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ମୁଁ ବେତଥା ହୋଇଗଲିଣି ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଜବାବ ଦେଲା ‘ତୁ ବେତଥା ହେଲେ ମୋ କୁଳ ନ ଭାସିଗଲା ।’

ପିଲାଟୁ ନ ଶୁଣି କହିଲା ‘ହଉ ତେବେ ତୁ ତୋ ଗାତକୁ ଯା ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା—ଆଲୋ, ତୋ ମାଆ ମରୁ ।’

ଅପମାନଟା ସ୍ଥେନଦେଶୀୟୁ ଭାଷାରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତସ୍ତରକୁ ଆସିଲେ ଶବ୍ଦ ବା ଫିୟା କେବଳ ଇଚ୍ଛା ତରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ । ପିଲାଟୁ ସେହି ଇଚ୍ଛା କଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ତୋ ମା ନଥିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଢ଼ାସୁରେ ପଚାରିଲା ‘ସେମାନେ କଅଣ କରୁଛନ୍ତି ?’

ପିଲାଟୁ କହିଲା “ସେମିତି କିଛି ନୁହେଁ । ଆମେତ ଯେତେ ହେଲେ ବସନ୍ତ କାଳର ପ୍ରାଣୀ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ‘ପ୍ରାଣୀ’ ଶବ୍ଦଟା ବଡ଼ ମନକୁ ପାଇଲା । ସେ କହି ଉଠିଲା ‘ହଁ ପ୍ରାଣୀ, ପ୍ରାଣୀ ଅଛି ତୁ ହେଲୁ ବେଶ୍ୟାର ଚିଅ । ମୋତେ ବସନ୍ତକାଳର ରକ୍ତ ମଦନ କଥା ଶୁଣାଉ ।’

ପିଲର ତା କାନ୍ଧ ଆପୁଡ଼ି ଦେଇ ଠୋ ଠୋ କରି ହସି କହିଲା “ତୋ ଗାଳିଗୁଡ଼ାକ ଏକା ରକମର । କିଛି ନୂଆ କଥା ନାହିଁ । ତେବେ ସେଥିରେ ଟାଣ ପଣ ରହିଛି । ତୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦେଖିଥିଲୁ ତ ?”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଓଠ କାମୁଡ଼ି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲା “ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଇଞ୍ଜିନ ଗୁଡ଼ା ଫାଟିଯାଉ ।”

ପିଲର କହିଲା “ଇସ୍ପେ ଗୋଟାଏ କଥା ପରି କଥା ହେଲା । କିନ୍ତୁ କାମଟା ବଡ଼ କଠିନ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ଏତେ ଉଚ୍ଚରୁ ସୁଦ୍ଧା ଯମପୁରର କୋଲାହଳ । ତଥାପି ବଦ୍ରୁପ କରିବା ମନ ନୁହେଁ ।”

ସ୍ତ୍ରୀଲେକଟି କହିଲା “ହଁ, ବଦ୍ରୁପ କରିବା ବରଂ ଭଲ । ତୁ ଭଲ ଲୋକଟାଏ ଏବଂ ତୋ ଥକା ସୁଦ୍ଧା ଟାଣୁଆ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ପିଲର, କଅଣ ଗୋଟାଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ଏହା କଅଣ ସତ୍ୟ ? ତୋତେ କେମିତି ଲାଗୁଛି ?”

ଅଧିକ ଖରାପ ଆଉ କଅଣ ହୋଇପାରେ ? ବହୁତଗୁଡ଼ାଏ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଗଲ ଆଉ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପରି ଭୟରେ ଗୁମିଆ ହେଇ ଯାଇଅଛି ?”

“ଧେଉ । କଅଣ ଯୋଗାଡ଼ ଚାଲିଅଛି କହ ।”

ପିଲର କହିଲା “ଏ ଯେଉଁ ଟୋକାଟା ପୋଲ ଧ୍ବଂସ ପାଇଁ ଆସିଛି ସେଥିରୁ ମନେହୁଏ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପକ୍ଷରୁ ଆକ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ କରିବାର ଯୋଗାଡ଼ ଚାଲିଅଛି । ଏସବୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦେଖି ମନେ ହୁଏ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ପ୍ରତିଆକ୍ରମଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜର ବଡ଼ମା କାହିଁକି ?”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ବହୁତ କିଛି ନିବୋଧ କାମ ଘଟୁଅଛି, ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ଅନ୍ତସ୍ଥାନ ମୂର୍ଖତା ତାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟ କରୁଅଛି ।”

ପିଲର ଜବାବ ଦେଲା “ନିସନ୍ଦେହ, ନରୁବା ଆମେ ଏଠାରେ ନଥାନ୍ତୁ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ହଁ । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ହେଲୁ ଏହି ମୂର୍ଖତାରେ ସିଙ୍ଗିଗୁଡ଼ା ଖାଉଅଛୁ । କିନ୍ତୁ ପାର୍ବଲେ ବହୁତ ଜାଣିଲା ଲୋକ । ସେ ବଡ଼ ଚାଲୁଛି ।”

“ଏକଥା କାହିଁକି କହୁଅଛୁ ?”

“ଏମିତି କହୁଲି ।”

‘ଏବେ ଏତକ ଜାଣିରଖ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁଲୁଣିରେ ରକ୍ଷା ପାଇବା ବେଳ ଗଲଣି । ବୁଝିବା ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ପର୍ବଲେର ଲେପ ହୋଇଅଛି ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହୁଲି “ମୁଁ ବୁଝୁଛି । ଆମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁକି ଆମକୁ ଜିଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଜିଣିବା ପାଇଁ ପୋଲଟା ଧ୍ୟାୟ କରିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ପର୍ବଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେ ଭାର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଗୁଲୁଣ ଦେଖାଯାଉଛି ।”

ପିଲର କହୁଲି “ମୁଁ ଉଣା ଗୁଲୁଣ ନୁହେଁ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହୁଲି “ନା ତୁମେ ଗୁଲୁଣ ନୁହେଁ, ତୁମେ ସାହସୀ, ତୁମେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ, ତୁମେ ଦୃଢ଼, ତୁମର ଅନ୍ତଃଦୃଷ୍ଟି ଅଛି, ବିଚାରବୃତ୍ତି ଏବଂ ହୃଦୟବତ୍ତା ମଧ୍ୟ ଅଛି କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଗୁଲୁଣ ନୁହଁ ।”

ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତୀତ ଭାବରେ ପିଲର ପଚାରିଲେ “ତୁ ଏହା ବିଶ୍ୱାସକରୁ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ?”

“ହଁ ପିଲର ।”

ପିଲର କହୁଲି “ଟୋକାଟା ଭାରି ଗୁଲୁଣ, ଧୀର ସ୍ଥିର । ତା ମୁଣ୍ଡ ଖୁବ୍ ଅଣ୍ଟା ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହୁଲି “ହଁ, ସେ ନିଜ କାମ ଭଲକରି ଜାଣିଥିବ ନଚେତ ତାଙ୍କୁ ଏହି କାମରେ ସେମାନେ ପଠାଇ ନଥାନ୍ତେ । ସେ ଗୁଲୁଣ ବୋଲି ମୁଁ କହିପାରିବି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ପର୍ବଲେ ଯେ ଗୁଲୁଣ ଏହା ମୁଁ ଜାଣେ ।”

“ଗୁଲୁଣ ହୋଇ ଫଳ କଅଣ, ତାହାର ଭୟ ଏବଂ ଯୁକ୍ତି କରିବାରେ ଅନୁଭୂତ ତାଙ୍କୁ ଅପଦାର୍ଥ କରି ପକାଇଛି ।”

“ତଥାପି ସେ ଗୁଲୁଣ ।”

“ତୁ କଅଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁ ?”

“କିଛି ଗୁହେନା । ମୁଁ ଟିକିଏ ବୁଦ୍ଧିର ସହଜ ବିଚାର କରୁଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଭାବରେ ଆମକୁ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୋଲଟା ଧ୍ୟାୟ କରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମକୁ ଏହି ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ିବାକୁ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବା

ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ପରେ କେଉଁଠାକୁ ଯିବା ଏବଂ କିପରି ଯିବା ତାହା ଜାଣି ରଖିବା ଉଚିତ ।”

“ତାହା ତ ସ୍ବାଭାବିକ ।”

“ଏ କାମରେ ପାବ୍‌ଲୋ ସମ୍ମତ । ଅତି ଦକ୍ଷତାର ସହୃଦ ଏହା କରିବାକୁ ହେବ ।”

“ମୋର ଯେ ପାବ୍‌ଲୋ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ ।”

“କିନ୍ତୁ ଏତିକି ପାଇଁ କରିବାକୁ ହେବ ।”

“ନା, ସେ କେତେ ଅଧୋପାତକୁ ଯାଇଅଛି ତୁ ଜାଣୁନାହିଁ ।”

“ସେ ଯାହାହେଉ, ଏ କାମଟା ଗୁଲ୍ୟାଖି ସହୃଦ ନ କଲେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଧ୍ୟୁସ ପାଇଯିବୁ ।”

ପିଲାର୍ ଜବାବ ଦେଲା “ଆଜି ଦିନସାରା ପଡ଼ିଛି, ମୁଁ ଏକଥା ଚିନ୍ତାକରି ଦେଖିବି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ପୋଲ କାମଟା ସେ ଟୋକାର । ସେ କାମ ତାକୁ ଭଲ ଜଣା । ଟ୍ରେନ୍ ଧ୍ୟୁସ ଯେପରି ସୂକ୍ଷ୍ମରୂପରେ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ତୁ ମନେ ପକାଇଲେ ବୁଝିବୁ ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ହଁ, ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଟ୍ରେନ୍ ଧ୍ୟୁସର ଖସଡ଼ା ଗଢ଼ି ନେଇଥିଲେ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ତୁ ଶକ୍ତି ଓ ନିଷ୍ଠା ସପକ୍ଷରେ; ପାବ୍‌ଲୋ ଏଠାରୁ ଗୁଲ୍ୟାଖି ସପକ୍ଷରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାକୁ ଏ ସବୁ ବିଷୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କର ।’

‘ତୁ ତ ବେଶ୍‌ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ।’

‘ହଁ ମୁଁ ବୁଦ୍ଧିମାନ କିନ୍ତୁ ପାବ୍‌ଲୋ ମୋଠାରୁ ଗୁଲ୍ୟାଖି ।’

‘କିନ୍ତୁ ସେ ଯେ ଡରରେ ଅଛି । ଏହା ସହେବ ତାକୁ—’

‘ହଁ ଏହା ସହେବ ତାକୁ ତାକୁ କାମରେ ଲଗାଇବାକୁ ହେବ ।’

‘ପୋଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୋ ଧାରଣା କଅଣ ?’

ଏହା ଯେ ଆବଶ୍ୟକ ମୁଁ ଜାଣେ । ଆମକୁ ଦୁଇଟା କାମ କରିବାକୁ ହେବ । ଗୋଟାଏ ହେଉଛି ଏଠାରୁ ପଳାଇବା ଏବଂ ଅନ୍ୟଟା ହେଉଛି ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିଣିବା । ଜିଣିବା ପାଇଁ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

‘ପାବ୍‌ଲୋ ଯଦି ଗୁଲାଶ ତେବେ ଏତକ ନରୁଏ ଛୁ କାହିଁକି ?’

‘ନିଜ ଦୁର୍ବଳତା ଯୋଗୁଁ ସେ ଗୁଡୁଅଛି ଯାହା ଯେମିତି ଗୁଲି ଯେମିତି ଗୁଲୁ । ସେ ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦିବାତ୍ୟାରେ ନିଜ ଦୁର୍ବଳତା ଯୋଗୁଁ ପଡ଼ି ରହିବାକୁ ଚାହେଁ । ଏଣେ କିନ୍ତୁ ନଦୀ ବହୁଛି । ପରିସ୍ଥିତି ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ ସେ ନିଜର ଗୁଲାଶି ପଣ ଦେଖାଇବ ।’

‘ତେବେ ଟୋକାଟା ପାବ୍‌ଲୋକୁ ନମାରି ଭଲ କରିଅଛି ।’

‘ଗିପ୍‌ସିଟା ମୋତେ ପାବ୍‌ଲୋକୁ କାଲି ମାରି ପକାଇବାକୁ କହୁଥିଲା । ସେଟା ଗୋଟାଏ ପଶୁ ।’

‘ତୁ ମଧ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଜନ୍ତୁ, ହେଲେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ।’

‘ଆମେ ଦୁହେଁ ବୁଦ୍ଧିମାନ କିନ୍ତୁ ପାବ୍‌ଲୋର ସ୍ବାଭାବିକ ଦକ୍ଷତା ଅଛି ।’

‘କିନ୍ତୁ ତା ସହିତ ରହିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ହେଲାଣି । ସେ କେତେ ନଷ୍ଟ ହେଲାଣି ତୁ ଜାଣିନାହୁଁ ।’

‘ହଁ, ତଥାପି ତାହାର ଦକ୍ଷତା ଅଛି । ଦେଖ୍ ପିଲାର୍, ଯୁଦ୍ଧ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ତୁମର ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଏକାନ୍ତ ଲୋଡ଼ା କିନ୍ତୁ ଜୟଲାଭ ପାଇଁ ସରଞ୍ଜାମ ଓ ଦକ୍ଷତା ଆବଶ୍ୟକ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା ‘ମୁଁ ଏସବୁ କଥା ଚିନ୍ତାକରି ଦେଖିବି । ତେର ହୋଇ ଗଲାଣି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବା କଥା ।’ ଏହାପରେ ବଡ଼ ପାଟିରେ କହିଲା ‘ଇଂରେଜ୍, ଆସ ଯିବା ।’

ଦିଶମ ପରୀକ୍ଷା

ରବିର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନ୍ ଓ ମେରିଆକୁ ପିଲାର୍ କହିଲା, ‘ଆସ ଏଇଠି ବସି ବିଶ୍ରାମ ନେବା ।’

‘ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଲୋକଟା ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରିଯାରିଲେ ‘ବିଶ୍ରାମ ନେବା’ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି କହିଲା ‘ଦେଖାତ ହେବ, ଏତେ ତରବର କାହିଁକି ? ବସ, ବିଶ୍ରାମ ନଅ ।’

‘ଗୁଲ, ଚୁଡ଼ାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ବିଶ୍ରାମ କରିବା’ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ।

‘ମୁଁ ବିଶ୍ରାମ କରିବି ବୋଲି କହି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଜଣକ ଝରଣା କୁଳରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ବାଲିକାଟି ତା ପାଖରେ ଘାସ ଉପରେ ବସିଗଲା । ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଖରା ପଡ଼ିଥାଏ । କେବଳ ମାତ୍ର ଜର୍ଜାନ୍ ଠିଆ ହୋଇ ଉଚ୍ଚ ପାହାଡ଼ ନାସିର ପଡ଼ିଆକୁ ଏବଂ ସେଠାରେ ବହୁ ଯାଉଥିବା ନିର୍ମଳ ଝରଣାଟିକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ । ପାଦତଳେ ତାଙ୍କର ଅସଂଖ୍ୟ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୁଳ୍ମ । ପଡ଼ିଆର ନିମ୍ନ ଅଂଶରେ ହଳଦିଆ ବଣ୍ୟ ଗଛ ଭେଦ କରି ବଡ଼ ବଡ଼ ଡେମା ପଥର ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଥାଏ । ତଳଆଡ଼େ ଦେବଦାରୁ ଗଛର କୁଣ୍ଡ ସୀମାରେଖା ।

‘ଏଠାରୁ ଏଲ୍‌ସୋର୍ଜୋର ଆଡ଼ିଆ କେତେଦୂର ହେବ’ ସେ ପଚାରିଲେ ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା ‘ବେଶୀ ଦୂର ନୁହେଁ, ଖୋଲା ଜାଗା ଆରପଟେ ଅନ୍ୟ ଉପତ୍ୟକାରେ ନଦୀ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ବଣ ଭିତରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବସିପଡ଼ି ସେହି ବଡ଼ କଥା ଭୁଲିଯାଅ ।’

‘ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖାକରି କାମ ସାରିବାକୁ ଚାହେଁ ।’

‘ମୁଁ ମୋ ଗୋଡ଼ ଧୋଇବାକୁ ଚାହେଁ’ ଏହା କହି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଗୋଡ଼ରୁ ଲୁହା ଫିଟାଇ ମୋଟା ଭଲ ମୋଟା କାଢ଼ି ଡାହାଣ ଗୋଡ଼ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇ ହଠାତ୍ କହି ଉଠିଲା ‘ଆରେ ବାପରେ ଭାରି କାଲୁଆ ପାଣି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ଆମର ଘୋଡ଼ାରେ ଆସିବା ଉଚିତଥିଲା ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କହିଲା ‘ନା, ଏମିତି ମୋତେ ଭଲ । ମୁଁ ଏତକ ପାଇପାରୁ ନଥିଲି । ଆଉ, ତୁମର କଅଣ ହେଲାକ ?’

‘ମୁଁ ଖାଲି ତରବର ହେଉଛି ନଚେତ୍ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ।’

ତେବେ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ରୁହ । ବହୁତ ସମୟ ଅଛି । ଆଜିକା ଦିନଟା ବଡ଼ ଚମକାର, ବଣରୁ ବାହାରି ଆସିବାରୁ ମୋ ମନଟା ବଡ଼ ଖୁସି । ବଣରେ ରହି ରହି ଲୋକର ମନ ଯେ କଅଣ ହୋଇଯାଏ ତୁମେ କଲ୍‌ଜନା କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ବଣରେ ରହି ବିରକ୍ତ ହୋଇନାହିଁ ।’

ବାଳିକା କହିଲା ‘ମୋତେ ବଣ ଭଲ ଲାଗେ ।’

‘କଅଣଟା ସେଥିରେ ଭଲ ?’

‘ଦେବଦାରୁ ଗଛର ଗଛ, ମୂନିଆ ପହଗୁଡ଼ିକର ଗୋଡ଼ରେ ଫୋଡ଼ିହେବା ଖୁସି, ଗଛ ଅଗରେ ପବନର ସଞ୍ଚାର ଏବଂ ଡାଲର ମଟମଟ ଶବ୍ଦ ସବୁ ମୋତେ ଭଲ ଲାଗେ ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ତୋତେ ସବୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଟିକିଏ ଭଲ ରାନ୍ଧି ଜାଣିଲେ ଯେ କେହି ପୁରୁଷ ତୋତେ ଆଗ୍ରହରେ ଗ୍ରହଣ କରିବ । କିନ୍ତୁ ଦେବଦାରୁ ଗଛ ବଣ ଅସହ୍ୟ । ତୁ ତ କେବେ ବିର୍, ଓକ୍ କିମ୍ବା ବାଦାମ ବଣ ଦେଖିନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ବଣରେ ବିଭିନ୍ନ ଖଇ ଆଇ ତହିଁର ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୁଝି କରିଥାଏ କିନ୍ତୁ ଦେବଦାରୁ ବଣ ଅତି ଅସହ୍ୟ । କଅଣ କହୁଛ ଇଂରେଜ ?’

‘ମୋତେ କିନ୍ତୁ ଦେବଦାରୁ ଗଛ ଭଲ ଲାଗେ ।’

‘ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ତୁମ ଦୁହେଁ ଏକମତ । ମୋତେ ମଧ୍ୟ ଦେବଦାରୁ ଭଲ ଲାଗେ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବହୁକାଳ ତା ଭିତରେ ରହିଲିଣି । ଅଧିକନ୍ତୁ ପାହାଡ଼ଗୁଡ଼ା ଦେଖି

ଦେଖି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ଗଲିଣି । ପାହାଡ଼ରେ କେବଳ ଦୁଇଟି ମାର୍ଗ, ଚଢ଼ିବା କିମ୍ବା
ଉଡ଼ିବା । ଉଡ଼ିଲେ ପଡ଼ିବ ରାସ୍ତା ଏବଂ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ସହର ।’

‘ତୁ କେବେ କେବେ ସେଗୋଡ଼ିଆକୁ ଯାଉ ?’

‘ଏଇ ମୁହଁ ନେଇଯିବ ? ଏ ମୁହଁଟା ସମସ୍ତେ ଚିହ୍ନିଲୁ । ମେରଥା, ତୁ କୁଣ୍ଡିତ
ହେଲେ କିପରି ବୋଧ କରିବୁ ?’

‘ତୁ ତ କୁଣ୍ଡିତ ନୋହୁ ।’

‘ନୁହେ ! ମୁଁ ଜନ୍ମରୁ କୁଣ୍ଡିତ । ସାରା ଜୀବନ ମୁଁ କୁଣ୍ଡିତ । ଇଂରେଜ
ତୁମେ ତ ମାଇକିନିଆଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କିଛି ଜାଣନାହିଁ । ତୁମେ କହିପାରିବ କୁଣ୍ଡିତ
ସ୍ତ୍ରୀଲୋକର ମନ କଥା ? ସାରାଜୀବନ କୁଣ୍ଡିତ ବୋଲି ଚଳିଆସି ନିଜ ମନରେ ସୁନ୍ଦର
ବୋଲି ଭାବିବା କିପରି ଲାଗେ କହି ପାରିବ ?’ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଟି ପାଖରେ ବୁଡ଼ାଇ ସେ
ପୁଣି କହିଲା ‘ବାପରେ ଭାରି କାଲୁଆ । ସେହି ଧୂସର ଖଞ୍ଜନ ପକ୍ଷୀକୁ ଚାହିଁ ।’
ଝରଣାର ଉପରଆଡ଼େ ଖଣ୍ଡିଏ ପଥର ଉପରେ ପକ୍ଷୀଟା ବସୁଥାଏ ଓ ଉଡ଼ୁଥାଏ ।
କହିଲା ‘ଏ ପକ୍ଷୀଗୁଡ଼ାକ କିଛି କାମର ନୁହେ । ତାଙ୍କର କାକଲି ନା ମାଂସ କିଛି ଭଲ
ନୁହେ । ଖାଲି ତଳ ଉପର କରି ଲାଞ୍ଜି ହୁଲାଇ । ଇଂରେଜ, ମୋତେ ଖଣ୍ଡେ ସିଗ୍ରେଟ୍
ଦିଅ ।’ ସିଗ୍ରେଟ୍ ନେଇ ସେ ପକେଟରୁ ଚକମକି କାଢ଼ି ନିଆଁ ଲଗାଇ ଟାଣିଲା ଏବଂ
ମେରଥା ଓ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ ଅନାଇଲା ।

ନାକବାଟେ ଧୂଆଁ ଗୁଡ଼ି କହିଲା ‘ଜୀବନ ବଡ଼ କୌତୁହଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ମୁଁ ପୁରୁଷ
ହୋଇଥିଲେ ଭଲ ପୁରୁଷଟାଏ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ମାତ୍ର ମୁଁ ଜଣେ କୁଣ୍ଡିତ ମହିଳା । ତଥାପି
ବହୁ ଲୋକ ମୋତେ ଭଲ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରିଥିଲି । ଏହାହିଁ
ମଜାର ବିଷୟ । ଶୁଣ ଇଂରେଜ, ମୁଁ କୁଣ୍ଡିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମୋତେ ଭଲ କରି ଚାହିଁ
ଦେଖିଲ ?’

‘ତୁ ତ କୁଣ୍ଡିତ ନୋହୁ ?’

‘ମୋତେ ମିଛ କୁହନା । ହସି ହସି କହିଲା ‘ମଦ ନିଶା କଅଣ ଲାଗିଲାଣି ?
ନା ନା ମୁଁ ଅଟ୍ଟାରେ କହୁଥିଲି । ସେ କେତେ କୁଣ୍ଡିତ ଦେଖିଲ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରେମ ମଣିଷକୁ
ଅନ୍ଧ କରି ପକାଏ । ସେହି କାରଣରୁ ନିଜେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ଧ କରିଦେବ ।
ସେଇଠୁ ଦିନେ ହଠାତ୍ ନିଜର କୁଣ୍ଡିତ ରୂପ ଆଖିରେ ପଡ଼ିଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରେମିକର ମଧ୍ୟ

ଅଳ୍ପପୁଟୁଳି ଖସିଯାଏ । ତା'ପରେ ପ୍ରେମିକର ରୂପର ମୋହ ଉଭେଇଯାଏ ଏବଂ ସେ କରଛଡ଼ା ଦିଏ । ବୁଝିଲୁ ତ ?

ମେଣଥା କହିଲା ‘ତୁ ତ ପ୍ରକୃତରେ କୁଣ୍ଡିତ ନୋହୁ ?’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ହୃଦୟଦ୍ୱାରା ନକର ବୁଝିଦ୍ୱାରା ବଞ୍ଚର କର । ମୁଁ ତୋତେ ଦରକାରୀ କଥା କହୁଅଛି ଶୁଣିଥା । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ଇଂରେଜ ଶୁଣିନିଅ ।’

‘ହଁ, କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯିବା ଯେ ?’

ପିଲାର ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷକ ପୁସ୍ତକ୍ତୁ ବୁଝାଇଲା ଭଲ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା ‘ମୁଁ ଏଠାରେ ଭଲ ବୋଧ କରୁଅଛି । କିଛିକାଳ ପରେ ତୁ ମୋପରି କୁଣ୍ଡିତ ହୋଇଗଲେ ହେଁ ଦିନାକେତେ ନିଜର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ-ବୋଧ ବଳାୟୁ ରଖିବୁ, ବରଂ ତାହା ବେଶୀ ହେବାକୁ ଲାଗିବ । ଆଉ ଜଣେ କେହି ସୁରୁଷ ତୋତେ ଦେଖି ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଲି ମନେ କରିବ । ଏମିତି ଯୌବନରେ ଦିନାକେତେ ଗୁଲିବ । ଜଣକ ମୋହ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ଆଉ ଜଣେ ମୁଗ୍ଧ ହେବ । ଶେଷକୁ ଦିନେ ଏ ସବୁ ଅତୀତ ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ ହେବ ଏବଂ ତୁ ମୋ ପରି ନିଜର ଉଲ୍ଲାସ କୁଣ୍ଡିତତାରେ ପ୍ରକଟିତ ହେବୁ । ତେବେ ଭାଗ୍ୟର କଥା ଏତିକି ଯେ ତୁ ପ୍ରକୃତରେ କୁଣ୍ଡିତ ନୋହୁ ।’

ମେଣଥା କହିଲା “ହଁ, ମୁଁ ଅସୁନ୍ଦର ।”

“ତାଙ୍କୁ ପଚାରି ଦେଖିଲୁ । ପାଣିରେ ଗୋଡ଼ ବୁଡ଼ାନାହିଁ, ଗୋଡ଼ ଖିଲଧର ଯିବତ ।”

ମେଣଥା କହିଲା “ଯଦି ରବର୍ଟ୍ସ ଯିବାକୁ କହନ୍ତି ତେବେ ଆମେ ଯିବା ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଟୋକିର କଥା ଶୁଣ । କିଲୋ ଏଥିରେ ତୋ ରବର୍ଟ୍ସର ଯେତିକି ସ୍ୱାର୍ଥ ଅଛି ମୋର ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଅଛି । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ କହୁଛି ଯେ ଏଠାରେ ବିଶ୍ରାମ କରିବାଦ୍ୱାରା ମୁଁ ଭଲବୋଧ କରୁଅଛି ଏବଂ ବହୁତ ସମୟ ଅଛି ସେତେବେଳେ ତରବର ହେବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ ମୁଁ କଥା କହିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରେ । ଏହାହିଁ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ୟ ପଟ୍ଟା ନତେଜ୍ ନିଜର ମନ ଭୁଲାଇବା ପାଇଁ ଅତି କି ଉପାୟ ଅଛି ? ମୋ କଥା କଅଣ ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ଇଂରେଜ ?”

“ତୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବରେ କଥା କହୁଅଛୁ ସତ, ମାତ୍ର ତହୁଁ ଅଧିକ ଜରୁରୀ କାମ ମୋର ଅଛି । ଏହି ସୁନ୍ଦର ଓ କୁଣ୍ଡିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅପେକ୍ଷା ସେଟା ମୋର ଅଧିକ କାମ୍ୟ ।”

“ତେବେ ଆସ ତୁମ ମନକୁ ଘେନିଲ ଭଳି ବିଷୟରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ।”

“ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭବେଳେ ତୁ କେଉଁଥିଲୁ ?”

“ମୋ ଗ୍ରାମ ଆଭୁଲଠାରେ ।”

“ପାବ୍ଲୋ କହୁଥିଲୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଆଭୁଲରୁ ଆସିଛି ।”

“ମିଛ କଥା । ସେ କୌଣସି ବଡ଼ ସହରର ଅଧିବାସୀ ବୋଲି କହିବାକୁ ଲାଗିଥିବ ।” ସେ ଅମୁକ ସହରର ବାସିନ୍ଦା ବୋଲି ଗୋଟିଏ ସହରର ନାମ କହିଲା ।

“ତା ପରେ କଅଣ ଘଟିଥିଲା ?”

“ବହୁତ କିଛି । ସବୁଜନ କୁଣ୍ଠିତ । ଗୌରବାବହ କାମତକ ମଧ୍ୟ କୁଣ୍ଠିତ ଥିଲା ।”

‘ମୋତେ ସେ କଥା କୁହ ।’

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଜବାବ ଦେଲା ‘ତାହା ପାଶବିକ କାହାଣୀ । ବାଲିକାଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ମୁଁ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହେଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ହଉ ମୋତେ କୁହ । ବାଲିକା ପକ୍ଷରେ ଯଦି ଶୁଣିବା ଅନୁଚିତ ତେବେ ସେ ଶୁଣିବ ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍‌ର ହାତ ଧରିପକାଇ ମେରଥା କହିଲା ‘ମୁଁ ଶୁଣି ପାରିବି । ଏମିତି କିଛି କଥା ନାହିଁ ଯାହା ଶୁଣିଲେ ମୋର କ୍ଷତ ଘଟିବ ।’

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ତୁ ଶୁଣିପାରିବୁ କି ନାହିଁ ସମସ୍ୟା ତାହା ନୁହେଁ, ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ମୁଁ ତୋତେ ଶୁଣାଇ ଶୁଣାଇ କହି ପାରିବି କି ନାହିଁ । ଶୁଣିଲେ ତୁ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବୁ ।’

ମେରଥା କହିଲା ‘କାହାଣୀ ଶୁଣି ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବି ନାହିଁ । ଆମର ଯାହା ଘଟିଯାଇଛି ସେହିକଥା ଶୁଣିଲେ ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବି ଏପରି କାହିଁକି ଭବିଷ୍ୟ ?’

‘ତେବେ ଇଂରେଜ ତୁମେ ଖରାପ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବ ?’

‘କହିପାରି ପାରୁନା ନଥ ।’

‘ନା ଇଂରେଜ, ମୁଁ ରହସ୍ୟ କରୁନାହିଁ । ଆନ୍ଦୋଳନର ଆରମ୍ଭ ତୁମେ କୌଣସି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହରରେ ଦେଖିଥିଲୁ ?’

‘ନା’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ।

‘ତେବେ ତୁମେ କିଛି ଦେଖିନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାର୍ଲମେଣ୍ଟର ଅଧୋଗତ ଦେଖୁଅଛ । କିନ୍ତୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭବେଳେ ତୁମେ ପାର୍ଲମେଣ୍ଟ ଦେଖିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।’

ଏହାପରେ କହିବା ନ କହିବା ନେଇ କିଛି ବାଦାନ୍ତବାଦ ହେଲା ପରେ ପିଲର୍ କହିଲା ‘ହଉ ମୁଁ କହୁଅଛି । ଯଦି କେଉଁ କଥାରେ ତୋତେ କଷ୍ଟ ଲାଗେ ତେବେ ସେକଥା ମୋତେ କହିଦେବୁ ମେରିଆ ।’

ମେରିଆ କହିଲା ‘ଖରାପ ଲାଗିଲେ ମୁଁ ଶୁଣିବି ନାହିଁ । ବହୁତ କଥା ମୁଁ ଜାଣେ । ଏହା ଆଉ କି ଅଧିକ ଖରାପ ହୋଇପାରେ ।’

‘ହଁ ହୋଇପାରେ । ହଉ ମୋତେ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ସିଣ୍ଡେଟ ଦିଅ ଇଂରେଜ ।’

ଝରଣା କୁଲର ବୁଦ୍ଧା ଗଛକୁ ଆଉଜି ମେରିଆ ବସିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଡ଼ିଆରେ ଲମ୍ବ ହୋଇ ଚିତ୍ ଶୋଇଗଲେ । ମୁଣ୍ଡଟା ସେ ଗୋଟାଏ ବୁଦ୍ଧାରେ ରଖିଲେ । ସେ ହାତ ବଢାଇ ମେରିଆର ହାତ ଧରି ଗଛ ଉପରେ ସାଉଁଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମେରିଆ ହାତ ମେଲାଇ ତାଙ୍କ ହାତ ପାପୁଲିରେ ମିଶାଇଲା ।

ପିଲର୍ ଆରମ୍ଭ କଲା ‘ଏହା ସେହିଦିନ ବଡ଼ସକାଳର କଥା ଯେଉଁଦିନ ପ୍ଲୁଉଣୀର ନାଗରିକ ବାହନ ଆସ୍ତ୍ରସମର୍ପଣ କଲେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ତୁମେ ପ୍ଲୁଉଣୀ ଆବମଣ କରୁଥିଲୁ ?’

‘ପାର୍ଲମେଣ୍ଟ ଅନ୍ଧାରରେ ତାକୁ ଘେରି ପକାଇ, ଟେଲିଫୋନ୍ ତାର କାଟି ଗୋଟାଏ ପାଖ କାନ୍ଥତଳେ ଡାକନାମାଇଟ୍ ଥୋଇ ସିଭିଲ୍ ଗାର୍ଡ଼୍ସ ଆସ୍ତ୍ରସମର୍ପଣ କରିବାକୁ କହିଲା । ସେମାନେ ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । ସକଳା ହେଲାବୁ ସେ ଡାକନାମାଇଟ୍ ଫୁଟାଇ ଗୋଟାଏ ପାଖ କାନ୍ଥ ଉଡ଼ାଇ ଦେଲା । ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଲା ।’ ଜଣ ସିଭିଲ୍ ଗାର୍ଡ଼ ମଲେ, ୪ ଜଣ ଆହତ ହେଲେ ଏବଂ ୪ ଜଣ ଧରାଦେଲେ ।’

‘ଆମେ ସମସ୍ତେ ଛାତ ଉପରେ, ତଳେ ଏବଂ କାନ୍ଥ ଓ କୋଠା କଡ଼ରେ ଥିଲୁ । ବିସ୍ଫୋରଣଜନିତ ଧୂଳିରାଶି ସେତେବେଳେଯାଏ ଆକାଶରେ ବହୁ ଉପରକୁ ଘୋଟିଥାଏ । ପବନ ନଥାଏ ବୋଲି ଧୂଳି ସେମିତି ରହୁଥାଏ । ଆନ୍ତ୍ରମାନେ ଭଙ୍ଗା

କାହ୍ନୁବାଟେ ଗୁଲି ଚଳାଉଥିଲୁ । ଭିତରୁ ମଧ୍ୟ ରାଜଫଲ୍ ଫୁଟୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ଧୂଆଁ ଭିତରେ ଆଉ ମାର ନାହିଁ ବୋଲି ଚିତ୍କାର ଶୁଣିଲୁ । ୪ ଜଣ ସିଭିଲ୍‌ଗାର୍ଡ୍ ହାତ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ବାହାର ଆସିଲେ । ଗୁରୁତର ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଅଂଶ ଧସି ପଡ଼ିଥାଏ । କାହ୍ନୁ ନଥାଏ । ସେମାନେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କଲେ ।’

ପାବ୍‌ଲୋ ପାଟିକରି ପଚାରିଲା ‘ଭିତରେ ଆଉ ଅଛନ୍ତି ?’

‘ହଁ, ଆହତମାନେ ଅଛନ୍ତି ।’

‘ଆମ ଗୁଲି ଫୁଟାଇବା ଜାଗାରୁ ୪ ଜଣ ଧାଇଁ ଆସିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ୪ ଜଣକୁ ଜଗିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇ ସେ ଗୁରୁ ଜଣଙ୍କୁ କାହ୍ନୁକୁ ଲାଗି ଠିଆ ହେବାକୁ କହିଲା । ସେମାନେ ସେହି ମଇଳା ଧୂଆଁରେ - କଲା କାହ୍ନୁକୁ ଆଉଜି ଠିଆ ହେଲେ ଏବଂ ଆମର ୪ ଜଣ ଲୋକ ବନ୍ଧୁକ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଜଗି ରହିଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ ଏବଂ ଆଉ କେତେଜଣ ଆହତମାନଙ୍କୁ ଶେଷ କରିବାକୁ ଭିତରକୁ ଗଲେ ।’

‘ଏହାପରେ ଗୁରୁତର ଭିତରୁ ବନ୍ଧୁକ ଆବାଜ କିମ୍ବା ଚିତ୍କାର ଶବ୍ଦ ନିମ୍ନ ଯନ୍ତ୍ରଣାପକ ଶବ୍ଦ କିଛି ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ । ଏହା ପରେ ପାବ୍‌ଲୋ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ଧାହାରକୁ ଗୁଲି ଆସିଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ ପିଠିରେ ବନ୍ଧୁକ ଓ ହାତରେ ପିସ୍ତଲ ।’

ପାବ୍‌ଲୋ ମୋତେ କହିଲା ‘ଦେଖ ପିଲାଟିଏ, ଏହି ପିସ୍ତଲ ଏଠା ସେନାପତି ହାତରେ ଥିଲା । ମୁଁ କେବେ ପିସ୍ତଲ ବ୍ୟବହାର କରି ନାହିଁ ।’ ଏହାପରେ ସେ ଜଣେ ପ୍ରହରୀକୁ କହିଲେ ‘ଏହି ପିସ୍ତଲ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ମୋତେ ଦେଖାଇ ଦିଅ । ନା—ଖାଲିରେ ମୁହଁରେ କହିଦିଅ ।’

ସେ ୪ ଜଣ ସିଭିଲ୍‌ଗାର୍ଡ୍ କାହ୍ନୁକୁ ଆଉଜି ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଝାଲରେ ତାଙ୍କ ସଂଜାଜ ଜର୍ଜର । ସେମାନେ ଗୁରୁତର ଭିତରେ ବନ୍ଧୁକ ଫୁଟା ଆବାଜ ଶୁଣି କିଛି କହୁନଥାନ୍ତି । ୪ ଜଣଯାକ ଡେଙ୍ଗା ଏବଂ ମୋ ମୁହଁ ପରି ତାଙ୍କର ମୁହଁ । କେବଳ ସେଦିନ ସକାଳେ ଦାଢ଼ି କ୍ଷର ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ସାନ ସାନ ରୁଦ୍ଧ ଗଜରଥାଏ ।

ପାଖରେ ଯେଉଁ ସିଭିଲ୍‌ଗାର୍ଡ୍ ଜଣକ ଥିଲା ତାକୁ ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ତୁ କହିଲୁ ଏଇ ପିସ୍ତଲ କେମିତି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ?’

ଶୁଷ୍କ ଜଣ୍ଡରେ ଲୋକଟା କହିଲା ‘ସେହି ସାନ ଦୋଡ଼ିଆଟା ଟାଣିଦିଅ ଏବଂ ସାନ ଗୁପୁଆଣିକୁ ପଛକୁ ଟାଣି ଗୁଡ଼ିଦିଅ ।’

ପାବ୍ଲୋ ପଚାରିଲା ‘ଗୁପ୍ତାସି କଅଣ ?’

‘ସେହି ବଙ୍କା ଲୁହାର ଅଗରେ ଥିବା ମୁଣ୍ଡା ଲୁହା ଖଣିକ ।’

ପାବ୍ଲୋ ତାକୁ ଟାଣିଲା କିନ୍ତୁ ତାହା ଅଟକିଗଲା । ତହିଁ ପାବ୍ଲୋ ପଚାରିଲା ‘ଏହା ତ ଲାଣି ରହିଲା, ଏବେ କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ ?’

‘ଆହୁରି ପଛକୁ ଟାଣି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଗୁଡ଼ିଦିଅ’ ସିଭିଲ୍‌ଗାର୍ଡ୍ କହିଲା । ‘ଏପରି ପରିସ୍ଥାର କଣ୍ଠସ୍ବର ମୋ ଜୀବନରେ ଶୁଣି ନ ଥିଲା ।’

ଲୋକଟା କହିବା ଅନୁସାରେ ପାବ୍ଲୋ କଲାରୁ ଘୋଡ଼ିଆ ପଛକୁ ଆସି ପୁଣି ଖଟ୍ କରି ପଡ଼ିଗଲା । ଏହି ସିଭିଲ୍‌ଗାର୍ଡ୍ ଦେଖିବାକୁ ଅସୁନ୍ଦର । ମୁଠା ଗୋଲ କିନ୍ତୁ ନଳୀ ବଡ଼ ଏବଂ ତେପ୍‌ଟା ଆଉ ବ୍ୟବହାର ପକ୍ଷରେ ସହଜ ନଥିଲା । ସିଭିଲ୍‌ଗାର୍ଡ୍ ୪ ଜଣ ତାଙ୍କୁ ନୀରବରେ ଅନାଇ ରହିଥାନ୍ତି ।

ଜଣେ ପଚାରିଲା, ‘ଆମକୁ ନେଇ କଅଣ କରିବ ?’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ଗୁଲି ମାରିଦେବ ।’

‘କେତେବେଳେ ?’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ।’

‘କେଉଁଠି ?’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ବର୍ତ୍ତମାନ, ଏଇଠି, ଏହି ଜାଗାରେ । କିଛି କହିବାର ଅଛି ?’

‘ନା କିଛି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ମାରିବାଟା ବଡ଼ କୁସ୍ତିତ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ତୁମେ ସବୁ କୁସ୍ତିତ । ତୁମେ ଗୁଳିକୁ ହତ୍ୟା କରିଅଛ, ତୁମେ ନିଜ ମାଆକୁ ମଧ୍ୟ ହତ୍ୟା କରିପାର ।’

ସିଭିଲ୍‌ଗାର୍ଡ୍ ଜଣକ କହିଲା ‘ମୁଁ କାହାକୁ ମାରିନାହିଁ । ମୋ ମାଆ କଥା କୁହନାହିଁ ।’

‘ସବୁବେଳେ ତ ଲୋକ ମାରିଛ, ଏବେ ନିଜେ କେମିତି ମରିବ ତାହା ଦେଖାଅ ।’

ଆଉ ଜଣେ ସିଭିଲ୍‌ଗାର୍ଡ୍ କହିଲା ‘ଆମେ ମରିବାକୁ ଜାଣୁ, ଆମକୁ ଅପମାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା, ‘ତେବେ କାହ୍ନୁରେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ ଆଣ୍ଟୋଇ ପଡ଼ ।’
ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଚାହିଁଲେ ।”

ପାବ୍ଲୋ ଆଦେଶ ଦେଲା ‘ମୁଁ କହୁଛି ଆଣ୍ଟୋଇ ପଡ଼ ।’

ଡେଜା ସିଭିଲ୍ ଗାର୍ଡ଼କୁ ଅନ୍ୟଜଣେ ପଚାରିଲା “ପାକୋ ତୁମେ କଅଣ
କହିଛ ?”

ସେ ଲୋକଟାର କୁରୁତା ଅସ୍ତିତ୍ବରେ କର୍ପୋରାଲ୍‌ର ଚିହ୍ନ ଅଙ୍କିତ ।

ସକାଳ ବେଳଟା ବହୁତ ଅଣ୍ଟାଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଲୋକ ଦେହରୁ ବହୁତ ଝାଲ
ବହୁଥାଏ । ସେ ଜବାବ ଦେଲା “ଆଣ୍ଟୋଇ ପଡ଼ିଲେ କିଛି କ୍ଷତି ନାହିଁ ।”

ପ୍ରଥମ ଜଣକ “ଆଣ୍ଟୋଇ ପଡ଼ିଲେ ମାଟିର ନିକଟ ହେବ ।” ସେ ରହସ୍ୟକରି
କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଗମ୍ଭୀର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ରହସ୍ୟ ବୁଝୁଛି କିଏ ?

ଏହାପରେ ୪ ଜଣଯାକ ଆଣ୍ଟୋଇ ପଡ଼ିଲେ । କାହ୍ନୁରେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ, ଦୁଇ
କଡ଼ିରେ ହାତ ଝୁଲାଇ ସେମାନେ ବଡ଼ ଅସୁନ୍ଦର ଦିଶୁ ଥିଲେ । ପାବ୍ଲୋ ତାଙ୍କ
ପଛପଟେ ଯାଇ ଜଣ ଜଣକର ମୁଣ୍ଡ ପଛରେ ପିନ୍ଧିଲ ନଳୀର ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ
ମାରିଦେଲା । ଗୁଲି ଫୁଟିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଟଳି ପଡ଼ୁଥିଲେ । ମୋ ଆଖିରେ
ସେ ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ନାଚୁଅଛି । ଜଣେ ନଳୀ ସ୍ପର୍ଶରେ ମୁଣ୍ଡ ହଲଚଲ କରି
ନଥିଲା; ଜଣେ କାହ୍ନୁର ପଥର ଦେହରେ କପାଳ ଠେସିକରି ରଖିଥିଲା, ଜଣକର
ସଂଜାକ ବରଡ଼ାପତ୍ର ପରି ଥରୁଥିଲା, ଜଣେ କେବଳ ଦୁଇ ହାତରେ ଆଖିକୁଳି
ଧରିଥିଲା । ପାବ୍ଲୋ ତାଙ୍କୁ ମାରି ପିନ୍ଧିଲା ଧରି ଆମ ପାଖକୁ ଆସିଲା ।

ପାବ୍ଲୋ ମୋତେ ପିନ୍ଧିଲା ବଢ଼ାଇଦେଇ କହିଲା ଧରିଆ, ଘୋଡ଼ିଆଟା
ଝୋଇବାକୁ ମୁଁ ଜାଣେନାହିଁ । ଆମର ୪ ଜଣ ପ୍ରହରୀ ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ନୀରବରେ
ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିଲେ ।

ସହରଟା ଆମର ଦଖଲକୁ ଆସିଲା । ସକାଳଟା ସେଇ ମାତ୍ର ହୋଇଥାଏ ।
ଆମ ଭିତରୁ କେହି ଜଳଖିଆ କରି ନଥାନ୍ତି କିମ୍ବା କାଫି ପିଇ ନଥାନ୍ତି । ଧୂଳିରେ
ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଟାକଳ ଶ୍ରମିକ ପରି ଧୂସର । ୪ଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତର ପଡ଼ିଥାଏ । ମୋ ହାତରେ
ସେହି ପିନ୍ଧିଲା ବହୁତ ଭାରି ବୋଧ ହେଉଥାଏ, ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ତରେ ଧୂଳି ସବୁ
କର୍ଦ୍ଦମାକୁ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଏହାପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଉପରକୁ ଉଠିବାରୁ ରାସ୍ତାରେ
ଖରା ପଡ଼ିଲା । ପବନରେ ଉଡ଼ୁଥିବା ଧୂଳି ସୁନେଲା ହୋଇଗଲା । ଯେଉଁ ଗୁଣ୍ଡାଜଣକ

ମୋ ପାଖରେ ଥିଲା ଯେ ଏସବୁ ଦୁଃଖ ଦେଖି କହୁ ପକାଇଲା ଏମିତି ପରିବେଶରେ ଆଜିର ସକାଳ ଆରମ୍ଭ ।

ମୁଁ କହିଲି, ହଉ ଗୁଲ କାଫି ପିଇବା । ସେ ଲୋକ ଜଣକ କହିଲା ସାଧୁ ପ୍ରସାଦ । ଆନେମାନେ ବଜାରକୁ ଗଲୁ । ସେ ଗ୍ରାମରେ ସେହି ଗୁରୁଜଣ ହିଁ ଶେଷ ନିହତ ବ୍ୟକ୍ତି ।

ରବୀନ୍ଦ୍ର ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର କଅଣ ହେଲା ? ସେ ଗ୍ରାମରେ କଅଣ ଅନ୍ୟ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ନଥିଲେ ?’

‘ନଥିଲେ ପୁଣି ! ୧୦ ଜଣରୁ ବେଶୀ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ କାହାକୁ ଗୁଲିକରି ମରାଯାଇନଥିଲା ।’

‘ତେବେ କଅଣ ହେଲା ?’

‘ପାବ୍ ଲୋ ତାଙ୍କୁ ଧାନକୁଟା କାଠ ମୂଳରେ ପିଟି ମାରି ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ନଦୀକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ଥିଲା ।’

‘୧୦ ଜଣ ସଭୁକୁ ?’

‘ରହୁ ମୁଁ କହୁଛି । ଏ କଥା ଏଡ଼େ ସହଜ ନୁହେଁ । ଏପରି ଦୁଃଖ ମୁଁ ଜୀବନରେ ଆଉ ଦେଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ଲୋକଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ କୁକୁର ପରି ପିଟି ମାରି ପକାଇ ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ନଦୀକୁ ଫିଙ୍ଗିବା ଦୁଃଖ ମନେକଲେ ଦେହ ଶୀତେଇ ଉଠୁଛି ।’

‘ସହରଟା ନଦୀ ତଟରେ ସ୍ଥାପିତ । ସହର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବଗିଚା । ସେଥିରେ ଗୋଟିଏ କୃତ୍ରିମ ଝରଣା ଖଜା ଥାଏ । କେତେଣେ ବେଞ୍ଚ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଥାଏ । ଛାଇ ହେବା ବୋଲି ଗୁଡ଼ିଏ ଗଛ ଲଗାଯାଇ ଥାଏ । ଗୁରୁପାଖେ କୋଠାବାଡ଼ିର ଅଳ୍ପଦେହ ବଗିଚାକୁ ମୁହଁ କରିଥାଏ । ବଗିଚାକୁ ଆସିବା ପାଇଁ ୬ ଗୋଟି ରାସ୍ତା । ଘର-ମାନଙ୍କର ଛତାପୁକ୍ତ ଖୋଲା ବାରଣ୍ଡା ବଗିଚାର ଢଳିପଟେ, ଯେଉଁଥିରେକି ଖାସ୍ତାରେ ଲୋକେ ବୁଲି ପାରନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ପଟରେ ଦୁଇପାଖ ଗଛ ଛାୟାଯୁକ୍ତ ରାସ୍ତାଟି ପାହାଡ଼ ଶୃଙ୍ଗାଦି ବସ୍ତୁତ, ନଦୀଶଯ୍ୟାରୁ ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ା ଢଳି ଶତ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ।’

ଏ ସବୁ କାମ ପାବ୍ ଲୋ ସମାପନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଛାଉଣୀ ଉପରେ ଆବେଶ କରିଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ସେ ରାସ୍ତା ଗୁଡ଼ିକ ଗାଡ଼ି ଦେଇ ବନ୍ଦ କରି ବଗିଚାକୁ ଫିଶି ଲଢ଼େଇ

ରଜମଞ୍ଚରେ ପରିଣତ କରିଥିଲା । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ସମସ୍ତେ ସହରର ଟାଉନ୍‌ହଲ୍‌ରେ ଅଟକ କରାଯାଇ ଥିଲା । ବଗିଚାର ଗୋଟିଏ ମାଝାରେ ଏହି ଟାଉନ୍‌ ହଲ୍ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କୋଠା । ସେହି କୋଠାର କାନ୍ଥରେ ଘଣ୍ଟା ଝୁଲାଇ ଦିଆଗଲା । ଖୋଲା ବାଉଁଶା ଯୁକ୍ତ ଗୋଟିଏ ଘରେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ସମ୍ମିତ ଗୃହ ଥିଲା । ସେଠା କଡ଼ ରାସ୍ତାରେ ତାଙ୍କ ଦଳର ମେଜ ରତ୍ନକି ଆଦି ଥାଏ । ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଏହିଠାରେ ବାସି ମୋହନେ ମଦ ପିଆ ପିଇ କରୁଥିଲେ । ମେଜ ଚୌକି ସବୁ ବେତ ନିର୍ମିତ । ସମ୍ମିତ ଦିଶୁଥାଏ ଗୋଟାଏ ଜଳଖିଆ ଦୋକାନ ପରି ।

‘ଅଗ୍ନି ତାକୁ ଦଖଲ ନେବାପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ତ ?’ ଜର୍ଜୀନ୍ ଫରୁକ୍‌ଲେ ।

‘ଗୁରୁଣୀ ଆତ୍ମମଣ କରିବା ପୂର୍ବ ରାତ୍ରିରେ ପାବ୍‌ଲୋ ସେ ସବୁ ଦଖଲ କରି ନେଇଥିଲା । ଗୁରୁଣୀ ମଧ୍ୟ ଘେରୁଇ କରିଥିଲା । ଆତ୍ମମଣ ଆରମ୍ଭ ହେଲାକ୍ଷଣି ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ଘରେ କିମ୍ବା ହୋଟେଲରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମାନର କାମ । ପାବ୍‌ଲୋ ଝୁବ୍ ଭଲଭାବରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଥିଲା ନଚେତ୍ ଶତ୍ରୁପୁରୁଷ ତାକୁ ପଛପଛୁ କିମ୍ବା ଦୁଇ ପାଟରୁ ଆତ୍ମମଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ଥାଆନ୍ତେ ।’

‘ପାବ୍‌ଲୋ ଝୁବ୍ ଚତୁର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତେ । ସେ ଏହି ଗ୍ରାମଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସବୁପ୍ରକାର ଯୋଜନା ଟିକ୍ ନିଶ୍ଚ୍ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଥିଲା । ସେହି ୪ ଜଣ ଆତ୍ମସମର୍ପଣକାରୀଙ୍କୁ ମାରିଦେଲା ପରେ ଏହା ଆତ୍ମମଣ ସଫଳ ହେଲାକୁ ଆନ୍ଦେମାନେ ଅତି ସକାଳୁ ଖୋଲା ହେଉଥିବା ହୋଟେଲକୁ ଯାଇ କାଫି ପିଇଲୁ । ଏହା ପରେ ପାବ୍‌ଲୋ ବଗିଚା ଉପରେ ଚଢ଼ାଉ କରିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପାଇଁ ବାହାର ଗଲା । ସବୁଆଡ଼ି ରାସ୍ତା ଗାଡ଼ି ସଗଡ଼ି ଥୋଇ ବନ୍ଦ କରି କେବଳ ପାହାଡ଼କୁ ଯିବା ରାସ୍ତାଟି ସେ ଖୋଲ ରଖିଥିଲା । ଏହାପରେ ପାବ୍‌ଲୋ ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ-ମାନଙ୍କୁ ଶେଷ ଧର୍ମ ବାଣୀ ଶୁଣାଇ ଦେବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲା ।’

‘ଏହା କେଉଁଠାରେ କରାଗଲା ?’

‘ଟାଉନ୍‌ ହଲ୍‌ରେ । ବାହାରେ ଭାରି ଭିଡ଼ ଜମିଥାଏ । ଘର ଭିତରେ ପୁରୋହିତ ଧର୍ମ କଥା କହୁଥିଲାବେଳେ ବାହାରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଲଫଙ୍ଗା ଅଗ୍ନିଲ କଥା କହୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଗାନ୍ଧୀର ଭାବରେ ରହୁଥିଲେ । ଥକା ଜଳବାଲ୍ ମାନେ ମଦ ପିଇ ମାତାଲ ହୋଇଥିଲେ । ଗୁରୁଣୀ ଦଖଲର ବିଜୟଭାବ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଏହି ମଦପିଆ । ପୁରୋହିତ ଧର୍ମାନୁଷ୍ଠାନ ଫିୟା କରୁଥିଲାବେଳେ ପାବ୍‌ଲୋ

ବଗିଚାରେ ଥିବା ଲେକମାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ଧାଡ଼ିରେ ଠିଆ କରାଇ ରଖିଲା । ଦଉଡ଼ି ଟଣା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ସେମିତି ଦୁଇଥାଡ଼ି ଲେକ ରହିନ୍ତି, ମଝିରେ ଅଳ୍ପ ବାଟ ରହିଥାଏ । ଏହି ଫାଙ୍କ ୨ ମିଟର ହେବ । ଟାଉନ୍‌ହଲ୍ ଦୁଆରୁ ବଗିଚା କଡ଼ଦେଇ ଏହା ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ାଯାଏ ବସ୍ତୁତ ଥିଲା ।’

‘ଲେକମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅଧିକାଂଶଙ୍କ ହାତରେ ଧାନ କୁଟିବା ମୁସଲ ଥାଏ । ସେମାନେ ଏସବୁ ଡନ୍ ଗୁଜଲର୍‌ମୋ ମାର୍କିନଙ୍କ ଦୋକାନରୁ ଅଣିଥିଲେ । ଏହି ଦୋକାନୀ ଜଣେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଦଳର ଲେକ ଏବଂ ବିବିଧ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତ୍ର ବିକ୍ରୟିକା । ଯାହାଙ୍କ ହାତରେ ମୁସଲ ନଥିଲା ସେମାନେ ମୋଟା ଠେଙ୍ଗା କିମ୍ବା କାଠପରକେନା ଅବା ପାଞ୍ଚଟା ବାଡ଼ି ଧରିଥିଲେ । କେହି କେହି ଦାଆ, କଣ୍ଟା ତେଣ୍ଟା ଆଦି ମଧ୍ୟ ଧରିଥିଲେ । ପାର୍‌ଲେ ଏମାନଙ୍କୁ ପଂକ୍ତିର ଶେଷରେ ଠିଆ କରାଇଥିଲା । ଏମାନେ ତୁପ୍‌ଗୁପ୍ ଠିଆହୋଇଥାନ୍ତି । ଆକାଶ ନିର୍ମଳ ଥାଏ । ରାତିରେ କୁହୁଡ଼ି ଯୋଗୁ ଧୂଳି ଉଡ଼ୁନଥାଏ । ଗଛର ଛାଇ ରାସ୍ତା ତମାମ । ବଗିଚାର ସିଂହ ମୁହାଁ ଝରରୁ ପାଣି ପଡ଼ି ତଳ ଦେଶର କୁଣ୍ଡ ଭରି ଯାଇଥାଏ ।’

‘କେବଳ ଟାଉନ୍‌ହଲ୍‌ର ଦୁଆରେ ଥିବା ଲଫଙ୍ଗା ଲୋକେ ଅତି ବାଜେ କଥା କହୁଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଡାହା ମାତାଲ୍ ହୋଇ ଖିଡ଼ିକ ପାଖରେ ନାନାଦି ଅଶ୍ଳୀଳ ଧ୍ବନି ମଧ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି । ପଂକ୍ତିରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଲୋକେ ନୀରବ । ଜଣେ ଅଧେ ପଛରୁଥାନ୍ତି “ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଅଛନ୍ତି କି ?” ଆଉ କିଏ ଜଣେ କହିଲା “ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ନ କରନ୍ତୁ ।” ଆଉ କିଏ ମୋତେ ଦେଖି ପଚାରିଲା “ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଅଛନ୍ତି କି ପିଲାର ?”

‘ମୁଁ ଦେଖିଲି ସେ ଜଣେ ଗୁମ୍‌ଫା ରବିବାରୀ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି । ଝାଲରେ ସେ ଜରଜର । ମୁଁ କହିଲି ନା—କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କୁ ମାରିବୁ ନାହିଁ ।

ସେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ‘ପରୁରଲ୍ କେଡେବେଲେ ଆରମ୍ଭ ହେବ ?’

‘ମୁଁ ଜବାବ ଦେଲି ପୁରୋହିତ ନିଜ କୃତ୍ୟ ଶେଷ କଲପରେ ।’

‘ପୁରୋହିତ କଅଣ ଛତ୍ର ପାଇବ ?’

ମୁଁ କହିଲି “ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ । ମୋ କଥା ଶୁଣି ଲୋକଟିର କପାଳଛୁ ଝାଲ ବହି ପଡ଼ିଲା । ସେ କହିଲା ଯେ ସେ କେଭେ ମଣିଷ ମାର ନାହିଁ ।”

ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଜଣେ ଗୁରୁ କହିଲେ “ତେବେ ଆଜି ଶିଖିବୁ । କିନ୍ତୁ ମୋର ଏହି ମୂର୍ତ୍ତିର ଗୋଟାଏ ପାହାରରେ ମଣିଷ ମରିବ ନାହିଁ ।”

“ସେଇତ ମଞ୍ଜା । ବହୁତ ପାହାର ବସାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ଆଉ ଜଣେ ଜବାବ ଦେଲା ।

“କିଏ ଜଣେ କହିଲା ସେମାନେ ଭଲଡ଼ୋଲଡ଼ୁ ଏବଂ ଆଉଁସ ଦଖଲ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏକଥା ସହରକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଶୁଣି ଆସିଛି ।”

“ଏ ସହର ଆମର । ଏହାକୁ ସେମାନେ କଦାପି ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଅଗ୍ନି ଅମ୍ବେମାନେ ଦଳେ ନେଇଅଛୁ ।” ମୁଁ କହିଲି ‘ତାଙ୍କ ଅସମର୍ଥତା ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଲୋକ ପାବଲୋ ନୁହେଁ ।’

ଆଉ ଜଣେ କହିଲା “ପାବଲୋ ଝୁବୁ ସମର୍ଥ କିନ୍ତୁ ସିଭିଲଗାର୍ଡମାନଙ୍କୁ ଶେଷ କରିବା କାମରେ ବଡ଼ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଛି । ପିଲର, ଏହା ନୁହେଁକି ?”

ମୁଁ କହିଲି “ହଁ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ସମସ୍ତେ ଯୋଗ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି !”

ସେ କହିଲା “ତା’ ସତ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଝୁବୁ ଭଲ ହୋଇଛି । ଆଜ୍ଞା ଆନ୍ଦୋଳନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମେ ଅଧିକ ଶୁଣିବାକୁ ପାଉନାହିଁ କାହିଁକି ?”

“ପାବଲୋ ଗୁରୁ ଆକ୍ରମଣ ପୂର୍ବରୁ ଟେକିଫୋନ ତାର କାଟି ଦେଇଅଛି, ତାହା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମରାମତି ହୋଇନାହିଁ ।”

“ଓଃ, ଏଇଥି ପାଇଁ ଖବର ମିଳୁନାହିଁ ? ମୁଁ ଆଜି ସକାଳେ ରାସ୍ତା ମରାମତି ଚଢ଼ିବୁ ଖବର ପାଇଥିଲି ।”

ସେ ପରୁରଲ “ପିଲର, କାମଟା ଏପରି ହେଉଛି କାହିଁକି ?”

ମୁଁ କହିଲି “ବୋଲିବାକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣରେ ସୁବିଧା ଦେବାପାଇଁ ।”

ତେବେ ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଉଚିତ ବୋଲି କହି ଲୋକଟା କାନ୍ଦି ପକାଇଲା । କାରଣ ପରୁରଲ କହିଲା ଯେ ସେ କେବେ ମଣିଷ ମାରିନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ସବୁପାଇଁ ନାହିଁ ।

ସାନ ସହରରେ ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପରକୁ ଚିହ୍ନି ଓ ଜାଣନ୍ତି । ସେପରି ଜାଗାରେ ଯଦି ବିପ୍ଳବର ଆରମ୍ଭ ତୁମେ ଦେଖିନାହିଁ ତେବେ କିନ୍ତୁ ଦେଖ ନାହିଁ ବୋଲି ଧରିବାକୁ ହେବ । ଆଜି ଏ ଯେଉଁ ଦୁଇ ଧାଡ଼ି ଲୋକ ଠିଆ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେଥି ମଧ୍ୟରେ ଗୁମ୍ଫା, ମଜୁଆ, ମୁଲିଆ, ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି । ବିପ୍ଳବ ପାଇଁ କିଭଳି ପୋଷାକ ଆବଶ୍ୟକ ନ ଜାଣି ଯିଏ ଯାହା ପାରିଲା ପିନ୍ଧିକରି ଆସିଛନ୍ତି । କେତେ ରବିବାଗିଆ ଗୀର୍ଜା ପୋଷାକ ମଧ୍ୟ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ପୁରୁଣା ପୋଷାକ ଦେଖି ନିଜ ପୋଷାକ ସ୍ଥାନ କାଳ ଉପଯୋଗୀ ନ ହେଲେହଁ ସେମାନେ ଚୋରି ଯିବା ଭୟରେ ଦେହରୁ ବାହାର କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଅଥଚ ଖୁବ୍ରେ ସିଝିଗଲେଣି ।

ଏହାପରେ ପବନ ବହୁଲା ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କର ମାଡ଼ ଚକଟରେ କାଦୁଆ ଶୁଣି ଧୂଳି ହୋଇ ଉଡ଼ି ନିଶ୍ୱାସ ବନ୍ଦ କରି ପକାଇଲା । ଜଣେ କେହି ପାଣି ପାଣି ବୋଲି ଡୁର କଲାବୁ ବଗିଚାରେ ପାଣି ପକାଇବା ଲୋକ ଆସି ନଳ ଫିଟାଇ ରୁରିଆଡ଼େ ପାଣି ପକାଇଲା । ଏଥିପାଇଁ ଦୁଇଆଡ଼ର ଲୋକେ ତାକୁ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିଦେଲେ । ଏହାପରେ ଭଲଭାବରେ ପାଣି ସିଝା ହେଲାବୁ ଧୂଳି ବସିଗଲା ଏବଂ ଲୋକେ ପୁଣି ଠେଙ୍ଗା ବାଡ଼ି ତେଣୁ ମୁନାଳ ଧରି ପୁଷ୍ପପତ୍ର ଦୁଇ ଧାଡ଼ିରେ ଠିଆହେଲେ ।

ଚଲେଇ ଚଲେଇ ଏବଂ ଗୁଡ଼ିଗିରି ଧୂଆଁରେ ଅନ୍ନବନ୍ନ ହୋଇ ପାବ୍‌ଲୋର ତଣ୍ଡି ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ସେ ପାଦଡ଼ା ଗଲାରେ କହିଲା ‘ଶୀଘ୍ର ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସୁଛି ।’

ଜଣେ ଗ୍ରୋତା ପଚାରିଲା “ଏତେ ଡେରି କାହିଁକି ?”

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା “ସେମାନେ ପାପ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛନ୍ତି ।”

“କିଏ କହିଲା ?” ଜଣ, କିଏ କହିଲା ତହିଁ ବେଣୀ, କିଏ କହିଲା ପାପ ମଧ୍ୟ ସେହି ପରିମାଣରେ, କିଏ କହିଲା କାଳକ୍ଷେପଣର ଏହା ଏକ ଫଳ । ଏମିତି ଲୋକେ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ କୁହାକୁହ ହୋଇ ଅଧୀରତା ପ୍ରକାଶ କଲେ । କେମିତି କାମ ସରିବ, କେମିତି ସେମାନେ ବନ୍ଦୀ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ପିଟିପିଟି ଶେଷ କରିବେ ଏଥିପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସେମାନେ ବୁଝିଲେ ଯେ ଏହି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ କରିଦେଲେ ସ୍ୱାଧୀନତା ମିଳିବ । ସେଥିପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ ଗଢ଼ିବାକୁ ହେବ । ସଭା ସମିତି କରି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

“ମୁଁ ସିଭିଲ୍‌ଗାର୍ଡମାନଙ୍କର ଶକୋଣିଆ କୃଷି ମ ଚମଡ଼ାର ଟୋପିଟା ପିନ୍ଧିଥିଲି । ଘୋଡ଼ାଆ ପକାଇ ଦେଇ ଖଣ୍ଡି ଏ ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧି ପିସ୍ତଲଟା ଝୁଲାଇ ରଖି ଏହାକୁ

ତାହାକୁ ରହସ୍ୟରେ ଉପାଉଥିଲି । ପଂକ୍ତରେ ଥିବା ଜଣେ ଲୋକ ମୋତେ ସେହି ଟୋପି ପିନ୍ଧିବା ଅସଙ୍ଗତ ବୋଲି କହିବାରୁ କହିଲି ହଉଁ ମୁଁ କାନ୍ତି ପକାଉଅଛି ।” ସେ କହିଲୁ-“ନାହିଁ । ଏ ଟୋପିଟା ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ଚିହ୍ନ, ଏହାକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେବା ଭଲ ।” ଏହା କହି ସେ ମୋ ହାତରୁ ଟୋପିଟା ନେଇ ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାରୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା । ମୁଁ ବଗିଚା ଆଡ଼େ ଏବଂ ବଗିଚା ଗୁରୁପଟରେ ଥିବା ଘରମାନଙ୍କର ଅଳିକକୁ ଅନାଇ ଦେଖିଲି ଯଦିଓ ଲୋକାରଣ୍ୟ । ଟାଉନ୍‌ହଲ୍ ଦୁଆର ମୁହଁରୁ ଗନ୍ଧାର ଦୁଇ ପାଖରେ ଲୋକ ଠେପି ହୋଇ ରହି ନାନାଦି ହଟଗୋଲ କରୁଥାନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଶୁଣାଗଲାଯେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଅସୁସ୍ଥ । ଯିଏ ଆସିଲେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ସହରର ପୁରପତି ବା ମେୟର ଡି. ବେନିଟୋ ଗାସିଆ । ସେ ଖାଲି ମୁଣ୍ଡରେ ଘରୁ ବାହାରି ଗସ୍ତରେ ଆସିଲେ । ଦୁଇ ଟାଣରେ ଜନତା । ପ୍ରଥମେ ସମସ୍ତେ ଚପ୍ପରାୟ ଠିଆହୋଇ ଦେଖୁଥିଲେ । ଜଣେ କେହି ଉପରୁ ଚିକାର କଲା “ଇସ୍ତେ କଅଣ କରୁଛ ଶୁରୁ ?” ମେୟର ଅଳ୍ପ ଦୂର ଆଗେଇଗଲେ, ହଠାତ୍ ଜଣେ ଦାନ୍ତ ଜାମୁଡ଼ା ନିଜର ମୁଁଙ୍କ ଉଠାଇ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ପାହାରେ ଦେଲା । ମେୟର ମୁହଁରେ ହାତ ଡାଙ୍ଗିବାରୁ ଅନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କୁ ଧମାଧମ ପିଟି ପକାଇଲେ । ତାଙ୍କ ଲୁଗାପଟା ଛୁଣ୍ଟି କନା ହୋଇଗଲା । ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଘୋସାରି ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାକୁ ନେଇ ନଦୀକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ । ଯିଏ ଏହା କଲା ସେ ହେଉଛି ତାଙ୍କର ଜଣେ ପ୍ରଜା । ତାହାର ଜମି ନେଇ ମେୟର, ସଙ୍ଗେ ପୁଅରୁ ବବାଦ ଲାଗିଥିଲା ।

ଏହାପରେ କିଛିକ୍ଷଣଯାଏ ଆଉ କେହି ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଜନତା ଅଧୀର ହୋଇ ନାନାଦି ଅଶ୍ଳୀଳ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ କଲେ । ବ୍ୟଙ୍ଗ ବିଦ୍ରୁପ ମଧ୍ୟକଲେ । ତାଙ୍କୁ ଟାଣି ଆଣିବାକୁ ଦାବୀ କଲେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଗୋଟିଏ ଅଟାକଳ ଏବଂ ମୁଦି ଦୋକାନର ମାଲିକ ଡି. ଫେଡ଼ରିନୋ ଗନ୍ତାଲେଜ୍ ଆସିଲେ । ଲୋକଟା ଡେଙ୍ଗା ଓ ପତାଳା ଗୋଡ଼ ଖାଲି । ପାବ୍‌ଲୋ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ଠେଲି ଠେଲି ଆଣିଲା । ତା’ ଗୋଡ଼ ଗୁଲୁ ନଥାଏ । ଜଣେ ଲୋକ ମୁଁଙ୍କରେ ତା କଙ୍କାଳରେ ଭୂଷାଟାଏ ମାଇଲାବୁ ସେ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ଏ ଦୃଶ୍ୟ ସହି ନପାରି ଜନତା ଭିତରୁ ଜଣେ ତା’ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟାଏ ପାହାର ବସାଇ ଦେଲା । ସେ ନଈ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ଉଠି ବହୁଳ ହୋଇ ଦଉଡ଼ିଲା । ଦୁଇଆଡ଼ୁ ମାଡ଼ ବସୁଥିଲା । ଶେଷକୁ ତାକୁ ଟାଣି ନେଇ ପାହାଡ଼ରେ ଉପରୁ ନଦୀକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଗଲା ।

ଅନ୍ୟମାନେ ଟାଉନ୍‌ହଲ୍ ଭିତରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ବୃତ୍ତିକାରରେ ଆଣ୍ଟୋଇ ପଡ଼ି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ ଯାଇ ପୁରୋହିତକୁ ଘରୁଟିଲା ଏଥର କାହାପାଳ,

ତନ୍ ଉକାର୍ତ୍ତୋ ନାମକ ଜଣେ ବାହାର ପଡ଼ିଲା । ପୁରୁଷେନ୍ଦ୍ର ତାକୁ ଆଖିବାଦ କଲେ ଏବଂ ସେ ହୁଣ୍ଡା ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଚନ୍ଦ୍ରନ କର ପଦାକୁ ଆସି ଏହି ଲୋକ ଗୁଡ଼ାକୁ ଚାହିଁଲା କର ଏବଂ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ଅବଜ୍ଞା କରି ଛେପ ପକାଇଲା । ଲୋକେ ତାକୁ ମୁଞ୍ଚଳରେ ପିଟି ପିଟି ଶୀଘ୍ର ମାର ପାହାଡ଼ ଚୁଡ଼ାରୁ ନଦୀକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ । ଜନତା ମଧ୍ୟରେ ଘୋର ଉତ୍ତେଜନା, ଏବଂ ହତ୍ୟା କରିବାପାଇଁ ଅମାନ୍ୟବିତ ବ୍ୟଗ୍ରତା ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଗଲା । ତନ୍ ଉକାର୍ତ୍ତୋ ନିଜର ସାହସିକତା ଏବଂ ଅବଜ୍ଞା ଭାବ ଯୋଗୁଁ ଜନତା ମନରେ ପାଶବିକ ହିଂସା ପ୍ରବୃତ୍ତି ଜନ୍ମାଇ ଦେଇଥିଲା । ଜନତାର ଭୁଣ୍ଡରେ ବାଡ଼ିବତା ନଥାଏ । ଯାହା ମନକୁ ଯାହା ଆସିଲା ସେହି ଅଶ୍ଳୀଳଗାଳି ଦେଉଥାନ୍ତି ଏବଂ କୃଷିତ ବିଦ୍ରୁପ କରୁଥାନ୍ତି ।

ଏହାପରେ ଜମିଦାରଙ୍କ ବଡ଼ପୁଅ ତନ୍ ଫଷ୍ଟିନୋ ରିଭରୋ, ଟାଉନ୍‌ହଲ୍‌ରୁ ବାହାର ଆସିଲେ । ଲୋକଟା ଟିକିଏ ରସିକ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲବୋଲି ଭଲ ଲୁଗାପଟା ପିନ୍ଧିଥିଲା । ଏବଂ ଲୋକେ ତାକୁ ଅତି ଅଗ୍ରାବ୍ୟ ବିଦ୍ରୁପ କରୁଥିଲେ । ସେ ପ୍ରଥମେ ସାହସର ସହିତ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା । ତାପରେ ନିଜର ପରିଣାମ ଜାଣିପାରି ଭୟରେ ପଛେଇ ପଛେଇ ଟାଉନ୍‌ହଲ୍‌କୁ ପଳାନ୍ତେ ତେଣୁ ପାବଲୋ ତାକୁ ଠେଲି ଠେଲି ଆଣିଲେ । ଅଧା ପଂକ୍ତ ଟପିଲା ପରେ ସେ ଆଉ ଗୁଲି ନପାର ଆଣ୍ଟୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଏଥିରେ ଦୁଇଜଣ ଗୁଳି ତାଙ୍କୁ ଦୁଇକରରୁ ଧରନେଇ ଆସିଲେ । ଲୋକେ ନାନାଦି ବିଦ୍ରୁପ ହାଟ ମାରୁଥାନ୍ତି । ସେ ଶେଷକୁ ଆଉ ଗୁଲି ନପାର ରାସ୍ତାରେ ହାମୋଡ଼ାଇ ପଡ଼ିଲା । ପଛରୁ ଜନତା ତାଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ରେ ଠେଲି ଠେଲି ନେଉଥାନ୍ତି ଏବଂ ସେ ବ୍ୟାକୁଳ ଚିତ୍କାର କରୁଥାନ୍ତି । କିଏ କହୁଥାଏ କହୋ ଟବ୍‌ ଲଡେଇ ମାଲି, କିଏ କହୁଥାଏ, ଶିକାର ବେଳେ କୃତା ହାଗି ବସୁଛି କାହିଁକି, ଇତ୍ୟାଦି । ମଦୁଆ ଗୁଡ଼ାକଙ୍କର ଅସୁରକ ଚିତ୍କାର । ତନ୍ ଫଷ୍ଟିନୋଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଜନତାକୁ ଏକାବେଳେକେ ହିଂସ୍ର ପଶୁରେ ପରିଣତ କରି ପକାଇ ଥିଲା ।

ମୋ ହାତରେ ପିସ୍ତଲ ଦେଖି କିଏ କହିଲା “ତୁମେ ଜଣେ ସିଭଲ୍ ଗାର୍ଡ୍ ମାର ଅଛକି ?” ମୁଁ ମନାକଲି । କହିଲି ଫାଙ୍ଗା ଆବାଜ କରୁଥିଲି । ପିସ୍ତଲଟା ପାବଲୋ ମୋତେ ଦେଇଅଛି । ପାବଲୋ ପିସ୍ତଲରେ ସିଭଲ୍ ଗାର୍ଡ୍ ମାନଙ୍କୁ ମାରୁଅଛି । ଏହାକହି ସେ ଲୋକଙ୍କୁ ପିସ୍ତଲଟା ଦେଖିବାକୁ ଦେଲି । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଟାଉନ୍‌ହଲ୍‌ରୁ ଆଉ କେହି ବାହାରଲେ ନାହିଁ । ଶେଷକୁ ତନ୍ ଗୁଲିଲ୍‌ରମୋ ଆସିଲେ । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଦଳଭୁକ୍ତ ହେବା ଛଡ଼ା ଲୋକଟା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ନଥିଲା । ତାହାର ଦୋକାନରୁ ମୁଞ୍ଚଳ ଓ ଅନ୍ୟ ଗୁଣ ସାମଗ୍ରୀ ଲୋକେ କିଣୁଥିଲେ । ସେ

ସେଭଳି ବେଣୀ ଲଭି ମଧ୍ୟ ରହୁ ନଥିଲା । ତେବେ ଲୋକଟାର କଥାବାଣୀ ବଢ଼ି ଚୁଷ୍ଟ ଥିଲା । ତଥାପି ଜନତା ଉନ୍ନତ ହୋଇପଡ଼ି ନଥିଲେ ଏବଂ ଚୋଟି ଓ ଫଷ୍ଟିନୋର ବ୍ୟବହାରରେ ଶିସ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲେ ତାକୁ ହୃଦୟ ଗୁଡ଼ିଦେଇ ଥାଆନ୍ତେ ।

ଧରି ବସିଲେ ଜନସାଧାରଣ ହୁଏ ନୁହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଭାବିକ ନ୍ୟାୟ ବୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଥାଏ କିନ୍ତୁ ନାନା କାରଣରୁ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ମନ୍ୟାପାନରେ ଲୋକେ ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ ହରାଇ ପକାନ୍ତି । ଅନ୍ତର୍ଗତ ପକ୍ଷରେ ସ୍ଥେନ ଦେଶରେ ଏହାହିଁ ଦେଖାଯାଏ ।

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ଏପରି ହେବା ସବୁ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଥରେ ପିଲୁଦିନେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବାହାଘର ପାଇଁ ଗୀର୍ଜାକୁ ଯାଉଥିଲି । ସେଠା ଆଲୁଅ ଖୁଣ୍ଟରେ ଜଣେ ନିଗ୍ରୋ ଫାସିଦେଇ ପରେ ପୋଡ଼ିବାର ଦେଖିଥିଲି ।”

ମେରଥା ପରୁରିଲ “ଜଣେ ନିଗ୍ରୋ ପୋଡ଼ିଦେଲେ ? କି ନୃଶଂସତା ।”

ପିଲର ପରୁରିଲ “ସେମାନେ କଅଣ ମାତାଲ ହୋଇଥିଲେ ?”

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ମୁଁ ସେତେବେଳେ ପିଲ୍ । ଘର ଭିତରେ ଥାଇ ଶିଡ଼ିକି ବାଟେ ଏହା ଦେଖିଥିଲି ଏଣୁ ମଦପିଆ କଥା କହିପାରିବି ନାହିଁ ।”

ମେରଥା କହିଲା “ସର୍ବସ୍ୱ ଛଡ଼ା ମୁଁ ନିଗ୍ରୋ ଦେଖିନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା ମୁରମାନେ କଅଣ ନିଗ୍ରୋ ?”

ପିଲର ଜବାବ ଦେଲା “କେତେକ ନିଗ୍ରୋ, ପୁଣି କେତେକ ନିଗ୍ରୋ ନୁହନ୍ତି ।”

ଏହାପରେ ସେହି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଙ୍କ କଥା ପଡ଼ିଲା । ଡିନ୍ ଗୁଇଲରମୋଙ୍କୁ ଚମ୍ପମା ଛଡ଼ା ଭଲ ଦିଶେ ନାହିଁ । ସେ ଧୀର ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି କରି ଚାଲି ଆସିଲେ । ସେ ସେପରି ଜଣାଶୁଣା ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ନଥିଲେ । କେବଳ ମାତ୍ର ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀର ଉପରୋଧରେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଦଳରେ ମିଶିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ କୋଠା ଉପରୁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲି ରୁହ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଯିବି । ମାତ୍ର ସେ ମୁହଁ ନ ଫିଟାଇ ହାତ ହଲାଇ ବିଦାୟ ନେଲେ । ଅଳ୍ପଦିନରେ ଜନତାଭିତରୁ କିଏ ଜଣେ ବଦମାସି କରି ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କଣ୍ଠ ଅନୁକରଣରେ ଡାକିବାରୁ ସେ ସେହି ଶବ୍ଦ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁଲେ । ଏତିକିବେଳେ ଜଣେ ମଦୁଆ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ପିଟିଲା । ସେ ବସିପଡ଼ିଲେ । ପରେ ଏପରି ବିକଳ ଦୃଶ୍ୟ ସହ ନପାରି ଭଲ ଲୋକ ମାନେ ପଂକ୍ତିରୁ ଚାଲିଗଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜାଗାରେ ମଦୁଆ

ଗୁଣ୍ଡାମାନେ ଠିଆହୋଇ ଗଲେ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ତନ୍ ଗୁରୁଲରମୋଙ୍କୁ ମାରି ଦିଅଗଲା । ଗୁରୁକଣ ମାରିବା ଗୋଟାଏ କଥା କିନ୍ତୁ ଏପରି ଭାବରେ ମାରିବା ଏକ ଦାନଦାୟ କାଣ୍ଡ । କେତେଲୋକ ବିରକ୍ତରେ ଓ ଘୃଣାରେ ସେଠାରେ ଦର୍ଶକ ହୋଇ ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମୋ ମନ ମଧ୍ୟ ବିଚାକୁ ହୋଇ ଉଠିଲା । ମାଣବାକୁ ହେଲେ ସତ୍ୟଧାରଣରେ ମାରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଅନେକ ଲୋକ ମତ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

ଅନେକ ଅନ୍ୟ ସହରର ଝବର ଜାଣିବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ରହେଲେ ମାତ୍ର ଟେଲିଫୋନ ତାର ଯୋଡ଼ା ଯାଇ ନଥିବାରୁ ଝବର ମିଳୁ ନଥିଲା । କେତେକ କହିଲେ ଏପରି ନିର୍ମମ ମନ୍ତ୍ରର ହତ୍ୟାଲୀଳା ଅପେକ୍ଷା ସହରର ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି ବଡ଼ ବାମ । ଇତିମଧ୍ୟରେ ମାତାଲ ହୋଇ ଦୁଇଜଣ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ପଂକ୍ତି ଝଙ୍କି ଗଲା । ବହୁତ ହଟଗୋଲ ଗୁଲିଲା ।

ହଠାତ୍ ଟାଉନହଲ୍ ଭିତରୁ ପାବ୍‌ଲୋ ଏବଂ କୁଆଟ୍ରୋ ଡିଡୋସ୍; ଜଣେ ମୋଟା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଠେଲି ଠେଲି ଆଣିବାର ଦେଖାଗଲା । ସମୟେ ବେଳେ ଲମ୍ବାଇ ତାକୁ ଅନାଇଲେ । ସେ ସହରର ସବୁଠାରୁ ମୋଟା ମଣିଷ । ଜୀବନଦାମା ଏବଂ ଧାନ ଗୁରୁଲ କାରବାରରେ ସେ ଅନେକ କମ୍ପାନୀର ଏଜେଣ୍ଟ । ଲୋକଟା ଆଉ ପଂକ୍ତି ଭିତରକୁ ଆସି ପାଗଲ ନାହିଁ । ଦୁଆର ମୁହଁରୁ ହଂସ୍ ଜନତା ତା ଉପରେ ଝାମ୍ପି ଦେଲା । ସେ ପଡ଼ିଗଲା ଏବଂ ଆଉ ଉଠିଲା ନାହିଁ । ଏହାପରେ ଲୋକେ ଜବରଦସ୍ତି ଟାଉନହଲ୍ ଭିତରେ ପଶିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ । ଘର ଭିତରେ ଆଉ କେତେ ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାନ୍ତି । ପୁରୋହିତ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଥିଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ ଗୋଟିଏ ଚଉକି ଉପରେ ବସି ସିଗ୍ରେଟ୍ ବଳୁଥାଏ । ବାହାରୁ ‘କବାଟ ଫିଟାଅ, କବାଟ ଫିଟାଅ’ ହୁରି ଉଠୁଥାଏ । ପଛପଟୁ ଠେଲି ଜୋର୍‌ରେ କେତେ ଜଣ ମାଟି କାମୋଡ଼ି ପଡ଼ିଗଲେ ଏବଂ ପାଦରେ ଦଳି ହୋଇଗଲେ । କେତେଜଣ ଟାଉନହଲ୍‌ରେ ନିଆଁ ଲଗାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ । ଏଣେ ପାବ୍‌ଲୋ ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର କାମ ବତାଇବାକୁ ବାରମ୍ବାର କହିଲା । ଏହାପରେ ତନ୍ ଜୋସ୍‌କାସ୍ତ୍ର ନାମକ ଘୋଡ଼ା ବେପାରୀ ଉଠି ଦୁଆର ମୁହଁକୁ ଗଲା । କବାଟରେ ତାଲ ବନ୍ଦ । ସେ ଫେରିଆସି ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ବସିଗଲା । ବାହାରୁ ଚିତ୍କାର ରବ ଏତେ ବେଶୀ ହେଲାଯେ କୌଣସି କଥା ବୁଝି ବାର ଉପାୟ ନଥିଲା । ପାବ୍‌ଲୋ ପୁରୋହିତକୁ କଅଣ କହିଲେ ମାତ୍ର ପୁରୋହିତ କିଛି ଜବାବ ଦେଲେ ନାହିଁ । ପାବ୍‌ଲୋ ନିଜ ବନ୍ଧୁକ ଉଠାଇଲା । ନିଜର ସଙ୍ଗୀମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁକ ନେଇ ଘରର ଶେଷ ମୁଣ୍ଡକୁ ଯିବାକୁ କହିଲା । ପାବ୍‌ଲୋ ପୁଣି ଧର ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଦେଖାଇ କଅଣ କହିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହାପରେ ପାବ୍‌ଲୋ ଆଉ ଗୋଟାଏ ସିଗ୍ରେଟ୍ ବନାଇ ଟାଣି ଟାଣି ଚାହିଁ ପ୍ରହର ହାତକୁ ଫେରି

ଦେଲା । ପ୍ରହରା କବାଟ ଫିଟାଇ କରପଟିଆ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ବନ୍ଧ ଭଙ୍ଗା ସୁଅପରି ଶିପ୍ର ଜନତା ଭିତରେ ପଣି ପିଟାପିଟି ଦଲା ଚକଟା କରିବାକୁ ଲାଗିଗଲେ । ପୁରୋହିତକୁ ଧରି ତଳମୁହଁ କରି ଦାଆ ଦ୍ଵାରା ହାତଗୋଡ଼ କାଟିପକାଇଲେ । ବହୁତ ହାତଗୋଡ଼ ଘର ଭିତରେ ପଡ଼ିରହିଲା । ଏମିତି ଭାବରେ ସହରର ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ଧ୍ୟୁସ ଘଟିଲା । ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଅଖିରେ ଦେଖିବାର ନୁହେଁ କିମ୍ବା ନ ଦେଖିଲେ ବିଶ୍ଵାସ କରିହେବ ନାହିଁ । ଶେଷକୁ ଯେଉଁ ମଦୁଆଟା ଜଣେ ଦଲାଚକଟାରେ ଦରମରା ହୋଇଥିବା ମଣିଷକୁ କିରାସିନ ତାଳି ପୋଡ଼ିବାକୁ ଯାଉଥିଲା ତାକୁ ଜଣେ କିଏ ଆମର ତରଫର ଲୋକ ମୁଞ୍ଚଳରେ ପିଟି ପୁଟୋକ୍ତ ଲୋକଟାକୁ ଗାଡ଼ିରେ ଲଦି ନେଇ ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ନଦୀକୁ ଫଙ୍ଗିଦେଲା ।

ସେ ଦିନ ରାତିରେ ଆମ ଦଳର ସଭା ବସିପାରିଲା ନାହିଁ, କାରଣ ଅଧିକାଂଶ ତାହା ମାତାଲ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ସେ ଦିନ ରାତିରେ ମୁଁ ପାର୍ବଲୋ ସାଙ୍ଗରେ ଶୋଇଲି । ଖିଆପିଆ ମଧ୍ୟ କଲୁ କିନ୍ତୁ ଏତେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲୁଯେ କେହି ମୁହଁ ଫିଟାଇ ନଥିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିମର୍ଷ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି, ଯେମିତି ବିମର୍ଷ ଅଳ୍ପ ଉଡ଼ାକାହାଜ ଦେଖି ହୋଇଅଛି । ଗୋଟାଏ ଅମଙ୍ଗଳ ଆଶଙ୍କା ମୋର ଜାତ ହେଲା ଯେମିତି ଅଳ୍ପ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେଦିନ ମଧ୍ୟ ଲଦିନ ପରେ ଅମଙ୍ଗଳ ଘଟିଥିଲା । ଗୋଟିଏ ହୋଟଲରେ ବସି ଭୋଜନ କରୁ କରୁ ପାର୍ବଲୋ ମୋତେ ପଚାରିଥିଲା ଦୃଶ୍ୟଟା ମୋତେ ଭଲ ଲାଗିଲା କି ? ମୁଁ ଜବାବ ଦେଇଥିଲି ଡ଼ନ ଫାଷ୍ଟିନୋ ଛଡ଼ା ବାକୀ ସବୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ମୁଁ ବ୍ୟଥା ପାଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ସବୁଯାକ ଦୃଶ୍ୟ ପାର୍ବଲୋକୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ବୋଲି ସେ ମୋତେ କହିଲା । ପାର୍ବଲୋ ପୁରୋହିତକୁ ଦୃଶ୍ୟ କରେ । ଏଣୁ ମୁଁ ପଚାରିଥିଲି “ପୁରୋହିତ ମୃତ୍ୟୁ ତୋତେ ଭଲ ଲାଗି ନଥିବ ।”

ପାର୍ବଲୋ ଦୁଃଖରେ କହିଲା ‘ମୋହର ଗୋଟାଏ ମାୟା ସେ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଅଛି । କାରଣ ମରବାବେଲେ ସେ ଅଧୀର ହତାଶ ଓ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ମଲା । ସେ ପୁରୋହିତ ଏଣୁ ନିର୍ଭୀକଭାବେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରି ଅନ୍ୟକୁ ଅଦର୍ଶ ଦେଖାଇବା ଉଚିତ ଥିଲା । ବିଶେଷ କରି ସେ ଶ୍ଵେନଦେଶୀୟ ପୁରୋହିତ ।’

ମୁଁ କହି ପକାଇଲି “ସେ ଖୁବ୍ ଭଲଭାବରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲା । କୌଣସି ପ୍ରକାର ଆଲୁଷ୍ଟାନିକତା ପ୍ରକାଶର ସୁବିଧା ସୁଜା ପାଇ ନଥିଲା ?”

ପାର୍ବଲୋ କହିଲା ‘ନା ସାରାଦିନ ମୁଁ ପୁରୋହିତ ମୃତ୍ୟୁ ଦେଖିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ଭାବୁଥିଲି ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଶେଷକୁ ଆସିବ । ବଡ଼ ଆଶାରେ ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା

କିରାଣି । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମନ୍ତ୍ରବା ମୁଁ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲି କିନ୍ତୁ ତାହାର ମୃତ୍ୟୁ ଦୃଶ୍ୟରେ ମୁଁ ହତାଶ ହୋଇଅଛି । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋ ବିଶ୍ୱାସ ଗୁଡ଼ିକ ଯାଇଅଛି ।’

‘ଆଜିତ ମୋତେ ବିପ୍ଳବର ଅସୁମାରମ୍ଭ’ ମୁଁ ବ୍ୟଙ୍ଗ କରି କହିଲି ।

‘ନା—ମୋ ବିଶ୍ୱାସ ଗୁଡ଼ିକ ଯାଇଛି ।’ ‘ତୁ ବୁଝୁନାହୁଁ ପିଲାଟା । ସେ ଜଣେ ଖେଳଦେଶୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।’ ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ।

ମୁଁ କହିଲି “ଖେଳଦେଶୀୟ ବୋଲି ବୁଝା ଗର୍ବ ହଜି ଅଛି କ’ଣ ଅଛି ? ମନ୍ତ୍ରବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମାନ, ମନ୍ତ୍ରବାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭୟ । ତୁମେ କ’ଣ କୁହୁଛୁ ଲାରେଜ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଦିନ ପ୍ରାୟ ୧୨ଟା, ଗୁଲିଯିବା ।’

ପିଲାଟା କହିଲା ‘ହଁ ଯିବା, କିନ୍ତୁ ପାବ୍ଲୋ କଥାଟା ଶେଷ କରିଦିଅ । ସେ ଦିନ ରାତିରେ ସେ ମୋତେ କହିଲା ଆଜି ରାତିରେ କିଛି କରିବା ନାହିଁ ।’

ମୁଁ କହିଲି ‘ଭଲ କଥା, ମୁଁ ବଡ଼ ଖୁସି ।’

‘ଏତେ ଲୋକ ମାରି ପକାଇ ଯୋନି ଫିଲ୍ଡା କଲେ କୁରୁଚି ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।’

ମୁଁ କହିଲି “ଆହା ମୋ ଜିତେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାଧୁ ପୁରୁଷ । ମୁଁ ବହୁ ବର୍ଷ ତୁ ଲାଭୁଆ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଟାଇଅଛି ଏବଂ ଲଢ଼େଇ ପରେ ତାଙ୍କ ତଳେ ମୋତେ ଅଜଣା ବୋଲି ଭାବୁଛୁ ?”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ପିଲାଟା ମୋ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କର । ଅଜିତାରୁ ମୋର ସବୁ ଶେଷ । ମୋତେ ଗାଳି ଦେ ନାହିଁ ।’

ସେଦିନ ରାତିରେ ସେ ସାନ ଶିଶୁପରି ଶୋଇଗଲା । ସକାଳେ ମୁଁ ତାକୁ ଉଠାଇଲି । ମାତ୍ର ସାରା ରାତି ମୁଁ ଶୋଇ ନଥିଲି । ମୁଁ ଜାଗିରହୁ ଚଉକରେ ବସି ଶିଶୁକବାଟେ ସେହି ରାସ୍ତାକୁ ଚାହିଁ ରହୁଥିଲି । ଦିନମାନର ଜୀବନୀ ଦୃଶ୍ୟ ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଯାଉଥିଲା । ରାତିଟା ନଅଟା, ନଅଟା, କେବଳ ଝରଣାରୁ ଝରଝର ଜଳପତନର ଧ୍ୱନି । ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକର ବିକଳ ବିଳାପ ଶୁଣି ମୁଁ ଅଳିଙ୍ଗ ପାଖକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲି ତନ୍ ଗୁଲିଲ୍ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ କାନ୍ଦୁଅଛି । ମୁଁ ଘର ଭିତରକୁ ପଳାଇଗଲି । ମୋ ଜୀବନରେ ସେ ଦିନଟା ସବୁଠାରୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦିନ - ଛଡ଼ା ।’

ମେରଥା ପଚାରିଲା ‘ଅନ୍ୟ ଦିନଟି ?’

ଢ଼ଟଣାର ଶବ୍ଦ ପରେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ସହରକୁ ପୁନର୍ଦ୍ଦଖଲ କଲେ ।

ମେରଥା କହିଲା ‘ଆଉ ସେ କଥା । ଯାହା ଶୁଣିଲିଣି ତାହାହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ ।’

‘ମୁଁ ତ ତୋତେ ଶୁଣାଇବାକୁ ରାଜି ନଥିଲି । ସେ କଥା ପହଲୁ କହି ଦେଇଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ଭୟଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବୁ ।’

ମେରଥା କହିଲା ‘ନା ସେ କଥା ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆଉ ଶୁଣିପାରବି ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ତେବେ ଆଉ, ଆଉ କେବେ କହିବ ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ହଁ, କିନ୍ତୁ ମେରଥା ପକ୍ଷରେ ଏହା ଖରାପ ହେବ ।’

ମେରଥା କହିଲା ‘ନା, ମୁଁ ଶୁଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହେଁ, ମୁଁ ଥିଲାବେଳେ ତୁ କହିବୁ ନାହିଁ, ନଚେତ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଶୁଣି ପକାଇବି ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ଆଲୋ ଲାଣ୍ଡି, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନା—ମୁଁ କହିବି ନାହିଁ । ଆଉ କେବେ ଇଂରେଜକୁ ଏକୁଟିଆ କହିବି ।’

‘କିନ୍ତୁ ସେ ଯେଉଁଠି ଥିବେ ମୁଁ ତ ସେଇଠି ରହିବି, ଅତଏବ ତୁ ଆଦୌ କହିବୁ ନାହିଁ ।’

‘ତୁ କାମ କରୁଥିଲାବେଳେ ମୁଁ କହିବି ।’

“ନା ନା ଆଦୌ କହିବୁ ନାହିଁ ।”

‘କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ କରିବୁ ବାକାତକ କହିବା ଉଚିତ । ତେବେ ତୁ ଶୁଣିପାରବୁ ନାହିଁ ।’

‘ଏହି ହତ୍ୟା ବିଶ୍ୱସିକା ଛଡ଼ା ତୋର କଅଣ ଅନ୍ୟ କିଛି ପ୍ରୀତିକର କଥା ନାହିଁ ?’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ଆଜି ଦ୍ୱିପ୍ରହରକୁ ତୁ ଆଉ ଇଂରେଜ ମନଇଚ୍ଛା କଥା ହୁଅ ।’

‘ତେବେ ସେ ଦ୍ୱିପ୍ରହର ଉଡ଼ିଉଡ଼ି ଆସିଯାଉ ।’

“ହଁ, ଉଡ଼ି ଆସିବ ଆଉ ସେମିତି ବାହୁଡ଼ି ଯିବ ।”

“ଆଗେ ଆସୁ ।”

ଏକାଦଶ ପରିଚ୍ଛଦ

ଦେବଦାରୁ ବଣ ଭିତରେ ସେମାନେ ଅଧିତ୍ୟକାସ୍ତ୍ର ପ୍ରାନ୍ତରୁ ତଳକୁ ଝରି ଉପତ୍ୟକାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ତତ୍ପରେ ନଦୀର ସମାନ୍ତର ଭାବରେ ଉଠାଣି ଉଠି ହମେ ଗୋଟିଏ ଚନ୍ଦ୍ରାକାରରେ ବୁଲିବୁଲି ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାରେ ଚଢ଼ିଲେ । ଏତିକିବେଳେ ଜଣେ ଲୋକ ବନ୍ଧୁକୁ ଧରି ଗୋଟାଏ ଗଛ ଉତ୍ତାପରୁ ବାହାରି ପଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଅମିବାପାଇଁ କହି ପିଲରୁକୁ ଚିହ୍ନି ପଚାରିଲା “ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଏ ଜଣକ କିଏ ?”

ପିଲରୁ ଜଣାଏ ଦେଲା “ସେ ଜଣେ ଇଂରେଜ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନାମ ହେଉଛି ରବର୍ଟ୍ସ । କି ଭୟଙ୍କର ଘଟଣା ଉଠାଣିରେ ବାବା !”

ପ୍ରହରା ଜଣକ ରବର୍ଟ୍ସ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି କରମର୍ଦ୍ଦନ ପାଇଁ ହାତ ବଢ଼ାଇ କୁଣ୍ଡଳ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା । ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଭିବାଦନ କଲେ । ଲୋକଟା ଥିଲା ଯୁବକ । ମୁଣ୍ଡରେ ଟୋପି ନଥିଲା । ହାଲୁକା ସରୁ ଦେହର ଗଠନ, ନାକଟା ଛୁଆଣି ପରି, ହନୁହାଡ଼ ବଡ଼ ଏବଂ ଧୂସରିଆ ଆଖି । କେଶ କଲା ଓ କର୍କଶ । ସେ ଖୁବ୍ ବଳିଷ୍ଠ ଭାବରେ କରମର୍ଦ୍ଦନ କରି ବନ୍ଧୁ ଭାବର ସୂଚନା ଦେଲା । ସେ ମେରିଆକୁ ମଧ୍ୟ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ସେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ପଚାରିଲା । ମେରିଆ କହିଲା “ଯୋଆକ୍ୱିନ୍, ଆମେ ଚାଲିବା ଅପେକ୍ଷା ବହୁବେଳେ ଏକ ଜାଗାରେ ବସି ଗପ କରୁଥିଲୁ ।”

ଯୋଆକ୍ୱିନ୍ ପଚାରିଲା “ତୁମେ କଅଣ ଡାଇନାମାଇଟ୍ ଫୁଟାଇବା ଲୋକ ? ଆମେ ତୁମ କଥା ଶୁଣିଥିଲୁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ହଁ ମୁଁ ତାଙ୍କନାମା ରହିଲି । ଆମେ ଯାଉଛୁ ସେଠାରେ ରାତି କଟାଇଥିଲୁ ।”

‘ତୁମକୁ ଦେଖି ମୁଁ ବଡ଼ ଖୁସି । ଟ୍ରେନପାଇଁ ଆସିଛୁ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ହସି ପକାଇ ପଚାରିଲେ “ତୁମେ କଣ ଗତ ଟ୍ରେନବେଳେ ଥିଲୁ ?”

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ଫେରୁ ନଥିଲି ? ତେବେ ଇସ୍ତେ ଆସିଲି କୁଆଡୁ ? ଏହା କହି ମେରିଆକୁ ଦେଖାଇ କହିଲେ ‘ଏହାକୁପରା ସେଇଠାରୁ ପାଇଥିଲୁ ।’ ତୁ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦରୀ ହେଲୁଣି । ତୋତେ କେହି ସେକଥା କହିଲଣି ତ ?”

ମେରିଆ କହିଲା ‘ହଉ, ମୁଁହିଁ ବନ୍ଦକର ଯୋଆକିନ୍ ! ତୋତେ ଧନ୍ୟବାଦ । ବାଲି କଟାଇଲେ ତୋ ତେହେରା ବଦଳିଯିବ ।’

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା ‘ତୁପରା ଏଡ଼େ ଟିକେଥିଲୁ ? ମୁଁ ତୋତେ କାନ୍ଧରେ ବସାଉଥିଲି ?’

ପିଲର ଗଣ୍ଡର କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ‘ତୁ ଏକା ନୋହୁ, କିଏ ଅବା ତାକୁ ନ କାନ୍ଧେଇଛି । ବୁଢ଼ା କାହିଁ ?’

‘କ୍ୟାମ୍ପରେ ଅଛି ।’

‘କାଲି ରାତିରେ କେଉଁଠିଥିଲୁ ?’

‘ସେଗୋରୁଆରେ ।’

‘କିଛି ଖବର ଆଣିଛି ?’

‘ହଁ ।’

‘ଭଲ ନା ମନ୍ଦ ?’

‘ମନ୍ଦ ।’

‘ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦେଖିଥିଲୁ ?’

‘ହଁ କିନ୍ତୁ ମୋତେ ସେକଥା କୁହନାହିଁ ସାଥୀ ତାଙ୍କନାମା ରହିଲି । ସେ ପବୁ କି ବିମାନ ?’

‘ହଜେଲ୍ ୧୧୧ ବୋମାରୁ । ହଜେଲ୍ ଓ ଫିଆଟ୍ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ।

‘ତଳାଆଡ଼କୁ ଡେଖାଥିବା ସେ ବଡ଼ ବିମାନଗୁଡ଼ିକ କ’ଣ ?’

‘ସେହି ହେଉଛି ହଜେଲ୍ ୧୧୧ ।’

‘ହେଉଁ ନାମ ଦିଅ, ସେ ସବୁ ଖରାପ । -ହଁ, -ମୁଁ ତୁମକୁ ଡେଇଁ କରାଇ ଦେଉଛି । ମୁଁ ତୁମକୁ ସେନାପତି ପାଖକୁ ନେଇଯିବି ।’

‘ସେନାପତି ପାଖକୁ ?’ ପିଲର ପଚାରିଲା ।

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା ‘ସାଆନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା ସେନାପତି କହିବା ଅଧିକ ସାମରିକ କାହିଁଦାର କଥା ।’

ପିଲର ହସି ପକାଇ କହିଲା ‘ତୁ ତ ସାମରିକ କାହିଁଦାର ମୁଣ୍ଡପାତ କରୁଅଛୁ ।’

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା ‘ତା ନୁହେଁ । ସାମରିକ ପଦ ସବୁ ଆଦେଶଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ସୁବିଧାନଳ ।’

ପିଲର କହିଲା ‘ହେଉଛି ଜଣେ ତୋ ରୁଚିର ଲୋକ । ଇଂରେଜ ଜାତିର ଖୁବ୍ ଗଣ୍ଡୀର ।’

ମେରିଆକୁ ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା ‘ତୋତେ କାନ୍ଦେଇ କରି ନେବି କି ?’ ଏହା କହି ତା କାନ୍ଦରେ ହାତ ରଖି ହସିଦେଲା । ମେରିଆ କହିଲା ଯେଉଁ ଥରଟିଏ କରିଥିଲୁ ସେତିକି ଯଥେଷ୍ଟ ।

‘ତୋର ମନେଅଛି ?’ ସେ ପଚାରିଲା ।

ମେରିଆ କହିଲା ‘ମୋତେ ବୋହୂନେବା ମନେ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ତୁ ବୋଲି ମନେ ନାହିଁ । ଗିପ୍ସି ମୋତେ ବହୁବା ଜାଣେ କାରଣ ସେ ମୋତେ ବହୁବାର ପକାଇ ଦେଇଥିଲା । ସେ ଯାହାହେଉ ତୋତେ ଧନ୍ୟବାଦ । ଦିନେ ମୁଁ ତୋତେ ବହୁନେବି ।’

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା ‘ମୋର ଖୁବ୍ ଭଲ ସୁରଣ ଅଛି । ଥରେ ତୋ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ ଧରିଥିଲି ତୋ ପେଟ ମୋ କାନ୍ଦରେ ଥିଲା, ତୋ ମୁଣ୍ଡ ମୋ ପିଠିରେ ଏବଂ ବାହୁ ମୋ ବେକରେ ଝୁଲୁଥିଲା ।’

ମେରିଆ ହସି ଦେଇ କହିଲା ‘ତୋର ସୁରଣ ଶକ୍ତି ଖୁବ୍ ପ୍ରଖର ଦେଖୁଛି । ମୋର କିନ୍ତୁ ତୋ କାନ୍ଦ, ପିଠି, ବେକ କିଛି ମନେ ନାହିଁ ।’

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା ‘ଆଉ କିଛି ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁ ?’

‘କୋଉ କଥା ?’

‘ତୁ ମୋ ପିଠିରେ ଝୁଲୁଥିଲା ବେଳେ ପଛପଟୁ ଘନଘନ ଗୁଲି ଅସୁଥିଲା ?’

ମେରଥା କହିଲା “କେଡ଼େ ନିପଟ ଓଲୁଟା । ଗିପ୍ସି କଥାଟି ଏଇଥିପାଇଁ ମୋତେ କାନ୍ଦୁଥିଲା ?”

‘ସେଥିପାଇଁ, ଆଉ ତୋ ଗୋଡ଼ ଧରିବା ପାଇଁ ।’

‘ଆହାରେ ମୋର ଧନୁରୁ, ଆହାରେ ମୋର ରକାକର୍ତ୍ତୀ ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ଶୁଣ ଟୋକି, ଏହି ଟୋକା ତୋତେ ବହୁତ କାନ୍ଦେଇ ଅଛି । ସେତେବେଳେ ତୋ ଗୋଡ଼ ଚଳୁ ନଥିଲା । ପଛରୁ ଗୋଲି ଚାଲିଆସି । ତୋତେ ସେ ପକାଇ ଦେଇ ସହଜରେ ଗୁଲି ଗୋଟର ସୀମାକୁ ଖସିଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।’

ମେରଥା କହିଲା “ମୁଁ ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ସାରିଛି ଏବଂ ଦିନେ ତାକୁ କାନ୍ଦେଇବି । ମୋତେ ଥକା କରିବାକୁ ଦିଅ । ମୁଁ କାନ୍ଦିବାକୁ ଚାହେନା ।”

ଯୋଆକିନ୍ ମେରଥାକୁ ଚିଡ଼େଇବା ପାଇଁ କହିଲା ‘ଯେ-ସେ ତାକୁ ପକାଇ ଦେଇ ଥାଆନ୍ତା । କେବଳ ପଛରୁ ପିଲାର୍ ଗୁଲି ମାରିବା ଡରରେ ପକାଇ ନଥିଲା ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ମୁଁ କାହାକୁ ଗୁଲି ମାରେ ନାହିଁ ।’

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା ‘ଗୁଲି କଥାଟି ହେବ, ତୁମ ମୁହଁତ ଗୁଲିର ବଡ଼ବାପ ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ଟୋକାର କଥାର ଶୀର ଦେଖ । ପିଲିଦିନେ କେଡ଼େ ଭଦ୍ର କଥା କହୁଥିଲୁ । ଆନ୍ଦୋଳନ ପୂର୍ବରୁ କଥାଟି କରୁଥିଲୁ ?’

‘ମୁଁ ୧୭ ବର୍ଷର ପିଲା ଥିଲି । କରନ୍ତି କଥାଟି ?’

‘ତେବେ କିଛି ତ କରୁଥିଲୁ ?’

‘ହଁ, ଜୁଡ଼ା ପାଲିସ କରୁଥିଲି ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ନା ଆଉ କିଛି ଅଛି ? ତୁ ତାହା ନ ପାରିଲୁ କାହିଁକି ?’
ଏହା କହି ସେ ତାହାର ଶ୍ୟାମଳ ମୁଖ, ନମନୀୟ ତନ୍ମୁ, ଗୁଞ୍ଜକେଶ ଏବଂ ଗୋଇଁ ଚାଲିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ।

‘କିଏ କହିଲା ପାରିଲି ନାହିଁ ?’

‘କହିବ ଆଉ କିଏ, ତୋ ଚେହେରା । ମୁଣ୍ଡରେ ରୁଟି ରଖିଲୁଣି ।’

‘ବୋଧହୁଏ ଭୟରେ ପାରିଲି ନାହିଁ ।’

‘ତୋ ଚେହେରାଟି ଭଲ, ହେଲେ ମୁହଁଟା ବାଜେ । ଟ୍ରେନ ଧ୍ବଂସବେଳେ ଠିକ୍ ଥିଲୁ ତ ?’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଥିକୁ ମୋର ଭୟ ନାହିଁ । ତାହାଠାରୁ ଖରାପ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଅଛି । ଲଢ଼େଇ ନିଶ୍ଚିତରୂପେ ବିପଦଜନକ ମେସିନଗନ୍ ଦେଖିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପଡ଼ିଗଲେ ମୋ ଗୋଡ଼ ଥିବା ରହିବ ନାହିଁ ।’

ପିଲର ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଲା “ଇସ୍ପେକ୍ଟର ଲଢ଼େଇରେ ମାଲ ହେବାକୁ ଲେଉଟୁଥିଲା ମାତ୍ର ଡରିଗଲା ।”

ଯୋଥାକିନ୍ ପଚାରିଲା “ଆଉ ତାଙ୍କନାମାଲଟ୍‌ବାଲା, ତୁମେ କଅଣ ଲଢ଼େଇ ଶିଖି ପସନ୍ଦ କର ।”

“ହୁଏ ପସନ୍ଦକରେ ।”

“ଭଲତୋଲିତ୍‌ଠାରେ ଶିଖୁଛୁ ଦେଖିଛ ?”

“ହଁ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଫେରିଆଠାରେ ଦେଖିଥିଲି ।”

“ସେଇଠି ତ ମୋ ଘର । କେତେ ସୁନ୍ଦର ସହରଟା କିନ୍ତୁ ମେଠାରେ ଭଲ ଲୋକମାନେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ପାଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ମୋ ବାପାଙ୍କୁ ଗୁଲି କରିଦେଲେ । ମୋ ମାଆ ଭିଣୋଇ ଓ ଭଉଣୀ ମଧ୍ୟ ମଲେ ।”

“ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘କି ନୃଶଂସ ବ୍ୟବହାର ।’ ବହୁକାର ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୁହଁରୁ ସେ ଏହି ଶୋକାବହ ଇତିବୃତ୍ତ ଶୁଣିଲେଣି । ବାପ ମା ଭାଇଭଉଣୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ କଥା କହିଲାବେଳେ ଲୋକେ କଇଁ କଇଁ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତୁ । ଏହି ମର୍ମନ୍ତୁଦ କାହାଣୀ ଶୁଣି ଶୁଣି ସବଦା ତାଙ୍କ ଗୁଣ୍ଡରୁ ସେଞ୍ଜାରେ ବାହାରିପଡ଼େ ‘କି ପାଗବକ ଅତ୍ୟାଚାର ।’

ସେ ସିନା ଖାଲି ବାପ ମାଆର ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବାଦ ଶୁଣିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଭଳି ଭୟାବହ ଦୃଶ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣନା ଯାହା ପିଲର କହିଲା ତାହା ଶୁଣି ନଥିଲେ । “ତୁମର ଏ ସବୁ ଶୁଣିବା କଥା । ହଲ୍‌ଘରେ, ମୋଟର ଟ୍ରକରେ, ବିତ୍‌ବକାରରେ, ଡୋକ୍ଟାରେ, ପଡ଼ିଆରେ କାହାକୁ ନା କାହାକୁ ଗୁଲି କରି ମାରି ଦିଆ ହୋଇଥିବା କଥା

ତୁମେ ଶୁଣିଛ; ହୁଏତ ପଛରେ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ମଧ୍ୟ ଦେଖିଛ କିନ୍ତୁ ପିଲରୁ ତାହାର ଜୀବନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନାଦ୍ୱାରା ସେ ସବୁ ମୋତେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ।”

ପିଲରୁ ଲେଖିପାରନ୍ତା କି ? ମୁଁ ଯଦି ସୁଯୋଗ ପାଏ ଏବଂ ସବୁ କଥା ମନେ ଆଏ ତେବେ ପିଲରୁ ବର୍ଣ୍ଣନା ମୁଁ ଅବକଳ ଲେଖିଯିବି । ବାପ୍ରେ ବାପ୍, ତାହାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଉଚ୍ଚ କି ମାନ୍ୟତକ । ତନ୍ ଫାଷ୍ଟିନୋର ମରଣ ପରି କୌଣସି କାହାଣୀ ମୁଁ କେବେ ପିଲରୁ କହିବା ଶୁଣିଲି ନାହିଁ । ଲେଖି ପାରନ୍ତି କି । ବହୁତ ବିଷୟ ତ ମୁଁ ଜାଣେ । ଶଗୁ ପଛପଟେ ଗୁପ୍ତ କାମକର ଅନେକ କିଛି ଦେଖିଛ କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଚିହ୍ନି ଥିବା ହେଉଛି ବଡ଼ ଦରକାର ।

ଏକ ଜାଗାରେ ରହିବା ତ ଆମ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ରହିଲେ ଶାନ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ କାମଟା ଶେଷ କରି ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ପଳାଇବା ଆମର ବ୍ରତ । ସୁତରାଂ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଣାମ ପାଇଁ ଆମେ ଅପେକ୍ଷା କରି ନଥାଉଁ । ରାତିରେ ଆସି କୌଣସି ଗୃହୀ ଘରେ ରାତିବାସ କରି ଦିନତମାମ ଲୁଚି ପୁଣି ରାତିକୁ ପଳାଇଯିବା ହେଲା ଆମର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ । କାମସାରି ପଳାଇଯିବା ହେଲା ଆମର କାମ ।

ଆମେ ଯାହା କରିବାକୁ ଆସିଥାଉ, ସେ କାମ ଘଟିଲା ବେଳକୁ ଆମେ ସେଠାରେ ନଥାଉ । ଗୁପ୍ତ ସମର୍ଥକମାନେ ନିଜ କାମ ସାରି ପଳାଇ ଯାଆନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦାଉ ସଧାରାଏ ନିରାହ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଉପରେ । ଏମିତି ବରବର ଘଟି ଆସୁଥିବା ମୋତେ ଜଣା । ଏଥି ନିମିତ୍ତ ମନରେ ମଧ୍ୟ ଦୁଃଖ ହୋଇଥାଏ । କେତେ ଲୋକ ଏଭଳି କାମ କରି ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରିଥାନ୍ତି, ନିଜର ବଡ଼ମା ଦେଖାଇ ହୋଇଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ପାଇଁ ମୋତେ ବଡ଼ ଲଜ୍ଜା ଲାଗେ । ମନରେ ଦୃଢ଼ ଓ ଧିରା ଥିବାର ଜନ୍ମେ । ପିଲରୁ ମୋ ଆଖିରେ ଅଜୁଳି ଦୁଇ ଏଭଳି ଧୂଆମୁକ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଣାମ ଦେଖାଇ ଦେଇଥିଲା ।

ତଥାପି ଏହା ଲୋକଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗ । କାମ ଶେଷ ହେଲେ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣିଙ୍ଗ ହୋଇଯିବ । ଯୁଦ୍ଧରେ କେବଳ ଅନେକ କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ଶିକ୍ଷା ଲଭ ହୋଇଥାଏ । ଭାଗ୍ୟକୁ ସେ ଯୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବରୁ ୧୦ ବର୍ଷ ଷ୍ଟେନରେ ବାସ କରିଥିଲେ । ଷ୍ଟେନ ଦେଶର ଭାଷା ଭଲ ଭାବରେ ଲେଖିପଢ଼ି ଜାଣିଥିବାରୁ ଏବଂ ବହୁ ସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ କରିଥିବାରୁ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟତ ବଂଶୀୟ କରୁଥିଲେ । ଷ୍ଟେନ ଦେଶର ଲୋକେ ମୂଳତ ନିଜ ନିଜ ଗ୍ରାମପ୍ରତି ଅନୁରକ୍ତ । ପ୍ରଥମେ ଦେଶ, ତତ୍ପରେ ଜାତି, ତତ୍ପରେ ପ୍ରଦେଶ, ତତ୍ପରେ ଗ୍ରାମ, ପରିବାର ଏବଂ ଶେଷକୁ ପେଣା ଏବଂ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଫମେ

ତିମିର ଜ୍ଞାନଥିଲେ ସ୍ଥେନ ଲୋକ ତିମି ପ୍ରତି ବଶସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଉଠିବ । ଯିଏ ଏତକ ଜାଣିଥିବ ସେ କେବେ ଶ୍ରେଣୀରେ ବଦେଶୀ ବୋଲି ବବେଚିତ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସ୍ୱାର୍ଥ ସଫର୍ଷ ଛଡ଼ା ସ୍ଥେନର ଲୋକେ ଏପରି ଲୋକକୁ ବଦେଶୀ ଭଳି ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ କେହି ବଦେଶୀ ବୋଲି ଭୁବୁ ନଥିଲେ ଓ ସେ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ତାହା ବୋଧ କରୁ ନଥିଲେ ।

ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଥେନର ଲୋକେ ତୁମ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରିପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏମିତି ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହୃଦ କରିଥାନ୍ତି । ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବିବାଦ କରିଥାନ୍ତି । ୩ ଜଣ ଏକାଠି ହେଲେ ଦୁଇଜଣ ଏକତ୍ର ଜଣକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଆନ୍ତି ପୁଣି ଦୁଇଜଣ ମଧ୍ୟ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କଳି କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ ତଥାପି ଦିନ ଦିନ ଘଟୁଥିବାରୁ ଏହାକୁ ସାଧାରଣ ନୀତି ବୋଲି ଧରି ନିଆଯାଇପାରେ ।

ଏପରି ଭାବିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କେହି ତ ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାରେ ବାଧା ଦେଉ ନାହିଁ । ପରାଜୟ ସମ୍ଭବରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମ କାମ ହେଲା ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବା । ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟ ନକଲେ ସବୁ ସରିଯିବ । ସେ ସବୁ କଥା ଦେଖିଛନ୍ତି, ଶୁଣିଛନ୍ତି ଏବଂ ମନେ ରଖିଛନ୍ତି । ସେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଲିପ୍ତ ଏବଂ ସେଥିରେ ପୁରୁଷ ପ୍ରାଣରେ ସହଯୋଗ କରି ଯଥା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି । ତେବେ କେହି ତାଙ୍କ ମନ ଉପରେ ବଡ଼ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ଦେଖିବା ବା ଶୁଣିବା ଶକ୍ତିକୁ ନୟାବୁଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ପରେ ନିଜର ଇଚ୍ଛାମତେ ନିଜର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରି ପାରିବେ । ସେଥିପାଇଁ ବହୁ ଉପାଦାନ ମିଳିଥାନ୍ତୁ ଏବଂ ଆହୁରି ମିଳିବ । ବେଳେ ବେଳେ ଟିକିଏ ବାହୁଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଘଟୁଥାନ୍ତୁ ।

ପିଲାଟି ନାମକ ମହିଳା ଜଣକ କଥା ସେ ଭାବିଲେ । ଯାହାଘଟୁନା କାହିଁକି ଯଦି ଅବସର ମିଳିବ ତେବେ ମୁଁ ତାହା ପାଖରୁ ସେ କାହାଣୀର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ଶୁଣିବି । ସେ ଦୁଇଟା ପିଲାଙ୍କ ସହୃଦ ଯାଉଅଛି । ଏହି ତନିଜଣଙ୍କୁ ବଳି ସ୍ଥେନ ଦେଶରେ ଆଉ ଅଧିକ ଭଲ ଲୋକ ମିଳିବେ ନାହିଁ । ପିଲାଟି ପାହାଡ଼ ହେଲେ ଟୋକା ଟୋକା ଦୁଇଜଣ ପାହାଡ଼ରେ ଦୁଇଟି ଗଛ ପରି । ବୁଢ଼ା ଗଛ ତ ସବୁ କଟା ହୋଇଯାଇଛି ଏଣିକି ଏହି ଟାକାଗଛ ବଢୁଅଛି । ସେମାନେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଗତ ଭୋଗ କରି ଅଛନ୍ତି ତାହା ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ସେମାନେ ସତେଜ, ନିର୍ମଳ ଅନାବଳ ରହୁଅଛନ୍ତି ଯତେ ଯେପରି କିଛି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ନାହିଁ । ପିଲାଟି କଥା ମତେ ମେରଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇ ଉଠୁଅଛି । ସେ ଯେ ଖୁବ୍ କଦାକାର ହୋଇଥିଲା ଧରି ନିଆଯାଉ ।

୧୯୩ ବ୍ରହ୍ମେତ୍ରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଜଣେ ବେଲଜୟାନ ବାଳକ କଥା ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ବାଳକଟି ନିଜ ଗ୍ରାମର ଆଉ ୫ ଜଣଙ୍କ ସହତ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା । ୨୦୦ ଜଣ ଲୋକ ଏହି ଗାଁଟିରେ ଥିଲେ । ପିଲାଟି ଗାଁରୁ କେତେ ବାହାରକୁ ଯାଇ ନଥିଲା । ହାନୀ ବ୍ରହ୍ମେତ୍ ଦଳରେ ସେ ପ୍ରଥମେ ପିଲାଟିକୁ ଦେଖିଲେ । ଅନ୍ୟ ୫ଟି ପିଲା ଲଢ଼େଇରେ ମରି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ପିଲାଟି ଏକାବେଳେକେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିଲା । ତାକୁ ସେଠାରେ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ଖାନ୍ଦା ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ଅର୍ଦ୍ଧକାମ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ତା ହାତ ଦୁଇଟା ଥିଲା ଗୁପ୍ତୀ ମଜୁରୀର ହାତ ପରି ବଡ଼, ମୁହଁଟା ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଏବଂ ଗଣ୍ଠି ଥା । ସେ ଖାଦ୍ୟ ଆଳା ନେବା ଆଣିବା କରୁଥାଏ ଏବଂ ନୀରବରେ କାନ୍ଦୁଥାଏ । ତୁମେ ତାକୁ କିଛି ବରଦ କଲ, କିଛି ଆଣିବାକୁ କୁହ, ସେ ଅଣୁ ଆଣୁ ଲୁହ ଗଡ଼ାଉଥିବା । ରୋଷାଇ ଶାଳାରେ ବସି ବସି ମଧ୍ୟ କାନ୍ଦେ । ସମସ୍ତେ ତା ପ୍ରତି ସଦୟ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତା' କାନ୍ଦଣା ବନ୍ଦ ହୋଇ ନଥିଲା । ତାହାର କଅଣ ଘଟିଲା ଏବଂ ସେ ପୁଣି ଯୁଦ୍ଧ କରିବାପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେଲା କି ନାହିଁ, ଏତକ ସେ ସନ୍ଧାନ କରିବେ ।

ମେଣ୍ଡା ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୁବ୍ ପୁରୁଷ ଯବଳ । ଅନ୍ତତଃ ଏହାହିଁ ମନେ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ତ ନିଜେ ମାନସିକ ଶ୍ରେଣୀର ତାଙ୍କର ନୁହନ୍ତି ? ପିଲାରୁ ସେ ବିଦ୍ୟା ଜଣା । ଦୁହେଁ ଗତ ରାତିରେ ଏକାଠି ରହିବା ବୋଧହୁଏ ଭଲ ହୋଇଅଛି । ତାଙ୍କ ନିଜ ପାଇଁ ତ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ । ଆଜି ସେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ, ସତେଜ, ବିଶ୍ୱାସୀ ଏବଂ ସୁଖୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅବସ୍ଥାଟା ପ୍ରଥମରୁ ଖରାପ ମନେ ହେଉଥିଲା, ହେଲେ ତାଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ଭଲ । ଏମିତି ବହୁତ ଖରାପ ଅବସ୍ଥା ଦେଇ ସେ ଆସିଛନ୍ତି । ମେଣ୍ଡା ପ୍ରକୃତରେ ଭାରି ସୁନ୍ଦର । ସେ ବେକ ଖୋଲା ଖାକି କାମିଜ ପିନ୍ଧି ମନ ଖୁସିରେ ଚାଲୁଥିଲା କରୁଥିଲା । ତା ଗୁଲିଟା ଘୋଡ଼ାକୁଆ ପରି । ସବୁବେଳେ ଏପରି ଜୁଟିବ ନାହିଁ । ହୁଏତ ଏହା ତାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରାର ମୁହଁ ମନ୍ତ୍ର ଛବି, ହୁଏତ ଏହା ତାଙ୍କର କଲ୍ପନା ମାଧ୍ୟ ହୁଏତ ଛିପ୍ପା ନିଶ ଦେଖିଥିବା କୌଣସି ନାୟର ଛବି ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଗାବୋ ଏବଂ ହାର୍ଲୋ ଯେ ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ବହୁବାର ସ୍ୱପ୍ନରେ ହାର୍ଲୋର ସଙ୍ଗେ ସୁଖ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି ସ୍ୱପ୍ନ ହୋଇପାରେ । ତେବେ ଗାବୋର ସ୍ମୃତି ଖୁବ୍ ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ମନରେ ଜାରିଥିଲା । ପୋକୋବ୍ଲାଙ୍କେ ଆନ୍ଧ୍ରମଣ୍ଡଳ ପୂର୍ବ ରାସ୍ତାରେ ଗାବୋ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଶୋଇଥିଲା । ତାକୁ କୃଷ୍ଣାକ୍ଷ ଧଳାବାବେଲେ ସେ ପିନ୍ଧିଥିଲା ରେଶମ ଭଳି ଚିକ୍‌ଟା ଢଲିର ରୋଷି । ସେ ନାହିଁ ପଡ଼ିଲାବେଳେ ତାହାର କେଶଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଗାବୋ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ଏକଥା କାହିଁକି ପ୍ରକାଶ କରି ନଥିଲେ ବୋଲି

ପରୁରିଥିଲା । ସେ କ୍ଷୀତ୍ରାନତା କିମ୍ବା ଉଦାସୀନ ଅଥବା ଦୂରେ ଦୂରେ ରହୁ ନଥିଲା । ଗାବୋ ଥିଲା ଯେମିତି ସୁନ୍ଦର ସେମିତି ସ୍ୱର୍ଗ-ବ୍ୟାକୁଳ । ସେ ଅରଟିଏ ଆସିଥିଲା । ହାର୍ଲୋ ବହୁବାର ଆସିଥିଲା—ତଥାପି—ଏମିତି ନାନାବିଧ ସ୍ମୃତି ରୋମଞ୍ଚନ, ନାନାବିଧ ସ୍ୱପ୍ନ ବିଳାସ କଲେ ।

ସେ ପୁଣି ଭାବିଲେ, ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମେରଥାକୁ ଛୁଇଁପାରେ, ହୁଏତ ମୋର ଉତ୍ସ ହେଉଥିବୁ, ହୁଏତ ଏପରି କିଛି ଘଟି ନାହିଁ । ସବୁତକ ଚିନ୍ତା ମୋର କଲ୍‌ନା । ଏମିତି କଲ୍‌ନାରେ ବହୁ ପରିଚିତ ତନ୍ଦ୍ରୀଙ୍କ କଥା ସ୍ମୃତି ପଥରେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ ।

ଏମାନେ ସବୁ ଆସି ଟ୍ରକରେ, ହୋଟଲରେ, ଗ୍ରୁଉଣ୍ଡିରେ, ମୋଟର ଗ୍ୟାରେଜରେ, ବଣପାହାଡ଼ରେ ତାଙ୍କ ସେହି ବିଛଣା ଖୋଲରେ ପଶି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଶୋଇ ରହନ୍ତି । ସେ ଶୋଇ ମଡ଼ିଲା ପରେ ସେମାନେ ଆସନ୍ତି । ବାସ୍ତବ ଜୀବନ ଅପେକ୍ଷା କଲ୍‌ନାରେ ସେମାନେ ଅଧିକ ରମଣୀୟ, ସୁନ୍ଦର ଓ ଉପଭୋଗୀ । ସ୍ୱପ୍ନ କି ସତ୍ୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ ହାତ ଛୁଇଁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଡର ଲାଗେ । କାଲେ ପୁଣି ସ୍ୱପ୍ନ ତୁଟି ବାସ୍ତବର ନିଷ୍ଠୁରତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଯିବ ।

ପାଦେ ଆଗେଇ ସେ ମେରଥା ବାହୁକୁ ଧରି ତାହାର କମନାୟୁ ତନୁର କୋମଳତା ଅନୁଭବ କଲେ । ମେରଥା ହସି ଦେଲା । ସେ ତାକୁ ସମ୍ବୋଧନ କଲେ ଏବଂ ମେରଥା ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି-ସମ୍ବୋଧନ କଣାଇଲା । ସେ ତାହାର ଶ୍ୟାମଳ ମୁଖ, ହରିଦ୍ରା ଧୂସର ଚକ୍ଷୁ ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ଅଧରରେ ହାସ୍ୟରେଖା ଏବଂ ଅଦୀର୍ଘ କେଶ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମେରଥା ମୁହଁ ଟେକି ହସିଦେଲା ।

ବଣ ଶେଷକୁ ସେମାନେ ଏଲ୍‌ହୋର୍ଡ଼ୋର ଶିବିର ଦେଖି ପାରିଲେ । ଓଲଟା ବେଲଟାଏ ପରି ସେ ସ୍ଥାନଟା ଗୋଟାଏ ଗୋଲ୍‌କାର ଡିପ । ରୂନ ପଥରର ଏହି ସବୁ ଅବବାହିକା ଗୁହାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ସମ୍ପୃକ୍ତରେ ଦିଶୁଥାଏ ଦୁଇଟା ବଡ଼ ଗୁହା । ପାହାଡ଼ର ବୁଦା ଗୁଲୁ, ତାକୁ ତାଙ୍କ ଦେଇଥାଏ । ସ୍ଥାନଟା ପାର୍ବଲେ ଆଡ଼ିଡ଼ାଠାରୁ ଅଧିକ ଭଲ ।

ପିଲର୍ ଯୋଅକିମ୍‌ଙ୍କୁ ପଚାରିଲା “ତୋ ପରିବାରକୁ କିପରି ଗୁଲି ମାଇଲେ ?”

‘ସେମିତି କିଛି ନୁହେଁ’ । ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଅନେକଙ୍କ ପରି ଭଲତୋଲିତ୍ ସହରର ବାମପନ୍ଥୀ ଦଳଭୁକ୍ତ । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍‌ମାନେ ସହରକୁ ନିଷ୍ଠୁଳଙ୍କ କରିବାକୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ ବାବାଙ୍କୁ ମାଇଲେ ଯେହେତୁ ସେ ସମାଜବାଦୀଙ୍କୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଇଥିଲେ । ତା ପରେ ମାଇଲେ ମାଆଙ୍କୁ । ସେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଇଥିଲେ । ଅଥଚ ସେଟା

ମାଆଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଭୋଟ୍ । ଏହାପରେ ଜଣେ ଭଗିନୀପତିକୁ ମାରିଲେ । ସେ ଥିଲା ଟ୍ରାମଗୁଳକ ସମିତିର ଜଣେ ସଭ୍ୟ । ଅଥଚ ସମିତିରେ ସଭ୍ୟ ନହେଲେ କେହି ଟ୍ରାମ ଚଳାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ଏହା ଜଣା କଥା । ସେ ରାଜନୀତିର ଧାର ଧାରୁ ନଥିଲା । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଭଲ କରି ଜାଣିଥିଲି । ବରଂ ସେ ଟିକେ ନିର୍ଲଜ୍ଜ ଥିଲା । ସେ ଭଲ ରକମର ସାଥୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏହାପରେ ଅନ୍ୟ ଭଣୋଇ ମୋ ପରି ପାହାଡ଼କୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଟ୍ରାମଗୁଳକ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଥିଲା । ସେମାନେ ଭାବିଲେ ଭଉଣୀ ଜାଣିଛୁ ସେ କେଉଁଠାରେ ଅଛି କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ତାକୁ ଜଣାନଥିଲା; ଏଣୁ କରି ଭଉଣୀକୁ ମାରି ପକାଇଲେ ।”

ପିଲର ରାଗରେ କହିଲା “ନର-ରାକ୍ଷସ । ଆଜ୍ଞା ଏଲ୍‌ସାବେର୍ଡ଼ୋ କାହିଁ ? ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖୁ ନାହିଁ ।”

ଯୋଆକ୍ୱିନ୍ ଠିଆ ହୋଇପଡ଼ି ବନ୍ଧୁକୁ ମୁଠା ମାଟିରେ ଡିଆଁ ଦେଇ ଜବାବ ଦେଲା “ଏଇଠି ଅଛି । ସମ୍ଭବତଃ ଭିତରେ ଅଛି । ପିଲର ମୋ କଥା ଶୁଣ । ମେରଥା ତୁ ମଧ୍ୟ ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ, କାରଣ ମୁଁ ମୋ ପରିବାର କାହାଣୀ କହି ତୋତେ ମନୋବ୍ୟଥା ଦେଇଅଛି । ମୁଁ ଜାଣେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକା ଦଶା ଏବଂ ଏସବୁ ନ କହିବା ଭଲ ?”

ପିଲର କହିଲା “ନା ନା ତୁ କହିବା ଠିକ୍ ହୋଇଅଛି । ପରସ୍ପରର ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ସହାନୁଭୂତି ସାହାଯ୍ୟ ନ କଲେ ଜନ୍ମ ଯେ ବୃଥା । ଦୁଃଖର କାହାଣୀ ଶୁଣି କିଛି ନ କହିବାଟା ହେଉଛି ଅତି ଶୀତଳ ଉଦାସୀନତା ।”

“କିନ୍ତୁ ମୋ କଥାରେ ମେରଥା ଆଦାତ ପାଇବ । ତାହାର ଜୀବନରେ ବହୁତ ଦୁର୍ଭେଗ ଘଟିଲାଣି ।”

ମେରଥା ଜବାବ ଦେଲା “ମୋ ଆଧାର ଏତେ ବଡ଼ଯେ ତୋ କଥାରେ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବନାହିଁ । ଶୁଣିକରି ମୋର ଗଣ୍ଡର ଦୁଃଖ ହେଉଛି । ଆଶାକରେ ତୋ ଭଉଣୀ ଭଲରେ ଅଛି ।”

ଯୋଆକ୍ୱିନ୍ କହିଲା “ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ଅଛି । ସେମାନେ ତାକୁ ଜେଲ୍‌ହାଉସରେ ରଖିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କଲପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ପଚାରିଲେ “ପରିବାରର ଆଉ କିଏ କିଏ ଅଛନ୍ତି ।”

ଟୋକାଟା ଜବାବ ଦେଲା ‘ମୋ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ନାହିଁ । ଥିଲେ ଆଇପାରେ ପାହାଡ଼କୁ ଯାଇଥିବା ଭଣୋଇ ଜଣକ । ମାତ୍ର ମୁଁ ଭାବୁଛି ସେ ମରିଯାଇ ଅଛି ।’

ମେରଥା କହିଲା “ଦୁଏତ ସେ ଭଲରେ ଥିବ । ଦୁଏତ ଅନ୍ୟଦଳ ସହିତ ଅନ୍ୟ ପାହାଡ଼ରେ ଥିବ ।”

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା “ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ମୃତ । ସେ କେବେହେଲେ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟୁ ନଥିଲା । ଟ୍ରାମଗାଡ଼ି ଗୁଳିକ ପକ୍ଷରେ ପାହାଡ଼ରେ ରହିବା ଭଳି ସାମର୍ଥ୍ୟ ନଥାଏ । ଗୋଟାଏ ବର୍ଷ ସେ ଠାକି ପାରିବ ବୋଲି ମୋର ଭରସା ନାହିଁ । ତା ଛୁଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା ।”

ମେରଥା ତା କାନ୍ଧରେ ହାତ ରଖି କହିଲା “ଦୁଏତ ସେ ଭଲରେ ଅଛି ।”

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା “ହଁ ଲେ ହିଅ, କାହିଁକି ବା ନଥିବ ?”

ଟୋକାଟା ସେଠାରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲାବେଳେ ମେରଥା ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ତା ଶ୍ରୀଙ୍ଗା ଧରି ଚୁମା ଖାଇଲା । କାନ୍ଧୁଥିଲା ବୋଲି ଯୋଆକିନ୍ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ନେଲା ।

ମେରଥା କହିଲା “ଏଟା ହେଲା ଭଉଣୀର ଚୁମା । ଭାଇ ଜ୍ଞାନରେ ମୁଁ ତୋତେ ଚୁମା ଖାଇଲି ।” ଟୋକାଟା ନୀରବରେ ଅଶ୍ରୁପାତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ମେରଥା ପୁଣି କହିଲା “ମୁଁ ତୋ ଭଉଣୀ । ମୁଁ ତୋତେ ଭଲପାଏ । ତୋର ପରିବାର ଥିଲା । ଆମେ ସମସ୍ତେ ତୋ ପରିବାର ।”

ପିଲର୍ କହିଲା “ଏହି ଇଂରେଜ ସହିତ ସମସ୍ତେ । ନୁହେଁ କି ଇଂରେଜ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ବାଳକକୁ କହିଲେ ‘ହଁ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ତୋ ପରିବାର ଯୋଆକିନ୍ ।’

ପିଲର୍ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ସେ ତୋ ଭାଇ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ବାଳକର କାନ୍ଧ ଧରି କହିଲେ ‘ଆମେ ସମସ୍ତେ ଭାଇ ।’ ବାଳକଟି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲା ‘ମୋ କଥା କହି ମୁଁ ଲଜ୍ଜା ବୋଧ କରୁଅଛି । ଏପରି କରୁଣ କାହାଣୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ଦେଇଥାଏ । ମୁଁ ଉନ୍ନତମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ପୀଡ଼ନ କରି ବୋଲି ଲଜ୍ଜିତ ।’

ପିଲର୍ ଗଣ୍ଡର ସେନ୍ସିଟିଭିଟି ଫରରେ କହିଲା “ତୋ ଲଜ୍ଜା ପୋଡ଼ିଯାଉ । ମେରଥା ଯଦି ପୁଣି ତୋତେ ଚୁମାଖାଏ ତେବେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଚୁମା ଖାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଜଣେ ଫଣ୍ଡ ଲଢ଼ୁଥିଲାକୁ ଚୁମା ଖାଇଥିଲି । ସେ ଲୋକଟା

ମଧ୍ୟ ତୋ ପରି ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ବିଫଳ ଲଢ଼ୁଆଳି ସାମ୍ୟବାଦୀ ଦଳିଭୁକ୍ତ ହେଲେ ମୁଁ ଚମ୍ପା ଖାଇବି । ଇଂରେଜ, ତାକୁ ଧରି, ମୁଁ ଟିକିଏ ଭଲକରି ଚମ୍ପନ କରିବି ।”

ବାଳକଟି ଶୀଘ୍ର ବୁଲିପଡ଼ି କହି ଉଠିଲା ‘ନାଁ ନାଁ । ମୋତେ ଛାଡ଼ । ମୁଁ ଭଲ ଅଛି । ମୁଁ ଲଜ୍ଜାବୋଧ କରୁଅଛି ।’ ଯେ ଠିଆହୋଇ ନିଜର ମୁହଁକୁ ସଂଯତ କଲା । ମେରିଆ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ସ ହାତ ଧଲିଲା । ପିଲାରୁ ନିଜ ପିରୁରେ ହାତ ରଖି ବାଳକଟିକୁ ଅନାଇ ଥଟ୍ଟା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସେ କହିଲା ‘ମୁଁ ଚମ୍ପା ଖାଇଲେ କୌଣସି ଭଉଣୀ ଭଲ ଚମ୍ପା ଖାଇବି ନାହିଁ । ଏକମାସ ଭଉଣୀ ପରି ଚମ୍ପା ଖାଇବି ।’

ବାଳକଟି କହିଲା “ରହସ୍ୟ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ଭଲ ଅଛି । ମୋ କଥା କହିଲି ବୋଲି ମୁଁ ଦୁଃଖିତ ।”

ପିଲାରୁ କହିଲା ‘ହଉ ତେବେ ଗୁଲ ବୁଡ଼ାକୁ ଭେଟିବା । ଏପରି ମାନସିକ ଉତ୍ତେଜନା ଦ୍ଵାରା ମୁଁ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇଉଠେ ।’

ବାଳକ ତା ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲା । ତା ଗୃହାଣୀରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସେ ମନରେ ଆଘାତ ପାଇଅଛି । ପିଲାର କହିଲା ‘ତୋ ମାନସିକ ଉତ୍ତେଜନା ନୁହେଁ, ମୋ ନିଜର । ଫଣ୍ଟ ଲଢ଼ୁଆଳି ହୋଇ ଏ କି କୋମଳତା ତୋର ?’

ଯୋଆକିନ୍ କହିଲା “ମୁଁ ସେଥିରେ ବିଫଳ ହୋଇଅଛି, ତୁମେ ବାରମ୍ବାର ସେ କଥା କୁହ ନାହିଁ ।”

‘କିନ୍ତୁ ତୁ ତ ମୁଣ୍ଡରେ ଚୁଟି ବଢ଼ାଇ ଅଛୁ ?’

‘ହଁ ସେଥିରେ ଦୋଷ କଅଣ ? ଲଢ଼ୁଆଳି ହେବା ଦ୍ଵାରା ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ଦର୍ଶିବ । ଅନେକ ଲୋକ ଏପରି ଶିକ୍ଷାକଲେ କାମପାଇ ପାରିବେ । ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହା ନିନ୍ଦୟୁକ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ହୁଏତ ଏଣିକି ମୋର ଆଉ ତର ରହିବ ନାହିଁ ।

ପିଲାରୁ କହିଲା ‘ହଁ ହୁଏତ ତୋ ଅନୁମାନ ଯଥାର୍ଥ ।’

ମେରିଆ କହିଲା “ପିଲାରୁ, ତୁ ଏପରି ନିଷ୍ଠୁର ଭାବରେ କାହିଁକି କହୁଅଛୁ ? ମୁଁ ତୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲପାଏ କିନ୍ତୁ ତୋ ଧରଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଦଳି ହୋଇ ଉଠୁଛି ।”

ପିଲାରୁ କହିଲା ‘ମୁଁ ହୁଏତ ବଦଳି ଭଲ ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛି । ଶୁଣ ଇଂରେଜ, ଏଲ୍‌ସୋଡ଼ୋକୁ ତୁମେ କଅଣ କହିବ ଭାବିବ ?’

‘ହଁ ।’

‘ସେ ଲୋକଟା ଗୁମ ମୋ ଭଳି ବେଶୀ ଭବପ୍ରବଣ ନୁହେଁ ବା ବାଜେ ବନ୍ଦ ବନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ ।’

ମେରିଆ ରାଗିଯାଇ କହିଲା ‘ତୁ ଏପରି ଭାବେ କାହିଁକି କହୁଅଛୁ ?’

ପିଲାର୍ ଯାଉ ଯାଉ କହିଲା ‘ଜାଣେନା । ତୁ କାହିଁକି ଭାବୁଅଛୁ ?’

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଜାଣେନା ।’

ପିଲାର୍ ରାଗରେ କହିଲା “ବେଳେବେଳେ ଅନେକ ବସୟରେ ମୁଁ ଶ୍ରାନ୍ତ ଅନୁଭବ କରେ । ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ବୟସ, ବୁଝିଲୁ ? ଟାବର୍ସ ବୟସ ସାଙ୍ଗକୁ କୁଣ୍ଠିତ ବଦନଶ୍ରୀ । ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି କୌଣସି ବ୍ୟର୍ଥ ଖଣ୍ଡ ଲଢ଼ୁଆଳ ମୁହଁରେ ଭୟର ଚିହ୍ନ ଦେଖିଲେ । ସେ ପୁଣି ସାମ୍ୟବାଦ ପ୍ରବୃତ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ରହସ୍ୟରେ ମୁଁ ତାକୁ ଚୁମ୍ବା ଖାଇପାରେ ।”

ବାଳକଟି କହିଲା ‘ତୁଛୁ ମିଛ କଥା । ମୋ ମୁହଁରେ ଭୟର ଚିହ୍ନନାହିଁ ।’

‘ହଁ ମିଛ କଥା । ତୁମେ ସବୁ ମୁଁ ଶୁଣିଛୁ ବୁଝିଛୁ । ଗୁଡ଼ି ସେ କଥା । ଦେଇଛି ସାନ୍ତୁଆନୋ ଆସିଲାଣି । କହୋ ସାନ୍ତୁଆନୋ, ଭଲ ତ ?’

ପିଲାର୍ ଯେଉଁ ଲୋକକୁ ଏହା କହିଲା, ସେ ଲୋକଟା ମୋଟା ଓ ଝଙ୍କାକୃତ । ବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ୟାମଳ, ଚଉଡ଼ା ହନୁହାଡ଼, ନାକ ଶୁଭ ନାସା ପରି, ଉପର ଓଠ ଲମ୍ବା, ମୁହଁ ଚଉଡ଼ା ଓଠ ପତଳା । ସେ ଚକ୍ଷୁର ଭାବରେ ଛୋଟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଗୁହା ଭିତରୁ ତାଙ୍କ ଆଖିକୁ ଫରକଟା ଗୋଟି କରି ବାହାରି ଆସିଲା । ଗାଈ-ଜଗୁଆଳର ମୋଟା ଓ ବୁଟ୍ ସେ ପିନ୍ଧିଥିଲା । ବଡ଼ ଜରମ ପଡ଼ିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍‌ର ଜାକିଆ ଓ ଚମଡ଼ାର କୁରୁତା ତା ଦେହରେ ଥାଏ । ସେ ପିଲାର୍ ଓ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ ସହିତ କରମଦାନ କରି ମେରିଆ କାନ୍ଦି ଆସୁଡ଼େଇଲା ଏବଂ ପିଲାର୍କୁ ଖାଇଛୁ କି ନାହିଁ ପଚାରିଲା । ପିଲାର୍ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରି ଜବାବ ଦେଲା । ଏହାପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନଙ୍କୁ ଖାଇବା ପିଇବା କଥା ପଚାରିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଖାଇ ସାରିଲେଣି କହି ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ ।

ଏଲ୍ ସୋଡ଼ର୍ କହିଲା ‘ହୁଇସ୍ତି ?’

‘ଜୋ ପାଖରେ ଅଛି ?’

‘ତୁମେ କଅଣ କଂରେଜ, ଝୁମ୍‌ସୁ ନୁହଁ ?’

‘ମୁଁ ମାଜିନ ।’

‘ଏଠାରେ ଅଳ୍ପ ମାଜିନଅଛନ୍ତି ।’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକ ।’

‘ମଦ ନୁହେଁ, ଉତ୍ତର ନା ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାରୁ ?’

‘ଉତ୍ତର ।’

‘କେ ରେଜଙ୍କ ପରି । କେବେ ପୋଲ ଉଡ଼ାଇବ ?’

‘ପୋଲ କଥା ତୁମକୁ ଜଣା ।’ ସେ ହୁଁ କହିବାରୁ କହିଲେ ‘ପଥରଦାନ ।’

ଏଲ୍ ସୋର୍ଡ଼େ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରି ପିଲରୁ ପାବ୍ଲୋର କଥା ପଚାରିଲା । ପିଲରୁ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇବାରୁ ହସିଦେଲା । ପୁଣି ଥରେ ହସି ମେରିଆକୁ କହିଲା “ଏଠାରୁ ଚାଲିଯା । ଅଧଘଣ୍ଟା ପରେ ଫେରିବୁ ।” ଏହା କହି ନିଜ ପକେଟରୁ ଘଣ୍ଟା କାଢ଼ି ଦେଖିଲା ।

ଖଣ୍ଡିଏ ଚଉରସ୍ କାଠ ଉପରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବସିବାକୁ କହି ଯୋଆକ୍ୱିନ୍‌କୁ ନିଜର ବୁଢ଼ା ଆଙ୍ଗୁଳି ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଆସିଥିବା ମାର୍ଗ ମେରିଆକୁ ଇସାରା କଲା । ମେରିଆ କହିଲା ‘ସେ ଯୋଆକ୍ୱିନ୍‌କୁ ନେଇ ଚାଲିଯିବ ଏବଂ ପରେ ଫେରି ଆସିବ ।’

ଏଲ୍ ସୋର୍ଡ଼େ ଗୁହା ଉତ୍ତରକୁ ଯାଇ ଶଗୋଟି ଗିଲସ ଏବଂ ଏକ ପାଣ୍ଡି ସ୍ବିଚ୍ ହୁଇଛି ଏବଂ ମାଠିଆଏ ପାଣି ନେଇ ଆସିଲା । ଗିଲସକୁ କାଠ ଉପରେ ରଖି ମାଠିଆକୁ ତଳେ ଥୋଇଲା । ଏହାପରେ ଜର୍ଡ଼ାନ୍‌ଙ୍କ ହାତରେ ବୋତଲ ଦେଇ କହିଲା ଏଠାରେ ବରଫ ନାହିଁ । ନିଜ ହାତରେ ଗିଲସ ଡାଙ୍କି ପିଲରୁ କହିଲା ଯେ ତାହାର ବରଫ ଦରକାର ନାହିଁ ।

ଏଲ୍ ସୋର୍ଡ଼େ କହିଲା ‘ଗତରାତରେ ମାଟିରେ ବରଫ ଜମିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତରଳଗଲାଣି । ବରଫ ମିଳିବ ସେହି ଦୂର ପାହାଡ଼ରେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ଏଲ୍ ସୋର୍ଡ଼େ ଗିଲସରେ ମଦ ଡାଳିବାକୁ ଯାଆନ୍ତେ ସେହି କାଲି ଲୋକଟା କହିଲା ‘ମୋ ପାଇଁ ଡାଳିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ନିଜ ନିଜ ପାଇଁ ଡାଳ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ପୁରା ଗିଲସେ ମଦ ଡାଳି ପିଇଦେଲେ । ସୋର୍ଡ଼େ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁଥାଏ । ସେ ମଦ ପିଇ ସାରିଲା ପରେ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ମାଠିଆ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ସେ ଗିଳାସେ ଥଣ୍ଡା ପାଣି ମଧ୍ୟ ପିଇ ନେଲେ । ସୋଡ଼ୋ ଅଧଗିଳାସେ ମଦରେ ପାଣି ମିଶାଇ ନିଜେ ପିଇଲା । ତତ୍ପରେ ମଦ ପିଇବ ବ ନାହିଁ ପରୁରଲାବୁ ପିଲାରୁ ମନା କରି ଟାଲି ପାଣି ମାଗିଲା । ସୋଡ଼ୋ ଜର୍ଜାନ୍ଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲା ମୁଁ ବହୁତ ଇଂରେଜଙ୍କୁ ଜାଣେ । ସମସ୍ତେ ବହୁତ ଫୁଲ୍‌ସ୍କି ପିଇଥାନ୍ତି ।’

“କେଉଁଠାରେ ଜାଣିଲୁ ?”

“ରାଷ୍ଟ୍ରଠାରେ । ସେମାନେ ଆମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁଥିଲେ ।”

“ଫୁଲ୍‌ସ୍କି କେଉଁଠାରୁ ପାଇଲୁ ?”

“ସେ ଶୁଣି ନ ପାରି କଅଣ ବୋଲି ପରୁରଲା ।’

ପିଲାରୁ କହିଲା ‘ସେ ପରା କାଲା । ତା ଆଉ କାନରେ ଡୋଲ ପିଟି ।’ ସୋଡ଼ୋ ମଧ୍ୟ ତା ଭଲ କାନଟା ଦେଖାଇ ଦେଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପାଟିକରି ପରୁରଲେ ‘ଫୁଲ୍‌ସ୍କି କେଉଁଠାରୁ ଆଣିଲୁ ?’

‘ମୁଁ ନିଜେ ତସାର କରିଅଛି ।’ ଏକଥା ଶୁଣି ମୁହଁକୁ ନେଉଥିବା ଗିଳାସ ଆଉ ନେଲେ ନାହିଁ ।

ସୋଡ଼ୋ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧ ଆପୁଡ଼େଇ କହିଲା “ନା, ମୁଁ ଥଟ୍ଟା କରୁଥିଲି । ଫୁଲ୍‌ସ୍କି ଲା-ଗ୍ରାଞ୍ଜାରୁ ଆଣିଅଛି । କାଲି ରାତିରେ ଶୁଣିଲିଯେ ଜଣେ ଇଂରେଜ ତାଙ୍କନା-ମାଇଟ୍ ଫୁଟାଇଲା ଲୋକ ଆସିଛି । ମନ ବଡ଼ ଖୁସି ହେଲା, ତୁମପାଇଁ ଏହା ପାଇତ ରଖିଥିଲି । ଏହା କିପରି ଲାଗୁଛି ?”

“ଖୁବ୍ ଭଲ । ଫୁଲ୍‌ସ୍କି ଉକ ଦରର ।”

“ଶୁଣି ଖୁସି ହେଲି । ଆଜି ରାତିରେ ଖବର ନେଇ ଆସିବ ।”

“କି ଖବର ?”

“ସୈନ୍ୟ ଚଳାଚଳ ।”

“କେଉଁଠି ?”

“ସେଗୋଇଆଠାରେ । ତୁମେ ତ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦେଖିଥିବ ?”

“ହଁ ।”

“ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ?”

“ହଁ ରୋପ ।”

“ସୈନ୍ୟ ଚଳାଚଳ କେଉଁଠାରେ ?”

‘ଭଲକାଷ୍ଟିନ୍ ଓ ସେଗୋରୁଆ ମଧ୍ୟରେ । ଭାଲୀଡୋଲିଡ୍ ରାସ୍ତାରେ ଭଲିକାଷ୍ଟିନ୍ ଓ ସାନ୍ ରାଫେଲ ମଧ୍ୟରେ ବିସ୍ତର ସୈନ୍ୟ ଚଳାଚଳ ହେଉଅଛି ।’

“ତୁ କଅଣ ଭୁଲୁଛୁ ?”

‘ଆମକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’

‘ସମ୍ଭବ ।’

‘ସେମାନେ ସେ କଥା ଜାଣିଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉ ଅଛନ୍ତି ।’

‘ହୋଇପାରେ ।’

‘ଆଜି ରାତିରେ ପୋଲ ଉଡ଼ାଇ ଦେଉନାହିଁ ।’

‘ହୁକୁମ ନାହିଁ ।’

‘କାହା ହୁକୁମ ?’

‘ସେନାପତିଙ୍କର ।’

ପିଲାଟି ପଚାରିଲା ‘ପୋଲ ଉଡ଼ାଇ ଦେବ । ସମୟଟି କଅଣ ଏତେ ଗୁରୁତର ?’

‘ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଗୁରୁତର ।’

କିନ୍ତୁ ଶତ୍ରୁମୁଖ ସୈନ୍ୟ ଆଣି ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲେ କଥା ସରିବ ।

‘ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ରାସ୍ତା ଜଗିଅଛି । ସେ ଫେରିଲେ ତାହାର ହାତରେ ରିପୋର୍ଟ ଲେଖି ପଠାଇବ ।’

ସୋଡ଼େର୍ ପଚାରିଲା ‘ତୁମର ରାସ୍ତା ଜଗୁଆଳୀ ରହିଅଛି ?’

କାଲି ଲୋକଟା ତାଙ୍କ କଥାର କେତେ ଅଂଶ ଶୁଣି ପାରିଅଛି ଜର୍ଜାନ୍, ତାହା ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କହିଲେ ‘ହଁ ଜଗୁଆଳୀ ଅଛି ।’

ସୋଡ଼େର୍ କହିଲା ‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଅଛି । କାହିଁକି ବର୍ତ୍ତମାନ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରୁ ନାହିଁ ?’

‘ଉପରବାଲାଙ୍କ ହୁକୁମ ମାନିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।’

ସୋଡ଼ୋ କହିଲା ‘ଏ କଥା ମୁଁ ପସନ୍ଦ କରୁନାହିଁ ।’

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ । ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ । ସୋଡ଼ୋ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ପୁରୁ ତୋକେ ହୁକ୍ସି ପିଇ ପରୁରଲା ‘ମୋତେ କଅଣ ପାଇଁ ଖୋଜୁଥିଲୁ ?’

‘ତୋ ପାଖରେ କେତେ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ?’

‘ଆଠ ଜଣ ।’

‘ଆମକୁ ଟେଲିଫୋନ ତାର କାଟିଦେବାକୁ ହେବ ।’ ରାଧା ମରାମତିବାଲାଂର ଘର ଆନ୍ଧମଣ ଓ ଦଖଲ କରି ପୋଲ ଆଡ଼କୁ ପଛେଇବାକୁ ହେବ ।’

‘ଇସ୍ତେ ତ ଖୁବ୍ ସହଜ ।’

“ଏସବୁ ତୋତେ ଲିଖିତ ଆକାରରେ ଦିଆଯିବ ।”

“ସେତେ ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । ପାବ୍ଲୋ କଥା ?”

ଟେଲିଫୋନ୍ କାଟିବ, କରତକଳ ପାଖ ଜଗୁଆଳୀ ଘର ଆନ୍ଧମଣ ଓ ଦଖଲ ନେଇ ପୋଲ ଆଡ଼କୁ ପଛେଇବ ।

ପିଲର ବଡ଼ପାଟିରେ ପରୁରଲା “ହୁଟି ଆସିବା କିପରି ? ଆମେ ୭ ଜଣ ପୁରୁଷ, ୨ ଜଣ ମହିଳା ଏବଂ ୫ଟା ଘୋଡ଼ା ତମର ?”

“ଆମର ୮ ଜଣ ମଣିଷକୁ ୫ଟା ଘୋଡ଼ା । ଆମର ଘୋଡ଼ା ଉଣା” ସୋଡ଼ୋ କହିଲା ।

ପିଲର କହିଲା “ମୋଟ୍ ୧୭ ଜଣ ଲୋକ ଏବଂ ୧୫ଟା ଘୋଡ଼ା । ମାଲମତା ଯିବ କିପରି ?”

ସୋଡ଼ୋ କିଛି ଜବାବ ନଦେବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତା’ ଭଲ କାନରେ ବଡ଼ ପାଟିକରି କହିଲେ “ଅଧିକ ଘୋଡ଼ା ପାଇବାର ଉପାୟ ନାହିଁ ?”

ସୋଡ଼ୋ ଅଙ୍ଗୁଳି ଗଣି ଜବାବ ଦେଲା “ଯୁକ୍ତ ଲିଗିବାର ବର୍ଷେ ହେଲା । ସେଥିରେ ୫ଟା ଘୋଡ଼ା ମିଳିଲା, ଆଉ ତୁମେ ୨୫ ଦଣ୍ଡାରେ ୮ଟା ଘୋଡ଼ା ଲେଉଟୁଅଛ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ହଁ । ତୁମେ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯାଉଅଛ, ଆଉ ଆଗପରି ସନ୍ତ୍ରାପଣରେ ରହିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ସତର୍କ ହେବା କଥା ନୁହେଁ । ଏସବୁ ଜାଣି ତୁମେ କେଉଁଠାରୁ ଦଉଡ଼ି କାଟି ୮ଟା ଘୋଡ଼ା ଚୋରାଇ ଆଣି ପାରିବ ନାହିଁ ?”

ସୋଡ଼େ କହିଲା “ମିଳିବା ନମିଳିବା ସ୍ଥିତି ରତା ନାହିଁ ।”

“ତୋର ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ରାଜ୍ୟଲୁଟାଏ ଅଛି ? କେଉଁଠାରେ ଅଛି, କି ଧରଣର, କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ଗୁଲି ?” ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ।

ସୋଡ଼େ କହିଲା “ହଁ, ରାଜ୍ୟଲୁ ପାହାଡ଼ ଉପର ଅଂଶରେ ରହିଛି । କୋମ୍ପାନୀ ନାମ ଜାଣେନାହିଁ । ସେଥିରେ ଗୁଲିଭର ୫ ଗୋଟା ଥାଲା ଅଛି ।” ଏକଥା ଶୁଣି ତହିଁର ବ୍ୟବହାର କିଏ ଜାଣେ କି ନା ପଚାରିବାରୁ ସୋଡ଼େ କହିଲା ସେ ନିଜେ ଅତି ଅଳ୍ପ ଜାଣେ । ହେଲେ ଏ ଜାଗାରେ ତାହା ଫୁଟାଇ ଶେଷ୍ଟଗୋଲ ଘଟାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ “ହାତବୋମା ଅଛି କି ? ରାଜ୍ୟଲୁଟା ମୁଁ ପରେ ଦେଖିବି ।”

“ହାତବୋମା ବହୁତ ଅଛି । ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟଲୁ ପିଚ୍ଛୁ ୧୫୦ ଦଫା । ବେଶୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।”

“ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ କଥା କଅଣ ?”

“କେଉଁ ବିଷୟରେ ?”

“ମୁଁ ଘୋଲ୍ ଧ୍ୟୁସ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲାବେଳେ ରାସ୍ତାଘାଟ ଜଗିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟାରେ ସୈନ୍ୟ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମର ଯାହା ଅଛି ତାହାର ଦୁଇଗୁଣ ଲେଡ଼ା ।”

“ବ୍ୟସ୍ତ ନୁହେଁନାହିଁ । ଲୋକ ଜଗିବେ । ଦିନ କି ରାତି ।”

‘ଦିନ ।’

“ତେବେ ଚିନ୍ତା କରନା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ମୋତେ ନିର୍ଦ୍ଦୀତ ୨୦ ଜଣରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ଲେଡ଼ା ।”

“ଭଲ ଲୋକ ନାହାନ୍ତି । ଅନିର୍ଭରଶୀଳ ଲୋକ ହେଲେ ଚଳିବ ?”

“ନା । ଆଉ କେତେ ଜଣ ଭଲ ଲୋକ ମିଳି ପାରନ୍ତି ?”

“ବଡ଼ ଜୋର ୪ ଜଣ ।”

“ଏତେ ଅଳ୍ପ ।”

“ଅନ୍ୟକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ହେବ ନାହିଁ ।”

“ଘୋଡ଼ା ରଖୁଥାଲ ?”

“ସେଥିପାଇଁ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସୀ ଲୋକ ଲୋଡ଼ା ।”

“ଯଦି ମିଳେ ତେବେ ୧୦ ଜଣ ଭଲ ଲୋକ ଅଧିକ ଦରକାର ।”

“୪ ଜଣ ।”

“ଥାନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହୁଥିଲା ଏଠା ପାହାଡ଼ ଓ ବଣରେ ଶତାଧିକ ଲୋକ
ଅଛନ୍ତି ।”

“କାମିକା ନୁହନ୍ତି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପିଲରକୁ କହିଲେ “ତୁ ପରା ୩୦ ଜଣ ଏକପ୍ରକାର
ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ମିଳିବେ ବୋଲି କହୁଥିଲୁ ?”

ପିଲର ବଡ଼ପାଟିରେ ସୋଡ଼ୋକୁ କହିଲା “ଇଲିଆସ୍‌ଙ୍କ ଲୋକବାକ କଥା
କଅଣ ?”

“ଭଲ ନୁହେଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପଚାରିଲେ “୧୦ ଜଣ ପାଇପାରିବୁ ନାହିଁ ?” ସୋଡ଼ୋ
ତାଙ୍କୁ ବଲ୍‌ବଲ୍ କରୁ ଅନାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା ଏବଂ ୪ ଅଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଇ ୪ ଜଣ
ବୋଲି କହିଲା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ଆଉ ତୋ ଲୋକ ଭଲ ତ ?” ଏଭଳି ପଚାରି
ସାରି ସେ ଦୁଃଖିତ ମଧ୍ୟ ହେଲେ । ସୋଡ଼ୋ ପୁଣି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା ।”

“ସେ ଷ୍ଟେନ୍ ଷ୍ଟ୍ରାରେ କହିଲେ “ବିପଦ ସୀମା ଭିତରେ କଅଣ
ଦଗାଦେବେ ?”

“ସମ୍ଭବତଃ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।” ଦମ୍ଭ ନକରି ସୋଡ଼ୋ କହିଲା ମୋ ପକ୍ଷରେ
୪ ଯାହା ୪୦ ସେଇଆ । ବରଂ ୪ ଜଣ ବିଶ୍ୱାସୀ ଲୋକ ବେଶୀ ସଂଖ୍ୟକ ଅଣବିଶ୍ୱାସୀ
ଅପେକ୍ଷା ଭଲ । ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ମନ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ବେଶୀ । ୨୫ ଜଣ ଭଲ
ମିଳିବେ । ଦିନକୁଦିନ ଭଲ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଉଠା ହେଉଅଛି । ତୋ ମତ କଅଣ
ପିଲର ?”

ପିଲର କହିଲା “ତୁତ ଜାଣୁ ଦିନକୁଦିନ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହେଉଅଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ା କହିଲେ ‘ଟିକିଏ ପିଇନଥ । ମୁଁ ମୋ ଲେକଛଡ଼ା ଅଧିକ ୪ ଜଣ ଆଣିବି । ମୋଟରେ ୧୨ ଜଣ । ଆଜି ରାତିରେ ସବୁ କଥା ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା । ମୋ ପାଖରେ ୬୦ ଖଣ୍ଡ ଡାଇନାମାଇଟ୍ ଅଛି । ତମର ଦରକାର ?’

‘ଶତକଡ଼ା କେତେଭାଗ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ?’ ଜର୍ଡାନ ପଚାରିଲେ ।

“କହି ପାରିବି ନାହିଁ, ତେବେ ସବୁତକ ସାଧାରଣ । ଆଣିବି କି ?”

‘ଉପର ମୁଣ୍ଡର ଗ୍ରେଟ ପୋଲଟା ତାହାଦ୍ୱାରା ନଷ୍ଟ କରିବା ତମଜ୍ଞାର ହେବ । ତୁ ଆଜି ରାତିରେ ଆସିବୁ ତ ? ସାଙ୍ଗରେ ତାହା ଆଣିବୁ । ସେ ପୋଲଟି ନଷ୍ଟ କରିବାପାଇଁ ମୋତେ ଆଦେଶ ମିଳି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତାହା ନଷ୍ଟକରିବା ଦରକାର ।’

ଯୋଡ଼ା କହିଲେ ‘ମୁଁ ରାତିରେ ଆସିବି । ଆସିଲେ ଘୋଡ଼ା ଖୋଜିବି ।’

“ଘୋଡ଼ା ମିଳିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ତ ?”

“ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଇନଥା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ଭାବିଲେ “ଲେକଟାର କଥା କହିବା ଧରଣ ଏହିଭଳି କିମ୍ବା ବିଦେଶୀଙ୍କୁ ଚୁଝାଇବା ପାଇଁ ଏପରି ଧରଣ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ତାହାର ଧାରଣା ।”

ପିଲର୍ ଯୋଡ଼ାକୁ ପଚାରିଲେ ‘ଏଠା କାମ ଶେଷକରି ଆମେ କୁଆଡ଼େଯିବା ?’

ଯୋଡ଼ା ମୁହଁ ନଫିଟାଇ କାନ କୁଞ୍ଚିନକଲ ।

ପିଲର୍ କହିଲେ “ସବୁକଥା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ ।”

ଯୋଡ଼ା କହିଲେ ‘ନିଶ୍ଚୟ, ନହେବ ବା କାହିଁକି ?’

ପିଲର୍ କହିଲେ ‘ଅବସ୍ଥାତ ବହୁତ ଖରାପ ହୋଇ ରହିଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ କଥା ଭଲ ଭାବରେ ଭାବିଚିନ୍ତି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’

ଯୋଡ଼ା ପଚାରିଲେ ‘ସେକଥା ସତ, କିନ୍ତୁ ତୁ କଅଣ ପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ କଲେ ?’

ପିଲର୍ ତାକୁ ଶୁଣାଇଲେ “ସବୁ କଥା ପାଇଁ । ଯୋଡ଼ା ମୁରୁକି ହସି କହିଲେ ‘ସ୍ପେନ ଭାଷାରେ କହିଲୁ—ବାଆ କଲେ ବାୟାର କିସ ଯାଏ ? ତୁ ତ ପାବଲେ ସାଙ୍ଗରେ ରହିଅଛୁ ?’

ଯୋଡ଼ା’ର ସ୍ପେନିସ୍ ଭାଷାରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଜ୍ଞାନ ଦେଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ । ଭାବିଲେ ଏଭଳି ସୁବୋଧ ଭାଷାରେ କଥା କହିବା ଭଲ ।

ପିଲର ପୁଣି ପଚାରିଲା “ଆମ୍ଭେମାନେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇପାରିବା କିଛି ଭବିଷ୍ୟ ?”

ସୋଡ଼େର୍ଜି କହିଲା “କୁଆଡ଼େ କଅଣ ? କେତେ ଜାଗା ଅଛି । ତୁ ଗ୍ରୀଡ଼ୋସ୍କୁ ଜାଣୁ ?”

“ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ସମସ୍ତ ପାଇଲଟସିସି ସବୁ ଯାଗାକୁ ଆମ ସତ୍ତା ଲେପ କରଦେବେ ।”

‘ହଁ, କିନ୍ତୁ ଆମ ଦେଶଟା ଯେମିତି ସୁବିଶାଳ ସେମିତି ବଣଜଙ୍ଗଲ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।’

“ଗ୍ରୀଡ଼ୋସ୍କୁ ଯିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଯାଏ” ପିଲର କହିଲା ।

ସୋଡ଼େର୍ଜି ଜବାବ ଦେଲା ‘କଅଣ ଅବା କଷ୍ଟ ଯାଏ ନୁହେଁ ? ଗ୍ରୀଡ଼ୋସ୍କ କମ୍ପା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଆମେ ଯାଇପାରିବା । ରାତିରେ ରାତିରେ ଯିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ସ୍ଥାନଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିପଦସଙ୍କୁଳ । ଏତେକାଳ ଯେ ଏଠାରେ ରହୁ ଗଲୁଣି ଏହାହିଁ ଦେବ ଅନୁଗ୍ରହ । ଏଠା ଅପେକ୍ଷା ଗ୍ରୀଡ଼ୋସ୍କ ନିରାପଦ ସ୍ଥାନ ।’

ପିଲର ପଚାରିଲା ‘ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ଚାହେଁ ଜାଣୁ ? ମୁଁ ସିରାଡ଼ୋସ୍କ-ମେରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ରାଜିନୁହେଁ । ମୁଁ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ସୀମା ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଚାହେଁ ।’

‘ହଁ ତାହା ସମ୍ଭବ ।’

“ତୋ ଲେକବାକ ଯିବେ ?”

‘ମୁଁ କହୁଲେ ଯିବେ ।’

‘ମୋ ଲେକଙ୍କ କଥା ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ । ପାର୍ବଲେ ମଙ୍ଗିଲେ ମଙ୍ଗିପାରେ । ସେ ସ୍ଥାନଟା ଅପେକ୍ଷାକୃତ ନିରାପଦ । ସୈନ୍ୟଦଳରେ ମିଶିବା ପାଇଁ ତାହାର ବୟସ ନାହିଁ । ତେବେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଯଦି ବେଶି ବୟସର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଡାକନ୍ତି କଥା ସତର ହେବ । ଗିର୍ପିଟା ଯିବାକୁ ମଙ୍ଗିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କଥା କହୁ ପାରିବ ନାହିଁ ।’

ଏଲ୍ ସୋଡ଼େର୍ଜି କହିଲା ‘ସାଫକାଲ ହେଲା ଏଠାରେ କିଛି ଦଟିନାହିଁ, ଏଣୁ କର ଲେକେ ବିପଦର ମାତ୍ରା ଉପଲବ୍ଧ କରୁ ନାହାନ୍ତି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ଆଜିକାର ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ଦେଖି ସେମାନେ ବିପଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାବଧାନ ହୋଇଯିବେ । ମୁଁ ଭାବୁଛି ତୁମେ ଗ୍ରୀଡ଼ୋସ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଭଲ କାମ ଚଳାଇ ପାରିବ ।’

ସୋଡ଼ୋ! ଚଷ୍ଟୁ ବିସ୍ମାରିତ କରି ତାଙ୍କୁ ଅନାଇଲା । ସେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବନ୍ଧୁ ହୃଦ୍ ଲକ୍ଷଣ ନଥିଲା । ଜର୍ଜାନ୍ ପୁଣି କହିଲେ ‘ତୁମେ ସେଠାରୁ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରଦ ଶବ୍ଦରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ପାରିବ ।’

ସୋଡ଼ୋ! ପଚାରିଲା ‘ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ତୁମେ ଶ୍ରୀତ୍ରୋପ ବିଷୟରେ ଅଭିଜ୍ଞ ।’

‘ହଁ, ତୁମେ ପ୍ରଧାନ ରେଲ୍‌ଲାଇନ୍ ଉପରେ ସେଠାରୁ ଆକ୍ରମଣ ଚଳାଇ ପାରିବ । ଆମେ ଦକ୍ଷିଣ ଅକ୍ଷଳ ଏକ୍ସ୍ପ୍ରେସ୍ ମାଦୁରାଠାରେ ଯେପରି କରୁଥିଲୁ ତୁମେ ସେହିପରି ବାରମ୍ବାର ରେଲ୍‌ଲାଇନ୍ କାଟି ଦେଇ ପାରିବ । ଶ୍ରୀତ୍ରୋପଠାରେ ତୁମେ ଅନେକ କାମ କରି ପାରିବ ଏବଂ ତାହା ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଲୋକଙ୍କୁ ଫେରିବା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଲାଭ ଜନକ ହେବ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଏ କଥା କହୁଥିଲବେଳେ ଦୁହେଁ ଅପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଲେ ଏବଂ ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ଚାହିଁଲେ । ଶେଷକୁ ସୋଡ଼ୋ! ପଚାରିଲା ‘ତୁମେ ସତକୁ ସତ ଶ୍ରୀତ୍ରୋପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିଜ୍ଞ ? ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଏକଥା ସ୍ୱୀକାର କରିବାରୁ ପୁଣି ପଚାରିଲା ‘ତୁମେ ତେବେ କୁଆଡ଼େ ଯିବ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ବାକୋ ଡି ଆଭିଲା । ତାହା ଏ ସ୍ଥାନ ଅପେକ୍ଷା ଭଲ । ସେଠାରୁ ପ୍ରଧାନ ରେଲ୍‌ପଥ ଏବଂ ବିଜାର ଓ ପ୍ଲାସେନ୍ସିଆ ଭିତରେ ଥିବା ରେଲ୍‌ପଥ ନଷ୍ଟ କରିବା ଚେଷ୍ଟା କରିବ ।’

ସୋଡ଼ୋ! କହିଲା “ଭାରି କଠିନ କାମ ।”

ତାହାଠାରୁ ବିପଦ ସଙ୍କୁଳ ସ୍ଥାନ ହେଉଛି ଏକ୍ସ୍ପ୍ରେସ୍ ମାଦୁରା । ସେଠିତ ପୁଣି ସେହି ରେଲ୍‌ପଥ କାଟିବା ପାଇଁ ଆନ୍ତେମାନେ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇଥିଲୁ ?’

ସୋଡ଼ୋ! କହିଲା ‘ତୁମ ବହୁବଚନରେ କଥା କହୁଛ ସୁତରାଂ ଅନ୍ୟ କିଏ ଥିଲେ ?’

‘ଏକ୍ସ୍ପ୍ରେସ୍ ମାଦୁରା ଗରିଲା ଦଳ । ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରାୟ ୪୦ ଜଣ ।’ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ।

ପିଲାର୍ ପଚାରିଲା “ସେହି ଅଭୂତ ନାମାଂଶୁ ସ୍ୱାୟତ୍ତବିକାରତ୍ରୟ ଲୋକଟା କ’ଣ ସେଇଠାରେ କାମ କରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କାହିଁ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ‘ହଁ, ସେ ମରିଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେହିଠାରୁ ଆସିଥିଲୁ ।’

ପିଲାଟି ପଚାରିଲା ‘ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ମର୍ମ କ’ଣ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଯେ ସେ ଭୁଲିକରି ପକାଇିଲେ । ସ୍ପେନଦେଶୀ ଲୋକଙ୍କୁ କେତେ କହିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଯେ ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଭଲ କାମ କରିପାରନ୍ତି । ସେ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟଗାରମା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା କଥା କହି ପକାଇ ସେମାନଙ୍କ ଆସ୍ତସ୍ଥାନରେ ଆକାତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ମନରଖା ତୋଷା-ମଦିଆ କଥା ନକହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସେମାନେ ଭୀଷଣ ରାଗାନ୍ୱିତ । ଯାହାହେଉ, ହୁଏତ ସେମାନେ ଏହା ଦ୍ରବ୍ୟ କରିନେବେ, ନଭୁବା ନୁହେଁ । ଆଉ ଉପାୟ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଏ ଜାଗା ଅପେକ୍ଷା ସେମାନେ ଗ୍ରୀଡ଼ୋସଠାରେ ଖୁବ୍ ଭଲ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବେ । କାସ୍‌କିନ୍ ସେହି ଟ୍ରେନ ଧ୍ୟୁସ କରିଦେବା ଦିନଠାରୁ ଆକ୍ରମଣିକ୍ ଏମାନେ ଆଉ କିଛି କରି ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଆଖି ଦୂରୀଆ କିଛି ଘଟି ନାହିଁ । ଟ୍ରେନ୍ ଧ୍ୟୁସରେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଇଞ୍ଜିନ ଏବଂ କେତେ ଜଣ ସୈନ୍ୟ ଛଡ଼ା ଅଧିକ କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇନାହିଁ । ଅଥଚ ସେହି ଧ୍ବଜ କାମଟାକୁ ଏମାନେ ରାମ୍‌ବେଣ ଯୁଦ୍ଧ ମନେ କରି ଆହ୍ଲାଲିନ କରୁଛନ୍ତି । ଗ୍ରୀଡ଼ୋସ୍‌କୁ ଯିବାକୁ ସେମାନେ ହୁଏତ ଲଜ୍ଜାବୋଧ କରିବେ, ହୁଏତ ମୋତେ ଏଠାରୁ ଦଉଡ଼ି ଦେବେ । ଯେଉଁ ଦିଗରୁ ଦେଖି ଅବସ୍ଥାଟା ସୁଖପ୍ରଦ ନୁହେଁ ।’

ପିଲାଟି ପଚାରିଲା ‘ଇଂରେଜ ଶୁଣ, ତୁମର ସ୍ବାୟା କପରି ଅଛି ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ‘ସବୁ ଠିକ୍ ।’

‘ଗତଥର ଯେଉଁ ତାଜନାମାଈଟ୍‌ବାଲା ସେମାନେ ପଠାଇଥିଲେ ସେ ସବୁ ଛିପସୁରେ କରିଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ବାୟାଦିକ ଦୁର୍ବଳ ଥିଲେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ‘ହଁ, ଆମ ଭିତରେ ସ୍ବାୟାଦିକ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।’

ପିଲାଟି କହି ଲାଗିଲା ‘ମୁଁ କହୁନାହିଁ ଯେ ସେ ଭୁଲୁଲୋକ ଥିଲେ । ସେ ଖୁବ୍ ଭଲଭାବରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଧରଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହାସ୍ୟାତ୍ମକ ଢଙ୍ଗର ଥିଲା । ସାକ୍ଷି ଆଗୋ ଟ୍ରେନ ଧ୍ୟୁସ କରିଥିବା ସେହି ମଞ୍ଚର ତାଜନାମାଈଟ୍‌ବାଲାଟି ଟିକିଏ ଅଭ୍ୟୁତ ଧରଣର ନଥିଲେ କି ?’

କାଲି ଲୋକଟି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି କଲା । ତା ଆଖି ଦୁଇଟା ପଟେ ଥାଳିରେ ଦୁଇଟା କଣାପରି ଦିଶୁଥାଏ କାରଣ ତା ମୁହଁ ଏତେ ଚେପ୍ଟା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କାଲିଟାର କାନରେ କହିଲେ ‘ସେ ଲୋକ ମରିଯାଇଅଛି ।’
କିପରି ମଲା ବୋଲି ସୋଡ଼େ ପରୁରବାରୁ କହିଲେ ‘ସେ ସାଧାରଣ ଭାବରେ
ଆହତ ହୋଇଥିଲେ, ରୁକିବାକୁ ସମ୍ମତ ଅଟେ ଥିଲେ ଏମିତି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଗୁଲି କରି
ମାରି ଦେଇଅଛି ।’

ପିଲର କହିଲା ‘ଏମିତି ସମ୍ଭାବନା କଥା ସେ ସବୁବେଳେ କହୁଥିଲେ । ଏହି
ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କୁ ଅଛନ୍ତି କରିଥିଲା ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଏଥିରେ ଏକମତ ହେଲେ ।

ସୋଡ଼େ ପରୁରଲ ‘ଆହତ ହେଲେ କିପରି; ଟ୍ରେନ୍ ଧ୍ବଂସ କାମରେ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଟ୍ରେନ୍ ଧ୍ବଂସ କରିସାରି ଅନ୍ଧାରରେ ଫେରୁଥିଲୁ ।
ବାଟରେ ଦଲେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଟ୍ରାକ୍‌ଦାର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ହାବୋଡ଼ିଲୁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ
ଦୋଡ଼ି ପଳାଇ ଗଲାବେଳେ ତାଙ୍କ ପିଠି ଉପର ଅଂଶରେ ଗୁଲିମାଡ଼ ବସିଲା । ସେ
ଅନେକ ବାଟ ଆମ ସଙ୍ଗରେ ଗଲେ ମାତ୍ର ସେହି ଜଣେ ଯୋଗୁଁ ଆଉ ଗୁଲି ପାରିଲେ
ନାହିଁ । ଆହତ ଅବସ୍ଥାରେ ସେଠାରେ ପଡ଼ି ରହିବାକୁ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ
ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଗୁଲିକରି ସବୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ସମାଧାନ କରିଦେଲି ।’

ସୋଡ଼େ କହିଲା “ତେବେ ଏହା ସେତେ ଖରାପ ନୁହେଁ ।”

“ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀମୁଁ ଠିକ୍‌ଥବା କଅଣ ସୁନଶ୍ରୁତି ?” ପିଲର ପରୁରଲ ।

ସେ କହିଲେ ‘ହଁ, ମୋର ସ୍ତ୍ରୀମୁଁ ସେ ରୋଗାନ୍ତର ନୁହେଁ ଏକଥା ମୁଁ ଭଲ
ଜାଣେ । ମୁଁ ଭାବୁଛି ସେ ପୋଲିଟିକା ଉଡ଼ାଇ ଦେବା ପରେ ସେମାନଙ୍କର
ଶ୍ରୀତୋୟକୁ ଯିବା ଭଲ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କ ମୁହଁରୁ ତେଜ ଶୁଣି ପିଲର ଚାଷରେ ଅଶ୍ରୁମିଳି କଥାର
ଜୁଆର ଛୁଟିଲା । କଥାଗୁଡ଼ାକ ଫୁଟିଲା ପାଣି ପରି ଦେହରେ ଭେତଗଲା ।

ସୋଡ଼େ ରବର୍ଟଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କଲା । ଶେଷରେ ଏହି
ଗାଳି ଶେଷ କରି ପିଲର ପାଣି ମାଠିଆ ଉଠାଇ ଡକଡକ୍ ପାଣି ପିଇ ଅଣ୍ଟାପଡ଼ି
କହିଲା ‘ଅନ୍ତେମାନେ ପରେ କଅଣ କରିବୁ ସେ କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାଅ ନାହିଁ
ଇଂରେଜ । ତୁମେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଇଲକାକୁ ଫେରିଯାଅ । ଆମେ ଏହି ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ
ବଞ୍ଚିବୁ କି ମରିବୁ ତୁମର ଭାବବା ଦରକାର ନାହିଁ ।’

ସୋର୍ଡୋ କହିଲ ‘ପିଲର୍ ଅଣ୍ଟା-ଦୁଅ । ଆମେ ମରିବୁ ନାହିଁ, ବଞ୍ଚୁ ।’

ପିଲର୍ ଜବାବ ଦେଲା ‘ମରିବୁ କି ବଞ୍ଚୁବୁ ସେକଥା ଆମେ ଜାଣୁ । ଇଂରେଜ, ମୁଁ ତୁମକୁ ପସନ୍ଦକରେ । ତୁମେ ଯେଉଁ କାମ ପାଇଁ ଆସିଛ ସେତକ ସାରିନଥ । ଆମେ କଅଣ କରୁବୁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଟି ଫିଟାଅ ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ହଉ ତୁମ ଚନ୍ଦା ତୁମର । ମୁଁ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବି ନାହିଁ ।’

ପିଲର୍ କହିଲା ‘କିନ୍ତୁ ତୁମେ କରିଅଛ । ତୁମେ ସେହି ଦାବୀକୁ ନେଇ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଲଲକାକୁ ଫେରିଯାଅ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ତୁମପରି ପରଦେଶୀ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ତୁମେ ମା’ ଦୁଧ ପିଉଥିଲବେଳେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରର ନୈଷ୍ଠିକ ସେବକ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ରାସ୍ତା ବନ୍ଦ କରିନାହିଁ ।’

ପିଲର୍ ବଡ଼ପାଟିରେ କଥା କହି ବକ୍ରବ୍ୟ ଶେଷ କଲବେଳକୁ ପଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁସରଣ କରି ମେରଥା ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ସେ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରବଳଭାବରେ ମୁଗ୍ଧ ଟୁଙ୍ଗାର ଅଙ୍ଗୁଳି ହଲାଇ ସତର୍କ କରିଦେଲା । ପିଲାର୍ ଦେଖିଲା ଯେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ମେରଥାକୁ ଚାହିଁ ହସିଦେଲେ । ସେ ପୁଣି କହିଲା ‘ହଁ ମୁଁ ତାକୁ ଦାବୀ ବୋଲି କହିଅଛୁ, ତାହା ଯଥାର୍ଥ । ମୁଁ ଅନୁମାନ କରୁଅଛୁ ଉଠୁଛୁ ଦୁହେଁ ଭଲେନ୍‌ସିଆକୁ ଯିବ; ଆଉ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶ୍ରୀଜୋସ୍‌ରେ ହେଲି ପୁଣି ଖାଇବୁ ।’

ମେରଥା କହିଲା ‘ପିଲାର୍, ତୁ ଯେବେ କହୁଛୁ ତେବେ ମୁଁ ଦାବୀ । ତୋ କଥାହିଁ ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ ଏତେ ଉତ୍ସା କାହିଁକି ? କଅଣ ହୋଇଛି ?’

ପିଲାର୍ କାଠଗର ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ତାହାର ରାଗ ଉଭେଇଗଲା ଏବଂ ଟଣଟଣିଆ ସ୍ଵର ମଧ୍ୟ ବଦଳିଗଲା । ସେ କହିଲା ‘କିଛି କଥା ନୁହେଁ । ମୁଁ ତୋତେ ଦାବୀ କହିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ସୀମାକୁ ଫେରିବାପାଇଁ ମୋର ପ୍ରବଳ ଆଗ୍ରହ ।’

ମେରଥା କହିଲା ‘ହଁ, ଆମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ ଯାଇପାରୁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଅବଶ୍ୟ । ଯେବେ ଶ୍ରୀଜୋସ୍ ତୁମର ପସନ୍ଦ ନୁହେଁ ତେବେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରକୁ ଯିବା ।’

ସୋର୍ଡା ଏକଥା ଶୁଣି ମୁରୁକି ହସା ଦେଲା । ପିଲାର ପୁଣି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ କହିଲା ‘ହଉ ଦେଖାଯିବ । ଆଗେ ମୋତେ ଗିଲାସେ ତୁମର ସେହି ଦୁର୍ଲଭ

ସୁରାସାର ଦେଲ । ରାଗରେ ମୋ ଡଞ୍ଜି ଶୁଣି କାଠ ହୋଇ ଯାଇଥିଲୁ । କିଏ
ଦନ୍ତୁଥିଲା ପରେ ଦେଖିବା ।’

ଏଲ୍ ଯୋଡ଼ି ବୁଝାଇଲା ‘ଦେଖିଲ ତ ସାଥୀ, ସକାଳ ବେଳାଟାହିଁ
ଜଣ୍ଟକର ।’ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୋଡ଼ି ଅଶୁଦ୍ଧ ସ୍ଥାନ ଭାଷା ନକହୁ ଜର୍ଜାନ୍-ଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଧୀର
ଭାବରେ ଚାହିଁଥାଏ । ସେ ଚାହିଁବାରେ ସନ୍ଦେହ, ସନ୍ଦାନ କିମ୍ବା ଶ୍ରେଷ୍ଠତର ଚିନ୍ତା ନଥିଲା,
ଥିଲା ବୁଝାଇ ଦେବାର ଆଗ୍ରହ । ସେ ଶୁଦ୍ଧ ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ କରି କହିଲା ‘ତୁମର
କଥା ଆବଶ୍ୟକ ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁଅଛି । ଜଗୁଥିଲୀ ଘର ଧ୍ୟାସ କରିବା ଏବଂ ତୁମେ
ପୋଲ ଧ୍ୟାସ କଲାବେଳେ ପୋଲର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡ ଜଗିବା ଗୁରୁତ୍ବ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ବୁଝୁଅଛି ।
ଏ କାମ ରାତିରେ କିମ୍ବା ସକାଳ ପୂର୍ବରୁ କରିବା ସହଜ ହେବ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ସେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ହିଁ ଭର ମେଣ୍ଟିଆକୁ ହାତରେ ଯେଠାରୁ
କିଛିକାଳ ପାଇଁ ଚାଲିଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ । ବାଳିକାଟି ଶୁଣି ପାରିବ ନାହିଁ ଏମିତି
ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଇ ବସି ରହିଲା । ଦୁଇ ବଳାଗଣିରେ ସେ ନିଜର ଦୁଇ ହାତ
ଥୋକିଥାଏ ।

ଯୋଡ଼ି କହିଲା ‘ଦେଖ, ପୋଲ ଉଡ଼ାଇବା କୌଣସି ସମସ୍ୟା ନୁହେଁ ।
କିନ୍ତୁ ଏ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କୁଆଡ଼େ ଘନବେଳେ ପଳାଇଯିବା ଅତି ସାଧ୍ୟାତକ
କଥା ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଜାହାଜ ଚୋର ଫୁଟୁଛି । ମୁଁ ଜାହାଜ ଚଳାକର
ଦେଖିଅଛି । ତୁମେ ଯଦି ଘନବେଳେ କରବାକୁ ଚାହୁଁ ତେବେ ମୁଁ ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ
ସଜି ।’

ଯୋଡ଼ି କହିଲା ‘ତୁମେ ହେଉଛ ଜଣେ—ଆମେ ହେଲୁ ଅନେକ ପ୍ରାଣୀ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘କମିତି କଥା କରିବା କଥା ମୁଁ ବୁଝିପାରୁ ଅଛି ।’

ଯୋଡ଼ି ଜବାବ ଦେଲା ‘ରାତିରେ ପୋଲଟା ଉଡ଼ାଇ ଦେବା ସହଜ ।
କିନ୍ତୁ ତୁମେ ସେ କାମ ଘନବେଳେ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବାଢ଼ିବାରୁ ଅନେକ ଗୁରୁତର
ପରିଣତି କଥା ଉଠୁଅଛି ।’

‘ମୁଁ ଜାଣେ ?’

‘ଅଛା, ରାତିରେ କଲେ କ୍ଷତି କଥାଟି ?’

‘ମୋତେ ଯେଥିପାଇଁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦିଅଯିବ ।’

‘କିନ୍ତୁ ଦିନବେଳେ ସେ କାମ କଲେ ଆମ ସଭୁଙ୍କର ପ୍ରାଣସିବାର ଯାହାବନା ଅଛି ।’

ରାଜା ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ‘ମୁଁ ମୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶେଷ କଲାପରେ, ମରବା ପାଇଁ ତଳମାଟି ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ କରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତୁମ କଥା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି । ଦିନବେଳେ ଉନ୍ନେମାନେ ପଳାଇବା ସହଜ ନୁହେଁ ।’

ସୋଡ଼େ଼ କହିଲା ‘ହଁ ଦିନବେଳେ ମଧ୍ୟ ପଳାଇବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ହେବ । ମୁଁ ତୁମକୁ ଚାହାଁଇ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ କାହିଁକି ଜଣେ ଅଗରୁ ଭାବ ରଖିଛୁ ଏବଂ ଆଉ ଜଣେ ରାଗି ରହିଛୁ । ତୁମେ ଶ୍ରୀତୋଷ୍ଠ ଯିବାକୁ କହୁଅଛୁ ସତେ ଯେମିତି ତାହା ଏକ ସାମରିକ କୌଶଳ କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀତୋଷ୍ଠରେ ପହଞ୍ଚିବା ସବୁଠାରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କର୍ମ ହେବ ।’ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ଜବାବ ଦେଲେ ନାହିଁ । ସୋଡ଼େ଼ ପୁଣି କହିଲା ‘ମୋ କଥା ଶୁଣ । ମୁଁ ବେଶୀ କଥା କହୁଛି ବୋଲି ଧରିବ ନାହିଁ । ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ଆନ୍ନେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଯେପରି ଭଲ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ ପାରିବେ । ଅମେ ଯେ ଏଠାରେ ଏ ଯାବତ୍ ପ୍ରାଣ ନେଇ ରହିଅଛୁ, ଏହାହିଁ ଏକ ଅଲୌକିକ ଦଃଣା । ସ୍ଵାସ୍ଥିତ୍ଵ-ମାନଙ୍କର ଆଲମ୍ବ୍ୟ ଓ ନିବୋଧ ପଣ ହେଉଛି ଏହି ଅଲୌକିକ ଦଃଣାର ଉତ୍ସ । ଅବଶ୍ୟ ସେମାନେ ସମସ୍ତଦିନେ ଏହି ଭ୍ରମ ଗ୍ରହଣ ପ୍ରତିକାର କରିବେ । ଅବଶ୍ୟ ଆନ୍ନେମାନେ ଅତି ସତର୍କ, ଅତି ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ପାହାଡ଼ରେ ଅଛୁ ଏବଂ କିଛି ଗଣ୍ଡଗୋଲ ଦଃିବାକୁ ଦେଉନାହିଁ ।’

‘ମୁଁ ସେକଥା ଜାଣେ ।’

‘କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ଏ ଜାଗା ଗୁଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସୁତରାଂ କପରି ଭାବରେ ଯିବୁ ତାହା ବିଶେଷ ଭାବରେ ଚିନ୍ତା କରିବା କଥା ।’

‘ନିଶ୍ଚୟ ।’

ସୋଡ଼େ଼ କହିଲା ‘ହଉ ତେବେ ଗୁଲ ଖାଇବା । ମୁଁ ବହୁତ କଥା କହିଲିନି ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ତୋତେ ଏତେ ବେଶୀ କଥା କହିବା ମୁଁ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲି । ଏହା କଅଣ ଏହି ଗିଲାସର କରମତି ?’

ସୋଡ଼େ଼ ଜବାବ ଦେଲା ‘ନା ହଜିବି ଯୋଗୁଁ ମୁଁ ବାଗୁଲ ହୋଇନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଏତେ କଥା ମୋର କହିବାର କାରଣ ଦଃି ନଥିଲା ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ତୁମର ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ବିଶ୍ୱସ୍ତତାରେ ମୁଗ୍ଧ ।
ଯୋଲ୍ ଧ୍ୟାନ କରବା ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୋଗୁଁ ତୁମର ଯେଉଁ ଘୋର ବିପତ୍ତି ଉତ୍ପଳିବ
ତାହା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଦୃଢ଼ସ୍ୱରାମ କରୁଅଛି ।’

ସୋଡ଼େ କହିଲା ‘ସେପରି କୁହ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଠାରେ ଯାହା
ପାରୁ ତାହା କରିବାକୁ ରହିଅଛୁ । କିନ୍ତୁ ଏ ବିଷୟଟା ବଡ଼ ଜଟିଳ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘କିନ୍ତୁ କାଗଜ କଲମରେ ଅତି ସହଜ । ଆମ୍ଭମଣ
ଆମ୍ଭ ହେଲାକ୍ଷଣି ଯୋଲ୍ ଉଡ଼ାଇ ଦିଆଯିବ ଯାହା ଫଳରେ ଶତ୍ରୁ ପୁରସ୍କର ଯାନବାହନ
ତୋପ ହେବ । କିନ୍ତୁ ସେ ବାଟରେ ଆସି ପାରବ ନାହିଁ । ଏଟା ଲେଖିଦେବା ବଡ଼
ସରଳ ।’

ସୋଡ଼େ କହିଲା ‘ହଁ, ସବୁ ଯଦି ଖାଲି କାଗଜ କଲମରେ ଲେଖା ଲେଖିରେ
ଚଳନ୍ତା ତେବେ ସହଜ ସରଳତମ ଆଉ କଅଣ ରହନ୍ତା ?’

ରବଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ପ୍ରବାଦ ଅଛି, ତତଲା ପାଣିରେ ଘର ପୋଡ଼େ
ନାହିଁ ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘କିନ୍ତୁ କାଗଜ ଲେଖା ବଡ଼ ଦରକାର । ମୁଁ ତୁମର ସେହି
ଆଦେଶ ଲିପି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚାହେଁ ।’

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ’ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘କିନ୍ତୁ ଏପରି ଭାବରେ ଯୁଦ୍ଧ ଜୟ ହୁଏ ନାହିଁ ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ନା ହୁଏ ନାହିଁ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ କଅଣ ଚାହେଁ ତୁମେ ଅନୁମାନ
କରି ପାରୁଛୁ ?’

ସୋଡ଼େ କହିଲା ‘ତୁ ଚାହୁଁ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରକୁ ଫେରିବାକୁ ।’ ସୋଡ଼େ
ଭଲ୍ କାନଟାକୁ ପିଲାର୍ ମୁହଁ ପାଖରେ ଲଗାଇ ରଖି କହିଲା ‘ଆଗେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିଣି
ପରେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର କଥା ଭାବିବା ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ଭଲ୍ କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଣ୍ଡିଜେ ଦ୍ୱାଦ୍ୱା, ଖାଇ ବସ ।’

ଦ୍ଵାଦଶ ପଲ୍ଲବ

ସେମାନେ ଏଲ୍ ସୋଡ଼ୋର ଅତ୍ତାରୁ ଖିଅିଆ ସାର ଗୁଳା ବାଟରେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ସୋଡ଼ୋ ତାଙ୍କୁ ତଳ ଚଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ବଳେଇ ଦେବାକୁ ଆସିଲା । ସେହିଠାରେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି ବଦାୟୁ ନେଲା । ରବଟ୍ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ପ୍ରଭୃତି ଆହୁରି ତଳକୁ ଖସିଗଲେ ଏବଂ ସୋଡ଼ୋ ସେହି ଚଟିଠାରେ ଠିଆହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହିଲା । ମେରଥା ତା' ଆଡ଼କୁ ଚାଲିପଡ଼ି ଟେକା ଫିଙ୍ଗିବା ଧରଣରେ ପୂର୍ବ ହାତଟା ଉପରକୁ ଉଠାଇ ସ୍ଥେନଦେଶୀ ଧରଣରେ ନମସ୍କାର କଲା । ତାଙ୍କ ବସିଥିଲାବେଳେ ସେ ନିଜର ମେଣ୍ଟା ଚମ କୋଟର ବୋତାମ ଆଦୌ ଫିଟାଇ ନଥିଲା 'କେବଳ ମଝିରେ ମଝିରେ ଭଙ୍ଗା ଭଙ୍ଗା ସ୍ଥେନସ ଭାଷାରେ ରବଟ୍ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ କୁ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରର ହାଲଗୁଲ ପଚାରିଥିଲା । ସେ ଚାହୁଁଥିଲା ଏମାନେ କିପରି ଶୀଘ୍ର ବଦାୟୁ ହେବେ ।

ଗଲବେଲେ ପିଲାର କହିଥିଲା 'ହଉ ତେବେ ସାନ୍ତ୍ରୀଆଗୋ, ଆମେ ଚାଲିଲୁ ।'

ସେ ଜବାବ ଦେଇଥିଲା 'ହଉଯାଅ, ସବୁ ଠିକ ଅଛି । ମୁଁ ଭାବି ଦେଖିବି ।' ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ିଲାବେଳେ ଯେପରି କଷ୍ଟ ହୁଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ନ ହେବାରୁ ସେମାନେ ସହଜରେ ସେହି ଗୁଳାଏ ଗୁଳାଏ ବଣ ଭିତରେ ତଳକୁ ଖସି ଆସିଲେ । ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ପିଲାର ଏବଂ ମେରଥା ଚୁପଚାପ ଦୁଇ ଗୁଲିଆସି ଗଡ଼ାଣି ମୁଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚି ସେଠାରୁ ଉପତ୍ୟକାର ଉଠାଣି ଚଢ଼ି ଶେଷକୁ ପଡ଼ିଆରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ମେ ମାସର ଗରମ । ଶେଷ ଉଠାଣିର ଅଧାବାଟରେ ପିଲାର ଦମ୍ ନେବାକୁ ଠିଆ ହେବାରୁ ରବଟ୍ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ତା କପାଳରୁ ଝାଲଧାର ବହୁଛି ।

ସେଥିରେ ତା ଆଖି ପାଖ କଳା, ମୁହଁ ପାଣ୍ଡର ଏବଂ ଚମଡ଼ା ପିଙ୍ଗଳ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ-
ଉଠିଛି । ଏହା ଦେଖି ସେ କହିଲେ ସେ ଦ୍ରୁତ ଚାଲିବା ଦ୍ଵାରା ସେମାନେ ଅଜଗଲେଣି
ଏଣୁ କିଛିକ୍ଷଣ ବିଶ୍ରାମ କରିବା ଉଚିତ । ପିଲାଟି ସେଥିରେ ରାଜି ନ ହେବାରୁ ମେରଥା
ମଧ୍ୟ ସେହି ଅନୁରୋଧ କଲା । ପିଲାଟି ତାକୁ ଧମକାଇ ଚୁପ୍ ରହିବାକୁ କହିଲା ।
ଏହାପରେ ସେମାନେ ଘୁଣି ଉଠାଣି ଉଠିଲେ କିନ୍ତୁ ଉଠାଣିର ଚୂଡ଼ାରେ ପହଞ୍ଚିଲା
ବେଳକୁ ପିଲାଟି ଅଣନିଶ୍ଵାସୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତାହାର ସଂଜ୍ଞା ଝାଲରେ ଜୁଡ଼ୁ
ରୁଡ଼ୁ ଏବଂ ପାଣ୍ଡରୁଳା ସୁଷ୍ପ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବସି ପଡ଼ି ବିଶ୍ରାମ ନେବାକୁ ମେରଥା ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ପିଲାଟି
ବାଧା ନ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଦେବଦାରୁ ଗଛ ତଳେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ
ମଧ୍ୟ ବସି ଦୂରରେ ପାହାଡ଼ ଶିଖକୁ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅପରାହ୍ନର ପ୍ରାରମ୍ଭବେଳେ
ଶିଖ ଉପରେ ତୁମ୍ଭାର ରାଣି ଆଖି ଝଲିଯାଇ ଦେଉଥାଏ । ପିଲାଟି କହିଲା ‘ତୁମ୍ଭାର
ଗୁଡ଼ାକ କି ବାଜେ ବସ୍ତୁ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି । ଆଜି ମୋର କଥଣ ହେଲା
କେଜାଣି ମୁଁ ଅଯଥାରେ ତୋ ପ୍ରତି ରୁଚି ବ୍ୟବହାର କଲି ।

ମେରଥା କହିଲା ‘ତୁ ରାଗରେ ଯାହା କହୁ ମୁଁ ତାକୁ କେତେ ଧରେ ନାହିଁ ।
ତୁ ତ ଅନେକ ସମୟରେ ଚିଡ଼ିଯାଇ ଥାଉ ।’ ପିଲାଟି ଜବାବ ଦେଲା ‘ନା ଆଜି
ଯାହା ହେଲ ତାହା ରାଗିବାଠାରୁ ଅଧିକ ଖରାପ ।’

ମେରଥା କହିଲା “ଆଜି ତୋ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ।” ପିଲାଟି କହିଲା ‘ସେ
କଥା ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଆଜିଲୁ, ମୋ କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ବସିଲୁ ।” ମେରଥା ତା
ନିକଟକୁ ଘୁଞ୍ଚିଯାଇ ହାତକୁ ତଳିଆ ଭଳି କରି ପିଲାଟି କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଶୋଇ
ତା ମୁହଁକୁ ଗୁଞ୍ଚି ହସିଦେଲା । ପିଲାଟି ବାଳିକାର ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁସୁ ଥାଏ ଏବଂ ପଡ଼ିଆ
ଆଉ ପଟେ ପାହାଡ଼ ଶିଖକୁ ଗୁଞ୍ଚିଥାଏ । ସେ ବାଳିକାର କପାଳରୁ କାନ ମୁଣ୍ଡାଯାଏ
ଅଙ୍ଗୁଳି ବୁଲିଉଥାଏ । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ କହି ଉଠିଲା ‘ଇଂରେଜ, ତୁମେ ଏହାକୁ ଅଳ୍ପ
ପରେ ପାଇ ପାରିବ ।’

ମେରଥା ଏପରି ନ କହିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ କହିଲା ‘ହଁ ସେ ତୋତେ
ନେବେ । ତୁ କେମିତି ଯିବୁ ମୁଁ ଗୁହୁଥିଲି କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଇର୍ଷାନୃତ ।’

ମେରଥା ତାକୁ ଏପରି କହି ନାହିଁ ବୋଲି ଅନୁରୋଧ କଲେ ମଧ୍ୟ ସେ
ବାରମ୍ବାର ସେହି କଥା କହିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ମେଋଆ କହିଲା ‘ତୁ ତ ମୋତେ ନଜେ କହିଅଛୁ ଯେ ଆମ ଭିତରେ ସେପରି କିଛି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ।’

ପିଲାଟି ଉତ୍ତର ଦେଲା ‘ହଁ ସବୁବେଳେ କିଛି ଗୋଟାଏ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ଯାହା ରହିବା ଅନୁଚିତ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବଚଳିତ ନୁହେଁ । ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ତୋତେ ପୁଣି ଦେଖିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଲୋଡ଼ୁନାହିଁ ।’

ମେଋଆ ପିଲାଟି କୋଳରେ ହାଲୁକା ଭାବରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ବସି ରହିଲା ।

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ଦେଖ ଝିଅ, ମୁଁ ତୋତେ ଭଲପାଏ, ସେ ତୋତେ ନେଇ ପାରନ୍ତି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତୋହର ପରି ରକ୍ତମାଂସର ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକର ସୃଷ୍ଟି ପୂରୁଷ ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଦିନବେଳେ ମୁଁ ଆନନ୍ଦରେ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରୁଅଛି ଯେ ତୋପାଇଁ ମୋହର ନାନାନ୍ତନାଦକ ।’

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତୋତେ ଭଲପାଏ ।’

‘ତୁ ପୁ, ବାଜେ କଥା କହିନାହିଁ । ମୋ କଥାର ଅର୍ଥ ତୁ ଜାଣିପାରିବୁ ନାହିଁ ।’

‘ହଁ ମୁଁ ଜାଣେ ।’

‘ହଁ, ତୁ ଜାଣୁ ଯେ ତୁ ଇଂରେଜ ପାଇଁ । ଏହା ସାକ୍ଷ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କଥା ଏବଂ ଉଚିତ ମଧ୍ୟ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଜାମନା କରେ ନାହିଁ । ମୁଁ ଅନ୍ୟ କଥା କହିନାହିଁ, ସତ୍ୟକୁ କହିଅଛି । ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ଲୋକ ତତେ ସତ୍ୟ କଥା କହିବେ ଏବଂ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ କେତେ କହିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଇର୍ଷାପରି ବୋଲି ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣିତ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।’

ମେଋଆ କହିଲା ‘ଆଉ, ସେ କଥା କହ ନାହିଁ ।’

‘କହିବ ନାହିଁ ? କାହିଁକି କହିବ ନାହିଁ ? ହଁ ବରାବର କହିବ । ମୋ ଇଚ୍ଛା । କହିବାକୁ ଯେତେବେଳେ ସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ ସେତେବେଳେ ଆଉ କହିବ ନାହିଁ । ସେହି ସମୟ ପ୍ରାୟ ଆସିଗଲାଣି । ଆଉ କହିବ ନାହିଁ ବୁଝିଲୁ ?’ ପିଲାଟି ଏହା କହିଥିଲା ବେଳେ ଦୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିଲା । ମେଋଆ ପୁଣି ଥରେ ବାରଣ କରିବାରୁ ପିଲାଟି କହିଲା ‘ତୁ ମୋ କୁନି ଝିଅ । ହଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇ ନେ । ମୋର ସେହି ମୋହ ତୁଟିଗଲାଣି ।’ ମେଋଆ କହିଲା ‘ବୁଆ ମୋହ ନୁହେଁ । ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଯେଉଁଠି ରହିବା କଥା ସେଇଠି ଥିଲା ।’

‘ନା ନା ଉଠାଇ ନେ ।’ ଏହା କହି ନିଜର ବଡ଼ ବଡ଼ ହାତ ବାଲିକାର ମୁଣ୍ଡ ତଳେ ଦେଇ ତାକୁ ଟେକି ଦେଲା । ତାପରେ କହିଲା ‘ଆଉ ତୁମେ ଇଂରେଜ, ତୁମ ଜିଭରେ କଅଣ କଣ୍ଟା ପିଟା ହୋଇଛି କି ?’ ସେ ପାହାଡ଼ଆଡ଼େ ଚାଲିଥିଲା ।

ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘କଣ୍ଟା କାହିଁକି ଫୁଟିବ ?’

ପିଲାର୍ ବାଲିକାର ମୁଣ୍ଡ ମାଟିରେ ରଖି ଦେଇ କହିଲା “ତେବେ କଅଣ ଗିଳିଛସେ ମୁହଁରେ କଥା ନାହିଁ । ହଉ ନିଅ, ତୁମ କୁନିକୁ ଏବେ ନିଅ । ମୁଁ ଆଉ କେବେ ତାକୁ ତୁମଠାରୁ ଛଡ଼ାଇ ନେବି ନାହିଁ । କୁନି ନାମଟି ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗୁଛି । ଏହି ନାମରେ ଆଜି ସକାଳେ ତୁମେ ତାକୁ ଡାକିବାର ମୁଁ ଶୁଣିଛି ।” ଜର୍ଜାନ୍‌ର ଗଣ୍ଡ ଦେଶ ଲାଲି ହୋଇଗଲା । ସେ କହିଲେ “ତୁ ବଡ଼ ଶକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ନା, ମୁଁ ବଡ଼ ସରଳ, ଏଣୁ କୁଟିଳ ପରି ବୋଧ ହୋଇଥାଏ । ଆଜ୍ଞା ତୁମେ କଅଣ କୁଟିଳ ଇଂରେଜ ?”

“ନା, ମୁଁ ତୁମ ପରି ସରଳ ନୁହେଁ ।”

ପିଲାର୍ ଜବାବ ଦେଲା “ମୁଁ ତୁମ ଉପରେ ଭାରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ।” ଏହାପରେ ସେ ଆଗକୁ ଝୁଙ୍କି ହସି ପକାଇ ରହସ୍ୟରେ କହିଲା ‘ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମଠାରୁ ତୁମ କୁନିକୁ କିମ୍ବା କୁନିଠାରୁ ତୁମକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ପାରନ୍ତି କି ?’

“ପାରିବ ନାହିଁ ?”

“ମୁଁ ତାହା ଜାଣେ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମୁହଁରେ ତାହା କହିଲେ ମଧ୍ୟ କାମରେ ତାହା ଚାଲେ ନାହିଁ ।”

“ମୁଁ ସେ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରେ ।” କିନ୍ତୁ ଏହି ବାଜେ କଥାରୁ ଲଭ କଅଣ ?”

ମେଣ୍ଟାଆ କହିଲା “ଆଜି ତୁ ବିପରୀତ ଜଣା ପଡ଼ୁଛୁ ?”

“ହଁ, ମୁଁ ଆଜି ନିଜର ସ୍ୱଭାବରେ ରହି ନାହିଁ । ଯୋଲ ବିଶୟତା ମୋ ମୁଣ୍ଡ ବିଗାଡ଼ି ଦେଇଅଛି ଇଂରେଜ !”

ରବର୍ଟଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ତେବେ ଯୋଲଟାର ନୂଆ ନାମ ହେଲା ‘ମୁଣ୍ଡବଥା ଯୋଲ ।’ ଭଙ୍ଗା ଚଢ଼େଇ ପିଞ୍ଜର ପରି ମୁଁ ଯୋଲଟାକୁ ସେହି ପାହାଡ଼ ଗହରରେ ଫିଙ୍ଗିଦେବି ।”

ପିଲର କହିଲା “ମୁଁ କଦଳୀ ଖାଏ, ତୁମେ ଦୁହେଁ କଥାବାଣ୍ଟି କର ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ନା, ଗୁଲ୍ ଗୁଡ଼ିଶିକୁ ଫେରିଯିବା । ମୋର ବହୁତ କାମ ଅଛି ।”

“ଆଉ, ତୁମେ ଦୁହେଁ ଟିକିଏ ଏକାଠି ହେଲ !”

ମେରଥା କହିଲା “ଏ ଗୁଡ଼ା କଅଣ ବାଜେ କଥା କହୁଛ ମ ?”

ପିଲର କହିଲା “ବାଜେ ହେଲେ ହେଲା । ତୁମେ ଦୁହେଁ ଏକାଠି ରୁହ । ମୁଁ ରହସ୍ୟରେ ଇର୍ଷାର କଥା କହିଥିଲି । ଯୋଆକ୍ୱିନ୍ କଟାକ୍ଷରୁ ମୁଁ ମୋର କୃଷିତ ରୂପ ବୁଝିପାର ରାଗି ଯାଇଥିଲି । ତୋତେ ୧୯ବର୍ଷ, ଏତକ ମୋ ଇର୍ଷାର କାରଣ । ୧୯ବର୍ଷ ସବୁଦିନେ ରହିବ ନାହିଁ । ହଉ ମୁଁ ଯାଉଛି ।” ଏହା କହି ସେ ଠିଆହେଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଆଗରୁ ଠିଆ ରହିଥିଲେ । ମେରଥା ମାଟିରେ ବସିଥାଏ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଗୁଲ୍ ସମସ୍ତେ ଗୁଡ଼ିଶିକୁ ଫେରିବା । ସେଠାରେ ବହୁତ କାମ ବାକିରହିଛି ।” ପିଲର ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ମେରଥାକୁ ଇଙ୍ଗିତରେ ପଚାରିଲା ସେ ବାଟ ଚିହ୍ନିଛି କି ନାହିଁ । ମେରଥା ହଁ ବୋଲି କହିବାରୁ ପିଲର ଗୁଲ୍‌ସିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହୋଇ କହିଲା ଯେ ସେ ଆଗରୁ ଯାଇ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିବ । ସେ ପଡ଼ିଆ ଭିତରେ ଆଗେଇ ନୃମ୍ମା ଆଡ଼କୁ ଗଲା । ସେଇଟା ହେଉଛି ଗୁଡ଼ିଶିକୁ ଯିବା ବାଟ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଅପେକ୍ଷା କର, ଆମେ ସମସ୍ତେ ଯିବା ଭଲ ହେବ ।’

ମେରଥା କିଛି ନ କହି ବସି ରହିଲା । ପିଲାର ଗୁଲ୍‌ଗଲା । ଏହାପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ “ସେ ଅସୁସ୍ଥ ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲା । ଭଲ ଅଛିତ ?”

ମେରଥା କହିଲା “ନା ସେ ଯାଉ ।”

‘ମୁଁ ତା ସଙ୍ଗରେ ଯିବା ଉଚିତ ।’

“ନାହିଁ ସେ ଯାଉ ।” ମେରଥା କହିଲା ।

ଦ୍ରଷ୍ଟାନ୍ତ ପରିଚ୍ଛେଦ

ପାହାଡ଼ିଆ ପ୍ରାନ୍ତର ଗୁଲ, ଉପର ଦେଇ ସେ ଦୁହେଁ ଗୁଲି ଆସୁଥିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍‌ଙ୍କ ଗୋଡ଼ରେ ଗୁଲର କଣ୍ଟା ଫୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । କୋପବଦ୍ଧ ପିତୃଲକ୍ଷୀ ତାଙ୍କ ଜଙ୍ଘରେ ଗେବି ହେଲା, ମୁଣ୍ଡରେ ଖରାବ ତେଜ ବାଜିଲା କିନ୍ତୁ ପିଠିରେ ପବ୍‌ତ ଶୁଙ୍ଘରୁ ତୁଆର ଉପର ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ଶୀତଳ ସମୀରଣ ବାଜିଲା । ବାଲିକାଟି ଅଜ୍ଞାନ ସହୃଦ ଅଜ୍ଞାନ ଛନ୍ଦ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ଡଢ଼ ଭାବରେ ଧରିଥିଲା । ଅଜ୍ଞାନ ହାତ ମଣିବନ୍ଧ ପାପୁଲି ଦୁହେଁଙ୍କର ଲାଗି ରହିଥିବାରୁ ଗୋଟିଏ ରକମର ସନ୍ଦେହ ସେ ଅନୁଭବ କଲେ ଯାହାକି ପ୍ରକୃତ ପବନର ମୃଦୁ ସ୍ପର୍ଶ ପରି ସତେଜ, ପକ୍ଷୀପରି ପରି ହାଲୁକା ଏବଂ ମୟୂଷା କିମ୍ବା ବାୟୁଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ନିଶ୍ଚଳ ନିଅର ବୃକ୍ଷରୁ ଶୁଷ୍କ ପତ୍ରଟିଏ ଝଡ଼ିବା ଭଳି ଶବ୍ଦ ଶୁଣ୍ୟ, ଅଗ୍ରୋତବ୍ୟ ଅଥଚ ସ୍ପର୍ଶଗମ୍ୟ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନୁଭୂତିଟା ସେମିତି ଶକ୍ତ, ସେମିତି ପ୍ରବଳ, ସେହିପରି ଭାବକାଳୀକ ଏବଂ ସେହିପରି ବ୍ୟଥା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଦୁହେଁଙ୍କର ହସ୍ତର ପାରସ୍ପରିକ ଗୁପ୍ତରେ ଏକ ପୁଲକ ଶିହରଣ ଦୁହେଁଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀକ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ବ୍ୟଥାରେ ଥିଲା ଅଭାବର ଶୂନ୍ୟତା । ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ବାଲିକାର ଗୋଧୂମ ବର୍ଣ୍ଣର କେଶଗୁଚ୍ଛରେ, ସୃଷ୍ଟିର ମୟୂଷା ବଦନ ଲବଣ୍ୟରେ ଏବଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣମ ଶ୍ରୀବାରେ ପଡ଼ି ଚକଚକ ହେଲାକୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍‌ ତା’ ମସ୍ତକକୁ ବଙ୍କାଇ ଧରି ଚୁମ୍ବନ କଲେ । ଚୁମ୍ବନ କଲାବେଳେ ତାଙ୍କର ଅଙ୍ଗ ଶିହରଣ ଜାଣିପାରି ସେ ତାକୁ ଦୃଢ଼ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ । ସେତେବେଳେ ବାଲିକାର ପସ୍ତୋଧର ଦୁଇଟି ତାଙ୍କ ବକ୍ଷରେ ଚିପି ହୋଇଗଲା । ସେ ଦୁଇ ହସ୍ତରେ ସ୍ତନ ଦୁଇଟି ଧରି ରୁଦ୍ଧିଲେ ଯେ ତାହା ଶକ୍ତ । ତତ୍ପରେ ସେ ବାଲିକାର କାମିକ ବୋତାମ ଫିଟାଇ ନିଶ୍ଚପଡ଼ି ସ୍ତନକୁ ଚୁମ୍ବନ କଲେ । ବାଲିକା ମୁଣ୍ଡ ପଛକୁ ବଙ୍କାଇ ଥରୁଥାଏ । ବାଲିକା ନିଜର ଚିତୁକ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ

ପଛପାଖକୁ ନୁଆଁ ନେଲାବୁଁ ସେ ତାହାର ମୁଣ୍ଡ ଧରି ନିଜ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗାଇଲେ । ସେ ସିଧା ହୋଇ ବାଳିକାକୁ ଏପରି ଶକ୍ତ ଭାବରେ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ଯେ ବାଳିକାର ପାଦ ମାଟିରୁ ଉଠିଗଲା । ବାଳିକାର ଅଧର ତାଙ୍କ ଗଳା ପାଖରେ ରହିଲା । ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅରୁଆଏ । ସେ ତାକୁ ତଳେ ଠିଆ କରାଇ ଗାନ୍ଧାର ପ୍ରେମରେ ମେରାଆ, ମୋ ମେରାଆ ବୋଲି ଅର୍ଦ୍ଧମୁଚ୍ଛୁ ଝରରେ ଡାକିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହାପରେ ପଚାରିଲେ “ଆମେ କୁଆଡ଼େ ଯିବା ?”

ମେରାଆ ମୁହଁ ଫିଟାଇ କିଛି ନ କହି ତାଙ୍କ କାମିନି ଭିତରେ ହାତଗଳାଇଲା ।

ସେ ବୁଝି ପାରିଲେ ଯେ ମେରାଆ ତାଙ୍କ କାମିନି ବୋତାମ ଫିଟାଉ ଅଛି ।

ମେରାଆ କହିଲା “ତୁମେ ଚମ୍ପା ଖାଇଲ, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଚମ୍ପା ଖାଇବି ।”

‘ନା, ଆଉ ମୋ କୁନି ।’

“ହଁ ହଁ । ତୁମେ ଯାହା ଯାହା କଲ, ମୁଁ ସେମିତି କରିବି ।”

“ନା ତା, କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।”

“ନୁହେଁ, କାହିଁକି ନୁହେଁ, କୁହ, କୁହ ।”

ଏହାପରେ ଦଳିତ ଗୁଲୁର ଗନ୍ଧ ବାହାରିଲା । ଗୁଲୁର କାଣ୍ଡ ବଙ୍କାଇ କରି ବାଳିକାର ମୁଣ୍ଡ ତଳେ କର୍କଶତା ସୃଷ୍ଟି କଲା । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ତାହାର ନିମ୍ନାଳିତ ଆଖି ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଯେ ଶ୍ରୀବା ବଙ୍କାଇ ଗୁଲୁ ମୂଳରେ ରଖିଅଛି, ତାହାର କ୍ଷୁଦ୍ର ରସନା ଯେ ମୁହୂର୍ତ୍ତମୁହୂଁ ସଚଳ ହୋଇ ଉଠୁଛି ଏବଂ ଦୃଢ଼ ମୁଦ୍ରିତ ଚକ୍ଷୁର ଭ୍ରାନ୍ତତା ଯେ ଅନୁକ୍ଷଣ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣରେ କମିତ ହୋଇ କ୍ଷଣକ୍ଷଣକେ ବିବିଧ ବର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣ କରୁଅଛି ଏ ଦୃଶ୍ୟ ରବିଟ୍ ଜର୍ଡାନ ସାରା ଜୀବନରେ ବିସ୍ମୃତ ହେବେ ନାହିଁ । ବାଳିକା ପକ୍ଷରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ଲାଲ୍, ପୀତାଭ, ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରଭୃତି ବିବିଧ ବର୍ଣ୍ଣ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ସେ ଭାବିଲା ଏସବୁ ଏକାନ୍ତ ତାହାର ନିଜସ୍ୱ । ରବିଟ୍ ଜର୍ଡାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ନୁହେଁ । ଏକ ସୀମାହୀନ, ଅନୁହୀନ ମହା ଅନ୍ଧକାର ମାର୍ଗ । କାଳକାଳକୁ ଏ ମାର୍ଗରେ ଗଲେ ମଧ୍ୟ କାହିଁ ପହଞ୍ଚି ହେବ ନାହିଁ । ଯେତେ ଯାଅ, ଯେତେ ଧକାଳି ହୁଅ, ଯେତେ ଖୋଜ କିନ୍ତୁ ମାର୍ଗ ରହିବ ଅସୀମର ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ, ମହାଶୂନ୍ୟତାରେ । ଦୁହେଁ ସେଇଠାରେ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପାଇଁ କାଳସ୍ରୋତ ସ୍ଥାଣୁ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ପଦ ତଳୁ ଧରଣୀ ଅପସରି ଗଲା ।

ରବିଟ୍ ଜର୍ଡାନ କରପଟିଆ ହୋଇ ଗୁଲୁ ଉପରେ ଶୋଇ ଗୁଲୁର ତେର ଏବଂ ମାଟିର ଗନ୍ଧ ଆଘ୍ରାଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତାଙ୍କର ଲଗ୍ନ ସ୍ବଚ୍ଛ ଓ ବକ୍ଷରେ

ସୂର୍ଯ୍ୟ ରଶ୍ମି, ସୂର୍ଯ୍ୟପରି ଫୋଡ଼ା ହୋଇଗଲା । ବାଲିକାଟି ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ଶୋଇଥିଲା । ସେ ଆଖି ମେଲି ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ମୃତୁ ହସିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଅତି ଗ୍ରାନ୍ଥ କଣ୍ଠରେ ଶ୍ରୀ ଶ ସ୍ଵରରେ ଡାକିଲେ ‘କଲୋ କୁନି ।’ ସେ ହସିଦେଇ କହିଲା ‘ହଁ ମୋ ଇଂରେଜ ।’

ଆଲସ୍ୟ ବିଜଡ଼ିତ ହୋଇ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ “ମୁଁ ତ ଇଂରେଜ ନୁହେଁ ?”

ବାଲିକା କହିଲା “ହଁ, ତୁମେ ଇଂରେଜ, ଆଉ ମୋ ଇଂରେଜ ।” ସେ ଦୁଇ ହାତ ବଢ଼ାଇ ତାଙ୍କର ଦୁଇ-ଜାନ ଧରି କପୋଳରେ ଚୁମ୍ବା ଖାଇଲା । ଏହାପରେ ପଚାରିଲା “କିପରି ହେଲା ? ଏଥର ମୁଁ ଭଲଭାବେ ଚୁମ୍ବା ଖାଇଲି ତ ?”

ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ନଦୀ କୂଳେ କୂଳେ ଗଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ମେରିଆ ମୁଁ ତୋତେ ଭଲପାଏ । ତୁ ଏତେ ସୁନ୍ଦର, ଏତେ ବିଚିତ୍ର ଏବଂ ଏପରି ରମଣୀୟ ଏବଂ ତୋ ପାଖରେ ଥିଲେ ମୋ ମନ ଏପରି ଉତ୍ତପ୍ଳୁ ହୋଇ ଉଠେ ଯେ ମୁଁ ଭାବେ ତୋତେ ଭଲ ପାଉ ପାଉ ମରିଗଲେ ମଧ୍ୟ ମୋର ତୃପ୍ତି ହେବ ।”

ସେ ଜବାବ ଦେଲା ‘ଏହି କଥା ? ମୁଁ ତ ପ୍ରତିଥର ମରଥାଏ । ତୁମେ କଅଣ ମରନାହିଁ ?’

‘ନା, ପ୍ରାୟ ମଲାପରି । ଆଜ୍ଞା ମାଟି ହଲିବା ତୁ ରୁହି ପାରିଲୁ ?’

“ହଁ । ମୁଁ ମରିଥିଲି । ଦୟାକରି ତୁମେ ମୋତେ କୁଣ୍ଠାଇ ଧର ।”

“ନା, ମୁଁ ତୋ ହାତକୁ ଭଲପାଏ । ସେତିକି ଯଥେଷ୍ଟ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତା ଅଡ଼କୁ ଚାହିଁ ତପ୍ତରେ ପଡ଼ିଣା ଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଛସ୍ତାଣ ଶିକାର କରୁଥିଲା । ଦ୍ଵି ପ୍ରହରର ବଡ଼ବଡ଼ ମେଘଖଣ୍ଡମାନ ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ଅସୁଥିଲା ।

ସେମାନେ ପୁଣି ହାତ ଧରାଧରି ହୋଇ ଚାଲିଲାବେଳେ ମେରିଆ ପଚାରିଲା “ଆଜ୍ଞା, ଅନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କ ସହିତ ତୁମେ ଏପରି ସୁଖ ପାଇ ନାହିଁ ?”

“ନା, ପ୍ରକୃତରେ ନୁହେଁ ।”

“ତୁମେ ତ ଅନ୍ୟ ଅନେକଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରିଅଛୁ ?”

“ହଁ କେତେକଙ୍କୁ କରିଛି କିନ୍ତୁ ତୋ ପରି ନୁହେଁ ।”

“ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଏପରି ଗଠି ନ ଥିଲା । ସତ ?”

“ହଁ ସୁଖ ପାଇଥିଲି, କିନ୍ତୁ ଏପରି ନୁହେଁ ।”

“ମେତେବେଳେ ପାଦତଳର ମାଟି ସତଳ ହୋଇଥିଲା କି ?”

“ନା କେବେ ନୁହେଁ ।”

“ତେବେ ଏହା ହେଲା ଆମର ଗୋଟିଏ ଦିନର ଅଭିଜ୍ଞତା । ଆମ ଭାଗ୍ୟକୁ ଏତକ ଦୃଷ୍ଟିଲା । ତୁମେ ମୋତେ ପ୍ରେମ କର ତ ? ମୋ ଉପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ତ ? ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅଧିକ ଭଲ ଦିଶିବି । ମେରିଆ କହିଲା ।”

“ତୁ ତ ଏଇକ୍ଷଣି ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ।”

“ନା ନୁହେଁ । ତୁମେ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ବାଳରେ ଅଙ୍କୁଳି ପୁରାଇ ଆଉଁସି ଦିଅ ।”

ଜର୍ଜାନ୍ ମେପରି କଲେ । ତାହାର ଗ୍ରେଟ ଓ କୋମଳ ବାଳଗୁଡ଼ିକ ହାତ ଦେଲେ ଶୋଇ ପଡ଼ୁଥାଏ ଏବଂ ପୁଣି ଉଠି ଯାଉଥାଏ । ସେ ଦୁଇ ହାତରେ ମେରିଆର ମୁଣ୍ଡ ଧରି ମୁହଁ ଚିରାଇ ତମ୍ବା ଖାଇଲେ ।”

ମେରିଆ କହିଲା ‘ତୁମ୍ଭା ଖାଇବାକୁ ମୋର ଭାରି ଇଚ୍ଛା କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ମତେ ଖାଇ ଜାଣେ ନାହିଁ ।’

‘ଦରକାର ନାହିଁ ।’

ମେରିଆ କହିଲା ‘ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ ମୋତେ ସବୁ ପ୍ରକାରେ ତୁମକୁ ଖୁସି କରିବାକୁ ହେବ ।’

‘ମୁଁ ଖୁସି ଅଛି, ଆଉ ଅଧିକ ହେବାର ନାହିଁ । ଅଧିକ ଖୁସି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆଉ ଅଧିକ କିଛି କରି ପାରିବି ନାହିଁ ।’

ମେରିଆ ମନ ଝୁସିରେ କହିଲା ‘ତୁମେ ଦେଖିବ, ଅଳ୍ପ ଦିନେ ମୋର ଏହି ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନ ବାଲ ବଡ଼ ହୋଇଯିବ । ଦିନକୁ ଦିନ ଏହା ବଢ଼ୁଛି । ବାଲ ବଢ଼ିଗଲେ ମୁଁ କୁଣ୍ଡିତ ଦିଶିବି ନାହିଁ । ହୁଏତ ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ ଅଧିକ ଭଲ ପାଇବ ।’

‘ତୋ ଦେହ ପୃଥ୍ବୀରେ ସବୁଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ।’

‘ନା ଏହା ତରୁଣ ଏବଂ କ୍ଷୀଣ ।’

‘ନା । ସୁନ୍ଦର ଶରୀରରେ ମାଦକତା ଅଛି । କାହିଁକିଯେ ଜଣେ ଏପରି ସୁନ୍ଦର ବୋଧହୁଏ ଓ ଆଉ ଜଣେ ହୁଏ ନାହିଁ, ମୁଁ କହି ପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତୁ ସୁନ୍ଦର ।’

‘ତୁମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ।’ ମେରଥା କହିଲା ‘ହଁ କେବଳ ତୁମ ପାଖରେ ମୁଁ ଯୁଦ୍ଧରେ ।’
କିନ୍ତୁ ଏତକରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଡ଼ାକି ରଖିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ତୁମର ଯନ୍ତ୍ର ନେବାର
କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା କରିବି ।’

‘ସତ କହିଲ, ଅଉ କେବେ ମାଟି ହଲିଥିଲା କି ?

‘ଆଉ କେବେ ହଲି ନାହିଁ । ମୁଁ ସତ କହୁଛି ।’

ମେରଥା ପଚାରିଲା “ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟକିଛି ଭାବୁଅଛ ?”

‘ହଁ, ମୋ କାମ କଥା ଭାବୁଛି ।’

‘ଆମର ଘୋଡ଼ା ଆଆନ୍ତା କି ଆମେ ଦୁହେଁ ପାଖାପାଖି ଘୋଡ଼ା ଛୁଟାଇ
ପାରନ୍ତେ । ଏବଂ ମୋ ସୁଖର କେବେ ହେଲେ ଅବସାନ ନହୁଅନ୍ତା ।’

“ଉଡ଼ାଜାହାଜରେ ଅମେ ଉଡ଼ିବା” ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ
କହିଲେ । ସୁଦୂର ଗଗନରେ ଚନ୍ଦ୍ରାକାରରେ ଉଡ଼ି ବୁଲିବା । କେବେ ତଳକୁ ଝାମି ବା,
କେବେ ଉପରକୁ ଉଠିବା । ମୁଁ ସୁଖ ବିଭୋର ଥାଇ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ ସୁଧା କରିବି ନାହିଁ ।”
ଏହା କହି ସେ ହସିଲା ।

‘ତୋ ସୁଖର କାମନା ଯେ ସୁଦୂର ପ୍ରସାର ବୋଲି’ ସେ ଉତ୍ତର
ଦେଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ହଠାତ୍ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ ଗଲେ । ତାଙ୍କର କାୟା
ମେରଥା ପାଖରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମନ ଚନ୍ଦ୍ରାକରୁଥିଲା ପୋଲି କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ସବୁ-
କଥା ଠିକ୍ ଠାକ୍ । ମାନସ ଚକ୍ଷୁରେ ସେ ଦେଖିଲେ ପୋଲି ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇ
ଜଗୁଆଳୀ ଆନ୍ଦୋଳିମୋ ଏବଂ ଗିର୍ବି ଜଣକ । ଜନଶୂନ୍ୟ ରାସ୍ତା ଉପରେ
ଚଲାଚଲ । ସେ ଦେଖିଲେ କେଉଁଠାରେ ଜାଇନାମାଇଟ୍ ରଖିବେ, କେଉଁ ସମତଳ
ଝାନ୍ଦରେ ସ୍ବୟଂସିଦ୍ଧ ରାଇଫଲ ରଖିବେ, କିଏ ଏହା ଚଲାଉବ ?’ ସେ ସିନା
ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡରେ ରହିବେ, ଅନ୍ୟ ପାଖରେ କିଏ ରହିବ ? ସେ ବିଶ୍ଳେଷକ ରଖି
ଖୁଣ୍ଟି ପୋତି ବାନ୍ଧି ଦେଲେ । ନିଜର ଟୋପି ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ପୋତି ଦେଲେ । ଲମ୍ବା ତାର
ଟାଣନେଇ ପୁରୁଣା ବାକ୍ସ ଯାଏ ଗଲେ । ବାକ୍ସଟା ହିଁ ଫୁଟିବ । ଏହା ପରେ ସେ
ଯାହା ଘଟିବ ବା ଘଟିପାରେ ସେ କଥା ଚିନ୍ତାକଲେ । ଯଦି କିଛି ଭୁଲ ଘଟେ
ତେବେ କଅଣ ହେବ ? ଗୁଡ଼ି ସେ ବିନ୍ତା । ବାଲିକାକୁ ମୁଁ ପ୍ରେମ କରୁଅଛି । ମୋ
ମନ୍ତ୍ରଣା ପରିଷ୍କାର ଅଛି । ଏତେବେଳେ ଦୁର୍ଘଟିନା କରାବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯାହା
କରିବାକଥା ତାହା କରିଅଛି । କଅଣ ଘଟିବ ତାହା ମୁଁ ଜାଣେ ।

କିଅଣ ପାଇଁ ଲିଭୁଛୁ ସେ କଥା ବୁଝି ସମକି ରୂପେ ଲଢ଼େଇରେ ଯୋଗଦେଇ
 ଥିଲୁ । ତୁମେ ଯାହା କରୁଥିଲୁ ଏବଂ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିଲୁ ତାହା ହେଉଛି ଯୁଦ୍ଧ
 ଜିଣିବା କଥା । ଆମେ ଏ ଯେଉଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କାମରେ ଲଗାଇ ଅଛୁ ସେମାନେ
 ଆମର ବସ୍ତ୍ର ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରିୟ ଲୋକ । ଯୁଦ୍ଧରେ ଏମିତି ଭାବରେ ଯୌନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ
 କରା ଯାଇଥାଏ । ସୁତରାଂ ସେ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟଜ୍ଞାନ ଆମର ନିଷ୍ପାନ୍ତକ
 ହେବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ । ପାର୍ବଲୋ ଯେ ଶୁଭ ଗୁଲ୍ମଣ ଏହା ଜଣା କଥା । ଅବଶ୍ୟ
 କେତେଦୂର ଖଣ୍ଡେ ତାହା ପାର୍ବଲୋ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଜାଣିଗଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଆମ
 ସପକ୍ଷରେ ଥିଲା ଏବଂ ଅଛୁ କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ କାରଣର ପ୍ରତିଫଳିଆ ଅନୁମାନ କରି ନେଇ
 ସେ ଶିଥିଳ ପ୍ରୟତ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଲଣି । ସୋର୍ଡ଼ୋ ସବୁକଥା ଏକ ଲହମୀରେ ବୁଝି
 ନେଲା । ସେ ନିଜର ଭୂମିକା ଅବଶ୍ୟ ଫୁରଣ କରିବା ତଥାପି ଅନ୍ୟ ଏକଜଣ ପର
 କାମଟା ସେ ପସନ୍ଦ କରୁ ନାହିଁ ।

ତୁମେ କହିବ, ମୋର କିଅଣ ଘଟିବ ସେ କଥା ମୁଁ ଭୁଲୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଭୁଲୁଛି
 ପିଲାଟି ଓ ବାଳିକାଟିର କଥା । ହଉ, ତୁମେ ଏଠାକୁ ଆସି ନଥିଲେ ତାଙ୍କର କିଅଣ
 ଘଟି ଥାଆନ୍ତା । ତାଙ୍କର କିଅଣ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ତୁମେ ଆସିବା ଟୁବରୁ ତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା
 କିଅଣ ହୋଇଥିଲା ? ଏମିତି ଭାବେ ଭାବିବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ହୁକୁମ ତାଲିମ୍
 କରିବା ଛଡ଼ା ତୁମର ତାଙ୍କପ୍ରତି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦାୟିତ୍ବ ନାହିଁ । ତୁମେ ତ ହୁକୁମ୍
 ଦେଲାବାଲା ନୁହ । ଗୋଲ୍‌ଲ୍ ସେ ହୁକୁମ ଦେବାର ବ୍ୟକ୍ତି । ଗୋଲ୍‌ଲ୍ ହେଉଛନ୍ତି
 ଜଣେ ସୁଦକ୍ଷ ସେନାପତି । ଏମିତି ଲୋକଟିଏ ଆଉ ମିଳିବ ନାହିଁ । ସେ ସବୁଠାରୁ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେନାପତି । କିନ୍ତୁ ଫଳ କିଅଣ ଘଟିବ ତାହା ଜାଣିସାର କୌଣସି ଅସମ୍ଭବ
 ଆଦେଶ ମାନବା ଉଚିତ ହେବ କି ? ସେ ଗୋଲ୍‌ଲ୍ ବା ଯଦି ସେ ଆଦେଶ ଦେଉ ।
 ସେ ଦଳପତି ହେଉ କିମ୍ବା ଯୌନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ହେଉ । କିନ୍ତୁ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ କାମ
 ନକରି କେମିତି ବା ପ୍ରମାଣ କରି ହେବ ଯେ ତାହା ଅସମ୍ଭବ । ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ତୁମେ
 କେମିତି ଜାଣିବ ? ଯଦି ସମସ୍ତେ ଏହି ଭଳି ଅସମ୍ଭବତ୍ବ ଦ୍ଵାହା ଦିଅନ୍ତି ତେବେ କାମ
 କେମିତି ଚଳିବ, ଅବସ୍ଥା କିଅଣ ହେବ ?

ଆଦେଶ ଅସମ୍ଭବ ମନେ କରୁଥିବା ବହୁ ସେନାପତିଙ୍କୁ ସେ ଜାଣନ୍ତି ।
 ଏକ୍ସି ମାଦୁରାର ସେ ଗଧ ସେନାପତି ଗୋମେଲ୍ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ । ଘମାଘୋଟ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ସମର ଗୁଲ୍‌ଥିଲା ବେଳେ ସେ କରପଟୁ ଆଫମଣ କରି ନଥିଲେ । ନିଜର ପ୍ରିୟ
 ଲୋକଙ୍କୁ ନେଇ ଆଫମଣ ଚଳାଇବା ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା ।

ଆମ ପକ୍ଷର ଲୋକେ ଯେତେ ଯେତେ କାମ କରିଆଛନ୍ତି ତଦ୍ଵାରା ଆମକୁ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଓ ସାହାଯ୍ୟ ହେଉଥିବା ଲୋକେ ହିଁ ବିପଦଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏବେ

କରିବାର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସମାଜ ନିରାପଦ ଓ ଦେଶରେ ଶାନ୍ତି ଶୁଖିଲା ଓ ସମୃଦ୍ଧି ସ୍ଥାପିତ ହେବ । ଯେତେ ପୁରୁଣା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସତ୍ୟ ।

ଯଦି ସାଧାରଣ ଲୋକ ହାରିଯିବ ତେବେ ତହିଁରେ ଆଶ୍ୱାସୀନ ଲୋକେ ସେନାରେ ରହି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଆଧିକୃତ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଏହାହିଁ ଅବଶ୍ୟକ୍ତା ବୋଲି ସେ ଜାଣି ପାରୁଅଛନ୍ତି ।

ପାର୍ଲେମେଣ୍ଟ ଗୋଟାଏ ନିପଟ ଓଲ୍ଲୁ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଖୁବ୍ ଭଲ । ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଏଭଳି କାମରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ-ଘାତକତା କରାଯିବ ନାହିଁ କି ? କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଯଦି କିଛି ନକରନ୍ତି ତେବେ ହୁସ୍ତାକ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଦଳ ଅଣ୍ଟାରେହୁଆ ଆସି ସେମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ବାହାର କରି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କରି ଦେବେ ।

ନା । ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଭାବରେ ଛୁଡ଼ିଯିବା ଦ୍ୱାରା କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ଛୁଡ଼ିବାକୁ ହେଲେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଛୁଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ କେଉଁଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବାଧାବିଧି ଘଟାଇବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଶାସନ ଗ୍ରହଣ କରି ନେବାକୁ ହେବ । ସେପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସାମାଜିକ ଯୋଜନା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚର କଅଣ ଘଟିବ । ସେ କଥା ଅନ୍ୟମାନେ ଭାବିବେ । ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ସେ ଅନ୍ୟକାମ କରିବେ । ସେ ସାଧାରଣ ଲୋକରେ କିଣ୍ଟାଯି ଏବଂ ଦେଶକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ହୋଇଗଲେ ତାଙ୍କ ମର୍ତ୍ତ୍ୟବଳମ୍ବୀ ଶତଶତ ନରନାଶକ ଅସହ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ପତ୍ତି ଏହା ଜାଣି ସେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଥିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସାମ୍ୟବାଦୀ ନିୟମ ଅଧୀନରେ ଅଛନ୍ତି । ସେନା ଦେଶରେ ସାମ୍ୟବାଦୀମାନେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଶୁଖିଲା, ଆଦର୍ଶ ଏବଂ ଅନାବିଳ ନିଷ୍ଠା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ସେ ମନେ ପ୍ରାଣେ ସାମ୍ୟବାଦୀ ଦଳର ସମର୍ଥକ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବେ । ସାମ୍ୟବାଦୀଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚ ଓ ଶୁଖିଲାକୁ ସେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ରାଜନୀତି କିଛି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏକଥା ଅନ୍ୟକୁ କହିବା ଅନାବଶ୍ୟକ, ଯୁଦ୍ଧପରେ ସେ ଫୁଟିପରି ସେନାବୀର ଶିକ୍ଷକ ହୋଇ ପେଟ ପାଲିବେ ଏବଂ ଭଲ ବହି ଖଣି ଏ ଲେଖିବେ । ଏହା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସହଜ ହେବ ।

ପାର୍ଲେମେଣ୍ଟ ସହଜ ସେ ରାଜନୀତି ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବେ । ପାର୍ଲେମେଣ୍ଟର ରାଜନୀତି ବିକାଶ କେତେଦୂର ତାହା ଜାଣିବା ଭଲ । ରୁଡ଼ା ଲେଉଟକିଏପରି ପାର୍ଲେମେଣ୍ଟ

ବୋଧହୁଏ ବାମପନ୍ଥୀରୁ ତାହାଣପନ୍ଥୀ ହେବାକୁ ଯାଉଅଛି । ପାବ୍ଲୋ ଓ ଲେରକ୍ସଙ୍କ ଭିତରେ ବହୁତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି । ପ୍ରିଟୋ ମଧ୍ୟ ଏମିତିକା ଜଣେ ଲୋକ । ପାବ୍ଲୋ ଓ ପ୍ରିଟୋ ଦୁହେଁଙ୍କର ଶେଷ ବିଜୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମାନ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ରାଜନୀତି ହେଲା ଗୋଡ଼ାଗେରୁଙ୍କ ନୀତି । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନ ଖୁବ୍ ଭଲ କିନ୍ତୁ ସେ ଶାସନରୁ ଗୋଡ଼ାଗେରୁଙ୍କ ନିପାତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେହିମାନେ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟିକଲେ ତାହା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ ତ ବିଦ୍ରୋହ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ନେତାମାନେ ହିଁ ହେଉଛନ୍ତି ସଂସାଧାରଣଙ୍କ ଶତ୍ରୁ । ଏପରି ଘଟଣା ଇତିହାସରେ ବରଳ ।

‘ସଂସାଧାରଣଙ୍କ ଶତ୍ରୁ’ ଏହି ଶବ୍ଦଟା ଶୁଣିବାକୁ ଖୁବ୍ ଲୋଭନୀୟ ମାତ୍ର ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଏଡ଼ିଯିବେ । ମେରଥା ସହୃଦ ଏକାଠି ଶୟନ କରି ତାଙ୍କ ମନରେ ଏ ଚିନ୍ତା ଜାତ ହୋଇଅଛି । ନେତାମାନଙ୍କୁ ସେପରି ସମାଲୋଚନା ନକଲେ ମଧ୍ୟ ପାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଧର୍ମ ପ୍ରଗୁର ଭଙ୍ଗିରେ ‘ଦେଶବାସୀଙ୍କର ଶତ୍ରୁ’ ବୋଲି କେତେଗୁଡ଼ାଏ ପୁରୁଣା ମୁଖରେତକ ଶବ୍ଦାତ୍ମମୁଖ ବିଶେଷଣ ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ୟେପି କହି ପକାଉ ଅଛନ୍ତି । ବିପ୍ଳବ କିମ୍ବା ଦେଶପ୍ରେମୀ ଉଭୟଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କର ମନୋଭାବ ଏହିଭଳି । ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ ସତ୍ୟ ନିହତ ତଥାପି ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ଅତି ହାଲୁକା ଗତି । ଗତରାତି ଏବଂ ଆଜି ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପରଠାରୁ ତାଙ୍କର ମନ ଖୁବ୍ ପରିଷ୍କାର ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ବଡ଼ ଅଜୁଆ ବସ୍ତୁ । ନିଜର ମତାମତର ଯଥାର୍ଥତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଶ୍ଚିନ୍ତତା ନଥିଲେ ଅନ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମ ନପାରେ । ସେହି ନିଶ୍ଚିନ୍ତତା ଧର୍ମପ୍ରାଣତା ଓ ସମସ୍ତ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ସମସ୍ତ ହେଉଛି ଶୁଣା କଥାର ପରିପତ୍ତି ।

ସେହି ସମ୍ପାଦ୍ୟକୁ ପରୀକ୍ଷା କଲେ ତାହା ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇ ପାରିବ କି ? ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ଏଇଥିପାଇଁ ସାମ୍ୟବାଦୀମାନେ ସବୁବେଳେ ସରଳ ଓ ସହଜ ଅଭ୍ୟାସ ଅର୍ଥାତ୍ ଯଦୃଚ୍ଛାବାଦ ଉପରେ ଆଘାତ କରିଥାନ୍ତି । ତୁମେ ମଦପିଇ ମାତାଲ ହେଲେ କିମ୍ବା ବ୍ୟଭିଚାର କଲେ କିମ୍ବା କୁମାରୀ ଧର୍ଷଣ କଲେ ଏହା ନିଜର ଅଧୋଗତି ଜାଣିପାର ଏବଂ ଚିତ୍ତ ଦୋଷୀଙ୍କୁ ଧର୍ମସାମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲି କହିଥାଅ । ସବୁ ଦୋଷ ଲଦିଦିଅ ଗୁଣାଙ୍କ ଦୈହିକ ମୁଦୋଦ ପକ୍ଷେ ଉପରେ । ଏ ତୁମେ । କିନ୍ତୁ ସେ ବି ଜଣେ ମହାପୁରୁଷ ଯେହେତୁ ସେ ମୃତ । ତୁମେ ତ ଦିନେ ମରି ସବୁ ବିପଦରୁ ଯାହୁ ପାଇବ । ଯାଉ ସେ ଚିନ୍ତା ବର୍ତ୍ତମାନ ମେରଥା କଥା ଭାବିବା ଉଚିତ ।

ତାଙ୍କର ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତି ମେରଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିରୁପ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେରଥା ତାଙ୍କ ସକଳ ଶିଥିଲ କରିପାରି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେ ମରିବାକୁ ରାଜି ନୁହନ୍ତି ।

ସେ କୌଣସି ବାରର କମ୍ପା ନଜର ବିଶ୍ୱାସ ପାଇଁ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରି ଅମର ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହନ୍ତି । ସେ କୌଣସି ଇତିହାସ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଯୁଦ୍ଧ ନେତା ଭଳି ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ; କମ୍ପା ଦେଶକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ପ୍ରାଣବଳୀ ଦେବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହନ୍ତି । ସେ ମେରଥା ସଙ୍ଗରେ ଦୀର୍ଘକାଳ ଅତିବାହିତ କରିବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରବଳ ବାସନା ।

ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଦୀର୍ଘକାଳ ପାଇଁ ମେରଥା ସଙ୍ଗସ୍ଥ ମିଳିବ ଏହା ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ନଥିଲେ । ମିଳିବାଟା ସବୁଆ ବାଞ୍ଛନୀୟ । ସେ କୌଣସି ହୋଟଲକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କର ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଲିଭିଂଷ୍ଟୋନ୍ ବୋଲି ନାମ ଲେଖାନ୍ତେ କି ?

ତାକୁ ବାହା ହେଲେ କେମିତି ହୁଅନ୍ତା । ହଁ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ବାହା ହେବେ ଏବଂ ଦୁହେଁ ଶ୍ରୀ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ନାମରେ ପରିଚିତ ହେବେ । ସନ୍ତୁଳିତ ଇତାହୋର ଅଧିବାସୀ କମ୍ପା ଏମିତି କୌଣସି ଗୋଟାଏ ସ୍ଥାନର ଅଧିବାସୀ ।

ଝେନ୍ଦେଶୀୟ ବାଲିକାମାନେ ଡୁବ୍ ଭଲ ଘରଣୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସେପରି କେହି ପତ୍ନୀ ନଥିଲେ ବୋଲି ସେ ଏକଥା ଜାଣନ୍ତି । ମୁଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟାପନା କାମକୁ ଫେରିଗଲେ ମେରଥା ହେବ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକର ସ୍ତ୍ରୀ । ଝେନ୍ଦେଶୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଯେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ତମାଖୁ ଖାଇବାକୁ ମୋ ଘରକୁ ଆସିବେ ଏବଂ ମୋ ସହୃଦ ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମୂଲ୍‌ବାନ ଅଲୋଚନା କରିବେ ସେତେବେଳେ ମେରଥା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ କରି ପ୍ରାଣ ଦେଇଥିବା ମହତ୍ତ୍ୱାମାନଙ୍କର କାହାଣୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ବୁଝାଇ ପାରିବ ।

ମଣ୍ଡାନାର ମିସିଓଲିଠାରେ ଲୋକେ ମେରଥାକୁ କେତେଦୂର ପସନ୍ଦ କରିବେ ଭବି ପାରୁନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ମୋତେ ମିସିଓଲିଠାରେ କାମ ମିଳିଲେ ହେଲା । ଉପସ୍ଥିତ ମୋତେ ସେଠା ଲୋକେ ଜଣେ ସାମ୍ୟବାଦୀ ବୋଲି ଧରିନେଇ ଶଯ୍ୟୁପକ୍ଷ ତାଲିକାଭିକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । କେତେବେଳେ କଅଣ ହେବ କିଛି ଜାଣିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ମୁଁ କଅଣ କିଛି ସେ ସମ୍ମୁଖରେ ମୋର କିଛି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ବସ୍ତୁତ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ନାହିଁ । କଟକଣା ଜାରି ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମୋ ଗୁଡ଼ପତ୍ର ଝେନ୍ଦେଶପାଇଁ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା ।

୩୭ର ହେମନ୍ତ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ମୁଁ ୩୭ ର ଶ୍ରୀଷ୍ଟ-କାଳରେ ଆସିଥିଲି । ଛୁଟି ବର୍ଷକ ପାଇଁ ଥିଲେ ଯୁଦ୍ଧ ୩୭ର ନୂଆ ପଡ଼ା ଆରମ୍ଭ

ଯାଏ ନଗଲେ ଚଳିପାରେ । ଏହା ଭିତରେ ବହୁତ ସମୟ ଅଛି । ଆଜି ଓ କାଲି ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବଧାନ ବିସ୍ତର ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭବନାର କାରଣ ନାହିଁ । ନୂଆ ପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ ହେଲାବେଳେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ହେଲା । ଏତକ ପ୍ରତି ନଜର ରଖିବାକୁ ହେବ ।

ବହୁତ ଦିନ ହେଲା ଏକ ବିଚିତ୍ର ଜୀବନଯାତ୍ରା ଚାଲିଅଛି । ମୋ କାମ ହେଲା ଷ୍ଟେନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ । ଏଣୁ ଷ୍ଟେନରେ ରହିବା ସ୍ୱାଭାବିକ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ । ଖରାଦିନେ ମୁଁ ଇଞ୍ଜି ନିୟୁରୀ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଇଲାକାରେ କାମ କରି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲି । ବଗରୁ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲି । ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଗୋଲ୍‌ବାରୁଦ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଣାଳୀ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲି । ଏଣୁ ମୋ ପକ୍ଷରେ ପୋଲ ଭିଜିଦେବା ଏକ ସାଧାରଣ କାମ, ଟିକିଏ ଭିନାଦିନରେ କଲେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭୁଲ କାମ ମୁଁ କରିଥାଏ ।

ଧୂଂସ କରିବା କାମ ଥରେ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲେ ତାହା ସମସ୍ୟା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସହିତ ଆନ୍ତରିକ ଅନେକ ବସ୍ତୁ ସଂଗ୍ରହ । ଯାହାକି ଭଲ ନୁହେଁ ଅଥଚ ମୁଁ ତାକୁ ଅତି ସହଜ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଅଛି । ଗୋଟାଏ କିଛି ଧୂଂସ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଉଦ୍ୟମ ଏବଂ ନିପୁଣତା ଲୋଡ଼ା ତାହା କାହାକୁ ହତ୍ୟା କରିବାର ଉଦ୍ୟମ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ସମାନ । ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା ଦ୍ୱାରା ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ସମର୍ଥନ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ନପାରେ କିମ୍ବା ହତ୍ୟା ଦୋଷ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ନପାରେ । ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ବଡ଼ ସହଜରେ ଏହି ପୋଲ ଧୂଂସ କରିବାକୁ ଚାଲି ହୋଇଗଲି । ସାଧାରଣତଃ କାମ ଶେଷ କଲାବେଳକୁ ମୁଁ କଅଣ ହୋଇଥିବ ତାହା ଅତି ମାତ୍ରାରେ ସନ୍ଦେହ ସମାକୁଳ । ମୋର ଧାରଣା ବହୁ ଲେଖା କାମ ଆରମ୍ଭ କରି ମୁଁ ସବୁ ସନ୍ଦେହରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଯିବ । ଥରେ ଲେଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ସନ୍ଦେହ ଆପଣାରୁ ଚାଲିଯିବ । ଲେଖି ପାରିଲେ ବହୁ ଖଣ୍ଡିକ ଖୁବ୍ ଭଲ ହେବ । ଅନମାନଙ୍କ ଲେଖାଠାରୁ ବହୁତ ଭଲ ।

କିନ୍ତୁ ଭବିଷ୍ୟତ ଚିନ୍ତାରୁ ଲାଭ ନାହିଁ । ଅଦ୍ୟତନ ବର୍ତ୍ତମାନ ହିଁ ପ୍ରଧାନ ବିଷୟ । ସୁତରାଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଯାହା ମିଳୁଛି ସେତିକି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଚୁକ୍ତିମାନର କାମ । ପୋଲ କାମଟା ଯଦି ବିଫଳ ହୁଏ ସଫଳ ହେବାର ବଡ଼ ବେଶୀ ସମ୍ଭାବନା ଜଣା ପଡ଼ୁନାହିଁ ।

ମୋର ଆଜି କିନ୍ତୁ ଭଲ ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛି । ମୁଁ ବୋଧହୁଏ ଜୀବନରେ ତାହାଠାରୁ ସେତିକି ପାଇବାର ହଜିଦାର । ହୁଏତ ମୋ ପରମାୟୁ ୩କୋଡ଼ି ୯୨

ବର୍ଷ ନ ହୋଇ ମୋଟେ ୩କୋଡ଼ି ୧୨ ଘଣ୍ଟାରେ ପରିସମାପ୍ତ ହେବ । ଏହି ୭୨ ଘଣ୍ଟାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମୋଟେ ୩ଦିନ ମାତ୍ର ।

ଜଣେ ଲୋକ ୭୦ବର୍ଷରେ ଯେଉଁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନଯାପନ କରିପାରେ ତାହା ୭୨ଘଣ୍ଟାରେ ମଧ୍ୟ କରିପାରେ । ତେବେ ସେଥିପାଇଁ ଜୀବନର ପ୍ରତଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ସାର୍ଥକ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କେବଳ ଗୋଟାଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୟସ ହେଲେ ଏହି ଚିନ୍ତା ଓ ସୂଚନା କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦ ହୋଇପାରେ ।

ସେ ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କଲେ ଏ ଗୁଡ଼ାକ କି ବାକେ ଲାଗିନା କରୁଅଛି । ଶେଷଥର ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଯୁବକ ସହୃଦ ମୁଁ ମାତୃକ୍ରୋରେ ରାତିବାସ କରିଥିଲି । ନା, ନା ଏଯକୋଶିଆଳଠାରେ ଏହା କରିଥିଲି । ହଠାତ୍ ରାତିରେ ନିଦ ଭଙ୍ଗିଯିବାରୁ ଭାବିଲି ଆଉ କିଏ ଶୋଇଛି । ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ମୁଁ ଉଦ୍‌ଭେଜିତ ହୋଇ ଉଠିଲି । ଶେଷକୁ ରୁହିଲି ସେ କିଏ ? ଅବଶ୍ୟ ଏହା ଖୁବ୍ ମଧ୍ୟରୁ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ମାତୃକ୍ରୋରେ ଜଣେ ତରୁଣୀ ସହୃଦ ଏକଥା ଶୋଇଥିଲା । ମନକୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରବୋଧନା ଓ ମିଥ୍ୟା ପରିଚୟ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଘଟଣା ଏବପର । ସୁତରାଂ ସ୍ଥେନ ଦେଶୀ ମହୁଲାଙ୍କ ରୋମାଞ୍ଚ କାହାଣୀ ମୁଁ ସଗୌରବରେ ଗାଇ ଚୁଲୁଅଛି । ଯାହା ଜୁଟିଥିଲା ତାହା ସାମୟିକ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ସବୁ ସଙ୍ଗ ସୁଖ ଥିଲା କେବଳ ମାତ୍ର ଦୈହିକ ଓ ଶିଖିକ । କିନ୍ତୁ ମେଣିଆର ସଙ୍ଗ ସୁଖରେ ଆନନ୍ଦ ଓ ପ୍ରେମ ଦୁଇ ପାଉଥିଲା । ତା ସଙ୍ଗରେ ରହି ମଲେ ମଧ୍ୟ ମୋର ଆନନ୍ଦ । ଏପରି ଯେ ଘଟିବ ମୁଁ କେତେ ଭାବି ନଥିଲି ।

ଯଦି ମୋ ଜୀବନର ବର୍ଷିକ ସହୃଦ ଘଣ୍ଟାଟିଏ ଅଦଳ ବଦଳ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ତେବେ ସେ ମୂଲ୍ୟ ମୋତେ ମିଳି ଯାଇଅଛି ବୋଲି ମୁଁ ଭାବ୍ୟବାନ । ଘର୍ବ ସମୟ ବୋଲି ଯଦି କିଛି କିମ୍ବା ଜୀବନର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋଲି କୌଣସି ପରିମାପର ସତ୍ତ୍ୱ ନଥାଏ ତେବେ ମୁଁ କରାଯୁଉ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ହିଁ ମୁଁ ତୃପ୍ତ, ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ଏବଂ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ଏହି ବର୍ତ୍ତମାନହିଁ ମୋର ସ୍ଥିତି ଓ ମୋର ନିଖିଳ ବିଶ୍ୱ ଏବଂ ଜୀବନ । ପ୍ରାଣ ଓ ପତ୍ନୀ, ମୁଁ ଓ ସେ । ନା, ନା, ଏଥିରେ କାମ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଫରାସୀମାନେ ପୁରୁଷକୁ ସାମୀରେ ପରିଣତ କଲେ । ଏହି ଶ୍ରୀ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଏକ ସାବଜନନ ଚିନ୍ତାଧାରା । ଜୀବନ ମରଣ ଯୁଦ୍ଧ ବିଗ୍ରହ ଏ ସବୁତ ଅତି ସ୍ୱାଭାବିକ, ଅତି ସ୍ୱାଭାବିକ । ଏଥିରେ ସେ ଜର୍ମାନର ଜଡ଼ିବାଦ କଥା ମଧ୍ୟ ଭବନେଲେ ଏବଂ ନିଜର ଯଥାସବ୍ୟ ବିନିମୟରେ ମେଣିଆକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି କାମ କରିବେ । ତାହାର ମଧ୍ୟ ବଳମ୍ବ ନାହିଁବ । କାମଟା ବଡ଼ ଖରାପ । ଏମିତିକା କାମ ସକାଳବେଳେ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅସମ୍ଭବ ପରିସ୍ଥିତିରେ ରାତିର ଅନ୍ଧକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଦରକାର । ଅନ୍ଧକାରରେ ସେପରି କାମ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସୁସାଧ୍ୟ ଓ ନିରାଦର । ଯଦି ଦିନବେଳେ ପୋଲଟା ଉଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଏ ତେବେ ? ଏହାର ପରିଣାମ ଯୋଡ଼ି ବରଷା ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ନେହ ଗ୍ରାସରେ ବୁଝାଇ ଦେଇଅଛି । ମୁଁ ଏହି କାମର ଦାୟିତ୍ବ ଗୋଲ୍‌ଜଠାରୁ ପାଇ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚିନ୍ତା କରିନାହିଁ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ । ମହା କଥାଟାହିଁ ମୁଁ ନିଜେ ବେଶୀ ଭାବିଅଛି । ଗତ ଦୁଇ ରାତି ହେଲେ ପେଟ ଭିତରେ ମୋର ଏହି କଥାଟା ହିଁ ଜମାଟ ବାନ୍ଧି ଯାଇଅଛି ।

ତୁମେ ତୁମର ଚରାଚରତ ଭିତରେ ଜୀବନ ବିତାଉ ଅଛ । ତହିଁର ସାର୍ଥକତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ସଚେତନ ଅଥଚ ଶେଷକୁ ଦେଖିଲ ତାର ପରିଣତି ଅର୍ଥଶୂନ୍ୟ । ତୁମର ପ୍ରଥମରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନଥିଲା । ସନ୍ଦେହ ତୁମର ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଭାବିଥିଲ । ବାଧାବିଧି ତୁମ ଆଖିରେ ପଡ଼ି ନଥିଲା । ସବୁ ହୁଏତ ମତେ କରି ଯାଉଥିଲା । ଅସମ୍ଭବ ଅବସ୍ଥାରେ ପୋଲଟାଏ ଧ୍ୟୁସ କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ ଆଦିଷ୍ଟ ହେଲ । ଏହା ଉପରେ ପ୍ରତିଆକ୍ରମଣ ରୂପ କରିବାର ଉପାୟ ନିର୍ଭର କରୁଅଛି । ହୁଏତ ସେପରି ପ୍ରତିଆକ୍ରମଣ ସେପଟୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଗଲୁଣି । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ତୁମକୁ ଜୁଟିଗଲା ମେରଥା ପରି ଜଣେ ବାଳିକା । ଆଉ କରିବ କଅଣ ?

ପିଲର ଭଳି ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଏହି ବାଳିକାକୁ ମୋ ଶଯ୍ୟା ଖୋଲ ଭିତରକୁ ଫେରି ପୁରାଇ ଦେଲା । ଫଳଟା ତାହାହିଁ ହେଲା ଯାହା ସଚରାଚର ହୋଇଥାଏ । ଏକତ । ପିଲର ପୁରାଇ ଦେଲା, ମୁଁ ନିଜେ ନାଗର ହୋଇଗଲି ଏମିତି ମିଥ୍ୟା କହି ନିଜକୁ ପ୍ରତାରଣ କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଅସଲ କଥା ହେଉଛି ବାଳିକାକୁ ଦେଖିଲୁଣି ମୁଁ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲି । ସେ ପହଞ୍ଚିଲେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ କଥା କହିଲୁବେଳୁ ମୁଁ ତା ପ୍ରେମରେ ବୁଡ଼ି ଯାଇଥିଲି । ଏକଥା ମୁଁ ଅନ୍ୟକୁ ଭୁଲାଇଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜକୁ ଭୁଲାଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଏପରି ଘଟିବ ବୋଲି ମୁଁ ଭାବି ନଥିଲି ତଥାପି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଦୋଷ ଲଦିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ମେରଥା ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଲୁହା ପରୁତ ନେଇ ଆସିଲା ବେଳୁଁ ମୁଁ ଆଉ ନିଜ ଆତ୍ମଭାବରେ ରହି ନଥିଲି ।

ସେତିକିବେଳୁ ତ ମୁଁ ଠୋକର ଝାଞ୍ଚିଅଛି, ବର୍ତ୍ତମାନ ମିଛ କହୁ କି ଲଭ ? ତାକୁ ଯେତେ ଥର ଦେଖିଲି ସେତେ ଥର ମୋ ଅନ୍ତର ତତ୍ତ୍ୱବିକଳ ହୋଇଉଠିଲା । ଏତିକି ଶ୍ରୀକାର କରିବା ଭଲ । ହଉ ଶ୍ରୀକାର କଲି । ପିଲର ତାକୁ ତୁମ ଉପରକୁ

ଠେଲିଦେବା କଥା ବାଜେ । ପିଲରୁ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିମତୀ । ସେ ବାଳିକାର ଖୁବ୍ ଯତ୍ନ ନେଇଥିଲା । ବାଳିକାଟି ଖାଦ୍ୟଥାଳା ନେଇ ଗୁହା ମୁହଁକୁ ଆସିଲାକ୍ଷଣି ପିଲରୁ ସବୁ ଘଟଣା ବୁଝିନେଲା । ଏଇଥିପାଇଁ ସେ ଅବସ୍ଥାକୁ ସହଜ କରିଦେଲା । ତାହାର ସେହି ଫିସ୍ତା ଫଳରେ ଗତ ରାତି ଓ ଆଜିଦିନର ମଉଜ ମୁଁ ପାଇ ପାରିଅଛି । ସେ ମୋଠାରୁ ଅଧିକ ସତ୍ୟ ଏବଂ କେଉଁ ସମୟରେ କଅଣ କରିବା ଦରକାର ତାହା ଜାଣେ । ହଁ, ପିଲରୁ ସମୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭିନ୍ନ । ସେ ଆଗାତ ସହ୍ୟ କରିଅଛି କାରଣ ସେ ଯାହା ହେଲେ ଅଛି ଅନ୍ୟ କେହି ତାହା ହରାଇ ଏହା ପିଲରୁ ଗୃହ ନଥିଲା । ହରାଇବା ଭାବନା ଏତେ ବଡ଼ ଯେ ସେ ତାହା ସହ୍ୟ କରି ପାରି ନଥାନ୍ତା । ଏଇଥିପାଇଁ ସେ ପାହାଡ଼ ଭିତରେ ସେପରି ଆଗାତ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲା ଏବଂ ଆନ୍ତ୍ରେମାନେ ତାକୁ ଚିଲମାସି ସାହାଯ୍ୟ କରି ନଥିଲା ।

ଏହାହିଁ ଘଟିବା କଥା । ଏତକ ମାନନେବା ଉଚିତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଦୁଇଟି ପୁରାତତ୍ତ୍ୱ ତାକୁ ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଥରେ ରାତିସାରା, ଥରେ ଦିନବେଳେ, ହୁଏତ ଆଉ ଥରେ ରାତିରେ ମେଣିଆକୁ ପାଇଲେ ପାଇ ପାରିବ କିନ୍ତୁ ଏତିକିରେ ଇତି । ଜୀବନସାରା ଏକାଠି ରହିବା ଆଶା ଦୁରାଶା ମାତ୍ର ।

ସୁଖ, ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ, କେଳିକୌତୁକ, ଦରଦ୍ୱାର, ବେଶଭୂଷା ଏକାଠି ଘର କରିବା, ଖାଇବା ପିଇବା, ଆରାମ କରିବା, ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନର ମାଧୁର୍ଯ୍ୟରେ ବଢ଼େଇ ରହିବା । ଏସବୁ ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ନାହିଁ । ଏତକ ମିଳିଲେ ଜୀବନ ସାଫଳ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଲୋକର ଅନ୍ୟ କିଛି କାମ୍ୟ-କାମନା ରହେ ନାହିଁ । ଏଣୁ ସେ ହାଇଁପାଇଁ କରେ ନାହିଁ । ଯଦି ଏସବୁ ନମିଳିଲେ ତେବେ ଯେତିକି ମିଳିଲା ସେତିକିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ ।

କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଲୋଡ଼ୁଛି ଆକାଶ କୁସୁମ । ମୁଁ ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ସେହି ବାଳିକାକୁ ପ୍ରେମ କରୁଥାଏ ତେବେ ତହିଁର ଦାଘକାଳିନ୍ଦ୍ର ବା ଅବହୁନତା କଥା ନଭାବି ତହିଁର ଅଭାବ, ପ୍ରଗାଢ଼ତା କିମ୍ବା ଗଭୀରତା ଦ୍ୱାରା ଧୂରଣ କରିପାରେ । ଆଗକାଳର ଲୋକେ ସାରାଜୀବନ ପାଇଁ ପ୍ରଣୟିନୀ ଲୋଡ଼ୁଥିଲେ । ମୁଁ ଦେହାନ୍ତନ ପାଇଁ ସେତକ ପାଇ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ ମନେ କରୁଅଛି । ଏହି ଦୁଇ ରାତିର ପ୍ରେମରେ ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁଅଛି ପ୍ରେମର ପୂର୍ଣ୍ଣତା, ସମ୍ମାନ, ସୁଖଦୁଃଖ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଅସୁସ୍ଥତା, ମୃତ୍ୟୁ ସବୁ କିଛି । ମୁଁ ଜାଣେ ମରଣ ଘଟଣା ବଢ଼େଦର ବକ୍ଷେଫଳ ହା ହୃତାଶ । ଏହା ଭଲ ନୁହେଁ । ଯାହା ଭଲ ନୁହେଁ ସେପରି କାମ କରିବି ନାହିଁ । ଗୁଡ଼ ।

ଗୋଲ୍ଡ୍ ଏସବୁ କଥା କହିଥିଲେ । ସେ ଯେତେ ବେଶୀ ସମୟ ରହିଥିଲେ ସେତେ ଅଧିକ ଖୁସି କରିଥିଲେ । ଅନୟମିତ ଚାକିରି ପାଇଁ ଏହି କ୍ଷତିଧୂରଣ କଥା

ସେ କହୁଥିଲେ । ଗୋଲଜିଞ୍ଜ ସହା ଥିଲା କି ? ସମୟର ଅଭାବ, କାର୍ଯ୍ୟର ଜରୁରତା ଏବଂ ପାରିପାର୍ଶ୍ବିକ ଅବସ୍ଥା ଏହା ଘଟାଇ ଥିଲା କି ? ଭୁଲନାମୂଳକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏପରି ଦଶା କଅଣ ସମସ୍ତଙ୍କର ଘଟିଥାଏ ? କିମ୍ବା ବିଶେଷ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଖାସ୍ କରି ଘଟିଥିଲା । ଲଲ୍‌ଫୋର୍ଡର ଅଶ୍ବାବେହା ଦଳ ଚାଲିନା କରୁଥିଲାବେଳେ ଗୋଲଜି ସମ୍ପୃକ୍ତ ତରଫରଆରେ ଅଲଗା ଶୋଇବାକୁ ପାଇ ମେରଥା ଭଳି କୌଣସି ବାଳିକାର ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଥିଲେ କି ?

ସାଧୁବତଃ ଗୋଲଜି ଏତକ ଜାଣିଥିଲେ ବୋଲି ସେ କହୁଥିଲେ ଯଦିଏ ଦୁଇ ରାତିର ପୁଖକୁ ସମଗ୍ର ଜୀବନର ସୁଖ ବୋଲି ଧରି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଜୀବନଧାରା ଚାଲିଅଛି ସେଥିରେ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ସବୁକିଛି ଭେଗ ବିଳାସକୁ ଶେଷ କରିଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏପରି ବିଶ୍ବାସ ଖୁବ୍ ଭଲ କିନ୍ତୁ ମେରଥା ଖେ ଅବସ୍ଥା ଫେର୍ରେ ପଡ଼ି ଏପରି ହୋଇଅଛି ଏକଥା ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରୁ ନଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଦୁହେଁଙ୍କର ଅବସ୍ଥାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ଯୋଗୁଁ ଯଦି ମେରଥାର ଶ୍ବିତ ସେପରି ଘଟିଥିଲା ତେବେ କଥା ହଜିଲା । କେବଳ ମେରଥାର ଗୋଟିଏ ଅବସ୍ଥା ସେତେ ଭଲ ନଥିଲା ବୋଲି ସେ ଭାବିଲେ । ନା ଭଲ ନଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଯାହା ହେବାର ଥିଲା ତାହା ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହା ପସନ୍ଦ କରିବାକୁ କୌଣସି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଆଇନ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯାହା ଅନୁଭବ କରିଅଛି ତାହା କରିବି ବୋଲି ତ ଆଗରୁ ଜାଣି ନଥିଲି । ଏହିଭଳି ସାଂଜୀବନ କଟାଇବାକୁ ମୁଁ ବ୍ୟଗ୍ର । ମୋ ଅନ୍ତର କହୁଛି ‘ହଁ ହେବ, ତୁ ସାଂଜୀବନ ତାକୁ ପାଇବୁ । ତୋର ଅତୀତ ବା ଭବିଷ୍ୟତ ନାହିଁ ରହୁଛି କେବଳ ବର୍ତ୍ତମାନ । କେବେ ଏହି ସତ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧି କରବୁ ? କେବଳ ବର୍ତ୍ତମାନ, କେବଳ ଦୁଇଟି ଦିନ ଏବଂ ଏହି ଦୁଇଟି ଦିନ ହିଁ ତୋର ଜୀବନ । ତାହା ଭିତରେ ସବୁ ବିଷୟ ଆନୁପାତିକ ଭାବରେ ରହିବ । ଦୁଇ ଦିନିଆ ଜୀବନ କଟାଇବାକୁ ହେଲେ କୌଣସି ବିଷୟରେ ଅଭିଯୋଗ ନକରି କିମ୍ବା ଅଧିକ କିଛି ଯାଚଞ୍ଜା ନକରି ଚଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାହାହିଁ ହେବ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ । ଦିନ ମାସ ବର୍ଷ ଦ୍ବାରା ଭଲ ଜୀବନର ମାପ କରାଯାଇ ନଥାଏ ।’

ସୁତରାଂ ଚନ୍ଦ୍ରା ନକରି ଯାହା ମିଳୁଛି ତାହା ଗ୍ରହଣ କର ଏବଂ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କର । ତେବେ ଯାଇ ପାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପୁଖକର ଜୀବନ ତୁ ପାଇବୁ । ଅଧୁନା ତୁ ଅନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିଅଛୁ । ତେବେ ଅଭି ଆପଣି କରବାର କାରଣ ନାହିଁ । ଏଭଳି

କାମରେ ଏହାହିଁ କାମ୍ୟ । ସେ ନିଜ ଯୁକ୍ତିରେ ନିଜେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଖାଲି ବହୁ ପଡ଼ି-ଶିକ୍ଷା ଲାଭ ହୋଇ ନଥାଏ । ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ବନ୍ଦୁଲେକର ସଞ୍ଚରରେ ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏପରି କୌତୁକାବହ କଲ୍ପନା କରି ସେ ତୃପ୍ତି ବୋଧ କଲେ ଏବଂ ବାଳିକାକୁ ଗୁହ୍ୟ କହିଲେ “ପ୍ରିୟେ, ତୁ କିଛି କହୁଥିଲୁ କି ?”

ବାଳିକା ଜବାବ ଦେଲା “ମୁଁ କହୁଥିଲି ଯେ ତୁମେ ନିଜ କାମପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ଦରକାର ନାହିଁ । ମୁଁ ତମ କାମରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବି ନାହିଁ କିମ୍ବା ବାଧା ଦେବି ନାହିଁ । ମୋ ଦ୍ଵାରା ଯଦି କିଛି କରିବାର ଥାଏ ତେବେ ମୋତେ କହ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “କାମଟା ଏତେ ସହଜ ଯେ ତୋର ସାହାଯ୍ୟ ବାହୁଲ୍ୟ ।”

“ସୁରୁତର କିପରି ଯନ୍ତ୍ର ନେବାକୁ ହୁଏ ସେକଥା ମୁଁ ପିଲୁରୁକୁ ପଢ଼ିବି ରୁହିନେବି । ମୁଁ ତାହାହିଁ କରିବି । ଏମିତି ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲବେଳେ ମୁଁ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ବହୁତ କଥା ଜାଣିପାରିବି । ଅଉ କେତେ କଥା ତୁମେ ମୋତେ ଶିଖାଇ ଦେଇ ପାରିବ ।”

“ନା, କିଛି କରିବାର ନାହିଁ ।”

“ନାହିଁ ? ତୁମର ବଛଣା ଖାଲିରେ ଶୁଖାଇବାର ଅଛି । ତାପରେ ଝାଡ଼ିଝୁଡ଼ି ସଫାକରି କୁହୁଡ଼ି ପଡ଼ାବାମୁହଁରୁ ଘରଭିତରକୁ ନେଇ ଯାଇଦିବା କଥା । ତୁମେ କହୁଛ କିଛି ନାହିଁ ।”

“ତା’ ପରେ ?”

“ତାପରେ ତୁମର ମୋଜା ଧୋଇବାକୁ ହେବ, ହଲେ ମୋଜା କାମ ଦେବ ନାହିଁ, ଦୁଇହଳ ଦରକାର ।”

“ଆଉ କଅଣ ?”

“ଆଉ ତୁମେ ମୋତେ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ମୁଁ ତୁମର ପିଂସ୍ତଲରେ ତେଲ ଦେଇ ସଫା କରିବି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ମୋତେ ଗୋଟାଏ ତୁମାଖାଇଲୁ ।”

“ନାହିଁ, ଆଗେ ମୋ କଥା ଶୁଣ । ମୋତେ ପିସ୍ତଲ ସଫା କରିବା ଶିଖାଇ ଦେବ ତ ?” ପିଲରୁ ପାଖରେ ତେଲ ଓ ଛୁଣ୍ଟା କନା ଅଛି । ଗୁମ୍ଫାରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସଫା କରିବା କାଢ଼ି ମଧ୍ୟ ଅଛି ।”

“ହଉ, ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଶିଖାଇ ଦେବି ।”

“ଏହାପରେ ପିସ୍ତଲ ଫୁଟାଇବା ମୋତେ ଶିଖାଇ ଦେଲେ ଆମ ଭିତରୁ ଜଣେ ଦରକାରବେଳେ ଗୁଳି କରି ପାରିବ କିମ୍ବା ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିପାରିବ । ଲଢ଼େଇରେ ଜଣମ ହୋଇ ଚଳତଶକ୍ତି ରହିତ ହେଲେ ଏବଂ ଶତ୍ରୁ ଦ୍ଵାରା ବନ୍ଦ ହେବାର ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ଉତ୍ପନ୍ନପାରେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ଭାରି ମଜ୍ଜାର କଥା ତ । ଏମିତିକା ଭାବନା ତୋର ବେଶୀ ଅଛି କି ?”

ମେରଥା କହିଲା “ନା ବେଶୀ ନାହିଁ । ତେବେ ଏଟା ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବନା । ପିଲରୁ ମୋତେ ଏଟା ଦେଇ ଏହାର ବ୍ୟବହାର କୌଶଳ ମଧ୍ୟ ଶିଖାଇ ଅଛି ।” ଏହାକହି ସେ ନିଜ ଗୁଡ଼ି ପକେଟର ବୋତାମ ଫିଟାଇ ଖଣ୍ଡିଏ ତମଡ଼ା ଥଳି କାଢ଼ିଲା । ଥଳିରେ ଖଣ୍ଡେ କ୍ଷୁର ଥିଲା । ସେ କ୍ଷୁରର ରବର ଡାକ୍ତୁଣି କାଢ଼ି କହିଲା “ମୁଁ ଏଖଣ୍ଡି ସବୁବେଳେ ପାଖରେ ରଖିଥାଏ । ପିଲରୁ କହିଅଛି ଯେ କାନମୁଣ୍ଡାର ଗୋଟିଏ ରଗ ଉପରେ କ୍ଷୁର ରଖି ବାହାରପଟୁ ଭିତର ଆଞ୍ଚକୁ ଟାଣିଥାଣିଲେ କଟିଯିବ । ରକ୍ତ ବନ୍ଦ ହେବ ନାହିଁ । ସେ ରଗଟା କୁଆଡ଼େ ବହୁତ ବଡ଼ ରଗ । ସେପରି କଲେ ଆଦୌ କଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମୃତ୍ୟୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ।” ଏହାକହି ସେହି ରଗଟା ଦେଖାଇ ଦେଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ହଁ ସତ କଥା । ସେ ରଗଟା ହେଉଛି ସ୍ଫୁରିଧମନୀ ।’ ସେ ଭାବିଲେ ଯୁଦ୍ଧର ଅବଶ୍ୟାୟିକା ପରିଣାମ ଚନ୍ଦ୍ରାକରି ସେ ଏମିତି କାମ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଅଛି ।

ମେରଥା କହିଲା “କିନ୍ତୁ ଏପରି ଶିରକାଟି ମରିବା ଅପେକ୍ଷା ତୁମେ ମୋତେ ଗୁଳି କରି ମାରିଦେବାକୁ ମୁଁ ଅଧିକ ପସନ୍ଦ କରିବି । ଏକଥା ତୁମେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କର ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ନିଶ୍ଚୟ କରିବି, ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଅଛି ।”

ମେରଥା ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ କହିଲା “କାମଟା ସହଜ ନୁହେଁ ବୋଲି ସେ ଜାଣେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ହଉ ହେଲ ।” ଏହାପରେ ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ସେ ଏସବୁ କଥା ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ନିଜ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଧନରେ ଏକାଗ୍ର ହେବା ଦ୍ଵାରା ଗୁହ୍ୟ ଯୁକ୍ତର ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତୁ ସବୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । କାସ୍‌କିନ୍ ଏହା ଭୁଲି ନଥିଲେ ବୋଲି ତାଙ୍କର କାମ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । କାସ୍‌କିନ୍‌କୁ ମାରିଲାବେଳେ ମୋ ମନ ତ ଗୁଁ ପୁଁ କରି ନଥିଲା । ଏମିତି କିଛି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ “ବୋଲି ସେ ଜାଣିଥିଲେ ମାତ୍ର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେପରି ଘଟଣା ଘଟିନାହିଁ ।

ମେରଥା ତାଙ୍କ କଡ଼େ କଡ଼େ ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ସ୍ତ୍ରୀମୁଖର ଗାନ୍ଧୀର୍ଯ୍ୟରେ କହିଲା “ଆନ୍ତର ଅନେକ କାମ ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ କରିପାରେ ।

“ମୋତେ ଗୁଲି କରିବାକୁଡ଼ା ?”

“ହଁ । ତୁମ ଡବାରୁ ସିଗ୍ରେଟ୍ ସରିଗଲେ ମୁଁ ସିଗ୍ରେଟ୍ ବଳିଦେବି । ପିଲର, ମୋତେ ଭଲ ଭାବରେ ସିଗ୍ରେଟ୍ ବଳିବା ଶିଖାଇ ଅଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ତମଜ୍ଞାର ! ଆଜ୍ଞା ସିଗ୍ରେଟ୍ କାଗଜରେ ଛେପ ଦେଇ ତୁ ଯୋଡ଼ିଦେବୁ ତ ?”

“ହଁ । ଆଉ ତୁମେ ଯୁକ୍ତରେ ଆହତ ହେଲେ ମୁଁ ତୁମର ଯନ୍ତ୍ର ନେବି । ତୁମ ଶତ ସ୍ଥାନ ଧୂଆଧୋଇ କରି ବାଣ୍ଟେଇ ବାନ୍ଧିଦେବି, ତୁମକୁ ଶୁଆଇ ଦେବି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ଆହତ ହେବି ନାହିଁ ।”

ତେବେ ତୁମେ ବେରାମ ପଡ଼ିଲେ ମୁଁ ପୁଣିଥରେ କରିବି । ତୁମକୁ ଝୋଲି ରାନ୍ଧି ଦେବି, ତୁମ ବଛଣା ସଫା କରିଦେବି, ତୁମକୁ ବହୁ ପଡ଼ି ଶୁଖାଇବି ।”

“ହୁଏତ ମୁଁ ବେରାମ ହେବି ନାହିଁ” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ।

“ତେବେ ମୁଁ ତୁମକୁ ବଡ଼ିପକାନ୍ତୁ କାଫି ବନାଇ ଦେବି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ କାଫି ପିଇବା ପସନ୍ଦ ନକଲେ—”

“ନା, ତୁମେ କରିବ । ଅଜ୍ଞ ତୁମେ ଦୁଇ ପିଆଲା କାଫି ପିଇବା ମୁଁ ଦେଖିଛି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମେରଥାର ପିଠି ଆସୁଡ଼େଇ ସେନ୍ସୁରେ କହିଲେ “ଧର, ମୁଁ କାଫି ଛାଡ଼ିଦେବି, ଯୁକ୍ତରେ ଆହତ ହେବି ନାହିଁ କି ବେରାମ ପଡ଼ିବି ନାହିଁ, ତମାଖୁ

ଅଭ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ିକ, ନିଜ ମୋଜା ଓ ଲୁଗାପଟା ବଛଣା ନିଜ ହାତରେ ସଫା କରିବ
ସେତେବେଳେ ତୁ କଅଣ କରିବୁ ?”

“ସେତେବେଳେ ପିଲାଠାରୁ କିଛି ମାଗିଆଣି ତୁମ ବାଳା କାଟିଦେବ ।”

“ମୁଁ ବାଳକଟା ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ ।”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ କରେ ନାହିଁ । ତୁମ ବାଳା ଏଇଭଳି ଭଲ ଦିଶୁଛି । ଯଦି କିଛି
କରିବାକୁ ନଥାଏ ତେବେ ତୁମ ପାଖରେ ବସି ଜଗିବ ଏବଂ ରାତିରେ ପ୍ରେମ କରିବ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ଆଜ୍ଞା, ତୋ ଶେଷ କଥାଟା ଖୁବ୍ ଉପାଦେୟ ।”

ମେରିଆ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ମୋତେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଭଲ ଲାଗିବ ।”

“ଇଂରେଜ ନୁହେଁ, ମୋ ନାମ ରବର୍ଟ ।”

“ନା, ମୁଁ ତୁମକୁ ଇଂରେଜ ବୋଲି ଡାକିବି, ପିଲାଠାରୁ ସେହି ନାମରେ
ଡାକେ ।”

“ତଥାପି ମୁଁ ରବର୍ଟ ।”

ମେରିଆ କହିଲା “ନା, ନା ସାରାଦିନ ତୁମେ ଇଂରେଜ ରହିଲୁ । ଆଜ୍ଞା
ଇଂରେଜ, ମୁଁ ତୁମ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବି ?”

“ନା । ମୋ କାମ ମୁଁ ଏକା କରିବି । ସେଥିପାଇଁ ଧୀର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଅଣ୍ଟା ମଜଲ
ଲେଡ଼ା ।”

‘ବେଶ୍, କେବେ ତାହା ଶେଷ ହେବ ?’

‘ଭାଗ୍ୟ ପ୍ରସନ୍ନ ଥିଲେ ଆଜି ରାତିରେ ।’

‘ଉତ୍ତମ ।’

ତଳୁ କାହାର ଚୁଣ୍ଟ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ।

ଆଜ୍ଞୁଲି ଦେଖାଇ ଜର୍ଜାନ କିଏ ବୋଲି ପଚାରିଲେ ।

ତାଙ୍କ ଆଜ୍ଞୁଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଦିଗକୁ ଚାହିଁ ମେରିଆ କହିଲା ‘ନିଶ୍ଚୟ ପିଲାଠାରୁ
ଆସୁଛି ।

ପଡ଼ିଆର ତଳ ମୁଣ୍ଡରେ ବଣର ପ୍ରଥମ ଗଛ ଯେଉଁଠାରେ ଆରମ୍ଭ ପିଲାଠାରୁ
ସେହିଠାରେ ନିଜ ହାତରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ବସିଥିଲା । ଗଛ ଗୁଚ୍ଛରେ ସେ ଗୋଟାଏ କଲା
ବୋକକୁ ପରି ଦିଶୁଥାଏ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତାକୁ ଡାକି ଡାକି ଦୌଡ଼ିଲେ । ଅଣ୍ଟୁଏ ଉକ ଦାସ ଭିତରେ
ସେ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ବେଦମ ହୋଇ ଶେଷକୁ ଚାଲିଲେ । ପିଲରୁ ନିଜ ହାତ ଛନ
ସେଥିରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ବସିଥାଏ । ସେ ପାଖକୁ ଆସି ଡାକିଲେ ‘ପିଲରୁ ।’

ପିଲରୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ପଚାରିଲା ‘କଅଣ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ତମର ସ୍ତେମଲାଳା
ସରିଗଲା ?’

ଜର୍ଜନ୍ ନିଶ୍ଚୟ ପଚାରିଲେ । ‘ତୁ କଅଣ ଅସୁସ୍ଥ ?’

ସେ କହିଲା ‘ନା, ମୁଁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି ।’

ଇତ୍ୟବସରେ ମେରିଆ ମଧ୍ୟ ତା ପାଖକୁ ଆସି ଆଣ୍ଟୋଇ ପଡ଼ି ପଚାରିଲା
‘କେମିତି ଅଛୁ, ଭଲ ତ ?’

ପିଲରୁ ବସିଲା ଜାଗାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜବାବ ଦେଲା ‘ଖୁବ୍ ଭଲ ଅଛି । ଆଜ୍ଞା
କାରେଳ, ତୁମେ ପୁଣି ପୁରୁଷ କୌଶଳ କରୁଥିଲ ?’

ତାହା କଥାକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ତୋ ଦେହ ଖରାପ
ହୋଇନାହିଁ ତ ?’

‘ନା । ମୁଁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି । ତୁମେ ?’

‘ନା, ମୁଁ ଶୋଇ ନାହିଁ ।’

ପିଲରୁ ମେରିଆକୁ କହିଲା “ଦେଖୁଛି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ଏକା ଦଶା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ତା କଥା ଗୁଡ଼ି ।”

ପିଲରୁ କହିଲା ‘ତମ ସାଙ୍ଗରେ କେହି କଥା କହି ନାହିଁ ।’ ମେରିଆକୁ ପୁଣି
ଅରେ ଡାକିଲା । ସେ ନିଶ୍ଚୟାରୁ କହିଲା ‘ଦେଖୁଛି ତୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗୁଛି ।’
ମେରିଆ କିଛି ଜବାବ ଦେଲାନାହିଁ ଏବଂ ଜର୍ଜନ୍ ସେକଥା ଏଡ଼ାଇବାକୁ ଚାହିଁଲେ ।
ପିଲରୁ ଧମକ ଦେଇ କହିଲା ‘ତୁମେ ଚୁପ୍ କର । ଆଜ୍ଞା ମେରିଆ, ମୋତେ ଗୋଟାଏ
କଥା କହିଲୁ ଦେଖି । ତୁ ଆପଣାଗୁଡ଼ିଏ କହିଯା ।’ ମେରିଆ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା । ରବର୍ଟ
ଜର୍ଜନ୍ ଭାବିଲେ ଏମିତିକା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଓ ତାହାର ସେହି ମଦୁଆ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ କୁକୁଡ଼ାଭାଡ଼ି
ଅଡ଼ିତା ନେଇ କାମ କରିବାକୁ ନଥିଲେ ତା ଗାଲରେ କସିକରି ଚାପୁଡ଼ାଏ ମାରିବି
ଯେ—ପିଲରୁ ପୁଣି ଅରେ ମେରିଆକୁ କହିଲା ‘ମୋତେ କହି ।’

ମେରିଆ ପୁଣି ନାହିଁ କଲରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ତାକୁ ପରୁର ନାହିଁ ।’
ତାଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ବର ବିକୃତ ହୋଇ ଉଠିଥାଏ । ସେ ତାକୁ ଗୁପୁଡ଼ାଟାଏ ମାରିବା ପୁଣି
ପାଶୁଲେ ।

ପିଲର ତାଙ୍କୁ ପାଟି ଫିଟାଇଲା ନାହିଁ । ସାପ କିମ୍ବା ବଲେଇ ପକ୍ଷୀ ଧରିଲା
ଦେଲର ଭଣ୍ଡି ବାସ୍ତବ ପିଲର ଠାରେ ନଥିଲା । ଅଥବା ଜୋର ଜବରଦସ୍ତର କିଛି
ଲକ୍ଷଣ ନଥିଲା । ତଥାପି ସାପର ଫଣା ବସ୍ତ୍ରର ସଦୃଶ ପ୍ରଭବ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଅନୁଭବ
କଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରଭବ ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ, ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଜାଣିବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଏତଦ୍ ବୁଝିପାରି ଥିଲା ଧକାଲେ ।

ପିଲର କହିଲା ‘ମେରିଆ, ମୁଁ ତୋତେ ସ୍ପର୍ଶ କରିବି ନାହିଁ । ତୁ ଆପଣାରୁ
କହିଯା ।’ ପିଲର ଏହି କଥା ସ୍ଥେନ ଶ୍ରେଣୀରେ କହିଥିଲା । ମେରିଆ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା
ପିଲର କହିଲା ‘ମୋ କଥା ଶୁଣିଲୁ ତ ମେରିଆ ! ତୋ ନିଜ ଜଞ୍ଜାରେ ମୋତେ
କହିଯା । ଯାହା ଘଟିଲା ସବୁତକ କହି ।’

ମେରିଆ କୋମଳ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ‘ନା, ନା ।’

ପିଲର କହିଲା ‘ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ମୋତେ ସବୁ କହିବୁ । କେମିତି ନକହିବୁ
ଦେଖିବି ।’

ମେରିଆ ତା’ ଆଡ଼କୁ ନଅନାଇ କହିଲା ‘ମାଟି ହଲିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ସେକଥା
ମୁଁ ତୋତେ କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।’

ପିଲର ସ୍ନେହ ଓ ବନ୍ଧୁତ୍ବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ବରରେ କହିଲେ ‘ହଁ ।’ ତା କଥାରେ ବାଧ୍ୟ
ବାଧକତା ନଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତା କପାଳରେ ଡେଇଦେଇ ଦେଖି ପାରିଲେ ।
ସେ ପୁଣି କହିଲା ‘ହଁ, ଏପରି ଘଟିଥିଲା ।’

ଏକଥା ସତ ବୋଲି କହି ମେରିଆ ଓଠ କାମୋଡ଼ି ପକାଇଲା ।

ପିଲର ସାମୁକ୍ଷିକ ସ୍ବରରେ କହିଲା ‘ହଁ, ସେକଥା ସତ । କିନ୍ତୁ ସେ ବନ୍ଧୁ
ତୁ ତୋ ନିଜ ଜାତି ଲୋକଙ୍କୁ କହିବୁ ନାହିଁ । ସେମାନେ ବନ୍ଧାସ କରିବେ ନାହିଁ ।
ଅଛା ଇଂରେଜ, ତୁମର ରକ୍ତ ମିଶା ନୁହେଁ ତ ?’

ପିଲର ଉଠିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହୁଅନ୍ତେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ ଧରି ଉଠାଇ
ଦେଇ କହିଲେ ‘ନା, ମୋ ରକ୍ତ ମୋ ଜାଣିବାରେ ମିଶା ନୁହେଁ ।’

ପିଲାର କହିଲା, ‘ମେରଥାର ରକ୍ତ ମଧ୍ୟ ମିଶା ନୁହେଁ । ବଡ଼ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥ କଥା ।’
ମେରଥା କହିଲା ‘କିନ୍ତୁ ସେପରି ଘଟିଥିଲା ପିଲାର ।’

ପିଲାର କହିଲା ‘ହଁ ଲୋ ଝିଅ ମୋ ଯୌବନବେଳେ ଏପରି ଘଟିଥିଲା ।
ସତେ ଯେମିତି ପଦତଳୁ ମାଟି ଝସିଗଲା । କାଳେ ପୁରୁଷର ବାହାରିଯିବ ଭବ ମୁଁ
ଭରି ଯାଇଥିଲି । ନିତି ରାତିରେ ଏମିତି ଘଟିଥିଲା ।

ମେରଥା କହିଲା ‘ତୁ ମିଛ କହୁଛୁ ।’

ପିଲାର ଜବାବ ଦେଲା ‘ହଁ, ମୁଁ ମିଛ କହୁଛି । ସାରାଜୀବନରେ ମାତ୍ର ୩ ଥର
ଏପରି ଘଟିଥାଏ । ସତକୁ ସତ ମାଟି ଚାଲିଲା ?’

‘ହଁ, ସତକୁ ଚାଲିଲା ।’

‘ତୁମେ କଅଣ କହୁଛ ଇଂରେଜ, ମିଛ କୁହନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲା ‘ହଁ, ମାଟି ଚାଲିବା ସତ ।’

ପିଲାର କହିଲା ‘ଭଲ କଥା । ଏହା ଏକ ବିଶେଷ ଘଟଣା ।’

ମେରଥା ପଚାରିଲା ‘୩ ଥର ହଲିବା କଥା କାହିଁକି କହିଲୁ ?’

ପିଲାର କହିଲା ‘୩ ଥର । କିନ୍ତୁ ତୁ ତ ଅରଟିଏ ଝେରିଲୁ । ଅନେକଙ୍କ
ପକ୍ଷରେ ଆଦୌ ଏପରି ହୋଇ ନଥାଏ । ତୁ ଠିକ୍ ଜାଣୁ ତ ?’

ମେରଥା ଜବାବ ଦେଲା ‘ଏତେ ହଲିଲା ଯେ ମୁଁ ପଡ଼ି ଯାଇଥାନ୍ତି ।’

ପିଲାର କହିଲା ‘ହଁ, ମୁଁ ତାହା ବିଶ୍ୱାସ କରୁଅଛି । ହଉ ଚାଲି, ଗୁଡ଼ିଶିକୁ
ଫେରା ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ପଚାରିଲେ ‘ଘନିଆର ବୋଲି କହିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କଅଣ ?’
ଏତେବେଳାକୁ ସେମାନେ ଦେବଦାରୁ ବଣରେ ଯାଉଥିଲେ ।

ପିଲାର ମୁହଁ ଆମ୍ବିଲା କରି ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲା ‘ମୋତେ ତୁମେ ଏ ଘଟଣା
ତୁଚ୍ଛ ବାଜେ ବୋଲି କହିବ ନାହିଁ ଇଂରେଜ ।’

‘ଏହା କଅଣ ତୁମ ହସ୍ତରେଖା ବିଦ୍ୟାପରି ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାର କୁହୁକ ?’

‘ନା, ଏହା ଚିଟାନୋ ଜାତି ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସାଧାରଣ ଓ ପ୍ରମାଣିତ
ଜ୍ଞାନ ।’

‘ଆମେ ତ ଆଉ ଗିଟାନୋ ନୋହୁ !’

‘ତା ନୋହୁ, କିନ୍ତୁ ବେଳେବେଳେ ଗିପ୍ସି ନହୋଇ ମଧ୍ୟ ଏପରି ସୌଭାଗ୍ୟ ଲୁଟିଥାଏ ।’

‘ତେବେ ୩ ଥର ହଲିବା କଥା ତୁମର ସତ୍ୟ ଅଭିମତ ?’

ସେ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅଖାଡ଼ୁଆ ଭାବରେ ଅନାଇ କହିଲେ ‘ଇଂରେଜ, ମୋତେ ବରକ୍ତ କର ନାହିଁ । ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତୁମେ ଏତେ ଭରୁଣ ଯେ ତୁମ ସହିତ ସେକଥା ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ଅସମ୍ଭବ ।’

ମେରଥା କଥଣ କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲା । ପିଲାର ତାକୁ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ କହିଲା ‘ତୋ ପକ୍ଷରେ ଥରେ ମାତ୍ର ଘଟିଲା । ଆଉ ଦୁଇଥର ଘଟିବା ବାକୀ ଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ଆଉ ତୋ ପକ୍ଷରେ—’

‘ମୋ ପକ୍ଷରେ ଆଉ ଦୁଇଥର ଘଟିବ । ତହୁଁ ଅଧିକ ନୁହେଁ’ ପିଲାର କହିଲା ।

କାହିଁକି ନୁହେଁ ବୋଲି ମେରଥା ପଚାରିଲାବୁ ପିଲାର ତାକୁ ଧମକ ଦେଇ କହିଲା “ତୁ ଅତି ପିଲା, କିଛି ବୁଝିବୁ ନାହିଁ ।” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ଙ୍କ ସେହିଭଳି ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ ମଧ୍ୟ ସେ ସମାନ ଜବାବ ଦେଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ହଉ ନକହିଲେ ନାହିଁ । ମୋ ପକ୍ଷରେ କିଛି ଘଟିନାହିଁ । ମୁଁ ବହୁତ ଗିପ୍ସିଙ୍କୁ ଜାଣେ । ସେମାନେ ସବୁ ବିଚିତ୍ର ପ୍ରାଣୀ । ଆମେ ନିଜେ କିଛି ଉଣା ନୋହୁ । ତଥାପି ଏତିକି ଯେ ଆମକୁ ସତ୍ତ୍ୱାବରେ ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଆମେ କେଉଁ ଜାତିର ଲୋକ, ଆମର ଜାତିଗତ କି ଅଧିକାର ଅଛି କି ରହସ୍ୟ ଆମ ଜାତିର ନିଜସ୍ୱ, ଏକଥା କେହି ଜାଣନ୍ତିନାହିଁ । ରାତିରେ ଆମର କଥଣ ଘଟେ କେହି ଜାଣନ୍ତିନାହିଁ । ଦିନବେଳେ କିଛି ଘଟିଲେ ହୁଏତ ବୁଝିହୁଏ । ଯାହା ଘଟିବାର ଘଟି ଯାଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ସେ ସବୁ କଥା ବାଳିକାର ନିଜ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହେଁ । ସେ କହିବାକୁ ନାରାଜ । ସେ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରି ହୁଏତ କହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ । ସମ୍ଭବତଃ ପାହାଡ଼ରେ ଥିଲାବେଳେ ପିଲାର ଗିପ୍ସିଙ୍କଠାରୁ ମାଡ଼ିଆଇଥିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ କିନ୍ତୁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ନିଜର କ୍ଷମତା ଜାରିକରୁଅଛି । ସେ ଯଦି ଖରାପ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ ବହୁ ଫୁଟୁ ଗୁଳି ଚୋଟରେ ମରି ଥାଆନ୍ତାଣି । ଅତଏବ ତାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ସେ କେବଳ ମେରଥା ଜଗତରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ରହିବାକୁ ଚାହେଁ ।

ଏହି ଯୁଦ୍ଧଟା ଶେଷ ହୋଇଗଲେ ମୁଁ ନାଶ୍ଟା ଚରିତ୍ର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବି । ପିଲାଠାରୁ ମୋ ଗବେଷଣା ଆରମ୍ଭ ହେବ । ଆଜି ଦିନଟା ସେ ବଡ଼ ଜଟିଳ କରି ଦେଇଛି । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଗିପ୍ସି ଡଙ୍ଗାରଙ୍ଗ ଦେଖାଇ ନଥିଲା । ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ହସ୍ତରେଖା ପାଠ କଥା ତାହାର ଜାଲ ବିଦ୍ୟା ନୁହେଁ । ଅବ୍ୟ ମୋ ହାତରେ କଅଣ ଦେଖିଲା ମୋତେ କହିନ ଥିବୁ । ଯାହା ଦେଖିଥିବ ସେଥିରେ ସେ ନିଜେ ପୁଣି ବିଶ୍ୱାସୀ ନିଶ୍ଚୟ କିନ୍ତୁ ଏଥିରୁ ତ କିଛି ପ୍ରମାଣିତ ହେଉନାହିଁ । ଏହିପରି ଚନ୍ଦ୍ରାକର ସେ ପିଲାରକୁ ଡାକିଲେ । ପିଲାର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ କହିଲେ ‘ଏପରି ରହସ୍ୟରେ କଥା କୁହନାହିଁ । ଏଥିରେ ମୁଁ ଗ୍ରାନ୍ଥ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି । ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ, ପ୍ରେତପିଣ୍ଡାଦି ଫିକ୍ସା, ଭାଗ୍ୟବର୍ଣ୍ଣନା, ତାହାଣୀ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଭୃତି ଆଦୌ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ନାହିଁ । ତୁ ବାଳିକାକୁ ଆଉ ଭଣ୍ଡା ନାହିଁ ।’

‘ହଉ ।’ ପିଲାର ଜବାବ ଦେଲା ।

“ଆମ ହାତରେ ବହୁତ କାମ ରହିଛି । ଏମିତିକା କୁହୁକ ବିଦ୍ୟା ଆମ କାମକୁ ଜଟିଳ କରି ପକାଇବ । ମୁଁ ଗୁହେ ରହସ୍ୟ ଉଣା ପଡ଼ୁ କିନ୍ତୁ କାମ ବେଶୀ ହେଉ ।”

ପିଲର ଜବାବ ଦେଲା “କଥା ମୁଁ ଅସ୍ୱୀକାର କରୁନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା ଇଂରେଜ, ପ୍ରକୃତରେ କଅଣ ମାଟି ଗୁଲୁଥିଲା ?”

“ତୁ ଉଚ୍ଛନ୍ନଯା । ହଁ, ମାଟି ଗୁଲୁଥିଲା ।” ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ।

ଏପରି କଥାରେ ପିଲର ଓ ଜର୍ଡାନ୍ ଦୁହେଁ ହସି ପକାଇଲେ । ଏହାପରେ ପିଲର ପୁଣି କହିଲା “ଇଂରେଜ, ହେ ଇଂରେଜ, ତୁମେ ବଡ଼ ପ୍ରହସନାତ୍ମକ ହୋଇ ଉଠିଛ । ନିଜର ଗାନ୍ଧୀର୍ଷି ଫେରାଇ ଅଣିବା ପାଇଁ ତୁମକୁ ବହୁତ ବେଶୀ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ମନେ ମନେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଅଧୋପାତକୁ ଯାଉ ବୋଲି କାମନା କଲେ । ତାଙ୍କର କଥାବାଣୀ ଗୁଲୁଥିଲା ବେଳେ ମେଘ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଢାଙ୍କି ପକାଇଲା । ପାହାଡ଼ ଆଡ଼କୁ ଗୁହଁ ଦେଖିଲେ ଯେ ଆକାଶରେ ମେଘ ଘୋଟି ଆସୁଅଛି ।

ଆକାଶକୁ ଅନାଇ ଦେଇ ପିଲର କହିଲା “ଆଜି ବରଫ ପଡ଼ିବ ।”

“ଏହି ଭାଗ ଜୁନ୍ ମାସରେ ବରଫ ବର୍ଷା ହେବ ?”

“ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଅଣ ? ଏଠା ପାହାଡ଼ଗୁଡ଼ା ତ ଆଉ ଋତୁର ଅପେକ୍ଷା କରି ନଥାନ୍ତି । ଆମେ ଏଠାରେ ମଇ ମାସର ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷରେ ପଡ଼ିଥୁଛୁ ।”

‘ନା, ନା, ବରଫ ବର୍ଷା ହୋଇ ନପାରେ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍ କହିଲେ ।

‘ତୁମ ଇଚ୍ଛା ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ନିର୍ଦ୍ଦୀତ ବରଫ ବର୍ଷିବ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍ ମେଘାଛନ୍ନ ଆକାଶକୁ ଅନାଇଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ହଲଦିଆ ହୋଇ
 ଦମେ ପୁରୁ ଲୁଚିଗଲେ । ସମଗ୍ର ଆକାଶମଣ୍ଡଳରେ ମେଘ ଘୋଟିଗଲା ଏବଂ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ
 ଧୂସର ମେଘ ପାହାଡ଼ର ଶିଖ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଲା । ସେ କହି ଉଠିଲେ ‘ହଁ, ତୋ
 ଅନୁମାନ ଯଥାର୍ଥ ।

ଚତୁର୍ଥ ପରିଚ୍ଛଦ

ଗୁରୁଣିରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ରାତିମତ ତୁମ୍ଭାରପାତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ବଣର ବୃକ୍ଷ ଭିତରେ ଏ ତୁମ୍ଭାର ଖଣ୍ଡମାନ ତୀର୍ଥକ ଭାବରେ ପଡ଼ିତ ହେଉଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ପରେ ଅଗ୍ରା ପବନ ବହୁବାରେ ବହୁଳ ଭାବରେ ପାହାଡ଼ଆଡ଼ୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଗୁମ୍ଫା ଦୁଆରେ ରାଗିମାଗି ଠିଆ ରହି ତୁମ୍ଭାରପାତ ଦେଖୁଥିଲେ ।

ପାବ୍ଲୋ ଆଖି ଲଲ ଲଲ କରି ମୋଟା ଗଳାରେ କହିଲା ‘ବର୍ତ୍ତମାନ ବସ୍ତ୍ରର ତୁମ୍ଭାର ବୃଷ୍ଟି ହେବ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଗିପ୍ସି ଆସିଲଣି କି ନାହିଁ ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲା ଯେ ସେ କିମ୍ବା ବୁଢ଼ା ଦୁହେଁ ଭିତରୁ କେହି ଆସିନାହାନ୍ତି । ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ ଜଗୁଆଳୀ ଘଟିଯାଏ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବାକୁ ଡାକିବାରୁ ପାବ୍ଲୋ ସେ କାମରେ କୌଣସି ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନାସ୍ତି କଲା । ତହିଁ ଜର୍ଜାନ୍ ଏକାକୀ ଯିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହୁଅନ୍ତେ ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ମୁଁ ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବିନାହିଁ ଏବଂ ତୋଫାନରେ ତୁମେ ମଧ୍ୟ ବାଟ ପାଇବ ନାହିଁ ।’

‘ଗଡ଼ାଣିର ିକ୍ ମୁଣ୍ଡରେ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଏହି ଘରଟା ଅବସ୍ଥିତ ।’

‘ହଁ, ତୁମେ ତାହା ପାଇ ପାରିବ କିନ୍ତୁ ତୁମର ଦୁଇ ଜଗୁଆଳୀ ବରଫଯୋଗୁ ଚାଲି ଆସିଥିବେ, ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ବାଟରେ ଭେଟି ପାରିବ ନାହିଁ ।’

‘ବୁଢ଼ା ମୋତେ ଚାହିଁ ବସିଥିବ ।’

‘ନା, ତୁମ୍ଭାର ପାତକମୋଗୁଁ ସେ ଫେରି ଅସୁଅସୁ । ଏହା କହୁ ପାବ୍‌ଲୋ ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ତୁମ୍ଭାର ବର୍ତ୍ତା ଗୁହା ଦୁଆରେ ଥାଇ ଦେଖିଲ ଏବଂ ତୁମ୍ଭାର ପାତ ଜର୍ଜାନ୍‌କୁ ଭଲ ଲାଗେ କି ନାହିଁ ପଚାରିଲା । ଜର୍ଜାନ୍ ଗୁଡ଼ାଏ ଗାଳି ଦେଇ ପାବ୍‌ଲୋର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖି ପାରୁଥିବା ଚକ୍ଷୁକୁ ଅନାଇ ହସି ଦେଲେ ।

ସେ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ତୁମ୍ଭାର ବୃଷ୍ଟି ତୁମର ଆଦମଣ ବନ୍ଦକଲା । ଏବେ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଗୁଲ । ତୁମ ଲୋକବାକ ମଧ୍ୟ ଏଇକ୍ଷଣି ପହଞ୍ଚିଯିବେ ।”

ଗୁହା ଭିତରେ ମେଣ୍ଟିଆ ଚୁଲି ଜଳାଇବାରେ ବ୍ୟସ୍ତଥିଲା ଏବଂ ପିଲାର ଖାଇବା ଟେବୁଲ୍ ସଜାଡୁଥିଲା । ଚୁଲିରୁ ବହୁତ ଧୂଆଁ ବାହାରୁଥିବାରୁ କାଠି କୁଟା ଦେଇ ମେଣ୍ଟିଆ ପଞ୍ଜା କରି ନିଆଁ ଜଳାଇଲା । ଚୁଲି ଜଳି ଉଠିବାରୁ ଭିତରପଟ ଆଲୋକିତ ହୋଇଗଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ -ପଚାରିଲେ “ତୁମେ କଅଣ ଭରୁଛ, ବହୁତ ତୁମ୍ଭାର ପାତ ଦଟିବ ?”

ପାବ୍‌ଲୋ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ କହିଲା “ହଁ, ବହୁତ ପଡ଼ିବ ।” ଏହାପରେ ପିଲାରୁ ଡାକି କହିଲା ‘ତୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ପସନ୍ଦ କରୁନାହୁଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ତ ଏଠାର କର୍ତ୍ତା ଏଣୁ ତୁ ତୁମ୍ଭାର ବୃଷ୍ଟିକୁ ପସନ୍ଦ କରିବୁ ନାହିଁ ।’

ପିଲାର ମୁହଁ ଆଡ଼କରି ଜବାବ ଦେଲା ‘ବରଫ ପଡ଼ିଲେ ପଡ଼ିବ ।’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ଇଂରେଜ, କିଛି ମଦ ପିଇନିଅ । ମୁଁ ତ ଦିନତମାମ ମଦ ପିଇ ପିଇ ବରଫ ବୃଷ୍ଟିକୁ ଟାକି ରହିଥିଲି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ହଉ ତେବେ ମୋତେ ବାଟିଏ ଦେ ।’ ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ମଦ ପିଆଲା ଛୁଆଁଇଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ ତୁମ୍ଭାର ପ୍ରାର୍ଥନା କାମନା କଲା । ଜର୍ଜାନ୍ ମନେ ମନେ କହିଲେ ଇସ୍ପେ ଗୋଟାଏ କ୍ଷୀଣବୃଷ୍ଟି ହିଁସ୍ର ଆତତାୟୀ । ମଦ ପିଆଲା ତୋ ଦାନ୍ତରେ ଠୋକର ଦେବାକୁ ମୋ ଇଚ୍ଛା କିନ୍ତୁ ନିରୁପାୟ । ସହବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ତୁମ୍ଭାର ବୃଷ୍ଟି ଅତି ସୁନ୍ଦର । ତୁମ୍ଭାର ବୃଷ୍ଟି ବେଳେ ତୁମେ ଆଉ ବାହାରେ ଶୋଇବାକୁ ଯିବନାହିଁ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାରିଲେ ଲୋକଟାର ମୁଣ୍ଡରେ ଏମିତି ଚନ୍ଦ୍ରା ପଶିଛି ।

ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ କହିଲେ, “ଦେଖୁଛି, ତୋର ଗୁଡ଼ାଏ ଆପଦ, ନୁହେଁ କି ପାବ୍‌ଲୋ ?”

ସେ ଭଦ୍ରଭାବରେ ସେକଥା ଅସ୍ୱୀକାର କରି କହିଲା “ବହୁତ ଅଣ୍ଟା, ବହୁତ ଓଦା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଭାବିଲେ ମୋର ଏହି ହଂସପଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶଯ୍ୟା କଅଣ ପାଇଁ ଯେ ୭୫ ଡଲାର୍ ଦାମ ଇସ୍ତେ କାହୁଁ ଜାଣିବ । ଅରେ ତା ଭିତରେ ଶୋଇଲେ ଗୋଟିଏ ଡଲାର୍ ଅସୁଲ ହେବ ।

ତାପରେ ଭଦ୍ରଭାବରେ ପଚାରିଲେ ‘ମୁଁ ତେବେ ଗୁଡ଼ା ଭିତରେ ଶୋଇବି ?’

ହଁ ବୋଲି ଜବାବ ପାଇ ଜର୍ଡାନ୍ ପାବ୍‌ଲୋକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ କହିଲେ “ନା, ମୁଁ ବାହାରେ ଶୋଇବି ।”

“ବରଫ ବର୍ଷାରେ ପଦାରେ ଶୋଇବି ?”

“ହଁ, ହଁ, ବରଫ ବର୍ଷାବେଳେ ମଧ୍ୟ ପଦାରେ ଶୋଇବି ।” ଏହାକହି ସେ ପାବ୍‌ଲୋକୁ ନାନାପ୍ରକାର ଭଣ୍ଡନା କଲେ । ଏହାପରେ ଚୁଲ୍‌ମୁଣ୍ଡରେ ମେରିଆ ପାଖକୁ ଗଲେ । ମେରିଆ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ କାଠ ଚୁଲ୍‌ରେ ଦେଇ ନିଆଁକୁ ତେଜୁଥିଲା । ସେ ମେରିଆକୁ କହିଲେ “ଅତି ସୁନ୍ଦର ଚୁଲ୍‌ର ବୃଷ୍ଟି ହେଉଅଛି ।”

ମେରିଆ ଜବାବ ଦେଲା “କିନ୍ତୁ ତୁମ କାମ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା । ତୁମେ ବିବ୍ରତ ବୋଧ କରୁନାହିଁ କି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ବିବ୍ରତ ହୋଇ ଲାଭ କଅଣ ? ରାତିଖିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ କେତେ ବିଳମ୍ବ ଅଛି ?”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି ତୁମକୁ ବଡ଼ ଭୋକ ଲାଗିବଣି । ତୁମେ ଖଣ୍ଡେ ଛେନା ଖାଇବ କି ?” ସେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲାକୁ ପିଲାର୍ ଖଣ୍ଡେ ଛେନା କାଟି ଦେଲା । ଏଥିପାଇଁ ଗେଣିରୁ ଝୁଲୁଥିବା ଦେଉ ଛେନାକୁ ଆଣି ଛୁଇଁ ଦ୍ୱାରା କାଟିଲା । ସେ ଠିଆ ଠିଆ ଖାଇଲେ । ଛେନାଖଣ୍ଡିକ ଟିକିଏ ମାହୁଆ ଗନ୍ଧାଉଥିବାବେଳେ ଉପଭୋଗ୍ୟ ହେଲା ନାହିଁ ।

ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ବସି ପାବ୍‌ଲୋ ମେରିଆକୁ ଡାକି ଟେବୁଲ୍‌ଟା ଭଲଭାବରେ ପରିଷ୍କାର କରିବାକୁ କହିଲା । ପିଲାର୍ କହି ଉଠିଲା “ଆଗେ ତୋ ନିଜ ସଙ୍ଗୁଳି, ତୋ ମୁହଁ, ତୋ କାମିଜ ସଫା କରିପକା ପରେ ଟେବୁଲ୍ କଥା କହିବୁ ।”

ପାବ୍‌ଲୋ ପୁଣି ଥରେ ମେରିଆକୁ ଡାକିବାରୁ ପିଲାର କହି ଉଠିଲା “ସେ ନିଶାରେ ଚରୁଅଛି, ତା କଥା ଶୁଣନା ।”

ପାବ୍‌ଲୋ କହି ଉଠିଲା “ମେରିଆ, ବରଫ ବର୍ଷା ହେଉଛି ଏବଂ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଅଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଭାବିଲେ “ଏହି ନିପଟ ଓଲୁ ମୋ ଶୋଇବା ପୋଷାକର ମହତ୍ତ୍ୱ ଜାଣେନାହିଁ । ମୁଁ ଯେ କାହିଁକି ସେଥିପାଇଁ ଉଡ଼୍ କୋମ୍ପାନୀକୁ ୨୫ ଡଲାର ଦାନ ଦେଲି ସେ ଧାରଣା କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଗିପ୍‌ସି ଏତେବେଳେ ଆସି ଯାଆନ୍ତାକି ? ଗିପ୍‌ସି ଆସିଲାକ୍ଷଣି ମୁଁ ବୁଢ଼ାର ସଜ୍ଜାନରେ ବାହାରିବି । ମୁଁ ଏହିକ୍ଷଣି ଯାଆନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ବାଟ ବଣା ହୋଇଯିବି । ସେ କେଉଁଠାରେ ଜଗିଛି ତାହା ମୁଁ ଜାଣେନା ।” ସେ ପାବ୍‌ଲୋକୁ କହିଲେ “ବରଫ ପେଣ୍ଡୁ କରି ପେଣ୍ଡୁ ଲାଡ଼ାଇବ ?”

ପାବ୍‌ଲୋ ପଚାରିଲା “ତୁମେ କଅଣ କହୁଛ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “କିଛି ନୁହେଁ, ତୁମ ଘୋଡ଼ା ଜିନ୍ ଭଲକରି ଡାକି ଦେଇଅଛି ତ ?”

“ହଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ଘୋଡ଼ାକୁ ଦାନା ଖୋଇବାକୁ ଯିବ ନା ଉଦଣ୍ଡା ଗୁଡ଼ିଦେବ ?”

ଏକଥା ଇଂରେଜରେ କହିବାରୁ ପାବ୍‌ଲୋ ବୁଦ୍ଧି ନିମାରି କଅଣ ବୋଲି ପଚାରିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ନାହିଁ, ମୁଁ କିଛି କହୁନାହିଁ । ତୁମ ଭାବନା ତୁମ୍ଭର । ମୁଁ ଏଠାରୁ ଚାଲି ଯାଉଅଛି ।”

“ତୁମେ ଇଂରେଜରେ କାହିଁକି କହିଲ ?”

“ମୁଁ ନିଜେ ଜାଣେ ନାହିଁ । ହୁଏ ତ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ବେଳେବେଳେ ମୋ ମୁହଁରୁ ଇଂରେଜୀ ବାହାରି ପଡ଼େ । କିମ୍ବା ବେଶୀ ବିରକ୍ତ ବା ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଇଂରେଜୀ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରି ତହିଁର ଶବ୍ଦ ଶୁଣେ । ଏଥିରେ କିଛି ସାନ୍ଧ୍ୟାନା ମଧ୍ୟ ମିଳେ । ତୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ ।”

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ଇଂରେଜ, ତୁମେ ଯାହା କହିଲ ତାହା ଶୁଣି ମଧୁର କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବୁଝି ପାରିଲି ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ଇଂରେଜ ଭାଷାରେ କିଛି କହି ନାହିଁ ବୋଲି କହିଥିଲି ।”

“ତା ହେଲେ ଆମ ଫ୍ରେନ୍ଦ୍ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରି ଏହା ଯେମିତି ସନ୍ତୋଷ, ସେମିତି ସରଳ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ନିଶ୍ଚୟ ।” କିନ୍ତୁ ଭାବିଲେ ହେ ପିଲାଟି, ହେ ପାବ୍ଲୋ, ଆଲୋ ମେରୀଆ, ପିଲାଟି, ଆଉ ତୁମେ ଦୁଇଜଣ, ତୁମ ନାମ ପାଣୋର ଦେଇଛି, ତୁମ, ମୁଁ, ଦୁଇ, ରକ୍ତପାତ, ବରଫ ପଡ଼ୁଛି, ଅଣ୍ଟା ହୋଇଅଛି, ଗିପ୍ସି ଓ ବୁଢ଼ା କାମ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଏମିତି ଅନେକ କଥା କହିବାକୁ ହେବ । ଏସବୁ କହି କହି ମୁଁ ଯେତେବେଳେ କ୍ଳାନ୍ତି ଅନୁଭବ କରେ ସେତେବେଳେ ପଦେ ଅଧେ ଇଂରେଜ କହି ପାଟି ବଦଳାଏ । “ଆଜ୍ଞା ହେଉ, -ମୋତେ ଅତି ପିଆଲୁଏ ମଦ ଦିଅ ତ । ଭାରି ତୁଷାର ପଡ଼ୁଅଛି । ନୁହେଁ କି ?” ଏହି କଥା ଫ୍ରେନ୍ଦ୍ ଭାଷାରେ ସେ ପାବ୍ଲୋକୁ କହିଲେ । ନିଶାରେ ଚୁରୁରହି ପାବ୍ଲୋ ଖାଲି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ମୃଦୁହାସ୍ୟ କରି କହିଲେ “ବର୍ତ୍ତମାନ ଆକ୍ରମଣ ବନ୍ଦ, ପୋଲି ଭାଙ୍ଗିବା ବନ୍ଦ, ଖାଲି ତୁଷାର ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତା ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ି ପଚାରିଲେ “ଏହି ତୁଷାରପାତ କଅଣ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପାଇଁ ଚାଲିବ ବୋଲି ତୁ ଆଶା କରୁଛୁ ? କଅଣ ସାରା ଶ୍ରୀଷ୍ଟକାଳ ଆମେ ଏହି ତୁଷାରପାତ ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ବସି ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବୁ ?”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ସାରା ଶ୍ରୀଷ୍ଟକାଳ ନୁହେଁ, ଅତି ଲଘୁ ଓ କାଲି ଦିନକ ଏହା ଚାଲିବ ।”

“ଏପରି ଭାବିବାର କାରଣ କଅଣ ?”

“ଦୁଇ ରକମର ଝଡ଼ ଅଛି । ଗୋଟାଏ ଆସେ ପିରିନସ୍ ପର୍ବତମାଳାଆଡ଼ୁ । ଏହାଯୋଗୁ ଭୂସ୍ତର ଅଣ୍ଟାପଡ଼େ କିନ୍ତୁ ସେଆଡ଼ୁ ଝଡ଼ ବହୁବାର ସମୟ ଆଉ ନାହିଁ ।” ପାବ୍ଲୋ ଭାବିଚିନ୍ତି ଧୀର ଭାବରେ କହିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଭଲ୍ ମୁଣ୍ଡପୁକୁ କଥା ।”

ପାବ୍ଲୋ କହି ଚାଲିଲା “ଆଜିର ଝଡ଼ ଅସୁସ୍ଥ କାନ୍ଥାବୁଁ କୋଆଡ଼ୁ । ଏହା ସାମୁଦ୍ରିକ । ଏହି ପବନ ଯୋଗୁଁ ଝଡ଼ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଅଧିକ ତୁମ୍ଭାରପାତ ଦେଖ ।”

ବରଷ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ “ତୁମେ ଏହା କାହାଠାରୁ ଶିକ୍ଷାକଲ ଓହ୍ଲାନ୍ ?” ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ରାଗ ଅଣ୍ଟା ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ସେ ଝଡ଼ ଦେଖି ବର୍ଷବର ଯେପରି ଉତ୍ତେଜନା ବୋଧ କରିଥାନ୍ତି ତାହା ବୋଧ କଲେ । ତୋଫାନ, ବାତ୍ୟା, ଆକସ୍ମିକ ବୃଷ୍ଟି, ଶ୍ରୀମ୍ନଦେଶୀୟ ଝଡ଼, କମ୍ପା ବଳିବଦ୍ଧିତ ସହୃଦ ପାହାଡ଼ିଆ ବର୍ଷା ଦେଖିଲେ ସେ ଉତ୍ତେଜିତ ହେଉଥିଲେ । ଉତ୍ତେଜନାଟା ଠିକ୍ ରଣ ଉଲ୍ଲାଦନା ଭଳି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କିନ୍ତୁ ନିଷ୍ଠୁର । ରଣ କୁମ୍ଭରେ ଯେଉଁ ପବନ ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ ତାହା ତପ୍ତ ଓ ଶୁଷ୍କ, ତୁମ୍ଭ କଣ୍ଠ ତାକୁ ଶୁଷ୍କ କରିପକାଏ । ତାହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରବଳ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଏବଂ ଧୂଳିମାଟି ମିଶା । ଦିନମାନର ଯୁଦ୍ଧର ପରିଣାମ ସଙ୍ଗେ ତାହା ଅମିୟାଏ । ଏପରି ଝଡ଼ ସହୃଦ ସେ ପରିଚିତ ।

କିନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭାର ଝଡ଼ ଏହାର ବିପରୀତ । ଏପରି ଝଡ଼ରେ ତୁମେ ପଶୁ ରାଜକର ସମଦଶା ଭୋଗଥାଅ । ପଶୁମାନେ କୁଆଡ଼େ ଯାଆନ୍ତି ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କେବେ କେବେ ହରଣମାନେ ମଣିଷ କୁଡ଼ିଆରେ ମଧ୍ୟ ପଶି ଯାଆନ୍ତି । ବରଷ ଝଡ଼ରେ ତୁମେ ଘୋଡ଼ାଚଢ଼ି ବଣ୍ୟ ଛେଳିର ଅତି ନିକଟକୁ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ତୁମକୁ ନିଜ ଦଳିଆ ମନେକରି ଭୟରେ ପଳାଇବ ନାହିଁ ବରଂ ତୁମଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଆସିବ । ବରଷ ଝଡ଼ରେ ଜନ୍ତୁ ଜ୍ଞାନୋଦ୍ଧାର ଶତ୍ରୁତା ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତି । ପବନ ଖୁବ୍ ପ୍ରବଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ମଳ ରହୁଥାଏ । ପବନ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲେ ଦିଗଦିଗନ୍ତ ନିଷ୍ଠୁର । ନିଅର ଏବଂ ଗୁମ୍ଫୁମ୍ ହୋଇଉଠେ । ଉପସ୍ଥିତ ଝଡ଼ଟା ଯେହୁପରି ପ୍ରବଳ ହେଇଥିବାରୁ ସବୁ ନଷ୍ଟ କରି ପକାଇଲେ ମଧ୍ୟ ଉପଭୋଗୀ ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ମୁଁ ବହୁକାଳ ଶଗଡ଼ ଚଳାଇଥିଲି । ସେତେବେଳେ ୪ ଚକିଆ ମୋଟରଗାଡ଼ି ପ୍ରଚଳନ ହୋଇ ନଥିଲା । ବଡ଼ ବଡ଼ ଶଗଡ଼ରେ ମାଲିମତା ନେଇ ମୁଁ ପାହାଡ଼ ଆରପଟରେ ପହଞ୍ଚାଉଥିଲି । ସେହି ବ୍ୟବସାୟରେ ଏଠା ପାଣିପାଗର ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲି ।”

“ତେବେ ତୁମେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ପଶିଲ କିପରି ?”

ପାବ୍ଲୋ ଜବାବ ଦେଲା “ମୁଁ ଟିକେ ବାମପନ୍ଥୀ ଲୋକ । ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ମୁଁ ବେଶୀ ଆସିଥିଲି । ସେମାନଙ୍କର ରାଜନୀତିକ ବକାଶ ଖୁବ୍ ବେଶୀ । ମୁଁ ଚରକାଳ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରର ସପକ୍ଷବାଦୀ ।”

“ଆନ୍ଦୋଳନ ପୁରୁ କଅଣ କରୁଥିଲ ?”

“ମୁଁ ଜାଗାଗୋଜାର ଜଣେ ଘୋଡ଼ା ଠିକାଦାର ପାଖରେ କାମ କରୁଥିଲି । ସେ ଟଣ୍ଡଲଡେଇ ପାଇଁ ଏବଂ ସୈନ୍ୟଦଳପାଇଁ ଘୋଡ଼ା ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିଲ । ସେହି ସମୟରେ ମୋର ଦେଖାହୁଏ ପିଲରୁ ସହୃଦ । ସେ ସେତେବେଳେ ଟଣ୍ଡଲ ଲଢୁଥିଲା ଫିନିଟୋ ପାଲେନ୍‌ସିଆଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲା । ଏହାତ ସେ ନିଜେ ଡୁମକ୍ କହିଥିଲେ ।” କଥାତକ ପାବଲେ ସଗବରେ କହିଲା ।

ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିଥିବା ଭାଇ ଦୁଇଟି ମଧୁର ଜଣେ କହିଲା “ଫିନିଟୋ ସେମିତି ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଲଢୁଥିଲା ନଥିଲା ।” ଏତକ କହି ଷ୍ଟୋଭ୍ ସାମନାରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ପିଲରୁକୁ ଚାହିଁଲା ।

ପିଲରୁ ବୁଲିପଡ଼ି ଲୋକଟାକୁ ଅନାଇ କହିଲେ “ହଁ, ସେ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲଢୁଥିଲା ନଥିଲା ।”

ଗୁହାରିତର ଚୁଲ୍ଲି ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ପିଲରୁ ଅଖିରେ ଦଖିଲା ସତେ ଯେପରି ସେହି ଖବକାୟ ଶ୍ୟାମଳ ପ୍ରଶାନ୍ତ, ବିଚିତ୍ରନେତ୍ର, ଠାକରଗାଲ, କୁହୁତ କେଶ ଏବଂ କପାଳରେ ଟୋପି ଦାଗଥିବା ଟଣ୍ଡଲ ଲଢୁଥିଲା ଠିଆ ରହିଛନ୍ତି । ସମ୍ଭାଷଣରେ ତାଙ୍କର ସେହି * ବର୍ଷିଆ ଟଣ୍ଡଲ । ଟଣ୍ଡଲ ନିଜ ସିଙ୍ଗରେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଭୁଲୁଥିବା ଶୂନ୍ୟକୁ ଟେକି ରଖିଛି । ଟଣ୍ଡଲ ଘର ଶ୍ରୀ ବା ଉପରକୁ ଉଠିଲେ ଏବଂ ଲଢୁଥିଲା ସେହି ଶ୍ରୀ ବାକୁ ଡେଇଁ ଦେଇ ଭୁଲୁଛନ୍ତି । ଟଣ୍ଡଲ ଘୋଡ଼ାକୁ ଟେକି ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ କରୁଛି ଦେଲା । ଲଢୁଥିଲା ତଳେ କାଠ ବାଡ଼ିଉପରେ ପଡ଼ିଗଲେ ଏବଂ ଟଣ୍ଡଲ ଗୋଟାଏ ଗୋଡ଼ର ଠୋକର ଫାଇଲେ । ଟଣ୍ଡଲ ସିଙ୍ଗଟେକି ଆହତ ଘୋଡ଼ାଟାକୁ ଚାହିଁଥାଏ । ତାକୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଫିନିଟୋ ଟଣ୍ଡଲ ସମ୍ଭାଷଣରେ ଠିଆରହିଥିଲା । ଟଣ୍ଡଲ ଏ ବାଡ଼ିରେ ଲାଲିବନାତ ଗୁଡ଼ାଇ ତାକୁ ଟଣ୍ଡଲ ଅଗରେ ଏପାଖ ସେପାଖ ବୁଲୁଥିଲା, କେବେ କେବେ ତା ମୁହଁ ଉପରେ ପକାଉ ଥିଲା; ହେଉଥିଲା ଟଣ୍ଡଲ ଉପରେ ଖସାଇ ନେଇ ଯାଉଛି ଯେମିତିକି ଟଣ୍ଡଲ ଶିପ୍ତ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ ଆଫମଣ କରିବ । ଫିନିଟୋ ଏକ ହାତରେ ଲାଲି ବନାତ ଓ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ନିଜର ତରବାସି ଧରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଥାଏ । ଏହାପରେ ଟଣ୍ଡଲକଣ୍ଠରେ ଚିତ୍କାର କଲା ଏବଂ ଫିନିଟୋ ନିଜର ପୁରୁଷା ଦେଖି ଟଣ୍ଡଲ -ବେଳରେ ତରବାସି ଭୁସିଦେଲା । ଟଣ୍ଡଲ ଶୁଣି ବେଗରେ ବୁଲି ପଡ଼ିବାରୁ ଫିନିଟୋ ହାତରୁ ତରବାସି ଖସିଗଲା କିନ୍ତୁ -ତଦ୍‌ପରେ ସହୃଦ ସେ ଟଣ୍ଡଲ ସମ୍ଭାଷଣରୁ ହଟିଗଲା । ଆହତ ଟଣ୍ଡଲ କିଛିକାଳ ଚାହିଁ ଖୁଲୁରେ ମାଟି ଖୋଳି ଫିନିଟୋ ଟଣ୍ଡଲ ଏବଂ ଚିତ୍କାର ଉଠାଇ କରି

ଫିନଟୋ ଧୀରେ ଧୀରେ ଘେର ଭିତରୁ ଜନତାକୁ ଅଭିବାଦନ କରି ବାହାର ଆସିଲା ।
ତାହାର ସହକାରୀ ଜଣକ ପଛ ପଛେ ଥାଏ ।

ପିଲର ଏହି ଚିନ୍ତାକରି କହିଲା “ଫିନଟୋ ଲଢ଼ୁଆଳ ନଥିଲା । ଏମିତିକା
ଅଯୋଗ୍ୟ ଶୁରୁଲେକ ଗହଣରେ ମୋ ଦାନ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟୁଅଛି ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ହଁ, ସେ ଭଲ ଲଢ଼ୁଆଳ ହେଲେ ବାଙ୍ଗଡ଼ା ହେବାରୁ
ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ୁଅଛି” ପ୍ରମିତିକ୍ଷେ କହିଲା “ସେ ଯକ୍ଷ୍ମାଭୋଗୀ ।”

ପିଲର ପଚାରିଲା “ଯକ୍ଷ୍ମାଭୋଗୀ ? ଏ ଦେଶରେ ଯକ୍ଷ୍ମାଭୋଗୀ ନହେବ
କିଏ ? ଯେଉଁଠି ମୃଷ୍ଟିମେୟ ଲୋକ ଭୋଜନର ଆଦିଶୟ୍ୟାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭୋଗନ୍ତି
ଅଥବା ଅଧିକାଂଶ ଅଭୁକ୍ତ ବା ଅର୍ଦ୍ଧଭୁକ୍ତ ରହନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ଧନୀ କେତେ ଜଣ
ରହନ୍ତି ବିଶାଳ ସୌଧରେ ଆଉ ଅଧିକାଂଶ ରହନ୍ତି ଧୂଳିମାଟି ସନ୍ତସନ୍ତା ବସ୍ତିରେ,
ଯେଉଁଠି ୮୪ ଜଣ ଧନୀକ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ବିଳାସ ଖଜ୍ଜା ଆଉ ଗର୍ଭବ ରେଲ
ମାସୁଲ ଦେଇ ନପାରି ଛେପ ଖଜ୍ଜାର ଧୂଳିଭର ବେଞ୍ଚିତଲେ ବସ୍ତାପରି ଲେପଟି
ରହିଥାନ୍ତି, ସେଠାରେ ଯକ୍ଷ୍ମା ହେବା ବିଚିତ୍ର କଥା ? ମୁଁଠାଏ ଦାନାକନା ପାଇଁ
ଯେଉଁଠି ଲୋକ ମାତୃଗାଳକୁ ଅଙ୍ଗଭୁଷଣ କରିଛନ୍ତି ସେଠାରେ ଯକ୍ଷ୍ମା ହେବା ସ୍ବାଭାବିକ ।

ଫିନଟୋ ବାଙ୍ଗଡ଼ା, କଣ୍ଠରେ ଗୁରୁଗୁରୁକା ଏବଂ ଭାରି ଡରକୁରୁଥା । ଷଷ୍ଠ
ଲଢ଼େଇକୁ ତାର ଭାରି ଡର ହେଲେ ଘେର ଭିତରେ ପଶିଗଲେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୟ
ଶୂନ୍ୟ । ମୁଁ ଏମିତିକା ଲୋକ ଦେଖି ନଥିଲି । ଆଜ୍ଞା ପାବ୍ଲୋ ରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମରବାକୁ
ଡରୁଅଛି । କିନ୍ତୁ ଫିନଟୋ ସବୁବେଳେ ବଡ଼ ଡରକୁରୁଥା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଲଢ଼େଇ
ଘେରରେ କିପରି ସିଂହ ବିଦମ୍ବ ଦେଖାଇଥିଲା ଜାଣୁ ତ ?”

ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଇ ଜଣକ କହିଲେ “ସେ ଅଭୁକ୍ତ ସାହସୀ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ
ତା ପରି ଡରୁଆ ଲୋକ ମୁଁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦେଖି ନାହିଁ । ଷଷ୍ଠ ସଙ୍ଗେ ଲଢ଼ିବା ତ ଦୂରର
କଥା ସେ ଘରେ ଷଷ୍ଠ ମୁଣ୍ଡଟା ସଜାଇ ରଖିବାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଡରେ । ଥରେ ଭଲତୋଲିଡ଼-
ଠାରେ ମେଲାରେ ସେ ପାବ୍ଲୋ ରେମିରେଙ୍କର ଷଷ୍ଠକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବରେ
ମାରିଥିଲେ ।”

ପ୍ରଥମ ଭାଇ ଜଣକ କହି ଉଠିଲା “ହଁ, ହଁ, ମୋ ମନେଅଛି । ମୁଁ ସେଦିନ
ଦର୍ଶକ ମଞ୍ଚରେ ଥିଲି । ଷଷ୍ଠଟା ସାବୁନ ରଙ୍ଗର ବଡ଼ ପିଙ୍ଗାଳିଆ ଓ ଖୁବ୍ ବଳୁଆ ଥିଲା ।
ଭଲତୋଲିଡ଼ଠାରେ ଏହା ଥିଲା ତାଙ୍କର ଶେଷ ଷଷ୍ଠ ଲଢ଼େଇ ।”

ପିଲାଟୁ କହି ଉଠିଲା “ଠିକ୍ କଥା । ପରେ କଲେନ୍ଦର କାପିଖାନାରେ କେତେ ଜଣ ଉତ୍ସାହୀ ଲୋକ, ଫିନିଟୋ ନାମରେ ନିଜ କ୍ଳବର ନାମକରଣ କରି ଉକ୍ତ ଟ୍ରଷ୍ଟ ମୁଣ୍ଡକାଟି କାଠପଟାରେ ଖଞ୍ଜି କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍କାଇ ରଖିଥିଲେ । ସେମାନେ ମୁଣ୍ଡଟାକୁ କନା ଦେଇ ତାଙ୍କି ରଖିଥିଲେ । ଯେମିତି ଭବରେ ରଜାଘରେ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦବେଳେ ପୁଣ୍ୟାସ୍ତମାନଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ତାଙ୍କି ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଟ୍ରଷ୍ଟର ସେହି ମୁଣ୍ଡଟା ଫିନିଟୋକୁ ସେମାନେ ଏକ ଭେଜି ସଭାରେ ଉପହାର ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ଭେଜି ସଭାରେ ପାଷ୍ଟୋରା, ନିନା ପିନ୍ସ, କେତେ ଜଣ ଗିପ୍ସି ଓ କେତେଜଣ ବେଶ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସୁରୁତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଷ୍ଟୋରା ଏବଂ ଜଣେ ବେଶ୍ୟା ଯୁକ୍ତିତର୍କ ହମେ ହାତାହାତ ଅବସ୍ଥାରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ମୁଁ ଫିନିଟୋ ପାଖରେ ବସିଥିଲି । ମୋ ମନ ଖୁବ୍ ଖୁସୀଥିଲା । ଦେଖିଲି ଫିନିଟୋ ସେ କଟା ଟ୍ରଷ୍ଟ ମୁଣ୍ଡଆଡ଼କୁ ଆଦୌ ଅନାଉ ନାହିଁ ।”

ଫିନିଟୋ ଖିଅପିଆ ମଧ୍ୟ ସେପରି କରି ନଥିଲା କାରଣ ଜାର୍‌ଗୋଜାଠାରେ ଶେଝ ଲଢ଼େଇ କରିବାକୁ ଯାଇ ସେ ପେଟରେ ଆଘାତ ପାଇଥିଲା । ସେ ଜଣମିତ୍ର ଦାଉ ଏକଯାଏ ମଧ୍ୟ ରହିଅଛି ବୋଲି ତା ପେଟରେ ବେଶୀ ଡାକ୍ୟ ରହିପାରେ ନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ରକ୍ତ ବାନ୍ତି କରିଥାଏ । ଭେଜିବେଳେ କେତେଥର ଏପରି କରିଥିଲା । “ହଁ, କଅଣ କହୁଥିଲି ?”

“ଟ୍ରଷ୍ଟ ମୁଣ୍ଡ ସଜାଇବା କଥା” ପ୍ରିମିଟିଭୋ କହିଲା ।

ପିଲାଟୁ କହିଲା “ହଁ, ମନେ ପଡ଼ିଲା । ଅଉ କେତେଟା କଥା କହିବା ଦରକାର । ତୁମେ ଜାଣ ଫିନିଟୋ କେବେ ଆମୋଦ ପ୍ରାୟ ନଥିଲା । ସେ ଗମ୍ଭୀର ପ୍ରକୃତି ଲୋକ । ମୁଁ ତାକୁ କେତେ ହସିବାର ଦେଖି ନାହିଁ । ନକଲିଆ କଥାରେ ମଧ୍ୟ ସେ ହସେ ନାହିଁ । ସବୁକଥା ସେ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଭେଜି ସଭା ଖାସ୍ ତାହାର ପାଞ୍ଜି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କ୍ଳବର ନାମ ରଖାଗଲା ଫିନିଟୋ କ୍ଳବ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ହସି ଖୁସିରେ ଆମୋଦପ୍ରମୋଦରେ ଯୋଗ ଦେବା କଥା । ସୁତରାଂ ଶିଷ୍ଟତା ଅନୁସାରେ ସେ ଟଙ୍କେ ଟୁରୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ ମଧ୍ୟ ଭୁମାଳରେ ରକ୍ତ ବାନ୍ତି ପୋଛିବା ମୁଁ ଭଲ କରି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲି । ତାହାର ୩ ଖଣ୍ଡଯାକ ଭୁମାଳ ଏହି ରକ୍ତ ବାନ୍ତିରେ ଭଜି ଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ମୋତେ ସେ ଚପ୍‌ରୁପ କହିଲା ଯେ ସେ ଆଉ ସହ୍ୟ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ଚାଲିଯିବା ।”

“ମୁଁ ତାହାର ଯନ୍ତ୍ରଣା ବୁଝିପାରୁ କହିଲି ହେଉ ତେବେ ଆସ ଚାଲିଯିବା ।” ସେତେବେଳେ ଅନ୍ୟମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ଆନନ୍ଦ କୋଳାହଳରେ ଘର ଫଟାଇ ଝୁଡ଼ୁଥିଲେ ।

ଫିନିଟୋ କହିଲେ “ମୋ ନାମରେ କ୍ଳବର ନାମ ରଖାଯାଇଛି ସୁତରାଂ ମୋର ତ ମଧ୍ୟ କିଛି ବାଧ୍ୟ ବାଧକତା ରହିଛି । ମୁଁ ଗଲି ଚଳିବ କି ?” ଭୋର ଯଦି କଷ୍ଟ ହେଉଛି ତେବେ ଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ମୁଁ କହିବାରୁ ସେ କହିଲେ ସେ ରହିବ । କେବଳ କିଛି ହାଲୁକା ମଦ ପିଇବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ।

ସେ କିଛି ଖାଇନାହିଁ ଏଣୁ ଖାଲି ପେଟରେ ମଦ ପିଇବା ଭଲ ନୁହେଁ ବୋଲି ମୁଁ କହିଲି । ବିଶେଷତା ତା ପେଟରେ ବେମାର । କିନ୍ତୁ କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ନପିଇ ସେହି ଆନନ୍ଦ ହଟଗୋଳରେ ରହିବା ତା ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ସୁତରାଂ ସେ ମଦ ପିଇଲା, ପ୍ରାୟ ବୋତଲେ ଖଣ୍ଡେ ଡକ୍‌ଡକ୍ ପିଇଗଲା । ଚୁମାଳ ୩ ଖଣ୍ଡ ତ ଖରାପ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଏଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାମୁଛାରେ ମୁହଁରୁ କାଶ ସହତ ବାହାରୁଥିବା ରକ୍ତ ଝଲକା ପୋଛିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୋଜି ଏପରି ଏକ ଫୁରରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା ଯେ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେହି କେହି ଜଣେ ଜଣେ କ୍ଷୀଣାକ୍ତି ବେଶ୍ୟାକୁ କାନ୍ଦରେ ବସାଇ ଟେବୁଲ୍ ଚାରିପଟେ ପହଞ୍ଚିବା କରାବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପାଷ୍ଟୋର ଗୀତ ଗାଇଲା ଏବଂ ନିନୋ ରିକାର୍ଡୋ ସୀତାର ବଜାଇଲା । ସମସ୍ତ ଜନସଭା ଚରମ ଉପଭୋଗ ଏବଂ ମାତାଳଙ୍କ ବନ୍ଧୁତ୍ବର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଚକ୍ର । ଏତେ ଉତ୍ସାହ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୋଜି ସତ୍ତ୍ୱେ ମୁଁ ଆଉ କେତେ ଦେଖି ନଥିଲି । ଅଥଚ ଏତେ ବେଳଯାଏ ଉତ୍ସବର ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ଥିଲା ଯେଉଁ ଟିଣ୍ଡି ମୁଣ୍ଡ ଉନ୍ମୋଚନ, ଛାହା କରାଯାଇ ନଥାଏ ।

ମୁଁ ଗୀତ ବାଦ୍ୟର ଲଳିତ୍ୟରେ ଏତେଦୂର ବିଭୋର ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି ଯେ ଫିନିଟୋ ନିଜ ଗାମୁଛା ପୁରା ରକ୍ତ ପୋଛି ଖରାପ କରି ମୋ ଗାମୁଛା ନେବାରେ ଜାଣିପାରି ନଥିଲି । ମୁଁ ଘନ ଘନ କରତାଳି ଦେଇ ଗାୟକ ଓ ବାଦକଙ୍କୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜଣାଉଥିଲି । ଫିନିଟୋ ଅଧିକ ମଦ ପିଇ ଲାଲିଆଣିରେ ଟଳମଟଳ ହୋଇ ଆନନ୍ଦରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚାହିଁଥାଏ । ସେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେଶୀ କରୁ ନଥାଏ କାରଣ ତଦ୍‌ବାରୁ ଅଧିକ ରକ୍ତ ବାନ୍ଧି ଘଟିବ କିନ୍ତୁ ସେ ଯେ ଏହି ଉତ୍ସାହରେ ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏକଥା ଧରା ପଡ଼ି ଯାଉଥାଏ ।

ଏମିତି ଭାବରେ ଭୋଜି ଚାଲିଥିଲା । ମୋ ପାଖରେ ଯେଉଁ ଲୋକଟି ବସିଥିଲା ସେ ହେଉଛି ରାଫେଲ୍ ଗାଲୋଙ୍କର ପୁଷ୍ପତନ ମେନେଜର । ସେ ମୋତେ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ କହୁଥିଲେ । କାହାଣୀର ଶେଷାଂଶ ହେଲା “ରାଫେଲ୍ ମୋ ପାଖକୁ ଆସି କହିଲେ ତୁମେ ହେଉଛ ମୋର ଦୁନିଆରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଏବଂ ମହତ୍ତ୍ୱପ ବନ୍ଧୁ । ମୁଁ

ଭୁମକୁ ନିଜର ସହୋଦର ଭଳି ସ୍ନେହ କରେ । ମୁଁ ଭୁମକୁ ଗୋଟିଏ ଉପହାରି ଦେବି ।” ଏହାକହି ସେ ମୋତେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାବରାଦି ଗୁଦର କଣ୍ଟା ଦେଇ ମୋ ଦୁଇ ଗାଲରେ ଚୁମା ଖାଇଲେ । ଆମେ ଦୁହେଁ ଅଭିଭୂତ ହୋଇଗଲୁଁ । ଏହା ପରେ ରାଫେଲ୍ ହୋଟେଲରୁ ବାହାର ଗଲେ । ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ବସିଥିଲେ ରେଟାନା ।

ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି “ସେହି ଅବର୍ଜିତା ଗିର୍ଘି ଅଉ ଜଣେ ମେନେଜର ସଙ୍ଗରେ ଚୁ ଗୁନାମା ଦସ୍ତଖତ କରିଅଛି ।” ରେଟାନା ମୋ କଥାର ଅର୍ଥ କଅଣ ପଚାରିଲା ।

ଗାଲୋର୍ ମେନେଜର କହିଲେ “ମୁଁ ସେ ଲୋକଟା ପାଖରେ ୧୦ ବର୍ଷ ମେନେଜର କରିଅଛି କିନ୍ତୁ ସେ ମୋତେ କେତେ କିଛି ଉପହାର ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ।” କଥାର ଅର୍ଥ ଏହାହିଁ ଧରିବାକୁ ହେବ । ଏହାହିଁ ପ୍ରକୃତ କଥା ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଗାଲୋ ତାଙ୍କ କାମ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଅଛି ।

ଏତିକିବେଳେ ପାଷ୍ଟୋର କଥାବାଞ୍ଛିରେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ସେ ରାଫେଲ୍ ନିନ୍ଦାର ନିନ୍ଦାବାଦ କଲେ । ଯୋଗ ଦେଇ ନଥିଲେ ଯେହେତୁ ସେ ନିଜେ ରାଫେଲ୍‌ର ବେଶୀ କୃଷ୍ଣା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମେନେଜର ଗିର୍ଘିମାନଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କରି କହିବାରୁ ସେ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ । ସେ ଏପରି କୋର୍ ଦେଇ ଏପରି ଶବ୍ଦ ସବୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ ଯେ ମେନେଜରଙ୍କ ମୁହଁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ପାଷ୍ଟୋରକୁ ଅମାଇବା ପାଇଁ ବାହାରିଲି । ଆଉ ଗୋଟାଏ ସଙ୍ଗୀତ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଘର ଭିତରେ ଏତେ ବେଶୀ ହଟ୍ଟଗୋଳ ଉଠିଲା ଯେ କେହି କାହାର କଥା ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କେବଳ ମାତ୍ର ବେଶ୍ୟା ଶବ୍ଦଟା ସବୁକୁ ଟପି ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା । ଶେଷକୁ ସବୁ ଶାନ୍ତ ହେଲାଣି । ଆମେ ୩ ଜଣ ଆମର ମଦ ଗିଲାସକୁ ଗୁଡ଼ି ବସି ରହିଲୁ । ସେତେବେଳେ ଦେଖିଲି ଫି ନିଟୋ ସେହି ଆବୃତ୍ତି ଫର୍ମ ମୁଣ୍ଡକୁ ଛୁନିଆ ହୋଇ ଗୁଡ଼ି ଅଛି । ମୁଣ୍ଡ ଉନ୍ମୋଚନ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ବପ୍ନାତ ନିଜର ଭାଷଣ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସମସ୍ତେ ତାଲିମାରି କିମ୍ବା ଟେବୁଲ୍ ପିଟି ତାଙ୍କ ଭାଷଣକୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜଣାଇଲେ । ମୁଁ ଦେଖିଲି ଫି ନିଟୋ ମୋ ଗାମୁଛାରେ ରକ୍ତ ପୋଛିବାରେ ଲାଗିଛି ଏବଂ ହମେ ତତ୍ତ୍ବ ଦିଅନ୍ତୁ ଉତ୍ତରେ ଗୁଡ଼ି ହୋଇ ଯାଉଛି । ତଥାପି ଭାତ ଏବଂ ମୁଗ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ କନାଉଛନ୍ତି । ମୁଣ୍ଡଟାଆଡ଼େ ଅଖି ରଖିଛି । ଭାଷଣ ଶେଷବେଳକୁ ଫି ନିଟୋ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇବା ଆରମ୍ଭ କରି ତତ୍ତ୍ବ ଦିଅନ୍ତୁ ଉତ୍ତରେ ଅଧିକ ଲେପ୍‌ଟିଗଲା ।

ମୁଁ ପଚାରିଲି “କେମିତି ବୋଧ କରୁଛ ବାବୁ ।” ସେ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଖାଲି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ନାହିଁ ନାହିଁ କହିଲା ।

ସଭାପତି ତାଙ୍କ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଶେଷକରି ମେଜା ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡ ଢାଳି ଜନାକୁ ଟାଣିଦେଲେ । କନା ଖଣ୍ଡ ଆସି ଗୋଟାଏ ସିଙ୍ଗରେ ଅଟକି ଯିବାରୁ ସେ ତାକୁ ଟେକି ଫିଟାଇଲେ । ଟିଣ୍ଡର ସିଙ୍ଗ ଖୁବ୍ ଚକଚକ୍ କରୁଥାଏ । ସିଙ୍ଗ ଅଗରେ ବିଜ୍ଞପଣୀର ଧଳା ଶିଳ ବସିଥାଏ । ଆଖି ଦୁଇଟା ଦାଉ ଦାଉ ହେଉଥାଏ । ମୁଣ୍ଡଟା ଜୀବନ୍ତ, ନାସାପୁଡ଼ା ଖୋଲା । ମଣ୍ଡ ସତେ ଯେମିତି ତରୁଟି ଚାହିଁଅଛି ଫିଟିଟୋକି ।

ଭୋକି ସଭାରେ ସମସ୍ତେ ନିର୍ବିଧି ଓ ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଫିଟିଟୋ ଆସୁଛି ବେଶୀ ଚଉକିରେ ଲାଗିଗଲା । ଏହାପରେ ସମସ୍ତେ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ତା ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ । ସେ କେବଳ ମଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡକୁ ଚାହିଁ ନାହିଁ ନାହିଁ କରୁ ଅରେ ବଡ଼ ପାଟିକଲା ଏବଂ ତା ମୁହଁରୁ ଝଲିକାଏ ରକ୍ତ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ଏହାକୁ ସେ ଗାମୁଛାରେ ପୋଛିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା ନାହିଁ । ସେ କହିଲା ଅଠକାଳି ବାରମାସୀ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିବା ଦରକାର । ଖାଇବା ପିଇବା ଦରକାର ମାଂସ ମୋ ପେଟର ବଥଯୋଗୁଁ ମୁଁ ଖାଇ ପାରବି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ମୌସମ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ଏହାକହି ସେ ମଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ମୁଣ୍ଡ ଲୁଆଇଲେ ଏବଂ ଗାମୁଛା ଖଣ୍ଡିକ ମୁହଁରେ ଲଗାଇଲେ । ଏହାପରେ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସରେ ଭୋକି ସଭା ଆରମ୍ଭ ହେଲେହେଁ ନିର୍ବାକ୍ ଭାବରେ ବଞ୍ଚଳ ହୋଇଗଲା ।

ପ୍ରିମିଟିଭୋ ଅଗୁରିଲା “ଏ ଗଟଣାର କେତେଦିନ ପରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ?”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଜାଭାଗୋଜାଠାରେ ପାଇଥିବା ଶେଷ ଆଦାତରୁ ସେ ଆଉ ଭଲ ହେଲା ନାହିଁ । ସେହି ଶୀତକାଳରେ ସେ ମଲା । ଦେହ ଫାଡ଼ି ହେବା ଅପେକ୍ଷା ଦେହ ଭିତର ଆଦାତ ଅଧିକ ଭୟାବହ ଏବଂ ଅନାଗୋପ୍ୟ । ସେ ଯେତେଥର ମଣ୍ଡ ଲଢ଼େଇକୁ ଗଲା ପ୍ରତିଥର ଗୋଟାଏ ଆଦାତ ପାଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ମଣ୍ଡ ଲଢ଼ୁଆଳ ଭାବରେ ସେ ସଫଳତା ହାସଲ କରି ନଥିଲା । ବାଙ୍ଗଡ଼ା ଥିବାରୁ ମଣ୍ଡ ସିଂହରୁ ଖସି ଆସିବା ତା ପକ୍ଷରେ ଦୁସାଧ୍ୟ ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଥର ତା କଙ୍ଗାଳରେ ମଣ୍ଡ ସିଂହ ଗେବ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସବୁ ଆଦାତ ମ୍ୟାଦକ ନଥିଲା ।”

ପ୍ରିମିଟିଭୋ କହିଲା ତାଙ୍କପରି ବାଙ୍ଗଡ଼ା ଲୋକ ମଣ୍ଡ ଲଢ଼ୁଆଳ ହେବା ଉଚିତ ନଥିଲା । ପିଲାର୍, ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଲୁହା କଢ଼େଇ ଉପରେ ନଇଁ ପଡ଼ିଲା । ଏହି ଷ୍ଟେନ ଦେଶୀୟମାନେ କିକାଣି କି ଜାତିର ଲୋକ ।

ବାଙ୍ଗଡ଼ା ହୋଇ ସେ କାହିଁକି ଟଣୁ ଲଢ଼େଇରେ ମିଶିଲା । ଏକଥା ମୁଁ ବହୁବାର ଶୁଣିଲିଣି । କହୁବାର ତ କିଛି ନାହିଁ ଏଣୁ କେବଳ ଘଟଣାଟା ବୁଝାଇ ରୁପ ରହିଯାଏ । ନଜାଣିଲା ଲୋକ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା ବଡ଼ ସହଜ । କିଛି ନଜାଣି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ କରିବା ବେହଜ କଥା । କିଏ କହୁଛି ଯକ୍ଷା, କିଏ କହୁଛି ବାଙ୍ଗଡ଼ା । ଏମିତି ନାନା ଟିକା ଟିପ୍ପଣୀ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁଳା ଉପରେ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ି ସେ କଲକତ୍ତା ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିଲେ ବିଛଣା ଉପରେ ଉଲଟୁ ଦେହରେ ଫି ନିଟେ ଶୋଇ ରହିଥିବୁ । ଦୁଇଜଣ ତାହାର ଫାଟି ଦିଫାଳ । ଡାହାଣ ପାଖ କଙ୍କାଳ ଉପରେ ଏକ ଗଘର ଗୋଲକାର କ୍ଷତ । କାଖ ତଳଯାଏ ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ ଭିତ୍ତି । ମୁଖ ଗମ୍ଭୀର, ଚକ୍ଷୁ ମୁଦ୍ରିତ, କୁଣ୍ଡିତ କେଶ କପାଳ ଉପରେ ଅବିନ୍ୟସ୍ତ । ସେ ବିଛଣାରେ ବସି ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଆଉଁସୁଥିବୁ ଏବଂ ପେଣି ଓ ଶିରସକୁ ମୃଦୁ ସଞ୍ଚାଳନ କରୁ କରୁ ପଚାରୁଛୁ ‘କେମିତି ଅଛୁ ?’

‘ଝୁବ୍ ଭଲ ପିଲର ।’

‘ଛୁତି ଆଉଁସିଦେବ ?’

‘ନା, ପିଲର ହାତ ଦିଅ ନାହିଁ ।’

‘ଜୟ ପାଖ ?’

‘ନା ହାତ ଦେଲେ ବଡ଼ କାଟିବ ।’

‘ଔଷଧ ମାଲିସକଲେ ଭଲ ଲାଗିବ ?’

‘ନା କିଛି କର ନାହିଁ ।’

‘ଧେଇ ପୋଛୁ ଦେବ ?’

‘ଝୁବ୍ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କର ।’

‘ତୁମେ ଶେଷ ଟଣୁ ଲଢ଼େଇରେ ଚମକାର ଲଢ଼ିଥିଲ ।’

‘ହଁ ମୁଁ ତାକୁ ଭଲଭାବରେ ମାରିଥିଲି ।’

ଏହାପରେ ତାକୁ ଧୋଇ ପୋଛୁ ଚାନ୍ଦର ଘୋଡ଼ାଇ ସେ ତା ପାଖରେ ଶୋଇ ଗଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ହାତ ବଢ଼ାଇ ପିଲରକୁ ଖୁର୍ଖି କଲା । ସେ ପିଲରକୁ ପଦେ

ଆଦରର କଥା ମଧ୍ୟ କହିଲ । ଏହା ପରେ ସେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ପିଲାଟି ତାଙ୍କ ହାତ ଦୁଇଟି ଧରି ଥାଏ ।

ନିଦ ବାଉଁଶରେ ସେ ବେଳେ ବେଳେ ଭୟରେ ତମକ ପଡ଼ି ପିଲାଟି ହାତକୁ ମୁଠାଇ ପକାଉଥିଲା । ଏମିତି ଗର୍ବରେ ପିଲାଟି ତାଙ୍କ ସହିତ ୫ ବର୍ଷ କଟାଇ ଅଛି, ଏବଂ କେବେହେଲେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତି ଆସନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ କରି ନାହିଁ । ଏହାପରେ ଫିନିଶି ମଲରୁ ଅନ୍ୟୋଷ୍ଟି ଫିନିଶି ଶେଷକରି ପିଲାଟି ପାବଲୋ ସହିତ ରହିଲା । ପାବଲୋ ସେତେବେଳେ ଗଣ୍ଠି ଲଢ଼େଇରେ ଅଣ୍ଟାବୋହା ଲଢ଼ୁଆଳି ପାଇଁ ଗୋଡ଼ା ଯୋଗାଉ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବର ସେହି ସାହସ ଓ ବିଦମ ତାହାର ଲୋପ ପାଇ ଯାଇ ଥାଏ । ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଛି ପିଲାଟି ନିଜେ ।

ପିଲାଟି ମେରିଆକୁ ଡାକି ସାବଧାନ କରାଇ ଦେଲା । ନିଆଁରେ ସାବଧାନ ହୋଇ ରହିବାକୁ ନିଜେ ବସି ଜଳିଯିବ ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ଗିପ୍ସି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସବାଙ୍ଗ ତାହାର ବରଫ । ସେ ଦୁଆରମୁହଁରେ ଠିଆହୋଇ ବନ୍ଧୁକ ଡେରି ବରଫ ଝାଡ଼ି ଦେଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଦୁଆର ମୁହଁକୁ ଉଠିଯାଇ ତାକୁ ବେର ପଚାରିଲେ । ଗିପ୍ସି କହିଲା “ଏ ଘଣ୍ଟି ଆ ପହରା, ଦୁଇଜଣ ଲେଖି । ପୋଲି ଉପରେ ଚାଲିଛି । ୮ ଜଣ ମଣିଷ ଓ ଜମାଦାର ରାସ୍ତା ମରାମତ କଲାବାଲା କୁଡ଼ିଆ ଘରେ । ହେଉ ନିଅ ତୁମ ଘଣ୍ଟା ।”

‘କରତ କଲ କଥା କଅଣ ?’

‘ବୁଢ଼ା ସେଠାରେ ଅଛି । ସେ ରାସ୍ତା ଓ କଲ ଦୁଇଟାକୁ ନିଜର ରଖିବ ।’

‘ରାସ୍ତାରେ କଅଣ ତଳାତଳ ?’

‘ସବୁଦିନପରି ସମାନ, ଅଯାଧାରଣ କିଛିନାହିଁ । କେତେବୁଢ଼ା ମୋଟର ଗାଡ଼ି ।’

ଗିପ୍ସି ଥଣ୍ଡାରେ ଥରୁଥାଏ । ତା ମୁହଁ ଓ ହାତ ଶେତା ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ସେ ଗୁମ୍ଫା ଦୁଆରେ ଠିଆହୋଇ କୁକୁଡ଼ା ଫିଟାଇ ବରଫ ଝାଡ଼ିଲା । କହିଲା ‘ପହରା ବଦଳିବା ଯାଏ ମୁଁ ସେଠାରେ ଥିଲି । ଦିନ ୧୨ଟା ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ୬ଟା ବେଳେ ପହରା

ବଦଲେ । ପହରା ସମୟ ବର୍ତ୍ତି ଘର । ଭାଗ୍ୟକୁ ତାଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ଦଳରେ ମୁଁ
ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ନିଜର ଚମଡ଼ା କୋଟ୍ ପିନ୍ଧିନେଇ କହିଲେ ‘ଗୁଲ ବୁଡ଼ା
ପାଖକୁ ଯିବା ।’

ଗିର୍ସି କହିଲା “ମୁଁ ଟିକିଏ ନିଆଁ ନ ଘୁଞ୍ଚିଲେ କିମ୍ବା ଝୋଲ ନ ଖାଇଲେ
ଏଠାରୁ ହଲିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ଏହାଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ କାହାକୁ କହି ଦେଉଛି ସେ
କେଉଁଠାରେ ଅଛି । ସେ ତୁମକୁ ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେବ ।’ ଏହା କହି ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ
ବସିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଡାକି ପଚାରିଲା “ତୁମ ଭିତରୁ କିଏ ଇଂରେଜକୁ ବୁଡ଼ା ପାଖକୁ
ବାଟ ଦେଖାଇ ନେଇଯିବ ?”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଠିଆହୋଇପଡ଼ି କହିଲା “ମୁଁ ଯିବି । ସେ ଜାଗାଟା କେଉଁଠି
ମୋତେ କହିଦିଅ ।” ଗିର୍ସି ତାକୁ ନାର ଟାଣି ଆନ୍ସେଲ୍ ମୋ ଥିବା ସ୍ଥାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
କରିଦେଲା ।

ପଞ୍ଚଦଶ ପରଲ୍ଲବ

ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗଛର ଗଣ୍ଡିରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କୁକୁଡ଼ି କାଙ୍କଡ଼ି ହୋଇ ବସିଥାଏ । ତା ଦୁଇ ପାଖରେ ବରଫ ବର୍ଷା ଗୁଲୁଥାଏ । ସେ ଗଛ ଦେହରେ ଲେପଟି ହୋଇ ରହି ଦୁଇ ହାତକୁ କୁରୁତା ଅସ୍ତି ନ ଭିତରେ ପୁରାଇ ଦେଇଥାଏ । ମୁଣ୍ଡଟା ଡାଙ୍କିବାକୁ କୁରୁତାକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଦେଇଥାଏ । ସେ ଭାବିଲା, ସେଠାରେ ବେଶୀବେଳ ରହିଲେ ଅଣ୍ଟାରେ ପଥର ପାଲଟିଯିବ । ସେଥିରେ କାହାର ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ । ଇଂରେଜ ମୋତେ ଏଠାରେ ଅନ୍ୟ ଲୋକ ନ ଆସିବାଯାଏ ରହିବାକୁ କହିଥିଲା ମାତ୍ର ସେତେବେଳେ ତ ଏହି ଝଡ଼ର କଥା ଜଣା ନଥିଲା ! ରାସ୍ତାରେ ବିଶେଷ ଗତିବିଧି ତ ଦେଖା ଯାଉନାହିଁ । କରତକଳ ପାଖ ଘାଟିକଥା ସବୁ ମୋତେ ଜଣା । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଗୁଡ଼ିଣିକୁ ଫେରିଯିବା ଉଚିତ । ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧି ସମ୍ପନ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ମୋ ଫେରିବା ଆଶା କରୁଥିବେ । ମୁଁ ଅଉ ଅଳ୍ପ ଅପେକ୍ଷା କରି ଫେରିଯିବି । ସବୁ ଦୋଷ ଏହି କଡ଼କରୁର ଆଦେଶଲିପିର । ଅବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନରେ କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ ସେ କଥା କିଛି ନାହିଁ । ସେ ନିଜ ଗୋଡ଼ ହାତକୁ ରକ୍ତ ତଳାତଳ ପାଇଁ ଘସିଲା । ଗଛ ଡାଳର ଉହାଡ଼ରେ ଅଣ୍ଟା କିଛି ଉଣା ଥିଲା । ଏବେ ତ ସେ ପୁଣି ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ନିଃପଡ଼ି ପାଦ ଘସୁଥିବା ବେଳେ ରାସ୍ତାରେ ମୋଟର ଗାଡ଼ିର ଆବାଜ ଶୁଣି ପାରିଲା । ଗାଡ଼ିଟାର ରଙ୍ଗ ସାଗୁଆ ଓ ମାଟିଆ । ରଙ୍ଗ ବହଳିଆ ଭାବରେ ବୋଲା । ଗାଡ଼ିର ଜଞ୍ଜିରିର ଗୋଟାଏ ଦାନ୍ତି ଖଟ୍ ଖଟ୍ ଶବ୍ଦ କରୁଥାଏ । ବରଫାବୃତ ରାସ୍ତା-ଦେଇ ଗାଡ଼ିଟା ଗୁଲୁଥାଏ । ଶିଢ଼ିକ କାତ ଗୁଡ଼ାକ ନୀଳ ରଙ୍ଗର ବୋଲି ଭିତରପଟ

ଦେଖାଯାଉ ନଥାଏ । କାଚରେ ସାନ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ରଙ୍ଗଶୂନ୍ୟ । ତାହାର ଭିତରେ ବ
ଲୋକେ ବାହାର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ପାରନ୍ତି । ଗାଡ଼ିଖଣ୍ଡ ଦୁଇବର୍ଷର ପୁରୁଣା ପୌର
ସଭାର ଗାଡ଼ି । ସେଲସ୍‌ରସ୍‌ସେସ୍ ଶ୍ରେଣୀର କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ବେରଙ୍ଗ କରି ସାମରିକ
କାମରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଅଛି । ଏ କଥା ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଜାଣି ନଥିଲା ।
ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ୩ ଜଣ ହାକିମ ଟୋପିରେ କାନ ଡାଙ୍ଗି ବସିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବାହାରକୁ
ଦିଶୁ ନଥିଲେ । ଦୁଇଜଣ ପଛ ଆସନରେ ଏବଂ ଜଣେ ଭଙ୍ଗା ଆସନରେ ବସିଥିଲେ ।
ଭଙ୍ଗା ଆସନରେ ଥିବା ହାକିମ ଜଣକ ଧଳା କାଚ ବାଟେ ବାହାରକୁ ଚାହିଁଥିଲେ,
ମାତ୍ର କେହି କାହାକୁ ଦେଖିପାରି ନଥିଲେ ।

ଠିକ୍‌ ତା ଜଳଦେଇ ଗାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଗାଡ଼ିର ଚାଲକକୁ
ପରଷ୍ଟାର ଦେଖି ପାରଲେ । ସେ ମୁଣ୍ଡରେ ଇସ୍ତାଫ୍ର ଶିରସ୍ତାଣ ପନ୍ଥାଏ । ଏହା କମ୍ବଳ
ଟୋପିକୁ ଟେକି ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ଚାଲକ ପାଟରେ ଲମ୍ବା ବନ୍ଧୁକ ଧରି ଜଣେ
ଅର୍ଦ୍ଧଲୀ ବସିଥିଲା । ଗାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା ପରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ନିଜ ପକେଟରୁ ରବର୍ଟ
ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କ ଟିପା କାଗଜ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ବାହାର କରି ମୋଟରଗାଡ଼ି ଚିହ୍ନିତ ଜାଗାରେ
ଦାଗ ଦେଲା । ସେହିନ ସେହି ରାସ୍ତାରେ ଏହା ହେଉଛି ୧୦ମ ଗାଡ଼ି । ୭ଟା ଗାଡ଼ି
ଫେରି ଆସିଲେଣି ୪ଟା ଉପର ମୁଣ୍ଡରେ ରହିଛି । ସେହି ରାସ୍ତାରେ ୧୦ଖଣ୍ଡ ମୋଟର
ଯିବା କିଛି ଅଭାବନା ଘଟଣା ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ କେଉଁ କୋମ୍ପାନୀର
ସେକଥା ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ଅଜ୍ଞାନ । କେଉଁ ଗାଡ଼ି ଡିଭିଜନ୍‌ର ଆଉ କେଉଁ ଗାଡ଼ି
ସାମରିକ ଦସ୍ତରେ ତାହା ସେ ଜାଣିନାହିଁ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜେ ଥିଲେ ଏ ସବୁକଥା
ଜାଣିପାରି ତହିଁର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବୁଝିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ବୁଝି କେବଳି ମୋଟର ଚିହ୍ନ
କାଗଜରେ ଟିପିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି କରିପାରି ନଥିଲା ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଏତେ ବେଶୀ ଅଣ୍ଟା ବୋଧକଲା ଯେ ଅନ୍ଧାର ପୂର୍ବରୁ
ଛୁଉଣିକୁ ଫେରିଯିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରି ପକାଇଲା । ରାସ୍ତା ଭୁଲିବା ପାଇଁ ତାହାର ଭୟ
ନଥିଲା ମାତ୍ର ଅଣ୍ଟାଟା ଏତେ ବେଶୀ ଏବଂ ଉଣା ପଡ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନା ନଥିବାରୁ ସେ
ଘେଠାରେ ରହିବା ନିରର୍ଥକ ମନେକଲା । ସେ ଠିଆହୋଇ ମାଟିରେ ଗୋଡ଼ ପିଟି
ତୁମ୍ବର ଚୂଳି ଭିତରକୁ ଚାହିଁଲା । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ନ ଫେରି ସେ ଗଛକୁ ଆଉଜି
କିଛିକ୍ଷଣ ରହିଗଲା ।

ଇଂରେଜ ମୋଡେ ଏଠାରେ ରହିବାକୁ କହିଥିଲେ । ହୁଏତ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ମୋ ପାଖକୁ ଆସୁଥିବେ । ମୁଁ ଯଦି ଚାଲିଯାଏ ତେବେ ମୋତେ ଖୋଜିବାକୁ ଯାଇ ସେ
ବରଫରେ ବାଟ ବଣା ହୋଇଯିବେ । ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଆନ୍ତ୍ରେମାନେ ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ

ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧିଲାଭାନ କାମ କରି ବହୁ କଷ୍ଟ ଉଠାଇଲୁଣି । ଇଂରେଜକୁ ମୁଁ ଆଉ କିଛି କାଲି ଅପେକ୍ଷା କରିବି । ନିତାନ୍ତ ସେ ମାନ୍ଦି ନ ଆସନ୍ତି ତେବେ ଆଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କରି ମୋତେ ଗୁଳିଯିବାକୁ ହେବ । ମୋତେ ଚିପୋର୍ଟ ଦେବା ଏବଂ ଆହୁରି ଅନେକ କାମ କରିବାକୁ ଅଛି । ଏଠାରେ ରହି ବରଫ ପାଲଟିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଏବଂ ନିରର୍ଥକ ।

ରାତ୍ରୀ ସେପଟୁ କରତ କଲର ଧୁଆଁ, ଚେମିନ ବାଟେ ବରଫ ଭିତରେ ତା ଆଡ଼କୁ ଗସି ଅସୁଅଛି । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ବଡ଼ ଆରାମରେ ଗରମ ଉପଶୋନ କରୁ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାଲି ରାତିରେ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ମାର ପକାଇବା । ଏହା ଏକ ବିଚିତ୍ର ବନ୍ଧୁ ଏବଂ ଏକଥା ଭାବିବାକୁ ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ । ମୁଁ ଦିନମାନ ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁଛି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆମର ପରି ମଣିଷ । ମୁଁ ସିଧା ସଳଖରେ କରତ କଲକୁ ଯାଇପାରେ । ସେଠାରେ କେହି ମୋତେ ବାଧା ଦେବେ ନାହିଁ । ଏକମାତ୍ର ଅନ୍ତରାୟ ହେଉଛି ଯେ ସେମାନେ ସବୁ ପଥକଙ୍କର ଗୁଡ଼ପସ ଦେଖିବାକୁ ଲେଉଟିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ମୋ ଭିତରେ ଉପରବାଲଙ୍କ ଦୁକୁମଟା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ଅନ୍ତରାୟ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ବୋଲି କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ମୋରପରି ଗଣ୍ଡାବ । ଆମ ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଅନୁଚିତ ।

ସେ ଦାଟିରେ ଯେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ କଥାବର୍ତ୍ତୀ ଶୁଣି ମୁଁ ବୁଝିଛି ଯେ ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଗାଲେଗୋ ଜାତିର ଲୋକ । ସେମାନେ ନିଜ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ି ପଳାଇ ଯିବେ ନାହିଁ । ଯଦି ଯାଆନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କ ପରିବାରଙ୍କୁ ଗୁଲି ମାରିଦିଆ ଯିବ । ଗାଲେଗୋ ଜାତିର ଲୋକେ ହୁଏତ ଖବରୁଆ ନୁହେଁ ତ ଅତି ବୋକା ଓ ନୃଶଂସ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତି । ମୁଁ ଉଭୟ ଦଳର ଲୋକଙ୍କୁ ଜାଣେ । ଲିଷ୍ଟର ହେଉଛି ଜଣେ ଗାଲେଗୋ ଜାତିର ଲୋକ ଏବଂ ତା ଦର ହେଉଛି ଫ୍ରାଙ୍କୋଙ୍କ ସହରରେ । ବର୍ଷର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ବରଫ ବର୍ଷା ଦେଖି ଗାଲେଗୋମାନେ କଅଣ ଭରୁଅବେ କେଜାଣି ? ତାଙ୍କ ଦେଶରେ ଏପରି ଉଚ୍ଚ ପାହାଡ଼ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଦେଶରେ ସବୁବେଳେ ବର୍ଷା ହୁଏ ଏବଂ ଜମି ସୁଖ୍ୟାମଳ ।

କରତକଲର ଖିଡ଼କ ବାଟେ ଗୋଟିଏ ଆଲୁଅ ଦେଖି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଅରିଯାଇ ଇଂରେଜକୁ ଗାଲି ଦେଲା । ଗାଲେଗୋମାନେ ଆମ ଦେଶରେ ଦର ଭିତରେ ବେଶ୍ ଉତ୍ସୁମରେ ରହି ଅଛନ୍ତି ଆଉ ମୁଁ ଏଠାରେ ଗଛ ଉହାଡ଼ରେ ଶୀତରେ ଅଛୁଅଛି । ପାହାଡ଼ ଖୋଲରେ ଆମେ ପଶୁପରି ରହିଅଛୁ । କିନ୍ତୁ କାଲି ପଶୁମାନେ ଖୋଲରୁ ବାହାରି ଆସିବେ ଏବଂ ଆଜି ଯେଉଁମାନେ ଆରାମ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ

ମରବେ । ଯେମିତି ଆମେ ଓଠେରେ ଆଫମଣ କଲବେଲେ ମରଥିଲେ । ସେ ଓଠେରେ କଥା ମନେ ପକାଇବାକୁ ପସନ୍ଦ କଲନାହିଁ ।

ସେଦିନ ରାତିରେ ସେ ପହଲେ ଓଠେରେ ଠାରେ ମଣିଷ ମାରିଥିଲା । ଏଠା ଘାଟି ଦଫଲ ପାଇଁ ସେ ଆଉ ମଣିଷ ମାରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ଓଠେରେ ଠାରେ ସେ ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଣ୍ଡରେ କମ୍ବଳ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଇ ଥିବାରୁ ପାବଲେ ତାକୁ ଛୁଇଁ ଭୂଷି ହତ୍ୟା କରିଥିଲା । ମନ୍ତ୍ରୀ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋର ଗୋଡ଼ ଧରି କମ୍ବଳ ଭିତରୁ ଚଢ଼ାଇ କରୁଥିଲା । କମ୍ବଳ ଉପରେ ହାତ ମାରି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ତାଙ୍କୁ ଛୁଇଁ ମାରିବାରୁ ସେ ଗୋଡ଼ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲା । ଲେକଟାର ପାଟିଭୁଣ୍ଡ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ତା ତଣ୍ଡୁରେ ଆଣ୍ଟୁ ଦାସା ଦେଇଥିଲା । ସେ ତାକୁ ଛୁଇଁ ଭୂଷିଲ ବେଳେ ପାବଲେ ଶିଢ଼ିକିବାଟେ ଘର ଭିତରକୁ ବୋମା ଫୋପାଡ଼ି ଥିଲା । ଘର ଭିତରେ ଘାଟି ଜଗୁଆଳୀମାନେ ଶୋଇଥିଲେ । ଲଗ୍ ଲଗ୍ ପାବଲେ ଆଉ ଦୁଇଟି ବୋମା ଫିଙ୍ଗିଲା । ବୋମା ଆବାଜ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସବୁ ଜଳି ଉଠିଲା ସତେ ଯେପରି ବିଶ୍ଵ ପ୍ରଳୟଙ୍ଗର ଅଗ୍ନି ଶିଖା । ଯେଉଁମାନେ ଶୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ଚେଇଁଉଠି ଦ୍ଵିତୀୟ ବୋମା ବିସ୍ଫୋରଣରେ ଗତାୟୁ ହୋଇଥିଲେ । ପାବଲେ ସେତେବେଳେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଧ୍ଵଂସଲାଳା ଚଳାଇ ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଘାଟି ତା ଦାଉରୁ ରାତିରେ ନିରାପଦ ନଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପାବଲୋର ବିଦ୍ରୋହ ଶେଷ ହୋଇଛି ଏବଂ ତାହାର ବାବୁହତ୍ତ ଆଉ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ତାକୁ ଦୁଇ ପାହାର ମାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ନିରାହୁପରି ସହ୍ୟ କରି ନେଉଛି । ପାବଲୋ ଦେଖିବାକୁ ଅସୁନ୍ଦର ଏବଂ ବହୁତ ବଦଳି ଯାଇଥିଲା ମଧ୍ୟ ସେତେ ଖରାପ ଲୋକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଭାବିଲା ।

ଅଣ୍ଟାଟା ବହୁତ ବେଶୀ । ଇଂରେଜ ଆସୁ ଏବଂ ମୋତେ ଘାଟିର କାହାରିକୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ନ ହେଉ । ଏହି ଗୁରୁଜଣ ଗାଲେଗୋ ଓ ତାଙ୍କର ଜମାଦାରକୁ ଯିଏ ମାରିବ ମାଝୁ । ଇଂରେଜ ମୋତେ କହିଥିଲେ ଯେ ମାରିବା ଯଦି ନିହାତ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତେବେ ମୁଁ ମାରିବି କିନ୍ତୁ ସେ ମୋତେ ତାଙ୍କ ସହୃଦ ପୋଲି ଧ୍ଵଂସ କାମ କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି । ହତ୍ୟାକରିବା କାମ ଅନ୍ୟଲୋକ କରିବେ । ପୋଲି ପାଇଁ ଲଢ଼େଇ ଲାଗିବ । ସେ ଲଢ଼େଇରୁ ଯଦି ମୁଁ ବର୍ତ୍ତିଯାଏ ତେବେ ଜାଣିବି ମୋଭଳି ବୁଢ଼ାଲୋକ ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ସେତିକି କରିବା କଥା ସେତିକି କରିଗଲା । ହଉ, ଆଗେ ଇଂରେଜ ଆସନ୍ତୁ । ମୁଁ ଶୁଣିବି ଅଣ୍ଟାଭେରୁଛି ଏବଂ ଘାଟିଘରେ ଗାଲେଗୋମାନେ ଦବ୍ୟ ଆରାମରେ ଥିବାର ଦେଖି ପାରୁଅଛି । ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତା ଓ ମୁଁ ମୋ ଘରେ ଆସାନ୍ତି କି ? କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ଘର କାହିଁ ? ଘରକୁ ବାହୁଡ଼ିବା ଧୁବୁରୁ ଆମକୁ ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

କରତକଳି ଭିତରେ ଜଣେ ସୈନିକ ନିଜ ବଛଣୀରେ ବସି ଜୁତାରେ ଚଢ଼ି ଲିଗାଉଥିଲା । ଆଉ ଜଣେ ଶୋଇଥିଲା । ତୃତୀୟ ଜଣକ ରୋଷାଇ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଜମାଦାର ବସି ଖବରକାଗଜ ପଢୁଥିଲା । କାନ୍ଥରେ କଣ୍ଟା ମାର ସେମାନେ ଶିରସ୍ତାଣ ଟଙ୍ଗାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ବନ୍ଧୁକମାନ କାନ୍ଥ ପଟାରେ ଡେଇଁ ରଖିଥିଲେ ।

ବେଞ୍ଚରେ ବସିଥିବା ସୈନିକ ଜଣକ ପଚାରିଲା “ଏହା କିଭଳି ଦେଶ ଯେଉଁଠି କୁନ୍ ମାସରେ ବରଫ ପଡ଼ୁଛି ।”

ଜମାଦାର କହିଲା “ଇଂଲଣ୍ଡ ତ ଗୋଟାଏ ସମସ୍ୟା ।”

ରାଜୁଥିବା ସୈନିକ କହିଲା “ବର୍ତ୍ତମାନ ମେ ମାସର ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ । ଏହା ତ ଆନ୍ତର କେତେଦିନ ରହିବ ।”

ବେଞ୍ଚରେ ବସିଥିବା ସୈନିକ ପୁଣି ପଚାରିଲା “ଏହା ପୁଣି କିଭଳି ଦେଶ ଯେଉଁଠି ମେ ମାସରେ ତୁମ୍ଭାର ବୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ ?”

ଜମାଦାର ଜବାବ ଦେଲା “ଏହି ପାବଂତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ମେ ମାସରେ ବରଫ ପଡ଼ିବା ବରଳ କଥା ନୁହେଁ । ମେ ମାସରେ ମାନ୍ସୁନାରେ ମୁଁ ଅନ୍ୟ ମାସ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଥଣ୍ଡା ଭୋଗିଥିଲି ।”

ରାଜୁଥିବା ସୈନିକ କହିଲା “ଏବଂ ଅଧିକ ଗରମ ମଧ୍ୟ ।”

ଜମାଦାର କହିଲା “ତାପମାନ ଯନ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ମେ ମାସରେ ଗରମ ଉତ୍ତପ ଓ ଗରମ ଶୀତ ପଡ଼ିଥାଏ । ଆମର ଏହି କାଷ୍ଠାଢ଼ାରେ ଯେମିତି ଗରମ ହୁଏ ସେମିତି ଥଣ୍ଡା ମଧ୍ୟ ମେ ମାସରେ ପଡ଼ିପାରେ ।”

ବସିଥିବା ସୈନିକ କହିଲା “ହଁ, ତା ସାଙ୍ଗକୁ ବର୍ଷା ମଧ୍ୟ । ମେ ମାସର ଗତ କେତେଦିନ ପ୍ରାୟ ପବୁଦିନେ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ।”

ରାଜୁଥିବା ସୈନିକ କହିଲା “ନା, ନା, ତା ନୁହେଁ । ମେ ମାସର ଗତ କେତେଦିନ ଅପ୍ରେଲର ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ବୋଲି ଧରିବାକୁ ହେବ ।”

ଜମାଦାର କହିଲା “ତୋ କଥା ଓ ତୋ ଚନ୍ଦ୍ର କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହୋଇଯିବ । ଚନ୍ଦ୍ରପକ୍ଷ କଥା ଛାଡ଼ିଦେ ।”

ରାଜୁଥିବା ସୈନିକ ଜଣକ କହିଲା “ଯେ କେହି ସମୁଦ୍ରରେ କିମ୍ବା ସ୍ଥଳ ଭାଗରେ ବାସ କରୁଥିବେ ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ର ହେଉଛି ଅସଲ କାରଣ, ମାସରୁ କିଛି ଯାଏଥାସେ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ ଦେଖ ବର୍ତ୍ତମାନ ମେ ମାସର ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଅଥଚ ଜୁନର ରତ୍ନ ପଟୁଅଛି ।”

ଜମାଦାର କହିଲା “ତୋ କଥାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆମେ ଯେଉଁ ରତ୍ନ ଯେବେ ହେବା କଥା ତାହାର ପଛରେ ପଡୁଛୁ । ଏଭଳି ଚିନ୍ତାକଲେ ମୁଣ୍ଡ ବ୍ୟଥା ହେବା ସ୍ବାଭାବିକ ।”

ରାଜୁଥିବା ସୈନିକ କହିଲା “ଆପଣ ଲୁଗୋ ସହର ବାସୀନା, ଆପଣ ସମୁଦ୍ର କିମ୍ବା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ କଥା କଅଣ ଜାଣିବେ ?”

“ଲୋକ ସହରରେ ରହି ସମୁଦ୍ର କିମ୍ବା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବାସୀଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଜାଣିପାରେ ।”

“ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ସାର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ ମାଛମନ୍ଦା ବହୁତ ଆସିବା କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସାର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ ମାଛ ଧରିବା ପାଇଁ ମାଛଧରା ବୋଟ୍‌ମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବ । ମାଙ୍କେଲ ମାଛ ସବୁ ଉତ୍ତର ଭାଗକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିବେଣି ।” ରାଜୁଥିବା ସୈନିକ କହିଲା ।

ଜମାଦାର ପଚାରିଲା “ତୋ ଘର ଯଦି ନୋୟାଠାରେ ତେବେ ତୁ ନୌବାହନରେ କାହିଁକି ଯୋଗ ନଦେଲୁ ?”

“ମୋ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ହେଉଛି ନେଗ୍ରୀରା, ନୋୟା ନୁହେଁ । ନେଗ୍ରୀରା ହେଉଛି ତାମ୍ବୁଲ ନଦୀର ଉପର ମୁଣ୍ଡରେ । ଏଣୁ ମୋତେ ସ୍କୁଲ ସୈନ୍ୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା କଲେ ।”

ଜମାଦାର କହିଲା “ଅତି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ।”

ବସିଥିବା ସୈନିକ ଜଣକ କହିଲା “ରାବନାହିଁ ଯେ ନୌବାହନରେ ବସିବା ଉଚିତ । ନୌଯୁଦ୍ଧ ନ ଘଟିଲେ ମଧ୍ୟ ଶୀତଦିନେ ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳ ବସିବା ସଜ୍ଜା ।”

ଜମାଦାର କହିଲା ‘ସ୍କୁଲ ସୈନ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଖରାପ କିଛି ହୋଇ ନପାରେ ।’

ରାଜୁଥିବା ସୈନ୍ୟ କହିଲା ‘ଆପଣପରି ଜମାଦାର, ଆପଣଙ୍କ ଗୁଣ୍ଡରେ ଏଭଳି କଥା ଶୋଭା ପାଏନାହିଁ ।’

ଜମାଦାର ଜବାବ ଦେଲା “ନା, ମୁଁ ବିପଦର କଥାହିଁ କହୁଛି । ବୋମା ବର୍ଷଟବେଳେ ଯାହା ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼େ; ଆନ୍ଧ୍ରମଣ୍ଡଳ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଦୁର୍ଗ ପ୍ରାଚୀରରେ ପହଞ୍ଚି ଦେବା ଦାୟିତ୍ବ କଥାହିଁ ମୁଁ ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ।”

ବସି ରହୁଥିବା ସୌମନ କହିଲା “ଏଠାରେ ଆମର ସେ ପତ୍ନୀ କିଛି ନାହିଁ ।”

ଜମାଦାର କହିଲା “ସେଟା ହେଉଛି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଦାୟା । କିନ୍ତୁ କେତେବେଳେ ସେ ଆନ୍ଧ୍ରମଣ୍ଡଳ ହେବୁଁ କିଏ କହିବ ? ଉପସ୍ଥିତ ଅବସ୍ଥା ପରି ସହଜ ଅବସ୍ଥା ତ ଚରକାଳ ରହିବ ନାହିଁ ?”

“ଆଉ କେତେକାଳ ଏମିତି ରହିପାରୁ ବୋଲି ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ?”

ଜମାଦାର କହିଲା ‘ମୁଁ ଜାଣେନାହିଁ । ଯୁଦ୍ଧତମାମ ଏମିତି କଟିଯାଆନ୍ତା କି ।’

ରୁଲୁଥିବା ସୌମନ କହିଲା “ଏକାଦଶମେ ୭ ଘଣ୍ଟିଆ ପହଞ୍ଚି କାମ ବହୁତ ଦୀର୍ଘ ।”

ଜମାଦାର କହିଲା “ଝଡ଼ ଚାଲୁଥିବା ଛାଏ ୩ ଘଣ୍ଟିଆ ପହଞ୍ଚି କରୁଛବା । ଏହାହିଁ ସାଧାରଣ ରୀତି ।”

ବସିଥିବା ସୌମନ ପଚାରିଲା “ଏ ଯେଉଁ ସାମଗ୍ରିକ ବସ୍ତୁର ମୋଟରଗାଡ଼ି ଗଲ ତହିଁର ତାହୁଁ କଅଣ । ସେ ଗାଡ଼ିର ଚୁପରେଖ ମୋ ମନରେ ଖଟକା ଜନ୍ମାଇ ଅଛି ।”

ଜମାଦାର କହିଲା ‘ମୋତେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଭଲ ଦିଶୁନାହିଁ । ଏମିତିକା ଜିନିଷ ପତ୍ନୀ ବିପଦର ଚିହ୍ନ ।’

ରୁଲୁଥିବା ସୌମନ କହିଲା ‘ବିମାନ ଫୌଜ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଖରାପ ଲକ୍ଷଣ ।’

ଜମାଦାର କହିଲା ‘ଆମର ବିମାନବାହିନୀ ଖୁବ୍ ଶକ୍ତିଶାଳୀ । ଲାଲ୍ ଫୌଜର ଆମ ପରି ବିମାନ ବହୁତ ନାହିଁ । ଆଜିର ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ଯେ କୌଣସି ଲୋକକୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଇପାରେ ।’

ବସିଥିବା ସୌମନ କହିଲା ‘ଲାଲ୍‌ଫୌଜର ବିମାନବାହିନୀ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଥିଲବେଳେ ମୁଁ ଦେଖିଅଛି । ଦୁଇ କଞ୍ଚିନ୍ଦ୍ରକ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ମୁଁ ଦେଖିଛି । ତହିଁର ଭୟାବହତା ସହ୍ୟତୀତ ।’

ଜମାଦାର କହିଲା “ସେକଥା ସତ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମନ୍ତ ଆମ ବିମାନ ପରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନୁହେଁ । ଆମର ବିମାନବାହନ ଅପରାଜେୟ ।”

ସେମାନେ କରତକଳ ଭିତରେ ଏହିପରି କଥାବାଣୀ ହେଉଥିଲାବେଳେ ଆନ୍ଦୋଳନମୋ ବରଫପାତ ମଧ୍ୟରେ ରାସ୍ତାଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା ଏବଂ କରତକଳ ଭିତରୁ ଆଲୁଅକୁ ଗୁଡ଼ୁ ଥିଲା ।

ସେ ଭାବିଲା ମଣିଷ ମାରବା ମୋ କାମ ନୁହେଁ । ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଏହି ହତ୍ୟାମାୟୀ ଏକ ବିରାଟ ପ୍ରାୟୁଷ୍ଟି ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଯେବେ ଧର୍ମ ଲେପ ପାଇଯାଏ ତେବେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସାମାଜିକ ପ୍ରାୟୁଷ୍ଟି ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ ଯଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାପ ପ୍ରଖାଳିତ ହୋଇଯିବ । ସେତକ ନ ହେଲେ ଆମେ ପ୍ରକୃତରେ ମଣିଷ ପରି ବଞ୍ଚିପାରୁ ନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ହତ୍ୟା କରିବା ଦରକାର, ଏକଥା ମୁଁ ଜାଣେ ତଥାପି ଏହା ମଣିଷ ପକ୍ଷରେ ନିନ୍ଦନୀୟ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ଭାବୁଛି ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହୋଇଗଲେ ଯଦୁ ହତ୍ୟା ଦୋଷ ପ୍ରଖାଳନ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ପ୍ରାୟୁଷ୍ଟି ତ କରାଯିବ ।

ଆନ୍ଦୋଳନମୋ ଲୋକ ହାସାବରେ ଝୁରୁ ଭଲ ଥିଲା । ସେ ଏକାକୀ ରହୁଥିଲା ବେଳେ ଏହି ହତ୍ୟା କଥା ବିଶେଷ ଭାବୁଥିଲା ଏବଂ ସେ ବହୁ ସମୟରେ ଏକା ରହୁଥିଲା ।

ଇଂରେଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ବିସ୍ମୟ ବୋଧକଲା । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ହତ୍ୟା ନିମିତ୍ତ ସେ ଚିନ୍ତିତ ନୁହନ୍ତି, ଅଥଚ ସେ ଯେପରି ଭବପ୍ରବଣ ସେହିପରି ଦୟାଳୁ । ହୁଏତ ଯୁବକ ଦଳରେ ଏହା ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ । ହୁଏତ ବିଦେଶୀ କିମ୍ବା ବିଧର୍ମୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏପରି ଧାରଣା ନଥାଇ ପାରେ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଭାବୁଛି ଯେ କେହି ଲୋକ ହତ୍ୟା କରିବ ସେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ପଶୁ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ ହେବ । ଦରକାର ପଡ଼ୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ହତ୍ୟା ହେଉଛି ମହାପାପ । ସେଥିପାଇଁ ଆମକୁ ପରେ ଅବଶ୍ୟ ଝୁରୁ ଟାଣୁଆ ପ୍ରାୟୁଷ୍ଟି ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଗଲାବେଳେ ସେ ପୁଣିଥରେ ରାସ୍ତା ସେପଟେ ଆଲୁଅଟା ପ୍ରତି ଗୁହଁ ନିଜ ଛୁତରେ ହାତ ଅର୍ପଣ ଦିଅୁନ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଛୁଉଣୀକୁ ଫେରିଯିବ ଅଥଚ କିଛି ଗୋଟାଏ ଭବନା ତାକୁ ଗଛ ତଳେ ଅଟକାଇ ରଖିଲା । ଦରଫ ବର୍ଷା ମଧ୍ୟ ଝୁରୁ ବେଶୀ ହେଉଥାଏ । ଅଳ୍ପ ରାତିରେ ପୋଲଟା ଉଡ଼ାଇ ଦେବା ପାଇଁ

ସେ ଭାବିଲା । ଏଭଳି ରାତିରେ ଘାଟି ଘର ଦିଲ୍ଲ କରିବା ସହଜ । ପୋଲ ଉଡ଼ାଇ ଦେବା ମଧ୍ୟ କଠିନ ନୁହେଁ । ସବୁକାମ ସହଜରେ କରି ହେବ । ଏହାପରେ ସେ ଗଛ ମୂଳେ ଠିଆରହୁ ଗୋଟି ପିଟିବାକୁ ଲାଗିଲା ଓ ପୋଲ କଥା ଆଉ ଭାବିଲାନାହିଁ । ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲେ ସେ ସବୁବେଳେ ନିସଙ୍ଗ ବୋଧ କରିଥାଏ ଏବଂ ଆସିର ନିସଙ୍ଗତା ତା ପ୍ରାଣକୁ ଶୂନ୍ୟ କରି ପକାଇଲା ଯେମିତି ଯୁଧାର ତାଡ଼ନା କରିଥାଏ । ପୁଣି ସେ ନିଜର ନିସଙ୍ଗତାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦ୍ଵାରା କୋହଳ କରି ପାରୁଥିଲା ଏବଂ ଅନେକ ସମୟରେ ଶିକାରରୁ ଫେରିଲା ପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାର୍ଥନା ବହୁବାର ଆବୃତ୍ତି କରି ସୁସ୍ଥ ହେଉ ଥିଲା । ବସ୍ତ୍ର ଅରନ୍ଧ ହେଲା ଘନଠାରୁ ସେ ଆଉ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ନଥିଲା । ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ନପାରି ତା ମନ ହାଲୁ ପାଲୁ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାଟା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସଙ୍ଗତ ଓ କପଟତା ହେବ ବୋଲି ଧରି ନେଇଥିଲା । ସବୁ ମଣିଷ ଯାହା ପାଉଁଛନ୍ତି ତହିଁ କିଛି ଅଧିକ ଅନୁଗ୍ରହ ଭାଷା କରିବାକୁ ସେ ଇଚ୍ଛୁକ ନଥିଲା ।

ସେ ନିଜେ ସଙ୍ଗୀତୀନ କିନ୍ତୁ ଏହିପରି ନିସଙ୍ଗ ବୋଧ କରିଥାନ୍ତି ସମସ୍ତ ସୈନିକ ଓ ତାଙ୍କର ପରିବାର କିମ୍ବା ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପିଲିପିଲି ବା ପିତାମାତା ମରିଯାଇ ଥାନ୍ତି । ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ମରି ଯାଇଥିବାରୁ ସେ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରିଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଏ ଆନ୍ଦୋଳନ କଥା ବୁଝି ନଥାନ୍ତା । ତାହାର ପିଲିପିଲି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଜନ୍ମି ବେ ନାହିଁ । ଘନବେଳେ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତରହୁ ସେ ନିଜକୁ ଏକୃଷ୍ଟିଆ ନଭାବିଲେଦେଁ ରାତିର ଅନ୍ଧକାରରେ ଭୃଷଣ ଏକାକୀ-ବୋଧ କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତାହାର ଗୋଟାଏ ଏପରି ବସ୍ତୁ ଅଛି ଯାହାକି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଭଗବାନ ସ୍ଵର୍ଗ କାନ୍ତି ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ସେହି ହେଉଛି ସାଧାରଣ ତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ସେ ଯେଉଁ ଭଲ କାମ କରିଅଛି । ଭଲପାଇଁ ସେ ଯେଉଁ କଠିନ ମରଣପ୍ରାପ୍ତ କରି ଅଛି ତାହାର ଫଳ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଉପଭୋଗ କରି ପାରିବେ । ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଘନରୁ ସେ ଯଥା ଶକ୍ତି କାମ କରିଅଛି ଏବଂ ଲଜ୍ଜିତ ହେବା ଭଳି କିଛି କରି ନାହିଁ ।

କେବଳ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ଯୋଦ୍ଧା ସେ ଅନୁଭବ୍ତ । ତଥାପି ସଙ୍ଗ୍ରାମାରଙ୍ଗେ ହୃତ ପାଇଁ କରିଥିବା ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଉଚିତ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହେବ । ଇଂରେଜ ମହିତ ସେ ଏ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବ କିନ୍ତୁ ସେ ବୋଧହୁଏ ଯୁବକ ଥିବାରୁ ତାହାର ବ୍ୟଥା ବୁଝି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଇଂରେଜ ପୁଣି ଏହି ହତ୍ୟା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇ ଥିଲେ କିମ୍ବା ସେ ନିଜେ ସେ କଥା କହିଥିଲା । ଇଂରେଜତ ଅନେକ ଲୋକ ହତ୍ୟା କରିଥିବେ ତଥାପି ସେ କାମ ସେ ପସନ୍ଦ କରିନ୍ତି ବୋଲି ଜଣା ପଡ଼ୁ ନଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ଏଭଳି କାମ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ସେମାନେ ସବୁବେଳେ ଅନ୍ତସତ୍ତା ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ।

ନିଶ୍ଚୟ ନରହତ୍ୟା ମହାପାପ । ଏହା କରିବା ପାଇଁ ଅମର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ବା ବେଳେ ବେଳେ ତହିଁର ଆବଶ୍ୟକତା ଘଟିଥାଏ । ସ୍ଥେନ୍ରେ କିନ୍ତୁ ଲୋକେ କଥାଟାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଅନେକ ସମୟରେ ବିନା ଦରକାରରେ ମଧ୍ୟ ହତ୍ୟା କରି ଥାନ୍ତି । ଏପରି ଅନ୍ୟାୟର କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ମଧ୍ୟ ନଥାଏ । ମୋ ପକ୍ଷରେ ଏକଥା ଏତେ ଭାବିବା ଅନୁଚିତ କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତାଟା ଛାଡ଼ିପାରୁ ନାହିଁ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୋଟାଏ କିଛି ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୁଅନ୍ତାକି ମୁଁ ତାହା କରି ନିଜ ବୋର୍ଡ଼ ହାଲୁକା କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ସବୁକଥା ପାଇଁ ଲୋକ କ୍ଷମା ପାଇପାରେ । ଦୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଅଥବା ଅନ୍ୟ ଶୋଭନ ମାର୍ଗରେ କୃତ ଅନ୍ୟାୟର ପ୍ରତିକାର କରିପାରେ କିନ୍ତୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପାପ ହେଉଛି ହତ୍ୟା । ପରେ ହୁଏତ ଲୋକ ସମ୍ରାହର କେତେକିନ ରକ୍ଷା ପାଇଁ କାମ କରି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟକିଛି କରି ନିଜ ପାପର ବୋର୍ଡ଼ ଇଣା କରିପାରେ । ଗୀର୍ଜାରେ ଦାନଧାନ କରି ଆଜ୍ଞା କାଳରେ ଯେମିତି କରୁଥିଲେ ହୁଏତ ସେମିତି କିଛି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଗୀର୍ଜାରେ ପାପ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ଏହିପରି ଚିନ୍ତାକରି ସେ ନିଜ ମନର ବୋର୍ଡ଼ ଇଣା କଲା ଏବଂ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଆସିଲା ବେଳେ ଅନ୍ଧାରରେ ହସୁଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତା ପିଠି ଆଗୁଡ଼େଇ ମୃଦୁ ଝରରେ ପରୁରଲେ “ବୁଢ଼ା କେମିତି ଅଛୁ ?”

‘ଭାରି ହେମାଲ’ ଆନ୍ଦେଲ୍ମୋ କହିଲା । ବରଫଫର୍ଷି ଆଡ଼କୁ ପିଠିକରି ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡେଜ୍ ଅଲ୍ଟ ଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ମୃଦୁ ଝରରେ କହିଲେ ‘ଗୁଲ ଗୁଡ଼ାଣିକୁ ଯିବୁ । ତୋତେ ଏହି ଅଣ୍ଡାରେ ରଖିବା ଏକ ଅପରାଧ ।

ଆନ୍ଦେଲ୍ମୋ ହାତ ବଢାଇ କରତକଳା ଅଲୁଅ ଦେଖାଇ ଦେଲା ।

‘ପହରା କାହିଁ ?’

‘ସେ ଏଠାକୁ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ, କାଞ୍ଚ ଆଡ଼େ ଅଛି ।’

‘ହଉ ଗୁଲ ଗୁଡ଼ାଣିକୁ ଯିବା, ସେଇଠାରେ ତୋ କଥା ଶୁଣିବ । ସେମାନେ ତୁମ୍ଭକୁ ଯାଅନ୍ତୁ ।’

ଆନ୍ଦେଲ୍ମୋ କହିଲା ‘ନାହିଁ ଦେବୁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ସକାଳବେଳେ ଦେଖିବି । ‘ହେଇ ନିଅ କିଛି ଭିଲ ପକାଅ ।’ ଏହା କହି ସେ ବୁଢ଼ା ହାତକୁ ବୋତଲ ବଢାଇ ଦେଲେ । ବୁଢ଼ା

ଠିକି ଫିଟାଇ କିଛି ପିଇ ନେଲା । ପିଇିଆର ମୁହଁ ପୋଛି ଆରମ୍ଭରେ କହିଲା ‘ଇଏଡ ନିଆଁ ।’

‘ହଉ, ଚାଲ ଯିବା’ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ।

ଅନ୍ଧକାର ଗାଡ଼ ହୋଇ ଉଠିଆଏ । ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଭୂମିର ଏବଂ ଗଛର କଳା ଗଣ୍ଡି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଦେଖା ଯାଉ ନାଏ । ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପାହାଡ଼ ଉଠାଣିରେ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଠିଆ ରହିଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଭାବିଲେ ସେ ସିଗ୍ରେଟ୍ ପିଆ ଲୋକଟାକୁ ମଧ୍ୟ ଡୋକେ ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହା ଭାବି ସେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ ଡାକି ମଦ ଯାଚିଲେ ମାତ୍ର ସେ ଧନ୍ୟବାଦରେ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟାଖାନା କଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଭାବିଲେ ଏହି ସିଗ୍ରେଟ୍ ଡୋରମାନେ ମଦ ପିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ମୋ ବୋତଲରେ ମଦ ମଧ୍ୟ ବେଶୀ ନାହିଁ । ବୁଢ଼ାକୁ ଭେଟିବାରୁ, ମୁଁ ପୁଣି । ଏହା ପରେ ସେ ପୁଣି ବୁଢ଼ାର ପିଠି ଆପୁଡ଼େଇ ଉଠାଣି ଉଠିଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ତୁମକୁ ଦେଖି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ପୁଣି ବୋଧ କରୁଅଛି । ମନ ଖରାପ ଥିଲା ବେଳେ ତୁମକୁ ଦେଖିଲେ ମୁଁ ଆନନ୍ଦ ପାଇ ଥାଏ । ହଉ ଚାଲ ଯିବା ।”

‘ହଁ, ପାବୁଲୋ ପ୍ରାସାଦକୁ ଫେରିଯିବା ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ କହିଲେ । ଷ୍ଟେନ୍‌ଭାରେ ଏହା ଅଭ୍ୟୁତ ଶୁଭିଲା ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ସେହି ଭବ୍ବର ପ୍ରାସାଦ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ବୁଢ଼ା ମୁଣ୍ଡରେ ଖୁସିରେ ହାତ ଦେଇ କହିଲେ ‘ହଁ ସେହି ନଷ୍ଟ ଚମ୍ବର, ଗୁହା ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପଚାରିଲା ‘କି ଡିମ୍ବ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ‘ଥଟାରେ କହିଲି ନା । ଅଣ୍ଡା ନୁହେଁ, ଅନ୍ୟ ଲୋକ ପଚା ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପଚାରିଲା “ନଷ୍ଟ ହେଲେ କିପରି ?”

“ମୁଁ ଜାଣେ ନା । ବହୁ ପଡ଼ି ବୁଝ । ପିଲାବରୁ ପଚାରି ।’ ଏହା କହି ସେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଧରି କହିଲେ ‘ଶୁଣ ତୋତେ ଦେଖିପାରି ମୁଁ ପୁଣି

ହେଲି । ତୁ ଜାଣନା ଯେ ଏ ଦେଶରେ ଜଣକୁ କୌଣସି ଜାଗାରେ ଛାଡ଼ି ପୁଣି ତାକୁ ସେହିଠାରେ ପାଇବା କିପରି କଢ଼ କଥା ।’ ଏହା ଦେଶ ବରୁଦ କଥା ଏବଂ ଏଥିରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ବୁଢ଼ା ଉପରେ ତାଙ୍କର କି ଅଗାଧ ବିଶ୍ୱାସ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଖୁସି କିନ୍ତୁ ଫେରିଯିବାକୁ ବାହାରୁ-
ଅଛି ।”

ରବର୍ଟ୍, ଜର୍ଜାନ୍ ଆନନ୍ଦରେ କହିଲା ‘ହଁ ଯିବା ଉଚିତ ନୋହୁଲେ ଏଠାରେ ପଥର ପାଲଟି ଯାଇ ଥାଆନ୍ତୁ ।’

ସେଠାରେ ହାଲ ଚାଲି କଅଣ ବୋଲି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପଚାରିବାରୁ ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ସେଠାର ହାଲ ଝୁରୁ ଭଲ ବୋଲି ଜବାବ୍ ଦେଲେ ।

ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ମନ ଅନନ୍ଦରେ ଭରିଗଲା । ବିପ୍ଳବ ବାହନର ନେତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ଅନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କ୍ଷୁଦ୍ରତ ଦର୍ଶିଥାଏ । ନିଜର କୌଣସି ଗୋଟିଏ କଢ଼ର ସୈନ୍ୟ ଅସ୍ତତ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଜାଣିଲେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ସେହିପରି । ଦୁଇପାଖି ଯଦି ଶତ୍ରୁକୁ ଆଗୁଳି ରଖି ପାରନ୍ତି ତେବେ ତ କଥା ନାହିଁ । କିଏ ଏହା କରିବ ବୋଲି ସେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ପାଖିଭାଗ ଲମ୍ବାଇ ଦେଲେ ଶେଷକୁ ଦେଖା ଯିବ ଯେ ଶେଷକୁ ଜଣେ ଲୋକ ମୁଣ୍ଡରେ ସବୁ ବୋହ । ସେ ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲୋଡ଼ୁ ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏ ଲୋକଟା ଝୁବୁ ଭଲ । ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଲେ ଏହାକୁ କାମପାଖି ରଖି କରିଯିବ । ଯୁଦ୍ଧଟା ଝୁବୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲାଢ଼େଇ ହେବ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁକଥା ତୋତେ କହିବି ନାହିଁ, ମୁଁ ସବୁବେଳେ ମୋ ସୁବିଧା ମତେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ଅଗେନ୍‌କୋର୍ଟ ଠାରୁ ଅଳ୍ପଯାଏ ଯେତେ ଯେତେ ଯୁଦ୍ଧ ଦର୍ଶିଛି ସେଥିରେ କାହାର ଭୁଲ ହୋଇଅଛି । ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ ଗୋଟାଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଅଛି । ଏ ଯୁଦ୍ଧ ମୁଁ ଅଳ୍ପ କେତେଜଣ ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ଲୋକ ନେଇ ଚଳାଇବି ।”

ସେ ପୁଣି ଥରେ ଦୁହେଁ ପରଫେରକୁ ଭେଟି ପୁଣି ହେବା କଥା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଅନ୍ଧାରରେ ଉଠାଣି ଚଢ଼ିଲବେଳେ ପବନ ଫୁଟୁଥିଲା ବହୁଥିଲା । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଆଉ ଏକାକୀ ବୋଧ କଲି ନାହିଁ । କାଠରେ ଆସିଲବେଳରୁ ତାହାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଭାବ କଟି ଯାଇଥାଏ । କାଠରେ ତା ସହିତ ଥିବା କାରିଗର ଏବଂ ତାକୁ ଦେଖି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ କହିଛନ୍ତି ସବୁ ଠିକ୍ ଅଛି, ବିଦ୍ରୋହ ହେବାର କାରଣ ନାହିଁ । ମଦ ପିଇ ତାହାର ଶୈତ୍ୟ ଉଣା ପଡ଼ିଗଲା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଟରେ ଗୋଡ଼ ମଧ୍ୟ ଉଠୁଥିଲା ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ବାଟରେ ବେଣୀ ଚଳିପ୍ରଚଳ ନଥିଲା ବୋଲି ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲା ।
ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ସେକଥା ଛୁଉଣିରେ କରିବା ।” ଏହାଶୁଣି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ
ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟପଦ୍ମାଣତାରେ ଆନନ୍ଦବୋଧ କଲ ।

ଛୁଉଣିକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତାହାହିଁ ଥିଲା ବୁଦ୍ଧିମାନର
କାମ । ଉପସ୍ଥିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାହାହିଁ ଯଥାର୍ଥଥିଲା ବୋଲି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ।
ଏପରି ଘଟଣା ସ୍ଥେନ ଦେଶରେ ସୁଦୂରଭିତ୍ତ । ତୋଫାନରେ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ରହିବା ବହୁ
ବ୍ୟୟ ସଙ୍ଗେ ସମାନ । ଏଇଥିପାଇଁ ତ ଜର୍ମାନମାନେ ଆତ୍ମମଣକୁ ତୋଫାନ ବୋଲି
କହିଥାନ୍ତା । ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଏପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ନିଷ୍ଠ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ପାଇ ପାରିବି ।
ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋଟା ରହିବ କି ? ସମ୍ଭବ ରହିବ । ସେହିତ ମୋତେ ଏଠାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଆସିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥିଲା । ସେ ଭାରି ଏକଜିଦିଆ । ମୋତେ କେତେ ବସ୍ତୁ ସଜ୍ଜାନ
କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କଅଣ ଭରୁଥିବ କେଜାଣି । ସେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ
ସେକଥା ପଚାରିବାରୁ ସେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର କାରଣ ପଚାରିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ବଡ଼ କୌତୁହଳ; ସେହି କାରଣରୁ ପଚାରି
ଅଛି ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା “ମୁଁ ରାତି ଭେଜନ କଥା ଭାବୁଥିଲି ।”

“ତୁମକୁ ତେବେ ଭାରି ଭେଜ । ପିଲାଟୁ କିପରି ରାନ୍ଧେ ?” ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଏହାର
ଜବାବ ଦେଲାକୁ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ଲେକଟା ଦ୍ଵିତୀୟ କୁଲିଜ୍ । ମୋର ଧାରଣା ସେ
ତୋଫାନରେ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ିଯିବ ନାହିଁ ।”

ଉନିଜଣଯାକ ବରଫ ବୃଷ୍ଟି ଭିତରେ ଉଠାଣି ଚଢ଼ି ଛୁଉଣିକୁ ଗଲେ ।

ଶୋଡ଼ଣ ପରୀକ୍ଷକ

ବରଫ ଝଡ଼ ମାଡ଼ଖାଇ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପ୍ରଭୃତି ଧୂଆଁ ନିଆ ଗୁହାରିତରେ ପଶି ଅନେକାଂଶରେ ଉନ୍ନତ ଅନୁଭବ କଲେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପିଲର ନଜ ପାଖକୁ ଡାକି କହିଲା ଯେ ସୋଡ଼ୋ ସେଠାରେ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୋଡ଼ାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଅଛି ଏବଂ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ଖବର ରଖିନାହିଁ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଗୁହାରେ ପଶିଲବେଳେ ପାର୍ଲେକୁ ଦେଖିଥିଲେ ଏବଂ ପାର୍ଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ହସି ଦେଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାର୍ଲେ ଖାନା ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିଥିବାର ଦେଖି ହାତ ହଲାଇଲେ । ପାର୍ଲେ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ବରଫ ପଡ଼ୁଅଛି ।” ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ ।

ମେରିଆ କହିଲା “ତୁମ ଜୁଡ଼ା କାଡ଼ି, ମୁଁ ନେଇ ଚୁଲ୍ଲପାଖରେ ଶୁଖାଇ ଦେବି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “କିନ୍ତୁ ସାବଧାନ ଯେପରି ଜୁଡ଼ା ପୋଡ଼ି ନଯାଏ । ଏଠାରେ ମୁଁ ଖାଲି ଗୋଡ଼ରେ ଚଳନ୍ତୁ କର ପାରିବି ନାହିଁ ।” ଏହାପରେ ପିଲରକୁ ଚାହିଁ ପଚାରିଲେ “କଥା କଅଣ ? ସତ୍ତା ବସିଛି କି ? କୌଣସି ଜଗୁଆଳୀକୁ ପଠାଇ ଅଛ ତ ?”

“ଏହି ଝଡ଼ରେ ପଠାଇବି ?”

ସେ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ଶ୍ରୀ ଜଣ ଲୋକ କାନ୍ଦୁକୁ ଅଭିଜ୍ଞ ବସିଥିଲେ । ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ ଓ ଫର୍ଣ୍ଣିଣ୍ଡୋ ତା କୁରୁତାରୁ ତୁଆର ଝାଡ଼ୁଥିଲେ ଏବଂ ପାଇକମା ଗିଟାଉ ଫିଟାଉ ଗୋଡ଼କୁ ଗୁହା ଦୁଆର ବନ୍ଦରେ ଦସ୍ତୁଥିଲେ ।

ମେରଥା କହିଲେ “ମୁଁ ତୁମର କୁରୁତା ଖୋଲି ନେଉଅଛି । ସେଥିରେ ବରଫ ଚିରଳାଇବାକୁ ଦେବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ନଜେ କୁରୁତା ଖସାଇ ଦେଲେ, ପାଇକାମାରୁ ବରଫ ଝାଡ଼ି ପକାଇ ଜୁଆର ଫିଟା ଫିଟାଇଲେ ।

ସିଲର୍ କହିଲା “ଦେଖୁଛି ଏଠାରେ ଯବୁ ଜିନିଷ ତୁମେ ଓଦା କରି ପକାଇବ ।”

“ତୁ ତ ମୋତେ ଡାକିଲୁ ।”

“ହଁ, କିନ୍ତୁ ଦୁଆର ମୁହଁକୁ ଫେରିଯାଇ ବରଫ ଝାଡ଼ିବାପାଇଁ ତ ମୁଁ ଅଟକାଇ ନଥିଲି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଖାଲି ଗୋଡ଼ରେ ସେହି ମଇଲା ଘରେ ଠିଆ ହୋଇ କହିଲେ “ମୁଁ କ୍ଷମା ମାଗୁଛି । ମେରଥା ମୋ ପାଇଁ ହଲେ ମୋଜା ଖୋଜିଆଣିଲୁ ।”

ରୁଲ୍‌ରେ ଖଣ୍ଡେ କାଠ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଇ ସିଲର୍ କହିଲା “ପ୍ରଭୁ ଓ ଖାମିଲ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ଯେତେକ ସମୟ ରହିଅଛି ତହିଁର ସୁଯୋଗ ନେବାକୁ ହେବ ।” ମେରଥା ତାଲ ପଡ଼ୁଥିବା ଖବର ଦେଲାତୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ ଗୁରୁ ଫିଟାଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ଚାବଟା ପହଲି ବୋକରୁ ତାଲରେ ନ ଗଲିଲୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ବୋକରୁ ତାଲରେ ଲଗାଇବାକୁ କହିଲେ । ମେରଥା ବୋକରୁ ଫିଟାଇ ମୋଜା ହଲେ କାଢ଼ି ପୁଣି ତାଲ ପକାଇ ଦେଲା ଏବଂ ମୋଜା ଓ ଚାବି ଆଣି ତାଙ୍କୁ ଫେରାଇ କହିଲା ‘ଏଠି ବସି ମୋଜା ପିନ୍ଧ, ଗୋଡ଼କୁ ଘସି ନଅ ।’ ଜର୍ଜାନ୍ ହସିକରି କହିଲେ ‘ତୋ ମୁଣ୍ଡବାଳରେ ଘସି ଘସି ଶୁଖାଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ ?’ ସିଲର୍‌କୁ ଶୁଣାଇ ସେ ଏକଥା କହିଲେ ।

ସିଲର୍ କହିଲା “ମାଆଲୋ କି ଘୁସୁରୁ ବୁଝି, ପହଲେ ତଜା ଦେଖାଇଲେ ସତେ ଯେମିତି ଦୁର୍ଗାଧର । ନର୍ତ୍ତମାନ ପାଲଟିଗଲେ ପୁରା କୁତୁହଳ ସାଥୀନ । ମେରଥା ତାଙ୍କୁ କାଠ ଫାଳିଆରେ ପାହାରେ ଦେଲୁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ନାହିଁ, ମୁଁ ଖୁସିଥିବାରୁ ରହସ୍ୟ କରୁଥିଲି ।”

‘ତୁମେ ଖୁସି ?’

‘ହଁ । ସବୁ କଥା ଭଲଭାବରେ ଚାଲିଛି ।’

ମେରିଆ କହିଲା “ରବର୍ଟୋ, ବସିପଡ଼ି ଗୋଡ଼ ଶୁଖାଅ । ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ ପିଇବା ପାଣି ଆଣୁଅଛି । ଅଣ୍ଟା ଉଣା ହୋଇଯିବ ।”

ପିଲର କହିଲା ‘ତୁ କଅଣ ଗୁରୁକୁ ସେ ଲୋକଟାର ପାଦ କେବେ ଓଢ଼ା ହୋଇ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ମୁଁଙ୍କ ଚୁଆରପାତ ହୋଇ ନଥିଲା ?’

ମେରିଆ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ମେଣ୍ଟା ଚମ ଆଣି ତଳେ ଥୋଇ ଦେଇ କହିଲା ‘ତୁମ ଜୁଡ଼ା ଶୁଖିବାଯାଏ ଏହି ଚମ ଉପରେ ପାଦରଖ ।’

ଚମ ଖଣ୍ଡିକ ତଟକା ଶୁଖିଯାଏ ଏବଂ ତାହା କଷ୍ଟ କରାହୋଇ ନଥାଏ ବୋଲି ଜର୍ଜୀନ୍ ମୋଜାପିଟା ଗୋଡ଼ ତା ଉପରେ ରଖିବାରୁ ତାହା ପାର୍ଟାମେଣ୍ଟ କାଗଜ ପରି ମଡ଼ି ମଡ଼ି ହେଲା । ଚୁଲୁ ଲିଭୁ ଧୂଆଁ ହେଉଥିବାରୁ ପିଲାର ମେରିଆକୁ କାଠ ଦେଇ ଫୁଲି ଜଳାଇ ଦେବାକୁ କହିଲା ।

ମେରିଆ ଜବାବ ଦେଲା ‘ତୁ ନିଜେ ଜଳା, ମୁଁ ଯୋଡ଼େ । ଛୁଡ଼ି ଯାଇଥିବା ବୋତଲ ଖୋଜୁଅଛି ।’

‘ବୋତଲଟା ବନ୍ତା ପଛପଟେ ଅଛି । ଦେଖୁଛି ତୁ ଦୁଧିଆ ପିଲାଙ୍କ ପରି ତାଙ୍କର ଯନ୍ତ୍ର ନେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲୁଣି ।’ ପିଲାର କହିଲା ।

ମେରିଆ କହିଲା ‘ନା, ତା ନୁହେଁ, ଜଣେ ଲୋକ ଓଢ଼ା ହୋଇ ଥଣ୍ଡା ଭୋଗୁଥିଲେ ଯାହା କରିବା କଥା ମୁଁ ସେତିକି କରୁଅଛି । ସେ ପୁଣି ଏହିକ୍ଷଣି ପଦାରୁ ଆସିଛନ୍ତି ।’ ଏହାପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ବସିଥିବା ଜାଗାକୁ ବୋତଲଟା ଆଣି କହିଲା ‘ହେଇ ନଅ । ଆଜି ଦ୍ଵି ପ୍ରହର ପାଇଁ ଏହିମାତ୍ର ବୋତଲ । ବୋତଲଟି ଦ୍ଵାରା ସୁନ୍ଦର ଲାମ୍ପି ମଧ୍ୟ ଜଳାଇ ହେବ । ତୁମେ ଏହା କିପରି ଖାଇବ ରବର୍ଟୋ ।’ ସେ ବୋତଲଟିକୁ ପ୍ରଶଂସା ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ କହିଲେ ଯେ ‘ଇଂରେଜ ସମ୍ବେଧନଟା କଅଣ ବଦଳିଗଲା ?’

ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ ମେରିଆ କହିଲା ‘ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଗରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ରବର୍ଟୋ ବୋଲି ଡାକିଆସି । ହଁ, ତୁମେ ଏହା କିପରି ପିଇବ ?’

ପାବ୍ଲୋ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ପ୍ରତି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଚିତ୍କାର କହିଲା ‘ହଁ, ରବଟ୍ କିଆଁ ଲଡ଼ି ରବଟ୍ କି, ବେମିତି ପିଇବ ?’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ତୁ କଅଣ କିନ୍ତୁ ଚାହୁଁ ?’

ପାବ୍ଲୋ ମୁଣ୍ଡଟି ଛାଡ଼ି ନାହିଁ କରି କହିଲା ‘ମୁଁ ତ ମଦ ପିଇ ପିଇ ମାତାଲ ହୋଇ ଗଲିଣି ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଖେନ ଗାଆଁରେ କହିଲେ ‘ତେବେ ସୁର ଦେବତା ପାଖକୁ ଯାଆ ।’

“ସେ କିଏ ?” ପାବ୍ଲୋ ପଚାରିଲା ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ତୋର ଜଣେ ସାଥୀ ।’

ପାବ୍ଲୋ ଭାରି ଗାଳାରେ କହିଲା ‘ଏହି ପର୍ବତରେ ମୁଁ ତ କେବେ ତାଙ୍କ ନାମ ଶୁଣି ନାହିଁ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ମେଣ୍ଟିଆକୁ କହିଲେ ‘ଆଜି ସେଲ୍‌ମୋକୁ ଏକ ପିଆଲ ଦେ । ସେ ହେମାଲ ଭେରିଅଛି ।’ ସେ ଶୁଣିଲା ମୋଜା ହଲେ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ । ପିଆଲାରେ ମଦ ଓ ପାଣି ଖୁବ୍ ପରିଷ୍କାର ଏବଂ ସାମାନ୍ୟ ଉତ୍ତେଜନା ବୋଧହେଲା ।

କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସେହି ଅଭ୍ୟୁତ ସୁରାସାର ପିଇଲେ ପେଟ ଭିତର ଯେପରି ମୋଡ଼ି ହୁଏ ସେପରି ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲେ ସୁରାସାର ସମାନ କିଛି ହୋଇ ନପାରେ । ଏ ଜାଗାରେ ହୁଇସି ମଦ ଫୁଲ । ତାହା କେବଳ ଖେନର ଲଗାଣାରେ ସୁଲଭ । ସୋଡ଼େ । ତାଙ୍କ ଭଳି ବିଶ୍ୱାସୀକାରୀଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ଆସି ହୁଇସି ବୋତଲଟିଏ ଆଣି ଏଠାରେ ଗୁଡ଼ିଆବା ଖୁବ୍ ବନ୍ଧୁର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । ଏହା ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ହେଇ ନପାରେ । ତାହା ହୋଇଥିଲେ ବୋତଲ ଗୁଡ଼ି ନଯାଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବସି ପିଇବା କଥା । ଅନ୍ତତଃ ଫରସୀମାନେ ଏହାକୁ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ବଳ ପଡ଼ିଲେ ଅନ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷ ପାଇଁ ସାଇତା ରଖି ଦିଅନ୍ତି । ଏପରି କରିବାର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ସେ ଭାବିଛନ୍ତି ଆମେ ଏହାକୁ ଖୁବ୍ ପସନ୍ଦ କରିବୁ କାରଣ ଆମେ ଏମିତି ଏକ ଜାଗାରେ ଏମିତି ଏକ କାମରେ ଲିପ୍ତ ଯେ ଅନ୍ୟ କଥା ଭାବିବାର ଅବସର ନାହିଁ । ଏହାକୁ ହେଉଛି ଖେନ ଦେଖିଯୁ ପ୍ରଥା । ଏଥିରୁ ନବୀଗତଙ୍କ ପ୍ରତି ତାହାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ସଦୃଶ ଓ ସ୍ନେହ ପରିଚ୍ଛୁଟି । ନାନାପ୍ରକାର ଖେନସ୍ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ତଥାପି ହୁଇସି ଆଣିଦେବା ଅତି ତମକାର ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ପଚାରିଲେ “କେମିତି ଲାଗୁଛି ?” ବୁଢ଼ା ଚୁଲ୍‌ମୁଣ୍ଡରେ ତାହାର ବଶାଳ ହାତରେ ପିଆଲା ଧରି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ହସୁଥାଏ ।

“ଭଲ ନୁହେଁ ?” ସେ ପୁଣି ପଚାରିଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ଟୋଙ୍କା ଏଥିରେ ପାଣି ମିଶାଇ ଦେଇଅଛି ।”

ମେରିଆ କହିଲା “ହଁ ତ । ରବର୍ଟ୍‌ସି ଯେମିତି ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । କାହିଁକି ତୁ କଅଣ ଭଲ ଭାବରେ ପିଇ ?”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ନା, ନା ସେପରି କିଛି ନୁହେଁ । ତେବେ ମୁଁ ଚାହେଁ ପିଇ ପିଇ ପେଟ ଭିତର ଜଳ ଉଠିବ ।”

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ହଉ, ପାଣି ମିଶା ମୋତେ ଦେ । ଆଉ ଅମିଶାରୁ କିଛି ତାକୁ ଦେ । ତା ପେଟ ଜଳୁ ।’

ସେ ଉକ୍ତ ପିଆଲାର ମଦକୁ ନିଜ ପାତ୍ରରେ ଢାଳି ନେଇ ଖାଲି ପିଆଲା ମେରିଆକୁ ଦେବାରୁ ମେରିଆ ବୋତଲରୁ ଫୁଇସି ସେଥିରେ ଦେଲା । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଆରାମରେ ମୁଣ୍ଡ ପଛକୁ ନୁଆଁଇ ତାହା ନିଜ ଡାହାଣ ହାତରେ ଢାଳିଦେଲା । ମେରିଆ ବୋତଲ ଧରି ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ବୁଢ଼ାର ଆଖି ପୋଡ଼ି ପାଣି ବାହାର ଆସିଲା । କହିଲା ‘ଏହାହିଁ ଦରକାର ।’ ଏହାପରେ ଓଠ ଚୁଟିଲା ।

ମେରିଆ ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି ସେ ଖାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କି ନୁହେଁ ବୋଲି ପଚାରିଲା । ଫୁଇସି ବୋତଲ ତା’ ହାତରେ ଥାଏ । ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗଲାଣି କି ନାହିଁ ବୋଲି ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ପ୍ରଶ୍ନ କଲାକୁ କହିଲା “ସେତେବେଳେ ଇଚ୍ଛା ଖାଇପାର ।”

ଅନ୍ୟମାନେ ଖାଇ ସାରିଲେଣି କି ନାହିଁ ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ କହିଲା “ମୁଁ, ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଓ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଖାଇ ନେଲେଣି ।”

‘ହଉ ତେବେ, ଆମକୁ ପରସ୍ତ । ତୁ ନିଜେ ?’ ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।

‘ମୁଁ ପରେ ପିଲାଟି ପହଞ୍ଚି ଖାଇବି ।’

‘ଆମ ଘାଟାରେ ଖା ।’

‘ନା, ସେଟା ଭଲ ଦର୍ଶିବ ନାହିଁ ।’

‘ନାହିଁ, ଆ, ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଖାଇବୁ । ଆମ ଦେଶରେ ସ୍ଥାମୀ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଗରୁ ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।’

‘ସେଟା ତୁମର ଦେଶ । ଏଠାରେ ପରେ ଖାଇବା ଭଲ ।’

ପାବ୍ଲୋ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି କହିଲା ‘ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଖା, ପି, ଶୋ, ମର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦେଶ ପ୍ରଥା ଅନୁସରଣ କର ।’

ଲୋକଟା ସାମନାରେ ଠିଆ ହୋଇ ରବଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ ପଚାରିଲେ “ତୋତେ କଅଣ ନିଶା ଘାରିଲାଣି ?” ସେହି ଅପରାଧକୁ ଲୋକ ମନ ଖୁସିରେ ଗ୍ରହଣ ପଚାରିଲା ‘ତୁମ ଦେଶ କେଉଁଠି ? ଇଂରେଜ ଯେଉଁଠାରେ ମାଇପେ ମିଶିପେକ୍ସ ସଙ୍ଗେ ଏକାଠି ଖାଆନ୍ତି ।’

‘ମାର୍କିନ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରର ମହାନା ରାଜ୍ୟରେ ।’

‘ସେଠି କଅଣ ପୁରୁଷ ଲୋକ ମହଲାଙ୍କ ପରି ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧନ୍ତି ?’

‘ନା । ସେପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ବଚ୍ଛାତ୍ରରେ ।’

‘କିନ୍ତୁ ଶୁଣ ଇଂରେଜ, ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧିବ—’

ରବଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ପିନ୍ଧେ ନାହିଁ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହି ଲାଗିଲା ‘ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧ, ତା ତଳେ କଅଣ ପିନ୍ଧ ?’

ରବଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ସ୍ବଚ୍ଛାତ୍ରବାସୀମାନେ କଅଣ ପିନ୍ଧନ୍ତି ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ମୁଁ ତାହା ବିଚିତ୍ର ମନେ ଭରିଥାଏ ।”

ଏସ୍‌କୋସେସ୍ ମାନେ ନୁହନ୍ତି । ତାଙ୍କ କଥା କିଏ ପଚାରେ । ଏମିତି ଗୋଟାଏ ବିଚଳ ନାମରୁ ବା କଅଣ ଯାଏ ଆସେ । ମୁଁ ତାହା ଖାତର କରେ ନାହିଁ । ମୁଁ ପଚାରିବୁ, ଇଂରେଜ, ଗାଉନ୍ ତଳେ ତୁମ ଦେଶରେ କଅଣ ପିନ୍ଧି ଆଆନ୍ତି ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ପରା ତୋତେ ଦୁଇଥର କହି ସାରିଲି ଯେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧୁ ନାହିଁ । ମାତାଲ ହୋଇ କିମ୍ବା ରହସ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ପିନ୍ଧି ନଥାଉ ।”

ପାବଲୋର ଏକା ପ୍ରଶ୍ନ ଯେ ଗାଉନତଳେ କଅଣ ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଏକଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ସୈନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧି ଥିବାର ଫଟୋ ସେ ଦେଖି ଅଛନ୍ତି । ସର୍କସରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ସେ କଅଣ ପିନ୍ଧନ୍ତି ସେ କଥା କହିବାକୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌କୁ ଯିଦ୍ କଲ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଚିଡ଼ିଯାଇ କହିଲେ ‘ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଗଣ୍ଡି ।’

ଏ କଥାରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଓ ଅନ୍ୟ ଶ୍ରୋତାମାନେ ହସି ପକାଇଲେ । କେବଳ ମାତ୍ର ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଛଡ଼ା । ଏମିତିକା ଅଶ୍ରୁମଳ କଥା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ କହିବା ତାକୁ ବଡ଼ ଖରାପ ଲାଗିଲା ।

ପାବଲୋ କହିଲା “ତାହା ସାଧାରଣ ଘାତ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଭରୁଛୁ, ସେଥିରୁ ବହୁତ ଗୁଡ଼ାଏ ଥିଲେ ତୁମେ ଆଉ ଗାଉନ୍ ପିନ୍ଧନ୍ତି ନାହିଁ ।”

ଝଣ୍ଡି ଆନାକା ପ୍ରିମିଟିଭୋ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ସେ ନିଶାରେ ତୁରୁ ଅଛନ୍ତି । ଆଉ ତାକୁ କଥା କହିବାକୁ ଦିଅନାହିଁ । ବରଂ କହିଲ ଦେଖି ତୁମ ଦେଶରେ କି-କି ଫସଲ ଝୁଏ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ‘ଗୋରୁ ଛେଲି, ମେଣ୍ଟା, ପ୍ରଭୃତି ପଶୁ ଏବଂ ଗହମ, ସିମ ଓ ବଟ୍ ପ୍ରଭୃତି ଶସ୍ୟ ।

ତନିହେଁ ଯାକ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଲଗାଲଗି ହୋଇ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ବସିଲେ । କେବଳ ପାବଲୋ ମଦ ବେଲ ନିକଟରେ ଟିକିଏ ଛୁଡ଼ିକରି ବସିଥିଲା । ଗତ ରାତି ପର ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ମାଂସ ସିଝ ଖାଇବାକୁ ମିଳିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଗୋ-ଗ୍ରାସରେ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପ୍ରିମିଟିଭୋ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଭଦ୍ର ଭାବରେ ପଚାରିଲା “ତୁମ ଦେଶରେ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ମଧ୍ୟ ଥିବ ?” ପାବଲୋର ମାତାଲମିରେ ସେ ବିବ୍ରତ ବୋଧ କରୁଥିଲା ।

‘ହଁ, ବହୁତ ଉଚ୍ଚ ପର୍ବତମାନ ଅଛି ।’

‘ତରଫୁର ?’

‘ତମକାରତରଫୁର ବଣରେ ଅଛି । ତାକୁ ସରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାନ୍ତି । ଶ୍ରୀତହିନେ ପଶୁମାନେ ପାହାଡ଼ ତଳେ ଚରନ୍ତି ।’

‘ସେଠା ଜମିର ମାଲିକ ରୁଷିମାନେ ତ ?’

ଅଧିକାଂଶ ଜମି ହେଉଛି ଗୁମାସ୍ତାନଙ୍କର । ପ୍ରଥମେ ସବୁ ଜମି ସରକାରଙ୍କର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯେ କେହି ଲୋକ ସେଠାରେ ବସ ବାସ କରି ଓ ଉଦ୍ଧୃତ ଉନ୍ନତ କରିବ ବୋଲି ଚୁକ୍ତି କରି ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଦେଢ଼ଶ ମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମି ନେଇ ପାରେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା “ଇସ୍ପେକ୍ଟ ଏକ ଗୁମ୍ଫା ଜମି ସଂସ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏହା କିପରି ହେଇପାରିଲା କୁହତ ?”

ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ ତାଙ୍କ ଦେଶର ଥାନା ପାହୁ ପ୍ରଭୃତି ଜମିର ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ । “ସେ ନିଜେ ଏହାକୁ କୃଷି ସଂସ୍କାର ବୋଲି ଭାବ ନଥିଲେ ।

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା “ଏହାତ ଅତି ତମକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ତେବେତ ତୁମ ଦେଶରେ ସାମ୍ୟବାଦ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଅଛି ।”

“ନା । ତାହା କେବଳ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନରେ ହିଁ ସମ୍ଭବ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ମୋ ମତରେ ସବୁ ବିଷୟ ସାଧାରଣ ତନ୍ତ୍ର ଅଧୀନରେ ସମ୍ଭବ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।”

ତୁମ ଦେଶରେ ଭୂସ୍ୱାମୀ ଅଛନ୍ତି ? ଆଣ୍ଡ୍ରେଜ ପଚାରିଲା ।

“ବହୁତ ।”

“ତେବେତ ବହୁତ ବେଆଇନ କାମ ଚାଲୁଥିବ ?

“ବହୁତ ।”

“ତୁମେ ତାକୁ ଦୂର କରିବ ?”

“ଆମେତ ବାରିମ୍ବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛୁ । ତଥାପି ଅନେକ ରହି ଯାଇଛି ।”

“କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବଡ଼ ଯମିଦାରୀ ନାହିଁ । ଯାହାକୁ ଶେଷକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେବା ଦରକାର ପଡ଼ି ପାରେ ?”

“ହଁ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଅନେକଙ୍କର ଅଭିମତ ଯେ ଖଜଣା ହାର ଯୋଗୁଁ ତାହା ବଳେ ଭାଙ୍ଗିଯିବ ।”

“କିପରି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ବେଲରେ ପୋଛୁ ପୋଛୁ ତାଙ୍କୁ ଆୟୁ କର ଏବଂ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ କର କିପରି ଲାଗୁ ହୁଏ ତାହା ବୁଝାଇ ଦେଇ କହିଲେ, “କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଜମିଦାରୀ ସବୁ ରହି ଯାଇଅଛି । ଏହା ଛଡ଼ା ଜମି ଉପରେ ଭୁଲଜ୍ଞ ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ।”

‘ବଡ଼ ବଡ଼ ଜମିଦାରମାନେ ଏବଂ ଧନୀ ଲୋକମାନେ ଏପରି ଖଜଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିପ୍ଳବ କରିବେ । ଏଭଳି ଖଜଣା ବିପ୍ଳବାତ୍ମକ ବୋଲି ମୁଁ ଭାବୁଛି । ନିଜ ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ବ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ସରକାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ରୋହ କରିବେ । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ଆମର ଏଠାରେ ଯେମିତି କରି ଅଛନ୍ତି ।’ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା ।

‘ଏହା ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ।’

‘ତେବେ ତ ଆମଭଳି ତୁମେ ମଧ୍ୟ ତୁମ ସରକାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼ିବ ।’

‘ହଁ, ଆମକୁ ଲଢ଼ିବାକୁ ହେବ ।’

‘କିନ୍ତୁ ତୁମ ଦେଶରେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ବେଶୀ ନାହାନ୍ତି ?’

‘ଅନେକ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ନିଜକୁ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ବୋଲି ଜାଣି ନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ସମୟ ଆସିଲେ ତାହା ଜାଣି ପାରିବେ ।’

‘କିନ୍ତୁ ବିଦ୍ରୋହ ନ କରିବା ଯାଏ ତୁମେତ ତାଙ୍କୁ ମାର ପାରିବ ନାହିଁ ?’

‘ନା, ଆମେ ତାଙ୍କୁ ମାର ପାରିବୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆନ୍ଦୋଳନେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଇପାରୁ । ସେମାନେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟବାଦକୁ ଭୟ କରି ତାହା ସହିତ ଲଢ଼ିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବେ” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ଆଣ୍ଡ୍ରିଜ୍ ପୁଣି ପଚାରିଲା “କେଉଁ ଦେଶରେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ନାହାନ୍ତି ଜାଣ ?”

“କେଉଁ ?”

ଆଣ୍ଡ୍ରିଜ୍ ହସି ହସି ଜବାବ ଦେଲା “ପାର୍ଲମେଣ୍ଟ ସହରରେ ।”

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ପଚାରିଲା “ପାର୍ଲମେଣ୍ଟ ଛାମରେ କଅଣ ଘଟିଥିଲା ଜାଣ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ହେ ସେ ତାହା ପିଲର ଠାରୁ ଶୁଣି ଅଛନ୍ତି ।”

ପାବ୍ଲୋ ଭାରି ଗାଳିରେ କହିଲା “ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟା ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଦେଖିପାରି ନଥିଲା କାରଣ ସେ ଶିଶୁକପାଖେ ଚଉକିରୁ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତୁମକୁ ସବୁ କଥା କହିପାରି ନଥିବ ।”

ପିଲାଟି କହିଲା “ହଉ, ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ସବୁ କଥା ଜାଣେ ନାହିଁ, ତେବେ ତୁ ତାଙ୍କୁ ସବୁ କଥା କହି ଦେ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ନା, ମୁଁ ସେକଥା କାହାକୁ କେଭେ କହି ନାହିଁ ।”

ପିଲାଟି ଜବାବ ଦେଲା “କହିନାହିଁ କିମ୍ବା କହିବୁ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ସେ ଘଟଣା ପାଇଁ ଅନୁତାପ କରୁଅଛୁ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ନା, ଏକଥା ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ । ଯଦି ମୋପରି ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ମାନଙ୍କୁ ମାରି ପକାଇଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଅଜି ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲି ନଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଯାହା ଘଟିଯାଇଛି ତହିଁର ପୁନରାବୃତ୍ତନ ସ୍ୱପ୍ନ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ ।”

ପ୍ରିମିଟିଭୋ “ତୁ କଅଣ ନିଜ ରାଜନୀତି ବଦଳାଇବାକୁ ଯାଉଛୁ ? ନତୁବା ଏପରି କହିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କଅଣ ?”

“ପାବ୍ଲୋ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଯେ ସେ ତାର ରାଜନୀତିକ ମତ ବଦଳାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ କାମଟା ଅତି ଜଘନ୍ୟଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସେ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଗୋଟାଏ ରାଷ୍ଟ୍ର ।”

ପିଲାଟି କହିଲା “ଆଉ ଏବେ ହୋଇଅଛି ମଦୁଆ ।”

“ହଁ, ତୋ ଅନୁମତି ନେଇ ।” ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ।

ପିଲାଟି କହିଲା “ତୁ ସେହି ରାଷ୍ଟ୍ର ଥିଲାବେଳେ ମୁଁ ତୋତେ ଅଧିକ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲି । ମଦୁଆ ହେଲେ ମଣିଷଙ୍କର କଥା ଯଜ୍ଞ । ଗ୍ରେଟି ନ କଲାବେଳେ ଗ୍ରେଟି ମଧ୍ୟ ଏହି ଶ୍ରେଣୀର । ଅନ୍ୟଠାରୁ ଧମକ ଦେଇ ପଛସା ଖାଇବା ଲୋକ ନିଜ ଘରେ ସେପରି କରି ନଥାଏ । ହତ୍ୟାକାରୀ ନିଜ ଘରେ ହାତ ଧୋଇ ସାଫ୍ତ ରହିପାରେ । କିନ୍ତୁ ମଦୁଆ ଅତି ଦୃଶ୍ୟ । ସେ ନିଜ ରକ୍ତ ବାନ୍ଧିରେ ଜୁଡ଼ୁବୁଡ଼ୁ ହୋଇ ନିଜ ଶରୀରକୁ ମଦରେ ମିଳାଇ ଦେଇଥାଏ ।”

ପାବ୍ଲୋ ଧୀର ଭାବରେ କହିଲା “ତୁ ତ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ; ତୁ କିଛି ବୁଝି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ମଦ ପିଇ ମାତାଲ କିନ୍ତୁ ପୁଣି ରହିପାରନ୍ତି । କେବଳ ମାତ୍ର ସେ

ଲୋକ ହତ୍ୟାର ଚିନ୍ତା ମୋତେ ବମର୍ଷ କରି ପକାଇଛି । ମୁଁ ମର୍ମାନ୍ତକ ଦୁଃଖ ବୋଧ କରୁଅଛି ।”

ପିଲାଟ୍ କହିଲା “ଦରୁତିଲୋ ସୋର୍ଡ଼ୋ ଆଣିଥିବା ଦରବରୁ କିଛି । ତା’ ବିମର୍ଷଭାବ ବଢ଼ି ଯାଉଛି । କିଛି ପିଇ ନେଇ ଗୁଜା ହୋଇଉଠୁ ।”

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ଯଦି ଶକ୍ତି ଆଆନ୍ତା ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଜାଆଇ ଦିଅନ୍ତି ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ବିରକ୍ତରେ କହି ଉଠିଲା ‘ଏ ଜାଗାଟା କଅଣ ପାଲଟିଲା କି ? ଭେଇପ ଉଠୁନ ଯାଉନାହିଁ ।’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ମୁଁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ସଭୁକୁ ବଞ୍ଚାଇ ଦିଅନ୍ତି ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଚିଲେଇ କରି କହିଲା ‘ଗାତପଣା, ମୁହଁ ବନ୍ଦକର ନଚେତ୍ ଏଠାରୁ ବାହାର ଯା । ତୁ ଯାହାକୁ ମାରିଥିଲୁ ସେଗୁଡ଼ା ଥିଲେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ।’

‘କହିଲି ତ, ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ର’ ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ।

ପିଲାଟ୍ କହିଲା, ‘ତେବେ ତୁ ପାଣିରେ ଗୁଲିରୁ । ମୋ ଜୀବନରେ ତୋଭଲି ମଣିଷ ଦେଖି ନାହିଁ । ଗତ କାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୋର କିଛି ହେଲେ ମନୁଷ୍ୟତ୍ବ ଥିଲା । ଆଜି ଆଉ ଅଣୁମାସ ନାହିଁ । ତଥାପି ତୋ ଦୁଃଖରେ ତୁ ସୁଖ ବୋଧକରୁ ।’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା “ଉଚିତଥିଲା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି ଦେବାକୁ ନରୁବା କାହାକୁ ନୁହେଁ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ଇଂରେଜ, ତୁମେ ତା କଥାରେ କଣ୍ଠିପାତ କର ନାହିଁ । ସେ ମାତାଲ । ତୁମେ ଷ୍ଟେନକୁ କିପରି ଆସିଲି ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “୧୨ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଏ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବାକୁ ଓ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ମୁଁ ଆସିଥିଲି । ମୁଁ ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଷ୍ଟେନ୍ ଭାଷାର ଶିକ୍ଷକତା କରିଥାଏ ।”

ପ୍ରିମିଟିଭେ କହି ଉଠିଲା ‘ହଁ, ହଁ, ତୁମ ଚେହେରା ଅଧ୍ୟାପକ ଚେହେରା ପରି ଦିଶୁଛି ।’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଦାଢ଼ି ନାହିଁ ଦେଖିନିଅ ।’

‘ତୁମେ କଅଣ ସତକୁ ସତ ଅଧ୍ୟାପକ ?’

‘ନା ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ।’

‘କିନ୍ତୁ ତୁମେ ତ ଶିକ୍ଷାଦାତା ।’

‘ହଁ ।’

ଅଶ୍ରୁଜ ପଚାରିଲା “ଝେନ ଭାଷା ପଢ଼ାଅ କାହିଁକି, ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଇଂରେଜ, ସେତେବେଳେ ଇଂରାଜୀ ପଢ଼ାଇବା ଅଧିକ ସହଜ ।”

‘ସେ ତ ତୁମ ମୋ ପରି ଝେନ ଭାଷା କହନ୍ତି, ଅତଏବ ଝେନ ଭାଷା କାହିଁକି ନ ପଢ଼ାଇବେ ।’ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ।

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘ବିଦେଶୀ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ଧୂଷ୍ଟତା । ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ତୁମ ଅସମ୍ମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକଥା କହୁନାହିଁ ଲର୍ଜ ରବର୍ଟ୍ସ !’

ପାବ୍‌ଲୋ ମନେ ମନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ କହିଲା ‘ସେ ଜଣେ ନକଲି ଅଧ୍ୟାପକ । ତାଙ୍କର ଦାଢ଼ି ନାହିଁ ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ଇଂରେଜୀ ଭଲ ଜାଣ । ଇଂରେଜୀ ପଢ଼ାଇବା ତୁମ ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ସହଜ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଭଲ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା କି ?’

ପିଲାର୍-ବାୟା ଦେଇ କହିଲା ‘ସେ ତ ଝେନର ଲୋକଙ୍କୁ ପଢ଼ାନ୍ତି ନାହିଁ ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଏକଥା ଶୁଣି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲା ।

ପିଲାର୍ କହିଲା ଆରେ ରଥ, ମୋ କଥା ଆଗେ ସବୁ । ସେ ଉତ୍ତର ଆମେରିକାର ଲୋକଙ୍କୁ ଝେନ୍ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଆନ୍ତି ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପଚାରିଲା ‘ଉତ୍ତର ଆମେରିକାର ଲୋକେ କଅଣ ଝେନ୍ ଭାଷାରେ କଥା କହି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ? ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାରେ ତ କହି ଥାଆନ୍ତି ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ତୋ ମୁଣ୍ଡରେ କଅଣ ଅଛି କି ? ସେ ଉତ୍ତର ଆମେରିକାର ଇଂରେଜୀ ଭାଷାବାସୀଙ୍କୁ ଝେନ୍ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଆନ୍ତି ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ମୁଁ ବରାବର କହିବି ଯେ ଇଂରେଜୀ ପଢ଼ାଇବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଅଧିକ ସହଜ ।’

ପିଲାଟି ଆଶା ଗୁଡ଼ି ଦେଇ ପଚାରିଲା ‘ସେ ଖେଳ ଗାଆଁରେ କଥା କହିବା ତୁ କଅଣ ଶୁଣି ନାହିଁ ?’

‘ହଁ, ଶୁଣିଛି ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଉଚ୍ଚାରଣ ଟିକିଏ ଭିନ୍ନ ।’

‘କେଉଁଠିକାର ଉଚ୍ଚାରଣ ?’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ।

‘ଏକ୍ସି ମାଦୁରାର ଟାଣ ରୂପ କଥାରେ ।’ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଅନାନ୍ତରକ ଗାଁରେ କହିଲା ।

ପିଲାଟି କହିଲା “ଆଉ ହବାକଥା ନୁହେଁ । ସେ ଲୋକଗୁଡ଼ିକ କଅଣ ମ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ, ମୁଁ ସେଠାରୁ ସଲଖେ ଏଠାକୁ ଆସିଅଛି ।’

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ତାକୁ ସେକଥା ଭଲ ଜଣା । ହଜିରେ ବୁଢ଼ା ଖୁଣ୍ଟ, ପେଟ ପୁରାଇ ଖାଇଛୁ କି ନାହିଁ କହିଲୁ ?’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲା “ପ୍ରଭୁର ଖାଦ୍ୟ ଥିଲେ ମୁଁ ଆହୁର ଖାଇ ଥାଆନ୍ତି ।”

ତେବେ ଲର୍ଡ ରବର୍ଟୋ, ‘ମୁଁ ରୂପ ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି କିନ୍ତୁ ବୋଲି ଭାବିବା ନାହିଁ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ସରଳଭାବରେ କହିଲା ‘ପୁଣି ସେହି ସାମନ୍ତବାଦ । ଜଣେ ସାଥୀକୁ ସାଆନ୍ତି ବନାଇବା ପାଇଁ କଅଣ ଆମେ ଏହି ବିଦ୍ରୋହ କରିଅଛୁ ?’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲା “ବିଦ୍ରୋହ କରାଯାଇଛି ଏଇଥିପାଇଁ ଯେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ସାଆନ୍ତି । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଅଧୀନରେ ଏହାହିଁ ଘଟିବ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ପୁଣି ସେହି ଦୁଧିଆ କଥା, ହେଲେ କଲା ଦୁଧ ।”

‘ମୁଁ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଭାବୁଛି ଲର୍ଡ ରବର୍ଟୋ, ଇଂରେଜ ପଢ଼ାଇଲେ ସହଜ ଓ ସୁନ୍ଦର ହେବ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ତାଙ୍କର ଦାଢ଼ି ନାହିଁ, ସେ ନକଲି ଅଧ୍ୟାପକ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତାଙ୍କର ୩ ଦିନିଆ ବୁଢ଼ିରେ ହାତ ମାରି କହିଲେ ‘ଦାଢ଼ି ନାହିଁ କଅଣ କହୁଛୁ, ତେବେ ଏପରି କଅଣ ?’

ପାବ୍ଲୋ ମନଟା ଆମୋଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ସେ କହିଲା, ‘ସେଗୁଡ଼ା ପୁଣି ଦାଢ଼ି । ତୁମେ ନକଲି ଅଧ୍ୟାପକ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଚିଡ଼ିଯାଇ କହିଲା “ତୋ ବଡ଼ା ଭିତରେ ଧୂଳିପତ୍ତୁ । ଆଡ଼ିଡ଼ାଟାକୁ ତୁମେ ପଞ୍ଚାଏ ପାଗଲାଖାନାରେ ପରିଣତ କଲଣି ।”

ପାବ୍ଲୋ ତାକୁ ଜବାବ ଦେଲା “ତୁ ମଦ ପିଇବା ଦରକାର । ମୁଁ ଏଠାରେ ଯବୁ କିଛି ସାଧାରଣ ଫେଟୁଅଛି କେବଳ ମାତ୍ର ଲର୍ଡ଼ରବର୍ଡ଼ୋଙ୍କ ଦାଢ଼ି ନ ଥିବାଟା ମୋତେ ଅସାଧାରଣ ମନେ ହୁଏ ।”

ମେରିଆ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନଙ୍କ ଗାଲରେ ହାତ ବୁଲାଇ ପାବ୍ଲୋକୁ କହିଲା “ହଁ ଦାଢ଼ି ଅଛି ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ହଁ, ତୋର ଜାଣିବା କଥା ।” ଏହା ଶୁଣି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ ତା ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ଭାବିଲେ ଲେକଟା—ପୁରୁ ମାତାଲ ହୋଇନାହିଁ । ତା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଉଚିତ ହେବ । ସେ ସେହି ଉପାଦେୟ କେତେକାଳ ଚାଲିବ ବୋଲି ପାବ୍ଲୋର ମତାମତ ଲେଖିଲେ ।

ପାବ୍ଲୋ ଜବାବ ଦେଲାଯେ ସେ ତାଙ୍କର ସମ୍ବାଦରକ୍ଷକ ନୁହେଁ । ସମ୍ବାଦ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନାନ ପକ୍ଷରୁ ପୂର୍ବିକା ବାହାରେ; ସେଟା ପଢ଼ି ଜାଣିବାକୁ କିମ୍ବା ପିଲରକୁ ପଚାରିବାକୁ ସେ ବିଦ୍ରୁପ କରି କହିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ କହିଲେ “ନା ମୁଁ ତୋତେ ପଚାରିବୁଅଛି ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ମୁଁ ତୋର ଧାର ଧାରେ ନାହିଁ କି ତୋ ବାଡ଼ିତଲ ରଜତ ନୁହେଁ । ତୁ, ସେ ମାଇକିନିଆ ଅଉଁ ସେ ଟୋକି ଗାତକୁ ଯାଅନ୍ତୁ ।”

ପ୍ରିମିଟିଭୋ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ସେଟା ମାତାଲ, ତା କଥା ଧର ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ କହିଲେ ‘ସେ ସେପରି ମାତାଲ ବୋଲି ମୁଁ ଭାବୁ ନାହିଁ ।’

ମେରିଆ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ଜର୍ଡ଼ାନଙ୍କ ପଛରେ । ଜର୍ଡ଼ାନ ଦେଖିଲେ ଯେ ପାବ୍ଲୋ ବରହା ଭଳି ସାନ ସାନ ଆଖି କରି ମେରିଆ ମୁଣ୍ଡକୁ ଚାହିଁଅଛି । ସେ ମନେମନେ ଭାବିଲେ ଯେ ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏଠା ପୁରୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ସେ ବହୁତ ମଣିଷ

ମାରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଥିଲେ, ତାଙ୍କ ଭିତରେ କିଛି କଥା ସାଧାରଣ ନଥିଲା କିମ୍ବା କେହି ଚୋର, ଡାକ୍ତା, ଖୁଣ୍ଟି ପ୍ରକୃତର ନଥିଲେ । ପାବ୍ଲୋ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖିବାକୁ ଭଲ ନୁହେଁ ।

ସେ ପାବ୍ଲୋକୁ କହିଲେ “ତୁ ମଦ ପିଇପାରୁ କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ମାତାଳ, ଏହା ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁନାହିଁ ।”

“ହଁ ମୋତେ ନିଶା ଲାଗିଛି । ମଦ ପିଇବା ବଡ଼କଥା ନୁହେଁ, ମାତାଳ ହେବାଟାହିଁ ବଡ଼ କଥା ।” ପାବ୍ଲୋ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ସହିତ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

ହଠାତ୍ ଗୁହା ଭିତରେ ସମସ୍ତେ ଏପରି ନୀରବ ହୋଇଗଲେ ଯେ ଜାଲେଣି କାଠର ସେଁ ସେଁ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ପାଦ ଚାପି ରଖିବାରୁ ପଦତଳର ମେଣ୍ଟାଚମ ମଡ଼ମଡ଼ ହୋଇଉଠିଲା । ବାହାର ପଟେ ଭୁସାରପାତର ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଶୁଭ୍ରବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଭାବିଲେ ଏପରି ଲୋକଟାକୁ ପ୍ରାଣରୁ ମାରିଦେଲେ ସବୁ ନଟ ଚାଲିଯିବ । ସେ ଯେ କଅଣ କରିବ ଜଣାନାହିଁ ତେବେ ସେ ଭଲ କିଛି କରିବ ନାହିଁ । ଦିନକ ପରେ ପୋଲି ଧ୍ୟୁଂସ କରିବା କଥା ଏବଂ ଏହି ବଦମାସଟା ପୋଲି ଧ୍ୟୁଂସ କାମରେ ଏକ ମସ୍ତବଡ଼ ଅନ୍ତରାୟ । ନା, ଏହାର ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୀମାଂସା ଦରକାର ।

ପାବ୍ଲୋ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ମୃଦୁହାସ୍ୟ କରି ଗୋଟିଏ ଆଙ୍ଗୁଳି ଆପଣା କମାଳରେ ବୁଲାଇ ଏବଂ ଦୁଇ ପାଖକୁ ମୁଣ୍ଡ ଅଳ୍ପ ହଲାଇ କହିଲା “ନା, ଇଂରେଜ ମୋତେ ରଗାଅ ନାହିଁ ।” ପିଲରକୁ କହିଲା “ଏମିତି ଭାବରେ ତୁ ମୋତେ କାଢ଼ି ପାରିବୁ ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ନା, କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ହେବ । ତୁ ଗୋଟାଏ ଅତି ଭାବୁ ।

ପାବ୍ଲୋ ଜବାବ ଦେଲା “ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ରାଗିବି ନାହିଁ । ତୁମେ କିଛି ସିଲନିଅ ଇଂରେଜ ।” ଏହାପରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ ହେଲା ବୋଲି ସେ ପିଲରକୁ ଇସାରାରେ ଦିଶାଇ ଦେଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ଚୁପ୍ କର । ମୁଁ ମୋ ନିଜ ପାଇଁ ତୋତେ ରଗାଉ ଅଛି ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ତୁମ୍ଭା ପରିଶ୍ରମ । ମୁଁ ମୋତେ ରାଗିବି ନାହିଁ ।”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ତୁ ଗୋଟାଏ ଲୁଗା । ତୁ ଗୋଟାଏ କୁଡ଼ା ।” ସେ ଭାବିଲେ ଆଉ ଛାଡ଼ିବା କଥା ନୁହେଁ । ତାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ରଗାଇ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ପରେ ଶେଷ କରିଦେବା ଉଚିତ । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଚକର ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ହଉ, ତୁମେ ଯାହା କହିବ ମୁଁ ସବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ତୁମର ସାମ୍ମୁଖୀ କାମନାରେ ମଦ ପିଇୁଅଛି । ଏହା କହି ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ପିଆଲା ମୁହଁକୁ ନେଲା ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ଲୋକଟା ଦେଖୁଛି ଯେମିତି ଗୁଲ୍‌ମାଣ, ସେମିତି କୁଟିଲ । ସେ ମଧ୍ୟ ସୁରପାତ ଉଠାଇ ନମସ୍କାର କରି ପିଇିଲେ । ଲୋକଟା ବିଶ୍ୱାସ-ଦାତକତା କରିବା ବିଷୟ ନୁହେଁ ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ଲର୍ଡ୍ ରବଟ୍ଟେ, ତୁମେ ଅଧ୍ୟାପକ ନୁହଁ, କାରଣ ତୁମର ଦାଢ଼ି ନାହିଁ । ମୋଠାରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇବାକୁ ହେଲେ ମୋତେ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଏ କାମ ପାଇଁ ତୁମର ଦୋସର କେହି ନାହିଁ ।’

ଏହି କଥା ସେ ଦାନ୍ତ ଚିପି କହିଲା ବୋଲି ତା ମୁହଁ ମାଛ ମୁହଁ ପରି ଲମ୍ଫି-ଗଲା । ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ ନମସ୍କାର କରି ମଦ ପିଆଲା ଉଠାଇ ପିଇ କହିଲେ “ମୁଁ ତୋ ପାଖରୁ ବୁଝୁଛି କଥା ଶିଖୁଛି ।”

“ଏଁ ! ମୁଁ ତେବେ ପ୍ରଫେସରଙ୍କର ଗୁରୁ । ଅସ ଲର୍ଡ୍ ରବଟ୍ଟେ, ଆମେ ବନ୍ଧୁ ହେବା ।”

“ଆମେ ତ ବନ୍ଧୁ ଅଛେ ହେଁ” ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ।

“କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ ବନ୍ଧୁ ହେବା ।”

“ଭଲ ବନ୍ଧୁ ତ ଆମେ ହୋଇ ରହିବୁ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ମୁଁ ତେବେ ଏଠାରୁ ଗୁଲିଯାଉଅଛି । ଜୀବନରେ ଏ ଜାତିକା କଥା ମନହସ ହଜମ କରିବା କଥା । ଆଜିତ ମୋ ଦୁଇ ଜାନରେ ଅଧ ମହଣ ଲେଖା ପଣିଗାଳି ।”

ପାବ୍ଲୋ ତାକୁ କହିଲା “ତୋର ପୁଣି କଅଣ ହେଲାରେ ନିଗ୍ରୋ ? ତୁ କଅଣ ଲର୍ଡ୍‌ରବଟ୍ଟେ ଓ ମୋ ମଧ୍ୟରେ ଦରୁଆ ହେବା ଚାହୁଁ ନାହିଁ ?”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପାବ୍‌ଲୋ ପାଖକୁ ଉଠିଯାଇ ତା ହାତ ଧରି କହିଲା “ତୋ ମୁହଁ ସମ୍ଭାଳି କଥା କହ, ଜାତ ଉଠେଇଲେ ଦେଖିବୁ ।”

“ତୋତେ ସମସ୍ତେ ତାହା କହିଥାନ୍ତି ।” ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ।

“ସମସ୍ତେ କହିଲେ ବୋଲି ତୁ କହିବୁ ?”

‘ହଉ ତେବେ ଏଣିକି କାଳିଆ ବୋଲି ଡାକିବ ।’

‘ନା, ତାହାବ ନୁହେଁ ।’

‘ତେବେ କଅଣ ଲାଲିଆ ?’

‘ହଁ, ମୁଁ ଲାଲିତାରକା ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପିନ୍ଧିଛି । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦଳରେ ଯୋଗ ଦେଇଛି ମୋ ନା ହେଉଛି ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ।’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା “ଦେଖୁ ହୁନା ଇଂରେଜ, ଦେଶପ୍ରେମୀର କିଭଳି ଆଦର୍ଶ ପୁରୁଷ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ବାଁ ହାତରେ କସି କରି ଏକ ଗୁପୁଡ଼ା ବସାଇଦେଲା । ପାବ୍‌ଲୋ ସେମିତି ବସି ରହିଲା । ତା ଆଖି କୋଣ ମଦ ନିଶାରେ ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ମୁହଁର ଭଙ୍ଗି ବଦଳିଲା ନାହିଁ । ଆଲୁଅ ଦେଖିଲେ ବିଲେଇ ଯେପରି ଆଖି ମେଲାଇ ଥାଏ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ସେହିପରି ତାକୁ ଗୁହଁ ରହିଲେ ।

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ଏହି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଉପରେ ଭରସା ରଖିବ ନାହିଁ ।’ ଏହା ପରେ ପିଲାର୍ ଆଡ଼େ ବୁଲିପଡ଼ି କହିଲା “ଦେ, ମୁଁ ଆଦୌ ଗୁଣି ନାହିଁ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପୁଣି ଥରେ ତା ମୁହଁରେ ମୁଥେ ମାଇଲା । ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଟେବୁଲ୍ ତଳେ ପିନ୍ଧିଲା ଧରି ଥାଆନ୍ତି । ସେ ଘୋଡ଼ିଆର ଗୁପୁଆଖିକୁ ଟେକି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବାମ ହାତରେ ମେଣ୍ଟିଆକୁ ଠେଲି ହଟାଇ ଦେଲେ । ସେ ଅଳ୍ପ ହଟିଯିବାରୁ ବାଁ ହାତରେ ତା କଙ୍କାଳକୁ ଜୋର ପୂର୍ବକ ଠେଲି ଦୂରକୁ ଠେଲି ଦେଲେ । ମେଣ୍ଟିଆ ସେଠାରୁ ଚାଲୁଥାଉଛି ଗୁଲିଗଲା । ଏହାପରେ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ପାବ୍‌ଲୋ ମୁହଁକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ ସେମିତି ବସି ଆଖି ଆଦୃଷ୍ଟ ଛୋଟ କରି ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ ଦେଖୁଥିଲା । ସେ ନିଜ ଓଠ ଗୁଟିଲା ଏବଂ ହାତ ପିଠିରେ ମୁହଁ ପୋଛି ଦେଖିଲା ରକ୍ତ ବହୁଛି । ସେ ଓଠ ଗୁଟି ଛେପ ପକାଇ କହିଲା ‘ଏହିଆତ ? ମୁଁ ଓଲୁ ନୁହେଁ ଯେ ଗୁଣିବ ।’

‘ତୁ ଗୋଟାଏ ଦେରପୋଡ଼ା ଅଙ୍ଗାର’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ତୋତେ ସବୁ ଜଣା । ତୁ ଏହି ମାଇକିନିଆକୁ ଭଲ ଭାବେ ଜାଣୁ ।’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପୁଣି ତା ମୁହଁରେ କସି କରି ମୁଥେ ମାଇଲା । ଅଥଚ ପାବ୍ଲୋ ହସି ପକାଇଲା ସେଥିରେ ତାହାର ହଲଦିଆ ଭଙ୍ଗା ଦାନୁ ସବୁ ରକ୍ତ ଧାର ଉପରକୁ ଦେଖାଗଲା । ସେ କହିଲା ‘ହଉ ଗୁଡ଼’ ଏଠାରେ କେହି ତୁମର ସାଥୀ ନାହାନ୍ତିସେ ମୋତେ ହତ୍ୟା କରିବେ । ତୋ ହାତରେ କିଛି ହେବ ନାହିଁ । ଏହା କହି ପୁଣି ମଦ ଡାଳିବାକୁ ହାତ ବଢାଇଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “କାଦୁରୁନ ।”

“ତୁଛୁ କଥାରେ କିଛି ହେବ ନାହିଁ ।’ ପାବ୍ଲୋ ଚିଁ ଚିଁ କରି ମୁହଁରେ ମଦ ଡାଳିଲା ।

ସେ ପୁଣି ଅରେ ଛେପ ପକାଇ କହିଲା ‘କଥାଦ୍ୱାରା ମୋ ଦେହରେ ଫୋଟକା ହେବ ନାହିଁ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ସେଇଠି ଠିଆ ହୋଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ତାକୁ ଗାଳି, ଅଭିସମ୍ପାଦ କଟୁ କଥାମାନ ଅତି ଦୃଶ୍ୟରେ କହୁଥାଏ । ସେ ଦୃଶ୍ୟଟା ବଳରେ ଗୋବରମାଟି ପକାଇବାରେ ଲୋକେ ଯେପରି ଫାଉଣ୍ଡା ଦେଇ କରନ୍ତି, ହାତ ଲଗାନ୍ତି ନାହିଁ, ଅବକଳ ସେହିପରି । ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କଥା କି ମାତ୍ର ସେଥିରେ ମୁଁ ବଚଳିତ ନୁହେଁ । ମୋତେ ଆଉ ମାରନାହିଁ ତୋ ହାତ ବଢାଇବ ।” ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ସେଠାରୁ ଦୁଆରଆଡ଼କୁ ଯାଆନ୍ତେ ପୁଣି କହିଲା “ବାହାରକୁ ଯାଅନା । ବାହାରେ ତୁସାରପାତ ଚାଲିଛି । ତୁ ଭିତରେ ରହି ଆରାମ କର ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଦୁଆରମୁହଁରୁ ଫେରି ତାକୁ ତୁ ତୁକାର କରି ନିଜର ଅତ୍ୟଧିକ ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲ ।

ପାବ୍ଲୋ ଜବାବ ଦେଲା “ହଁ, ତୁ ମଲ୍ଲପରେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ବଞ୍ଚିଥିବି ।” ସେ ଆଉ ପିଆଲଏ ମଦ ଉଠାଇ କହିଲା “ଅଧ୍ୟାପକ ତୁମର ଶୁଭ କାମନାରେ ।” ପିଲରକୁ ଅନାଇ କହିଲା “ଆଉ ତୋ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀ ସେନାପତିନୀ ।” ଶେଷକୁ ଅନ୍ୟ ସବୁ ମୋହତପ୍ରଜ୍ଞ ପ୍ରତି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଦ୍ରୁତ ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ହାତ କଡ଼ରେ ଏକ ଠେଲ ଦେଇ ମଦ ପିଆଲ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା । ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ଏଟା ବଡ଼ ଅପରାଧ, ଅତି ଓଲୁଗିରି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତାକୁ ଅଶ୍ରୀଳ ଭାଷାରେ ଗାଳିଦେଲା । ପାବ୍ଲୋ ଆଉ ପିଆଲାଏ ମଦ ନେଇ କହିଲା “ଏଟା ଠିକ୍ ନୁହେଁ, ତୁ ଦେଖୁଛୁ ମୁଁ ମାତାଲ । ମାତାଲ ହେଲେ ମୁଁ କଥା କହି ନଥାଏ । ତୁ ମୋତେ ବେଶୀ କଥା କହିବାର ଦେଖିନାହୁଁ । କିନ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକ ଓଲୁଙ୍କ ଗହଣରେ ରହିବାକୁ ଗଲେ ବେଳେ ବେଳେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ମାତାଲ ହୋଇଥାନ୍ତି ।”

ପିଲର୍ କହିଲା ‘ତୋ ଜନ୍ମ ମୁହଁରେ ନିଆଁରେ ଶୁଭୁ । ତୁ କେଡ଼େ ଶୁଭୁ ତାହା ମୁଁ ଭଲ କରି ଜାଣେ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ମାଇକନିଆଟାର କଥା ଶୁଣ । ହଉ, ମୁଁ ଘୋଡ଼ାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଅଛି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ଯା, ଯମପୁରକୁ ଯା । ଏଟା କଅଣ ତୋ ଅଭ୍ୟାସରୁ ଗୋଟିଏ ନମୁନା ନୁହେଁ ?”

“ନା, ତୁ ତୋର ହଂସା ନେଇ ରୁହ ।” ସେ ନିଜର କମ୍ବଳଟୋପି ଖଣ୍ଡିକ କାନ୍ଧରୁ କାଢ଼ି ନେଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା “ଘୋଡ଼ା ଦେଖି କଅଣ କରିବୁ ?”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଛି ।’

‘ଘୋଡ଼ା ପ୍ରେମିକ, ତୁ ରସାତଳକୁ ଯା’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ।

ପାବ୍ଲୋ ଜବାବ ଦେଲା ‘ଘୋଡ଼ା ମୋର ପ୍ରିୟ । ପଛପଟୁ ଦେଖିଲେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଲୋକଗୁଡ଼ାକ ଅପେକ୍ଷା ଘୋଡ଼ାଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧ ଭଲ । ଘୋଡ଼ା ଦେଖି ନିଜ ମନ ଭଲାଇ ହେବ । ଇଂରେଜ ତୁମେ ଘୋଡ଼ାଙ୍କୁ ପୋଲ କଥା କୁହ, ଆଫ୍ରିକାରେଲେ ତାଙ୍କର କାମ ବୁଝାଅ, କେମିତି ହଟି ଆସିବା କଥା କୁହ । ଆଜ୍ଞା ଇଂରେଜ ପୋଲ ଧ୍ୟାୟ ପରେ ତାଙ୍କୁ କୁଆଡ଼େ ନେବ ? ତୁମର ଏହି ଦେଶ ପ୍ରେମିକମାନଙ୍କୁ କୁଆଡ଼େ ନେବ ? ମଦ ପିଉ ପିଉ ଦିନମାନ ମୁଁ ଏହି କଥା ଭାବୁଥିଲି ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ଭାବ ଭାବ କଅଣ ଠିକ୍ କଲୁ ?’

ପାବ୍ଲୋ ଓଠ ଉତରେ ନିଭ ବୁଲାଇ କହିଲା ‘ମୁଁ କଅଣ ଠିକ୍ କଲି, ଶୁଣିବୁ ?’

‘କୃତ୍’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଜବାବ ଦେଲା ।

ପାବ୍ଲୋ ନିଜ କମ୍ବଳ କୋଟ୍ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଦେବାରୁ ମଇଳା ଚିରିକୃଟ କମ୍ବଳ ଟେକି ତା ଗୋଜିଆ ମୁଣ୍ଡର ଆକାର ଦିଶିଲା ।

ସେ କହିଲା ‘ମୁଁ ବହୁତ ଭାବିଛି ।’

‘କଅଣ କଅଣ ଭାବିଛୁ ?’

‘ଭାବିଛି ତୁମେ ପଞ୍ଚାଏ ମୋହରେ ପଡ଼ିଅଛୁ । ଗୋଟାଏ ମାଇକିନିଆ ଚାଉଁ ଆଉ ଜଣେ ବିଦେଶୀ ଦ୍ଵାରା ଗୁଳିତ ହେଉଅଛୁ । ବିଦେଶୀ ତୁମକୁ ଧ୍ୟାୟ କରିବାକୁ ଆସିଅଛି ।’

ପିଲର୍ ପାଟିକରି କହିଲା ‘ହା, ଏଠାରୁ ବାହାର ପଦାରେ ତୁମ୍ଭାର ମାଡ଼ି ଖା । ତୋ ଜୀବନ୍ୟ ଚେହେରା ଏଠି ଦେଖାନାରେ ଘୋଡ଼ା ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପ୍ରଶଂସା କରି କହିଲା ‘ଯୁ ନା ଯେ କଥା ପରି କଥା’ ସେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଏବଂ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ।

‘ମୁଁ ଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବି ।’ ପାବ୍ଲୋ ଏତିକି କହି ଦୁଆର ମୁହଁ କମ୍ବଳ ହଟାଇ ପଦାକୁ ଗୁଲିଗଲା । ଦୁଆର ମୁହଁରୁ କହିଲା ‘ଇଂରେଜ ତୁମ୍ଭାରପାତ ବନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ ।’

ସପ୍ତଦଶ ପରଲ୍ଲିଖ

ଗୁହା ଭିତରେ ଏକମାତ୍ର ଆବାଜ ହେଉଥାଏ, ତୁଳାବୁ । ଗୁଳି କଣାବାଟେ ବରଫ ପଡୁଥିବାବୁ ନିଆଁରୁ ସେଁ ସେଁ ଆବାଜ ବାହାରୁଥାଏ । ଫଣ୍ଡାଣ୍ଡୋ ଆଉ ମାଂସ ସିକ ଅଛି କି ନାହିଁ ବୋଲି ପିଲର୍କୁ ପଚାରିଲା । ପିଲର୍କ ତାକୁ ତୁପ୍ ହେବାକୁ ଧମକ ଦେବାକୁ ମେରଥା ଡା ବେଲଟା ରକ୍ଷା ଡେକ୍ଟ ପାଖକୁ ନେଇ କିଛି ମାଂସ ପୂରୁକା ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥୋଇ ଦେଲା । ଫଣ୍ଡାଣ୍ଡୋ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପିଲର୍କ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କ ଛମୁଖରେ ବସିଥାଏ । ଅନ୍ୟମାନେ ଘରେ ବସି ଆସନ୍ତି ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତୁଳା ମୁଣ୍ଡରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ ।

‘ଏବେ ତୁମେ ତ ତାକୁ ଦେଖିଲ ଇଂରେଜ, ସେ କଅଣ ବୁଝିଲ ?’ ପିଲର୍କ କହିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ସେ କଅଣ କରବ ?’

‘ସେ ସବୁ କିଛି କରିପାରେ ।’

‘ତା’ ପ୍ଲୁଂଡି ମୁ ରାଇଫଲଟା କାହିଁ ?’

‘କମ୍ବଳରେ ଗୁଡ଼ା ହୋଇ ସେ କୋଣରେ ରହିଛି ।’ ପ୍ରିମିଟିଭୋ କହିଲା ‘ତୁମର ଦରକାର କି ?’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠାରେ ଅଛି ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଥିଲା, ପରେ ଦରକାର ହେଲେ ନେବି ।’ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ।

ପ୍ରିୟମିତ୍ତେ ଜବାବ ଦେଲା ‘ମୁଁ ତାହା ଆଣି ଶୁଣିଲା ରହୁବ ବୋଲି ମୋ କମ୍ବଳରେ ଗୁଡ଼ାଇ ସେଠି ରଖି ଦେଇଛି । ଗୁଲି ସବୁ ସେ ବୋକଗୁ ଶୁଭରେ ଅଛି ।’

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ସେପରି କାମ ସେ କରିବ ନାହିଁ । ରାଇଫଲ୍ ନେଇ ସେ ଜିଜ୍ଞା କଲା ଭଳି ଲୋକ ନୁହେଁ ।’

‘ତୁ ପରା କହିଲୁ ସେ ସବୁକିଛି କରିପାରେ ?’

ପିଲାଟି ଜବାବ ଦେଲା ‘ହଁ, ପରିପାରେ କିନ୍ତୁ ରାଇଫଲ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ସେ ଅଭ୍ୟାସ ନୁହେଁ । ବୋମା ଫିଙ୍ଗିବା ହେଉଛି ତାହାର ଅଭ୍ୟାସ ।’

ଗିର୍ପି ଜଣକ କହି ଉଠିଲା ‘ତାକୁ ମାରି ନ ପକାଇବା ହେଉଛି ଦୁର୍ବଳତା ଓ ମୂର୍ଖତାର ଚିହ୍ନ । ସାରା ସନ୍ଧ୍ୟାର ଆଲୋଚନାରେ ସେ ପଦେ ହେଲେ କଥା କହି ନାହିଁ । ଗତ ରାତିରେ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନଙ୍କ ଉଚିତ ଥିଲା ତାକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ।’

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ହଁ, ମୁଁ ତାକୁ ମାରିବା ସପକ୍ଷରେ । ତାକୁ ମାରିଦିଅ ।’
ପିଲାଟି ମୁହଁ କଲା ଓ କ୍ଳାନ୍ତ ଦେଖାଗଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଚୁଲ୍ଲି ପାଖରେ ହାତ ଝୁଲାଇ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ତା ଗାଲ ଦୁଇଟାରେ ହଳୁହାଡ଼ି ତଳେ କଲା ଦାଗ ଏବଂ ଠାକରା । ସେ କହି ଉଠିଲା ‘ମୁଁ ପଢ଼ିଲେ ଏକଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିଲି କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ସମର୍ଥନ କରୁଅଛି । ଲୋକଟା ଅତି ବିଷାକ୍ତ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଧୂସ ହେଲେ ସେ ଝୁସି ହେବ ।’

ପିଲାଟି କ୍ଳାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ‘ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ମତ ଦିଅନ୍ତୁ । ଆଣ୍ଟିଜ୍ ତୁମର ମତ ?’ କପାଳକୁ ବାଲି ଲମ୍ଫିଥିବା ଭଲ ଜଣକ ସେକଥା ସମର୍ଥନ କଲା । ଏହାପରେ ଏଲାଡ଼ିଓ ନାମକ ଅନ୍ୟ ଭଲ ଜଣକ ମଧ୍ୟ ସମର୍ଥନ କରି କହିଲା ଯେ ଲୋକଟା ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିପଦ ଏବଂ କୌଣସି କାମରେ ଆସୁନାହିଁ । ପ୍ରିୟମିତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସହିତ ଏକମତ ହେଲା କେବଳ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପାବ୍ଲୋକୁ ବନ୍ଦୀ କରି ରଖିବା ପ୍ରସ୍ତାବ କଲା । ଏହାଶୁଣି ପ୍ରିୟମିତ୍ତେ କହିଲା ‘କିଏ ତାହାକୁ ବନ୍ଦୀ ରଖିବ ? ସେଥିପାଇଁ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ନିକମା ହୋଇ ଜଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଶେଷକୁ ତାକୁ ନେଇ କଅଣ କରାହେବ ।’

ଗିର୍ପି କହିଲା ‘ଆମେ ତାକୁ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ବିକିଦେବା ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହି ଉଠିଲା ‘ନା, ନା, ଏପରି ଜୀବନ୍ୟ କାମ କରି ହେବି ନାହିଁ ।’

ଗିପ୍ସି ଜବାବ ଦେଲା ‘ମୁଁ ଭାବଲି, ଫାସିଷ୍ଟମାନେ ତାକୁ ପାଇଲେ ଖୁସି ହେବେ ।’

‘ସେକଥା ଗୁଡ଼ି, ସେପରି ଜୀବନ୍ୟ କାମ ଆମେ କରିବୁ ନାହିଁ’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ।

ଗିପ୍ସି କହିଲା ‘ପାବ୍ଲୋଠାରୁ ଆଉ ଅଧିକ ଜୀବନ୍ୟ କଥା ଆଇପାରେ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଉତ୍ତର ଦେଲା ‘ଗୋଟାଏ ଜୀବନ୍ୟ କାମ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଜୀବନ୍ୟ ତାକୁ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିପାଦନ କରି ନପାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଢ଼ା ଆଉ ଇଂରେଜ କଥା କହୁଛନ୍ତି ?’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ସେ ଦୁହେଁ ଏଥିରେ ଲିପ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି, କାରଣ ପାବ୍ଲୋ ତାଙ୍କର ନେତା ନଥିଲା ।

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘ଆଉ ପଦେ, ମୋ କଥା ସରିନାହିଁ ।’

‘ହଉ ତେବେ କୁହ । ସେ ଫେରିବା ଯାଏ କୁହ । ତୁମେ ଖାଲି କଥା କହୁଥିବ ଅଥଚ ସେ ଆସି ରୁପ୍‌ରୁପ୍ ହାତ ବୋମା ଫୁଟାଇ ଡାଇନାମାଇଟ୍ ସମେତ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧ୍ବଂସ କରିଦେବ ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲା ‘ତୁମେ ଟିକିଏ ବାହୁଲ୍ୟ କରି କହୁଛ ପିଲାର । ତା’ ମୁଣ୍ଡରେ ଏପରି ପରିକଳ୍ପନା ଥିବାର ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନାହିଁ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାହା ଭାବୁନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏଇକ୍ଷଣି ନିଶା ଉର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଗଲେ ସେ ପୁଣି ମଦ ପିଇବାକୁ ଆସିଯିବ ।’

ରାଫେଲ୍ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲା, ‘ତାକୁ ସୋର୍ଡ଼ୋକୁ ଦେଲେ ସେ ନେଇ ଫାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଦେବ । ଆମେ ତାକୁ ଅଛ କରି ଦେଲେ ସହଜରେ ଅକ୍ରିଆରରେ ରଖି ପାରିବୁ ।’

ପିଲାର୍ ଧମକ ଦେଇ କହିଲା ‘ତୁ ରୁପ୍ କର । ତୋ କଥା ଶୁଣିଲେ ମୋର ମନେ ହୁଏ ଲୋଡେ ମଧ୍ୟ ଗୁଲି କରିବା ଉଚିତ ।’

ପ୍ରିମିଟିଭୋ କହିଲା ‘ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ଫାସିଷ୍ଟମାନେ ଏଥିପାଇଁ କିଛି ଦାମ୍ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଓଲଟା ତୁମକୁ ମଧ୍ୟ ମାରି ପକାଇବେ ।’

ରଫେଲ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ତାକୁ ଅଛ କର ବକିଲେ କିଛି ଟଙ୍କା ମିଳିବ ।”

“ପୁଣି ଯଦ ଅଛ କରିବା କଥା କହିବୁ ତ ତୁ ମଧ୍ୟ ତା ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁ ।”
ପିଲର କହିଲେ ।

ଗିର୍ସି ପୁଣି କହିଲେ “ପାବଲେ ନିଜେ ସେହି ଆହତ ସିଭିଲ୍ ଗାର୍ଡକୁ ଅଛ କରିଥିଲେ । ଏକଥା କଅଣ ଭୁଲିଗଲୁ ?”

ପିଲର କହିଲେ “ତୋ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କଲୁ ।” ଏମିତିକା ଅଛ କରିବା କଥା ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଉଠାଇବାରୁ ପିଲର ଅଶ୍ବସ୍ତି ବୋଧ କଲେ ।

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲେ “ମୋ କଥା ଶେଷ କରିବାକୁ ଦେଉନାହୁଁ ।”

“ହଉ ତେବେ କହ । ଶୀଘ୍ର ଶେଷ କର ।” ପିଲର କହିଲେ ।

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲେ “ଯେତେବେଳେ ତାକୁ ବନ୍ଦ କରି ରଖିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ଯେତେବେଳେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ବକିବା ଜରୁରୀ, ସେତେବେଳେ ତାକୁ ଏକାବେଳାକେ ଲେପ କରିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ତତ୍ପର ସମସ୍ତଙ୍କର ନିରାପତ୍ତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ ପୁରୀ ହେବ ।”

ପିଲର ଦାନ୍ତ କାମୁଡ଼ି ତାକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ ମାତ୍ର କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ।

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲେ “ଏହାହିଁ ହେଉଛି ମୋର ମତ । ସେ ଯେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପକ୍ଷରେ ବିପଦ ଏକଥା ବିଶ୍ବାସ କରିବାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।”

ପିଲର କହିଲେ “ଇଲେ, ମାଆରୁଣିଲେ, ଜଣେ ଲୋକ ପୂଜା ମୁହଁ କଥାରେ ଆମଳତନ୍ତ୍ର ପରି ହୋଇଯାଉଛି ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ “ତା ନିଜ କଥା ଓ କାମରୁ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ଅଥଚ ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ତଃଲୋକ ପାଇଁ ସେ ଯେତେ ଯେତେ କାମ କରିଥିଲେ ସେଥିପାଇଁ ସେ କୃତଜ୍ଞତାର ପାତ୍ର ।” ପିଲର ଏତେବେଳାକୁ ଚୁଲି ମୁଣ୍ଡକୁ ଯାଇ ପୁଣି ଟେବୁଲ୍ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ । ସେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ ବେଲଟିଏ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲା ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଏହି ବେଳାକ ମାନ୍ୟସିଦ୍ଧ ଖାଇନେ, ଆଉ କଥା କହ ନା, ଆମେ ତୋ ମତ ଜାଣିଲୁ ।”

“କିନ୍ତୁ କପର”—ପ୍ରମିଟିଭେ ନିଜ କଥା ଶେଷ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହି ଉଠିଲେ “ତେବେ ଶୁଣ । ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କର ମତ ଯେତେବେଳେ ଏହାହିଁ ଅଟେ ସେତେବେଳେ ତୁମ ପାଇଁ ମୁଁ ସେ କାମ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।”

ସେ ଭାବିଲେ କଥା କଅଣ ଘଟିଲା । ତାହା କଥା ଶୁଣି ମୁଁ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଭଳି କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲିଣି । ସେହି ଭାଷାଟା ବୋଧହୁଏ ସଂକ୍ରାମକ । ଫରସୀ ଭାଷାଟାହିଁ ହେଲା କୂଟନୀତିର ଭାଷା ଆଉ ସ୍ପେନ୍ ଭାଷା ହେଲା ଅମଳାତନ୍ତର ଭାଷା ।

ମେରଥା ନାହିଁ ନାହିଁ କଲାରୁ ପିଲାର, ତାକୁ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ କହିଲା । ଏସବୁ କଥାରେ ତାହାର କିଛି ମତାମତ ନରହିବା ଭଲ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ସେହି ଗୁଡିରେ ସେ କାମ କରିବେ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ ଆଜ୍ଞୁଳି ଓଠ ସାମନାରେ ରଖି ଗୁହା ମୁହଁକୁ ଅନାଇ ପିଲାର, କଅଣ ଇଙ୍ଗିତ କରୁଅଛି । ଗୁହା ମୁହଁରେ ଟଙ୍ଗା ଯାଇଥିବା କମ୍ବଳକୁ ଟେକି ପାବ୍ଲୋ ଭିତରକୁ ଆସି ପୁଣି ପର୍ଦାଟା ଝୁଲାଇ ଦେଲା । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଗୁହଁ ମୁହଁ ହସି ପକାଇ ନିଜ ଟୋପିରୁ ତୁମ୍ଭାରକଣା ଝାଡ଼ି ଦେଇ ପରୁରିଲା ‘ତୁମେ ସମସ୍ତେ ମୋ କଥା ପକାଇଥିଲ, ମୁଁ ଆସି ବାଧା ଦେଲି ।’ କେହି ତାକୁ ଜବାବ ନ ଦେବାରୁ ସେ ଟୋପିଟା କାନ୍ଥ କଣ୍ଟାରେ ଟଙ୍ଗାଇ କଥା କଅଣ ବୋଲି ପରୁର ଖାଲି ପିଆଲା ନେଇ ମଦ ଭଣ୍ଡରେ ଚୁଡ଼ାଇଲା । ସେଥିରେ ମଦ ନ ପାଇବାରୁ ମେରଥାକୁ କହିଲା “ଯା’ତ ତମଡ଼ା ଥଳିରୁ କିଛି ମଦ ଆଣିବୁ ।”

ମେରଥା ମଦଭଣ୍ଡଟା ଉଠାଇ କାନ୍ଥରେ ଲଟକିଥିବା ତମଡ଼ା ଥଳି ପାଖକୁ ଯାଇ ଠିପି ଫିଟାଇ ମଦ କାଢ଼ିଲା । ମେରଥା ଆଣ୍ଟେଇ ପଡ଼ି ମଦ କାଢ଼ୁଆଏ ।

ପାବ୍ଲୋ କହି ଉଠିଲା ‘ସାବଧାନ, ମଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁତ ତଳକୁ ଆସି ଗଲାଣି ।’ ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ସବୁ ଚପ୍ପୁ ଗୁପ୍ତ । ପାବ୍ଲୋ ପୁଣି କହିଲା ‘ଆଜି ମୁଁ ତମଡ଼ା ଥଳିର ବହୁତ ମଦ ପିଇଦେଇଛି । ଏଟା ଦିନକର କାମ । ଆଜ୍ଞା ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜିଭ୍ରେ କଅଣ ଖିଲ ଲାଗି ଯାଇଛୁକି ?’ ଏ କଥାରେ ମଧ୍ୟ କେହି ଜବାବ ନ ଦେବାରୁ ସେ ମେରଥାକୁ ପୁଣି କହିଲା ଭଲ କରି ଠିପି ଲଗାଇଦେ, ଯେପରି ମଦ ତଳେ ଇଡ଼ି ନଯାଏ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ତୁ ମାତାଲ ହେଲା ଭଳି ବହୁତ ମଦ ଅଛି ।”

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା “ଯା ହେଉ, ଜଣକର ଜିଭ ଫିଟିଗଲା । ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ନେ । ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟ ଉ ବୋକା ହୋଇ ଗଲୁଣି ।”

“କଅଣ ପାଇଁ ?”

“ମୋ ଆଗମନ ଯୋଗୁ ।”

“ଓହୋ, ତୋ ଆଗମନଟା ଏଡ଼େ ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ବୋଧହୁଏ ଉଦ୍‌ଭେଜନା ପୃଷ୍ଠି କରୁଅଛି । ସେ ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଟୁଣା କରେ । ସେ ମାରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତ ତାକୁ ଘୃଣା କରେ ନାହିଁ । ସେ ବିରକ୍ତକର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ଧ କରିଦେବା କାମଟା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସେ ଭିନ୍ନ ରୁଚିହୀନ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛି । ତଥାପି ଏ ଯୁଦ୍ଧଟା ତାଙ୍କର । ଆଗାମୀ ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ପାଇଁ ତାହାର କାମ କିଛି ନାହିଁ । ମୁଁ ଏଥିରେ ଲିପ୍ତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆଜି ରାତ୍ରେ ମୁଁ ଥରେ ଓଲବନି ପାରିଲୁଣି ଏବଂ ତାକୁ ମାରିଦେବା ପାଇଁ ମୁଁ ପୂର୍ବ ଇଚ୍ଛା କରୁଅଛି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତତ୍ ପୂର୍ବରୁ ତା ସହିତ ଆଉ ନିବୋଧପଣିଆ କରିବି ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଗୁଲି ଫୁଟାଫୁଟି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କିଛି କାମୁଡ଼ା କାମୁଡ଼ି ଚଳିବ ନାହିଁ କାରଣ ଡାଇନାମାଇଟ୍, ଗୁଡ଼ା ଏଠାରେ ଅଛି, ହୁଏତ ଏ କଥାଟା କାହାର ମୁଣ୍ଡରେ ପଶିନାହିଁ; ଜର୍ଜାନ୍ ଏହିପରି ଭାବି ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କୁ ଡାକିଲେ । ବିରକ୍ତରେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପାବ୍‌ଲୋ ଆଜୁ ମୁହଁ ବୁଲାଇଲା । ସେ ତାହା ସଙ୍ଗେ “କଥା କହିବାକୁ ଲୋଡ଼ିବାରୁ କହିଲା ଯେ ପରେ କରିବା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ କଥା ହେବାକୁ ଚାହୁଁଲେ, ସେ ଗୁଡ଼ା ମୁହଁକୁ ଚାଲିଗଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଗଲା, ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଲାରୁ ସେ ଅନିଚ୍ଛା ଓ ଅବଜ୍ଞା ସହିତ ବାଟ ଛାଡ଼ି ବସ୍ତାରେ କଅଣ ଅଛି ଭୁଲିଗଲୁ କି ବୋଲି ଅତି କ୍ଷୀଣ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ହେନାଗୁଡ଼ ଅଛି । ଲୋକର ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଗଲେ ଏମିତି ପାଶୋର ଯାଇଥାଏ ।’

‘ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ଯେ ସେ ମଧ୍ୟ ଭୁଲି ଯାଇଥାଏ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ଗଲାତ ମୁଁ ନିସ୍ତରାଗଳ । ଆମେ ସବୁ କେଡ଼େ ଓଲୁ ।’ ଏହା କହି ସେ ଟଳିଟଳି ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ବସିପଡ଼ି କହିଲା ‘ପୁରୁଣାଦୋସ୍ତ ପାବ୍‌ଲୋ । ଆଉ ତୋକେ ମଦ ଚାଲୁ । ଗୋଡ଼ା ସବୁ କିପରି ଅଛନ୍ତି ?’

“ଖୁବ୍ ଭଲ । ତୁମ୍ଭାରପାତ ଉଣା ହୋଇଗଲାଣି ।”

‘ତୁ କଅଣ ଭାବୁଛୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ?’

ପାବ୍ଲୋ ଉତ୍ତର ଦେଲା ‘ହଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ଓ ସାନ ସାନ ଖଣ୍ଡ ପଡ଼ୁଅଛି । ପବନ ଚାଲିବ କିନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭାର ବନ୍ଦ ହେବ । ପବନର ଦିଗ ବଦଳି ଗଲାଣି !’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ଏହା କାଲି ସୁଦ୍ଧା ପରିଷ୍କାର ହୋଇଯିବ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ହଁ । ମୁଁ ଭାବୁଛି ଅଣ୍ଟା ମଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ଝଡ଼ ଗୁଡ଼ିଯିବ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଦେଖ, କେତେ ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ପବନ ପରି ସେ ମଧ୍ୟ ଗତି ବଦଳାଇ ଅଛି । ତା’ ମୁହଁ ଓ ଦେହ ଦୁଇଟି ପରି । ସେ ଅନେକ ହତ୍ୟା କରିଅଛି ଅଥଚ ତାପମାନ ଯନ୍ତ୍ର ପରି ଅତି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅନୁଭୂତି-ସମ୍ପନ୍ନ । ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟ ଉଣା ବୁଜିଥା ନୁହେଁ । ପାବ୍ଲୋର ଆମ ପ୍ରତି ଅବା ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି ଘୋର ବିଦ୍ୱେଷ । ସେହି ବିଦ୍ୱେଷ ଯୋଗୁଁ ସେ ଆମକୁ ଏପରି ଅପମାନ କରୁଅଛି ଯେ ଆମେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ତାକୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଉ । ଏତକ ସେ ଜାଣି ଗଲକ୍ଷଣି ବେଶ୍ ଧୀର ନମ୍ର ହୋଇ ଉଠୁଛି ।

“ଇଂରେଜ, ଏଣିକି ଆମର ପାଣିପାଗ ଭଲ ହେବ” ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ।

ପିଲର ପଚାରିଲା ‘ବହୁବଚନରେ ଆମର କହିବା ତାପୁର୍ତ୍ତ କଅଣ ?’ ପାବ୍ଲୋ କିଛି ମନ୍ଦ ପିଇନେଇ କହିଲା “ଆମ୍ଭେମାନେ ନୁହେଁତ ଆଉ କଅଣ । ମୁଁ ବାହାରକୁ ଯାଇ ଏକଥା ଭାବି ଦେଖିଲି । ଆମ୍ଭେ ଏକମତ ନହେବୁ ବା କାହିଁକି ?”

ପିଲର ପଚାରିଲା “କେଉଁଥିରେ ଏକମତ ?”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ସବୁ କଥାରେ । ଏହି ପୋଲ ଧ୍ୱଂସ କାମରେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକମତ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ତୁ ଯେଉଁ କଥା କହିଲୁ ତାପରେ ବି ଏକମତ ?”

ପାବ୍ଲୋ ଜବାବ ଦେଲା ‘ହଁ, ପାଗ ବଦଳିବା ସଙ୍ଗେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ବଦଳିଗଲି ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ଖାଲି ପାଗ ବଦଳିବା ଯୋଗୁଁ ? ମୁଁ ଯେଉଁ ବହୁବଚ୍ଚୁତା ମାନ ଦେଲି ?”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ହଁ, ସେଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ।’ ଏହା କହି ନିଜ ଓଠ ଆଉଁସିଲା ।

• ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପିଲର ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଥାନ୍ତି । କୌଣସି ଅଭୂତ ଜନ୍ମକୁ ଦେଖିଲା ପରି ସେ ପାବ୍ଲୋକୁ ଚାହିଁଥିଲା । ତାକୁ ଅନ୍ଧ କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବର ଛାୟା ତେବେ ଯାଏ ତା’ ମୁହଁରେ । ସେ ଭାବଟା ଏଡ଼ିବା ପାଇଁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲା “ହଉ ତେବେ ଶୁଣ, ତୋର କଅଣ ଦିଅଛି ?”

“କିଛି ଦିଅ ନାହିଁ । ମୁଁ ମୋ ମତ ବଦଳାଇ ଅଛି ଏତିକି ମାତ୍ର ।”

“ତୁ ଦୁଆର ପାଖରେ ଆମ କଥା ଶୁଣୁଥିଲୁ ?”

“ହଁ, କିନ୍ତୁ କିଛି ଶୁଭିଳ ନାହିଁ ।”

“ଆମେ ତୋତେ ମାରି ପକାଇବୁ ବୋଲି ଜୋହର ଭୟ ?”

“ମୁଁ ଯେ ଭୟ କରିବା ଲୋକ ନୁହେଁ, ତୁ ଏତିକି ଜାଣୁ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା ‘ତେବେ ତୋର କଅଣ ଦିଅଛି ? ତୁ ମଦ ପିଇ ମାତାଲ ହେଉଛୁ, ଆମକୁ ଅପମାନ କରୁଛୁ, ଆମ ସହିତ ଭିନ୍ନମତ ନହେଉଛୁ, ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଅଶ୍ଳୀଳ କଥା କହୁଛୁ, ଆମ କାମର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ବିଧାନ କରୁଅଛୁ, ପୁଣି କ୍ଷଣପରେ ବଦଳି ଯାଉଅଛୁ ?’

“ମୁଁ ମାତାଲ ହୋଇଥିଲି ।”

“ବର୍ତ୍ତମାନ ?”

“ମୁଁ ମାତାଲ ନୁହେଁ ଏବଂ ମୁଁ ମୋର ମତ ବଦଳାଇ ଅଛି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଜବାବ ଦେଲା ଅନ୍ୟମାନେ ତୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ କରନ୍ତୁ, ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବି ନାହିଁ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲେ ‘ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ନକରି କିନ୍ତୁ ଏହା ନିରାପତ୍ତ ସତ୍ୟ ଯେ ମୋ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେହି ତୁମକୁ ଶ୍ରୀତୋୟକୁ ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।’

‘ଶ୍ରୀତୋୟ କାହିଁକି ?’

ତାହାହିଁ ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠାରେ କି ପୋଲ ଧ୍ୟାନ କଲପରେ ଯାଇ ରହି ପାରନ୍ତୁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପିଲର ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ ଏବଂ ହାତ ଟେକି ତା ଡାହାଣ କାନରେ ମୃଦୁ ଆଘାତ କଲେ । ଚଷ୍ମାତାଙ୍କର ଜିଜ୍ଞାସୁ ।

ପିଲାର ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ମେରଥାକୁ କଅଣ କହିଲା । ସେ କଥା ମେରଥା ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍‌ଙ୍କୁ କାନେ କାନେ କହିଦେଲା । ତା ପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍‌ଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲା ।

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ବିଗୁର ବୁଦ୍ଧି ଖଟାଇ ପଚାରିଲା ‘ପାବ୍‌ଲୋ, ତେବେ ପୋଲ ଧୁସ୍‌ସ ପାଇଁ ଆମର ସହଯୋଗ କରିବୁ ?’

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ହଁ ସାଥୀ !’ ଏହାକହି ସେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ ଆଖି ତରୁଟି ଚାହିଁଲା ।

‘ଏ କଥା ସତ୍ୟ ତ ?’ ପ୍ରିମିଟିଭୋ ପଚାରିଲା ।

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ମୋତେ ଭଗବାନଙ୍କ ରୀତି, ମୁଁ ସତ କହୁଅଛି ।’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ପୋଲ କାମ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ତୋର ବିଶ୍ୱାସ ହେଲାଣି ?’

‘କାହିଁକି ନ ହେବ । ତୁମର କଅଣ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ ?’

‘ହଁ, ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ସବୁବେଳେ ଥିଲା’ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ମୁଁ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ଚାହେଁ ।’

‘ବାହାରେ ବଡ଼ ଶୀତ ପଡ଼ିଛି ।’

‘ହଉ ପଡ଼ିଲେ ପଡ଼ୁ । ଏହି ଘୁଞ୍ଚୁରି କୁଡ଼ିଆରେ ମୁଁ ଅନେକ ଦିନ ଛେଦରେ ରହିପାରେ ।’

‘ଏହାକୁ ପାଗଲଟାନା କହିବୁ ନାହିଁ’ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ।

‘ବଡ଼ ଅପରାଧଜନିତ ଅବସ୍ଥା ଦୋଷୀଙ୍କପାଇଁ ଏହା ପାଗଲଟାନା । ନୁହେଁ ତ ଆଉ କଅଣ ହୋଇପାରେ ?’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଜବାବ ଦେଲା ।

ଆଷ୍ଟାଦଶ ପରକ୍ଳବ

ମେଲା ମଉସୁବରେ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ତଳଭୂମିର ଏବଂ ଗୋଲଭାବେ ଘୂର୍ତ୍ତବା ଚରଣିମାନ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେଥିରେ ଚଉକି, ଘୋଡ଼ା, ହାତୀ ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ ଆସନରେ ବସି ଲୋକେ ଚନ୍ଦ୍ରାକାରେ କମ୍ପା ତଳ ଭୂମିର ହୋଇ ବୁଲନ୍ତି । କୌଣସି କୌଣସିଟା ପୁଣି ଗୋଲ ବୁଲିଲାବେଳେ ଲହରୀ ଖେଳି ଖେଳି ବୁଲେ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ପୁଣି ପ୍ରତିଥର ବୁଲି ସେହିଠାରେ ପହଞ୍ଚେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନଙ୍କର ଭାବନା ସେହିପରି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଚକର୍ ଖାଉଥିଲା । ସେ ପାବ୍‌ଲୋ ସମ୍ବରରେ ଏବଂ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେତେ ଯେତେ ଚିନ୍ତା କଲେ, ସବୁତକ ପୁଣି ବୁଲି ବୁଲି ସେହି ମୂଳ ଯାଗାକୁ ଫେରୁଥିଲା । ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତା କେତେବେଳେ ଉପରକୁ ଉଠିଯାଉଥିଲା ପୁଣି କେତେବେଳେ ପଡ଼ି ଯାଉଥିଲା ।

ପବନ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ବୋଲି ଗୁହା ଭିତରଟା ବେଗ୍‌ ଗରମ ହୋଇ ଉଠିଥାଏ । ସେ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ନିଜର ଟିପାଖାତା ମେଲାଇ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବାର ସବୁ ପ୍ରକାର ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଅଂଶ ହସାବ କରି ଦେଖୁଥିଲେ । ସେ ୩ ଖଣ୍ଡ ନିକ୍ସା ତୟାର କଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ କିଏ କିପରି କରିବ ତାହା ଟିପି ଦେଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯଦି ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟେ ତେବେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କିପରି କାମଟା ଶେଷ କରିବ ତାହା ସରଳ ଭାବରେ ବୁଝାଇ ଲେଖିଲେ ।

ସେ ଏହି କାମ କରୁଥିଲାବେଳେ, ମେରିଆ ନିକଟରେ ବସି ଦେଖୁଥିଲା । ପାବ୍‌ଲୋ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ବସି ରହିବା କଥା ସେ ଜାଣୁଥିଲେ ।

ଗୁହା ଭିତରେ ମାଂସ ଓ ଅନ୍ୟ ଖାଦ୍ୟର ବଦଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିଲା ମଦ ଏବଂ ତମାଖୁର ଗନ୍ଧ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଦେହର ଝାଲ ଗନ୍ଧ । ମେରଥା ନିଜ ହାତ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଥୋଇବାରୁ ସେ ତାହା ଉଠାଇ ଦେଲେ । ତା' ହାତଟା ସଦ୍ୟ ସାବୁନରେ ଧୁଆଁ ହୋଇଥିବାରୁ ସାବୁନିଆ ଗନ୍ଧାଉଥିଲା । ସେ ହାତଟା ଛୁଡ଼ି ଦେଇ ତା ଆଡ଼କୁ ନ ଅନାଇ ଆପଣା କାମରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି ।

ନକ୍ସା କାମ ଶେଷ କରି ସେ ପୃଷ୍ଠା ଲେଉଟାଇ କାମ କରିବାକୁ ହେବା ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଦେଶନାମା ଲେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଲେଖିସାରି ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ତାକୁ ଥରେ ପଢ଼ିନେଲେ ।

ଭାବିଲେ ଏଥର ଯିବାକୁ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ କରିଦେଲି । ଏଥିରେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତି ନାହିଁ । ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡର ଜଗୁଥିଲା ଘାଟି ଓ ପୋଲଟା ଗୋଲଜଙ୍ଗ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହାହିଁ ମୋର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ବ । ପାବ୍ଲୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଣ୍ଡ ଖୋଲାଇବା ମୋର ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତା କଥା ଯେମିତି ହେଲେ ଫସଲ ହେବ । ପାବ୍ଲୋ ରନ୍ଧନି ଯାଉ ସେ କଥା ଅନ୍ୟମାନେ ବୁଝିବେ । ମୁଁ ଉଛାଟାରେ ଦୁଇ ଦୁଇ ଥର ତା କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ଖୋଲାଇ ସାରିଲି । ସେ ଟିପାଖାତା ବନ୍ଦ କରି ମେରଥାକୁ ପଚାରିଲେ ଯେ ସେ କିଛି ବୁଝିଲ କି ନାହିଁ । ମେରଥା ନାହିଁ ବୋଲି କହି ତାଙ୍କର ଶେଷ ହେଲା କି ନାହିଁ ପଚାରିଲା । ସେ କହିଲେ “ହଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ ଆଦେଶ ଲେଖି ଦେଲି ।”

ଟେବୁଲ୍ ଆଉ ପାଖରୁ ପାବ୍ଲୋ ଝାପ୍ଟା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଚାରିଲା “ଇଂରେଜ କଅଣ କରୁଥିଲ ?” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ପୁଣି ସେହି ପୁରୁଣା ଚିନ୍ତା ମନରେ ସ୍ଥାନ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ‘ପୋଲ୍ ସମସ୍ୟା ନେଇ ଲେଖୁଥିଲି । ସବୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବରେ କରି ହେବ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ମୁଁ ମଧ୍ୟ ପଛକୁ ହଟିଯିବା ସମସ୍ୟା ନେଇ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତାହାର ଅରକ୍ଷିତ ତଷ୍ଟୁ ଓ ଶୂନ୍ୟ ମଦ୍ୟପାତ୍ର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ସେ ଭାବିଲେ ନା, ଆଉ ସେ ପୁଣି ଚିନ୍ତା ମନରେ ଆଣିବା ଠିକ୍ ହେବନାହିଁ । ଗୁମ୍ଫା ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ଗ୍ରାଣ୍ଟ୍ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ମଦ ପିଇ ଚୁର୍ ହେଉ ନଥିଲେ କି ? ଗ୍ରାଣ୍ଟ୍ ଥିଲେ ସେ ପାବ୍ଲୋର ମଦପିଆରେ ଶ୍ରେଣୀ ରାଗି ଯାଆନ୍ତେ । ଗ୍ରାଣ୍ଟ୍ ମଧ୍ୟ ପିଗର,

ଟାଣିଥିଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ ମୁହଁରେ ପିକାଟାଏ ଧରି ଟାଣିଲେ ଅବକଳ ଗ୍ରାଣ୍ଟଙ୍କ ପରି ଦେଖାଯିବ । ସେ ପାବ୍‌ଲୋକୁ ପଚାରିଲେ ଯେ ପଛକୁ ହଟିବା ବିଧିଯୁକ୍ତ। ସେ କିପରି ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣ କରିଥିଲା ।

ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା ‘ଖୁବ୍ ଭଲ ।’

ତାପଣେଲ ଜାଗାରୁ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା “ତୁ ତେବେ କିଛି ଗୋଟାଏ ମୟୁଧା କରିଥିବୁ ?”

ପାବ୍‌ଲୋ ଜବାବ ଦେଲା “ଗୋଟାଏ ନୁହେଁ, ବହୁ ପ୍ରକାର ।”

‘କଅଣ ଏହି ମଦ ବେଲରୁ ସେ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଲୁ ?’

“ହୋଇପାରେ” ବୋଲି କହି ପାବ୍‌ଲୋ ମେରିଆକୁ ପୁଣି ତା ବେଲାରେ ମଦ ଭରି ଦେବାକୁ କହିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ସେହି ମେଣ୍ଟା ଚମର ମଦ ଅଳିରେ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଭାବନା ରହିଛି । ତା ଭିତରେ ନିଜେ ପଶିଯାଇ ଖୋଜି ଦେଖିଲୁ ।” ପାବ୍‌ଲୋ ଏ କଥାରେ ଜବାବ ଦେଲା ଯେ ସେ ମଦ ବେଲାରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ପାଇ ପାରିବ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ପାବ୍‌ଲୋ ଏଥର ନିଜର ସେହି ଶୁରୁଣା ଝିଟି ଅନୁସରଣ କରୁ ନାହିଁ । ସେ ବୋଧହୁଏ ତହିଁର ପରିଣାମ ଯେ ମରଣ ଏହା ଜାଣି ନେଲାଣି । ମଦୁଆ, ଇତର କିମ୍ବା ନିଷ୍ଠୁର ଲୋକଙ୍କର ପରିଣାମ ଏହାହିଁ ହେବା ଧାର୍ତ୍ତିକ । ଖାଲି ଗୋଲକ ଧନୀରେ ବୁଲୁଥିବା ଛଡ଼ା ସେମାନେ ବାହାରିବା ବାଟ ପାଇ ନଥାନ୍ତି । ସେ ଯାହାହେଉ, ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଯେତେ ବାଦ ବିସମ୍ବାଦ ଘଟୁ ଯେଥିରେ ମୋର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ।

ପିଲାର ଚୁଲି ମୁଣ୍ଡରେ ଚଢ଼ିକି ପକାଇ ବସିଥିଲା । ଦୁଇଜଣ ଖେଳାଳୀଙ୍କ ପିଠି ତା ଆଡ଼କୁ ଥାଏ । ସେ ଖେଳ ଦେଖୁଥିଲା ।

ଗ୍ରହା ଭିତରେ ବାଦ ବିସମ୍ବାଦ ବଦଳରେ ପାରିବାରିକ ଜୀବନର ସାଫ୍ତବିକ ଝିଟି ଦେଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ବିସ୍ମୟ ହେଲେ । ଏହା ତାଙ୍କୁ ଅଭୁତ ବୋଧ ହେଲା । ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ସେ ଆଉ ସେ ପରୁ ବାଜେ କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାଇବେ ନାହିଁ । ସେ ପରୁ ଦୁଷ୍ଟିନ୍ ମୁଣ୍ଡ ବିଗାଡ଼ି ଦେଇଥାଏ ।

ଦୁଇଦିନ ପୂର୍ବେ ପାବ୍‌ଲୋ, ପିଲାଟି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧେ ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି । ମେଣ୍ଟା ବୋଲି ମୋ ପାଖରେ ଦୁନିଆରେ କେହି ନଥିଲା । ଦେଖୁଛି ଦୁନିଆଟା ଝୁବୁ ପରଳ । ମୁଁ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ ଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଷ୍କାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲୁ । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅସୁବିଧା ଏବଂ କୃତ୍ୱଳ ସତ୍ୟେପି ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭବ । ଆମେ ପୋଲଟା ଧ୍ୟାନ କରି ଯାଉଲେ ହୁଏତ ମୁଁ ପୁଣି ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ଫେରି ଯିବି । ଯଦି ଫେରେ ତେବେ ମୁଁ କିଛିକାଳ ମାନ୍‌ଡ୍ରା ଠାରେ ରହିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମାଗିବି । ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ କାହାକୁ କୁଟି ଦିଆ ଯାଉନାହିଁ କିନ୍ତୁ ୨୩ ଦିନ ପାଇଁ ମାନ୍‌ଡ୍ରା ଯିବାକୁ ମୋତେ ନିଶ୍ଚୟ କୁଟି ମିଳିବ ।

ମାନ୍‌ଡ୍ରାରେ ମୁଁ କେତେଖଣ୍ଟି ବନ୍ଦ କରିବି । ଏହାପରେ ଫ୍ଲୋରିଡା ହୋଟେଲ୍‌ରେ ଘରଭଡ଼ା ନେଇ ରହିବି ଏବଂ ଗରମ ପାଣିରେ ଗାଧୋଇବି । ହୋଟେଲର କୁଲି ଲୁଇସକୁ ମଣ୍ଡେକୁରିଆ ଗ୍ରାନ୍‌ସ୍‌ଭା ଅବା ଅନ୍ୟ ଯେଉଁଠାରୁ ହେଉ ଏକ ବୋତଲ ସୁରାସାର ମଦ କିଣି ଆଣିବାକୁ ପଠାଇବି । ଗାଧୋଇ ସାରି ମଦ ପିଇ ବଛାଣାରେ ଶୋଇ ବନ୍ଦ ପଡ଼ିବି । ଏହା ପରେ ‘ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ’ ଯାଇ ଦେଖିବି ସେଠାରେ ଖାଇବା ଜିନିଷ ମିଳିବ କି ନାହିଁ ।

ଗ୍ରାନ୍‌ସ୍‌ଭା ଠାରେ ଖାଦ୍ୟ ଭଲ ନୁହେଁ ଏଣୁ ସେଠାକୁ ଯିବି ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ନ ପହଞ୍ଚିଲେ ମିଳିବା ଖାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମିଳିବ ନାହିଁ । ସେଠାରେ ପୁଣି ବହୁ ପରିଚିତ ସମ୍ବାଦକ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଡରରେ ମୁହଁ ଫିଟାଇ ହେବ ନାହିଁ ଅଥଚ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରି ରହିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସହଜ ନୁହେଁ । ସୁରାସାର ପିଇ କଥା କହିବା ଭଲ ଫୁର୍ତ୍ତି ଜାତ ହେଲେ ‘ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ’ ଯାଇ କାରକୋଭଙ୍କ ସହିତ ଖାନା ଖାଇବି । ସେଠାରେ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଭଲ ମଦ ମିଳେ । ସେଠାରୁ ଯୁଦ୍ଧ ବସ୍ତୁରେ ଝଟିବି ମଧ୍ୟ ଜାଣି ପାରିବି ।

ମାନ୍‌ଡ୍ରାରେ ଏହି ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ ହୋଟେଲ ସେ ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିଲେ । ଏହାକୁ ରୁଷ୍‌ସିୟ ମାନେ ଦଖଲ କରି ନେଇଅଛନ୍ତି । ସେ ପ୍ରଥମେ ସେଠାକୁ ଗଲବେଳେ ତାହା ବିଳାସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସୁଖାଦ୍ୟ ପରିବେଷିତ ହୋଟେଲ ଥିଲା । ଏହା ଅବରୁଦ୍ଧ ନଗର ପକ୍ଷରେ ବହୁତ ବେଶୀ ଭଲବୋଲି ଧରବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେଠାରେ କଥାବାତ୍ସି ଯୁଦ୍ଧର ବିଶେଷ ସମାଲୋଚନାପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ସେ ସେଠାରେ ଅତି ସହଜରେ ବିଳାସପ୍ରିୟ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ତେବେ ରଡ଼ିଷେସର ଚିର ସଂକଟମୟ ଏବଂ ଅସ୍ଥିର ଅନାଟନ ଭିତରୁ ଯାଇ ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ଭଲ ଖାଦ୍ୟପେୟ ସ୍ବାଦନ କରିବା ସେତେ ଦୋଷାବହ ନୁହେଁ । ଯାହାକୁ ସେ ସମାଲୋଚନା ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ସତ୍ୟ ।

ତେବେ ଗେଲର୍ଡ଼ ଠାରେ ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାସ କରିବା କାହାଣୀ ବିଶେଷ ସମ୍ପଦ୍ୱତ ହେବ ।
ଆଗେ ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାସ କାମ ଶେଷ ହେଉ ।

ମେରିଆକୁ ସେ ଗେଲର୍ଡ଼କୁ ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ
ହୋଟେଲ୍‌ରେ ଛାଡ଼ି ଗଲେ ସେ ମଧ୍ୟ ରେମ୍ ପାର୍ଟିରେ ଗାଧୋଇବ ଏବଂ ମୁଁ
ଗେଲର୍ଡ଼ରୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ତାହାର ପ୍ରସାଧନ ଖୋଜି ହୋଇଥିବ । ହଁ, ତା କଥା
କାର୍‌କୋଭକୁ କହିପାରି ତାକୁ ହୋଟେଲ୍‌ରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ପରେ
ଗେଲର୍ଡ଼କୁ ଅଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଦେଖିବାକୁ କୌତୁହଳୀ ହେବେ । ହୁଏତ
ମୁଁ ଆଦୌ ଗେଲର୍ଡ଼କୁ ଯିବି ନାହିଁ । ଗ୍ରୀନ୍‌ସ୍ପାରେ ନାନା ଖାଇ ଫ୍ଲୋରିଡାକୁ ଶୀଘ୍ର
ଫେରିଯିବି । କିନ୍ତୁ ଗେଲର୍ଡ଼କୁ ଯିବା ପାଇଁ ମୋର ପ୍ରବଳ ଆଗ୍ରହ । କାରଣ ସେଠାର
ଦୃଶ୍ୟ, ସେଠାର ଖାଦ୍ୟ, ସେଠାର ବଳାମ ମୁଁ ପୁଣିଥରେ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ
ଚାହେଁ । ଗେଲର୍ଡ଼ରୁ ମୁଁ ଫ୍ଲୋରିଡାକୁ ଫେରି ଆସିବି । ସେଠାରେ ମେରିଆ ଅପେକ୍ଷା
କରୁଥିବ । ଅବଶ୍ୟ ଏ ସବୁ କରି ହେବ ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାସ କାମ ସମାଧାନ
ପରେ ।

ଗେଲର୍ଡ଼ ହେଉଛି ଏମିତି ଗୋଟାଏ ଜାଗା ଯେଉଁଠାରେ କି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରୁଷୀ
ଏବଂ ଗ୍ରୀସିକ ଦଳରୁ ବାହାରିଥିବା ସ୍ପେନ୍‌ଦେଶର ସେନାପତିମାନଙ୍କ ପହଞ୍ଚି ସାଷାତ
ମିଳିପାରେ । ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ସାମରିକ ତାଲିମ ପାଇଁ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏମାନେ ଯୁଦ୍ଧ
ଆରମ୍ଭ ବେଳୁ ସୈନ୍ୟ ଦଳରେ ଯୋଗ ଦେଇ ନିଜର ବୁଦ୍ଧି ଚଳ ଏବଂ କୌଶଳ
ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ବଡ଼ ସେନାପତି ପଦ ପାଇ ଆଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକ ରୁଷି
ଭାଷୀ ଜାଣନ୍ତି । କେତେ ମାସ ପୂର୍ବେ ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ ଏ କଥା ଜାଣି ପାରିବାରୁ
ତାଙ୍କର ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଭୁଲ୍ ଚୁକି ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ନିଜର କାମ ସମ୍ପନ୍ନରେ
ସମ୍ବରଣ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ପରେ ପ୍ରକୃତ ବିଷୟ ଜାଣିଲୁ ତାଙ୍କର ସେ ଭାବ କଟି
ଯାଇଥିଲା । ୧୯୩୪ ବଲ୍ଗେରିଆରେ ଏମାନେ ସମସ୍ତେ କାମକରି ବିଫଳ ହେବାରୁ ଦେଶ-
ଛାଡ଼ି ରୁଷିଆକୁ ପଳାଇ ଥିଲେ । ରୁଷୀୟମାନେ ତାଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ
ସାମରିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଲେନିନ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ତାଲିମ
ପାଇଲେ ସେମାନେ ସୈନ୍ୟ ଗୁଳନାରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବଲ୍ଗେରିଆରେ
ଯୋଗ ଦେଇ ପାରିବେ । ସାମ୍ୟବାଦୀ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଫଣ୍ଡା ପକ୍ଷରୁ ଏପରି ଶିକ୍ଷାର
ବ୍ୟବସ୍ଥା ରୁଷିଆରେ କରା ଯାଇଅଛି । ବିପ୍ଳବ ବେଳେ କୌଣସି ବିଦେଶୀକୁ ସେଥିରେ
ଯୋଗ ଦେବାର ନିଷିଦ୍ଧ ନାହିଁ । କିମ୍ବା ବେଶୀ କଥା ଜାଣିବାକୁ ଯିବା ଯାଏ ନାହିଁ ।
ଯଦି କୌଣସି କାମ ମୁଖ୍ୟତଃ ଯଥାର୍ଥ ତେବେ ସେ ସମ୍ପନ୍ନରେ ମିଥ୍ୟା ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ନୁହେଁ । ମିଛ ସବୁ ଗୁଲେ । ଜର୍ଜାନ ମିଛ କହିବାକୁ ଯୁଗା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର

ଶେଷକୁ ତାହା ତାଙ୍କ ଦେହସହା ହୋଇଗଲା । ସେ ଗୋଲ୍ଡ଼ ଠାରେ ଜାଣି ପାରିଲେ
 ଯେ ଭଲେନ୍‌ଟିନ୍ ଗନ୍‌ଜାଲେଜ୍ ଓରଫେ ଏଲ୍ କାମ୍ପେସିନୋ କେବେହେଲେ ଗୁସ୍ତୀ
 ନଥିଲେ । ସେ ସ୍ପେନସ୍ ବୈଦେଶିକ ସୈନ୍ୟ ଦଳର ଜଣେ ସାଙ୍ଗେଷ୍ଟ୍ ଥିଲେ । ନିଜ
 ଦଳ ଛାଡ଼ି ସେ ମରକୋର ଆବଦେଲ୍ ଫି ମଙ୍କ ଦଳରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ
 ଦୋଷଟାବା କଅଣ ହେଲା ? ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ଗୁସ୍ତୀ ଦଳରୁ ନେତା ବାଛିବା ଉଚିତ ।
 ସମୟ ଅବସରୁ ଭଲ ମନ୍ଦ ବାଛିବାର ଅବସର ମିଳେନାହିଁ । ଜଣେକେହି ପାବ୍ଲୋ
 ଗ୍ରୋରି ହେଲେମଧ୍ୟ ତଳ ପାରେ । ସୁତରାଂ ଜଣେ କାହାକୁ ଚୁରନ୍ତି ତାହା କରାଇବା
 କଥା । କାମ୍ପେସିନୋରଙ୍କ ଦାଢ଼ି କଳା ଥିଲା, ଓଠ ନିଗ୍ରୋଙ୍କ ପରି ମୋଟା, ଆଖି
 ଗୁରୁକା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମନେ କରିଥିଲେ ସେ ପ୍ରକୃତ ଗୁସ୍ତୀ ନେତା
 ପରି ସେ ମଧ୍ୟ ବିପକ୍ଷକୁ ବାଧା ଦେଇ ପାରିବେ । ସେ ଯେପରି ସାହସୀ ସେପରି
 ରାଣୀ ଲେଉଟିଥିଲେ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେପି ଲେଉଟା ନିଜକୁ ପ୍ରକୃତ ଗୁସ୍ତୀ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ
 କରୁଥିଲା ଏବଂ ଅତି ଦମ୍ଭରେ ପରିଣାମ ନ ଭାବି ଯାହା ମୁହଁରେ ଆସିଲା କହିଯାଉ ଥିଲା ।
 ବ୍ରଗେଜ୍ ସେନାପତି ହିସାବରେ ସେ ଅଭ୍ୟୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ପରସ୍ପର ପରାଜୟ ବେଳେ
 ମଧ୍ୟ ସେ ନିଜର ଟାଣପଣ ଛାଡ଼ୁନଥିଲା ।

ଗୋଲ୍ଡ଼କୁ ଏନ୍‌ରକ୍ ଲିଷ୍ଟିର ନାମକ ଆଉଜଣେ ଗାଲିସିଆ ବାସୀ
 ପଥୁରିଆ ଆସୁଥିଲେ । ସେ ଏକ ଡିଭିଜନ୍ ସୈନ୍ୟଦଳର ସେନାପତି ଏବଂ ରୁଷ୍
 ଭାଷାରେ କଥା କହୁଥିଲେ । ଆଣ୍ଡାଲୁସିଆର ଜଣେ ବଡ଼େଇ ମଧ୍ୟ ଏକ ପାଲଟନ୍‌ର
 ଅଧିନାୟକ ହୋଇ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଦେଖା ସେଠାରେ ମିଳୁଥିଲା । ସେ ଲେକଟି ରୁଷ
 ଭାଷା ଶିଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ନଥିଲା ହେଲେ ତାଙ୍କର ଦଳଗତ ନିଷ୍ଠା ଅତି ନିର୍ମଳ
 ବୋଲି ରୁଷୀୟମାନେ ତାଙ୍କୁ ଭାରି ଖାତିର କରୁଥିଲେ । ସେ ସର୍ତ୍ତାରୁ ଭୁଲ୍‌ମାନ
 ଥିଲେ ।

ବସ୍ତୁତ ଗୋଲ୍ଡ଼ରେ ବହୁ ବିଷୟ ବ୍ୟବହାରିକ ଭାବରେ ଶିକ୍ଷା କରିବାର
 ସୁବିଧା ଥିଲା । କପରି କଅଣ କଲେ ବାସ୍ତବିକ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେବ ତାହା ସେଠାରୁ ଶିକ୍ଷା
 ମିଳୁଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ନିଜର ଶିକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ମାତ୍ର କରିଛନ୍ତି ସୁତରାଂ ଗୋଲ୍ଡ଼
 ଯାଇ ନାନା ପ୍ରକାର ଅଭିଜ୍ଞ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସି ନିଜ ଶିକ୍ଷା
 ଦୃଷ୍ଟିକା କରି ପାରିବେ । ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ନାନା ବାଜେ କଥାରେ ଆସି ସ୍ଥାପନ
 କରିଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିଜ୍ଞତା ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜର ଜ୍ଞାନର ପରିସୀମା
 ବଢ଼ାଇ ପାରିଛନ୍ତି । ସେ ନିଜେ ଯାହା ସତ୍ୟ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ସେହି ବିଶ୍ୱାସ
 ସୁଦୃଢ଼ କରିଅଛନ୍ତି । କଅଣ ହେବା ଉଚିତ ସେ କଥା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅବାନ୍ତର,
 କଅଣ ପ୍ରକୃତରେ ଘଟିଅଛି ତାହାହିଁ ତାଙ୍କର ଧ୍ୟେୟ । ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ତ ନାନାପ୍ରକାର

ମିଥ୍ୟା ପ୍ରବୃତ୍ତୀ ଦୃଷ୍ଟିଆଏ କିନ୍ତୁ ସେହି ପ୍ରବୃତ୍ତୀଠାରୁ କାମେସିନୋ, ଲକ୍ଷ୍ମର, ମଡ଼େସ୍କୋ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କର ଟ୍ରିପ୍‌ସ୍‌କାଳାପ ଅଧିକ ସତ୍ୟ । ଦିନେ ଏହି ସତ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଜାଣିପାରିବେ ।

ମାଦ୍ରଦ୍‌କୁ ଯାଇ ହୋଟେଲରେ ଗାଧୋଇ ପାଧୋଇ ବିଶ୍ରାମ କରି ବହୁ କିଣି ପଡ଼ି ସେ ଗେଲର୍ଡ଼ଙ୍କୁ ଯିବା ପୁରୁଷ କଲକ୍ତନା କରି ରଖିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ମେରଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଆସି ନଥିଲେ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମେରଥାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ହୋଟେଲରେ ରହିବେ । ଗେଲର୍ଡ଼ଙ୍କୁ ଗଲବେଳେ ମେରଥା ଏକୂଟିଆ ହୋଟେଲରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ । ଏହା ଆଉ କି ବଡ଼ କଥା । ଏମିତିକି ମେରଥା ବଣ ଗୁମ୍ଫାରେ ତାଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଅଛି । ମାଦ୍ରଦଠାରେ ସେ ଈନ୍ଦନ ରହିବେ । ସେଠାରେ ସିନେମା, ଥେଟର, ଆଜି ମେରଥାକୁ ଦେଖାଇବେ । ଈନ୍ଦନ ଏସବୁ ଉପଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସତେଷ୍ଟ । ମେରଥା ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ପୁଣି ହେବ ।

ଏଠା ଗୁମ୍ଫାଠାରୁ ଗେଲର୍ଡ଼ ଯେତେଦୂର ମନେ ହୁଏ ବାସ୍ତବରେ ସେତେ ନୁହେଁ । କାସ୍‌କିନ୍ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଥେଟରକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ କାସ୍‌କିନ୍‌ଙ୍କ କଥାରେ ସେ କାର୍‌କୋଭ୍ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିଥିଲେ । କାର୍‌କୋଭ୍ ମାର୍ଜିନ ଲେକଙ୍କ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବାକୁ ଆଗ୍ରହ ଥିଲେ । କାର୍‌କୋଭ୍ ଲେପ୍‌ଡ଼ି ଭେରାଂଙ୍କ ଲିଖିତ ଫୁଲ୍‌ସ୍‌ ଓ ଭେକ୍‌ଜୁନା ଗୀତିନାଟ୍ୟକୁ ପୃଥିବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ବୋଲି ମନେ କରୁଥିଲେ ।

କାର୍‌କୋଭ୍ ତମକାର ଲେକ । ତାଙ୍କ ପରି ବୁଦ୍ଧିଆ ଲେକ ବିରଳ । ସେ ଯବୁ ବେଳେ କୁଳା ବୁଟ ଜୋତା, ପାଉଁଶିଆ ପାଇକାଗା ଓ କୁରୁତା ପିନ୍ଧୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ହାତ ଗୋଡ଼ ସାନ ସାନ, ମୁହଁ ଫୁଲୁଙ୍କିଆ ଏବଂ ଦାନ୍ତ ବେମାର ଯୋଗୁ କଥା କହିଲବେଳେ ଦାନ୍ତ ଚିପି କଥା କହିଥିଲେ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କର ଡାକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନ୍ତରର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଜ୍ଞାନ ଯେମିତି ୧୭ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା ବାହ୍ୟକ ଔଚିତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସେହି ପରିଥିଲା ।

ଗେଲର୍ଡ଼ ଏକ ପ୍ରକାର ଲଗ୍ଗ ବିଳାସରେ ବୁଡ଼ି ରହିଥିଲା । ଆବଳିତା ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ବିସ୍ତର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦୁନିଆର ଏକ ଶତାଂଶ ଶାସନ କରୁଥିବା ଶକ୍ତିର ପ୍ରତିନିଧି ଏପରି ବିଳାସରେ ବାସକଲେ ଦୋଷ ବୋଲି ଧରିବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନଙ୍କର ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ବିତୃଷ୍ଣା ଜାତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ପଛକୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଏହା ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ କାସ୍‌କିନ୍ ଓ କାର୍‌କୋଭ୍ ତାଙ୍କ

ପ୍ରତି ଘୋର ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର ପରେ ତାଙ୍କର କାହାଣୀ ଶୁଣି ସେମାନେ ବଦଳି ବନ୍ଧୁ ପାଲଟି ଗଲେ ।

କାହ୍ନୁକିନ୍‌ଙ୍କୁ ଖେନ୍‌ର ଲୋକେ ପସନ୍ଦ ନକଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର କାମ ପାଇଁ କିଛି କହୁଥିଲେ । ସେ କାମ ବିଷୟ କେହି ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ କହି ନଥିଲେ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ କାହ୍ନୁକିନ୍ ମଲ୍ଲପରେ କହିବେ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ସେ ଯାହାହେଉ କାର୍‌କୋଭ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ । ଏହା ଛଡ଼ା କାର୍‌କୋଭ୍‌ଙ୍କର ଶୀଶାଙ୍ଗୀ ସହଧର୍ମିଣୀ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ । କାର୍‌କୋଭ୍‌ଙ୍କର ଏକ ରକ୍ଷିତା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ହୋଇଥିଲା । ସେ ରକ୍ଷିତାର ବେଶଭୂଷା ଅଙ୍ଗ ସୌଷ୍ଟବ ଓ ଗୁଲ୍‌ଚଲଣ ସଦା ସର୍ବଦା ପ୍ରେମିକାପରି ରହୁଥିଲା । ଏହି ରକ୍ଷିତା ଜଣକର ଆକାଞ୍ଛା ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଶୁଦ୍ଧ ଥିଲା । ଏ ଦୁଇଟି ଛଡ଼ା କାର୍‌କୋଭ୍‌ଙ୍କର ଆଉ ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠାରେ ଥିବାର ଶୂଣ୍ୟାଯାଇଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଚନ୍ଦ୍ରି ବାରେ କାର୍‌କୋଭ୍ ଖୁବ୍ ଦକ୍ଷ ଥିଲେ ।

ଗୋଲଡ଼ଠାରେ ଭଲ ମହଲ ଦୁଆରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରହର ରହୁଥିଲେ । ଆଜି ଦ୍ୱିପଦ ମାହିଦ୍‌ରେ ସେ ସ୍ଥାନଟି ସରୁଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବ । ସେ ଏହି ବଡ଼ ଜଙ୍ଗଲରେ ନଥାଇ ଆଜି ସେଠାରେ ଥିଲେ କେତେ ଭଲ ନ ହୁଅନ୍ତା ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ ମେଣ୍ଟିଆକୁ ନେଇ କାର୍‌କୋଭ୍‌କୁ ଦେଖାଇବେ ବୋଲି ଭାବିଲେ ମାତ୍ର ସେତେକ କହିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମତି ପାଇବା ଦରକାର । ଏଠାରେ କାମ ପରେ ତାଙ୍କୁ ସେଠାରେ କିପରି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବା କଥା । ସେଠାରେ ଦ୍ୱିପଦ ଗୋଲ୍‌ଜ ଆଇପାରନ୍ତି । ମେଣ୍ଟିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଲ୍‌ଜ ତାଙ୍କୁ ଅଟ୍ଟା କରିପାରନ୍ତି ।

ଏହିଭଳି ନାନା ଦୃଶ୍ୟ ସେ କଲେନା ନେସରେ ଦେଖି ଶେଷକୁ ପାର୍‌ଲେ ପାଞ୍ଜକୁ ଯାଇ ତାହାର ମଦ ଭଣ୍ଡରୁ ପିଆଲାଏ ମଦ ଉଠାଇ ନେଲେ । ପାର୍‌ଲେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଅନୁମତି ଦେଲା । ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ ଭାବିଲେ ଯେ ପାର୍‌ଲେ ସାମଗ୍ରିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗବେଷଣା କରୁଅଛି । ଲୋକଟା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରର ଖ୍ୟାତି ବଦଳରେ ମଦଭଣ୍ଡରେ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନରେ ତପ୍ତ । କିନ୍ତୁ ଯେତେ ବଦମାସ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଲୋକଟାର କିଛି କରମଣ୍ଡା ଅଛି ନଚେତ୍ ଏତେ ଦୀର୍ଘକାଳ ଗୋଟାଏ ଦଳ ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ସହିତ ଲୋଇ ଆସନ୍ତା କିପରି ? ମାକିନ ଗୁହ୍ମଯୁକ୍ତରେ ଏଭଳି ଗଲେ ନେତା କିପରି କାମକରି ଆଆନ୍ତେ

ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଚିନ୍ତାକଲେ । ଅଜେକ ଅବଶ୍ୟ ଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ କଥା ଲୋକେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ମାର୍ଜିନ ରଣ ନେତାମାନେ ମଦ ପିଉଥିଲେ ।

ସେନାପତି ଗ୍ରାଣ୍ଟ୍ କିମ୍ବା ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ଙ୍କ ନିଜ ଅଜ୍ଞା ମଦ ପିଇ ବହୁକାଳ ମାତାଲ ରହିବା କଥା ସୁବିଦିତ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅରେ ଜାଗ୍ରତ କରି ପାରିଲେ ନିଶା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଛୁଡ଼ି ଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସ୍ପେନ୍ସର ଏହି ଗୁହ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରାଣ୍ଟ୍, ସେରମାନ୍, ସ୍କୋନ ଓ'ମାଲ୍ କିମ୍ବା ଜାକସନ୍ଙ୍କ ଭଳି ସେନାପତି କୋଉ ପକ୍ଷରୁ ବାହାରି ନାହାନ୍ତି । ତଳ ପାହ୍ୟାର ଯେବ୍ ଷ୍ଟୁଆର୍ଟ କିମ୍ବା ସେରିଡାନ୍ ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଇନାହିଁ । ଉଭୟ ପକ୍ଷରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ମାର୍କିଲିଲନ୍-ଗ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଦେଖା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ।

ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମରିକ ବିଚକ୍ଷଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ହେଲେ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । କ୍ଲେବର୍, ଲୁକାସ୍ ଏବଂ ହାନସ୍ ପ୍ରଭୃତି ମାହିନ୍ଦ୍ ସହରର ପ୍ରତିରକ୍ଷା କଲେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବିଶ୍ରେଷ୍ଟ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ପରିଚାଳନା କରିଅଛନ୍ତି ଏକଥା ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ଗର୍ବ, ଦାମ୍ଭ, ଦର୍ପ, ଆତ୍ମମୁରତା ଏତେ ବେଶୀ ଏବଂ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଈର୍ଷା ଏପରି ଟେବ୍ ଯେ କ୍ଲେବର୍ଙ୍କ ଖ୍ୟାତି ପ୍ରଗୁର ଦେଖି ମିଥ୍ୟାକା ତାଙ୍କୁ ସେଠାରୁ କାଢ଼ି ନେବାକୁ ରୁଷିୟମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । କ୍ଲେବର୍ ସୈନିକ ହିସାବରେ ଭଲ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସୀମିତ ଶକ୍ତି ବିଶିଷ୍ଟ ଏବଂ ନିଜର ବହୁତ ବଡ଼ାଇ କରୁଥିଲେ । ଗୋଲ୍ଡି ଯେମିତି ଭଲ ସୈନିକ ସେମିତି ଦକ୍ଷ ସେନାପତି ମାତ୍ର ତାଙ୍କୁ ତଳ ପାହ୍ୟାରେ ରଖା ଯାଇଥିଲା । ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ କିଛି କରିବା କ୍ଷମତା ତାଙ୍କର ନାହିଁ । ଉପସ୍ଥିତ ଆକ୍ରମଣ ଗୋଲ୍ଡିଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କାମ କିନ୍ତୁ ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଯାହା ଶୁଣିଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ଏହାକୁ ସେପରି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ସେନାପତି ଗଲ୍ ନାମକ ଜଣେ ହଜେରାୟ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏତେକଥା ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଗୁଲି କରି ମାରିଦେବା ଉଚିତ । ଗୋଲ୍ଡିଠାରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଗୁଲିବ ଶୁଣାଯାଏ ତହିଁର ଦଶମାଂଶହିଁ ସତ୍ୟ ହେଲେ ସବୁଗୁଡ଼ାକ ଅପଦାର୍ଥ କହିବାକୁ ହେବ ।

ଗୁଆଡାଲଜାର୍ ଯୁଦ୍ଧରେ ଇଟାଲିୟ ମାନଙ୍କୁ ବିଧ୍ୱସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ମାଲଭୁମି ଯୁଦ୍ଧରେ ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ନଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେ ଏକ୍ସି ମାୟୁରାଓରେ ଥିଲେ । ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ପରେ ଗୋଲ୍ଡିଠାରେ ହାନସ୍ ତାଙ୍କୁ ସବୁ ଖବର ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଇଟାଲିୟମାନେ ପ୍ରାୟ ଜିଣି ଆସୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଆମର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଛବି ଭଙ୍ଗ କରାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ସିକ୍ସଏକଠାରେ ୧୨ଶ ବ୍ରିଗେଡର ସୀମା ରେଖା ସେମାନେ ଭେଦ କରିଥିଲେ । ଏତିକିବେଳେ ଆମ ପକ୍ଷରୁ ଗୋଟିଏ

କୌଶଳ କରାଗଲା ଯେଉଁ କୌଶଳକି ଇଟାଲାୟୁ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଜାତିର ସୈନ୍ୟ ଦଳ ପ୍ରତି ଅପ୍ରୟତ୍ନ ଏବଂ ସେହିକିରେ ଆମପକ୍ଷ ଲଢ଼େଇ ଜିଣିଗଲେ ।

ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରର ନକସା ଦେଖାଇ ହାନୁସ ଏ ସବୁ କଥା ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍‌ଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ନିଜର ମାନବତା ପେଡ଼ିରେ ଏହାକୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ନେଇ ବୁଲୁଥିଲେ । ହାନୁସ ଜଣେ ଭଲ ସୈନିକ ଓ ସଙ୍ଗୀ । ଲିଷ୍ଟର୍, ମଡେଷ୍ଟୋ ଏବଂ କାମ୍ପେସିନୋଙ୍କର ସ୍ଟେନ୍ ଦେଶୀ ସୈନ୍ୟ ସେହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଭଲ ଲଢ଼େଇ କରିଥିଲେ । ସୈନ୍ୟଦଳର ପରିଚ୍ଛଳନା ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳା ନିମିତ୍ତ ସେନାପତିମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୌରବ ପାଇବା କଥା । କିନ୍ତୁ ଏମାନେ କେତେବେଳେ କଅଣ କରିବେ ତାହା ରୁଷୀୟ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ବରଦ ମତେ ହେଉଥିଲା । ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଗୁଳିକ ମଧ୍ୟ ସେହି ରୁଷୀୟ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କାମ କରୁଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ ରୁଷୀୟମାନେ ଅଲଗା ହୋଇଗଲା ପରେ ଏମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ କପର କରାମତି ଦେଖାଉଛନ୍ତି ଜଣା ପଡ଼ିଯିବ ।

ସାମ୍ୟବାଦୀମାନେ ସବୁବେଳେ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରିବାରେ ସିଦ୍ଧହୁଏ । ସେପରି ଶୃଙ୍ଖଳା ଏବଂ ବାଧ୍ୟତା ଯୋଗୁ ଭଲ ସୈନିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଲିଷ୍ଟର୍ ଶୃଙ୍ଖଳା ଶିଖିଲାତାକୁ ନିର୍ମମ ଭାବରେ ଦମନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଶୁଚି ପାର୍ସି ପ୍ରାଣ ଦଣ୍ଡ ଦେଉଥିଲେ । ମଣିଷ ଜୀବନ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ମମତା ନଥିଲା । ତେବେ ଏକ ଡ଼ାକ୍ତର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଲଢ଼ୁଆଳି କରାଇବା କଥା ତାଙ୍କୁ ଜଣାଥିଲା । କୌଣସି ଗୋଟାଏ ଘାଟି ରକ୍ଷା କରିବା, କୌଣସି ଘାଟି ଆକ୍ରମଣ କରି ଦଖଲ ନେବା କିମ୍ବା ରଣକ୍ଷେତ୍ର କୌଶଳ ହିମେ ସୈନ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା କରିବା ଏକା କଥା ନୁହେଁ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡ଼ାନ୍ ମଦ ପିଇ ପିଇ ଭାବିଲେ ସେ ରୁଷୀୟ ପରାମର୍ଶ ଉଠିଗଲା ପରେ ଲିଷ୍ଟର୍ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ କେମିତି କାମ କରିବେ । ହୁଏତ ରୁଷୀୟମାନେ ଯିବେ ନାହିଁ, ହୁଏତ ସୈନ୍ୟ ଦେଇ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ କିନ୍ତୁ ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ରୁଷିଆର ସ୍ୱାର୍ଥ କଅଣ ? ଏ ସବୁ କଥା ଗେଲଡ଼ର୍ ଠାରେ ଜାଣିହେବ ।

ଏକ ସମୟରେ ଗେଲଡ଼ର୍‌ଙ୍କୁ ସେ ଖରାପ ମନେ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଦୁ ନଗରୀ ୭୩ ନମ୍ବର ଭେଲିସ୍‌କୁଏଜ୍‌ର ଏହା ମନୁଷ୍ଟି ବିପତ୍ତି । ଭେଲିସ୍‌କୁଏଜ୍‌ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ରାଜପ୍ରସାଦ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବାହାନର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ହୋଇଅଛି । ସେଠାରେ ଧର୍ମବିଧାନ ମତେ ଲେକେ ନିଷ୍ଠୁଳଙ୍କ ଓ ପବିତ୍ର ଭାବରେ ଚଳୁଥିଲେ । ଏଇଥିପାଇଁ ଭେଲିସ୍‌କୁଏଜ୍‌ ଏକ ଆତ୍ମିକ ବୋଲି ଧର୍ମୋଦ୍ଧାର ପାରେ କିନ୍ତୁ ଗେଲଡ଼ର୍ ଠାରେ ଗଳାସ ଏବଂ ଯୌନ ଉଦ୍ଧାମର ତାଣ୍ଡବ ଲାଲା ।

ତଥାପି ଦୁଇଟି ଜାଗାରେ ଏକା ଚନ୍ଦ୍ର ମନରେ ଉଠିଥାଏ । ତାହା ହେଉଛି ଯେ ତୁମେ ଏକ ଧର୍ମଯୁକ୍ତ କରୁଅଛ । ଅବଶ୍ୟ ଧର୍ମଯୁକ୍ତ ଟଙ୍କାଟି ଯେଉଁ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଥିଲା, ଏ ଯୁକ୍ତ ତାହା ନୁହେଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶବ୍ଦଟା ଅତି କଳ୍ପସିତ କାମ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ହେଉଅଛି । ଅମଳତନ୍ତ୍ରର ଜୁଲମ, ଅପାରଗତା, ଦଳାଦଳି ସତ୍ତ୍ୱେପି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାର ସାମୁହିକ ସାମ୍ୟ ଏବଂ ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ ଥିଲା ଆମର ଆଦର୍ଶ ବିଶ୍ୱର ନିର୍ମାଣିତ ଜନତାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାର ପବନ ବ୍ରତରେ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଜୀବନ, ଅବିକଳ ଯେପରି ଗିର୍ଜାରେ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଶୁଣି ସାଧୁ ପାଲଟିବାର ଆଦର୍ଶ । ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସମତେ ମାନବ ସମାଜ ସହିତ ପରମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଐକ୍ୟ ସ୍ଥାପନ ଏକ ଅଭିନବ ଅଭିଜ୍ଞତା । ଏ କାମରେ ମୃତ୍ୟୁ ଅତି ଉଚ୍ଚ କେବଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପୁରଣ ପାଇଁ ତାହା ଏଡ଼ିବା କଥା ନଚେତ୍ ନୁହେଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଏମିତି ଦାମରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିପାରେ ଏବଂ କରିବା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ । ଏହି ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକଳ ହେଲେ ଲୋକ ଆଦର୍ଶ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତ କରିପାରେ ।

ଏମିତି ପବନ ଆଦର୍ଶରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧରେ ମାଡ଼ିବାର ଅଳ୍ପ ପରେ ଯେଉଁମାନେ ଭଲ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଜାଇ ରହନ୍ତି ତାଙ୍କ ମନରୁ ସବୁପ୍ରକାର ପବନତା ଲୋପ ପାଇଥାଏ ।

କୌଣସି ଗାନ୍ଧି ବା ସହରର ସୁରକ୍ଷା ଯୁଦ୍ଧର ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ଧରିହେବା ସିରାସର ଯୁଦ୍ଧ ଏହାହିଁ ଥିଲା । ସେଠାରେ ପ୍ରକୃତ ସାଥୀକ ସହିତ ସମସ୍ତେ ବିଦ୍ରୋହ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଯେତେବେଳେ କଠୋର ଶୃଙ୍ଖଳା ଜାରି କରିବା ଦରକାର ପଡ଼ିଲା ତାହା ମଧ୍ୟ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ତୋପ ମାଡ଼ରେ ଲୋକେ ଶୀଘ୍ର ପରି ପଳାଇ ଯିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ସେମାନେ ମରି ପଡ଼ିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବଳକା ଗୁଲି ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ଦ୍ରବ୍ୟ କାଢ଼ି ଅଣିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି କେହି କରି ନଥିଲେ । ଏସବୁ ମଧ୍ୟ ନିନ୍ଦନୀୟ ନୁହେଁ । ନ ଅଣିଥିଲେ ସନ୍ତାପନାଦାମାନଙ୍କ ହାତରେ ତାହା ପଡ଼ିଥାଆନ୍ତା ।

ଦଳ ଗୁଡ଼ି ପଳାଇଯିବା ଲୋକଙ୍କୁ ମାରି ପକାଇବା ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ ବରଂ ଦରକାର ଓ ଯଥାର୍ଥ । ପଳାଇଯିବା ନିତନ୍ତ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ଅମଳ ଆକ୍ରମଣ କରିବାରୁ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ସେହି ପାହାଡ଼ର ନାସିରେ ଅଟକାଇଥିଲୁ । ତୋପ ବୃଷ୍ଟି ଛଡ଼ା ବିମାନରୁ ବୋମା ବୃଷ୍ଟି ଶୀଘ୍ର ପକ୍ଷ କରିଥିଲେ । ଯେଉଁମାନେ ଠାକିଗଲେ ସେମାନେ ପାଲଟା ଆକ୍ରମଣ କରି ତାଙ୍କୁ ହଟାଇ ଦେଇଥିଲେ । ପରେ ସେମାନେ

ଯେତେବେଳେ ବଡ଼ ଭିତରେ ଲୁଚି ପାର୍ଶ୍ୱଦେଶରୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ସେତେବେଳେ ଆମ ପକ୍ଷର ଲୋକେ ଖାସ୍ତା ନିବାସରୁ ପ୍ରତିଆକ୍ରମଣ ଚଳାଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଆମକୁ ଟପି ଆଗକୁ ବଢ଼ିଲେ । ଆମେ ବୁଝିଗଲୁ ଯେ ପାଲଟା ଆକ୍ରମଣ ନ ହେବା ଯାଏଁ ଆନ୍ତରାଳରେ ଅବରୁଦ୍ଧ ରହିଥିବୁ । ଏହା ହେଉଛି ଗୁଆ ଡାରମାର ଯୁଦ୍ଧ ।

ସତ୍ରାମର ହଠାତ୍‌ଗୋଲରେ ଯେତେବେଳେ କଣ୍ଠ ତାକୁ ଭୟରେ ଶୁଣୁ ହୋଇଯାଏ, ଗୋଲମାଡ଼ରେ କାହାମାନ ଧସାଧସ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ି ଚାଲିଆଡ଼େ ଚାଲି ଗୋଡ଼ରେ ଭରାଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରାଣରେ ଆତଙ୍କର ହତାଶ ଖେଳିଉଠେ, ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ଆପଣା ମୁଣ୍ଡ ବନ୍ଧାଇ ଆହତ ଗୋଲମାନଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନସ୍ଥପରୁ ଟାଣି ବାହାର କର, ମାଟିରେ ମୁହଁ ମାଡ଼ି ଆହରଣ କର ପୁଣି ତୋପ ଫଏର କରବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର ସେତେବେଳେ ତୁମେ ଉଚିତ କାମ କରୁଥିବ ବୋଲି ନିଜକୁ ସାନ୍ତୁନା ଦେଇଥାଅ । ସେହି ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ଶରତକାଳରେ ତୁମେ ଯେତେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲ ସବୁ ଦୁନିଆର ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ନିର୍ଯ୍ୟାତନାରୁ ରକ୍ଷାକରି ଅଭିନବ ସମ୍ଭାର ଦୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ କରିଥିଲ । ସେ ଯୁଦ୍ଧରେ ତୁମେ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ, ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଗତିକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବାକୁ, ଶୀତ ଦୃଷ୍ଟି ପାଣି କାଦୁଅରେ ଦୀର୍ଘକାଳ ହଳସଳ ହୋଇ ଗାତ ଖୋଳିବାକୁ ଓ ନିଜ ଦଳକୁ ସୁରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଏସବୁ କରିଥିଲ । ସେହି ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ଶରତକାଳର ଅନୁଭୂତି ଆଜି କ୍ଳାନ୍ତ ଅବସାଦ, ନିଦ୍ରାକୃତା, ସ୍ୱାୟତ୍ତବିଳ୍ମ ଏବଂ ଅସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ୟରେ ସମାଧିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ । ତଥାପି ଏହା ସଜୀବ ଏବଂ ତୁମେ ଜାଣ ଯେ ଏହି ଅଗ୍ନି ପରୀକ୍ଷା ଭିତରେ ତୁମେ ପଶିଥିଲୁ କେବଳ ଆଦର୍ଶକୁ, ବାସ୍ତବରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ । ସେତେବେଳେ ତୁମ ମନରେ ଏକ ସ୍ୱାର୍ଥହୀନ ଆହୁତ୍ରସାଦ ଗନ୍ଧର ଏବଂ ବଳିଷ୍ଠ ଭାବରେ ଜାତ ହୋଇଥିଲା । ଆଜି ସେ ସବୁ କଥା ଗୋଲର୍ଡ଼ଠାରେ ଏକ ନିଦ୍ରାବୁଣ ଅନୋପରେ ଶ୍ୟ କାହାଣୀରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ କରୁଲେ ଚଳେ ।

ନା, ଗୋଲର୍ଡ଼ରେ ସେତେବେଳେ ତୁମେ ଜନପ୍ରିୟ ହୋଇପାରି ନଥାନ୍ତି । ତୁମେ ଥିଲୁ ଅତି ଅକୃଷିମ, ଏକ ପ୍ରକାର ମହାଦୂର ପରିଚୟକ । ହୁଏତ ଏବେର ଗୋଲର୍ଡ଼ର ଅବସ୍ଥା ସେତେବେଳେ ନଥିଲା । ନା, ପ୍ରକୃତରେ ନଥିଲା । ଏବଂ ଗୋଲର୍ଡ଼ ବୋଇଲେ ଯେଉଁ ଧାରଣାଜନ୍ମେ ସେତେବେଳେ ତାହା ନଥିଲା ।

ସେ ସମୟର କଥା କାର୍‌କୋଭ୍ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ବୁଝିଥିବାମାନେ ପଲେସ୍ ହୋଟେଲରେ ରହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭିତରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ, ତାହାକୁ ଜାଣି ନଥିଲେ । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଥମ ସ୍ତରର ଦଳ ଗଠନର ପୂର୍ବର କଥା । ସେତେବେଳେ ସେ କାହିଁକି କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଚିହ୍ନି ନଥିଲେ । କାହିଁକି,

ସେତେବେ ଉଚ୍ଚୋଚ୍ଚ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାପାଇଁ ସାନ୍ ସେବାଷ୍ଟିଆନ୍ ରୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରେ ଇରନ୍‌ଠାରେ ଥିଲେ । ସେହି ଯୁଦ୍ଧ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । କାହନିନ୍ ଜାନୁଆରୀ ମାସଯାଏ ମାହିଦକୁ ଆସି ନଥିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ସେତେବେଳେ କାର୍‌ବାଣେଲ୍ ଓ ଉସେରୁଠାରେ ୩ ଦିନପାଇଁ ପ୍ରବଳ ଯୁଦ୍ଧ ଚଳାଇ ଫାସିଷ୍ଟ ମାନଙ୍କର ମୁର୍ ସୈନିକ୍ ମାହିଦ ଦଖଲ କରିବାରୁ ହଠାତ୍ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଯୁଦ୍ଧ ଘରକୁ ଘର ହୋଇଥିଲା ସେ ନଗରର ଉପକଣ୍ଠିଯାଏ ଦଖଲରେ ଚାଲି ମାହିଦ ଉପରେ ଶହର ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତିହତ କରିଥିଲେ । କାର୍‌କୋଭ୍ ମାହିଦଠାରେ ଥିଲେ ।

କାର୍‌କୋଭ୍ ସେତେବେଳେ କଥା କଥାକେ ଦୋଷ ଦୋଷାଉ ନଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ପରୁଜ୍ୟୁ ଅସନ୍ନ ଜାଣି ସମସ୍ତେ ସବୁକଥାରେ ସମାନ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୁରସ୍କାର ଧୂନିଆ କିନ୍ତୁ ପାଦସା ପାଇଁ କାହାର ଲାଲସା ନଥିଲା । ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟଥିଲା ପତ୍ର ହେଲେ କିଏ କିପରି କାମ କରିବ । ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସହରଟା ଛାଡ଼ି ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସାମରାକ ବାହାରର ସମସ୍ତ ମୋଟରଗାଡ଼ି ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବାହନକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ମିଆଜା ସାଇକଲ୍‌ରେ ବସି ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଏହା ବିଶ୍ୱାସ କରି ନଥିଲେ କାରଣ ସେ କେବେ ମିଆଜାଙ୍କୁ ପାଇକଲ୍ ଚଢ଼ିବା ଦେଖି ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଥିଲେ ଏହା ନିରାପତ୍ତ ସତ୍ୟ । ତେବେ ରୁଷ୍‌ର ଖବରକାଗଜ ପାଇଁ ଏହା ଲେଖା ହୋଇଥିବାରୁ କାର୍‌କୋଭ୍ ଏପରି ବିଶ୍ୱାସ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା କାର୍‌କୋଭ୍ ଲେଖି ନଥିଲେ । ପାଲେସ୍ ହୋଟେଲ୍‌ରେ ତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରେ ୩ଜଣ ଅହତ ରୁଷ୍ ସୈନିକ ଥିଲେ । ସେଥିରୁ ୨ଜଣ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗୁଳିକ ଓ ଜଣେ ବମାନଗୁଳିକ । ସେମାନେ ଏତେ ସାମାନ୍ୟ ଭାବରେ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟତମ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ରୁଷ୍ ସୈନ୍ୟ ଅମ ଦଳରେ ମିଶି ଯୁଦ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି ଏକଥା ଦୃଶ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲେ ଫାସିଷ୍ଟ ସରକାରମାନେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗେ ଚକ୍ରବେ ବୋଲି ଏ କଥା ଅତି ଗୋପନ ରଖାଯାଇଥିଲା । ସହର ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲେ ଏହି ୩ଜଣ ଆହତ ସୈନିକ ଯେପରି ଫାସିଷ୍ଟଙ୍କ ହାତରେ ନ ପଡ଼ନ୍ତି ତାହା ଦେଖିବା କାର୍‌କୋଭ୍‌ଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା ।

ଯଦି ସହର ଛାଡ଼ି ପଳାଇବାକୁ ପଡ଼ି ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ପରିଚାଳନା ସମସ୍ତ ବିଦ୍ଧ ଲେପ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ବିଷ ଦେଇ ମରି ପକାଇବାକୁ କାର୍‌କୋଭ୍‌ଙ୍କ ହୁକୁମ ହୋଇଥିଲା । ଜଣକ ତଳି ପେଟରେ ୩ଲେଟ୍ ଗୁଳିମାତ୍ର, ଜଣକର ଦାନ୍ତ ପାଟି

ଭୁଞ୍ଜି ଗଲାନାହିଁ ବାହାର ପଡ଼ିଥାଏ, ଆଉ ବିମାନଗୁଳିକର ହାତ, ମୁହଁ ଆସି ସବୁ ଖଣ୍ଡି
ବିଂଶ୍ଟ, ମସ୍ତକ କେଶଗୁଣ୍ୟ । ଏଭଳି ବିକଳାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଶବ ଦେଖି କେହି ଚିନ୍ତି
ପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ଏମାନେ କେଉଁଦେଶର ଲୋକ । ମଲ୍ଲପରେ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ଦେଖି
କାହାର ଜାତ ଓ ଦେଶ ନିରୂପଣ କରିହେବ ନାହିଁ ।

ଏପରି ଆଦେଶ ପାଳନର ଆବଶ୍ୟକତା ଜାଣିପାରି ତାଙ୍କର ମନୋଭାବ କଅଣ
ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପଚାରିବାରୁ ସେ ଜବାବ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେ
ତାହା ଭାବି ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଯେତେବେଳେ କହିଲେ ଯେ ହଠାତ୍
ଈଜିପ୍ଟ ନିଜ ଦଳର ଲୋକଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ ଦେଇ ହତ୍ୟା କରିବା ବଡ଼ ସହଜ କାମ ନୁହେଁ
ସେତେବେଳେ କାର୍‌କୋଭ ବନା ଦ୍ଵିଧାରେ ଜବାବ ଦେଇଥିଲେ ନିଜର ହତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ
ତାହା ସାଧନ କରିବା ଆଦୌ କଷ୍ଟକର ନୁହେଁ । ଏହା କହି ସେ ନିଜ ସିଗ୍ରେଟ୍ ଡିବା
ଫିଟାଇ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍‌ଙ୍କୁ ଦେଖାଇଥିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପ୍ରତ୍ୟାଦ କରି କହିଥିଲେ ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କୁ ଖାନ ତଲ୍‌ସି
କରି ପ୍ରଥମେ ତ ସିଗ୍ରେଟ୍ ଡିବା ଛଡ଼ାଇ ନିଆଯାଇଥାଏ । ହାତ ଦୁଇଟା ତ ଉପରକୁ
ଟେକି ରଖିବାକୁ ହୁଏ ।

କାର୍‌କୋଭ ଟିକିଏ ହସି ଦେଇ କହିଥିଲେ ମୋ କୋଟର ପକେଟ
ଡାକ୍ତାଣିରେ ଆଉ ଟିକିଏ ଜିନିଷ ଅଛି । କେବଳ ସେହି ପଟି ଖଣ୍ଡିକ ମୁହଁରେ ଦେଇ
କାମୁଡ଼ି ଗିଳିଦେଲେ ହେଲା । ହଁ, ଏହା ଅବଶ୍ୟ ବହୁତ ଭଲ । ପିତ୍ତା ବାଦାମ ପରି
ଜିନିଷଟାର ଗନ୍ଧ କି ନୁହେଁ ବୋଲି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପଚାରିଥିଲେ କାରଣ ଗୋଇନ୍ଦା
କାହାଣୀ ବହିର ସେ ଏଭଳି କଥା ପଢ଼ିଥିଲେ । କାର୍‌କୋଭ ଜବାବ ଦେଇଥିଲେ
ସେ କେବେ ଗନ୍ଧ ଆଗ୍ରାଣ କରି ନାହାନ୍ତି ତେବେ ଗୋଟାଏ ଭାଙ୍ଗି ଆଗ୍ରାଣ କରାଯାଇ
ପାରେ କିନ୍ତୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାହା କରାଇ ଦେଇ ନଥିଲେ । କାର୍‌କୋଭ ସିଗ୍ରେଟ୍
ଡିବା ବନ୍ଦ କରି ପକେଟରେ ରଖି ଦେଇ କହିଥିଲେ । ମୁଁ ପରସ୍ତ ହେବା କଥା ଧରି
ନେଇନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପରସ୍ତ ହେବା ସମ୍ଭବ ଏବଂ ଜୀବନରେ ଏପରି ଘଡ଼ି ସମ୍ଭବଲେ
ମଧ୍ୟ ଆସିବା ସମ୍ଭବ । ସେପରି ସମୟରେ ଏହା ବଡ଼ କାମ ଦେବ । ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ
କର୍ତ୍ତାବା ରଞ୍ଜେସନର ଇସ୍ତାହାର ଦେଖିଅଛ ? ସେହା ଝୁବ ପୁର । ସବୁ ଇସ୍ତାହାର
ଭିତରେ ଏଖଣ୍ଡି ମୋର ଝୁବ ପ୍ରାୟ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କର୍ତ୍ତାବା ରଞ୍ଜେସନରୁ ମାନ୍ଦ୍ରାନ୍ ଆସିଥିଲେ । ତୁମେ ନିଜେ
ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ବହୁତ କଥାଅଥ ସେହି କଥା ନେଇ ଯଦି ଅଉ କେହି ତୁମକୁ

ବିଦ୍ରୁପ କରେ ତେବେ ତୁମେ ତାହା ସହ୍ୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନଙ୍କ ଦଶା ଏଇଆ ହୋଇଥିଲା ତେଣୁ ସେ କହିଥିଲେ ‘ଇସ୍ରାହାଲରେ କଅଣ ଲେଖାଥିଲା ମୋତେ କୁହ ।’

କାର୍ବକୋଭ୍ ବିଚିତ୍ ରାଜ୍ୟରେ ଖେନ୍ଦୋସରେ କହିଲେ ‘ଏକଫୁଟ ମାତ୍ର ଜମିରୁ ନହଟି ଆମର ଗୌରବୋଦ୍ଧି ଯେନ୍ୟମାନେ ଅଗ୍ରସର ହେବାରେ ଲାଗି ଅଛନ୍ତି ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ଏକଥା ବିଶ୍ୱାସ ନ କଲେ କାର୍ବକୋଭ୍ କହିଲେ ‘ତୁମ ମୁଁ ସେ ବିଜୟି ଖଣି ଖୋଜି ଆସୁଛି ।

ପୋଲୋବାଙ୍କୋ ଅଖପାଟ ଯୁଦ୍ଧରେ ବହୁବ୍ୟକ୍ତି ନିହତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣା ଅଥଚ ତାହା ମଧ୍ୟ ଗେଲର୍ଡ଼ଠାରେ ବିଦ୍ରୁପର ବିଷୟ ହୋଇଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗେଲର୍ଡ଼ର ପରିସ୍ଥିତି ଏହାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ସବୁଦିନେ ନଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଯେଉଁ ଯେନ୍ୟମାନେ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଫେରିଥିଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଦି ଗେଲର୍ଡ଼ଠାରେ ଏପରି ବ୍ୟବହାର ତେବେ ଗେଲର୍ଡ଼ର ଅବସ୍ଥା କଥା ଜାଣି ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ସିରି, କାର୍ବୋଙ୍କୋ ଏବଂ ଉପେରା ଯୁଦ୍ଧରେ ଅବସ୍ଥା ଯାହାଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାଠାରୁ ବହୁତ ଭିନ୍ନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକେ ସହଜରେ କଳ୍ପସିତ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ପ୍ରଲେଭନ କିମ୍ବା ଲୋକ ନିଜର ସରଳତା ହରାଇ ଅଛନ୍ତି କହିହେବ ନାହିଁ । ସବୁ ବିଷୟରେ ଏହାହିଁ ଘଟିବା ସ୍ୱାଭାବିକ ନୁହେଁ କି ? ପ୍ରଥମେ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଶୁଦ୍ଧତା କଳବେଳେ ତେଜ ଡାକ୍ତର, ପୁରୋହିତ କିମ୍ବା ଯୈନିକ ଯେଉଁ ସତ୍ତ୍ୱବୃତ୍ତି ନେଇ ଅଭ୍ୟାସ କରିଥାନ୍ତି ତାହା ରହେ କି ? ପୁରୋହିତଙ୍କର ନିଷ୍ଠା ରହେ ନଚେତ୍ ସେ କାମରୁ ତଡ଼ା ଖାଇବେ । ମୁଁ ମନେ କରେ ନାମାମାନଙ୍କର ଏହା ରହିଥାଏ ଏବଂ କଠୋର ଆତ୍ମଶୁଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ସାମ୍ୟବାଦୀମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଥାଏ ।

କାର୍ବକୋଭ୍ଙ୍କ କଥା ବରୁର କଟବାକୁ ସେ ସବୁବେଳେ ଆଗ୍ରହ ଥିଲେ । ଶେକ୍ସପିଅର ସେ ଗେଲର୍ଡ଼ଠାରେ ଥିଲାବେଳେ କାର୍ବକୋଭ୍ ଖେନ୍ଦୋସରେ ବହୁକାଳ ବାସ କରିଥିବା ଜଣେ ଇଂରେଜ ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ଏହି ଲୋକର ଲେଖାମାନ ବହୁବର୍ଷ ହେଲା ପଡ଼ି ଆସି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରିଚୟ ନ ଥିଲେହେଁ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ପ୍ରଜ୍ଞା ସମ୍ପନ୍ନ କରୁଥିଲେ । ଏହି ଲୋକଟି ସେ ସେନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ଲେଖିଥିଲେ ସେଥିପ୍ରତି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ଆଦୌ ଆଗ୍ରହ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଲେଖା ଅତି ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଓ ସରଳ ଥିଲା ଏବଂ ସାଧାରଣଜନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ମନଗଢ଼ା କାଳ ତଥ୍ୟ ଥିଲା । ତେବେ କୌଣସି ଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଜର

ଜଣା କଥା ସମ୍ଭାବ ପଦରେ ପଢ଼ିବା ସେପରି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ତଥାପି ଲେଖକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଛା ଜାତ ହୋଇଥାଏ ।

କାର୍ତ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟେନ୍ଦ୍ର ଆତ୍ମମଣି ଋଷିବାର ଦିନ ଦ୍ୱିପ୍ରହରକୁ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ ଉକ୍ତ ଲେକଟିକୁ ଶେଷଥର ପାଇଁ ଦେଖିଥିଲେ । ସେମାନେ ଟଣ୍ଡଲଦେଇ ପଡ଼ିଥିବା ସ୍ଥିତିରୁ ମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରକ୍ଷେପରେ ବସିଥିଲେ । ଦୁଇଟି ରାସ୍ତାରେ ଚାଲି ଚାଲିଥାଏ । ସମସ୍ତେ ଗୁମିଆ ହୋଇ ଆତ୍ମମଣିର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଟ୍ୟାକ୍ସି ତାଙ୍କୁ ପଠାନ୍ତି ବୋଲି ଉପରୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମିଳିଥିଲା ମାତ୍ର ତାହା ଆସି ନଥିଲା । ମଣ୍ଡେରେ ଚଳାନ୍ତି ହୋଇ ବସି ବସି କହୁଥାନ୍ତି ‘ଟ୍ୟାକ୍ସି ଆସିଲା ନାହିଁ ।’

ସେ ଦିନ ଭାରି ଥଣ୍ଡା ପଡ଼ିଥିଲା । ହଳଦିଆ ଧୂଳି ରାସ୍ତାରେ ଗୋଟି ଯାଉଥିଲା । ମଣ୍ଡେରେ ଶାମବାଦ୍ୟରେ ଗୁଲି ବାଜି ହାତଟା ଅଟକି ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ସେ କହୁଥାନ୍ତି “ଆମକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ଟ୍ୟାକ୍ସି ମିଳିବା ଦରକାର, ତାହାପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଛଡ଼ା ଉପାୟ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅପେକ୍ଷାତ କରି ହେଉନାହିଁ । ତାଙ୍କର ହାତର ବ୍ୟଥା ତାଙ୍କୁ ଚିତ୍କରି କରି ପକାଇଥାଏ ।

ମଣ୍ଡେରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟତା ଟ୍ରାମ୍‌ଲାଇନ କୋଣ ଦୋକାନ କୋଠା ପଛରେ ଟ୍ୟାକ୍ସିଟା ଅଟକି ଅଛି । ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ ତହିଁର ସମ୍ମାନ ନେବାକୁ ଯାଇ ତାହା ଦେଖିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଖଣ୍ଡ ଟ୍ୟାକ୍ସି ନଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସ୍ପେନ୍‌ଦେଶୀ ଲୋକେ ସବୁକିଛିକୁ ଟ୍ୟାକ୍ସି କହୁଥିଲେ । ଏ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରକୃତରେ ଖଣ୍ଡ ଏ ପୁରୁଣା ସାଞ୍ଜୁଆ ଗାଡ଼ୀ । ଦୋକାନ କୋଠାର କୋଣ ଉଠାଡ଼ି ଛାଡ଼ି ଗାଡ଼ୀଟାକୁ ଗୁଲିକ ଟଣ୍ଡଲଦେଇ ମଞ୍ଚକୁ ଆଣିବାକୁ ରଜି ନଥିଲା । ସେ ହାତଯୋଡ଼ି ଗାଡ଼ୀର ପଛପଟେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ତାହାର ଚମଡ଼ା ଦିଆ ଇସ୍ତାତ ଶିରସ୍ତାଣି କାଟରେ ଯାକିଥିଲା । ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ ତା ସଙ୍ଗେ କଥା ହେଲେ, ସେ କହିଲା ଏହି ଛାନ ଛାଡ଼ି ଅଗକୁ ଯିବାକୁ ତାହାକୁ ଫୁଲ୍‌ମ ନାହିଁ ! ସେ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ନ ଥିଲା ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ ଚମଡ଼ା ଟୋଳି ପିନ୍ଧିଲା କାଢ଼ି ତହିଁର ନଳୀ ଗୁଲିକର ଚମଡ଼ା କୋଟ୍‌ରେ ଠେସି କହିଥିଲେ “ଏହି ହେଉଛି ଫୁଲ୍‌ମ ।” ଗୁଲିକ ନିଜର ସେହି ଶିରସ୍ତାଣି ମୁଣ୍ଡରେ ପିନ୍ଧିନେଇ କହିଥିଲା କିନ୍ତୁ ମେସିନ୍‌ଗର୍ ପାଇଁ ଗୋଲ ବାରୁଦ ନାହିଁ ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ କହିଥିଲେ “କିଛି ପରବା ନାହିଁ । ମଞ୍ଚରେ ଅମର ଗୋଲ ବାରୁଦ ଅଛି, ଆମେ ଭାରି ଦେହୁଁ, ଗୁଲି ।”

ଗୁଳକ କହିଥିଲା “କିନ୍ତୁ ମେସିନ୍-ଗନ୍ ଚଳାଇବା ଲୋକ ନାହିଁ ଯେ ।”

“ସେ କାହିଁ ? ତୋ ଧର୍ମୀ କାହିଁ ?”

ଗୁଳକ ଜବାବ ଦେଲା “ଗାଡ଼ୀ ଭିତରେ ମରି ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।”

‘ତାକୁ ଶୀଘ୍ର କାଢ଼ିପକା, ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର’ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଥିଲେ ।

ଗୁଳକ କହିଥିଲା “ମୁଁ ତାକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବି ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ ସେ ତୋପ ଓ ଚକ ଭିତରେ ଏପରି ମୋଡ଼ିହୋଇ ରହିଅଛନ୍ତି ଯେ ମୁଁ ସେଠି ପଶି ପାରିବି ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଥିଲେ “ଆସ ତେବେ ଆମେ ଦୁହେଁ ମିଶି ତାଙ୍କୁ ବାହାର କରିବା ।”

ସାଞ୍ଜୁଆଗାଡ଼ୀରେ ଚଢ଼ିଲବେଳେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଗାଡ଼ୀରେ ପିଟି ହୋଇ ଭୁଲୁତା ପାଖରେ ଅଳ୍ପ କଟି ରକ୍ତ ବହିଥିଲା । ମୁର୍ଦ୍ଦାରଟା ଏଭଳି କାଠହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଯେ ଚକ ଭିତରୁ ତା ମୁଣ୍ଡ କଢ଼ିବାପାଇଁ ହାତୁଡ଼ିରେ ଠୁଙ୍ଗି ଠୁଙ୍ଗି କାଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତା ମୁହଁ ତଳକୁ ଏବଂ ବସିବା ଆସନ ଓ ଚକ ଭିତରେ ପଶି ଯାଇଥାଏ । ଅବଶେଷରେ ସେ ଆଣ୍ଟୁରେ ଠେଲି ମାରି ମାରି ମୁଣ୍ଡ କାଢ଼ି ଲେ ଏବଂ ଅଶ୍ମାକୁ ଟାଣି ଗାଡ଼ୀ ଦୁଆରକୁ ଆଣିଲେ । ତା ପରେ ଗୁଳକର ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିଥିଲେ ।

ଗୁଳକ କହିଥିଲା ଯେ ସେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବି ନାହିଁ । ଏହା କହି ଲୋକଟା କାନ୍ଦି ପକାଇଲା ଦୁଇ ଧାର ଲୁହ ତାହାର ଅଖିରୁ ବହି ପଡ଼ିଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଗାଡ଼ୀ ଦୁଆରୁ ଝଟକା ମାରି ଶବଟାକୁ କାଢ଼ିଲେ । ସେହିଭଳି ବଙ୍କା ଭାବରେ ତାହା ଟ୍ରାମ ଗୁମ୍ରା ଭିତରେ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ହାତ ଦୁଇଟାରେ ଗାଡ଼ୀ ଚଳାଇବା ଚକ ଧରିଥିଲା ।

“ତୋର ସବନାଶ ହେଉ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାଡ଼ୀରେ ବସି ଗୁଲ” ଏହା କହି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପିନ୍ତୁଲ ଉଠାଇଲେ ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ସେ ଦେଖିଲେ ଜଣେଲୋକ ଦୋକାନ କୋଠାର ବାରଣ୍ଡାରୁ ଅସୁଛନ୍ତି । ସେ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ଫୁର ଲମ୍ବା କୋଟ୍, ବାଲି ପାତଳ ଓ ମୁଣ୍ଡ ଖୋଲ । ହନୁହାଡ଼ ବଡ଼ବଡ଼ ଓ ଅଖି ଦୁଇଟା ସନ୍ଧି କଟ ଓ ଫୋଟରଗଡ଼ । ହାତରେ ଧରିଥିଲେ ସିଗ୍ରେଟ ପାକେଟ । ସାଞ୍ଜୁଆ ଗାଡ଼ୀର ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଠେଲି ଗୁଳକ

ଆସନରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ବସାଉ ଥିଲାବେଳେ ଗୋଟିଏ ସିଗ୍ରେଟ୍ ସେ ତାଙ୍କ ହାତରେ ଦେଇ କହିଲେ “ଏକ ମିନିଟ୍, ସାଥୀ, ଲଢ଼େଇ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋତେ କିଛି କଥା ବୁଝାଇଦେବ କି ?

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ସିଗ୍ରେଟ୍ ଖଣ୍ଡି ନେଇ ଗୁଡ଼ି ପକେଟରେ ରଖିଲେ । ତାଙ୍କର ଛବି ପୂର୍ବରୁ ଦେଖିଥିଲେ ବୋଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିହ୍ନ ପାରିଲେ ଯେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ବ୍ରାଜିଲ ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ପ୍ରଥମେ ଇଂରେଜୀ ପରେ ଖେଳଭାଷାରେ ସାଞ୍ଜୁଆଗାଡ଼ି ଡ୍ରାଇଭରକୁ କହିଲେ ‘ଏଥର ଚାଲ, ସେହି ଟର୍ଣ୍ଣଲଢ଼େଇ ଘେର ଭିତରକୁ । ସେଇଠି ଯେତେ ବଦମାସି କରିବୁ ।’ ଏହାକହି ଧଉଳି ଗାଡ଼ି ଧରଜା ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ ଏବଂ ଗାଡ଼ି ଗଡ଼ାଣିରେ ଦୁଇ ଚାଲିଲା । ଗାଡ଼ି ଦେହରେ ଠୋ ଠୋ ହୋଇ ଗୁଲିମାଡ଼ି ପଛରୁ ବାଜୁଥାଏ । ଏହାପରେ ମେସିନ୍‌ଗର୍ ଗୋଲମାନ ଆସି ଭୟଙ୍କର ଶବ୍ଦରେ ବାଜିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହି ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ସାଞ୍ଜୁଆ ଗାଡ଼ିଓଣ୍ଡ ଟର୍ଣ୍ଣଲଢ଼େଇ ପଡ଼ିଆର କାନ୍ଥ ଆଡ଼ୁଆଳରେ ଅଟକିଲା । ଟିକଟଘର ପାଖରେ ଅକ୍ଟୋବର ମାସର ଟର୍ଣ୍ଣଲଢ଼େଇ ବିଜ୍ଞପନ ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ଲାଗି ରହିଥିଲା । ସେଠାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଥୀମାନେ ଗୋଲବାୟୁ ବନ୍ଧୁକ, ହାତବୋମା କାରତୁଣ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଧରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ । ମଣ୍ଡେରେ କହି ଉଠିଲେ ‘ସାବାସ୍, ଏଥର ଆମ୍ଭେମାନେ ଆକ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ କରୁଛୁ ।’

ସେଦିନ ରାତିରେ ପାହାଡ଼ ଉପର ଶେଷ ଘରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ଆରାମରେ ଶୋଇ ଇଟା କାନ୍ଥରେ କଣାଟିଏ କରି ସେହି କଣାବାଟେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମତଳ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରୁଥିଲେ । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ମାନେ ପଛକୁ ହଟି ଦୂରସ୍ଥ ମୃଣ୍ମିଆ ଉପରେ ଚୁଣ୍ଡି ହୋଇଥାନ୍ତି । ମଝିରେଥିବା ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍‌ଙ୍କ ମନରେ ବିଳାମ୍‌ସୁଲଭ ଆନନ୍ଦ ଜାତ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ଲୁଗାପଟା ଝାଲରେ ଭିଜି ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ନଡ଼ା ବୁଲୁଇ ଶୋଇଥିଲେ । ଖଣ୍ଡିଏ କମ୍ବଳ ଗୁଡ଼ାଇ ହୋଇ ଲୁଗାପଟା ଶୁଖାଉଥିଲେ । ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞଙ୍କର କଥା ଭାବ ସେ ହସି ଉଠିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ରୁଚିତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାରୁ ଦୁଃଖବୋଧ କଲେ । ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞ ତାଙ୍କୁ ସିଗ୍ରେଟ୍ ଖଣ୍ଡି ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ସମ୍ଭାବ ପରୀକ୍ଷାବାରୁ ବେସାମରିକ ବ୍ୟକ୍ତିପ୍ରତି ସାମରିକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କ ମନରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ବୁଝିତା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଲୋକ ଏବଂ ଗୋଲଡ଼ି ଯମ୍ବୁକରେ କାର୍‌କୋଭ୍ କହିବାରୁ ସେ ଜାଣି ପାରିଲେ । କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଥିଲେ ‘ତୁମେ ସେଦିନ ତାଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲ ।’ ସେଦିନ ମୁଁ ପୁସ୍ତକ ଡ଼. ଟୋଲ୍‌ଡୋଠାରୁ ଅଧିକ ଅଗେଇ ପାରି ନଥିଲି । ସେ କିନ୍ତୁ ରଣଭୂମିର ଅତି ନିକଟରେ ଥିଲେ । ତତ୍ପର ଦିନ ସେ ମାଡ୍ରାଦ୍ ଚାଲିଗଲେ । ଟୋଲ୍‌ଡୋଠାରେ ସେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସାହସିକତା ଦେଖାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଅନ୍ୟାଧାରଣ କୃତାନ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆମର ଆଲ୍‌କାଜର ଦଙ୍ଗଲ ନେବାର ସୁବିଧାତ ଦେଖାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଟୋଲ୍‌ଡୋଠାରେ ଦେଖିଥିଲେ ତୁମେ ତାଙ୍କର ନୈପୁଣ୍ୟ ବୁଝି ପାରିଥାନ୍ତି । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ତାଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା ଓ ପରାମର୍ଶ ଯୋଗୁଁ ଆମର ମେଠା ଅବରୋଧରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା । ମୁଝର ମଦ୍ରାଦ୍‌ରୁ ଏହାକୁ ନିବୋଧତମ ଅଂଶ । ଏପରି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିବୋଧତା ଅତି କାହିଁ ଦିଟି ନଥିବ । ଅଛା କହ ତ ଦେଖି ଆମେରିକାରେ ତାଙ୍କୁ କଅଣ ଭାବନ୍ତି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଥିଲେ “ଆମେରିକାରେ ତାଙ୍କୁ ମହୋ ଦଳଭୁକ୍ତ ବୋଲି ଧରାଯାଇଥାଏ ।”

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଥିଲେ ‘ନା ତାହା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ମୁହଁଟି ଅତ୍ୟୁତ ଏବଂ ତାଙ୍କର ମୁହଁ ଓ ଶାନ୍ତିନୀତ ଯୋଗୁଁ ସେ ସବୁଥିରେ ସଫଳ ହେଉଥିଲେ । ମୋ ମୁହଁ ଯେପରି, ମୁଁ ସେଥିରେ କିଛି କରିପାରୁ ନାହିଁ । ଯାହା କିଛି ଅଲଗା ମୁଁ କରିଛି ତାହା ମୁହଁ ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ । ମୋ ମୁହଁକୁ ଦେଖି ଲୋକେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମିଟ୍‌ଚେଲ୍‌ଙ୍କ ମୁହଁ ଯୋଗୁଁ ସେ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ । ସେ ମୁହଁଟା ଚିତ୍ରଦଳକାରୀର ମୁହଁ । ଯେଉଁମାନେ ବହିରେ ଚିତ୍ରଦଳ-କାରୀଙ୍କ ବିଷୟ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଧରଣ ଅସଲ ଚିତ୍ରଦଳକାରୀର ଧରଣ ଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ ସେମାନେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ବୁଝି ପାରୁଥିଲେ ଯେ ସେ ଜଣେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଚିତ୍ରଦଳକାରୀ । ଆମର ଯେଉଁସବୁ ଧନାତ୍ମକର୍ମୀ ସୋଭିଏଟ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଦଳର ଶେଷ ପରିଣାମରେ ନିଜର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ ସେମାନେ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଅନାଇ ଦେଇ ଜାଣି ପାରୁଥିଲେ ଯେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସାମ୍ୟବାଦୀ ଦଳର ଏକ ସୁ-ବିଶ୍ୱସ୍ତ ପ୍ରତିନିଧି ।’

‘ତାଙ୍କର କଅଣ ମହୋ ମହିତ କିଛି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ?’

“ନା କିଛି ନାହିଁ । ଶୁଣନ୍ତୁ ସାଥୀ ଜର୍ଜାନ୍ । ଦୁଇ ରକମର ଓଲୁକ କଥା ତୁମେ ଜାଣ କି ?”

“ସାଧାସିଧା ବଦମାସ ?”

“ନା । ରୁଷିଆରେ ଯେଉଁ ଦୁଇ କସମର ଓଲୁ ଅଛନ୍ତି” କାର୍-କୋଭ୍ କହିଲେ; “ପ୍ରଥମ ହେଉଛି ଶୀତ ଦିନିଆ ଓଲୁ । ସେମାନେ ତୁମ ଦୁଆରକୁ ଆସି ବଡ଼ ପାଟିରେ ଡାକ ପକାନ୍ତି । ତୁମେ ଯାଇ କବାଟ ଫଟାଇ ଦେଖିବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରିଚିତ ଲୋକ । ତାଙ୍କର ଗୁଲିଚଲଣ, ଡଙ୍ଗରଙ୍ଗ, ପୋଷାକ ପରିପାଟି ଏବଂ କଥାବାଣୀ, ମୁଣ୍ଡ ଟୋପି ଓ ଗୋଡ଼ର ବୁଟ୍ ଜୁତା ସବୁ କିଛି ତାଙ୍କର ହାମବଡ଼ା ମାତବରତା ଫୁଟି ଦିଶେ । ଲୁଗାପଟାରେ ତାଙ୍କର ତୁମ୍ଭାରଂଶ୍ୟ ଲାଗିଥାଏ । ସେ ଜୁତା କୁରୁତା ସବୁ ତୁମ କବାଟରେ ଠୁଙ୍ଗି ତୁମ୍ଭାର ଝାଡ଼ି ଥାଆନ୍ତି । କସ୍ତେ ହେଉଛନ୍ତି ଶୀତଦିନିଆ ଓଲୁ ।”

‘ଝରୁଦିନିଆ ଓଲୁ ରାସ୍ତାରେ ଗୁଲିଗଲବେଲେ ଦୁଇ ହାତ ଓ ମୁଣ୍ଡ ଦୋହଲାଇ ଗୁଲିଥାଆନ୍ତି । ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲକ୍ଷଣ କହି ଉଠନ୍ତି କସ୍ତେ ଝରୁଦିନିଆ ଓଲୁ । ସେହି ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞ ଜଣେ ଶୀତଦିନିଆ ଓଲୁଥିଲେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ତେବେ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ କାହିଁକି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ?’

କାର୍-କୋଭ୍ କହିଲେ “ତାଙ୍କର ସୁନ୍ଦର ମୁହଁଟି ପାଇଁ । ସେ ଏପରି ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ଆସିଛନ୍ତି ଯେଉଁଠାରେ କି ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ଅଗାଧ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ । ଏହି ଡଙ୍ଗାଟା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ କୌଶଳ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଥିଲା । ଏହି କୌଶଳଟି ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଅନବରତ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିବ । ତୁମେ ତ ଜାଣ ଯେ ସ୍ପେନ୍-ର ଲୋକମାନେ ଏକ ବିଚିତ୍ର ମତିଗତ ସମ୍ପନ୍ନ । ଏଠା ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପାଖରେ ଦହୁତ ସୁନା । ସେମାନେ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ କିଛି ଦେବେ ନାହିଁ । ତୁମେ ନିଜେ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ । ତୁମକୁ କାମ କରାଇ ନେବେ ମାତ୍ର କିଛି ଦେବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଅବନ୍ଧୁ ଶକ୍ତିର କୌଣସି କୋମାଳୀ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ପ୍ରଭବିତ କରିବା ପାଇଁ ବହୁତ ଟଙ୍କା ଦେଇଥାଆନ୍ତି । ଭଲ କରି ବିଚାର କଲେ ତୁମେ ଏଥିରେ ବିସ୍ମିତ ହେବ ।”

‘ମୁଁ ଏହା ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ । ସେ ଟଙ୍କା ସବୁ ସ୍ପେନ୍-ର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ।’

“ତୁମର ପସନ୍ଦ କରିବାର କଥା କେହି ପଚାରି ନାହିଁ । ଖାଲି ବୁଝି ନିଅ । ପ୍ରତିଥର ଦୋଷାହେଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥାନ୍ତି । ଶେଷକୁ ତୁମେ ସବୁ କଥା ଶିଖିଯିବ । ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର କଥା ।

“ଦେଶକୁ ଫେରିଗଲେ ମୋତେ ଅଧ୍ୟାପକ ରଖିବେ କି ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣେନା । ସମ୍ଭବତଃ ମୁଁ ସାମ୍ୟବାଦୀ ବୋଲି ମୋତେ ବାହାର କରିଦେବେ ।”

“ତେବେ ତୁମେ ଯୋଉଏତ୍ ରାଜକୁ ଫେରିଆସି ସେହିଠାରେ ତୁମର ଲେଖା ପଢ଼ା ଚଳାଇବ । ତାହାହିଁ ତୁମ ପକ୍ଷରେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ହେବ ।”

“କିନ୍ତୁ ମୋର କାମ ହେଲା ଷ୍ଟେନ୍‌ସ୍‌ସା ଶିକ୍ଷାଦେବା ।”

“ଅନେକ ଦେଶରେ ଷ୍ଟେନ୍‌ସ୍‌ସା ଚଳେ । ସେଠାରେ କାମ କରିବା ଏଠା ପରି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ଛଡ଼ା ତୁମକୁ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଗତ ଏମାସ ଧରି ତୁମେ ଆଉ ଅଧ୍ୟାପନା କରୁନାହିଁ । ଏହି ଏମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ରୁପଦ ତୁମେ ନୂଆ ବୃତ୍ତି ଶିଖି ଯାଇଥିବ । ତୁମେ ଭାଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେ ବହୁ ପଢ଼ିଥିବ ?” କାର୍‌କୋଭ୍ ପଚାରିଲେ ।

“ମୁଁ ଏମିଲ୍‌ବର୍ଣ୍ଣିଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତ ମାର୍କସ୍‌ବାଦର ସରଳ ବହିଃଶୃଙ୍ଖଳ ପଢ଼ିଥିବୁ !”

“ଏତିକି ମାତ୍ର ।”

“ଯଦି ସେତିକି ହିଁ ତୁମେ ପଢ଼ିଥାଅ ତେବେ ତୁମର ଜ୍ଞାନ ନିତାନ୍ତ କମ୍ ନୁହେଁ । ସେହି ବହିଃଶୃଙ୍ଖଳ ୧୫୦୦ ପୃଷ୍ଠାର ଅଟେ । ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠା ପାଇଁ କିଛି ସମୟ ଦେବା ଉଚିତ । ସିଦ୍ଧାନ୍ତଟା ଆହୁରି କେତେ ବହୁ ତୁମର ପଢ଼ିବା ଉଚିତ ।”

“ବର୍ତ୍ତମାନ ପଢ଼ିବାକୁ ସମୟ ନାହିଁ ।”

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ସେ କଥା ଜାଣେ । ଆଜି ନ ହେଉ, ଦିନେ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନେକ ବସ୍ତୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଅଛି । ତାହା ପଢ଼ିଲେ ଘଟୁଥିବା ବସ୍ତୁମାନ ତୁମେ ଭଲ ବୁଝି ପାରିବ ? ଏହା ଫଳରେ ଏକ ଅତି ଉପାଦେୟ ବହି ଲେଖି ପାରିବ । ସେ କହିଲେ ବହୁ ଅବଶ୍ୟ ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ ବାଖ୍ୟା କରି ପାରିବା । ସମ୍ଭବତଃ ମୁଁ ନିଜେ ସେପରି ବହି ଲେଖିବି ।”

“କିଏ ତୁମଠାରୁ ବେଶୀ ଭଲ ଲେଖିବ ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।”

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ “ମୋତେ ମନରଖା କଥା କୁହ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜଣେ ସାମ୍ବାଦିକ କିନ୍ତୁ ସବୁ ସାମ୍ବାଦିକଙ୍କ ପରି ମୁଁ ସାହିତ୍ୟ ବହି ଲେଖିବାକୁ ଚାହେଁ । ମୁଁ

କାଲ୍‌ରେ ସେ ଟେଲେଙ୍କ ବହୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଡୁଅଛି । ସେ ଜଣେ ସ୍ତେନ୍ ଦେଶୀୟ ଭଲ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ । ଅନ୍ୟମାନେ ସେପରି ନୁହନ୍ତି । ମୁଁ ସୋଟେଲେଙ୍କର ସବୁ ଲେଖା ଓ ବକ୍ତୃତା ପାଠ କରୁଅଛି । ସେ ଅତି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲେଖକଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ମାରିବା ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମାନର କାମ ହେଇଅଛି ।”

“ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟ ଚୁମ୍ପେ ରାଜନୀତିକ ହତ୍ୟାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରନାହିଁ ।”

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ “କିନ୍ତୁ ଆଜିକାଲି ତାହା ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଘଟୁଅଛି ।”

“କିନ୍ତୁ”—

କାର୍‌କୋଭ୍ ସ୍ଥିତ ହାସ୍ୟରେ କହିଲେ ‘ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସହାୟବାଦରେ ଆତ୍ମ-ମାନଙ୍କର ଆତ୍ମା ନାହିଁ । ଆତତାପ୍ତୀ ସହାୟବାଦୀ କିମ୍ବା ବିପ୍ଳବ ବିରୋଧୀ ସମ୍ମାନ ଉପରେ ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ବୁଝାରି ନାଈଟ ଗୋଷ୍ଠୀର ଦୋମୁହାଁ ନୀତି ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ପାଶବିକ ହତ୍ୟାମାଳାକୁ ଆନ୍ଦୋଳନେ ଅତି ଜୟନ୍ତୀ ବୋଲି ଘୋଷା କରୁ ।’

ଜିନୋଭିଆଭ୍, କାମେନେଭ୍, ରାଜକୋଭ୍ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଚରଣତୁଟିଆ-ମାନଙ୍କୁ ଆମେ ସମାଜର କଲଙ୍କ ବୋଲି ଭାବୁ । ଏହି ସବୁ ସାମ୍ବାଦ ନରସିଂହାତ ମାନଙ୍କୁ ଆମେ ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଅସ୍ପଦ୍ୟ ବୋଲି ଧରି ନେଇଛୁ । ତଥାପି ରାଜନୀତିକ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଯେ ବହୁଳ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହା ସୀକାର କରିବ ।”

“ତୁମେ ଡରୁଛ—”

“ମୁଁ କିଛି ଭାବୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ସବୁ ନରସିଂହାତ ଓ ମାନବଜାତିର କଲଙ୍କ ଏବଂ ସମାଜର ଶୂନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ସେନାପତି ଓ ନୌଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଦେହ ଦୃଶ୍ୟରେ କଣ୍ଠକିତ ହୋଇଉଠେ । ଏମାନେ ବିଶ୍ୱାସଘାତକ । ଏହାଙ୍କୁ ଧୂସ୍ର କରିବା ଉଚିତ । ଏହିମାନଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତହତ୍ୟା କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରାର୍ଥନା ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝିଲେ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ହଁ ବୁଝିଲି ।’

‘ମୁଁ ବେଳେବେଳେ ଥକା କରଥାଏ । ତୁମେ ତ ଜାଣ, ଥକାରେ ମଧ୍ୟ ଥକା କରିବା କେତେଦୂର ବିପଦଜନକ । ବେଶ୍ । ମୁଁ ଥକା କରଥାଏ ବୋଲି ଭାବିବି ନାହିଁ । ସେ ସ୍ତେନ୍‌ର ଲେଖକ ଏଭଳି ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ଅପଦାର୍ଥ ସେନାପତିଙ୍କୁ ବେଲହୁଁ ମାରି ନ ଥିବାରୁ ଅନୁତାପ କରିବେ ନାହିଁ । ଏହିଭଳି କେତେ ଲୋକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର

ସୈନ୍ୟାଧିକ୍ଷ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମୁଁ କାହିଁକି ଗୁଲି ମାରିବାର ପକ୍ଷପାତୀ ନୁହେଁ ଏବେ ବୁଝିଲ ତ ?’

“ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ ନକଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପରବା କରେ ନାହିଁ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ।

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ତାହା ଜାଣେ । ମୋତେ ସେ ଖବର ମିଳିଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ‘ଏହା କଅଣ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ? ମୁଁ କେବଳ ତୁମକୁ ସତ କଥା କହୁଥିଲି ।’

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ “ଦୁଃଖକର ହେଲେମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା କାରଣ ଉତରୁ ଏହା ଅନ୍ୟତମ । ନରୁବା ବିଶ୍ୱାସର ପାତ୍ର ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ବହୁକାଳ ସାଧାରଣତଃ, ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’

‘ଆଉ ମୋତେ କଅଣ ବିଶ୍ୱାସ ଧରା ଯାଉଛି ?’

‘ତୁମ କାମରେ ତୁମେ ଖୁବ୍ ବିଶ୍ୱାସ ବୋଲି ଗୃହିତ ହୋଇଅଛ । ମୁଁ ତୁମ ସଙ୍ଗେ ବେଳେବେଳେ କଥା କହି ତୁମର ମନର ଅବସ୍ଥା ଜଳନା କରିବି । ଦୁଃଖର କଥା, ଆମେ କେବେ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ‘ଯୁଦ୍ଧରେ ନ ଜିଣିବା ଯାଏ ମୋ ମନର ଉକ୍ତା ଯିବ ନାହିଁ ।’

‘ତେବେ ତୁମକୁ ଦୀର୍ଘକାଳ ସେପରି ଚହ୍ନିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ସାବଧାନ ହେଉ ତାହା ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଅନୁଶୀଳନ କରିବା ଉଚିତ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ‘ମୁଣ୍ଡେ ଓ ବେରେ’ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଥିଲେ ସେ ବହୁରେ ଅନେକ ସାରଗର୍ଭକ କଥା ଅଛି । ଉପସ୍ଥିତ ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାହାହିଁ ଅତି ଉପାଦେୟ ଲେଖା । ଭଲକଥା । ମୁଁ ତୁମର ଏହି ଅଟ୍ଟା ପ୍ରଶଂସା କଲି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଥିଲେ ‘ହଁ ‘ମୁଁ ତୁମସହିତ ଏକମତ । କିନ୍ତୁ ଯାହା ଯାହା ଘଟୁଛି ତହିଁର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଚିନ୍ତା ପାଇବାକୁ ହେଲେ କେବଳ ଦଳୀୟ ପଦ୍ଧତି ପଡ଼ିଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ।’

କାରକୋଭ୍ କହିଥିଲେ ନା, କିନ୍ତୁ ୨୦ ପୃଷ୍ଠା ପଢ଼ିଗଲେ ମଧ୍ୟ ପୁଣିଞ୍ଜି ଚନ୍ଦ୍ର ତୁମେ ପାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ପାଞ୍ଚ ତେବେ ତାହା ନେଇ କଥାଟା ବା କବିବ ମୁଁ ଭାବି ପାରୁନାହିଁ । ମୋ ପାଖରେ ତ ପ୍ରାୟ ସବୁବେଳେ ସେପରି ଚନ୍ଦ୍ର ପହଞ୍ଚୁଅଛି କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାହା ପାଶୋରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ !’

‘ଏହା କଥାଟା ମନ୍ଦ ବୋଲି ଭାବୁଛ ?’

‘ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଏହା ଭଲ । ଅତି ଖରାପ କେତେକାଂଶରେ ଦୂର ହେଉ ଅଛି । ତଥାପି ସବୁ ସଢ଼ାପରୁ । ଆମେ ଏକ ବରାଟ ବାହାମା ସଂଗଠନ କରୁଅଛୁ । ସେଥାମଧ୍ୟରେ ମତେଷ୍ଟୋ, କାମ୍ପେସିନୋ, ଲିଷ୍ଟର, ଏବଂ ତୁରନ୍ ଖୁବ୍ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଲୋକ । ଖାଲି ବିଶ୍ୱସ୍ତ ନୁହନ୍ତି ସେମାନେ ସୁମହାନ । ତୁମେ ଏହା ଦେଖି ପାରିବ । ଆମର ଚିନ୍ତାମାନ ବଞ୍ଚିମାନ ସୁଦ୍ଧା ଅଛି ଯଦିତ ତହିଁର କର୍ମଧାରା ବଦଳି ଯାଉଅଛି । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ସୈନ୍ୟ ଦଳ ଭଲମନ୍ଦ ଲୋକ ମିଶାଇ ଗଠିତ ହୁଏ, ସେ ଦଳ କେବେ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣେ ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜନୀତିଜ୍ଞ ବିକାଶର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧର କାରଣ ଏବଂ ତହିଁର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବା କଥା । ସମସ୍ତେ ଶୃଙ୍ଖଳା ମାନିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ କାରଣ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବା ଦରକାର । ଆମ୍ଭେମାନେ ଲୋକଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରାଇ ଏକ ବରାଟ ସୈନ୍ୟ ବାହାମାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଇ ଅଛି ଅଥଚ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ସାମରାଜ୍ୟ ବାହାମାର ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଯେଉଁ ସମୟ ଲୋଡ଼ା ତାହା ଆମ ହାତରେ ନାହିଁ । ନିୟମାନେ ଗୋଲାଗୁଳ ବୁଝିବେଳେ କେମିତି ରହିବେ ସେ ଶିକ୍ଷା ଆମେ ଦେଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ଲୋକସେନା ବୋଲି କହିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ଲୋକ ସେନାର ଯେଉଁ ଗୁଣ ଓ ମନୋବଳ ରହିବା ଅବଶ୍ୟକ ସେହି ମନୋବଳ ଓ ଲୌହ ଶୃଙ୍ଖଳା ଏହାର ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ତୁମେ ବୁଝି ପାରିବ କି ବିପଦ ପୁଣି ପକେଇ ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରୁଅଛୁ ।’

“ଆଜି ତୁମେ ବେଶୀ ସହର୍ଷ ନାହିଁ ଦେଖୁଛୁ ।”

କାରକୋଭ୍ କହିଲେ ‘ନା; ଏଇମାତ୍ର ମୁଁ ଭଲେନ୍‌ସିଆଠାରୁ ଫେରି ଅଛି । ସେଠାରେ ବହୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲି । ଭଲେନ୍‌ସିଆ ଠାରୁ କେହି ପ୍ରୟାଗ ହୋଇ ଫେରେ ନାହିଁ । ମାଦ୍ରୁଦ୍‌ଠାରେ ତୁମେ ଭଲ ଓ ନିର୍ମଳ ବୋଧ କରପାର । ସେଠାରେ ପରଜନ୍ମର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ଦେଖିବ ନାହିଁ । ଭଲେନ୍‌ସିଆ କଥା ଭିନ୍ନ । ଯେଉଁସବୁ ଭାବୁ ମାଦ୍ରୁଦ୍‌ଠାରୁ ପଳାଇ ଥିଲେ ସେହିମାନେ ସେଠାରେ ଶାସନ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ମନ ଖୁସିରେ ସେଠାରେ ଆମଳା ତଳ ଗୁଳାରେ ପଶି ଯାଇ

ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ବଡ଼ ଅବଜ୍ଞା । ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଯେଉଁ
ହେଲା ଯୁଦ୍ଧ ବିଭାଗର କମିଶନରଙ୍କୁ କପର ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ କରିହେବ । ଏହା ଛଡ଼ା ତୁମେ
ବାସ୍ତବ୍ୟଲୋନା ଦେଖିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।’

‘ସେଠା ଅବସ୍ଥା କଅଣ?’

‘ଏକ ପ୍ରହସନାତ୍ମକ ଗୀତନାଟ୍ୟ । ପ୍ରଥମେ ତାହା ସବୁ ମଥାପାଗଳ ଏବଂ
ରୋମଞ୍ଚପ୍ରିୟ ବିପ୍ଳବୀଙ୍କ ନନ୍ଦନକାନନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଲି ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କର
ସ୍ୱର୍ଗ । ସୈନ୍ୟମାନେ ଶୋଷାକ ପତ୍ର ପିନ୍ଧି ସହର ତମାମ ନିଜର ଗୁମର ଦେଖାଇ
ହେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ସେମାନେ ଲଢ଼େଇ କରିବା ଛଡ଼ା ଯୁଦ୍ଧର ବାଜା ସବୁ ସୁବିଧା
ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତ । ଭାଲେନ୍ସିଆ ଦେଖିଲେ ତୁମେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପଡ଼ିବ କିନ୍ତୁ
ବାସ୍ତବ୍ୟଲୋନା ଦେଖିଲେ ହସରେ ଫାଟିଯିବ ।’

‘ତେବେ ପି. ଓ. ଇଉ. ଏମ୍. ଅଭିଯାନ କଅଣ ହେଲା ?’

‘ସେଟା ମୂଳରୁ ଗୁରୁତର ନଥିଲା । ଗୁଡ଼ାଏ ପାଗଳଙ୍କର ଜନ ପ୍ରବାଦ ଏବଂ
ବଶୁଆ ଲୋକଙ୍କର ସମିଶ୍ରଣରେ ବିଷୟଟା ପିଲା ଖେଳରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହୋଇଥିଲା ।
କେତେ ସତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରକୃତିର ବିପଥ ଚାଲିତ ଲୋକ ଅବଶ୍ୟ ଥିଲେ । ସେଠି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ
ଅଳ୍ପ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ । କେବଳ ଜଣେ ବୁଦ୍ଧିଆଲୋକ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ କିଛି
ନୁହେଁ । ବରଂ ପି. ଓ. ଇଉ. ଏମ୍ ଲୋକଗୁଡ଼ିକ ଅତି ବେକ୍ସ ଥିଲେ ।’

‘କିନ୍ତୁ ସେ ଅଭିଯାନରେ କଅଣ ବହୁତ ମଲେ ?’

‘ନା, ଯୁଦ୍ଧ କରି ସେତେ ମରି ନାହାନ୍ତି ଯେତେ ପଛକୁ ଚାଲି ଖାଇ ମଲେ
ଓ ମରିବେ । ପି. ଓ. ଇଉ. ଏମ୍ ନାମ ନ ଦେଇ, ଏହାକୁ ଗୋଟାଏ ସଂକ୍ରାମକ
ବ୍ୟାଧି ନାମ ଦେବାର ଥିଲା । ଏଇ ଯେମିତି ଗାଲୁଆ କମ୍ପା ମିଳିମିଳା । ମାତ୍ର ଏ ବ୍ୟାଧି
ଯୋଗୁଁ ଆଖି କାନର ଶକ୍ତି ହ୍ରାସ ହୋଇଥାଏ । ସେମାନେ ମୋତେ, ଡ୍ରାଲଟର୍,
ମଡେଷ୍ଟୋ ଓ ପ୍ରିଟୋକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଚିତ୍ତଯନ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ । ଏଇଥିରୁ ବୁଝିବ ତାଙ୍କ
ଦଳରେ କପରି ଲୋକ ମିଶିଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଦୌ ଏକାପରି ନୋହୁ । କିନ୍ତୁ
ବରଂ ପି. ଓ. ଇଉ. ଏମ୍ । ସେମାନେ କାହାକୁ ମାରି ପାରି ନଥିଲେ । କି ରଣକ୍ଷେତ୍ର
କମ୍ପା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ । ବାସ୍ତବ୍ୟଲୋନାରେ କେତେଜଣଙ୍କୁ ମାରିଥିଲେ ମାତ୍ର ।’

‘ତୁମେ ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲ ?’

‘ହଁ ! ସେହି କୁଖ୍ୟାତ ଦଳର ବଦମାସି ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ମୁଁ ଏକ ତାର ବାସ୍ତବ୍ୟ
ପ୍ରେରଣ କରିଅଛି । ସେ ଦଳରେ ଟ୍ରହାଇଟ୍ ଓ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଉଭୟେ ମିଶି ଅତି ନୀଚ

ସତ୍ୟକୁ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଫଳ ସେମିତି କିଛି ଘଟିଲା ନାହିଁ । ନନ୍ କେବଳୀ ଜଣେ ଲୋକ ଥିଲା । ଆମେ ତାକୁ ଧରିଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ସେ ଝିଅ ପଳାଇ ଗଲା ।’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କେଉଁଠାରେ ?’

‘ଆମେ କହିଥାଉଁ ସେ ପାରିସ୍‌ରେ ଅଛି । ଲୋକଟା ଖୁବ୍ ମେଲାପି ଥିଲା ମାତ୍ର ତାହାର ରାଜନୈତିକ ଗୁଲ୍ ଝରପ ।’

‘ସେମାନେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଙ୍କ ସହିତ ଗୁପ୍ତ କଥାବାବୁଁ ଚଳାଇ ଥିଲେ । ନୁହେଁକ ?’

‘କିଏ ବା ନୁହେଁ ?’

‘ଆମେ ନୋହୁଁ ।’

ସେକଥା କିଏ କହିବ ? ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି ଆମେ ନୋହୁଁ । ତୁମେତ ବହୁବାର ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଲଜନ ପଛକୁ ଯାଇଥାଅ । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରର ପାରିସ୍ ଦୂତାବାସର ସେଡେଟାସ୍ ମାନଙ୍କ ଭାଇ ଭିତରୁ ଜଣେ ବରଗୋସ୍‌ର କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ସେଣ୍ଟ୍ ଜିନ୍ ଲୁକ୍‌କୁ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଯାଇଥିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ରଣସେନ୍‌ରେ ରହିବାକୁ ପସନ୍ଦକରେ । ରଣସେନ୍‌ର ଯେତେ ନିକଟରେ ରହିବ ସେତେ ଭଲ ଲୋକ ପାଇବ ।’

‘ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଲଜନ୍ ପଛରେ ଥାଇ କିପରି ବୋଧ କରୁଥିଲୁ ?’

‘ଖୁବ୍ ଭଲ । ସେଠାରେ ତମକାର ଲୋକ ଭେଟିଥିଲୁ ।’

‘ତେବେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଲଜନ ପଛପଟେ ଏମିତିକା ତମକାର ଲୋକ ରଖିଥିବେ । ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଧରି ଗୁଲି କରୁ । ସେମାନେ ଆମ ଲୋକଙ୍କୁ ଧରି ଗୁଲି କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଦେଶରେ ଥିଲାବେଳେ ତୁମେ ସବୁବେଳେ ଭବିଷ୍ୟ ଆମ ଭିତରକୁ ସେମାନେ କେତେ ଲୋକ ପଠାଇବେ ।’

“ମୁଁ । ସେମାନଙ୍କ କଥା ଭାବୁଅଛି ।”

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ ‘ହଉଁତେବେ । ଆଜିପାଇଁ ତୁମକୁ ଭବିଷ୍ୟ ପାଇଁ ବହୁତ ବସ୍ତୁ ମିଳିଲାଣି ପୁତରା ମାଠିଆରେ ଅଉ ଯେତକ ମଦ ଅଛି ପିଇନେଇ ବଦା ହୁଅ । ମତେ ଉପର ମହଲକୁ ଯାଇ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରବାକୁ ହେବ । ପରେ ପୁଣି ଶୀଘ୍ର ମୋ ସହିତ ଦେଖା କରବ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଭାବରେ ଟେଲିଫୋନରେ ବହୁତ ବିଷୟର ଶିକ୍ଷା ମିଳେ
 ଯାହା ସତ୍ୟ । କାର୍ବୋଇଡ୍ ତାଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ଏକମାତ୍ର ବହିଃଶ୍ଚ ପାଠ
 କରିଅଛନ୍ତି । ବହିଃଶ୍ଚର ବିକ୍ରୀ ସେପରି ନୁହେଁ । ବହିଃଶ୍ଚିକ ୨ ଶତ ପୃଷ୍ଠାର ଅଟେ
 ଏବଂ ଏହାକୁ ଦୁଇ ହଜାର ଲୋକ ପଢ଼ିଛନ୍ତି କି ନା ସନ୍ଦେହ । ଦଶବର୍ଷ ଖେଳ
 ଦେଶରେ ପରିଚ୍ଛମଣ କରି ସେ ଯାହା ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ ସେ ସବୁ କଥା ଭଲ
 ବହିରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସେ ଗୋଡ଼ରେ ଚାଲି, ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଯାତ୍ରୀ ହୋଇ କେବେ
 ଯୋଡ଼ା ଚଢ଼ି, କେବେ ଯୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ ବସି ଅଥବା ମୋଟର ବସ୍ କିମ୍ବା ଟ୍ରକ୍‌ରେ
 ସେ ଏହି ଦେଶ ଭ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ସେ ବାସ୍କ, ନାଭରେ, ଆରଗନ୍, ଗାଲିସିଆ,
 କାଷ୍ଟାଲ୍ ଏଣ୍ଡ୍ ମାଦୁର ବିଷୟ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି । ବରୋ ଓ ଫୋର୍ଡ୍ ଏବଂ
 ଅନ୍ୟ ଅନେକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏପରି ଭଲ ବହିମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେ କିଛି ଅଧିକ
 ନୂଆ କଥା ଲେଖିବାକୁ ପାଇ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବହି ଖଣ୍ଡିକ ଭଲ ହୋଇଅଛି ବୋଲି
 କାର୍ବୋଇଡ୍ କହିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ “ମୋର ବିଶ୍ଵାସ ରୂପେ ନିରାକ ସତ୍ୟ
 ଲେଖିଥାଅ ଏବଂ ଏତକ ବିରଳ । ଏଇଥିପାଇଁ ମୋର ରୂପ ସହିତ ଏତେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ।
 ମୁଁ ଚାହେଁ ରୂପେ କିଛି ବିଷୟ ଜାଣିରଖ ।”

ଭଲ କଥା । ଯୁକ୍ତି ଶେଷ ହେବାର ସେ ଖଣ୍ଡି ଏ ବହି ଲେଖିବେ । କିନ୍ତୁ
 ଯାହା ସତ୍ୟ ବୋଲି ସେ ନିଜେ ଜାଣନ୍ତି ତାହାହିଁ ଲେଖିବେ । କିନ୍ତୁ ଏଥା ନିମିତ୍ତ
 ତାଙ୍କୁ ଅଧିକ ଭଲ ଲେଖକ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ ସେ ସେତେ ସେତେ
 ବିଷୟ ଜାଣି ପାରିଅଛନ୍ତି ସେ ସବୁ ସେତେ ସରଳ ନୁହେଁ ।

ଜନବିଂଶ ପରିଚ୍ଛଦ

ମେଘଥା ପଚାରିଲା “ଏଠି ବସି କଅଣ କରୁଅଛ ?” ସେ ଭାଙ୍ଗର ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇ ଏକଥା କହିଲା ଏବଂ ସେ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦେଇ କହିଲେ “କିଛି ନାହିଁ, ମୁଁ ଶୁଭୁଥିଲି ମାତ୍ର ।”

“କଅଣ ପୋଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ?”

“ନା । ପୋଲ କଥା ଶେଷ ହୋଇଛି । ମୁଁ ଶୁଭୁଥିଲି ତୋ କଥା ଆଉ ମାଦ୍ରାଦର ଗୋଟିଏ ହୋଟେଲ କଥା । ସେଠାକାର କେତେକ ରୁଷୀୟଙ୍କୁ ମୁଁ ଜାଣେ । ଦିନେ ମୁଁ ଖଣ୍ଡିଏ ବହୁ ଲେଖିବି ।”

“ମାଦ୍ରାଦାରେ କଅଣ ବହୁ ରୁଷୀୟ ଅଛନ୍ତି ?”

“ନାହିଁ, ସାମାନ୍ୟ କେତେଜଣ ମାତ୍ର ।”

“କିନ୍ତୁ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ମାସିକ ପତ୍ରିକାମାନ ହଜାର ହଜାର ଥିବାର କହନ୍ତି ।”

“ସେ ସବୁ ମିଛ । ପ୍ରକୃତରେ ମାତ୍ର କେତେଜଣ ଅଛନ୍ତି ।”

“ତୁମେ କଅଣ ରୁଷୀୟମାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଅ । ଯେଉଁ ଲୋକଟି ଏଠାରେ ଥିଲା ସେ ତ ଜଣେ ରୁଷୀୟ ?”

“ତୁ ତାଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲୁ ?”

“ହଁ । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ବେରୁମଥିଲି । କିନ୍ତୁ ସେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଓ ସାହସୀ ବୋଲି ମୋର ମନେ ହେଉଥିଲା ।”

ପିଲର କହିଲ “ବାଜେକଥା । ସେ ପୁଣି ପୁନର ! ତା ନାକ ମୋ ହାତ
ପାପୁଲ ପରି ଚେପ୍ଟା । ତା’ର ହନୁହାଡ଼ ଛେଲି ପିରୁପରି ଫାଙ୍କ ଫାଙ୍କ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ସେ ମୋର ଜଣେ ଭଲ ବନ୍ଧୁ ଓ ସାଥୀ । ମୁଁ
ତାଙ୍କର ବହୁ ଯତ୍ନ ନେଇଥିଲି ।”

ପିଲର କହିଲ “ନିଶ୍ଚୟ, କିନ୍ତୁ ତୁମେତ ତାଙ୍କୁ ଗୁଲିକରି ମାଇଲ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ତାସ୍ ଖେଳାଳିମାନେ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଚାହିଁଲେ ଏବଂ ପାର୍ଲମେ,
ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌ଙ୍କୁ ତରଫି ଚାହିଁଲ । କେହି କିନ୍ତୁ ମୁହଁ ଫିଟାଇ ନଥିଲେ । ଏହାପରେ
ଗିର୍ସି ରାଫେଲ୍ ପଚାରିଲ “ଏକଥା ସତ୍ୟ ରବର୍ଟେ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ହଁ ସତ୍ୟ ।” ସେ ଭାବିଲେ ପିଲର ଏ
ପ୍ରସଙ୍ଗ ନ ଉଠାଇ ଆନ୍ତା କି । କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜେ ସେକଥା ଏଲ୍ ସୋର୍ଡ଼ୋକୁ କହି
ନଥାନ୍ତେ କି । ଲେକଟା ସାହାଯ୍ୟକ ଭାବେ ଆହୁତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଗୁଲି କରିବାକୁ
ନିଜେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା ବୋଲି ସେ ଗୁଲି କରିଥିଲେ ।

ଗିର୍ସି କହିଲା “ଆମ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲବେଳେ ସେ ବରାବର ଏପରି ସମ୍ଭାବନା
ବଞ୍ଚିଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସେପରି କରିବା ପାଇଁ କେତେଥର ସେ ଅଙ୍ଗୀକାର
କରିଅଛୁ କହି ପାରିବୁ ନାହିଁ । କି ବରଳ ବଞ୍ଚିଥିଲା ।”

ପ୍ରିମିଟିଭେ କହିଲା “ସେ ଜଣେ ଅସାଧାରଣ ଲୋକ ଥିଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଅଦ୍ବିତୀୟ ।”

ଦୁଇଭାଇ ଭିତରୁ ଆଣ୍ଟନ୍ କହିଲା “ପ୍ରଫେସର, ଆଉ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଶୁଣ ।
ମଣିଷର ଯାହା ଦର୍ଶିବ ସେକଥା ସେ ପୁଅରୁ ଜାଣିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ବୋଲି ତୁମେ
ବିଶ୍ୱାସ କର କି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ମଣିଷ ଯାହା ଜାଣି ନପାରେ ବୋଲି
ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ।” ପାର୍ଲମେ ତାଙ୍କୁ ଆଖି ବାନ୍ଧିରତ କରି ଚାହିଁଥାଏ ଏବଂ ପିଲର
ଅନାୟତ୍ତ ମୁଖରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥାଏ । “ରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୀର୍ଘକାଳ ରହିବାକୁ ଏହି
ଚୁଆଁସୁ ସାଥୀ ଜଣକ ମାନସିକ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଇରାନ ଯୁଦ୍ଧ କେତେ
ଖରାପ ତୁମେ ସବୁ ଜାଣ । ସେ ସେଠାରେ ଲଢ଼େଇ କରିଥିଲେ । ପରେ ସେ
ଭିତ୍ତିରାସ୍ତାରେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଶହେପ୍ରତିଶତ ଲଙ୍କନ୍ ପଛରେ କାମ କରିବା

ଦଳ, ଗଡ଼ା ହେଲରୁ ସେ ସେଥିରେ ମିଶି ଏଠାରେ, ଏକ୍ସି ମାଦୁରା ଏବଂ ଆଣ୍ଡୁଲୁସିଆ-
ଠାରେ କାମ କରିଥିଲେ । ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟ ସେ ବଡ଼ କ୍ଳାନ୍ତ ଏବଂ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପଡ଼ି
କୃଷି ତ ବନ୍ଧୁ ସବୁ କଲ୍ଲନା କରିଥିଲେ ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା “ସେ ନିଶ୍ଚୟ ବହୁ ଖରାପ ଦୁଶ୍ୟ ଦେଖିଥିବେ ।”

ଆଣ୍ଡୁଲୁସ କହିଲା “ଦୁନିଆରେ ସବୁ ମଣିଷ ଏହା କରନ୍ତି । ମୋ କଥା ଶୁଣି
କିଏରଜ ! ତୁମେ କଅଣ ମନେ କରୁଛ ସେ କଅଣ ଘଟିବ ମଣିଷ ତାହା ଆଗରୁ
ଜାଣିପାରେ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ନାହିଁ । ଏହା ଅଜ୍ଞତା ଓ କୁହସାର ।”

ପିଲର କହିଲା “ହଉ ଗୁଲୁ, ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ମତାମତ
ଶୁଣାଯାଉ ।” ଗୋଟାଏ ସବ୍‌ଜାନତା ଭାବ ଦେଖାଇ ହେଉଥିବା ପିଲର କହିଲା ଭଲ
ପିଲର ତାଙ୍କୁ କହିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ବଣ୍ଟାସକରେ ଭୟ ଯୋଗୁଁ ଏପରି ଖରାପ
ଚିନ୍ତା ଦେଖା ଯାଇଥାଏ । ମନ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖିବା—

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା “ଯଥା ଆଜିର ଉଡ଼ାନାହାଜମାନ ।”

“ଯଥା ଭୋର ଆକାମନ” ପାବ୍ଲୋ କୋମଲ ଭାବରେ କହିଲା ଏବଂ ରବର୍ଟ
ଜର୍ଜାନ୍ ଟେବୁଲ ଆରପଟେ ତା ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ ଏକଥା ସେ
ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ୟକ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ କେବଳ ନିଜର ଭାବ ପ୍ରକାଶ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଥିଲେ । ସେ କହିଗଲିଲେ “ଫରାପ ଚିନ୍ତା ଦେଖିଲେ ଭାରୁ ଲୋକ
ନିଜର ମୃତ୍ୟୁ ଅସନ୍ନ ବୋଲି କଲ୍ଲନା କରିପକାଏ । ଲୋକେ ଭାବନ୍ତି ଲୋକର କଲ୍ଲନା
ଭବିଷ୍ୟତ ଟେବାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷନ ସବୁପ । ଏଥିଁ କିଛି ଅଧିକ ନୁହେଁ ବୋଲି ମୋର
ବଶ୍ୟାସ । ମୁଁ ଭୁତ ପ୍ରେତ, ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ କିମ୍ବା ଅଲୌକିକ ବସ୍ତୁ ବଶ୍ୟାସ କରେ
ନାହିଁ ।”

ଗିର୍ସି କହିଲା “କିନ୍ତୁ ବରଷ ନାମଧାରୀ ଏହି ଲୋକ ଜଣକ ନିଜ ଭାଗ୍ୟ
ପରିହାର ଦେଖି ପାରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବକଳ ସେହି ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ସେ କିଛି ଦେଖି ନଥିଲେ । ଏପରି ସମ୍ଭାବନା ସେ ଆଶଙ୍କା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ଆବିଷ୍କାର ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ଯେ କିଛି ଦେଖିଥିଲେ ସେ କଥା ମୋତେ କେହି କହି ପାରବ ନାହିଁ ।”

ପିଲାର୍ ପଚାରିଲା “ମୁଁ ପାରବ ନାହିଁ ?” ସେ ଚୁଲୁଚୁ କିଛି ଧୂଳି ଉଠାଇ ଫୁଙ୍କି ଉଠାଇ ଦେଇ କହିଲା “ମୁଁ ମଧ୍ୟ କହି ପାରବ ନାହିଁ ?”

“ନା, ତୋର ସମସ୍ତ ଭୋଜନାଳୀ, ଗିର୍ଦ୍ଧିଗିରି ସନ୍ଦେଶି ତୁ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଯେହେତୁ ତୁମେ ହେଉଛ କାଲି ଭିତରେ ଏକ ଅନୌକ୍ଷିକ ସୃଷ୍ଟି ।” ତୁମେ ନିବୋଧ ନୁହଁ କେବଳ ମାତ୍ର କାଲି । କାଲି ଲୋକ ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣିପାରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବେତାର ଶୁଣିପାରେ ନାହିଁ । ସ୍ମୃତିରୁ ଏପରି ନ ଶୁଣିବା ଯୋଗୁଁ ସେ କହିପାରେ ଏପରି ବସ୍ତୁ ନାହିଁ । ତୁମ କଥା ଠିକ୍ ଏହିପରି । ବୁଝିଲି କିଂରେଜ ! ସେହି ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥ ନାମଧାରୀ ଲୋକଟିର ମୃତ୍ୟୁ ଲକ୍ଷଣ ତା ମୁହଁରେ ମୁଁ ଧୃଷ୍ଟ ଦେଖିଥିଲି । ସତେ ଯେପରି ଲୁହା ତତାଇ କେହି ଦାଗି ଦେଇଥିଲା ।” ନିଜର ବଡ଼ ମୁହଁକୁ ଅଧିକ ବିସ୍ତାରିତ କରି ପିଲାର୍ ଏକଥା କହିଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଜିଦ୍‌କର କହିଲେ “ନା, ତୁ ଦେଖି ନଥିଲୁ । ତୁ ଦେଖିଥିଲୁ ଭୟ ଓ ଆଶଙ୍କା । ସେ ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥା ଭୋଗିଥିଲେ ସେଥିପାଇଁ ଭୟ ଜାତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆଶଙ୍କା ଜନ୍ମି ଥିଲା ସେ ଯେଉଁ ଅମଙ୍ଗଳ କଲ୍‌ମନା କରିଥିଲେ ତାହାର ପାଇଁ ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଭୁଲି ଧାରଣା । ମୁଁ ମୃତ୍ୟୁ ସତେ ଯେପରି ତାଙ୍କ ଗଳାରେ ବସିଥିବୁ ଏହିପରି ପୁଷ୍ପ ଦେଖିଥିଲି । ଅଧିକନ୍ତୁ ସେ ନିଜେ ମୃତ୍ୟୁର ଗନ୍ଧ ପାଇଥିଲେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ମୃତ୍ୟୁର ଗନ୍ଧ ନା ଭୟର ଗନ୍ଧ ପାଇଥିଲେ ?” ଭୟର ଗନ୍ଧ ହିଁ ଅଛି ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଶୁଣ, ବ୍ଲାନ୍କେଟ୍ ହେଉଛନ୍ତି ପୃଥିବୀରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିଶ୍ଟ ଲଢ଼େଇ ଶିକ୍ଷକ । ସେ ଯେତେବେଳେ ଗ୍ରାନେରେ ଅଧୀନରେ କାମ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମୋତେ ଗୋଟାଏ କଥା କହିଥିଲେ । ତାହା ହେଉଛି ଗ୍ରାନେରେଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଦିବସର ଦଟନା । ଚିଶ୍ଟଲଢ଼େଇ ମଞ୍ଚକୁ ଆସିବା ପାଇଁ ଦୁହେଁ ସଜବାଜ ହୋଇ

ବାହାରିଥିଲେ । ବାଟରେ ପଡ଼ିଲା ଗୋଟିଏ ଗୀର୍ଜା । ସେଠାରେ ସେମାନେ ବିଶ୍ରାମ ନେଇଥିଲେ । ସେହିଠାରେ ମୃତ୍ୟୁ ଗନ୍ଧ ଏତେ ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଯେ ବ୍ଲାନ୍କେଟ୍‌ଜ୍ ଦେହ ଉକୁଟି ଉଠିଲା । ହୋଟେଲରେ ଗାଧୁଆପାଧୁଆ ବେଳେ କି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଲାବେଳେ କିମ୍ବା ପରେ ମୋଟରଗାଡ଼ିରେ ପାଖାପାଖି ବସି ଆସିଲା ବେଳେ ଏପରି କିଛି ଗନ୍ଧ ନଥିଲା । ଏହି ଗନ୍ଧ ଗୀର୍ଜାର ଲୁଇସ୍ ରୋଜାଜ୍ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ପାଇ ନଥିଲେ । ଏପରିକି ମାର୍ସିଆଲ୍ ଏବଂ ଚିକ୍ସଲୋ ପ୍ରଭୃତି ଦୁଇଜଣ ଯେତେବେଳେ ସେ ଦୁହେଁଙ୍କ ସହିତ ଏକତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମାର୍ଚ୍ଚିଆ ହୋଇଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ କେହି ଏହା ଧରିପାରି ନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଜୁଆନ୍ ଲୁଇସ୍ ଭୟରେ ଶ୍ବେତା ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ । ଏହା ଦେଖି ବ୍ଲାନ୍କେଟ୍ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ “ତୁମେ ମଧ୍ୟ ?” ଜୁଆନ୍ ଲୁଇସ୍ କହିଥିଲେ “ହଁ, ତୁମ ଲଢ଼ୁଆଲଠାରୁ ଏ ଗନ୍ଧ ମୁଁ ପାଉଅଛି ।” ବ୍ଲାନ୍କେଟ୍ ଜବାବ ଦେଇଥିଲେ “ଆମର ତ କିଛି ଚାରିନାହିଁ । ଆମ ଧାରଣା ଭୁଲ୍ ହେଉ ବୋଲି ଆମେ ଆଶା କରୁବା ।”

ଜୁଆନ୍ ଲୁଇସ୍ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଚାରିବାରୁ ବ୍ଲାନ୍କେଟ୍ କହିଥିଲେ ଯେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କଥା କିଛି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆଜିକା ଗନ୍ଧ ଯେ ଟାଲାଭେରର ଯୋଗ୍ ପାଇଥିବା ଗନ୍ଧଠାରୁ ଉତ୍ତ ଏବଂ ସେହିଦିନ ଦ୍ଵିପ୍ରହରକୁ ପୋକାପେନା ନାମକ ଗଣ୍ଡି ଯେ କି ଭେରଗୁଆ ଗୋତର କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଆସିଥିଲା ସେ ମାନୋଲୋ ଗ୍ରାନେରେଙ୍କୁ ବାଡ଼ର ପଟ୍ଟାରେ ଚିଠି ମାଡ଼ିବାର ଦୁଇଜଣ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମାରି ଦେଇଥିଲା । ଖଣ୍ଡର ସିଙ୍ଗ ମାନୋଲୋର ମୁଣ୍ଡ ଭେଜା ହାଡ଼କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଦେଇଥିଲା । ଖଣ୍ଡ ତାଙ୍କୁ ସିଙ୍ଗରେ ଟେକି ପଟା ଉପରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେବାରୁ ଏପରି ଘଟିଥିଲା । ଏକଥା ମୁଁ ନିଜେ ବ୍ଲାନ୍କେଟ୍ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିଅଛି ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପଚାରିଲା “ତୁମେ କିଛି ଗନ୍ଧ ପାଇଥିଲ ?”

“ନା, ମୁଁ ବହୁତ ଦୂରରେ ଥିଲି । ଅନମ୍ବର ମଞ୍ଚର ଉପ ପଞ୍ଚରେ ମୁଁ ଥିଲି । ଏହା ଗୋଟାଏ କୋଣରେ ଅବସ୍ଥିତ ବୋଲି ମୁଁ ସବୁ ଘଟଣା ଦେଖି ପାରିଥିଲି । ସେହି ରାତିରେ ବ୍ଲାନ୍କେଟ୍ ଯୋସ୍‌ଲିଟର କାମ କରିଥିଲା ଏବଂ ଯୋସ୍‌ଲିଟ୍ ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ଲଭିଥିଲା ।

ବ୍ଲାନ୍କେଟ୍ ଏ ଘଟଣା ଫରନୋମ୍‌ଠାରେ ଫିନିଶୋକୁ କହିଥିଲା । ଫିନିଶୋ ଏହା ଜୁଆନ୍‌ଲୁଇସ୍ ସହିତ ମୁକାବଲ କରିବାରୁ ଲୁଇସ୍ ମୁହଁ ଫିଟାଇ କିଛି ନ କହି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଏହା ସତ୍ୟ ବୋଲି ସୂଚାଇଥିଲା । ଏହା ଘଟିଲାବେଳେ ମୁଁ

ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲି । ସୁତରାଂ ଇଂରେଜ, ଅନେକ ସମୟରେ ତୁମେ ଚିକ୍କିଏଲେ, ମାସିଆଲ୍ ଲଲଣ୍ଡ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସହକାରୀ ଏବଂ ଅଣ୍ଟାବୋହା ସହକର୍ମୀ, କୁଆଁନଲୁଇସ୍ ଓ ମାନୋଲୋ ଗ୍ରାନେରେଙ୍କ ବନ୍ଧୁପରି କାଲ୍ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ କୁଆଁନ ଲୁଇସ୍ ଓ କ୍ଲାନ୍କୁଏଟ୍ କମ୍ପା ମୁଁ ଏ ଦଟ୍ଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ କାଲ୍ ନୋହୁ ।”

“ଗନ୍ଧ ପାଇବା ନାକର କାମ, ତୁମେ କାଲ୍ ବୋଲି କାହିଁକି କହୁଛ ?”
ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପଚାରିଲା ।

ପିଲର୍ କହିଲା “ଇଂରେଜ ବଦଳରେ ତୋର ପ୍ରଫେସର୍ ହେବା ଉଚିତ । ମୁଁ ତୁମକୁ ଅନ୍ୟ କଥାମାନ କହିବି । ତୁମେ ନିଜେ ଯାହା ଦେଖି ଶୁଣି ପାରୁ ନାହିଁ ତାହାକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । କୁକୁର ଯାହା ଶୁଣିପାରେ ତୁମେ ତାହା ଶୁଣି ପାର ନାହିଁ କିମ୍ବା କୁକୁର ଝେଉଁ ଗନ୍ଧ ପାଏ ତୁମେ ସେ ଗନ୍ଧ ପାଇପାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମଣିଷର କଅଣ ଘଟିପାରେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଳ୍ପ ଅଭିଜ୍ଞତା ତୁମେ ଲଭ କଲଣି ।”

ମେରଥା ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ହାତ ଖିଲିଲା । ସେ ହଠାତ୍ ଭାବିଲେ ଏହି ବାଜେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଶେଷ କରି ଅବଶିଷ୍ଟ ଝଲ୍ଲ ସମୟର ସୁଯୋଗ ନେବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ସମୟ ହେବାକୁ ବହୁତ ବଳମ୍ବ ଥାଏ । ସନ୍ଧ୍ୟାର ଏହି ପ୍ରଥମ ଅଂଶଟା ପୁଣି ତ କେମିତି ହେଲେ କଟାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଣୁ ସେ ପାବଲୋକୁ ପଚାରିଲେ ସେ ଏଭଳି ଭେଜବାଜରେ ବଶ୍ୟାସ କରେ କି ନାହିଁ ।

ପାବଲୋ କହିଲା “ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ । ତୁମ ମତ ସହଜ ମୋ ମତର ଅଧିକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଅଛି । କୌଣସି ଅଲୌକିକ ଦଟ୍ଟଣା ମୋ ଜୀବନରେ ଘଟିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋର ଡର ଭୟ ବହୁତ ବେଶୀ । ତେବେ ମୁଁ ବଶ୍ୟାସ କରେଯେ ପିଲର୍ ହାତ ଦେଖି ଅନେକ ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ଜାଣିପାରେ । ସେ ଯଦି ମିଛ କହୁ ନଥାଏ ତେବେ ସେ ଯେ ମୃତ୍ୟୁର ଗନ୍ଧ ପାଇଥିଲା ମୁଁ ବଶ୍ୟାସ କରିବାକୁ ରାଜି ।”

ପିଲର୍ କହିଲା “କଅଣ କହିଲୁ, ମୁଁ ମିଛ କହିବି । ଏତାତ ମୋର ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । କ୍ଲାନ୍କୁଏଟ୍ ନାମକ ଲୋକଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିମ୍ନର ପ୍ରକୃତିର ଏବଂ ଭକ୍ତି ପ୍ରବଣ ଥିଲା । ସେ ତ ଆଉ ଗିର୍ଫି ନଥିଲା, ସେଥିଲା ଭଲେନ୍ ସିଆର ଜଣେ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ଲୋକ ତୁମେ ତାକୁ କଅଣ ଦେଖି ନାହିଁ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ‘ହଁ’ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅନେକ ଥର ଦେଖିଅଛି । ଲୋକଟି ଖବକାୟ, ପାଣ୍ଡୁର ମୁହାଁ ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ରୀନ ଶୂନ୍ୟ କରୁତା ପିନ୍ଧାରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଥିଲେ । ଗତ ତାଙ୍କର ଅତି ଶି ପ୍ରଥମ ।”

ପିଲାଟି କହିଲା “ଅବକଳ ଠିକ୍ । ଦୁଇହେଗ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମୁଖ ପାଣ୍ଡୁର ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଗିପ୍‌ସିମାନେ କହୁଥିଲେ ମୃତ୍ୟୁ ତାଙ୍କ ପାଖେ ପାଖେ ବୁଲୁଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ କୁରୁତା ଦ୍ଵାରା ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅନାୟାସରେ ହଟାଇ ଦେଇ ପାରୁଥିଲେ । ଅଥଚ ଗିପ୍‌ସି ନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସେ ଯୋଧାଲତାର ମୃତ୍ୟୁ ଗରି ଟାଲିଭେର ଲଢ଼େଇବେଳେ ପାଇଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ମାନଜିଲ୍ଲା ମଦର ଉତ୍ତରୀକୁ ଟପି ମୃତ୍ୟୁ ଗରିସେ କିପରି ଜାଣିଲେ ମୁଁ ବୁଝିପାର ନଥିଲି । କ୍ଳାନକ୍ଲେବଟ୍ ଅତି ଅନିଚ୍ଛାରେ ପରେ ଏକଥା କହିଥିଲା କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ତା କଥା ଶୁଣିଥିଲେ ସେମାନେ କହିଲେ ସବୁ କଥା ଗୋଟାଏ କଲେନା ଏବଂ ସେ ଯେଉଁ ଗରି ପାଇଥିଲା ତାହା ହେଉଛି ଯୋଧା ଚାନ୍ଦିନୀ ଜୀବନ ଯାହାର ପରିଶ୍ରମ ଅର୍ଥାତ୍ ତାହାର କାଖରୁ ବହୁଥିବା ଝାଲର ଗରି ମାଧ୍ୟମରେ । କିନ୍ତୁ ପରେ ଘଟିଲା ଲୁଲୁୟ୍ ରେଜାର ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ମାନୋଲେ ଗ୍ରାନେରେଙ୍କ କଥା । ଏକଥା ପରିଷ୍କାର ଯେ ଜୁଆନ୍ ଲୁଲୁୟ୍ ଜଣେ ସମାନାହିଁ ଲୋକ ନଥିଲା । ସେ ଯେପରି ଅତ୍ୟଧିକ ଭବପ୍ରବଣ ସେହିପରି ରମଣୀ ଆସକ୍ତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କ୍ଳାନକ୍ଲେବଟ୍ ଶାନ୍ତ ଗନ୍ଧାର ସତ୍ୟବାଦୀ ଥିଲେ ଏବଂ ମୁଁ କହୁଛି ଯେ ତୁମର ଯେଉଁ ସହକର୍ମୀ ଏଠାରେ ଥିଲେ ମୁଁ ନିଜେ ତାଙ୍କଠାରୁ ମୃତ୍ୟୁଗରି ପାଇଥିଲି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ତୋ କଥା ବହୁସ୍ଵର କରେ ନାହିଁ । ତୁ ତ କହିଥିଲୁ ଯେ ଗରି ଲଢ଼େଇ ପୂର୍ବରୁ କ୍ଳାନକ୍ଲେବଟ୍ ଏପରି ଗରି ପାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ତୁ କାନ୍ଦୁକିନ୍ ଆଉ ଟ୍ରେନ ଉଡ଼ାଇବା କାମରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା । ସେ ତ ଆଉ ସେ କାମରେ ମଲେ ନାହିଁ । ତେବେ ତୁ ଗରି ପାଇଲୁ କିପରି ?”

ପିଲାଟି ବୁଝାଇଲା “କାମ ସହିତ ତାର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଇଗ୍‌ନାସି ସାଞ୍ଚେଜ୍‌ଙ୍କ ଠାରୁ ଗତ ଉତ୍ସବବେଳେ ମୃତ୍ୟୁର ଗରି ଏତେ ଉତ୍ତ ଭାବରେ ବାହାରୁଥିଲା ଯେ ଅନେକ ଲୋକ ହୋଟେଲ୍‌ରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବାକୁ ନାଗକ ହୋଇଥିଲେ । ସବୁ ଗିପ୍‌ସି ଏକଥା ଜାଣନ୍ତି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଯୁକ୍ତି କଲେ “ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲା ପରେ ଏସବୁ ଘଟଣା ରଞ୍ଜନା କରା ଯାଇଥାଏ । ସାଞ୍ଚେଜ୍ ମେଜିଆର୍ ଦୂର୍ଘଟନା ପଥରେ ପଥିକ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଦୀର୍ଘକାଳ ସେ ଅଭ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ, ତାଙ୍କର ଚଳଣି ଯେମିତି ଭାରି ସେମିତି ବିପଦସଙ୍କୁଳ ଥିଲା, ତାଙ୍କର ବଳ ଏବଂ ପଦକ୍ଷେପର ଶିପ୍ରତା ନଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରାଶିର ମୁଣ୍ଡପରି ନଥିଲା ।”

ପିଲାଟି କହିଲା “ହଁ, ଏସବୁ ନିରାଶ ସତ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ସବୁ ଗିପ୍‌ସି ଜାଣି ଯାଉଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଦେହରୁ ମୃତ୍ୟୁ ଗରି ବାହାରୁ ଅଛି । ସେ ଯେତେବେଳେ ଭିଲା

ବେଳାକୁ ଆସିଲେ ଯେତେବେଳେ ରକାଡ଼େ । ଏବଂ ଫିଲିପି ଗନ୍ତାଲେଲ୍ ପ୍ରଭୃତି ମଦ ଖିଆ ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ଗ୍ରେଟ ଦୁଆରବାଟେ ବାହାର ଯାଇଥିଲେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ସେମାନେ ହୁଏତ ତାଙ୍କଠାରୁ ଟଙ୍କା କରଳ ନେଇଥିଲେ ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଏହା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଯେ ଗନ୍ତା ପାଇଥିଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ସେ କଥା ଜାଣନ୍ତି ।”

ରାଫେଲ୍ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ପିଲାର୍ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ତାହା ସତ । ଆମ ଭିତରେ ଏହା ଖୁବ୍ ଜଣା ଶୁଣା କଥା ।”

“ମୁଁ ଏହା ଆଦୌ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ନାହିଁ ।” ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ।

ଆନ୍ସେଲମୋ କହିଲା “ଶୁଣ ଇଂରେଜ, ମୁଁ ଏପରି ଭେଳିକାର ବିରୁଦ୍ଧରେ କିନ୍ତୁ ଏ ଦିଗରେ ପିଲାର୍ ବିଶେଷ ଅଭିଜ୍ଞ ବୋଲି ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପରୁରା “ଗନ୍ଧଟା କିଭଳି ? ଗନ୍ଧ ଯେତେବେଳେ ବାହାରଥିଲା ନିଶ୍ଚୟ ତାହା ଗୋଟାଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାମଧାରୀ ହୋଇ ପାରିବ ।”

ପିଲାର୍ ହସି ହସି କହିଲା “ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଟୋ, ତୁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁ ? ତୁ କଅଣ ଭୁଲୁଛୁ ତୁ ଏହା ବାରି ପାରିବୁ ?”

“ଯଦି ଏହା ବାସ୍ତବରେ ଥାଏ ତେବେ ଅନ୍ୟଙ୍କ ପରି ମୁଁ ବା କାହିଁକି ସେ ଗନ୍ଧ ଆଦ୍ରାଣ କରି ନ ପାରିବି ?”

ନିଜର ବଡ଼ ବଡ଼ ହାତକୁ ଆଣି ଉପରେ ରଖି ବିଦ୍ରୁପ କରି ପିଲାର୍ କହିଲା “ହଁ, ତୁ କାହିଁକି ଆଦ୍ରାଣ ନ କରିବୁ ? ଆଜ୍ଞା ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ତୁ କେବେ ଜାହାଜ ଚଢ଼ିଥିଲୁ ?”

“ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଚଢ଼ିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ।”

ତେବେ ତୁ ସେ ଗନ୍ଧବାର ପାରିବୁ ନାହିଁ । ଜାହାଜ ଯେତେବେଳେ ଝଡ଼ରେ ପଡ଼େ ଏବଂ ତହିଁର ଜଳା ବାଟିମାନ ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଏ ସେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଗନ୍ଧ ବାହାରେ ମୁଖ୍ୟ ଗନ୍ଧ ସହିତ ତାହାର ଆଂଶିକ ମେଲଅଛି । ଜଳାବାଟି ଶକ୍ତ ଭାବରେ

ପେଟ ଆଣ୍ଟି ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ତପ୍ତରେ ତହିଁରେ ପିତଳ . ମୁଠାରେ ନାକ ଲଗାଇ ରଖିଲେ ବୁଝିବ ଜାହାଜ ଟଳମଳ ହେଉଅଛି । ତୁମ ପେଟ ଖାଲି ଏବଂ ତୁମେ ଦୁର୍ବଳ ସେତେବେଳେ ତୁମେ ମୃତ୍ୟୁର ଆଂଶିକ ସେଠାରୁ ପାଇ ପାରିବ ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା “ତେବେ ଗନ୍ଧ ବାରିବା ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ନାହିଁ କାରଣ ମୁଁ କେତେ ହେଲେ ଜାହାଜ ଚଢ଼ିବ ନାହିଁ ।”

“ମୁଁ ବହୁବାର ଜାହାଜ ଚଢ଼ି ମେକ୍ସିକୋ, ଭେନିଜୁଏଲା ଯାଇଅଛି”
ପିଲାର୍ କହିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ବାକ୍ସତକ କଅଣ ? ପିଲାର୍ ନିଜର ସମ୍ପଦ ଯାହା କଥା ମନେ ପକାଇ ସଙ୍ଗରେ ବହୁତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲା ‘ହଉ ତେବେ ଶୁଣ ଇଂରେଜ କଥା ହେଉଛି ଏତିକି । ଜାହାଜ ଛାଡ଼ି ତୁମେ ମାଦ୍ରଦର ପାହାଡ଼ ତଳସ୍ଥ ପୁଏର୍ଟୋ ଟୋଲଡୋକୁ ବଡ଼ ସକାଳୁ ଯିବ । ସେଠି ଲଘୁ ଲଢ଼େଇ ସ୍ଥାନ । ସେଠାରେ ଓଡ଼ା ରାସ୍ତାରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯିବ । ମନ୍ତ୍ରାନ୍ତରେ ସ୍ଥ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୃଢ଼ ମାଡ଼ି ଆସି ରାସ୍ତା ଓଡ଼ା କରିଥାଏ । ବୁଢ଼ୀମାନେ ନିହତ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମଜର ରକ୍ତ ପିଇବା ପାଇଁ ସକାଳୁହେଲେ ସେଠାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ସେତେବେଳେ କେହି ଜଣେ ବୁଢ଼ୀକୁ ଦେହରେ ଶାଲ ଗୁଡ଼ାଇ ପାଣ୍ଡୁର ମୁଣ୍ଡ, ହୋଟର ଗତଆଖି, ଚିରୁକ ଓ ଗାଲରେ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟର ଛପ ଦେଖିବ । ସେତେବେଳେ ତାକୁ କୁଣ୍ଡଳ ପକାଇ ମୁହଁରେ ଚୁମା ଖାଇବ । ଏପରି କଲେ ତୁମେ ମୃତ୍ୟୁର ଆଂଶ କଅଣ ଜାଣିପାରିବ । ସେ ବୁଢ଼ୀଙ୍କ ମୁହଁ ସଦୃଶ ଅଳ୍ପବୟସର ସିମ ଗଜା ମରି ଶ୍ୱେତାଳିଆ ବ୍ରଣରେ ପୁଣି ଓ ତହିଁରେ ମୃତ୍ୟୁର ଚିହ୍ନ ଅଙ୍କିତ ।

ଗିପ୍ସି କହିଲା ‘ପ୍ରଥମ କଥାଟା ମୋ ଭୋକ ମାରି ଦେଲା । ଏହି ଗଜା କଥାଟା ଆଉ ଯିଏ ହେବ ନାହିଁ ।

ପିଲାର୍ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କୁ ପଚାରିଲା “ଆଉ ଶୁଣିବ ?”

ସେ କହିଲେ ‘ନିଶ୍ଚୟ, ଶିଖିବାର ଦରକାର ହେଲେ ଶିଖିବ ।’

ଗିପ୍ସି କହିଲା ସେ ସିମଗଜା ପରିହମ ବାଲି ବୁଢ଼ୀ କଥା ଶୁଣି ମୋ ଦେହ ଉଠିଲାଣି । ବୁଢ଼ୀଙ୍କର କାହାଣୀ ଏହା ଘଟିବ ପିଲାର୍ ? ଆମର ତ ସେପରି ହୁଏ ନାହିଁ ।

ପିଲର ତାକୁ ଥକା କରି କହିଲା ‘ତା’ନୁହେଁ, ଆମେ ସବୁ ବୃତ୍ତୀ ଯୌବନରେ ଖୁବ୍ ସରୁଆ ଥାଉ । କେବଳ ମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀର ଅନୁଗ୍ରହ ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ ଥାଏ ଆମ ଅଙ୍ଗରେ ଦୁଇଟି ଫୁଲ ଭାବରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗର୍ବ ସେହି ଫୁଲକୁ ଆଗେ ଆଗେ ନେଇ ଚାଲନ୍ତି ।’

ରାଫେଲ୍ କହିଲା ‘ଏପରି କହିବାଟା ଅତି କୁସ୍ତିତ ।’

ପିଲର ଜବାବଦେଲ ‘ତୋ ମନକୁ ବାଧୁଲ କି ? ତୁ କେବେ କୌଣସି ଗର୍ଭଣୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଦେଖିଛୁ ?’

‘ତୋତେ ଦେଖିଛୁ ।’

ପିଲର କହିଲା ‘ହଉ ଛାଡ଼ । କାହାକୁ ନ ବାଧୁବ ବୋଲି ନୁହେଁ । ମୋ କହିବାର ମତଲବ ହେଲା ଯେ ବୟସ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କୁସ୍ତିତ କରି ପକାଏ । ସେ ସବୁକଥା ବାଖ୍ୟା କରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଇଂରେଜ ଯଦି ଉକ୍ତ ଗର୍ଭ କଥା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ନହେବ ତାଙ୍କୁ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ବଡ଼ ସକାଳେ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ‘ହଁ ମୁଁ ଯିବି କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଚୁମ୍ବା ନଖାଇ ଖାଲି ସେମାନେ ମୋ ପାଖ ଦେଇ ଗଲବେଳେ ଗନ୍ଧ ଆପ୍ରାଣ କରବି । ସେ ବିଶୋକକୁ ମୋର ବଡ଼ ଭୟ ।’

ପିଲର କହିଲା ‘ନା, ଜଣକୁ ଚୁମ୍ବା ଖାଇବାକୁ ହେବ ଇଂରେଜ ତେବେ ଜାଣି ପାରିବ । ତା ପରେ ସେହି ଗନ୍ଧକୁ ନାକରେ ନେଇ ସହରକୁ ଫେରିଯିବ । ବାଟରେ ଯେଉଁ ଅଳିଆ ଟିଣ ଦେଖିବ ସେଉଁଥିରେକି ପରୁ ଫୁଲ ପଡ଼ିଥିବ, ତୁମ ନାକ ସେଥିରେ ମାଡ଼ି ରଖିବ । ଆପ୍ରାଣ କରିବ ଏହି ଦୁଇ ଗନ୍ଧ ମିଶି ଯାହା ହେବ ମୃତ୍ୟୁର ଗନ୍ଧ ତହାହିଁ ।

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ ବୁଝି ପାରିଲି । କିନ୍ତୁ ସେ କି ଫୁଲ ? ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ ପଚାରିଲେ ।
‘ସେବଗା’

ମୁଁ ତାହାର ଗନ୍ଧ ଜାଣେ । ହଉ ତେବେ କୁହ’ ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ।

ତା ପରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା । ଦିନଟା ହୋଇଥିବ । ଶାରଦୀୟ ବର୍ଷାକାଳ । ନିତାନ୍ତ ପକ୍ଷେ କିଛି କୁହୁଡ଼ି ନରୁବା ଶୀତର ଆରମ୍ଭ । ତୁମେ ସହର

ଭିତରେ କାଲେ ସାଲୁଡ଼କୁ ଯିବ । ରାସ୍ତାଟା ସବୁ ଅଳିଆ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦମାରେ ପକାଇ ଥାବେ । ସେହି ଗଛ ଗ୍ରହଣ କରି ତା ସହିତ ମିଶାଇବ ହାତ ଧୁଆ ସାରୁନପାଣି ଓ ସିଗ୍ରେଟ୍, ମୁଣ୍ଡର ତମାଖୁ ଗଛ । ଏହାପରେ ଜାତିନ ବୋଟାନିକୋକୁ ଯିବ । ସେଠି ଦେଖିବ ସେହି ସବୁ ନଷ୍ଟ ଯୌବନା ତରୁଣୀ ଯାହାଙ୍କର କି ଘରେ ରହି ପେଣା ଚଳାଇବାର ବୟସ ଓ ରୂପ ନାହିଁ । ସେମାନେ ବଗିଚା ବାଡ଼ି କଡ଼ରେ କମ୍ପା ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଅତି ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ପଇସା ନେଇ ଯାହା ଚାହିଁବ ତାହା କରିଥାନ୍ତି । ନାଶ ଜାତି ଏଇଥି ପାଇଁ ସତେ ଯେପରି ଜନ୍ମିଛନ୍ତି । ବଗିଚାରେ ପାଇବ ମଲ୍ଲ ଫୁଲ ଗଛର କିଆରୀ । ସେଠାର ମାଟି ରାସ୍ତା ଅପେକ୍ଷା ନରମ । ସେଠି ବଳିବ ଗୋଟାଏ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ବୟସ । ପରୁ ଫୁଲ ଓ ଓଦା ମାଟି ତାହା ପୁଣି । ସେହି ସବୁ ଓଦା ଗୁଣିଲ ମାଟି, ସତ୍ତା ପରୁ ଫୁଲର ଗନ୍ଧ ଭାବି ଅଳାକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୁଡ଼ାଇବ ଏବଂ ତାହା ଭିତରେ ନିଶ୍ୱାସ ନେବ ।’

‘ନା, ନା, ତା ନୁହେଁ ।’

ପିଲର କହିଲା ‘ହଁ, ମୁଣ୍ଡରେ ଗୁଡ଼ାଇ ନିଶ୍ୱାସ ନେବ । ଯଦି ତୁମ ନାସାରୁ ପୂର୍ବର ଗନ୍ଧ ଉଭେଇ ଯାଇ ନଥାଏ ତେବେ ଏହି ଗନ୍ଧ ସହିତ ମିଶି ଯାହା ବାହାରିବ ତାହାହିଁ ହେଉଛି ମୃତ୍ୟୁର ଗନ୍ଧ ।’

‘ବେଶ୍, ତେବେ କାସ୍‌କିନ୍ ଏଠାରେ ଥିଲବେଳେ ଏପରି ଗନ୍ଧାଉଥିଲେ ?’
ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ।

‘ହଁ’ ।

‘ଯଦି ଏହାହିଁ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଗୁଲିକରି ଭଲ କରିଥାନ୍ତି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିଲେ ।

ଗିପ୍ ସି କହିଲେ ‘ଏତେକଥା !’ ଅନ୍ୟମାନେ ହସି ଉଠିଲେ ।

ପ୍ରି ମିଟିରୋ ଏହା ସମର୍ଥନ କରି କହିଲା ‘ଝୁବ୍ ଭଲ କଥା । ଏହା ତାହାକୁ କିଛିକାଳ ପାଇଁ ମୌନ ରଖିବ ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘କିନ୍ତୁ ପିଲର, ଲର୍ଡ ରବର୍ଟ୍‌ସୋଙ୍କ ପରି ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ଏପରି କୃତ୍ରିମ କାମ କରିବେ ଏହା ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଶା କରୁନାହିଁ ।’ ପିଲର ଏଥିରେ ଏକମତ ହେଲା । ‘ସେ ସବୁ କାମ ଅତି ଜୀବନ୍ୟ ।’ ‘ସେ ସେପରି କୃତ୍ରିମ କାମ କରିବେ ବୋଲି ଭାବିବା ଅନୁଚିତ ।’ ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ପିଲର ଏକମତ ହୋଇ

ଫଣ୍ଡାଣ୍ଡୋକୁ ଶୋଇବାକୁ ଯିବାକୁ କହିଲ । ଏହା ପରେ ସେ ପୁଣି କଅଣ କହିବାକୁ ଘାଉଥିଲା । ମାତ୍ର ପିଲାଟି ହଠାତ୍ ବିରକ୍ତରେ କହି ଉଠିଲା ‘ମୁହଁ ବନ୍ଦ କର । ନିଜର ବେକ୍‌ବ ଆଉ ଦେଖାନା କିମ୍ବା ତୋ ଭଳି ଯେଉଁମାନେ କିଛି ବୁଝି ପାରିନ୍ତି ନାହିଁ ତାଙ୍କ ସହିତ ମୁଁ କି ତର୍କରେ ମୋତେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ବେକ୍‌ବ ବନାଅ ନାହିଁ ।’

ଫଣ୍ଡାଣ୍ଡୋ କହିଲା “ମୁଁ ଯେ କିଛି ବୁଝେ ନାହିଁ, ସେ କଥା ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛି ।’

ପିଲାଟି ଜବାବ ଦେଲା “ସ୍ୱୀକାର କରିବା କିମ୍ବା ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।”

ହଁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା କଅଣ ତୁମ୍ଭାର ପାତ ଚାଲୁଅଛି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଗୁହା ମୁହଁକୁ ଯାଇ ପର୍ଦା ହଟାଇ ପଦାକୁ ଚାହିଁଲେ । ଦେଖିଲେ ଯେ ରାତି ନିର୍ମଳ ଓ ଶୀତଳ; ବରଫ ପାତ ଅମ୍ଳି ଯାଇ ଅଛି । ସେ ଗଛ ମୂଳ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦେଇ ଦେଖିଲେ ଧରଣୀ ଧବଳିତ ଏବଂ ବୃକ୍ଷ ଚୂଡ଼ା ଉପରେ ଆକାଶ ନିର୍ମଳ । ଅତି ଅଣ୍ଟା ପବନ ସେ ନିଶ୍ୱାସରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସେ ଭାବିଲେ ସୋଡ଼ୋ ଯଦି ଆଜି ଘୋଡ଼ା ଚୋରି କରିଥିବ ତେବେ ଅସନ୍ନ ପଦଚକ୍ର ରଖି ଯାଇଥିବ । ସେ ପର୍ଦା ଉଠାଇ ଦେଇ ପୁଣି ସେହି ଧୂଆଁଳିଆ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଫେରି ଆସି କହିଲେ ‘ତୋଫାନ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଗଲଣି । ଆକାଶ ପରିଷ୍କାର ।’

ବିଂଶ ପରଲ୍ଲବ

ରାତିରେ ସେ ଶୋଇ ଶୋଇ ମେରିଆକୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ପବନ ନିଶ୍ଚଳି ବୋଲି ଦେବଦାରୁ ବଣ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚୁପ୍ । ମାଟିରେ ତୁସାର ଜମି ଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଗଛର ଗଣ୍ଡି ମାନ ତୁସାର ସ୍ତୂପ ଭେଦ ଉପରକୁ ଫୁଟି ବାହାରି ଥାଏ । ସେ ନିଜର ସୁକୋମଳ ବଛଣା ଖୋଲରେ ପୁରା ଗୋଡ଼ ଲମ୍ବର ଡହର ଉନ୍ମତ ଅନୁଭବ କରୁଥାନ୍ତି । ମୁଣ୍ଡ ପାଖ ଖୋଲ ଥିବାରୁ ଡହର ଶୀତଳ ବାୟୁ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଓ ନାକରେ ପଶି ଯାଉଥାଏ । ସେ ନିଜ ଜୁଡ଼ା ଓ କୁରୁଡ଼ା ଗୁଡ଼ାଇ ମୁଣ୍ଡତଳେ ଡକିଥାଏ କରି କରିପଟ ହୋଇ ଶୋଇ ଥାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଧାରୁ ନିର୍ମିତ ପିତ୍ତଲଟା ସେ ମଣିବନ୍ଧରେ ବାନ୍ଧିବାରୁ ତାହା ତାଙ୍କର କଞ୍ଚାଳରେ କାଲୁଆ ଲଗୁଥାଏ । ସେ ପିତ୍ତଲଟାକୁ ଠେଲି ତଳକୁ ଦେଇ ଅନ୍ଧାରେ ଗୁହା ମୁହଁକୁ ଅନାଇ ଥିଲେ । ଆକାଶ ନିର୍ମଳ ଥିବାରୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଲୋକ ବରଫରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇ ଗଛର ଗଣ୍ଡି ମାନ ଦୃଶ୍ୟମାନ କରି ଯାଉଥାଏ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାର ଆରମ୍ଭରେ ସେ କୁରୁଡ଼ୀ ନେଇ ଗୁହା ଭିତରକୁ ବରଫ ଉପରେ ଖଣ୍ଡେଦୂର ଯାଇ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ୍ ଗଛତାଳ କାଟି ଅନ୍ଧାରରେ ତାକୁ ଘୋଟାରି ଘୋଟାରି ଗୁହା କାନ୍ଥ ଆଡ଼ୁଅଳ ଯାଏ ଆଣିଥିଲେ । କାନ୍ଥ କଡ଼ରେ ଗଛଟିକୁ ଠିଆ ଭାବରେ ଧରି କୁରୁଡ଼ୀରେ ତାଳ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ି ଗଦା କରୁଥିଲେ । ଗଛର ଗଣ୍ଡିକୁ ତଳେ ଥୋଇ ଦେଇ ସେ ଗୁହା ଭିତରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଗୁରୁକୋଣିଆ କାଠ ତକ୍ତା ଆଣି ବରଫ ରାମି ସଫା କରି ଉକ୍ତ ତାଳପତ୍ର ବିଛାଇ ଶଯ୍ୟା ରଚନା କରିଥିଲେ । ଗଛର ଗଣ୍ଡିକୁ ସେହି ଶଯ୍ୟାର ଗୋଡ଼ ପାଖରେ ଆଡ଼କରି ରଖିବାରୁ ତାଳପତ୍ର ସବୁ ଛୁତରେଇ ଯାଇ ନଥିଲା । ଗଣ୍ଡିଟା ହଟି ନ ଯିବ ବୋଲି ତା' କଡ଼ରେ ଦୁଇଟା କିଲା ପୋତି ଦେଇ

ଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଗୁମ୍ରା ଭିତରେ ଉକ୍ତ ତକ୍ରା ଓ କୁରୁଡ଼ୀ ଥୋଇ ଦେଇ ଗଲେ । ବାହାରେ କଅଣ କରୁଥିଲେ ବୋଲି ପିଲର ପରୁରବାରୁ ସେ ବିଚ୍ଛଣା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । ବୋଲି କହୁଲେ ପିଲର ତାଙ୍କୁ ତା ନିଜ ଆଲମାଣୀ ତକ୍ରା ନକାଟିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ତ ଦେଲା । ସେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ପିଲର କହୁଲା “କିଛି ପରବା ନାହିଁ, କରତ କଲରୁ ବନ୍ଧୁତ ପଟା ମିଳିବ । କିପରି ବିଚ୍ଛଣା କରିଥାନ୍ତି ?” ନିଜ ଦେଶରେ ଯେପରି କରାଯାଏ, ବୋଲି ଜର୍ଜାନ ଜବାବ ଦେଲାକୁ ପିଲର ତାଙ୍କର ସୁଖନଦ୍ରା କାମନା କଲା । ଏହାପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ବୋକରୁ ଫିଟାଇ ସେଥିରୁ ଶଯ୍ୟା ଖୋଲଟି ଟାଣି ଆଣିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପୁଟୁଳା ମାନ ବୋକରୁରେ ବାନ୍ଧ ରଖି ଖୋଲଟି ନେଇ ସେହି ଜାଲପତ ପରେ ବିଚ୍ଛିତ୍ର ତହିଁର ମୁଣ୍ଡ ପଟଟା ଗୁମ୍ରା କାନ୍ଥର ଆଡୁଆଲରେ ରଖିଲେ । ଏହା ପରେ ସେ ପୁଣି ନିଜର ବୋକରୁ ଆଣିବାକୁ ଗୁମ୍ରା ଭିତରକୁ ଗଲୁ ପିଲର କହୁଲା କିଲପରି ତାହା ସେ ରଖିବ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ପରୁରିଲେ । “ଆକାଶ ଖୁବ୍ ପରିଷ୍କାର ଏବଂ ତୋଫାନ ଅମ୍ଭି ଯାଇଛି । ଏଠାରେ ପ୍ରହରା ରହିବତ ?” ପିଲର କହୁଲା ‘ହଁ, ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପହରା ଦେନ ।’ ମେରିଆ ଗୁମ୍ରା ଭିତର ଅଂଶରେ ଥିବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ତାକୁ ଦେଖି ପାରି ନଥିଲେ । ତହିଁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରାତିର ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ଶୋଇବାକୁ ବାହାର ଗଲେ । ଗୁମ୍ରା ଭିତରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ କାଠ ପଟା ଚମଡ଼ା ଟୁଲ୍ ଏବଂ ଟେବୁଲ୍ ପ୍ରଭୃତି ହଟାଇ ତୁଲି ଚାରିପଟେ ଶୋଇବା ଜାଗା ଠିକ୍ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଏବଂ ଆଣ୍ଡ୍ରିଜ୍ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାଭିବାଦନ ଜଣାଇଲେ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କମ୍ବୁଲ ଘୋଡ଼ା ହୋଇ ଲିମ୍ବୁ କୁରୁତାରେ ନାକ ସୁଜା ଡାଙ୍କି ଶୋଇଥାଏ । ପାର୍‌ଲେ ଚଉକିରେ ବସି ବସି ନିଦ୍ରାନ୍ତ ।

ପିଲର ମୁହଁ ଉପରେ ତାଙ୍କୁ ପରୁରିଲା ଯେ ସେ ବିଚ୍ଛଣା କରିବାକୁ ଖଣ୍ଡେ ମେଣ୍ଟା ଚମ ନେବେ କି ? ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ମନା କରି ଦେଲେ । ତହିଁ ସେ ତାଙ୍କପାଇଁ ଗାଡ଼ ନିଦ୍ରାର କାମନା କରି କହୁଲା ଯେ ସେ ତାଙ୍କର ଜନସ ପତ ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବ । ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବାହାରକୁ ଯାଇ ସେ ବିଚ୍ଛଣା ବିଚ୍ଛିତ୍ରବା ସ୍ଥାନରେ ଠିଆ ହେଲା । କମ୍ବୁଲ କୁରୁତାରେ ମୁଣ୍ଡ ମୁହଁ ଡାଙ୍କି ସେହି ଅନ୍ଧକାରରେ ଠିଆ ହୋଇ କହୁଲା “ଲର୍ଡ଼ ରବର୍ଟୋ, ତୁମର ପଦାରେ ଶୋଇବା ଶୁଭଟା ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର । ତା ପିଠିରେ ବନ୍ଧୁକ ଝୁଲୁ ଥାଏ ।”

‘ମୋର ଏହା ଅଭ୍ୟାସ । ନମସ୍କାର । ତୁ କେତେବେଳେ ଯାଏ ପହରା ଦେବୁ ?’

‘ଟଟା ରାତି ଯାଏ ।’

‘ମଝିରେ ମଝିରେ ବେଶ୍ ଥଣ୍ଡା ପଡ଼ୁଛି ।’

‘ତା ମୋ ଦେହ ସହା ହେଇ ଅଛି ।’ ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ କହିଲା ।

ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ନମସ୍କାର କରି ଯେବାସ୍ଥାନକୁ ଚାଲିଗଲେ । ସେ ନିଜ ଦେହରୁ ଫିଟାଇଥିବା ଲୁଗାପଟା ବୁଜୁଳା କରି ମୁଣ୍ଡତଳେ ଥୋଇ ବଛଣୀରେ ଶୋଇଲେ । ତଳର ଡାଳପତ୍ର ସ୍ପିଙ୍ଗ୍ କାମ ଦେଉଥାଏ । ବଛଣୀର କୋମଳତା ଓ ଉଷ୍ମତା ଖୁବ୍ ସୁଖପ୍ରଦ ଥିଲା । ସେ ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁକୁ ଆଗ୍ରହରେ ଅନାଇ ଆସାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ହୃତସ୍ପନ୍ଦନ ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ ।

ରାତି ନିର୍ମଳ ଏବଂ ତାଙ୍କର ମସ୍ତିଷ୍କ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବାହିତ ପବନ ପରି ନିର୍ମଳ ଓ ଶୀତଳ ଥିଲା । ବଛଣୀ ତଳର ଦେବଦାରୁ ଡାଳପତ୍ରର ଗନ୍ଧ ଏବଂ ଡାଳର କର୍ତ୍ତିତ ସ୍ଥାନରୁ ଝୁଣାର ଗନ୍ଧ ପାଉଥିଲେ । ପିଲାଟି କହୁଥିବା ମୃତ୍ୟୁ ଗନ୍ଧ କଥା ମନେ ପକାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ପାଉଥିଲା ପ୍ରେମର ଗନ୍ଧ । ଏହି ସଦ୍ୟ କର୍ତ୍ତିତ ଗଛର ଗନ୍ଧ, କାଠ ଧୂଆଁ, ଶରତରେ ପତ୍ର ପୋଡ଼ାର ଗନ୍ଧ ଏବଂ ପଦ୍ମକଳିତ ଘୋଡ଼ା ଘାସର ଗନ୍ଧ ପ୍ରଭୃତି ହେଉଛି ପ୍ରେମ ଗନ୍ଧ । ଶୀତକାଳରେ ପତ୍ର ଝଡ଼ିଗଲେ ତାକୁ ଓଲାଇ ଗଦା କରି ରସ୍ତାରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ସେପରି ଗନ୍ଧ ସେ ମିଶିଯିଲାଠାରେ ପାଇଥିଲେ । ଏ ଗନ୍ଧଟା ବୋଧହୁଏ ଘର ବାହୁଡ଼ିବା ଗନ୍ଧ । ତୁମକୁ କି ଗନ୍ଧ ଲୋଡ଼ା ? ଭରଣସୁଖର ଟୋକେଇ ବୁଣା କାଢ଼ିତ, କି ଧୂଆଁଖିଆ ଚମଡ଼ା ଗନ୍ଧ, କି ବସନ୍ତକାଳୀନ ବର୍ଷା ପରେ ମାଟିର ଗନ୍ଧ, କି ଜାହାଜରେ ବସି କୂଳକୁ ଆସିଲା ବେଳେ ସ୍ଥଳଭାଗର ଗନ୍ଧ କିମ୍ବା ଗାଲିସିଆର ଅନ୍ତରାଳଠାରୁ କଣ୍ଟା ବଣରେ ଗଲବେଳେ ସମୁଦ୍ର ଗନ୍ଧ କିମ୍ବା ସ୍ଥଳଭାଗରୁ ପ୍ରବାହିତ ମବନର ଗନ୍ଧ କିମ୍ବା ନାଗଫୁଟି, ଲାଜକୁଳି ବା ସମୁଦ୍ର ଅଙ୍ଗୁର ଫୁଲ ଗନ୍ଧ କିମ୍ବା ମାଂସଭଜା କାଫି, ଆତ, ଅଟାତଳି କିମ୍ବା ରୋଟି ସେବା ଗନ୍ଧ । ଏହିସବୁ ଗନ୍ଧରୁ କଅଣ ତୁମର ପ୍ରିୟ । ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ସେ କ୍ଷତ୍ରୀଭୂର ତଥାପି ସେ କଡ଼େଇ ଶୋଇ ଗୁମ୍ଫା ଦୁଆରକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ । ନିର୍ମଳ ଗଗନରେ ତାର ରଖି ମାଟିରେ ଜମିଥିବା ଭୂମିର ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉଥାଏ ।

ଜଣେ କିଏ ଗୁମ୍ଫାରୁ ବାହାରି କମ୍ବଳ ପର୍ଦା ପାଖକୁ ଆସି ଠିଆ ହେଲା । ତାମରେ ଗୋଡ଼ ଚପି ଚପି ଭିତରକୁ ଫେରିଗଲା ।

ସେ ଭାବିଲେ ସମସ୍ତେ ଶୋଇ ନ ପଡ଼ିବାଯାଏ ମେରଥା ଆସିବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ଖାଲି ତୁରୁଟାକୁ କଟିଯାଉଛି । ରାତି ପ୍ରାୟ ଅଧାଅଧ ହୋଇ ଗଲାଣି । ମେରଥା କେମିତି ଜଳନ୍ତି ଆସୁ ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ସେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଗଛ ଡାଳରୁ ତୁଷାର ଝଡ଼ି ପଡ଼ୁଥିବା ଶବ୍ଦ ଶୁଭୁଥାଏ । ପବନର ବେଗ ସାମାନ୍ୟ ବଢ଼ିଥିବା ସେ ଜାଣି ପାରିଲେ । ହଠାତ୍ ସେ ଗୁମୁଆ ହୋଇ ଭାବିଲେ ବୋଧହୁଏ ମେରଥା ଆସିବ ନାହିଁ । ପବନ ବେଗରୁ ସେ ବୁଝି ପାରିଲେ ରାତି ପାହୁବା ଡେଇଁ ନାହିଁ । ପବନରେ ଗଛ ଝଲୁଥିବାରୁ ତୁଷାର କଣାମାନ ଖସି ପଡ଼ୁଥାଏ । ମେରଥା କେତେବେଳେ ଆସିବ ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ମୋ ଉଦ୍‌ଘୀବ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ଏହାପରେ ଗୁମୁଆରୁ କମ୍ବଳ ପର୍ଦା ହଟାଇ ମେରଥା ଆସିବାର ସେ ଦେଖିଲେ । ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ ସେ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଠିଆ ରହିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମୁହଁରେ ଶୀତ ଭାବରେ ସିନ୍ଧି ବଜାଇଲେ ମାତ୍ର ମେରଥା ନ ଶୁଣି ପରି ଅନ୍ଧକାରରେ କଅଣ କରବାକୁ ଲାଗିଲା । ପରେ ସେ ହାତରେ କିଛି ବସ୍ତୁ ଧରି ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ଆସି ଆଣ୍ଟୋଇପଡ଼ି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇଲା । ସେ ନିଜ ପାଦରୁ ତୁଷାର ଝାଡ଼ି ନିଜର ବୋକଗୁଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଦେଇ ଚୁମାଖାଇ କହିଲା ଏହାକୁ ତୁମ ତଳିଆ ତଳେ ରଖିଦିଅ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାଧିକା ପାଇଁ ମୁଁ ଏତକ ସେଠାରେ ଫିଟାଇ ପକାଇଥିଲି ।

“ତୁ ତେବେ ବରଫରେ ଖାଲି ଗୋଡ଼ରେ ଆସିଲୁ ?”

“ହଁ, କେବଳ ମାତ୍ର ଗୋଟାଏ ବାହାପାଶୁ ଧରିଲୁ ।”

ସେ ତାକୁ ଭିଡ଼ି ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ । ମେରଥା ତାଙ୍କ ଚାହୁଁଥିବା ନିଜର ମୁଣ୍ଡ ଧରି କହିଲା “ରବର୍ଟ ମୋ ଗୋଡ଼ ଛୁଆଁ ନାହିଁ, ତାହା ଭାରି ଜାଲୁଆ ।”

“ତୋ ଗୋଡ଼ ଏହା ଭିତରେ ଫୁଲ ଦେ, ଉନ୍ମୁସ ହୋଇଯିବ ।”

“ନାହିଁ, ମୋ ଗୋଡ଼ ଆପଣାଛୁଆଁ ଉନ୍ମୁସ ହୋଇଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଳନ୍ତି କିନ୍ତୁ ମୋ ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ପାଅ ।”

“ହଁ ମୁଁ ଭଲପାଏ । ବହୁତ ଭଲ ପାଏ, ତୋ ନାମା କ୍ଷୁଦ୍ରତା ଏବଂ ସବୁ କିଛିକୁ ଭଲ ପାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋ ଗୋଡ଼ ଭିତରେ ଫୁଲ ଉନ୍ମୁସ କରିବେ ।”

“ନା, ସେଟା ଖରାପ ହେବ । ଗୋଡ଼ ଆପଣାଛୁଆଁ ଉନ୍ମୁସ ହୋଇଯିବ । ବରଫ ଉପରେ ଗୁଲି ଆସିବାରୁ କାଲୁଆ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଗୁଣି ଛାଡ଼ି, ମୋତେ ଭଲ ପାଅ ।”

‘ମୁଁ ଭଲ ପାଏ ମୋ ଧନମଣି ।’

‘ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଏ । ମୁଁ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ।’

‘ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଶୋଇଲେଣି ?’

‘ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲି ନାହିଁ । କିଛି ଦୋଷ ହେଲାକି ?’

‘ନା, କିଛି ଦୋଷ ହୋଇ ନାହିଁ ।’ ସେ ମେରଥାର ଦୀର୍ଘକ୍ଷୀଣା ଓ ସୁନ୍ଦର ଶରୀରର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଅନୁଭବ କରବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ମେରଥା କହିଲା ‘ତୁମ ହାତ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ରଖ, ଦେଖେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଚୁମାଖାଇ ପାରେ କି ନା ।’ ଚୁମା ଖାଇସାରି ପଚାରିଲା ‘ଠିକ୍ ହେଲା ତ ?’

ସେ କହିଲେ ‘ହଁ ଠିକ୍ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋ ବାହା କାମିନୀ ଫିଟାଇ ପକା ।’

‘ଫିଟାଇବା ତୁମେ ଚାହୁଁଅଛ ?’

‘ହଁ, ଯଦି ଜାଡ଼ ନକରିବ ତ ଫିଟା ।’

‘ଜାଡ଼ ! ମୋ ଭିତରେ ନିଆଁଜଳୁଛି ।’

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ । ପଛକୁ ଆଉ ଥଣ୍ଡା ଲାଗିବ ନାହିଁ ।

‘ନାହିଁ । ପଛକୁ ଆମେ ବଣର ପଶୁପରି ଏକ ହୋଇଯିବୁଁ ଏବଂ ପରସ୍ପରର ଏତେ ସନ୍ନିକଟ ଥିବୁ ଯେ କେହି ବାରି ପାରିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ ଦୃଢ଼ତା ଏକ ବୋଲି ବୁଝୁଛୁ ନା ?’

‘ହଁ । ଏହା ସତ ।’

‘ଏବଂ ବୁଝୁଛୁ ମୋ ଦୃଢ଼ତା ଛଡ଼ା ତୁମର ଭଲ ଦୃଢ଼ତା ନାହିଁ ।

‘ଗୋଡ଼ ନାହିଁ, ପାଦ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଶରୀର ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।’

ମେରଥା କହିଲା ‘ଆମେ ଯେ ସତର । ମୁଁ ସେପରି ହେବାକୁ ଚାହେଁ ।’

‘ତୁ ଯଥାର୍ଥରେ ଏହା ଚାହୁଁ ?’

‘ହଁ ଚାହେଁ ।’ ମେରଥା ତାଙ୍କ କାନ୍ଧ ପାଖରେ ଓଠ ଲଗାଇ କହିଲା ‘ବୋଧ-ହୁଏ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏକଥା କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲି । ମୁଁ ମେରଥା, ତୁମେ ହେଉଛ ରବିଚୌ ଏଣୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ସତର । ଏ ଚିନ୍ତାରେ ମୁଁ ଆନନ୍ଦ ପାଉ ଅଛି । ଅବଶ୍ୟ

ହୁଏ ତୁମେ ଏହା ବଦଳାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ ମୁଁ ଆନନ୍ଦରେ ବଦଳି ଯିବି । ମୁଁ ତୁମ ଧୃତିଦୃଢ଼ରେ ନିଜକୁ ମିଶାଇ ଦେବି କାରଣ ମୁଁ ତୁମକୁ ଏତେ ଭଲ ପାଏ ।’

‘ମୁଁ ବଦଳାଇବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ଆମର ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ସନ୍ତାନ ରହିବା ଭଲ । ସେହି ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ସନ୍ତାନରେ ଏକତ୍ର ଅନୁଭବ ଭଲ ହେବ ।’

‘ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଦୁହେଁ ମିଳି ଏକ ହୋଇଯିବା । ସ୍ବତନ୍ତ୍ର କିଛି ରହିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ନ ଥିଲବେଳେ ମୋ ଭିତରେ ବିରାଜିବ । ମୁଁ ତୁମକୁ ଏତେ ଭଲପାଏ ଏବଂ ତୁମର ଭଲ ରକ୍ଷା ଯତ୍ନ ନେବି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍ ଗଭୀର ପ୍ରେମରେ ମେରିଆକୁ ସିକ୍କାର ଭଙ୍ଗିରେ ଥରକୁ ଥର ଡାକୁଥାନ୍ତି । ମେରିଆର କଣ୍ଠରେ ଗଦ୍‌ଗଦ ଭାବ । ମେରିଆ ତାଙ୍କୁ ନିଜର ବିଛଣା ଖୋଲି କାନ୍ଦି ଉପରକୁ ଟାଣିବାକୁ କହନ୍ତି । ଏହାପରେ ବାହାରେ ରାତିର ହୁମ-ଶୀତଳତା ସଢ଼େଇ ବିଛଣା ଖୋଲିର କୋମଳ ଉଷ୍ମତା, ଭିତରେ ଦୁହେଁ ସବାଙ୍ଗ କି ଶୁଣି ସୁଖରେ ଗଭୀର ଡୁପ୍‌ରେ ଯୌନ-ସ୍ଥାୟୀ ମିଶାଇଲେ । କିଛିକ୍ଷଣ ଏପରି କଟିଲ ପରେ ମେରିଆ କହନ୍ତି ‘ମୁଁ ତୁମ ସୁଖୀ କିନ୍ତୁ ଦ୍ବି ପ୍ରହର ବେଳପରି ନୁହେଁ ।’

‘ନା ।’

‘ମୋତେ ସେତେବେଳେ ବେଶୀ ଚାଲି ଲାଗିଥିଲା । ଜଣକର ମରବା ଦରକାର ନାହିଁ ।’

‘ମୋର ମଧ୍ୟ ସେହି ଆଶା ।’

‘ମୁଁ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହୁ ନାହିଁ ।’ ମେରିଆ କହନ୍ତି ।

‘ମୁଁ ଜାଣେ । ତୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜାଣେ । ଦୁହେଁଙ୍କର ଏକା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।’

‘ତେବେ କାହିଁକି ମୋ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକମତ ନ ହେଲା ?’

‘ପୁରୁଷ ପକ୍ଷରେ କିଛି ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିବା ସ୍ବାଭାବିକ ।’

‘ତେବେ ତ ଆମେ ଅଛୁନୁ ।’

‘ମୋର ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା । ମୁଁ ମରବା କଥା ଚାହୁଁଥିଲି ବୋଲି ପୁରୁଷର କହିବା କଥା କହିଥିଲି । ଏହା ଅଭ୍ୟାସବଶତଃ ହୋଇଥିଲା ନଚେତ୍ ତୋ ଚିନ୍ତା ସହିତ ମୋର କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ ।’

‘ତୁମେ ଯାହା ହୁଅ ବା ଯାହା କହ, ମୁଁ ତୁମକୁ ସେଇଆ ହେବାକୁ ଚାହୁଁବି ।’

‘ମୁଁ ତୋତେ ଏ ତେ ନାମକୁ ଭଲ ପାଏ ।’

“ନା ତାହା ସାଧାରଣ ନାମ ।”

“ନା, ସାଧାରଣ ନୁହେଁ ।” ଜର୍ଜୀନ୍ କହିଲେ ।

“ଆସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୋଇବା ।” ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ସୁସୁପ୍ତି କୋଳରେ ନିଜକୁ ଢାଳିଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ରାତିରେ ଜର୍ଜୀନଙ୍କ ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା । ସେ ମେରଥାକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରିଲେ ଯେତେ ସେପରି କିଏ ତାଙ୍କଠାକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଉଥିବୁ, କିନ୍ତୁ ମେରଥାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲି ନାହିଁ । ସେ ତାକୁ ଗୋଟିଏ ପାଖକୁ ଗଡ଼ାଇ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଇ ଚାନ୍ଦର ଭିତରେ ମୁହଁ ଘୁରାଇ ଚୁମା ଖାଇଲେ, ପରେ ପିତ୍ତଳର ଦଉଡ଼ି ଧରି ହାତ ପାଖରେ ପିତ୍ତଳ ରଖି ରାତିକଥା ଭାବି ଭାବି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ଏକବିଂଶ ପରିଚ୍ଛଦ

ସକାଳ ବେଳକୁ ଉନ୍ମୁମ ବାୟୁ ବହୁଳରୁ ଗଛରେ ଜମିଥିବା ବରଫ ତରଳି ଧସ୍ ଧସ୍ କରି ତଳେ ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବସନ୍ତ ଶେଷ ଆଡ଼ର ସକାଳ । ପ୍ରଥମ ନିଶ୍ବାସ ନେଇ ସେ ବୁଝି ପାରିଲେ ଯେ ତୁମ୍ଭାରପାତ ହେଉଛି ଏକ ଅସ୍ବାଭାବିକ, ପାବତ୍ୟ ବଡ଼ ଏବଂ ଦ୍ଵିପ୍ରହର ବେଳକୁ ଅମିଶିବ । ଏହାପରେ ଜଣେ ଅଶ୍ଵାବେହ୍ନ ଆସୁଥିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ । ଦୋଡ଼ାର ଟାପ୍ ଭିଜା ବରଫ ଉପରେ ଠକ୍ ଠକ୍ ହୋଇ ଆବାଜ କରୁଥାଏ । ଲେକଟାର ବନ୍ଧୁକଟା ମଧ୍ୟ ଝୁଲି ଝୁଲି ପଟ୍ ପଟ୍ ଆବାଜ କରୁଥାଏ ।

ସେ ମେଣିଆକୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ତା କାନ୍ଧ ଧରି ହଲାଇ କହିଲେ ‘ମେଣିଆ, ତୁ ଶେଜ ଭିତରେ ରହୁଆ ।’ ସେ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ସ୍ଵୟଂସିଦ୍ଧ ପିସ୍ତଲ ଧରି ଅନ୍ୟ ହାତରେ କାମିଜ ବୋତାମ ଲଗାଇଲେ । ମେଣିଆ ବଛଣା ଖୋଲିରେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଲୁଚାଇ ନେଲା । ଅଶ୍ଵାବେହ୍ନ ବଣ ଭିତରୁ ବାହାର ଆସିଲା । ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜେ ବଛଣା ଭିତରେ ପଶିଯାଇ ଦୁଇ ହାତରେ ପିସ୍ତଲ ଉଠାଇ ଲେକ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ରହିଲେ । ସେ ଲେକକୁ ସେ ପୁଅରୁ ଦେଖି ନଥିଲେ ।

ଅଶ୍ଵାବେହ୍ନ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସିଗଲା । ସେ ଧୂସର ରଙ୍ଗର ଗୋଟିଏ ଖାସୁ ଦୋଡ଼ା ଚଢ଼ିଥିଲେ । ଖାକି ପାଇଜାମା ଉପରେ ଖଣ୍ଡିଏ କମ୍ବଳର ଦଟାଟୋପ ମୁଣ୍ଡରେ ଗଲାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ଓଜନଦାର କଳା ବୁଟ୍ ଜୁତା ଗୋଡ଼ରେ ପିନ୍ଧିଥିଲେ । ଦୋଡ଼ା ଜନର ତାହାଣ ପଟ ଖୋଲି ଭିତରୁ ତାଙ୍କର ଲମ୍ବା ବନ୍ଧୁକ ଖଣ୍ଡି ଝୁଲୁ-

ଥାଏ । ଲୋକଟି ଯୁବକ ଏବଂ ବଳିଷ୍ଠ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ଙ୍କୁ ଦେଖି ପାରିଲା ।

ସେ ଖୋଲ ଭିତରୁ ଟିଫି ବନ୍ଧୁକ କାଢ଼ିବାକୁ ମୁହଁ ବୁଲିଲେ ସେ କମ୍ବଳ ଘଟାଟୋପ ତଳେ ବାମ ଛୁତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଲାଲରଙ୍ଗର ଡୁଦା ପିନ୍ଧିଥିବାର ଜର୍ଜାନ୍ ଦେଖିପାରିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଏହି ଡୁଦାର ଅଳ୍ପ ତଳକୁ ତା ଛୁତକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଗୁଲି ଫୁଟାଇଲେ ! ବରଫାବୃତ ବଣ ଭିତରେ ପିସ୍ତଲର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଗୁରୁକ ମାଡ଼ ଖାଇଲା ପରି ଘୋଡ଼ା ଆଗକୁ ମୁହଁଲ ଏବଂ ଯୁବକ ଅଶ୍ଵାରୋହୀ ବନ୍ଧୁକ ଖୋଲ ହାତରେ ଧରି ଜମି ଉପରକୁ ଡିଆଁ ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କର ଡାହାଣ ଗୋଡ଼ ରେକାବ ଉପରେ ଅଟକି ଗଲା । ଘୋଡ଼ା ବଣ ଭିତରେ ଦ୍ରୁତ ଗଲାଇଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଘୋସାରି ନେଇଗଲା । ତାଙ୍କ ମୁହଁ ମାଟିରେ ଘୋସାରି ହୋଇ ଠୋକର ଖାଉଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ପିସ୍ତଲ ଧରି ଠିଆହେଲେ ।

ସେହି ବଡ଼ ଧୂସରଥା ଘୋଡ଼ାଟି ଦେବଦାରୁ ବଣ ଭିତରେ ପୁରା ବେଗରେ ଛୁଟିଥାଏ । ବରଫ ଉପରେ ଲୋକଟାର ଘୋସାରି ଚନ୍ଦ୍ରା ଚଉଡ଼ା ଭାବରେ ପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ତାହା ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ହିସ୍ତୁଥାଏ । ଗୁଦା ଭିତରୁ ଲୋକମାନେ ବାହାରି ଆସିବା ଦେଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଆପଣାର ପାଇକାମା, ତଳଆରୁ ଫିଟାଇ ପିନ୍ଧିନେଲେ ଏବଂ ମେରିଆକୁ ଲୁଗା ପିନ୍ଧିବାକୁ କହିଲେ ।

ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ବହୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବରେ ଡିଆଁଏ ଉଡ଼ାକାହାଜ ଯାଉଥିବା ଆବାଜ ଶୁଣିଲା । ଗଛ ଫାଙ୍କରେ ସେ ଘୋଡ଼ାଟା ଗୋଟାଏ ଜାଗାରେ ଠିଆହୋଇ ରହିଥିବା ଦେଖିଲେ । ଆରୋହୀ ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ରେକାବରୁ ତଳକୁ ମୁହଁକରି ଝୁଲି ରହିଥାଏ । ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆସିବାର ଦେଖି କହିଲେ ‘ହା, ସେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଧର । ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରେ କିଏ ପନ୍ଦର ଦେଉଥିଲା ?’

ଗୁଦା ଭିତରୁ ପିଲାର ଜବାବ ଦେଲା ‘ରଫେଲ’ । ସେ ସେହିଠାରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥାଏ ଏବଂ ପିଠିପଟେ ଦୁଇଟା ବେଣୀ ଝୁଲାଇଥାଏ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ଅଶ୍ଵାରୋହୀ ଦଳ ବାହାରି ଅଛନ୍ତି । ଶୀଘ୍ର ତୁମର ତୋପ ଫେଠାକୁ ନେଇଯାଅ ।’ ପିଲାର ଗୁଦା ଭିତରେ ଥିବା ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ ଜାଣିଲା । ତାପରେ ନିଜେ ଭିତରକୁ ଗୁଲିଗଲା ଏବଂ ଯାଙ୍ଗେ ଯାଙ୍ଗେ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ଦଉଡ଼ି

ଆସିଲେ । ଜଣକ କାନ୍ଧରେ ଝୁଲୁଥିବା ଶାଢ଼ୀ ଓ ଏବଂ ଯିପଦ ଝୁଲୁଥାଏ ଅନ୍ୟଜଣେ ଧରିଥାଏ ଏକ ବସ୍ତ୍ରା ଚୁଲି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ଅନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ କହିଲେ “ତୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯା । ବନ୍ଧୁକ ତଳେ ଶୋଇପଡ଼ି ଯିପଦର ଗୋଡ଼ ମଜବୁତ୍ କର ଧରି ରହିବୁ ।” ଏହା ଶୁଣି ଭିନ୍ନହେଁ ଘୋଡ଼ା ଟାପୁ ଦେଖି ଦେଖି ଧାଇଁଲେ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ସେତେବେଳେଯାଏ ପହାଡ଼ ଉପରକୁ ଉଠି ନଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ଠିଆହୋଇ ପାଇକାମା ବୋତାମ ଲଗାଇ କମରପଟି ଭିଡ଼ିଲେ । ବଡ଼ ପିସ୍ତଲଟା ଦଉଡ଼ି ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ମଣିବନ୍ଧରେ ଝୁଲୁଥାଏ । ସେ ପିସ୍ତଲଟାକୁ କମରପଟିରେ ଥିବା ଖୋପରେ ପୁରାଇଲେ ଏବଂ ଦଉଡ଼ିର ଫାଶ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଗଲାଇ ଦେଲେ । ଭାବିଲେ ହୁଏତ ଦିନେ କେହି ଏହି ଦଉଡ଼ି ଫାଶ ତାଙ୍କର ଗଳାରେ କସିଦେଇ ମାରିବ । ଏହାପରେ ପିସ୍ତଲକୁ ଗୁଞ୍ଜି କହିଲେ ଆଜିକା କାଫ୍ ଇସ୍ପେ କରିଅଛୁ । ସେ ପିସ୍ତଲ ଗୁପ୍ତ ଆଣି ଫିଟାଇ ଗୋଟିଏ କାର୍‌ତୋସ୍ ପୁରାଇ ପୁଣି ଗୁପ୍ତଆଣି ଆଣି ଦେଲେ । କାର୍‌ତୋସ୍‌ମାନ ପିସ୍ତଲ ଖୋଲି ସହଜ ସମ୍ଭବ ଗୁଲି ଖୋପରେ ଥାଏ ।

ବଣ ଭିତରକୁ ଅନାଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଘୋଡ଼ାର ଲଗାମ ଧରି ଅଣ୍ଟାରେ ଗୋଡ଼ ପାର୍‌ଦାମାରୁ ମୋଡ଼ି କାଢ଼ିଲା । ମୁହଁରଟା ମୁହଁ ମାଡ଼ି ଗୁପ୍ତାଧି ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲା, ଏବଂ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ତାହାର ପକେଟରେ ହାତ ପୁରାଇ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ଘୋଡ଼ାକୁ ନେଇ ଆସିବା ପାଇଁ ତାକୁ ଡାକିଲେ । ଆଣ୍ଟେଇପଡ଼ି ନିଜର ଦଉଡ଼ିତଲା ଜୁଡ଼ା ପିନ୍ଧିଲାବେଳେ ମେରଥା ଦେହ ତାଙ୍କ ଅଣ୍ଟାରେ ବାଜିଲା । ସେ ନଇଁପଡ଼ି ନିଜର ଲୁଗାପଟା ପିନ୍ଧୁଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତା କଥା ତାଙ୍କ ମନରୁ ଲିଭି ଯାଇଥିଲା । ସେ ଭାବିଲେ ଅଣ୍ଟାରେ ଖୋଜି କିଛି ଭାବ ଚିନ୍ତା କିନ୍ତୁ ଅନେକଦିନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଦ ଚଳୁ ଅନୁସର ଏଠାକୁ ଆସିନଥିଲା । ସେ ପୁଅରୁ ସତର୍କତା କିନ୍ତୁ ଆତଙ୍କିତ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ନଥିଲା । ସେ ଏଠା ଘାଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଆସି ନ ଥିଲା । ପାହାଡ଼ରେ ବସିପ୍ର ଭାବରେ ଚାଲୁଥିବା ଟହଲଦାରମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ସେ ଜଣେ । ଜଗୁଆଳୀ ଯେତେବେଳେ ଏହାକୁ ଫେରବାର ନ ଦେଖିବ ସେତେବେଳେ ଅନ୍ୟମାନେ ଘୋଡ଼ାଟାପୁ ଅନୁସରଣ କରି ତାକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଆସିବେ । ଯଦି ତାଙ୍କ ଆସିବା ପୁଅରୁ ବରଫ ତରଳିଯାଏ କିନ୍ତୁ ଜଗୁଆଳୀର କିଛି ଘଟିଯାଏ କେବେ ଭଲ କଥା ।

ସେ ପାବଲ୍‌କୁ କହିଲେ ‘ତୁ ବରଫ ତଳକୁ ଯା ।’

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟେ ଗୁହାରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ହାତରେ ବନ୍ଧୁକ ଏବଂ କମରପଟିରେ ଗୁଳି ଓ ହାତବୋମା । ପିଲର ଗୋଟିଏ ଚମଡ଼ା ବେଗ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲାବେଳେ ସେ ୩ଗୋଟି ହାତବୋମା କାଢ଼ି ନେଇ ନିଜ ପକେଟରେ ମୁଦାଇଲେ । ଗୁହା ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇ ସେ ନିଜର ବସ୍ତା ଦୁଇଟି ଦେଖିଲେ । ଯେଉଁ ବସ୍ତାରେ ସାନ ମେସିନଗନ୍ ଥିଲା ତାକୁ ଫିଟାଇ ନଳୀ ଏବଂ ବନ୍ଧୁକର ଅନ୍ୟ ଅଂଶ ବାହାରକୁ ଆଣି ଖଞ୍ଜି ପକାଇଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୁଳି ବନ୍ଧୁକରେ ଏବଂ ୩ଗୋଟି ପକେଟରେ ରଖିଲେ । ଏହାପରେ ବସ୍ତା ବନ୍ଦକରି ସେ ପଦାକୁ ମୁହଁଲେ । ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଦୁଇଟିଯାକ ପକେଟରେ ଟାଣୁଆ ଜିନିଷ ଭରି ରହିଅଛି । ନଳୀ ଯୋଡ଼ିବା ଠିକ୍ ହୋଇଥିବ ବୋଲି ଆଶା କରି ସେ ପଦାକୁ ଆସି ପାବ୍ଲୋକୁ କହିଲେ “ମୁଁ ଉପରକୁ ଯାଉଛି । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ସେ ତୋପ ଫଏର କରିପାରିବ ତ ?”

ପ୍ରିମିଟିଭୋ ଘୋଡ଼ାକୁ ଧରି ଆସୁଥିବା ପାବ୍ଲୋ ଚାହିଁଥିଲା । କହିଲେ “ହଁ ପାରିବ । ‘ଦେଖିଲ କି ଚମକାର ଘୋଡ଼ା ।’

ବଡ଼ ଧୂସରଆ ଘୋଡ଼ାଟି ଝାଳରେ ଜଡ଼ିଯଡ଼ି ହୋଇ ଉଠିଥାଏ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଥରୁଥାଏ ଦେଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ତା କାନ୍ଧ ଆଉଁସି ଦେଲେ ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ମୁଁ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ରଖିବି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ନା ସେପରି କରବାର ନୁହେଁ । ଧିରୁ ଘୋଡ଼ାଟାପୁର ଚିହ୍ନ ପଡ଼ିଅଛି । ସେ ଚିହ୍ନ ତାହାରି ଦ୍ଵାରା ଲିଭାଇବାକୁ ହେବ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ହଁ, ଯତ କଥା । ମୁଁ ତେବେ ତା ଉପରେ ବସି ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଲୁଚାଇ ଦେବି । ବରଫ ତରଳି ଗଲପରେ ଆଣିବି । କଂରେଜ, ଆଜି ତୁମ ବୁଦ୍ଧି ଭାରି ପ୍ରଖର ଦେଖୁଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ “ଜଣେ ତାହାକୁ ତଳକୁ ଫୋପ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଉପରକୁ ଯିବାକୁ ହେବ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ତହିଁର ଦରକାର ନାହିଁ । ଘୋଡ଼ାସବାର୍ ସେବାଟେ ଆସି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ବାହାରି ଯାଇପାରୁ ସେବାଟେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଦୁଇବାଟ ଦେଇ । ଯଦି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସୁଛି ତେବେ କୌଣସି ପାଦ ଚିହ୍ନ ନ ରଖିବା ଭଲ ହେବ । ପିଲର ମୋଡ଼େ ମଦ ବୋତଲଟା ଦେ ତ ।”

ପିଲର କହିଲ “କଅଣ, ପୁଣି ଯାଇ ମଦ ପିଇବୁ ? ହଉ, ତା ବଦଳରେ ଏହାକୁ ନେ ।” ଏହା କହି ତା ପକେଟରେ ଦୁଇଟା ହାତବୋମା ପୁରାଇ ଦେଲା ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ନା, ମୁଁ ମାତାଲ ହେବି ନାହିଁ । ଅବସ୍ଥାର ଗୁରୁତ୍ବ ମୁଁ ବୁଝେ । ମୋତେ ବୋତଲଟା ଦେ । ଏସବୁ କାମ ପାଣି ପିଇ ମୁଁ କରିପାରବି ନାହିଁ ।’

ସେ ହାତ ଉଠାଇ ଲଗାମ ଧରି କୁଦାମାର ଜିନ୍ ଉପରେ ବସିଲା । ସେ ସେହି ଗୁନିଆ ଘୋଡ଼ାକୁ ଆଉଁସିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେ ସ୍ନେହର ସହିତ ଘୋଡ଼ା କଙ୍ଗାଲରେ ନିଜର ଗୋଡ଼ ଦସିଲା । ସାବାସ, ଖୁବ୍ ଭଲ, ପ୍ରଭୁତ ପ୍ରଶଂସାର କଥା ଘୋଡ଼ାକୁ ଶୁଣାଇ ପୁଣି ତାକୁ ଆପୁଡ଼େଇ କହିଲେ ଗୁଲୁଲୁ । ଏଠାରୁ ଯେତେ ଜଳନ୍ତି ଯିବା ସେତେ ଭଲ । ଏହାପରେ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ଘୋଡ଼ା ରେକାର୍ଡରୁ ସେହି ସ୍ବୟଂ ହିନ୍ଦୁ ଦଳୁରତ ନଳୀ ବର୍ଣ୍ଣସ୍ତ୍ର ସାନ ମେସିନ୍ ଗନ୍ତି ବାହାର କଲା । ସେଥିରେ ମିଲିମିଟର ପିସ୍ତଲ ଗୁଲି ଫଏର ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଏ । ତାହା ଦେଖି ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ଦେଖିଲଣି, ଆଧୁନିକ ଅଣ୍ଟାରେହାଙ୍କ ହତାହାର କପର ହେଲଣି ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ତୋ ଆଧୁନିକ ଅଣ୍ଟାରେହା ସେଇଠି ମାଟି କାମୋଡ଼ି ପଡ଼ିଛି ।’

ଏହାପରେ ସେ ଆଣ୍ଟିଜକୁ କହିଲେ ‘ତୁ ଘୋଡ଼ାରେ ଜିନ୍ ଥାଏ ବାନ୍ଧି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଇଥା । ଯଦି ଖୁଲି ଗୁଲିବା ଆବାଜ ଶୁଣିବୁ ତେବେ ବନ୍ଦି ଉଡ଼େଇ ଫାଙ୍କ । ଜାଗାକୁ ନେଇ ଆସିବୁ । ତୋ ହାତ ହତାହାର ନେଇ ଆସିବୁ, ସ୍ତ୍ରୀଲେଖନୀଙ୍କ କିମା ଘୋଡ଼ା ଦେଇ ଆସିବୁ । ଫର୍ଣ୍ଣିଶ୍ଟୋ, ତୁ ମୋର ବନ୍ଧୁ ଅଟାଇବୁ । ଖୁବ୍ ସାବଧାନରେ ଅଟାଇବୁ ।’ ପିଲର କହିଲେ “ତୁ ମଧ୍ୟ ମୋ ବନ୍ଧୁ ଉପରେ ନିଜର ରଖିଥିବୁ । ଆଉ ଗଣି ଦେଖିବୁ ଯେପରି ସମସ୍ତେ ଘୋଡ଼ା ନେଇ ଆସିବେ । ଏବେ ଗୁଲି ଯିବା ।’

ପିଲର କହିଲା ‘ମେରିଆ ଓ ମୁଁ ଦୁହେଁ ଯିବା ପାଇଁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବା ।’ ଏହାପରେ ଧୂସର ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ବସିଥିବା ପାବ୍ଲୋକୁ ଦେଖାଇ କହିଲା ଦେଖ, ଗୋଟିମାଲକ ପରି ସେ କପର ଜଙ୍ଗ ମାଡ଼ି ବସିଅଛି ।’ ପାବ୍ଲୋ ସ୍ବୟଂ ହିନ୍ଦୁ ରାଇଫଲ୍ରେ ଗୁଳୁଆଣି ଲଗାଇବାରୁ ଘୋଡ଼ା ନାକ ବଢ଼ାଇବା କଲା ଦେଖି ପିଲର କହିଲା ‘ଦେଖ ଘୋଡ଼ା କଅଣ କଲାଣି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଆଗ୍ରହରେ କହିଲେ ‘ମୋର ଦୁଇଟା ଘୋଡ଼ା ଦରକାର ।’

‘ତୁମ ଘୋଡ଼ା ବିପଦଜନକ ।’

ତେବେ ମୋତେ ଗୋଟିଏ ଝର ଦିଅ । ଏହାପରେ ମୃତ ଲୋକଟାକୁ ଦେଖାଇ କହିଲେ ତା ଲୁଗାପଟା ଫିଟାଇ ଚଳାଏ କରି କାଗଜପତ୍ର ଚିଠି ଯାହା ପାଚନ ସବୁ ମୋ ବସ୍ତାରେ ବାନ୍ଧିଦିଅ, ଗୁଝିଲୁ ?’ ପିଲାରୁଁ ଦିଁ ବୋଲି କହିବାକୁ ଜର୍ଜୀନ୍ କହିଲେ ଭଲ କଥା । ପାର୍ଲୋ ପହିଲେ ଗୋଡ଼ା ଚଳାଇଲା, ତା ପଛକୁ ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଗଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ବରଫରେ ଯେପରି ବେଶୀ ଦାଗ ନପଡ଼େ । ସାନ ମେସିନଗନ୍ର ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ନେଉଥିଲେ । ସେ ତାକୁ ଆଖପାଖ ମୁଠାରୁ ଧରିଆନ୍ତି । ସେ ଭାବିଲେ ଏଥିରେ ସେହି ରାଇଫଲ୍‌ର ଗୁଳି ଫୁଟାଇ ହୁଅନ୍ତାକି । ନା ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ଜର୍ମାନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ତୋପ ଆଉ ସେଟା ହେଲା ବୁଢ଼ା କାସ୍କିନଙ୍କର ବନ୍ଧୁକ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଉଠିଆନ୍ତି । ଗରମ ପବନ ବହୁଥାଏ ଏବଂ ବରଫ ତରଳି ଯାଉଥାଏ । ବସନ୍ତ ଶେଷର ଏକ ଚମତ୍କାର ପ୍ରଭାତ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ପଛକୁ ବୁଲି ଦେଖିଲେ ମେରଥା ପିଲାର ଗାଈରେ ଠିଆ ହୋଇଅଛି । ତପ୍ତରେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖି ଧାଇଁ ଆସିଲା । ଜର୍ଜୀନ୍ ତା ସଙ୍ଗେ କଥା କହିବାକୁ ଟିକେ ପଛେଇ ଗଲେ ।

ମେରଥା ପଚାରିଲା ‘ଶୁଣୁ, ମୁଁ ତୁମ ସଙ୍ଗେ ଯାଇପାରିବି କି ?’

“ନାହିଁ । ଏଠି ରହି ପିଲାରୁଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ ।’

ମେରଥା ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲି ତାଙ୍କ ବାହୁରେ ହାତ ରଖି କହିଲା ‘ମୁଁ ଯିବି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ମନାକଲେ । ତଥାପି ସେ ପଛେ ପଛେ ଚାଲି କହିଲା “ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ଯେମିତି ବତାଇଅଛୁ ମୁଁ ସେମିତି ହିଁ ପଦ ଧରି ରଖିବି ।”

“ନା, ତୋତେ ଗୋଡ଼ କି ଗଣ୍ଡି କିଛି ଧରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ।’ ସେ ତାଙ୍କ କଡ଼େ କଡ଼େ ଚାଲୁଚାଲୁ ତାଙ୍କ ପକେଟରେ ହାତ ପୁରାଇଲା । ଜର୍ଜୀନ୍ ପୁଣି ବାରଣ କରି କହିଲେ ‘ଯା, ତୋ ବାହା କାମିଜର ଭଲ ଯତ୍ନ ନେ ।’

ମେରଥା କହିଲା “ଯଦି ଯିବି, ତେବେ ଚୁମାଖାଇ ଯାଅ ।”

ସେ କହିଲେ “ତେର କଅଣ ଲାଜ ନାହିଁ ?”

ମେରଥା କହିଲା ‘ବିଲକୁଲ୍ ନାହିଁ ।’

‘ହଉଁ ଫେରିଯା । ବହୁତ କାମ କରିବାର ଅଛି । ସେମାନେ ଘୋଡ଼ାଟାଏ ଦେଖି ଆସିଲେ ଆମକୁ ଏଇଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’

ମେରିଆ କହିଲା ‘ତୁମେ ଦେଖିଛ ତ, ତା ଗୁଡ଼ରେ କି ହୁଦା ଥିଲା ?’

‘ହଁ ଦେଖିଛି ।’

‘ହୁଦାଟା ହେଉଛି ପବନ ହୁଦୟର ପ୍ରତୀକ ।’

‘ହଁ, ନାଆଁରେ ସମସ୍ତେ ଏ ଚିହ୍ନ ଧାରଣ କରନ୍ତି ।’

‘ଆଉ ତୁମେ ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ଗୁଳି କଲ ?’

ନା, ତା ତଳକୁ ମୋ ଲକ୍ଷ୍ୟଥିଲା ।’

ସେ କହିଲା ‘ନା ମୁଁ ସବୁ ଦେଖିଛି ।’

‘ତୁ କିଛି ଦେଖିନାହୁ, ଖାଲି ଗୋଟାଏ ଲୋକ ଦେଖିଛୁ । ହଉ ଫେରିଯା ।’

“ତେବେ କିହୁ ତୁମେ ମୋତେ ଭଲପାଅ ?”

“ନା, ବର୍ତ୍ତମାନ ନୁହେଁ ।”

“ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ ପାଅନାହିଁ ?”

“ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫେରିଲୁ । ଅନ୍ୟ ବହୁ କାମ ଭିତରେ ପ୍ରେମ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।”

“ମୁଁ ଯାଇ ଯି ପଦ ଧରିବି ଏବଂ ତୋପ ଶୁଭିଳବେଳେ ପ୍ରେମ କରେ ବୋଲି କହିବି ।”

“ତୁ କଅଣ ପାଗଲ ହେଲୁ ? ଯା ଫେରିଯା ।”

“ମୁଁ ପାଗଲ ନୁହେଁ, ମୁଁ ତୁମକୁ ପ୍ରେମ କରେ ।”

“ତେବେ ଫେରିଯା ।”

‘ହଉଁ ତେବେ ଯାଉଛି । ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ନପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ବୁଦ୍ଧବୁଦ୍ଧ ଭଲ ପାଇବି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ନିଜ ଚନ୍ଦ୍ରା ବିଭୋର ଆଇ ମଧ୍ୟ ହୁଏ ପକାଇଲେ । କହିଲେ “ତୁ ଯେତେବେଳେ ବନ୍ଧୁକ ଆବାଜ ଶୁଣିବୁ ସେତେବେଳେ ଘୋଡ଼ା ସବୁ ନେଇ

ଅସିବୁ, ମୋ ବସ୍ତା ବହୁ ଆଣିବାକୁ ପିଲରୁକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ । କିନ୍ତୁ ନ ଘଟିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ।”

“ହଉ ମୁଁ ଯାଉଛି । ଦେଖିଲ ପାବଲେ କିଭଳି ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ିଛି ।”

ସେହି ଧୂସରୀଆ ବଡ଼ ଘୋଡ଼ାଟା ଆଗେ ଆଗେ ଚାଲୁଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ହଁ, ଦେଖୁଛି । ଏବେ ଯା ।”

“ମୁଁ ଯାଉଛି ।” ମେରୀଆ ହାତ ମୁଠାକରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍‌ଙ୍କ ପକେଟରେ ପୁକେଥିଲା ଏବଂ ତାହା ତାଙ୍କ ଜାକେଟରେ ଗେବ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ସେ ଚାହିଁ ଦେଖନ୍ତି ଯେ ତା’ ଆଖିରେ ଲୁହ । ମେରୀଆ ତାଙ୍କ ପକେଟରୁ ହାତ କାଢ଼ି ତାଙ୍କ ବେକରେ ଗୁଡ଼ାଇ ରୁମ୍ମା ଖାଇଲା । ଏହାପରେ କହିଲା “ଏଥର ଗଲ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପଛକୁ ଚାହିଁ ଦେଖନ୍ତି ମେରୀଆ ସେହିଠାରେ ଠିଆ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଥମ ପ୍ରଭାତର ସୌରରଶ୍ମି ତାହାର ଶ୍ୟାମଳ ମୁଖ, ସାନ ସାନ କଟା ଟ୍ରାଉଜର କେଶ ଉପରେ ପଡ଼ିଅଛି । ସେ ହାତ ମୁଠା ଉପରକୁ ଉଠାଇଲା ଏବଂ ବୁଲିପଡ଼ି ମୁହଁ ତଳକୁ ପୋତି ଫେରିଗଲା । ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହି ଉଠିଲା ଯେ ଯଦି ତା ବାଲଗୁଡ଼ିକ ଏମିତିକା ଲାଗୁଲିଆ କଟା ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଅନ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବାରୁ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ଏହାପରେ ସେ ଶଯ୍ୟା ସଙ୍ଗେ ନା ହସାବରେ କେମିତିକା ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ରାଗିଯାଇ ତାକୁ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ କହିଲେ ।

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା “ଲୋକର ରାଗିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ—”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ଛାଡ଼ ସେଇଆ ।” ସେ ପରିସ୍ଥିତି ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲେ ।

ଦ୍ଵାବିଂଶ ପରିଚ୍ଛଦ

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଦେବଦାରୁ ଡାଳ କାଟି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆଣିଦେବାକୁ କହିଲେ । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲେ ଯେ ତୋପ ଯେଉଁଠାରେ ରଖାଗଲା ସେ ଜାଗାଟା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କାରଣ ପରୁରବାରୁ କହିଲେ ଆଗେ ମୋ କହିବା ଜାଗାରେ ରଖ । ପରେ କାରଣ ଶୁଣିବ । ଏହାକହି ତୋପ ଉଠାଇବାରେ ନିଜେ ହାତ ଲଗାଇଲେ । ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୁଦ ଉପରେ ନଜର ପକାଇ ଦୁଇ କଡ଼ର ମୃଣ୍ମି ଆଉ ଉକତା *ମନେ ମନେ ମାପି କହିଲେ “ନା, ଆହୁରି ଆଗକୁ ହେବ । ଉପସ୍ଥିତ ସେଇଠି ରଖି କାମ ଚଳାଇବା । ପରେ ଭଲ ଭାବରେ ଖଞ୍ଜିବା । ହୁଁ ସେଇଠି ପଥର ଟେକା ଡିଆଁ ଲଗାଅ । ଏପାଖରେ ଖଣ୍ଡେ ଲଗାଅ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଗୁମ୍ଫାକୁ ଧାଇଁଯାଇଁ ଖଣ୍ଡେ କୁରୁଡ଼ି ଆଣିଦେ । ଜଳଦି ।”

“ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତୁ କଅଣ କେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ମତେ ତୋପ ଖଞ୍ଜି ଜାଣୁନା ?”

“ଆମେ ତ ସବୁବେଳେ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ରଖିଆଉଁ ?” ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ।

“କାସ୍‌କିନ୍ କେତେ ସେ ଜାଗାରେ ରଖିବାକୁ କହି ନଥିଲେ ?”

“ନା । ତାଙ୍କ ଯିବାପରେ ଆମେ ତୋପ ପାଇଅଛୁ ।”

“ଯିଏ ଆଣିଦେଲା ସେ କଅଣ ତୋପର ବ୍ୟବହାର ଜାଣି ନଥିଲା ?”

“ତୋପ କୁଲ୍‌ମାନେ ଆଣିଥିଲେ ।”

“କି ଅଭୂତ କଥା । ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଣାଳୀ ଶିକ୍ଷା ନଦେଇ ଖାଲି ତୋପଟାଏ ଦେଇଗଲେ ।”

“ହଁ, ଏକରକମ ଉପହାର ଭଳି, ଗୋଟାଏ ଆମକୁ, ଗୋଟାଏ ସୋର୍ଡ଼ୋ ପାଇଁ । ଗୁରୁଜଣ କୁଳ୍ମ ଏହାକୁ ଆଣିଥିଲେ ଏବଂ ଆନ୍ଦେଲ୍‌ମୋ ରାସ୍ତା କଢ଼ାଇଥିଲା ।”

“ଲଜନ୍ ପାରି ହେଲବେଳେ ତୋପ ସମେତ ଲେକ ୪ ଜଣ ଯେ ମଲେ ନାହିଁ ଏହାହିଁ ବରଷ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏହାହିଁ ଭବିଷ୍ୟତ । ଯେଉଁମାନେ ପଠାଇଥିଲେ ସେମାନେ ହୁଏତ ଆଶା କରିଥିଲେ ଯେ ଲେକ ଗୁରୁଜଣ ତୋପ ସହିତ ଗାଏବ୍ ହୋଇଯିବେ । କିନ୍ତୁ ଆନ୍ଦେଲ୍‌ମୋ ତାଙ୍କୁ ଭଲେ ଭଲେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲା ।”

“ତୁ ତୋପର ବ୍ୟବହାର ଜାଣୁ ?”

“ହଁ, ମୁଁ ଜାଣେ । ମୁଁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲି । ପାବ୍‌ଲେ ମଧ୍ୟ ଜାଣେ, ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଓ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି । ଏହାକୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରିବା ଏବଂ ପୁଣି ଖଞ୍ଜି ଦେବା ଆମ୍ଭେମାନେ ଶିକ୍ଷା କରିଅଛୁଁ । ଥରେ ଫିଟାଇ ପକାଇ ଦୁଇ ଦିନଯାଏ ଖଞ୍ଜି ପାରି ନଥିଲୁ । ସେହି ଦିନରୁ ଆଉ ଫିଟାଇନାହିଁ ।”

“ଏଥିରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଲ ଫଏର୍ ହୋଇ ପାରିବ ତ ?”

“ହଁ ହେବ, କିନ୍ତୁ ଆମେ ଗିପ୍ସି କମ୍ପା ଆଉ କାହାକୁ ଏଥିରେ ଗୋଲ ଫୁଟାଇବାକୁ ଦେଇନାହିଁ ।”

‘ହଉ ଦେଖ, ସେ ଜାଗାରୁ ଏହା ଅକାମି ଥିଲା । ସେହି ସବୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ତମର ଦୁଇକଡ଼ର ରକ୍ଷା କରିବା କଥା କିନ୍ତୁ ତା ବଦଳରେ ଆଶ୍ରୟ ଦେବ ତୁମର ଅବମଣକାରୀଙ୍କୁ । ଏପରି ତୋପ ଫଏର୍ ପାଇଁ ସମତଳ ଭୂମି ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାଛଡ଼ା ତୋପ ଏପରି ସ୍ଥାନରେ ରଖିବା କଥା ଯେ ତାହା ଦୁଇ ପାଖକୁ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ନେଇ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖ, ଗୁରୁଆର ନିଆମାନ ହେଲା କି ନାହିଁ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ହଁ ଦେଖୁଛି । କିନ୍ତୁ ଆମେ ତ କେବେ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ ଲଢ଼େଇ କରିନାହିଁ ? ଅରବିଏ ଆମ ସହର ଶାନ୍ତ ପୁଷ୍ପ ଦଖଲ କଲବେଳେ ସେପରି ଲଢ଼ିଥିଲା । ରେଲଗାଡ଼ି ଛଡ଼ାଇଲା ବେଳେ ଯେନାମାନେ ବନ୍ଧୁକ ଧରି ହାଜର ଥିଲେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ହଉ କେବେ ମୁମ୍ବେ ମିଶି ଶିଖିବା । କେତୁଟା ଜନସ ପ୍ରତି ନଜର ରଖିବାକୁ ହେବ ।’

‘ଯେଉଁ ଗିର୍ଦ୍ଧି ଏଠାରେ ରହୁବା କଥା ସେ କାହିଁ ?’

‘ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।’

‘କେଉଁଠାରେ ଥିବା ସମ୍ଭବ ?’

‘ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।’

ପାବଲେ ଘୋଡ଼ାଚଢ଼ି ଗିର୍ଦ୍ଧିଅଛୁ ବାହାର ଅରେ ବୁଲିପଡ଼ି ସମତଳ ଭୂମିରେ ବୃକ୍ଷକାରରେ ବୁଲିଗଲା । ଏହାଠାରୁ ସ୍ୱୟଂନିୟ ରାଜ୍ୟର ଫୁଟାଇବା କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାବଲେ ଗଡ଼ାଣିରୁ ଆସିବାର ଦେଖାଗଲା । ଅଣ୍ଟାରେ ଯେଉଁ ବାଟେ ବାଟେ ଆସିଥିଲା ପାବଲେ ସେହି ଖୋଳ ଅନୁସର ଆସୁଥିଲା । ସେ ବାମକୁ ବୁଲିପଡ଼ି ବଣଭିତରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌ଙ୍କ ଆଗଜ୍ଞା ହେଲା ନପୁଣ୍ୟ ଲୋକଟା ସିଧା ସଳଖେ ଶବ୍ଦପୁଷ୍ପର ଅଣ୍ଟାରେ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼େ । ତାକୁ ପାଖରେ ରଖିବା ଭବିଷ୍ୟତ ଥିଲା । ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଗଛତାଳ ଆଖି ଦେବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌ ବରଫ ଖୋଳ ତାକୁ ପୋତି ଦୁଇ ପାଖରୁ ତାଳ ବଙ୍କାଇ ତୋପ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ଖିଲଣ ପରି କଲେ । ଏହା କରି କହିଲେ ‘ତୋପ ଚଳାଇବା ଲୋକ ଦୁହେଁ ପାଇଁ କିଛି ଆଡ଼ୁଆଳ ଲୋଡ଼ା, ଅତଏବ ଅଧିକ ତାଳପତ୍ର କାଟିଆଣ । ଏତିକିରେ ହେବ ନାହିଁ ମାତ୍ର କୁହାଣୀ ଆସିବା ଯାଏ ଏତିକିରେ କାମ ଚାଲୁ । ଆଉ ଶୁଣି, ଯଦି ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଗର୍ଜନ ଶୁଣିବ ତେବେ ଯେଉଁଠାରେ ଥିବ ସେଇଠି ମାଟିରେ ଖୋଇ ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ତୋପ ପାଖରେ ରହିଲି ।’

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉପରକୁ ଉଠିବାରୁ ଖରା ଟାଣ ହେଲା ଏବଂ ଗରମ ପବନ ବହୁବାକୁ ଲାଗିଲା । ପାହାଡ଼ କଡ଼ରେ ଏହା ଖୁବ୍ ପୁଷ୍ପପ୍ରଦ ବୋଧ ହେଉଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌ ଭାବିଲେଆମର ଟିକା ଘୋଡ଼ା ଅଛି, ଦୁଇଜଣ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଓ ମୁଁ ଅଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ, ପ୍ରିମିଟିଭ୍, ଅଗଷ୍ଟିନ୍, ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଆଉ ସେ ଦୁଇଭାଇ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ମୋଟ୍ ହେଲେ ୮ ଜଣ । ଗିର୍ଦ୍ଧିକୁ ମିଶାଇଲେ ୯ ଜଣ । ପାବୁଲୋ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ା ନେଇ ଯାଇଅଛି, ତାକୁ ମିଶାଇଲେ ହେବ ୧୦ । ହଁ, ସେ ଦୁଇଭାଇ ହେଉଛନ୍ତି ଆଣ୍ଡ୍ରିଜ୍ ଓ ଇଲ୍‌ଡ଼ିଓର୍ଡ଼ । ଜଣକୁ ଅଧେ ଘୋଡ଼ା ମଧ୍ୟ ହାବରେ ପଡ଼ୁନାହିଁ । ଏଠାରେ ୩ ଜଣ ଲୋକ ରହିଲେ କାମ ଚଳିବ । ୪ ଜଣ ଚାଲିଯାଇ ପାରନ୍ତି । ପାବୁଲୋକୁ ମିଶାଇଲେ ୫ । ସୁଦୂର ୨ ଜଣ ବଳକା ହେଉଛନ୍ତି । ଇଲ୍‌ଡ଼ିଓର୍ଡ଼କୁ ମିଶାଇଲେ ୩ ଜଣ ହେବ । ହଁ ଲୋକଟା କାହିଁ ?

ସେମାନେ ଯଦି ବରଫରେ ଘୋଡ଼ା ଟାପୁବାର ଅଗେଇ ଯିବେ ତେବେ ସୋର୍ଡ଼ୋର ଦଶା ଯେ କଅଣ ହେବ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଜଣା, କାମଟା କଠିନ । ବରଫ ବର୍ଷା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ଭଲ କଥା । ବରଫ ଯଦି ଅଜି ତରଳିଯାଏ ତେବେ ଏଠାର ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଲେପ ପାଇଯିବ କିନ୍ତୁ ସୋର୍ଡ଼ୋ ଅବସ୍ଥା ସଙ୍ଗୀନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ସୋର୍ଡ଼ୋକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ସମୟ ନାହିଁ ।

ଆଜିକି ଯଦି ଯୁଦ୍ଧ ନ ହୁଏ ଏବଂ ଆମେ ବର୍ତ୍ତି ଯାଉଁ ତେବେ କାଲି ଯଥାସାଧ୍ୟ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଦଳାଇ ପାରିବା । ଅବଶ୍ୟ ଯେମିତି ହେବା କଥା କି ଯେମିତି କରିବା କଥା ନକଲେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମର ଯେତିକି ଅଛି ସେତିକି ବିନିଯୋଗ କରି ପାରିବା । ଆଜି ଯୁଦ୍ଧ ହେଲେ ଏକମାତ୍ର ଭଗବାନ ସାହାଉରସା ।

ଉପସ୍ଥିତ ଏହାଠାରୁ ଭଲ ଜାଗା, ବ୍ୟୁତ୍ତ ରଚନା ପାଇଁ ଦେଖୁନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ସ୍ଥାନରୁ ଗୁଲିଗଲେ ପାଦ ଚନ୍ଦ୍ର ରହିଯିବ । ଏ ସ୍ଥାନ ଯାହା ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ତାହାହିଁ ଅଟେ । କପାଳ ଫାଟିଲେ ଏ ସ୍ଥାନରୁ ପଳାଇବାର ଖଟା ବାଟ ଅଛି । ରାତ ଅନ୍ଧାରରେ ଏଠା ପାହାଡ଼ର ଯେଉଁ ଅଂଶରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସକାଳୁ ପୋଲ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବି । ପୁଣି ସେ କାମପାଇଁ ଏତେ ବେଶୀ ଚିନ୍ତା କରିବାର କାରଣ ନଥିଲା ଅଥଚ ମୁଁ ବୋଧ କରୁଥିଲି । କାମଟା ବର୍ତ୍ତମାନ ସହଜସାଧ୍ୟ ମନେହୁଏ । ଆଶାକରେ ସେମାନେ ଥରେ ହେଲେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ପଠାଇବେ । କାଲିକୁ ତ ରାତ୍ରୀ ଧୂଳିମୟ ହୋଇଯିବ ।

.

ଆଜି ଏଯାଖ ସେମାଖ ଗୋଟାଏ କିଛି ହେବ । ଭଗ୍ୟକୁ ସେହି ଅଶ୍ୱାରେଶ୍ୱ ଏଠାରେ ନାହିଁ । ଶବ୍ଦ ଲେକେ ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ଘୋଡ଼ାଟାପୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଉ ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଯଦି ଆସନ୍ତି ତେବେ ଭାବିବେ ଯେ ତାଙ୍କ ଲୋକ ଏଠାକୁ ଆସି ଦେଇ ଏ ବୁଲି ଫେରିଯାଇଅଛି । ପାବଲେ ଯେଉଁ ଚନ୍ଦ୍ର ରଖିଯାଇଅଛି ସେଥିରୁ ସେମାନେ ଏପରି ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ିବେ । ବୁଡ଼ା ଦୁରୁଗୁଟା କୁଆଡ଼େ ଯିବ କେଜାଣେ । ସେ ବୋଧହୁଏ କୌଣସି ଅଣ୍ଟିର ହରିଣ ପରି ସବୁଠାରୁ ମାଟି ରାମି ଚନ୍ଦ୍ର ରଖି ଉପରକୁ ଉଠିବ ଏବଂ ବରଫ ତରଳିଗଲେ ଗୋଲେଇ ଘୁରୁ ଫେରି ଆସିବ । ଘୋଡ଼ାଟା ମଧ୍ୟ ତାକୁ ହଲସନ୍ତ କରିଥିବ । ସେ ମଧ୍ୟ ଘୋଡ଼ାକୁ ସିଧା ବନାଇଥିବ । ଅବଶ୍ୟ ସେ ଆହୁରକ୍ଷା କରିପାରିବ । ସେ ତ ଏହିଭଳି କାମ କରି ଆସିଲାଣି, ହେଲେ ମୋର ତା'ଉପରେ ଲୋମାସ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ ।

ଏଠା ପାହାଡ଼ ଭିତରେ ତୋପ ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ଭଲ ସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଅଧିକ ଚତୁରତାର କାମ । ଅନ୍ୟତ୍ର ତୋପ ଖଞ୍ଜିବା ଅପେକ୍ଷା ଏହା ଅଧିକ

କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦ । ଏଠି ରହୁ ମାଟି ଖୋଳି ଲାଗିଲେ ଶତ୍ରୁପୁଷ୍ପ କିମ୍ବା ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦ୍ଵାରା ଧୂର ପଡ଼ିବ! ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ମୁଁ ତ କୌଣସିମତେ ଏଠି ରହୁ ଲାଗେଇ କରବ ନାହିଁ । ମୋତେ ସେହି ଡାଇନାମାଇଟ୍ ଓ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଗଲବେଳେ ଆମ ପୃଷ୍ଠ ରକ୍ଷା କରବ କିଏ ? ପିଲର, ଏପରି କାମ କରି ଆସୁଅଛି; ତାକୁ ଲଗାଇ ଦେଲେ ସେ ଯେତକ ପାରିବ ତାହା କରିବ ।

ସେ ଗୁରୁଆଡ଼ି ନିରାଶର କରୁଥିଲାବେଳେ ଦେଖିଲେ ସେ ଗିର୍ପି ଜଣକ ମୁଣ୍ଡିଆ ବାମ ପଟୁ ଆସୁଅଛି । ତା ପିଠିରେ ବନ୍ଧୁକ ଝୁଲୁଥାଏ ଏବଂ ସେ ଓଢ଼ା ମାଟିରେ ଦୋହଲି ଦୋହଲି ଆସୁଥାଏ । ଦୁଇଟା ଠେକୁଆକୁ ଗୋଡ଼ ଧରି ଝୁଲାଇ ଆସୁଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌ଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ଖୁସି ହୋଇ ଡାକ ପକାଇଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ନିଜ ମୁହଁରେ ହାତ ଦେବାକୁ ଗିର୍ପି ତମକ ଉଠିଲା । ସେ ପଥର ପଛକୁ ଯାଇ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କୁକୁଡ଼ି ହୋଇ ବସିବା ଜାଗାକୁ ଗଲା । ଡାକ ପଥରେ ସେ ନିଜର ରାଇଫଲ୍ ଡାଙ୍ଗି ରଖିଆନ୍ତି । ଗିର୍ପି ବସିପଡ଼ି ଠେକୁଆ ଦୁଇଟା ବରଫରେ ଥୋଇଦେଲା । ସେ ତାକୁ କ୍ଷୀଣ ସ୍ଵରରେ ପଚାରିଲେ “କୁଆଡ଼େ ଥିଲୁ ?”

“ମୁଁ ଏ ଦୁଇଟାର ପିତ୍ତ ଧରିଥିଲି । ଏମାନେ ବରଫରେ ବସି ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ ।”

“ଘାଟି ପହଞ୍ଚୁ ?”

“ମୁଁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ନଥିଲି । କାହିଁକି କିଛି ଘଟିଲା କି ? କିଛି ବସତ ସଙ୍କେତ ମିଳିଛି କି ?”

“ଅଶ୍ଵାଭୋଗ ବାହାର ଅଛନ୍ତି ।”

“ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଛ ?” ଗିର୍ପି ପଚାରିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ଜଣେ ଆମ ଶିବିରରେ ଅଛି । ସେ ପ୍ରାନ୍ତଃଭୋଜନ ପାଇଁ ଆସିଥିଲା ।”

ଗିର୍ପି କହିଲା “ମୁଁ ବନ୍ଧୁକ ଆବାଜ ଭଳି କିଛି ଗୋଟାଏ ଶୁଣିଥିଲି । ତା’ ମାଆ ମରୁ । ସେ କଅଣ ଏଯାଏ ଆସି ଯାଇଥିଲା ।”

“ହଁ ଏଠିକି । ତୋ ଘାଟି ?”

“ମୁଁ ଜଣେ ଗରବ ଅଭାଗ ।”

“ତୁ ଗିପ୍ସି ହୋଇ ନଥିଲେ ମୁଁ ତୋତେ ଗୁଲି କରିଥାନ୍ତି ।”

“ନା, ନା, ରବର୍ଟ୍ସ, ସେପରି କହୁନାହିଁ । ମୁଁ ଦୁଃଖିତ । ଏହି ଠେକିଆ ମୋତେ ଟାଣିଲି । ସକାଳ ପୁଅରୁ ମୁଁ ଶୁଣିଲି ଯେ ଅଣ୍ଟିରୁଟା ବରଫ ରାମ୍ପ ଅଛି । ସେମାନଙ୍କର ଯୌନକ୍ରିୟା ତୁମେ କଲ୍‌ନା କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଶବ୍ଦବାରି ଗଲି ମାତ୍ର ତାଙ୍କୁ ପାଇଲି ନାହିଁ । ମୁଁ ପାଦ ଚନ୍ଦ୍ର ସନ୍ତୁସ୍ତର ଯାଇ ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରେ ଦୁହେଁକୁ ମାଇଲି । ବର୍ଷର ଏହି ସମୟରେ ଏମାନଙ୍କ ଦେହରେ କେତେ ଚର୍ବି ଅଛି ଦେଖିଲି । ପିଲରୁ ଏ ଦୁଇଟା ପାଇଲେ କଅଣ କରିବ ଭାବିଲି । ମୁଁ ଅତିଶୟ ଦୁଃଖିତ ରବର୍ଟ୍ସ । ଅଣ୍ଟିରୁଟା ଜଣକ ମଲ ?” କିଏ ମାଇଲ, ତୁମେ ?” ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ହିଁ ବୋଲି କହିବାରୁ ଗିପ୍ସି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଗୁଚ୍ଛୁବାଦ କରିବାକୁ ଲାଗିଲି ।

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଟିକିଏ ଖୁସି ହୋଇ କହିଲେ “ତୋ ମୁଣ୍ଡଗଣ୍ଡି କହୁଛି । ଯା ଏହାକୁ ନେଇ ଶୀଘ୍ର ଶିବିରରେ ଦେଇ କିଛି ଖାଇବା ଜନସ ନେଇଥା ।” ଏହାପରେ ସେ ଠେକିଆକୁ ଧରି କହିଲେ “ଚର୍ବି ବହୁତ ଅଛି ।”

ଗିପ୍ସି କହିଲେ “ବହୁତ କଅଣ, ମୁଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡା ଚର୍ବି ପଞ୍ଜିର ହାଡ଼ରେ ଜମିଛି । ମୁଁ କେତେ ଏମିତି ଠେକିଆ ଦେଖି ନଥିଲି ।”

“ହଉ ଯା । ଶୀଘ୍ର ଜଳଖିଆ ନେଇଥା ଆଉ ପିଲରୁ ପାଖରୁ କାଗଜପତ୍ର ଯାହା ମିଳିଥିବ ମାଗିଆଣ ।”

“ମୋ ଉପରେ ରାଗିନାହିଁ ତ ରବର୍ଟ୍ସ ?”

“ନା, ରାଗିନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତୋ ଘାଟି ଗୁଡ଼ି ଯାଇଥିଲୁ ବୋଲି ବିରକ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ । ହଁ, ଆଜି ଯଦି ଦିଲେ ଅଣ୍ଟିରୁଟା ଆସିଆନ୍ତେ ?”

“ତୁମ ଉଡ଼ି ଅତି ଧୁଡ଼ିଯୁକ୍ତ” ଗିପ୍ସି ଜବାବ ଦେଲା ।

“ତେବେ ଶୁଣ, ଏମିତି ଭାବରେ ଘାଟି ଗୁଡ଼ି ଆଉ କେତେ ଯିବୁନାହିଁ । ତୋତେ ମାରଦେବା କଥା ମୁଁ ଉପର ଠାଉଣିଆରେ କହିନାହିଁ ।”

“ନିଶ୍ଚୟ ନୁହେଁ । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା । ଆଉ ତ କେତେ ଏମିତିକା ଦୁଇଟା ଠେକିଆ ଜୁଟିବେ ନାହିଁ । ମଣିଷର ଜୀବନରେ ଏହା ଅରକରୁ ବେଶୀ ଘଟି ନଥାଏ ।”

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ହଉ ହେଲା, ଏବେ ଜଳନ୍ତି ଯାଇ ଜଳଖିଆ ନେଇଥା ।”

ଗିର୍ଦ୍ଧା ଠେକୁଆ ଦୁଇଟା ଉଠାଇ ନେଇ ପଥର ପଛପଟେ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଗଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ସମୁଦ୍ର ସମତଳ ଛେଦ ଏବଂ ପାହାଡ଼ର ନାହିଁ ତଳକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ । ଗୋଟାଏ କାଉ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଗଛ ଉପରେ ବସିଲା । ଅଳ୍ପ ପରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ କାଉ ତା ସଙ୍ଗେ ମିଶିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କାଉକୁ ଅନାଇ ଭାବିଲେ ଯେ ସେ ଦୁଇଟା ତାଙ୍କର ଜଗୁଆଳୀ । ସେମାନେ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ ହୋଇ ବସିଥିବା ଯାଏ ଜଣାପଡ଼ିବ କେହି ଏଆଡ଼େ ବଣ ଭିତରେ ଅସୁନାହିଁ ।

ଗିର୍ଦ୍ଧାଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିକମା । ତାହାର କୌଣସି ରାଜନୀତି ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ କି ଶୁଖିଲାବୋଧ ନାହିଁ । ତା'ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କାଲି ପାଇଁ ମୋତେ ତାକୁ ଦରକାର । କାଲି ସେ ଗୋଟାଏ କାମରେ ଲାଗିବ । ଯୁଦ୍ଧରେ ଗିର୍ଦ୍ଧାକୁ ପାଇବା ବିଚଳ । ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ବିବେକୀ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପରି ଯୁଦ୍ଧ କାମରୁ ଅବ୍ୟାହତ ଦେବା ଉଚିତ । ଅଥବା ଶାରିରୀକ ଏବଂ ମାନସିକ ଅସ୍ଥମ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି ଗୁଡ଼ ଦେବା ଉଚିତ । ସେମାନେ କିଛି କାମର ନୁହନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ବିବେକୀ ପ୍ରତିବାଦକାରୀଙ୍କୁ ଫୁଲ ଗୁଡ଼ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । କାହାକୁ ଗୁଡ଼ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏଠାର ଏହି ଅଲଗା ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ମଧ୍ୟ ଡକରା ଆସିଛି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଓ ପ୍ରିମିଟିଭୋ ଡାଲ ଓ ଝାଟି ନେଇ ଆସିବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ରାଇଫଲ୍ ଲୁଗୁଇବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧା ଯୁଷ୍ଟିକଲେ । ତା ଭିତରେ ରାଇଫଲ୍‌ଟା ଉଡ଼ାଜାହାଜିରୁ ମଧ୍ୟ ଦିଶିବ ନାହିଁ । ଦକ୍ଷିଣ ପଟ ପଥରକୁଦର କେଉଁଠି ଜଣେ ଲୋକ ଜଗାଇଲେ ଚାହିଁ ପାଖକୁ ନଜର ଦେଇ ପାରିବ ଏବଂ ଆଉ ଜଣକୁ ବାମ ପଟରେ ରଖିଲେ ସେ ବାଟ ଜଗିବ । ଏକଥା ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।

ସେ କହିଲେ “ଯଦି କାହାକୁ ଆସିବାକୁ ଦେଖିବ ତେବେ ଗୁଲି କରିବ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଟେଲା ତଳବାଳକୁ ସତର୍କ କରିବା ପାଇଁ ଗଢ଼ାଇ ଦେବ । ଏହାପରେ ରାଇଫଲ୍ ମୁହଁ ତଳ ଉପର କରିବ ଯେମିତି ମୁଁ କରୁଛି ।” ଏହାକହି ରାଇଫଲ୍ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକି ଧଇଲେ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ତଳ ଉପର କରି ହଲାଇଲେ ଆମେ ଶହରୁ ସାଖ୍ୟା ଜାଣି ପାରିବୁ । ନଳୀ ମୁହଁ ତଳକୁ କଲେ ଆମେ ଜାଣିବୁ ସେମାନେ ଘୋଡ଼ାରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେଣି । କିନ୍ତୁ ଗୁଲି ଫଟାଇବ ନାହିଁ ଯେତେବେଳାଯାଏ ଆମ ପଟରୁ ବନ୍ଧୁକୁ ଆବାଜ ନ ଶୁଣିବ । ଗୁଲି କଲ ବେଳେ ଲୋକର ଆଶୁକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେ । ମୋର ଏହି ସିଷ୍ଟିମ୍ ରୁ ଯଦି ଦୁଇଥର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବ ତେବେ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିବ । ଗଛ ଘୋଡ଼ାରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଆମ ଲୋକ ଜଗିଥିବା ପଥର ପାଖକୁ ଆସିବ ।

ପ୍ରିମିଟିଭେ ବନ୍ଧୁକ ଉଠାଇ କହିଲ “ମୁଁ ବୁଝିଲି । ଏହା ଅତି ସରଳ ।”

“ହଁ ପହଲେ ସତର୍କ କରିବାକୁ ଡେଲି ଗଢ଼ାଇଦେବ, ତା ପରେ ଶହରୁ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଦିଗ ସଞ୍ଜେକ କରିବ ଜିନ୍ତୁ ସାବଧାନ କେହି ଯେପରି ତୋତେ ଦେଖି ନ ପକାଏ ।”

ପ୍ରିମିଟିଭେ କହିଲ “ହଁ କରିବି । ହାତବୋମା ମାରି ପାରିବି ତ ?”

“ଆମ ନେତାଙ୍କ କଥା ନ ଶୁଣିବା ଯାଏ କରିବ ନାହିଁ । ଏମିତି ହୋଇପାରେ ଯେ ଅଶ୍ୱାସେହମାନେ ନିଜ ସଙ୍ଗୀକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଆସି ପାରନ୍ତି, ଏ ଜାଗା ଦଖଲ ନେବା ତାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହେଁ । ସେମାନେ ପାର୍ଲେର ଘୋଡ଼ାଟାପୁ ଦେଖି ଦେଖି ଆସି ପାରନ୍ତି । ନିତାନ୍ତ ବାଧ୍ୟ ନ ହେଲେ ଆମେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବୁ ନାହିଁ । ଯୁଦ୍ଧକୁ ସବୁ ପ୍ରକାରେ ଏଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାକୁ ଯାଅ ।”

“ହଉ ଯାଉଛି କହୁ ବନ୍ଧୁକ ପିଠିରେ ପକାଇ ପ୍ରିମିଟିଭେ ଉକ ପଥରଟା ଚଢ଼ିଗଲା ।”

ଏହାପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ ପଚାରିଲେ “ତୁ ତୋପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଅଣ ଜାଣୁ ?”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ମାଟିରେ ବସିପଡ଼ିଲା । ଲୋକଟା ଡେଙ୍ଗା, କାଳିଆ, ଗାଡ଼ୁଆ ଆଖିବାଲି, ପତଳାମୁହଁ କିନ୍ତୁ ତାହାର ହାତ ଦୁଇଟା ଶ୍ରମଶୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଗଣ୍ଡ ଦେଶ ଅତି ରୁକ୍ଷ । କହିଲ “ତୋପରେ ଗୋଲ ଉରିବା, ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠିକ୍ କରିବା ଏବଂ ଫଏର୍ କରିବା ଛଡ଼ା ଅଧିକ କିଛି ଜାଣେନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ସେମାନେ ୫୦ ମିଟର ପାଖକୁ ନ ଆସିବାଯାଏ କଦାପି ଫଏର୍ କରିବୁ ନାହିଁ, ତାହା ମଧ୍ୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ଜାଣିବା ଉଚିତ ଯେ ସେମାନେ ଏହି ଗିରିପଥ ଦେଇ ଆମ ଗୁହାଆଡ଼କୁ ମୋଡ଼ୁଅଛନ୍ତି ।”

“ହଁ, ସେ ଗିରିପଥଟା କିଏ ?”

“ଏଇ ସେ ମୃଣ୍ମିଆଟା ।”

“ଯଦି କୌଣସି ଅଫିସର ସାଙ୍ଗରେ ଥିବ ତେବେ ତାକୁ ପହଲେ ମାରିବୁ । ତା ପରେ ବନ୍ଧୁକ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଦୁରାଇବୁ । ଖୁବ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ ବୁଲାଇବୁ । ଏତକ କରିବା ପାଇଁ ଅଳ୍ପ ବଳ ଲେଡ଼ା । ଏହାକୁ କିପରି ଫୁଟାଇବାକୁ ହୁଏ ତାହା

ମୁଁ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ ଶିଖାଇ ଦେବି । ଶକ୍ତକରି ଧରିବୁ ଯେପରି କି ଏହା ଡେଇଁ ନପଡ଼େ । ଖୁବ୍ ଭଲଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଫଏର କରିବୁ ଏବଂ ଅରକୁ ଶୁଟିବୁ ବେଶୀ ଗୁଲି ଫଏର କରିବୁ ନାହିଁ । ଫଏର କଲେ ବନ୍ଧୁକର ନିଆଁ ଉପରକୁ ଉଠିଥାଏ । ପ୍ରତିଅର ଜଣକୁ ମାରିବୁ ଏବଂ ତାପରେ ଅନ୍ୟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବୁ । ଘୋଡ଼ସବାରକୁ ଦେଖିଲେ ଘୋଡ଼ା ପେଟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବୁ । ଜଣେ ଲୋକ ଯି ପଦକୁ ମଜବୁତ୍ତାବେ ଧରିଥିବ ଯେପରିକି ବନ୍ଧୁକ ଡେଇଁ ନପାରିବ । ସେହି ଲୋକ ବନ୍ଧୁକରେ ଗୁଲି ଭରି ଦେଉଥିବ ।”

“ତୁମେ କେଉଁଠି ରହୁବ ?”

“ମୁଁ ଏଠାରେ ବାସ ପଟେ ରହୁବି । ମୁଁ ଉକ ଜାଗାରେଥିଲେ ସବୁଆଡ଼କୁ ନଜର ରଖିବି ଏବଂ ମୋ ଗ୍ରେଟ ବନ୍ଧୁକ ଦ୍ଵାରା ତୋ ବାସପଟ ରକ୍ଷା କରିବି । ସେମାନେ ଆସିଲେ ଆମେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧ୍ଵଂସ କରିଦେବା ମାତ୍ର ସେମାନେ ନିକଟକୁ ନ ଆସିଲାଯାଏ ତୁ ଗୁଲି ଗୁଡ଼ିବୁ ନାହିଁ ।”

“ମୋର ବିଶ୍ଵାସ, ଆମେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି ପକାଇବା ।”

“କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ନ ଆସିବେ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ।”

“ଯଦି ତୁମର ସେହି ଘୋଲ କାମଟା ନଥାନ୍ତା ତେବେ ଏଇଠି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି ଆମେ ଚାଲିଯାଆନ୍ତୁ ।”

“ସେଥିରେ ବିଶେଷ କିଛି ଲଭ ହେବନାହିଁ । କିଛି କାମ ଦେବନାହିଁ । ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବା ପାଇଁ ଘୋଲ ଗୋଟିଏ ଅଂଶ । ଏ କାମଟା ଗୋଟାଏ ଆକର୍ଷଣ କାଣ୍ଡ ବୋଲି ଧରିବାକୁ ହେବ, ସେମିତି ବିଶେଷ କିଛି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ।”

“କିଛି ନୁହେଁ କାହିଁକି ? ଜଣେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ମଲେ ଦଳରୁ ଜଣେ ଉଣା ପଡ଼ିବ ।”

“ସେ କଥା ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ ଘୋଲଟା ଭାଙ୍ଗି ପାରିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ସେଗୋଡ଼ିଆ ଦଖଲ କରି ପାରିବା । ତାହା ହେଉଛି ପ୍ରାଦେଶିକ ରାଜଧାନୀ । ଏତକ ଭାବ ଦେଖ । ଆମ ଦଖଲରେ ଏହା ପ୍ରଥମ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବ ।”

“ଆମେ ସେଗୋଡ଼ିଆ ଦଖଲ କରିପାରିବୁ ଏହା କଅଣ ଆପଣ ପ୍ରକୃତରେ ବିଶ୍ଵାସ କରୁଛନ୍ତି ?”

“ହଁ, ଯଦି ଘୋଲ ଭାଙ୍ଗିବା କାମ ଯଥାଯଥ ଭାବରେ କରିପାରୁଁ ।”

‘ମୁଁ ପୋଲ ଭାଙ୍ଗିବା ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏଠାରେ ହତ୍ୟା କରିବା ଦୁଇ କାମ ଘଟୁ ବୋଲି କାମନାକରେ ।’

‘ତୋ ଆଶା ତ ବହୁତ ବେଶୀ ଦେଖୁଛି ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଉତ୍ତର କଲେ ।

ଏହି କଥାବାତ୍ସାବେଳେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କାଉସାନ୍‌ଙ୍କ ଉପରେ ନଜର ଦେଖିଥିଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ କାଉକଅଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲା । କାକା କରିବାରୁ ସେଟା ଉଡ଼ିଗଲା କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟଟା ଗଛରେ ବସି ରହିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରେ ଉଠିବେ ଗ୍ରୀମିଟିଭୋ ବସିଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଚାହିଁଲେ । ପ୍ରମିଟିଭୋ ଚାରିଆଡ଼କୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁଥାଏ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ସଙ୍କେତ ଦେଇ ନଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଆଗକୁ ନିର୍ଭୀକ ଭାଙ୍ଗିବେ ଫ୍ଲୁଫ୍‌ଫ୍‌ସ୍ ରାଉଫଲରେ ଘୋଡ଼ିଆରେ ଅନକଳି ଦେଲେ । ତା’ପରେ ଗୁଲି ରହିବା ଖୋପ ସବୁ ଦେଖି ଅନକଳି ଖସାଇ ରଖିଲେ । କାଉଟା ସେତେବେଳେ ଗଛରେ ବସିଥିଲା । ଅନ୍ୟଟା ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ପୁଣି ବସିଗଲା । ଖରା ଓ ମବନଯୋଗୁ ଗଛ ପତ୍ରରେ ଜମିଥିବା ବରଫ ତରଳି ତଳେ ପଡ଼ୁଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘କାଲି ସକାଳେ ଗୋଟାଏ ହତ୍ୟାଲୀଳା କରିବାକୁ ହେବ । କରତକଳ ଜଗୁଆଳୀ ଘାଟି ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କରିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।’

‘ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଜବାବ ଦେଲି ଯେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।’

‘ଏହା ସାଙ୍ଗକୁ ରାସ୍ତା ମରାମତ କରିବା ଲୋକଟାର ଆବାସସ୍ଥଳ ମଧ୍ୟ ।’

‘ଦୁଇଟା ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ, ନା ଦୁଇଟାଯାକ ?’

‘ଦୁଇଟାଯାକ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଦୁଇଟାକୁ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ଧ୍ବଂସ କରିବାକୁ ହେବ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ତେବେ ଦୁଇଟାରୁ ଗୋଟାଏ ହେଉଛି ପହଲ କାମ । ମୁଁ ବହୁକାଳ ହେଲି କିଛି କରିବା ପାଇଁ ହାତ୍‌ପାଇଁ ହେଉଅଛି, ପାବଲେ ଆମକୁ ଏଠାରେ ଅଳସୁଆ କରି ପକାଇଛି ।’

କୁରାଡ଼ୀ ହାତରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ସେ ପଚାରିଲା ‘ଅଉ ଅଧିକ ତାଳପତ୍ର ଲୋଡ଼ା କି ? ମୁଁ ଦେଖୁଛି ତୋପ ଭଲକରି ତାଙ୍କି ହୋଇଗଲାଣି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ‘ନା, ଅଉ ତାଳ ଦରକାର ନାହିଁ । ଦୁଇଟି ସାନଗଛ ଅଣ, ଏଠି ପୋତିଦେବା । ତାହେଲେ ସ୍ଥାନଟା ପ୍ରାକୃତିକ ବଣ ପରି ଦିଶିବ । ପ୍ରାକୃତିକ ଦିଶିଲା ପରି ଯଥେଷ୍ଟ ଗଛ ଏଠାରେ ନାହିଁ ।’

‘ହଉ, ମୁଁ ଆଶୁଅଛି ।’

- ‘ଝୁବ୍ ଭଲ କରି ଉପରଆଡ଼ୁ କାଟିବ ଯେପରି କି ଗଣ୍ଡି ଦେଖା ନଯିବ ।’

ନିଜ ପଛପଟେ ବଣ ଭିତରେ କୁରୁଡ଼ୀ ଗୋଟି ଆବାଜ ସେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ସେ ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରେ ଜଗିଥିବା ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ । ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ତଳକୁ ବଣ ଭିତରେ ଗୁରୁଆଡ଼େ ଗୁଞ୍ଚିଲା । ସେ ଗୋଟାକ କାଉ ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଗଛରେ ବସିଥାଏ । ଏହାପରେ ବହୁ ଉର୍ବରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଗୁମ୍‌ଗୁମ୍ ଆବାଜ ସେ ପ୍ରଥମେ ଶୁଣି ପାରିଲେ । ସେ ଉପରକୁ ଅନାଇ ଦେଖିଲେ ଅତି ଉଚ୍ଚରେ ଗୋଟିଏ ସାନ ଧୋବଲ ବସ୍ତୁ ଅତି ଧୀରେ ଧୀରେ ଯାଉଅଛି । ସେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ କହିଲେ ‘ଉଡ଼ାଜାହାଜରୁ ଆମକୁ ଦେଖି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତଥାପି ଆମେ ଲୁଚି ରହିବା ଭଲ । ଆଜିର ଏଟା ହେଉଛି ଦ୍ଵିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ବିମାନ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା ‘କାଲି ଯେଉଁଗୁଡ଼ା ଆସିଥିଲା ସେ ସବୁ କଅଣ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଛାଡ଼ ତା କଥା, ସେ ଆଜି ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ପରି ।’

‘ସେମାନେ ତେବେ ସେଗୋରୁଆରେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନ ସଫଳ ହେବା ପାଇଁ ସେଠାରେ ଅଛି ।’

ଉଡ଼ାଜାହାଜଖଣ୍ଡି ପାହାଡ଼ ଆରପଟେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ମଧ୍ୟ ତହିଁର ଇଞ୍ଜିନ ଶବ୍ଦ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଉପରକୁ ଅନାନେ ଦେଖିଲେ ଯେ କାଉଟା ଉଡ଼ିଗଲା । ନ ବୋବାଇ କାଉଟା ବଣ ଭିତରେ ଉଡ଼ିଗଲା ।

ଏସ୍କୋବଂଶ ପରଚ୍ଛଦ

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପୁଅପୁଅ କରି ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିବାକୁ କହିଲେ, ତାପରେ ବୁଲିପଡ଼ି ହାତ ଇସାରାରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ବସି ମଡ଼ିବାକୁ ଜଣାଇଲେ । ସେ ଗୋଟାଏ ଗଛ କାଟି ବଣ ଫାଙ୍ଗ ଭିତରେ କାନ୍ଦେଇ କରି ଆସୁଥିଲା । ସେ ଖଣ୍ଡେ ବଡ଼ ପଥର କଡ଼ରେ ଗଛଟା ପକାଇ ଦେଇ ଲୁଚିଗଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧର ଖୋଲି ଜାଗାଆଡ଼େ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ କିଛି ନ ଦେଖିଲେ ବା ନ ଶୁଣିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଛୁଇଁ ଧଡ଼ଧଡ଼ ହେଉଥାଏ । ତାପରେ ସେ ଶୁଣିଲେ ଖଣ୍ଡିଏ ଟେକା ପଥର ଉପରେ ଠକ୍ ଠକ୍ ହୋଇ ଗଡ଼ିଯାଉଛି । ତାହାଣକୁ ବୁଲିପଡ଼ି ସେ ଦେଖିଲେ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ରାଇଫଲ୍ ଟେକି ୪ ଥର ସମାନ୍ତର ଭାବରେ ନୁଆଁଇଲା । କେବଳ ସମ୍ବନ୍ଧ ବରଫ ଉପରେ ଘୋଡ଼ାଟାପୁ ଛଡ଼ା ସେ ଅଉ କିଛି ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

‘ଅଣ୍ଟାରେଇ’ ସେ ଅତି ମୃଦୁ ସ୍ଵରରେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ କହିଲେ । ସେ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ତା’ ଦେହରୁ ଝାଲ ବହୁଅଛି । ସେ ପାଖକୁ ଆସି ତା କାନ୍ଦରେ ହାତ ଥୋଇଲେ । ଏତିକିବେଳେ ୪ ଜଣ ଅଣ୍ଟାରେଇ ବଣ ଭିତରୁ ବାହାରିଲେ । ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌ର ପିଠି ପେଣୀ ଶକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଜଣେ ଅଣ୍ଟାରେଇ ଆଗରେ ଏବଂ ଜଣେ ତା’ପଛରେ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ଜଣକ ଘୋଡ଼ାଟାପୁ ଚଢ଼ି ଖୋଜି ଖୋଜି ଯାଉଥିଲା । ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣ ତା’ ପଛକୁ ଆସି ୩ ଅଡ଼େ ଖେଦିଗଲେ । ୪ ଜଣଯାକ ଖୁବ୍ ସମ୍ବନ୍ଧ ସହିତ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମାଟିରେ ମୁହଁମାଡ଼ି ଶୋଇପଡ଼ି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଅଣ୍ଟାରେଇ

ଜଣକ ପାବଲୋ ଯେଉଁଠାରେ ଅଟକି ଫେରିଥିଲା ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଆସିଲା । ଅନ୍ୟମାନେ ଆସି ତାଙ୍କ ସହିତ ମିଶିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜର ସ୍ୱୟଂହସ୍ତ ଲେପଲ୍ ଧରି ନଳୀ ସାମନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖି ପାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମୁହଁ, ପାର୍ଶ୍ୱଲମ୍ବିତ ଅସୀ, ଡାକ୍ତା ଟୋପି ଉପରେ ଗୁନୁନୁଆ ଚୁଆ, ନାଭିରେ ଧରରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କାଟର ପାଇକାମା ଏବଂ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କ ଦୃଢ଼ କଡ଼ ଝାଲରେ ଛଳି ଯାଇଥିବା ସେ ଦେଖି ପାରିଲେ । ନେତା ଜଣକ ଏମାନଙ୍କ ତୋପ ଯେଉଁ ପଥର ଫାଙ୍କରେ ଲୁଚାଯିତଥିଲା ସେହିଅଡ଼କୁ ମୁହଁଲା । ଲୋକଟି ଯୁବକ ଏବଂ ଖର ଓ ପବନରେ କଲା ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ । ତା' ଆଖି ଦୁଇଟି ପରସ୍ପରର ନିକଟ, ନାକଟା ଛୁଆଣି ନାକପରି ଏବଂ ଚରୁକ ଝୁବୁ ଲମ୍ବା ।

ସେ ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ବସି ତୋପ ରହିଥିବା ଖୋଲି ଜାଗାକୁ ଦେଖାଇଲା । ଘୋଡ଼ାଟା ଛୁଟିକି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କ ଅଡ଼କୁ କରି ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଥାଏ, ଅଶ୍ୱାବେହାର ସ୍ୱୟଂହସ୍ତ ଲେପଲ୍ ବେଶ୍ ଘୋଡ଼ାର ଡାହାଣପଟ ଖୋପରୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ି ରହିଥାଏ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜ କହୁଣ୍ଡିକୁ ମାଟିରେ ଦବାଇ ନିଜ ବନ୍ଧୁକୁ ନଳୀ ସଳଖେ ଏହି ୪ ଜଣ ଅଶ୍ୱାବେହାରକୁ ଗୁହଁଲେ । ୩ ଜଣ ନିଜ ନିଜର ସ୍ୱୟଂହସ୍ତ ଲେପଲ୍ ବାହାର କରିଥିଲେ । ଦୁଇଜଣ ନିଜ ନିଜ ଜିନ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଆୋଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଜଣକ ଡାହାଣକୁ ଲେପଲ୍ ଝୁଲାଇଥିଲା ଏବଂ ନିଜ ପିଚୁରେ ଡାହାଣ ମୁଠା ରହିଥିଲା ।

ସେ ଭାବିଲେ ନିଜ ଲେପଲ୍ ନଳୀ ସଳଖେ ଏତେ ନିକଟରେ ଆଉ କେଭେ ଏମାନଙ୍କୁ ପାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସାଧାରଣତ ପଛପଟ ଦୃଷ୍ଟି ଯନ୍ତ୍ରରେ ଏମାନେ ଅତି ସାନ ସାନ ଦେଖା ଯାଇଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଏପାଖ ସେପାଖ ଧାସପଡ଼ କରିବାରୁ ତୁମ ଆଗରେ କେତେବେଳେ ଖାଲ ଡିପର ବାଧା ପହଞ୍ଚି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଣ୍ଡୁର କରି ପକାଏ । କେବଳ ମାସ ଚେଲଗାଡ଼ି ଭିତରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରି ଦେଖାଯାଇପାରେ । ସେମାନେ ଏତେ ନିକଟରେ ଥିବାରୁ ଦୁଇଗୁଣ ବଡ଼ ଆକାରରେ ଦେଖା ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଏହି ୪ ଜଣକୁ ଧ୍ୟାନ କରିଦେବା ସହଜ ।

ବନ୍ଧୁକର ଆଗପଛ ଦୃଶ୍ୟ ଛଦ୍ମକୁ ଏକ ରେଖାରେ ରଖି ସେ ସେହି ଛଦ୍ମରେ ପ୍ରଥମ ଅଶ୍ୱାବେହାର ଛୁଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଲେପଲ୍ ଧଇଲେ । ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଆଜୁଳି ଟିକିଏ ହଲାଇବି ତ ଏହି ଯୁବକ ଦଳପତିଟି ଭୁଲୁଣ୍ଡିତ ହେବେ । ନା, ସେ ତାହା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ଏତେବେଳକୁ ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌ର କାଣ ଉଠିବାରୁ ସେ

ଜୋରକର ମୁହଁ ଦବାଇ ଅଣନିଶ୍ୱାସ ହୋଇ ଉଠିଲା । ପ୍ରଥମ ଅଶ୍ୱାଭେଷ୍ଟ ପାବ୍ଲେ ରଖି ଯାଇଥିବା ଗୋଡ଼ାଟାପୁକୁ ଦେଖାଇ ଅନ୍ୟ ସଙ୍ଗୀମାନଙ୍କୁ କଥଣ କହିଲା । ସେମାନେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ବଣଆଡ଼େ ଫେରିଗଲେ । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଅତି ମୃଦୁ ସ୍ୱରରେ କହିଲା ‘ଗଲେ’ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଯେଉଁଠାରେ କଟାଗଛ ପକାଇଥିଲା ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ସେଠାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । ଦୁଇଟି ଜନାର ଅଳି ଧରି ଗିପ୍ସି ରାସେଲ୍ ପଥର ମୁଣ୍ଡି ଆରୁ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅସୁଅଲା । ପିଠିରେ ରାଇଫଲ୍ ଝୁଲାଇଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାକୁ ହାତ ଛସାରି ଦେବାରୁ ସେ ଲୁଚିଗଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଝାଳରେ ଗାଧୋଇପଡ଼ି କହିଲା ‘ଗୁରୁଜଣ ଯାକଙ୍କୁ ମାରି ଦେଇଥାନ୍ତୁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ହଁ, ତାହା ସମ୍ଭବ ଥିଲା ମାତ୍ର ବନ୍ଧୁକ ଆବାଜ ପରେ କଥଣ ଘଟନ୍ତା କିଏ କହିବ ।’

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଟେକା ପଡ଼ିବା ଦେଖି ସେ ଶୀଘ୍ର ଗୁରୁଆଡ଼େ ଅଲାଇଲେ । ଗିପ୍ସି ଆଉ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଦୁହେଁ ଅଦୃଶ୍ୟ । ସେ ନିଜ ହାତ ଗଡ଼ି ଦେଖିଲେ ଏବଂ ତାପରେ ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ସ୍ ଯେଉଁଠାରେ ବନ୍ଧୁକ ଉଠାଇଥିଲା ଓ ଖସାଉଥିଲା ସେଆଡ଼େ ଗୁଡ଼ିଲେ । ପାବ୍ଲେ ଯିବାର ୪୫ ମିନିଟ୍ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ଏହାପରେ ପୁଣି ଦଳେ ଅଶ୍ୱାଭେଷ୍ଟ ଆସିବା ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଳ୍ଲା । ସେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌ର କାନରେ କହିଲେ ‘କିଛି ଚିନ୍ତା ନାହିଁ, ଏମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୁଲିଯିବେ ।’

ଦୁଇ ଦୁଇ କରି ୨୦ ଜଣ ଅଶ୍ୱାଭେଷ୍ଟ ବଣ ଭିତରୁ ବାହାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଦେଶଭୂଷା ଓ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଅଗବାଲାଙ୍କ ପରି । କିଛିକ୍ଷଣ ବୁଲି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୁଲିଗଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲେ ‘ଏଥର ବୁଝିଲୁ ?’ ଆଗର ୪ ଜଣଙ୍କୁ ମାରିଥିଲେ ଏମାନଙ୍କ ଦାଉ ଭେଟିବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା । ବରଫାବୃତ୍ତ ମାଟିରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ତାଙ୍କ କାମିନି ଗୁଡ଼ି ପାଖରେ ଭୁଜି ଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗୁଡ଼ି ଧଡ଼ିପଡ଼ି ଥମି ଯାଇଥାଏ । ଖରା ବେଶୀ ଟାଣହେବାରୁ ବରଫ ଶୀଘ୍ର ତରଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମେ ସମ୍ବୁତରେ ଚରଫ ତରଳି ବହୁଥିବା ଓ ଗଛରୁ ଝରି ପଡ଼ିବା ଦେଖିଲେ । ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ସ୍ ତା’ ଜଗିବା ସ୍ଥାନରୁ ଟାଲି ହାତରେ ସଙ୍କେତ କଲା ‘ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡି ଆ ଉପରୁ ଉଠି ମାରିବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାକୁ ଗୁଲି ଆସିବାକୁ ସଙ୍କେତ ଦେଲେ । ସେ ପଥରରୁ ପଥରକୁ ଖସି ଶେଫଲ୍ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁକ ପାଖରେ ଲମ୍ବୁ ହୋଇ ଶୋଇଗଲା । କହୁଥାଏ, ‘ବହୁତ, ବହୁତ ଲୋକ ।’

ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଆଉ ଗଛ ଦରକାର ନାହିଁ, ଆଉ ବଣ ବଢ଼ାଇବାର କାମ ନାହିଁ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଓ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଦୁହେଁ ହସି ଉଠିଲେ । ସେ କହିଲେ ‘ଆମେ ଯେତକି କରୁଥିଲୁ ସେତକିରେ ବଢ଼ି ଗଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ବେଶୀ କଲେ ସେ ଲୋକମାନେ ଯଦି ଫେରନ୍ତି ତେବେ ସମ୍ବେଦ କରବେ । ସେମାନେ ଓଲୁ ନୁହନ୍ତି । ଏସବୁ କହିବାର ତାପ୍ତୟ୍ୟ ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କୁ ବିପଦର ଗୁରୁତ୍ବ ବୁଝାଇ ଦେବା । ବିପଦ କଟିଗଲା ପରେ ସେ ନିଜର କଥା କହିବାର ବ୍ୟଗ୍ରତାରୁ ବିପଦର ଭୟବହତା ମାପ କରି ପାରୁଥିଲେ ।

ସେ କହିଲେ ‘ଆମେ ଏଇ ଯେଉଁ ଖେଳ ଖେଳିଲୁ ତାହା ଖୁବ୍ କାମ ଦେଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘୧୭ ପଣ କାମ ଦେଲା । ସବୁଯାକ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଏମିତି ଧୋକାଖାଇ ମରନ୍ତୁ । ପହଲ ୪ ଜଣକୁ ଆମେ ମାର ଦେଇଥାନ୍ତୁ ।’

‘ତୁ ଦେଖିଲୁ ନା ?’ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ କହିଲା ।

‘ହଁ ଦେଖିଥିଲି ।’

ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ କହିଲେ, ତୁ ତୋ କାଳିକା ଜାଗା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କେଉଁ ଭଲ ଜାଗାରେ ରହୁ ଗ୍ରୀସ୍ତାରେ ଯାନବାହନ ଆଦର ଗରବଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁ ଯା । ସେ କାମରେ ଆମର ଆଜି ବିଳମ୍ବ ହୋଇଗଲାଣି । ସଞ୍ଜଯାଏ ସେଠି ରହୁ ଫେରୁ । ଆଉ ଜଣେ ତୋ ଜାଗାରେ ପଠାଇବା ।’

“କିନ୍ତୁ ମୋ ପାଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ରହୁଥିବ ?”

“ବରଫ ତରଳିଗଲା ପରେ ତଳୁ ତୁ ଯିବୁ । ଗ୍ରୀସ୍ତାଟା ବରଫଯୋଗୁ କାଦୁଅ ହୋଇ ଯାଇଥିବ । ଗ୍ରୀସ୍ତାରେ ବେଶୀ ମୋଟର ଟ୍ରକ୍ ଚଳାଚଳ କରିଛୁ କିମ୍ବା ନରମ ମାଟିରେ ଟ୍ୟାଙ୍ଗର ଚକ ଚନ୍ଦ୍ର ପଡ଼ିଛି କି ନାହିଁ ଭଲକରି ଦେଖିବୁ । ମୋର ଏତିକି କହିଦେବା କଥା ବାକୀ ତୁ ସେଠାକୁ ଯାଇ ନିଜେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରବୁ ।”

“ତୁମେ ମୋତେ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛ ?” ବୁଢ଼ା ପରୁରଲ ।

“ନିଶ୍ଚୟ ।”

“ଆଜ୍ଞା ତୁମର ଅନୁମତି ନେଇ ମୁଁ ଲଗାଣା ଯାଇ ସେଠାରେ ଗତ ରାତିରେ କଅଣ ଘଟିଥିଲା ବୁଝି ଆସନ୍ତୁ ଏବଂ ଆଜି ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକ ରଖି ଆସନ୍ତି ଯେ କି ତୁମ କହିଲା ମତେ ନଜର ରଖି ସବୁ ବୁଝନ୍ତା ଏବଂ ଏଠାକୁ ଆସି ଖବର ଦିଅନ୍ତା ଅଥବା ମୁଁ ନିଜେ ଯାଇ ଖବରଟା ନେଇ ଆସନ୍ତୁ । ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ?”

“ଅଶ୍ୱାସୋତ୍ସାହ ହାତୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିବା ଭୟ ନାହିଁକି ?”

“ବରଫ ତରଳିଗଲା ପରେ ସେ ଭୟ ରହିବ ନାହିଁ ।”

“ଲଗାଣାରେ ଏପରି କରିବା ଭଲ ଦକ୍ଷ ଲୋକ ମିଳିବ ?”

“ହଁ, ମିଳିବ କିନ୍ତୁ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ । ଲଗାଣାରେ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ୍ୟ ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଅଛନ୍ତି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ଏକଥା ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରେ । ମୁଁ ଜାଣେ ଯେ ଅନେକ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟ କାମ ତୁଲାଇ ଆସନ୍ତି । କହିବ ଯଦି ତ ମୁଁ ଯାଇପାରେ ।”

“ନା, ବୁଢ଼ାଯାଉ । ତୁ ଏହି ବନ୍ଧୁକୁ ବ୍ୟବହାର ଜାଣି ଯାଇଅଛୁ । ଦିନ ମଧ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇନାହିଁ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ବରଫ ତରଳିଲେ ମୁଁ ଯିବି । ବରଫ ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତ ତରଳୁ ଅଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ ପଚାରିଲେ “ଆଜ୍ଞା, ପାବ୍‌ଲୋକୁ ଧରିବାର ତାଙ୍କର ସମ୍ଭବନା କେତେ ଦୂର ?”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ପାବ୍‌ଲୋ ଭାରି ଧୂର୍ତ୍ତି । ବିନା କାକୁରରେ ଲୋକେ କଅଣ ଧୂର୍ତ୍ତି ହରିଣ ଧରି ପାରନ୍ତି ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ହଁ, କେବେ କେବେ ପାରନ୍ତି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “କିନ୍ତୁ ପାବ୍‌ଲୋକୁ ନୁହେଁ । ଅବଶ୍ୟ ସେ ପୁରର ଧ୍ୟୁଆବଶେଷ କିନ୍ତୁ ବିନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଏହି ପାହାଡ଼ରେ ଛେଦରେ ବସା ବାନ୍ଧି ନାହିଁ । ସେ ମତ ପିଇ ପିଇ ମଲ୍ଲପରି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଅଛି ଅଥଚ ତାହା ଆଗରେ ଅନେକ ଗୁଳି ଗୋଟରେ ମଲେଣି ।”

“ଲୋକେ ଯେତେ କହୁଛନ୍ତି ସେ କଅଣ ସେତେ ଗୁଲିଟି ?”

“ତହୁଁ ବେଣୀ ।”

“ଏଠାରେ ତ ତାହାର ଯେମିତି କରମତି ଦେଖାଇ ନଥିଲା ।”

“କରମତି ନଥିଲେ ତ ସେ କାଲି ରାତିରେ ମରିଥାନ୍ତା । ମୁଁ ମନେ କରେ ତୁମେ ରାଜନୀତି କନ୍ତା ନରାଲି ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରଣାଳୀ ଜାଣିନାହିଁ, କଂରେଜ ! ରାଜନୀତି ଏବଂ ଗରଲ ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଥମ କାମ ହେଲା ବନ୍ଧୁ ରହିବା । ଦେଖିଲି ତ ସେ କାଲି ରାତିରୁ କେମିତି ବନ୍ଧୁ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ମୋ ପାଖରୁ ଓ ତୁମ ପାଖରୁ କେତେ ଗାଳି ହଜମ କରିଥିଲେ ।”

ପାବ୍ଲୋ ଆନ୍ଦୋଳନର ଗୋଟିଏ ଶାଖାକୁ ଫେରି ଆସିବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ନାହିଁ । ପାବ୍ଲୋର କୃତନ୍ତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସନ୍ଦେହ କରି ସେ ଅନୁଭାଷ ମଧ୍ୟ କଲେ । ପାବ୍ଲୋ କେତେ ଗୁଲ୍‌ଆଣ ସେ ନିଜେ ଜାଣିଥିଲେ । ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବା ହୁକୁମନାମାରେ ଥିବା ଭ୍ରମ ପ୍ରମାଦ, ଦେଖିଲାକ୍ଷଣି ସେ ଧରି ପାରିଥିଲା । କାମଟା ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିବାରୁ ସେ ନିଜର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ କରିଥିଲା ଏବଂ କଲବେଲେ ମଧ୍ୟ ଜାଣିଥିଲା ଯେ ସେପରି କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଅତ୍ୟଧିକ ଶାନ୍ତି ପରେ ବେଶୀ କଥା କହିଲେ ଏମିତି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆସି ଯାଇଥାଏ । ଏହି ସବୁକଥା ଚନ୍ଦ୍ରା କରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋକୁ କହିଲେ ‘ଦିନବେଳେ ଲାଗି ଥିଲା ଯାଇ ପାରିବୁ ?’

ବୁଢ଼ା ଜବାବ ଦେଲା ‘ଗଲେ ଛତି ନାହିଁ । ମୁଁ ତ ସାମରିକ ପଟି ବାନ୍ଧି ଯିବି ନାହିଁ ?’

‘ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘କନ୍ତା ତୋଲ ପିଟି ଅବା ଝଣ୍ଟା ଧରି ମଧ୍ୟ ଯିବି ନାହିଁ ।’

‘ତେବେ ଯିବୁ କେମିତି ?’

‘ବଣେ ବଣେ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ି ଉତୁରି ।’

‘ଯଦି ଧରପଡ଼ୁ ?’

‘ମୋ ପାଖରେ ଗୁଡ଼ପସ ଅଛି ।’

‘ତାହା ଆମ ସଭାଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛି । ତେବେ ଅପରପକ୍ଷ କାଗଜ ଶୀଘ୍ର ନଷ୍ଟ କରିଦେବା ଉଚିତ ।’

ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଗୁଡ଼ ପକେଟକୁ ଇସାରା କଲା । କହିଲା ‘ସେ କାଗଜ ଗିଳି ପକାଇବା କଥା ଅନେକଥର ଶୁଣିଅଛି । କାମଟା ତାହାର ମନୋମତ ନୁହେଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଦୁଇ ପକ୍ଷର ଗୁଡ଼ିପକ୍ଷ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ଗୋଟିକରେ କିଛି ଚିହ୍ନଟ ଦେବା ଉଚିତ । ମୁଁ ମୋର ଦୁଇ ପକ୍ଷରେ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଗୁଡ଼ିପକ୍ଷ ରଖିଥାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଆକର୍ଷଣ ଅବସ୍ଥାରେ ଭୁଲ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।’

ପ୍ରଥମ ଅଶ୍ୱାତ୍ସେୟା ଟହଲଦାର ଜଣକ ଆସିଲାବେଳେ ସେମାନେ ବଡ଼ ପାଟିରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲେ । ସେଥିରୁ ସେ କିଛି ସନ୍ଦେହ କରୁଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଏକଥା ଭବିଲେ ।

ଅଶ୍ୱାତ୍ସେୟା କହିଲା ‘ଦେଖ ରବର୍ଟା, ଲୋକେ କହୁଛନ୍ତି ଗର୍ଭସ୍ତମେଷୁ ଦିନକୁଦିନ ଅଧିକ ଡାହାଣପକ୍ଷୀ ହେଉଅଛି । ସାଧାରଣତଃ ଗର୍ଭସ୍ତମେଷୁରେ ସୁଦ୍ଧା ସାଥୀ ସମ୍ବୋଧନ ବଦଳରେ ଏବେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତା ଶବ୍ଦ ଚଳାଇଲେଣି । ତୁମେ ଏହା ବଦଳାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ?’

‘ଯେତେବେଳେ ଡାହାଣ ପକ୍ଷକୁ ବେଶୀ ଝୁଙ୍କିବ ମୁଁ କରପଟେ ରଖି ମଝିରୁ ସିଲାଇ କରିଦେବି ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ।

ଅଶ୍ୱାତ୍ସେୟା କହିଲା ‘ତାହା ତୁମ କାମିଜରେ ରହିବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବା ଅଥଚ ବିପ୍ଳବ ବିଫଳ ହେବ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ନା । ଆମ୍ଭେମାନେ ଯଦି ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣି ନପାରୁ ତେବେ ବିପ୍ଳବ, ସାଧାରଣତଃ, ତୁମେ, ମୁଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେହି ଠାକୁରାଣୀ ନାହିଁ ।’

ମୁଁ ତ ସେଇଆ କହେ । ଆମକୁ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବାକୁ ହେବ’ ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ।

ଅଶ୍ୱାତ୍ସେୟା କହିଲା ‘ଆଉ ତାପରେ, ସାମ୍ୟବାଦୀ, ସହାୟବାଦୀ, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୁଲି କରି ମାରିଦେବୁ ।’

ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ନା, ଆମେ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବୁ ଏବଂ କାହା ମାରିବୁ ନାହିଁ । ଆମେ ନ୍ୟାୟର ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବୁ । ଲୋକେ ନିଜ ନିଜର ଉଦ୍ଦାମ ଅନୁସାରେ ଏଥିର ଉପକାରର ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଯେଉଁମାନେ ଆମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼ୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଭ୍ରମ ବୁଝାଇ ଦେବୁ ।’

ଅଶ୍ୱାତ୍ସେୟା କହିଲା ‘ବହୁତ ବେଶୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଆମେ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ।’

ସେ ମୁଣ୍ଡି ବନ୍ଦ ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତକୁ ବାମ ହାତରେ ପିଟି କହିଲା ‘ଆମେ କାହାକୁ ଏପରିକି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ନେତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମାରିବୁ ନାହିଁ । କାମଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଫସ୍ତାବ କରିବୁ ।’

କିନ୍ତୁ ବରଫ ଉଠାଇ ମୁହଁରେ ପକାଇ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ସେମାନଙ୍କୁ କି କାମ ଦିଆଯିବ ସେକଥା ମୁଁ ଜାଣେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ‘କୋଉ କାମରେ ପାଳି ?’

‘ଦୁଇଟା ଅତି ତମକପ୍ରଦ ପେଶା ।’

‘ତାହା କଅଣ ?’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଅଧିକ ବରଫ ମୁହଁରେ ପକାଇ ଅଣ୍ଟାରେ ଯାଇଥିବା ଖୋଲା ଜାଗା ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା । ତାପରେ ବିରକ୍ତରେ ତରଳା ବରଫକୁ ପକାଇ କହିଲା ‘କି ଖରାପ ଲାଗୁଛି । ସେ ବଦମାସ ଗର୍ବିଷ୍ଟ ଗଲା କୁଆଡ଼େ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ଆରେ ଦୁର୍ମୁଖ, କି ପେଶା କହିଲୁ ଶୁଣେ ?’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ଆକାଶରୁ ଯାହାଯ୍ୟ ବିନା ଉଡ଼ାଜାହାଜରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇବା । ଏହା ହେଉଛି ଆମର ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ । ଦ୍ୱିତୀୟତା ହେଉଛି ଘାଟି ଖୁଣ୍ଟରେ ବସାଇ ଶତ୍ରୁ ପୁରୁଷଙ୍କ ଆଡ଼େ ଠେଲିଦେବା ।’

ଆନ୍ଦୋଳନମୌ କହିଲା ‘ଏପରିଭାବେ କହିବା ଅସୁବୁର । ଏଥିରେ ଆମର ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇ ନପାରେ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ମାନଙ୍କ ମାଂସ ଝୋଲରେ ମୁଁ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ଗୁରୁଜଣ ଅଣ୍ଟାରେ ଖୁଣ୍ଟ ମାର ପକାଇବା କଥା ଭାବିଥିଲି । ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ବଡ଼ ବ୍ୟଗ୍ର ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଥିଲି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ କହିଲେ “ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଜାଣିଲି ଯେ କି କାରଣରୁ ତାଙ୍କୁ ମାରବାକୁ ମୁଁ ଚାହୁଁ ନାହିଁ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ହଁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେ ନେତୈକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଥିଲି, ତୁମେ କାହିଁ ଚାହିଁବ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ତୁ ଝାଲନାଲରେ ଏକାକାର ହୋଇଥିଲୁ ସତ ମାତ୍ର ମୁଁ ଭାବିଲି ତରରେ ହୋଇଥିଲୁ ।”

‘ଭୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଜନା ଦୁଇ । ଉଦ୍ଦେଜନଟା ବରଂ ବହୁତ ବେଶୀ ଥିଲା
ଗର୍ଭସ୍ଥ ନ୍ କହିଲୁ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଭବିଷ୍ୟକୁ ଲାଗିଲେ “ହଁ ଆମେ ସିନା ଭାବି ଚିନ୍ତି ଅଣ୍ଟା
ମନରେ କାମ କରିଥାଉଁ, ତାହାର ସେତକ ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ମାରିବାଟା ତାହାର
ଯେପରି ଧର୍ମ ଦାସୀ । ନୂତନ ଧର୍ମ ପ୍ରେରଣା ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ତାହାର ପୁରୁଣା ଧର୍ମ
ବିଶ୍ୱାସ ଆସିଥିଲା ଭୂମଧ୍ୟାଗରର ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରୁ । ସେ ଧର୍ମ ସେମାନେ କେବଳ
ମାତ୍ର ଦବାଇ ରଖିଛନ୍ତି କେବେହେଲେ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ନାହାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର
ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଧାରଣା ଭିନ୍ନ । ମାରିବାଟା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଏଇଠି ତାଙ୍କର
ଆମର ପାର୍ଥକ୍ୟ । ମୁଁ ତ ନିଜେ କେବେ ଆପଣାକୁ କଳ୍ପସିତ କରି ନାହିଁ । ମୁଁ
ଯେତେ ଯେତେ ସ୍ଥାନରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଛି, ଟ୍ରେନ ଧ୍ୱଂସ କରିଛି, କେଉଁଠାରେ
ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା କଳ୍ପସିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ବନ୍ଦର ଏବଂ ପ୍ରାଚୀନ ଅଇବେରଆନ୍ ଜାତି ଏପରି କରୁଥିଲେ ବୋଲି
ବହିରେ ଲେଖା ହୋଇଅଛି । ସେ ସବୁ ସ୍ତ୍ରୀ । ବରଂ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରିବା ଉଚିତ ଯେ
ସୈନିକ ବୃତ୍ତି ଅବଲମ୍ବନ କରି ଆମେ ଅନ୍ୟ ସୈନିକ ପରି ହତ୍ୟା କରିଅଛୁ । ଏ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆତ୍ମପ୍ରତାରଣା ଭଲ ନୁହେଁ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପଶୁ ଶିକାରୀ, ଏଣୁ ସେ
ମଣିଷ ମାରିବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ । ତାକୁ ଆଦର୍ଶ କରି ଲଭି ନାହିଁ । ପଶୁ ଶିକାରୀ ପଶୁ
ମାରିଥାଏ, ସୈନିକ ମଣିଷ ମାରିଥାଏ । ଦୀର୍ଘକାଳ ଧରି ନାନା ସାହାଯ୍ୟରେ ନାନା
ଧର୍ମର ନରହତ୍ୟା ବିପକ୍ଷରେ ଲେଖା ହୋଇ ଆସୁଛି । ମାତ୍ର ଏହା ଅକାସ୍ତବ ଓ
ମିଥ୍ୟାଗୁର ।

କିନ୍ତୁ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପକ୍ଷରେ ଭୟହୀନ ବଡ଼ କଥା । ଅନ୍ୟଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଏହି
ଏକ କଥା । ଗୁଡ଼ାଏ ଅଛନ୍ତି ବହୁତ ଆତ୍ମବଢ଼ିମା ଦେଖାନ୍ତି । ଭୟ ଉଣା ଅଧିକ
ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଛି ଓ ରହିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ କଥା ବନ୍ଦ କରିବା ଉଚିତ, ସେ
ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ କହିଲେ ‘ଦେଖତ, ଗିର୍ପି ଖାଦ୍ୟ ଆଣିଲା କି ନାହିଁ । ତାକୁ
ଏଠାକୁ ଆସିବାକୁ ଦେ ନାହିଁ । ସେ ଗୋଟାଏ ଓଲୁ, ତୁ ନିଜେ ନେଇଥା । ମୋତେ
ବଡ଼ ଭୋକ । ସେ ଯେତେ ଆଣିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆହୁରି ଆଣିବାକୁ କହିବୁ ।

ଚତୁର୍ବିଂଶ ପରଲ୍ଲିପି

ମେ ମାସ ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ଘନେ ସକାଳ ବେଳ ମେଘସୁକୁ ନିର୍ମଳ ଆକାଶ
ତଳେ ଗରମ ପବନ ବହୁଥିଲା । ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଥିବା ଚୂପାର ବୁଣି ଅତିଦ୍ରୁତ ତରଳ
ହାଉଥିଲା । ସେମାନେ ବସି ସକାଳର ଜଳଖିଆ ଖାଉଥାନ୍ତି । ଦୁଇ ଖଣ୍ଟ ବଡ଼ ମାଂସ
ମଧ୍ୟରେ କିଛି ଛେଳି ଦୁଧ ହେନା ସାଙ୍ଗକୁ ପିଆଜ ଖଣ୍ଡମାନ ମିଶାଇ ଚୋଟି ସହଜ ସମସ୍ତେ
ଖାଉଥିଲେ । ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ ବଡ଼ ବଡ଼ ଖଣ୍ଡ ପିଆଜ ଖାଇବା ଦେଖି ଅଗଷ୍ଟିନନ୍
କହିଲା ତୁମ ମୁହଁରୁ ପିଆଜ ଗନ୍ଧ ସାଗ୍ରବଣ କ୍ୟାମ୍ପି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଯିବ ।
ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ ମୁହଁ ସଫା କରିବାକୁ ମଦ ଥଳ ମାଗିଲେ । ସେ ଅତି ଭୋକିଲା
ଥିଲେ ଏବଂ ମଦ ମୁହଁରେ ଭରତି କରି ଡୋକ ଦେଲେ । ଏହାପରେ ଥଳ ଉପରକୁ
ଟେକି ସିଧା ସଳଖ ସେଥିରୁ ମଦ ମୁହଁରେ ଡାଳି ନେଲେ । ମଦ ଥଳଟା କଟା
ଦେବାଦାରୁ ଡାଳରେ ଠେକେଇ ରହିଥାଏ ଏବଂ ସେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡକୁ ଡାଳରେ ଆଉଁଟାଇ
ରଖି ଥାଆନ୍ତି ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ମାଂସ ପିଠା ଥାଳିଟା ତାଙ୍କୁ ଠେଲି ଦେଇ ଥାଉ ଖାଇବେ କି
ନାହିଁ ପଚାରିଲା । ସେ ମନାକରି ତୁ ନିଜେ ଖାଉ ବୋଲି କହିବାରୁ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ସକାଳୁ
ଖାଇବାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ନୁହେଁ ବୋଲି କହିଲା । ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ ତହୁଁ ସେହି ମାଂସ
ନେଇ ପିଆଜ କଟା ମିଶାଇ ଖାଇଲେ । ଏହା ଦେଖି ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ସେ ସକାଳ ଖିଆରେ
ପିଆଜ ଖାଆନ୍ତି ବୋଲି ପଚାରିଲେ ସେ କହିଲେ ମିଳିଲେ ଖାଏ । ତାଙ୍କ ଦେଶରେ
ସମସ୍ତେ ଏପରି ଖାଇଥାନ୍ତି କି ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ କହିଲେ ‘ନା, ତାଙ୍କ ଦେଶରେ
ଲୋକେ ଏହାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲ ‘ପୁଣର କଥା । ଆମେରିକା ସଭ୍ୟ ଦେଶ ବୋଲି ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଭାବିଥାଏ ।’

‘ପିଆଜ କଅଣ ପାଇଁ ଖରାପ ?’

‘ତା ଗନ୍ଧଟା, ନତୁନା ଅନ୍ୟ କିଛି ଅବଗୁଣ ନାହିଁ । ଗନ୍ଧଟା ନଥିଲେ ତ ତାହା ଗୋଲପ ସମାନ ।’

ମୁହଁରେ ମଂସ ଭରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ହସିଦେଇ କହିଲେ ‘ହଁ ହଁ ଗୋଲପ ପରି । ବହୁତ ବେଶୀ ଗୋଲପ ସଙ୍ଗେ ସାଦୃଶ୍ୟ । ବଡ଼ କୌତୁକର କଥା ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ଦେଖ, ପିଆଜ ତୁମ ମଗଜ ବାଡ଼ା ଦେବ । ସାବଧାନ ହୁଅ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜୀନ୍ ହସି ହସି କହିଲେ, ପିଆଜ ହେଲେ ପିଆଜ । ଆଉ ପଥରର ଚୁପାନ୍ତର ହେଲେ ତେମା, ଟେଲା, ବାଲିଗରଡ଼ା ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ମଦରେ ମୁହଁ ସଫାକରି ପକାଅ । ତୁମେ ଇଂରେଜ, ଜଣେ ଦୁର୍ଲଭ ଲୋକ । ତୁମ ସଙ୍ଗେ ଗତଥର ଡାଇନାମାଇଟ୍ ଫୁଟାଇବାକୁ ଆସିଥିବା ଲୋକର ପାର୍ଥକ୍ୟ ବହୁତ ।’

“ହଁ, ଗୋଟାଏ ଦଡ଼ ପ୍ରାର୍ଥକ୍ୟ ।”

“ମୋତେ କୁହ”

“ମୁଁ ଜାଣିବି କିନ୍ତୁ ସେ ମୃତ । କିନ୍ତୁ କଥା କଅଣ ? ଏପରି କଥା କହିବା ତୋ ନୁହେଁ । ଖାଦ୍ୟ ପେଟରେ ପଡ଼ିବାରୁ କଅଣ ତୋତେ ଏମିତି ମନଫୁଲୁଣିଆ କରି ଦେଲା ? ପିଆଜ ନିଶାରେ କଅଣ ଏତେ ବିଷେର ? ପିଆଜ କଣ ଏତେ ଖରାପ ? ପିଆଜରେ ତ ମୋର କିଛିକ୍ଷତ ହୋଇନାହିଁ ? ଯେତେ ପିଆଜର ଦୁର୍ଗୁଣ ଗାଇଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ କିଛି ଦେଖୁ ନାହିଁ ।’

ଏହାପରେ ଗନ୍ଧୀର ଭାବରେ କହିଲା “ନା, ମୁଁ ସେ ଲୋକ କଥା କହିବି ନାହିଁ । ସେ ଲୋକ ବହୁତ ଦୁଃଖ ଭୋଗିଥିଲା ।”

“ତୁମେ ଭୋଗି ନାହିଁ ?”

“ନା, ମୁଁ ଅଳ୍ପ ଭୋଗିଥିଲୁ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ଅଳ୍ପ କଷ୍ଟ ଉଠାଇଥିବା ଲୋକ ଭିତରୁ ମୁଁ ଜଣେ ।
କଷ୍ଟ ଉଠାଇବା ନ ଉଠାଇବା ଏପରି ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍ ମଦ ଥଳା ଉଠାଇ କହିଲେ ‘ସେତେ ଝରପ ନୁହେଁ, ଆଉ
ମଦ ସଙ୍ଗେ କଷ୍ଟଟା କମିଯାଏ ।”

“ମୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟ ଉଠାଏ ।”

“ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭଲ ମଣିଷର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।”

“ନଜ ପାଇଁ, ଖୁବ୍ କମ୍ ।”

“ତୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଅଛୁନା ?”

“ନାହିଁ ।”

‘ମୋର ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ।

“କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମେରଥା ରହିଛି ।”

“ହଁ ।”

ସେ ବି ଏକ ଦୁର୍ଲଭ ବସ୍ତୁ । ସେ ଟ୍ରେନ ଧ୍ବଂସ ପରେ ଆମ ସହିତ ରହିବାରୁ
ପିଲର ତାକୁ ଆଶ୍ରମିକା ଭଳି ସୁସ୍ଥ ଭାବରେ ଜଗି ରହିଥିଲା । ଆମ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବାକୁ
ଦେଉ ନଥିଲା । ସେହି ସୁସ୍ଥ ଭାବରେ ତାକୁ ଜଗିଥିଲା ତୁମେ କଲ୍ଲନା କରିପାରିବ
ନାହିଁ । ଆଉ ତୁମେ ଆସିଲା ଯିବା ସେ ତାକୁ ତୁମକୁ ସମର୍ପଣ ଦେଲା । ଏହା ତୁମକୁ
କପରି ଲଗୁଛି ।”

“ନା, ଏପରିତ ନୁହେଁ ।”

“ତେବେ କପରି ?”

“ସେ ତାକୁ ମୋ ମାର୍ଚ୍ଚିତ ଛୁଡ଼ି ଦେଇଛି ।”

“ଆଉ ସାରା ରାତି ପ୍ରେମ କରି ତୁମେ ତାର ଯନ୍ତ୍ର ନେଉଛୁ ?

“ସେଟା ସ୍ବର୍ଗର କଥା ।”

“କିନ୍ତୁ ଯନ୍ତ୍ର ନେବାର କି ବାଧ୍ୟତା ରହିଛି ?”

“ଜଣେ ଜଣକର ଯନ୍ତ୍ର ଏପରି ଭାବରେ ନେଇପାରେ ଏ ଧାରଣା ଭୋର
ନାହିଁ ।”

“କିନ୍ତୁ ଆମେ ମଧ୍ୟ ସେପରି ଯନ୍ତ୍ର ନେଇ ପାରୁନୁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ସେ ସମ୍ଭବରେ ଅଧିକ ଚର୍ଚ୍ଚା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ତାହାର ଯନ୍ତ୍ର ନେଉଅଛି ।” ମୋ ପକ୍ଷରେ ଏହାଠାରୁ ବଳି ଗୁରୁତ୍ବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ପୃଥିବୀରେ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ।”

“ଯୋଲି ଧ୍ୟାନ କରି ସାରିଲେ ତା’ ଦଶା କଅଣ ହେବ ।”

“ସେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।”

“ତେବେ ଆଉ ଆମେ କେହି ପାଟି ଫିଟାଇବୁ ନାହିଁ ? ତୁମ ଦୁହିଁଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରିବୁ ।” ଏତିକି କହି ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଚମଡ଼ାର ମଦ ଥଳିଟା ଡ଼ୋଇ ଭଲକରି ଡୋକେ ଫିଇ ଥଳିଟା ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା ।”

“କହ”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମେରିଆର ଖୁବ୍ ଯନ୍ତ୍ର ନେଇଥିଲି ।” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତା କାନରେ ହାତ ଥୋଇଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ମୁଁ ବହୁତ ଯନ୍ତ୍ର ନେଇଅଛି । ସେହା କେହି କଲେଜା କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।”

“ମୁଁ ସେକଥା ବୁଝି ପାରୁଛି ।”

“ତେବେ ଶୁଣ, ମୁଁ ଯାହା କହୁଅଛି ତାହା ଅକପଟ ଭାବେ କହୁଛି । ମୁଁ କେତେ ତାକୁ ଶୁଣି କରନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବହାର କରନାହିଁ ତଥାପି ମୁଁ ତାହାର ଭଲ ପାଇଁ ସଦା ତତ୍ପର । ତୁମେ ଇଂରେଜ, ତାକୁ ହାଲୁକା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବ ନାହିଁ । ସେ ତୁମ ସହିତ ଗତରେ ଶୋଇଲେ ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ୟା ନୁହେଁ ।”

“ମୁଁ ତାହାର ଯନ୍ତ୍ର ନେବି ।”

“ମୁଁ ତୁମ କଥା ବୁଝାସ କରୁଅଛି । ତୁମେ କିନ୍ତୁ ବୁଝିବ ନାହିଁ ଯେ ବିପ୍ଳବ ଘଟି ନଥିଲେ ଏପରି ବାଲିକାର ଅବସ୍ଥା କଅଣ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତା । ତୁମର ଦାୟିତ୍ବ ବହୁତ ବେଶୀ । ସେ ତୁମ ମୋ ପରି ନୁହେଁ; ପ୍ରକୃତରେ ବହୁତ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଭୋଗିଅଛି ।”

“ମୁଁ ତାକୁ ବାହାହେବି ।”

“ନା, ନା, ସେକଥା ନୁହେଁ । ବିପ୍ଳବ ଚାଲିଥିଲାବେଳେ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ବାହାହେଲେ ଭଲ ହେବ ।”

“ହଁ ମୁଁ ତାକୁ ବାହାହେବି । ମୁଁ ତାହାକୁ ଭଲ ପାଏ ।” ଏକଥା କହିଲା ବେଳେ ରବିଚନ୍ଦ୍ର ଜର୍ଜନଙ୍କ କଣ୍ଠରୂପ ହୋଇ ଆସିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ପରେ ସୁବିଧା ପାଇଲେ ବାହାହେବ । ସେପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିବା ହେଉଛି ବଡ଼ କଥା ।”

“ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୋର ଅଛି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ଶୁଣ, ମୁଁ ବଡ଼ ବେଶୀ ଅନଧିକାର ତତ୍ତ୍ୱ କରୁଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏଠାକାର ବହୁ ବାଳିକାଙ୍କୁ ତ ତୁମେ ଜାଣ ?”

“ହଁ କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ଜାଣେ ।”

“ବେଶ୍ୟାଙ୍କୁ ?”

“ନା ସମସ୍ତେ ବେଶ୍ୟା ନୁହନ୍ତି ।”

“କେତେ ଜଣ ?”

“ଅନେକ ।”

“ତାଙ୍କ ସହିତ ଶୋଇଥିଲ ?”

“ନା ।”

“ତେବେ ତ ରୁହିପାରୁଛ ମେରଥା ତୁମ ସଙ୍ଗେ ଶୋଇବା ବହୁ ଭବିଷ୍ୟ କରୁଅଛି ।”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ ।”

“ମୁଁ ଯଦି ଭାବିଥାନ୍ତି ଯେ ତୁମେ ଅତି ହାଲୁକା ମନରେ ଏ ଜାମ କରୁଛ ତେବେ କାଲି ରାତିରେ ତା ସଙ୍ଗେ ଶୋଇଥିଲାବେଳେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଗୁଲି କରି ମାରୁଥାନ୍ତି । ଏମିତିକା କଥାପାଇଁ ଆମର ଏଠାରେ ବହୁ ହତ୍ୟା ଘଟିଥାଏ ।”

ରବିଚନ୍ଦ୍ର ଜର୍ଜନ କହିଲେ “ଶୁଣ ରୁଡ଼ା, ସମୟ ଅଭାବରୁ ମୁଁ କିଛି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଘାତ ଆଚର ପାରିଲି ନାହିଁ । ଆମ ହାତରେ ସମୟ ନାହିଁ । କାଲି ଆମକୁ ଯୁଦ୍ଧ

କରିବାକୁ ହେବ । ମୋ ପକ୍ଷରେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତର ବିଷୟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଓ ମେରିଆ ଦୁହେଁଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ୱାଧୀନତା ହିଁ ସମ୍ଭବ କରି ଜାଇବା ସାର୍ଥକ ହେବ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ଦିନଟାଏ ଓ ରାତିଟାଏ ହେଉଛି ବହୁତ ଅଳ୍ପ ସମୟ ।”

“ହଁ, କିନ୍ତୁ କାଲି, ତତ୍ପୂର୍ବ ରାତ୍ରି ଏବଂ ଗତ ରାତ୍ରି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ମୁଁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରିବି ?”

“ନା, ଦରକାର ନାହିଁ । ଆମେ ଠିକ୍ ଅଛୁ ।”

“ଯଦି ତୁମ ପାଇଁ କିମ୍ବା ସେ ଲଣ୍ଡି ପାଇଁ କିଛି କରିପାରେ—”

“ନା ।”

“ପ୍ରକୃତରେ ଜଣେ ଆଉ ଜଣକ ପାଇଁ କିଛି କରିପାରେ ନାହିଁ ।”

“ନା, କରିବାର ବହୁତ ଅଛି ।”

“କଅଣ ?”

“ଆଜି କିମ୍ବା କାଲି ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ପର୍କରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କାହିଁକି ମୋ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବୁ ଏବଂ ମୋ ଆଦେଶ ତୋତେ ଭୁଲି ବୋଧ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରିବୁ ।”

“ହଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବି । ଏହା ହେବା ଅଶ୍ୱାଭିମୁଖ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଯଦର୍ଥ ଅଥଚ ଆମର ଯୋଡ଼ା ସବୁ ଏଠାରେ ନାହିଁ ।”

‘ତାହା ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ । ତୁ ତ ଜାଣୁ ଆମେ ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କାମ କରୁଅଛୁ । ତାହା ହେଉଛି ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବା । ଯୁଦ୍ଧ ନ ଜିଣିଲେ ବାକି ସବୁ ବୃଥା ହେବ । କାଲି ପାଇଁ ଆମର ଅତି ଗୁରୁତର କାମ ଅଛି । ଅସଲି ଗୁରୁତର କାମ । ଆମକୁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯୁଦ୍ଧରେ ଶୃଙ୍ଖଳା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ବହୁ ବିଶ୍ୱାସୀ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଖାଯାଉଛି ପ୍ରକୃତରେ ସେପରି ନୁହେଁ । ଆଦେଶ ମାନି ଚଳିବା, ନିର୍ଭରତା ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଜାତ ହୋଇଥାଏ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା, ‘ମେରିଆ ଓ ତତ୍ପୂର୍ବଜାନ ସବୁକଥା ସତ୍ତ୍ୱେପି ସେତକ ସମୟ ପାଇବ ସେତକରେ ଦୁଇଜଣ ମଣିଷ ପରି ଚଳିବ । ଏଥିରେ ମୋର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ା ହେଲେ ମୋତେ ହୁକୁମ ଦେବା କିନ୍ତୁ କାଲିକା କାମରେ ମୁଁ ବିନା ପ୍ରଶ୍ନରେ

ତୁମର ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବି । ଯଦି କାଲିର କାମପାଇଁ ଜୀବନ ଦେବାକୁ ଦରକାର ତେବେ ଖୁସି ମନରେ ଏବଂ ହାଲୁକା ପ୍ରାଣରେ ମୁଁ ଜୀବନ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ମୋର ମଧ୍ୟ ଧାରଣା ଏହାହିଁ ଅଟେ ତଥାପି ତୋ ମୁହଁରେ ଏକଥା ଶୁଣି ମନ ଭାରି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୋଇଗଲା ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଉପରଆଡ଼େ ଥିବା ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ଙ୍କୁ ଦେଖାଇ କହିଲା ‘ଅଧିକନ୍ତୁ ସେ ଖୁବ୍ ନିର୍ଭର ଯୋଗ୍ୟ । ପିଲରୁ ତୁମର ଧାରଣା ଅପେକ୍ଷା ବହୁତ ବହୁତ ବେଶୀ ବଞ୍ଚୁଛି । ବୁଢ଼ା ଆନ ସେଲ୍‌ମୋ, ଆଣ୍ଡ୍‌ରୁ ଓ ଇଲଡ଼ିଓ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି, ଖୁବ୍ ଶାନ୍ତଶିଷ୍ଟ ଅଥଚ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ । ଆଉ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କଥା, ତୁମେ ତାହାକୁ କେତେଦୂର ମନେ କରିଛ ମୁଁ ଜାଣେନାହିଁ । ସେ ଖୁବ୍ ଲମ୍ବସ୍ଥର ଲୋକ ଏକଥା ସତ । ତାହାର ଧରଣ ଦେଖିଲେ ମନେ ହେବ ସେ ଭାରି ଅଳସୁଆ, ଶାଢ଼ୀ ଉଠାଣି ଉଠିବା ବେଳେ ବଳଦ ଯେପରି ମଠେଇଆଏ କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ହୁକୁମ ଦେବ ତାହା ପାଳନରେ ତାହାର ଆନୁଗତ୍ୟ ତୁମେ ନିଜେ ଦେଖିବ ।’

‘ଆମ୍ଭେମାନେ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ।’

‘ନା, ଆମର ଦୁଇଟି ଦୁର୍ବଳ ବସ୍ତୁ ରହିଛି । ସେ ଦୁଇଟି ହେଉଛି ଗିର୍ପି କଣକ ଓ ପାବ୍‌ଲୋ । କିନ୍ତୁ ସୋର୍ଡୋର ଦଳଟି ଆମ ଦଳ ଅପେକ୍ଷା ଖୁବ୍ ଭଲ । ଆମେ ତ କିଛି ନୋହୁ କିହିଲେ ତଳେ ।’

‘ତେବେ ତ ସବୁ ଭଲ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ହଁ, କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧ ଆଜି ହୋଇଥାନ୍ତା କି ।’

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଇଆ ଚାହେଁ, ଏ କାମ ଶେଷ କରିବା ଭଲ କିନ୍ତୁ ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ ।’

‘ତୁମେ କଅଣ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ମନେ କରୁଛ ?’

‘ହେବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।’

କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଇଂରେଜ, ତୁମେ ବେଶ୍ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଅଛ ?’

‘ହଁ ।’

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ । ମେରଥା ଓ ଅନ୍ୟ କଥା ସନ୍ତୋଷି ।’

‘କାରଣ ଜାଣ ?’

‘ନା ।’

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଜାଣେନା । ବୋଧହୁଏ ଦିନର କରମତି । ଦିନଟା ଭଲ ଦେଖା ଯାଉଛି ।’

‘କିଏ କହୁବ ? ହୁଏତ ଆମକୁ ଯୁକ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ।’

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଇଆ ଭାବୁଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ନୁହେଁ । ଯେତେ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ସୁବିଧାପ୍ରଦ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ଅଜି ଦିନଟା ଗଢ଼ାଇ ନେବାକୁ ହେବ ।’ ଏହିକଥା କହୁଥିଲା ବେଳେ ସେ କଅଣ ଗୋଟାଏ ଶୁଣି ପାରିଲେ । ଶବ୍ଦଟା ବହୁଦୂରରୁ ଉଷ୍ଣ ବାୟୁସ୍ତର ଭେଦ କରି ଉପରଆଡ଼ୁ ଅସୁଥିଲା । ସେ ଠିକ୍ କରି ନପାରି କାନ ଡେରି ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆବାଜ ଶୁଣିବା ଭଳି ଜଣାପଡ଼ିଲା । ଏହାପରେ ଆଉ କିଛି ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ । ଦେବଦାରୁ ବଣ ଦେଇ ପବନ ସାଁ ସାଁ ବହୁଥାଏ । ସେ ଅତି ତୃରତାର ସହିତ କାନ ଡେରିଲେ । ସେ ପୁଣି ଅତି କ୍ଷୀଣ ଆବାଜ ପାଇଲେ । ସେ ଶୁଣିଲେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍, ସିଗଟ୍ କରୁଅଛି ‘ମୋ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଶୋକାବହ ନୁହେଁ । ମେଣିଆକୁ ଆଉ କେଭେ ନ ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ମୋର ଛତି ନାହିଁ । ମୁଁ ସବୁଦିନ ପରି ବେଶ୍ୟା ସମ୍ପର୍କ କରି ପାରିବି ।’

କାନ ଡେରିବା ବନ୍ଦ କରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ବନ୍ଦ କର ।’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପଚାରିଲା ‘କଥା କଅଣ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ମୁହଁରେ ହାତ ଦେଇ କାନ ଡେରି ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଘେଟା ପୁଣି ଅତି କ୍ଷୀଣ ଭାବରେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶୁଷ୍କ ଓ ଦୂରରୁ ଅସୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏଥର ତହିଁର ସ୍ବରୂପ ଜଣା ପଡ଼ିଲା । ନିୟମିତରେ ଏହା ଥିଲା ସ୍ବୟଂସିଦ୍ଧ ରାଜପାଲ୍ ଫୁଟା ଅବାଜ । ମନେ ହେଲା ବହୁ ଦୂରରେ ଯେପରି ଦଳ ଦଳ ଲୋକ ବାଡ଼ିଆ ଫୋଟକା ଫୁଟାଉ ଅଛନ୍ତି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଉପରଆଡ଼େ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇବାରେ ଦେଖିଲେ । ସେ କାନରେ ହାତ ଦେଇ ଏମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁଥାଏ । ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କୁ ଉପର ମୁଣ୍ଡରେ ପାଦତ୍ୟ ଅଞ୍ଜଳି ପ୍ରତି ହାତ ଇସାରା କଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ସେମାନେ ସୋର୍ଡୋଠାରେ ଯୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ତେବେ ଆମ ଲୋକକୁ ଚୁଣ୍ଟିକରି ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାଲ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ନା, ଆମେ ଏଇଠାରେ ରହିବା ।’

ପଞ୍ଚବିଂଶ ପରଲ୍ଲବ

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଭାସ୍କାର ଜଗିବା ସ୍ଥାନରେ ରାଜଫଲ୍ ଉଠାଇ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାକୁ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରିଲେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ବନ୍ଧୁକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଠିଆ ରହିଥାଏ ଏବଂ କାନରେ ହାତ ଦେଇଥାଏ । ଏହାପରେ ସେ ହାତ ବଢାଇ ରହିଲା । ବୋଧହୁଏ ଭବିଳ ଏମାନେ ଭାସ୍କାର ଇଚ୍ଛିତ ବୁଝିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ବନ୍ଧୁକ ଧରି ଏଇଠି ଥା, ଯଦି ସେମାନେ ଏଆଡ଼େ ଆସିବା ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ବୁଝିବୁ ତେବେ ଗୁଲି ଚଳାଇବୁ କିନ୍ତୁ ଯେହ୍ନେ ବୁଦ୍ଧାଯାଏ ନ ଆସିବାଯାଏ ଗୁଲି ଫଏର୍ କଦାପି କରିବୁ ନାହିଁ । ବୁଝିଲୁ ?’

‘ହଁ, କିନ୍ତୁ—’

‘କିନ୍ତୁ ଫିନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ପରେ ବୁଝାଇ ଦେବି । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ପାଖକୁ ଯାଉଛି ।’ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବାରୁ ତାକୁ କହିଲେ ‘ତୁ ମଧ୍ୟ ଅଗଣ୍ଡ ନ୍ ପାଖରେ ରହ । ଅଣ୍ଟାରେସ୍‌ମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ନ ଆସିବା ଯାଏ ସେ ଗୁଲି ଚଳାଇବ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଯଦି ଖାଲି ଆସନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ଗୁଲିଯିବାକୁ ଦେବ । ଯଦି ନିହାତି ଗୁଲି ଚଳାଇବା ଦରକାର ପଡ଼େ ତେବେ ଏ ପଦର ଗୋଡ଼ ଧରି ରଖିବୁ ଓ ତାକୁ ଗୁଲି ବଢାଇ ଦେଉଥିବୁ ।’

ବୁଢ଼ା କହିଲା ‘ହଉ ତେବେ । ଲଗାନ୍ତା କଥା—’

‘ପରେ ହେବ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ସେହି ଧୂସର ଡେମା ପଥର ଧରି ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଲେ । ଡେମା ଗୁଡ଼ାକ ଓଢ଼ା । ସେ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲେ । ବରଫ ତରଳି ପଥର ସବୁ ଭଜାଇ ଦେଇଥାଏ । ପଥରର ଉପର ଅଂଶ ଶୁଣି ଆସୁଥାଏ । ଚଢ଼ୁ ଚଢ଼ୁ ସେ ଗୁରୁଆଡ଼ ଅନାଇ ଦେଖିଲେ । ବଣ ଭିତରେ ଓ ଖୋଲା ଜାଗା ଟପି ଗଡ଼ାଣି ଅଂଶକୁ ନଜର ଦେଲେ । ଏହାପରେ ଦୁଇଟା ବଡ଼ ପଥର ଫାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ପାଖରେ ଠିଆ ହେବାରୁ ସେ କହିଲେ ‘ସେମାନେ ସୋର୍ଡ଼ୋକୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେଣି । ଆମେ ଏବେ କଅଣ କରିବା ?’

‘କିଛି କରିବା ନାହିଁ ।’ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ।

ଏଠାରେ ସେ ଗୁଲି ଫୁଟା ଆବାଜ ସ୍ପଷ୍ଟ ଶୁଣି ପାରିଲେ । ସେ ଗୁରୁଆଡ଼ ଗୁଡ଼ି ଦୂର ଉପତ୍ୟକାକୁ ଅନାନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ଦଳେ ଅଣ୍ଟାରେସ୍ତ ବଣ ଭିତରୁ ବାହାର ବରଫାବୃତ୍ତ ଭାଲୁ ଅଂଶ ଟପି ଉଠାଣି ଉଠୁଅଛନ୍ତି । ଅଣ୍ଟାରେସ୍ତଙ୍କ ଲମ୍ବା ଧାଡ଼ି ବରଫ ପଛଭୂମିରେ କଳା ଦିଶୁଥାଏ । ସେମାନେ କୋଣିଆ ହୋଇ ଉଠାଣି ଉଠୁଆନ୍ତି । ସେ ଦୁଇ ପଂକ୍ତି ଅଣ୍ଟାରେସ୍ତଙ୍କୁ ପାହାଡ଼ ଚୁଡ଼ା ଟପି ବଣ ଭିତରେ ପଶିବାର ସେ ଦେଖିଲେ ।

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଶୁଷ୍କ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ‘ଆମର ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଦରକାର ।’

‘ଏହା ଅସମ୍ଭବ, ସାରା ସକାଳ ମୁଁ ଏହାହିଁ ଆଶା କରିଥିଲି ।’

‘କିପରି ?’

ସେମାନେ ଘୋଡ଼ା ଚୋରି କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ବରଫ ଯୋଗୁଁ ଅଟକି ଗଲେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଧରି ପାରିଛନ୍ତି ।’

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା ‘ସେମାନେ ଆମର ସାଥୀ, ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଛୁଡ଼ି ଦେବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ, ଆମେ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଯିବା ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ତା କାନ୍ଧରେ ହାତ ଥୋଇ କହିଲେ ‘ଆମେ କିଛି କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ, ପାରିଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ କରିନ୍ତି ।’

ଉପରୁ ସେ ଛାନକୁ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବାଟ ଅଛି । ଘୋଡ଼ା ଓ ତୋପ ଦୁଇଟି ନେଇ ଆମେ ସେ ବାଟରେ ଯାଇ ପାରିବା । ତଳେ ଥିବା ତୋପ ଆଉ ଚୁମ ତୋପ ନେଇ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରୁ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଶୁଣ’—

• ପ୍ରିମିଟିଭେ କହିଲ ‘ମୁଁ ତ ସେଇଆ ଶୁଣୁଅଛି ।’

ଗୁଲି ଚଲା ଶବ୍ଦ ଡେଉଁ ପରେ ଡେଉଁ ପରି ଉପର ଉପରି ଶୁଣାଯାଉଥାଏ । ଏହାପରେ ଶୁଭଲ ହାତବୋମାର ଭେରି ଆବାଜ ଏବଂ ସ୍ୱୟଂସିଦ୍ଧ ରାଇଫଲ୍‌ର ଟକ୍ ଟକ୍ ଶବ୍ଦ ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ବରଫ ବୃଷ୍ଟି ବନ୍ଦ ହେଲେରୁ ସେମାନେ ହାରିବା କଥା । ହାରି ଗଲେଣି ମଧ୍ୟ । ଆମେ ଯଦି ସେଠାକୁ ଯାଉ ଆମେ ମଧ୍ୟ ହାରିବୁ । ଆମର ଯେତିକି ସୈନ୍ୟଦଳ ଅଛି ତାକୁ ଦୁଇ ଭାଗ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ।’

ପ୍ରିମିଟିଭେର ଗାଲ ଓଠ ବେକରେ କେରା କେରା ଅଧା ପାଟଲ ଦାଢ଼ି ମାଡ଼ିଥାଏ । ମୁହଁର ବାକୀ ଅଂଶ ଚେପଟା ଏବଂ ନାକଟା ଖଣ୍ଡିଆ । ଆଖି ଦୁଇଟା ହୋଟରଗତ ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ତାହାର ଦାଢ଼ି ମୁହଁ କୋଣରେ ଓ ବେକ ଉପରେ ଥରୁଅଛି । ସେ କହିଲ ‘ଶୁଣ, ଏହା ଧ୍ୟାନ କାଣ୍ଡର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ଯଦି ସେହି ଖୋଲ ଘେରି ପକାଇଥାଏ ତେବେ ସମସ୍ତେ ଧ୍ୟାନ ପାଇବେ । ହୁଏତ କେହି କେହି ପଲାଇ ଯାଇଥାଏ ।’

ପ୍ରିମିଟିଭେ କହିଲ “ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଯଦି ଯାଉଁ ତେବେ ପଛପଟୁ ଚଢ଼ାଉ କରିପାରୁଁ । ଆମ ଭିତରୁ ୪ ଜଣ ଘୋଡ଼ା ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।”

“ତା’ପରେ କଅଣ ହେବ ? ତୁମେ ପଛପଟୁ ଆକ୍ରମଣ କରି କଅଣ କରିବ ?

“ଆମେ ସୋର୍ଡ଼ୋର ଲେକଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ପାରିବା ।”

“ଖାଲି ମରବ । ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଚାହିଁ । ଦିନ ବହୁତ ବାକୀଅଛି ।”

ଆକାଶ ମେଘ ଶୂନ୍ୟ ଓ ନିର୍ମଳଥିଲା । ବିହତ ଟାଣ ଖରା ତାଙ୍କ ପିଠିରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ମୁକ୍ତ ଅଧିକାର । ଦକ୍ଷିଣ ଗଡ଼ାଣିରେ ଗୁଡ଼ିଏ ଶୁଷ୍କ ଜାଗା ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ଦେବଦାରୁ ଗଛରୁ ସବୁ ବରଫ ଝଡ଼ିଯାଇଥାଏ । ବଡ଼ ବଡ଼ ଡେମା ଓଦା ପଥରମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖରାରେ ତାତ ଉଠିଥାଏ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ଆମକୁ ଏହା ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ । ଯୁଦ୍ଧରେ ଏସବୁ ଘଟିଥାଏ ।’

“ତେବେ କଅଣ ସତକୁ ସତ ଆମେ କିଛି କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ ? ମୋ ସଙ୍ଗରେ ଆଉ ଜଣେ ଲୋକ ଦେଇ ଛୋଟ ମେସିନଗନ୍‌ଟା ପଠାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ?’ ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଜାଣିଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଅଛୁ । ତେଣୁ କହିଲେ “ତାହା କିଛି କାମରେ ଆସିବ ନାହିଁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଗଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ ।” ସେ କଅଣ ଗୋଟାଏ ଦେଖିଲେ ବୋଲି ଭାବିଲେ । ସେ ଜିନିଷଟା ସେ ଅନେକ୍ଷଣ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏହାଥିଲା ଗୋଟିଏ ପବନରେ ବିଷିପ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିବା ଛଆଣ । ଛଆଣଟା ବଣ ଭିତରୁ ଉପରକୁ ଉଡ଼ି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ବନ୍ଧୁକୁ ଆବାଜ ଦୁଇଗୁଣ ବଢ଼ିଗଲା ଏବଂ ହାତବୋମାର ଘନଘନ ନିଦ୍ରା ଶବ୍ଦ ଆକାଶ ଫଟାଇ ଦେଲା । ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ ଅତି ବ୍ୟାକୁଳରେ ଭଗବାନଙ୍କ କୃପାଭିକ୍ଷା କରି କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ଏବଂ ଶହ୍ଯୁପକ୍ଷଙ୍କ ୧୪୦୦ରୁଫୁଲ୍ ଗାଳି, ଅଭିଶାପ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତାକୁ ସାନ୍ତ୍ବନା ଦେଇ ବୁଝାଇଲେ ଯେ ଶୀଘ୍ର ତାକୁ ନିଜେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏଣୁ ଅଧୀର ହେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ପଥର ଡେମା ଉପରେ ବଡ଼ କଣ୍ଠରେ ସିଲର୍ ଚଢ଼ି ଚଢ଼ି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆସିବାର ଦେଖାଗଲା । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ମଧ୍ୟ ତୁଆକୁ ତୁଆ ଚୁଲି ଆବାଜ ଶୁଣିଲକ୍ଷଣ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକୁଥାଏ ଏବଂ ଶହ୍ଯୁପକ୍ଷକୁ ଅଭିଶାପ ଦେଉଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ସିଲର୍‌କୁ ଯାହାଘ୍ୟ କରିବେ ବୋଲି ତଳକୁ ଖସି ଆସିଲେ । ସେ ସିଲର୍‌ର ଦୁଇହାତ ଧରି ଶେଷ ପଥର ଉପରୁ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଟେକି ନେଇ ପଶୁରିଲେ “କଥା କଅଣ ?” ସିଲର୍ ବେକରେ ଝୁଲୁଥିବା ଦୁର୍ବୀକ୍ଷଣ ବାହାର କରି ତାଙ୍କୁ ଦେଇ କହିଲା “ତୁମ ଯନ୍ତ୍ର ନିଅ । ସେମାନେ ସୋର୍ଡ଼ୋକୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ବିଚର ସୋର୍ଡ଼ୋ ।” ଯାହାଡ଼ି ଚଢ଼ିବାଯୋଗୁ ସିଲର୍ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନଶ୍ୱାସ ମାରୁଥାଏ । ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌ଙ୍କ ହାତ ଶକ୍ତ ଭାବରେ ଧରି ଗୁରୁଆଡ଼କୁ ନିଶ୍ଚକ୍ଷଣ କଲା । ତା ପରେ ଯୁଦ୍ଧର ଫଳାଫଳ ପଶୁରିଲା । ଫଳ ଅତି ଝରପ ବୋଲି ଶୁଣିପାରି ସେ ପୁଣି ସୋର୍ଡ଼ୋ ପାଇଁ ଗଣ୍ଡର ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲା ଯେ ପୁରୁ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଦଳ ଏଠାକୁ ଆସିବା କଥା ସେ ରଫେଲ୍‌ଠାରୁ ଶୁଣିଅଛୁ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ଗୋଟିଏ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଦଳର ସାମାନ୍ୟ ଅଂଶ ଏବଂ ଜଣେ ଟହଲଦାର ଆସିଥିଲେ । ସେମାନେ ଏଠାରେ ମେସିନଗନ୍ ଲୁଗୁଇ ରଖିଥିବା ସ୍ଥାନ ମର୍ଦ୍ଦନ୍ତ୍ର ଆସିଥିଲେ । ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ ବାହାରକୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଥିଲା ସେଯାଏ ସେମାନେ ଆସିଥିଲେ, ଏପରିକି ତୋପ ନଳୀ ତାଙ୍କ ଘୋଡ଼ା ଛୁତିରେ ଲାଗିଲଭଳି ଥିଲା । ଯାହାହେଉ ଅତି ଅଲ୍ପକେ ସବୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲା

ଏବଂ ସେମାନେ ଫେରିଗଲେ । ସେ ପିଲର୍କୁ ବନ୍ଦାବନ୍ଦ କରି ସାରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ପଚାରିବାରୁ ସେ ସବୁ ଠିକ୍ କରାଯାଇଛି ଜବାବ ଦେଇ ପାବଲେର ଖବର ପଚାରିଲା । ସେ କହିଲେ “ପାବଲେ ଅଣ୍ଟାରେ ଖୁବ୍ ମିନଟ୍ ଆଗରୁ ଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ତାହାର ଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁସର ଯାଇଅଛନ୍ତି ।”

ପିଲର୍କ ତାଙ୍କ ହାତ ଧରି ରହିଥିଲା । ହାତ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଇ ଟିକିଏ ହସି ଉଠିବ ଦେଲା “ପାବଲେର ପତା ଏମାନେ ପାଇବେ ନାହିଁ । ମୋର ଦୁଃଖ ସୋର୍ଡ଼ୋପାଇଁ । ଆମେ କିଛି କରିପାରିବା କି ?” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ନିରୁପାୟ ବୋଲି କହିବାରୁ ପିଲର୍କ କହିଲା “ସୋର୍ଡ଼ା ମୋର ପ୍ରିୟବ୍ୟକ୍ତି । ଆମେ ସେ ନିରୁପାୟ ଏଥିରେ ତୁମେ ନିୟମେହ ତ ?”

“ହଁ ମୁଁ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଅଣ୍ଟାରେ ସୈନ୍ୟ ଦେଖିଲି ।”

“ଏଠାକୁ ଯେତେଜଣ ଆସିଥିଲେ ତତୋଧିକ ?”

“ହଁ ଆଉ ଏକ ପଲଟନ୍ ସେଆଡ଼େ ଗଲେ ।”

ପୁଣି ବନ୍ଦୁକର ଘନଘନ ଆବାଜ ଶୁଣି ସେମାନେ କାନ ଡେରିଲେ ଏବଂ ସୋର୍ଡ଼ୋପାଇଁ ଅତି ମର୍ମବେଦନା ଅନୁଭବ କଲେ । ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ସୋର୍ଡ଼ୋ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିବା କଥା ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିବାରୁ ପିଲର୍କ କହିଲା “ତୁ କଅଣ ପାଗଲ ହେଲୁ କି ? ଆମର ଏଠାର ସ୍ଥାନିକମାନେ କି ଦରର ହେଲେ କି ?” ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କଥା ଉଠାଇବାରୁ ପିଲର୍କ କହିଲା “ଆମର ଏଠାରେ ମରିବାର କେଉଁ ଉପଲକ୍ଷ ଅଥବା ଅଛି ସେ ତୁ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଖୋଜି ବାହାରିବୁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପିଲର୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ । ତାହାର ଚେହେରା, ତାହାର ଚକ୍ଷୁ, ମୁଖ ଏବଂ ହାସ୍ୟଧରଣକୁ ସେ ମୁଗ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପିଲର୍କ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା “ଦେଖୁଛି ବାଲ ପାଗଲେ ମଧ୍ୟ ତୋ ପିଲକୁ ଯାଇନାହିଁ । ତୋତେ ମଣିଷ ପରି ଦମ୍ଭଧର କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ରାଗରେ ଫୁଲି କହିଲା “ମଣିଷର ଟିକିଏ ସମବେଦନା ଓ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତି ନିମିତ୍ତ ତାକୁ ବନ୍ଦୁପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।”

ପିଲର୍କ କହିଲା “ମଣିଷ ନିଜର ହୃଦୟକୁ ସଞ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ । ତୁ ତ ଆମ ସହିତ ଶୀଘ୍ର ମରିବୁ । ତେବେ ଅତିଶୀଘ୍ର ଲୋକ ଗହଣରେ ମୃତ୍ୟୁ ଲେଖିବୁ

କାହିଁକି ? ତୋ କଳ୍ପନାଶକ୍ତି ଏଠି ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ । ଏକା ଗିର୍ପି ଜଣକ ଆମ ସଭିଙ୍କ ପାଇଁ କଳ୍ପନା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ । ସେ ତ ଶଶେ ଉପନ୍ୟାସ ମୋତେ କହୁଗଲା ।”

ପ୍ରିମିଟିଭେ କହିଲା “ତୁମେ ଆଖିରେ ଯଦି ଦେଖିଥାନ୍ତି, ତେବେ ଉପନ୍ୟାସ ବୋଲି କହନ୍ତି ନାହିଁ । ସମୟଟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁଗାନ୍ତୀର୍ଯ୍ୟ ପୁଣିଥିଲା ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଜଣ କେତେ ଘୋଡ଼ସବାର ଆସିଥିଲେ ଓ ଗୁଲିଗଲେ । ଏତକରେ ତୁମେ ସବୁ ବାରତ୍ତର ଆସ୍ଥାଳନ କରୁଅଛ । ଏଇଥିପାଇଁ ତ ଆମର ଏଠାରେ ଏତେ ବେଶୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦଶା ।”

ପ୍ରିମିଟିଭେ ଅବଜ୍ଞାରେ ଜବାବ ଦେଲା “ସୋର୍ଡ଼ୋର ଅବସ୍ଥା ସାଧାରଣ ନୁହେଁ କି ? ପବନରେ ଯେତେଥର ଗୁଲି ଫଏର୍ ଆବାଜ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ପ୍ରିମିଟିଭେ ସେତେଥର ବେଦନାରେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ତାହାର ଏକାନ୍ତ ଇଚ୍ଛାଥିଲା ହୁଏତ ସେ ନିଜେ ସୋର୍ଡ଼ୋକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ଧାଇଁଯିବ, ନୁହେଁ ତ ପିଲାର୍ ନିଜେ ଯିବ ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଯାହା ଘଟିବାର ଘଟିଲା । ଜଣକର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଦନ୍ତ ହୁଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।”

ପ୍ରିମିଟିଭେ କହିଲା “ତୋ କଥା ତୋତେ ଶୋଭାପାଏ । ଗୁଡ଼ା ମାଲକିନିଆ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ନିବୋଧତା ଓ ପାଶବିକତା ଅସହ୍ୟ ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ସେହି କ୍ଲବମାନଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ ଓ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ । ଆଉ ଯଦି କିଛି ଦେଖିବାର ନାହିଁ ତ ମୁଁ ଯାଉଛି ।”

ଠିକ୍ ଏତକବେଳେ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଯିବାର ଶବ୍ଦ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଶୁଣି ପରିଲେ । ସେ ଆକାଶକୁ ଗୁଡ଼ି ଦେଖିଲେ ଯେ ସକାଳର ସେହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ବିମାନ ଶକ୍ତିକ ବହୁଭଙ୍ଗିରେ ଯାଉଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଇନିଆଡୁଫେର ଘାଟିଆଡ଼େ ଯାଉଅଛି ।

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଏଟା ବଡ଼ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତା ସଙ୍କେତ । ସେଠାରେ କଅଣ ଘଟୁଅଛି କିପରି କଅଣ ଦେଖିପାରିବ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ଅଛି ନ ହେଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖିପାରିବ ।”

ରୂପାପର ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣରେ ଚକ୍ଚକ୍ କରି ଉଡ଼ାଜାହାଜଟି ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚରେ ଉଡ଼ି ଯାଉଥିବା ସେମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ଏହା ବାମପଟରୁ ଆସୁଥିଲା ଏବଂ ଡହର ଗୁଲନଚନ୍ଦ୍ର ଦୁଇଟି ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟ ଗୋଲାକାର ଆଲୋକ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମାଟିରେ ଲେପଟି ଯିବାକୁ କହିଲେ । ଏହା ପରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଡହର ଗୁମ୍‌ଗୁମ୍ ଶବ୍ଦ ଅତି ପ୍ରଖର ହୋଇ ଉଠିଲା । ପରେ ଏ ଖଣ୍ଡି ଉପତ୍ୟକାର ଅଗ୍ରଭାଗଆଡ଼େ ଗୁଲିଗଲା । କ୍ରମେ ଏହା ନିଜ ଗତିପଥରେ ଦୂରକୁ ଯାଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ଏବଂ କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ପୁଣି ୨ଥର ମଣ୍ଡଳାକାରରେ ଗୁଲି ଲେଉଟି ଆସି ସେଗୋଲିଆଆଡ଼େ ଗୁଲିଗଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ପିଲାରୁ ଗୁଣ୍ଡି ଦେଖନ୍ତି ଯେ ତା' କପାଳ ଘର୍ମସିକ୍ତ ଏବଂ ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଥିଲା । ତଳ ଓଠକୁ ଦାନ୍ତରେ କାମୋଡ଼ି ରହିଥିଲା ପିଲାର କହିଲା “ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ନା କିଛି ଅଛି । ମୋ ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ।” ତା କଥା ଶୁଣି ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ବିଦ୍ରୁପ କରି ପଚାରିଲା ‘ମୋ ଭୟ ତୋତେ ଗ୍ରାସିଲା କି ?’

ପିଲାର୍ ତା କାନ୍ଧରେ ହାତ ଥୋଇ କହିଲା “ନାହିଁ, ଭୟ ବୋଲି ଜିନିଷ ତୋର ନାହିଁ । ଏକଥା ମୁଁ ଜାଣେ । ତୋ ସହିତ ନିଷ୍ଠୁରତ୍ଵବରେ ବିଦ୍ରୁପ କରିଥିବାରୁ ମୁଁ ଦୁଃଖିତ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକା କଡ଼େଇରେ ଆଉଟା ହେଉଥିବୁ ।” ଏହାପରେ ପିଲାର୍ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍‌କୁ କହିଲା “ମୁଁ ଯାଉଛି ମଦ ଓ ଖାଦ୍ୟ ପଠାଇ ଦେବି । ଆଉ କିଛି ଲେଡ଼ାଥିଲେ କହ ।”

“ଏକକ୍ଷଣି କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ । ଅନ୍ୟମାନେ କାହାନ୍ତି ?”

ପିଲାର୍ ଶୀଘ୍ର ହସି କହିଲା “ତୁମର ହାତରପାଞ୍ଚ ସୈନ୍ୟ ଆଉ ଘୋଡ଼ାତଳେ ଠିକ୍ ରହିଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଲୁଚକରି ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସବୁପ୍ରକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ତୁମ ଜିନିଷପତ୍ର ମେରୁଆ ରଖିଥିଲା ।”

“ଯଦି ଦୈବକ୍ରମେ ଏଠି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆକ୍ରମଣ ଘଟେ ତେବେ ମେରୁଆକୁ ଗୁହା ଭିତରେ ରଖିବି ।”

ପିଲାର୍ ଜବାବ ଦେଲା “ଆଜ୍ଞା ମଣିଷ । ତୁମ ଗିପ୍‌ସି ଜଣକ ଉପହୃତ । ମୁଁ ତାକୁ ଛଡ଼ି ଗୋଟାଇବାକୁ ପଠାଇଥିଲା । ଠେକୁଆ ମାଂସ ସଙ୍ଗେ ଛଡ଼ି ରାନ୍ଧି ଖାଇବା ବଡ଼ ଉପାଦେୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁତ ଛଡ଼ି ଫୁଟିଥିଲା । ମୁଁ ଭାବିଲି ଠେକୁଆ ସହୁତ ଛଡ଼ି ଖାଇବା । କିନ୍ତୁ ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ପରେ ଖାଇଲେ ଡହର ସ୍ଵାଦୁ ବଢ଼ି ଉଠନ୍ତା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ଆଜି ଖାଇବା ମୋ ମତରେ ଭଲ ।” ପିଲରୁ ନଜର ବିଶାଳ ବାହୁକୁ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ଥୋଇଲେ । କାନ୍ଧ ଉପର ଦେଇ ସାନ ମେସିନ୍‌ଗନ୍ ପଟି ଯାଇଥାଏ । ଏହାପରେ ସେ ତାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ବାଲରେ ଅଙ୍କୁଳି ସଞ୍ଚାଳନ କରି କହିଲେ “ରକ୍ଷା ସରଗଲେ ମୁଁ ମେରଥା ହାତରେ ଖାଦ୍ୟ ପଠାଇ ଦେବି ।”

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୂରରୁ ଆଉ ଘନଘନ ବନ୍ଧୁକ ଆକାଶ ଆସୁ ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଉଁଆ ଥରେ ଅଧେ ଶୁଭୁଥାଏ । ପିଲରୁ ପରୁରଲେ “ଆକ୍‌ମଣ ଶେଷ ହୋଇଗଲା କି ?” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ନାହିଁ । ଆମେ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ପାଇଥିଲୁ ସେଥିରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ସେମାନେ ଆକ୍‌ମଣ କରି ମରାସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଧହୁଏ ଆକ୍‌ମଣକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଘେରି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଲୁଚି ରହି ଉଡ଼ାଜାହାଜକୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି ।”

ପିଲରୁ ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌କୁ କହିଲେ “ଏଥର ବୁଝିଲୁ ତ ? ତୋତେ ଅପମାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୁଁ କିଛି କହି ନଥିଲି ।”

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ଏହା ଅପେକ୍ଷା ବହୁଃସ୍ବରୂପ ବ୍ୟବହାର ତୋଠାରୁ ପାଇ ମୁଁ ହଜମ୍ କରିଅଛି । ତୋ ଉଣ୍ଡଟା ହିଁ ସେମିତି ଝରପ କିନ୍ତୁ ମୁହଁ ସମ୍ଭାଳି କଥା କହିବୁ । ମନେ ରଖିବୁ ଯେ ସୋର୍ଡ଼ୋ ମୋର ଅତି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ।”

ପିଲରୁ କହିଲେ “ଖାଲି ତୋର ? ମୋର ନୁହେଁ ? ମାଙ୍କଡ଼ମୁହଁ, ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ଲୋକ ମନ କଥା କହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଆମର ବିପଦ କିଛି ଉଣା ନୁହେଁ । ଏହା ସାଙ୍ଗକୁ ସୋର୍ଡ଼ୋର ବିପଦ ମିଶାଇଲେ ହେବ ବୋଝ ଉପରେ ଲାଳିତାବିତ୍ତା ।” ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ରାଗରେ ନାରବ ହୋଇଗଲା ।

ପିଲରୁ କହିଲେ “ତୋ ପକ୍ଷରେ ବ୍ୟାୟାମ ଦରକାର । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଯାଉଅଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତାକୁ ପରୁରଲେ “ସେ ସବୁ କାଗଜପତ୍ରର ପ୍ରମାଣ ପାଇଲ ତ ?”

ପିଲରୁ କହିଲେ “ଦେଖ ତ କେଡ଼େ ଓଲି ମୁଁ । ସେକଥା ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି । ମୁଁ ତାହା ମେରଥା ହାତରେ ପଠାଇ ଦେଉଅଛି ।”

ଶିଷ୍ୟବଂଶ ପରଲ୍ଲବ

ଉଡ଼ାଜାହାଜ ପୁଣି ଆସିବାବେଳେ ଦିନ ଖଟା ବାଜି ଯାଇଥିଲା । ୧୨ଟା ବେଳେ ବରଫ ତରଳିଯାଇ ପଥର ସବୁ ଖରାରେ ଭାଙ୍ଗି ଉଠିଥାଏ । ଆକାଶ ମେଘ ଶୂନ୍ୟ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କାମିନ୍ ଫିଟାଇ ପିଠି ସୂର୍ଯ୍ୟଆଡ଼େ କରି ପଥର ଉପରେ ବସିଥାନ୍ତି ଏବଂ ନିହତ ଅଶ୍ୱାରୋହ ପକେଟରୁ ମିଳିଥିବା ଚିଠିପତ୍ର ପଢ଼ୁଥାନ୍ତି । ଥରକୁ ଥର ସେ ପଢ଼ା ବନ୍ଦକରି ବଣର ଗଡ଼ାଣିଆ ଅଂଶକୁ ଏବଂ ମାଲଭୁମିକୁ ଅନାନ୍ତରାନ୍ତ ଏବଂ ପୁଣି ଚିଠି ପଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଆଉ କେହି ଅଶ୍ୱାରୋହ ଆସି ନଥିଲେ । ମଝିରେ ମଝିରେ ସୋଡ଼ୋର ଆଡ଼ିଆଡ଼ୁ ବନ୍ଧୁକ ଆବାଜ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା ମାତ୍ର ତାହା କିଏ ଭୁଲି ଶୁଣି ଶୁଣି ଶୁଣି ।

କାଗଜପତ୍ର ପଡ଼ି ସେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ଯୁବକଟି ନାଭାର ଟାଙ୍ଗିଲା ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିବାସୀ, ନୟାଗ ୧୯ବର୍ଷ, ଅବିବାହିତ ଏବଂ ଜଣେ କମାରର ପୁଅ । ସେ ଏହି ଅଶ୍ୱାରୋହ ପଲଟନ୍‌ଭୁକ୍ତ । ଏ କଥାରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ କାରଣ ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଏହି ପଲଟନ୍‌ଟା ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଲୋକାଟା କାଲିଫର ସମର୍ପକ ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଇରନ୍ ଯୁଦ୍ଧରେ ଆହତ ହୋଇଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ଯେ ଝୁରୁ ସମ୍ଭବ ସେ ଏହି ଯୁବକକୁ ପାସପୋକାରେ ଫେରିଆ ଶଶୁ ଲଢ଼େଇ ମଞ୍ଚରେ ଶଶୁଦଳ ଆଗେ ଆଗେ ଯିବାର ଦେଖିଥିଲେ । ଯାହାର ଲଢ଼େଇରେ ମରିବା କଥା ସେ ଅନ୍ୟତ୍ର ମରି ନପାରେ । ଏହାପରେ ସେ ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପ୍ରଥମ କେତେଖଣ୍ଡ ଚିଠି ଅତି ସାବଧାନରେ ଲିଖିତ, ଅତି ମାମୁଲି ଭାବରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଘଟଣାର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେ ସବୁ ତା ଭଉଣୀ ଲେଖିଥିଲା । ସେଥିରେ ଟାଙ୍ଗଲାର ଭଲମନ୍ଦ ଖବର ମା'ବାପଙ୍କର ଖବର ଏବଂ ନିଜର ପିଠିବାତ ଖବରଥିଲା । ତାହାର ସାଫଲ୍ୟ କାମନା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସାମ୍ୟବାଦୀ ନିଧନ ବ୍ରତରେ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ କରାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଟାଙ୍ଗଲାର ହତାହତ ଯୁବକମାନଙ୍କର ନାମ ଡାଲିକା ଥିଲା । ୧୦ ଜଣ ମରୁଥିବା କଥା ପ୍ରକାଶ କରାଇଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଭାବିଲେ ଟାଙ୍ଗଲା ପରି କ୍ଷୁଦ୍ର ସହର ପକ୍ଷରେ ୧୦ ଜଣ ମରୁବା ବହୁତ ବଡ଼ କଥା । ଚିଠି ଗୁଡ଼ିକରେ ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନେକ କଥା, ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା, ସାଧୁସନ୍ଥ ଏବଂ ମେରୁ ମାତାଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ନିଜ ଭାଇ ଉପରେ ସର୍ବଦା ରହିବାର କାମନା କରାଇଥିଲା । ଭଉଣୀ ଚେତାଇ ଦେଇଥିଲା ଯେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କର ଯେଉଁ କବଚ ତା ପାଖରେ ଅଛି ସେ ସବୁବେଳେ ତାକୁ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରୁଅଛି । ସେହି କବଚ ଗୁଲିମାଡ଼ରୁ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବ । ଏ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକର ଧାରରେ ରକ୍ତ ଦାଗ ଲାଗିଥିଲା । ସେ ଏହାକୁ ଯନ୍ତ୍ରର ସହିତ ଭାଞ୍ଜି କରି ଅନ୍ୟ ସାମରିକ କାଗଜ ସହିତ ରଖିଲେ । ଏହା ପରେ ଯେଉଁ ଚିଠି ଫିଟାଇଲେ ସେ ଖଣ୍ଡି ହେଉଛି ଯୁବକର ବାଗ୍‌ବନ୍ଧୁ ପତ୍ନୀର ଚିଠି । ସେ ତା'ପାଇଁ ଗଣ୍ଡର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ପ୍ରକାଶ କରି ଏକପ୍ରକାର ଶ୍ରେୟା ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ଏହାପରେ ଅନ୍ୟ ଚିଠିମାନ ନପଢ଼ି ଜର୍ଜନ୍ ସବୁଜନ ନିଜ ପାଇକାମା ପକେଟରେ ପୁରାଇଲେ । ସେ ଭାବିଲେ ସେ ଦିନମାନ ପାଇଁ ସେ ଉଚିତମତେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରି ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ସେ କଅଣ ପଢ଼ୁଥିଲେ ବୋଲି ପରୀକ୍ଷାକାରୀ କହିଲେ ‘ସେ ଯେଉଁ ଅଣ୍ଟାରେ ଥିବା ଆମେ ସକାଳେ ମାରି ପକାଇଥିଲୁ, ତାହାର କାଗଜପତ୍ର । ତୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁ ?’

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା ‘ନା, ମୁଁ ପଢ଼ି ଜାଣେନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ରକର୍ମକ ବସ୍ତୁ ଥିଲା କି ?’

‘ନା, ସବୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚିଠି ।’

‘ମୋ ଯେଉଁଠାର ଲୋକ, ସେଠାର ଅବସ୍ଥା କିପରି ଚିଠି ପଢ଼ି କିଛି ବୁଝିଲ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ସେଠା ଅବସ୍ଥା ଭଲ ବୋଲି ମନେହୁଏ । ସେ ସହରରେ ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତି ହତାହତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱୟଂଫିୟ ରାଇଫଲ୍‌କୁ ଲୁଗୁଇବା ଡାଳପତ୍ର ଖସି ଯାଇଥିବାରୁ ତାକୁ ସଜାଡ଼ି ସେ ଦୂରକୁ ଚାଲିଲେ ।’

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ପରୁଗଲା । ‘ତା ଘର କେଉଁ ସହରରେ ?’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାକୁ ଟାଙ୍ଗିଲା ବୋଲି କହି ଭାବିଲେ ଏତେ କଥା ଜାଣି ତାହାର କି ଲାଭ ହେବ । ହଉ ଜାଣୁ ପଛକେ କିନ୍ତୁ ଅଉ ଏକଥା ଚର୍ଚ୍ଚା ନ କରି ବନ୍ଦ କରିବା ଭଲ କିନ୍ତୁ କଥା ତ ସେତିକିରେ ସରୁନାହିଁ । ତୁମେ କେତେଜଣ ମାଇଲ ? ତମର ମାରିବାର କି ଅଧିକାର ଅଛି ? ସମସ୍ତେ କଅଣ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ଥିଲେ ? ସେ ଯିଏ ହେଉନୁ ସମସ୍ତେ ତ ଆମର ଶତ୍ରୁ ପୁରୀୟ ଲୋକ । ସମସ୍ତ ଜେନ ଦେଶରେ ନାଭାରି ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ଭଲ । କାହାକୁ ମାରିବା ଅନ୍ୟାୟ ତଥାପି ମାରିବାକୁ ପଡୁଛି । ତମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଆଦର୍ଶ ପୁରୁଷର ସତ୍ତ୍ୱ । ଏମିତିକା ନାନାପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନଙ୍କ ମନରେ ଉଠିଲା ।

ସେ ନିଜକୁ ସାନ୍ଥୁ ନା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନରଖି ମନେ ମନେ ଭାବିନେଲେ ଲୋକେ ନିଜକୁ ନିଜେ ନିଜ ଇଚ୍ଛାମତେ ଶାସନ କରିବେ ଏହା ହେଲା ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା । ହତ୍ୟା କରିବା ନାପସନ୍ଦ କଲେ ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟନତା ପାଇଁ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ହେବ । ଗଣତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଶାସନ ମନ୍ଦ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ ବିଶ୍ୱାସ କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ଲୋଡ଼ା ।

ଏମିତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ବହୁ ହତ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ତହିଁର ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଟେନ୍ ଧ୍ୟାନ କରିବା ଫଳରେ ଅନେକ ମରିଛନ୍ତି । ତେବେ ୨୦ ଜଣ ତ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ମାରିଛନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ୨ ଜଣ ୧୭ । ପଣି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ଥିଲେ । ଉପେରଠାରେ ବନ୍ଦୀକରି ସେ ତାଙ୍କୁ ମାରିଥିଲେ । ଏ କାମଟା ସେ ମୋଟେ ପସନ୍ଦ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ଆଉ ମାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ଥିରକରିଥିଲେ । ମାରିବାଟା ମଧ୍ୟ ସେ ଯଥାଶକ୍ତି ଏଡ଼ି ଚାଲୁଥିଲେ ଏବଂ ନିରସ୍ତ କାହାକୁ ମାରୁ ନଥିଲେ । ସେ ପୁଣି ଭାବିଲେ ମଣିଷ ମାରିବା ଅତି ମନ୍ଦ କାମ । ସେ ଯେଉଁ ଚୁରୁଦାସିନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରହଣ କରି ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍‌ରଖି ନ୍ୟାୟ ପଥରେ ଚଳିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍ ନଥିଲେ କିମ୍ବା ବିବେକ ଅନାବଳ ନଥିଲେ ସେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ କିପରି ? ହତ୍ୟା କରିବା ପାପ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାର୍ହ । କୌଣସି ଲୋକର ଅନ୍ୟ ଜଣକର ଜୀବନ ନେବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ବୃହତ୍‌ର ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଜଣକ ହତ୍ୟା କରାଯାଇପାରେ ।

କିନ୍ତୁ କେତେ ଲୋକ ମାଇଲେ ତହିଁର ସଂଖ୍ୟା ମନେ ନରଖି ଭୁଲିଯିବା ଉଚିତ । ଏସବୁ ସେଭଳି ଗୌରବାବହ ଜୟଘଟଣା ନୁହେଁ । ପୁଣି ଭାବିଲେ ନିଜ ଭଲ

କାମକୁ ଭୁଲି ହେବ କି ? ବାସ୍ତବ ଘଟଣାକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବା କିମ୍ବା ଆଖି ବୁଜିଦେବା କିମ୍ବା ଭୁଲିଯିବା ଅବା ଲଘୁଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବା ଅନ୍ୟାୟ ।

ସେ ନିଜକୁ ବୁଝାଇଲେ ଏପରି ଆତ୍ମ ଆଡ଼ମ୍ବରୀ ହେବା ଭଲ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଆତ୍ମ ପ୍ରଚାରଣା କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ତେବେ କଅଣ ମେରଥାକୁ ଭଲପାଇ ସେ ଅନ୍ୟାୟ କଲେ ? ନା ତାହା କାହିଁକି ହେବ । ପ୍ରେମ ଜିନିଷଟା ଜଡ଼ବାଦୀ ସମାଜର ଅଙ୍ଗୀଭୂତ ନହେଲେ ହେଁ ଦୋଷାବହ ନୁହେଁ । ସେ ତ ପ୍ରକୃତରେ ମାର୍କସ୍ମପନ୍ଥୀ ନୁହନ୍ତି । ସ୍ୱାଧୀନତା, ସାମ୍ୟ ଓ ସହୃଦୟତା ହେଉଛି ତାଙ୍କର ନୀତି । ଜୀବନ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ସୁଖାନୁଷ୍ଠାନରେ ସେ ବିଶ୍ୱାସୀ । ଅଥଥା ଏସବୁ ବିଷୟରେ ତର୍କ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । କେତେକ ଲୋକ ସେ ମାର୍ଗର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ନୁହନ୍ତି । ସେ ପରାଜ ପୁଷ୍ଟ ନୁହନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବା ପାଇଁ ସେ ଅନ୍ୟ ଅନେକ କାମ ପଛକୁ ପକାଇ ଅଛନ୍ତି । ଯଦି ଯୁଦ୍ଧରେ ହାରିବେ ତେବେ ସବୁ ଶେଷ ହୋଇଯିବ । ପଛକୁ ଯେଉଁ ସବୁ ବିଷୟରେ ଆସ୍ଥା ନାହିଁ ତାହା ବର୍ଜନ କରାଯାଇପାରେ । ଆସ୍ଥାଥିବା ଓ ଆସ୍ଥା ନଥିବା ବହୁତ ବିଷୟ ଅଛି ।

ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା । ପ୍ରେମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମନ ଭୁଲଣିଆ ବ୍ୟବହାର ନକରିବା ଉଚିତ । ଅନେକ ଲୋକ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ି ସୁଖୀ ହୋଇ ନଥାନ୍ତି । ସେ ତ ନିଜେ ପୁରୁଷ କାହାକୁ ପ୍ରେମ କରୁ ନଥିଲେ । ମେରଥା ସହିତ ପ୍ରେମ ଦିନକପାଇଁ କି ଦୁଇଦିନ ପାଇଁ କିମ୍ବା ସାରାଜୀବନ ପାଇଁ ଏହାହିଁ ହେଉଛି ମଣିଷ ଜୀବନରେ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତର ଘଟଣା । ଯିଏ ପ୍ରେମ କେତେ ନକରିଛି ସେ କହିବ ପ୍ରେମ ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେ ଜାଣନ୍ତି ପ୍ରେମ ବାସ୍ତବ ଏବଂ ପ୍ରେମ କରୁକରୁ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସୌଖିନ୍ୟ ବୋଲି ଧରିବାକୁ ହେବ ।

ମୃତ୍ୟୁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଭଲନୁହେଁ । ସେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ସନ୍ତାପବାଦୀମାନେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗରେ ପଡ଼ିଲେ ସେମାନେ କାହିଁରେ ହେଲେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ମରିବାକୁ ଲୋଡ଼ନ୍ତି । ଏପରି ମତିଗତ ବଡ଼ ଦୁରୁଣାକାଳୀୟ । ତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ତ ଖରାପ ହୋଇନାହିଁ । ଦିନ ୩ଟା ବାଜିଗଲାଣି । ଶୀଘ୍ର କିଛି ଖାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମିଳିଯିବ । ସୋର୍ଡ଼ୋ ଆଡ଼ଡ଼ାରେ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଗୁଲି ଗୁଲିଅଛି । ସେମାନେ ତାକୁ ଦେଖିଯାଇ ଅଧିକ ଲୋକ ଆସିବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ପୁରୁ ସେ କାମ ଶେଷ କରିବା କଥା ।

ସୋର୍ଡ଼ୋର ସେଠାରେ କଅଣ ଘଟୁଛି କେଜାଣି । ଅବସ୍ଥା ଯେ ସୁଖକର ନୁହେଁ ଏହା ଅନୁମାନ କରିହୁଏ । ଦୋଡ଼ା ବିଷୟ ଜୁଟାଇ ଆମେ ସୋର୍ଡ଼ୋକୁ ବଡ଼

ଅଡ଼ୁଆରେ ପକାଇଅଛୁ । ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ପଥଟି ଅଛି ମାତ୍ର ବାହାରିବା ବାଟ ନାହିଁ । ଆମେ ସେଠାକୁ ଯାଇପାରୁ ମାତ୍ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥା ସାଙ୍ଗାତକ ହେବ । ଶହ ପୁରୀ ଘେରଗଲା ପରେ ଆମ୍ଭ ସମର୍ପଣ ନକର ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲୁରଖିବା ଏକ ମାରାତ୍ମକ ବିଳାସ । ଆମକୁ ଘେରଗଲେଣି, ଏହାହିଁ ଶ୍ରୀତତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କୁହାଟ ବୋଲି ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଜଣା ପଡ଼ିଯାଇଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚିନ୍ତାମୟ ବିଷୟ ହେଉଛି ଯେ ସେମାନେ ବଞ୍ଚି ରହିଥିବା ବିଷୟ । ବିଚର ଯୋଡ଼ିଓର ଏତକ ଭାଗ୍ୟ ହୁଏତ ଘଟିଲା ନାହିଁ । ଶହ ପୁରୀ ଘେରୁ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଦିନେ ଏମିତି ହେବ ।

ଏହାପରେ ଉଡ଼ାକାହାଜର ଆବାଜ ଶୁଣିଲେ ଏବଂ ଉଡ଼ାକାହାଜ ଦେଖିଲେ ।

ସପ୍ତବିଂଶ ପରଚ୍ଛଦ

ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼ ଶିଖରୁ ସୋଡ଼ୋ ଯୁକ୍ତ ଚଳାଉଥିଲା । ଏହି ପାହାଡ଼ଟା ସେ ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହାଛଡ଼ା ତାକୁ ଅନ୍ୟ ସୁଯୋଗ ମିଳି ନଥିଲା । ପାହାଡ଼ଟା ବହୁ ଦୂରରୁ ଦେଖି ସେ ଘୋଡ଼ା ଦଉଡ଼ାଇଥିଲା । ପିଠିରେ ସ୍ବୟଂହିୟ ଓଜନଦାର ରାଇଫଲଟା ଝୁଲୁଥାଏ । ହାତବୋମା ବସ୍ତାଟି ଘୋଡ଼ାର ଗୋଟାଏ ପାଖରେ ବାନ୍ଧିଥାଏ । ତାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ଇଗ୍ନାସିଓ ଓ ଯୋଆକ୍ବିନ୍ ମଝିରେ ମଝିରେ ଅଟକିଯାଇ ବନ୍ଧୁକ ଫୁଟାଇ ଥାଆନ୍ତି ।

ବରଫ ତାଙ୍କର ସଫନାଶ ଘଟାଇ ଦେଇଥିଲା । ବରଫ ବଢ଼େବେଳିଯାଏ ମଧ୍ୟ ଜମିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ତା ଘୋଡ଼ା ଘାଏଲ୍ ହେଲା ସେତେବେଳେ ଟଳମଟଳ ହୋଇ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ପାହାଡ଼ ଚୁଡ଼ା ଚଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା ଗୋଡ଼ରେ ବରଫ ସବୁ ବସିଯି ହୋଇ ଛୁଟିକି ପଡ଼ୁଥାଏ । ସୋଡ଼ୋ ଘୋଡ଼ାର ଲଗାମ ଧରି ଟାଣିଟାଣି ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ୁଥାଏ । ପଛରୁ ଧମାଧମ୍ ଗୁଲି ଏଠିସେଠି ବାଜି ବରଫ ଓ ପଥର ଛୁତରେଇ ପକାଉଥାଏ । ଏହାପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଜାଗା ଠିକ୍ କରି ନିଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଗୁଲିମାରି ଶେଷ କରିଦେଲା । ଘୋଡ଼ାଟା ମୁହଁମାଡ଼ି ଦୁଇଖଣ୍ଡ ପଥର ଫାଙ୍କରେ ପଡ଼ିଗଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ସେ ଗୁଲି ଚଳାଇ ପଛରେ ଧାଉଁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ଥାଏ । ତା ପିଠି ବ୍ୟଥା କରି ଉଠିଥାଏ । ଯେତେବେଳେ * ଜଣ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଧାବନକାରୀ ପାହାଡ଼ ଶିଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ସେତେବେଳେ ପିଠିର ବେଦନା ଭୁଲିଯାଇ ସେ ବନ୍ଧୁକ ଠିକ୍ କଲା ।

ପାହାଡ଼ ନାସିରେ ୩ଟା ଏବଂ ଚୂଡ଼ାରେ ଦୁଇଟା ପୋଡ଼ା ମରିଗଲେ । ସେ ୩ଟା ପୋଡ଼ା ଚୋଷା କରିଥିଲା । ସେଥିରୁ ଗୋଟାଏ ଚଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲାବେଳେ ପଲାଇ ଯାଇଥିଲା ।

ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାରେ ପହଞ୍ଚିବା ଲୋକ ୫ ଜଣ ମଧ୍ୟରୁ ୩ ଜଣ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । ସୋର୍ଡ଼ାର ନଜ ଆଖୁ ଖୋପରେ ଏବଂ ବାହୁରେ ଦୁଇଜାଗା ମଧ୍ୟ ଗୁଲି ଚୋଟ ଲାଗିଥିଲା । ତାର କ୍ଷତସ୍ଥାନ ଶକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଥାଏ । ଉଡ଼ାନାହାଜକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ସେ ବସିରହିଲା । ତା ମୁଣ୍ଡ ବଥାଉଥାଏ । ବାହୁର ଜଣମି ସ୍ଥାନଟା ବଡ଼ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଉଥାଏ । ସେ ମନେ ମନେ ଧଟାକଲେ “ଆସ୍‌ପିରନ୍ ଔଷଧ ଖାଇଲା ପରି ମୁଞ୍ଚକୁ ଅତି ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ” କିନ୍ତୁ ଏହା ମୁହଁ ଫିଟାଇ କହୁ ନଥିଲେ । ମୁଣ୍ଡ ଓ ହାତର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ବମନ ବେଗପ୍ରତି ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନକରି ଟିକିଏ ହସି ଦେଲେ । ପଞ୍ଚଶିଖା ନକ୍ଷତ୍ର ପରି ପାଞ୍ଚଆଡ଼କୁ ମୁହଁକରି ଆଣ୍ଟୋଇପଡ଼ି ହାତରେ ମାଟି ଖୋଳି ମୁଣ୍ଡେ ଉଜର କୁଦ ମାଟିଗୋଡ଼ରେ କରିଥିଲେ । ଏହି କୁଦ ପଛପଟେ ଲୁଚି ସେମାନେ ଗୁରୁପଟେ ଏକ ହଡ଼ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଜୋଆକ୍‌ସନ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଲୁହାର ଟୋପିଥିବାରୁ ସେ ତଦ୍‌ଦ୍ୱାରା ମାଟି ଖୋଳିଥିଲା ।

ଏହି ଲୁହାଟୋପି ସେ ରେଲଗାଡ଼ି ଧ୍ୱଂସ କଲାବେଳେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା । ଗୁଲିମାଡ଼ରେ ଗୋଟିଏ କଣା ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଧଟା କରୁଥିଲେ । ସେ କିନ୍ତୁ ପିଟାପିଟି କରି କାଠ ଖିଲ ଦେଇ କଣାଟି ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥିଲା ।

ଗୁଲି ଫଏର ଆରମ୍ଭ ହେଲାକୁ ସେ ଟୋପିଟା ମୁଣ୍ଡରେ ପିନ୍ଧି ନେଇଥିଲା । ଗୁରୁଆଡ଼େ ଗୁଲି ମାଟି ଗୋଡ଼ରେ ଡୋ ଡା ଫୁଟି ସବୁ ଛିନିଛତର କରି ପକାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହାର ପୋଡ଼ାଟି ଗୁଲିମାଡ଼ରେ ମଲାବେଳେ ଟୋପିଟା ତାକୁ ଗୋଟାଏ ବୋର୍ ପରି ଭାରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥିଲା । ସେ ସେହି ଭଙ୍ଗା ଟୋପିରେ ସ୍ଥାନ ବିନ୍ଦମରେ ମାଟି ଖୋଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସୋର୍ଡ଼ୋ ତାକୁ କହିଲା “ଯାହେଉ ଟୋପିଟା ଗୋଟାଏ କାମରେ ଆସିଲା ।”

ଜୋଆକ୍‌ସନ୍ ଶୁଷ୍କ କଣ୍ଠରେ ସାମ୍ୟବାଦୀଙ୍କ ସିଂହନାଦ ଉଠାଇ କହିଲା “ଦୃଢ଼ରୁହ, ପଛକୁ ହଟନାହିଁ, ନିଶ୍ଚୟ ଜିଣିବା ।”

ଗଡ଼ାଖିର ଯେଉଁ ପଥର ଉହାଡ଼ରେ ରହି ଅଣ୍ଟାରେସ୍ଥମାନେ ଗୁଲି ତଳାଉଥିଲେ ସୋର୍ଡ଼ୋ ସେହିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥାଏ । ସୋର୍ଡ଼ୋ ଖୁବ୍ ସ୍ନେହକରେ ଏହି ୧୬ ବର୍ଷୀଆ ଜୋଆକ୍‌ସନ୍‌କୁ । ପଚାରିଲା କଥା କହିଲୁ କି ?

ମାଟି କୁଦ ବନାଉଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ମୁହଁମାଡ଼ି ଶୋଇ ଖଣିଏ ବଡ଼ ପଥର ନିଜ ସାମନାରେ ରଖୁଥିଲା । ଜୋଆକ୍ସନ୍ ପୁଣି ଥରେ ନିଜର କଥା ଆବୃତ୍ତି କଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ମାଟି ଖୋଳା କାମ ସମାନ ଭାବରେ ଚଳାଇଥାଏ । ଲୋକ ଜଣକ ପଚାରିଲା “ତୋ ଶେଷ ପଦଟି କ’ଣ ?” ବାଳକ “ଜିଣିବ” ବୋଲି କହିବାରୁ ଲୋକଟା କହିଲା “ନା, ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୁକ୍ୟ ହେବ ।” ଜୋଆକ୍ସନ୍ କହିଲା “ପାସନାରିଆ କହୁଥିଲେ ସେ ଠିଆ ହୋଇ ମରବା ହେଉଛି ଆଣ୍ଡୋଇପଡ଼ି ବଞ୍ଚିବା ଅପେକ୍ଷା ଭଲ ।” ଆଉ ଜଣେ କହି ଉଠିଲା “ଆମେ ତ ପେଟେଇଅଛୁ, ଆଣ୍ଡୋଇନାହିଁ । ତୁ ପରା ସାମ୍ୟବାଦୀ, ତୋ ପାସନାରିଆର ଜଣେ ତୋ ବୟସର ପୁଅ ରୁଷିଆରେ ଅଛି ଏକଥା ଜାଣୁ ?” ଜୋଆକ୍ସନ୍ ଜବାବ ଦେଲା “ମିଛ କଥା ।” ଅନ୍ୟ ଲୋକଟି କହିଲା “ଏହା ମିଛ । ଡାଇନାମାଇଟ୍ ଫୁଟାଇଲବାଲା ସେ ଅଭୂତ ନାମଧାରୀ ଲୋକଟି ମୋତେ ଏହା କହିଅଛି । ସେ ତ ତୋ ଦଳର ଲୋକ । ମିଛ କାହିଁକି କହିବେ ?”

ଜୋଆକ୍ସନ୍ କହିଲା “ଏହା କ’ଣ ମିଛ । ଯୁଦ୍ଧରୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ନିଜର ପୁଅକୁ ସେ ରୁଷିଆରେ ଲୁଚାଇବା ଭଳି ନୀତି କାମ କରାଯି କରୁବେ ନାହିଁ ।”

ସୋର୍ଡୋ ଦଳର ଆଉ ଜଣେ କହି ଉଠିଲା “ମୁଁ ରୁଷିଆରେ ରହିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରେ । ତୋ ପାସନାରିଆ ମୋତେ ରୁଷିଆ ପଠାଇ ପାରିବେ କି ?”

ଜଣକର ଜଙ୍ଘରେ ବାଣ୍ଟେଜ୍ ବନ୍ଧାଥାଏ । ସେ କହିଲା “ତୁଁ ଯଦି ପାସନାରିଆ କଥାରେ ଏତେ ବିଶ୍ୱାସକରୁ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଢେର ଆମକୁ ଏହି ପାହାଡ଼ରୁ ନେଇଯିବେ ।”

ମାଟିରେ ମୁହଁ ମାଡ଼ିଥିବା ଲୋକଟି କହିଲା “ସେ କାମ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ମାନେ କରିବେ ।”

ଜୋଆକ୍ସନ୍ ତାଙ୍କୁ ଏପରି କହିବାକୁ ବାରଣକଲା । ମାଟିରେ ମୁହଁ ମାଡ଼ିଥିବା ଲୋକଟି କହିଲା “ଦୁଧଖିଆ ପିଲପରି କଥା କହୁଛୁ କାହିଁକି ? ଆମ ଭିତରୁ କେହି ହେଲେ ଆଜି ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ରହିବେ ନାହିଁ ।”

ସେ ଡୋଁ ଭରୁଥାଏ । ଏ ଜାଗାଟା ତ ଗୋଟାଏ ଗୁଳୁମୁନିଆ ମୁଣ୍ଡିଆ କମ୍ବା ଆଗ୍ନେୟଗିରିର ଚୂଡ଼ା । ଅବଶ୍ୟ ଆଗ୍ନେୟଗିରି ସେ କେତେ ଦେଖିନାହିଁ କମ୍ବା ଦେଖିବ ନାହିଁ । ତେବେ ଗୋଟିଏ ଫୁଲିଉଠା ବଥ ପରି । ସୋର୍ଡୋ ନିହତ ଅଶ୍ରୁ ପରିଶୁଷ୍କ

ପିଣ୍ଡଟାକୁ ଭଲ କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗଡ଼ାଣିଆଡୁ ଏକ ପଥର ଉହାଡ଼ରୁ ଧମାଧମ୍ ସ୍ଥାନ ମେସିନ୍‌ଗର୍‌ର ଗୁଲି ବର୍ଷା ହେଲା । ସେ ଘୁସୁରି ଘୁସୁରି ଘୋଡ଼ାର ପଛ ଦୁଇଗୋଡ଼ ପାଖକୁ ଯାଇ ଗୋଡ଼ ସଜବାଟେ ଅନାଇଲା । ସେ ଯେଉଁଠିଥିଲା ତାହାର ଅତୁରରେ ଜଣେ ଶବ ପଡ଼ିଥାଏ । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍‌ମାନେ ପ୍ରଥମ ଦଫା ମେସିନ୍‌ଗର୍‌ ଚଳାଇ ହଠାତ୍ ଆକ୍ରମଣ କରିବାରୁ ଏମାନେ ମୁଲୁ ଲୁହୁଥିଲେ । ସୋର୍ଡ଼ୋ ଉକରୁ ହାତବୋମା ଗଡ଼ାଇ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିହତ କରି ଆସିରକ୍ଷା କରି ପାରିଥିଲା । ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାର ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ଆଉ କେତେ ଜଣେ ଶବ ତାକୁ ଦେଖା ଯାଉ ନଥାଏ । ପାହାଡ଼ ଶିଖକୁ ଉଠିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ରାସ୍ତା ନାହିଁ । ସୋର୍ଡ଼ୋ ଜାଣିଥିଲା ଯେ ତାହାର ଗୋଲ ବାବୁଦ ଓ ହାତବୋମା ମହଜୁଦ୍ ଥିବାଯାଏ ମାତ୍ର ଟଳଣ ସଙ୍ଗୀ ନେଇ ସେ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ପାରିବ । ଅବଶ୍ୟ ବଡ଼ ତୋପ ଶବ୍ଦ ପ୍ରସ୍ତ ଆଣିଲେ କଥା ଭିନ୍ନ ହେବ । ଏମିତିକା ବଡ଼ ତୋପ ସେମାନେ ଲଗାଞ୍ଜାରୁ ମଗାଇ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ସୋର୍ଡ଼ୋକୁ ଜଣା ନଥିଲା । ବୋଧହୁଏ ମଗାଇ ନାହାନ୍ତି କାରଣ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ଆସି ପହଞ୍ଚିବ । ଟହଲିଦାର ବିମାନଖଣ୍ଡି ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଫେରି ଯିବାର ୪ ଘଣ୍ଟା ବଢ଼ିଗଲାଣି ।

ଏ ମୁଣ୍ଡିଆଟା ବାସ୍ତବିକ ଏକ ପାଟିଲା ବଥପରି ଏବଂ ଆମେ କେତେ ଜଣ ହେଲୁ ଏହାର ଧୁଳିରକ୍ତ । ସୋର୍ଡ଼ୋ ମନରେ ଏଭଳି ଚିନ୍ତା ଖେଳିଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଭୁଲବେଳେ ଆମେ ତାଙ୍କ ଦଳର ଅନେକ ଲୋକ ମାରି ପକାଇଥିଲୁ । ସେମାନଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଏତେ ଆଧୁନିକ ଯେ ଅତ୍ୟଧିକ ଆସ୍ତ୍ର ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ଗୁଁ ବେକ୍‌ବୁ ବନ୍ଦି ଯାଇଥାନ୍ତି । ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ତରୁଣ ଦଳପତି ଉଠାଣି ଉଠୁଥିଲାବେଳେ ସୋର୍ଡ଼ୋ ହାତବୋମା ଗଡ଼ାଇ ମାରି ପକାଇଥିଲା । ହଲଦିଆ ଆଲୋକ ଝାସ ଓ ଧୂଆଁ ଭିତରେ ସେ ଦେଖି ପାରିଥିଲା ଯେ ଦଳପତି ଘୋଡ଼ା ଉପରୁ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି ଗୋଟାଏ ବୋର୍ ବଡ଼ାପରି ଖସି ପଡ଼ିଥିଲେ । ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନଙ୍କର ତାହାହିଁ ହେଲା ସର୍ବ ଶେଷ ଅଗ୍ରସର । ସୋର୍ଡ଼ୋ ସେ ଯୁବକର ମୃତ ଦେହଆଡ଼େ ଚାହିଁ ରହି ପରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅନାଇଲେ ।

ସେ ଭାବିଲା ଏହି ଲୋକଗୁଡ଼ାକ ଖୁବ୍ ସାହସୀ ମାତ୍ର ନିର୍ଭୁକିଆ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ହେଲାଣି ଯେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ନ ଆସିବାଯାଏ ତଡ଼ାଉ କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଅବଶ୍ୟ ବଡ଼ ତୋପ ଆସିଲେ ଭିନ୍ନ କଥା । ତଦ୍ୱାରା କାମ ସହଜ ହୋଇଯିବ । ବଡ଼ ତୋପ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏକ ମାମୁଲିବସ୍ତୁ । ସେ ତୋପ ଆସିଲେ ସେମାନେ ସବୁ ମରିବେ ଏହା ଜଣା କଥା । କିନ୍ତୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଚିନ୍ତାରେ ସେ ହତାଶ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସେଥିରୁ ଆଉ ରକ୍ଷାରକ୍ଷଣ ଅସମ୍ଭବ । ତେବେ ବଡ଼ ତୋପ

ଦ୍ଵାରା ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଦଖଲ ନେଇ ପାରିବେ ସେତେବେଳେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଅଣାଇବାର ଯଥାର୍ଥତା କଅଣ ? ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ସେମାନଙ୍କର ବିମାନ ବାହୁନା ପାଇଁ ଗର୍ବ କରିଥାନ୍ତି । ହୁଏତ ସେମାନେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଅଣାଇବେ । ବିମାନବାହୁନା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଗର୍ବ ବୋଧ କରିଥାନ୍ତି ସ୍ଵୟଂସିଦ୍ଧି ତୋପ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେପରି କରୁଥିଲେ । ଫଳରେ ଏହି ଗର୍ବରୁ ସେମାନେ ଏତେ ଭୁଲ କଲେ । ତେବେ ବଡ଼ ତୋପ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ମଗାଇଥିବେ । ସୋର୍ଡ଼ୋ ଏମିତି ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା ବେଳେ ତାହାର ଜଣେ ଲୋକ ଉପୁରୁଉପୁରି ୨ ଥର ଗୁଲି ଚଳାଇଲା । ସୋର୍ଡ଼ୋ ତାକୁ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୁଝା ଝେକ ନ କରିବାକୁ କହିବାରୁ ସେ ଜବାବ ଦେଲା “ସେ ଖାନଗି ପୁଅ ଭିତରୁ ଜଣେ ସେହି ବନ୍ଦ ପଥର ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ।” ସୋର୍ଡ଼ୋ ଅତି କଷ୍ଟରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଲାଇ ପରୁରିଲା “ଗୁଲି ଚାଲିଛି ତ ?” ଲୋକଟା କହିଲା ‘ନା ଖାସୁ, ପଛକୁ କୁହପଡ଼ିଲା ।’

ଯେଉଁ ଲୋକଟା ମାଟିରେ ମୁହଁମାଡ଼ି ପଡ଼ିଥିଲା ସେ କହିଲା ‘ତମ ସିଲର୍‌ଠାରୁ ବଡ଼ ଖାନଗି କିଏ ? ସେ ଖାନଗି ତ ଜାଣେ ଆମେ ଏଠି ମରୁଅଛୁ ।’

ସୋର୍ଡ଼ୋର ଭଲ କାନଟା ପଟେ ଥିବାରୁ ଲୋକଟାର କଥା ସୋର୍ଡ଼ୋ ଶୁଣି ପାରି କହିଲା “ସେ ଅବା କଅଣ କରିବ ?”

“କଅଣ କରିବ ? ପଛପଟୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଆନମଣ କରିପାରିବ ।”

“ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ତ ସମଗ୍ର ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଝେଦି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଆସିବ କେମିତି ? ଦେହଣ କିମ୍ବା ତଦୁକ୍ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଘେରି ରହିଅଛନ୍ତି ।”

ଜୋଆନ୍‌ଜୁନ୍ କହିଲା ‘ଯଦି ଆମେ ସନ୍ଧ୍ୟାଯାଏ ଠାକିଯାଇ ପାରୁ ତେବେ—’

‘ହଁ, ଯଦି ପୁର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଶ୍ଚିମରେ ଉଦୟ ହୁଏ ତେବେ ।’ ମାଟିରେ ମୁହଁ ମାଡ଼ିଥିବା ଲୋକଟି କହି ଉଠିଲା ।

ଆଉ ଜଣେ କହିଲା ‘ଯଦି ତୋ ଖୁଜୀ ଖୁଜୁଆରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ ତେବେ । ତୋ ପାସ୍‌ନାରିଆକୁ ଡାକ । ସେ ଏକମାତ୍ର ଆମକୁ ରକ୍ଷା କରିପାରିବ ।’

ଜୋଆନ୍‌ଜୁନ୍ କହିଲା ‘ତାଙ୍କ ପୁଅଥିବା କଥା ମୁଁ ବିଶ୍ଵାସ କରେ ନାହିଁ । ଆଉ ଯଦି ଆଏ ତେବେ ସେ ବିମାନଗୁଲିକ ହେବାର ଟ୍ରେନ୍‌ ପାଉଥିବ ।’

‘ନିରାପତ୍ନୀ ପାଇଁ ସେ ସେଠାରେ ଲୁଚିଥିଲା ।’ ଲୋକଟା କହିଲା ।’

‘ସେ ସେଠାରେ ନ୍ୟୟଶାସ୍ତ୍ର ପାଠ କରୁଥିଲା । ପାସ୍ନାଗିଆ ସେଠାରେ ଥିଲେ । ଲିଷ୍ଟର୍ ମଡେଷ୍ଟୋ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଏକଥା ମୁଁ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଥିଲୁ ।’ ଆଉ ଜଣେ କହି ଉଠିଲା ।

ଜୋଆକ୍ସନ୍ କହିଲା ‘ସେଠାରୁ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରି ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।’

‘ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କଥା । ସବୁ ରୁଣ୍ଡିୟ ଧପାବାଜମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । ଲୋକଟା ପୁଣି ଫଏର୍ କରି କହିଲା ‘ଏଥର ମଧ୍ୟ ଗୁଲି ବାଜିଲା ନାହିଁ ।’

ସୋର୍ଡୋ କହିଲା ‘ଏତେ କଥା କହୁନାହିଁ, ତନ୍ତ୍ର ଶୁଣିଯିବ । ଏ ପାହାଡ଼ରେ ପାଣି ନାହିଁ । ଗୁଲି ବାଜେ ଖରଚ କରି ନାହିଁ ।’ ଲୋକଟା ବେକରେ ତମଡ଼ା ଥଳରେ ମଦ ରଖି ଝୁଲାଇଥିଲା । ସେ ଗଡ଼ଗଡ଼ ସୋର୍ଡୋ ପାଖକୁ ଆସି ତାହା ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲା ‘ତୋକେ ପିଇନଥ । ତୁମ ପାଆର ବ୍ୟଥାଯୋଗୁଁ ତନ୍ତ୍ର ଶୁଣି ଯାଉଥିବ ।’

ସୋର୍ଡୋ କହିଲା ‘ନା, ସମସ୍ତେ ତୋକେ ତୋକେ ପିଇବା ।’

ଥଳର ଅଧିକାରୀ କହିଲା ‘ତେବେ ମୁଁ ପହଲେ ପିଇବି ।’ ଏହା କହି ମୁହଁ ଲଗାଇ ଏକା ନିଶ୍ୱାସରେ ବହୁତ ପିଇ ତମଡ଼ା ବୋତଲ ସୋର୍ଡୋକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ମାଟିରେ ମୁହଁ ମାଡ଼ାଥିବା ଲୋକ ଜଣକ ପଚାରିଲା ‘ସୋର୍ଡୋ, ଉଡ଼ାଜାହାଜ କେତେବେଳେ ଆସିବ ବୋଲି ତୁମେ ଭବିଷ୍ୟ ?’

‘ଅନେକ ଆଗରୁ ଆସିବାର ଥିଲା । ଯେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆସିଗାରେ ସୋର୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲା ।

‘ଆହୁ, ଏହି ଖାନିଗି ପୁଅମାନେ କଅଣ ଆମକୁ ଶୁଣି ଆକ୍ରମଣ କରିବେ ବୋଲି ତୁମେ ମନେ କରୁଅଛ ?’

‘ହଁ, ଯଦି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ନଆସେ ।’ ସେ ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ ତୋପ କଥା କହିଲା ନାହିଁ କାରଣ ତା ବିଷୟ ଏମାନେ ଶୀଘ୍ର ନିଜେ ଜାଣି ପାରିବେ ।

‘ଆମେ କାଲି ଯାହା ଦେଖିଛୁ ସେଥିରୁ ଜାଣୁ ଯେ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ଉତ୍ତାଳାହାଳ ଅଛି । କଅଣ ଘଟିବ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଜଣା ।’ ସୋର୍ଡ଼ୋ ଜବାବ ଦେଲା ‘ହଁ ବହୁତ ଅଛି ।’

ସୋର୍ଡ଼ୋର ମୁଣ୍ଡର ଯନ୍ତ୍ରଣା ବେଶୀ ହୋଇଥାଏ । ହାତ ଏପରି ଅଙ୍କୁଡ଼ି ରହିଥାଏ ଯେ ହଲଚଲ କଲେ ଅସହ୍ୟ ବ୍ୟଥା ଜାଣନ୍ତି । ଭଲ ହାତଟାରେ ଚମଡ଼ା ମଦ ବୋତଲରୁ ମଦ ପିଇବା ପାଇଁ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକି ସେ ଶ୍ରୀସ୍ଥୀରମ୍ଭର ଉଚ୍ଛ୍ୱଳ ମାଳାକାଶ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲା । ତାକୁ ୫୨ ବର୍ଷ ବୟସ । ସେ ଭାବିଲା ଅଳ୍ପ ହୁଏତ ତାହାର ଶେଷଥର ପାଇଁ ଗଗନ ମାନ୍ଦାକ୍ଷଣ । ମରବା ପାଇଁ ତାହାର ଘନମାସ ଭୟ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏମିତିକା ପାହାଡ଼ିଆ ଯନ୍ତ୍ରାରେ ପଡ଼ି ବ୍ୟର୍ଥରେ ମରବ ବୋଲି ତାହାର ମନରେ ନାହିଁ ନଥିବା ରାଗ । ଯଦି ସେଠାରୁ ହଟିଯାଇ ପାରନ୍ତା ଯଦି ଦୀର୍ଘ ଉପତ୍ୟକା ଦେଇ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ଆସିଥାନ୍ତେ କିମ୍ବା ଏମାନେ ଘେର ଭାଙ୍ଗି ପଳାଇ ପାରିଥାନ୍ତେ ତେବେ ସବୁଆଡ଼ି ରକ୍ଷା ହୋଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଏହି ମୁଣ୍ଡିଆଟା ବହୁତ କାମ ଦେଇଅଛି ଏବଂ ପୁଣି ତହିଁର ଯଥା ସମ୍ଭବ ସୁଯୋଗ ଆହରଣ କରିବା ଛଡ଼ା ଉପାୟାନୁସର ନାହିଁ ।

ଏମିତି ପାହାଡ଼ିରେ ରହି ପୃଥିବୀର ଇତିହାସରେ କେତେ ଲୋକ ଯେ ମରିଅଛନ୍ତି ପ୍ରାଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ କଥା ଜାଣିଲେ ମଧ୍ୟ ତା ମନ ଆନନ୍ଦିତ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ନିଜର ମଲା ଗଲ୍‌ବେଳେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସମ ଅବସ୍ଥା ଚିନ୍ତା କରି ତାହାର ମନୋବଳ ବଢ଼ି ନଥାଏ । ଜଣେ ବିଧବା ଅନ୍ୟ ବିଧବାମାନଙ୍କ କଥା ସୁରଣ କରି ସ୍ୱାମୀ ବିଚ୍ଛେଦ ଦୁଃଖ ପାଯୋରି ନପାରେ । ଭୟ ଆଉଟି ନଥାଉ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା କଷ୍ଟକର । ସୋର୍ଡ଼ୋ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସୁସ୍ପେଷ୍ଟ ନଥିଲା । ଦେହର ୩ୟାଗା ଆଗାତ ଏବଂ ଗୁରୁଆଡ଼ୁ ଶହୁ ଆହାନ୍ତି ଅବସ୍ଥାରେ ୫୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଅନନ୍ଦ ରହିବ କାହିଁ ।

ସୋର୍ଡ଼ୋ ମନକୁ ମନ ରହସ୍ୟ କଲେ ମଧ୍ୟ ଆକାଶ ଓ ଦୂର ପାହାଡ଼ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥାଏ । ମଦ ଡୋକଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିପାଇଁ ତାହାର ଲାଲସା ନଥିଲା । ଯଦି ମୃତ୍ୟୁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ତେବେ ସେ ମରବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କିନ୍ତୁ ମୃତ୍ୟୁ କାମ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ମୃତ୍ୟୁର ଚନ୍ଦ୍ର କିମ୍ବା ଭୟ ସୋର୍ଡ଼ୋର ମନରେ ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବଞ୍ଚିବା ଏକ ବିଷମ ସମସ୍ୟା । ଯେତେବେଳେ ଶଯ୍ୟା ପବନରେ ହୁଲୁଲିତ ହେଲେପରି ବଞ୍ଚିବାଟା ସଂସାରର ସୁଖ ଦୁଃଖ ଝଡ଼ ଝଡ଼ାରେ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହୋଇଥାଏ । ମୃତ୍ୟୁକାଶର ବିହଙ୍ଗ ପରି ଜୀବନ ସବୁବେଳେ ଅସ୍ଥିର, ଜୀବନ ମାଟି ମାଟିଆ କିମ୍ବା ଧାନର ଧୂଳିକଣା, କିମ୍ବା ତୁମ

ଚଢ଼ିଥିବା ଘୋଡ଼ା ଯାହା ଉପରେ ଭରା ଦେଇ ବନ୍ଧୁକ ରଖି, ସମ୍ଭାଷଣରେ ଥାଏ
ମାହାଡ଼ ଓ ଉପତ୍ୟକା ଆଉ ନଦୀ ବଣ ପ୍ରାନ୍ତର ଇତ୍ୟାଦି ।

ସୋର୍ଡ଼ୋ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ମଦବୋତଲ ଫେରାଇ ଦେଲା । ସେ ଆଗକୁ
ନଇଁ ପଡ଼ି ମଲ ଘୋଡ଼ାର ଗୁଲି ବାଜିବା ଜାଗାକୁ ଆଉଁସି ଦେଲା । ବନ୍ଧୁକ ମାଡ଼ରେ
ମାଂସ ପୋଡ଼ି ଗନ୍ଧ ବାହାରୁଥାଏ, ସେ ଘୋଡ଼ାଟିକୁ କିପରି ମେଠାରେ ଧରି ନିଆଁ
ପୁରୁଥିଲା, ତା ଯଦ୍ୱତ କେତେ ସୁଖ ଦୁଃଖ କଥା ହେଉଥିଲା । ଅର୍ଦ୍ଧମୃତ ଘୋଡ଼ାକୁ ସେ
କିପରି ବନ୍ଧୁକର ଘୋଡ଼ିଆ ଟୋପି ଯଦ୍ୱ ଦନ୍ତୁଣାରୁ ମୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ଶନିପୁଷ୍ପ
ଆସିବାରୁ କିପରି ନିଜେ ଘୋଡ଼ା ମଡ଼ ପଛେ ଲୁଚି ଯାଇଥିଲା, ଇତ୍ୟାଦି କଥା
ସୋର୍ଡ଼ୋର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲା ତୁ ଘୋଡ଼ା ଭିତରେ
ରୋଜାଟାଏ ଥିଲୁ । ଏହାପରେ ସୋର୍ଡ଼ୋ ନିଜର ଅନାନ୍ଦତ ପାର୍ଶ୍ୱଟା ମାଟିରେ ଦେଇ
ଶୋଇ ଶୋଇ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲା । ତା' ମୁଣ୍ଡ ଥାଏ ଜିଣି ଏ ପଥର ଉହାଡ଼ରେ ଏବଂ
ଦେହଟା ଥାଏ ଘୋଡ଼ାର ମଡ଼ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତରେ, ଖାଲି କାରତୁସ୍ ଖୋଲି ଗଦା କରି
ତାହାରି ଉପରେ ସେ କରପଟେଇ ଶୋଇଥାଏ । ତା ଘାଆ ବଡ଼ ଯନ୍ତୁଣା ଦେଉଥାଏ
ଏବଂ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିଶ୍ରାନ୍ତ ବୋଧ କରୁଥାଏ ।

ନିକଟରେ ଥିବା ଲୋକ ଜଣକ ପଚାରିଲା ‘କଅଣ ହୋଇଛି ଓହ୍ଲାଦ ?’

‘କିଛି ନାହିଁ । ମୁଁ ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଅଛି ।’

ତେବେ ଶୌରାବତ । ସେମାନେ ଆସିଲେ ଆମକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବେ । ଠିକ୍
ଏତିକିବେଳେ କିଏ ଜଣେ ଭଲଆଡ଼ୁ ଚିତ୍କାର କଲା ‘ଆରେ ଖଣ୍ଡମାନେ ଆମ୍ଭ ସମର୍ପଣ
କରି, ନଚେତ୍ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ତୁମକୁ ଟିକି ଟିକି କରିଦେବ ।’ ଯେଉଁ ନିକଟତମ
ପାହାଡ଼ରେ ସ୍ୱପ୍ନାସ୍ଥି ରାଇଫଲ୍ ଖଞ୍ଜାଥିଲା, ଶବ୍ଦଟା ସେହି ଆଡ଼ୁ ଆସୁଥିଲା ।

ସୋର୍ଡ଼ୋ ପଚାରିଲା ‘ସେ କଅଣ କହୁଛି ?’ କୋଆକ୍ସନ୍ ତାକୁ ବୁଝାଇ
ଦେବାରୁ ସୋର୍ଡ଼ୋ ଗୋଟାଏ ପାଖକୁ ଗଡ଼ିଯାଇ ପୁଣି ତୋପ ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ି
କହିଲା ଦ୍ୱିପତ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସୁନାହିଁ । ତୁ ତାଙ୍କୁ ଜବାବ ଦେନା କିମ୍ବା ଗୁଲି
ଫଏର୍ କରନା । ଦ୍ୱିପତ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ପୁଣି ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରି
ପାରିବା ।’ ଯେଉଁ ଜଣକ ପାସରିନାର ପୁଅ କଥା କହିଥିଲା ସେ କହିଲା ‘ସେମାନଙ୍କୁ
ଗାଲି ଫଜିତ କଲେ ଆକ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ କରି ପାରନ୍ତି ।’

ସୋର୍ଡ଼ୋ ତାହା କରବାକୁ ବାରଣ କରି ନିଜର ବଡ଼ ପିସ୍ତଲଟା ନେଇ
ଆଣ୍ଟେଇ ପଡ଼ି ମଲା ଘୋଡ଼ା କଡ଼ରେ ଗୋଟାଏ ଫଏର୍ କଲା । ତାପରେ ଆଉ ଅଧର

ବେ ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଗୁଲି ଫୁଟାଇଲା । ଏହାପରେ କିଛିକ୍ଷଣ ରହି ମଲା ଘୋଡ଼ାକୁ ଗୁଲିମାର ପିସ୍ତଲ ଫେରାଇ କହିଲା ‘ଏଥରେ ଗୁଲି ଭରିଦେ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରି ରୁହ, କେହି ଗୁଲି ଫୁଟାଅ ନାହିଁ ।’

‘ଡାକୁ’ ବୋଲି ପୁଣି ଥରେ ପଥର ପଛରୁ ଡାକ ଶୁଭିଲା । କେହି ଜବାବ ଦେଲେ ନାହିଁ । ‘ଡାକୁ’ ଆସ୍ତ୍ର ସମର୍ପଣ କର, ନୋହଲେ ମଲ ।’ ସୋଡ଼େ । ମନ ଖୁସିରେ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ କହିଲା ସେମାନେ ଔଷଧ ଗ୍ରାଣରେ ଭାଟିଆ କାମୋଡ଼ୁ ଅଛନ୍ତି ।’

ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲା ଯେ ଜଣେ ଲୋକର ମୁଣ୍ଡ ପଥର ଉପରେ ଦେଖାଯାଉଅଛି । ସୋଡ଼େ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲମାନ୍ଦ ହଲଚଲ ନ ହେବାକୁ କହିଲା ।

‘ଲାଲି ଘୁସୁରି, ବେଧୁଆ, ମାଡ଼ୁଘୋଷା’ ବୋଲି ପୁଣି ଡାକ ଆସିଲା ।

ସୋଡ଼େ ଦାନ୍ତ କାମୁଡ଼ି ଏହି ସବୁ ଗାଳି ଓ ଅପମାନ ଶୁଣିଲା । ସେ ଭାବିଲା ବ୍ୟାଧାହୀନ ଔଷଧ ଅପେକ୍ଷା ଏହା ଭଲ । ଆମେ କେତେଜଣକୁ ମାରି ପାରିବୁ । ସେମାନେ କଅଣ ଏଡ଼ିକି ଓଲୁଗିରି ଦେଖାଇବେ ।

ଶବ୍ଦ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ପ୍ରାୟ ୩ମିନଟ ଯାଏ । କୌଣସି ଚଳପ୍ରଚଳର ଲକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଏହାପରେ ଶହେ ଗଜ ଦୂରରୁ ଗଡ଼ାଣିଆରେ ଜଣେ ବନ୍ଧୁକୁଧାରୀ ବାହାରି ଗୁଲିମାଇଲା । ଗୁଲିଟା ପଥରରେ ବାଜି ଛନାଡ଼ କରି ଛୁଟିକି ଗଲା ।

ସୋଡ଼େ ଦେଖିଲା ଯେ ସ୍ବୟଂସିଦ୍ଧ ରାଇଫଲ୍ ଲୁଗୁଇ ଥିବା ପଥର ଉଡ଼ାଡ଼ରୁ ଜଣେ ନର୍ସ ପଡ଼ି ଖୋଲା ଜାଗା ଟପି ବନ୍ଧୁକୁଧାରୀ ଲୁହୁଥିବା ପଥର ପାଖକୁ ଧାଇଁଗଲା ଏବଂ ପଥର ଉପରେ ପ୍ରାୟ କୁଦା ମାଇଲା । ସୋଡ଼େ ଗୁରିଆଡ଼ ଗୁହଁଲା । ‘ସେମାନେ ତାକୁ ଇସାରାକଲେ ଯେ ଗଡ଼ାଣିରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଗତିବ୍ୟସ୍ତ ନାହିଁ । ସୋଡ଼େ ହସି ହସି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା । ସେ ଶିକାରୀ ପରି ଅସୁବ ଆନନ୍ଦରେ ମଗ୍ନ ହୋଇଗଲା । ତଳେ ପଥର ପଛପଟେ ଥିବା ସୈନ୍ୟକୁ କିଏ ଜଣେ କଥା କହିବାର ଶୁଣାଗଲା ।

“ତୁ ଏହା ବିଶ୍ବାସ କରୁ ?”

“ମୁଁ କହିପାରିବି ନାହିଁ ।”

ଯେଉଁ ଜଣକ ତାଙ୍କର ନେତା ସେ କହିଲେ ‘ସେମାନେ ଘେରରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ମରିବ । ଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ବାଟ ନାହିଁ ।’

ସୈନିକ କହୁ କହିଲା ନାହିଁ । ଅଫିସର ତାହାର ମତାମତ ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲା ଯେ ସେ କିଛି ଭୁଲୁ ନାହିଁ ।

“ଗୁଲି ଫଏର୍ ପରେ ଆଉ କିଛି ତଳପ୍ରତଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥାନ୍ତୁ ?”

“ନା କିଛି ମାତ୍ର ନୁହେଁ ।”

ସଫିସର ଜଣକ ନିଜର ହାତ ଘଡ଼କୁ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଖିଲେ ଡନଟା ବାଜିବାକୁ ୧୦ ମିନିଟ ବାକୀ ଅଛି । ସେ କହିଲେ ‘ଘଣ୍ଟାକ ଆଗରୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ଆସିବା କଥାଥିଲା । ଏଡ଼କିବେଳେ ଆଉ ଜଣେ ଅଫିସର ପଥର କଡ଼ରେ ଲାଥ କରି ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସୈନିକ ତାକୁ ସ୍ଥାନ ଦେବାକୁ ହଟିଗଲା ।

ପ୍ରଥମ ଅଫିସର କହିଲେ ‘କିଏ ପାକୋ, ତୁମକୁ ଅବସ୍ଥା କିପରି ବୋଧ ହେଉଅଛି ?’ ୨ୟ ଅଫିସର ଜଣକ ବେଦମ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ସେ ସଁ ସଁ ହୋଇ କହିଲେ ‘ମୁଁ ଭୁଲୁ ଏହା ଗୋଟାଏ ଫାଇ ।’

“ଯଦି ଫାଇ ନହୁଏ ତେବେ ମଲା ମୁର୍ଦ୍ଦାର କେତୋଟା ଜଗି ଆମେ କି ହାସ୍ୟାସ୍ତବ କାମ ନି କରୁଛୁ ।”

‘ଆମେ ତହୁଁ ଅଧିକ ହାସ୍ୟାସ୍ତବ କାମ କରି ସାରିଲୁଣି । ଗଡ଼ାଣିଆ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲ ।’ ୨ୟ ଅଫିସର ଜଣଙ୍କ କହିଲେ ।

ସେ ଗଡ଼ାଣି ଉପରରୁ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଖିଲେ ଯେ କେତେଟା ମୁର୍ଦ୍ଦାର ବକ୍ଷିଷ୍ଟ ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛି । ସେ ଯେଉଁଠାରୁ ଦେଖୁଥିଲେ ସେଠାରୁ ପାହାଡ଼ ଚୁଡ଼ାର ସୀମାରେଖା ଦିଶୁଥାଏ । ସେଠାରେ ବହୁତ ପଥର ବକ୍ଷିଷ୍ଟ ପଡ଼ି ରହିଥାଏ । ଘୋଡ଼ାର ପେଟ ଗୋଡ଼ ସବୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ି ରହିଥାଏ । ମାଟି ଗୋଡ଼ର ଛିପମାନ ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ ।

୨ୟ ଅଫିସର ଜଣକ ବଡ଼ ତୋପ ଆସିବା କଥା ପଚାରିଲା । ‘ତାହା କମରେ କମ୍ ଏକ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଆସିଯିବ ।’ ‘ତେବେ ସେଥିପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କର । ବହୁତ ବେଳୁକି କରାଯାଇଅଛି ।’

ପ୍ରଥମ ଅଫିସର ଜଣକ ହଠାତ୍ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ ‘ଡାକୁମାନେ ଲାଲି ପୁଷ୍ପ ପଲ, ଶୁଭୁ !’ ସେ ପଥର ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡ ବାହାର କରି ସଲଖ ଠିଆ ହୋଇ ଏ କଥା କହିଲେ ।

୨ୟ ଅଫିସର ଜଣକ ସୈନିକ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ । ସୈନିକ ଅନ୍ୟଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇ ଓଠ କାମୋଡ଼ି ରହିଲା ।

ପ୍ରଥମ ଅଫିସର ପରିଷ୍କାର ଠିଆହୋଇ ପିସ୍ତଲ ମୁଠାରେ ନାତ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସେ ପାହାଡ଼ ଶିଖକୁ ଗାଲି ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ନ ଘଟିବାରୁ ସେ ପଥର କଡ଼ରୁ ବାହାର ପଡ଼ି ଉପରକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ ‘ଶୁଭୁପଲ, ଯଦି ବଞ୍ଚିଥାଅ, ଗୁଲି ଗୁଡ଼ । ଗୁଲିମାରି ଦେଖ ମୋର ଚୁମ ପରି ଲାଲିଦଳକୁ ଘଲେମାସି ଭୟ ନାହିଁ । ଦେଖିବି ତୁମ ଖାନକିମାଆ ଦୁଧରେ କେତେ ବଳ ।’ ଏତେ ବଡ଼ ଲମ୍ବା ବାକ୍ୟଟା ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଅଫିସର ଜଣଙ୍କ ମୁହଁ ଲାଲି ପଡ଼ିଗଲା । ୨ୟ ଅଫିସର ଜଣକ ଖରାରେ ତମ୍ବା ରଙ୍ଗ ପାଲଟି ଯାଇଥାନ୍ତି । ସେ ପତଳା, ଲମ୍ବା ଓଠବାଲା ଏବଂ କେରା କେରା ଦାଢ଼ି ତାଙ୍କ ଗାଲ ଓଠରେ । ସେ ମୁଣି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ । ଯେଉଁ ଲୋକ ଜଣେ ଚିତ୍କାର କରୁଥିଲା ସେ ଆବମଣ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ଯେଉଁ ଲୋକ ଜଣକ ଗଡ଼ାଣିରେ ମଝୁଥିଲା ସେ ହେଉଛି ଜଣେ ଲେଫ୍ଟାଣ୍ଟ ଏବଂ ୨ୟ ଅଫିସର ଜଣକର ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ ।

୨ୟ ଅଫିସର ଜଣକର ନାମ ହେଉଛି ‘ପାକୋ ବେରେଣ୍ଡୋ । ପ୍ରଥମ ଅଫିସର ଜଣକ ଥିଲେ କାପ୍ତାନ ପଦବୀର ଲୋକ ଏବଂ ଖୁବ୍ ଆନିନ୍ଦୁ ବୋଧ କରୁଥିଲେ କାପ୍ତାନ କହିଲେ ଏହି ପୁଷ୍ପ ପଲ ମୋ ମାଆ ଓ ଭଉଣୀକୁ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଲାଲି, କଞ୍ଚେଳ ଧରଣରେ ସେ ନିଶ ରଖିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଆଖିରେ କିଛି ଦୋଷ ଥିଲା । ଆଖି ଦୁଇଟା ମାଳାଭ ଏବଂ ଭ୍ରୁକୁଡ଼ା ସ୍ପଷ୍ଟକୋଣ ସମନ୍ୱିତ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରୁଥିଲେ ଅତି ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ପୁଣି ‘ଲାଲିକିଶି’ ଶୁଭୁ ପ୍ରଭୃତି କହି ଗାଲି ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିଷ୍କାର ଖୋଲା ଜାଗାରେ ଠିଆହୋଇ ଗୁଲି ଆଡ଼କୁ ଭଲ କରି ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ପାହାଡ଼କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପିସ୍ତଲ ଫୁଟାଇଲେ । ସୋର୍ଡ଼ୋର ମଲା ଘୋଡ଼ାର ୧୫ ଫୁଟ ତଳକୁ ଗୁଲି ପଡ଼ିଲା । ସେ ପୁଣି ଫେରି କଲେ । ଗୁଲି ପଥରରେ ବାଜି ଛୁଟିକି ଗଲା ।

କାପ୍ତାନ ପାହାଡ଼ ଶିଖକୁ ଦୃଷ୍ଟିଦେଇ ଠିଆ ରହିଥାନ୍ତି । ଲେଫ୍ଟାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ଅନ୍ୟ ଲେଫ୍ଟାଣ୍ଟ ଜଣକ ଶବ ପ୍ରତି ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ସୈନିକ ତଳ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ଥାଏ । ପରେ ଲେଫ୍ଟାଣ୍ଟ କାପ୍ତାନକୁ ଚାହିଁବାରୁ ସେ କହିଲେ ‘ଆଉ

ସେଠାରେ କେହି ଖବର ଲୋକ ନାହାନ୍ତି । ସୈନିକ, ରୁ ଯାଇ ଦେଖିଥା ।’ ସୈନିକ ଆଗ୍ର ପରି ତଳକୁ ଚାହିଁ ରହିଲା, କିନ୍ତୁ ଜବାବ ଦେଲା ନାହିଁ ।

କାସ୍ତାନ ଚିତ୍ତଯାଇ କହିଲେ ‘ତୁ କଅଣ କାଲି ମୋ କଥା ଶୁଣି ପାରୁନାହିଁ ?

ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ନ ଚାହିଁ ସୈନିକ କହିଲା ‘ହଁ କାସ୍ତାନ ।’

“ତେବେ ଉଠିଯାଇ ଦେଖିଥା ।” ତାଙ୍କ ହାତରେ ପିସ୍ତଲ ଥାଏ । ‘ଶୁଣିଲୁ ?’

“ହଁ କାସ୍ତାନ ।”

“ଯାଉନାହିଁ କାହିଁକି ?”

“ମୁଁ ଯିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ କାସ୍ତାନ ।”

“କଅଣ କହିଲୁ, ରୁ ଯିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ” କାସ୍ତାନ ଖତେଇ ହୋଇ କହିଲେ, ସେ ପିସ୍ତଲ ନଳୀ ତା ପିଠିରେ ଲଗାଇଲେ ।

ଗାନ୍ଧୀଜୀର ସହୃଦ ସୈନିକ କହିଲା “ମୋତେ ଡର ମାଡୁଛି ।”

କାସ୍ତାନର ଆଖିର ଉଜ୍ଜ ଦେଖି ଲେଫଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ଭାବିଲେ ଯେ କାସ୍ତାନ ସୈନିକକୁ ଗୁଳି ଢେରଦେବେ ।

ସେ କହିଲେ “କାସ୍ତାନ ମୋର ।”

“ହଁ, ଲେଫଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ?”

“ହୁଏତ ସୈନିକର କଥାହିଁ ଠିକ୍ ।”

“ତାକୁ ଡର ମାଡୁଛି ଏହି କଥା ଠିକ୍ , ସେ ଯିବାକୁ ଚାହେଁନାହିଁ ଏହି କଥା ଠିକ୍ ।”

“ନା, ତା ନୁହେଁ । ଏହା ଗୋଟାଏ ଫାଇ ବୋଲି ଯାହା ସେ କହୁଛି ତାହା ଠିକ୍ ।”

କାସ୍ତାନ କହିଲେ ‘ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମୃତ । ମୁଁ କହୁଛି ସମସ୍ତେ ମରି ଯାଇଛନ୍ତି ।’

“ଯଦି ଗଡ଼ାଣିରେ ଆମ ସାଥୀଙ୍କ କଥା କହୁଥାନ୍ତି ତେବେ ମୁଁ ଏକମତ” ବେରେଣ୍ଡୋ କହିଲେ । କାସ୍ତାନ କହିଲେ “ପାକୋ । ଏଭଳି ଓଲଟିବି କରନାହିଁ ।

ତୁମେ କଅଣ ଭାବିଛ ଯେ ଜୁଲିଆନ୍‌କୁ ତୁମେ ଏକମାତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର କରୁଥିଲି ? ମୁଁ କହୁଛି ଲାଲଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ବଳେ ନପାତ । ଦେଖ ।”

ସେ ଠିଆ ହୋଇ ଦୂର ହାତ ପଥର ଉପରେ ରଖି ନିଜେ ଉଠିଗଲେ । ତା ପରେ ଠିଆ ହୋଇ କହିଲେ “ପାରିଲେ ମୋତେ ମାର ।”

ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାରେ ନିଜ ମଲ୍ଲ ଦୋଡ଼ା ପଛରେ ଯୋଡ଼ି ଶୋଇ ଶୋଇ ହସୁଥାଏ । ସେ ହସି ହସି ଭାବୁଥାଏ ଏ ଲୋକଟା କି ଧରଣର ।” କାପ୍ତାନ ପୁଣି ହାଙ୍କଦେଲେ “ଆରେ ଲାଲ କୁତାଦଳ, କାହ୍ନୁପୁଣି ଥିଲେ ମୋତେ ମାର ।”

ସୋଡ଼ି ଅତି ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ମୁଣ୍ଡଊଠାଇ କାପ୍ତାନ ପଥର ଉପରେ ଠିଆହୋଇ ହାତ ହଲାଇବାର ଦେଖିଲା । ଆଉ ଜଣେ ଅଫିସର ମଧ୍ୟ ଠିଆହୋଇଥାନ୍ତି । ସୈନିକ ଟିକିଏ ଦୂରରେ ଥାଏ । ତାଙ୍କ ମାନଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ସୋଡ଼ି ମନେ ମନେ ଖୁସି ହେଲା । ସେ ମନ ଖୁସିରେ କହିଲା ‘ମୋତେ ମାର, ଗୁଲି ଗୁଡ଼ି ।’ ସେ ଖୁସିରେ କାନ୍ଦି ହଲାଇବାରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବେଦନା ଅନୁଭବ କଲା, କାପ୍ତାନ ମୋର ପଥର ଉପରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ସେ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋକୁ ପଚାରିଲେ ‘ଏଥର ମୋ କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା ?’

ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲେ ‘ନା ।’

କାପ୍ତାନ କହିଲେ “ଏଠି ଦେଖୁଛି ସବୁଗୁଡ଼ିକ ଅପଦାର୍ଥ ଓ କାପୁରୁଷ ।”

ସୈନିକ ସାବଧାନ ସହୃଦ ପଥର ଉହାଡ଼କୁ ଗୁଲିଗଲା ଏବଂ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ତା’ ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ ।

କାପ୍ତାନ ପଥର ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ା ଆଡ଼କୁ ଗୁଡ଼ି ପୁଣି ତାନେ ଅପଭ୍ୟ ଗାଳି ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସ୍ପେନ୍‌ସ୍, ବ୍ରାସା ଭଳି ଗାଳି ଫଳିତ ଦେବାର ଅନ୍ୟ ବ୍ରାସା ନାହିଁ । ଇଂରେଜି ବ୍ରାସାର ସବୁତକ ଗାଳି ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଗାଁ ଗଣ୍ଡାର ନିଶ୍ଚୟରତା ଏବଂ ଛାତ୍ରର ବିଶ୍ୱାସ ଯହୁତ ସବୁ ପ୍ରକାର ଅପଭ୍ୟ ଗାଳି ସ୍ପେନ୍‌ସ୍, ବ୍ରାସାରେ ଅଛି । ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ଜଣେ ଭଲପ୍ରାଣ କାଥଲିକ୍ । ସୈନିକ ମଧ୍ୟ ସେହି ମତର ଲୋକ । ଦୁହେଁଯାକ ନାଭାବର ଅଧିବାସୀ ଏବଂ କାର୍ଲିଙ୍କ ସମର୍ଥକ । ସେମାନେ ଶୁଣିଗଲେ । ଗାଳି ଦେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ପାପ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ ବରାବର ପାପ ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିଲେ ।

ସେମାନେ ଦୁହେଁ ପଥର ଉହାଡ଼ରେ ବସି କାପ୍ତାନଙ୍କର ଗାଳି ଶୁଣି ନିଜକୁ ସେଥିରୁ ଅନାସକ୍ତ ରଖିଥିଲେ । ନିଜର ବିବେକକୁ ଏପରି କଳ୍ପସିତ କରିବା ସେମାନେ ପସନ୍ଦ କରୁନଥିଲେ । ଏମିତି ଗାଳି ଦ୍ଵାରା ଭାଗ୍ୟ ପ୍ରସନ୍ନ ହେବ ନାହିଁ । ମେରାମାତାଙ୍କ ନିନ୍ଦା କଲେ ମନ୍ଦ ଦଶାହିଁ ଘଟିବ । ଏ ଲୋକଟା ଲାଲ ଫୌଜଠାରୁ ବେଶୀ ଖରାପ କଥା କହୁଥିଲେ ।

ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଟ୍ଟୋ ଭରୁଆନ୍ତ ଜୁଲିଆନ୍ ମରଯାଇଛି । ଏମିତିକା ଗୋଟାଏ ଦିନରେ ସେ ଗଡ଼ାଣିରେ ମରିଗଲା ଅଥଚ ଏହି ଲୋକଟାର ମୁହଁ ଖରାପ ଯୋଗୁ କିଏ ଜାଣେ କି ଦୁର୍ଗତି ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଗାଳି ଦେବା ବନ୍ଦକର କାପ୍ତାନ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ତାଙ୍କର ଆଖି ଅଭୂତ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ।

ସେ ଖୁସି ଭାବରେ କହିଲେ ‘ପାକୋ, ତୁମେ ମୋ ସହିତ ସେଠାକୁ ଚାଲ ।’
‘ନା ମୁଁ ଯିବି ନାହିଁ ।’

କାପ୍ତାନ ରାଗରେ ପିସ୍ତଲ ଉଠାଇ କହିଲେ ‘କଅଣ କହିଲ ?’

ବେରେଟ୍ଟୋ ଭରୁଆନ୍ତ ଯେ ପଦପଦକେ ପିସ୍ତଲ ଧମକ ଦେବା ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ନାପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ପିସ୍ତଲ ନ ଉଠାଇ ସେମାନେ ହୁକୁମ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ଗାଆଁଇବାବେଳେ ଏମାନେ ପିସ୍ତଲ ଧରିଆନ୍ତି ।

ସେ କହିଲେ ‘ଆପଣ ଆଦେଶ ଦେଲେ ମୁଁ ଯିବି କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିବାଦର ସହିତ ।’

କାପ୍ତାନ କହିଲେ ‘ତେବେ ମୁଁ ଏକ୍ସିଟିଆ ଯିବି । ଏଠାରେ ଦେଖୁଛି କାପୁରୁଷତାର ଗନ୍ଧ ଭରପୁର ।’

ତାହାଣ ହାତରେ ପିସ୍ତଲ ଧରି ସେ ଦୃଢ଼ ପଦରେ ଉଠି ଉଠିଲେ । ସୈନିକ ଓ ବେରେଟ୍ଟୋ ତାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ରହୁଥାନ୍ତି । ସେ ଲୁଚି ଛପି ଯିବାର କୌଣସି ଚେଷ୍ଟା କଲେ ନାହିଁ । ସିଧା ସଳଖ ସମୁଦ୍ରେ ପାହାଡ଼କୁ ମଲା ଗୋଡ଼ାକୁ ଏବଂ ମାଟି ହଡ଼କୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ସୋର୍ଡ଼ୋ ମଲା ଘୋଡ଼ା ପଛପଟେ ଥାଇ କାପ୍ତାନର ଉପରକୁ ଉଠିବା ଦେଖୁଥିଲା । ଭାବିଲା ଏ ଗୋଟାକୁ ତ ଆମେ ପାଇବା ମାତ୍ର କେବଳ ଜଣେ । ତେବେ ଏହାର ଧରଣରୁ ମନେ ହେଉଛି ଇସ୍ପେ ଜଣେ ବଡ଼ ପାହ୍ୟାର ଲୋକ । ଦେଖି କିପରି ପଶୁପରି ଅସୁଅଛି । ଏଟା ରହୁଲା

ମୋ ଭାଗରେ । ମୋର ତାହାର ଏକା ଯାହା । ଅସ ବନ୍ଧୁ ସହଯାତ୍ରୀ, ଗୁଲିଆସ । ଅଟକ ନାହିଁ । ସାହେବଙ୍କର ପୁଣି ନିଶ ଅଛି । ଅଖି ନଳ, ମୁଣ୍ଡରେ ଟୋପି ନାହିଁ, ମୁହଁ ଲାଲ, ତାଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରୀନରୁ ଜଣା ପଡୁଛି ସେ ତଣେ କି ପ୍ରାନ୍ । ହଁ, ଆସ ସହଯାତ୍ରୀ—ଏଇ ନିଅ ।’

ଏହା କହି ସୋର୍ଡ଼ି ସ୍ୱୟଂହିୟ ରାଇଫଲ୍ ଘୋଡ଼ିଆ ଟାଣିଲା । ବନ୍ଧୁକୁଟା ପଛକୁ ହଟି ସୋର୍ଡ଼ିର କାନ୍ଧରେ ଆଘାତ କଲା । କାମ୍ରାନ୍ ପାହାଡ଼ ଆଡ଼େ ମୁହଁ କରି ଟଳି ପଡ଼ିଲେ, ବାମ ହାତ ତାଙ୍କ କରପଟେ ରହିଗଲା । ପିସ୍ତୁଲ ଧରିଥିବା ଡାହାଣ ହାତ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ରହିଲା । ଗଡ଼ାଣିଆଡୁ ତେଣେ ଗୁଲି ବୁଝି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ।

ପଥର ପଛପଟେ ବସିପଡ଼ି ଲେଫ୍ଟାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ଭାବିଲେ ଏଥର ସେ ଲୁଚିବା ଜାଗାକୁ ବାହାର ଗୁଲି ଗୁଲିଥିବା ପଡ଼ିଆ ଅଭିମୁଖ କରିବେ । ଏତିକିବେଳେ ସୋର୍ଡ଼ିର କର୍କଶ ଫର ଶୁଣି ପାରିଲେ ।

‘ଡାକୁ ମୋତେ ମାର । ମୋତେ ଗୁଲି କର ।’

ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାରେ ସୋର୍ଡ଼ି ସ୍ୱୟଂହିୟ ରାଇଫଲ୍ ପାଖରେ ଶୋଇ ହସି ଉଠିଲା । ସେଥିରେ ତା’ ଗୁଳିରେ କଷ୍ଟ ହେଲା, ତା ମୁଣ୍ଡ ଫାଟି ପଡ଼ିଲା ପରି ବୋଧ ହେଲା । ସେ ପୁଣି ଖୁସିରେ କହିଲା ‘ଡାକୁ ମୋତେ ମାର । ବହୁତ ଲୋକ ସହଯାତ୍ରୀ ହେବାକୁ ମୋତେ ଦେଖୁଛୁ ମିଳିବ ବୋଲି ସୋର୍ଡ଼ି ଭାବିଲା । ପଥର ଉହାଡ଼ରୁ ବାହାରିଲେ ସେ ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥସର ଜଣକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା । ସେ ଲୋକ ଶୀଘ୍ର ହେଉ ବିଳମ୍ବରେ ହେଉ ନିଶ୍ଚୟ ବାହାରିବ । ସେଠାରୁ ତ ଅତି ସୈନ୍ୟ ଗୁଳନା କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ତାକୁ ମାରିବାକୁ ଭଲ ସୁଯୋଗ ମିଳିବ ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ପାହାଡ଼ରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଅସିବା ଆବାଜ ପାଇଲେ । ସୋର୍ଡ଼ି କୌଣସି ଆବାଜ ପାଇ ନଥିଲା । ସେ ସ୍ୱୟଂହିୟ ରାଇଫଲ୍ ଧରି ତଳ ଅଡ଼କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥାଏ । ସେ ଭାବୁଥାଏ ‘ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖିଲାବେଳେ ସେ ଧାଉଁଥିବ ଏଣୁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ନହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ହେବ । ସେହି ଖୋଲା ଜାଗା ଟପିଲା ବେଳେ ମୁଁ ତାକୁ ପଛରୁ ଗୁଲିମାରି ପାରିବି । ମୁଁ ରାଇଫଲ୍ ଗୁଲାଇ ଠିକ୍ ଆଗକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବି କିମ୍ବା ସେହି ପଥର କଡ଼ରେ ତାକୁ ମାରି ପକାଇବି । ହଠାତ୍ କାନ୍ଧରେ କାହାର ହିର୍ସ ଅନୁଭବ କରି ଗୁହଁ ଦେଖିଲା ଜୋଆକ୍ସନ୍ ଭୟଭୀତ ମୁଖରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଉ ଅଛି । ସୋର୍ଡ଼ି ଦେଖିଲେ ଖଞ୍ଜି ଉଡ଼ାଜାହାଜ ।

ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ ବେରେଣ୍ଡୋ ସ୍ୱୟଂହିସ୍ତ ରାଇଫଲ୍ ଥିବା ଜାଗାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ନଇଁ ନଇଁ ଧାଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ସୋର୍ଡ଼ୋ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ଥିଲା ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଜୋଆକ୍ୱିନ୍‌କୁ କହିଲା ରାଇଫଲ୍‌ଟା ଟାଣି ଘୋଡ଼ା ଗୋଡ଼ ସନ୍ଧରୁ ବାହାର କରି ପକା । ଉଡ଼ାଜାହାଜ ହି ଭୁଜ ଆକାରରେ ଆସୁଥାଏ ଏବଂ କ୍ଷମେ ବଡ଼ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ସୋର୍ଡ଼ୋ କହିଲା ମାଟିରେ ଶୋଇ ପଡ଼ି ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଆଗକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଗୁଳି ଚଳାଇବୁ । ଇଗ୍ନାସିଓକୁ କହିଲା ରାଇଫଲ୍‌ଟା ଜୋଆକ୍ୱିନ୍ କାନ୍ଧରେ ଥୋଇ ଦେ । ଆଉ ଜୋଆକ୍ୱିନ୍ ସେଇଠାରେ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ବସିରହୁ । ଏହା କହି ସେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆଡ଼େ ସ୍ଥିର ଦୃଷ୍ଟି କରି ରହିଲା ।

ଇଗ୍ନାସିଓ ରାଇଫଲ୍‌ର ଗୋଡ଼ ୩ଟା ଧରି ରଖି । ତା ଓଜନର ପିଲଟା ଥରୁଣୁ ଏବଂ ବନ୍ଧୁକ ନଳୀ ହଲି ଯାଉଅଛି । ମାଟିରେ ପେଟେଇ ପଡ଼ି ଇଗ୍ନାସିଓ ହି ପଦ୍ମର ଗୋଡ଼ ମଜବୁତ କରି ଧରି ରଖିଲା । ସୋର୍ଡ଼ୋ ଜୋଆକ୍ୱିନ୍‌କୁ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରିବାକୁ କହିଲା ।

ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆବାଜ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହେବାରୁ ଜୋଆକ୍ୱିନ୍ କହି ଉଠିଲା ପାସିନାରୁ କହୁଥିଲେ—ଏହାପରେ ହଠାତ୍ ସେ ଉଗ୍ରବାନ ଓ ମେଘମାତାଙ୍କ ସ୍ତବଗାନ କରି ତାଙ୍କର କୃପାଭିକ୍ଷା କଲା ।

ତା କାନିପାଣି ଦେଇ ବନ୍ଧୁକ ଗୁଳି ଠୋ ଠା ହୋଇ ଫୁଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବନ୍ଧୁକ ନଳୀ ଭାତିଯାଇ ତା କାନ୍ଧ ତଳେ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଅନବରତ ଗୁଳି ଆବାଜରେ ତାହାର ନିଜ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସେ ଭୁଲିଗଲା । ତା ମନେପଡ଼ିଲା ମୃତ୍ୟୁ ଆସନ୍ନ । ମୃତ୍ୟୁରତ୍ନା ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଶରଣ ପଶିଲା । ଏହାପରେ ବୋମା ଆବାଜ ରାଇଫଲ୍ ଗୁଳି କାନିଫଟାଇ ଦେଲା । ଇଗ୍ନାସିଓ ତା ପାଖରେ ଲେଉଟି ପଡ଼ିଲା, ରାଇଫଲ୍ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଚାପାଦେଲା । ମାଟି ଗୋଡ଼ ଡେଲିପଥର ସବୁ ଉପରେ ଗଦା ହୋଇଗଲା । ଉଡ଼ାଜାହାଜ ୩ ଥର ଆଗି ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାରେ ବୋମା ବର୍ଷଣ କଲେ ମାତ୍ର ସେଠାର କେହି ଲୋକ ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏହାପରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜରୁ ମେସିନ୍‌ଗନ୍ ଫଏର୍ ଚାଲିଲା । ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ା ଉପରେ ଝଟିଦେଇ ମେସିନ୍‌ଗନ୍ ଚଳାଇ ସେଗୋଉଆକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ା ଉପରେ ଗୁଳିବର୍ଷଣ କରୁ କରୁ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ ବେରେଣ୍ଡୋ ଜଣେ ସୈନ୍ୟକୁ ବୋମାମାଡ଼ରେ ହୋଇଥିବା ଗାଡ଼ ପାଖକୁ ପଠାଇଲେ । ସେଠାରୁ

ସେମାନେ ବୁଢ଼ାକୁ ହାତବୋମା ଫିଙ୍ଗିବେ । ସେ ଗୁରୁଗୋଟି ହାତବୋମା ଫିଙ୍ଗିଲେ କିନ୍ତୁ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଜୋଅକିନ୍ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ଜୀବିତ ନଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଇର୍ଦ୍ନାସିଓ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ତଳେ ବେହୋସ ପଡ଼ିଥାଏ । ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ସୁରଣ କରି ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଗୁଲିମାରି ସବୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ଅବ୍ୟାହତ ଦେଲେ । ସେ ପାହାଡ଼ ବୁଢ଼ାରେ ଠିଆ ହୋଇ ତଳଆଡ଼କୁ ନିଜର ମୃତ ଲେକକୁ ଦେଖିଲେ । ସେ ନିଜ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନ ଦେଖିଯାନ୍ତି ସବୁ ମୃତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଘୋଡ଼ାରେ ବାନ୍ଧି ଲଗାନ୍ତା ପଠାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ।

ସ୍ୱେଂଡିସ୍ ରାଇଫଲ୍ ମୁଠା ଯାହା ହାତରେ ଅଛି ସେଟାକୁ ମଧ୍ୟ ନିଅ । ସେ ବୋଧହୁଏ ସୋଡ଼ୋ । ସେ ସବୁଠାରୁ ବୟସ୍କ । ନା, ଖାଲି ମୁଣ୍ଡଟା କାଟି ନେଇଗଲେ ହେବ । ବେଗ୍ ସମସ୍ତଙ୍କର ଖାଲି ମୁଣ୍ଡ କାଟି ନେଇଗଲେ । ବନ୍ଧୁକ ଓ ପିସ୍ତଲ ସବୁ ଏକାଠି କରି ଏବଂ ରାଇଫଲ୍ ଘୋଡ଼ାରେ ଲଦିଦିଅ ।

ଏହାପରେ ପ୍ରଥମ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ମରି ପଡ଼ିଥିବା ଜାଗାକୁ ସେ ଗଲେ ମାତ୍ର ତାକୁ ସ୍ପର୍ଶ କଲେ ନାହିଁ । କହିଲେ “ଯୁଦ୍ଧଟା କେଡ଼େ ଖରାପ କାମ ।” ସେ ପୁଣି ଶ୍ରୀଷ୍ଟକୁ ସୁରଣ କରି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ ଏବଂ ସେତେବେଳେ * ଥର ଇଣ୍ଟରଙ୍କର ଓ * ଥର ମେରା ମାତାଙ୍କର ଜୟଧ୍ୱନି କଲେ । ଏହା କଲେ ନିଜ ମୃତ ସାଥୀଙ୍କର ଆତ୍ମାର ସଦ୍‌ଗତି ପାଇଁ । ତାଙ୍କର ଆଦେଶ ପ୍ରତିପାଳିତ ହେଲା କି ନାହିଁ ତାହା ଦେଖିବାକୁ ଆଉ ସେଠାରେ ରହି ନଥିଲେ ।

ଅଷ୍ଟାବିଂଶ ପରଲ୍ଲବ

ଉଡ଼ାଜାହାଜ ସବୁ ଫେରିଗଲା ପରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଓ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ପୁଣି ଗୋଲବୃଷ୍ଟି ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ଶବ୍ଦ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଗୁଡ଼ ଧଡ଼ଧଡ଼ କରି ଉଠିଲା । ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ମେଘ ଆକାରରେ ଧୂଆଁ ମାଡ଼ିଆସିଲା । ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଅଧିକାଂଶ ଉପରୁ କ୍ରମେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ସବୁ ଆକାଶରେ ଷ୍ଟୁରୁ ଷ୍ଟୁରୁ ଭୋଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଯେ ସେମାନେ ବୋଧହୁଏ ନିଜ ଘୋଡ଼ସବାରଙ୍କ ଉପରେ ବୋମା ବର୍ଷା କରି ସୋର୍ଡ଼ୋର ଦଳର କିଛି ଯତ୍ନ କରିପାରି ନାହାନ୍ତି । ଏହି ଉଡ଼ାଜାହାଜଗୁଡ଼ାକ ବଡ଼ ଗୁରୁତ୍ବା କରିପକାନ୍ତି କିନ୍ତୁ କାହାକୁ ମାରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଗୋଲବୃଷ୍ଟିର ଭାବ ଆବାଜ ଶୁଣି ଶୁଣି ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା “ଲଢ଼େଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲୁଅଛି । ପ୍ରତିଧ୍ବନି ବୋମା ଆବାଜ ଶୁଣି ସେ ଆଖି ବୁଜି ପକାଉଥିଲା ଏବଂ ନିଜର ଶୁଷ୍କ ଓଠକୁ ଜିଭରେ ଚୁଟୁଥିଲା ।” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ହଁ ତାହାହିଁ ହେବ, ଏମିତିକା ବୋମାବୃଷ୍ଟିରେ କେହି ମରେ ନାହିଁ ।” ଏହାପରେ ଗୁଲି ଫଏର୍, ପୁରୁଷ ଅମିତାଳ । ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋର ପିସ୍ତଲ ଆବାଜ ଏତେ ଦୂରକୁ ଆସିବା କଥା ନୁହେଁ । ଆବାଜ ପ୍ରଥମେ ଅମିତାଳରୁ ସେ କିଛି ଭାବ ନଥିଲେ । କିଛିକ୍ଷଣ ଗଲାପରେ ତାଙ୍କ ମନ ଉଦାସ ହୋଇ ଉଠିଲା । ହଠାତ୍ ସେ ହାତବୋମା ବିସ୍ଫୋରଣ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପୁଣି ଟିକିଏ ଉକଣିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଏହାପରେ ସବୁ ନୀରବ ହୋଇ ଗଲାପରେ ସେ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ସବୁ ଶେଷ ।

ମେରଥା ଶିବରରୁ ବାଲିଦରରୁ ଠେକୁଆ ମାଂସ ଓ ଝୋଲରେ ଛରୁ ପକାଇ ଓ ବସ୍ତ୍ରାଏ ରେଟି ଧରି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲ । ଚମଡ଼ା ବୋତଲରେ ମଦ, ଟଟା ଗୁମୁର, ଟଟା ଟିଣଆଳା ଓ ଦୁଇଟା ପିଆଲ ମଧ୍ୟ ଆଣିଥିଲା । ସେ ତୋପ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଓ ଇଲଡ଼ିଓ ପାଇଁ ଦୁଇଆଳା ଖାଦ୍ୟ ଓ ଦୁଇ ପିଆଲ ମଦ ଡାଳିଦେଲା । ଏ ଦୁଇଜଣ ତୋପ ଚଳାଇବା କାମରେ ଆନୁସେଲ୍‌ମୋ ଜାଗା ଦଖଲ କରିଥିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ମେରଥା ତାଙ୍କ ନିଜ ଜଗିଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଖୁବ୍ ସନ୍ତୁଷ୍ଟରେ ଚଢ଼ିଗଲା । ତା କାନ୍ଧରେ ରେଟି ଥଳିଆ, ହାତରେ ବାଲିଦ ଗୋଟାଏ । ଝରରେ ତା ଲଣ୍ଡାମୁଣ୍ଡ ଉଜ୍ଜଳ ଦିଶୁଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କିଛି ତଳରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ମେରଥାକୁ ହାତଧରି ଉଠାଇ ନେଲେ । ସେ ଶୁଭଦ୍ରା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଶୁଗଲା “ଉଡ଼ାକାହାଜ କଅଣ କରିଗଲେ ?”

“ସେମାନେ ସୋର୍ଡ଼ୋ ଉପରେ ବୋମା ବର୍ଷଣ କଲେ ।” ସେ ବାଲିଦରୁ ମାଂସ ଝୋଲ ଆଳାରେ କାଢ଼ିଲେ ।

“ସେଠାରେ କଅଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଲଢ଼େଇ ଚାଲିଛି ?”

“ନା ଶେଷ ହୋଇଗଲାଣି ।”

ଓଃ ବୋଲି କହି ଓଠ କାମୋଡ଼ି ମେରଥା ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲା । ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା ଯେ ତାକୁ ଭୋକ ନାହିଁ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତଥାପି ତାକୁ କିଛି ଖାଇବାକୁ କହିଲେ ।

“ଖାଦ୍ୟ ମୋ ଡାହାଣରେ ଯିବନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାକୁ ମଦ ବଡ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲେ “ପ୍ରଥମେ କିଛି ପିଇ ନେଇ ପରେ ଖା ।”

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଜବାବ ଦେଲା “ସୋର୍ଡ଼ୋର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋ ଭୋକଗୋଷ୍ଠ ମାରି ଦେଇଛି । ତୁମେ ଖାଅ । ମୋର ଖାଇବା ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ।” ମେରଥା ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ତା ବେକରେ ଦୁଇବାହୁ ରଖି ଚୁମାଖାଇ କହିଲା “ବୁଢ଼ା ଖାଇପକା । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ନିଜର ଦେହର ବଳ ଅତୁଟ ରଖିବା ଦରକାର ।” ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ତା ଆଡ଼ୁ ଚାଲିପଡ଼ି ମଦ ବୋତଲ ଠିପି ଫିଟାଇ କିଛି ପିଇନେଲା । ତା ପରେ ଆଳାରେ ମାଂସ ଡରକାଣ୍ଡ ଓ ରେଟି ନେଇ ଖାଇଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ମେରଥା ଅଡ଼କୁ ଅନାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲୁଉଥାନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କ ମାଖରେ ବସିପଡ଼ି ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ହାତ ଥୋଇଲା । ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରର ମନୋଭାବ ବୁଝିପାରିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ମାଂସ ଓ ଛରୁ ଡରକାଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିଗୁଡ଼ି ଖାଇ

ସାରି ମଦ ପିଇଲେ । ଖାଇ ସାରି ସେ କହିଲେ “ଇଚ୍ଛା କଲେ ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠାରେ ରହୁପାରିବୁ ।” ମେରଥା ଜବାବ ଦେଲା ଯେ ସେ ପିଲାଟି ପାଖକୁ ଫେରିଯିବ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ସେଠାରେ ରହିଲେ କିଛି କ୍ଷତି ନାହିଁ । ଆଉ କିଛି ଘଟିବ ନାହିଁ । ମେରଥା କହିଲା ଯେ ସେ ପିଲାଟି ପାଖକୁ ଯିବ କାରଣ ପିଲାଟି ତାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିବ ।”

“କଅଣ ଶିଖାଉଥିବ ?”

ମେରଥା ହସି ପକାଇ ତାଙ୍କୁ ଚମ୍ପାଖାଇ କହିଲା “ଶିକ୍ଷା, ଧର୍ମଶିକ୍ଷା କିନ୍ତୁ ଭିନ୍ନ ରକମର ।” କହିଲାବେଳେ ଲୁକ୍କାରେ ସେ ଆରକ୍ତମ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ତାହାର ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁସି କହିଲେ । “ହଉ ତେବେ, ଶିଖିବୁ ଯା ।” ଏହାପରେ ମେରଥା ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ଙ୍କୁ ଚାହିଁ ମୁହଁ ହାସ୍ୟକରି ପଚାରିଲା “ତୋ ପାଇଁ ଆଉ କିଛି ଆଣିବ କି ?”

“ନାହିଁ ଲେ ହିଅ ।” ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ ସେତେବେଳେଯାଏ ସ୍ବାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରି ନଥିଲା ।

“ତେବେ ନମସ୍କାର ।” ମେରଥା କହିଲା ।

ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ କହିଲା “ଶୁଣ, ମୁଁ ମରିବାକୁ ଡରେନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଭାବରେ ଗୁଡ଼ାଦେବା”—ସେ କର୍କଶ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “କରିବାର ତ କିଛି ନଥିଲା ।”

“ହଁ ସେକଥା ମୁଁ ଜାଣେ ତଥାପି—”

“କିଛି ଉପାୟ ନଥିଲା । ଆଉ ସେ କଥା ଉଠାଇ ଲାଭ ନାହିଁ ।” ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ।

“ହଁ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏକୃଷ୍ଟିଆ, ଆମଠାରୁ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ ନପାଇ—”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନଉଠାଇବା ଭଲ । ମେରଥା, ତୁ ତୋ ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ଫେରିଯା ।” ମେରଥା ପଥର ଉପରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇବା ସେ ଦେଖିଲେ । ଏହାପରେ ବହୁକାଳ ସେଇଠାରେ ବସି ଅଧ୍ୟତ୍ମିକତାକୁ ଚାହିଁ କଅଣ କେତେ ଭାବିଲେ ।

ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ ତାଙ୍କୁ କଥା କହିଲାବେଳେ ସେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ନାହିଁ । ଖରା ବହୁତ ଟାଣ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିକୁ ତାଙ୍କର ଭ୍ରାନ୍ତସ୍ଥ ନଥାଏ । ସେ

ବସିରହି ପାହାଡ଼ର ନାସି ଓ ଦେବଦାରୁ ବଣକୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ଏମିତି ଘଣ୍ଟାଏ ବିତିଗଲା ଯୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାମପଟକୁ ଢଳିଗଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଶବ୍ଦ ଲୋକ ଆସୁଛନ୍ତି । ସେ ନିଜର ଦୁର୍ଦ୍ଦାଶା ଉଠାଇନେଲେ ।

ପାହାଡ଼ର ନାସିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଥିବା ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଅଣ୍ଟାରେ ଖୁବ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଖା ଯାଉଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପଛକୁ ଆଉ ଟଳଣ ଅଣ୍ଟାରେ ଆସୁଥିଲେ । ଏହାପରେ ଦେଖିଲେ ଦୁଇଟି ପଂକ୍ତରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଘୋଡ଼ସବାର ସୈନ୍ୟ ଆସୁଛନ୍ତି । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ତାଙ୍କ ଦେହରୁ ଝାଲ ବହିପଡ଼ିଲା । ଜଣେ ଲୋକ ସଙ୍ଗରେ ଘୋଡ଼ାଚଢ଼ି ଆସୁଥାଏ, ତା ପଛକୁ ଅନ୍ୟ ଅନେକ ଅଣ୍ଟାରେ । ତାଙ୍କ ପଛକୁ ଆଗେଇବିହୀନ ଘୋଡ଼ା ସବୁ ପିଠିରେ କଅଣ ବାନ୍ଧ ବନ୍ଧୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ଏହା ପଛକୁ ଦୁଇଜଣ ଘୋଡ଼ସବାର । ଏହାଙ୍କ ପଛକୁ ଅନ୍ଧତ ଲୋକ ଏଠା ଶେଷକୁ ଘୁଣି ଅନେକ ଅଣ୍ଟାରେ ଫୋକ ।

ଗଡ଼ାଣିରୁ ଏମାନେ ତଳକୁ ଖସି ବଣରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯିବା ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଦେଖି ପାରିଲେ । ଏତେ ଦୂରରୁ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରେ ବାଉଁଶ ରଖି ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ କି ବୋଝ ବନ୍ଧା ହୋଇଅଛି ତାହା ସେ ବୁଝିପାରି ନଥିଲେ । ଘୋଡ଼ାର ପଦକ୍ଷେପରେ ଏହି ବୋଝ ଉଠୁଥାଏ ଓ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଘୋଡ଼ା ଜିନ୍ ଉପରେ ଏହା ଆଡ଼ିଆବରେ ଥୁଆ ହୋଇ ରେକାବରେ ଦୁଇଆଡ଼େ ବନ୍ଧା ରହିଥାଏ । ଜିନ୍ ଉପରେ ସୋଡ଼ାର ସ୍ପୁଙ୍ଗିୟୁ ରାଇଫଲ୍ ଥିଲା ।

ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ଏହି ଦଳର ନେତାଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଦୁଇ କଣ୍ଠରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଖୋଲା ହୋଇ ଚାଲୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବେରେଣ୍ଡୋ କୌଣସି ଉଦ୍ଦତ ପଶ ଦେଖାଉ ନଥିଲେ । ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଯେଉଁ ଉଦାସ ଭାବ ଜନ୍ମୁଥାଏ ତାଙ୍କ ମନରେ ସେଇଆ ଉତ୍ପଳୁଥିଲା । ସେ ଭାବୁଥାନ୍ତି ମଣିଷର ମୁଣ୍ଡ କି ଟିକେବା ବଦରତା ତଥାପି ପରିଚିତର ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକ । ଯାହା କରୁଅଛି ସେଥିପାଇଁ ମୋତେ ବହୁତ ଅଭିମାନେ ପଡ଼ିବାକୁ ହେବ । ଏହି ମୁଣ୍ଡ କେତେଟା ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ମନକୁ ଘେନିବ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେତେଜଣ ଏମିତିକା ଜିନିଷ ପସନ୍ଦ କରୁଥାନ୍ତି । ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ସେମାନେ ଏଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଗସ୍ତ୍ରର ପଠାଇ ଦେବେ । ଏହା ବଦର କାମ । ଉତ୍ତାଳାହାଳ ବହୁତ ଆସିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ନିଜର କୌଣସି ଲୋକସାଧନ ନକରି ଆମେ କେବଳ ବଡ଼ ତୋପଟିଏ ପାଇଥିଲେ ବିନା ଉତ୍ତାଳାହାଳରେ ଏହାକରି ପାରିଆନ୍ତୁ । ଦୁଇଟା ଖତର, ଗୋଲ ବନ୍ଧୁ ଆଣିଥାନ୍ତେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଖତର ଜିନ୍ର ଦୁଇ ପାଖରେ ତୋପ ଆଣିଥାନ୍ତେ । ଏତିକି ହୋଇଥିଲେ ଆମର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ପ୍ରତି ସେ କଥା । ଭାବିଲେ କିଛି ଲଭ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ଵାସେଣାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଆମେ ସେନାବାହନୀ ଗଢୁଅଛୁ । ଗୋଟାଏ ପାଟଣା ତୋପ ଦରକାର ହୋଇପାରେ ।

ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଜୁଲୁଆନ୍ ମରବା କଥା ସେ ଭାବିଲେ । ତାଙ୍କର ଶବ ପହଞ୍ଚି ଘୋଡ଼ାରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଅଛି । ଖରା ଛୁଡ଼ି ସେ ବଣ ଛୁଇଁ ଭିତରେ ପଶିଲେ । ସେଇଠାରେ ସେ ଜୁଲୁଆନ୍ ଆସା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ମଧ୍ୟ କଲେ । ସେ କହିଲେ ‘ହେ ସ୍ଵର୍ଗସ୍ଥ କରୁଣାମୟୀ ଜନନୀ । ତୁମେ ଏକମାତ୍ର ଆମର ଜୀବନ, ସୁଖ ଓ ଆଶାର ସ୍ଥଳ । ତୁମେ ଧନ୍ୟ । ଆମର ସୁଖ ଦୁଃଖ ଆଳାପ ବିଳାପ ଏହି ଅଶ୍ରୁ ଉପତ୍ୟକାରେ ତୁମଠାରେ ସମର୍ପଣ କରୁଅଛୁ ।’ ସେ ମନେ ମନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାନ୍ତି । ଘୋଡ଼ାଟାପୁ ଦେବଦାରୁ ପଥ ଉପରେ କୋମଳ ଶବ୍ଦ କରୁଥାଏ । ବୃକ୍ଷର ଅନ୍ତରାଳରେ ଫାଙ୍କା ଜାଗା ଭିତର ଦେଇ ଝଲକା ଝଲକା ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ ଗୀଜାର ସ୍ତମ୍ଭ ଦେଇ ପଡ଼ିଲା ପରି ତାଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ୁଥାଏ । ସେ ଅଗକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ସେ ତାଙ୍କର ଅନୁଚରମାନେ ବଣ ଭିତରେ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ଅଗ୍ରସର ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ବଣରୁ ବାହାରି ସେ ଲଗାତାର ଯାଇଥିବା ହଲଦିଆ ରାସ୍ତାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଘୋଡ଼ାଟାପୁର ଧୂଳି ଉଡ଼ି ଚାରିଆଡ଼େ ଘୋଟି ଯାଉଥାଏ । ମଲ୍ଲ ଲୋକଙ୍କ ମୁହଁରେ ଏହି ଧୂଳି ସବୁ ଜମି ଯାଇଥାଏ । ଆହତ ଏବଂ ପଦଚ୍ୟୁତ ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ବହଳିଆ ଧୂଳି ଜମି ଉଠିଥାଏ । •

ଏହି ଜାଗାରେ ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ ସେମାନେ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ଯାଇଥିବାର ଦେଖିଲା । ସେ ମୃତ୍ୟୁହତ ସଖ୍ୟା ଗଣିନେଲା ଏବଂ ସୋର୍ଡ଼ର ସ୍ପର୍ଶ ସ୍ଵ ରାଇଫଲ୍ ଖଣ୍ଡିତ ଚିହ୍ନିଲା । କନା ପୁଟୁଲାରେ କଅଣ ଅଛି ସେ ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତାହା ଘୋଡ଼ା ରେକାବ ଚମଡ଼ା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଝୁଲି ଘୋଡ଼ା ପେଟରେ ଠୋକର ଖାଉଥାଏ । ଅନ୍ଧାର ହେଲାବେଳେ ସେ ଘରକୁ ଫେରିଲାବେଳେ ସୋର୍ଡ଼ର ଆଞ୍ଚିତା ଦେଇ ଆସିଲା ।

ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ପୁଟୁଲାରେ କଅଣ ଥିଲା ବୁଝି ନେଲା । ଅନ୍ଧାରରେ ସେ ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ ପାହାଡ଼ରେ କଉଁମାନେ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ସବୁ ଗଣି ନେଇ ପାବ୍‌ଲେର ଶିବିର ଆଡ଼କୁ ଗତ କଲା ।

ଅନ୍ଧାରରେ ଏକାକୀ ମହାଭୟରେ ସେ ଚାଲୁଥାଏ । ବୋମା ପଡ଼ିଥିବା ଜାଗାର ଗାତ ଏବଂ ପାହାଡ଼ରେ ଯାହା ଦେଖିଲା ତହିଁରୁ ତାହାର ହୃଦୟର ଝଲନ ବନ୍ଦହୋଇ

ଅଢିଲ ଏବଂ ଅଗାମୀ କାଲିର ଚନ୍ଦ୍ରା ମନରୁ ଉଠେଇ ଗଲା । କେବଳ ମାତ୍ର ଝବର ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ସେ ଦ୍ରୁତ ଚାଲିଲା । ଚାଲୁଥିଲାବେଳେ ସେ ସୋଡ଼ୋର ଓ ତା ଦଳର ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାଏ । ଆନ୍ଦୋଳନ ଅରମ୍ଭ ହେଲା ଦିନଭାରି ଏହି ହେଲା ତାହାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରାର୍ଥନା ‘ହେ ଦୟାମୟୀ, ହେ ଚର ମଧୁର, ହେ ମଙ୍ଗଳମୟୀ ମା, ତୁମେହିଁ ସାହା ଭରସା’ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା । କିନ୍ତୁ ପରଦିନ ଚନ୍ଦ୍ରା ସେ ଏକବାରକେ ଗୁଡ଼ିପାରି ନଥିଲା । ମୁଁ ଇଂରେଜ କହିଲା ପରି କରବି । ‘ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିବାକୁ ଦିଅ । ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ମୁଁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ଯେପରି ଗ୍ରହଣ କରିପାରେ । ଉଡ଼ାଜାହାଜରୁ ବୋମା ବର୍ଷଣବେଳେ ମୁଁ ଯେଉଁଠି ଧରି ରହି ପାରିବି ନାହିଁ । ପ୍ରଭୁ ମୁଁ ଯେପରି କାଲି ବିପଦରେ ମଣିଷର ଶେଷ ମୃତ୍ୟୁ ଉଲ୍ଲି ସାହାସ ଧରିପାରେ ଏତକ କର । ଦିନମାନର ଅଭାବ ମୁଁ ଯେପରି ଦୃଢ଼ଯୁକ୍ତମ କରି ପାରେ, ମୋ ହସ୍ତପଦକୁ ନିଜ ଆୟତ୍ତରେ ରଖିପାରେ । ଯୁଦ୍ଧରେ ମୋ ମନରେ ଦମ୍ଭ ଦିଅ, ଦୃଢ଼ଯୁରେ ବିଶ୍ୱାସ ଦିଅ, ଦୁଃଖ ବିପଦରେ ଯେଉଁଠି ଦିଅ । ମୁଁ ଅତି କିଛି ଲେଉଟି ନାହିଁ, କିମ୍ବା କେଉଁ ଲୋଡ଼ିବି ନାହିଁ ।

ଏପରି ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ସାରି ସେ ଅନ୍ଧାରରେ ଯାଉଥିଲା ବେଳେ ମନର ବୋଧ ଉଠା ବୋଧ କଲା । ତାହାର ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମିଲା ଯେ ସେ ନିର୍ଭୟରେ ଯୁଦ୍ଧ କରବି । ସେ ଯାଉ ଯାଉ ସୋଡ଼ୋର ଲୋକବାକଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପହଞ୍ଚି ଦେଉଥିବା ଘାଟିରେ ପହଞ୍ଚିବାରୁ ସେ ତାକୁ ପରିଚୟ ମାଗିଲା ।

ଅନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା—‘ମୁଁ ! ମୋତେ ଚିହ୍ନି ପାରୁନାହିଁ ?’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘ହଁ ।’

ଅନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ତାକୁ ପଚାରିଲା ‘ସୋଡ଼ୋ ଓ ତା ଦଳବଳର ଝବର ଜାଣୁ ?’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘ହଁ ଜାଣେ । ପାର୍‌ଲେ କହିଅଛି ।’

“ସେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲା ?”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଉଦାସ ସ୍ୱରରେ କହିଲା ‘ହଁ, ଅଶ୍ୱାରେଷ୍ଟା ଚାଲିଗଲା ପରେ ସେ ଆସିଥିଲା ।’

“ସେ ତୋତେ କହିଲା ?”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲା ‘ସେ ଆମ ସଭାକୁ କହିଲା । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଗୁଡ଼ାକ କି ବନ୍ଦର । ଶ୍ଟେନ୍‌ଦେଶରୁ ଆମକୁ ଏହି ବନ୍ଦରତା ଲେପ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’ ଏହା

ପରେ ଅତି ଚିକ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ‘ସେମାନଙ୍କର କାହାର କୌଣସି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୋଧ ନାହିଁ ।’

ଅନ୍ଧାରରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ମୁହଁରେ ହାସ୍ୟ ଦେଖାଦେଇ ଅଥଚ ଘଣ୍ଟାକ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଯେ ଜୀବନରେ ଆଉ କେତେ ହସିବ କଳ୍ପନା କରି ନଥିଲା । ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋଟାକି ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥ ଲୋକ । ସେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା ସେମାନଙ୍କୁ ଆମେ ସମୁଚିତ ଶିକ୍ଷା ଦେବୁ । ତାଙ୍କର ଉଡ଼ାଜାହାଜ, ତାଙ୍କର ସ୍ୱୟଂସିଦ୍ଧ ବରଫ୍, ଟ୍ୟାଙ୍କ୍, ଗୋଲା ବାବୁଦ ସବୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ଭଦ୍ରତା ଶିଖାଇବୁ ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘ଯଥାର୍ଥ କହିଛ । ତୁମେ ମୋ ସହିତ ଏକମତ ଜାଣି ମୁଁ ସମ୍ମତ ।’ ତାକୁ ସେହିଠାରେ ଏକୃଷ୍ଟିଆ ଗୁଡ଼ିଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ବୁହାକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଉନବିଂଶ ପରଚ୍ଛଦ

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଆସି ଦେଖିଲା ଯେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଟା ଟେବୁଲି ପାଖରେ ବସି ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପାବ୍‌ଲୋ । ସେମାନେ ବେଲ୍‌ଏ ମଦ ତାଳି ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଦୁହେଁ ଦୁଇ ପିଆଲ ନେଇ ବସିଥିଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜର ଟିପା ଖାତା ମେଲାଇ ପେନସିଲ୍ ହାତରେ ଧରିଥିଲେ । ପିଲାଟି ଓ ମେରଥା ଦୁହେଁ ଗୁହା ଭିତର ଆଡ଼କୁ ଥିବାରୁ ଦେଖାଯାଉ ନଥିଲେ । ମେରଥାକୁ କୌଣସି କଥାବାତ୍ତୀ ଶୁଣାଇ ନଦେବ ବୋଲି ପିଲାର ତାକୁ ଅଟ୍ଟତାକ ଅଛି ଏକଥା ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଜାଣି ନ ଥିବାରୁ ପିଲାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସେ ଜିଜ୍ଞାସୁ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଗୁହା ମୁହଁର କମ୍ବଳ ପର୍ଦା ହଟାଇ ଭିତରକୁ ପଶିଲା ବେଳେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ମୁହଁ ଟେକି ଚାହିଁଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ ଟେବୁଲ ଉପରେ ମଦ ବେଲା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଦେଖୁ ନଥିଲା ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲା ‘ମୁଁ ଉପର ଆଡୁ ଆସିଲି ।’

“ପାବ୍‌ଲୋ ସେକଥା କହିଅଛି” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ପାହାଡ଼ ଉପରେ ୬ ଜଣ ମର ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ମୁଣ୍ଡ ସବୁ କାଟି ନେଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ଧାରରେ ମୁଁ ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ, ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ । ପାବ୍ଲୋ ମୁହଁ ନ ଫିଟାଇ ମଦବେଲାକୁ ଚାହିଁ ବସି ରହିଲା । ତା’ ମୁଖ ନିର୍ବକାର, ସେ ଅନମେଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ କେବେ ନ ଦେଖିଲା ଭଳି ମଦବେଲାକୁ ଚାହିଁଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ, ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ବସିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ବୁଢ଼ା ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ଚମଡ଼ା ଟୁଲ୍ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଟେବୁଲ୍ ତଳେ ହାତ ବଢାଇ ସୋର୍ଡୋ ଉପହାର ଦେଇଥିବା ସାନ ଫୁଲସ୍‌ସି ବୋତଲ କାଢି ଆଣିଲେ । ବୋତଲଟା ଅଧାପୂର୍ଣ୍ଣ । ଯେ ପୁଣି ଥରେ ଟେବୁଲ୍ ତଳୁ ପିଆଲା କାଢି ସେଥିରେ ମଦ ଢାଳି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ବଢାଇ ଦେଇ କହିଲେ “ପିଇପକା ।”

ଫୁଲସ୍‌ସି ପିଉଥିଲାବେଳେ ପାବ୍ଲୋ ତା’ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ପୁଣି ମଦବେଲାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇ ନେଲା । ଫୁଲସ୍‌ସି ପିଇଲାବେଳେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋର ନାକ, ଆଖି, ମୁହଁ ଯୋଡ଼ି ଉଠିଲା । ପରେ ପେଟ ଭିତର ଗରମ ହୋଇ ଉଠିବାରୁ ସେ ଆରାମ ବୋଧ କରି ହାତ ପଛରେ ମୁହଁ ଘୋଷ୍ଟ ନେଲା ।

ଏହାପରେ ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ ଆଉ ପିଆଲାଏ ମାଗିଲା । ସେ ତାକୁ ଆଉ ଏକ ପିଆଲା ଫୁଲସ୍‌ସି ଦେଲେ । ଏଥର ଆଉ ନାକ ଆଖି ଯୋଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ରକ୍ତସ୍ରାବ ଭେଗୁଥିବା ଲୋକକୁ ଲୁଣପାଣି ପିଟିକାଣ୍ଡ ଦେବା ଯେପରି ଆରାମପ୍ରଦ, ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଯେହୁପରି ଆରାମ ଉପଭୋଗ କଲା । ବୁଢ଼ା ପୁଣି ସତ୍ତ୍ୱେ ଶବ୍ଦରେ ବୋତଲକୁ ଅନାଇବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ବାକ୍ସତକ କାଲିପାଇଁ ରହିଲା । ସେ ତାକୁ ରାସ୍ତାର ଖବର ପଚାରିଲେ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ସବୁ କଥା ଗୁମ କହିବା ମତେ ମୁଁ କାଗଜରେ ଟିପି ଦେଇଛି । ବହୁତ ଚଳପ୍ରଚଳ ଦେଖିଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ଜାଗାରେ ଆଉ ଜଣେ ରହି ଲେଖାଲେଖି କରୁଅଛି । ପରେ ମୁଁ ଯାଇ ତାହା ପାଢ଼ି ଖବର ଆଣିବି ।’

“ତୁମେ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଧ୍ୟାନ୍‌ସକାଣ୍ଡ ତୋପ ଦେଖିଛୁ ? ସେ ସବୁର ନଳୀ ଖୁବ୍ ଲମ୍ବା ଏବଂ ରବର ଚକରେ ଚାଲେ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ହଁ ଦେଖିଛି । ଟଗୋଟି ରାସ୍ତାରେ ଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକଟିର ନଳୀ ଡାଳପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଢଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ତୋପ ପାଇଁ ଉଜଣ ଲେଖା ଲୋକ ଟ୍ରକରେ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ।’

“ଟଟି ତୋପ ଦେଖିଛୁ ?”

କାଗଜ ନପଢ଼ି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ସଂଖ୍ୟା କଥା କହିଲାରୁ ପୁଣି ପଚାରିଲେ
“ଆଉ କଅଣ ରାସ୍ତାରେ ଯାଇଅଛି ?”

ରାସ୍ତାରେ ଆଉ ଯାହା ଯାହା ଯାଇଥିଲା ସେକଥା ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ତାଙ୍କୁ
କହିବାରୁ ଟିପି ନେଲେ । ସେ ଆମ୍ଭକୁ ସବୁ କଥା କହିଲା । ଲେଖି ପଢ଼ି ଜାଣି
ନ ଥିବାରୁ ତାହାର ସ୍ମୃତିଶକ୍ତି ଝୁବୁ ପ୍ରବଳ ଥିଲା ବୋଲି ସେ ସବୁକଥା ସହଜରେ
ଗାଇଗଲା । ତାହାର ଏତିକି କଥାବାଣୀବେଳେ ପାର୍‌ଲୋ ଦୁଇ ଥର ମଦ ପିଇ
ନେଲା । ଏହାପରେ କେତେଜଣ ଆହତ ଓ କେତେଜଣ ମଲେ ସେ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ
କହିଲା । ମାଲଭୁମିରୁ ଯେଉଁ ଅଶ୍ୱାରୋହ ଆସିଥିଲେ ଓ ସୋଡ଼େ, ସଙ୍ଗେ ଲଢ଼ିଥିଲେ
ତାଙ୍କ କଥା ମଧ୍ୟ କହିଲା । “ଦୋଡ଼ା ଜିନ ସହତ କେତେ ଗୁଡ଼ା ପୁଟୁଲା
ଦେଖିଥିଲି । ସେ ଗୁଡ଼ା କଅଣ ବୋଲି ଜାଣି ନଥିଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝୁଛି ସେ ସବୁ
କଟା ମୁଣ୍ଡ । ତାଙ୍କର କେବଳ ଜଣେ ଅଫିସର ନିହତ । ଦଲେ ଅଶ୍ୱାରୋହ ଆକ୍ରମଣ
କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ସେ ଅଫିସର ଜଣକ ସକାଳେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିବା ଲୋକ
ନୁହେ । ସେ ମଲାଲୋକ ଦଳର ହୋଇଥିବ । ଦୁଇଜଣଙ୍କ ହାତ ପଟିରୁ ଜାଣିଲି ଯେ
ସେ ଦୁହେଁ ମଧ୍ୟ ଅଫିସର ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ । ତାଙ୍କ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ଦୋଡ଼ା
ଜିନରେ ବନ୍ଦା ହୋଇଥିଲା । ହାତ ଦୁଇଟା ଝୁଲୁଥାଏ । ସୋଡ଼ୋର ମୁଣ୍ଡଟା ମଧ୍ୟ
ଜିନ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଦା ହୋଇଥିଲା । ବନ୍ଧୁକ ନଳୀ ବଙ୍କା ଥିଲା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପିଆଲଟା ମଦ ବେଲାରେ ବୁଡ଼ାଇ କହିଲେ ‘ଆଉ ଏତିକି
ଯଥେଷ୍ଟ । ତୋ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଏ ଲାଜନ ଟିପି ସେ ପଟକୁ ଯାଇଥିଲା ?’

“ଆଣ୍ଡ୍ରିସ୍ ଓ ଓଲ୍‌ଡ଼ିଓ ।”

“ଦୁହେଁଙ୍କ ଭିତରୁ ଭଲ କିଏ ?”

“ଆଣ୍ଡ୍ରିସ୍ ।”

“ଅଛା ଏଠାରୁ ନାଭସେରଡ଼ା ଯିବାକୁ ତାକୁ ସମୟ ଲାଗିବ ?”

“କିଛି ବୋଧ ନଥିଲେ, ଆଉ ଭାଗ୍ୟ ପ୍ରସନ୍ନ ଥିଲେ ସତର୍କତା ସହଜ ଶବ୍ଦଶୁଣା
ଲାଗିପାରେ । ମାଲ ସଙ୍ଗରେ ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ନିରାପଦ ହେବା ପାଇଁ ବହୁତ
ଗୁଲିଗୁଲି ଆସିଥିଲୁ ।”

“ସେ ନିଶ୍ଚୟ ପହଞ୍ଚି ପାରୁବ ?”

“ନା, ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ନିଶ୍ଚିତ କିଛି ରହିନାହିଁ ।”

“ତୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ?”

“ସେହି ଏକା କଥା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଭାବରେ ଯେ ଆଉ ସେ କଥାରେ ବଢ଼ିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । ସେ ଯଦି ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି । ତେବେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ପଠାଇଥାନ୍ତି ।

“ତୋ ଭଳି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଯାଇପାରେ ?”

“ମୋ ଭଳି, କିମ୍ବା ମୋଠାରୁ ଭଲ, କାରଣ ସେ ଯୁବକ ।”

“କିନ୍ତୁ ଯେ କୌଣସି ମତେ ପହଞ୍ଚିବା ଦରକାର ।”

“ଯଦି କିଛି ନ ଘଟେ ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ପହଞ୍ଚିବ, ଆଉ କିଛି ଘଟିବା ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଖବର ଲେଖି ପଠାଇବାକୁ ଚାହେଁ । ସେନାପତିଙ୍କୁ କେଉଁଠାରେ ପାଇବ ମୁଁ ମୁହଁରେ ତାକୁ ବୁଝାଇ ଦେବି । ସେ ଡିଭିଜନ୍‌ର ମେସୁରଙ୍କ ଅଫିସକୁ ଯିବ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ସେ ଡିଭିଜନ୍‌ ଫିଭିଜନ୍‌ କିଛି ବୁଝିବ ନାହିଁ । ଏହାତ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ପଶୁ ନାହିଁ । ତାକୁ ସେନାପତିଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ସେ କେଉଁଠାରେ ମିଳିବେ କହିବାକୁ ହେବ ।’ କିନ୍ତୁ ସେନାପତିଙ୍କୁ ତ ସେ ଡିଭିଜନ୍‌ର ମେସୁର ଅଫିସରେ ପାଇବ ।’

“ଆଜ୍ଞା ସେଟା କଅଣ ଗୋଟାଏ ଜାଗା ନୁହେଁ ?”

ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟିଏ ଜାଗା । ସେ ଜାଗାଟି ସେନାପତି ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ନିଜର ପ୍ରଧାନ କେମ୍ପ ବୋଲି ଠିକ୍ କରୁଥିବେ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିଶ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ବୁଝି ନପାରି କହିଲା ‘ସେ ଜାଗାଟା କେଉଁଠାରେ ? ବ୍ରଗେଡ୍, ଡିଭିଜନ୍‌ ସେନାବାହିନୀ ପ୍ରଭୃତି ଶବ୍ଦ ସେ ଧାରଣା କରି ପାରୁ ନଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ସୈନ୍ୟ କଲମନ୍, ତାପରେ ରେଜିମେଣ୍ଟ, ରେଜିମେଣ୍ଟ ଉପରକୁ ବିଗ୍ରେଡ୍ ପ୍ରଭୃତି ସେ ଶୁଣିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ରଗେଡ୍ ଓ ଡିଭିଜନ୍‌ ଦୁଇଟା କଥା ଶୁଣିଲା । ସେ କିଛି ବୁଝିଲା ନାହିଁ । ସ୍ଥାନଟା କଅଣ, ସେତକ ସେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ବୁଢ଼ା, ଧୀରେ ସ୍ଥିରେ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର ।’ ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କୁ ଭଲ କରି ବୁଝାଇ ନ ପାରିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ

ମଧ୍ୟ ବୁଝିବ ନାହିଁ । ସେ ବୁଝାଇଲେ ଦୁଇଟି ବ୍ରତେନ୍ ମିଶିଲେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମନ୍, ହୁଏ । ଉତ୍ତମନ୍‌ର ସେନାପତି ନିଜେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କର୍ମକେନ୍ଦ୍ର ବାହୁ ଆସନ୍ତି । ତାହାକୁହିଁ ମେୟର ଅଫିସ କହନ୍ତି । ସେ ଅଫିସଟା ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠାରେ ମୁଁ ନିଜେ ଜାଣେ ନାହିଁ କାରଣ ସ୍ଥାନ ବାହୁଲାବେଳେ ମୁଁ ସେଠାରେ ନଥିଲି । ହୁଏତ ଏହା ଗୋଟିଏ ଗୁହା, କିମ୍ବା ଗାତ କିମ୍ବା ଅଗ୍ରୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିବ । ସେଠାରୁ ତାର ସବୁ ଗୁରୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିବ । ଆଶ୍ଚିନ୍ଦ୍ର ସେନାପତିଙ୍କ ଖୋଜି ନେବ ଏବଂ ମେୟର ଅଫିସ ଠିକଣା ପଚାରି ବୁଝିବ । ମୋର ଚିଠି ସେ ସେନାପତିଙ୍କୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଅଫିସର ବଡ଼ବାବୁଙ୍କୁ କିମ୍ବା ମୁଁ ଆଉ ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଲେଖିଦେବ ତାଙ୍କୁ ଦେବ । ୩୫ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କେହି ନିଶ୍ଚୟ ସେଠାରେ ଥିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝିଲୁ ?

“ହଁ ବୁଝିଲି ।”

“ତେବେ ଅଶ୍ଚିନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ଅଣ । ମୁଁ ଖବର ଲେଖି ଏହି ମୋହର ଦ୍ଵାରା ମୁଦ୍ରିତ କରି ଦେବ । ଏହା କହୁ ସେ ତାକୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଗ୍ରେଟ କାଠରେ ଲୁଗିଥିବା ରବର ଷ୍ଟାମ୍ପ ଦେଖାଇଲେ । ସେଥିରେ ଏସ୍ ଅଇ.ଏମ୍ ଡିନୋଟି ଅକ୍ଷର ଲେଖାଥିଲା । ଗୋଟିଏ ସାନ ଟିଣ ଡବାରେ ମୋହର ମାରିବା କାଲି ମଧ୍ୟ ଆସ । ମୋହରଟି ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ପରି ସାନ । ସେ ତାହା ପକେଟରେ ରଖିଥାନ୍ତି । ‘ଏହି ମୋହରକୁ ସେମାନେ ଖାତର କରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଶ୍ଚିନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ଅଣ । ମୁଁ ତାକୁ ବୁଝାଇ ଦେବି । ତାକୁ ଦ୍ରୁତ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ମାତ୍ର ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସବୁ ବୁଝିନେବା ଉଚିତ ।’

ମୁଁ ବୁଝିଲେ ସେ ମଧ୍ୟ ବୁଝିବ ମାତ୍ର ଅପଣ ସବୁ ପରିଷ୍କାର କରି କହିବା ଉଚିତ । ଏହି ସବୁ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଉତ୍ତମନ୍ ମୋ ପକ୍ଷରେ ଏକ ହେୟ । ମୁଁ ସବୁବେଳେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦରକୁ ବା ସ୍ଥାନକୁ ଖବର ନେଇ ଯାଇଥାଏ । ନାଭିସେରଡ଼ାଠାରେ ଗୋଟାଏ ପୁରୁଣା ହୋଟେଲରେ ସେନାପତିଙ୍କ କର୍ମକେନ୍ଦ୍ର । ଗୁଆଡ଼ାସାଠାରେ ଗୋଟିଏ ବଗିଚା ଭିତର କୋଠି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ଏ ସେନାପତି ଲଢ଼େଇ ସ୍ଥାନର ନିକଟରେ ରହୁଥିବେ । ଉଡ଼ାଜାହାଜରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ମାଟି ଭିତରେ ଅଗ୍ରୟୁ କରିଥିବେ । ତାହାକୁ ପଚାରିଲେ ଆଶ୍ଚିନ୍ଦ୍ର ସହଜରେ ସେହି ଠିକଣା ପାଇ ପାରିବ ? ତାକୁ କେବଳ ମୋ ଲେଖା ଦେଖାଇଲେ ହେଲା । ଏବେ ଯାଇ ତାକୁ ତାଙ୍କ ଅଣ । କାରଣ ଖବରଟା ସେଠାରେ ଶୀଘ୍ର ପହଞ୍ଚିବା ଦରକାର ।’

କମ୍ବଳ ପର୍ଦା ତଳେ ନିଜ ପଡ଼ି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ବାହାରେଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଲେଖିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ମଦବେଲକୁ ଚାହିଁ ପାରିଲେ କହିଲା ‘ଇଂରେଜ,

ମୋ କଥା ଶୁଣ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ମୁଣ୍ଡ ନଉଠାଇ କହିଲେ ଯେ ସେ ଲେଖୁଛନ୍ତି ।
 “ହଉ, ତଥାପି ଶୁଣ । ହତାଣ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ । ସୋର୍ଡୋ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ
 ହାତରେ ବହୁତ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଯିଏକ ଜଗିବେ ଓ ପୋଲ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ ପାରିବେ ।’

ଲେଖା ବନ୍ଦ ନକରି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ଭଲ କଥା ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ଇଂରେଜ, ଆଜି ତୁମର ବିରୁଦ୍ଧ ବୁଦ୍ଧିର ମୁଁ ବହୁତ
 ଭାରିପ୍ କରୁଅଛି । ତୁମର ଯୈର୍ଦ୍ଧ ବହୁତ ବେଶୀ । ତୁମେ ମୋ ଅପେକ୍ଷା ବେଶୀ
 ଗୁଲ୍‌ମା । ମୋର ତୁମ ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଖବର ଲେଖିବାରେ ମନୋନିବେଶ କଲେ । ଅତି ସଂକ୍ଷେପ
 ଅଥଚ ଭଲଭାବେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେଲାଭଳି ଭାଷା ସେ ବ୍ୟବହାର କଲେ । ସେ
 ଗୋଲ୍‌ଜକ୍ସ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ ଯେ ଉପସ୍ଥିତ ପରସ୍ଥିତିରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା
 ତାଙ୍କ ଆଡ଼ୁ ଖାତର କରାଯାଉ । କିନ୍ତୁ କେହି ଯେପରି ନ ବୁଝିଲେ ଭୟ କରି କିମ୍ବା
 ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନରେ ବିମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ସେ ଏପରି ଜଣାଉଅଛନ୍ତି । ସେ କେବଳ
 ଅବସ୍ଥା ବୁଝାଇବାକୁ ଏତକ ଲେଖୁଅଛନ୍ତି ।

ପାବ୍ଲୋ ଡାକିଲା ‘ଇଂରେଜ ।’

ଲେଖା ବନ୍ଦ ନକରି ସେ କହିଲେ ‘ମୁଁ ଲେଖାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ।’ ସେ ଭାବିଲେ
 ଦୁଇକିତା ଖବର ପଢ଼ାଇବା ଉଚିତ ହେବ । କିନ୍ତୁ ତା ହେଲେ ଯଦି ନିଜାନ୍ତ ପୋଲ
 ଉଡ଼ାଇବାକୁ ପଡ଼େ ତେବେ ମୋ ହାତରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଲୋକ ରହିବେ ନାହିଁ । ଏହି
 ଆକ୍ରମଣର ହେତୁ କଅଣ ? ଏହା ହୁଏତ ସାମୟିକ, ହୁଏତ ଗୋଟାଏ ଗୁଲ୍‌ଯଦ୍ଦା କି
 ଉଡ଼ାଇବାଜମାନ ଏଠାରୁ ଉତ୍ତରକୁ ଗୁଲ୍‌ଯିବ । ହୁଏତ ଏମିତି କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି ।
 ହୁଏତ ଏହି ଆକ୍ରମଣ ସଫଳ ନ ହେବ ବୋଲି ଜଣା । ମୁଁ ତ ଏସବୁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।
 ଏହାହିଁ ମୋର ଗୋଲ୍‌ଜକ୍ସ ପାଖକୁ ଖବର । ଆକ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ
 ପୋଲ ଧ୍ୟାନ କରୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ହୁକୁମ୍ ପାଳିବା ପାଇଁ ମୋତେ ଏଠାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ
 ସଂଖ୍ୟକ ଦରକାରୀ ଲୋକ ହାତରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ପାବ୍ଲୋକୁ ପଚାରିଲେ
 ‘କଅଣ କହିବୁ ?’

ପାବ୍ଲୋ ମଦବେଲାକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ କହିଲା ‘ମୋର ତୁମ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ
 ଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ଏ କଥା ସତ ବୋଲି ସେ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରନ୍ତେ
 କି ? ସେ ଲେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ପରିଚ୍ଛଦ

ସେହି ରାତିରେ ଯାହା କରିବା କଥା ସବୁ କରାଗଲା । ଯାହାକୁ ଯାହା ହୁକୁମ ଦେବା କଥା ତାହା ମଧ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ସକାଳେ କାହାକୁ କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଜାଣିଗଲେ । ଅଶ୍ଵିନ ସିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ବାହାରି ଯାଇଥାଏ । ହୁଏତ ସକାଳ ହେଲା ବେଳକୁ ସେ ଫେରିବ ନୁହେଁତ ନଫେରିବ । ଫେରିବ ବୋଲି ସେ ଆଶା କରୁଥିଲେ । ଉପର ମୁଣ୍ଡରେ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ପାଖରୁ ଫେରିଲାବେଳେ ରବିର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନ୍ ଏହାହିଁ ଭାବୁଥିଲେ ।

ଚୋଲୁକ ଆସନରେ କରପାରିବେ ମାତ୍ର ତାହା ଖାରଜ କରିବା କ୍ଷମତା ତାଙ୍କର ନଥିଲା । ସେ ହୁକୁମ ମାହିଦ୍ଵାରୀରୁ ଆସିବା କଥା । ମାହିଦ୍ଵାରୀରେ ଏତେ ରାତିରେ କାହାକୁ ନିଦରୁ ଉଠାଇ ହୁକୁମ ଅଣାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ଯଦି କେହି ଉଠେ ତେବେ ନିଦ ବାଉଁଳାରେ କିଛି ଠିକ୍ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଶହ ପୁରୁଷ ଆମ ଆନ୍ତମଣ ପାଇଁ କିପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ସେକଥା ମୋତେ ଆଗରୁ ଜଣାଇବା ଉଚିତ୍ତଥିଲା ମାତ୍ର ଆନ୍ତମଣ ନ ହେବାଯାଏ ମୁଁ ବା କିପରି ଜାଣନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା ନ ହେବାଯାଏ ସେମାନେ ତ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ଆଣି ନଥିଲେ । ସେମାନେ ରାସ୍ତାରେ କୌଣସି ଚଳପ୍ରଚଳ କରାଇ ନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ମାନଙ୍କ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ସବୁ ଗଲ କୁଆଡ଼େ ?

ଆମ ଲୋକେ ନିଶ୍ଚୟ ପୂର୍ବରୁ ସତର୍କ ହୋଇଥିବେ । ହୁଏତ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ଗୁଆଡାଲୁପାରେ ଅତି ଗୋଟାଏ ନକଲ ଆନ୍ତମଣ ଆରମ୍ଭ କରି ଆମକୁ ଧପେଇବାପାଇଁ ଭାବୁଥିବେ । ଉତ୍ତର ଅଞ୍ଚଳର ସୈନ୍ୟ ସମାବେଶ ଛଡ଼ା ହୋଇଥାଆନ୍ତେ ଏବଂ

ସିଗୁଏଞ୍ଜାଠାରେ ଇଟାଲୀୟ ସୈନ୍ୟ ସମବେତ ହେବା କଥା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଦୁଇଟା ବଡ଼ ଯୁଦ୍ଧ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଚଳାଇବାପାଇଁ ଯେତେ ସଂଖ୍ୟକ ଫୌଜ ଦରକାର ତାହା ତାଙ୍କର ନାହିଁ । ଅତଏବ ଏହା ମଧ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଫାଙ୍କା ଆବାଜ ।

କିନ୍ତୁ ଗତ ମାସରେ ଏବଂ ତାହାର ପୂର୍ବ ମାସରେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟକ ଇଟାଲୀୟ ସୈନ୍ୟ କାର୍ଡିନ୍ଠାରେ ଜାହାଜରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ ସେକଥା ଆମକୁ ଜଣା ।

ଗୁଆଡାଲୁଜାର୍ଠାରେ ସେମାନେ ପୁଣିଥରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭବ । ଏଥର ଆଗଭଳି ଭୁଲ କରିବେ ନାହିଁ । ଏଥର ଘନ ଶାଖାରେ ଆକ୍ରମଣ ଚଳାଇ ରେଲଲାଇନ୍ କଡ଼େ କଡ଼େ ପଶ୍ଚିମ ମାଲଭୁମ୍ବିକୁ ମାଡ଼ିଯିବେ । ସେମାନେ ଏପରି କରିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବପର । ମୋଡ଼େ ହାନସ ଏହା ବୁଝାଇ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମଥର ସେମାନେ ଅନେକ ଭୁଲ କରିଥିଲେ । ସେ ପରିକଳ୍ପନା ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା । ଗୁଆଡାଲୁଜାର୍ଠାରେ ଯେଉଁ ସୈନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ସେହି ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ମାଡ୍ରାସ-ଭାଲେନ୍ସିଆ ରାସ୍ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆର୍ଗେଣ୍ଟା ଅଭିଯାନ କରି ନଥିଲେ । ସେମାନେ ଯୁଗପତ୍ନୀ ଆକ୍ରମଣ କାହିଁକି କଲେ ନାହିଁ । ଏହି ‘କାହିଁକି’ର ଉତ୍ତର କିଏ ଦେବ ?

ଅଥଚ ସେହି ଏକ ସୈନ୍ୟଦଳ ନେଇ ଆମେ ଦୁଇବାର ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିହତ କରିଅଛୁ । ଏକାବେଳାକେ ଦୁଇ ଜାଗାରୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତୁ । ଆଉ ଏକଥା ଭବିଷ୍ୟତ ତ ହେବାର ନୁହେଁ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ଅଲୌକିକ କାଣ୍ଡ ଘଟିଲା ସେକଥା ମନେ ପକାଇବା ଭଲ । କାଲି ସକାଳେ ହୁଏତ ପୋଲିଟା ଧ୍ବଂସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ନଭୁବା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ପୋଲି ଉଡ଼ାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ ବୋଲି ନିଜକୁ ସାନ୍ଥୁନା ଦେବା ଠିକ୍ ହେବନାହିଁ । ଯଦି ଏହି ପୋଲି କଥା ନନ୍ଦୁଏ ତେବେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୋଲି ଧ୍ବଂସ କରିବାକୁ ହେବ । ମୁଁ ତ ହୁକୁମ ପାଳିବା ଲୋକ କଅଣ କରିବି ନକରିବି ସେ କଥାର ଦାୟିତ୍ବ ମୋ ହାତରେ ନାହିଁ । ଯାହା ହୁକୁମ ମିଳିଛି ତହିଁ ଅଧିକ ଭାବିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୁକୁମନାମା ଅତି ପ୍ରାଞ୍ଜଳ । ଏଥିପାଇଁ ଦୁଷ୍ଟିନ୍ତା କମ୍ପା ଭୟର କାରଣ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯଦି ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଉଠେ ତେବେ ମୋର ଭୟ, ମୋ ଅଧୀନ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇପାରେ ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ମୁଣ୍ଡ ଛାଟିନେବା କଥା ଏକ ବଡ଼ ବିଷୟ । ବୁଢ଼ା ଏକୁଟିଆ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଯାଇ ସବୁ ଦେଖିଥାନ୍ତୁ । ମୁଁ ଯାଇ ଏହା କରିପାରିବି କି ? ମୁଣ୍ଡକଟା

କଥା ମୋତେ ଅଭିଭୂତ କରି ଦେଇଥିଲା । ଅଳ୍ପ ଅଭିଭୂତ ହେବାର ଏକାଧିକ ଉପଲକ୍ଷ କୁଟିଥିଲା । ତେବେ ମୁଁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିକ୍ ଅଛି । ମଞ୍ଜାନା ବର୍ଣ୍ଣବଦ୍ୟାଳୟରେ ସ୍ତେନସ୍ ଭାବାର ଅଧ୍ୟାପକ କାମ ଭଲଭାବରେ କରିଥିଲି ବୋଲି ମୋର ସେଙ୍କିଛି ବିଶେଷତ୍ୱ ଅଛି ଏପରି ଭାବବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏ କାମରେ ମୁଁ ବେଶୀ କିଛି କୃତାତ୍ମ ଦେଖାଇ ନାହିଁ । ଡୁରନ୍ କଥା ଦେଖିଲି । ସେ ସହରୀଆ ଟୋକାଟାଏ ଏବଂ ଆଲୋଲନ ଆରମ୍ଭ ପୁରୁ କବିତା ଲେଖୁଥିଲା । ତାହାର ସାମରିକ ଶିକ୍ଷା କିଛି ନଥିଲା ଅଥଚ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ବ୍ରଗେଡ଼ ଯୈନ୍ୟର ସେନାପତି ହୋଇ ପାରିଥିଲା । ପିଲାଦିନୁ ସତରଞ୍ଜି ଖେଳରେ ଜଣେ ଜଣେ ଅସାଧାରଣତ୍ୱ ଅର୍ଜନ କଲା ପରି ଡୁରନ୍ ଅତି ସହଜରେ ସାମରିକ କୌଶଳମାନ ହାସଲ କରି ନେଇଥିଲା । ମୁଁ ପିଲାଦିନୁ ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥପାଠ ଓ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲି । ମୋ ଅଜ୍ଞା ଆମେରିକାର ଗୃହଯୁଦ୍ଧରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଅଜ୍ଞା ସବୁବେଳେ ତାହାକୁ ଯୁଦ୍ଧ ନକହୁ ବତ୍ରୋହ ବୋଲି ଅଭିହତ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଡୁରନ୍ଙ୍କ ଭୁଲନାରେ ମୁଁ କିଛି ନୁହେଁ । ଡୁରନ୍ଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପୁଣିଥରେ ସାକ୍ଷାତ କରିବି । ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଗେଲର୍ଡ଼ଠାରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବି । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଇଲେ କି ଲଭଟା ହେବ ? ଯାହା କାମ ସେତକ କଲେ ହେଲା । କର୍ମକ୍ଷତ୍ରା କର୍ତ୍ତାରେ ମୋର କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ ।

ଘରପରି ଆତ୍ମବଳି ଦେବା ମଧ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ । ଏଠା ପାହାଡ଼ରେ କୌଣସି ନାଗରିକ ଘରଦ୍ୱୟ ଥିବା ଆସୋସିଏଟ କରୁ ଏହା ଆମେ ଗୃହନା । ମୋ ଅଜ୍ଞା ଗୃହଯୁଦ୍ଧରେ ୪ ବର୍ଷ ଲଢ଼ିଥିଲେ । ଉପସ୍ଥିତ ଯୁଦ୍ଧରେ ମୋର ବର୍ଷଟିଏ ଥିଲା । ବହୁତ କାମ ବାଜୁଥିଲା, ବହୁତ ଘନ ଲଢ଼ିବାକୁ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମେରିଆ ମୋତେ ମିଳିଛି । ଧରି ବସିଲେ ମୋତେ ସବୁ ମିଳିଥିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରା କରିବା ଅନୁଚିତ । ଗରିଲା ଦଳର ନେତା କିମ୍ବା ଦୋହସବାର ଦଳର ନେତା ଭିତରେ ତପାତ୍ ଅବା କେତେ ? ସେମାନେ ମୁଣ୍ଡ କାଟି ନେଇଗଲେ ତ ଯାଏଆସେ କେତେ ?

ଆମେରିକାର ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ଅବସାନ ପରେ ମୋ ଅଜ୍ଞା କିଅର୍ଣ୍ଣି ଦୁର୍ଗରେ ରହୁଥିଲେ । ଆମ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଆଲମାଟରେ ଗୁଡ଼ିଏ ଧନୁଶର ଥିଲା । ଘରରେ ଲଗାଲ୍ ପକ୍ଷ ଲାଗିଥିଲା । କିଅର୍ଣ୍ଣିର ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଜାତିର ଲୋକେ ସବୁବେଳେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଶତ୍ରୁର ମୁଣ୍ଡକାଟି ପରି ପକାଇବାକୁ ନେଇ ଯାଉଥିଲେ । ସେହି ଟର ଓ ତମଡ଼ା ଗୁଣାଦିଆ ଧନୁ ତ ପୁଣି ମୁଁ ଅଜ୍ଞାଙ୍କର ଦେଖିଥିଲି ଏବଂ ପିଲାଦିନେ ନେଇ ଖେଳିଥିଲି । ଏମିତି ସବୁ ବାସ୍ତବ କଥା ମନେ ପକାଇଲେ ବହୁତ ସାନ୍ତ୍ୱନା ମିଳେ । ଅଜ୍ଞାଙ୍କର ଧନୁଶର, ତରବାଣ, ନୂଆ ବନ୍ଧୁକ ସବୁ ତ ମୁଁ ଆମ ଘରେ ଦେଖିଥିଲି । ବନ୍ଧୁକ ପରଷ୍ଟୁ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷିତ ଥିଲା । ୧୦୦ ଗୋଟି ଗୁଲି ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ଅଜ୍ଞା କହୁଥିଲେ

ଦରଜରୁ ପିସ୍ତଲ କାଢ଼ି ମନଇଚ୍ଛା ହାତରେ ଧରାଧର କରିବୁ କିନ୍ତୁ କାରତୁପ ପକାଇ ଖେଳିବୁ ନାହିଁ । ବଡ଼ ବିପଦ ଘଟିବା ସମ୍ଭବ । ଥରେ ମୁଁ ଅଜାଙ୍କୁ ପଚାରିଥିଲି ସେ କେବେ ମଣିଷ ମାରିଥିଲେ କି ? ସେ କହିଥିଲେ ବିଦ୍ରୋହବେଳେ ଓ ବିଦ୍ରୋହ ପରେ ଅନେକ ମାରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ସମ୍ଭବରେ ଅଧିକ କଥା କହିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ ।

ଦିନେ ମୁଁ ସ୍କୁଲରୁ ଫେରିଲାବେଳକୁ ଦେଖିଲି ମୋ ବାବା ପିସ୍ତଲରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରି ଅଛନ୍ତି । ଶବ ମାଇନା ଓ ସମାଧିପରେ ମୋତେ କରେନାର ସାହେବ ଡାକି କହିଲେ “ତୋ ପିସ୍ତଲ ଫେରାଇନେ । ତୋ ବାବା ଏହା ତୋ ଅଜାଠାରୁ ପାଇଥିଲେ । ଆଜନ ଅନୁସାରେ ଏହା ମୁଁ ରଖିବା କଥା କିନ୍ତୁ ଗୃହଯୁଦ୍ଧରେ ତୋ ଅଜା ଯେଉଁ କାମ କରିଥିଲେ ସେଥିପାଇଁ ଏହି ପିସ୍ତଲଟି ତାଙ୍କର ଅତି ପ୍ରିୟ ଥିଲା । ସେ ଏହାକୁ ଅତି ଯତ୍ନରେ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ପୂରୁଣା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏଝିକି ଖୁବ୍ ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ।”

ମୁଁ ବନ୍ଧୁକଟି ସେଦିନ ଦରଜରେ ରଖି ଦେଇଥିଲି କିନ୍ତୁ ପରଦିନ ତାକୁ ନେଇ ଘୋଡ଼ାରେ ବସି ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ରେଭଲୁଜ୍ ନାମକ ପାହାଡ଼ିଆ ଜାଗାକୁ ଯାଇଥିଲି । ସେଠାକୁ ରାସ୍ତା ତୟାରି ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ଶରାଦିନେ ମଧ୍ୟ ସେଠା ପାହାଡ଼ରେ ବରଫ ଜମିଥାଏ । ସେହି ପାହାଡ଼ ତଳେ ୮୦୦ ଫୁଟ ଗଭୀର ଏକ ଝିଲ୍ଲ ହ୍ରଦ ଥିଲା । ମୁଁ ଘୋଡ଼ାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ି ମୁହଁମାଡ଼ି ପାଣି ଭିତରକୁ ଉଡ଼ି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲି । ମୋ ସାଙ୍ଗ କହିଲା ଯେ ମୁଁ କାହିଁକି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲି ସେ ଜାଣେ । ଏହାପରେ ସେହି ବନ୍ଧୁଙ୍କ କଥା ଆମେ କେହି କେତେ ଉଠାଇ ନାହିଁ ।

ଅଜାଙ୍କ ସମ୍ଭବରେ ବିବିଧ ସ୍ମୃତି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନଙ୍କ ମନରେ ଉଠିଲା । ଅଜାଥିଲେ କଅଣ କରନ୍ତେ, କି ପରାମର୍ଶ ଦିଅନ୍ତେ, ଅଜା ଭରି ଯୋବା ଥିଲେବୋଲି ସମସ୍ତେ କହିଥିଲେ । ସେ ଯଦି କଷ୍ଟରୁଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଥାଆନ୍ତେ ତେବେ କଷ୍ଟରୁଙ୍କ ଏପରି ସ୍ମୃତି ଘଟି ନଥାନ୍ତା । ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଧୂଳି ଧୂଆଁ ସେ ଅବା କିପରି ଦେଖିପାରି ନଥାନ୍ତେ ଯଦି କୁହୁଡ଼ି ଘୋଟି ନଥାନ୍ତା ।

ଅଜା ମୋ ବଦଳରେ ଅଜା ଏଠାରେ ଥାଆନ୍ତେ କି । ହୁଏତ କାଲିକି ସମସ୍ତଙ୍କର ପରପାରରେ ଭେଟ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ପରପାର ନାହିଁ । ମୋର ଅଜାଙ୍କୁ ଅନେକ କଥା ପଚାରିବାର ଅଛି । ମୁଁ ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ପରି କାମ କରୁଛି । କିନ୍ତୁ ଅଜାଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ତ ବାପାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭେଟିବି । ଅଜା ଅଜା ଏଠାରେ

ଥାଆନ୍ତେ କି, ଅନ୍ତତଃ ଦୟାକ୍ତିଏ ପାଇଁ । ସମ୍ଭବତଃ ଯେଉଁ ଜଣକ ବନ୍ଧୁକ ଖଣ୍ଡିର ଅପବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା ତାହାର ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ମୋପାଇଁ କିଛି ସଙ୍କେତ ପଠାଇ ଥିଲେ । ହୁଏତ ତାହାହିଁ ଏକମାତ୍ର ସଙ୍କେତ । ଯେତୁ ଏତେ କଥା କାହିଁକି ଭାବିବି ? ସମୟର ବ୍ୟବଧାନ ଏ ତେ ବେଶୀ ନ ହୋଇଥାନ୍ତା କି ମୁଁ ତାଙ୍କଠାରୁ କିଛି ଶିଖି ପାରିଥାନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଗୁରୁବର୍ଷ ଧରି ସେ ମନରେ ଭୟଭାବ ପୋଷଣ କରି ଶେଷକୁ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଯୁଦ୍ଧରେ ଯେହୁ ଭାବ ଛୁଡ଼ିଥିଲେ । ଭୟରେ ଲୋକ ଶ୍ଵରୁ ପାଲଟିଥାଏ । ଶଶୁ ଲଢ଼ୁଥିଲାଙ୍କ ପୁତ୍ରମାନେ ଯେପରି ଡରକୁରୁ ହୋଇ ଉଠିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଭୟ ଭିତର ଦେଇ ହମେ ଲୋକ ନିର୍ଭୀକ ହୋଇପାରେ ।

ସେ କାପୁରୁଷ ଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରଥମେ ଶୁଣିଲୁବେଳେ ମୋ ମନ ବଡ଼ ଖରାପ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । କାପୁରୁଷ ବୋଲି କହିଦେବା ଯହ୍ନକ କଥା । କୌଣସି ବିଦେଶୀ ବେ ଦ୍ଵାରା ଏକଥା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ମୋ ବାପାଙ୍କର ଜନ୍ମରେ କୌଣସି ଦୋଷ ନଥିଲା । ସେ ଶ୍ଵରୁଥିଲେ ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ । ସେ ଶ୍ଵରୁ ନଥିଲେ ସେହୁ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟା ତାଙ୍କୁ ଡରେଇ ରଖି ନଥାନ୍ତା । ସେ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ବାହା ହୋଇଥିଲେ ମୁଁ କଅଣ ହୋଇଥାନ୍ତି ଭାବପାରୁ ନାହିଁ । ଏକଥା ମୁଁ ଜାଣି ପାରିବି ନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକର ଧମକାଣି ଦ୍ଵାରା ହୁଏତ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଦବି ଯାଇଥିଲା । ନା, ଆଉ ଏସବୁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । କାଲିକ ବଢ଼ିଗଲେ ଅନ୍ୟ ଭଲକଥା ଭାବିବି । ଏତେ ଖୁନ୍ ଖୁନ୍ ହେବା ଉଚିତନୁହେ । କାଲି କଅଣ ଦଟିବ ଦେଖାଯାଉ ।

ସେ ପୁଣି ଅଜାଙ୍କ କଥା ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ତାଙ୍କ ଅଜା କହିଥିଲେ “ରବର୍ଟ, ଜର୍ଜ କଷ୍ଟର୍, ଅଣ୍ଟାରେଣ୍ଡା ଫୌଜର ସେପରି ବୁଦ୍ଧିଆ ନେତା ନଥିଲେ । ସେ ବୁଦ୍ଧିଆ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ନଥିଲେ ।” ଅଜା ଏପରି କହିଲା ବେଳେ ସେ ନାପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ । କାରଣ ହରିଶଚନ୍ଦ୍ର କୁରୁତା ପିନ୍ଧି ହଲଦିଆ ଧୁଳି ଉଡ଼ାଇ ପିତୁଲ ହାତରେ ପାହାଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବା କୌଣସି ଲୋକକୁ ଏପରି କହିବା ସେ ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିଲେ । ସେ ସିଓକ୍ସଙ୍କ ଦେଉଡ଼ିକୁ ପରବା କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ବହୁ ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ପାରିଥିଲେ । ସବୁଠାରୁ ଉଦ୍ଧୃତଯାଇ “ବିଗ୍‌ହର୍ଣ୍ଣ”ଠାରେ ଆଉ ପାରିଲେ ନାହିଁ ବୋଲି ଅଜା କହିଥିଲେ ।

ଫିଲ୍ ସେଣ୍ଡଜାନ୍, ଜେବ୍ ଷ୍ଟୁଆର୍ଟ ଏବଂ ଜନ୍ ମସ୍କା ତମକ୍କାର ଅଣ୍ଟାରେଣ୍ଡା ସେନାନାୟକ ଥିଲେ । ସେନାପତି ସେଣ୍ଡଜାନ୍‌ଙ୍କ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ମୋ ପାଖରେ ଅଛି ।

ଚିଠି ଖଣି କରେ ଅଜାଙ୍କର ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କଥା ଲେଖାଅଛି । ଅଜା ସାମରିକ ଅଶ୍ରୁଭୋଧ ଦଳର ଭଲ ନେତାଥିଲେ ।

ଅଜାଙ୍କ କଥା ମୁଁ ଗୋଲ୍‌ନକ୍ସ କହିବି । ସେ ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ନଥିବେ । ସେ ମସବାଙ୍କ କଥା ମଧ୍ୟ ଜାଣି ନଥିଲେ । ବ୍ରିଟିଶମାନେ ସବୁ ଜାଣିଥିଲେ କାରଣ ଆମର ଗୃହଯୁଦ୍ଧ କଥା ସେମାନେ ବହୁତ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଥିଲେ । କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷହେଲେ ମୁଁ ଇଚ୍ଛାକଲେ ମସ୍କୋର ଲେନିନ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଯାଇପାରେ । ମୁଁ ଲଲ୍‌ଫୋର୍ଜର ସାମରିକ ଶିକ୍ଷାଳୟକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଇପାରେ । ଏକଥା ଶୁଣିଲେ ଅଜା କଅଣ କହିବେ ? ସେ ତ କେବେ ହେଲେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପନ୍ଥୀ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସହୃଦ ବାକ୍ୟାଳାପ କରୁ ନଥିଲେ ।

ଏ ଯୁଦ୍ଧଟା ଜିଣିଲେ ମୋ କାମ ସଫଳ । ମୁଁ ସୈନ୍ୟ ହେବାକୁ ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ । ଭଲ ସୈନିକ ସବୁ ବିଷୟରେ ଭଲ ଦୃଷ୍ଟି । ନେପୋଲିୟନ୍ ଓ ଉଏଲିଙ୍ଗ୍‌ଟନ୍ ଏହାର ଉଦାହରଣ ।

ସାଧାରଣତଃ ମୋ ମନଟା ଭଲଥାଏ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଅଜାଙ୍କ କଥା ଭାବି ଭଲ ଅଛି । ଖାଲି ବାବାଙ୍କ କଥା ଭାବି ମୁଁ ଲଜିତ । ବାବାଙ୍କ ଦୋଷତ୍ରଟି ମୁଁ ଧରୁନାହିଁ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସତ୍ୟ ।

ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରା କିରବା ଭଲ ହେବ ନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର ମେରଥା ଆସିଗଲେ ଚନ୍ଦ୍ରା କିରବାକୁ ବେଳ ମିଳିବ ନାହିଁ । ସବୁକଥା ଯେପରି ଘଟୁଅଛି ତାହା ଖବର ଭଲ । ଗୋଟାଏ ବିଷୟରେ ଡବ୍ରାଭାବରେ ମନୋନବେଶ କଲେ ମସ୍ତିଷ୍କ ଭାରଦାନ୍ତ ହେବା ସ୍ବାଭାବିକ । ସେତେବେଳେ ଭରସାମ୍ୟହୀନ ଚନ୍ଦ୍ରପରି ସହସ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରା ଖେଳି ଉଠିବ । ଏଣୁ ଆଉ ଭାବିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

କିନ୍ତୁ ଧର, ଯଦି ଉଡ଼ାଜାହାଜଗୁଡ଼ିକ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ବିଧ୍ୟୁଷି ତୋପ ଏବଂ ସୈନ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକକୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କରି ପକାଏ ଏବଂ ସବୁ ସାଞ୍ଜୁଆଗାଡ଼ି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ତେବେ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କର ‘କ୍ବାଟରଟାଇମ୍ ବ୍ରିଗେଡ୍’ର କଅଣ ରହିବ ? ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କର ଯେଉଁ ବ୍ରିଗେଡ୍ ଡୁରାନ୍‌ଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅଛି ତାହା ବେଶ୍ ଭଲ ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣେ ଏବଂ ଆମ୍ବେମାନେ ଆଗାମୀ କାଲି ରାତ୍ରେ ସେଗୋଟିଆରେ ଅଛୁ ।

ଧର, ମୁଁ ଲଗାଣ୍ଡାରେ ରହିବି ବୋଲି ଯାହା ଭାବିଥିଲି ତାହା କଲି । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ତ ପୋଲଟା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏ କାମ ବନ୍ଦ

ହୋଇ ପାରିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଯିଏ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବା ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନେ ଆକ୍ରମଣର ସମ୍ଭାବନା କଥା ଭାବି ନଥିଲେ ବୋଲି ଏଇମାତ୍ର ମୁଁ ଚିନ୍ତା କରିଥିଲି । ଆଣ୍ଟି-ଜର୍ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ପୋଲଟା ମୋତେ ଧ୍ବଂସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ ।

ଅନ୍ଧାରରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁସରୀ ଆସୁ ଆସୁ ସେ ଭଲ ମନରେ ଭାବିଲେ ଯେ ଆଗାମୀ ସଂଘର୍ଷ ପାଇଁ ଯାହା ଯାହା କରିବା କଥା ତାହା ହୋଇ ସାରିଅଛି । ଗୋଟି ଗୋଟି ବସ୍ତୁରେ ଚିନ୍ତା କରିବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କ ମନରେ ଯେଉଁ ଆତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟ ଜନ୍ମିଲ ସେଥିରୁ ସେ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବା କାମରେ ସ୍ଥିର ସଂକଳ୍ପ କରି ପକାଇ ସ୍ପଷ୍ଟତା ଅନୁଭବ କଲେ ।

ଆଣ୍ଟି ସବୁ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇବା ପାରେ ସେ ମନେ ମନେ ଏକ ଦ୍ଵିଧାରେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବା ସମ୍ଭବରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ନପାରି ସେ ଘୋର ସନ୍ଦେହରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ଯେମିତି ସନ୍ଦେହ ଦିନକ୍ଷଣ ନ ଜଣାଇବାକୁ ଭୁଲିଯାଇ କାହାକୁ ଭୋଜି ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ ଘଟିଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ସେହି ଅନୁଭୂତି ମନରୁ ଗୁଲିଗଲ କାରଣ ସେ ଜାଣିଲେ ଯେ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କାମ ଖାରଜ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । କୌଣସି ବସ୍ତୁରେ ଦ୍ଵିଧାରେ ପଡ଼ିବା ଅପେକ୍ଷା ଭଲ ହେଉ ମନ ହେଉ ସେ ବସ୍ତୁରେ ସ୍ଥିର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିବା ଭଲ କଥା ।

ଏକଦ୍ରିଂଶ ପରିଚ୍ଛଦ

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଓ ମେରିଆ ଦୁହେଁ ଶଯ୍ୟା ଖୋଲ ଭିତରେ ପଶି ଲଗାଲଗି ହୋଇ ଶୋଇଥିଲେ । ଏହା ଏକଦ୍ରିଂଶ ଶୋଇବାର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା । ବହୁତ ଡେରିରେ ସେମାନେ ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ । ପରସ୍ପର ଜନ୍ମ ଲଗାଲଗି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ମେରିଆର ବର୍ତ୍ତୁଳାକାର ସ୍ତନ ଦୁଇଟି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ଙ୍କ ବକ୍ଷରେ ଚପି ହୋଇଥାଏ । ସ୍ତନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଗିରିଶୃଙ୍ଗ ପରି ଏବଂ ତା ଉଦ୍ଭିକୁ ଥାଏ ଗଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମତଳକ୍ଷେତ୍ର । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତୁପୁରୁଷ ଶୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ମେରିଆ ନିଜ ହାତରେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁସୁଥାଏ ।

ମେରିଆ ତାଙ୍କୁ ଚୁମା ଖାଇ କୋମଳ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ‘ରବର୍ଟ, ମୁଁ ଲଜିତା । ତୁମକୁ ହତାଶ କରିବାକୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବହୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାପ୍ରଦ ଜ୍ୱାଳା ମୁଁ ଭୋଗୁଛି, ତୁମର କୌଣସି କାମରେ ଆସିବ ବୋଲି ଭରସା ନାହିଁ ।

ସେ କହିଲେ ‘ନାହିଁଲେ କୁନି, ସବୁବେଳେ ଜ୍ୱାଳା ଯନ୍ତ୍ରଣା ରହୁଛି । ତାହା କିଛି ନୁହେଁ । ଯନ୍ତ୍ରଣା ବଢାଇବା ଭଲ ଆମେ କିଛି କରିବା ନାହିଁ ।’

“ତା ନୁହେଁ । ମୁଁ ଯେମିତି ଚାହୁଁଥାଏ, ତୁମକୁ ଯେମିତି ଗ୍ରହଣ କରି ନ ମାରିବାରୁ କଷ୍ଟବୋଧ କରୁଛି ମାତ୍ର ।’

“ନିହାତ୍ ବାଜେ କଥା । ଏହା ଯଶିକ । ଏକାଠି ଶୋଇଲେ ଆମେ ଏକାଠି ରହୁଲୁଁ ।”

“ହଁ, ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଲଜ୍ଜିତା । ତୁମ ଯୋଗୁ ନୁହେଁ, ମୋତେ ସେମାନେ ଯାହା କରିଥିଲେ ତାହାର ଫଳ ତୁମର ବା ମୋର କିଛି ହାତ ନାହିଁ ।”

“ସେ କଥା ଆଉ କହ ନାହିଁ ।”

ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାହା ଇଚ୍ଛା କରୁ ନାହିଁ । ଆଜି ରାତିରେ ତୁମକୁ ବିମୁଖ କରିବା ନାହିଁ ବୋଲି ମୁଁ ନିଜର କୈଫିୟତ ଦେଉଅଛି ।”

ସେ କହିଲେ ‘ଶୁଣୁ କୁନି । ଏସବୁ କଥା ରହିବ ନାହିଁ, ଏଣୁ ଭବନାର ବିଷୟ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ସେ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଶେଷ ରାତି ପାଇଁ ଏହା ଭଲ ସଙ୍କୁଳ ନୁହେଁ । ଏହାପରେ ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇ କହିଲେ ‘ମୋତେ ଯାକିୟୁଜି ହୋଇ ଶୁଅ ଯେମିତିକି ଆମର ପ୍ରେମ କରିବା ସାର୍ଥକ ହେବ ।’

‘ସୋର୍ଡୋ ପାଖରୁ ଫେରିଲାବେଳେ ସେଠାରେ ଯେପରି ଦୃଷ୍ଟିଥିଲା ଆଜି ପୁଣି ସେପରି ଦୃଷ୍ଟିବ ବୋଲି ଭାବ ନେଇ ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲଜ୍ଜିତା ହୋଇଅଛି । ଏମିତି କଥାତ ପ୍ରାତ୍ୟହକ ନୁହେଁ । ଏପରି ଦୃଷ୍ଟିବାଟୀ ମୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ସମାନ ପସନ୍ଦ କରୁଅଛି ।’ ଅବଶ୍ୟ ସେ ନୈରାଶ୍ୟକୁ ଏଡ଼ି ଦେଇ ଏତକ ମିଛ କହିଲେ । “ଆସ ଆମେ ତୁମରୁପ ଶୋଇ ରହିବା । ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କଥା ହେବା । ମୁଁ ତୋ କଥା ଅତି ଅଲଗା ଶୁଣିଅଛି ।”

“ଆମେ କଅଣ କାଲି ତୁମର ଯେଉଁ କାମ ସେ କଥାବାଣ୍ଟି ହେବା ? ତୁମ କାମକୁ ମୁଁ ଭଲ କରି ବୁଝିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ ।”

ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଗୋଟି ଲମ୍ବାଇ ମେଣ୍ଟା କାନ୍ଥ ପାଖରେ ଗାଲ ରଖି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନିଜର ଅଙ୍ଗପ୍ରାଣ ଶିଥିଳ କରି ବିଛଣା ଡୋଲ ଭିତରେ ଶୋଇ ରହିଲେ । ତାଙ୍କ ବାମ ବାହୁ ମେଣ୍ଟାରେ ମୁଣ୍ଡତଳେ ଥିଲା । ‘ଆଜି ଯାହା ଦୃଷ୍ଟି କିମ୍ବା କାଲି ଯାହା ଦୃଷ୍ଟିବ ସେକଥା ଚର୍ଚ୍ଚାକରିବା ବୁଦ୍ଧିମାନର ଲକ୍ଷଣ ନୁହେଁ । କାଲି ଯାହା କରିବା କଥା ଆମେ କରିବୁ । ଆଜି ଯେଉଁ କ୍ଷୟ କ୍ଷତି ଦୃଷ୍ଟି ସେକଥା ଆଲୋଚନା କରିବା ଅନୁଚିତ । ତୁ ତ ଡରୁନାହିଁ ?’

“ମୋର ତ ସବୁବେଳେ ଡର । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ ପାଇଁ ଏତେ ଡର ଯେ ମୁଁ ମୋ କଥା ଆଉ ଭାବୁ ନାହିଁ ।”

ରବିଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ମିଛରେ କହିଲେ ‘ତୋର ଡରବାର କାରଣ ନାହିଁ । ଏହା ଅପେକ୍ଷା ଖରାପ ଅବସ୍ଥା ମୁଁ ବିଭୀଷ ଅଛି ।’ ଏହାପରେ ସେ ହଠାତ୍ କିଛି ଗୋଟାଏ

କଥା ମନେ ପକାଇ ଅବାସ୍ତବ କଳ୍ପନା କରି କହିଲେ ‘ଆମେ ମାଜିଦ୍ ଯିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି କଥାବାଣୀ ହେବା ।’

“ମେରଥା କହିଲୁ “ଭଲ କଥା । ମୁଁ ତ ରବଟେ’ ।, ତୁମ ମନ ଲୁଣି ହୋଇ ପାରିଲି ନାହିଁ । ଆଉ ଆଉ ଯଦି କିଛି କଥା ମୋ ଦ୍ଵାରା ହୋଇପାରିବ ତେବେ ମୋତେ କୁହ ।”

ସେ ତାକୁ ଚୁମ୍ବା ଖାଇ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ବୁଲାଇଲେ ଏବଂ ଦେହ ଘସା ହୋଇ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ ଶୋଇ ରହିଲେ ।

ସେ କହିଲେ “ତୁ ମୋ ସଙ୍ଗେ ମାଜିଦ୍ କଥା ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ ।” ଏହାପରେ ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କଲେ, ସେ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ କାଲି ପାଇଁ ମୁଲତବ ରଖିବା ଭଲ । ସେ ସବୁ କଥା କାଲିକୁ ଦରକାର ପଡ଼ିବ । ଦେବଦାରୁ ପଦ ବିଛଣା କାଲିକି ବେଶୀ ଦରକାର ହେବ । କିଏ ଜମିରେ ଝଳ ବୁଣିଥିଲା ବୋଲି ବାଇବେଲ୍‌ରେ ଲେଖା ଅଛି ଓକାନ ଶୁଣିଥିଲା । କାହିଁ ଓନାନ୍‌ର କଥାତ ମୁଁ ଅଧିକ ଶୁଣିଥିବା ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ ।” ଏହାପରେ ଯୌନଲଳୟା ପାଖରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିଦେଲେ । ଦେଶକାଳ ପାଦ ଯୋଗୁଁ ଏପରି ଗୋଟାଏ ଅବସ୍ଥା ଜାତ ହେବା ସ୍ଵାଭବିକ । ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଅବାସ୍ତବ । ସେଥିରେ ବୁଝିବା ଭଲ କିଛି ବସ୍ତୁ ନଥିଲା, କେବଳ ଥିଲା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଆନନ୍ଦ ।

ସେ ମେରଥାକୁ ଚୁମ୍ବା ଖାଇ ଗଭୀର ପ୍ରେମରେ କହିଲେ ‘ପ୍ରିୟେ ଶୁଣ । ଗତ ରାତିରେ ମୁଁ ମାଜିଦ୍ କଥା ଶୁଣୁଥିଲି । ସେଠାକୁ କପରି ଯିବି, ତୋତେ ସେଠା ହୋଟେଲ୍‌ରେ ରଖାଇ ମୁଁ ଚୁର୍ଚ୍ଚାସ୍ତମାନେ ରହୁଥିବା କୋଠିକୁ ଯିବି । କିନ୍ତୁ ଏହା ମିଛ । ମୁଁ ତୋତେ କୌଣସି ହୋଟେଲ୍‌ରେ ଛାଡ଼ି ଯିବି ନାହିଁ ।’

“କାହିଁକି ନୁହେଁ ?”

“କାରଣ ମୁଁ ତୋର ଯନ୍ତ୍ର ନେବି, ତୋତେ କେତେ ପାଖରୁ ଅନ୍ତର କରିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ତୋତେ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ସେଗୁରୁଜାନଙ୍କୁ କାଗଜପତ୍ର ପାଇଁ ଯିବି । ତାପରେ ଦୋକାନକୁ ଯାଇ ଦରକାରୀ ଲୁଗାପଟା କିଣିବି ।”

“ସେ ଆଉ କେତେ ଖଣ୍ଡଯେ ମୁଁ ଏକା କିଣିପାରିବି ନାହିଁ ?”

“ନା, ଅନେକ ଲୁଗାପଟା କିଣିବାକୁ ହେବ ! ଦୁହେଁ ଏକାଠି ଯାଇ ଭଲଭଲ ପୋଷାକ କିଣିବା । ତାକୁ ପିନ୍ଧିଲେ ତୁ ସୁନ୍ଦର ଦିଶିବୁ ।”

‘ମୋର ଇଚ୍ଛା ଆମେ ଦୁହେଁ ହୋଟେଲରେ ରହି ପୋଷାକ ମଗାଇପଠାଇବା । ହୋଟେଲଟା କେଉଁଠାରେ ?’

“ହୋଟେଲଟା ହେଉଛି କାଲିଓ ବଜାରରେ । ଆମେ ହୋଟେଲ କର୍ମରେ ବେଶୀ କାଲ ରହିବା । ସେଠାରେ ଏକ ପ୍ରଶସ୍ତ ପଲଙ୍କରେ ପରିଷ୍କାର ବଛଣା ଚାନ୍ଦର ପଡ଼ୁଥିବ । ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ପାଣିକଳ ଏବଂ ଜିନିଷ ପତ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ସିନ୍ଦୁକ ମଧ୍ୟ ଥିବ । ଆମେ ସେଥିରେ ଲୁଗାପଟା ରଖିବା । ଦରମାନଙ୍କରେ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଲମ୍ବା ଚଉଡ଼ା ଝରକା ଥିବ ଏବଂ ରାସ୍ତାରେ ପାଣିର କୃତ୍ରିମ ଉତ୍ସ ମଧ୍ୟ ଦିଶୁଥିବ । ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ମିଳିବା ପାଇଁ ଅନେକ ଭଲ ଭଲ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଜାଣେ । ବେଆଇନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ସେଠାରେ ମିଳେ । କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଦୋକାନରେ ମଦ ଓ ହୁଇସ୍କି ମଧ୍ୟ ମିଳେ । ହୋଟେଲରେ ଆମର ରହିବା ଘରେ କିନ୍ତୁ ଖାଦ୍ୟ ଓ ମଦ ଆମ ଦରକାର ପାଇଁ ଆଗରୁ ଯାଇଛି ରଖିବା । ମୁଁ ତୋତେ ଗୋଟିଏ କୋମଳ ପାମାସୁ ମଧ୍ୟ କିଣି ଦେବି ।”

“ମୁଁ ହୁଇସ୍କି ପିଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।”

“କିନ୍ତୁ ହୁଇସ୍କି ପାଇବା କଷ୍ଟଯାଏ । ତୁ କୋମଳ ମଦ୍ୟ ପସନ୍ଦ କଲେ ଭଲ ହେବ ।” ମେରିଆ ଜବାବ୍ ଦେଲା “ରବର୍ଟୋ, ତୁମ ହୁଇସ୍କି ତୁମ ପାଇଁ ରଖିବ । ତୁମେଇ ମୋର ସବୁ । ଏତକ ବୁଝିପାରୁନାହିଁ ? ତୁମ ମୁଣ୍ଡରେ କଅଣ ଅଛି ?”

“ନା, ତୁ ଥରେ ଗୁଣି ଦେଖିବୁ ତେବେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ହୁଇସ୍କି ଭଲ ନୁହେଁ ।”

“ହଉ ତେବେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପକ୍ଷେ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭଲ ମୁଁ ଜାହାନ୍ନି ନେବି । କିନ୍ତୁ ବଛଣାରେ ଶୋଇଲବେଳେ ମୁଁ ମୋ ବାହା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବି କି ?”

“ନା, ମୁଁ ତୋତେ ନାନା ପ୍ରକାର ରାତି ପିନ୍ଧା ଘାସର ଓ ପାଇଜାମା ତୋ ପସନ୍ଦ ଅନୁସାରେ କିଣି ଦେବି ।”

ମେରିଆ କହିଲା ‘ମୋତେ ଟୁଟା ବାହା କାମିଜ ଦରକାର । ପ୍ରତିଦିନ ଗୋଟାଏ ପିନ୍ଧିବି । ତୁମ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପରିଷ୍କାର ବାହା କାମିଜ କିଣାଇବି । ତୁମେ କେବେ କାମିଜ ଧୋଇଥାଅ ?’

“କେବେ କେବେ”

“ମୁଁ ସବୁ ଚଳ ପରିଧାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରଖିବି । ସୋଡ଼ୋ କଲପରି ତୁମ ହୃଦୟରେ ମୁଁ ପାଣି ମିଶାଇ ଦେବି । ଅଳଭ କୋଳ ଏବଂ କର୍ତ୍ତମାଛ ଶୁଖୁଆ, ଏବଂ ବାନ୍ଧାମ ତୁମ ଖାଇବାପାଇଁ ସଜ୍ଜିତ କରିବି । ମାସେ କାଳ ବାହାରକୁ ନବାହାରି ଆମେ ହୋଟଲ ଘରେ ରହିବା । ଅବଶ୍ୟ ଏସବୁ କରିବାକୁ ମୁଁ ଯୋଗ୍ୟ ଯଦି ହୋଇଥାଏ ।”

ମେଣ୍ଟା ମନରେ ହଠାତ୍ ଦୁଃଖଜାତ ହେବା ଦେଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ଦୁଃଖ କରିବାର କିଛି କାରଣ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ସେଟା ବଡ଼କଥା ନୁହେଁ । ସମ୍ଭବତଃ ତୁ ସେତେବେଳେ ଆଘାତ ପାଇଥିଲୁ । ସେ କ୍ଷତର ଦାଗ ଏବେଯାଏ ରହିଥିବୁ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ କଷ୍ଟ ଦେଉଛୁ । ଏସବୁ କଥା ଚିରକାଳ ରହିବ ନାହିଁ । ମାହିଦ୍ଵାରେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଡାକ୍ତର ଅଛନ୍ତି । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଇବା ।’

ମେଣ୍ଟା ଅନୁଯୋଗ କଲ ‘କିନ୍ତୁ ପୁଅରୁ ସବୁ ଭଲଥିଲା ।’

“ସେଇଥିରୁ ପ୍ରମାଣ ମିଳେ ଯେ ଏହା ଭଲ ହୋଇଯିବ ।”

ମେଣ୍ଟା ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ନିଜ ଗୋଡ଼ ପୁରାଇ ନିଜ ମୁଣ୍ଡକୁ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ଘସି କହିଲା ‘ହଉ ତେବେ ମାହିଦ୍ଵ କଥା କୁହ । କିନ୍ତୁ ମୋର ଏହି ଲକ୍ଷ୍ମି ମୁଣ୍ଡ ନେଇ ମୁଁ ସେଠାରେ କୃଷ୍ଣିତ ଦେଖାଯିବି ନାହିଁକି ? ତୁମେ ମୋ ପାଇଁ ଲଜ ପାଇବ ନାହିଁ ତ ?’

“ନା, ତୁ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର । ତୋ ମୁହଁ ଓ ଶରୀର ପ୍ରକୃତରେ ସୁନ୍ଦର । ଶରୀରର ଗଠନ ଲମ୍ବ ଓ ହାଲୁକା । ତୋ ଦେହର ତର୍ମ ମସୃଣ ଏବଂ ସ୍ପର୍ଶୀଭ । ସେଠାରେ ସମସ୍ତେ ତୋତେ ମୋଠାରୁ ଫସୁଲେଇ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ।’

“ମୋତେ ତୁମଠାରୁ ନେଇଯିବେ ? ମୁଁ ମରିବା ଯାଏ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପୁରୁଷକୁ ମୋ ଅଙ୍ଗ ଝର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଦେବି ନାହିଁ । ମୋତେ ପୁଣି ନେବ କିଏ ?”

“କିନ୍ତୁ, ଦେଖିବୁ, କେତେ ଲୋକ ସେ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ।”

ସେମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଏ । ଏଣୁ ରୁହିଁବେ ମୋତେ ଶ୍ଳିଷ୍ଣ କରିବା ନିରାପଦ ନୁହେଁ । ଗଳିତ ସୀସା କଢ଼େଇରେ ହାତ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସମାନ । କିନ୍ତୁ ତୁମ କଥା କଅଣ ? ତୁମେ ନିଜ ଜାତିର ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ଦେଖିଲେ ମୋତେ ପରାଣିବ ତ ? ଲଜ୍ଜାବୋଧ କରିବ ନାହିଁତ ?”

“କେତେ ନୁହେ । ମୁଁ ତୋତେ ବାହା ହେବି ।”

ସେଟା ତୁମର ଇଚ୍ଛା, କିନ୍ତୁ ଆମେ ତ ଆଉ କୌଣସି ଗୀର୍ଜାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୋହୁ । ଏଣୁ ବାହା ହେବା କଥାର ଗୁରୁତ୍ବ ମୁଁ ବୁଝୁନାହିଁ ।’

‘କିନ୍ତୁ ବାହା ହେବାକୁ ମୁଁ ପସନ୍ଦ କରେ ।’

‘ଯାହା ତୁମର ଇଚ୍ଛା । କିନ୍ତୁ ଶୁଣ, ଯଦି ଆମେ କେବେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେଶକୁ ଯିବା ଯେଉଁଠାରେ କି ଗୀର୍ଜାଧିକ ତେବେ ସେଠାରେ ବାହାହୋଇ ମଢ଼ିବା ।’

ସେ କହିଲେ “ମୋ ଦେଶରେ ଗୀର୍ଜାମାନ ଅଛି । ତୁ ଯଦି ଇଚ୍ଛାକରୁ ତେବେ ଆମେ ସେଠାରେ ବାହାହୋଇ ପାରିବୁଁ । ମୁଁ ତ ଆଗରୁ ବାହା ହୋଇନାହିଁ, ଏଣୁ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଜାତ ହେବ ନାହିଁ ।”

ମେରଥା କହିଲୁ ‘ତୁମେ ବାହା ହୋଇନାହିଁ ଶୁଣି ମୁଁ ଖୁସି । ଅଧିକ ଖୁସି ଯେ ତୁମେ ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନର ସବୁ କଥା ଜାଣିଅଛ । ସେ କଥା ମୋତେ କହିଅଛ । ସେଥିରୁ ମୁଁ ବୁଝୁଛି ଯେ ବାହା ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ବହୁ ନାରୀ ସଂଭୋଗ କରିଅଛ । ପିଲରୁ ମୋତେ କହିଅଛ ଯେ ଏପରି ପୁରୁଷହିଁ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଅନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ନେଇ ପଳାଇବ ନାହିଁ ତ ? ମୁଁ ଯେ ମରଯିବି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ସତେରେ ମୁଁ ବେଶୀ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କ ସହିତ ସହବାସ କରିନାହିଁ । ତୋତେ ନ ପାଇବାଯାଏ ମୁଁ କାହାକୁ ପ୍ରଗାଢ଼ ଭାବେ ପ୍ରେମ କରି ପାରିବି ବୋଲି ଜାଣି ନଥିଲୁ ।’ ମେରଥା ତାଙ୍କ ଗାଲ ଆଉଁସି ଦେଲା ଏବଂ ନିଜର ଦୁଇ ହାତ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ପଛରେ ଗୁପି ଧରି ପଛୁରିଲା “ତୁମେ ବହୁତ ଯୁବତୀ ଭୋଗ କରିଥିବ ?”

“କିନ୍ତୁ ପ୍ରେମ କରି ନଥିଲୁ ।”

‘ଶୁଣ, ପିଲରୁ ମୋତେ ଯାହା କହିଅଛ ।’

“କହ ।”

“ନା, ସେକଥା ନ କହିବା ଭଲ । ତୁମେ ମାହିଲ୍ କଥା କୁହ ।”

“ତୁ କଅଣ କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲୁ ?”

“କହିବାକୁ ଆଉ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ।”

“ଯଦି ଜିରୁସା ହୋଇଥାଏ ତେବେ କହିବା ଭଲ ।”

“ଜରୁରୀ ବୋଲି ତୁମେ ଭାବୁଛ ?”

“ହଁ ।”

“କେମିତି ଜାଣିଲ, ତୁମେ ତ କଥାଟା ଶୁଣି ନାହିଁ ?”

“ତୋ ଧରଣରୁ ?”

“ମୁଁ ତୁମଠାରେ ସେ କଥା ଲୁଚୁଛବି ନାହିଁ । ପିଲାଟି କହିଅଛି ଯେ ଆମେ ପିମ୍ପେ କାଲି ମଗରୁ । ତୁମକୁ ଏହା ଭଲକରି ଜଣା, ଅଥଚ ତୁମେ ଏଥିପ୍ରତି ଭ୍ରମରେ କରୁନାହିଁ । ଏ କଥା ସମାଲୋଚନା ଭାବରେ ନ କହି ପ୍ରଶଂସା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଥିଲ ।”

“ସେ ଏକଥା କହିଲା ?” ଏହା ତା ଗିପ୍ସି ରକ୍ତର ଲକ୍ଷଣ । ଏମିତି ଭାବରେ ବାରମ୍ବାର ସ୍ଥାନିକ ଓ ହୋଟଲର କାପୁରୁଷମାନେ କହିଥାନ୍ତି । ତା ଜନ୍ମ ସେମିତି ଇତର ।” ତାଙ୍କ କାଖତଳୁ ଝାଲ ବହିଲା । ସେ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଯେ ସେ ଭାତ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ତାପରେ ବଡ଼ ପାଟିରେ କହିଲେ “ପିଲାଟି ହେଉଛି କୁସଂସ୍କାର ବିଶ୍ୱାସୀକୁଡ଼ା । ଆମେ ମାହିଦ୍ କଥା ହେବା ।

“ତେବେ ତୁମେ ଏପରି କଥା ଜାଣ ନାହିଁ ?”

“ନିଶ୍ଚୟ ନୁହେଁ । ଏଭଳି କୃତ୍ରିମ କଥା କୁହୁନାହିଁ ।”

କିନ୍ତୁ ଏଥର ମାହିଦ୍ କଥାବାଣୀରେ ଆଉ ମନଭୁଲଣିଆ ଢଙ୍ଗ ଦେଖାଇଲେ ନାହିଁ । ଯୁଦ୍ଧର ପୁଅ ରାଣୀଟା କଟାଇବା ପାଇଁ ମେରଥାକୁ ମିଛ କଥା କହିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ କଥା ମାନିନେବା ପାଇଁ ନିର୍ଭରତା ସେ ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତଥାପି କହିଲେ “ତୋ ବାଳକଥା ମୁଁ ଭାବି ଦେଖିଅଛି । ସେ ସମ୍ଭବରେ କଅଣ କରାଯାଇ ପାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋ ମୁଣ୍ଡତମାମ ପଶୁ ଦେହର ଲେମ୍ପ ପରି ବାଳ ଫମେ ବଢୁଅଛି । ଏହା ଯେପରି କୋମଳ ସେହିପରି ଯୁଦ୍ଧର ଏବଂ ଗହମ ବିଲରେ ପବନ ବହିଲେ ଯେପରି ଢେଉ ଖେଳେ ମୁଁ ହାତଦେଲେ ସେହିପରି ବୋଧ କରୁଅଛି ।”

“ତେବେ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ବୁଲୁଅ ।”

ସେ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ରଖିଲେ ଏବଂ ଗଳାଖଙ୍ଗାର କଥା କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ । “ମାହିଦ୍ ଗଲେ ତୋତେ ନେଇ ମୁଁ ବାରିକ ଦୋକାନକୁ ଯିବି । ସେମାନେ ଦୁଇ ଢ଼େରୁ ଓ ପଛପଟୁ ତୋ ବାଳ ମୋ ବାଳପରି ଯାନ କରି କାଟିଦେବେ । ସେତେବେଳେ ବାଳ ବଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଖୁବ୍ ଯୁଦ୍ଧର ଦେଖାଯିବ ।”

ମେଘେଆ କହୁଲ “ମୁଁ ତୁମ ପରି ଦଶିବି । ଆଉ ତାହା ବଦଳାଇବି ନାହିଁ ।”
ଏହା କହି ସେ ତାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡାଇ ଧଳାଇ ।

“ନା ସେକଥା ନୁହେଁ । ବାଳ ବରାବର ବଢ଼ିବ । ତୁ ଖାଲି ତାକୁ ପ୍ରଥମ
ପ୍ରଥମ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଲମ୍ବ ହେବାଯାଏ ରଖି ପାରିଲେ ହେଲ ।”

“ବାଳ ଲମ୍ବ ହେବାକୁ କେତେକାଳ ଲାଗିବ ? ପ୍ରକୃତରେ କେତେ ଲମ୍ବ ?”

“ସେପରି ଲମ୍ବ ନୁହେଁ । ତୋ କାନ୍ଧଯାଏ ଲମ୍ବ ହେବାକୁ ମୁଁ ଚାହେଁ ।”

“ସିନେମା ଗାଙ୍ଗୋ ପରି ?”

“ହଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମେଘେଆକୁ ଭୁଲାଇବା ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରବଳ ହୋଇ
ଉଠିଲା । ସେ କହିଲେ ତୋ ବାଳ ସଲଖ ବାନ୍ଧି ତଳକୁ କୁଣ୍ଡିତ ହୋଇ
ଲମ୍ବିବ । ସମୁଦ୍ର ଲହରୀ ପରି କୁଣ୍ଡିକୁଣ୍ଡିଆ ହୋଇ ବଢ଼ିବ । ଠିକ୍ ପାଚିଲା ଗହମ ପରି
ତା ରଙ୍ଗ ଦଶିବ । ତା ସାଙ୍ଗକୁ ତୋ ମୁହଁର ରଙ୍ଗ ହେବ ପୋଡ଼ ସୁନା ରଙ୍ଗପରି ।
ତୋ ଅଖି ହେବ ବାଳ ରଙ୍ଗପରି । ମୁଁ ତୋ ମୁଣ୍ଡକୁ ପଛକୁ ବଙ୍କାଇ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରି
ତୋ ଅଖିକୁ ଦେଖିବି ।”

“କେଉଁଠି ?”

“ଗୁରୁଆଡ଼େ । ଆମେ ଯେଉଁଠି ରହିବା ସେଇଠାରେ । ତୋ ବାଳ ବଢ଼ିବାକୁ
କେତେ କାଳ ଲାଗିବ ?”

“ମୁଁ କହିପାରିବି ନାହିଁ, କାରଣ ଆଗରୁ ତ କେବେ ବାଳକଟା ହୋଇ
ନଥିଲା । ତେବେ ଡ୍ରମାସ ମଧ୍ୟରେ ମୋ କାନ ଡାଙ୍ଗିବାଉଳି ଲମ୍ବ ହୋଇଯିବ, ଆଉ
ବର୍ଷକ ପରେ ତୁମେ ଯେତେ ଲମ୍ବା ଚାହିଁବ ସେତେ ହେବ । କିନ୍ତୁ ପହିଲେ କଅଣ
ହେବ ଜାଣ ?”

“କହିଲୁ ଶୁଣେ ?”

“ଆମେ ଆମର ସେହି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଟେଲର ବଡ଼ ଘରର ବଡ଼ ପଲଙ୍କରେ
ଏକାଠି ବସି କାନ୍ଦରେଥିବା ଦଡ଼ ଦର୍ପଣଆଡ଼କୁ ଚାହିଁବା । ଦର୍ପଣରେ ତୁମର ଓ ମୋର
ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖାଯିବ । ମୁଁ ଏମିତି ଭାବରେ ତୁମଆଡ଼କୁ ଚାହିଁପଡ଼ି ମୋ ବାହୁରେ ତୁମକୁ
ଗୁଡ଼ାଇ ଧରି ଚୁମା ଖାଇବି ।”

ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ଲଗାଲଗି ହୋଇ ରାତିରେ ଏକାଠି ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ ରହଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମେଣ୍ଟାକୁ ଧରିଆନ୍ତି । ସେ ଜାଣନ୍ତି ଏପରି କଥା ଘଟିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ତଥାପି ମେଣ୍ଟାକୁ ଖୁସି କରିବାକୁ କହୁଥାନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ହୋଟଲରେ ସବୁଦିନେ ରହୁବେ ନାହିଁ ।

“କାହିଁକି ନୁହେଁ ?”

ରୁଏନ୍ ଶିଟିରେ ଆଡ଼େ ଯେଉଁ ଗସ୍ତାଟି ଯାଇଥାନ୍ତୁ ମାଦ୍ରୁର ସେହି ଗସ୍ତାରେ ଆମେ ଗୋଟାଏ ଘର ଭଡ଼ାନେବା । ଆନ୍ଦୋଳନ ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ମାଜିନ ମହଲା ଏମିତି ସଜ୍ଜିତ ଘରଭଡ଼ା ଦେଉଥିବା କଥା ମୁଁ ଜାଣେ । ଏମିତିକା ଘରଟାଏ ସାବକ ଭଡ଼ାରେ ମିଳିବା ଉପାୟ ମୋତେ ଜଣା । କେତେ ଭଡ଼ାଘରର ମୁହଁ ବଢ଼ିଗୁଆଡ଼େ ଏବଂ ସେ ଘରେ ରହଲେ ଖିଡ଼ିକିବାଟେ ବଢ଼ିଗୁର ଗୋଡ଼ାଗସ୍ତା, ସବୁଜ କ୍ଷେତ୍ର, ବୃକ୍ଷ, ଉଷ୍ମ, ଫୁଲଗଛ ସବୁ କିଛି ଦେଖି ପାରିବା । ମାଦ୍ରୁଠାରେ ଆମେ ବଢ଼ିଗୁରେ ବୁଲି ପାରିବା ଏବଂ ହ୍ରଦରେ ନୌକାବିହାର କରିପାରିବା । ଅବଶ୍ୟ ଯଦି ହ୍ରଦରେ ପାଣିଥାଏ ।”

“ପାଣି କାହିଁକି ନଥାଏ ?”

“ପାଣି ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଶୁଖାଇ ଦିଆଯାଇ ଥିଲା ଯେହେତୁ ପାଣିଯୋଗୁଁ ଉଡ଼ାଜାହାଜରୁ ସ୍ଥାନଟା ଚିହ୍ନିପାରି ବୋମା ବୃଷ୍ଟି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା । ତଥାପି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣି ପାଣିଭରି ଦିଆଯାଇ ଥିବଣି । ତେବେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କହ ହେବନାହିଁ । ଯଦି ପାଣି ନଥାଏ ତେବେ ଆମେ ପାର୍କରେ ଗୁରୁଆଡ଼େ ବୁଲିବୁ । ପାର୍କର ଗୋଟାଏ ଅଂଶ ବଣ ପରି ବିବିଧ ବୃକ୍ଷରେ ପୁର୍ଣ୍ଣ । ପୃଥିବୀର ସବୁ ଦେଶର ଗଛ ସେଠାରେ ଅଛି । ଗଛର ନାମ ଓ ସ୍ଥାନ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ କାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ଗଛରେ ଲଟକା ଯାଇଅଛି ।”

ମେଣ୍ଟା କହିଲା “ମୁଁ କିନ୍ତୁ ପହଞ୍ଚିଲକ୍ଷଣି ସିନେମାକୁ ଯିବି । କିନ୍ତୁ ଗଛ କଥା ବଡ଼ ଚିତ୍ତକର୍ଷକ । ମୁଁ ଗଛର ନାମ ଉମ୍ପଠାରୁ ଶୁଣି ମନେ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ସେ ସବୁ ଗଛ ତ ଯାହୁଘର ପଦାର୍ଥପରି ନୁହେଁ । ସେ ସବୁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାରେ ବଢ଼ିଛନ୍ତି । ପାର୍କ ଭିତରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ପାହାଡ଼ ଅଛି । ପାର୍କର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ଜଙ୍ଗଲ ପରି । ଜଙ୍ଗଲ ଭଳି ଏକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ । ସେଠାରେ ପୁରୁଣା ବହୁର ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଦୋକାନ । ଆନ୍ଦୋଳନ ପରଠାରୁ ବହୁତ

ବହୁ ଶ୍ରେଣି ହୋଇଯାଇଅଛି । ବୋମା ବିସ୍ଫୋଟ ଘରୁ ଲୁଚିକରି ବହୁତ ବହୁ ଅଣାଯାଇଛି ଏବଂ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଙ୍କ ଘରୁ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ବହୁ ଏହି ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ଅଣାଯାଇଅଛି । ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟହ ଦିନମାନ କଟାଇବାକୁ ଚାହେଁ । ଆନ୍ଦୋଳନ ପୂର୍ବରୁ ସମୟ ପାଉଥିଲେ ମୁଁ ମାଦ୍ରାସରେ ଏପରି କରୁଥିଲି ।”

“ତୁମେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଖୁଥିଲବେଳେ ମୁଁ ଘର ସଜାଇବାରେ ଲାଗିଯିବି । ଆଜ୍ଞା ଜଣେ ଗୁରୁର ରଖିବା ପାଇଁ ଆମର ପଇସା ହେବ ତ ?”

“ନିଶ୍ଚୟ । ହୋଟେଲରେ ପେଟ୍ରା ନାମକ ଜଣେ ଅଛି । ସେ ଭଲ ରାନ୍ଧେ ଓ ଖୁବ୍ ପରିଷ୍କାର ରହେ । ତୋ ପସନ୍ଦ ହେଲେ ମୁଁ ତାକୁ ଆଣିବି । ସେ ସେଠାରେ ସାମ୍ବାଦିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାନ୍ଧିଥାଏ । ମୁଁ ତା’ ରାନ୍ଧଣା ଖାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ଘରେ ବିଜୁଳି ଚୁଲି ଅଛି ।”

ମେରଥା କହିଲା “ତୁମେ ଇଚ୍ଛାକଲେ ତାକୁ ଆଣିବ ନଚେତ୍ ମୁଁ ଜଣେ ଖୋଜି ଆଣିବି । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ତୁମ କାମରେ ବେଶୀ ସମୟ କଟାଇବ ନାହିଁ ତ ? ସେମାନେ ତୁମର ଏମିତିକା କାମରେ ମୋତେ ତୁମ ସଙ୍ଗେ ଯିବାକୁ ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ ।”

“ହୁଏତ ମୁଁ ମାଦ୍ରାସରେ କାମଟାଏ ଯୋଗାଡ଼ କରିପାରେ । ଏ କାମ ମୁଁ ଅନେକ ଦିନ ହେଲେ କଲିଣି ଏବଂ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭରୁ ମୁଁ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଅଛି । ମୋତେ ଏଣିକି ସେମାନେ ମାଦ୍ରାସରେ କାମ ଦେଇପାରନ୍ତି । ମୁଁ କେତେ ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିନାହିଁ । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ କିମ୍ବା ଏମିତିକା କାମରେ ରହୁଥିଲି ।”

“ତୋତେ ଦେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ କାହାକୁ କିଛି ମାଗିନାହିଁ ଏକଥା ଜାଣୁ କି ? କେବେ କିଛି ଦରକାର ବୋଧ କରି ନଥିଲି ? ଆନ୍ଦୋଳନ ଛଡ଼ା କିମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ଭାବି ନଥିଲି । ବସ୍ତବରେ ମୋର ଆକାଞ୍ଛା ଅତି ନିର୍ମଳ ଥିଲା । ମୁଁ ବହୁତ ଖଟିଅଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋତେ ପ୍ରେମ କରୁଅଛି ।” ଏହାପରେ ସେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବାବେଗରେ କହିଲେ “ଆମେ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଅଛୁ ସେହି ସବୁ ବିଷୟ ମୋର ଯେତକ ପ୍ରିୟ ତୁ ମଧ୍ୟ ସେତକ । ମୁଁ ସ୍ଵାଧୀନତା, ମହତ୍ତ୍ଵ ଏବଂ ମାନବର କାମ ପାଇବା ଓ କ୍ଷତ୍ରୀ ନିବାରଣ ଅଧିକାରକୁ ଯେତକ ଭଲପାଏ ତୋତେ ସେତକ ଭଲପାଏ । ଯେଉଁ ମାଦ୍ରାସ ରକ୍ଷାପାଇଁ ଆମେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଅଛୁ, ସେଥିରେ ମୋର ଯେଉଁ ସାଥୀମାନେ ମରଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଯେମିତି ଭଲ ପାଉଥିଲି ତୋତେ

ମଧ୍ୟ ସେମିତି ଭଲପାଏ । ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମରୁଛନ୍ତି । ତୁ ସେକଥା ଭାବି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀରେ ମୁଁ ଯାହାକି ସଂସାର ଭଲପାଏ ତୋତେ ମଧ୍ୟ ସେପରି ଭଲପାଏ । ସେ ଭଲ ପାଇବାର ପରମାର୍ଥ କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିବି ନାହିଁ । ସଂକ୍ଷେପରେ ତୋତେ କହିବାକୁ ଯାଇ ଏତେ କଥା କହିଲି । ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ କେତେ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ହେଉଛୁ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ତୋତେ ପାଇ ମୁଁ ଖୁସି ।”

ମେରଥା କହିଲା “ମୁଁ ତୁମର ଭଲ ସ୍ତ୍ରୀ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି । ଏକଥା ସତ ଯେ ମୁଁ ସବୁ କାମଦାମ ଭଲଭାବରେ ଶିଖି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତାହା ଶିଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି । ଆମେ ମାଦ୍ରାସରେ ରହୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଯେଉଁଠି ରହୁ ସବୁ ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମାନ । ତୁମେ ଯେଉଁଠାକୁ ଯିବ ମୁଁ ସେଇଠି ରହିବି । ତୁମେ ଯଦି ତୁମ ଦେଶକୁ ଯିବ ତେବେ ମୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ଇଂରେଜୀ ଭାଷା, ତୁମ ଦେଶର ମହଲାଙ୍କର ଶାଢ଼ୀ ଶିକ୍ଷା କରିନେବି ।”

“ତୁ ତେବେ ବଡ଼ ହାସ୍ୟକର ହୋଇ ଉଠିବୁ ।”

“ହଁ । ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଭୁଲ କରିବି କିନ୍ତୁ ତୁମେ ବତାଇ ଦେଲେ ଯଦି ଅର ସେ ଭୁଲ କରିବି ନାହିଁ । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ତୁମ ଦେଶରେ ମୁଁ ତୁମପାଇଁ ରନ୍ଧାବତ୍ତା କରିବି ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ସ୍କୁଲଥିଲେ ମୁଁ ସେଥିରେ ନାମ ଲେଖାଇବି ।”

“ହଁ, ସେମିତିକା ସ୍କୁଲ ଅଛି ମାତ୍ର ତୋର ସେଠାରେ ଶିକ୍ଷା କରିବା ଦରକାର ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।”

“ପିଲର କହିଛୁ ଯେ ତୁମ ଦେଶରେ ସେପରି ସ୍କୁଲମାନ ଅଛି । ଏହା ସେ କୌଣସି ମାସିକ ପତ୍ରିକାରୁ ପଢ଼ିଥିଲା । ଏହାଛଡ଼ା ସେ ମୋତେ ତୁମ ଭାଷାରେ କଥାବାଚ୍ଛା କରିବା ପାଇଁ ଇଂରେଜୀ ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ କହିଥିଲୁ । ତାହାହେଲେ ମୋ ପାଇଁ ତୁମକୁ ଲକ୍ଷିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।”

“ତୋତେ ଏସବୁ କଥା ସେ କେତେବେଳେ କହିଥିଲା ?”

“ଆଜି ଆମେ ଗଣ୍ଡୁର ବାନ୍ଧିଲୁବେଳେ । ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ ମୋତେ କଥା କଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେକଥା ସେ ବରାବର କହିଥିଲା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ପିଲର ବୋଧହୁଏ ମାଦ୍ରାସ ଯିବ । ପଚାରିଲେ “ଆଉ କଅଣ କହୁଥିଲା ?”

“ସେ ମୋତେ ମୋ ଦେହର ଗଠନ ଓ ରୂପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାବଧାନ କରି ଦେଇଅଛି । ଏହା କୁଆଡ଼େ ଖବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ହଁ, ସେକଥା ସତ ତେବେ ଆଗାମୀ କେତେବର୍ଷ ପାଇଁ ତୋର ଚିନ୍ତା କରିବାର କାରଣ ନାହିଁ ।”

“ହଉ ତେବେ । ପିଲରୁ ଆହୁରି କହୁଥିଲା ଯେ ଆମ ଜାତି ଲୋକଙ୍କର ହଠାତ୍ ସାମ୍ବାୟୀକା ଘଟି ଲୋକଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଦୁର୍ବଳ କରିଥାଏ । ପିଲରୁ ନିଜେ ଦିନେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ରଥିଲା । ତା ଅମଳରେ ପ୍ରାୟେତମାନେ ଖେଳ କସରତ କରୁ ନଥିଲେ । ମୁଁ କି କି ବ୍ୟାୟାମ କରିବି ସେକଥା ମଧ୍ୟ ପିଲରୁ ମୋତେ କହି ଦେଇଅଛି । କଅଣ କଅଣ ନଖାଇବି ତାହା ଏବଂ ବେଶୀ ନଖାଇବା ପାଇଁ ସେ ମୋତେ କହିଅଛି । ମୁଁ ସେହି ଖାଦ୍ୟର ତାଲିକା ପାଶୋରି ଦେଲିଣି । ପୁଣିଥରେ ପଢ଼ିବି ନେବି ।”

“ଆଜ୍ଞା କି ?”

“ହଁ, ହଁ । ଆଜ୍ଞା ଓ ଅନ୍ୟ ଭାଜି ଖାଇବା ଦ୍ରବ୍ୟମାନ । ମୋର ଏଇ ବେମାରି କଥା ମୁଁ ତାକୁ କହିବାରୁ ସେ ତୁମକୁ ସେକଥା ନକହି ନୀରବରେ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତୁମ ପାଖରେ ମିଛ କହିବି ନାହିଁ କି କିଛି ଲୁଚାଇବି ନାହିଁ ବୋଲି ମୁଁ କହି ପକାଇଲି । ମୋର ଭୟ ହେଲା ଯେ କାଲେ ତୁମେ ଭାବିବ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଆମେ ଦୁହେଁ ସୁଖ ଉପଭୋଗ କରିପାରୁ ନାହିଁ ।”

“ମୋତେ କହିଦେବା ଠିକ୍ ହୋଇଅଛି ।”

“ସତେ ? ମୁଁ ଲକ୍ଷିତା, ଏଣୁ ତୁମେ ଯାହା କହିବ ମୁଁ କରିବି । ସ୍ୱାମୀପାଇଁ କଅଣ କଅଣ କରିବା ତାହା ସବୁ ପିଲରୁ ମୋତେ ବୁଝାଇ ଦେଇଅଛି ।”

“କିଛି କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଅମର ଯାହା ଅଛି ତାହା ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କର । ଆମେ ତାକୁ ଜଗିରଖିବା । ତୋ ପାଖରେ ଏପରି ଭାବେ ଶୋଇ ତୋତେ ଝୁର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ମୁଁ ଭଲପାଏ । ତୁ ମୋ ପାଖରେ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ଆମେ ସବୁ କରିବା ।”

“କିନ୍ତୁ ତୁମର ଯତ୍ନ ନେବାର କଅଣ କିଛି ନାହିଁ ? ପିଲରୁ ତ ମୋତେ କହିଥିଲା ।”

“ନା, ନାହିଁ । ଆମର ଯାହା ଦବକାର ତାହା ଦୁହଙ୍କର । ତୋତେ ବାଦ ଦେଇ ମୋର ଏକୃଷ୍ଟିଆ କୌଣସି ଦରକାର ବସୁ ନାହିଁ ।”

“ଏହା ଖୁବ୍ ଭଲକଥା କିନ୍ତୁ ମନେରଖ ତୁମେ ଯାହା ଶୁଦ୍ଧ ମୁଁ ତାହା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ହେଲେ ମୁଁ ବହୁତ କଥା ଜାଣେ ନାହିଁ । ତୁମେ ମୋତେ ବୁଝାଇ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପିଲର ମୋତେ ଯେତେ କଥା କହିଥିଲା ସେଥିରୁ ବହୁତ ବିଷୟ ମୁଁ ବୁଝିପାରି ନାହିଁ । ତାକୁ ପଚାରିବାକୁ ମୋତେ ଲଜମାଡ଼ିଲା । ସେ ବହୁ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଅଭିଜ୍ଞ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ମନ ମ, ତୁ ଅତି ଚମତ୍କାର ।’

ମେରିଆ ଜବାବ ଦେଲା ‘ସ୍ତ୍ରୀର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତକ ଏକା ଦିନକରେ ଶିଖି ନେବାର ଚେଷ୍ଟା ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଏଣେ ପୁଣି ଏଠାରୁ ଶିବର ଉଠାଇବା ପାଇଁ ସବୁ ବାଧାଛନ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଅଛି । ଯୁଦ୍ଧଟାଏ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ, ତେଣେ ଉପର ମୁଣ୍ଡରେ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲୁଅଛି । ଏହା ଏକ ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତି । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ମୁଁ ଯଦି ବଡ଼ରକମ ଭୁଲ କରି ପକାଏ କେବେ ତୁମେ ମୋତେ ତାହା କହିଦେବ କାରଣ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲପାଏ । ଅନେକ କଥା ଭଲଭାବରେ ମନେ ରଖିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭବ । ପିଲର ଯେତେ ଯେତେ କଥା କହିଅଛି ତହିଁର ବେଶୀ ଭାଗ ବଡ଼ ଜଟିଳ ।’

‘ସେ ତେଣୁତେ ଆଉ କଅଣ କହିଥିଲା ?’

‘ଏତେ କଥା କହିଥିଲା ଯେ ମୁଁ ମନେ ରଖି ପାରିଲି ନାହିଁ । ସେମାନେ ମୋ ସହୃଦ ଯାହା ଯାହା କରୁଥିଲେ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ତୁମକୁ ସେକଥା ଫିଟାଇ କହିବାକୁ ପିଲର ମୋତେ କହିଥିଲା କାରଣ ତୁମପରି ସମଜଦାର ଭଲ ଲୋକ ପାଖରେ କିଛି ଲୁଚାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ମୋ ମନରେ କୌଣସି କାଳିମା ଜାତ ନହେବାଯାଏ ତୁମକୁ କହିବାକୁ ବାରଣ କରୁଥିଲା । ମନରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ହେଲେ ତୁମକୁ କହିବାକୁ ପରମର୍ଶ ଦେଇଥିଲା ।’

‘ଆହା, ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ ତୋ ମନରେ ପାପ ଛୁଇଁଛି ?’

‘ନା । ତୁମ ସଙ୍ଗେ ପହଲେ ଦେଖା ହେଲା ଦିନଠାରୁ ସେକଥା ଯେପରି ନିଶ୍ଚିତ ଏହାହିଁ ମୋ ମନେ ହେଉଛି । ଅବଶ୍ୟ ମୋ ବାପ ମାଆଙ୍କ କଥା ଭାବିଲେ ମୋ ମନ ବିକଳ ହୋଇଉଠେ । କିନ୍ତୁ ତାହା ତ ସବୁବେଳେ ରହୁବ । କିନ୍ତୁ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ

ହେଲୁରୁ ତୁମକୁ ଯାହା ଯାହା କହିବା କଥା ମୁଁ କହିବି । ସେତିକିରେ ମୋର ଗର୍ବ । ମୁଁ ଆଉ କାହାର ବଶ୍ୟତା ସ୍ୱୀକାର କରିନାହିଁ । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ବାଧା ଦେଇଅଛି ଏବଂ ସବୁବେଳେ ଦୁଇଜଣରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ମୋ ଉପରେ ବଳପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ମାଡ଼ି ବସୁଥିଲା । ତୁମେ ଗର୍ବ କରିବ ବୋଲି ତୁମକୁ ଏ କଥା କହିଅଛି ।’

‘ତୁ ମୋର ଗର୍ବର ସାମଗ୍ରୀ । କିଛି କହିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।’

‘ନା, ମୁଁ ମୋ ନିଜର ଗର୍ବ ପାଇଁ କହିବି । ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ହେବାଟା ମୋର ଗର୍ବର ବିଷୟ । ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା । ମୋ ବାପା ଆମ ଗ୍ରାମର ମେୟୁର୍ ଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ସମ୍ମାନାର୍ହ ବ୍ୟକ୍ତି । ମୋ ମାଆ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ସୁଚରିତ୍ରା ଏବଂ କାଥଲିକ୍ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭକ୍ତ ଥିଲେ । ମୋ ବାପାଙ୍କ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ମତ ନିମିତ୍ତ ସେମାନେ ମୋ ମାଆଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସହିତ ଗୁଲିକର ମାରି ଦେଇଥିଲେ । ଦୁହେଁ ଗୁଲିରେ ମରିବା ମୁଁ ଦେଖିଛି । ବାପା ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଜୟଧ୍ବନି କରି ଟଳି ପଡ଼ିଥିଲେ । ସେମାନେ ଗ୍ରାମର କିଲ୍‌ଫା ନା କାନ୍ଥ ପାଖରେ ବାପାଙ୍କୁ ଠିଆ କରି ଗୁଲି ମାରିଥିଲେ ।’

ମୋ ମାଆ ମଧ୍ୟ ସେହି କାନ୍ଥପାଖରେ ନିଜ ସ୍ୱାମୀର ଜୟଗାନ କରି ପ୍ରାଣ ଦେଇଥିଲେ । ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟତ୍ ସେମାନେ ମୋତେ ମଧ୍ୟ ମାରି ପକାଇବେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଜୟଧ୍ବନି କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲି କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ମୋତେ ଗୁଲି ନ କରି ଏହିପରି ବଳକାରେ ଧର୍ମଶ କରି ଥିଲେ ।

ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରି ପାରିବା ଭଳି ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା କହିବି । ଗୁଲି କରି ସାରି ସେମାନେ ଆମକୁ ଓ ଅନ୍ୟ ଦେଶେଶାହାରୀ ଆତ୍ମୀୟଙ୍କୁ ରଜାଲୟରୁ ଡିଶ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ାଇ ସହରର ପ୍ରଧାନ ଛକକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ କାନ୍ଦୁଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ନିର୍ମମ ଦୃଶ୍ୟରେ କେତେଜଣ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ମୁଁ ନିଜେ କାନ୍ଦି ପାରୁ ନଥିଲି, କଅଣ ଦିଶୁଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ଦେଖୁ ନଥିଲି । ମୋ ଆଖିରେ ମୋ ବାପା ମାଆଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ମୋ ମଗଜରେ ଏକ ବ୍ୟାକୁଳ ହିନ୍ଦନର କୋହ ପୁରୁ ରହିଥିଲା । ମୋ ମାଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରଦଳର ନଥିବାରୁ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଜୟଧ୍ବନି ନକରି ନିଜ ସ୍ୱାମୀର ଜୟଧ୍ବନି କରୁ କରୁ ପ୍ରାଣ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବାପାଙ୍କ ପାଦତଳେ ଟଳି ପଡ଼ିଥିଲେ ।’

‘ମାଆ ଖୁବ୍ ବଡ଼ପାଟିରେ ଚକ୍ରାର କରି ନିଜ କଥା ପଦକ କହିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ତାକୁ ମାରି ପକାଇଲେ । ମୁଁ ମାଆ ପାଖକୁ ଯାଇଁବାକୁ ବାହାରନ୍ତେ

ସେମାନେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ପକାଇଲେ । ସିଦ୍ଧିଲ୍ ଗାର୍ଡମାନେ ଏହି ଗୁଲି ଚଲାଉଥିଲେ । ସେମାନେ ଆହୁରି ଲୋକ ମାରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଫାଲ୍‌ଜିଷ୍ଟମାନେ ଆମକୁ ସେଠାରୁ ଛେଳିପଲ୍ ପରି ଅତ୍ତାଇ ପାହାଡ଼ ଆଡ଼େ ନେଇ-ଗଲେ ଏବଂ ସିଦ୍ଧିଲ୍ ଗାର୍ଡମାନେ ଝିଲ୍‌ଫାଲ୍ ଉପରେ ଭରା ଦେଇ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ମୁର୍ଦ୍ଦାର ସବୁ ସେଠାରେ ପଡ଼ି ରହିଲା । ସେମାନେ ବହୁତ ବାଲିକା ଓ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କୁ ଏକାଠି ହାତ କବଜିରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇଥିଲେ । ଗୁମ୍ରାରେ ଭଣ୍ଡାର ଦୋକାନ ପାଖରେ ଅଟକି ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ମୋତେ ଗୁମ୍ରା କହିଲେ ଇସ୍ମେ ହେଉଛି ମେସୁରର ଝିଅ, ଏହାରି ଉପରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଉ । ଜଣେ ମୋ ହାତରୁ ଦଉଡ଼ି କାଟି ଦେଇ ଭଣ୍ଡାର ଦୋକାନକୁ ନେଇ ଚଉକରେ ବସାଇଲା । ସମୁଦାୟ ଦର୍ପଣରେ ମୋ ମୁହଁ ଏବଂ ମୋତେ ଧରିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମୁହଁ ମୁଁ ଦେଖିଲି । ଆଉ ତାହା ଜଣ ମୋ ପଛରେ ନଇଁ ପଡ଼ିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲି । ସମସ୍ତେ ମୋର ଅବସ୍ଥା ଲୋକ । ଦାନ୍ତ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଚଉକରେ ବସିଲେ ଯେପରି ହୁଏ ମୋ ଦଶା ସେପରି ହୋଇଥିଲା । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମଧ୍ୟ ପାଗଲ୍ ପରି ହୋଇଥିଲେ । ଦୁଃଖରେ ମୋ ଚେହେରା ଏପରି ବଦଳି ଯାଇଥିଲା ଯେ ମୁଁ ନିଜକୁ ନିଜେ ଚିହ୍ନି ପାରି ନଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଗଭୀର ଦୁଃଖରେ ମୋର ବୋଧଶକ୍ତି ଲୋପ ପାଇ ଯାଇଥିଲା ।

ସେତେବେଳେ ମୁଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଟା ବେଣୀ ପକାଇଥିଲି । ଜଣେ ମୋ ବେଣୀକି ଧରି କାନ ମୂଲରୁ ପୋଛି କ୍ଷୁରରେ କାଟ ଦେଲା । ମୋ କାନ ମୁଣ୍ଡା ମଧ୍ୟ କ୍ଷୁରରେ କଟିଗଲା । ଚୁମ୍ପେ ହାତ ଦେଇ ସେହି କଟା ଦା'ର ଦାଗ ଜାଣି ଏବେ ମଧ୍ୟ ଚୁର୍ଚ୍ଚି ପାରିବ ।’

‘ହଁ, କିନ୍ତୁ ସେ କଥା ନ କହିଲେ ଭଲ ହେବ ।’

ଏହା ତ ସାମାନ୍ୟ କଥା । ମୁଁ ଝରପ କଥା ଗୁମ୍ରା କହିବି ନାହିଁ । ମୋ ବେଣୀ ଦୁଇଟା କାଟି ଦେଲାକୁ ସମସ୍ତେ ହସିଲେ । ମୋ କାନ କଟିବା ଜାଗା ମଧ୍ୟ କ୍ଷୁଦ୍ର କରାଯାଇ ମୁଁ ଚୁର୍ଚ୍ଚି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଜଣେ ମୋ ବେଣୀକୁ ଚୁରୁକ କରି ମୋ ମୁହଁରେ ପିଟିଲା । ଆଉ ଦୁଇଜଣ ମୋତେ ଧରି କହିଲେ ଆମେ ଏମିତି ଭାବେ ସାମ୍ୟବାଦୀ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଲାଞ୍ଜି କରି ସନ୍ତୋଷିନୀ କରିଥାଉ । ଏମିତି ବେଶରେ ଭୁ ତୋ ସାମ୍ୟବାଦୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବୋହୂ ହେବାକୁ ଯିବୁ । ଏହା କହି ସେ ମୋତେ ବାରମ୍ବାର ପିଟିଲେ ଏବଂ ତା ପରେ ସେହି ବେଣୀ ମୋ ମୁହଁରେ ଚୁରୁକ ବାନ୍ଧିଦେଲେ । ମୋତେ ଧରିଥିବା ଲୋକ ଦୁଇଟା ଠୋ ଠୋ କରି ହସି ଉଠିଲେ । ମୁଁ ମୋ ମୁହଁ ଅଭିନାରେ ଦେଖି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲି ।’

ଏହାପରେ ଜଣେ ବାଳକଟା କଲରେ ମୋ କପାଳରୁ ପଛପଟ ବେକ ମୁଣ୍ଡାଯାଏ ବାଳ କାଟି ଲଣ୍ଡି କରିଦେଲା । ବାଳକାଟି ସାର ସେ ଆଇଓଡିନ୍ ବୋତଲ ନେଇ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ବୋଲିଲା । ମୋ କାନ ପାଖ ଜାଗାଟା ଭାରି ଜ୍ୱାଳା କଲା । ଭଣ୍ଡାରଟାକୁ ଅଗରୁ ସେମାନେ ମାରି ଦେଇଥିଲେ । ତା ମୁହାଁର ଦୁଆର ମୁହଁରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଦୁଃଖରେ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ବିଶ୍ୱସିକାରେ ମୁଁ ଅତି କାତର ହୋଇ ପଡ଼ିଲି । ସେମାନେ ଅଇଓଡିନ୍ ଦ୍ୱାରା ମୋ କପାଳରେ ଲଢ଼ି. ଏର୍. ପି. ଏହି ଘନୋଟି ଅକ୍ଷର ଲେଖିଦେଲେ । ଏହରୁ ଦୃଶ୍ୟ ମୁଁ ଅଇନାରେ ଦେଖୁଥାଏ । ମୋ ବାପ ମାଆ କଥା ମନେ ପକାଇ ମୋ ଗୁଡ଼ ପଥର ପାଲଟି ଯାଇଥାଏ । ସେମାନେ ମୋତେ ଟାଣି ଟାଣି ଭଣ୍ଡାର ମୁହାଁର ମାଡ଼ି ଚକଟି ମୋ ବାପାଙ୍କ ଅଫିସ ଘରକୁ ନେଇଗଲେ । ସେଠାରେ ଗୋଟାଏ ବେଷ ଉପରେ ମୋତେ ଶୁଆଇ ମାଡ଼ି ବସି ମୋ ଉପରେ ପାଶବିକ ଅତ୍ୟାଚାର କଲେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମେରିଆକୁ କୋମଳ ଭାବରେ ପାଖକୁ ଟାଣିନେଲେ । ସବାଙ୍ଗ ତାଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟରେ କଷ୍ଟକତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ କହିଲେ ‘ଆଉ, ଆଉ, ଆଉ କହନା । ମୁଁ ଆଉ ସହ୍ୟ କରିପାରିବି ନାହିଁ ।’

ମେରିଆ ତାଙ୍କର ବାହୁ ଫାଶରେ ଅତି କଠିନ ଏବଂ ଶୀତଳ ହୋଇ କହିଲା ‘ନା, ଆଉ କେତେ ଏକଥା କହିବି ନାହିଁ । ସେ ଲୋକ ଗୁଡ଼ାକ ବଡ଼ ମନ୍ଦ ଏବଂ ପାରିଲେ ତୁମ ସଙ୍ଗରେ ରହି ମୁଁ ତାଙ୍କ ଭିତରୁ କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ବ୍ୟାକୁଳ । ମୁଁ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ଏହରୁ କଥା ତୁମର ଗର୍ବ ହେବ ବୋଲି କହିଲି । ତୁମେ ତାହାହେଲେ ବୁଝିଲ ତ ?’

ସେ କହିଲେ ‘ମୋତେ କହିଲୁ ବୋଲି ମୁଁ ଯନ୍ତ୍ରଣୁ । ଭାବ୍ୟ ପ୍ରସନ୍ନ ଥିଲେ କାଲି ଆମେ ତାଙ୍କ ଦଳର ବହୁତ ଲୋକ ମାରି ପାରିବା ।’

‘କିନ୍ତୁ ଆମେ ‘ଫାଲଡ଼ିଷ୍ଟ୍ରୁକ୍ଟୁ ମାରିବା ତ ? ସେହୁମାନେ ତ ଏହା କରିଥିଲେ ।’

“ସେ ଗୁଡ଼ାକ ଯୁଦ୍ଧ କରିନ୍ତି ନାହିଁ । ପଛରୁ ଗୁପ୍ତ ହତ୍ୟା କରିଥାନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ ଆମ ଆଗକୁ ଆସିବେ ନାହିଁ ।’ ସେ ଗନ୍ଧୀର ହୋଇ କହିଲେ ।

“କିନ୍ତୁ କୌଣସି ମତେ କେତେଜଣଙ୍କୁ ଆମେ ମାରି ପାରିବା ନାହିଁକି ? ତାଙ୍କ ଭିତରୁ ଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକଙ୍କୁ ମୁଁ ମାରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।’

“ମୁଁ ତାଙ୍କ ଦଳର ବହୁତଙ୍କୁ ମାରଅଛି, ପୁଣି ମଧ୍ୟ ମାରବ । ରେଳଗାଡ଼ୀ ଧ୍ବଂସ କରି ମୁଁ ସେ ଦଳର ବହୁତ ଲୋକ ମାରୁଥିଲି ।”

ମେରଥା କହିଲା ‘ପୁଣି ରେଳଗାଡ଼ୀ ଧ୍ବଂସ କରିବା ତାମରେ ମୁଁ ତୁମ ସଙ୍ଗେ ରହୁବାକୁ ଚାହେଁ । ତେନ ଧ୍ବଂସବେଳେ ପିଲର ମୋତେ ଆଣିଥିଲା । ସେତେବେଳେ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍ ନଥିଲା । ମୋ ଅବସ୍ଥା ପିଲର ତୁମକୁ କହିଥିଲା କି ?”

“ହଁ । ତୁ ଆଉ ଅଧିକ କହ ନାହିଁ ।”

ମୋ ମୁଣ୍ଡର ଆଘାତରେ ମୁଁ ତ ମଲପରି ହୋଇ ଯାଇଥିଲି । ଖାଲି କାନ୍ଦୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ତୁମକୁ କହିବି । ସେ କଥା ଶୁଣି ହୁଏତ ତୁମେ ମୋତେ ବାହାହେବ ନାହିଁ । ଯଦି ବାହା ନ ହୁଏ ତେବେ ଆମେ ଏମିତି ଏକତ୍ର ରହିପାରିବା କି ନାହିଁ କହିଲୁ ?”

“ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ବାହା ହେବି ।”

“ନା । ମୁଁ ଗୋଟାଏ କଥା ତୁମକୁ କହିବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଅଛି । ପିଲର କହିଥିଲା ଯେ ମୋର ପିଲାପିଲି ହେବ ନାହିଁ । ହେବାର ଥିଲେ ସେମାନେ ଯାହା ମୋତେ କଲେ ସେତିକିରେ ମୋର ଗର୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତା । ତୁମକୁ ବାହାହେଲେ ତ ମୋ ଆତ୍ମା ତୁମର କୌଣସି ପୁଅ ଝିଅ ଜନ୍ମିବ ନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ‘ଏହା ସେପରି ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ନୁହେଁ । ହୁଏତ ଏ କଥା ମିଛ । ଏ କଥା ଡାକ୍ତରମାନେହିଁ କହି ପାରିବେ । ତତ୍ତ୍ବପରି ଏହି ସଂସାରଟା ଯାହା ହେଲାଣି ସେଥିରେ ମୋର କୌଣସି ପୁଅ କିମ୍ବା ଝିଅ ହେବା ମୁଁ ମୋଟେ ଚାହୁଁନାହିଁ । ଶେଷକୁ ମୁଁ ଏତମାହି ତୋତେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରେମ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ତହିଁର ଅଂଶ ଅନ୍ୟକୁ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ ।”

ମେରଥା କହିଲା ‘ମୁଁ ତୁମର ପୁଅଝିର ଜନନୀ ହେବାକୁ ଲାଲାୟିତା । ପୁଅ ଝିଅ ନ ରହଲେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼େଇ କରିବ କିଏ ? ସଂସାରକୁ ଅନାବଳ କରିବ କିଏ ?’

ସେ କହିଲେ ‘ମୋ କଥା ଶୁଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୋଇ ପଡ଼ିବା ବେଳା । ସକାଳ ହେବାର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ମୋତେ ଉଠିବାକୁ ହେବ । ଏ ମାସରେ ରାତିଟା ଅତି ଶୀଘ୍ର ଯାହି ଯାଇଥାଏ ।’

ତେବେ ମୁଁ ଯେଉଁ ଗୋଟିଏ ଶୁଦ୍ଧ କଥା କହୁଥିଲି ତାହା ଠିକ୍ ? ଆମେ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ବାହା ହୋଇ ପାରିବୁ ?

“ମୁଁ ତୋତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହା ହୋଇଅଛି । ତୁ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ । “ତେ ଏଥର ଶୋଇପଡ଼ । ଆଉ ବେଶୀ ବେଳ ନାହିଁ ।”

“ଆମେ ସତ ସତକୁ ବାହା ହେବା ?”

“ହଁ ।”

“ହଉ ତେବେ, ମୁଁ ଶୋଇ ପଡୁଛି । ଜାଗିଲେ ପୁଣି ଭାବିବି ।”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ ।”

“ନମସ୍କାର ସ୍ତ୍ରୀ ।”

“ନମସ୍କାର ସ୍ତ୍ରୀ, ନମସ୍କାର ।”

ମେରିଆ ନିୟମିତ ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସ ମାରି ଗାଢ଼ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଏକଥା ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଜାଣି ପାରିଲେ । ସେ ତେଜି ଶୋଇଥାନ୍ତି । ହଲଚଲ ହୋଇ ମେରିଆ ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଦେବାଟା ସେ ନାପସନ୍ଦ କଲେ । ସେ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଅଂଶତକ କହି ନଥିଲା ତାହା ଭାବିଲେ । ତାଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ୟାସିଷ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରତି ଡାବ୍ ହୋଇ ଉଠିଲା । ମନେ ମନେ ଖୁସି ହେଲେ ଏହାହିଁ ଭାବରେ, କାଲି ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିବ । ବହୁ ଲୋକ ମରିବେ କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜ ହାତରେ କାହାକୁ ମାରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି ନଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ନମାରି ଅବା ରହିବେ କିପରି ? ଆମ୍ଭେମାନେ ତ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଭାବର ବ୍ୟବହାର କରିଅଛୁ । ତେବେ ଆମର ଲୋକେ ଅଶସ୍ତ୍ରତ ଏବଂ କିଛି ଭଲ ଶୁଦ୍ଧ ଜାଣି ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଜାଣିଶୁଣି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖି ଏପରି ଜୟନ୍ତୀ ଆଚରଣ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ଢଳି ଶିକ୍ଷିତ । ସେମାନେ ସ୍ପେନ୍ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ସତ୍ତ୍ୱେ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ପ୍ରୟତ୍ନ । ସାର୍ବତ୍ରିକ ପରମ ନିଦର୍ଶନ । ଅଥଚ ଦେଶଟା ବର୍ତ୍ତମାନ କି ନରକରେ ପଡ଼ିଛି ହୋଇଅଛି । କଟକ, ପିକାସୋ, ମେନେନ୍ଡେଜ୍‌ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଏନରିକ ଲିଷ୍ଟର ଓ ପାର୍ଲେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ନରପିଣ୍ଡାତ । ଅଥଚ ସ୍ପେନ୍ ଲୋକଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲୋକ ପୃଥ୍ୱୀରେ ନାହିଁ । ଦୟାରେ ଯେପରି ନୃଶଂସତାରେ ମଧ୍ୟ ଯେହୁପରି । କିନ୍ତୁ କିଏ ତାଙ୍କୁ ବୁଝୁଛି ? ମୁଁ ବୁଝିବି ନାହିଁ, ତାହେଲେ ତ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରି ପକାଇବି । ବୁଝିବା ଅର୍ଥ ହେଉଛି କ୍ଷମା । ଏହା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । କ୍ଷମା ଗୁଣ

ଅନ୍ତରଞ୍ଜିତ ଭାବରେ ଚିନ୍ତା କରାଯାଇଥିଲା । କ୍ଷମା କରିବା ହେଉଛି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଧର୍ମର ବିଶ୍ୱାସ
ଅଂଶ ଶ୍ରେନ୍ କେବେହେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ନଥିଲା । ଏଠାରେ ସବୁବେଳେ ଗୀର୍ଜା
ଭିତ୍ତିରେ ନିଜସ୍ୱ ମୂର୍ତ୍ତି ପୂଜା ଚାଲିଥିଲା । ମେଘ ମାତାଙ୍କୁ ସେମାନେ ମାନନ୍ତି । ନାହିଁ ଖୁବ୍
ସନ୍ତୁକ ଏଇଥି ପାଇଁ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ସବୁ କୁମାରୀଙ୍କୁ ଧର୍ଷଣ କରିଥାଆନ୍ତି । ଏ ଧରଣ
ତାଙ୍କ ମନରେ ଯୁଗ୍ମର । ସେମାନେ ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସରେ ଅଛନ୍ତି । ଦେଶର ଶାସନ କଲ
ଗୀର୍ଜା ହାତରେ ଥିବାରୁ ଗୀର୍ଜା ପ୍ରତି ଓ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ବିମୁଖ । ଏକମାତ୍ର ଏହି
ଦେଶଟାରେ ଧର୍ମସଂସ୍କାର ପଣି ପାରି ନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ବିଧର୍ମୀଙ୍କୁ ପୋଡ଼ି
ମାରିବାର ପ୍ରତିଫଳ ଶ୍ରେନ୍ ଭୋଗୁଥିଲା ।’

ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବାର ବିଷୟ । ନିଜ କାମରେ ବିବ୍ରତ ନହେବା
ପାଇଁ ଏଭଳି ଚିନ୍ତା କାମ୍ୟ । ଛଳନା କରିବା ଅପେକ୍ଷା ଏପରି ଭାବିବା ବରଂ ଭଲ ।
ବାପରେ ବାପ । ଆଜି ସେ ବହୁତ ଛଳନା କରି ଯାଉଲେଖି । ପିଲାଟୁ ତ ସାରାଦିନ
ଏହାହିଁ କରୁଥିଲା । କାଲି ଯଦି ଆମେ ମରାଯାଉ ଶୁଦ୍ଧ ନାହିଁ । ପୋଲ ଧ୍ୟୁସ ଯଥାଯଥ
ଭାବେ କଲେ ଭାବିବାର କିଛି ନଥିବ । କାଲି ପାଇଁ କାମ ଏତିକି ।

ନା, ଏପରି କାମ ଅନିଚ୍ଛା କାଲି ପାଇଁ କରିହେବ ନାହିଁ । କେହି ଅମର
ନୁହେ । ମୋର ସମସ୍ତ ଜୀବନ ଖଟି ଦିନରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଯତ୍ୟ
ହେଲେ ଗତ ରାତିଟା ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଉଦ୍‌ଯାପନ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଶେଷ
ରାତି କେବେ ଭଲ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେବେ ଶେଷରେ କଅଣ ଭଲ ? ହଁ ଶେଷ
ବେଳର କଥା ଗୁଞ୍ଜାଳ ବେଳେ ବେଳେ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ‘ମୋ ସ୍ୱାମୀ ମେୟୁରଙ୍କ
ଜୟ ହେଉ’, ଏହି ଶେଷ କଥାଟି ଖୁବ୍ ଭଲ ।

ଏ କଥାଟି କହିଲାବେଳେ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଶିହରଣ ଖେଳିଗଲା । ସେ ବୁଲି
ପଡ଼ି ମେରିଆକୁ ଚୁମ୍ବା ଖାଇଲେ । ମେରିଆ ଗାଡ଼ି ନିଦରେ ଶୋଇଥିଲା । ସେ
ଇଂରେଜରେ ମୃଦୁ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ ‘ମୁଁ ତୋତେ ବାହା ହେବାକୁ ଚାହେଁ । ମୁଁ
ତୋ ପରିବାର ପାଇଁ ଗର୍ବବୋଧ କରେ ।’

ବନ୍ଧିଂଶ ପରଚ୍ଛଦ

ସେହୁଦିନ ରାତିରେ ମାହୁଦର ଗେଲଡ଼ ହୋଟଲରେ ବହୁବ୍ୟକ୍ତି ସମବେତ ହୋଇଥିଲେ । ହୋଟଲର ଗାଡ଼ି ବରଣ୍ଡା ତଳେ ଖଣ୍ଡିଏ ମୋଟର ଗାଡ଼ି ଆସି ଠିଆ ହେଲା । ମୋଟରର ବଡ଼ ଆଲୁଅ ଦୁଇଟା ନାଲି ରଙ୍ଗରେ ରଞ୍ଜିତ । ଜଣେ ଝଟକାୟୁ ବ୍ୟକ୍ତି କଲାରିଙ୍ଗର ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ା ବୁଟ୍, ଧୂସରଥା ପାଇଜାମା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସାନ ଧୂସର ରଙ୍ଗର ପୁରା ବୋତାମ ବାଲା କୋଟ୍ ପିନ୍ଧି ଗାଡ଼ୀରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦୁଇଜଣ ମଲ୍ଟିଙ୍କର ସଲାମି ଗ୍ରହଣ କଲେ । ତା ପରେ ଯେଉଁ ଗୋଇନ୍ଦା ପୋଲିସ ଜଣକ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିଥିଲା ତା ଆଡ଼କୁ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଉପରକୁ ଉଠିବା ପାଇଁ କଲ ସିଡ଼ିରେ ଚଢ଼ିଗଲେ । ଘର ଭିତରେ ଦୁଇଜଣ ସତ୍ତା ଚଉକରେ ବସିଥିଲେ । ମାଟଲ ପ୍ରବେଶ ହଲର ଦୁଆର ଦୁଇପଟେ ସେ ଦୁଇଜଣ ଥିଲେ । ସେମାନେ ସେହୁ ଝଟକାୟୁ ଲୋକଟିକୁ କଲ ସିଡ଼ି ଭିତରେ ପଶିଲାବେଳେ ଅନାଇ ଦେଲେ । ସେ ଦୁହେଁଙ୍କର କାମ ହେଲା ଅଜଣା ଲୋକ କେହି ଆସିଲେ ତାଙ୍କ କାଖତଳ, ପାଇଜାମା ପକେଟ ଆଦି ଖାନତଲସ କରିବା । ଯଦି ସିପ୍ରଲ ଆଦି ଆଏ ତେବେ ତାହା କାଢ଼ି ନେଇ ରଖିବା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଝଟକାୟୁ ଲୋକଟିକୁ ସେମାନେ ଭଲରକମ ଜାଣିଥିଲେ ବୋଲି ତାଙ୍କଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ ନାହିଁ କହିଲେ ତଳେ ।

ଗେଲଡ଼ର ଯେଉଁ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ସେ ରହୁଥିଲେ ତାହା ଜନଗହଳ ସ୍ପର୍ଶି ଥିଲା । ଲୋକେ ବସି ଏବଂ ଠିଆ ହୋଇ ବୈଠକଖାନାରେ ଗପ କଲପରି ଗଲ୍ଲ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ସମସ୍ତେ ବଡ଼ ବଡ଼ ମାଠିଆରୁ ଡୁଉସି, ବଥର ଓ ଭଡ଼କା ମଦ ସୋଡ଼ା ମିଶାଇ ସାନ ସାନ ଗଲ୍ଲସରେ ଭାଲି ପିଉଥିଲେ । ସେ ଲୋକ ମଧ୍ୟରୁ

ଗୁରୁଜଣ ସରକାରୀ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟମାନେ ତମଡ଼ା କୋଟ୍ କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ । ୩୪ ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ବୁଲୁଥିବା ପୋଷାକରେ ଥିଲେ ଓ ଜଣେ ମହିଳା ସାମରକ ବାହୁମାର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧୁଥିଲା । ତା ତେହେରାଟା ଅପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଏବଂ ଦେହ ଶାଢ଼ୀ ଓ ମଳିନ ଦିଶୁଥିଲା । ସେ ବୁଟ୍‌ଜୁତା ପିନ୍ଧୁଥିଲା ।

ସେ ଘର ଭିତରେ ପଶିଲାମାତ୍ରେ ସାମରକ ପୋଷାକ ପରିହୃତା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପାଖକୁ ଯାଇ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇଁ କରମର୍ଦ୍ଦନ କଲା । ମହିଳା ଜଣକ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ । ସେ ତାକୁ ରୁପ ଗ୍ରାହକ କଅଣ କହିଲେ । ତାହା ଅନ୍ୟମାନେ ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଭିତ ଦୃଷ୍ଟି ଉଭେଇଗଲା । ଏହାପରେ ସେ ତାଙ୍କର ରକ୍ଷିତାର ଘନ କୃଷ୍ଣ ମସ୍ତକ ଏବଂ ପ୍ରେମାଳୟ ଲୟ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ପୁଣି ଉଦ୍ଭିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସେ ଛୁଦ୍ର ପଦକ୍ଷେପରେ ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇଁ ଏପରି ତାଙ୍କରେ କରମର୍ଦ୍ଦନ କଲେ ଯେ ଲୋକେ ଭାବିଲେ ସେ ତାକୁ ବିଦ୍ରୁପ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ସେ ମୁଣ୍ଡକୁ ଗଲବେଳେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ନଥିଲା । ସେ ଜଣେ ସୁନ୍ଦର ସ୍ତ୍ରୀ ଦେଖି ଅତିସରଜ୍ଜ ସହିତ ରୁପ ଗ୍ରାହକ କଥାବାଣୀ ହେଉଥିଲେ ।

କାରକୋଭ୍ ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକକୁ କହୁଥିଲା ଯେ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଟିକିଏ ମୋଟା ହୋଇ ଉଠୁଛି । ଯୁଦ୍ଧର ୨୫ ବର୍ଷ ନିକଟ ହେବାରୁ ଆମର ବୀରମାନେ ମୋଟା ହୋଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି । 'ଯାହା ସମ୍ଭବରେ ସେ କଥା କହୁଥିଲେ ତା ଆଡ଼କୁ ମୋଟେ ଚାହିଁ ନଥିଲେ ।

ବାଲିକା ଜଣକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚିତ୍ତରେ ତାଙ୍କୁ କହିଲା “ତୁମେ ଏଡ଼େ କୁଣ୍ଠିତ ଯେ ବେଙ୍ଗ ସୁଦ୍ଧା ତୁମକୁ ଇର୍ଷା କରିବ । ସେ ଜର୍ମାନ ଗ୍ରାହକେ କଥା କହୁଥିଲା । ପରୁଗିଲା କାଲିକା ଅଭିଯାନରେ ମୋତେ ସାଙ୍ଗରେ ନେବ ?”

“ନାହିଁ । କାଲି କୌଣସି ଆକ୍ରମଣ କରିଯିବ ନାହିଁ ।”

ବାଲିକାଟି କହିଲା “ଏମିତି ରହସ୍ୟମୟ ହୁଅନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଏକଥା ଜାଣନ୍ତି । ତୋଲର୍ସ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ତା ସଙ୍ଗେ କିମ୍ବା କାର୍ମେନ ସଙ୍ଗେ ଯିବି । ଅନେକ ଲୋକ ଯାଉଛନ୍ତି ।”

କାରକୋଭ୍ କହିଲେ “ଯିଏ ତୋତେ ସଙ୍ଗରେ ନେବ ତା ସଙ୍ଗରେ ଯା, ମୁଁ କିନ୍ତୁ ତୋତେ ସଙ୍ଗରେ ନେବିନାହିଁ ।” ଏହାପରେ ଗନ୍ତାବଳୀର ଭାବରେ ବାଲିକାକୁ

ପଚ୍ଛାରିଲେ “ସତ କହୁଲୁ କିଏ ତୋତେ ଏକଥା କହୁଅଛି ?” ବାଳିକା ଶର୍କର ନାମ କହୁବାରୁ କାର୍‌କୋଭ୍ ମନେ ମନେ ରାଗି ଚାଲିଗଲେ ।

ଜଣେ ମଧ୍ୟମ ଉଚ୍ଚର ଦରବୁଡ଼ା ମୋଟା ବାତାଳାଣ୍ଡି ରୋଗୀ ତାଙ୍କୁ ଡାକିଲା “କାର୍‌କୋଭ୍ ଭଲ ଖବରଟା ଶୁଣିଲଣି ?”

କାର୍‌କୋଭ୍ ତା ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତେ ସେ କହିଲା “ଏଇ ୧୦ ମିନିଟ ହେଲା ମୁଁ ଖବର ପାଇଅଛି । ଏହା ଅଭୁତ କଥା । ସାରାଦିନ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ନିଜ ଭିତରେ ସେମୋଡ଼ିଆଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ନିଜ ଦଳର ବିଦ୍ରୋହ ସେମାନେ ସ୍ୱୟଂସ୍ୱିୟ ରାଇଫଲ୍ ଓ ମେସିନଗନ୍ ତଳାଇ ବନ୍ଦ କରିଥିଲେ । ଦ୍ୱି ପ୍ରହରକୁ ନିଜ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ସେମାନେ ଉଡ଼ାଜାହାଜରୁ ବୋମାବର୍ଷଣ କରିଥିଲେ !”

“ସତେ ?” କାର୍‌କୋଭ୍ ପଚାରିଲେ ।

ମୋଟା ମଣିଷଟା କହିଲା “ହଁ ସତ କଥା । ତୋଲେରେସ୍ ନିଜେ ଖବରଟା ଅଣିଅଛି । ସେ ଏହି ଖବର ଦେଇ ନାହିଁ ନଥିବା ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ତମୁଲ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସୁ-ଖବରଟିର ସତ୍ୟତା ତା ମୁଖଲ୍ୟୋତରୁ ଫୁଟି ଦିଶୁଥିଲା । ସେହି ମହାନ ମୁହଁ—

କାର୍‌କୋଭ୍ ଶୁଷ୍କ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ “ହଁ ସେହି ମହାନ ମୁହଁ—”

ମୋଟା ମଣିଷଟା କହିଲା “ତୁମେ ଯଦି ତା କଥା ଶୁଣିଥାନ୍ତି; ସମ୍ଭାବନା ଯେ ଏକ ଅପାପିତ ଦୁଷ୍ଟରେ ତା ମୁହଁରୁ ଚିହ୍ନିତ ହେଉଥିଲା । ତାହାର କଣ୍ଠରେରୁ ସମ୍ଭାବନା ସତ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିଲା । ଏକଥା ମୁଁ “ଇନ୍‌ଭେଷ୍ଟିଆ”ରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଯାଉଅଛି । ମୋ ପକ୍ଷରେ ଏହା ହେଉଛି ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସବୁପ୍ରଧାନ ଦଟଣା ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ସ ଧୁସ୍‌ସ୍‌ସ୍ ମୁଖ ନିୟୁତ ସତ୍ୟ ପରି ଏହି ସମ୍ଭାବନା ତା ମୁହଁରୁ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।”

କାର୍‌କୋଭ୍ ମନକୁମନ କହିଲେ “ଏ ବିଷୟଟା ଇନ୍‌ଭେଷ୍ଟିଆରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସାର୍ଥକତା ରହିଅଛି । ନେତୃତ୍ୱର ମହାନ ଆଦର୍ଶ ଏଥିରେ ନିହିତ ।”

ମୋଟା ଲୋକଟା କହିଲା “ହଁ, ସେ ଯେ ଜଣେ ମହାନ ଏହା ଶହୁସୁକା ଅଧିକାର କରିବେ ନାହିଁ । ତୁମେ ସେଠି ଥାଇ ତା ତେହେରା ଦେଖିଥାନ୍ତି ଆଉ ତା ମୁହଁ କଥା ଶୁଣିଥାନ୍ତି କି ବୁଝିପାରନ୍ତି ।”

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ “ତୁମେ ନିଜେ ଏ ବିଷୟ ଲେଖି ପକାଅ । ମୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଲେଖିବ ନାହିଁ । ଯାଅ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖିପକଅ ।”

“ନା ବର୍ତ୍ତମାନ ନୁହେଁ ।”

କାର୍‌କୋଭ୍ ତାକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ “ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେଖିବା ଭଲ ।” ମୋଟା ମଣିଷ ଜଣକ ୨୪ ମିନିଟ୍ ହାତରେ ମଦ ଗିଲାସ ଧରି ସମ୍ବାଦର ମହତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଚୁରୁଚୁ ଉପଲବ୍ଧ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ଡିସ୍କରେ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଚାଲିଗଲେ ।

କାର୍‌କୋଭ୍ ଆଉ ଜଣେ ଲୋକ ମାତ୍ରକୁ ଗଲେ । ସେ ଲୋକର ବୟସ ପ୍ରାୟ ୪୮ ବର୍ଷ, ଆକାର ଖବ, ଦେହ ଅଲଗା, ଆଖି ମଳିନ ନୀଳ ଅଥଚ ହାସ୍ୟ-ମଧୁର । ମୁଣ୍ଡରେ ପତଳା କଳାବାଳା, ପ୍ରୟୁକ୍ତ ବଦନ ଏବଂ କହୁଛନ୍ତି ନିଶି । ସେ ସାମଗ୍ରୀ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥିଲେ । ସେ ହଙ୍ଗେରୀ ଦେଶର ଲୋକ ଏବଂ ଏକ ନିଉନନ୍ ସୈନ୍ୟ ଦଳର ସେନାପତି । କାର୍‌କୋଭ୍ ପଚାରିଲେ “ଡୋଲୋରେସ୍ ଏଠାକୁ ଆସିଲାବେଳେ ତୁମେ ଏଠାରେ ଥିଲ କି ?”

‘ହଁ ।’

“ଖବର କଅଣ ଆସିଥିଲା ?”

“ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ନିଜ ଭିତରେ ଲଢ଼ୁଛନ୍ତି । ସତ୍ୟ ହେଲେ ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର ।”

“କାଲିକା କଥା ବେଶୀ ଶୁଣିଛ ?

“ଅତି ନିନ୍ଦାମୟ କଥା । ସବୁ ସାମ୍ବାଦକଙ୍କୁ ଗୁଲି କରିଦେବା ଉଚିତ । ତାଙ୍କ ସହୃଦ ଏହି ପ୍ରକୋପରେ ଥିବା ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଗିରଫ ନାମକ ସେହି ଜର୍ମାନିଷ୍ଟାକୁ । ଯିଏ ସେହି ରବିବାର ଆ କାଗଜର ସମ୍ବାଦଦାତାଙ୍କୁ ଏକ ବ୍ରାଗେଡର୍ ସେନାପତି ପଦ ଦେଇଥିଲା ତାକୁ ମଧ୍ୟ ମାରିଦେବା ଉଚିତ । ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମାରିଦେବା ଉଚିତ ।” ସେନାପତି ହସି ପକାଇ କହିଲେ “ହଁ, ଏହା ସମ୍ଭବ କିନ୍ତୁ ଏକଥା ସୂଚନା ଦେବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।”

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ “ଏ ବିଷୟ ମୁଁ ଆଦୌ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାକୁ ଲାଗୁ ନୁହେଁ । ସେ ଯେଉଁ ମାର୍ଜିନ ଲୋକ ଜଣକ ବେଳେବେଳେ ଆସିଥାଏ ସେ ସେଠାରେ ଅଛି । ତା ନାମ ହେଉଛି ଜର୍ଜାନ । ସେ ଆମ ପକ୍ଷପାତୀ ଦଳ ମେଳରେ ଅଛି । ଏଠି ଯେଉଁ ବିଷୟ ଏମାନେ କହୁଛନ୍ତି ସେହି ସ୍ଥାନରେ ସେ ଲୋକଜଣକ ଅଛି ।”

ସେନାପତି କହିଲେ “ତେବେ ତ ସେ ଆଜି ରାତିଭିତରେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଶ୍ଚୟ ଖବର ପଠାଇବ । ସେଠାର ଲୋକେ ମୋତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ନଚେତ୍ ମୁଁ ନିଜେ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଖବରଟାର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ବୁଝି ନିଅନ୍ତି । ସେ ଗୋଲ୍‌ଜ ଅଧୀନରେ କାମ କରୁଅଛୁ । ନୁହେଁ କି ? ତୁମେ କାଲି ଗୋଲ୍‌ଜ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କରିବ ।”

‘କାଲି ବଡ଼ସକାଳୁ ।’

ସେନାପତି କହିଲେ ‘ଅବସ୍ଥା ଭଲଭାବରେ ନ ଚାଲିବାଯାଏ ତୁମେ ତାଙ୍କ ଆଗକୁ ଯିବନାହିଁ । ସେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ମୋରିପରି ଦୃଶ୍ୟ କରନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ମୋପରି ଚିତ୍ତ ନୁହେଁ ।’

‘କିନ୍ତୁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ—’

ସେନାପତି କହିଲେ ‘ଏଟା ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ଗୋଟାଏ କୌଶଳ । ହୁଏ ଆମେ ଦେଖିବା ଗୋଲ୍‌ଜ୍ ତାଙ୍କୁ କିଛି ପାଲଟା ଫାନ୍‌ରେ ପକାଉଛନ୍ତି କି ନାହିଁ । ଗୋଲ୍‌ଜ୍‌ଙ୍କର ସେପରି ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ । ଆମେ ତ ପୁଣି ଗୁଆଡାଲଜାର୍‌ଠାରେ ଏମିତି କରିଥିଲୁ ।’

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ଶୁଣିଲି ତୁମେ ମଧ୍ୟ କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ବାହାରିଛ ?’ ହଠାତ୍ ସେନାପତି ରାଗିଗଲେ ।

‘ମୋ କଥା ଉଠିଲଣି । ଆମର ଅନ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା । ଏହି ସବୁ କୁଣ୍ଡିତ ଗୁଳିବ ହେଉଛୁ ବହୁ ଅନର୍ଥର ମୂଳ । ଜଣେ ଲୋକ ଯଦି ନିଜ ମୁହଁ ବନ୍ଦକରି ରଖିବ ତେବେ ଦେଶର ବହୁ କଲ୍ୟାଣ ଘଟାଇବ ।’

‘ତୁମ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରିଟେ । ନିଜ ମୁହଁ ବନ୍ଦ ରଖିପାରେ ।’

‘କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବ ବୋଲି ତାହାର ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ନରଖିଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବ କିପରି ?’

କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ଶୋଇବାକୁ ଯାଉଅଛି । ସେକଥା ତୁମେ ଫଏସଲ କର ।”

ସେ ସେହି ଧୂଆଁ ଭରି, ଗୁଳିବ ମୁହଁର ପ୍ରକୋଷ୍ଠରୁ ପଛପଟ ଶୋଇବାକକ୍ଷକୁ ଯାଇ ବିଛଣାରେ ବସି ବୁଟ୍ ଜୁତା ଫିଟାଇ ଦେଲେ । ଏମାନଙ୍କର କଥାବାଣ୍ଟି ଚାଲିଥିବାରୁ ସେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଖିଡ଼ିକି ଫିଟାଇଲେ । ସେ ପୋଷାକ ଫିଟାଇଲେ ନାହିଁ କାରଣ ରାତି ଦୁଇଟାବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଭୋଲ୍‌ମିନାର, ସର୍‌ସେଡା, ନାଭସେରାଦା ଦେଇ ଗୋଲ୍‌ଜ ଆନ୍ତମଣି ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ରଣକ୍ଷେତ୍ରଯାଏ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଦୟୋଦ୍ଦିଂଶ ପରିଚ୍ଛଦ

ରାତି ଦୁଇଟାବେଳେ ପିଲାଟି ତାଙ୍କୁ ଜଗାଇଲା । ପିଲାଟି ହାତ ତାଙ୍କ ଡେହରେ ବାଜିବାରୁ ସେ ପ୍ରଥମେ ମନେକଲେ ମେରଥା ହାତ ଏଣୁକରି ସେ ତା ଆଡ଼କୁ ଗଢ଼ିଯାଇ ଆଦର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହାପରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ହାତ ତାଙ୍କୁ ହଲାଇବାରୁ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ନିଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଗୁଡ଼ିଗଲା । ସେ ତାଙ୍କର ଡାହାଣ ଗୋଡ଼ପାଖରେ ଥିବା ପିଞ୍ଜରର ମୁଠା ଧରିନେଲେ ।

ଅନ୍ଧାରରେ ସେ ପିଲାଟିକୁ ଦେଖିପାରି ନିଜ ହାତଘଡ଼ିର କଣ୍ଟା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ଚାହିଁପାରିଲେ ଯେ ରାତି ଦୁଇଟା । ତତ୍ତ୍ୱ କହିଲେ “କଲେ, କଥା କଅଣ ?”

ପିଲାଟି ଜବାବ ଦେଲା “ପାବ୍ଲେ ଚାଲିଯାଇଛି ।”

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜର ପାଇଜାମା ଓ ଜୁତା ପିନ୍ଧିନେଲେ । ମେରଥାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ନଥାଏ । ପଚାରିଲେ “କେତେବେଳେ ଗଲା ?”

“ପ୍ରାୟ ଘଣ୍ଟାଏ ହେବ । ସେ ଭୁମର କିଛି ଜିନିଷ ମଧ୍ୟ ନେଇ ଯାଇଥିବ ।”

“କଅଣ ?”

“ମୁଁ କିଛି ପାରିବି ନାହିଁ । ଚାଲି ଦେଖିବ ।”

ଅନ୍ଧାରରେ ସେମାନେ ଗୁଡ଼ା ମୁହଁକୁ ଗଲେ ଏବଂ କମ୍ବଳ ଟେକି ଭିତରେ ପଶିଲେ । ନିଜର ଟିପା ବଡ଼ା ଜଳାଇ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଖୋଜିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଡେଇଁ

ଗଲେ । ଗୁହା ଭିତରଟା ପାଉଁଶ, ପ୍ରଶ୍ନାସପଦନ ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦେହ ଗନ୍ଧରେ ଭରି ଯାଇଥାଏ । ଆନ୍ଦେଲୁମୋ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ‘ସମୟ ହେଲଣି କି ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ କରି ଜବାବ ଦେଲେ ‘ଶୋଇରହୁ ବୁଢ଼ା ।’

ବସ୍ତା ଦୁଇଟା ପିଲର ବଛଣାର ମୁଣ୍ଡପାଖରେ ଥିଲା । ଖଣ୍ଡିଏ ପରଦା ଟଙ୍ଗାଇ ତାହାକୁ ଗୁହାଠାରୁ ପୃଥକ କରା ହୋଇଥିଲା । ବଛଣାଟା ଝାଲ ଗନ୍ଧରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଆଣ୍ଟେଇପଡ଼ି ଟିପାବଟା ସାହାଯ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ବସ୍ତାକୁ ଦେଖିଲେ । ଦୁଇଟିଯାକ ଏ ମୁଣ୍ଡରୁ ସେମୁଣ୍ଡଯାଏ କଟା ହୋଇଅଛି । ବାମ ହସ୍ତରେ ଟିପାବଟା ଧରି ସେ ତାହା ଘାତରେ ବସ୍ତା ଭିତର ଅଣ୍ଟାଲିଲେ । ଏହି ବସ୍ତାଟାରେ ସେ ଲୁଗାପଟା ରଖିଲା ବୋଲି ଏହା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନଥାଏ । ବସ୍ତାରେ ମେହାଏ ତାର ଥିବା ସେ ବୁଝିଲେ କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧୋରକର କାଠ ଡବାଟି ସେଥିରୁ ହରଟେଇଲେ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଯେଉଁ ସିଗର ବାକ୍‌ରେ ରଞ୍ଜିତ ଆଦି ରଖିଥିଲେ ସେଟି ମଧ୍ୟ ଗଡ଼ି । ଏହାଛଡ଼ା କାରତୋସ୍ ଟୋପି ଏବଂ ପେଟିପି ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଅନ୍ୟ ବସ୍ତାଟି ଦେଖି ବୁଝିଲେ ଯେ ସେଥିରେ ବିସ୍ଫୋରକ ପୁରା ରହିଛି । ହୁଏତ ଗୋଟାଏ ବାକ୍‌ସ ଡ଼ାଣା ପଡ଼ିବ । ସେ ଠିଆ ହୋଇ ପିଲରକୁ ଚାହିଁଲେ । ହାତ ରୁଦ୍ଧ ଅଧରେ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ମଣିଷ ମନରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାର “ଉଦାସଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ । ସେ ଭାବଟା ଏକପ୍ରକାର ବିପଦର ଅନୁଭୂତି ପରି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ମନରେ ଏହି ଦୁହିଁକି ସହସ୍ରଗୁଣ ବେଶୀ ପରିମାଣରେ ଦେଖାଗଲା । ସେ କହିଲେ ‘ଏହି ହେଲା ତୋର ଜନସ ଜାଗ୍ରତରେ ରଖିବା କାମ ?’

‘ମୁଁ ତ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ବସ୍ତା ଦେହରେ ଲଗାଇ ଶୋଇଥିଲି ଏବଂ ଗୋଟାଏ ଘାତ ବସ୍ତା ଉପରେ ରଖିଥିଲି ।’ ପିଲର କହିଲା ।

‘ତୁ କଅଣ ଏତେ ଗାଢ଼ ନିଦରେ ଶୋଇଥିଲୁ ?’

ପିଲର କହିଲା ‘ଆଗେ ମୋ କଥା ଶୁଣିସାର । ସେ ରାତିରେ ଉଠିବାରୁ ମୁଁ ପଚାରିଲି କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ପାବ୍‌ଲୋ ? ମୁଣ୍ଡବାକୁ ଯାଉଛି କହୁବାରୁ ମୁଁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି । ପୁଣି ଯେତେବେଳେ ମୋ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲେ ଦେଖିଲି ସେ ନାହିଁ । ଖୁବ୍ ଭାବିଲା ହୁଏତ ସେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଅଛି କାରଣ ଏହାହିଁ ଥିଲା ତାହାର ଅଭ୍ୟାସ । ଏହାପରେ ସେ ଯହୁଁ ନଫେରିଲା ମୁଁ ବିକ୍ରତବୋଧ କରି ବସ୍ତା ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ

ଦେଖିବାକୁ ଅଣ୍ଟାଲିଲି । ଦେଖିଲି ବସ୍ତା ଦୁଇଟା ଚରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ତୁମ ପାଖକୁ ଆସିଲି । ପ୍ରକୃତରେ ସେ କେତେବେଳେ ଗଲା ମୁଁ କି କହିପାରିବି ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ହଉ ଚାଲି ।’ ଦୁହେଁ ବାହାରକୁ ଆସିଲେ । ରାତି ପାହିବାକୁ ବହୁତ ଡେରିଆସ । ପରୁରଲେ ‘ସନ୍ଧ୍ୟାଙ୍କ ଆଗ ଦେଇ ନଯାଇ ଘୋଡ଼ା ନେଇ ଯିବାକୁ ଅନ୍ୟ ବାଟ ଅଛି କି ?’

‘ଦୁଇଟା ବାଟ ଅଛି ।’

‘ଉପର ମୁଣ୍ଡରେ କିଏ ପହଞ୍ଚି ଦେଉଛି ?’

‘ଏଲାଡ଼ିଓ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଆଉ କିଛି ନକହି ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ଦାନା ଖାଇବା ପଡ଼ିଆକୁ ଗଲେ । ୩ଟା ଘୋଡ଼ା ପଡ଼ିଆରେ ଖାଉଥିଲେ । ବଡ଼ କସର ଘୋଡ଼ା ଏବଂ ଧୂସରଆ ଘୋଡ଼ା ଦୁଇଟାଯାଇ ନାହାନ୍ତି ।

‘ତୋ ପାଖରୁ ଯିବାର କେତେ ସମୟ ହେବ ?’

‘ପ୍ରାୟ ଏକଘଣ୍ଟା ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ତେବେ ଯାହା ଭାରିଥିଲା ସେଇଆ । ବସ୍ତାରେ ଆଉ ଅଛି, ମୁଁ ତାକୁ ନେଇଆସେ । ତା ପରେ ଶୋଇବି ।’

‘ମୁଁ ତାକୁ ଜଗିବି ।’

‘ତୁ ଝୁରୁ ଭଲ ଜଗିଥିଲୁ । ଆଉ କଅଣ ଜଗିବୁ ?’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ଇଂରେଜ, ମୋ ମନୋରାବ ଅବକାଳ ତୁମ ପରି ହେଉ ଅଛି । ତୁମ ପଦାର୍ଥ ତୁମକୁ ଫେରାଇ ଦେବାପାଇଁ ମୁଁ ସବୁକିଛି କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ମୋତେ ଦୋଷ ଦେଇ ଲଭ ନାହିଁ । ପାବଲୋ ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟତା କରିଅଛି ।’

ପିଲାର୍ ମୁହଁରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ପିଲାର୍ ଉପରେ ରାଜିବାଟା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ତାକୁ ତାହା ସହିତ ମିଶି ବହୁତ କାମ

କରିବାକୁ ଅଛି । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଅନେକ କାମ କରିବାକୁ ହେବ । ସେ ପିଲାଟି, କାନ୍ଧିରେ ହାତ ଦେଇ କହିଲେ ‘ହଉ କିଛି ପରବା ନାହିଁ । ଯାହା ଯାଇଛି ତାହା ସେପରି ନଡ଼ା ଚଳି ନୁହେଁ । ଆମେ ନିଜେ ସେତକ ହାତେ ହାତେ ତୟାର କରି କାମ ତୁଲାଇ ନେବୁ ।’

‘କିନ୍ତୁ ସେ କଅଣ ନେଇ ଯାଇଅଛି ?’

‘ସେଟା କିଛି ନୁହେଁ । ସେ ଯାହା ନେଇଛି ସେତକ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ କାମ ଅଟକିବ ନାହିଁ ।’

‘ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରୀ ଘଟାଇବାର କୌଣସି କଳା କବ୍‌ଜା ନେଇଅଛି କି ?’

‘ହଁ । କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରୀ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଆଜ୍ଞା କହିଲୁ ଦେଖି, ପାବ୍‌ଲୋ ! ପାଖରେ ରଞ୍ଜିତ ଓ ଟୋପି ଥିଲା କି ନାହିଁ । ସେମାନେ ତ ତାକୁ ସେ ଜିନିଷ ନିଶ୍ଚୟ ଯୋଗାଇଥିବେ ?’

ପିଲାଟି, ଅତି ବିକଳାବସ୍ଥାରେ କହିଲା ‘ତାହା ମଧ୍ୟ ସେ ନେଇ ଯାଇଅଛି । ମୁଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସେ ଜିନିଷ ସନ୍ଧାନ ନେଇଥିଲି । ତାହା ନାହିଁ ।’

ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ଦେଇ ସେମାନେ ଗୁହା ମୁହଁକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ ‘ଯା ଶୋଇବୁ । ପାବ୍‌ଲୋ ଯିବାଦ୍ଵାରା ଆମର ଭଲ ହେଲା ।’

‘ମୁଁ ଯାଉଛି ଏଲାଡ଼ିଓକୁ ଦେଖି ଆସିବି ।’

‘ସେ ଅନ୍ୟ ବାଟ ଦେଇ ଯାଇଥିବ ।’

‘ସେ ଯାହାହେଉ ମୁଁ ଯିବି । ମୁଁ ତୁମ ବିଶ୍ଵାସ ଭଙ୍ଗ କରିଅଛି । ନିଜେ ଅସତର୍କ ହୋଇ ଏହା କଲୁନା ।’

ସେ କହିଲେ ‘ନା, ଯିବାର ଦରକାର ନାହିଁ । ଯା, ଶୋଇବୁ । ରାତି ୪ଟା ବେଳେ ଆମକୁ ବାହାରିବାକୁ ହେବ । ସେ ପିଲାଟି ସହୃଦ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଯାଇ ବସ୍ତା ଦୁଇଟା ନେଇ ଆସିଲେ । ଦୁଇଟାଯାକ ଏକାଠି ଧରି ଆଣିଲେ ଯେପରି କିଛି ବସ୍ତୁ ଟାଣି ନପଡ଼େ ।’

ପିଲର କହିଲା “ମୁଁ କଟା ଜାଗା ସିଲାଇ କରି ଦେଉଛି ।”

ସେ କହିଲେ “ତୋତେ ସମେତ କରି ମୁଁ ତାକୁ ନେଇ ଯାଉନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ନେଉଛି ମୁଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଶୋଇ ପାରିବ ବୋଲି । ତୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସିଲାଇ କରିଦେବୁ ।”

“ସିଲାଇ କରିବାକୁ ହେଲେ ବଢ଼ିଯକାଳୁ ମୋତେ ଦେବ ।”

“ହଁ ବଢ଼ିଯକାଳୁ ଦେବ । ଯା ଶୋଇପଡ଼ ।”

“ପିଲର କହିଲା “ନା, ମୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ଓ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପାଖରେ ଦ୍ରୋହ କରିଥାନ୍ତି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କୋମଲ ଭାବରେ କହିଲେ “ହଉ ଯା, ଶୋଇପଡ଼ ।”

ଚତୁର୍ଥଂଶ ପରିଚ୍ଛଦ

ଏଠା ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାଟା ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଙ୍କ ଦଖଲରେ । ପାହାଡ଼ତଳ ଉପତ୍ୟକାଟା କେଉଁ ପକ୍ଷର ଅଧୀନରେ ନଥାଏ । କେବଳ ଗୋଟାଏ ଗୋଲାଘର ଓ ଅମଳ ସ୍ଥାନରେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ମାନେ ଜରୁଆଳୀ ଘାଟି ସ୍ଥାପନ କରିଥାନ୍ତି । ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନଠାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ନେଇ ଆଣ୍ଟ୍ରିସ୍ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲବେଳେ ଏହି ଘଟଣାର ଏଡ଼ିବା ପାଇଁ ବହୁତ ବୁଲି କରି ଯାଇଥିଲା । ସ୍ଟେନ୍‌ଗନ୍ ଫୁଟାଇବା ପାଇଁ କେଉଁ ଜାଗାରେ ତାର ବନ୍ଧାଥାଏ ସେ ଜାଗା କଥା ଆଣ୍ଟ୍ରିସ୍ ଅନ୍ଧାରରେ ଜାଣିପାରି ତାକୁ ଡେଇଁଗଲା । ସେ ପାବତ୍ୟ ନଦୀ କଡ଼େ କଡ଼େ ବଶଭିତରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଗଲା । ଗଛର ପତ୍ର ସବୁ ପବନରେ ମର୍ମର ଶବ୍ଦ କରୁଥାଏ । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ମାନଙ୍କ ଘାଟିଘରୁ କୁକୁଡ଼ାଟାଏ ଥରେ ବୋବାଇଲା । ଯାଉଁ ଯାଉଁ ଚାଲିପଡ଼ି ସେ ଗଛ ଫାଙ୍କରେ ଖଲା ଘରଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଆଲୁଅ ଦେଖିପାରିଲା । ଚାଟିଟାଥିଲା ନିର୍ମଳ ଓ ନିଅର । ଆଣ୍ଟ୍ରିସ୍ ନଦୀକୂଳ ଛାଡ଼ି ପଡ଼ିଆ ମଝିକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଗତ ବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଲଢ଼େଇ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଦିନଠାରୁ ୪ ଗୋଟି ନଡ଼ାଗଦା ସେ ପଡ଼ିଆରେ ରହୁଥିଲା । କେହି ସେଠାରୁ ନଡ଼ା କାଢ଼ି ନେଇ ନାହାନ୍ତି । ଯେଉଁ ୪ ଗୋଟି ରହୁ ବିଦିଯାଛନ୍ତି ସେଥିରେ ନଡ଼ା ସବୁ ମଢ଼ିଯାଇ ଥାଏ । ଅବ୍ୟବହାରୀ ଦୁଇଟା ଗଦା ଭିତରେ ଲମ୍ବିଥିବା ଖଣ୍ଡିଏ ତାର ଝୁଲି ଆଣ୍ଟ୍ରିସ୍ ଏପରି ନଡ଼ା ନଷ୍ଟ ହେବା କଥାରେ ଦୁଃଖିତ ହେଲା । ଗଣତନ୍ତ୍ରବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ନଡ଼ା ଟାଣ ଗୁଆଡ଼ାରାମା ଉପର ଦେଇ ବହୁ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ପଡ଼ିଆର ଶେଷରୁ ଆରମ୍ଭ । ସେ ଭାବିଲା ଯେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ମାନଙ୍କର ବୋଧହୁଏ ନଡ଼ା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ସେମାନଙ୍କର ଯେତେ ନଡ଼ା ଓ ଶସ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି । କିନ୍ତୁ କାଲି ଆମେ ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ରକମ ଆଦାତ ଦେବା । କାଲି ସକାଳେ ଆମେ ତାଙ୍କଠାରୁ ସୋଡ଼ୋର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା । କି ବନ୍ଦର ସେମାନେ । କିନ୍ତୁ କାଲି ସକାଳେ ଗାନ୍ଧୀରେ ରହିବ ଧୂଳି ।

ସେ ଏହି ସମ୍ଭାବନା କିପରି ଶୀଘ୍ର ପହଞ୍ଚାଇ ବେଳ ଆଉଁ ଫେରି ସକାଳର ଆକ୍ରମଣରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ବଡ଼ ଉଦ୍‌ଘାଟନା । ସେ କଥାଟି ସତକୁ ସତ ଶୀଘ୍ର ଫେରିବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ର କିମ୍ବା ଏହା ତାହାର ଉପର ଠାଉରିଆ କଥା ? ଇଂରେଜ ଯେତେବେଳେ ତାକୁ ସମ୍ଭାବନା ନେଇ ଯିବାକୁ କହିଲେ ସେତେବେଳେ ତା ମନରେ ଯେଉଁ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଜାତ ହୋଇଥିଲା ସେ କଥା ମନେ କଲା । ସେ ସକାଳ ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଚିତ୍ତରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ତାହାହିଁ ଏକମାତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ । ଏ କାମ ସମ୍ପନ୍ନରେ ସେ ମତ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ସୋଡ଼ୋକୁ ନିଷ୍ଠୁର କରିବା ଘଟଣା ତା ମନରେ ଗଭୀର ରେଖାପାତ କରିଥାଏ । ମୋଟ ଉପରେ ଯାହା ଘଟିଛି ତାହା ସୋଡ଼ୋ ଉପରେ ଘଟିଛି, ତାଙ୍କ ଉପରେ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କର ଯାହା କରିବା କଥା ସେମାନେ କରିବେ ।

ପିଲାଦିନେ ମେଲାରେ ପଶୁ ଲଢ଼େଇ ଦେଖିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଉଥିଲେବେଳେ କେହି ଯେବେ କହି ଉଠେ ଯେ ବର୍ଷାଯୋଗୁଁ ପଶୁ ଲଢ଼େଇ ଆଉ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ସେତେବେଳେ ତା ମନଟା ବଡ଼ ଖରାପ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ଇଂରେଜ, ଆଜି ତାକୁ ଖବର ନେଇଯିବାକୁ କହିଲେ, ତା ମନ ଠିକ୍ ସେପରି ହୋଇଗଲା ।

ପିଲାଦିନେ ପଶୁ ଲଢ଼େଇ ଦେଖିବାକୁ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦିନକୁ ଟାକି ରହୁଥିଲା । କେତେବେଳେ ଲଢ଼େଇ ଜାଗାରେ ପହଞ୍ଚିବ ସେହି ଭାବନାରେ ଶିଝେଇ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ଟାଣୁଆ ଖରାରେ ଗାଈ ଧୂଳିରେ ଭରିଯିବ । ଗାଈଗୋରୁ ଶଗଡ଼ଗାଡ଼ି ସବୁ ଲଢ଼େଇ ପଡ଼ିଆର ଗୁରିଆଡ଼େ ଘେରି ରହିବେ । ସେହି ଘେର ଜାଗାକୁ ଯନ୍ତ୍ରା କବାଟ ଖସାଇ ଦେଲେ ପଶୁ ପଶିବ । ଆନନ୍ଦ, ଉତ୍ସାହ ଉଭେଜନା ଏବଂ ଭୟରେ ଘର୍ମିତ ହୋଇ ସେ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ତା କାନରେ ଶୁଭୁଆଏ ସତେ ଯେମିତି ପଶୁର ପିଙ୍ଗ ଯନ୍ତ୍ରାର ପଟାରେ ଠକ୍ ଠକ୍ ପିଟି ହେଉଛି । ଏହାପରେ ଗୁରିଗୋଡ଼ ଗୁଟି ଲଢ଼େଇ ପଡ଼ିଆରେ ପଶି ନାକ ଫୁଲାଇବା, କାନ ହଲାଇବା, ଖୁରାରେ ମାଟି ତାଡ଼ିବା ଓ ନିଜ ଦେହରେ ଧୂଳି ବୋଳିଦେବା, ଆଖି ତରୁଟି ଚାହିଁବା ଇତ୍ୟାଦି ଦୃଶ୍ୟ ସେ ମନେ ମନେ କଳ୍ପନା କରୁଥିଲା । ବାଲିରେ ଘସି ଘସି ପଶୁର ପିଙ୍ଗ ଚକ୍‌କଣ ଓ ମୂନଆ ହୋଇ ଯାଇଥିବ ।

ବର୍ଷର ଏହି ଦିନଟି ସେ ଅତି ଆଶ୍ରୟରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ଟଣ୍ଟ ଲଢ଼େଇ ପଡ଼ିଆକୁ ଆସି ଚାରିଆଡ଼େ ଚାହିଁ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ ପୋତି କାହାକୁ ସେ ପ୍ରଥମ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ପାଇଁ ଧାଇଁବ ଏବଂ ଏ ଦୃଶ୍ୟରେ ଗୁମାସ୍ତାରେ ଗୁମାସ୍ତା ଦୁକୁଦୁକୁ ଅମି ଯାଉଥିଲା । ପିଲାଦିନେ ସାରା ବର୍ଷ ସେ ଏହି ଗୋଟିଏ ଦିନକୁ ଚାହିଁ ବସୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏତେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ହଠାତ୍ ପାଣି କାଦୁଅ ପାଇଁ ଟଣ୍ଟ ଲଢ଼େଇ ବନ୍ଦ ହେବା ସମ୍ଭାବନାରେ ତା ମନ ଯେପରି ହେଉଥିଲା ଆଜି ଇଂରେଜ ତାକୁ ସମ୍ଭାବ ଦେଇ ପଠାଇବାରୁ ସେହିପରି ହତାଶ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ।

ସେ ନିଜ ଗ୍ରାମରେ ଏବଂ ପାଖ ଗ୍ରାମରେ ଟଣ୍ଟ ଆଗରେ ଭାରି ସାହସ ଦେଖାଉଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି କାରଣରୁ ଟଣ୍ଟ ଲଢ଼େଇ ଦେଖିବାରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ହେଉ ନଥିଲା । ସେ ଚୁପ୍‌ଚାପ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସି ରହୁଥିଲା ଏବଂ ଟଣ୍ଟ ଯେତେବେଳେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଧାଇଁଥିଲା ସେତେବେଳେ ଗୋଟାଏ ପାଖକୁ କୁଦି ଯାଉଥିଲା । ଟଣ୍ଟ କାହାକୁ ତଳେ ପକାଇ ଦେଲେ ସେ ଖଣ୍ଡେ ଅଳ୍ପ ତା ମୁହଁ ପାଖରେ ହଲାଇ ଅନ୍ୟ ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ନେଉଥିଲା । ବହୁବାର ଟଣ୍ଟ କାହାକୁ ତଳେ ଗଡ଼ାଇ ଦେଲେ ସେ ତାହାର ସିଙ୍ଗ ଧରି ଟାଣି ନେଉଥିଲା ଏବଂ ବିଧା ଗୋଇଠା ଚାପୁଡ଼ା ମାରି ଟଣ୍ଟକୁ ସେ ଲୋକ ପାଖରୁ ଅଡ଼ାଇ ଆଣୁଥିଲା ।

ସେ ଟଣ୍ଟ ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ଟାଣି ଭିଡ଼ିମୋଡ଼ି ତଳେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିବା ଲୋକକୁ ରକ୍ଷା କରୁଥିଲା । ଅରେ ସେ ଟଣ୍ଟ ଲାଙ୍ଗୁଡ଼କୁ ଗୋଟାଏ ହାତରେ ଆଉ ସିଙ୍ଗକୁ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ଧରି ଟଣ୍ଟକୁ ଚାଲୁଥିଲା । ଟଣ୍ଟ ଶିଫ୍ତ ହୋଇ ତାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତେ ସେ ପଛକୁ ପଲାଇ ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ଓ ସିଙ୍ଗ ଧରି ରଖିଥିଲା । ଶେଷକୁ ଲୋକେ କୁସା ନେଇ ଧାଇଁପଡ଼ି ଟଣ୍ଟକୁ ଭୁଲିଥିଲେ । ହଟ୍ଟଗୋଲ, ଚିକାର କୁହାଟ, ଧୂଳି ମଦ ଗନ୍ଧ ସବୁ ଏକାକାର ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ଟଣ୍ଟଟା ତା ଉପରେ ମାଡ଼ିକରି ପଡ଼ିଗଲା ଏବଂ ତା ହାତ ଟଣ୍ଟ ବେକତଳେ ରହିଗଲା । ସେଠାରୁ ହାତଟା ଟାଣି କାଢ଼ିବାବେଳେ ମନେ ହେଲା ସତେ ଯେମିତି ହାତଟା କାଖତଳୁ ଛୁଡ଼ିଯିବ । ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଚାଲୁ ଚାଲୁ କୁସା ଟଣ୍ଟ ବେକରେ ଭୁଲି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ଟଣ୍ଟର କାନକୁ ଦାନ୍ତରେ କାମୋଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

ପ୍ରଥମଥର ଟଣ୍ଟ କାନ କାମୋଡ଼ିଲାବେଳେ ତା ଶ୍ରୀବା ଓ ଦାନ୍ତପାଟି ବଧଡ଼ା ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ଦର୍ଶକମାନେ ତାକୁ ଏଥିପାଇଁ ବିଦ୍ରୁପ କଲେ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇଥିଲେ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ସେ ଏପରି କାମ କରିଥାଏ । ଲୋକେ ତାକୁ ଭଲାଇବାବେଳେ ବାପା କୁକୁର ଏବଂ କନ୍ଧାମାଉସ ଗିଲା ବୋଲି ଥିଲା

କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତେ ଆଶା କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ଚଣ୍ଡା ଯନ୍ତାରୁ ବାହାରିଲେ ସେ ତାହା ସଙ୍ଗେ ଲଢ଼ିବ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟପୁଣ୍ୟ ବର୍ଷର ଅଭିନୟ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ କରିବ । ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତାର କରି ଚଣ୍ଡକୁ ଦେଖିଥିବେ । ଏହାପରେ ଗୁଲିବ କୁଣ୍ଡ ଭୂମି ଏବଂ ଚଣ୍ଡର ମୃତ୍ୟୁ । ସେ ମନରେ ଗର୍ବକରି ବାହାରି ଆସିବ । ସେ ଗାଡ଼ାର ଚାନ୍ଦିଦେଇ କରି ପଥର ବନ୍ଧା କୃଷି ମଉସା ପାଖରେ ରକ୍ତ ଧୂଆଁ ଖୋଇ କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲା । ଲୋକେ ତାକୁ ପିଠି ଆପୁଡ଼େଇ ବାହାବା ଦେଉଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କହୁଥିଲେ ଏମିତିକା ଦୁଇଜଣ ଲଢ଼ୁଆ ରହିବା ଗ୍ରାମର ଗୌରବ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମନ ଗର୍ବରେ କୁଣ୍ଡ ମୋଟ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଖୁସି ମନରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କରମଜ୍ଜନ କରି ଝରପାଣିରେ ହାତ ମୁହଁ ଧୋଇ ଲୋକଙ୍କ ହାତରୁ ଚମଡ଼ା ମଢ଼ି ଅଳି ନେଇ ମଢ଼ି ପିଉଥିଲା ।

ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଭଲକୋନ୍‌ଜୋର ବାପା କୁକୁର ଏବଂ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଏହି ମେଳାରେ ଅନ୍ୟ ସବୁ ଚୁକ୍ତ କରି ଯୋଗଦେଇ ଆସୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ଷାଯୋଗୁ ମେଳା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଶୁଣିଲକ୍ଷଣି ତା ମନର ଭାବ ଖୁବ୍ ହାଲୁକା ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ।

ସେ ଭାବିଲା ଯେ ସେ ଯେମିତି ହେଉ ଫେରିବ । ସେହି ଘାଟି ଓ ପୋଲ ଧ୍ୟାନ କରିବା କାମଟାରେ ସେ ଯୋଗ ଦେବଇ ଦେବ । ତା ଭାଇ ଏଲଡ଼ିଓ ସେଠାରେ ରହୁଥିଲେ । ସେ ମୋର ସହୋଦର ଭାଇ । ଏହାଛଡ଼ା, ପ୍ରିମିଟିଭ୍, ଆନ୍‌ସେଲମୋ, ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ, ଅଗଷ୍ଟିନ୍, ରାଫେଲ୍ ପ୍ରଭୃତି ଅଛନ୍ତି । ତଦୁପରି ଅଛନ୍ତି ଦୁଇଜଣ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଓ ପାର୍ଲୋ । ଇଂରେଜ କଥା ଗଣନାକୁ ନିଅଣିବା ଭଲ ଯେହେତୁ ସେ ବଦେଶୀ ଏବଂ ଉପରବାଲଙ୍କ ହୁକୁମ ମତେ ଆସିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଏହି କାମରେ ଲିପ୍ତ । ଡବର ନେଇ ଆସିଛି ବୋଲି ସେ କାମ ଫର୍ଜିଦେବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ପୁତରା ଖବରଟା ମୋତେ ଶୀଘ୍ର ପହଞ୍ଚାଇ ଫେରିବାକୁ ହେବ । ଘାଟି ଆଡ଼ମଣରେ ଯୋଗ ନଦେବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ନିନ୍ଦାର କଥା ହେବ । ହଠାତ୍ ତା ମନରେ ପଡ଼ିଗଲା ଯେ ଆଡ଼ମଣରେ ଯୋଗଦେଇ ସେ ଆନନ୍ଦ ପାଇବ । କେତେକ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ମାରିବାରେ ସେ ଆନନ୍ଦ ପାଇପାରୁ । ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ଆମେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ହଜା କରନାହିଁ । କାଲି କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ କାମ ବନ୍ଦୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାଲି ହେଉଛି ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଦିନ । କାଲି ମୋତେ ସେଠାରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଉକ୍ତ କଣ୍ଠାବୁଦା ଭିତର ଦେଇ ଉଠାଣି ଉଠୁଥିଲା । ସେହିବାଟେ ଗଣତନ୍ତ୍ରଦଳର ଘାଟିରେ ପହଞ୍ଚିବା କଥା । ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ

ଗ୍ରେଟ ପକ୍ଷୀ ତା ଗୋଡ଼ ପାଖରୁ ଫୁରୁକରି ଉଡ଼ିଗଲା । ସେ ଚମକପଡ଼ି ନିଶ୍ୱାସ ବନ୍ଦ
କରି ଠିଆ ହୋଇଗଲା । ଭାବିଲା ହୁଏତ ସେ ଚଢ଼େଇ ଅଣ୍ଟା ଗୋଡ଼ରେ ମାଡ଼ି ପକାଇ
ଅଛି । ଲଢ଼େଇ ଲାଗି ନଥିଲେ ସେ ରୁମାଲ ବାନ୍ଧି ଚଢ଼େଇ ରଖିଯାଆନ୍ତା । ଓ
ଦିନବେଳେ ଆସି ଚଢ଼େଇ ବସା ଖୋଜନ୍ତା । ଅଣ୍ଟା ନେଇ କୁକୁଡ଼ା ଭାତରେ ଛୁଆ
ଫୁଟିବାକୁ ରଖନ୍ତା । କାଳହମ୍ପେ କୁକୁଡ଼ା ପଲରେ ଏହି ଚଢ଼େଇଛୁଆ ବଡ଼ ହୁଅନ୍ତେ,
ଏବଂ ରାତିରେ ବୋବାନ୍ତେ । ସେମାନେ ପୋଷାମାନନ୍ତେ । ସେମାନେ ଉଡ଼ି ପଳାଇବା
ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ଧ କରିଦିଅନ୍ତା ।

ମାଝ ପାଲିଥିବା ପକ୍ଷୀକୁ ଏପରି କଟିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ବରଂ ତାଙ୍କ ପର
କାଟିଦେବା କମ୍ପା ଗୋଟାଏ ଗୋଡ଼ ବାନ୍ଧିଦେବା ଭଲ । ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗି ନଥିଲେ ମୁଁ
ଏଲାଡ଼ିଓକୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଙ୍କ ଘାଟିପାଖ ନଦୀରୁ ମାଛ ଧରିବାକୁ
ଯାଇଥାନ୍ତୁ । ଥରେ ନଦୀରୁ ୪ ଡଜନ ମାଛ ଧରିଥିଲି । ପୋଲ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇ ସାରି
‘ସୀରଗ୍ରୀଡ଼ୋସ’କୁ ଖଦ ଯିବା ତେବେ ସେଠାରେ ଅନେକ ଭଲ ନଦୀ ପାଇବା । ସେ
ନଦୀମାନଙ୍କରେ ବହୁତ ଚଙ୍ଗୁଡ଼ିମାଛ ଅଛି । ଗ୍ରୀଡ଼ୋସକୁ ଯିବା ବୋଲି ମୁଁ ଆଶା
ରଖିଅଛି । ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ଗ୍ରୀଡ଼ୋସରେ ରହୁବା ଭଲ କିନ୍ତୁ ଶୀତଦିନେ ସେଠାରେ
ଭୟଙ୍କର ଅଣ୍ଟା ପଡ଼ିଥାଏ । ହୁଏତ ଶୀତଦିନକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣି ସାରିଥିବା ।

ବାବା ଯଦି ଗତେନ୍ଦ୍ରଦଳ ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ନଥାନ୍ତେ ତେବେ ମୁଁ ଏବଂ ଏଲାଡ଼ିଓ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଦଳର ସୈନ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ଏବଂ ଝସ ଦଳର ସୈନ୍ୟ
ହୋଇଥିଲେ ଆମର କୌଣସି ସମସ୍ୟା ରହୁ ନଥାନ୍ତା । ସୈନ୍ୟବେଳେ ହୁକୁମ
ଅନୁସାରେ କାମ କରିଥାନ୍ତୁ ଏବଂ ସେଥିରେ ହୁଏତ ବଞ୍ଚିଥାନ୍ତୁ କିମ୍ବା ମରିଥାନ୍ତୁ । କିଏ
ଅବା ନମରିବ । କୌଣସି ଶାସନ ଅଧୀନରେ ରହୁବାଟା ଯେତେ ସହଜ, ସେହି
ଶାସନ ପାଇଁ ଲଢ଼ିବା ସେତେ ନୁହେଁ ।

କିନ୍ତୁ ଏମିତିକା ଲୁଗୁଛପା ଯୁଦ୍ଧର ଦାୟିତ୍ୱ ବହୁତ ବେଶୀ । ଭାରତ ଲୋକ
ପକ୍ଷରେ ଏଥିପାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ର ଦଳର ସୀମା ରହୁ ନଥାଏ । ଏଲାଡ଼ିଓ ମୋ ଅପେକ୍ଷା ବେଶୀ
ଭାବନା କରିଥାଏ । ତାହାର ଚନ୍ଦ୍ରା ମଧ୍ୟ ବହୁତ ବେଶୀ । ମୁଁ ଆମର ଆଦର୍ଶ ଉପରେ
ପୂର୍ଣ୍ଣବିଶ୍ୱାସୀ ବୋଲି ଚନ୍ଦ୍ରା କରେନାହିଁ । ତଥାପି ଏଭଳି ଜୀବନ ଅତି ମାନ୍ୟରେ
ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ମୁଁ ଭାବୁଛି ଆମ୍ଭେମାନେ ଏକ କଷ୍ଟକର ସମୟରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛୁ ।
ବୋଧହୁଏ ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ସମୟ ଏହା ଅପେକ୍ଷା ସହଜ । ଆମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ

କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରି କରି ଆଉ କଷ୍ଟ ପ୍ରତି ଭ୍ରାଷ୍ଟେପ କରୁନାହିଁ । ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ବାଧୁଅଛି ସେମାନେ ଏପରି ଜୀବନଧାର ପାଇଁ ଅନୁପୋୟୁକ୍ତ । କିନ୍ତୁ କଷ୍ଟସାଧ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗ୍ରହଣରେ ଏହାହିଁ ହେଉଛି ବେଳ । ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ଆଦମଣ କରିବା ଦ୍ଵାରା ଆମର ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଅଛନ୍ତି । ଜାଇ ରହିବାପାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଲଢୁଅଛୁ । କିନ୍ତୁ ମୋ ଇଚ୍ଛା ମୁଁ ସେହି କଣ୍ଟାରୁଦାରେ ରୁମାଲ ବାନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ଦିନବେଳେ ଆସି ଅଣ୍ଟାତଳ ନେଇ କୁକୁଡ଼ା ଭାଡ଼ିରେ ଉତ୍ସମାଇବାକୁ ରଖନ୍ତି । ଅଣ୍ଟା ଫୁଟିଲେ ଚଢ଼େଇ ଛୁଆରୁଡ଼ିକୁ ମୋ ଅଗଣାରେ ବୁଲନ୍ତେ । ଏମିତିକା କାମ ମୋର ବଡ଼ ପ୍ରିୟ ।

କିନ୍ତୁ ମୋର ଘର କିମ୍ବା ଘରପାଖ ଅଗଣା ନାହିଁ । ମୋର ଭାଇଟିଏ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ନାହିଁ । ଭାଇଟି ମଧ୍ୟ କାଲି ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯିବ । ପାଣି ପବନ ଖରା ଓ ପେଟ ଖଣ୍ଡିକ ଛଡ଼ା ମୋର ଆଉ ନିଜର କିଛି ନାହିଁ । ପବନ ଅଳ୍ପ ବହୁଛି, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଠିନାହିଁ, ପାଖରେ ଅଛି ୪ ଗୋଟି ହାତବୋମା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଏକମାତ୍ର ଫେଜି ବା ବସ୍ତୁ । ପିଠିରେ ଝୁଲୁଛି ବନ୍ଧୁକ ଖଣ୍ଡିଏ । ତାହା ଗୁଲି ମାରିବାର ଉପକରଣ । ମୋ ପାଖରେ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଅଛି । ସେଖଣ୍ଡି ପଢ଼ିହୋଇବା କଥା । ବାଜା ଯାହା ଅଛି ତାହା ହେଉଛି ବିପଦରାଣି ! ଏ ବିପଦ ଉପରେ ମୁଁ ପରିସ୍ରା କରିଦେବି । ଏତିକି ମାତ୍ର ମୋର ସମ୍ବଳ । ମୁଁ ଅଭାଗା ଏବଂ ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରର ଏକ ସମସ୍ୟା ।

ଏହା ସବୁ ମହତ୍ତ୍ଵ ଚିନ୍ତା ସଂକ୍ଷେପେ ଅଲ୍ପକ୍ଷଣ ପୂର୍ବେ ତା' ମନରେ ବର୍ଣ୍ଣାଯୋଗୁଁ ଗୁରୁ ଲଢ଼େଇ ବନ୍ଧୁ ହେବାର ଯେଉଁ ନୈରାଶ୍ୟଜନକ ଚିନ୍ତା ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଫେରି ଆସିଲା ଯେହେତୁ ସେ ଭାବିଲା ଯେ ହୁଏତ ସେ ଆଶିଷବା ସମ୍ପାଦ ଯୋଗୁଁ କାଲିକା ପୋଲ ଧ୍ଵଂସ କରିବା କାମ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇପାରେ । ସେ ଆଗରେ ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରେ ସରକାରୀ ଫୌଜ ଜଗି ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ଅଟକାଇବେ ।

ପଞ୍ଚଦ୍ରବ୍ୟ ପରଲ୍ଲବ

ରବିର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ତ୍ତାନ୍ ବିଛଣା ଖୋଲ ଭିତରେ ମେରଥା ଆଡ଼କୁ ପିଠିକଣି ଶୋଇଥିଲେ । ମେରଥାର ନିଦ ଭଙ୍ଗି ନଥିଲା । ମେରଥାର ଅଙ୍ଗ ଖୁଣି ତାଙ୍କୁ ଏକ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଭଳି ବୋଧ ହେଲା । ସେ ଭାବିଲେ ଯଦି ତାଙ୍କର ଦୋଷ । ତାକୁ ପହିଲୁ ଦେଖିଲା ଦିନରୁ ସେ ଯେ ବିଶ୍ୱାସଯାତକ ଏହା ସେ ଠଉରେଇଥିଲେ ଅଥଚ ସେ କେଡ଼େ ବେକୁବ । ସେ ରାଗରେ ଗର୍ଗର୍ ହୋଇ ଉଠିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଉ ସେକଥା ଭାବି ଲାଭ କଅଣ । କାଲି କଅଣ କରବାକୁ ହେବ ସେକଥା ବିଚାରିବା ଉଚିତ ।

ସେ ଯଦୁ ନେଇ ସେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲୁ କିମ୍ବା କାହିଁ ଲୁଚୁଥିଲୁ କିଏ କହିବ ? ଅନ୍ଧାରରେ ଅବା କେଉଁଠି ଖୋଜି ହେବ । ପାଳି, ବଦମାସ, ବିଶ୍ୱାସଯାତକଟା ଡାଇନାମାଇଟ୍ ଗୁଡ଼ାଏ ନେଇ ଯାଇଥିଲୁ । ତା'ର ଯଦି ପଲାଇବାର ଥିଲା ଏଗୁଡ଼ାକ ନେଇ ପଲାଇଲ କାହିଁକି । ମୁଁ ନିଜେ କେଡ଼େ ବେକୁବ୍ ଯେ ସେହି ବଜାତ୍ ରାଣୀ କିମ୍ବା ସେ ଯଦୁ ରଖାଇଥିଲି । ବଦମାସ ଘରୁ, ବାଳୁଙ୍ଗା ।

ହଉ ଯାହା ହେବାର ତ ହୋଇଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା ଅଛି ସେତିକିରେ କାମ ଚାଲିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେମିତି ହେଉ ପୋଲିଟା ଧ୍ୟେ କରବାକୁ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜ ଉପରେ ରାଗି ରାମି କାମି ହେଲେ କି ଲାଭ । ଏମିତିକା ଅନୁଶୋଚନା ରାଣ୍ଡ ମାଇପିଙ୍କୁ ଯାଜେ । କିନ୍ତୁ ତ ଚାଲିଯାଇଛି । ଅଣ୍ଟା ମଗଜରେ ଏଣିକି ରାଗ ଛୁଡ଼ି କରୁଣ୍ୟ ଠିକ୍ କରିବା ଉଚିତ । ସେ ସ୍ପେନ୍ ଦେଶର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପକ୍ଷ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଗାଳିଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସବୁଗୁଡ଼ାକ ଅପଦାର୍ଥ, ସବୁଗୁଡ଼ାକ ଦଗାବାଜ, ସମସ୍ତେ

ମାତ୍ର ସ୍ୱାର୍ଥପର, ସମସ୍ତେ ଅହଂକାରୀ, ସମସ୍ତଙ୍କର ଜନ୍ମ, ଜୀବନ ଓ ମରଣ କୃଷ୍ଣିତ କଳଙ୍କିତ ଓ ମନୁଷ୍ୟକୁ ବର୍ଜିତ । ଭଗବାନ ଏ ଜାତିଟାକୁ ଦୟାକର । ସେ କେହି ଭଲ ନେତା ଏ ଜାତିକୁ ନିନ୍ଦା କରିବ । ଗତ ୨ ହଜାର ବର୍ଷ ଭିତରେ ପାବଲୋ ଇଗ୍ନେସିଆସ୍ ବୋଲି ଜଣେ ମାସି ଭଲ ଲୋକ ଏ ଦେଶରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତେବେ ଉପସ୍ଥିତ ଯୁଦ୍ଧରେ ସେ ଯେ କଥା କରୁଥାନ୍ତେ କିଏ କହିବ ? ମୁଁ ତ ପୁଣି ଲାଗି ଓ ଡୁରୁଟିଙ୍କୁ ଭଲ ବୋଲି ଭାବିଥିଲି ଅଥଚ ତାଙ୍କର ଲୋକେ ତାହାଙ୍କୁ ଗୁଳି କରି ପୁଏର୍ଟୋ ପ୍ରାନ୍ତସେନ୍ତ୍ରାରେ ମାରି ପକାଇଥିଲେ । ସେ ଆତ୍ମମଣି କରିବାକୁ କହିବାରୁ ମାରି ପକାଇଥିଲେ । ଶୁଙ୍ଖାଲା ଲ୍ୟାନ୍ର ଚରମ ଆଦର୍ଶ ଦେଖାଇ ମାରିଥିଲେ । ସବୁଯାକ ଘୁସୁରି; ସେମାନେ ଅଧୋପାତକୁ ଯାଆନ୍ତୁ । ପାବଲୋର ମଧ୍ୟ ସଦନାଶ ଘଟୁ । ସେ ମୋତେ ଚିତାକାଟି ମୋର ବନ୍ଧୋରକ ଓ ରଞ୍ଜକ ନେଇ ପଳାଇଗଲା । କୋର୍ଟେଜ୍, ମେନେନ୍ତେଜ୍ଠାରୁ ମିଆଜା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଆମ ଗାଲରେ ଚୁନକାଳି ଲାଗାଇ ଅଛନ୍ତି । ମିଆଜୋ କ୍ଲେବର୍ଙ୍କ ସଦନାଶ କଲା । ଏହି ଅହଂକାରୀ ଘୁସୁରି ପଲ ସବୁବେଳେ ସ୍ପେନ୍ ଦେଶ ଶାସନ ଏବଂ ସ୍ପେନ ସେନାବାହନୀ ପରିଗୁଳନା କରି ଆସି ଅଛନ୍ତି । ଦେଶର ଜନସାଧାରଣ ଯେତେବେଳେ ହାତରେ ଶସମତା ପାଇବେ, ଭଗବାନ କରନ୍ତୁ ଏହି ସବୁ ନରପିଶାଚଙ୍କୁ ସମ୍ବରଜି ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଏମିତି ଭାବରେ ବହୁତ ମାତ୍ରାରେ ଗାଳିଫଜିତ ଓ ଅଭିସମ୍ପାତ କଲପରେ ତାଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ ଓ ବିଦ୍ରୋହ ଶିଥିଲ ହୋଇଗଲା । ସେ ପୁଣି ଓଲଟା ଭାବବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯଦି ସମସ୍ତେ ଏତେ ଶରୀର ତେବେ ମୋର ଏଠିକି ଆସିବାର ଯଥାର୍ଥତା କଥା ଥିଲା । ନା ଏହା ଯେ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ ମୁଁ ଜାଣେ । ଭଲ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାୟରେ କାହାକୁ ଦୋଷ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ହିଂସାକୁ ସେ ସମାନ ଭାବରେ ଦୃଶ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଯେଉଁ ରାଗରେ ସେ ଅଛନ୍ତି ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ତାହା ଗୁଲିଗଲାବୁ ସେ ଧୀର ପ୍ରଶାନ୍ତଭାବ ଧାରଣ କଲେ । ପ୍ରେମ କରୁ ନଥିବା କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ସଂସର୍ଗ କରି ସାରିଲେ ଲୋକର ମନ ଯେପରି ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଉଠେ ତାଙ୍କ ମନ ସେପରି ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ମେରଥା ନିଦରେ ଶୋଇ ହସି ପକାଉଥିଲା । ସେ ତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ “ମୋ କୁନି, ତୁ ଯଦି କଥା କହିଥାନ୍ତୁ ତେବେ ମୁଁ ତୋତେ ମାରିଥାନ୍ତୁ । ରାଗରେ ମଣିଷ କିଭଳି ପଶୁ ପାଲଟି ନଯାଏ । ମୁଁ ହତାହତ ଜ୍ଞାନ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି ।”

ସେ ମେରଥାକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରି ତା’ କାନ୍ଧରେ ଚିରୁକ ରଖି “ଭାବବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏଣିକି କଥା କରବେ ଏବଂ କିଭଳି କରବେ ।

ନା, ପ୍ରକୃତରେ ଅବସ୍ଥା ଏତେ ଖରାପ ନୁହେଁ ବୋଲି ସେ ଭାବିଲେ । ଅବଶ୍ୟ
ଆଉ କେନ୍ଦ୍ର କେବେ ଏପରି କରିଥିଲା କି ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ । ତେବେ କରିବା
ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟ ବହୁତ ବାହାରରେ । ଆମେ ଯଦି ଏତକ କରିପାରୁଁ ଏବଂ ସେମାନେ
ତାହା ଶୁଣନ୍ତି ଏବଂ କେମିତି କଲୁ ବୋଲି ବିସ୍ମିତ ନହୁଅନ୍ତି । ଆମ ହାତରେ ଅତି ଅଳ୍ପ
ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ତେବେ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ଦୟାରୁ ଯେତିକି ଅଛନ୍ତି, ସେତିକି ନେଇ ମୁଁ ପୋଲ
ଧ୍ୟୁସ କରିବି । ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ସେ ମୋ ରାଗ ଚାଲିଯାଇ ଅଛି । ମୁଁ ରାଗରେ
ବେଦମ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି । ଏମିତି ରାଗିବା ଭଲ ନୁହେଁ ।

ମେରଥା ଜାତିରେ ମୁହଁ ଗଣି ସେ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ କହିଲେ “ସବୁ ଠିକ୍ କରିନେଲି,
ସୁନା ! ତୁ କିଛି ଶୁଣିନାହୁଁ ବା ଜାଣିନାହୁଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ ମଲେ ମରବୁ
କିନ୍ତୁ ପୋଲ ଧ୍ୟୁସ କରିବୁ । ତୋତେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ହେବନାହିଁ । ଏହା ଅବଶ୍ୟ
ଧବାହ ଉପହାର ହସାବରେ ବଡ଼ ଜିନିଷ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ରାତିଟାଏ ସୁନଦ୍ରା ଉପଭୋଗ
କରିବା ଅମୂଲ୍ୟ ବସ୍ତୁ । ତୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଶୋଇଅଛୁ । ଏହାକୁ ବାହା ମୁଦିଭଳି ଭାବନେରୁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରିୟେ ଶୋଇରହ । ମୁଁ ତୋତେ ଉଠାଇବି ନାହିଁ ।”

ସେ ତାକୁ କୋମଳ ଭାବରେ କୁଣ୍ଠାଇଧରି ଶୋଇ ରହିଲେ । ତାହାର ନିଶ୍ଵାସ
ଏବଂ ବସ୍ତ୍ରର ସ୍ପନ୍ଦନ ସମାନ ଚାଲିଥାଏ ଏବଂ ଘଣ୍ଟାପରି ଟକ୍‌ଟକ୍ ହେଉଥାଏ ।

ଶଶ୍ଵତଂଶ ପରଲ୍ଲବ

ଆଶ୍ଵିନ୍ ସରକାରୀ ଫୌଜର ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚି ତାଲୁ ଜମିରେ ଶୋଇପଡ଼ି
ଡାକ ଦେଲା । ସମ୍ମୁଖରେ ତାହାର ଈଶ୍ଵର ତାରବାଡ଼ । ଅବଶ୍ୟ ଏପରି ଭାବରେ ବାଡ଼ି
ଗୁରୁଆଡ଼କୁ ବ୍ୟାପୀ ନଥିଲା । ସେ ସହଜରେ ଅନ୍ଧାରରେ ବହୁତ ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇ
ପାରିଆନ୍ତା ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରହର ହାବୁଡ଼ରେ ନ ପଡ଼ିବାଯାଏ ଆଗେଇ ପାରିଆନ୍ତା
କିନ୍ତୁ ଏହି ସୀମା ଆରମ୍ଭରେ ହାଜ୍ ଦେବା ସେ ଭଲ ମନେକଲା ।

ସେ ପାଟିକରୁ କିନ୍ତୁ “ନମସ୍କାର । ଜଗୁଆଳୀଭାଇ ନମସ୍କାର ।”

ଗୋଟାଏ କଲିଣି ଖଟ୍ କରବା ଫିଟିବା ଆବାଜ ସେ ଶୁଣିଲା । ଭ୍ରତ ଉପର
କାନ୍ଥବାଡ଼ରୁ ଗୋଟାଏ ରାଇଫଲ୍ ଫଟିଲା । ଅନ୍ଧାରରେ ରାଇଫଲ୍ ଗୁଲି ମାଟିରେ
ଭାସି ଶବ୍ଦ କରି ଉଠିଲା । ଆଶ୍ଵିନ୍ ମାଟିସଙ୍ଗେ ମିଶି ପେଟେଇ ଶୋଇ ଯାଇଥାଏ ।
ସେ ବଡ଼ପାଟିରେ କହିଲା “ସାଥୀ, ଗୁଲି କରନାହିଁ । ମୁଁ ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଚାହେଁ ।”

ଭ୍ରତ ଉପରୁ କେହି ଜଣେ ପଚାରିଲା “ତୁମେ କେତେଜଣ ଅଛ ?”

“ମୁଁ ଏକା ।”

“ତୁ କିଏ ?”

“ମୁଁ ଭଲକୋନଜୋୟର ଆଶ୍ଵିନ୍ ଲେପେନ୍ । ପାବଲେ ଦଳର ଲେକ ।
ସମ୍ଭାଦ ନେଇ ଆସିଛି ।”

“ତୋର ରାଇଫଲ୍ ଓ ଗୁଲିବାଡ଼େ ଅଛି ତ ?”

“ହଁ ଅଛି ।”

“ବେଗର ରାଇଫଲ୍‌ରେ ଆମେ କାହାକୁ ନେଉନା, ଆଉ ୩ ଜଣରୁ ବେଶୀ ନେଉନା ।”

“ମୁଁ ଜଣେ । ମୋ ସମ୍ବାଦ ବଡ଼ ଜରୁରୀ । ମୋତେ ଭିତରକୁ ଛାଡ଼ ।”

ଛାତ ଉପରେ ସେମାନେ ନିଜଭିତରେ କଅଣ ପରାମର୍ଶ କଲେ । ତାପରେ ଜଣେ ପରୁରଲ୍ “ତୁମେ କେତେଜଣ ?”

“ଭଣ୍ଡାରଙ୍କ ରାଣ, ମୁଁ ଜଣେ ମାତ୍ର ।” ଏହାପରେ ଛାତ ଉପରେ ପୁଣି କଅଣ ପରାମର୍ଶ ଚାଲିଲା । ତାପରେ ଜଣେ କହି ଉଠିଲା “ଶୁଣ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ।”

ଆଣ୍ଡ୍‌ସ୍ କହିଲା “ନା ମୁଁ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ମୁଁ ପାବଲ୍‌ସ୍ ଦଳଭୁକ୍ତ ଜଣେ ଗରିଲ୍ ସୈନିକ । ମୁଁ ସେନାପତିଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ବାଦ ନେଇ ଆସିଅଛି ।”

ଜଣେ କେହି କହି ଉଠିଲା “ଲୋକଟା ପାଗଳ । ଗୋଟାଏ ବୋମା ଫିଙ୍ଗ ।”

ଆଣ୍ଡ୍‌ସ୍ କହିଲା “ଶୁଣ, ମୁଁ ଏକୂଟିଆ । ମୁଁ ହଲ୍‌ପ୍‌କକର କହୁଛି ମୋ ସଙ୍ଗରେ ଆଉ କେହି ନାହିଁ । ମୋତେ ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଦିଅ ।”

ଆଉ ଜଣେ କହିଲା “ରସ୍ତେ ତ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାନଙ୍କପରି କଥା କହୁଛି ।” ଆଉ ଜଣେ କହିଲା “ଗୋଟାଏ ବୋମା ଫିଙ୍ଗ ନା ।”

ଆଣ୍ଡ୍‌ସ୍ କହିଲା “ନା ନା, ସେଟା ମସ୍ତବଡ଼ ଭୁଲ୍ ହେବ । ମୋ ଖବର ଭାର ଜରୁରୀ । ମୋତେ ଭିତରକୁ ଛାଡ଼ ।” ଏହି କାରଣରୁ କୌଣସି ଖବର ନେଇ ଏପାଖରୁ ସେପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ସେ ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିଲା । ବେଳେ ବେଳେ ଭଲ ଯୋଗ ପଡ଼ୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ କାମଟା ଖରାପ । ଛାତ ଉପରୁ ପୁଣି ଶୁଣାଗଲା “ତୁ ଏକା ?”

ଆଣ୍ଡ୍‌ସ୍ କହିଲା “ହଁ ମୁଁ ଏକା । ଏହି ଗୋଟାଏ କଥା କେତେଥର କହିବି ।”

“ଯଦି ତୁ ଏକା ତେବେ ଠିଆ ହୋଇ ରାଇଫଲ୍‌କୁ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଠା ।” ଆଣ୍ଡ୍‌ସ୍ ଦୁଇହାତରେ ରାଇଫଲ୍ ଧରି ଉପରକୁ ଟେକିଲା ।

ଉପରୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲ “ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଡ଼ି ଡେଇଁଆ । ଆମ ବନ୍ଧୁକ ତୋ ଆଡ଼େ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।”

ଆଣ୍ଡ୍ରିୟ୍ ତାରବାଡ଼ିର ପଛୁଲ ଅଙ୍ଗାବଙ୍ଗା ଭିତରେ ପଶି କହିଲା “ଏଠାରୁ ବାହାରିବା ପାଇଁ ମୋର ଦୁଇହାତ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ଉପରୁ ହୁକୁମ ହେଲା “ହାତ ବରାବର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଟେକି ରହୁଆ ।”

ଆଣ୍ଡ୍ରିୟ୍ କହିଲା “ମୁଁ ତାରବାଡ଼ିରେ ଛଦ୍ମ ହୋଇଗଲଣି ।”

ଆଉ ଜଣେ କହିଲା “କି ମୁଣ୍ଡିଲ । ମୁଁ ତ କହୁଥିଲି ବୋମାଟାଏ ଫେଙ୍ଗ ।” ଅନ୍ୟ ଜଣେ କହିଲା “ନା ସେ ରାଇଫଲ୍ ଝୁଲାଇ ଦେଉ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ହାତଟେକି ସେ ତାରବାଡ଼ି ଲଙ୍ଘନ କରି କିପରି ଆସିବ, ଏକଥା ଭାବୁନାହିଁ କାହିଁକି ?”

ଅନ୍ୟ ଜଣକ କହିଲା “ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଗୋଟାକ ପରେ ଗୋଟାଏ ସତ୍ତ୍ୱି ବାଢ଼ିଆଆନ୍ତି ।”

ଆଣ୍ଡ୍ରିୟ୍ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା “ମୋ କଥା ଶୁଣ । ମୁଁ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ମୁଁ ପାର୍ବଲୋ ଦଳର ଜଣେ ଗରିଲ । ଆମେ ସେଠାରେ ବହୁଫଳ୍ୟକ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ମରାଅଛୁ ।”

ସେ ଘାଟିର ଅଧିନାୟକ କହିଲେ । “ପାର୍ବଲୋ ଦଳ କଥା ମୁଁ ଶୁଣିନାହିଁ । ଏମିତି ରାମହରି ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କ ଦଳ ମୋତେ ଅଜଣା । ଆଗେ ତୋ ରାଇଫଲ୍ କନ୍ଧରେ ଝୁଲାଇ ଏବଂ ହାତରେ ତାରବାଡ଼ି ଟେକି ଭିତରକୁ ଆ ।”

ଆଉ ଜଣେ କହିଲା “ଏଇ ଆମେ ଗୁଲି ଗୁଡ଼ୁଲୁ ।”

ଆଣ୍ଡ୍ରିୟ୍ ଜବାବ ଦେଲା “ଦେଖୁଛି ତୁମେ ସବୁ ମିଶୁକ ନୁହ ।”

“ଆରେ, ଯୁଦ୍ଧ ପରା ଲାଗିଛି ।”

“ହଁ ସେକଥା ରୁଣୁଛି ।”

“ସେ କଅଣ କହୁଛି ?”

କଳିଣୀ ଖଟକରି ହେବା ଆବାଜ ଆଣ୍ଡ୍ରିୟ୍ ପୁଣି ଶୁଣିଲା । ସେ ବଡ଼ପାଟିରେ କହିଲା “ମୁଁ କିଛି କହିନାହିଁ, ଗୁଲି ମାରନାହିଁ । ମୁଁ ଏହି ଚାଲି ପାଉଁଶ ତାରବେଡ଼ା ଟପି ଭିତରକୁ ନିସିବାଯାଏ ଅପେକ୍ଷା କର ।”

“ଆମ ଭାରକୁ ଗାଳି ଦେନାହିଁ ନତୁବା ବୋମା ଫିଙ୍ଗିବ ।” ଆଉ ଜଣେ କହିଲା ।

ଅଣ୍ଡ୍ରୟ୍ ଜବାବ ଦେଲା କି ସୁନ୍ଦର ଭାର ଠିକ୍ ଲଙ୍କାରେ ରାମନାମ ପଢ଼ । ଭକ୍ତମାନେ ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ତୁମ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବି ।”

ଜଣେ କିଏ କହିଲା “ଏତେ ବଚନକାରୁ କି କାମ । ବୋମାଟାଏ ଫିଙ୍ଗି ସବୁ ନଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତିବି ।”

ଅଣ୍ଡ୍ରୟ୍ ସର ଦେହ ଝାଲରେ ଓଦା ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ସେ ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ଯେ ବୋମା ଫିଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଲୋକଟି କହୁଛି ସେ ସେହିକାମ କରିବାକୁ ଡରୁଛି । ଏଣୁ ସେ କହି ଉଠିଲା “ମୁଁ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ଲୋକ ଭଲ ।”

ବୋମାବାଲା କହିଲା “ମୁଁ ସେକଥା ବିଶ୍ୱାସ କରେ ।”

ଅଣ୍ଡ୍ରୟ୍ କହିଲା “ହଁ ତୁମେ ଠିକ୍ କରୁଛ ।” କିନ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ସେ ବହୁକଷ୍ଟରେ ମଧୁ ଭାରବେଡ଼ା ଟପି କୋଠି କାନ୍ଥ ନିକଟ ଭୃଷ୍ଟାୟୁ ଘେରୁ ଫିଟାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । ସେ ପୁଣି କହିଲା “ମୁଁ କିବା ଲୋକ, ହେଲେ ମୁଁ ବଡ଼ ଜରୁରୀ ସମ୍ବାଦ ଆଣିଅଛି ।”

ବୋମାବାଲା କହିଲା “ସ୍ୱାଧୀନତା ଅପେକ୍ଷା ଆଉ କିଛି ଜରୁରୀ ବସ୍ତୁ ନାହିଁ । ତୁ କଅଣ ମନେକରୁଛୁ ସ୍ୱାଧୀନତାଠାରୁ ବଳି ଆଉ କିଛି ବଡ଼ କଥା ଅଛି ?”

ଅଣ୍ଡ୍ରୟ୍ ଶୁଦ୍ଧି ବୋଧକରି ଜବାବ ଦେଲା ‘ନା’ । ସେ ବୁଝିପାରୁନାହିଁ, ସେ ଦିଲେ ଅଥା ପାଗଲାଙ୍କ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଯାଇଛି । ଖାସକରି ସେହି କଳାଲୁଲି ଗୁଦର ପକାଇଥିବା କେତେଜଣ । ସେମାନେ ସମ୍ଭବରେ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଓ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଜନ୍ମଧୂନ କଲେ । ଅଣ୍ଡ୍ରୟ୍ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘ ଜୀବନ କାମନା କଲା । ବୋମାବାଲା କହି ଉଠିଲା ‘ଜଣା ପଡ଼ୁଛି ସେ ଆମର କାହିଁକି ଅଥଚ ଆଉ ଟିକକରେ ମୁଁ ତାକୁ ବୋମାରେ ମାର ପକାଇଥାନ୍ତି ।’ ସେ ଲୋକଟା ନିଜ ହାତରେ ଧରିଥିବା ବୋମା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଲା ।

ଅଣ୍ଡ୍ରୟ୍ କାନ୍ଥ ଚଢ଼ିଗଲା । ବୋମାବାଲା ତାକୁ କୁଣ୍ଡାଇପକାଇ ଦୁଇ ଗାଲରେ ଚୁମ୍ବା ଖାଇଲା । ବୋମାଟା ତା ହାତରେ ଥାଏ । ସେ କହିଲା “ଭଲ ସୁଖର କଥା ତୋର କିଛି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦର୍ଶନାହିଁ ।”

ଅଶ୍ରୁ ସ୍ୱ ତାକୁ ତାଙ୍କ ଅଫିସର କାହାନ୍ତି ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲା ଯେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ସେଠାର ଅଧିକାରୀ । ପ୍ରଥମେ ତାକୁ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖାଇବାକୁ ଦେବ । ଏହାପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦ ତା' ହାତରୁ ନେଇ ଗାତ ଭିତରେ ପଶି ଦାସ ସାହାଯ୍ୟରେ ତାହା ଦେଖିଲେ । ଖଣ୍ଡିଏ ଗୁରୁକୋଣିଆ ରେଣୁମ କନାରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପତାକା ଏବଂ ଏସ୍. ଆଇ. ଏସ୍ ମୋହର ଚିହ୍ନ ମଝିରେଥିଲା । ସେ ଗୁଡ଼ପତ୍ରରେ ତାହାର ନାମ, ଉଚ୍ଚତା, ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ଏବଂ ଆସିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଲେଖି ଦେଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ଗୋଲ୍‌ଜିଫ ପାଇଁ ୪ ଫର୍ଦ୍ଦର ଏକ ବବରଣୀ ଲେଖି ଦଉଡ଼ି ବାନ୍ଧି ସିଲ ମୋହର କରିଥିଲେ ।

ଲୋକ ଜଣକ କହିଲେ “ହଁ ଏସବୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦ ଓ ସିଲ୍ ମୋହର ମୁଁ ଜାଣେ । ଏହା ଆମ ଯତ୍ନେ ପାସରେ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଏଖଣ୍ଡି ପାଖରେ ରହିବା ଦ୍ୱାରା କିଛି ପ୍ରମଣିତ ହୁଏନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା ତୁମର ଜନ୍ମସ୍ଥାନ କେଉଁଠି ?”

“ଅଶ୍ରୁ ସ୍ୱ କହିଲେ “ଭୁବନେଶ୍ୱର ।”

“ସେଠାରେ କି ଫର୍ଦ୍ଦ ହୁଏ ?”

“ତରତୁଳ । ତାହା ସାରା ଦୁନିଆକୁ ଜଣା ।”

“ସେଠାରେ ତୁମେ କାହାକୁ ଚିହ୍ନ ?”

“କାହିଁକି ? ତୁମେ କଅଣ ସେଠାର ଲୋକ ?”

“ନା, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସେଠାରେଥିଲି । ମୁଁ ଅଗ୍ନିଶିଳ୍ପୀ ଲୋକ ।”

“ହଉ ତେବେ କାହା କଥା ପଚାରିବ ପଚାର ?”

“କୋସ୍ ଶିଳ୍ପୀ ତେହେରା କହିଲେ ।”

“ସିଏ ସେଠା ଭଡ଼ାଘର ମାଲିକ ?”

“ହଁ ।”

“ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଲଣ୍ଡା, ପେଟ ବଡ଼ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଆଖି ଟେବ୍ ।”

ଲୋକଟା କହିଲା ହଉ ତେବେ ତୁମ ଗୁଡ଼ପତ୍ର ନାହିଁ । ଏହା ନକଲି ବା କାଲ୍ ନୁହେଁ । “ଆଜ୍ଞା ତୁମେ ସେଠାରେ କଅଣ କରୁଥିଲି ।”

“ଆନ୍ଦୋଳନ ପୂର୍ବରୁ ମୋ ବାବା ଭଲକାଷ୍ଟିନ୍‌ରେ 'ବାସ କରୁଥିଲେ । ପାହାଡ଼ର ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱ ସମତଳ ଭୂମିରେ ସେ କାମ ଚଳାଇଥିଲେ । ସେହିଠାରେ

ଆନ୍ତେମାନେ ଆନ୍ତୋଳନରେ ମିଶିଗଲା । ମୁଁ ବରାବର ପାବଲୋ ଦଳରେ ଥାଇ ଯୁଦ୍ଧ କରିଅଛୁ କିନ୍ତୁ ମୋ କାମ ବଡ଼ ଜରୁରୀ ମୋତେ ଏହି ବବରଣ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ହେବ ।”

ଲୋକଟା କିନ୍ତୁ ବିନା ତନାଘନାରେ ପଚାରିଲା “ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ଅଧିକୃତ ଜଳାକାର ବେର କଅଣ ?”

ଆଣ୍ଡ୍ ସ୍ କହିଲା “ଆଜି ଆମର ଘମାଘୋଷ ଲଢ଼େଇ ହୋଇଥିଲା । ଆଜି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ଯୋର୍ଡ଼ୋ ଦଳକୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ।”

ତାଛଲା ଭଙ୍ଗୀରେ ଲୋକଟା ପଚାରିଲା “ଯୋର୍ଡ଼ୋ କିଏ ?”

“ପାବତ୍ୟ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କର୍ମୀ ।”

ଅଧିନାୟକ କହିଲେ “ତୁମେ ସବୁ ଆସି ଗଣତନ୍ତ୍ର ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ଯୋଗଦିଅ । ଗରିଲା ଯୁଦ୍ଧରୁ ବିଶେଷ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ତୁମେ ସମସ୍ତେ ଆସି ନିୟମିତ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ଆବଦ୍ଧ ହେବା ଭଲ । ଏହାପରେ ଗରିଲା ଦଳ ପଠାଇବାର ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ପଠାଇବୁ ।”

ଆଣ୍ଡ୍ ସ୍ ର ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଅପରିସୀମ ଥିଲା । ସେ ଭାରବେଡ଼ା ଟପି ଆସିବା କଷ୍ଟ ଧୀର ଭାବରେ ସହ୍ୟ କରିଥିଲା । ତାକୁ ଯେତେପ୍ରକାର ଜେରା କରାଗଲା ସେ କେଉଁଥିରେ ହଟି ନଥିଲା । ଏହି ଲୋକଟା ଯେ ତାଙ୍କ କଥା ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ କାମ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଉନାହିଁ ଏହା ସ୍ବାଭାବିକ । ସେ ଧୀରେ ସ୍ଥିରେ ପଚାରିଅଛି ଏହା ମଧ୍ୟ ଦୋଷୀବଦ୍ଧ ନୁହେଁ । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଯିବାକୁ ଅଧୀର । ତେଣୁ ସେ କହିଲା “ଶୁଣନ୍ତୁ ଅଧିନାୟକ, ଆପଣଙ୍କ କଥା ଯଥାର୍ଥ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ୩୫ ନମ୍ବର ଡିଭିଜନ୍‌ର ସେନାପତିଙ୍କୁ ଏହି ବବରଣୀ ଦେବାପାଇଁ ମୁଁ ଆଦେଶ ଦେଇ ଦେଲୁମାନେ ପାହାଡ଼ରେ ଆକ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ରାତି ବହୁତ ହେଲାଣି । ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଫେରିବାକୁ ଚାହେଁ ।”

“ଆକ୍ରମଣ ? ଆକ୍ରମଣ କଥା ତୁମେ କଅଣ ଜାଣ ?”

“ନା, କିଛି ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ମୋତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାଭାସେରାଡ଼ା ଦେଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୋତେ ଦୟାକରି ଆପଣଙ୍କ ସେନାପତି ପାଖକୁ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ । ସେ ମୋତେ ନାଭାସେରାଡ଼ାଠାରୁ ଫେରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେବେ । ମୋ ସଙ୍ଗେ କାହାକୁ ଦେଇ ପଠାଅ ଯେପରି ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ନଘଟିବ ।”

‘ମୁଁ ଏସବୁକୁ ବଡ଼ ଅବଶ୍ୟାସ କରେ । ତାରବେତ୍ତା ଆଡ଼କୁ ଆସୁଥିଲାବେଳେ ତୋତେ ଗୁଲି କରିଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା ।’

‘ଆଣ୍ଡ୍ରିୟା ଧୀରଭାବରେ କହିଲା ‘ଆପଣ ତ ମୋ ପରିଚୟ ପତ୍ର ଦେଖିଲେ । ମୋ ଆସିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବୁଝାଇ ଦେଇଥିବୁ ।’

କାଗଜପତ୍ର ଜାଲି ହୋଇପାରେ । ଯେ କେହି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ଏଭଳି ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମନରୁ ଫାନ୍ତି କହୁଥାରେ । ତୁ ଯେମିତି ତୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜାଣୁ, ମୁଁ ସେମିତି ମୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜାଣେ । ଏହି ତଥାକଥିତ ସାଥୀକୁ ମୁଁ ସେନାପତିଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଯିବି ।’

ଆହାଡ଼ ରୂପରେ ଅଗଭୀର ଖାତ ଭିତର ଦେଇ ସେମାନେ ଅନ୍ଧକାରରେ ଚାଲିଲେ । ସେଠାରେ ଥିବା ରକ୍ଷା ବାହ୍ୟମାନ ମଲମୁହରେ ସ୍ଥାନଟା ଦୁର୍ଗନ୍ଧମୟ । ଆଣ୍ଡ୍ରିୟା ଏପରି ମଇଲା, ଶୁଙ୍ଖିଲାବସ୍ତ୍ରମାନ ଦୁର୍ଗନ୍ଧମୟ ଏବଂ ପିଲାଙ୍କ ପରି ବିପଦଜନକ ଲେନଗୁଡ଼ାକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ପ୍ରାଣରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ସେମାନେ ସଶସ୍ତ୍ର ଥିବାରୁ ବିପଦଜନକ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । କେବଳ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପକ୍ଷପାତୀ ହେବା ଛଡ଼ା ଆଣ୍ଡ୍ରିୟାର ଅନ୍ୟ ରାଜନୀତି ନଥିଲା । ସେ ଏମାନଙ୍କ କଥାବାଣୀ ବହୁବାର ଶୁଣିଥିଲା । ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଭଲ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଏମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରୁ ନଥିଲା । ନିଜର ମଲମୁହକୁ ନ ପୋତିବା ସ୍ବାଧୀନତା ନୁହେଁ । ବିଲେଇ ଅପେକ୍ଷା କୌଣସି ଜନ୍ତୁ ଅଧିକ ସ୍ବାଧୀନ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ବିଲେଇ ନିଜ ମଲ ମାଟିରେ ପୋତିଥାଏ । ସେମାନେ ଏତିକି ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ ନକରିବା ଯାଏ ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଆଗେ ଆଗେ ଯାଉ ଯାଉ ଅଧିନାୟକ ହଠାତ୍ ଅମିରିଆଇ କହିଲେ ‘ତୋ ପାଖରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁକ ଅଛି । ସେଟା ମୋତେ ଦେ, ନପୁଣ ତୁ ଅନ୍ଧାରୁ ମୋ ପିଠିରେ ଗୁଲି ଫୁଟାଇବୁ ।’

‘ମୁଁ ତୁମକୁ କାହିଁକି ମାରିବି ?’

‘ମୋର କାହାକୁ ବିଶ୍ବାସ ନାହିଁ । ବନ୍ଧୁକଟା ମୋତେ ଦେ ।’ ଆଣ୍ଡ୍ରିୟା କହିଲା ‘ଯଦି ସେଥିରେ ତୁମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ ତେବେ ନିଅ ।’

ଅଧିନାୟକ ବନ୍ଧୁକ ନେଇ ତା ସାଙ୍ଗରେ ପାହାଡ଼ରୁ ତଳ ଆଡ଼କୁ ଅନ୍ଧାରରେ ଚାଲିଲେ ।’

ସପ୍ତଦିଂଶ ପରଲ୍ଲବ

ମେଘିଆ ପାଖରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଶୋଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସାନ ହାତପତ୍ତିଟି ଶାଣ ଟିକ୍‌ଟିକ୍ ଶବ୍ଦ କରି ଚାଲିଥାଏ । ମିନଟ୍ କଣ୍ଟା ସେ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ସେ ଏକାଗ୍ର ମନରେ ଭାବୁଥାନ୍ତି । ମେଘିଆର ମୁଣ୍ଡ ତାଙ୍କ ଚରୁକ ସ୍ପର୍ଶ କରି ରହିଥିଲା ଏବଂ ଘଡ଼ି ଦେଖିବା ପାଇଁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇବାରୁ ମେଘିଆର ଲମ୍ବା ମୁଣ୍ଡ ତାଙ୍କ ନାଲିରେ ବାଜିଲା । ତାହାର ସାନ ସାନ ମୁଣ୍ଡ ବାଲଗୁଡ଼ିକ ରେଶମ ପରି ଚକ୍‌କଣ ଓ ନେଉଲ ଲେମ ପରି କୋମଳ ଥିଲା । ସେ ତାହାର ମୁଣ୍ଡକୁ ଦୁଇ ହାତରେ ଗଢ଼ାରି ପ୍ରେମଭର ସ୍ନେହ ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟାଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ରହିଲେ । ସେ ତାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଶେଷ ବିଦାୟ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ତାଙ୍କର କଣ୍ଠ ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଆସିଲା । ତାହାର ସେହି ନିଦ୍ରାଭାବସ୍ଥାରେ ସେ ତା ଅଧର ଚୁମ୍ବନ କଲେ । କିଛିକ୍ଷଣ ଓଠକୁ ଓଠ ଲଗାଇ ରହିଲେ । ମେଘିଆ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ ନେଇ ଶୋଇ ରହିଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ସେହି ଅବସ୍ଥାରେ ତା' ସ୍ୱପ୍ନାଙ୍କରେ ହାତ ବୁଲାଇ ମନେ ମନେ କହୁ ଉଠିଲେ ‘ବିଚାର କି ଯନ୍ତ୍ରଣା ।’

ମେଘିଆ କହିଲା ‘ନା, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଆଉ ନାହିଁ ।’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତାକୁ ସ୍ନେହରେ ଡାକିବାରୁ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲା କିଛି କଥା କୁହନାହିଁ । ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ଯୁଗଳ ମୁଣ୍ଡିପରି ରହିଗଲେ । ଦୁହେଁ ଜାଣିଲେ ଯାହା ଘଟିବାର ଥିବ କେବଳ ଜଣକୁ ଘଟିବ ନାହିଁ । ଏହାହିଁ ଆରମ୍ଭ ଓ ଏହାହିଁ ଶେଷ । ଯାହା ପାଇବାର ନୁହେଁ ତାହା ସେମାନେ ପାଇଛନ୍ତି । ଅତୀତ କିମ୍ବା ଭବିଷ୍ୟତ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କେବଳ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧାରେ ବିଭୋର । ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ବା ଆଇ ନପାରେ ।

କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକାରଣ କିମ୍ବା ପ୍ରଶ୍ନର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ଅଛି କେବଳ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥିତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଖ ସମ୍ବେଗ ଓ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷା । ଏହି ଆନନ୍ଦ, ଏହି ସୁଖ, ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଏହି ଇଚ୍ଛା, ଅସୁବିଧା, ଅସୁବିଧାଶୀଳତା, ଅସୁବିଧା ଅତି ଅବ୍ୟୟ । ସକାଳ ହେଲା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କୁ ମାଟିର ବାସ୍ତବତାକୁ ଓ ସ୍ୱ-କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ ବ୍ରତକୁ ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କହିଲେ “ମେରଥା, ମୁଁ ତୋତେ ଭଲପାଏ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ତୋତେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଏ ।”

ମେରଥା ଜବାବ ଦେଲା “କଥା କୁହନାହିଁ । ନୀରବ ରହିବା ଭଲ ।”

“ନା, ମୋତେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୋ କଥା ଅତି ମହାନ—”

“ନା କୁହନାହିଁ ।”

“ପ୍ରିୟେ—”

ମେରଥା ତାଙ୍କୁ କହିବାକୁ ନଦେବ ବୋଲି ନିଜ ମୁହଁ ଚାଲିକି ନେଲା । ସେ ଡକାମଲ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲେ “କଷ୍ଟ ହେଉଛି କି ?”

ମେରଥା କହିଲା “ନାହିଁ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତୁମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଏ ।”

ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ପାଖାପାଖି ଚୁପ୍‌ଚାପ ଶୋଇ ରହିଲେ । ତାଙ୍କର ସଂକଳିତ ସ୍ମୃତି ହୋଇଥାଏ ।

ରବିର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନ୍ ସୁଖି ଘଣ୍ଟା ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ମେରଥା କହିଲା “ଆମେ ଅତି ସୁଖ ଉପଭୋଗ କରିଅଛୁ ।”

ରବିର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ହଁ, ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ।”

“ଆଉ ଶୋଇବାକୁ ରାତି ନାହିଁ ।”

“ନା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୀଘ୍ର କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ହେବ ।”

“ମୁଁ ତେବେ ଯାଉଛି କିଛି ଖାଦ୍ୟ ଆଣିବି ।”

“ହଉ ଯା ।”

“ତୁମେ ତ କୌଣସି ଚକ୍ରାନ୍ତରେ ବସିଛ ନୁହ ?”

“ନା, ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ଚନ୍ଦ୍ରାଦିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋହର ନାହିଁ ।”

‘କିନ୍ତୁ ପୁଅରୁ ବସ୍ତୁତଥ୍ୟ ?’

‘ହଁ କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଥିଲା ।’

‘ମୁଁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରେ ?’

‘ନା, ରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ କଲୁଣି ।’

‘ସେଟା ତ ମୋ ନିଜ ପାଇଁ ।’

‘ନା, ଦୁହିଁଙ୍କ ପାଇଁ । ସେଠାରେ ଅନେକ ଲୋକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୁଗାପଟା ପିନ୍ଧିନେବା ଭଲ । ମୁହଁରେ ଏ କଥା କହିଲେ ମଧ୍ୟ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କ ମନ ଲୁଚିଥିଲା ଲଗ୍ନୋରିଆଠାରେ ।’

ଫରାସୀମାନଙ୍କର କହିଲା ଭଳି ଲଗ୍ନୋରିଆରେ କିଛି ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ କଥା ହେଉଛି କାଣ୍ଟେହେଣ୍ଡୁ ଏବଂ ସାଟେସ୍‌ଠାରେ । ଗ୍ରୀକୋ ଏବଂ ସାନ ଜୁଆନ୍ ହଜିଠାରେ ଓ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ।

‘ମୁଁ ଯୋଗୀପୁରୁଷ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁ କଥା ଅସୀକାର କରିବା ଚୁଚ୍ଛା ମୂର୍ଖତା । ପୃଥିବୀର ଗତି କିମ୍ବା ତନ୍ତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣକୁ ଆକର୍ଷଣକୁ ଅସୀକାର କରିବା ସଙ୍ଗେ ସମାନ । ଯେତେ କଥା ଜାଣିବାର ଅଛି ତହିଁରୁ ଅତି ଅଳ୍ପ ହିଁ ଆମକୁ ଜଣା—ଆଜି ମରିବା କଥା ବଦଳରେ ମୁଁ ଯଦି ଜାଣନ୍ତି ଯେ ମୁଁ ଦୀର୍ଘକାଳ ବଞ୍ଚିବି । ଗତ ୪୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଁ ବହୁତ ବିଷୟ ଜାଣିପାରି ଅଛି । ସାରାଜୀବନରେ ଯାହା ଜାଣିଥିଲି ତହିଁ ବେଶୀ ଜାଣିପାରି ଅଛି । ଏମିତି ଜାଣିବା ଚାଲୁଥିଲେ କଅଣ ଯେ ହେବ ? ହୁଏତ ମଣିଷର ବିଜ୍ଞତାର ଗୋଟାଏ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଛି । ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି ବହୁତ ବିଷୟ ଅଛି ଯାହା ମୁଁ ଜାଣେନାହିଁ । ଆଉ ଅବସର ଥାଆନ୍ତା କି ?’

‘ସେ କାରେକ୍ସରେ କହିଲେ ‘ପ୍ରିୟେ, ମୁଁ ତୋ ପାଖରୁ ବହୁତ ଶିଖିଲି ।’

‘କଅଣ କହିଲ ?’

‘ମୁଁ ତୋ ପାଖରୁ ବହୁତ ଶିଖିଲି ।’

‘ତୁମେ ବରଂ ମୋତେ ଶିଖାଇ ଅଛ ।’

ସେ ଭାବିଲେ କି ଶିକ୍ଷା ମୋର । ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଁ ଶିକ୍ଷାନବିତ୍ ମାତ୍ର । ଅନ୍ୟ ଅଳ୍ପ ହିଁ ଜାଣିଛି । ଆଜି ଯଦି ମରିଯାଏ ମନରେ ଅବଶେଷ ରହିବ ଯେ ମୁଁ

ଅଳ୍ପ ହିଁ ଜାଣିଥାନ୍ତି । ସମୟ ଅତି ଅଳ୍ପ ବାକୀ । ମୁଁ ଭବପ୍ରବଣ ଲୋକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିଖିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ପାରିବି କି ? ସମୟର ବେଶୀ କମ୍ ରୁ କିଛି ଯାଏଆସେ ନାହିଁ । ଏତକ ଚୁପିବା ଭଳି ଚୁପି ମୋହର ଅଛି । ଏଠାକୁ ଆସିଲାଦିନୁ ଭାବୁଛି ସାରାଜୀବନ ଏହି ବଣ ପାହାଡ଼ରେ କଟାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ମୁଁ ଗୁଲିସ୍ ଚବ୍ ଗୁଏ, ମାଇକ୍ ପ୍ରଭୃତିକୁ ଖୁବ୍ ଭଲଭାବରେ ଜାଣେ, କିନ୍ତୁ ଆନସେଲ୍ ମୋ ମୋର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବନ୍ଧୁ । ମୁହଁରେ ବାଡ଼ିବତା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଗଷ୍ଟିନ୍ ମୋ ଭାଇ । ମୋର ନିଜ ଭାଇ ନଥିଲା । ମେରଥା ମୋର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମିକା ଓ ସ୍ତ୍ରୀ । ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମ ମୁଁ ପୁଅରୁ ପାଇ ନଥିଲି । ମୋର କେତେ ସ୍ତ୍ରୀ ନଥିଲା । ସେ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ, ଭଉଣୀ, କନ୍ୟା । ଏମିତିକା ଭଲ ବସ୍ତୁକୁ ପ୍ରତିଯିବାକୁ କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି । ସେ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଦଉଡ଼ିତଲା ଜୁଇ ପିନ୍ଧି ସାରିଥିଲେ ।

ସେ ମେରଥାକୁ କହିଲେ ‘ଦେଖୁଛି ଜୀବନ ଖୁବ୍ ମନୋହର । ମେରଥା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବିଛଣାରେ ବସିଥିଲା । ସେ ନିଜର ବଳାଗଣ୍ଡି ମୁଠେଇ ଥାଏ । କିଏ ଜଣେ ଗୁହା ମୁହଁରୁ ପର୍ଦା ହଟାଇ ଦେଲା । ଦୁହେଁ ଗୁହାଭିତର ଆଲୁଅ ଦେଖିଲେ । ରାତି ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ପାହି ନଥିଲା । କେତେବେଳେ ସକାଳ ହେବ ଠିକଣା ନଥାଏ ।’ ବଣଭିତରେ ନକ୍ଷତ୍ରମାନେ ଖୁବ୍ ତଳକୁ ଆସିଥିବା ଦେଖି ଭାବିଲେ ଶୀଘ୍ର ରାତି ପାହିଯିବ ।

ମେରଥା ତାଙ୍କୁ ଡାକି ପଚାରିଲା ‘ଆଜ୍ଞା ଆମେ ଏକାଠି ରହୁବା ନା ?’

‘ହଁ, କାମଟା ଆରମ୍ଭ କରିଯାଉ ।’

‘ଆରମ୍ଭରୁ ନୁହେଁ ?’

‘ନା, ତୁ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବୁ ।’

‘ମୁଁ ତୁମ ସଙ୍ଗରେ ରହି ପାରିବି ନାହିଁ ।’

‘ନା, ମୋ କାମ ମୁଁ ଏକାକୀ କରିବି । ତୁ ରହିଲେ ମୋତେ ତୋ ପାଇଁ ବିକ୍ରତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।’

‘କିନ୍ତୁ କାମ ଶେଷ କଲାପରି ତୁମେ ଫେରି ଆସିବ ?’

ସେ ହସି ଦେଇ କହିଲେ ‘ହଁ, ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବି । ଗୁଲି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଇବାକୁ ଯିବା ।’

‘ଭୂମର ଏହି ବିଛଣା ?’

‘ଏହାକୁ ଗୁଡ଼ାଇ ତୋ ପାଖରେ ରଖିଆ । ମୁଁ ଗୁଡ଼ାଇବା ଶିଖାଇ ଦେବି ।’

‘ନା ମୁଁ ନଜେ କରିବି ।’

ସେ ଆଶ୍ଚେଇପଡ଼ି ବିଛଣାକୁ ଲମ୍ବାଇ ଗୁଡ଼ାଇବାକୁ ଗଲା । ତାପରେ କଅଣ ଭାବି ଠିଆ ହୋଇ ବିଛଣାକୁ ଝାଡ଼ିଦେଲା । ଏହାପରେ ପୁଣି ଆଶ୍ଚେଇପଡ଼ି ଗୁଡ଼ାଇବାରେ ଲାଗିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ବସ୍ତା ଦୁଇଟା ଉଠାଇ ନେଲେ । ସେଥିରୁ କିଛି ଖସି ନପଡ଼ିବା ଭଳି ତାକୁ ଖୁବ୍ ଯତ୍ନରେ ଧରି ବଣଭିତରୁ ବାହାରି ଗୁହା ମୁହଁକୁ ଗଲେ । ଘଡ଼ିରୁ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ରାତି ୩ଟା ୧୦ ମିନିଟ୍ । ସେ କହୁଣୀରେ କମ୍ବଳ ପଇଁ । ଖଣିକ ହଟାଇ ଗୁହା ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ।

ଅଷ୍ଟାଦଶ ପରକ୍ଳବ

ଗୁହାଭିତରେ ସମସ୍ତେ ଥିଲେ । ମେରଥା ପକ୍ଷୀ କର ନିଆଁ ତେଲୁଥିଲା । ପିଲର ଗୋଟିଏ ପାତରେ କାଫି ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିଥିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ କୁ ନିଦରୁ ଉଠାଇ ସେ ଆଉ ଶୋଇ ନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଧୂଆଁ ଭର ଗୁହାଭିତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଟୁଲ୍ ଉପରେ ବସି ସେ ତାଙ୍କର ଚରା ହୋଇଥିବା ବସ୍ତା ସିଲାଇ କରୁଥିଲା । ଆରବସ୍ତା ସେ ସିଲାଇ କରି ସାରିଥିଲା । ଚୁଲୁ ଆଲୁଅ ତା ମୁହଁରେ ପଡ଼ିଆଏ ।

ସେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ କହିଲା ‘ଆଉ କିଛି ମାଂସ ଖାଇନେ । ପେଟ ଭରିଗଲେ କିଛି କ୍ଷତି ନାହିଁ । ଏଠି ତ ଆଉ ତାକୁ ନାହାନ୍ତି ଯେ ପେଟ ଚରିବେ ?’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ସେମିତି ଭାବରେ କଥା କହିନା । ତୋ କଥାଗୁଡ଼ାକ ପକା ଛୁଣ୍ଡାଳୀ କଥାପରି !’

ସେ ସ୍ପ୍ୟୁଂଫିସ୍ ରାଇଫଲ୍ ଉପରେ ଭରାଦେଇ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ରାଇଫଲ୍ ର ଗୋଡ଼କୁ ଭାଙ୍ଗି ନଳୀଯାଏ ଲମ୍ବାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ, ପକେଟ୍ରେ ଭରିଥାଏ ହାତବୋମା, କାନ୍ଧରେ ଝୁଲାଇଥାଏ ଅଳିଏ ଗୁଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କାନ୍ଧରେ ଝୁଲାଇଥାଏ କାରତ୍ତ୍ୱଭର ଖୋପପୁକ ପଟି । ମୁହଁରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସିଗ୍ରେଟରୁ ଧୂଆଁ ଗୁଡ଼ି ଅନ୍ୟ ହାତରେ କାଫି ପିଆଳି ଧରି ଟିକେ ଟିକେ ପିଇଥାଏ ।

ପିଲର କହିଲା ‘ତୁ ଦେଖୁଛି ଗୋଟାଏ ଜଳନ୍ତା କଲକବଳା ଉଣ୍ଡାର । ଏତେ ବୋର୍ ବହୁ ତୁ ତ ଶହେଗଜ ମଧ୍ୟ ଚାଲିପାରିବୁ ନାହିଁ ?’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲ ‘ଆଲେ ମାଜକନିଆ, ଆମେପର ଗଡ଼ାଣିରେ ଯିବୁ ।’

ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ କହିଲା ‘ଗଡ଼ାଣି ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଘାଟିଯାଏ ଖଣ୍ଡେ ବାଟ ଉଠାଣି ପଡ଼ିବ ସେ !’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ପଡୁ । ମୁଁ ଛେଳିପରି ଚଢ଼ିଯିବି ।’

ଏଲଡ଼ିଓ ପଚାରିଲା ‘ତୋ ବିଷାକ ଭାଇ କଥା କଅଣ ? ସେ ତ ମଇଲା ହୋଇଅଛି ।’

ଏଲଡ଼ିଓ କାହାକୁ ଆଉଜି ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ସେ ତାକୁ ଚୁପ୍ ହେବାକୁ ଧମକ ଦେଲା ।

ତା ମନ ଟିକିଏ ଦୁଃଖ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣିଥିଲେ । ସେ ସବୁବେଳେ କାମ ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଗୁମିଆ ଏବଂ ଚିଡ଼ିଚିଡ଼ିଆ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ସେ କାହାପାଖରୁ ଟେବୁଲ୍ ପାଖକୁ ଯାଇ ନିଜ ପକେଟରେ ହାତବୋମା ଭରତିକଲା । ଏ ସବୁ ବୋମା ଗୋଟିଏ ଥଳିରେ ଟେବୁଲ୍ ଗୋଡ଼କୁ ଆଉଁଜାଇ ଖୋଲ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ସେହି ବୋମା ଥଳି ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସେ ଥଳିରେ ହାତପୁରାଇ ୪ ଗୋଟି ହାତବୋମା କାଢ଼ିଲେ । ୩ ଗୋଟି ମିଲ୍ ବୋମା ଆକାରର ବାଦାମି ଦଳୁରିତ । ଖଣ୍ଡିଏ ସ୍ପିଙ୍ଗ୍ ଭରସାମ୍ୟ ବହୁବା ଲୁହାରେ ଅଣ୍ଟା ହେଇ ବୋମାଟି ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ରହିତ । ଗୋଟିଏ କଲା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଟାଣିବା ମୁଦିଆ ତା ସହିତ ସମୁକ୍ତ । ସେ ଏଲଡ଼ିଓକୁ ପଚାରିଲେ ‘ଏସବୁ କେଉଁଠାରୁ ଆସିଅଛି ?’

“ସେ ସବୁ ? ସେ ସବୁ ଗରଷ୍ଟିମେଣ୍ଟ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ବୁଢ଼ା ତାକୁ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇଅଛି ।”

“ସେ ସବୁ କିପରି ?”

ଏଲଡ଼ିଓ କହିଲା “ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କଣିବାକୁ ହଜାର ହଜାର ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଛି ।”

ଅନସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା “ମୁଁ ତାହା ଆଣିଛି । ମୋଟରେ ୭୦ ଗୋଟି ଏବଂ ଓଜନ ୧୦ ପାଉଣ୍ଡ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପିଲରକୁ ପଚାରିଲେ “ତୁ କେବେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରିଅଛୁ ?”

“ଆମେ ପୁଣି ବ୍ୟବହାର କରନାହିଁ ? ଏହାରିଦ୍ୱାରା ପରା ପାର୍ଲେ ଓଟେରୋରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରୁଥିଲା ।’ ପିଲାର୍ ଉଦ୍ଧର ଦେଲା । ପାର୍ଲେ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାରୁ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତାକୁ ଗାଳିଦେବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତୁଲ୍ୟ ଆଲୁଅରେ ପିଲାର୍ ମୁହଁକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲେ । ପିଲାର୍ ରାଗରେ କହିଲା “ଏମିତି କହୁ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ତୁ ଚୁପ୍ କର ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଧୂସର ରଙ୍ଗର ହାତବୋମା ହାତରେ ଧରି କାଳାଟାକୁ ନିଜ ବୁଢ଼ାଆଜୁଳି ଫିପରେ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରି ପଚାରିଲେ “ଏ ସବୁ କଅଣ ସବୁବେଳେ ବିଚ୍ଛୋରିତ ହୋଇଥିଲା ?”

ଏଲଡ଼ିଓ କହିଲା “ସବୁଜକ ଠିକ୍ ଅଛି । ଆମେ ଯେତେ ଫୁଟାଇଥିଲୁ କେହି ଫୁଟୁଆ ପଡ଼ି ନଥିଲା ।”

“କେତେ ଜଳନ୍ତି ?”

“ଯେତେ ଦୂରକୁ ଆମେ ଫିଙ୍ଗିଥିଲୁ ସବୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଫୁଟୁଥିଲା ।”

ସେ ଗୋଟିଏ ଝୋଲିଆଳି ଆକାରର ବୋମା ଉଠାଇଲେ । ତାରର ଗୋଟିଏ ଫାଶ ଗୁରୁପଟେ ଖଣ୍ଡେ ଫିତା, ତା ଗୁରୁପଟେ ଗୁଡ଼ା ଯାଇଥାଏ । ତାକୁ ଦେଖାଇ ପଚାରିଲେ “ଏଗୁଡ଼ା ?”

ଏଲଡ଼ିଓ କହିଲା “ସେଗୁଡ଼ା ନିହାତ ବାଜେ । ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଫୁଟେ କିନ୍ତୁ ସେଥିରୁ ଚକ୍‌କରି ନିଆଁ ବାହାରେ ଆଉ କିଛି କାମ ଦିଏନାହିଁ ।”

“ସବୁବେଳେ ଫୁଟେ କି ?”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଆମର କିମ୍ବା ତାଙ୍କର କାହାର ଗୋଲାବାରୁଦ ସବୁବେଳେ ଫୁଟିବ ବୋଲି କହୁ ହେବ ନାହିଁ ।”

“କିନ୍ତୁ ତୁ ତ କହିଲୁ ଯେ ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ା ପ୍ରତିଥର ଫୁଟୁଥିଲା ?”

ପିଲାର୍ ଜବାବ ଦେଲା ‘ମୁଁ କହୁନାହିଁ । ତୁମେ ଅନ୍ୟ ଲୋକକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲୁ—ମୋତେ ପଚାରି ନଥିଲ । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଫୁଟିବା ଗୁଣ ଏ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ଦେଖିନାହିଁ ।’

ଏଲାଡ଼ିଓ ଜନ୍ କଲା ‘ସତ କହୁନାହିଁ କାହିଁକି ? ସବୁଯାକ ବଞ୍ଚେଇବ
ହୋଇଥିଲା ?’

ପିଲାର୍ ପଚାରିଲା ‘ସବୁବେଳେ ଫୁଟିବ ବୋଲି ତୁ କେମିତି ଜାଣିଲୁ ?
ପାବଲୋ ଏହା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲା । ତୁ ତ ଆଉ ଓଟେରୋରେ କାହାକୁ
ମାରିନାହିଁ ?’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ରଖିଦେ ତୋର ସେ ଖାନଗୀ ପୁଅ କଥା ।’

ପିଲାର୍ ଧମକ ଦେଇ କହିଲା ‘ତା କଥା ଗୁଡ଼ି । ବୁଝିଲି ନା ଇଂରେଜ,
ସେ ସବୁ ଏକାଭଳି । କିନ୍ତୁ ଲହରୀଆଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ସରଳ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାରରୁ ଗୋଟାଏ ଲେଖା ସେ ପରୀକ୍ଷା
କରି ଦେଖିବେ । କିନ୍ତୁ ଦମ୍ଭରତ ବୋମା ଅଧିକ ସହଜରେ ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ
ଆଘାତ କରିବ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା ‘ଇଂରେଜ, ତୁମେ କଅଣ ବୋମା ନିକ୍ଷେପ କରିବାକୁ
ସାହଜ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘କଲେ କ୍ଷତ କଅଣ ?’ କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ବମିପଡ଼ି
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବୋମା ପୃଥକ୍ କରୁଁ କରୁଁ ସେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏହା ଅସମ୍ଭବ । ମୁଁ
ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ମୁଁ କିପରି ଏ ବିଷୟରେ ନିଜକୁ ଠକିଲି । ସେମାନେ ସୋର୍ଡ଼ୋକୁ
ଆକ୍ରମଣ କଲାବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଯେପରି ହତାଶ ହୋଇଥିଲୁ ସୋର୍ଡ଼ୋ ମଧ୍ୟ
ତୁମ୍ଭାରପାତ ବନ୍ଦ ହେଲାକୁ ସେପରି ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ଆମେ ସେ ଅବସ୍ଥା
ଗ୍ରହଣ କରିନାହିଁ । ଆମର ପରକଳ୍ପନା ଅସମ୍ଭବ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ଆଗେଇବାକୁ
ପଡ଼ିବ । ଆମେ ଯେଉଁ ଖସିଯିବା କରୁଥିବା ତାହା ଭଲ ନୁହେଁ ଏହା ଜଣାକଥା । ଆଜି
ସକାଳେ ମଧ୍ୟ ତାହା କାମ ଦେବନାହିଁ । ଆମର ଏଠାରେ ଯାହା ଅଛି ତଦ୍ୱାରା
ଦୁଇଟା ଘାଟିରୁ ଗୋଟାଏ ଘାଟି ନିଶ୍ଚୟ ଦଖଲ କରିପାରିବୁ କିନ୍ତୁ ଦୁଇଟାଯାକ ପାରିବୁ
ନାହିଁ । ସେଥିରେ ନିଶ୍ଚୟତା ନାହିଁ । ଆଉ ନିଜକୁ ଠକିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସକାଳ
ହେଲେ ନିଜକୁ ଠକିବୁ ନାହିଁ ।

ଦୁଇଟା ଘାଟି ଦଖଲ କରିବା ତେଣୁ କଦାପି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ପାବଲୋ
ସବୁବେଳେ ଏହା ଜାଣିଥିଲା । ମୁଁ ଭାବୁଛି ପାବଲୋ ସବୁବେଳେ ଖସିଯିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ରଖିଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ଜାଣିଥିଲା ଯେ ସୋର୍ଡ଼ୋ ଆକ୍ରମଣ ହେଲେ ଆମ ଦଶା ବାରଣ୍ଡା

ଦିକଡ଼ା ହେବ । ଅଲୌକିକ କିଛି ଘଟିବ ଏପରି ଅନୁମାନ ଉପରେ କୌଣସି ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ନପାରେ । ଆମେ ହୁଏତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାର ପାରିବୁ କିନ୍ତୁ ପୋଲି ଧ୍ବଂସ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ । ଯାହା ଆମର ଅଛି ସେତିକି ସମ୍ଭାଳ କରି ଆମେ କର୍ମରେ ଝାମ୍ପ ଦେବୁ । ଆମେ ପିଲାବୁ, ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ, ଅଗଷ୍ଟିନ, ପ୍ରିମିଟିଭୋ, ଅଲ୍‌ଥଲିଆ ଏଲ୍‌ଡ଼ାଓ ଆଉ ଅପଦାର୍ଥ ଗିପ୍ସିକୁ ମରାଇଲେ ସୁଦ୍ଧା ପୋଲିଟା ଧ୍ବଂସ କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ ।

କୌଣସି ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତିବଳରେ ଅଣ୍ଟିସ ମୋ ଖବର ଗୋଲ୍‌ଜିଫ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବ ଦେବ ଏବଂ ସେ ପୋଲି ଧ୍ବଂସ କାମ ବନ୍ଦ କରିବା ହୁକୁମ ଦେବେ ଏଭଳି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଯଦି ତାହା ନହୁଏ ତେବେ ସାବକ ହୁକୁମ ଅନୁସାରେ କାମ କରି ଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁମୁଖକୁ ପେଲି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ମେଣ୍ଟିଆ ମଧ୍ୟ ମରବ । ମେଣ୍ଟିଆକୁ ତ ମୁଁ ରକ୍ଷା କରିପାରିବି ନାହିଁ । ବଦମାସ ପାବ୍ଲୋ ପାଇଁ ଏତେ କଥା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଏହିପରି ଚିନ୍ତା କଲେ । ସେ ପୁଣି ଭାବିଲେ ରାଗିଗଲେ ଲଭି ନାହିଁ । ତାହାର ଫଳ ମନ୍ଦ ହେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ନଶୋଇ ପିଲାବୁକୁ ନେଇ ରାତିସାରା ଧା ଯାପଡ଼ କରି ଏହି ବଣଜଳରୁ କାମ ତୁଲାଇବା ଭଳି ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ଯୋଗାଡ଼ କରି ହୋଇଥାନ୍ତା । ହଁ, ଯଦି ମୋର କିଛି ଘଟେ ତେବେ ତ ପୋଲି ଧ୍ବଂସ କରିବାକୁ ମୁଁ ଏଠାରେ ରହି ନଥାନ୍ତି । ଏଇଥିପାଇଁ ତ ମୁଁ ଗଲିନାହିଁ । କୌଣସି ଲୋକକୁ ମଧ୍ୟ ପଠାଇ ମାରିଲି ନାହିଁ କାରଣ ତାହାର ଜୀବନ ନେଇ ଫେରିବାର ସମ୍ଭାବନା ନଥିଲା । ଲୋକବାକର ସଂଖ୍ୟା ଏତେ ଉଣା ଯେ ଏଥିରୁ ଜଣେ ସୁଦ୍ଧା ଉଣା ହେଲେ କାମ ଚଳିବ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ପରିକଳ୍ପନାଟା ମୂଳରୁ ଭ୍ରମାତ୍ମକ । ରାତିର ଯେଉଁ ପରିକଳ୍ପନା ତାହା ସକାଳବେଳେ ନଦାରଦ । କାରଣ ରାତିର କଳ୍ପନାକଳ୍ପନା ଦିନବେଳେ ଅକାମି । ସୁତରାଂ ତାହା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଜଣା ।

ଆଜ୍ଞା ଜନ୍ ମସୃଗତ ଏହିଭଳି ଅସାଧୁବ ପରିସ୍ଥିତିରେ କାମ ତୁଲାଇ ପାରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଆହୁରି ବେଶୀ କଷ୍ଟମାଧ୍ୟ ଥିଲା । ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ହଠାତ୍ ଆନ୍‌ମଣ ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ବିପ୍ଳବୀ ତତ୍ତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ତହିଁର ମୂଳ ଉଣା ନୁହେଁ । "ନେଇଆଣି ଥୋଇ ଜାଣିଲେ ଏହା ବାଜେକଥା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ମୋ ପକ୍ଷରେ ତ ଏପରି କରିବାର ସାଧନା ନାହିଁ । ମୋତେ ସାଧୁବ ଅସାଧୁବ କଥା ନଭାବ ନିଶ୍ଚିତ ଫଳ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଅବସ୍ଥା ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ

ହୋଇଗଲାଣି । ପ୍ରଥମତଃ ଏହା ଭୁଲି କଥା । ଏପରି ଭୁଲ ବିପଦର ମାତ୍ରା ବଢ଼ାଇଥାଏ ।

ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସି ସେ ମେରିଆଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ମେରିଆ ହସିଦେଲା । ସେ ମେରିଆ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ହସିପକାଇ ଆଉ ୪ ଗୋଟି ହାତବୋମା ପକେଟରେ ପୁରାଇଲେ । ସେ ରଞ୍ଜିତ ଡିକାର ପେଟଦିଆ ଠିପି ଫିଟାଇ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିବେ ବୋଲି ଚିନ୍ତାକଲେ । ଟିକି ଟିକି ହୋଇ ବିବିଧ ବସ୍ତୁ ବୋମାରୁ ଛୁଟିକି ପଡ଼ିଲେ ଫଳ ଖରାପ ହେବନାହିଁ ବୋଲି ସେ ବିଚାର କଲେ । ବିସ୍ଫୋରଣ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏସବୁ ବାହାରିବ ଏବଂ କିଛି ବିକ୍ଷିପ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିନ୍ତ । ଟିକିଏ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସ ଲୋଡ଼ା । ଭାବିଲେ ଯେ କାଲି ରାତିରେ ସେ ନିଜର ଅକାଙ୍କର ସାରତ୍ତ୍ଵ ଓ ଦୁଃସାହସ ଏବଂ ବାପାଙ୍କର ଶ୍ରୀରୂପା କଥା ସ୍ମରଣ କରୁଥିଲେ । ଆଜି ଟିକିଏ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସ ଦେଖାଇଲେ ମନ୍ଦ କଥଣ ହେବ ? ସେ ମେରିଆଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ପୁଣି ଥରେ ଶୁଷ୍କଭାବରେ ଉପର ମନରେ ହସି ଦେଲେ । ମେରିଆ ମୋତେ ଅଭୁତ ଲୋକ ମନେ କରିଛି । ସେହି ଗ୍ଳୋରିଆ ଘଟିତ ଘଟନା ସବୁ ବାଜେ । ମୋର ସେ ସବୁ ଅଭୁତ ଧାରଣା କଥା ଏବଂ ବିଶ୍ଵ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ ନିଶ୍ଚୟତାରେ ସ୍ଵପ୍ନାବଳୀ ସବୁ ମିଛ ।

ସେ ପୁଣି ଭାବିଲେ ଅଧୀର ହୋଇ ଲଭ ନାହିଁ । ସବୁକଥା ସହଜ ବୁଦ୍ଧିରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ । ତଦ୍ଵାରା କୌଣସି ବାଟ ବାହାରିପାରେ । ହାରିଯିବା ସ୍ଵତଃସିଦ୍ଧ ବୋଲି ସବୁକଥା ଅସ୍ଵୀକାର କରିବାର କାରଣ ନାହିଁ । ଅଣ୍ଟା ଭାଙ୍ଗି ସାପପରି ନିଜକୁ ନିଜେ ଦଂଶନ କଲେ ଫଳ କିଛି ହେବ ନାହିଁ ଆଉ ଅଣ୍ଟା ତ ଏତେବେଳେ ଯାଏ ଭାଙ୍ଗି ନାହିଁ । ଆଗେ ଅଣ୍ଟା ଭାଙ୍ଗୁ ତେବେ ଯାଇ କାନ୍ଦିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିବା ଯାଏ ବିନାଶରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ । ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ରାଗିବାକୁ ବହୁତ ସମୟ ମିଳିବ । ଏହା ଯୁଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ କିଛି କାମଦେବ ।

ପିଲର ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ବେଗଟା ଧରି ଆସି କହିଲା “ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ମଜବୁତ ହୋଇଗଲା । ସେ ହାତବୋମାଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ଭଲ । ଇଂରେଜ, ତୁମେ ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିପାରି ।”

“ତୁ କେମିତି ବୋଧ କରୁଛୁ ନାହିଁ ?”

ପିଲର ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ହସିଦେଲା । ସେ ହସଟା ଉପର ମନରେ କିମ୍ବା ପ୍ରାଣର ଗର୍ଭର ସ୍ତରରୁ ଏହା ସନ୍ଧାନ କରି ସେ ଚାହିଁଲେ ତାହା ଏକାନ୍ତ

ଆମ୍ଭେକି । ସେ କହିଲା ଯେ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲ ବୋଧ କରୁଅଛୁ । ଏହାପରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିପଡ଼ି ସିଲର୍ ପଚାରିଲା “ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଯାଉଛୁ ତୁମେ କଅଣ ମନେ କରୁଛୁ ଇଂରେଜ !”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଶୀଘ୍ର ଜବାବ ଦେଲେ “ଆମର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିତ ଅଛି ।”

“ମୋର ମଧ୍ୟ ସେହି ଧାରଣା ।” ଏହାପରେ ସେ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲା “ମୋର ଆ ଏକୂଟିଆ ଘୋଡ଼ାକୁ ରଖିପାରିବ । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ । ଆମେ ତାଙ୍କର ଗୋଡ଼କୁ ଗୋଡ଼ ଛଡ଼ାଦେବା । ସେମାନେ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ବାହନର ଘୋଡ଼ା ଏଣୁ ବଳୁଛୁ ଆବାଜରେ ଚମକିବେ ନାହିଁ । ମୁଁ ତଳମୁଣ୍ଡ ଘାଟିକୁ ଯାଇ ପାବଲେ ଯେଉଁ କାମ କରିଥାନ୍ତା ତାହା କରିବି । ଏମିତି କଲେ ଆମର ଜଣେ ଲୋକ ଅଧିକ ହେବ ।”

ସେ କହିଲେ “ବଢ଼ିଆ କଥା । ତୁ ଯେ ଏପରି ଇଚ୍ଛା କରିବୁ ମୁଁ ଆଗରୁ ଭାବିଥିଲି ।”

ସିଲର୍ ତାଙ୍କୁ ଭଲକରି ନିଶ୍ଚୟ କରି କହିଲା “ନା ଇଂରେଜ, ତୁମେ ଚିନ୍ତା କରନାହିଁ । ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ । ମନେଉଣ ଶହ ପୁଷ୍ପ ଏପରି ଘଟିବ ବୋଲି ଆଶା କରନାହାନ୍ତି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ହଁ ।”

ସିଲର୍ ନିଜର ସ୍ୱାଭାବିକ କର୍ମଶୃଙ୍ଖଳା ଯଥାସମ୍ଭବ କୋମଳ କରି କହିଲା “ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା ଇଂରେଜ ! ସେହି ହସ୍ତରେଖା କଥା—”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ରାଜିଯାଇ କହିଲେ “କୋଉ ହାତରେଖା ।”

“ନା, ଶୁଣ, ତୁମେ ରାଜନାହିଁ । ମୁଁ କହୁଛି ଯେ ହାତରେଖା କଥା ହେଉଛି ଗିପସିଙ୍କର ଅଳ୍ପ ବିଶ୍ୱାସ । ନିଜର ଗରିମା ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ ସେକଥା ଉପରେ ଜୋର୍ ଦେଇଥାଏ ମାତ୍ର ତାହା ଅତି ନିରର୍ଥକ ।”

“ଗୁଡ଼ ସେକଥା ।”

ସିଲର୍ କର୍ମଣ ଅଥଚ ସ୍ନେହଭରା ସ୍ତରରେ କହିଲା “ନାହିଁ ଗୁଡ଼ାଲେ ହେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଏମିତିକା ନିବୋଧ ମିଳି କହିଥାଏ । ସେଥିଯୋଗୁଁ ଯୁକ୍ତ ଦିନ ତୁମେ ଚିନ୍ତିତ ହେବାକୁ ମୁଁ ଚାହେନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ତ ଚିନ୍ତିତ ନୁହେଁ ।”

ସେ କହିଲା “ହଁ ଇଂରେଜ, ମୋତେ ଲୁଗୁଅ ନାହିଁ । ତୁମେ ଉଚିତ କାରଣରୁ ଚିନ୍ତାନ୍ତୁ ତ ହୋଇ ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ସବୁ ଭଲ ହୋଇଯିବ । ଆମର ଜନ୍ମ ତ ଏଇଥିପାଇଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ‘ମୋତେ କୌଣସି ରାଜନୀତିକ ପରାମର୍ଶଦାତା ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ।’

ପିଲର ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ପୁଣି ହସି ପକାଇଲା । ସେ ହାସ୍ୟ—ଆକଣ୍ଠ ବିସ୍ତାର ହାସ୍ୟ । କହିଲା “ପ୍ରକୃତରେ ତୁମ ପାଇଁ ମୋର ବହୁତ ବେଶୀ ଭବନା ଇଂରେଜ !”

ସେ କହିଲେ ‘ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମର ଯତ୍ନର ପ୍ରତ୍ୟାଶୀ ନୁହେଁ ।’

ପିଲର କହିଲା ‘ହଁ, ସେକଥା ମୁଁ ଜାଣେ । ତେବେ ତୁମକୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ତାହା କହିଲି । କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା କରନାହିଁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଖୁବ୍ ଭଲ କାମ କରି ପାରବା ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଅତି କ୍ଷୀଣ ସ୍ଥିତିହାସ୍ୟ କରି କହିଲେ ‘କାହିଁକି ନ ପାରବା ? ନିଶ୍ଚୟ ପାରବା, ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ ।’

‘ଆମେ କେତେବେଳେ ଯିବା ?’ ପିଲାର ପଚାରିଲା । ନିଜର ଘଡ଼କୁ ଅନାଇଦେଇ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ସେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ।’ ସେ ଗୋଟାଏ ଅଳି ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ ହାତରେ ଦେଇ ପଚାରିଲେ ‘ବୁଢ଼ା କେମିତି ଅଛୁ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତାକୁ ଯେଉଁ ନମୁନା ଦେଇଥିଲେ, ସେହି ଅନୁସାରେ ସେ ଗୁଡ଼ିଏ ଜାଳା ତାଣ୍ଡୁଲିଆ । ଏସବୁ ଅଧିକା ଜାଳା ହାତରପାଞ୍ଚ ସ୍ବରୂପ । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ କାମରେ ଲାଗିବ । ବୁଢ଼ା କହିଲା ‘ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ।’ ସେ ହାତ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲା ‘ଦେଖ ମୋ ହାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଢ଼ ରହିଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ପୁରା ହାତଟା ଦୃଢ଼ ରଖିପାରେ । ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗୁଳି ବଢ଼ାଇଲୁ । ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗୁଳି ବଢ଼ାଇଲା । ଅଙ୍ଗୁଳିଟା ଅତୁଆଏ । ବୁଢ଼ା ଜର୍ଜନ୍‌ଙ୍କୁ ଚାହିଁ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ମୋର ମଧ୍ୟ ଅରେ । ଏହା ସ୍ବାଭାବିକ ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହି ଉଠିଲା ଯେ ତାହାର ଆଙ୍ଗୁଳି ଅରେ ନାହିଁ । ଏହାକହି ସେ ତାହାଣି ହାତ ବଢ଼ିଆଙ୍ଗୁଳି ଓ ପରେ ବାମହାତ ବଢ଼ିଆଙ୍ଗୁଳି ବଢ଼ାଇଦେଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍‌ଙ୍କୁ ଆଖିଠାର ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ ପଚାରିଲା ‘ତୁ ଛେପ ପକାଇପାରୁ ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଲେଣ୍ଡାଏ ଛେପ ଗୁମା ଭିତରେ ମାଟିରେ ପକାଇ ପୁଣି ତାକୁ ଗୋଡ଼ରେ ଦଳିଦେଲା ।

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ଆରେ ମଜଲିଖୋର୍ ଖାସୁ, ଦମ୍ଭ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ଛେପ ପକାଇବା ଦରକାର କଲେ ଚୁଲ୍ଲି ଭିତରକୁ ପକା ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇ କହିଲା ‘ଆମେ ଏ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ି ଚାଲିଯାଉଛୁ ନଚେତ୍ ମୁଁ ଘର ଭିତରେ ଛେପ ପକାଇ ନଥାନ୍ତି ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା ‘ଛେପ ପକାଇବାରେ ସାବଧାନ ହୋ । ନୁଏ ତ ଆମେ ଏ ଜାଗା ଗୁଡ଼ିଯିବୁ ନାହିଁ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ସେ କଲା ବିଲେଇଭଳି କଥା କହୁଅଛି । ଉପସ୍ଥିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏମିତିକା ପଦେ ଅଟ୍ଟା କଥା ଶୁଣିବା ସମସ୍ତଙ୍କର ଦରକାର ଥିଲା ।’

‘ମୁଁ ଅଟ୍ଟା କରୁଥିଲି’ ପିଲାର୍ କହିଲା ।

‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲେ -ମୁଁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବି ।’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଏଲାଡ଼ିଓକୁ ପଚାରିଲେ ‘ଗିପ୍ସି କାହିଁ ?’

ଏଲାଡ଼ିଓ ଜବାବ ଦେଲା ‘ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ପାଖରେ । ତୁମେ ତାକୁ ଗୁମା ମୁହଁରୁ ଦେଖିପାରବ ।’

‘ସେ କେମିତି ଅଛି ?’

ଏଲାଡ଼ିଓ ହସି ହସି କହିଲା ‘ଡରରେ ଗୁମିଆ ।’ ଅନ୍ୟର ଭୟର କଥା କହିବା ଦ୍ବାରା ଏଲାଡ଼ିଓ ଟିକିଏ ଭରସା ପାଇଲା ।

ପିଲର ଆରମ୍ଭ କଲ ‘ଶୁଣ ଇଂରେଜ’—ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତା ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ ପିଲର ଅବଶ୍ୟାସୀ ଗୁହାଣରେ ଗୁହା ମୁହଁକୁ ବିସ୍ମୟରେ ଅନାଇ ଅଛି । ସେ ନିଜେ ସେଆଡ଼କୁ ବୁଲିପଡ଼ି ପିସ୍ତଲ ହାତରେ ଉଠାଇ ନେଲେ ! ଦେଖିଲେ ଗୁହା ମୁହଁ କମ୍ବଳ ପର୍ଦା ଗୋଟିଏ ହାତରେ ହଟାଇ କାନ୍ଦି ଉପରେ ସ୍ବୟଂସିଦ୍ଧ ରାଇଫଲ ଆଉଜାଇ ପାର୍ବଲେ ଠିଆ ହୋଇଅଛି । ଖଟକାର, ସ୍ଥଳକାୟ, ରକ୍ତଚକ୍ଷୁ ଏବଂ ଲମ୍ବ ଥୋଡ଼ି ନେଇ ଜଳ ଜଳ ଅନାଇ ରହିଛି ।’

ଅବଶ୍ୟାସ କଣ୍ଠରେ ପିଲର କହିଲା ‘ଭୁ—’

‘ହୁଁ ମୁଁ’—ପାର୍ବଲେ ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ ଗୁହା ଭିତରକୁ ଆସିଲା । ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ କରି କହିଲା ‘ଶୁଣ ଇଂରେଜ, ମୁଁ ଇଲିୟାସ ଓ ଆଲୋକାଣ୍ଡ୍ରାଙ୍କ ଦଳରୁ ୫ ଜଣ ଘୋଡ଼ିସବାର ନେଇ ଆସିଛି । ସେମାନେ ବାହାରେ ଅଛନ୍ତି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ବିଶ୍ଳେଷକ ଓ ରକ୍ତକ କଥା କଲୁ ?’

‘ତାହା ମୁଁ ନଦୀ ଗହରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲି । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ହାତବୋମା ଦ୍ବାରା ଏହି ବିଶ୍ଳେଷକ ଘଟାଇବା ଉପାୟ ମୁଁ ସ୍ଥିର କରିଅଛି ।’ କାହା ଆଡ଼କୁ ନ ଚାହିଁ ପାର୍ବଲେ ଏକଥା କହିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାହା ସ୍ଥିର କରିଅଛି ।’

ଅତି କ୍ଳାନ୍ତରେ ପାର୍ବଲେ ମଦ ଅଛି କି ନାହିଁ ପଚାରିବାରୁ, ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ ମଦବୋତଲ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ସେ ତରଳ କରି ମଦ ପିଇ ହାତ ପଛରେ ମୁହଁ ପୋଛିଲା ।

ପିଲର ପଚାରିଲା ‘ତୋର କ’ଣ ହୋଇଅଛି ?’

ପାର୍ବଲେ ପୁଣି ଥରେ ମୁହଁ ପୋଛି କହିଲା ‘କିଛି ନାହିଁ । ମୁଁ ଫେରିଆସିଲି ।’

‘କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ?’

‘କିଛି କାରଣ ନାହିଁ । ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲି କିନ୍ତୁ ଫେରି ଆସିଲି ।’ ଏହାପରେ ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଆଡ଼କୁ ବୁଲିପଡ଼ି କହିଲା ‘କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ କାପୁରୁଷ ନୁହେଁ ।’

‘ତା ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ତୁ ଆହୁରି ଅନେକ କିଛି । ତୋତେ ଦେଖି ମୁଁ ଖୁସି । ତୁ ଗୋଟାଏ ବାଳୁଙ୍ଗା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଏହିକଥା ମନେ ମନେ ଭବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ଇଲିୟାସ୍ ଓ ଆଲେକାଣ୍ଡ୍ରାଠାରୁ ମୁଁ ମାତ୍ର ୫ ଜଣ ଲୋକ ପାଇପାରିଲି । ଏଠାରୁ ଯିବାବେଳେ ମୁଁ କେବଳ ଦୋଡ଼ାରେ ବସି ଯାଇଛି । ତୁମେ ୧ ଜଣ ଲୋକ କେତେ ଏ କାମ କରିପାରି ନଥାନ୍ତି । ଇଂରେଜ ଗଜ ରାତିରେ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ମୁଁ ତାହା ଜାଣି ପାରିଲି । ତଳ ଦାଟିରେ ୭ ଜଣ ଲୋକ ଓ ଜଣେ ଜମାଦାର ଅଛନ୍ତି । ଧର କଥାଟା ଯଦି ଜଣା ପଡ଼ିଗଲା କିମ୍ବା ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ।’ ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ କହିଲା ‘ମୁଁ ଗୁଲିଗଲାବେଳେ ଭବିଷ୍ୟତ ଯେ ତୁମେ ଏପରି କାମ ଅସମ୍ଭବ ମନେକରି ଛାଡ଼ିଦେବ । ଏହାପରେ ତୁମର ମାଲ୍ ଫିଜିସାରି ମୁଁ ଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିପାରିଲି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ତା ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲେ ‘ତୋତେ ଦେଖି ମୁଁ ଖୁସି ହେଲି । ହାତବୋମା ଥିବାରୁ ଆମେ ଠିକ୍ ଅଛୁ । ସେତିକିରେ କାମ ଚଳିବ । ଅନ୍ୟ କଥା ଗୋଟିଏ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ନା, ମୁଁ ତୁମପାଇଁ କିଛି କରୁନାହିଁ । ତୁମେ ଏକ ଦୁର୍ଗ୍ରହ । ତୁମର ଯୋଗୁଁ ଆମର ଯତ୍ନ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା । ସୋଡ଼େର ମଧ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ତୁମର ବିଚ୍ଛିନ୍ନକାରକ ଫଳିଦେଲ ପରେ ମୁଁ ନିଜକୁ ନିତାନ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋଧ କଲି ।’

ପିଲର୍ କହିଲା ‘ତୋ ମାଆ—’

‘ସୁତରାଂ ମୁଁ ଦୋଡ଼ା ଛୁଟାଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲି ଯେପରି କି ତୁମ କାମ ସଫଳ ହେବ । ମୁଁ ଯଥାସମ୍ଭବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲୋକ ଆଣିଅଛି । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ପାହାଡ଼ ଚୂଡ଼ାରେ ଛାଡ଼ି ତୁମ ସଙ୍ଗେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାକୁ ଅଛିଅଛି । ସେମାନେ ମନେ କରନ୍ତି ଦଳପତି ହେଉଛୁ ମୁଁ ।’

ପିଲର୍ କହିଲା ‘ତୁ ଗୁହ୍ୟରେ ଦଳପତି ହୋଇପାରୁ ।’ ପାବ୍ଲୋ ତା ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲା ମାତ୍ର ମୁହଁ ଫିଟାଇଲା ନାହିଁ । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ କହିଲା ‘ସୋଡ଼େର ଘଟଣା ପରେ ଏ ବିଷୟଟା ମୁଁ ବହୁତ ଭବିଷ୍ୟତ । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ, ଯଦି ମରବାକୁ ହୁଏ ତେବେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ମରବା । କିନ୍ତୁ ଇଂରେଜ, ଆମର ଏହି ଦୁର୍ଗତର କାରଣ ବୋଲି ମୁଁ ତୁମକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରେ ।’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପକେଟରେ ହାତବୋମା ଭରିଥାଏ, କାରତୁସ୍ ପଟି କାନ୍ଥରେ ଝୁଲାଇଥାଏ, ଶେଷିଏ ରେଟିରେ ମାଂସ ଝୋଲ ପାସରୁ ପୋଛି ଖାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲାବେଳେ କହୁ ଉଠିଲା ‘ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ସଫଳ ହେବ, ଏକଥା କଅଣ ତୋର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ ନାହିଁ ? ଗତ ରାତିର ପୁଅ ରାତିରେ ତୁ କହୁଥିଲୁ ଯେ ଏହା ସଫଳ ହେବ ବୋଲି ତୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସଥିଲା ।’

ପିଲାର୍ ମେରଥାକୁ ସ୍ମରଣ କହୁଲା ‘ତାକୁ କିଛି ମାଂସ ଦେ ।’ ତାପରେ ପାର୍ବଲୋକୁ କୋମଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ପଚାରିଲା ‘ତେବେ ତୁ ଫେରି ଆସିଲୁ ?’

ପାର୍ବଲୋ କହୁଲା ‘ହଁ ଲୋ, ଫେରି ଆସିଲି ।’

‘ତେବେ ମୁଁ ତୋତେ ସ୍ମରଣ କରେ । ମୁଁ ଭାବି ନଥିଲି ଯେ ତୁ ଯେଉଁ ଧୂସ କରିବାକୁ ବାହାରିଥିଲୁ ତାହା କେତେ କଷ୍ଟ ବୋଲି ।’

ପାର୍ବଲୋ ଜବାବ ଦେଲା ‘ଏମିତିକା କାମ କଲା ପରେ ନିଶ୍ଚୟ ଅସହ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା ।’

ପିଲାର୍ ବିଦ୍ରୁପ କରି କହୁଲା ‘ଅସହ୍ୟ ହେବ, ୧୫ ମିନିଟ ସୁଦ୍ଧା ତୁ ସହ୍ୟ ପାରି ନଥାନ୍ତୁ ।’

‘ମୋତେ ଆଉ ବିଦ୍ରୁପ କରିନାହିଁ । ମୁଁ ଫେରି ଆସିଛି ।’

‘ତୁମକୁ ଆମେ ଗ୍ରହଣକଲୁ—ଏକଥା କହି ସାରିଛୁ । କାଫି ପିଇନଥ । ଚାଲି ଯିବା । ଏମିତିକା ଅଭିନୟ କ୍ଳାନ୍ତିଦାୟକ ।’

ପାର୍ବଲୋ ପଚାରିଲା ‘ସେ କଅଣ କାଫି ?’

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ କହୁଲା ‘ନିଶ୍ଚୟ ।’

‘ମୋତେ କିଛି ଦେ ମେରଥା । କେମିତି ଅଛି ?’ ସେ ତା ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ନଥିଲା । ମେରଥା ଭଲ ଅଛି କହି କାଫି ବେଲାଏ ଅଣିଦେଇ ପଚାରିଲା ମାଂସ ଦେବ କି ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନକରି ପାର୍ବଲୋ ପିଲାର୍‌କୁ ବୁଝାଇଲା ‘ମୁଁ ଏକାକୀ ରହିବା ପସନ୍ଦ କରେ ନାହିଁ । ଗତକାଲି ସମସ୍ତଙ୍କ ମଙ୍ଗଳପାଇଁ ଦାନମାନ କାମ କରି ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଧ କରି ନଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଗତ ରାତିରେ—

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ତୋ ପୁଅପୁରୁଷ ଯୁଦ୍ଧାୟ ଏକାକୀୟ ବ୍ୟାପକାତକତା କରି ନିଜ ବେକରେ ପାସି ଲଗାଇଥିଲା ।’

‘ମୋତେ ସେପରି ଭାବରେ କଥା କହନା । ତୁ ତ ଦେଖୁଛୁ ମୁଁ ଫେରି ଆସିଲି । ଯୁଦ୍ଧାୟ ସଙ୍ଗେ ମୋତେ କାହିଁକି ଭୁଲନା କରୁଅଛୁ ? ମୁଁ ଫେରିଅଛି ।’

ପିଲାଟି ପଚାରିଲା ‘ଯେଉଁ ଲୋକଙ୍କୁ ଆଣିଅଛୁ ସେମାନେ କିପରି ? ସେମାନେ ସେପରି କିଛି ଦରକାରୀ ବସ୍ତୁ ଆଣିଛନ୍ତି କି ?’

ପାବ୍ଲୋ କିଛିକ୍ଷଣ ପିଲାଟି ପ୍ରତି ଚାହିଁ ତତ୍ପରେ କହିଲା ‘ସେମାନେ ଭଲ ଲୋକ ଓ ନିବୋଧ । ମରବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହାହିଁ ତ ତୁ ଖୋଜିଆଉ ।’ ଏହିକି କହି ପାବ୍ଲୋ ପୁଣି ପିଲାଟି ଆଖିକୁ କିଛିକ୍ଷଣ ଚାହିଁ ରହିଲା ।

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ତୁ ଯଦି ମଣିଷ ହୋଇଥାଉ ତେବେ ସେହି ମଣିଷ ପଣିଆର କିଛି ଅଂଶ ନିଶ୍ଚୟ ତୋଠାରେ ଚିରକାଳ ରହିବ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ହଉ ତେବେ ଶୁଣିଥା । ଦିନରେ କାଲି ଯାହା ଘଟିବ ମୁଁ ସବୁ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।’

ପିଲାଟି କହିଲା ‘ତୁ ଫେରିଛୁ ଏକଥା ମୁଁ ବ୍ୟାପ କରୁଅଛି । କିନ୍ତୁ ତୁ ଆମଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରକୁ ହଟି ଯାଇଅଛୁ ।’

ପାବ୍ଲୋ ବେହେରା ଜାଣିଲା ଯେଉଁ ଦିନେ ପିଲାଟି ବୋଲି ମଦବୋତଲ ମାଗିଲା । କହିଲା ପିଲା ଯାଇଲେ ଯିବା ।

ଜନଗୁଳିଶ ପରିଚ୍ଛଦ

ଅନ୍ଧକାରରେ ସେମାନେ ବଣଭିତରେ ପାହାଡ଼ ପାଖକୁ ଯାଇ ଉଠାଣି ଉଠିଲେ ଏବଂ ପାହାଡ଼ ଶିଖରସ୍ଥ ଫକୀର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ଭର ବୋଝ ଓ ସମସ୍ତେ ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ଉଠାଣି ଉଠୁଥିଲେ । ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କ ଜିନ୍ରେ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ମାଲ ଲଦା ହୋଇଥିଲା ।

ପିଲର କହିଥିଲା ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଫିଟାଇ ଦେବା କିନ୍ତୁ ରଖି ପାରିଲେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଶିବର ସ୍ଥାନନ କରିପାରିବା । ଘୋଡ଼ାକୁ ଅଡ଼ାଉ ଅଡ଼ାଉ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ, ‘କହିଥିଲେ ବାକୀ ଗୋଲାବାରୁଦ କାହିଁ ?’

‘ଜିନ୍ ଉପରେ ବ୍ୟାଗରେଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଭର ବୋଝ ବହୁ ବଡ଼ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ । ଏକେ ତାଙ୍କ ପକେଟ୍ରେ ଗୁଡ଼ାଏ ହାତବୋମା ସ୍ବରୁ କୁରୁତାଟା ବେକ ପାଖରେ ଟାଣି ଦେଉଥାଏ । ପିସ୍ତଲର ଓଜନ ପଡ଼ୁଥାଏ ଜଦି ଉପରେ । ପାଇକାମା ପକେଟ୍ରେ ସାନ ମେସିନଗନ୍ର ଗୁଳି ପୁର୍ଣ୍ଣସଂଖ୍ୟା ପକେଟ ଦୁଇଟା ଫାମି ଉଠିଥାଏ । ଡାହାଣ ହାତରେ ସେ ସାନ ମେସିନଗନ୍ ଧରିଆନ୍ତି, ବାମ ହାତରେ କୋଟର କଲାର ଧରି ଟାଣି ରଖିଆନ୍ତି । ମୁହଁରୁ ବାହାରୁଥାଏ କାଫିର ହାକୁଟି ।

ଅନ୍ଧକାରରେ ତାଙ୍କ ପଛକୁ ଲାଗି ପାବ୍ଲୋ ଚାଲୁଥାଏ । ନେ କହିଲା

‘ଇଂରେଜ, ଆମେ ସଫଳ ହେବା ଆଶା ଦେଖାଇ ମୁଁ ଏମାନଙ୍କୁ ଆଣିଛି । ତାଙ୍କୁ ହତାଶ କଲା ଭଳି କିଛି କହିବ ନାହିଁଟି ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ଭଲ କଥା । ସମସ୍ତେ ମିଶି କାମ ହାସଲ କର ।’

ପାବ୍ଲୋ ଯନ୍ତ୍ରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହିଲା ‘ତାଙ୍କର ଟଙ୍କା ଘୋଡ଼ା ମଧ୍ୟ ଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ବେଶ୍ କଥା । ଆମେ ସବୁ ଘୋଡ଼ା ଏକାଠି ରଖିବା ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ହଉ ତେବେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଭାବିଲେ ‘ବୋଧହୁଏ ଟ୍ରାନ୍ସପ୍ ଅଭିମୁଖେ ଗଲାବେଳେ ପାବ୍ଲୋ ବୁଡ଼ାର ମତି ପୁରା ବଦଳି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତାହାର ଫେରି ଆସିବା ଏକ ଅଭୁତ ଘଟଣା । ତାକୁ ବଡ଼ପଣ ଦେବାପାଇଁ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଜାତ ହେବ ନାହିଁ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ସେ ପାଞ୍ଚଜଣଙ୍କୁ ନେଇ ମୁଁ ତଳମୁଣ୍ଡ ଘାଟି କଥା ବୁଝିବି ଯାହା ଯୋଡ଼ି କରିଥାନ୍ତା । ମୁଁ ତାର କାଟିଦେଇ ପୁଅ କଥା ଅନୁସାରେ ପୋଲ ଉପରକୁ ଯିବି ।’

ଏସବୁ କଥା ତ ୧୦ ମିନିଟ ପୂର୍ବରୁ ଠିକ୍ କରିଅଛି । ପୁଣି ସେକଥା ଉଠାଇବା ଦେଖି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ବସ୍ମିତ ହେଲେ ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ସେଠାରୁ ଆମର ଶ୍ରୀତୋଷ୍ ଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ବିଷୟ ମୁଁ ବହୁତ ଚିନ୍ତା କରିଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମନେ ମନେ କହିଲେ ‘ହଁ, ତୁ ଗତ କେତେ ମିନିଟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରେରଣା ପାଇଅଛୁ । ତୁ ଆଉ ଏକ ଅଜଣା ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ପାରିଛୁ । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ତୁ ସେକଥାରେ ପ୍ରତାପ ଦେଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ । ମୋତେ ଏସବୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ କହିବୁ ନାହିଁ ।’

ପାବ୍ଲୋ ଗୁହାକୁ ଫେରି ୫ ଜଣ ଲୋକ ଅଣିଛି ବୋଲି କହିବା କ୍ଷଣିକାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତା ପ୍ରତି ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମଟି ଯେଉଁ ଗୋଟିଏ ପରିସ୍ଥିତି ଆଡ଼କୁ ଗତି କରୁଥିଲା ପାବ୍ଲୋ ତାହା ବଦଳାଇ ଦେବାକୁ ଏବଂ ପାବ୍ଲୋ ନିଜେ ଫେରି ଆସିବାରୁ ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଅଥଚ ସେ ଭାଗ୍ୟ ଉପରେ ଆଦୌ ଅଧିବାନ୍ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସବୁ କଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ ଆଡ଼କୁ ଗତି କଲଣି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ ହେବା ସମ୍ଭବ । ନିଶ୍ଚିତ ଅସାଧାରଣ ବଦଳରେ ତାଙ୍କ ମନ ବିଶ୍ୱାସରେ ଫୁଲି ଉଠିଲା ଯେଉଁଠି ରବର ଚକ

ପମ୍ପାଦ୍ୱାରା ପବନ ପାଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ଫୁଲିଉଠିଥାଏ । ପ୍ରଥମେ କିଛି ବାରି ହୁଏନାହିଁ କିନ୍ତୁ ପବନ ଭରିବା ଆରମ୍ଭ ହେଲେ ରବର ଡିଉବ୍ ଟିକିଏ ହଲଚଲ ହୋଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ଫୁଲିଉଠେ ଯେମିତି ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଗଛର କୁଆଁ ଗଜରିଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପ୍ରଥମେ ହତାଶ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ, ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଶେଷକୁ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଆଶା ସୁଖରେ ବିଭୋର ହୋଇଗଲେ ।

ଏହାହିଁ ହେଉଛି ତାଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବିଶିଷ୍ଟତା, ଏହି ଶକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ କରିଥିଲା । ପରୀକ୍ଷାମ ଯେତେ ଖରାପ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଉପେକ୍ଷା ନକରି ଦୃଶ୍ୟ କରିବା ହେଉଛି ସେହି ଶକ୍ତିର ନିଦର୍ଶନ । ଅଧିକ ଗୁଡ଼ାଏ ଦାୟିତ୍ୱ ଅନ୍ୟ ପାଇଁ ଲଦି ଦେଲେ କିମ୍ବା ଉଚିତମତେ ପରିକଳ୍ପନା ନକରି କାମ କରାଇଲେ କିମ୍ବା ଖରାପ ଧରଣରେ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ଏହି ଶକ୍ତି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । କାରଣ ଏପରି ବିଷୟମାନଙ୍କରେ ମନ୍ଦ ପରୀକ୍ଷାମ ଓ ଅସାଫଲ୍ୟକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ହେବ ନାହିଁ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନ ସମ୍ଭବନା ଏକମାତ୍ର ବସ୍ତୁ ନୁହେଁ ଯାହାକି ଉପେକ୍ଷା କରିହେବ । ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ସେ ନିଜେ କିଛି ନୁହନ୍ତି । ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ପରି ଏକଥା ମଧ୍ୟ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣି ପାରିଥିଲେ । ଗତ କେତେଦିନ ଭିତରେ ସେ ଜାଣି ପାରିଥିଲେ ଯେ ଆଉ ଜଣକ ସହିତ ମିଶିଲେ ସବୁକିଛି ହୋଇ ପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ମନେ ମନେ ବୁଝିଥିଲେ ଏହା ଏକ ବ୍ୟତିରେକ । ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ଅଛି ବୋଲି ସେ ଭାବିଲେ । ସେ ବିଷୟରେ ସେ ମହା ଭାଷ୍ୟବାନ । ସେ କେବେ ଲୋଡ଼ି ନଥିବାରୁ ଏପରି ଭାଷ୍ୟ ଲଭ କରି ଅଛନ୍ତି । ତାହା ହଜିବ ନାହିଁ କି କେହି ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସକାଳେ ସବୁ ଶେଷ ହୋଇଯାଇଛି ବାଜା ରହିଛି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ ।

ସେ ପୁଣି ନିଜକୁ ସନ୍ତୋଷନ କରି କହିଲେ ତୋର ଯାହା ଅତି ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ତାହା ଫେରି ପାଉଅଛି ଦେଖି ତୁ ଆନନ୍ଦିତ । ତୋର ପ୍ରକୃତରେ ବଡ଼ ଖରାପ ଦଶା ଘଟିଥିଲା । କିଛି ସମୟ ଲଜ୍ଜା ବୋଧ କରିଥିଲୁ । ସବୁ ତ ତୋ ନିଜ କଥା । ତୁ ନିଜକୁ ବା ବିଚାର କରନ୍ତୁ କିପରି ? ଏଠି ସମସ୍ତେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଅଉ ସେ ସବୁ କଥା । ପାଗଲପରି ଆଉ ଅସଲଗୁ ଚନ୍ଦ୍ରା କରିବ ନାହିଁ । ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ମନ୍ତ୍ର ଲାଗିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଆଉ ମେଣ୍ଟିଆ କଥା ଦିନତମାମ ଭାବିବ ନାହିଁ । ତାକୁ ଏଥିରୁ ପୃଥକ ରଖିବା ଛଡ଼ା ତାହାର ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କିଛି କରି ହେବନାହିଁ । ସେଇଆ ତ କହିଅଛି । ଲକ୍ଷଣରୁ ବାରିପାରିଲେ ଯେ ବହୁତ ଘୋଡ଼ା ଅସୁଅଛି ବୁଝିବ । ତା ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଭଲ କାମ

ହେବ ତୁମ କାମ ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତ ସମାଧାନ କରି ଫେରି ଆସିବା । ତା କଥା ଚିନ୍ତା କଲେ ତୁମ କାମ ବାଧା ପାଇବ । ଏଣୁ ତା କଥା ଭାବନାହିଁ ।

ଏହି ସବୁ ଚିନ୍ତା କରିସାରି ସେ ମେରିଆ, ସିଲାର୍ ଏବଂ ରାଫେଲ୍ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଚାଲି ଚାଲି ଆସି ମହାଶ୍ୱରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କଲେ । ଅନ୍ଧାରରେ ମେରିଆକୁ ଡାକି କହିଲେ “ପ୍ରିୟେ, କିପରି ଅଛୁ ?”

ମେରିଆ କହିଲା “ରବର୍ଟ୍ସ, ମୁଁ ଭଲ ଅଛି ।”

“କୌଣସି ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବୁ ନାହିଁ ।” ଏତିକି କହି ସେ ବାମହାତରେ ବନ୍ଧୁକୁଟା ଧରି ତା କାନରେ ହାତ ଥୋଇଲେ । ମେରିଆ ଚିନ୍ତା କରୁନାହିଁ ବୋଲି କହିଲା ।

“ଆମର ସବୁ ଉଚିତମତେ ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇଅଛି । ରାଫେଲ୍ ତୋ ପାଖରେ ଘୋଡ଼ା ଜଗିବାକୁ ରହିବ ।”

“ମୁଁ କିନ୍ତୁ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ରହିବାକୁ ଚାହେଁ ।”

“ନା, ଘୋଡ଼ା ପାଖରେ ରହିବା ତୋର ସବୁଠାରୁ ଦରକାରୀ କାମ ।”

“ହଉ ତେବେ ମୁଁ ରହିବି ।”

ପାହାଡ଼ ଖୋଲି ଭିତରୁ ଏତିକିବେଳେ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ା ହେସାଧୁନ କରି ଉଠିଲା । ଆଉ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ା ତହିଁର ପ୍ରଭୁଭର ଦେଲା । ସେ ଧ୍ୱନି ଖୁବ୍ ଖସିଣ ଏବଂ ରହୁରହୁ ହେଲା । ରବର୍ଟ୍ସ ଜର୍ଜାନ୍ ଅନ୍ଧାରରେ ଅଧିକାଂଶ ଦେଉଳକୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଦେଖି ପାରିଲେ । ସେ ପାବ୍ଲୋ ସହିତ ଆଗବଡ଼େ ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲେ । ଲୋକମାନେ ନିଜ ନିଜ ଘୋଡ଼ା ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ରବର୍ଟ୍ସ ଜର୍ଜାନ୍ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲେ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ଧାରରେ ପ୍ରତିନମସ୍କାର ଜଣାଇଲେ । ତାଙ୍କର ମୁହଁ ସେ ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ଇସ୍ତେ ହେଉଛନ୍ତି ଆମ ସଙ୍ଗରେ କାମ କଲାବାଲା ଇଂରେଜ । ଇସ୍ତେ ତାଜନାମାଇଟ୍ ଫୁଟାଇବେ ।” କେହି ମୁହଁ ଫିଟାଇ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ହୁଏ ତ ଅନ୍ଧାରରେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ ।

ଜଣେ ଲୋକ କହିଲା “ପାବ୍ଲୋ, ଚାଲି ଯାଆ କରିବା । ଶୀଘ୍ର ସକାଳ ହୋଇଯିବ ।”

ଆଉ ଜଣେ ପଚାରିଲା “କିଏ ଅଧିକ ହାତବୋମା ଆଣିଛ ତ ?”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ଯଥେଷ୍ଟ । ଆମେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଗୁଡ଼ିଲବେଳେ ଚୁଟେମାନେ ନିଜ ନିଜର ଭାଗ ନେଇନଥା ।”

ଆଉ ଜଣେ କହିଲା “ଗୁଲ ତେବେ ଯିବା । ଅଧାରୁ ତ ଏଇଠି ଆପେକ୍ଷା କରି କଟିଲ ।” ପିଲାର ଆସିବାରୁ ଆଉ ଜଣେ ତାକୁ ସ୍ଥଗିତ ଜଣାଇଲା ।

ପିଲର ଘାଘଡ଼ା ସ୍ବରରେ କହିଲା “କିଏ ପେପିକିରେ ? କେମିତି ଅଛୁ ?”

‘ଭଲ’ ଲୋକଟା ଜବାବ ଦେଲା ।

ପିଲର କହିଲା “ତୁ କୋଉ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ିବୁ ?”

ସେ ଉତ୍ତର କଲା “ପାବ୍ଲୋର ଧୂସରଥୀ ଘୋଡ଼ାଟା ଖୁବ୍ ବଢ଼ିଆ ।”

ଆଉଜଣେ କହିଲା “ଗୁଲ ଯିବା, ଏଠି ରହ ବାଜେ ଗପ କରିବା ଲାଭ ନାହିଁ ।” ସେ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ିଲାବେଳେ ପିଲାର ତାକୁ ପଚାରିଲା “ତୁ କେମିତି ଅଛୁ ଏଲିସିଓ ?”

ସେ ରୁଷଭାବରେ ଜବାବ ଦେଲା “କେମିତି କଅଣ ? ଗୁଲ୍‌ଲୋ ମାଜକିନଥା, ଅମର ବହୁତ କାମ ଅଛି ।”

ପାବ୍ଲୋ ତାହାର କଥା ବଡ଼ ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ିଲା “କହିଲା ଯମସ୍ତେ ମୁହଁ ବନ୍ଦକରି ମୋ ପଛେ ପଛେ ଆସ । ଯେଉଁଠାରେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଗୁଡ଼ିବା ମୁଁ ସେ ସ୍ଥାନ ଦେଖାଇ ଦେବି ।”

ଗୁଳିଶ ପରିଚ୍ଛଦ

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଯେତେବେଳେ ଯାଏ ଶୋଇଥିଲେ, ପୋଲ୍ ଧ୍ୟାନ କରିବା ଯୋଜନା ଯେତେ ସମୟ ପାଞ୍ଚୁଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେ ସମୟ ସେ ମେରିଆ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲେ ଆଣ୍ଡ୍ ସ୍ତ୍ରୀରେ ଧୀରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲା । ଗଣତନ୍ତ୍ରଦଳର ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିବା ଯାଏ ସେ ଖୋଲା ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଏବଂ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟଙ୍କ ସୀମା ଭିତରେ ବାଟଦାଟ ଜାଣିଥିବା ଗାର୍ଡ଼ର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟବାନ ଲୋକ ଭଳି ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସୀମା ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିଲାପରେ ସେ ଅତି ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଏସ୍. ଆଇ. ଏମ୍. ମୋହର ଯୁକ୍ତ ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ମୋହର ମାର୍ଗ ଯେଉଁ ଚିଠି ଦେଇଥିଲେ ତାହା ଦେଖାଇଲା ମାତ୍ରେ ତାକୁ ଅତି ଦ୍ରୁତ ନେଇ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ହେଉଛି କାଗଜପତ୍ରରେ ଲିଖିତ ନିୟମ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ଦଫାରେ ସେ ପଡ଼ିଗଲା ଗୋଟିଏ ଦଳ ସୈନିକର ନାୟକ ହାରୁଡ଼ରେ । ଲୋକଟା ଅତି ସାଙ୍ଗାତକ ଭାବରେ ତାକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସେ ଏହି ଦଳପତି ଘାଙ୍ଗରେ ‘ବାଟାଲିୟନ୍’ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ ଦଳର ଅଧିନାୟକ ଥିଲେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ଆନ୍ଦୋଳନ ପୁରୁଷ ଭଣ୍ଡାର କାମ କରୁଥିଲେ । ଆଣ୍ଡ୍ ସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝିପାର ସେ ଖୁବ୍ ଉତ୍ସାହୀ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଏହାଙ୍କର ନାମ ହେଉଛି ଗୋମେଜ୍ । ଗୋମେଜ୍ ଜର୍ମାନୀ ନାୟକଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଓଲୁପଣିଆ ପାଇଁ ବହୁତ ଗାଳିଦେଲେ । ଆଣ୍ଡ୍ ସ୍ତ୍ରୀ ପିଠି ଆପୁଡ଼େଇ ତାକୁ ଅପକୃଷ୍ଟ ବ୍ରାଣ୍ଡି ପିଆଇଲେ ଏବଂ ନିଜେ ପୁରୁଷ ଭଣ୍ଡାର ଥିଲାବେଳେ ମଧ୍ୟ ଗରିଲା ବାହନୀରେ ମିଶିବାକୁ

କହୁକ ଥିଲେ ବୋଲି କହିଲେ । ଏହାପରେ ସେ ତାଙ୍କର ଦୁକୁମ ନେବା ଆଣିବା କରୁଥିବା ସହକାରୀ ହାତରେ ସୈନ୍ୟଦଳର ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇ ତପସ୍ୱୀକୁ ଉଠାଇ ମୋଟରଯାଇକଲ୍ ଚଢ଼ାଳିକୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ । ମୋଟର ଚଢ଼ାଳି ସାଙ୍ଗରେ ଆଣ୍ଟିସକ୍ସ ବ୍ରିଗେଡ୍ କେମ୍ପକୁ ନପଠାଇ ସେ ତାକୁ ନିଜେ ନେଇ ସେଠାକୁ ବାହାରିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଶୀଘ୍ର କାମ ହେବ ବୋଲି ସେ ଭାବିଲେ । ମୋଟର ଯାଇକଲ୍ ପଛ ଆସନରେ ଆଣ୍ଟିସକ୍ସ ଶକ୍ତି ହୋଇ ବସିଲା । ମୋଟର ଯାଇକଲ୍ ଖାଲିତପ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପାଦତ୍ୟ ରାସ୍ତାରେ ଧଡ଼ଧାଡ଼ି ହୋଇ ଦୁଇ ଧାଡ଼ି ଗଛ ଭିତରେ ଧାଇଁଲା । ଗୋଲି ବାଜି ଗଛମାନଙ୍କରୁ ଛେଲି ଗୁଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ଏହା ଘଟିଥିଲା ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭବେଳେ ପ୍ରଥମ ଯୁଦ୍ଧରେ । ଯେଉଁ ଗ୍ରେଟ ସହରରେ ବ୍ରିଗେଡ୍ କେମ୍ପ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ଅସଫଳ ଘର କାନ୍ଥରେ ମୋଟର ଯାଇକଲ୍ ଡେଇଁ ଦେଇ ଭିତରକୁ ଗଲେ । ନିଦରେ ଆଖି ଢୁଳୁ ଢୁଳୁ କରି ଜଣେ ପ୍ରହରୀ ତାଙ୍କୁ ଠିଆ ହୋଇ ଅଭିବାଦନ କଲା । ବଡ଼ ପ୍ରକୋଷ୍ଟ କାନ୍ଥରେ ଅନେକ ମାନଚିତ୍ର ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥାଏ । ଜଣେ ଅଫିସର ଅଧାନଦରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ ବଡ଼ା ଜଳାଇ ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ବସିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଖରେ 'ଟା ଟେଲିଫୋନ୍ ଏବଂ 'ମୁଣ୍ଡ ଓବେରୋ' ବହୁଶକ୍ତିକ ଥିଆ ।

ଅଫିସର ଗୋମେଙ୍କୁ ଦେଖି ପଚାରିଲା “ତୁମେ ନିଜେ କାହିଁକି ଆସିଲ ?, ଟେଲିଫୋନ୍ କଥା କଅଣ ତୁମକୁ ଜଣାନାହିଁ ?”

ଗୋମେଙ୍କ କହିଲେ “ମୁଁ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ପ୍ସେଲକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଚାହେଁ ।”

ଅଫିସର ଜବାବ ଦେଲେ “ସେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ତୁମ ସାଇକଲ୍‌ର ଆଲୁଅ ମୁଁ ମାଇଲିକ ଦୂରରୁ ଦେଖି ପାରିଥିଲି । ତୁମେ କଅଣ ଏଠାରେ ଗୋଲିବୁଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚାହେଁ ?”

ଗୋମେଙ୍କ କହିଲେ “ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ପ୍ସେଲଙ୍କୁ ଖବର ଦିଅ । ଭାରି ଜରୁରୀ ସମ୍ବାଦ ଅଛି ।”

“କହିଲି ତ ସେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ଡାକୁ ଜଣକ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ କିଏ ?”

“ସେ ଆମ ଲଢ଼ନର ଅରପାଖର ଜଣେ ଗରଲ । ସେ ସେନାପତି ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଜରୁରୀ ସମ୍ବାଦ ଆଣିଅଛି । ମକାଲେ ନାସାସେବତା

ଆତ୍ମମଣ ହେବା କଥା । ସେନାପତି ଗୋଲ୍‌ଜ ତାହାର ଅଧିନାୟକ । ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବାଦ । ଭଗବାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା, ତାଙ୍କୁ ଉଠାଅ ।” ଗୋମେନ୍ ଉତ୍ତେଜିତ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ଏତକ କହିଲେ ।

ଅଫିସର୍ ଜଣକ ଚକ୍ରମାସିନ୍ଧା । ଆଖି ଅଧାବଦ୍ଧ କରି କହିଲେ “ତୁମେ ସବୁ ପାଗଳ । ମୁଁ ଗୋଲ୍‌ଜ ବୋଲି କୌଣସି ସେନାପତି କିମ୍ବା କୌଣସି ଆତ୍ମମଣ କଥା ଜାଣେ ନାହିଁ । ଏହି ଖେଳବାଡ଼କୁ ନେଇ ତୁମ ବାଟାଲିୟନ୍‌କୁ ଫେରଯାଅ ।”

ଗୋମେନ୍ କାନ୍ତ କାମୁଡ଼ି କହିଲେ “ମୁଁ କହୁଛି, ଯଅ, ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ପ୍ସେଲ୍‌ଙ୍କୁ ଉଠାଅ ।”

“ତୁ ଗାତକୁ ଯା” ବୋଲି ଗାଳିଦେଇ ଅଫିସର୍ ଜଣକ ମୁହଁ ଫେରାଇଲା ।

ଗୋମେନ୍ ନିଜର ଭାରି ପିସ୍ତଲ ଖୋପରୁ ବାହାର କରି ଅଫିସର୍ କାନ୍ଦୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କହିଲେ “ବଦମାସ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍, ଯା’ ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇବୁ ନଚେତ୍ ତୋତେ ଗୁଲି କରିବି ।”

ଅଫିସର୍ କହିଲେ “ହଉ ଯେଉଁଠି ଯିବ । ତୁମ ଭଣ୍ଡାର ଜାତଟା ଅତି ଭାବପ୍ରବଣ ।”

ଆଶ୍ଚିର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଲା ଯେ ଗୋମେନ୍‌ଙ୍କ ମୁହଁ ଦୃଶ୍ୟରେ କଣ୍ଠକିତ ହୋଇ ଉଠିଲା କିନ୍ତୁ “ତାଙ୍କୁ ଜାଗ୍ରତକର” ଛଡ଼ା ସେ ଆଉ କିଛି କହି ନଥିଲେ ।

ଅତି ଅବକାଶରେ ଅଫିସର୍ ତପସ୍ଵୀକୁ ଡାକିଲେ । ଜଣେ ସୈନିକ ଆସି ଦୁଆରେ ଠିଆ ହୋଇ ସଲମ୍ କଲା ଏବଂ ଚାଲିଗଲା । ଅଫିସର୍ କହିଲେ “ସେ ତାଙ୍କର ବାଗଦତ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତୁମକୁ ଦେଖି ଖୁସି ହେବେ ।” ଏତକ କହି ସେ ପଡ଼ିବାରେ ମନଦେଲା । ଗୋମେନ୍ କହିଲେ ତୋ ପରି ଲୋକ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବାରେ ଅନ୍ଧାଧୂୟ ।” ଅଫିସର୍ ସେ କଥାରେ କର୍ଣ୍ଣପାତ କଲେ ନାହିଁ । ପଢୁ ପଢୁ ସ୍ଵଗତଃ ଉନ୍ନତ କଲେ “ଏ ଖଣ୍ଡି କି କୌତୁକପୂର୍ଣ୍ଣ ମାସିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ।”

ଗୋମେନ୍ କହିଲେ “ତେବେ ତୁ ‘ଡ଼ିବେଟ୍’ ନାମକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପଡ଼ିନାହିଁ ? ତାହାହିଁ ଘୋର ମନମାଫିକ୍ କାଗଜ ।” ସେଖଣ୍ଡି ଆନ୍ଦୋଳନ ଘୁଷୁରୁ ମାନ୍ଦ୍ରାଦୁରୁ

ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ କାଥାଲିକ୍ ରକ୍ଷଣଶୀଳ ଦଳର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପନ୍ଥିକାଥିଲା ।

ଅଫିସର୍ କହିଲେ “ମନେରଖ ଯେ ମୁଁ ତୋ ଉପରିସ୍ଥ ହାକିମ । ତୋ ନାମରେ ଅଭିଯୋଗ କଲେ ତାହାର ଫଳ ଖରାପ ହେବ । ମୋତେ ଅପବାଦ ଦେ ନାହିଁ । ମୁଁ କେବେ ‘ଡିବେଟ୍’ ପନ୍ଥିକା ପଢ଼େନାହିଁ ।”

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ “ନା । ତୁ ଏ. ବ. ସି ପଢ଼ିଥାଉ ! ତୋ ଭଳି ଲୋକ ଥିବାରୁ ଆମର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଅତି ନିକମା ହୋଇ ରହିଅଛି । ତୁମେ ସବୁ ପେଶାଦାର ସୈନ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଏ ଅବସ୍ଥା ସବୁଦିନେ ରହିବ ନାହିଁ । ଆମେ ଏକଆଡ଼େ ମୂର୍ଖ ଅନ୍ୟ ଆଡ଼େ ଅବଶ୍ୟାସୀ, ଏମିତି ଦେଶରେ ପଡ଼ି ଯାଇଅଛୁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ମୂର୍ଖଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦଳର ମୂଲୋପାଟନ କରିବୁ ।”

ଅଫିସର୍ ଜଣକ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ନଗୁହଁ କହିଲେ “ବିଶୁଦ୍ଧିକରଣ ଶବ୍ଦଟା ଯଥାର୍ଥରେ ତୁମେ କହୁବାକୁ ଚାହୁଁ । ଏଥିରେ ତୁମର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରୁଷ୍ଟିୟମାନଙ୍କର ଅଧିକ ବିଶୁଦ୍ଧିକରଣ ଖବର ବାହାର ଅଛି । ଇସପ୍ ଲବଣ ଅପେକ୍ଷା ସେମାନେ ଅଧିକ ପ୍ରବଳ ଜୁଲୁପ ପ୍ରୟୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି ।”

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ “ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ କର ଯିବ ନାହିଁ । ଖାଲି ତୁମ ଭଳି ଅପବାଦୀ ନିଷ୍ଠୁର ହେଲେ ହେଲା ।”

ନିଜକୁ କହିଲା ଭଳି ତଳରେ ଅଫିସର୍ ଜଣକ କହିଲେ “ନିଷ୍ଠୁର । ଇସ୍ପେକ୍ଟ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଶବ୍ଦ । ଏଥିରେ ତ କାଷ୍ଟିଲିଆନ୍ କିଛି ଗନ୍ଧ ନାହିଁ ।”

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ “ତେବେ ଗୁଲି କରିଦିଅ ଏପରି ପ୍ରୟୋଗ କଷ୍ଟିଲିଆନ୍ ଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ ହେବା ବୁଝିପାରୁଛ ତ ?”

“ହଁ । କିନ୍ତୁ ଏତେ ବଡ଼ପାଟିରେ କଥା କୁହୁନାହିଁ । ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ପେଲ୍ ଛଡ଼ା ଏହି ବ୍ରାଗେଡ଼ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ତୁମର ଭବପ୍ରବଣତା ମୋତେ ବାଧୁତ । ଏହି କାରଣରୁ ମୁଁ ନିଜେ ହାତରେ ଖୋର ହେଉଥିଲି । ମୁଁ କଥାବାତ୍ତୀ କରିବା ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିଲି ।”

ଗୋମେଜ୍ ଅନ୍ତ୍ରସ୍ଥ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ । ରାତ୍ର ଓ ଦୃଶ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଅଖି ଦାଉ ଦାଉ କରି ଉଠିଲା । ଭବିଷ୍ୟତରେ କିଛି କରିବେ ବୋଲି ଭାବି ସେ ଥାଉ

ମୁହଁ ଫିଟାଇଲେ ନାହିଁ । ଗତ ଦେଢ଼ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେ ସିରା ଯୁଦ୍ଧରେ ବାଟାଲିୟନ୍, ନାୟକ ପଦକୁ ଉଠାଣ୍ଟି ହୋଇ ଏଭଳି ବହୁତ କଥା ମନେ ରଖିଛନ୍ତି, ଅଭି ବର୍ତ୍ତମାନ କଥା—ଏକକିବେଳେ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ ପଦସ୍ୱୀକାର ରୁ ସେ ସଲଖେ ଠିଆ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲେ ।

ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲଙ୍କ ନାମ ହେଉଛି ମିରାଣ୍ଡା । ସେ ଆକାରରେ ଛୋଟ ଏବଂ ଅଧାବୟସୀ ମୁଦୁଣ୍ଡା । ସାରାଜୀବନ ସେ ସୈନ୍ୟ ବଂଶରେ କଟାଇ ଅଛନ୍ତି । ମରୋକ୍କୋରେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲାବେଳେ ଅଙ୍ଗଣ୍ଟି ରୋଗରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ମାହିଦ୍ରଠାରେ ରହି ତାଙ୍କୁ ପାଶୋରି ଦେଇଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଛାଡ଼ିପକ୍ଷ ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ଦେଖି ସେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦଳରେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଅଙ୍ଗଣ୍ଟି ରୋଗ ଭଲ ହେବାକୁ ନୁହେଁ । ସେ ଗୃହଯୁଦ୍ଧରେ ଜଣେ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ ହୋଇ ଯୋଗ ଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଆକାଞ୍ଚିକ୍ଷା ଏହି ପଦରେ ରହି ସେ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ କରିବେ । ସେ ସିରାକୁ ଭଲଭାବରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୁଣି ଆକାଞ୍ଚି ହେଲେ ସେହିଠାରେ ରହି ପ୍ରତିରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଭେଜନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ଉଠା କରି ଦିଆ ହେବାଯୋଗୁଁ ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଧିକ ଭଲ ରହୁଥାଏ । ବହୁବେଶୀ ପରମାର୍ଗରେ ବାଇସୋଡ଼ା ସେ ସବୁବେଳେ ପାଖରେ ରଖିଥାନ୍ତି । ସେ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ହୁଇସି ପିଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ୨୩ ବର୍ଷୀୟା ରକ୍ଷିତାର ପିଲା ଜନ୍ମିକା କଥା । ଗତବର୍ଷ ଜୁଲାଇରେ ଯେତେବୃତ୍ତ ଏହି ନାଶ ବାହନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଗର୍ଭବତୀ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଘରକୁ ଆସି ଗୋମେଜ୍‌ଙ୍କର ଅଭିବାଦନ ଗ୍ରହଣ କରି ହାତ ବଢାଇଲେ ।

ସେ ପଚାରିଲେ “ଗୋମେଜ୍ କଅଣ ପାଇଁ ଆସିଲ ?” ଏହାପରେ ଟେବୁଲ୍ ପାଖରେ ବସିଥିବା ନିଜର ସହକାରୀ ସେହି ଅଫିସରଙ୍କୁ କହିଲେ “ପେସି, ଖଣ୍ଡ ଏ ସିଗ୍ରେଟ୍ ଦେଲ ।”

ଗୋମେଜ୍ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚିତ୍ ଆଶିଥିବା ଚିଠି ଓ ଅନ୍ୟ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖାଇଲେ ।

ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସବୁ କାଗଜପତ୍ରରେ ଶୀଘ୍ର ଆଖି ବୁଲାଇ ଆଶ୍ଚିତ୍ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ହସି ଦେଲେ । ଏହାପରେ ଚିଠିର ମୋହର ଆଙ୍କୁଳି ବୁଲାଇ ପଢ଼ିବା କଲେ ଏବଂ ଏହାପରେ ସବୁ କାଗଜ ଆଶ୍ଚିତ୍‌କୁ ଫେରାଇ ଦେଇ ପଚାରିଲେ “ସେଠା ପାହାଡ଼ରେ ଚଳିବା କଅଣ ଅତି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ?”

ଆଣ୍ଡି ସ କହୁଲ “ନା, ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ ମହାଶୟ ।”

“ଅଛା ସେମାନେ କଅଣ ତୋତେ କହିଥିଲେ କି ସେ ସେନାପତି ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ କର୍ମଫେୟ କେଉଁଠାରୁ ନିକଟତମ ହେବ ?”

ଆଣ୍ଡି ସ କହୁଲ ‘ନାଭସେରତାଠାରୁ, ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ । ଇଂରେଜ ଜଣକ ମୋତେ କହିଥିଲେ ନାଭସେରତାକୁ ଏହା ପାଖ ଏବଂ ସୀମା ରେଖା ଭିତରକୁ ଡାହାଣ ଆଡ଼େ ।”

“କୋଉଁ ଇଂରେଜ ?” ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ ଶାନ୍ତଭାବରେ ପଚାରିଲେ ।

“ଯେଉଁ ଇଂରେଜ ତାଜନାମାଇଟ୍ ମାରିବାକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।”

ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରିଲେ । ଏହା ଏହି ଯୁଦ୍ଧର ଏକ ଆକର୍ଷକ ଦୃଶ୍ୟର ବସ୍ତୁ । “ଯେଉଁ ଇଂରେଜ ଆମ ଦଳରେ ତାଜନାମାଇଟ୍ ବିସ୍ଫୋରଣ କରିବାକୁ ଅଛନ୍ତି ।” ସେ ଗୋମେଜ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲେ “ତୁମେ ଏହାକୁ ତୁମ ମୋଟରରେ ନେଇଯାଅ । ଖଣ୍ଡିଏ ଟାଣୁଆ ଗୁଡ଼ପନ୍ଥ ସେନାପତି ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଖି ମୋଠାରୁ ଦୟାକତ କରାଇ ନେବ । ପେସି, ଏହା ଟାଇପ୍ କରିଅଅ । ଏହିସବୁ କଥା ଲେଖିବ ।” ଏହାକହି ସେ ଆଣ୍ଡି ସ ହାତରୁ ଗୁଡ଼ପନ୍ଥ ମାଗିନେଲେ । ପୁଣି କହିଲେ ‘ଦୁଇଟା ମୋହର ବସାଇବ । ସେ ଗୋମେଜ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲେ “ଆଜି ରାତି ପାଇଁ ତୁମକୁ କିଛି କଡ଼ା ଦ୍ରବ୍ୟ ନେଡ଼ା । ଏହା ଦରକାର । ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଅଭିଯାନ ହେବାକୁ ଯାଉଅଛି ସେତେବେଳେ ଲୋକେ ସତର୍କ ରହିବା ଉଚିତ । ମୁଁ ତୁମକୁ ଖୁବ୍ କଡ଼ା ଜିନିଷ କିଛି ଦେବ ।” ଏହାପରେ ସେ ଆଣ୍ଡି ସ ପ୍ରତି ସ୍ୱଦୟ ଭାବରେ କହିଲେ “ତୁ କଣ କିଛି ଖାଇବା ପିଇବାକୁ ଚାହୁଁ ?”

ଆଣ୍ଡି ସ ଜବାବ ଦେଲ “ନାହିଁ, ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ । ମୋର କ୍ଷୁଧା ନାହିଁ । ଶେଷ ଦାଢ଼ିଠାରେ ସେମାନେ ମୋତେ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଛ୍ୱେଷ୍ଟ ଫରାସୀ ବ୍ରାଣ୍ଡି ଦେଇଥିଲେ । ଆଉ ଅଧିକ ପିଇଲେ ବାନ୍ତି ହୋଇଯିବ ।

“ଆସିଲବେଳେ ମୋର ଏହି ରଣସେନା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର କୌଣସି ସୈନ୍ୟ ସମାବେଶ କିମ୍ବା ଚଳାଚଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଣଥିଲା କି ?” ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ ଭଦ୍ରଭାବରେ ଆଣ୍ଡି ସକୁ ପଚାରିଲେ ।

“ସାଧାରଣ ପରି ଚାରିଆଡ଼େ ଗୁମ୍‌ଗୁମ୍ ଦେଖିଲି, ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ୍ ।”

“ଆଜ୍ଞା ତନିମାସ ତଳେ ସିଂହଲଠାରେ ମୁଁ ତୋତେ ଦେଖିଥିଲି କି ?”

“ହଁ, ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ କର୍ଣ୍ଣେଲ ।”

ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ କର୍ଣ୍ଣେଲ ତା କାନ୍ଧ ଆପୁଡ଼େଇ କହିଲେ “ମୁଁ ସେଇଆ ଭାବିଥିଲି । ତୁ ସେ ବୃତ୍ତା ଆନ୍ଦେଲ୍‌ମୋ ସହୃଦ ଥିଲୁ । ସେ କେମିତି ଅଛି ?”

ଅଣ୍ଡ୍ରିୟ କହିଲା “ସେ ଭଲ ଅଛି ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ କର୍ଣ୍ଣେଲ ।”

ଏହାଶୁଣି ସେ ଅନନ୍ତତ ହେଲେ । ଯାହା ଟାଇପ କରିଥିଲା ତାହା ଅଫିସର ଅଣି ଦେଖାଇଲା । ସେ ତାହା ପଢ଼ିସାରି ଦସ୍ତଖତ କରିଦେଲେ । ସେ ଗୋମେଜକୁ କହିଲେ “ତୁମକୁ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ଫେରିବାକୁ ହେବ । ଖୁବ ଦୃଷ୍ଟିଆର ହୋଇ ମୋଟର ଚଳାଇବ । ଆଲୁଅ ଜଳାଇ ଯିବ । ଗୋଟାଏ ମୋଟର ଆଲୁଅ ଯୋଗୁଁ କିଛି ଘଟିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସାବଧାନରେ ଯିବ । ସାଥୀ ସେନାପତି ଗୋଲ୍‌ଜିକୁ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇବ । ପେଟ୍ରଏରନୋଠାରେ ଆମର ଭେଟ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଦୁହେଁ ସହୃଦ କରମର୍ଦ୍ଦନ କରି କହିଲେ ମୋଟରରେ ଗଲେ ଜୋର ପବନ ଲାଗିବ । କାମିଜ ପକେଟରେ କାଗଜପତ୍ର ରଖି ବୋତାମ ଲଗାଇ ଦିଅ ।”

ସେ ଦୁହେଁ ବାହାରିଗଲା ପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଦରଜ ଫିଟାଇ ବୋତଲ ଓ ଗିଲସ ବାହାର କରି ଦୁଇଟି ଡାଳିଲେ । ତାହା ସହୃଦ ମାଟି କଳସରୁ ଅଣ୍ଡା ପାଣି ମିଶାଇ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ କରି ପିଇଲେ । ପିଇଲାବେଳେ କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍ଗାଥିବା ଖଣ୍ଡେ ମାନଚିତ୍ର ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ସେ ନାଭିସେରତାଠାରେ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ବିଚାର କରୁଥାନ୍ତି ।

ଗୋଟିକୁ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିଥିବା ଅଫିସରଙ୍କୁ କହିଲେ “ସୁଖର କଥା । ଏ କାମ ମୋ ଉପରେ ନପଡ଼ି ଗୋଲ୍‌ଜିଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ।” ଅଫିସର ଜଣକ କିଛି ଜବାବ ନଦେବାରୁ ସେ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେ ହାତରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଶୋଇଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଟେବୁଲ ପାଖକୁ ଯାଇ ଫୋନ୍ ଦୁଇଟି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ଦୁଇ ପାଖରେ ଲଗାଇ ଥୋଇ ଦେଲେ । ଏହାପରେ ଦରଜ ପାଖକୁ ଯାଇ ଆଉ ମଦ ଡାଳି ପିଇ ପୁଣି ମାନଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଗୋମେଜ ମୋଟର ସାଇକଲ ଚଳାଇଲାବେଳେ ଅଣ୍ଡ୍ରିୟ ମଜବୁତ ହୋଇ ପଛ ଆସନରେ ବସିଥିଲା । ପବନରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ଲୁଆଇ ରଖିଥିଲା । ନୈଶ ନିୟନ୍ତ୍ରଣତା ଭଙ୍ଗ କରି ଗର୍ଜନ ସହ ମୋଟର ସାଇକଲ ନିଜ ଆଲୁଅରେ ଧାଇଁଲା । ଖାଲିତପ ଟପି କୁହୁଡ଼ି ଭେଦି ମୋଟର ସାଇକଲ ଚାଲିଥାଏ । ଚଉମୁହାଣି ପାଖରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଖାଲି ମୋଟର ଟ୍ରକ ପାହାଡ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇବାର ଦେଖାଗଲା ।

ଏକଗୁଳି ଶ ପରଚ୍ଛଦ

ଅନ୍ଧାରରେ ଘୋଡ଼ା ଅଟକାଇ ପାବ୍‌ଲୋ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଜୋର ନିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଘୋଡ଼ାରୁ ଓହ୍ଲାଇବା ଯୋଗୁଁ ମଟମଟ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପାରିଲେ । ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇବାରୁ ଲଗାମର ଟିଣିଟିଣି ଆବାଜ ମଧ୍ୟ ସେ ଶୁଣିଲେ । ସେ ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ଗନ୍ଧ ଏବଂ ନୂଆ ଲେକମାନଙ୍କର ଅଧୁଆ ଲୁଗାପଟାର ଗନ୍ଧ ମଧ୍ୟ ପାଇଲେ । ଗୁହାରେ ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଦେହରୁ ଧୂଆଁ ଗନ୍ଧ ବାହାରୁଥାଏ । ପାବ୍‌ଲୋ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ତା ମୁହଁରୁ ମଦଗନ୍ଧ ବାହାରୁଥାଏ । ଆଲୁଅ ଲୁଗାବିବା ପାଇଁ ସେ ହାତକୁ ଖୋପଇଲି କରି ଦିଆସିଲି ଜଳାଇ ସିଗ୍ରେଟ ଲଗାଇଲେ । ପାବ୍‌ଲୋ କହିଲା “ପିଲର ବୋମା ବସ୍ତାଟା ଆଣ । ଆମେ ଅନ୍ୟ ସବୁ ଠିକ କରୁଅଛୁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଅତି ମୃଦୁ ଢେରରେ କହିଲେ “ଅଗଷ୍ଟିନ୍, ତୁ ଏବଂ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ମୋ ସହିତ ପୋଲ ପାଖକୁ ଗୁଲ । ତୋ ପାଖରେ ସେହି ଗୁଲିଭର ପଟିଟା ଅଛି ତ ?”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ହଁ ଅଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଯେଉଁଠାରେ ପିଲର ପ୍ରିମିଟିଭ ସାହାଯ୍ୟରେ ଘୋଡ଼ା ଉପରୁ ବସ୍ତା ଓହ୍ଲାଇଥିଲେ ସେଠାକୁ ଯାଇ କହିଲେ “ଶୁଣିଲୁ ।”

ପିଲର ଘୋଡ଼ା ପେଟତଳୁ ଗୋଟାଏ କଣ୍ଟାରୁ ପଟି ଫିଟାଇ ଫିଟାଇ ପରୁଲେ “କଅଣ କହୁ ।”,

“ତୁ ତ ଜାଣୁ ସେ ବୋମାପଡ଼ିବା ଆବାଜ ନମିଳିବା ଯାଏ ଆମେ ଘାଟି ଆନ୍ଧମଣ କରିବା ନାହିଁ ।”

ପିଲର ଜବାବ ଦେଲା “ଏକଥା କେତେଥର କହିବ ? ଦେଖୁଛି ତୁମେ ବୁଢ଼ି ମାଇକିନିଆ ହୋଇ ଉଠିଲଣି ଇଂରେଜ !”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ଥରେ ମିଳାଇ ନେଉଥିଲି ମାତ୍ର । ଘାଟି ଧ୍ବଂସ ହେଲା ପରେ ତୁ ପୋଲ ପାଖକୁ ଫେରି ଉପରୁ ଚାନ୍ଦା ଓ ମୋ ବାଁ ପାଖ ଜଗିବୁ ।”

“ତୁମେ ପହଲିଥର ବୁଝାଇଲବେଳେ ମୁଁ ଯେତକି ବୁଝିବା କଥା, ବୁଝି ନେଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜର କାମରେ ଲାଗି” ପିଲର ତାଙ୍କୁ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ହୋଇ କହିଲା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “କିନ୍ତୁ ମନେରଖ, ବୋମା ନପଡ଼ିବା ଯାଏ କେହି ଗୁଲି ମାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବୋମା ପକାଇବ ନାହିଁ କି କୌଣସି ଗତିବିଧି କରିବ ନାହିଁ ।”

ପିଲର ଶୁଣିଯାଇ କହିଲା “କେତେ ଫଟେଇ ହେଉଛି ? ସୋର୍ଡ଼ୋ ପାଖରେ ଥିଲାବେଳେ ମୁଁ ଏହା ଖୁବ୍ ଭଲ କରି ବୁଝି ନେଇଥିଲି । ମୋତେ ଆଉ ଛୁଡ଼ାଏ ନାହିଁ ।”

ପାର୍ବଲେ ଘୋଡ଼ା ବାନ୍ଧିଥିବା ଜାଗାକୁ ଜର୍ଜନ୍ ଗଲରୁ ସେ କହିଲା “ଯେଉଁ ଘୋଡ଼ାଗୁଡ଼ାକ ଚମକିବେ ମୁଁ କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଛନ୍ଦ ଦେଉଥିବି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏପରି ବାନ୍ଧିଛୁ ଯେ ଗୋଟାଏ ଝଟକାରେ ଫାଣ ଫିଟିଯିବ ।”

“ଭଲ କଥା ।”

ପାର୍ବଲେ କହିଲା “ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମେରିଆ ଆଉ ଗିପସିକୁ ଏମାନଙ୍କୁ କିପରି ଚଳାଇବାକୁ ହେବ ବୁଝାଇ ଦେବି ।” ତାହାର ନୂଆ ଲେକ * ଜଣ ବନ୍ଧୁକୁ ଭିତ ଦେଇ ଏକ ସ୍ବତନ୍ତ୍ରଦଳରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପଚାରିଲେ “ସବୁ ବୁଝିଲ ତ ?”

କାହିଁକି ନବୁଝିବ ? ଘାଟି ଧ୍ବଂସ କରିବା, ତାର କାଟିଦେବା ତାପରେ ପୋଲ ପାଖକୁ ଆସି ତୁମେ ତାହା ଧ୍ବଂସ ନକରିବା ଯାଏ ତୁମ ପଛପଟ ଜଗିବା ।”

“ଏବଂ ବୋମାବର୍ଷଣ ଆରମ୍ଭ ନ ହେବାଯାଏ କେହି କିଛି କରିବ ନାହିଁ ।”

“ହଁ ।”

“ହଉ ତେବେ ତୁମକୁ ଭାଗ୍ୟପ୍ରସନ୍ନ ହେଉ ।”

ପାବ୍ଲୋ ମୃଦୁ ପ୍ରତିବାଦ କରି କହିଲା “ତୁମ ସାନ ମେସିନଗନ୍ ଦ୍ଵାରା ତୁମେ ଆମକୁ ଫେରିଲାବେଳେ ରକ୍ଷା କରିବ ନୁହେଁ କି ଇଂରେଜ ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ହଉ ଟୋକେଇ ଡାକ୍ତୁଣି ଖୋଲ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ମୋର ଆଉ କିଛି କହିବାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତୁମେ ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ରହିବ । ସାବଧାନ ନହେଲେ ଇଂରେଜ, ତୁମେ ସେ କାମ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ନିଜେ ସାନ ମେସିନଗନ୍ ଚଳାଇବି ।’

‘ସେ ବିଷୟରେ ତୁମର ଭଲ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛି ତ ? କାରଣ ଯେତେବେଳେ ଭଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ଅଗଷ୍ଟିନ ମୋତେ ଗୁଲିକରିବ ଏହା ମୁଁ ପସନ୍ଦ କରେନାହିଁ ।’

‘ପ୍ରକୃତରେ ମୋର ଅଭିଜ୍ଞତା ଖୁବ୍ ବେଶୀ । ଯଦି ଅଗଷ୍ଟିନ ମେସିନଗନ୍ ବ୍ୟବହାର କରେ ତେବେ ସେ ଯେପରି ତୁମଆଡ଼େ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନକରେ ତାହା ମୁଁ ଦେଖିବି ।’

ପାବ୍ଲୋ କୋମଳ କଣ୍ଠରେ ବିଶ୍ଵାସପୂର୍ଣ୍ଣ କହିଲା ‘ତା ହେଲେ ଆଉ କିଛି କହିବାର ନାହିଁ । କେବଳ ଅମର ଘୋଡ଼ା ସଫା ଡ଼ା ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ ଲୋକଟା କି ବାକ୍ସା । ଭାବୁଛି ଯେ ମୁଁ ପହଲି ଅରକରେ ତା କଥା ବୁଝିପାରି ନାହିଁ । କହିଲେ ‘ମୁଁ ଗୋଡ଼ରେ ଗୁଲିଯାଉଛି । ଘୋଡ଼ା କଥା ତୋ ଡକ ।’

‘ନା, ଇଂରେଜ, ତୁମପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଘୋଡ଼ାଟାଏ ଅଛି । ଅମ ସମୟକୁ ପାଇଁ ଘୋଡ଼ା ଅଛି’ ପାବ୍ଲୋ କୋମଳଭାବରେ କହିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ତାହା ତୋ କାମ । ମୋପାଇଁ ଫିକର କରନାହିଁ । ତୋ ନୁଆ ବନ୍ଧୁ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଗୁଲି ଅଛି ତ ?’

ପାବଲ କହିଲେ ‘ହଁ, ସେ ଅଣ୍ଟାରେ ଲାଗି କଣକ ପାଖରେ ଯେତେଥିଲା । ମୁଁ ସବୁ ନେଇଥିଲୁ । ପରୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗତକାଲି ଉକ୍ତ ପାହାଡ଼ରେ ୪ଟା ଫଏର କରାଥିଲି ମାତ୍ର ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବାବେଳ । ଆମେ ଆଗରୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଲୁଚିବା ।’

ପାବଲେ ଜବାବ ଦେଲା ‘ନିଶ୍ଚୟ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବା ଇଂରେଜ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭବିଷ୍ୟକୁ ଲାଗିଲେ ବାଳୁଙ୍ଗାଟା ବର୍ତ୍ତମାନ କଅଣ ମୟୂଧା ‘କରିଛି କେଜାଣି । କିନ୍ତୁ ତାହା ଜାଣେ ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ । ହଉ, ତା’ କାମ ତାହାର । ଇଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଯେ ମୁଁ ଏହି ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନାହିଁ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କରମର୍ଦ୍ଦନ ପାଇଁ ହାତ ବଢ଼ାଇଲବେଳେ କୌଣସି ସର୍ପ କିମ୍ବା କୁଷ୍ଠକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରୁଥିବା ପରି ଶିହର ଉଠିଲେ । ପାବଲେର ହସ୍ତ ସ୍ପର୍ଶ କିପରି ସେ ଘୂଙ୍ଗରୁ ଜାଣି ନଥିଲେ । ଅନ୍ଧକାରରେ ପାବଲେ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ଶକ୍ତଭାବେ ଧରି ଖୋଲି ପ୍ରାଣରେ ମୁଠାଇଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କରି ଉଠିଲେ । ପାବଲେ ହାତ ଖୁବ୍ ଭଲ । ଏହି ଶିଙ୍ଗା ତାଙ୍କ ମନରେ ଏକ ଅଭୂତଧାରଣା ଜନ୍ମାଇଲା । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମିତ୍ର ହେଲେ ବୋଲି ସେ ଭାବିନେଲେ । ମିତ୍ରଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସବୁବେଳେ ବହୁତ ହାତ ମିଶା ଘଟିଥାଏ । ଦୁଇଟାଲରେ ଚୁମାଖାଇବା କିମ୍ବା ସଜାଇ ଦେବା କଥା ନ କହିଲେ ଚାଲେ । ସୁଖର କଥା ଯେ ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଚୁମା ଖାଇ ନଥିଲେ । ସେ ଭାବିଲେ ସବୁ ମିତ୍ର ଏହିପରି ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ସବୁବେଳେ ପରସ୍ପରକୁ ଦୃଶ୍ୟ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପାବଲେ ଲୋକଟା ଅଭୂତ । ସେ ତା ହାତକୁ ମୁଠାଇ ଧରି କହିଲେ ‘କିଛି ଭବିଷ୍ୟ ନାହିଁ । ମୁଁ ତୋତେ ଭଲ କରି ଜାଣିବି ।’

ପାବଲେ କହିଲା ‘ତୁମ ଜନ୍ମସ ନେଇ ଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ମୁଁ ଅନୁତପ୍ତ । ଏହାକୁ ଥଟ୍ଟା ବୋଲି ଭାବିନଥା ।’

‘କିନ୍ତୁ ଆମର ଯାହା ଦରକାର ଥିଲା ତୁମେ ଆଣିଥିଲୁ ।’

‘ଯୋଲ କଥା ନେଇ ଇଂରେଜ, ତୁମ ବପିଷ୍ଠରେ ମୋର କିଛି ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ । ମୁଁ ତୁମ କାମର ସାଫଲ୍ୟ ଦେଖି ପାରୁଅଛି ।’

ଅନ୍ଧାରରୁ ପିଲରୁ କହି ଉଠିବ ‘ତୁମେ ଦୁଇଜଣ କଥା କରୁଅଛ ? ବନ୍ଧୁତା ସ୍ଥାପନ କରୁଛ କି ?’ ପାବ୍ଲୋକୁ କହିଲା ‘ତୋର ଏତକ ଅଭାବଥିଲା । ଆଉ ତୁମେ ଇଂରେଜ, ତୁମ ବିଦାୟପତ୍ର ସଂକ୍ଷେପ କରି ପକାଅ । ଏହି ଲୋକଟା ଯେପରି ଅଧିକ ଗୋଲାବାରୁଦ ଆଉ ଗ୍ରେର କରି ନପାରେ ।’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ତୁ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ, ତୁ ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ କଥା ବୁଝିପାରିବୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆଉ ଇଂରେଜ, ପରସ୍ପରକୁ ବୁଝୁ ।’

ପିଲର କହିଲା ‘ତୋତେ ତ ତୋ ମାଆ କିମ୍ବା ଭଗବାନ ବୁଝିପାରିବେ ନାହିଁ ଅନ୍ୟ କଥା କିଏ ପଚାରେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ବୁଝେନାହିଁ । ଯାଅ ଇଂରେଜ, ସେ ଲାଣ୍ଡଠାରୁ ମଧ୍ୟ ସଂକ୍ଷେପରେ ବିଦାୟ ନେଇ ଆସ । ମୋର ଦୁର୍ଭବନା ଯେ ଶଶୁ ବାହାରି ଆସିବ ବୋଲି ତୁମେ ଡରୁଅଛ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ତୋ ମାଆ ମରୁ ।’

ପିଲରୁ ହସି ହସି କହିଲା ‘ତୁମର ତ ମାଆ ନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଅ । ଏହା ଆରମ୍ଭ କରି ଶୀଘ୍ର ଶେଷ କରିବାକୁ ମୁଁ ଉଦ୍ଘାସ । ପାବ୍ଲୋ, ତୋ ଲୋକ ନେଇ ତୁ ଯା । କିଏ ତହିଁବ କେତେବେଳା ଯାଏ ସେମାନେ ନିଜ ସକଳରେ ଦୃଢ଼ ରହିବେ । ତୋ ଲୋକ ଭିତରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଉପରେ ମୋର ଆସ୍ଥା ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଯା ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜର ବସ୍ତ୍ରା ପିଠିରେ ପକାଇ ମେଣ୍ଟିଆକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଦୋଡ଼ାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ମେଣ୍ଟିଆକୁ କହିଲେ ‘ବିଦାୟ ପ୍ରିୟେ । ପୁଣି ଶୀଘ୍ର ଦେଖା ହେବ ।’

ଏହି ସବୁ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କ ମନରେ ଏକ ଅବାସ୍ତବ ଭାବ ଖେଳିଗଲା । ଏସବୁ କଥା ଯେପରି ସେ ଆଗରୁ କହିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଯାହାଟା ଯେପରି ରେଲଗାଡ଼ିରେ ଯିବା କଥା । ସେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଥିଲେ, ଗାଡ଼ି ମହାଶୂନ୍ୟ ସେଥିରେ ଚଢ଼ିଗଲେ ।

ମେଣ୍ଟିଆ ତାଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ସାବଧାନରେ ରହିବାକୁ କହିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତା କଥା ସମର୍ଥନ କରି ତାକୁ ତୁମା ଖାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପିଠିର ବୋର୍ଡ଼ ମାଡ଼ିପଡ଼ିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କର କପାଳ ମେଣ୍ଟିଆ କପାଳରେ ଠୋକର ଖାଇଲା । ଏମିତି ମୁଁବେ ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିଥିଲା । ବୋର୍ଡ଼ଯୋଗୁଁ ଅତ୍ୟୁଆ ବୋଧ କରି ସେ ମେଣ୍ଟିଆକୁ ନକାନ୍ଦିବାକୁ କହିଲେ ।

ମେଣ୍ଟିଆ ଜବାବ ଦେଲା “ନା, ମୁଁ କାନ୍ଦୁନାହିଁ । ତୁମେ ଶୀଘ୍ର ଫେରିଆସ ।”

“ଆଜି ବହୁତ ଗୁଲି ଫୁଟିବ । ସେହି ଆବାଜ ଶୁଣି ବିବଳିତ ହେବୁନାହିଁ ।”

• “ନାହିଁ, କାନ୍ଦବି ନାହିଁ । ତୁମେ ଜଳନ୍ତି ଫେରି ଆସିବ ।”

‘ବିଦାୟ ପ୍ରିୟେ ।’

‘ନମସ୍କାର ରବର୍ଟ୍ସେ ।’

ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ରେଲଗାଡ଼ିରେ ବସି ରେଡ଼ଲିଜ୍ ଏବଂ ସେଠାରୁ ବିଲିଂ ଯାଇ ସ୍କୁଲରେ ନାମ ଲେଖାଇଲାବେଳେ ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜୀନ୍ ଯେପରି ତାହୁଣୀ ବୋଧ କରି ନଥିଲେ ଆଜି ତାହା ବୋଧ କଲେ । ସ୍କୁଲରେ ନାମ ଲେଖାଇବା ପାଇଁ ରେଲ ଷ୍ଟେସନକୁ ଗଲବେଳେ ସେ ଘାତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । କେହି ଏକଥା ଜାଣନ୍ତୁ ବୋଲି ସେ ଇଚ୍ଛା କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ଷ୍ଟେସନରେ ଘନ ଗାଡ଼ିରେ ଚଢ଼ିବା ସ୍ବରୁ ତାଙ୍କ ପିତା ତାଙ୍କୁ ଚୁମା ଖାଇ କହିଥିଲେ ‘ପୁଅ, ତୋର ଓ ମୋର ବିଚ୍ଛେଦ ଅବସ୍ଥାରେ ଶିଶୁର ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।’ ତାଙ୍କ ବାପା ବଡ଼ ଧର୍ମଶୀଳ ଲୋକ ଥିଲେ ଏବଂ ଏକଥା ଅନୁରର ସହିତ ସରଳଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ପୁଅର ବିଚ୍ଛେଦ ଦୁଃଖରେ ସେ କାନ୍ଦି ପକାଇଥିଲେ । ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜୀନ୍ ବାପାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ଓ ବିଦାୟ ଚୁମ୍ବନ ପାଇ ସେ ନିଜକୁ ବାପାଙ୍କଠାରୁ ବେଶୀ ବୟସର ମନେ କରି ଅସହ୍ୟ ବ୍ୟଥା ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ।

ଗାଡ଼ି ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ସେ ପଛପଟେ ରହି ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଥିଲେ । ହମେ ଷ୍ଟେସନଘର, ପାଣିଭଣ୍ଡାର ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନରୁ ସ୍ଥାନଠର ହୋଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଗାଡ଼ି ଖଟ ଖଟ କରି ଧାଇଁବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ ସେ ଦୂରରୁ ଦୂରଠର ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ ।

ବ୍ରେକ୍ସନ କହିଥିଲା ‘ତୁମ ବାବା ତୁମର ଯିବାଯୋଗୁଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ବୋଧ କରୁଛନ୍ତି ।’

ରବର୍ଟ୍ ଜର୍ଜୀନ୍ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ଟୁଣ୍ଡି ଓ ରାସ୍ତାକଡ଼ ବାଡ଼ି ଆଡ଼କୁ ‘ଗୁଡ୍ ବୁକୁଡା’ ଚରିବା ଦେଖୁଥିଲେ । ଜବାବ ଦେଲେ ‘ହଁ ।’

‘ତୁମେ ସ୍କୁଲରୁ ଯିବାଯୋଗୁଁ ଦୁଃଖ କରୁଛ କି ?’

‘ନା ।’ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସତ୍ୟ ।

ପୁରୁଷ ହୁଏ ତ ଏହା ସତ୍ୟ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ବଦାୟୁବେଳେ ଏକଥା ସତ ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ବଦାୟୁ ତାଙ୍କ ମନରେ ସେହିନର ସ୍ମୃତି ଜଗାଇ ଦେଲା । ଏବଂ ସେ ତରୁଣ ମନୋବୃତ୍ତିଯୋଗୁଁ ଅତ୍ୟୁଆ ବୋଧ କଲେ । ସ୍କୁଲରେ ପଢୁଥିଲାବେଳେ କୌଣସି ସହପାଠୀ ପାଠରୁ ବଦାୟୁ ନେଲେ ଏପରି ଦୁଃଖୀ ଜାତ ଥୋଇଥାଏ । ସେତେବେଳେ ସହପାଠୀଙ୍କୁ ରୁମାଝାଇବା ଉଚିତ କି ନୁହେଁ ଠିକ୍ କରି ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହାପରେ ଯେ ଭାରିଲେ ସେ ବଦାୟୁ ନେଉଛନ୍ତି ବୋଲି ସେ ବିବ୍ରତ ନୁହନ୍ତି । ସାକ୍ଷାତ କରିବା ଚିନ୍ତା ହିଁ ତାଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ଦେଉଥିଲା । ବଦାୟୁଟା ପୁନର୍ମିଳନର ଏକ ଅଂଶ ନୁହେଁକି ? ସେ ମନେ ମନେ କହିଲେ ମୁଁ ତ ଏମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ପାଇବି କିନ୍ତୁ କେହି ଜଣେ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ତରୁଣ ବୋଲି ସେଠାରେ ବିଚାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏହି ଅବସ୍ଥାକୁ କି ନାମ ଦେବେ ସେ ଭାବି ପାରଲେ ନାହିଁ । ହଉ, ଯାହା ଘଟିବାର ଘଟୁ, ଏହା ମୋର ଦ୍ଵିତୀୟ ବାଲ୍ୟବୟସ । ସେ କହିଲେ ‘ବଦାୟୁ ପ୍ରାୟେ, ବଦାୟୁ ମୋ କୁନି ।’

ମେରଥା କହି ଉଠିଲା ‘ବଦାୟୁ ମୋ ରବଟେ ।’ ସେ ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ ଓ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ କହିଲେ ‘ଗୁଲ ।’

ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ ଭାବି ବସ୍ତାଟା ପିଠିରେ ବାନ୍ଧିଲା । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତ ଗୁହା ଭିତରୁ ପୁରା ବୋର୍ ବହୁଥିଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ଗଛକୁ ଆଞ୍ଜଳି ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ଏ ସ୍ଵପ୍ନସ୍ଵ ରାଜ୍ୟକୁ ନାମି ତା ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଠାଏ ।

ରବଟେ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ‘ଭଲ କଥା, ଗୁଲିୟିବା ।’ ଚନ୍ଦ୍ରଜଣାକ ଗଡ଼ାଣିରେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଏମାନେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଆସିବାରୁ ସେ କହିଲା ‘ଜନ୍ ରବଟେ, ନିରାପଦରେ ରହ । ଏମାନେ ଜଣକ ପଛେ ଜଣେ ହୋଇ ଗୁଲିଲେ । ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ପିଗୁମାଡ଼ ମାଟିରେ ବସିଥିଲା ।

ରବଟେ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ‘ତୁ ମଧ୍ୟ ନିରାପଦରେ ରହ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ତୁ ସବୁ କାମରେ ନିରାପଦ ରହ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କଥାକୁ ଭ୍ରାନ୍ତେପ ନକରି ସେ କହିଲା ‘ଧନ୍ୟବାଦ ତନ୍ ରବଟେ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ସେ ଲୋକଟା ଅଭୁତ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ‘ମୁଁ ତୋ କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରେ । ତୋ ଉପରେ ତ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ାର ବୋଝ ଲଦା ହୋଇଛି । ତେ ମୁଁ କିଛି ନିଏ ।’

• ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ନା, ମୁଁ ଠିକ୍ ଅଛି ବାବୁ, ଆମେ ଯେ ଯାହା ଆରମ୍ଭକଲୁ ଏତିକରେ ମୁଁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ।’

ଆନ୍ ସେଲ୍ମୋ କହିଲା ‘ଆସ୍ତେ କଥା କହ । ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ହୁଏ କଥା କହିନାହିଁ ନୁହେଁ ତ ଖୁବ୍ ଆସ୍ତେ କହ ।’

ସେମାନେ ଅତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟରେ ପାହାଡ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଆଗେ ଆଗେ ଆସି ଆନ୍ ସେଲ୍ମୋ, ତା ପଛକୁ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଏବଂ ଶେଷକୁ ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ । ସେ ତାଙ୍କର ଦଉଡ଼ିତଳା ଜୁତାରେ ପାଦ ଚପି ଚପି, ଏଗଛ ସେଗଛ ଖଣ୍ଡେ ଧରି, ଖାଲଦିପରେ ଏବଂ ବୁଦା ଗଛ ଉପରେ ଗୋଡ଼ ଜମାଇ ଚାଲୁଥାନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ ଗଛର ଅଠା ତାଙ୍କ ହାତରେ ଲଗି ଯାଉଥିଲା । ବେଳେ ବେଳେ ଗୋଡ଼ ଖସି ମଧ୍ୟ ଯାଉଥିବାରୁ ସେ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଗଛ ଧରି ପକାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସ୍ୱୟଂସିଦ୍ଧ ଢେଙ୍ଗଲ ନଳୀ ଭିଜା ହୋଇଥିବା ହିମଦ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜି ଯାଉଥିଲା । ଏମିତି ଭାବରେ ସେମାନେ ଅସି ପୋଲର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏଇଠାର ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ ଓ ଆନ୍ ସେଲ୍ମୋ ପ୍ରଥମ ଦିନ ପହଞ୍ଚି ଦେଇଥିଲେ ।

ଆନ୍ ସେଲ୍ମୋ ଜର୍ଜାନଙ୍କ କବଳି ଧରି ଗୋଟିଏ ଗଛ ଉପରେ ଚଢ଼ି ଅତି ଶୀଘ୍ର ସ୍ତରେ କହିଲା ‘ଦେଖ, ତା ଉଠାରୁଲ୍ଲରେ ନିଆଁ ଜଳୁଛି । ରାସ୍ତାରେ ଯେଉଁଠାରୁ ପୋଲଟା ଆରମ୍ଭ ହେଉଠାରେ ଏହି ନିଆଁ ଦିଶୁଥିଲା ।

ଆନ୍ ସେଲ୍ମୋ କହିଲା ‘ଆମେ ଏଇଠି ପହଞ୍ଚି ଦେଇଥିଲୁ ।’ ସେ ତାଙ୍କ ହାତଟାଣି ନେଇ ଗୋଟିଏ ଗଛର ମୂଳଆଡ଼କୁ ଏକ ସଦ୍ୟ କଟା ଦାଗ ଦେଖାଇଲା । ‘ତୁମେ ପହଞ୍ଚି ଦେଉଥିଲା ବେଳେ ମୁଁ ଏହି ଚିହ୍ନ କରିଥିଲି । ଏହାର ତାହାଣକୁ ତୁମେ ବନ୍ଧୁକ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲ ।’

‘ଆମେ ସେଇଠାରେ ରଖିବା ।’

‘ଭଲ କଥା ।’

ସେମାନେ ଦେବଦାରୁ ଗଛମୂଳେ ତାଙ୍କର ବସ୍ତା ଥୋଇଦେଲେ । ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ଆନ୍ ସେଲ୍ମୋ ପଛରେ ଗଲା, ଦେବଦାରୁ ଗଛ ଉଠିଥିବା ସମତଳ ଜାଗାକୁ ଗଲେ । ଆନ୍ ସେଲ୍ମୋ କହିଲା ‘ହଁ ଠିକ୍ ଏହି ସ୍ଥାନ ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ସାନ ଗଛ ଭିତରେ ବସିପଡ଼ି ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କୁ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ହୋଇ କହିଲେ ଯକାଳ ହେଲେ ଏହି ଜାଗାକୁ ରାସ୍ତାର ଅଳ୍ପ ଅଂଶ ଓ ପୋଲର ମୁହଁ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ପାରିବୁ । ପୋଲର ଲମ୍ବ ଏବଂ ଅରପାଖର ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟ କିଛି ଦେଖିବୁ । ତାପରେ ରାସ୍ତାଟା ବଙ୍କାଇ ଯାଇଛି ।’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କିଛି କହି ନଥିଲା ।

‘ତୁ ଏଇଠାରେ ଶୋଇରହ । ଆମେ ଯାଉଛୁ ବିଚ୍ଛୋରକ ଖଞ୍ଜି ବାକୁ । ତନ୍ତୁ କି ଉପର ମୁଣ୍ଡରୁ କେନ୍ଦ୍ର ଆସିଲେ ଗୁଲି ଚଳାଇବୁ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା ‘ଆଲୁଅଟା କେଉଁଠାରୁ ଦିଶୁଛି ?’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ‘ପୋଲ ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରହରୀ ଘରୁ ।’

‘ପ୍ରହରୀ କାହା ଭାଗରେ ?’

‘ବୁଢ଼ା ଆଉ ମୋ ଭାଗରେ । ମୁଁ ତ ଏକଥା ଭୋତେ କହିଅଛି । ଆମେ ଯଦି ନପାରିବୁ ତେବେ ତୁ ପ୍ରହରୀ ଘର ଉପରେ ଏବଂ ପ୍ରହରୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଗୁଲି ଚଳାଇବୁ ।’

‘ହଁ, ଏକଥା ତୁମେ ମୋତେ କହିଅଛି ।’

‘ବିଚ୍ଛୋରକ ଘଟିଲା ପରେ, ପାର୍ବଲେର ଲୋକେ ସେହି ବାଙ୍କରୁ ଆସିଲେ ଯଦି ତାଙ୍କ ପଛରେ ଆଉ କେହି ଆସିବାର ଦେଖୁ ତେବେ ପାର୍ବଲେର ମୁଣ୍ଡଉପର ଦେଇ ଗୁଲି ଚଳାଇବୁ ଝୁବ ଉପରକୁ କରି ଗୁଲି ମାରିବୁ ଯେପରି କି ଅନ୍ୟ କେହି ଆସି ନପାରିବେ । ବୁଝିଲୁ ?’

‘ହଁ, ବୁଝିଲି । ଏକଥା ତ ଜାଲି ରାତିରେ କହିଅଛି ।’

‘ଆଉ କିଛି ପଚାରିବୁ ?’

‘ନା । ମୋର ଦୁଇଟା ବସ୍ତା ଅଛି । ମୁଁ ବନ୍ଧୁକ ଉପରଆଡ଼ୁ ଗୁଲି ଭରିବି । କେହି ଦେଖିପାରିବ ନାହିଁ । ତାପରେ ଏଠାକୁ ଆସିବି ।’

‘କିନ୍ତୁ ଖୋଲାଖୋଲି ଆଦୌ କରିବୁ ନାହିଁ । ଆମେ ଉପରଆଡ଼ୁ ଯେପରି ଲୁଚି ରହିବୁ ତୁ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ଭଲଭାବରେ ଛପି ରହିବୁ ।’

‘ନା । ମୁଁ ଅନ୍ଧାରରେ ଗୁଲି ଭରି ଆସିବି । କେହି ଜାଣି ପାରିବେ ନାହିଁ ।’

“ତୁ ବଡ଼ ନିକଟରେ ଅଛୁ । ଏହି ବୁଦାଟା ଦିନବେଳେ ତଳଆଡ଼ୁ ଷ୍ଟୁ ଦେଖାଯାଏ ।”

“କିଛି ଚନ୍ଦ୍ରା କରନାହିଁ ଇଂରେଜ ! ତୁମେ କୁଆଡ଼େ ଯିବ ?”

“ମୋ ସାନ ବନ୍ଧୁକୁ ନେଇ ମୁଁ ତଳକୁ ଯାଉଅଛି । ବୁଢ଼ା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାତଟି ଆଉ ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରହରୀ ଘର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯିବ । ସେ ଘରର ମୁହଁ ସେହି ଆଡ଼କୁ ।”

“ତେବେ ଆଉ କିଛି କହିବାର ନାହିଁ । ନମସ୍କାର ଇଂରେଜ ! ତମ ପାଖରେ ତମାଣୁ ଅଛି ?”

“ତୁ ତ ସିଗ୍ରେଟ ଟାଣିପାରିବୁ ନାହିଁ । ଜାଗାଟା ବଡ଼ ନିକଟ ଧୂଆଁ ଦେଖାଯିବ ।”

‘ନା, ମୁଁ ସିଗ୍ରେଟ ପିଇବି ନାହିଁ । ତମାଣୁ ଖାଲି ମୁହଁରେ ରଖିବି । ପରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଟାଣିବି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ ନିଜର ସିଗ୍ରେଟ ବାକ୍ସ ଦେଲେ । ସେ ତିନୋଟି ସିଗ୍ରେଟ ନେଇ ନିଜର ଟୋପି ଭିତରେ ପୁରାଇଲା । ସେ ନିଜର ହିଁ ପଦର ଗୋଡ଼ଟାଣି ଲମ୍ବାଇଲା । ବନ୍ଧୁକୁ ଦଳୀ ବୁଦା ଭିତରେ ରଖିଲା । ଅଣ୍ଟାଲି ଅଣ୍ଟାଲି ନିଜ ବସ୍ତାକୁ ଜିନିଷମାନ କାଢ଼ି ଦରଜାସ୍ତା ଜାଗାରେ ଥେକଲା । ତା ପରେ କହିଲା ‘ଆଉ କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଏବଂ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ନିଜ ବସ୍ତା ରଖିଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଫେରିଗଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଅତି ମୃଦୁରେ ପଚାରିଲେ ‘କେଉଁଠି ରଖିଲେ ଭଲ ହେବ ?’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ଏଇଠି, କିନ୍ତୁ ଏ ସ୍ଥାନରୁ ତୁମ ସାନ ବନ୍ଧୁକୁ ପ୍ରହରୀଘରକୁ ଠିକ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରିବ ତ ?’

‘ଏହା କଅଣ ଯଥାର୍ଥ ସେହି ସ୍ଥାନ ଯେଉଁଠାରେ କି ଆମେ ସେଦିନ ଥିଲୁ ?’

ଏତେ ଆସ୍ତେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଜବାବ ଦେଲା ଯେ ଜର୍ଜାନ୍ ତାହା ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଓଠ ନ ହଲାଇ କଥା କହିଲା ଯେମିତିଭାବରେ ପହଲି ଦିନ କହିଥିଲା । କହିଲା ହଁ ଠିକ୍ ସେହି ଜାଗା । ମୁଁ ପରା ଛୁରୀରେ ଗଛକାଟି ଚିହ୍ନ ରଖିଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍ ମନରେ ହେଲା ଏକଥା ଘୁଷୁରେ ଘଟିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କ ନିଜ ପ୍ରଶ୍ନଯୋଗୁଁ ଅନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଏପରି ଉତ୍ତର ଦେଲା । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା । ସେ ଉତ୍ତର ଜାଣି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଥିଲା ।

ସେ ପୁରୁଷୁସ କର କହିଲେ ‘ଏ ଜାଗାଟା ଅତି ନିକଟ । ଆଲୁଅ ଆମ ପଛପଟେ ରହିଅଛି । ଏଇଠି ଆମେ ଠିକ୍ ଅଛୁ ।’

ଅନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ତେବେ ମୁଁ ଖାତ ପାରି ହୋଇ ଆରପଟକୁ ଯାଉଅଛି । ମୋ ଜାଗାରେ ରହିବ । ମୁଁ ଯଦି କିଛି ଭୁଲ କରିଥାଏ ତେବେ ଇଂରେଜ ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବ ।’

‘କଅଣ ?’

‘ମୁଁ ଯାହା କରିବା କଥା ତାହା କରିବି !’

‘ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଫଏର କରିବି, ତୁ ମଧ୍ୟ କରିବୁ । ତୋ ଲୋକକୁ ଶେଷ କରି ପୋଲ ପାରି ହୋଇ ମୋ ପାଖକୁ ଆସିବୁ । ମୁଁ ସେଠାରେ ବସି ରହିଥିବି । କେଉଁଠି ବିଶ୍ଳେଷକ ଥୋଇବା କଥା ମୁଁ ତୋତେ କହିଦେବି । ମୁଁ ସବୁକଥା ତୋତେ ବୁଝାଇ ଦେବି । ଯଦି ମୋର କିଛି ଘଟେ ତେବେ ତୁ ଏକାକୀ ମୋ କହିଲୁ ମତେ କରିବୁ । ଧୀରେ ସ୍ଥିତିରେ ତୋ ସୁବ୍ୟାପତେ କାମଟା ଭଲଭାବରେ କରିବୁ । କାଠ ଜାଳା ସବୁ ମଜବୁତ କରି ପୋତିଦେବୁ ଏବଂ ହାତବୋମାକୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଫୁଟାଇବୁ ।’

ଅନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ମୁଁ ସବୁକଥା ପରିଷ୍କାରଭାବେ ବୁଝିପାରୁଛି । ସବୁ ମୋ ମନେଅଛି । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଉଛି । ଇଂରେଜ, ସତ୍ତାଳ ହେଲେ ତୁମେ ଭଲଭାବରେ ଲୁଚି ରହି କାମ କରିବ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜିନ୍ କହିଲେ ତୁ ଯେତେବେଳେ ଚାଲି କରିବୁ ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ ନେବୁ ଏବଂ ଠିକ୍ ରଖିବୁ । ତାକୁ ମଣିଷ ବୋଲି ନଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବସ୍ତୁ ବୋଲି ଭାବିବୁ । ପୁରା ଲୋକଟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନକରି ତା ଦେହର ଗୋଟିଏ ଜାଗାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବୁ । ସେ ତୋ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରିଥିଲେ ତା ପେଟ ମଝିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବୁ । ଅନ୍ୟ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥିଲେ ସିଠି ମଝିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବୁ । ମୁଁ ଫଏର କଲେ ଯଦି ପଶିପଡ଼ା ବସିଥାଏ, ତୁ ଠିଆ ହୋଇ ଦୌଡ଼ିବ କିମ୍ବା କାଙ୍କୁଡ଼ିକୁଙ୍କୁଡ଼ି ହୋଇ ବସି ରହିବ ।

ସେତେବେଳେ ତୁ ଗୁଲି ଚଳାଇବୁ । ସେ ଯଦି ତଥାପି ବଝିଥାଏ ତେବେ ଗୁଲି ମାରିବୁ ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରିବୁ ନାହିଁ । ୫୦ ଗଜ ନିକଟରୁ ଗୁଲି ମାରିବୁ । ତୁ ଶିକାରୀ ଏଣୁ ଭାବିବାର କିଛି ନାହିଁ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ତୁମ ଘୁକୁମ ମୃତାବକ ମୁଁ ସବୁ କରିବି ।’

‘ହଁ, ଏହାହିଁ ମୋର ଆଦେଶ ।’

ସେ ଭାବିଲେ ଏହାକୁ ଆବଦ୍ଧରେ ପରିଣତ କରି ମୁଁ ଭଲ କରିଥାନ୍ତି । ତଦ୍ୱାରା ସେ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବ । ଏଥିପାଇଁ କିଛି ଦୁର୍ଭାବନା ମଧ୍ୟ ମୋର ଗଲା । ସେ ପ୍ରଥମଦିନ ମାରିବା ସମ୍ଭବରେ କଅଣ ସବୁ କହିଥିଲା ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି ।

‘ଏହାହିଁ ମୋର ଆଦେଶ ରହିଲା । ଏବେ ଯା ।’

ହଁ ଯାଉଛି । ସବୁ ଶୁଭ ହେଉ । ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଫେରିବି ଇଂରେଜ ।’

‘ହଁ ଶୀଘ୍ର ଫେରିବୁ ବୁଢ଼ା’ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ।

ସେ ସେହି ରେଲ୍ ଷ୍ଟେସନରେ ତାଙ୍କ ପିତା ସଜଳ ଚକ୍ଷୁରେ ବିଦାୟ ନେବା କଥା ମନେ ପକାଇଲେ । ସେ ନମସ୍କାର, ବିଦାୟ କିମ୍ବା ସୌଭାଗ୍ୟ କିଛି କାମନା କରି ପାରି ନଥିଲେ, ‘ବୁଢ଼ା, ତୋ ବନ୍ଧୁକ ନଳୀରୁ ତେଲ୍ ପୋଛି ପକାଇ ଅଛୁ ତ ? ନଚେତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହେବ ।’

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା ‘ଗୁହା ଭିତରେ ମୁଁ ସବୁ ଭଲରକମ ସଫା କରିଥାନ୍ତି ।’

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ତେବେ ଦ୍ୱିପ୍ରହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦାୟ ।’ ନିଶ୍ଚୟ ସଦା ସଞ୍ଚାରରେ ବୁଢ଼ା ଚାଲିଗଲା ।

ରବଟ୍ ଜର୍ଜାନ୍ ଗଲା ଦେବଦରୁ ଗଛ ବୁଢ଼ାରେ ଶୋଇ ରହି ସକାଳ ବେଳେ ଗଛର ଡାଳପତ୍ର ହଲିବା ଶବ୍ଦକୁ କାନ ଡେରିଲେ । ସେ ସାନ ମେସିନଗନ୍‌ର ଗୁଲି ଥଳଥା କାନ୍ଦି ନେଲେ । ଘୋଡ଼ିଆ ଟେକି ସେ ନଳୀକୁ ମୁହଁ ପାଖକୁ ନେଇ ଫୁଲିଲେ । ବନ୍ଧୁକ ନଳୀ ତାଙ୍କ ଜିଭରେ ଲାଗିବାକୁ ସେ ତେଲିଆ ଚର୍ବିର ଆସ୍ଥାଦ

ପାଇଲେ । ସେ ବନ୍ଧୁକୁ ନିଜର ହାତରେ ଥୋଇଲେ ଯେପରି କି ଗଛର ପତ୍ର ଭିତରେ ପଶିବ ନାହିଁ । ସେ ସବୁତକ କାରୁଣ୍ୟ ନିଜ ରୂପାଲ ଉପରେ ଅଜାଡ଼ି ପକାଇଲେ । ତାହାପରେ ଅନ୍ଧାରରେ ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଚପି ସବୁତକ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଅକଥାରେ ପୁରାଇଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଳିଆଟା ଭାରି ହୋଇ ଉଠିଲା । ଦେବଦାରୁ ଗଛ ଗଣ୍ଡି ଅଡ଼ୁଆଳରେ ସେ ପେଟେଇ ଶୋଇଲେ । ବନ୍ଧୁକୁଟା ଥାଏ ବାମ ହାତ କବଜି ଉପରେ । ସେ ତଳପଟୁ ଅସୁସ୍ଥବା ଆଲୁଅକୁ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବେଳେ ବେଳେ ଆଲୁଅଟା ନ ଦେଖାଯିବାରୁ ସେ ବୁଝି ପାରୁଥିଲେ ଯେ ଜଗୁଆଳୀ ଆଲୁଅ ସାମନାରେ ଠିଆ ହୋଇଅଛି । ଏମିତି ଭାବରେ ଶୋଇ ସେ ସକାଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ରହୁଲେ ।

ବୟାଳିଶ ପରଲ୍ଲବ

ଯେଉଁ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପାବଲେ ପାହାଡ଼ରୁ ଗୁହାକୁ ଫେରିଲା ଏବଂ ଗୁହାରୁ ସମସ୍ତେ ଘୋଡ଼ା ପାଖକୁ ଗଲେ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆଣ୍ଟିସ୍ ଗୋଲ୍‌ଲ୍‌ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଯିବା ପଥରେ ଅନେକ ଦୂର ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ନାସ ସେରାଡ଼ାକୁ ଯିବା ବଡ଼ ରାସ୍ତାରେ ଅନେକ ଟୁକ ଗାଡ଼ୀ ପାହାଡ଼ ଆଡ଼ୁ ଅସୁଥିଲା । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଯାନବାହନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଚୌକିଥିଲା । ସେଠାର ସହୀକୁ ଗୋମେଜ୍ ଲେଫଟନାଣ୍ଟ୍ କର୍ପ୍ସେଲ୍ ମିରାଣ୍ଡାଙ୍କର ଗୁଡ଼ପତ୍ର ଦେଖାଇଲେ । ସହୀ ନିଜର ଟିପା ବର୍ଡ଼ରେ ତାହା ପଢ଼ାକ୍ଷା କରି ନିଜର ସହକର୍ମୀଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ଫେରାଇ ଦେଇ ସଲ୍ଲମ କଲା । କହିଲା “ଆଜ୍ଞା, ଗାଡ଼ୀର ବଡ଼ ଆଲୁଲ ଲିଭାଇ ଦେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।”

ମୋଟର ସାଇକଲ ଗର୍ଜନ କରି ରାସ୍ତାରେ ଦୁଇ ଚାଲିଗଲା । ଆଣ୍ଟିସ୍ ପଛ ଆସନରେ ବସି ଶକ୍ତ ଭାବରେ ସାମନା ଆସନକୁ ଧରିଆସ । ଗୋମେଜ୍ ରାସ୍ତାର ଯାନ-ବାହନ ଓ ଲେକଗହଳ ଭିତରେ ସାବଧାନରେ ଗାଡ଼ୀ ଚଳାଇଲେ । କୌଣସି ଟୁକରେ ଆଲୁଅ ନଥିଲା ଏବଂ ସବୁଯାକ ଗୋଟିକ ପଛେ ଗୋଟିଏ କରି ଏକ ଧାଡ଼ିରେ ଯାଉଥିଲେ । ଟୁକ ଯୋଗୁଁ ରାସ୍ତାର ଧୂଳିରେ ଆଣ୍ଟିସ୍ ଅଲବନ୍ନ ହୋଇ କିଛି ଦେଖି ପାରୁ ନଥାଏ । ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଟୁକର ପଛେ ପଛେ ଯାଉଥିଲେ । ପରେ ଗୋମେଜ୍ ଗାଡ଼ୀର ଗବେଗେ ବଢ଼ାଇ ସେ ଗାଡ଼ୀ ଓ ଆହୁରି ଅନେକ ଗାଡ଼ୀ ଟପିଗଲା । ବେଳେ ବେଳେ ପଛପଟୁ ଟୁକ ଗାଡ଼ୀ ତାଙ୍କୁ ବାଁ ପଟରୁ ଟପି ଯାଉଥିଲେ । ପଛରେ ଖଣ୍ଡେ ମୋଟର ଗାଡ଼ୀ ବାରମ୍ବାର ଘୁଙ୍ଗା ବଜାଇ ବଡ଼ ଆଲୁଅ ଜଳାଇ ଦେଲା । ସେହି ଆଲୁଅରେ ଜମାଟ ହଳଦିଆ ଧୂଳିର ମେଘ ଚାରିଆଡ଼େ ଘୋଟି ଥିବାର ଦେଖାଗଲା ।

ଏହାପରେ ଆଗରେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ହୋଇ ସବୁ ଗାଡ଼ି, ଟ୍ରକ
ଲତ୍ୟାଦି ଅଟକି ଗଲେ । ଏହା ଆଉ ଗୋଟିଏ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଚୌକି । ଗୋଟିଏ ଅଟକି
ଥିବା ଟ୍ରକକୁ ପଛରୁ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଗାଡ଼ି ଆସି ଆଗରରେ ଦେଖି ନପାରି ଧକାଦେଲା ।
ଫଳରେ ସାନ ସାନ ଗୋଲା ବାରୁଦ ରସ୍ତା ତମାମ ଛୁଟିକି ପଡ଼ିଲା । ଧକା ବାଜି ଆଗ
ଗାଡ଼ିର ପଛ ପଟ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା । ଗୋମେଜ ମୋଟର ସାଜକଲ ଅଟକାଇ ଗାଡ଼ିକୁ
ଠେଲି ଠେଲି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ନିଜର ଗୁଡ଼ିପନ୍ଥ ଦେଖାଇଲେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଟିକି
ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଲା ବାରୁଦ ଦଳି ଚକଟି ଆଗେଇ ଗଲା । ପଛ ଗାଡ଼ିଟାରେ ‘ରେଡ୍‌ଓଟର
ସିଗ୍ନାଲ୍‌ସ୍‌’ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଏହା ପଛକୁ ଶହ ଶହ ଗାଡ଼ି ଅଟକି ଯାଇଥାଏ ।
ଲମ୍ବା ଚୁଟ୍ ପିନ୍ଧା ଜଣେ ଅଫିସର ରସ୍ତା ତମାମ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଗୁଳକମାନଙ୍କୁ ଗାଡ଼ି
ଧକା ଏବଂ ଗୋଲା ବାରୁଦ ବିସ୍ଫୋଟ ହୋଇଥିବା କଥା ଚିହ୍ନାର କରି କହୁଥାନ୍ତି ।

ରସ୍ତାରେ ଏତେ ବେଶୀ ଗାଡ଼ି ଅଟକି ଥାଏ ଯେ ପଛ ଆଡ଼ ଶେଷ ମୁଣ୍ଡକୁ
ଯାଇ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ି ଆସିବା ବନ୍ଦ ନକଲେ ଗୋମେଜ ଆଉ ପଛକୁ ଫେରି ବାଟ ଭାଙ୍ଗି
ସିବାର ସୁବିଧା ପାଇବେ ନାହିଁ । ଅଫିସର ଜଣକ ଟିପାବଟା ଜଳାଇ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଗାଲି
ଫଜିତ କରି ବହୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ପଛରୁ ଟ୍ରକମାନ ସୁଅପରି ମାଡ଼ି ଆସୁଥାଏ ।

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୁଇ ଜଣ ଥିଲେ । ସେମାନେ ପିଠିରେ ବନ୍ଧୁକ ଝୁଲାଇ
ହାତରେ ଟିପାବଟା ଧରି ପାଟି କରୁଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କ ଗୁଡ଼ିପନ୍ଥ ଫେରାଇ ନଥିଲେ ।
ଜଣେ ଗୁଡ଼ିପନ୍ଥ ଖଣ୍ଡିକ ଧରି ରସ୍ତା ସେ ପାଟକୁ ଯାଇ ତଳଆଡ଼େ ଯାଉଥିବା ଗୋଟିଏ
ଟ୍ରକଗୁଲକକୁ କହିଲା ଯେ ତଳ ଚୌକିରେ ଆଉ ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିବାକୁ ମନା କରିଦେବ ।
ଏଠା ଭିଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ଗଲେ ସେ ଗୁଡ଼ିବ । ଏହାପରେ ଗୁଡ଼ିପନ୍ଥ ଧରି ସେହି ସନ୍ଧ୍ୟା
ଫେରିଆସି ଯାହାର ମାଲି ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ତାକୁ କହିଲା “ଏହାକୁ ଗୁଡ଼ି ଆଗକୁ
ବଢ଼ । ଆମେ ଏହା ଯତ୍ନ କରିବୁ ।” ଗାଡ଼ିଗୁଲକ ନିଜଗାଡ଼ିର ପଛପଟେ ନଇଁପଡ଼ି
କଅଣ ଦେଖୁଥିଲା । ସେ କହିଲା “ମୋର ତେଲ ଯୋଗାଣ ପାଇପ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି
ମୁଁ ଗାଡ଼ି ନେବ କେମିତି ?” ସନ୍ଧ୍ୟା କହିଲା “ତୋ ପାଇପ ଚୁଲୁକୁ ଯାଉ, ମୁଁ ଯାହା
କହୁଛି ପାଳନ କର । ଗାଡ଼ିର ‘ଡିଫରେନ୍ସଆଲ୍‌’ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ଗାଡ଼ି ଗୁଲିବ
କିପରି ? ତ୍ରୁଇଭର କହିଲା । ତେବେ ଗାଡ଼ିକୁ ଟାଣି ଟାଣି ନେଇଯା—ଆମେ ଆଉ
ଗାଡ଼ିଟା ରସ୍ତାରୁ ହଟାଇବୁ ।”

ଡ୍ରାଇଭର ରାଗିଯାଇ ଖାଲ ଗୁଡ଼ି ରହିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ବାରମ୍ବାର ଧମକ ଦେବାକୁ
ଲାଗିଲା ।

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ “ମୋ ଗୁଡ଼ପତ୍ର ଦିଅ । ମୋର ଜରୁରୀ କାମ ।”

“ହଉ ନିଅ ତମ ଗୁଡ଼ପତ୍ର ।” ଏହା କହି ସନ୍ଧ୍ୟା ତାଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ପତ୍ର ଦେବାକୁ ଦେଇ ରାସ୍ତା ଆଉ ପଟକୁ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ି ସବୁ ରୋକିବାକୁ ଧାଇଁଲା । ସେ ଡ୍ରାଇଭରକୁ ପାଟି କରି କହିଲା ଛକ ପାଖକୁ ଯାଇ ବୁଲିଯିବୁ ।”

“ମତେ ହୁକୁମ ଅଛି—”

“ତୋ ହୁକୁମ ତୋ ପାଖରେ ଆଉ ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି କର ।”

ଡ୍ରାଇଭର ଗାଡ଼ି ଚଳାଇ ସିଧା ଆଗକୁ ଯାଇ ଧୂଳିରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ଏହାପରେ ଗୋମେଜ୍ ମଟର ସାଇକଲ ରାସ୍ତାର ଡାହାଣ ପଟେ ଚଳାଇ ଉଠିବା ଗାଡ଼ିକୁ ଟପି ବାହାରିଗଲେ । ସେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରକ ଅଟକାଇ ତା ଡ୍ରାଇଭର ସଙ୍ଗେ କଥା ହେଉଥାଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଅତି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଗତିରେ ପାହାଡ଼ିଆ ରାସ୍ତାରେ ଉଠି ଉଠିଲେ । ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଚୌକିଠାରେ ସବୁ ଗାଡ଼ି ବନ୍ଦ କରାଯାଉ ଥିବାରୁ କେବଳ ଡ୍ରାଇଭର ଆସୁଥିବା ଗାଡ଼ିମାନ ସେ ଟପି ଟପି ଗଲେ ଆଲୁଅ ନ ଜଳାଇ ସେମାନେ ଆଉ ଗୁରୁତ୍ବେଷି ଯାଉଥିବା ଗାଡ଼ି ଟପି ଗଲେ । ତା ପରେ ଧାଡ଼ି ବାନ୍ଧି ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ସୈନ୍ୟବାହୀ ଟ୍ରକ ଡେଇଁଲେ । ସୈନ୍ୟମାନେ ଅନ୍ଧାରରେ ଚପଟ୍‌ଚପଟ୍ ବନ୍ଧୁକ ଧରି ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହାପରେ ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ଅଫିସରଙ୍କ ଗାଡ଼ି ପଛପଟୁ ପୁଞ୍ଜା ବଜାଇ ଏବଂ ଆଲୁଅ ଜଳାଇ ଓ ନିଭାଇ ଆସିଲା । ତାହାରି ଆଲୁଅରେ ଆଣ୍ଟିସ୍ ଦେଖିପାରିଲା ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଇସ୍ପାତ ଶିରସ୍ତାଣ, ସେମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁକ ସିଧାସଳଖେ ଉପର ମୁହଁ । ସେମାନଙ୍କର ମେସିନଗନ୍ ସବୁ ଆକାଶ ପ୍ରତି ମୁହଁ କରିଛି । ଖଣ୍ଡେ ଗାଡ଼ିରେ ଦଲେ ସୈନ୍ୟ ଅତି ବମର୍ସଭାବରେ ବସିଥିଲେ । ସେ ମୁଣ୍ଡରୁ ଆସନ୍ନ ଆଞ୍ଜମଣର ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥାଏ । ସତେ ଯେପରି ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ମୁହଁ ଦେଖାଇବାକୁ ଲଜ୍ଜାବୋଧ କରୁଥାନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଥରେ ବୋମା ବୁଝି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲେ ଆଉ କାହାର କାନ୍ଧେ ଭାବିବାକୁ ନଥିବ ।

ଆଣ୍ଟିସ୍ ଏହିପରି ଟ୍ରକ୍ ପରେ ଟ୍ରକ୍ ଗାଡ଼ି ଦେଖି ଦେଖି ଗଲା । ଗୋମେଜ୍ ତାଙ୍କର ମଟର ସାଇକଲକୁ ଅଫିସର ଗାଡ଼ି ଆଗେ ଆଗେ ନେଉଥାନ୍ତି । ସେ ଭାବୁଥାନ୍ତି ଏହି ହେଉଛି ଆମର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ, ଏହାହିଁ ହେଉଛି ଆମର ସାଜସଜ୍ଜାମ ଓ ଯାନବାହନ, ସମସ୍ତେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସୈନିକ । ଦଳକୁ ଦଳ ଏକା ରକମର

ପୋଷାକ, ଏକା ପ୍ରକାର ଶିରସାଣ ଓ ଏକ ପ୍ରକାର ବନ୍ଧୁକ । ଆମର ଏହିପରି ସୈନ୍ୟ ବାହନୀ ଗଢ଼ା ଯାଇଥିଲା ।

.

ଏହିପରି ଭବରେ ଅନ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଟ୍ରକଗାଡ଼ି ସେମାନେ ଟପି ପାହାଡ଼ିଆ ରସ୍ତାର ଅଗକୁ ଗଲେ । ଏଣିକି ରସ୍ତା ଜାଗାକୁ ଜାଗା ବାଙ୍କି ଏବଂ ଗାଡ଼ିର ପଛ ଆଲୁଅ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ିର ଅବସ୍ଥା ସବୁ ଭଲ ରକ୍ଷମ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ପବନ ଶୀତଳ ହୋଇ ଉଠୁଥାଏ ଏବଂ ଉଠାଣି ଉଠୁଥିବା ଗାଡ଼ି ଅତି କଷ୍ଟରେ ଉଠୁଥାନ୍ତି । ଆଶ୍ଚିୟ କେବେ ମଟର ସାଇକଲ୍ ପଛରେ ବସି ନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଶକ୍ତ ହୋଇ ବସି ରୁହି ପାରନ୍ତି, ଏତେ ଯାନବାହନର ଚଳାଚଳ ଯୁଦ୍ଧରେ ଶେଷ ହେବ । ସେ ଯେ ତା ଜାଗାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ ଏପରି କିଛି ଠିକଣା ନାହିଁ । ଯଦି ଆଗାମୀ କାଲି ରାତିକୁ ପହଞ୍ଚିପାରେ ତେବେ ଭାରତର କଥା ବୋଲି ଭାବିବାକୁ ହେବ । ସେ କେବେ କୌଣସି ଆକ୍ରମଣ କିମ୍ବା ସେଥି ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଆୟୋଜନ ଦେଖି ନ ଥିଲା, ଏଥିରେ ସେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ବିରାଟ ଆକାର ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ହୋଇଗଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ି ଏବଂ ଫାର୍ସ ଉଠାଣି ଚଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଶେଷ ଅଡ଼କୁ ଉଠାଣିଟା ଏତେ ବେଶୀ ଯେ ଦୁହେଁ ମଟରସାଇକଲ୍‌ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ି ଠେଲ ଠେଲ ମଟର ସାଇକଲ୍‌କୁ ଉପରକୁ ନେଲେ । ଉଠାଣି ମୁଣ୍ଡରେ ରସ୍ତା ଗୋଟାଏ ଫାସ ପରି ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁଠି କି ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ି କଟାଇବାକୁ ସୁବିଧା ଅଛି । ସେଠାରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ପଥର କୋଠା ଭିତରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଆଲୁଅ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ।

ଗୋମେଜ୍ ଆଶ୍ଚିୟକୁ କହିଲେ, “ଭଲ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କେଉଁଠି ପଶୁରି ରହିବା ।” ଏହା କହି ମଟର ସାଇକଲ୍‌କୁ ପେଲି ପେଲି ସେହି ବଡ଼ କୋଠା କାନ୍ଥରେ ଆଉଜାଇ ଦେଲେ । ଠିକ୍ ସେତିକିନେଲେ ଦୁଆର ଫିଟାଇ ଆଉ ଜଣେ କିଏ ମଟର ସାଇକଲ୍ ଚଢ଼ାଇଲିର ଚମଡ଼ା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ବାହାରକୁ ଆସିଲା । ତାହାର କାଠ ଶୋପରେ ପିସ୍ତଲ ଝୁଲୁଥାଏ ଏବଂ କାନ୍ଧରେ ଝୁଲୁଥାଏ ସରକାରୀ ଖବରଖବର ବାକସ । ସେ ନିଜର ମଟର ସାଇକଲ୍ ପାଖକୁ ଯାଇ କାନ୍ଥ ନ ଚାଲି କର ରସ୍ତାରେ ବାହାରିଗଲା । ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଥିବା ସହୀବୁ ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ, “ମୁଁ ହେଉଛି ଶୁକ୍ଳ ନମ୍ବର ପ୍ରାନ୍ତରେ କାମ୍ପାନ ଗୋମେଜ୍ । ଶୁକ୍ଳ ଡାଇଜନ୍ ସେନାପତି ଜେନେରାଲ୍, ଗୋଲ୍‌ଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କେଉଁଠି କହି ପାରିବ ?”

ସନ୍ଧ୍ୟା କହିଲେ “ଏଠି ନୁହେଁ ।”

“ଏହା ତେବେ କି ଅଟେ ?”

“ଏହା କମାଣ୍ଡାନ୍ଟିଆ ।”

“ସେ କଅଣ ? କାହାର କମାଣ୍ଡାନ୍ଟିଆ ?”

ସନ୍ଧ୍ୟା ଅନ୍ଧାରରେ ଗୋମେଜଙ୍କୁ ଜବାବ ଦେଲା, “ତମେ କିଏ ଏତେ କଥା ପଚାରିବାକୁ ?” ପାହାଡ଼ର ଏହି ଜାଗାରେ ଆକାଶ ଅତି ନିର୍ମଳ ଓ ନକ୍ଷତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣଥିଲା । ଏଠି ଧୂଳି କିଛି ନ ଥିଲା ବୋଲି ଅନ୍ଧାରରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ତଳଆଡ଼େ ଯେଉଁଠାରେ ରସ୍ତା ଡାହାଣ ଆଡ଼କୁ ବଙ୍କାର ଅଛି ସେଠାରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ ଟ୍ରକ୍ ଏବଂ ମଟର ଗାଡ଼ି ଆସିଯିବ ଦେଖି ପାରିଲା ।

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ, “ମୁଁ ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ବାଟାଲିଆନ୍‌ର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରୀ ବ୍ରିଗେଡ୍ ଅଧିନାୟକ କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ରୋଜେଲିଓ ଗୋମେଜ୍ । ମୁଁ ତୁମକୁ ପଚାରୁଛି ସେନାପତି ଗୋଲଜଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କେଉଁଠି କୁହ ।” ସନ୍ଧ୍ୟା କବାଟ ଅଲଗା ଫାଙ୍କ କରି ଭିତର ଆଡ଼କୁ ଚିତ୍କାର କଲା—‘ଜମାଦାରକୁ ଡାକ ଦିଅ ।’ ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଅଫିସରଙ୍କର ଗାଡ଼ି ରସ୍ତାର ମୋଡ଼ ଦୂରୁ ଏହି ବଡ଼ କୋଠା ପାଖକୁ ଆସିଲା ଏବଂ ଅଣ୍ଟିଜି ଓ ଗୋମେଜ୍ ଯେଉଁଠି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ ସେଇଠି ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଅଟକିଲା । ଜୁଣ୍ଟେ ବୃହଦାକାର ବୁଢ଼ା ମୋଟା ଲୋକ ଟଣ୍ଟେ ବଡ଼ ସାଇଜର ଶାଢ଼ୀ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ତା ଉପରେ ଓଭରକୋଟ ଲଗାଇ ମାନଚିହ୍ନ ବାକ୍ସ ଧରି ଓଭରକୋଟ ଉପରେ ପିନ୍ଧିଲା ଝୁଲିକ ଗାଡ଼ିର ପଛ ଆସନରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବିଶେଷଜ୍ଞ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ମୋଟା ଲୋକଟି ଗାଡ଼ି ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡ ଦୁଆର ମୁହଁରୁ ଗାଡ଼ି ଘରକୁ ନେଇ ଯିବାକୁ ଫରସ୍ତା ଭାଷାରେ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଏ ଭାଷା ଆଣ୍ଟିସ୍‌କୁ ଜଣା ନଥିଲା, ଏବଂ ଗୋମେଜ୍‌କୁ ପଦେ ଅଧେ ଜଣା ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସହୃଦ ମୋଟା ଲୋକଟି ଦୁଆର ମୁହଁକୁ ଆସନ୍ତେ ତାଙ୍କ ମୁହଁଟା ଅଲୁଅରେ ଦେଖି ଗୋମେଜ୍ ଚିତ୍କାରି ପାରିଲେ । ସେ ତାଙ୍କୁ ରେଜିମେଣ୍ଟର ସଭା ସମିତିରେ ଦେଖିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ବହୁ ପ୍ରବନ୍ଧ “ମୁଣ୍ଡୋଓବ୍ରେର୍” ପତ୍ରିକାରେ ପଢ଼ିଥିଲେ । ତାଙ୍କର କେଶ ବହୁଳ ଭୂଲୁଡ଼ା, ଜଳଧୀରୁ ଚଷ୍ମା ଏବଂ ଦୁଇ ଭାଙ୍ଗିଆ ଚିରୁକ ଦେଖିପାରି ଗୋମେଜ୍ ବୁଝିଲେ ଯେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଫ୍ରାନ୍ସର ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବିପ୍ଳବବାଦୀ, ସେ କୃଷ୍ଣସାଗରରେ ଫରସ୍ତା ନୌବାହିନୀର ବିଦ୍ରୋହ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଯେଉଁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ତାହା ଗୋମେଜ୍‌ଙ୍କୁ ଜଣାଥିଲା । ସେ ଭାବିଲେ, ଏହି ଲୋକ ତାଙ୍କୁ

ଗୋଲ୍‌ଜିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କେଉଁଠି କହିଦେଇ ପାରିବ । ସମୟ ହମେ ହାତୀଶା, ରାଜନୈତିକ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚକ୍ରତା ତଥା ବିଫଳ ପ୍ରୟତ୍ନ ଯୋଗୁଁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ ହୋଇଥିଲେ ଗୋମେଜ୍ ଜାଣି ନଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ପଚାରି ଏ କଥା ବୁଝିବା ମଧ୍ୟ ଅତି ବିପଦଜନକ । ସୁତରାଂ କିନ୍ତୁ ନ ଜାଣି ସେ ଅତି ବଡ଼ି ତାଙ୍କ ସାମନାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ସାମସ୍ତକ କାଇଦାରେ ଅଭିବାଦନ କରି କହିଲେ, “ସାଥୀ ମହାଶୟ, ଆମ୍ଭେମାନେ ଜେନେରାଲ ଗୋଲ୍‌ଜିଙ୍କ ପାଖକୁ ଏକ ବାଉଁଶ ନେଇ ଆସିଛୁ ଏହା ଜରୁରୀ । ଆପଣ ଆମକୁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦେଖାଇ ଦେଇ ପାରିବେ କି ?”

ସେହି ଢେଙ୍କା ପୁରୁଣାଠିଆ ଲୋକ ଝୁଙ୍କିପଡ଼ି ଗୋମେଜ୍‌ଙ୍କୁ ଅନାଇଲେ, ଏବଂ କିଛିଦିନ ଡୁବି ସାବଧାନ ହୋଇ ତାଙ୍କ କଥା ଭବିଷ୍ୟେ । ଏଠି ଏତେ ଆଲୁଅରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ମୁଖରେ ବାକିକାର ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ସେ ସ୍ପେନ୍‌ରୁଆରେ ଗୋମେଜ୍‌ଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “ତମେ କଅଣ ଅଣିଛ ସାଥ ?” ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରଣ ଭଙ୍ଗିରେ କାଟାଲାନ ପ୍ରଦେଶର ଡାଆ ଥିଲା । ସେ ଆଡ଼ି ଚକ୍ଷୁରେ ଆଣ୍ଟିସ୍ ଏବଂ ଗୋମେଜ୍ ଦୁହଁଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ଦେଖିନେଲେ ।

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ, “ଜେନେରାଲ ଗୋଲ୍‌ଜିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଦେବା ପାଇଁ ଆମେ ଗୋଟାଏ ଝବର ଆଣିଛୁ ?”

“କେଉଁଠୁ ଆଣିଛ ?”

“ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ ସୀମାର ପଛପଟୁ ।” ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ ।

ସେ ହାତ ବଢାଇ ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ଯଦି କାଗଜ ପତ୍ର ନେଇ ତହିଁରେ ଆଖି ବୁଲାଇ ଯଦି କାଗଜ ପକେଟରେ ରଖିଦେଲେ । ତା ପରେ ଦୁଇଜଣ ଜମାଦାରଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ ଏ ଦୁହଁଙ୍କୁ ଗ୍ରୋପାର କରି ଖାନତଲ୍ୟ କରି । ଏହାପରେ ମୁଁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ ମୋ ପାଖରେ ହାଜର କରାଇବ । ଏହାକହି ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ବାହାର ପଟେ ପ୍ରହରୀ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଗୋମେଜ୍ ଓ ଆଣ୍ଟିଜ୍‌ଙ୍କୁ ପ୍ରହରୀ ଖାନ-ତଲ୍ୟ କଲେ । ଗୋମେଜ୍ ଜଣେ ପ୍ରହରୀକୁ ପଚାରିଲେ ଲୋକଟାର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ?

“ପ୍ରହରୀ କହୁଲା, ସେ ପାଗଲ ।”

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ, “ନା-ନା, ସେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ରାଜନୈତିକ ପୁରୁଷ । ସେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବ୍ରାହ୍ମେତ୍ସର ପ୍ରଧାନ ସେକ୍ରେଟାରୀ ।”

ପ୍ରିୟଙ୍କ ଜମାଦାର କହିଲା, “ସେ ସାହାହେଉ, ସେ ପାଗଳ । ଆଜ୍ଞା ତୁମେ ଫ୍ୟାସ୍‌ସ୍‌ମାନଙ୍କ ପଛପଟେ କ’ଣ କର ।”

ଗୋମେଜ୍ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମୋ ସାଥୀ ଜଣକ ସେଠାରେ ଜଣେ ଗଣିତା ସୈନ୍ୟ । ସେ ଜେନେରାଲ୍ ଗୋରଜଙ୍କ ପାଇଁ ଚିଠି ଅଣିଛନ୍ତି । ତମେ ମୋ କାଗଜ ପତ୍ର ସାବଧାନରେ ରଖ । ଟଙ୍କା ପଇସା ଆଉ କାରତୋସ ପଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସାବଧାନ ରହୁ । ଏହା ମୋର ଗୋଆଡ଼ାମା ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଥମ ଆହତ ହେବାର ନିଦର୍ଶନ ।” ଜମାଦାର କହିଲା, “ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନା । ତମର ସବୁ ଶକ୍ତି ଏହି ଦରଜିରେ ରହିଲା । ଆଜ୍ଞା ତମେ ମତେ କାହିଁକି ଗୋଲନଙ୍କ କଥା ପଚାରିଲି ନାହିଁ ?

“ମୁଁ ତ ସନ୍ତାନକୁ ପଚାରିଥିଲି ଏବଂ ସେ ତମକୁ ଜାଣିଲେ ।”

“କିନ୍ତୁ ତା ପରେ ଏହି ପଗଳା ଲୋକ ଆସିବାରୁ ତମେ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି । ତାଙ୍କୁ କିଛି ପଚାରିବାର ନୁହେଁ । ସେ ପାଗଳ । ତମ ଗୋଲନ ଏଠାରୁ ମିଟର ଦୂରରେ ପାହାଡ଼ ପାଖ ବଣରେ ଡାହାଣରେ ଅଛନ୍ତି ।”

“ଆଜ୍ଞା ତମେ ଆମକୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ବେବ କ’ଣ ?”

“ଇଚ୍ଚା ବାପରେ ଆଉ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ରହିବ ।” ମୁଁ ତମକୁ ସେ ପାଗଳା ପାଖକୁ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ଏହା ଛଡ଼ା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ତ ତମ କାଗଜପତ୍ର ରହିଲା ।”

“ତୁମେ ଆଉ କାହାକୁ କହିପାରିବ ନାହିଁ ?”

ଜମାଦାର କହିଲା “ହଁ କହିବ । ପହଲି ଦାୟିତ୍ବ ସମ୍ପନ୍ନ ଲୋକକୁ ଦେଖିଲା ଶୁଣି କହିବ । ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ସେ ପାଗଳ ।”

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ମହାନ ପୁରୁଷ ଏବଂ ଫାନ୍‌ସିର ଗୌରବ ବୋଲି ଜାଣିଥିଲି ।”

ଜମାଦାର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କାଳରେ ହାତ ଥୋଇ ଜବାବ ଦେଲେ, “ସେ ଗୌରବ ନା ଅନ୍ୟ କିଛି ହୋଇ ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଗୁରୁପୋକା ବର ତାଙ୍କର ହୁଏ । ଲେକଜ୍ ଗୋଲି କର ମାରିବାକୁ ସେ ଭାବି ଉଠିଥାନ୍ତି ।

“ସତକୁ ସତ କ’ଣ ଗୋଲି ମାରିନ୍ତି ?”

ଜମାଦାର କହିଲା, “ସେ ଯେତେ ଲୋକ ମାରିଛନ୍ତି, ପେଲ୍‌ଗ ରୋଗରେ ସେତେ ଲୋକ ମରି ନଥିବେ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଭଳି ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ସେ ମାରନ୍ତି ଟାହିଁ । ସେ ଦୁର୍ଲଭ ବସ୍ତୁକୁ ମାରିଥାନ୍ତି ।

ଟ୍ରଟ୍‌ନାଇଟ୍ ଗୋଷ୍ଠୀଭୁକ୍ତ କିମ୍ବା ସେହିପରି ଅଭୁତ ଦଳର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମାରନ୍ତି । ଆଣ୍ଟି ସ୍‌ ଏପରି କଥାକୁ କିଛି ବୁଝିଲା ନାହିଁ ।

ଜମାଦାର କହିଲା, “ଆମେ ଯେତେବେଳେ ଏସ୍କୋରିଆଲ୍‌ଠାରେ ଥିଲୁ ତାଙ୍କ ହୁକୁମରେ କେତେ ଯେ ମାରିଛୁ ତାର ସଂଖ୍ୟା ନାହିଁ । ଆମକୁ ସବୁବେଳେ ଗୋଲ୍‌ ମାରିବା ଦଳରେ ସେ ନେଉଥିଲେ । ବିଗ୍ରେଡ୍‌ର ଲୋକମାନେ ନିଜ ଦଳ ଲୋକଙ୍କୁ ଖାସ୍‌ କରି ଫରସୀମାନଙ୍କୁ ଗୁଲି କରିବାକୁ ରୁଜି ନଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ କାମ ଆମ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା । ଆମେ ଫରସୀ, ବେଲ୍‌ଜିଅମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବହୁ ଜାତି ବହୁ ପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କୁ ରୁଜିନାତିକ କାରଣ ଯୋଗୁ ମାରିଥିଲୁ । ସେ ପାଗଳ ଏବଂ ଅତି ମାନ୍ଦାରେ ଦଳର ବିଶୁଦ୍ଧତା ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ।”

“ତମେ ତେବେ କାହାକୁ ଆମ ଚିଠି କଥା କହିବ କି ?”

“ନିଶ୍ଚୟ କହିବ । ମୁଁ ଏହି ଦୁଇ ବିଗ୍ରେଡ୍‌ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନେ ।, ସମସ୍ତେ ଏହି ବାଟ ବୋଲି ଆସନ୍ତି । ଏମିତି କି ମୁଁ ରୁସୀୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜାଣେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅତି ଅଳ୍ପଲୋକଙ୍କୁ ଷ୍ଟେନ୍‌ ଗ୍ରେନା କହିଥାନ୍ତି । ଏହି ପାଗଳଟାକୁ ଷ୍ଟେନ୍‌ ଲୋକଙ୍କୁ ଗୁଲି କରି ମାରିବାକୁ ଆମେ ଦେବୁ ନାହିଁ ।”

“ମୋ କାଗଜ ପଢ଼ ।”

“ହଁ—ତମ କାଗଜ ପଢ଼ ପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ ହୁଅନାହିଁ । ଆମେ ପାଗଳଟା ସଙ୍ଗେ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହେବ ଜାଣୁ । ସେ କେବଳ ନିଜ ଜାତି ଉପରେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାକୁ ବୁଝି ଜାଣିଗଲୁଣି ।”

ଭିତର ପଟୁ ଆବାଜ ଆସିଲା, “ବନ୍ଦୀ ଦୁହଁଙ୍କୁ ନେଇ ଆସ ।”

ଜମାଦାର ଦରଜ ଫିଟାଇ ମଦ ବୋତଲ କାଢ଼ି ନିଜେ ପିଇଲା ଏବଂ ଏ ଦୁହଁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପିଇବାକୁ ଦେଲା । ତା ପରେ ମୁହଁ ପୋଛୁ କହିଲା ଗୁଲ । ସେମାନେ ମଦର ଉନ୍ନତ ମୁହଁରେ ଅନୁଭବ କରି କରି ସତେଜ ହୃଦୟରେ ହଲି ଘର ଭିତର ଦେଇ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିଥାନ୍ତି ?

ହାତରେ ଧରିଆନ୍ତି ନାଲି ନେଲି ପେନସିଲ୍ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ଖଣ୍ଡେ ମାନବନ୍ଦ । ଆଣ୍ଟିଜ୍ ଆଜି ରାତିରେ ଅନେକ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ଅବସ୍ଥା, ସବୁଠାରୁ ସେ ଗୁଡ଼ିପନ୍ଦ ଦେଖାଇ ମୁକ୍ତି ପାଇଅଛି । ଏଥର ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ହେବ, କିନ୍ତୁ ଅଥଥା ବଳମ୍ବ ହେଉଛି, ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତାଙ୍କୁ ଜଳଦି ଫେରିବାକୁ କହିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ ଫୋଲ୍ ଧ୍ୟାନ୍ କଲବେଳକୁ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଚିଠିପନ୍ଦ ଏହି ବୁଝା ପକେଟରେ ନେଇ ବସିଛି । ବୁଝାର ନାମ ମାସାଟ୍ । ସେ ଏ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଠିଆ ହେବାକୁ ହୁକୁମ ଦେଲା । ମଦ ପିଇଥିବାରୁ ଟିକେ ଦମ୍ଭ ଧରି ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ, ଶୁଣନ୍ତୁ ସାଥୀ ମାସାଟ୍ । ଆଜି ରାତିରେ ସନ୍ଧ୍ୟା-ବାଦ୍ୟର ଅଜ୍ଞାତା ଯୋଗୁ, ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ଅମଳତନ୍ତ୍ର ଅଳସୁଆ ପର୍ବରୁ ଦୁଇଥର ବାଧା ପାଇଲୁଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସାମ୍ୟବାଦୀଙ୍କର ମାନ୍ୟତା ସନ୍ଦେହ, ତୃତୀୟ ଦଫା ବଳମ୍ବ ଦଟାଉଅଛି ।” ମାସାଟ୍ ମୁହଁ ନ ଉଠାଇ କହିଲେ “ତୁମ୍ଭ କର” ଏହା ସବୁ ନୁହେଁ ।”

ଗୋମେଜ୍ କହିଲା, “ସାଥୀ ମାସାଟ୍, ଆମର କାମ ନ ହୁଏ ନ ଥିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ ।”

ଜମାଦାର ଏବଂ ସୈନ୍ୟଜଣକ ଏହି କଥାବାତ୍ତୀକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋଯୋଗରେ ଶୁଣୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଏହା ଗୋଟାଏ ତମସା ପରି ବୋଧ ହେଉଥାଏ । ମାସାଟ୍ କହି ଉଠିଲେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା ଜରୁରୀ । ସବୁ ବିଷୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହା କହି ସେ ପେନସିଲ୍ ଧରି ତାଙ୍କୁ ଅନାଇ ପଚାରିଲେ “ଗୋଲ୍‌ଲ୍ ଏଠି ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ତମେ କିପରି ଜାଣିଲ ? ଜଣେ ସେନାପତିକୁ ଆଦମଣ ପୂର୍ବରୁ ଆସି ଡୋକିବା କିପରି ସାଧ୍ୟାତ୍ମକ ଏକଥା କ’ଣ ତୁମକୁ ଜଣା ନାହିଁ ? ତୁମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ଯେ, ସେ ଏଇଠି ଥିବେ ?” ଗୋମେଜ୍ ଆଣ୍ଟିଜ୍‌ଙ୍କୁ ଜବାବ ଦେବାକୁ କହିବରୁ, ଆଣ୍ଟିଜ୍ ଆରମ୍ଭ କଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଆଣ୍ଟିମାସାଟ୍‌ଙ୍କର ମଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଜାଣି ନଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ କହିଲା, “ସାଥୀ ସେନାପତି—ମତେ ଏହି କାଗଜ ପନ୍ଦ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍‌ମାନଙ୍କ ପଛପଟୁ ଦିଆ ଯାଇଛି ।”

ମାସାଟ୍ କହିଲେ, “ହଁ-ହଁ—ମୁଁ ଶୁଣିଛି ତମେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟ୍ ପଛପଟୁ ଥିବି ।”

ଆଣ୍ଟିଜ୍ କହିଲା, “ସାଥୀ-ସେନାପତି, ରବର୍ଟେ ନାମକ ଯେଉଁ ଇଂରେଜ ଡାଇନାମାଇଟ୍ ନେଇ ଫୋଲ୍ ଉଡ଼ାଇବାକୁ ଆମ ପାଖକୁ ଆସିଅଛି ସେ ମତେ ଏହା ଦେଇଛନ୍ତି ।”

ମାସାର୍ଚ୍ଚ ଅଣ୍ଟିକୁ କହିଲେ, “ହଉ—ତୋ କାହାଣୀ କହିଯା । କାହାଣୀ ଶବ୍ଦଟା ମିଛ, ଗାଲୁ ଗପ କିନ୍ତୁ କପୋଳ ଲେଖି ଅର୍ଥରେ ସେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ।

ଅଣ୍ଟି କହିଲା, “ହଁ—ସାଥୀ ସେନାପତି, ସେହି ଇଂରେଜ ମତେ ଏହା ଦେଇ କହିଥିଲେ ଅତି ଶୀଘ୍ର ସେନାପତି ଗୋଲକୁ ଏହା ଦେବା ପାଇଁ । ସେ ଅଳ୍ପ ସେଠା ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା କଥା । ସୁତରାଂ ଅପଣ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ସେନାପତି ଗୋଲଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଏହାକୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଏତିକି ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା ।”

ମାସାର୍ଚ୍ଚ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଅଣ୍ଟିକୁ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ନ ଦେଖିଲା ପରି ରହିଲେ । ଗୋଲଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତାଙ୍କ ମନରେ ଭୟମିଶ୍ର ଉତ୍ତୁକତା ଜାତ ହେଲା । ସତେ ଯେମିତି ଜଣେ ଦୃଶ୍ୟର ପାତ୍ର ବ୍ୟବସାୟୀ ପ୍ରତିଯୋଗୀ, ଯିଏ କି ଟଙ୍କା ପଇସା ତୋଷିପାଡ଼ି କରିଥିବା ତୁମେ ଜାଣ । ତାହାର କୌଣସି ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ମରିବା ଝବର ପାଇଲେ ଯେମିତି ଆନନ୍ଦ ପାଇବା କଥା, ମାସାର୍ଚ୍ଚଙ୍କ ମନରେ ସେହିପରି ଭାବ ଜାତ ହେଲା । ସେ ଗୋଲଙ୍କୁ ୨୦ ବର୍ଷ ହେଲା ଜାଣି ଅଛନ୍ତି । ଗୋଲଙ୍କ ସାଇବେରିଆର ଲୁକାସଙ୍କ ସହ ଶୀତ କାଳରେ ସୁନା ନେଉଥିବା ରେଲଗାଡ଼ି ଧରିଥିଲେ । ଗୋଲଙ୍କ ପୋଲଣ୍ଡରେ କୋଲ୍‌ଗୁରୁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଏହାଛଡ଼ା ଗୋଲଙ୍କ କଳେସର୍ ଓ ଚୀନାରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ଠାରୁ ଏଠାରେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ତୁକା ଚେଉସ୍‌ସି ଏବଂ ଭରସିଲଭ୍‌ଙ୍କ ଅତି ପ୍ରମୁଖ ବନ୍ଧୁ । ଏହାଛଡ଼ା ଏଠାରେ ଇଂକୋଭ୍, କୁକାସ୍ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ପରିଚିତ । ସେ ଯେମିତି ଗୋଲଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟ କରିନ୍ତି, ଗୋଲଙ୍କ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଦୃଶ୍ୟ କରିନ୍ତି । ପୁରୁଷ ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ପାତ୍ର । ତୁଲ୍‌ଗା ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ସହକର୍ମୀ । ଗୋଲଙ୍କ କ’ଣ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତମାନଙ୍କ ସହିତ ଚିଠିପତ୍ର ସମ୍ପର୍କ ରଖିଲେଣି କି ? ଏମିତିକା ସତ୍ତ୍ୱେ ପରା ପରା ଡାକକୁ ଗହରୁ ନ କାଟି ଦେଲେ, ଗହ କେବେ ଭଲ ଭାବରେ ବଢ଼ିବ ନାହିଁ । ସେ ଜାଣିଥିଲେ, ଭାଇ, ବନ୍ଧୁ, ଝିଅ, କାହାଣୀକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଗୋଲଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ପାଲଟିବା ବିଶ୍ୱାସ କରି ସେ ସ୍ପନ୍ଦିତ ହେଲେ । ପ୍ରହରମାନଙ୍କୁ କହିଲେ—ଏହି ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ନେଇ ସାବଧାନରେ ଜଗି ରଖ । ଜମାଦାର ସୈନିକ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲା । ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମାସାର୍ଚ୍ଚଙ୍କର ଆକାଶ କାମ ଅତି ଶାନ୍ତ ।

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ, “ସାଥୀ-ମାସାର୍ଚ୍ଚ, ଏପରି ପାଗଳ ପଣ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜଣେ ବିଶ୍ୱାସ ଅଫିସର ଏବଂ ସାଥୀ । ମୋ କଥା ଶୁଣନ୍ତୁ । ଏହି ଚିଠି ସେ କୌଣସି ମତେ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ହେବ । ମୋ ସଙ୍ଗୀ ଏହାକୁ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଲଭିବ ।

ପଛପଟୁ ସେନାପତି ଗୋଲ୍‌ଜିଙ୍କୁ ଦେବା ପାଇଁ ଆଣିଅଛି । ସେ ସଦୟ ଭାବରେ ପ୍ରହରୀକୁ କହିଲେ ଏହାକୁ ନେଇଯାଅ ।

ଏହାକୁ ମାରିବା ଦରକାର ହେଲେ, ସେ ଦୁଃଖ ବୋଧ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଗୋଲ୍‌ଜିଙ୍କର କଥା ତାଙ୍କ ମନକୁ ଭରାଦାନ କଲି । ସେ ଭାବିଲେ—ଫାସ୍‌ସ୍ଥାନୀଙ୍କର ଏହି ଖବର ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଭାରଲେଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଯିବେ । ନା—ନିଜେ ନେଇ ଗୋଲ୍‌ଜିଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେଖିବେ ତାଙ୍କର ମନୋଭାବ କିପରି ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ଗୋଲ୍‌ଜି ଯେତେବେଳେ ବିଶ୍ୱାସଯାତକ ସେତେବେଳେ ଭାରଲେଙ୍କକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ କିପରି ? ଆଣ୍ଡ୍‌ଜି ଗୋମେଜ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲା, “ଆପଣ କଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ସେ ଏ ଚିଠି ପଠାଇବେ ?”

ଗୋମେଜ୍ କହିଲେ, “ତୁ ଦେଖି ପାରୁ ନାହିଁ । ସେ ପାଗଳ ।” ଏହାପରେ ଗୋମେଜ୍ ବଡ଼ ପାଟିରେ ମାସାଟ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲା, “ଆରେ ପଗଲା, ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ, ଚମା କଥା ଶୁଣ । ମାସାଟ୍ ସେତେବେଳେ ନାଲି, ନେଲି ପେନ୍‌ସିଲ୍ ଅଟ ମାନଚିତ୍ର ଉପରେ ଝିଙ୍କି ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ସେ ପ୍ରହରୀକୁ କହିଲେ, “ଏମାନଙ୍କ ଦୋଷ ଧର ପଡ଼ିବାରୁ ମୁଣ୍ଡ ବିଗିଡ଼ି ଗଲଣି । ଏହାକୁ ନେଇ ଯାଅ ।” ଏ କଥାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଜମାଦାରଙ୍କୁ ଜଣା । ସେ ବହୁବାର ଏକଥା ପୁଣିଛି ।

ଗୋମେଜ୍ ଚିତ୍କାର କଲି, ‘ତୁ ଗୋଟାଏ ମଣିଷମାତ୍ର ପାଗଳ ।’

ଆଣ୍ଡ୍‌ଜି ତାଙ୍କୁ କହିଲା, ‘ଏ ପାଗଳକୁ ନେଇ କ’ଣ କରିବା । ଲୋକଟାର ଅବୁଝାମଣା ଦେଖି ଆଣ୍ଡ୍‌ଜି ରୁଚିଗଲା । ଭାବିଲା ସେ ଯଦି ପାଗଳ, ତେବେ ପାଗଳ ସହିତ ପାଗଳ ପରି ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ତା ପକେଟରୁ ଆମ ଚିଠି କାଢ଼ି ଆଣିବା ଦରକାର । ସେ ଧ୍ୟାନ ଦେଉ ! ଆଣ୍ଡ୍‌ଜି ମନରେ ସ୍ପେଶିଆଲ୍ ଫୁଲ୍‌ଭ ରାଗ ହମେ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଅଳ୍ପ ପରେ ସେ ଅଳ୍ପ ପାଲଟି ଯିବ । ପ୍ରହରୀମାନେ ଗୋମେଜ୍ ଆଉ ଆଣ୍ଡ୍‌ଜିଙ୍କୁ ନେଇ ଗଲାବେଳେ ମାସାଟ୍ ମାନଚିତ୍ରକୁ ଅନାଇ ଦୁଃଖରେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପ୍ରହରୀମାନେ ମାସାଟ୍‌ଙ୍କର ଗାଲି ଶୁଣିବାରେ ଅଭ୍ୟାସ ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଅଜ୍ଞାନଙ୍କର ଘଟଣାରେ ସେମାନେ ହତାଶ ହେଲେ । ଏହାଠାରୁ ବହୁତ ଭଲ ଦୃଶ୍ୟ ସେମାନେ ଦେଖିଥିଲେ । ଗାଲି ଶୁଣିବା ଆଣ୍ଡ୍‌ଜି, ମାସାଟ୍‌ଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ମଣିଷ ହୁସାବରେ ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆଦର୍ଶ ହେଉଛି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ । ସେ ସେଇଠି ବସି ନିଶ ମୋଡ଼ି ମାନଚିତ୍ର ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ବୁଢ଼ୀଆଣି ଜାଲ ପରି ଅସଂଖ୍ୟ ରେଖାମୁକ୍ତ ମାନଚିତ୍ରରୁ ସେ ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ବୁଝି ନଥିଲେ ।

ପାହାଡ଼, ପର୍ବତର ଉଚ୍ଚତା, ଉପତ୍ୟକା, ଉଚ୍ଚମାତ୍ର ଭୂମି ଏ ସବୁ ସେ ମାନଚିତ୍ରରୁ ଜାଣି ପାରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏହି ପାହାଡ଼ ଉପତ୍ୟକା ପାଇଁ କାହିଁକି ଯୁକ୍ତ ହେଉଛି ଏ କଥା ସେ ଜାଣି ପାରୁ ନଥିଲେ । ପ୍ରଧାନ ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ରାଜନୀତିକ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ମତ ପ୍ରସ୍ତାବ । ବ୍ରିଗେଡର ରାଜନୀତିକ ନେତା ହୁସାବରେ ସେ ସେଠାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରି ପାରନ୍ତି । ମାନଚିତ୍ରରେ ରାସ୍ତା ସମାନ୍ତରରେ ଥିବା କେତେ ଜାଗା ମଧ୍ୟ ସେ ଚିହ୍ନଟ କରି ଦେଇ ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ନଦୀ କୁଳିଆ ଏମିତି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ସେ ଦୁର୍ବଳତାର ସ୍ଥାନ ବୋଲି ମନେ କଲେ । ଗଲ୍ ଆଉ କୃଷିକ ଦୁଇଜଣ ରାଜନୀତିକ ତାଙ୍କ କଥାରେ ଏକମତ ହେବେ । ଏହା ପରେ ଯେଉଁମାନେ ମାନଚିତ୍ର ଦେଖି ନଥିବେ ଖାଲି ପାହାଡ଼ ଜଣା ଶୁଣିଥିବେ, ଯେଉଁମାନେ ଗାତ ଖୋଲି ଲୁଚି ରହିଥିବେ ସେହିମାନେ ଏହି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯିବେ ଏବଂ ଉପର ଆଡୁ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଗୋଲି ମାଡ଼ରେ କରିବେ । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନେ ଦ୍ଵିଏକ ସହଜରେ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ି ପାରୁବେ କିନ୍ତୁ ସଫଳ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଗୋଲିଜୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ମାନଚିତ୍ରରେ ଯେତେବେଳେ ଆଖୁଲି ଦେଇ ସ୍ଥାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମସ୍ତକରେ ଷଡ଼ ଚିହ୍ନଧାରୀ ଏହି ସେନାପତି ଦାନ୍ତ କାନୁଡ଼ି କହୁଥିଲେ “ଅଣ୍ଟ ମାସାର୍ଚ୍ଚ ମୋର ଏହି ମାନଚିତ୍ରରେ ଆଖୁଲି ମାରିଲେ ମୁଁ ତତେ ଗୋଲି ମାରି ଉଡ଼ାଇ ଦେବି । ତୁ ନିଜେ ଯେଉଁ କଥା ନବୁଝୁ ସେ କଥା ପାଇଁ ବହୁ ଲୋକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛୁ । ତତେ କର୍ତ୍ତାମାନେ, ଟ୍ରାକ୍ଟର୍ କାରଖାନା, ଗ୍ରାମ ଏବଂ ସହଯୋଗ ସମିତି ଭାର ଦେଇଥିବାବୁ ମୁଁ ତତେ କିଛି କୁଣ୍ଡ ପାରୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ଳୁଡ଼ି ଆଉ ଯେଉଁଠି କଂସେଇ କାମ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା, ଯାଇ କର ।” ଏହିପରି କହିବା ଗୋଲିଜୁଙ୍କ ମନୋଭାବ ବୋଲି ମାସାର୍ଚ୍ଚ ଜାଣିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗୋଲିଜୁ ଏହା ନକହୁ ନିଜର ଅଧା ପାତ୍ର ନିଶ ମୋଡ଼ି ଆଖି ଜଳଜଳ କରି କହୁଥିଲେ, ହଁ ସାଥୀ ମାସାର୍ଚ୍ଚ, ମୁଁ ତମର ଯୁଦ୍ଧ ବୁଝୁଛି କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି ରହିଛି ବୋଲି ମୁଁ ଏକମତ ହେଉ ନାହିଁ । ତୁମେ ମୋ ମତ ଖଣ୍ଡନ କରିବାକୁ ଦଳରେ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉତ୍ଥାପନ କରିପାର ।

ଅଣ୍ଟ ମାସାର୍ଚ୍ଚ ବିଜୁଲି ଆଲୁଅରେ ମାନଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ଚଉଡ଼ା ଟୋପିର ପଟି ଆଗକୁ ଟାଣି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଆକ୍ରମଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହୁକୁମନାମା ଗଭୀର ମନୋନିବେଶ କରି ବିଚାର କରୁଥିଲେ । ସତେ ଯେପରି ସାମରିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବାରେ ନିରତ ।

ସତେ ଯେମିତି ସେ ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ ସୈନ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ବଦଳାଇ ପାରନ୍ତି । ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ଙ୍କ ପ୍ରେରିତ

ଚିଠି ପକେଟରେ ପୁରାଇ ବସି ରହିଲେ । ଗୋମେଜ ଓ ଆଣ୍ଟିଜ ବନ୍ଦୀଘରେ ରହିଲେ । ତେଣେ ପୋଲ ଉପର ମୁଣ୍ଡ ବଣ ଭିତରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଆଣ୍ଟିଜ ଆଉ ଗୋମେଜ୍ ଏପରି ବାଧା ପାଇ ନଥିଲେ ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରି ପାରିଥାନ୍ତେ ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ । ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି କାହାରି କୌଣସି କ୍ଷମତା ନଥିଲା ଯେ ଆକ୍ରମଣ କରିବା'ର ଆଦେଶ ଖାରଜ କରି ପାରିବ । ଉଦ୍ୟମ ଆୟୋଜନ ବହୁକାଳ ହେଲା ଗୁଲିଥିଲା । ହଠାତ୍ ତାକୁ ବନ୍ଦ କରି ହେବ ନାହିଁ । ସବୁ ସାମଗ୍ରୀ ଫିୟାନ୍ସୁଆନରେ ପ୍ରଥମେ ନିରୁଦ୍ୟମତା ଦେଖା ଦେଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଅରେ ତାହା କଟିଗଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଏପରି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଗୁଲେ ଯେ ତାକୁ ଅଟକାଇବା ସହଜ ନୁହେଁ । ମୋଟ ଉପରେ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଯେପରି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ପରେ ବନ୍ଦ କରିବା ସେହିପରି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ।

କିନ୍ତୁ ଆଜି ରାତିରେ ବୁଢ଼ା ଟୋପି ଟାଣି ମାନଚିତ୍ର ଦେଖୁଥିବାବେଳେ ହଠାତ୍ କବାଟ ଫିଟାଇ ରୁଖିଯୁ ସାମ୍ବାଦକ କାରକୋଭ୍ ସଙ୍ଗରେ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ବେସାମଗ୍ରୀକ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧା ରୁଖିଯୁକୁ ନେଇ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜମାଦାର କବାଟ ଆଉଜାଇ ଦେଲା । ଦାୟାଦ୍ ସମ୍ପନ୍ନ ହାକିମଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରଥମ କାରକୋଭ୍‌ଙ୍କୁ ଦେଖି ସମ୍ବାଦ ଦେଇଥିଲା ।

କାରକୋଭ୍ ଅବଜ୍ଞାସୂଚକ ହାସ୍ୟରେ ଭଦ୍ରଭାବରେ ଡାକିଲେ ‘ମାସାଟ୍ ସାହେବ’ । ମାସାଟ୍ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲେ । ସେ କାରକୋଭ୍‌ଙ୍କୁ ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କାରକୋଭ୍ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଭାଦା ପରିକାର ସମ୍ବାଦ ଦାତା । ଷ୍ଟାଲିନ୍‌ଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିଠିପତ୍ର ଗୁଲେ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ଅବସ୍ଥାରେ ସ୍ପେନ୍ ଦେଶର ତିନି ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ । ମାସାଟ୍ କହିଲେ “କୁହନ୍ତୁ—କାରକୋଭ୍ ମହାଶୟ ।”

କାରକୋଭ୍ ଉଚ୍ଚତ ଭାବରେ ମାନଚିତ୍ରକୁ ଦେଖାଇ ପଚାରିଲେ ‘ତୁମେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛ କି ?’

‘ମାସାଟ୍ ଜବାବ୍ ଦେଲେ “ମୁଁ ଏହା ବିଚାର କରୁଅଛି ।”

କାରକୋଭ୍ କହିଲେ “ତୁମେ ଆକ୍ରମଣ କରିବ ନା ଗୋଲଜ୍ କରିବ ।”

ମାସାଟ୍ ଜବାବ୍ ଦେଲେ “ଆପଣ ତ ଜାଣନ୍ତି ମୁଁ ଜଣେ ରାଜନୀତିକ ସେନ୍ସେଟାଇଭ ।”

କାରକୋଭ୍ କହିଲେ “ନା—ଏଟା ତୁମର ଶନସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ମାତ୍ର । ତୁମେ ଜଣେ ସେନାପତି । ତୁମ ସାମନାରେ ମାନଚନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଦୂରଦାକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ରହିଛି । ଅଛା ସାଥୀ ମାସାଟ୍, ତୁମେ ପୁଣି ଜଣେ ନୌ-ସେନାପତି ନଥିଲ କି ?”

ମାସାଟ୍ କହିଲେ “ମୁଁ ଜଣେ ଗୋଲ୍‌ମାଜର ସହକାରୀ ଥିଲି ।” ଏହା ମିଥ୍ୟା । ବିଦ୍ରୋହ ବେଳେ ସେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ନାବକ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଗୋଲ୍‌ମାଜ୍ ସହକାରୀ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ ।

କାରକୋଭ୍ କହିଲେ “ଓ ହୋ—ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି ତମେ ଜଣେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ନୌ-ଅଫିସର । ସାମ୍ବାଦିକ ହେଉଥିବାରୁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଭୁଲି ଝବର ପାଇଥାଏ ।”

ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ରୁଷୀୟ ଏହି କଥାବାକ୍ତୀରେ କୌଣସି ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲେ । ସେମାନେ ମାସାଟ୍‌ଙ୍କ ପଛପଟେ ନିଶ୍ଚିତ ମାନଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖୁଥିଲେ ଏବଂ ମଝିରେ ମଝିରେ ରୁଷୀୟ ଭାଷାରେ ମନ୍ତବ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ମାସାଟ୍ ଓ କାରକୋଭ୍ ଫରାସୀ ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ ।

ମାସାଟ୍ କହିଲେ ‘ପ୍ରଭାତ ପାଇଁ ଭୁଲି ଝବର ସବୁ କରବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।’ ଏକଥା ନିଜ ସାହସ ବଢାଇବା ପାଇଁ ସେ ଚୋକ୍‌ଠୋକ୍ କହିଥିଲେ । କାରକୋଭ୍ ସବୁବେଳେ ଫରାସୀ ଭାଷାରେ ତାଙ୍କୁ ଖୁଣ୍ଟା ଦେଉଥିଲେ । ଆଣ୍ଟି-ମାସାଟ୍ ଫରାସୀ କେନ୍ଦ୍ର-ସାମ୍ୟବାଦୀ ଦଳରୁ କି ରୁଷ୍ଟି ନେଇ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲେ ସେ କଥା ସେ ଭୁଲି ଯାଉଥିଲେ, କାରକୋଭ୍ ମନ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣି । ସେ ଏଠାରେ ଜଣେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭଳି କାରକୋଭ୍‌ଙ୍କ ଠାରୁ ବ୍ୟବହାର ପାଉଥିଲେ । କାର୍‌କୋଭ୍ କହିଲେ ପ୍ରଭାତକୁ ସମ୍ବାଦ ପଠାଇବା ପୁଣି ମୁଁ ନିଜେ ସବୁ ସଂଗୋଧନ କରିଥାଏ । ପ୍ରଭାତରେ ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଠିକ୍ ଝବର ଦେଇଥାଏ । ଅଛା ସାଥୀ ମାସାଟ୍ କହ ତ ଦେଖି ଫାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ପଛପଟେ ସେଗୋରୁଆ ଠାରେ କାମ କରୁଥିବା ଅମ ପକ୍ଷୀ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରୁ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଥିବାର ତୁମେ ଶୁଣିଛ କି ? ସେଠି ଜର୍ଜାନ ନାମରେ ଜଣେ ମାକିନ୍ ସାଥୀ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଅମେ ସବୁ ତାଙ୍କ ନାମ ଜାଣି ।” ସେ ଜାଗାରେ ଫାସିଷ୍ଟଙ୍କ ପଛପଟେ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଅଛି ବୋଲି ଅମେ ଶୁଣୁ । ସେ ଲୋକ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ ପାଖକୁ ଝବର ପଠାଇଥିବା କଥା ।

ମାସାଟ୍ ପଚାରିଲେ—“ଜଣେ ମାକିନ୍ ?” ଅଣ୍ଟିକ୍ ତ କହିଥିଲେ ଭିରେନ । ତା ହେଲେ ଏଇଠି ସେ ଭୁଲି କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଦିଟା ଓଲୁ ଏପରି ଭାବରେ

କାହିଁକି କହିଲେ । କାର୍କୋଭ୍ ମାସାଟ୍‌ଙ୍କୁ ଅବଜ୍ଞା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନାଇ ଜବାବ ଦେଲେ “ହଁ ଜଣେ ମର୍ଦ୍ଦିନ୍, ଯୁବକ । ତାଙ୍କର ରାଜନୀତି ଜ୍ଞାନ ଅତି ଅଳ୍ପ । କିନ୍ତୁ ସ୍ତେନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ବହୁତ ବେଶି । ଏହାଛଡ଼ା ଆମ ସପକ୍ଷରେ ସେ ତମକାର କାମ କରି ଅଛନ୍ତି । ହଉ—ମତେ ତାଙ୍କ ଚିଠି ଖଣ୍ଡ ଦିଅ । ତୁମେ ଯଥେଷ୍ଟ ବିଳମ୍ବ କରି ସାରିଲଣି । ମାସାଟ୍‌ ପଚାରିଲେ “କି ଚିଠି ?” ଏପରି କହିବା ଯେ କେତେଦୂର ମୂର୍ଖତା ତା ସେ ଭଲଭାବରେ ଜାଣିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ସେ ଭୁଲ୍ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ଅପଦସ୍ତ ହେବା ସମ୍ଭବତଃ ସେ ଗଡ଼ାଇରୁ ଚାହୁଁ ଥିଲେ ।

କାର୍କୋଭ୍ କହିଲେ “ଚିଠି ସହୁତ ଗୁଡ଼ିପକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ମତେ ଦିଅ ।”

ଆଣ୍ଡ୍ ମାସାଟ୍‌ ପକେଟରେ ହାତ ପୁରାଇ ଚିଠି କାଢ଼ି ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଥୋଇ କାର୍କୋଭ୍‌ଙ୍କୁ ଅନାଇ ରହିଲେ । ସେ ଯେ ଭୁଲ୍ କରିଛନ୍ତି ଏକଥା ସୁଧାରବାର ଆଉ ଉପାୟ ନଥିଲା । ତଥାପି ସେ ଅପମାନ ପାଇବାକୁ ରାଜି ନଥିଲେ । କାର୍କୋଭ୍ କହିଲେ “ଗୁଡ଼ିପକ୍ଷଟା ଦିଅ ।”

ମାସାଟ୍‌ ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଚିଠି ପାଖରେ ଥୋଇଲେ । ଏହାପରେ କାର୍କୋଭ୍ ସ୍ତେନ ଭାଷାରେ ଜମାଦାରକୁ ଡାକିବାରୁ ସେ କବାଟ ଫିଟାଇ ଭିତରକୁ ଆସିଲା । ଶିକାରୀ କୁକୁର ଘେରରେ ପଡ଼ି ବରାହ ଯେମିତି ରାଗରେ ଫୁଲିଥାଏ ଆଣ୍ଡ୍ ମାସାଟ୍‌ ସେହିପରି ହେଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଭୟ ବା ଅପମାନର ଚିହ୍ନ ନଥିଲା । ସେ କେବଳ ରାଗି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସାମରକ ରହିମାନ ସେ ଜାଣିଥିଲେ । ଏହି କୁକୁରଗୁଡ଼ା ତାଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

କାର୍କୋଭ୍ ଜମାଦାରଙ୍କୁ କହିଲେ ଏହି ଚିଠି ଓ ଗୁଡ଼ିପକ୍ଷ ନେଇ ବନ୍ଦୀଶାଳାରେ ଥିବା ଦୁଇ ସାଥୀଙ୍କୁ ଦେଇ ଗୋଲ୍‌ଜ୍‌ଙ୍କ ଠିକଣା କହିଦେବୁ । ବହୁତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ ଗଲଣି ।

ଜମାଦାର ବାହାରିଗଲା । ମାସାଟ୍‌ ତାକୁ ଏବଂ ପରେ କାର୍କୋଭ୍‌ଙ୍କୁ ଅନାଇ ରହିଲେ । କାର୍କୋଭ୍ କହିଲେ “ସାଥୀ ମାସାଟ୍‌—ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଛି ତମେ କେତେ ଦୂର ଅସ୍ତ୍ରଶାସ୍ତ୍ର ।”

ମାସାଟ୍‌ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । କାର୍କୋଭ୍ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ “ଦେଖ, ଜମାଦାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଶାନ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବ ନାହିଁ । ତାର

କିନ୍ତୁ ଦୋଷ ନାହିଁ । ମୁଁ ବନ୍ଦୀଶାଳାରେ ସେମାନକୁ ଦେଖିଲି ଏବଂ ସେମାନେ ମତେ କହିଲେ । ମୋର ଆଶା ସମସ୍ତେ ମତେ ଏହିପରି କହିବେ ।”

“ବନ୍ଦୀମାନେ କହିଲେ ଏ କଥା ମିଛ ।” କହିଥିଲା ଜମାଦାର । କାର୍ବୋଭ୍‌ସ୍କର ବଶ୍ୟାସ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ସହଜରେ ମିଳାମିଶା କଲେ ଏବଂ ଭଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶ କଲେ ମାନବକତା ଆତ୍ମ ତହିଁରୁ ସୁଅଳ ଅଧିକ । ଏ ବନ୍ଦୀଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କର କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନଥିଲା । ସେ କହିଲେ, “ତମେ ଜାଣ, ମୁଁ ସୋଭିୟତ ଦଳରେ ଥିଲାବେଳେ ପ୍ରଭାତୀ ଠିକଣାରେ ଲୋକେ ମୋ ପାଖକୁ ଚାଲି ଲେଖିଥାନ୍ତି । ସେ ଆନ୍ତରବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁକ ସହରରେ ଅନ୍ୟାୟ ହେଉଅଛି । କାହିଁକି ଲୋକେ ଜାଣ ? ଲୋକେ ବଶ୍ୟାସ କରନ୍ତି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି ।”

ଅଶ୍ରୁକା ଓ ରାଗପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆଶ୍ରମାସାଟ୍ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ସେ ଫୁଲ୍‌ଗିଲେ ସେ କାର୍ବୋଭ୍ ତା ବରୁଦରେ ଏହି କାମ କଲେ । ହଉ ସେ ଦିନେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ନେବ ।

କାର୍ବୋଭ୍ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା । କିନ୍ତୁ ସେଇ ଏକ ଅବଶ୍ୟ । ତମେ କେତେଦୂର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ମୁଁ ତାହାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବି । ମୁଁ ଦେଖିବି ସେ ଟ୍ରାକ୍ଟର କାରଖାନା ନାମ ବଦଳାଇବା ସମ୍ଭବ କି ନୁହେଁ ।”

ଆଶ୍ରମାସାଟ୍ ତାଙ୍କୁ ନ ଚାହିଁ ମାନବିକ ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । କାର୍ବୋଭ୍ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା କହିଲି, ଯୁବକ ଜର୍ଡାନ୍ କ’ଣ ଲେଖିଛନ୍ତି ।” ମାସାଟ୍ ଜବାବ ଦେଲେ ମୁଁ ତାହା ପଢ଼ିନାହିଁ ସାଥ କାର୍ବୋଭ୍ ।

କାର୍ବୋଭ୍ କହିଲେ, “ଭଲ କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ତୁମର ସାମଗ୍ରିକ ଶ୍ରମ କରୁଥାଅ ।” ଏହା କହି ସେ ଘରୁ ବାହାର ବନ୍ଦୀଶାଳା ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଗଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଆଶ୍ରମାଟ୍ ଓ ଗୋମୋଲ୍ ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତି । ସେ ରାସ୍ତା ଆଡ଼କୁ ଏବଂ ପହାଡ଼ ଶିଖର ଅନାଇଲେ । ଭେର ହୋଇ ଅସୁଆସ । ସେ ଭାବିଲେ ଶୀଘ୍ର ସକାଳ ହୋଇଯିବ । ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ସେହି ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ ।

ଆଶ୍ରମାଟ୍ ଓ ଗୋମୋଲ୍ ମଝର ସାଇଲେନ୍ସ ଚଳାଇ ରାସ୍ତା ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଗଲେ । ଟିନିଏ ଟିନିଏ ଫରମା ଫାଟି ଆସୁଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ରାସ୍ତାରେ ବହୁତ ବାଙ୍କ ପଡ଼ିଲା । ସାମାନ୍ୟ କୁହୁଡ଼ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ବଣ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ଗଡ଼ାଣି ଜାଗା ଦେଖି

ମୋଟର ସାଇକଲ ଅଟକାଇଲେ । ବାଁ ପାଖକୁ ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଡାଳପଟ ଘୋଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ଯାହା ବଣଟା ସୈନ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ସୈନ୍ୟମାନେ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା କାଢ଼ି କାନ୍ଧରେ ଧରି ଆସୁଥାନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ଗଛ ତଳେ ତାହାଣକୁ ଲାଗି ଅଟକିଥିବା ମୋଟର ଡାଳପଟ ଘୋଡ଼ା ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଗୋଟିଏ ମୋଟର ସାଇକଲ ଠେଲି ଗୋଟିଏ ମୋଟର ଗାଡ଼ି ପାଖକୁ ଯାଇ ଡ୍ରାଇଭରକୁ କହିବାକୁ ସେ କହିଲା, ତମ ମୋଟର ସାଇକଲକୁ ଲୁଗୁଇ ଦିଅ । ମୁଁ ତମକୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଯିବି । ଏତେବେଳକୁ ଗଛ ଅଗରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେବାର ଦେଖାଗଲା । ଆଣ୍ଟିଜ ଓ ଗେମେଜ୍ ଦୁହେଁ ଭିନ୍ନସେହି ନାମକ ସେହି ଡ୍ରାଇଭର ସାଙ୍ଗରେ ଗଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ଗଡ଼ାଣି ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଗାତ ପାଖକୁ ନେଇଗଲେ । ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ଅନେକ ଅନେକ ଲୋକ ଚଳପ୍ରଚଳ ହେଇଥାନ୍ତି । ଗୁରୁଆଡ଼ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କିନ୍ତୁ ବାହାରକୁ କିଛି ଦେଖାଯାଉ ନଥାଏ । ଏ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ବାହାରେ ରଖି ଡ୍ରାଇଭର ଭିତରକୁ ଗଲା ଏବଂ ଫେର ଆସ କହିଲା, ସେନାପତି ଉପରେ ରହି ସୈନ୍ୟ ସମାବେଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ତମ ଚାଠ ତାଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ସହକର୍ମୀଙ୍କୁ ଦେଇଅଛି । ସେ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରି ଏହି ରସିଦ୍ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ନାମ ଜୁଭୁଲ୍ । ଆଣ୍ଟିଜ କହିଲା ଭଲ ହେଲା । ମତେ ଯେଉଁ ତମ ଜଣକ ଚାଠ ଦେବାକୁ କୁହାହୋଇଥିଲା ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜୁଭୁଲ୍ ଜଣେ । “ଆଜ୍ଞା, ଆମେ ଏଠି ଜବାବ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା କି ଗୁଲିଯିବା ?” ଗେମେଜ୍ ପଚାରିଲେ ।

ଆଣ୍ଟିଜ୍ କହିଲା, “ପୋଲ୍ କାମ ସାରି ଇଂରେଜ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିବେ ସେକଥା କେହି କହିପାରିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଜବାବ୍ ନେଇ ଯିବା ଭଲ ହେବ ।”

ଭିନ୍ନସେହି କହିଲେ, “ଆସ ମୋ ପାଖରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ ।” ମୁଁ ତମକୁ କାଫି ଦେବି । ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ସ୍ଥୂୟାର୍ଥରେ ଇଥିବ ।” ସେମାନେ ଡାଳପଟ ଘୋଡ଼ା ମାଟିଆ ରଙ୍ଗର ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଦେଇ ଗଲାବେଳେ ଗେମେଜ୍ ପଚାରିଲା ଏ ସବୁ କଅଣ ହେବ ?”

ଭିନ୍ନସେହି କହିଲେ, “ଏ ସବୁ ହାତରେ ପାଖି ଫୋଜି । ଯେଉଁମାନେ ଆକମଣ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ସେମାନେ ଉପରେ ଅଛନ୍ତି ।”

ଆଣ୍ଟିଜ୍ କହିଲା, ‘ଇସ୍ପେକ୍ଟ ବହନ ଦେଖି ।’

ଭିନ୍ନସେହି କହିଲା ‘ହଁ—ମୁଁ ଡ୍ରାଇଭର ।’ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ମାନଙ୍କ ଉପରେ କମାଣ୍ଡ ସବୁ ସମାନ୍ତର ଭାବରେ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ହିଡ଼ବାଲ ଶିରସ୍ତାଣ ଏବଂ କୋଟ ପିନ୍ଧି ସୈନ୍ୟମାନେ ମାଟିରେ ଶୋଇଥାନ୍ତି ।

ତେଣୁ ଗାତ ଭିତରେ ମୁହଁମୁହଁ ଘଡ଼ି ଦେଖି ଡୁଇଲ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କ ଦେହ ଚିଠି ଚତୁର୍ଥଥର ପାଇଁ ପାଠ କଲେ । ପ୍ରତିଥର ତାଙ୍କ କପାଳରୁ ଓ କାଖରୁ ଝାଲ ବୋହୁ ପଡ଼ୁଥାଏ । ସେଥିରୁ ସେ ଟେଲିଫୋନ ଡୋଇ କହିଲେ, “ମୋତେ ସେଗୋଡ଼ିଆ ଦିଅ । ସେଠାରେ ନାହାନ୍ତି, ତେବେ ଆଉଁସ ଦିଅ । ଟେଲିଫୋନରୁ କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ଦୁଇଟିଯାକ ବ୍ରେଡ଼ରେ ସେ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସେ ସୈନ୍ୟ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାକୁ ଟେଲିଫୋନ କରିବାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ନାହାନ୍ତି ।

ଡୁଇଲ ତହିଁ ସବୁ ଦାୟାଦୁ ନିଜ ହାତରେ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ “ମତେ ଗୋଟାଏ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦିଅ । ଆମ୍ଭମଣ ବନ୍ଦ କରିବା ଉଚିତ । ଯେଉଁଠାରେ ଶହ ପକ୍ଷ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି ସେଠାରେ ଅତର୍କିତ ଆମ୍ଭମଣ ଫଳ ଅବସ୍ୟମ୍ଭାବ ମୃତ୍ୟୁ । ଏହା କରାଇବା କିମ୍ବା ଘଟିବାକୁ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ମୁଁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ହୁକୁମ ଦେବି । ଏଥିରେ ମତେ ଯେଉଁ ଦଣ୍ଡ ମିଳିଲେ ମିଳୁ । ବିମାନଘାଟୀକୁ ଟେଲିଫୋନ କରି ସେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ପଠାଇବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପେଷ କଲେ । ତା ପରେ କହିଲେ, ‘୭୯ ନମ୍ବର ବ୍ରେଡ଼ ଘାଟୀ ମତେ ଦିଅ । ଏହିପରି କଥା କହୁଥିଲାବେଳେ ସେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପାରିଲେ ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ସେ ପଛ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ କଥା ଶୁଣାଗଲା ।

ତେଣୁ ମଧ୍ୟ ଗୋଲ୍‌ଜ କହି ଉଠିଲେ “ହଁ, କ’ଣ ସମ୍ଭାବନା? ଖଣ୍ଡିଏ ପଥରରେ ଗୋଡ଼ ଚାଲି ଗୋଟିଏ ବାଲିବସ୍ତାରେ ଆଉଜି ବସି ଗୋଲ୍‌ଜ ଉପର ତଳ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ପାହାଡ଼ ନାହିଁ ଦିଗ୍‌ବଳୟଠାରୁ ୩ଟି ଧଳା ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସିବାର ସେ ଲକ୍ଷ କରୁଥିଲେ । ସେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଦେହରେ ଦୁଇଟି ଆଲୁଅ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ପାରିଲେ । ସେ ଫରାସୀ ଭାଷାରେ ଡୁଇଲଙ୍କୁ କହିଲେ “ହଁ ବୁଝିଲି । ଲଙ୍କାର କଥା, ଏ ସମ୍ଭାବନା ଏତେ ଭେଦରେ ଆସିଲା । ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ତାଙ୍କ ଆଖି ଗର୍ବରେ ପୁର ଯାଇଥିଲା । ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ଦୂର ଗର୍ଜନ କରି ଅସୁଥିଲେ । ଏ ସବୁ ଆମର ଉଡ଼ାଜାହାଜ । ଏଗୁଡ଼ିକ କୃତ୍ରିମାଗର ଏବଂ ମାଟିର ପ୍ରଣାଳୀ ପାରିହୋଇ ଆସିଅଛି । ଦୀର୍ଘନେଲ୍‌ସ ଏବଂ ଭୂମଧ୍ୟାଗର ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଆଲିକେନ୍‌ଟିଠାରେ ଜାହାଜରୁ ଖଲିସ ହୋଇଅଛି । ସେହିଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ ଖଣ୍ଡାଯାଇ ପକ୍ଷୀ ପରେ ହିତୁଳ ଆକାରରେ ଆମର ଏ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଉଡ଼ି ଆସିଅଛି ।

ଗୋଲ୍‌ଜ ଜାଣିଥିଲେ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପର ଦେଇ ଉଡ଼ିଗଲା ପରେ ବୋମା ବର୍ଷଣ ଆରମ୍ଭ କରିବେ । ତା ପଛକୁ ପାହାଡ଼ ଉପରୁ କମାଣମାନ ଗଳି

ଉଠିବ । ତା ପଛରେ ଚାଲିବ ଟ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଟ୍ୟାଙ୍କ ପଛରେ ଯିବେ ଦୁଇ ବ୍ରଗେଡ୍ ସୈନ୍ୟ । ଅତୀତ ଆତ୍ମପଣ ଯାହା ହୋଇଥାନ୍ତା ତା ହେଲେ ସମ୍ମୁଖରେ ଶତ୍ରୁକୁ ସମ୍ମୁଖରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କରାଯାଇ ପାରନ୍ତା । ଟ୍ୟାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆମର ସୈନ୍ୟମାନେ ଅନ୍ୟ ଶତ୍ରୁକୁ ବଡ଼ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷରେ ଧ୍ବସ୍ତ ତାଣ୍ଡବ ଖେଳାଇ ପାରନ୍ତେ ଦୁଇଟି ମୁଣ୍ଡିଆରେ ଟ୍ୟାଙ୍କ ବାହନୀ ଅଛନ୍ତି । ଦୁଇ ବ୍ରଗେଡ୍ ସୈନ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ଆତ୍ମପଣ କରିବାକୁ ରହିଛନ୍ତି । ସବୁ ବସ୍ତୁ ଯେମିତି ରହିବା କଥା ସେମିତି ଅଛି । ଉଡ଼ାଜାହାଜ ମଧ୍ୟ ଆସିଗଲା । କିନ୍ତୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନଙ୍କ ଚିଠି ପଢ଼ି ସେ ବୁଝିଲେ ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରେ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର କେହି ନଥିବେ । ସେମାନେ ତଳକୁ ଖସି ଯାଇଥିବେ ଏବଂ ବଣ ଭିତରେ ଲୁଚି ରହିଥିବେ । ଟ୍ୟାଙ୍କ ଭାଙ୍ଗିବା ତୋପ, ମେସିନ୍-ଗନ୍ ଏ ସବୁ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷ ଲୁଚାଇ ପଛପଟୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବେ । ଦଳ ଦଳ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସିବାର ଦେଖି ଗୋଲ୍‌ଜ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଟେଲିଫୋନରେ କହିଲେ, “ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛି କରିବାର ନାହିଁ, ଯାହା ଦୃଷ୍ଟିକାର ଦୃଷ୍ଟିକା ।

ଗୋଲ୍‌ଜ ଗର୍ବିତ ପ୍ରାଣରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ଭାବିଲେ କ’ଣ ହେବାର ଥିଲା କିନ୍ତୁ କ’ଣ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ସେ ଟେଲିଫୋନ ରଖିଦେଲେ । ତେଣେ ଡ୍ରାଫ୍ଟ୍ କାଞ୍ଚ କଥା ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଟେଲିଫୋନ୍ ଗ୍ରାହକ ଯନ୍ତ୍ର ହାତରେ ଧରି ସେ ବହୁକ୍ଷଣ ବସି ରହିଲେ । ସେ ଖାଲି ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଗର୍ଜନ ଶୁଣୁଥିଲେ । ମନେ ମନେ ଆଶା କରୁଥିଲେ ହୁଏତ ବୋମା ବର୍ଷଣଦ୍ୱାରା ଆମେ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷକୁ କାନ୍ଦୁ କରିଦେବୁ । ତା ପରେ ସରକ୍ଷିତ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ବ୍ୟୁତ୍ଥ ଭେଦ କରି ଆଗେଇ ଯିବୁ । ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଯାଉ, ଫେରୁ ପୁଣି ଯାଉ । ତୁମ୍ଭଲ ଗର୍ଜନ ଧ୍ବନିରେ ସେ ନିଜର ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ ପାଶୋରି ଦେଲେ ।

ତୈୟାଳିଶ ପରକ୍ଷିତ

ରାସ୍ତା ଏବଂ ପୋଲର ଟିକିଏ ଆଗକୁ ପାଦାଡ଼ର ଗଡ଼ାଣିରେ ଗୋଟିଏ ଦେବଦାରୁ ଗଛ । ତା' ଆଡ଼ାଆଳିରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ ଶୋଇ ରହି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେବାର ଦେଖୁଥିଲେ । ସେ ସବୁବେଳେ ଏହି ସମୟକୁ ଭଲ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମନ ଭିତରଟା ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ସତେ ଯେପରି ତାହା ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଜନନ ଆଲୋକର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ବିଶେଷ । ଆଲୋକ ପାତରେ କଠିଣ ବସ୍ତୁ ପୁଷ୍ପ ହୋଇଯାଏ, ମହାଶୂନ୍ୟରେ ଆଲୋକ ରଖି ବହୁଳ ପଡ଼େ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରତାରୁ ଶୀତ ନୈଶ ଆଲୋକ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହମେ ମାନ ହୋଇ ମିଳେଇ ଯାଏ । ତଳ ଆଡ଼କୁ ବସ୍ତୁତ ବଣ ଭୂମିର ବୃକ୍ଷାଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନଙ୍କୁ ଟିକ୍ଷା ଭାବରେ ଦେଖାଗଲା ଏବଂ ତା ସାଙ୍ଗରେ ସୂର୍ଯ୍ୟର ନିସ୍ତୁତ କୁହେଳିକାଙ୍କୁ ରାସ୍ତା ଜଣା ପଡ଼ିଲା । ବଣରେ ଦାସ ପଥରେ ଜମିଥିବା ଶିଶିର ବନ୍ଧୁରେ ସେ ସିକ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ତାହା ସେ ତାଙ୍କ ଲୁଗାପଟାରୁ ଟାଣି ଦେଲେ । ତଳ ଦେଶରେ ନଦୀ ଏବଂ ଇସ୍ତାତ ପୋଲରୁ କିନ୍ତୁ ଉପରକୁ ଉଠି ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପୋଲର ଦୁଇମୁଣ୍ଡରେ ଦକ୍ଷିଣ କାଷ୍ଠ ନିର୍ମିତ ସହ୍ୟ ଗୁହ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପରିଷ୍କାର ଦେଖାଗଲା । ଇସ୍ତାତ ପୋଲଟି ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲ ପରି ଲୁହାରେ ଛନ୍ଦା ହୋଇଥାଏ । ସହ୍ୟ ଯେତେବେଳେ କମ୍ବଳର କୋଟିଟାକୁ ପିଠି ପଟକୁ ପକାଇ ଦେଇ ଟିଣ ତୁଲ ଉପରେ ନିଜ ପଡ଼ି ନିଜର ହାତଗୋଡ଼ ନିଆଁରେ ସେକିଥିଲା । ସହ୍ୟ ଘର ଭିତରୁ ଖୁବ୍ ପତଳା ଧୂଆଁ ଉପରକୁ ଉଠୁଥିଲା । ବହୁତ ତଳୁ ନଦୀର କଳକଳ ଧ୍ବନି ଶୁଣି ଥିଲା ।

ସେ ତାଙ୍କର ଘଡ଼ି ଦେଖି ଭାବିଲେ, ଅଣ୍ଟିସ୍ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା କି ନାହିଁ । ମତେ ଯଦି ଏହି ପୋଲିଟା ଧ୍ୟୁସ କରିବାକୁ ହେବ ତେବେ ଧୀର ବଶ୍ୟତାରେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ମତେ ଏ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅଣ୍ଟିସ୍ ପହଞ୍ଚିଲା କି ? ଯଦି ପହଞ୍ଚିଥାଏ ତେବେ ସେମାନେ ସମୟ ଖାରଜ କଲେକି ? ଏବଂ ଖାରଜ କରିବାକୁ ସେମାନେ ସମୟ ପାଇଲେ କି ? ଭାବିଲେ କ'ଣ ହେବ । ସେମାନେ ଖାରଜ କରି ପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ନ ପାରନ୍ତି । ଆଉ କିଛି ବରୁର କରିବାକୁ ନାହିଁ । ଏକଥା ଅଲ୍ପକ୍ଷଣ ପରେ ତମେ ଜାଣି ପାରବ । ଧର ଆହମଣ ସଫଳ ହେଲା । ଗୋଲ୍‌ଜ୍ କହୁଥିଲେ ହେବ ବୋଲି ଏବଂ ତାହାର ସନ୍ତୁକନା ମଧ୍ୟ ଅଛି । ରାସ୍ତାକୁ ଆସିବ ଟ୍ୟାକ୍ । ତଳଆଡୁ ଓ ତାହାଣୁ ଆସିବେ ସୈନ୍ୟ ପାହାଡ଼ର ପୁର ବାମପଟଟା ଦେଖିଯିବେ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯୁଦ୍ଧ ନ ଜିଣିବା ଅବା କାହିଁକି ? ତମେ ଏତେ ଦୀର୍ଘକାଳ କେବଳ ଆତ୍ମରକ୍ଷାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଛ ଯେ, ଆହମଣ କରିବାର କଥା ପାଶୋର ଦେଲଣି । କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁ ଏହି ଲେକମାନେ ରାସ୍ତାର ଉପରଥାତେ ଯିବା ପୁରୁ ହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସି ନଥିଲା । ଏତେ ସରଳ ହେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ମନେ ରଖ ଆମେ ସେ ସବୁକୁ ଏଠାରେ ଯେତେ ସମୟ ଅଟକାଇ ରଖି ପାରିବା ସେତେ ସମୟ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ହାତଗୋଡ଼ ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିବ । ସେମାନେ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ନ କରି ଅନ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରାନ୍ତ ଆହମଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ସେମାନେ କେବେହେଲେ ଜିଣିବେ ନାହିଁ । ଯଦି ଫାସିସ୍‌ମାନେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ସୀମାନ୍ତ ଆମ ପାଇଁ ଖୋଲି ରଖନ୍ତି ଯଦି ଆମେକାରୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆମକୁ ମିଳେ ତେବେ ଫ୍ୟାସିଷ୍ଟମାନେ ଆମକୁ ପାରିବେ ନାହିଁ । ହାତହତଆର ପାଇଲେ ଆମ ଲେକେ ଚରକାଳି ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ ।

ଏଇଠି ଯୁଦ୍ଧ ଜୟ କରିବା ପାଇଁ ଆଶା କରିବାର ନୁହେଁ । ହୁଏତ ଅନେକ ବର୍ଷ ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିବ । ଏଠା ଯୁଦ୍ଧ ହେଉଛି କେବଳ ଅହମଣକୁ ଚ୍ୟୁତ କରିବା ପାଇଁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଲଗା ଧାରଣା ରଖିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଧର, ଆଜି ଯଦି ଶୀଘ୍ର ପକ୍ଷକୁ ଭେଦ କରିପାରୁଲୁ, ଏହା ହେଉଛି ଆମର ପ୍ରଥମ ବଡ଼ ଆହମଣ ଆମର ସ୍ଥାନ ବଡ଼ ଧାରଣା ଠିକ୍ ରଖିବା ଉଚିତ । ଏହାପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ଯ ହେବାର ଅବଶ୍ୟକୀ ନାହିଁ । ରାସ୍ତାରେ ଯେଉଁସବୁ ଜନସମାଜ ସେ କଥା ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମକୁ ସାହା କରିବା କଥା ଆମେ କରୁ । ଆମର ଝବର ପଠାଇବା ପାଇଁ ସାନ ବେତାର ଯନ୍ତ୍ର ଆଣିବା କି । ସମୟ ହମେ ଅବଶ୍ୟ ହେବ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଜିତି ରହି ସାହା କରିବା କଥା ସେତକ କରିବା । ଅନନ୍ତକାଳ ମଧ୍ୟରୁ ଆଜି ହେଉଛି କେବଳ ଗୋଟିଏ ଦିନ । କିନ୍ତୁ

ଆଜି ଯାହା କରିବା ତାହାର ଉପରେ ଭବିଷ୍ୟତର ସବୁ ସମ୍ଭାବନା ନିର୍ଭର କରେ ।
ଏ ବର୍ଷଟା ଏମିତି ଭାବରେ ବହୁଥର କଟିଲା । ଏମିତି ଭାବରେ ବହୁଥର ଘଟିଲା ।
ଏ ଯୁଦ୍ଧଟା ମଧ୍ୟ ଏହିଭଳି । ନା—ଏତେ ସକାଳୁ ଏଭଳି ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା ଭାବିବା
ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଇସ୍ତେ କ’ଣ ଆସୁଛି, ଦେଖେ ।’

ସେ ଦେଖିଲେ କମ୍ବଳ କୋଟ୍ ଆଉ ଇସ୍ତାତର ଶିରସ୍ତାଣ ପିନ୍ଧି କାନିରେ
ରାଇଫଲ ଝୁଲାଇ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲି ଚାଲି ଆସୁଛନ୍ତି । ଦୁହେଁ ଭିତରୁ
ଜଣେ ସେ ମୁଣ୍ଡର ପ୍ରହରୀ ଘର ଭିତରେ ପଶିଯିବାରୁ ଆଉ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ
ଜଣକ ପୋଲ ଉପରେ ଏ ଆଡ଼କୁ ଚାଲି ଆସିବ । ପୋଲ ମଝିରେ ଘୁଆନ୍ତେ ଲେଣ୍ଟାଏ
ଛେପ ନଈପଡ଼ି ତଳକୁ ପକାଇଲା । ସେ ଏମୁଣ୍ଡ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘବଘାଏ ଆସିବାରୁ ସେଠାରେ
ଥିବା ସନ୍ଧ୍ୟା ତାକୁ କଅଣ କହି ଶୀଘ୍ର ସେମୁଣ୍ଡ ଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲା । ନୂଆ ଆସିଥିବା
ଲୋକ ଜଣକ ତା ଜାଗାରେ ପହଞ୍ଚି ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଛୁଟି ପାଇବା ପ୍ରହରୀ ଜଣକ
ପୋଲ ମଝିରେ ଘୁଆନ୍ତେ ଲେଣ୍ଟାଏ ଛେପ ତଳକୁ ପକାଇଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ
ଯେ ଲୋକଟା କାଫି ପିଇବ ବୋଲି ଏତେ ଦ୍ରୁତ ଯାଉଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଚିନ୍ତାକଲେ ଏପରି ଛେପ ପକାଇବାଟା କଅଣ କୁହାହୁଏ ?
ତେବେ ତ ମୋତେ ମଧ୍ୟ ସେପରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନା, ଏଥିରେ କିଛି ଲାଭ
ନାହିଁ । କୁହାହୁଏ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦୟକ ଏହା ମୁଁ ପ୍ରମାଣ କରିବି ।

ନୂଆ ପ୍ରହରୀ ଜଣକ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଇ ବସିପଡ଼ିଲା । ସଙ୍ଗୀନ ଘଣ୍ଟା ଓ
ରାଇଫଲ ଖଣ୍ଡିକ ସେ କାନ୍ଥରେ ଡେଇଁ ରଖିଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କାମିଜ
ପକେଟରୁ ଦୁଇଟି କାଢ଼ି ପୁଣି ପୋଲ ଉପରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ପୋଲର ଆକାର
ପ୍ରକାର ତାଙ୍କୁ ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ଦେଖାଗଲା । ତା’ପରେ ପ୍ରହରୀ ଘରଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି
ଦେଲେ ।

ପ୍ରହରୀ କାନ୍ଥକୁ ଆଉଟି ବସିଥାଏ । ତାହାର ଶିରସ୍ତାଣ କାନ୍ଥରେ ଗୋଟିଏ
ଖିଲରେ ଝୁଲୁଥାଏ ବୋଲି ତା’ ମୁହଁ ମରଷ୍ଟାର ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍
ଚିନ୍ତା ପାରିଲେ ଯେ ଲୋକଟାକୁ ସେ ଦୁଇଦିନ ପୂର୍ବେ ସେହି ଏକ ପ୍ଲୋଷକରେ
ପହଞ୍ଚି ଦେବା ସେଠାରେ ଦେଖିଥିଲେ । ସେ ଦାଢ଼ି ଘୋର କରି ନଥାଏ ବୋଲି
ଗାଲ ପଶିଯିବା ଦିଶୁଥାଏ । ତା ହେଲେ ହାତ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ବଡ଼ । ଆଖି ଭୁଲିତାରେ ବାଲ
ବହୁତ ବେଶୀ । ସେ ନିଦ୍ରାଳୟରେ ଘନ ଘନ ହାଇ ମାରୁଥାଏ । ଥିଏ ଗୋଟିଏ
ତମାଖୁ ଥଳି ବାହାର କରି କିଛି ତମାଖୁ ନେଇ ଖଣ୍ଡିଏ ସିଗ୍ରେଟ ବନାଇଲା । ଟିଣ
ବୁଲରୁ ନିଆଁ ଡାଢ଼ି ସେଥିରେ ସିଗ୍ରେଟ ଲଗାଇ ଟାଣିଲା ।

ଆଠଗୁଣ ଶକ୍ତି ବଶିଷ୍ଠ ଜାକାସ କୋମାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦୁର୍ବାଶୟମୟରେ
ରବିର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନ୍ ତା ମୁହଁକୁ ଭଲଭାବରେ ଦେଖି ଯାଏ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଫେଟାଇ ପକାଇ ଭାଙ୍ଗିକରି
ପକେଟରେ ରଖିଲେ । ଭାବିଲେ ତାକୁ ଆଉ ଦେଖିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ସେ ସେହଠାରେ ଶୋଇ ଶୋଇ ରାସ୍ତା ଉପରେ ନଜର ରଖିଥାନ୍ତି । ସେ
ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ଅଳ୍ପ ତଳକୁ ଗେଟିଏ ଗୁମ୍ଫା ପୁଣି ତେଁ
ଗୁଁ କରି ଦେବଦାରୁ ଗଛରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲା । ସେ ମଧ୍ୟ
ମୁଣ୍ଡର ଅଖିକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ । ମୁଣ୍ଡଟା ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ହଲାଇ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ
ଗଛରେ ଚଢ଼ି ତାଳରେ ପେଟ ମାଡ଼ି ଲୁଚିଗଲା । ସେଠାରୁ ସେ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁଥାଏ ଓ
ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ହଲଉଥାଏ ।

ରବିର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନ୍ ପୁଣି ଥରେ ଗଛ ଫାଙ୍କ ଦେଇ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘରଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ।
ସେ ଅତି ନିସଞ୍ଜ ବୋଧ କଲେ । ମୁଣ୍ଡ, ବଲେଇ, କୁକୁର କେହି ଜଣେ
ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ସଙ୍ଗୀ ହୋଇଥିଲେ ସେ ସୁଖ ବୋଧ କରିଥାନ୍ତେ । ଏ ସବୁ
ଚନ୍ଦ୍ରା ମନରୁ ପାଶୋର ସେ ପୋଲି କଥା ଭାବିଲେ । ସେଟା ହେଉଛି ବଡ଼ କାମ ।
ସେ ନିଶ୍ଚୟ ପୋଲିଟା ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

ସେ ସେହି ବଣରେ ଶୋଇ ଶୋଇ ରାସ୍ତା ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘରଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ
ଦୂର ପାହାଡ଼ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ଖାଲି ଚନ୍ଦ୍ରା କଲେ କିଛି ମିଳିବ ନାହିଁ । ସେ ଚାପୁ,
ଗୁମ୍ଫା ଶୋଇ ରହି ପ୍ରଭାତର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲେ । ଅତି ଶୀଘ୍ର ଫରସା ହୋଇ
ଉଠିଲା । ସେ ଦେଖିଲେ ଚମଡ଼ାବୋଟ୍ ଏବଂ ଚମଡ଼ାଟୋପି ପିନ୍ଧି, ବାମ ଗୋଡ଼ ଉପରେ
ସ୍ୱୟଂସିଦ୍ଧ ରାଇଫଲ ଝୁଲାଇ ଜଣେ ଲୋକ ମୋଟର ସାଇକଲ ଚଢ଼ି ପୋଲି ଉପର
ଦେଇ ରାସ୍ତାକୁ ଚାଲିଗଲା । ସେ ଶୋଇ ଶୋଇ ଗଛର ଗନ୍ଧ ଏବଂ ନଦୀର କଲକଲ
ଧ୍ୱନି ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସକାଳ ଆଲୁଅରେ ପୋଲିଟା ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ସୁନ୍ଦର ଦେଖା-
ଯାଉଥାଏ । ସେ ବାମ ଭୁଜରେ ସାନ ମେସିନ୍ ଗନ୍ ଥୋଇ ଶୋଇ ରହିଲେ । ଅନେକ
ସମୟ ସେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘରଆଡ଼େ ଅନାଇ ନଥିଲେ । ସେ ଭାବୁଥାନ୍ତି ବୋଧହୁଏ କିଛି ଘଟିବ
ନାହିଁ । ଏପରି ରମଣୀୟ ପ୍ରଭାତଟା ଖରାପ ହେବ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ସେ ଗୁମ୍ଫା ଧଡ଼ାସ୍
ଧଡ଼ାସ୍ ବୋମା ବିସ୍ଫୋରଣର ଶବ୍ଦ ପାଇଲେ ।

ପ୍ରଥମ ବୋମା ବିସ୍ଫୋରଣର ଭାସିଣ ଶବ୍ଦ ପାହାଡ଼ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେବା
ସୁଦ୍ଧା ରବିର୍ଚ୍ଚ ଜର୍ଜାନ୍ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ ମାରି ସାନ ମେସିନ୍ ଗନ୍ ଉଠାଇ ନେଲେ,
ଏହାର ଓଜନରେ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି ଓ ହାତ ବଧଡ଼ା ହୋଇ ଉଠିଥାଏ ।

ବୋମାର ଆବାଜ ଶୁଣି ଯନ୍ତ୍ରୀ ଜଣକ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ି ନିଜର ରାଇଫଲ୍ ଧରି ଘର ଭିତରୁ ବାହାର କାନ ଡେରିଲା । ସେ ରାସ୍ତାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଯେଉଁଆଡ଼େ ଆକାଶରୁ ଉଡ଼ାଜ ହାଜ ବୋମା ପକାଉଥିଲା ସେହି ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା । କୁହୁଡ଼ୁ ଛୁଡ଼ି ଯାଇଥିବାରୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଲୋକଟାକୁ ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଖି ପାରିଲେ । ଲୋକଟା ଉପରେ ଖରା ପଡ଼ିଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ଲମ୍ବା ନିଶ୍ବାସ ଟାଣି ନିଜର କନ୍ଥୁଣୀ ମଜବୁତ କରି ହତମୁଠା ଶକ୍ତ କରି ମେସିନ୍‌ଗର୍‌ର ମୁହଁ ଯନ୍ତ୍ରୀର ଛୁଡ଼ି ଆଡ଼କୁ କରି ଘୋଡ଼ିଆ ଟିପିଲେ । ମେସିନ୍‌ଗର୍‌ର କୁମ୍ଭା ଡାଙ୍ଗ କାନ୍ଧରେ ବାଜିଲା । ତେଣେ ପ୍ରହରା ବସିଥିବା ଓ ଆହତ ହୋଇ ମୁହଁ ମାଡ଼ି ଅଗକୁ ଟଳି ପଡ଼ିଲା । ରାଇଫଲ୍ ଟା ତା ପାଖରେ ପଡ଼ି ରହିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ତା ଆଡ଼କୁ ଅନଇ ସାଙ୍ଗଲା ପରେ ପୋଲର ଆରମ୍ଭ ପ୍ରହର ଘର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ଅନ୍ୟ ପ୍ରହରକୁ ସେ ଦେଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତହୁଁ ଯେଉଁଠାରେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଲୁଚିଥିଲା ସେଠାକୁ ଚାହିଁଲେ । ଏହାପରେ ସେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଯୁଦ୍ଧଫଳ ଗୁଲି ଫୁଟାଇବାର ଆବାଜ ପାଇଲେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଥର ଗୁଲି ଫୁଟିଲା ବେଳକୁ ପୋଲତଳୁ ଗୋଟାଏ କଣରୁ ହାତ ବୋମା ଫୁଟିବାର ଆବାଜ ମିଳିଲା । ଏହା ପରେ ରାସ୍ତା ଉପର ଆଡ଼େ ମଧ୍ୟ ଗୋଟାଏ ହାତବୋମା ଫୁଟିଲା । ରାସ୍ତାର ଉପରଆଡ଼େ ରାଇଫଲ୍ ଫୁଟିବା ଆବାଜ ଏବଂ ତଳ ଆଡ଼େ ପାର୍‌ଲୋର ଅଣ୍ଟାବେଶର ଫେସ୍‌ବୁକ୍ ରାଇଫଲ୍‌ର ଅବଚ୍ଛିନ୍ନ ପଟ୍‌ପଟ୍ ଶବ୍ଦ ହାତବୋମା ଶବ୍ଦ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ଦେଖିଲେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ପୋଲର ସେ ମୁଣ୍ଡରେ ଡାକ ଉଠାଣି ଓହ୍ଲାଇ ଅସୁରୁ । ଫେସ୍‌ବୁକ୍ ମେସିନ୍‌ଗର୍‌ଟି କାନ୍ଧରେ ଥୋଇ ବସ୍ତା ଦୁଇଟି ଧରି ରାସ୍ତାର ଗଡ଼ାଣିଆ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁଗଲେ ।

ସେ କୌଡ଼ିଲବେଲେ ଶୁଣୁଥାନ୍ତି ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଚିତ୍କାର କରି କହୁଥାଏ, ଚମକ୍କାର ଶବ୍ଦର ହୋଇଛି । ସେତିକିବେଳେ ପୋଲ ଆରମ୍ଭରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଗୋଲି ମରିବା ଆବାଜ ଶୁଣାଗଲା । ସେ ପ୍ରହରା ଜଣକ ମରି ପଡ଼ିଥିବା ଜାଗା ଦେଇ ସେ ମୁଣ୍ଡକୁ କୌଡ଼ିଗଲେ । ସେପଟୁ ବୁଡ଼ା ଡାଙ୍ଗ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁ ଆସି କହିଲା, କିଛି ଭୁଲ ହୋଇ ନାହିଁ, ମତେ ତାକୁ ମାରିବାର ଦରକାର ଥିଲା ।

ସେଲ୍ ମଝିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପଡ଼ି ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ନିଜର ବସ୍ତା ଖୋଲି ଡାଙ୍ଗର ସରଞ୍ଜାମ ବାହାର କଲେ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋର ଦୁଇ ଆଖିରୁ ଲୁହଧାରା ବୋହୁ ପଡ଼ୁଥାଏ । ସେ ତାକୁ କହିଲେ ‘ଦୁଃଖ କରି ନାହିଁ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଜଣକୁ ମାରିଅଛି ।’ ଏହା କହି ସେଲ୍‌ର ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ରାସ୍ତା ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ପ୍ରହରାକୁ ଦେଖାଇ

କ'ଣ ଘଟିବ ଠିକଣା ନାହିଁ । ହୁଏତ ପିଲାଟି କିଛି ବିପଦରେ ପଡ଼ିଛି । କରତକଳ ଆଡ଼କୁ କିଛି ବାଧା ମିଳୁଛି । କରତଗୁଣ୍ଡାଗୁଡ଼ିକ ପାହାଡ଼ ପ୍ରମାଣେ ଗଦା ହୋଇ ବହୁତ ଅସୁବିଧା ଘଟାଇଛି । ଏତିକିବେଳେ ଡୋଲ ଉପରଦେଇ ଯଦି ଗୋଟାଏ ସାଞ୍ଜୁଆଗାଡ଼ି ଚାଲିଯିବ କିମ୍ବା କୌଣସି ଟ୍ୟାକ୍ସି ଆସିବ ତେବେ କଥା ସରିଲା । ତୁ ଥରୁଛୁ କାହିଁକି ଆନ୍ଦୋଳମୋ ? ଏତେ ତରବରଥା ହୁଅନାହିଁ ।”

ସେ ହାତ ବଢାଇ ବୁଢ଼ା ପାଖରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷ ନେଲେ । ଏଥିପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଠାଇଲେ ସେତେବେଳେ ଜଳର କଳକଳ ଧ୍ବନି ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଅଧିକ ହାତବୋମା ଫୁଟିବାର ଆବାଜ ଶୁଣିଲେ । କହିଲେ “ତା ହେଲେ ଆମ ଲୋକେ କରତକଳ ଉପରେ ଚଢ଼ାଉ କରିଅଛନ୍ତି ।”

ଭାଷାକୁ ମୋର ଏ ଜିନିଷମାନ ଇଟାପରି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ, କାଠିପରି ଲମ୍ବା ନୁହେଁ । ଏ ସବୁ ବେଶି ପୁରୁଷରୂପରେ ଅଛି । କାନ୍ଥରୁ ବସ୍ତା ଦୁଇଟାରେ ସବୁଜକ ଭରି ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ବସ୍ତାରେ ଥିବା ମାଲଦ୍ୱାରା କାମ ଚଳିଯିବ । ବଦମାସଟା ମୋ ରଞ୍ଜିତ ଓ ଦୌଡ଼ିତକ ନଦୀରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା । ହଉ କଅଣ କରାଯିବ ? ବଦମାସଟା କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ ଲାଢ଼େଇ ଭରୁଅଛି । ଅଛା, ବୁଢ଼ା, ମୋତେ ଆଉ କିଛି ସେହି ଜିନିଷରୁ ବଢାଇ ଦେ ତ ?

ବୁଢ଼ା ଖୁବ୍ ଭଲ କାମ କରୁଛି । ସେ ଠିକଣା ଜାଗାରେ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ମାରିବା ତାହାର ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା । ମୋର ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସେକଥା ଭାବିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଆମକୁ ସେ କାମ କରିବା ଦରକାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆନ୍ଦୋଳମୋ ମନଟା ଟିକିଏ କୁନ୍ତୁ କୁନ୍ତୁ ହେଉଥିଲା । ଏହାର କାରଣ ମୁଁ ଜାଣେ । ତେବେ ସ୍ୱୟଂସ୍ୱ ରୁଇଫଲ ଦ୍ୱାରା ମଣିଷ ମାରିବା ସହଜ । ମାରିବା ଲୋକ ପକ୍ଷରେ । ଖାଲି ଦୋଡ଼ିଆ ହୁଏଲେ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ମୋ କଥା ଫିଟୁ । ଏତେ ଚିନ୍ତା କରି ଲାଭ କଅଣ । ଅନ୍ୟବେଳକୁ ଚିନ୍ତାଦଳ ଥାଉ । କିନ୍ତୁ କରିବ କଅଣ ? ମୋର ଭାବିବା ଶକ୍ତି ସବୁବେଳେ ଭଲ । ପିଲାଦିନେ ପେଣ୍ଡୁଖେଳରେ ପେଣ୍ଡୁକୁ ଗଡ଼ାଇ ନେଉଥିଲାବେଳେ ଲୋକେ ମୋତେ ବାହାବା ଦେଉଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଜର୍ଜାନ୍ ଯେଡ଼ିକି ଥିଲା ଏହି ନଦୀଟି ତାହାର ଉପଶିଷ୍ଟ ସ୍ଥଳରେ ସେଡ଼ିକି ଶୁଦ୍ର । ପୋଲ ତଳେ ଗୋଟାଏ ସ୍ଥାନରେ ମୁଁ ଅଛି । ସେଲଠାରେ ମୁଁ ନିରାପଦ । ହଉ, ଜର୍ଜାନ୍ ଡେଇଁ ହୁଅ ଏହା ତ ଅତି ସାଧାରଣ କଥା । ବୁଝୁଛୁ ନା ? ପୋଲ ସେପାଖକୁ ଚାଲି ଦେଖ । ମୁଁ ଠିକ୍ ଅଛି ମାତ୍ର ପୋଲଟା ଯିବ । କଥାରେ ଅଛି, ମେନ୍ରେ ଯାହା ଘଟେ ଜାତି ସେଇଆ

କରିଥାଏ । ଜର୍ତ୍ତାନ୍ ଯେମିତି କରିବ, ବଦମାସ ଇନ୍ଦ୍ରଦା ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ପୋଲଟା ଭାଦ୍ରା ଭେଟିବ । ଜର୍ତ୍ତାନ୍ ଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୋଲଟା ମଧ୍ୟ ଧୂଂସ ହୋଇଯିବ ।”

ସେ କହିଲେ “ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ, ମୋତେ ସେଥିରୁ ଆଉ କିଛି ବଢ଼ାଇ ଦେ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦେ ।” ବୁଢ଼ା ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା ।

ତଳେ ହାତବୋମା ଟଙ୍କି ସେଥିରେ ତାର ସଲଗ୍ନ କାମ ଶେଷ କଲବେଳକୁ ସେ ଆଉ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଗୁଲି ଫୁଟିବା ଆବାଜ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ସେ ଶୁଣିଲେ କେବଳ ନଦୀର କଳକଳ ଶବ୍ଦ । ତଳେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଡେମା ଉପରେ ପାଣି ପଡ଼ି ଧଳା ଫେଣ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥାଏ । ସେ ବାଲିଗରଡ଼ା ପୁଣି ଗୋଟିଏ ଖାଲକୁ ଓହ୍ଲାଇଗଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଯେଉଁ ଖିଲ ପକାଇଥିଲେ ତହିଁରୁ ଗୋଟିଏ ସୁଅରେ ଭସୁଥିଲା । ସେ ପାଣିକୁ ଅନାଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ପୋକ ଖାଇବା ପାଇଁ ମାଛଟାଏ ପାଣି ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଛି । ସଖୁଆସୀଦ୍ୱାରା ତାରକୁ ମୋଡ଼ି ବୋମା ଦୁଇଟା ଯଥାସ୍ଥାନରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ରଖିବାକୁ ଗଲବେଳେ ପଟ୍ଟତର ସବୁଜ ନାସି ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଗଲା । ୩ ଦିନ ପୂର୍ବେ ଏହା ଥିଲା କସର ରଙ୍ଗର ।

ପୋଲ ତଳର ଶୀତଳ ଅନ୍ଧକାରରୁ ସେ ଖରା ଆଡ଼କୁ ଝୁଙ୍କିପଡ଼ି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ବଡ଼ ତାର ପେଣ୍ଡୁଲାଟା ମାଗିଲେ ।

ବୁଢ଼ା ତାରୁ ପେଣ୍ଡୁଲା ତାଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ସେ କହିଲେ “ଦେଖ ଇଣ୍ଡରଜ୍ ଦ୍ୱାହ ଗୁଡ଼ି ଦେଉ ନାହିଁଟି । ସବୁ ଟାଣି ହୋଇଯିବ । ତୁ ସବୁଯାକ ଭଲ କରି ବାନ୍ଧି ଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ତୁ ଯେତେ ଲମ୍ବା ତାର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲୁ ସେଥିନିମିତ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ କିଛି ନାହିଁ । ହାତବୋମାର ଘୋଡ଼ିଆ ଟେକିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ମୁହଁଆ ଲାଗିଥିଲା ତହିଁର ଅନୁକୂଳ ସେ ପରସ୍ତା କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ଅନୁକୂଳ କାନ୍ଦିନେଲେ ଘୋଡ଼ିଆ ଏପାଖ ସେପାଖ ହେବା ପାଇଁ ଦୁଇ ବୋମା ମଧ୍ୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟବଧାନ ରହିଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ଫୁଟାଇବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ତାର ଲାଗିଛି ସେ ତାର ଘୋଡ଼ିଆ ତଳେ ତଳେ ଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଟଙ୍କିଏ ତାର ସେ ଗୋଟିଏ ମୁହଁଆରେ ଯୋଡ଼ି ଦେଇ ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡଟି ନେଇ ପ୍ରଧାନ ତାର ସହତ ସଂଯୋଗ କଲେ । ଏହି ତାର ବାହାରପଟ ବୋମାର ମୁହଁଆ ଦେଇ ଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଆଉ କିଛି ତାର, ପେଣ୍ଡୁଲାରୁ ଫିଟାଇ ଗୋଟିଏ ଇନ୍ଦ୍ରଦର ଅଡ଼ବନ୍ଧନ ଭିତରେ ଗଲାଲ ପେଣ୍ଡୁଲାଟା ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ହାତକୁ ଫେରାଇ କହିଲେ “ସାବଧାନରେ ଧରିଆ ।”

ସେ ପୋଲ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଯାଇ ବୁଡ଼ା ହାତରୁ ପେଣ୍ଟୁଲା ନେଇ ତାର ଲମ୍ବାଇ ଲମ୍ବାଇ ପଛକୁ ଫେରି ଯେଉଁଠାରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ମଣି ପଡ଼ିଥିଲା ସେଯାଏ ଆସିଲେ । ପୋଲ ଦାଡ଼କୁ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ତଳବାଟେ ତାର ଡିଲ ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ଫେରି ଆସିଲେ । ଏହାପରେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ବସ୍ତାଟା ଆଣିଦେବାକୁ କହି ଆନେଇଲବେଲେ ନିଜର ସାନ ମେସିନଗନ୍ ଉଠାଇ ନେଇ କାନ୍ଦୁପରେ ଝୁଲୁଇ ଦେଲେ । ତାର ଲମ୍ବାଇବା ବେଳରେ ଥରେ ଉପର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଯେ ରାସ୍ତାର ଉପର ମୁଣ୍ଡରୁ ୪ ଜଣ ଲୋକ ଆସୁଛନ୍ତି । ଏହାପରେ ସେ ସାବଧାନରେ ତାର ଲମ୍ବାଇବା କାମ କଲେ ଯେପରି କି ପୋଲ ବାଡ଼ରେ କିଛି ଛନ୍ଦବନ୍ଦ ହୋଇ ନଯାଏ । ଏଲଡ଼ିଓ ସେହି ୪ ଜଣଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ନଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପୋଲ ମୁଣ୍ଡଠାରୁ କିଛି ଦୂରଯାଏ ତାଙ୍କୁ ଲମ୍ବାଇନେଲେ ଏବଂ ପୋଲର ଶେଷ ଖମ୍ବ ଦେହରେ ଗୋଟିଏ ଫାଶ କରି ରାସ୍ତା କଡ଼େ କଡ଼େ ଗୋଟିଏ ଚିହ୍ନଟ ପଥର ପାଖକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ତାର କାଟି ପେଣ୍ଟୁଲାଟି ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ହାତରେ ଦେଇ କହିଲେ “ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ପୋଲ ପାଖକୁ ତାର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଚାଲ । ନା, ନା, ରହ, ମୁଁ ନିଜେ ତାହା କରିବି ।”

ପୋଲ ପାଖକୁ ଆସି ସେ ତାରକୁ ଟାଣିଲେ ତାହା କାହା ସହୃଦ ଛନ୍ଦ ନ ହୋଇ ସିଧା ଝୁଲିଲା । ହାତବୋମାରେ ଲାଗିଯାଇ ଆଦୌ ଲୋକ୍ତର ହେଲ ନାହିଁ । ତତ୍ପରେ ସେ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ କହିଲେ “ଏହାକୁ ନେଇ ସେହି କଡ଼ ପଥର ପାଖକୁ ଯା । ସେଠାରେ ଦୃଢ଼ ଅଥଚ ହାଲୁକା କରି ଧରି ରହନ୍ତୁ । ଆଦୌ ଜୋର ଦେବୁନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଟାଣିବା ଦରକାର ହେବ ମଜବୁତ କରି ଟାଣିବୁ ପୋଲଟା ଧ୍ବଂସ ହୋଇଯିବ । ବୁଝିଲୁ ?” ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ବୁଝିଲା ବୋଲି କହିବାରୁ ପୁଣି କହିଲେ “ହାଲୁକା କରି ଧରିଲେ ମଧ୍ୟ ବେଶୀ ଡିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ନାହିଁ, ନଚେତ୍ ତାର ଛନ୍ଦ ହୋଇଯିବ । ଟାଣିବା ବେଳ ନ ହେବାଯାଏ ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଧରି ରହନ୍ତୁ । ଆଉ ଯେତେବେଳେ ଟାଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏକା ଟାଣରେ ଟାଣିବୁ, ଝିଟିକା ମାରିବୁ ନାହିଁ ।”

• •

ଏକଥା କହିଲାବେଳେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପିଲର ଦଳର ଅବଶିଷ୍ଟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ରାସ୍ତାଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଦେଖୁଥିଲେ । ସେମାନେ ପାଖକୁ ଆସିଯିବାରୁ ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ରାଫେଲ୍ ଓ ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ସ୍ ଧରାଧରି କରି ଫର୍ଣ୍ଟାଣ୍ଡୋକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ତା’ ତଳପେଟରେ ଗୁଲି ଚୋଟ ଲାଗିବା ପରି ଜଣାଗଲା । ସେ ଦୁଇହାତରେ ତଳପେଟ ଚପି ଧରିଥାଏ । ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ସ୍ ଏବଂ ରାଫେଲ୍ ତାକୁ ଦୂରଥୁ ଧରି ଅଗୁଟାନ୍ତି । ସେ ନିଜର ଡାହାଣ

ଗୋଡ଼ ଘୋସାରି ଘୋସାରି ଆସୁଥାଏ । ଜୁଡାର କଡ଼ ରାସ୍ତାରେ ଘସି ହୋଇ ଯାଉଥାଏ । ପିଲର ବନ୍ଧୁ ଚଢ଼ି ଆସୁଥାଏ । ତା ପାଖରେ ୩ ଖଣ୍ଡ ରାଇଫଲ୍ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କୁ ପିଲରର ମୁହଁ ଦିଶୁ ନଥିଲା । ତଥାପି ପିଲର ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଯଥାସମ୍ଭବ ଦ୍ରୁତ ଭଳିଆଡ଼ୁ ରାସ୍ତା ଉପରକୁ ଉଠୁଥିଲା ।

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ପଚାରିଲା, “ତମ କାମ କେତେଦୂର ?”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ, “ଆମର ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇ ଆସିଲାଣି ।” ସେମାନଙ୍କର ଖବର ପଚାରିବା କୌଣସି ଦରକାର ନଥିଲା । କାହିଁକି ନା ୩ ଜଣକୁ ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ସେ ଦେଖି ପାରୁଥିଲେ । ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ ବନ୍ଧୁ ଉପରକୁ ଚଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ତେଣ୍ଟା କଲବେଲେ ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଅତି କଷ୍ଟରେ କହୁଥିଲା, “ମୋତେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ରାଇଫଲ୍ ଗୋଲି ମାର ।”

ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ କହୁଥିଲେ, “ନାହିଁ—ନାହିଁ, ଆମେ ତତେ ଘୋଡ଼ା ପାଖକୁ ନେଇଯିବା ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲା, “ଘୋଡ଼ା ପାଖକୁ ଯାଇ କ’ଣ କରିବି । ମୁଁ ଏଇଠି ବେଶ୍ ଅଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ସଙ୍ଗେ କଥା ହେଉଥିବାରୁ ଆଉ କିଛି ଶୁଣି ପାରି ନଥିଲେ । ସେ କହୁଥିଲେ, “ଦେଖ, ଟ୍ୟାଙ୍ଗ୍‌ମାନ କିମ୍ବା ସାଞ୍ଜୁଆଗାଡ଼ିମାନ ଯଦି ପୋଲ ଉପରେ ଆସିବା ଦେଖିବୁ ତେବେ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିଦେବୁ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ଆସିଲେ ପାବଲେ ତାହା ଅଟକାଇବ ।”

“କିନ୍ତୁ ପୋଲ ତଳେ ତୁମେ ଥିଲେ, ମୁଁ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବି କିପରି ?”

“ମୋ କଥା ମୋଟେ ଭବିଷ୍ୟ ନାହିଁ । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ପୋଲ ଉଠାଇ ଦେବୁ । ମୁଁ ଯାଉଛି ଆରମ୍ଭରେ ତାର ଘୋଡ଼ା ଦେଇ ଫେରି ଆସିବି । ସେତେବେଳେ ଆମେ ଦୁହେଁ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ କରିବା ।” ଏହାକହି ସେ ପୋଲର ମଝିଆଡ଼ୁକୁ ଦଉଡ଼ିଗଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଦେଖିଲା, ତାରପେଣ୍ଟୁଲା ହାତରେ ବାହୁରେ ଗୁଡ଼ାଇ ହାତ କବ୍‌ଜରେ ଶଙ୍ଖୁଆସି ଝୁଲୁଇ ସାନ ମେସିନଗନ୍‌ଟି ପିଠିରେ ପକାଇ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପୋଲ ଉପରକୁ ଯାଇ ତହିଁର ଲୁହା ବାଡ଼ି ଧରି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଡାହାଣ ହାତରେ ତାର ଧରି ଶିଶୁଟି ପଥର ପଛଆଡ଼େ
ଯାକିଥିବା ଦେଇ ବସି ଯୋଲି ଆରପାଖ ରାସ୍ତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ । ତା' ପାଖରୁ
ଯୋଲି ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଏ ରାସ୍ତା ଅଧ୍ୟାୟରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ମର ପଡ଼ିଯାଏ ଏବଂ ଟାଣୁଆ ଖରାପ
ତେଜରେ ମାଟିରେ ଅଧିକ ଲାଗି ଯାଉଥାଏ । ସନ୍ଧ୍ୟାର ସଙ୍ଗୀନ ଯୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟଲ୍‌ଟା
ରାସ୍ତାରେ ପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ରାଜ୍ୟଲ୍ ମୁହଁ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଆଡ଼କୁ ଥାଏ । ବୁଢ଼ା
ମୁହଁରକୁ ଟିପି ଯୋଲି ଉପର ଦେଇ ରାସ୍ତା ଯେଉଁଠି ବାମପଟକୁ ବଙ୍କେଇ ପାହାଡ଼
ପଛଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଅଛି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ । ପରେ ଯୋଲି ଆରମ୍ଭ
ସନ୍ଧ୍ୟା ଘରଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ । ଶେଷକୁ ହାତରେ ଧରିଥିବା ତାର କଥା ମନେ ପଡ଼ିବାକୁ
ସେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ ଚାଲି ନେଲେ ।

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ, ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଆଉ ରାଫେଲ୍‌କୁ କହୁଥାଏ “ମତେ ଏଇଠି ଗୁଡ଼ି—
ଭାରି କଷ୍ଟ ହେଉଛି । ପେଟ ଭିତରେ ବହୁତ ରକ୍ତପ୍ରାବ ଚାଲୁଛି । ଟିକେ ହଲଚଲ
ହେଲେ ମୁଁ ଚାହିଁପାରୁଛି ।”

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହୁଥାଏ, “ତୁ ଆମ ଦିହଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ହାତ ରଖ । ଆମେ
ତେ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଟେକି ନେଇଯିବୁ ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲେ, “ବୁଆଣ୍ଡାମ । ମତେ ଏହି ପଥର ପାଖରେ ଥୋଇ
ଦିଅ । ଉପରକୁ ନେଲେ ଯାହା ଏଇଠି ରହିଲେ ତାହା ।”

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲେ, “ଆମେ ଯେତେବେଳେ ଚାଲିଯିବା ?”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲେ, “ମତେ ଏଇଠି ଗୁଡ଼ିଯିବ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ
ମୋର ଚୁମ ସାଙ୍ଗେ ଯିବା ଅସମ୍ଭବ । ବରଂ ଚୁମ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ା ଅଧିକ
ପାଇବ । ମୁଁ ଏଇଠି ବେଶ୍ ରହିବି । ଆଉ ସେମାନେ ତ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଆସିଯିବେ ।”

ରାଫେଲ୍ କହିଲେ, “ଆମେ ତ ତୋତେ ସହଜରେ ପାହାଡ଼କୁ ନେଇ
ପାରିବୁ ।” ସେ ଦୁହେଁ ଚାଲିଯିବାକୁ ଅତି ତରବର ହେଉଥିଲେ । ତଥାପି ନିୟମାନେ
ତାକୁ ଧରିଥିବା କଣ ଏତେ ବାଟ ଆଣିଥିଲେ ।

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲେ, “ନା, ମୁଁ ଏଇଠି ବେଶ୍ ଅଛି । ଆଜ୍ଞା ଏଲ୍‌ଡିଓର
ଶବର କ'ଣ ?” କେଉଁଠି ଆପାତ ଲାଗିଛି ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ରାଫେଲ୍ ନିଜ ଅଙ୍ଗୁଳି
ନିଜ ମୁଣ୍ଡରେ ଥୋଇ କହିଲେ, “ତୋ ପରେ ଆମେ ହଠାତ୍ ବାହାରିଯିବା ପରେ
ତା'ର ଏହି ଜାଗାରେ ଗୋଲି ବାଜିଲେ ।”

ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ କହିଲା, “ହଉ, ତମେ ମତେ ଗୁଡ଼ି ଗୁଲିଯାଅ ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ଦେଖିଲା ଯେ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବେଦନା ଭେଗ କରୁଅଛି । ବନ୍ଧକୁ ଆଉଜି ଦୁଇ ଗୋଡ଼କୁ ଲମ୍ବାଇ ଦୁଇ ହାତରେ ଢଳିପେଟ ଚିପି ଧରିଅଛି ଏବଂ ତା’ର ମୁହଁ ପାଣ୍ଡୁର ଓ ମୋଟା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଦାନ୍ତଚିପି ଆଖି ବନ୍ଦକରି ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ କହିଲା, “ଅନୁଗ୍ରହ କରି ମତେ ଏଇଠି ଛାଡ଼ । ମୁଁ ବେଶ୍ ରହୁଛି ।” ପ୍ରିମିଟିଭୋ ଜବାବ ଦେଲା “ହଉ ତେବେ ଏଇଠି ରାଇଫଲ୍ ଓ ଗୋଲି ରହିଲା ।”

“ଏଟା କ’ଣ ମୋର ?” ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ ଆଖି ବନ୍ଦକରି ପଚାରିଲା ।

ପ୍ରିମିଟିଭୋ ଜବାବ ଦେଲା, “ନା, ଏଟା ମୋର । ତୋ ରାଇଫଲ୍ ପିଲାର ପାଖରେ ଅଛି ।”

ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ କହିଲା, “ମୋ ରାଇଫଲ୍‌ରେ ମୁଁ ଅଭ୍ୟାସ । ସେଟା ଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।”

ରାଫେଲ୍ ତାକୁ ମିଛରେ କହିଲା, “ହଉ, ଏଟା ରଖିଥା—ମୁଁ ଯାଉଛି ସେଇଟା ଆଣିଦେବି ।”

ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲା, “ସାଥୀ ଏବଂ ପୋଲ ଉଭୟ ଦୁଷ୍ଟରୁ ମୁଁ ବେଶ୍ ଜାଗାରେ ଅଛି ।” ଏତକ କହି ସେ ଆଖି ମେଲି ପୋଲକୁ ଅନାଇ ପୁଣି ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଆଖି ବୁଜିଦେଲା ।

ରାଫେଲ୍ ନିଜ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଙ୍ଗୁଳି ଟକ୍‌ଟକ୍ କରି ପ୍ରିମିଟିଭୋକୁ ସେଠୁ ଦୁହେଁ ଚାଲିଯିବା ପାଇଁ ସଙ୍କେତ ଦେଲା ।

ପ୍ରିମିଟିଭୋ ଗଲବେଳେ କହିଲା, “ହଉ ତେବେ ଆମେ ଯାଇ ତଳେ ତୋତେ ଷ୍ଟେସା କରିଛୁ ।”

ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ ଚିତ୍ ହୋଇ ବନ୍ଧକୁ ଆଉଜି ପଡ଼ିଥାଏ । ସାଥୀର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କିରୁଥିବା ଧଳା ପଥର ଖୁଣ୍ଟି ତା ସମ୍ମୁଖରେ ଥାଏ । ତା ମୁଣ୍ଡ ପଥରର ଛାଇରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଯା ଉପରେ ଖରା ପଡ଼ିଥାଏ । ସେ ହାତ ପାପୁଲି ଆଙ୍ଗୁଳି କରି ପେଟ ଉପରେ ରଖିଥାଏ । ତା ଗୋଡ଼ ଏବଂ ପାଦ ଖରାରେ ଥାଏ । ରାଇଫଲ୍ ଆଉ ଦିନୋଟି ଗୁଲି ଖରାରେ ପଡ଼ି ଚକ୍‌ଚକ୍ ହେଉଥାଏ । ଯେଉଁ ଖୁନ୍

ପଛଆଡ଼େ ଆନ୍ଦେଲ୍ ମୋ ଜାର ଧରି ବସିଥିଲା ସେଇ ଜାଗାରୁ ସେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ ଦୃଢ଼ଧର ନାମ ଧରି ଡାକିଲା । ଶସ୍ତିସିବା ଉତ୍ସରେ ସେ ତାର ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟାଏ ଫାଶ କରି ମୁଠାଇ ଧରିଆସି । ତା' ଡାକ ଶୁଣି ଅଖି ଫିଟାଇ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ତାକୁ ପଚାରିଲା, “ଅବସ୍ଥା କ’ଣ ?”

ଆନ୍ଦେଲ୍ ମୋ କହିଲା, “ଖୁବ୍ ଭଲ । ଏକ ମିନିଟ ଭିତରେ ଆମେ ଏଇ ପୋଲ ଉଡ଼ାଇଦେବୁ ।”

ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଜବାବ ଦେଲା, “ମୁଁ ନୁହଁି ମେଲି । ମୋ ଦ୍ଵାରା ଯଦି କିଛି ହୋଇପାରିବ ତେବେ ମତେ କହିବ ।” ଯନ୍ତ୍ରଣା ବେଶୀ ହେବାରୁ ସେ ପୁଣି ଆଖି ବନ୍ଦ କରିଦେଲା ।

ଆନ୍ଦେଲ୍ ମୋ ତା ଆଡୁ ଅଖି ଫେରାଇ ନେଇ ପୁଣି ପୋଲ ଅଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା । ସେ ଅପେକ୍ଷା କରିଆସି ପୋଲଟଳୁ ତାରପେଶୁଳା ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ଇଂରେଜ ନିକର ମୁହଁ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକିବେ ଏବଂ ନିଜେ ଉପରକୁ ଉଠି ଅସିବେ । ଏହା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସେ ବରାବର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଆସି ରାସ୍ତର ବାଙ୍କିଆଡୁ କିଛି ପୋଲଆଡ଼କୁ ଆସୁଛୁ କି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତା ମନରେ ଉତ୍ସ ଲେଖି ମାତ୍ର ନଥାଏ । ସବୁ ତାକୁ ସ୍ଵାଭାବିକ ଅବସ୍ଥା ପରି ଜଣା ପଡ଼ୁଥାଏ । ପ୍ରଥମେ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଗୋଲି ମାରିବାକୁ ସେ ପସନ୍ଦ କରି ନଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ତା ମନରେ ଯେଉଁ ଶୋଭା ଜାଣି ହୋଇଥିଲା ତା ଆଉ ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲା, “ଇଂରେଜ କେମିତି କନ୍ଦୁଥିଲେ ଯେ, ମନୁଷ୍ୟକୁ ଗୋଲିକରି ମାରାଦା ଯାହା, ଜନ୍ମଟାକୁ ମଧ୍ୟ ସେଇୟା । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଜନ୍ମ ଶିକାର କରିବାକୁ ଯାଇଥାଏ ସେତେବେଳେ ମନ ଖୁସିରେ ଯାଇଥାଏ । କିଛି ଅନ୍ୟାୟ କିଛି ବୋଲି ଭାବି ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟଟାକୁ ଗୋଲି କରି ମାରିବାବେଳେ ନିଜର ଜଣେ ଭାଇକୁ ମାରିଲା ପରି ଶେଦ ଜାତ ହୋଇଥାଏ । ଏମିତି ଚୁହାକୁଚୁହା ମଣିଷ ମାରିବା ବିବେକକୁ ବାଧେ । ନା, ଆଉ ସେ ସବୁ କଥା ଭାବିବାର ନୁହେଁ । ଏସବୁ ଚୁଢ଼ା ଭବପ୍ରବଣତା । ଝିଲେକମାନଙ୍କୁ ଏହା ସାଜେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥିପାଇଁ ଅନୁତାପ କରି କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ କାମ କରିବାକୁ ହେବ ତା କାଲି ରାତିରେ ପାହାଡ଼ରେ ଆସିଲୁବେଳେ ମୁଁ ନିଜେ ଯାତମାଜି ହାଉଲୁ ନେଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଢ଼େଇବେଳରେ ଆଉ ସେ ସମସ୍ୟା ଉଠି ନପାରେ । ମୁଁ ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ମରିବି ତେବେ ବି କିଛି ଦୁଃଖ ନାହିଁ ।”

ଏହାପରେ ଆନ୍ଦେଲ୍ ମୋ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋକୁ ପୁଣି ଚାହିଁଲା । ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ସେହିପରି ଭଲପେଟରେ ହାତ ଆଞ୍ଜୁଳା ରଖି ଅଖି ବନ୍ଦକରି ପଡ଼ିଥାଏ । ତା ଓଠ

ନେଳିଆ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଶ୍ଵାସପ୍ରଶ୍ଵାସ ଧୀରେ ଧୀରେ ଏବଂ କେରରେ ଗୁଲିଥାଏ ।

ଆନୁସେଲ୍ ମୋ ଭାବଲ, ମୁଁ ହୃଦୟ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ମରବି । ଅଜିକା କାମଟି କରିବା ଛଡ଼ା ମୁଁ ଆଉ କିଛି ଲେଡ଼ି ନଥାଲି । ସୁନ୍ଦର କିଛି ଲୋଡ଼ିବି ନାହିଁ । ମୋ କାମ ମୁଁ କରିଯିବି । ଭେଣ୍ଟିକି ଯାହା ହେବାର ଥାଏ ହେବ ।

ଗିରିବସ୍ତରେ ଲାଗିଥିବା ଲାଢ଼େଇର ଗୋଲମାଲ ସେ କାନଡେର ଶୁଣି ମନକୁ ମନ କହିଲ, ପ୍ରକୃତରେ ଆଜି ଦିନଟା ଖୁବ୍ ବାଣିଷ୍ଠ ଦିନ । ଏତକ ମୋର ଗୁଣିବା ଉଚିତ୍ । ତାହୁଁଦିନରେକୌଣସି ଉତ୍ତେଜନା କିମ୍ବା ଉତ୍ତୁଧୁଲ୍ଲତା ନଥାଲି । ତା ବଦଳରେ ଥିଲା ଗଭୀର ପ୍ରଶାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତ ପାଣିଟିକୁ ନିଜ କବ୍ଜରେ ଗୁଡ଼ାଇ ସେ ସେହି ଚକ୍ରଟି ପଥରର ପଛପଟେ ଆଶୁମାଡ଼ି ବସି ରହିଥିଲା । ତା ମନରେ ନିର୍ଜନତା ବୋଧ ହେଉ ନଥାଏ । ସତେ ଯେମିତି ହାତରେ ଥିବା ଭାର, ପୋଲ ଏବଂ ପୋଲ ତଳେ ଇଂରେଜ ଯେଉଁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ରଖିଥିଲା ତା ସହିତ ସେ ଏକ ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ ସେତେବେଳେ ସୁଦ୍ଧା ପୋଲତଳେ ରହି କାମ କରୁଥାନ୍ତି ଏବଂ ନିଜକୁ ଲାଢ଼େଇ ଏବଂ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସହିତ ଏକ କରି ଦେଇଥାନ୍ତି । ମନରେ କୌଣସି ଉତ୍ତେଜନା ନରଖି ସେ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ ନିର୍ମଳ ଆକାଶ, ନଦୀକୂଳରୁ ହମେ ଉଠିଥିବା ପାହାଡ଼ ନାହାଁ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସୁଖ, ନିଃସଙ୍କାଦ୍ କିମ୍ବା ଶୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କ ମନରେ ଗୁରୁପାତ କରି ନଥାଲି ।

ପାହାଡ଼ ନାହିଁରେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଅଦ୍ଭୁତାଳରେ ରାତ୍ରକୁ ଜଳି ପିଲର ଶୋଇଥାଏ । ତା ପାଖରେ ଗୁଳିଭର ଣଟା ରାଇଫଲ୍ ଥାଏ । ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଆସି ପିଲର ପାଖରେ ବସିଯିବାରୁ ସେ ତାକୁ ଗୋଟାଏ ରାଇଫଲ୍ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ଏହାପରେ ରଫେଲ୍ ଆଉ ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌କୁ ଦୁଇଟା ଗଛ ଅଦ୍ଭୁତାଳରେ ରହିବାକୁ କହି ପଛରଲା, “ସେ ମରଗଲାଣି ।”

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା, “ନା ।”

ପିଲର କବାବ ଦେଲା, “ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା । ଆମର ଯଦି ଆଉ ଦୁଇଟି ଶା’ନ୍ତେ ତାହା ହେଲେ ଏହା ଘଟି ନଥାନ୍ତା ।”

“କରତରୁଣି ସ୍ତମ୍ଭ ପଛଆଡ଼େ ଭାର ଗୁରୁଣି ଗୁରୁଣି ଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।”

“ଆଜ୍ଞା ତାକୁ ଯେଉଁଠି ରଖିଛୁ ସେଠି କ’ଣ ସେ ଭଲ ଅଛି ?”

ପ୍ରିମିଟିଭୋ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରିଲା ।

ରଫେଲ୍ ଗଛ ଉଡ଼ାଡ଼ରୁ ପଚାରିଲା, “ଇଂରେଜ ଯେତେବେଳେ ଘୋଳି ଉଡ଼ାଇ ଦେବ ସେତେବେଳେ କିଛି ଲୁହାଲିକଡ଼ ଛୁଟିକି କରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସି ପାରିବ କି ?”

ପିଲାର୍ ଜବାବ ଦେଲା “ମୁଁ କହୁ ପାରିବି ନାହିଁ ।” କିନ୍ତୁ ମେସିନ୍‌ଗର୍ ନେଇ ଅଗସ୍ତିନ୍ ତୋ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ନିକଟରେ ଅଛି । ଯଦି ବିପଦର ସମ୍ଭାବନା ଆ’ନ୍ତା ଇଂରେଜ ସେଠି ତାକୁ କେବେ ରଖି ନଆ’ନ୍ତା ।

ରଫେଲ୍ କହିଲା, “ମୋର ମନେଅଛି, ଯେତେବେଳେ ରେଲଗାଡ଼ି ଧ୍ବଂସ କରାଗଲା, ଇଞ୍ଜିନର ଆଲୁଅ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଉପର ଦେଇ ଗୁଲିଗଲା ଏବଂ ସାନ ସାନ ଇସ୍ପାତ ଗୁଡ଼ିକ-ପକ୍ଷୀପରି ମୋ ପାଖ ଦେଇ ଉଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା, “ଦେଖୁଛି ତୋର ସ୍ମୃତି କବିତାମୟ । ଗୁଡ଼ିକପକ୍ଷୀ ପରି— କି ଅତ୍ୟୁତ କଥା, ସେ ସବୁ ଜାତୀୟତା ବାଟିପରି ଥିଲା । ଏବେ ମୋ କଥା ଶୁଣ । ଆଜି ତୁ ଖୁବ୍ ଭଲ କାମ କରିଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମନରେ ଆଉ ଭୟ କରନାହିଁ ।”

ରଫେଲ୍ କହିଲା, ‘ମୁଁ ଖାଲି ପଚାରୁଥିଲି ଏତେ ଦୂରଯାଏ ଛୁଟିକି ଆସିପାରେ କି ନା । ତା ହେଲେ ଗଛ ପଛଆଡ଼େ ମୁଁ ଭଲଭାବରେ ରହୁଛି ।’

ପିଲାର୍ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା ସେତିକି ଥାଉ । ଆମେ ଆଜି କେତେ ଜଣକୁ ମାରିଲୁ ।”

“ଆମେ ପାଞ୍ଚଜଣ ମାରିଛୁ । ଏଠିକାର ସନ୍ଧ୍ୟାଘରୁ ଦୁଇଜଣ ମରିଛନ୍ତି । ତଳେ ପା.ବ୍ଲୋ ଆଠ ଜଣଙ୍କୁ ମାରିଛୁ । ମୁଁ ସେ ଘାଟି ବନ୍ଦ କରି ଇଂରେଜ ପାଇଁ ଜରିଥିଲି । ତମେ ନିଜେ ଘୋଳି ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ଦେଖ ।”

ପିଲାର୍ ରାଗିଯାଇ କହିଲା, “ଇଂରେଜର ହେଲା କ’ଣ ? ଏତେବେଳେ ଯାଏ ଘୋଳି ତଳେ ରହି ଯେ କି ଗଣ୍ଡି ମୁଣ୍ଡ କାମ କରୁଛି । ସେ ଘୋଳି ଉଡ଼ାଇବାକୁ ଯାଇଛି ନା, ଘୋଳି ଫିଆରି କରିବାକୁ ଯାଇଛି ।” ସେ ମୁଣ୍ଡ ଧିରାକ ଚଢ଼ୁଟ ପଥର ପଛଆଡ଼େ ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ବସିଥିବାର ଦେଖି ପଚାରିଲା, “ହଇରେ, ତୋର ସେହି ଇଂରେଜ ବାପୁଜୀ କ’ଣ କରୁଛି ?”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ତାରକୁ ହାଲୁକା ଅଥଚ ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଧରି ଜବାବ ଦେଲା
“ଆଲୋ ରାଣି, ସେ ତା କାମ ଶେଷ କରୁଛି ।”

“ସେ ଖାନିକପୁଅ ଏତେ ତେରିଯାଏ କ’ଣ କରୁଛି ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ କହିଲା, “ଏପରି ବୈଜ୍ଞାନିକ କାମ ।”

ପିଲାର୍ ରାଗ ମୁହଁରେ ଜବାବ ଦେଲା, “ତୋ ବିଜ୍ଞାନ ମୁହଁରେ ନିଆଁ ଲାଗୁ ।
ଆଗେ ସେ ପୋଲଟା ଧ୍ୟୁସ କରିଦେଉ । ଏହାପରେ ପିଲାର୍ ମେରିଆକୁ ଡାକ
କହିଲା, “ଦେଖିଲୁ ଲୋ ତୋ ଇଂରେଜ ଗୁଣ । ପୋଲ ତଳେ କାମ କରୁଛି ତ
କରୁଛି ।”

ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋ ରାସ୍ତା ଉପରୁ ଡାକ କହିଲା, “ଆଲୋ ମାଇକିନା, ଥଣ୍ଡା
ହୋ । ସେ ଏକ ବିରାଟ କାମ କରୁଛି । ପ୍ରାୟେ ଶେଷ ହୋଇ ଆସିଲା ଜାଣ ।”

“ଶେଷ ହୋଇ ଆଉ ହେନାଟା ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିମୁହୂର୍ତ୍ତ ମୂଲ୍‌ବାନ ।”

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ରାସ୍ତାରେ ଯେଉଁଠି ପାର୍‌ଲୋ ଘାଟି ଦଖଲ କରି ଜିଅିଥିଲା
ସେଇଠାରୁ ପୁଣି ଗୋଲି ଆବାଜ ଶୁଣାଗଲା । ପିଲାର୍ ଗାଲି ଦେବା ବନ୍ଦକରି,
କାନତେରି କହିଲା “ହୁଁ-ହୁଁ, ଠିକ୍ ହେଲା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମଧ୍ୟ ତାରପେଣ୍ଡୁଲା ପକାଇ ଦେଇ ପୋଲ ଉପରକୁ
ଆସୁଥିଲାବେଳେ ନିଜେ ଏହି ଆବାଜ ଶୁଣିଲେ । ପୋଲର ଲୁହା ବାଡ଼ି ହାତରେ ଧରି
ପୋଲ ମେଜିଆରେ ଆଣୁଦେଇ ଉଠୁଥିଲାବେଳେ ସେ ମେସିନ୍‌ଗର୍ ଆବାଜ
ଶୁଣିଲେ । ଏ ଆବାଜ ପାର୍‌ଲୋ ସ୍ପ୍ରିଂସ୍ ରାଇଫଲ୍ ଆବାଜଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା ।
ସେ ଉଠି ଠିଆ ହୋଇ ତାରପେଣ୍ଡୁଲାକୁ ବାହାରପଟେ ଟେକି ନେଇ ପଛୁଆ ହୋଇ
ଗଲିବେଳେ ତାର ଲମ୍ବାଇ ଲମ୍ବାଇ ଚାଲିଗଲେ । ଯାଉଥିଲାବେଳେ ଆବାଜ ବରାବର
ଶୁଣିବାକୁ ପାଉଥିଲେ ଏବଂ ତା’ର ପ୍ରତିଧ୍ବନି ପେଟ ଭିତରକୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ପକାଉଥିଲା ।
ଆବାଜ ନିକଟ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ସେ ଚାଲିପଡ଼ି ରାସ୍ତାର ବାଙ୍କିଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲେ ।
ସେତେବେଳେ ସୁଦ୍ଧା ରାସ୍ତାରେ କୌଣସି ଯାନବାହନ ଦେଖିଲେ ନାହିଁ । ପୋଲ
ଉପରେ ଅଧ୍ୟାଧ୍ୟ ଏବଂ ଅପା ଗଲିଯାଏ ସେ ରାସ୍ତାରେ କୌଣସି ଯାନବାହନ ବା
ଲୋକ ଦେଖି ନଥିଲେ । ସେ ତାରକୁ ପୋଲ ଲୁହାରେ ଛିଦ୍ର ହେବାକୁ ନଦେବା
ପାଇଁ ସେ ସନ୍ଧ୍ୟାଘର ଚାଲିଗଲେ । ତାପରେ ରାସ୍ତାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ସେତେବେଳେ ବି ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଯାନବାହନ ଦେଖି ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ

ଅତଡ଼ାଶିଆ ନାଲ କଡ଼ ଦେଇ ଓହ୍ଲାଇ ଆନ୍ଦେଲ୍‌ମୋ ଥିବା ଠିକ୍ ବିପରୀତ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେତେବେଳେ ଗଡ଼ାଶିଆକୁ ଗୋଟାଏ ଟ୍ରକ୍‌ଗାଡ଼ି ଉପରକୁ ଅଧୁଥିବା ସେ ଦେଖିଲେ । ସେ ହାତ ମୁଠାରେ ତାର ଗୁଡ଼ାଇ ନେଇ ଆନ୍ଦେଲ୍‌ମୋକୁ ଡାକ କହିଲେ, “ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଡ଼ାଇ ଦିଅ ।” ସେ ଗୋଡ଼କୁ ମାଟିରେ ଠେସି ଟଣା ହୋଇଥିବା ତାର ଦେହରେ ଆଉଜି ଶୁଣିଲେ ଟ୍ରକ୍‌ଗାଡ଼ି ଗଢ଼ନ କରି ତଳଆଡ଼ୁ ଅସୁଅ । ସମନା ରସ୍ତା ଉପରେ ମଲ୍ଲ ସହୀ ପଡ଼ିରହିଛି । ତା ଆଗକୁ ଯୋଲ ଏବଂ ପୋଲ ଉପର ରସ୍ତା ସବୁ ପରିଷ୍କାର । ହଠାତ୍ କଡ଼ମଡ଼ ଗଢ଼ନ କରି ପୋଲର ମଝି ଅଂଶଟା ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା ଏବଂ ବେଙ୍ଗରରେ ଦାଉ ସେ ଅନୁଭବ କରିପାରିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ସେ ସେହି ଅତଡ଼ାଶିଆ କରକରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାଲରେ ମୁହଁମାଡ଼ି ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଡେଇଁ ନୋରରେ ହାତ ଶିପି ରହିଥାନ୍ତି । ପୋଲର ଡେଇଁ ଖଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଠି ଯାଇଥିଲା ସେ ଖଣ୍ଡ ସେଇଠି ପୁଣି ଖସିପଡ଼ିଲା ଏବଂ କଲା ହଲଦିଆ କଡ଼ା ବାରୁଦ ଗନ୍ଧ ତାଙ୍କ ଉପର ଦେଇ ଚାଲିଗଲା । ତାପରେ ସାନ ସାନ ଲୁହା ସବୁ ବୃଷ୍ଟି ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସାନ ଲୁହା ପଡ଼ିବା ବନ୍ଦ ହେବାପରେ ସେ ଜୀବତ ଥିଲେ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ପୋଲ ଉପରକୁ ଅନାଇଲେ । ପୋଲର ମଝି ଅଂଶଟି ଆଉ ନଥାଏ । ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଦାଡ଼ୁଆ ଲୁହା ରସ୍ତାତମାମ ପଡ଼ିଥାଏ । ଟ୍ରକ୍‌ଗାଡ଼ି ପ୍ରାୟେ ୧୦୦ ଗଜ ଦୂରରେ ରସ୍ତା ଉପରେ ବନ୍ଦ କରି ଡ୍ରାଇଭର ନିଜର ଦୁଇଜଣ ସଙ୍ଗୀକୁ ନେଇ ଗୋଟାଏ ସାନ ନର୍ଦ୍ଦମା ପୋଲଆଡ଼କୁ ଧାଇଁଥାନ୍ତି ।

ଫଣ୍ଟିଣ୍ଡୋ ସେହି ବନ୍ଦ ଉପରେ ସେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ତାର ନିଶ୍ୱାସ ଚାଲିଥାଏ । ହାତ ଦୁଇଟା ଦୁଇ ପାରେ ସଲଖ ହୋଇ ରହିଥାଏ ।

ଆନ୍ଦେଲ୍‌ମୋ ସେହି ଚିହ୍ନଟ ପଥରଖୁଣ୍ଟି ପଛଆଡ଼େ ମୁହଁମାଡ଼ି ଶୋଇଥାଏ । ବାଁ ହାତ ବଞ୍ଚେଇ ସେ ମୁଣ୍ଡତଳେ ରଖିଥାଏ । ଡାହାଣ ହାତ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇଥାଏ । ତା ହାତ ମୁଠାରେ ତାରର ଫାଶ ରହିଥିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଉଠିପଡ଼ି ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ତାକୁ ଗଡ଼େଇତଡ଼େଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେ ମରି ଯାଇଛି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ, ଲୋକଟା ତ ମୃତ୍ୟୁରେ ଏଡ଼େ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଖା ଯାଉଛି । ମୁଣ୍ଡଯାକ ତ ପାଚିଲା ବାଲ । ଅଥଚ ଏତେବଡ଼ ଭାରି ବୋହ ସେ କେମିତି

ବୋହୂଥିଲା । ତାପରେ ତା'ର ଜଞ୍ଜ, ପେଣ୍ଡା, ପେଣୀ ଆଦି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭଲ କରି ଦେଖିଲେ । ବସ୍ତା ଦୁଇଟା ପ୍ରାୟ ଖାଲି । ସେ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ପାଖକୁ ଯାଇ ତା ରାଇଫଲ୍‌ଟା ଉଠାଇ ନେଲେ । ଆନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋର ବନ୍ଧୁକୁ ଆଉ ଅଳ୍ପ ଦୁଇଟା ମଧ୍ୟ ନେଲେ । ରାସ୍ତା ଉପରେ ଖଣ୍ଡେ ବଞ୍ଚା ଇମ୍ମାତ ପଡ଼ିଥିଲା ତାକୁ ଗୋଇଠା ମାରି ତଳକୁ ଠେଲି ଦେଲେ । ଦୁଇ ରାଇଫଲ୍‌କୁ କାନ୍ଥରେ ଥୋଇ ନଳୀକୁ ହାତରେ ଧରି ସେ ଉଠାଣି ଚଢ଼ି ବଣ ଭିତରକୁ ବାହାରିଲେ । ସେ ପୋଲ କିମ୍ବା ରାସ୍ତା କେଉଁଆଡ଼େ ଅନାଇ ନଥିଲେ । ତଳମୁଣ୍ଡ ବାଞ୍ଜିଆଡୁ ଗୋଲି ଆବାଜ ଅସୁଆଏ । କିନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ଭ୍ରାସେପ କରି ନଥିଲେ । ଟି. ଏନ୍. ଟି ବାଞ୍ଜି ଯୋଗୁଁ ସେ କାସୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସମ୍ପାଦକ ନିମ୍ମନ୍ନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ ଗଛ ଉତ୍ତାଡ଼ରେ ପିଲ୍‌ବର୍ ଗୋଇଥିଲା ସେଠାକୁ ଯାଇ ଖଣ୍ଡ ଏ ରାଇଫଲ୍ ତା ପାଖରେ ଥୋଇ ଦେଲେ । ପିଲ୍‌ବର୍ ପାଖରେ ପୁଣି ୩ ଗୋଟି ରାଇଫଲ୍ ହୋଇଗଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ତୁ ଏଠି ବହୁତ ଉତ୍ତର ଅଛୁ । ଏଣୁନର ରାସ୍ତାରେ ଯେଉଁ ଟ୍ରକ୍‌ଗାଡ଼ିଟା ଅଛି ତୁ ଦେଖିପାରୁ ନାହିଁ । ଟ୍ରକ୍‌ରେ ଥିବା ଲୋକେ ଶବ୍ଦ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଏହା ଉଡ଼ାଜାହାଜର କାମ । ତୋ ପକ୍ଷରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସ୍ତ୍ରର ତଳକୁ ଖସିଯିବା ଭଲ । ମୁଁ ଅଗସ୍ତିନ୍‌କୁ ନେଇ ପାବ୍‌ଲୋକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ।”

“ତୁଡ଼ା ଖବର କଅଣ ?” ପିଲ୍‌ବର୍ ପଚାରିଲା ।

“ମର ଯାଇଛି ।” ଏତକ କହି ସେ ପୁଣି ଖାଁ ଖାଁ ହୋଇ କାଣି ଛେପ ପକାଇଲେ ।

ପିଲ୍‌ବର୍ ତାଙ୍କୁ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ତମ ପୋଲ ଉଡ଼ିଯାଇଛି, ଏତକ ଭୁଲିବୁ ନାହିଁ ଟି ।”

ସେ କହିଲେ “ମୁଁ କିଛି ଭୁଲିବି ନାହିଁ । ଆହୁ । ମୁଁ ତ ତୋ ପାଦତାଗଲା ଆବାଜ ଶୁଣିଛି । ଏଇଠୁ ଡାକକରି ମେରାଆକୁ କହିଦେ ମୁଁ ଠିକ୍ ଅଛି ।”

“ପିଲ୍‌ବର୍ କହିଲା “କରତଳ ପାଖରେ ଆମର ଦୁଇଜଣ ମଲେ ।”

“ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ତା ମୁଁ ଦେଖିଛି । ଆହୁ, ତମେ ସେଠି କ'ଣ ଭୁଲ କରିଛ କି ?”

ପିଲ୍‌ବର୍ କହିଲା “ତୋ ମୁହଁରେ ନିଆଁ ଲଗୁ ଇଂରେଜ, ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ, ଏଲ୍‌ଡ଼ିଓ ପ୍ରକୃତରେ ମଣିଷ ଥିଲେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ କହିଲେ “ତୁ ଘୋଡ଼ା ନେଇ ଚାଲି ଯା । ମୁଁ ଏ ଜାଗା ତୋ
ଅପେକ୍ଷା ଭଲ ଜଗି ପାରିବି ।

“ତମେ ପରା ପାବଲୋକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯିବ ?”

“ପାବଲୋ ଚୁଲ୍ଲକୁ ଯାଉ । ସେ ନିଜକୁ ନିଜେ ରକ୍ଷାକରୁ ।”

“ନା ଇଂରେଜ, ସେ ଫେରି ଆସିଲା । ତଳେ ସେ ବହୁତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବ ।
ତମେ ସେକଥା ଶୁଣି ପାରନାହିଁ—ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁକ୍ତା ସେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଛି । ଅତି ଶୀଘ୍ର
ଅବସ୍ଥା ସନ୍ତୋଷି ତମେ କ’ଣ ଶୁଣୁନାହିଁ ?”

“ହଉ, ହଉ, ମୁଁ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି ।

“ତୁମେ ଦୁହେଁ ଧ୍ୟାନ ଦୁଅ ।”

ପିଲର କହିଲା “ଇଂରେଜ, ଯୈର୍ଦ୍ଦନର । ମୁଁ ଏହି କାମରେ ତୁମ ସହୃଦ
ଯେପରି ମିଶି ରହିଥିବୁ ଅନ୍ୟ କେହି ସେପରି ରହନ୍ତା ନାହିଁ । ପାବଲୋ ତୁମ ପ୍ରତି
ଅନ୍ୟାୟ କରିଥିବୁ ସତ ମାତ୍ର ସେ ଫେରି ଆସିବୁ ।”

“ମୋର ଯଦି ସେହି ରଞ୍ଜିତ ଓ ଦୌଡ଼ାତକ ଥାଆନ୍ତା ତେବେ ବୁଢ଼ା ମରି
ନଥାନ୍ତା । ମୁଁ ଏହିଠାରୁ ପୋଲିଟା ଧ୍ୟାନ କରି ଥାଆନ୍ତି ।”

“ଯଦି, ଯଦି—” ପିଲର କହିଲା ।

ପୋଲିଟା ଧ୍ୟାନ ମରେ ସେ ନିଜର ପେଟେଇ ପଡ଼ିଥିବା ଜାଗାରୁ ବାହାରି ବୁଢ଼ା
ଆନ-ସେଲ୍‌ମୋକୁ ମୃତ ଦେଖି ମନରେ ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ, ଶୂନ୍ୟତା ଏବଂ ରାଗ ଅନୁଭବ
କରିଥିଲେ ସବୁଜନରେ ସେ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ଉଠି ଥିଲେ । ଯୈନିକ ପ୍ରାଣରେ
ନୈରାଶ୍ୟଜନିତ ଯେଉଁ ଦୁଃଖ ଜାତ ହୋଇ ତାକୁ ଯୈନିକ ବୃତ୍ତିରେ ସୁଦୃଢ଼
କରିଥାଏ ସେହି ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ଜାତ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସବୁ
ଛାଡ଼ିଗଲାରେ ସେ ନିଜକୁ ନିଃସଙ୍ଗ, ଅନାସକ୍ତ, ଉଦାସ ବୋଧ କଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ
ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମନ ଦୃଶ୍ୟରେ ଭରପୁର ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ପିଲର କହିଲା “ଯଦି ତୁ ସାରପାତ ଘଟି ନଥାନ୍ତା—” ପିଲାର ତାଙ୍କୁ
କୁଣ୍ଠା ଧରି ଛୁଡ଼ିଦେଲେ ସେ ଯେଉଁ ଶାନ୍ତରାଜ ମୁକ୍ତି ବୋଧ କରି ଥାଆନ୍ତେ ତା
ବୋଧ ନକରି ଧୀରେ ଧୀରେ ମନରୁ ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ଜନ କରି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରି

ନେଲେ । ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ତୁମ୍ଭାରପାଇଁ ସବୁ ପାଇଁ ଦାସୀ । ଏପରି ତୁମ୍ଭାରପାଇଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ବହୁ ଷଡ଼ ଘଟାଇ ଅଛି । ଏତକ ମନେ ରଖିଲେ ଏବଂ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ବିନ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ମଣିଷ ମନରେ ଦୃଷ୍ଟା ରହିବ ନାହିଁ । ସେ ବୁଝିପାରବ ଯୁଦ୍ଧରେ ବହୁତ କିଛି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସ୍ୱାର୍ଥ ନଥିଲେ କେବଳ ନିଜର ମୃତ୍ୟୁ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟର ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାୟଜ୍ଞିକ ନୁହେଁ । ଏପରି ମନେ ମନେ ଭାବୁଥିଲାବେଳେ ସେ ଶୁଣିଲେ ଯେ ପିଲାଟି କହୁଅଛି “ସୋର୍ଡ଼ୋ—”

“କଅଣ ?”

“ସୋର୍ଡ଼ୋ—”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ‘ହଁ ।’ ସେ ଦାନ୍ତକାମୋଡ଼ି ଟିକିଏ ହସି ପକାଇ କହିଲେ ‘ତା’ କଥା ଭୁଲିଯାଅ । ମୁଁ ଭୁଲି କରୁଅଛି ସେଥିପାଇଁ ଦୁଃଖିତ । ଆସ ଏଣିକି ସମସ୍ତେ ମିଶି ଭଲଭାବରେ ବାଜା କାମ କରିବା । ତୁ ତ ଜାଣୁ ଯେ ପୋଲଟା ଧ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ।’

‘ହଁ, ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କଥା ଭାବିବା ଉଚିତ ।’

— “ହଉ ତେବେ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପାଖକୁ ଯାଉଅଛି । ତୋ ଗିର୍ଫିକୁ ଅଧିକ ତଳକୁ ଯାଇ ରହିବାକୁ କହ । ତା’ହେଲେ ସେ ରାତ୍ରା ଉପରେ ଭଲଭାବରେ ନିଜର ରଖି ପାରବ । ସେ ବନ୍ଧୁକଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରିମିଟିଭ୍‌ସ୍‌କୁ ଦେଇ ଏହି ମେସିନ୍‌ଗର୍‌ଟା ତୋ ପାଖରେ ରଖିଥା । ମୁଁ ତୋତେ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ଶିଖାଇ ଦେଉଅଛି ।”

ପିଲାଟି କହିଲା “ମେସିନ୍‌ଗର୍‌ ତୁମ ପାଖରେ ଅଛି । ଆମେ ଏଠାରେ ବେଶିବେଳ ରହିବୁ ନାହିଁ । ପାବ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସି ପହଞ୍ଚିଯିବ । ସେ ଆସିଗଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବୁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଡାକିଲେ “ରାଫେଲ୍, ମୋ ପାଖକୁ ଆ । ହଁ ଠିକ୍ । ଦେଖିଲୁ ସେ ଯାନ ଟପେଲରୁ କିଏ ଆସୁଛନ୍ତି ? ସେହି ଟ୍ରକଗାଡ଼ି ଉପରଆଡ଼ୁ ? ସେମାନେ ଗାଡ଼ି ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ଜଣକ ମାଇଲୁ । ବସିପଡ଼ି ସହକରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠିକ୍ କରି ନେ ।”

ଗିର୍ଫି ସାବଧାନ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଚାଲି ଫୁଟାଇଲା । ଏହାପରେ ଗୁପ୍ତାଣି ପଛକୁ ଟାଣି ଖାଲି ଗୁଲି ଖୋଲିଟା କାଢ଼ି ପକଇଲାବୁ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ

“ସେଇଠିକି ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ତୋ ଗୁଲି ପଥର ଉପରକୁ ଗୁଲିଗଲା । ପଥରରୁ ଧୂଳି ଉଡ଼ିବା ଦେଖୁଛୁ ତ ? ଦୁଇଫୁଟ ତଳକୁ ନଳି ଖସାଇ ନେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସାବଧାନ ହୋଇ ଫୁଟା ଦେଖ, ସେମାନେ ଦଉଡ଼ି ପଳାଉ ଅଛନ୍ତି । ହୁଁ ଠିକ୍ ହେଲା ।” :

ଗର୍ସି କହିଲା “ଜଣେ ପଡ଼ିଲା । ଲୋକଟା ସାନ ପୋଲ ଟ୍ରକ୍‌ଗାଡ଼ି ମଧ୍ୟରେ ରାସ୍ତା ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ତାକୁ ଟାଣି ଟାଣି ନେବାକୁ ନ ଅଟକି ଦୌଡ଼ି ପଳାଇ ଯାଇ ସେହି ସାନ ପୋଲ ଭିତରେ ପଶିଗଲେ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ “ଆଉ ତାଙ୍କୁ ଗୁଲି ମାରନାହିଁ ବରଂ ଉପରକୁ ବନ୍ଧୁକ ଉଠାଇ ସେହି ଟ୍ରକ୍‌ଗାଡ଼ିର ଆଗ ଚକକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଯଦି ଚକରେ ଗୁଲି ନବାଜିବ ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ଇଞ୍ଜିନରେ ବାଜିବ । ବେଗ୍ ।” ସେ ନିଜର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ଘୃଣ୍ଣ କହିଲେ “ହୁଁ ଟିକିଏ ତଳକୁ । ବେଗ୍, ତୋ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅବ୍ୟର୍ଥ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାଡ଼ିର ‘ରେଡ଼ଏଟର’ ସେ କୌଣସି ଜାଗାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ସାବାସ, ତୁ ତ ଲକ୍ଷ୍ୟଭେଦ ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ପରି କାମ କରୁଅଛୁ । କୌଣସି ବସ୍ତୁ ଆଉ ନିକଟକୁ ଆସିବାକୁ ଦେବୁ ନାହିଁ ।”

ଖୁସି ମନରେ ଚେପ୍‌ସି କହିଲା “ଦେଖନ୍ତୁ, ମୁଁ ଟ୍ରକ୍‌ର ପରଦା କାତ କେମିତି ଚୁରମାର କରୁଅଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ନା, ଟ୍ରକ୍‌ଟା ଜଣମ ହୋଇ ଯାଉଛି । ରାସ୍ତାରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଆସିବାଯାଏ ଆଉ ଗୁଲି ଚଳାନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ କିଛି ସେହି ସାନ ପୋଲର ବିପକ୍ଷେ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିବ ଗୁଲି ଚଳାଇବା ଆରମ୍ଭ କରିବୁ । ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଆଘାତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ । ତୁମେ ସମସ୍ତେ ଗୁଲି ଚଳାଇବ ।’ ଏକଥା ସେ ପିଲରୁ କହିଲେ କାରଣ ପିଲରୁ ସେତେବେଳେ ଅଧିକ ତଳକୁ ଖସି ଆସିଥିଲା । ସାଙ୍ଗରେ ଥିଲା ପ୍ରି ମିଟିଭେ । ‘ତୋର ଅବସ୍ଥା ତ ଅତି ଅଭୟ । ଏହି ସ୍ଥାନଟା ଏପରି ଡ଼ାକ ଯେ ତୁମର କଡ଼ପଟ ସେ ରକ୍ଷା କରୁଅଛି ।’

ପିଲରୁ କହିଲା ‘ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ ନେଇ ତୁମେ ନିଜ କାମରେ ଯାଅ । ମୋତେ ଆଉ ବଳୁତା ଶୁଣାଏ ନାହିଁ । ମୋ ଅମଳରେ ମୁଁ ଏମିତି ଉଚ୍ଚମାତ୍ର ପାହାଡ଼ିଆ ଜାଗା ବହୁତ ଦେଖିଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ୍ କହିଲେ ‘ପ୍ରି ମିଟିଭେକୁ ଆହୁରି ଉପର ଆଡ଼କୁ ପଠାଅ । ହେଇ ସେଇଠି । ଦେଖନ୍ତୁ ନା । ବନ୍ଧର ଏପାଖଟା ବେଶୀ ଟଂଖ ହୋଇଅଛି ।’

ପିଲର ଜବାବ ଦେଲା 'ଇଂରେଜ, ତୁମେ ଏଠାରୁ ଯାଅ । ତୁମ ପରମର୍ଶ ତୁମ ପାଖରେ ଥାଉ । ମୋ କାମ ମୁଁ ଜାଣେ । ମୋର ଏଠାରେ କୌଣସି ଜଟିଳତା ନାହିଁ ।'

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଗର୍ଜନ ଶୁଣାଗଲା ।

ମେଣ୍ଟା ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ପାଖରେ ବହୁକାଳ ରହିଲା କିନ୍ତୁ ତା ମନ ଅସ୍ତ ହେଉ ନଥାଏ । ସେ ମଧ୍ୟ ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ ନଥିଲା । ବଣ ଭିତରେ ସେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଥିଲା ସେଠାରୁ ଘୋଲ କମ୍ପା ରାନ୍ଧା କିଛି ଦେଖାଯାଉ ନ ଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଗୁଲି ଗୁଲିବା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସେତେବେଳେ ସେ ସେହି ବଡ଼ ଧଳା ଘୋଡ଼ାଟା ବେକକୁ କୁଣ୍ଡାଇଥିଲା । ଅସ୍ତ୍ରାବଳରେ ଥିଲାବେଳେ ସେ ଏହି ଘୋଡ଼ା ପାଇଁ କେତେଥର ଭଲ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଆଣି ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜେ ଛୁନିଆ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଧଳା ଘୋଡ଼ାଟା ମଧ୍ୟ ତମକ ଉଠି ନାକମେଲାଇ ଗୁଲି ଓ ବୋମା ଆକାଶରେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ମେଣ୍ଟା ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତ ରହି ନପାରି ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ଚାରିପଟେ ଚାଲି ତାଙ୍କୁ ଆପୁଡ଼େଇ ଆଉଁସା ଆଉଁସି କରୁଥିଲା । ଏଥିରେ ସେମାନେ ଅଧିକ ଚାହିଦା ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ ।

ଗୋଟାଏ କିଛି ଭୟଙ୍କର ଘଟଣା ଘଟୁଥିଲା ବୋଲି ଏହି ଗୁଲି ଚଳାଚଳ କଥା ମେଣ୍ଟା ଭାବିଲା ନାହିଁ । ତା ମନରେ 'ହେଲା କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନୂଆଲୋକ ନେଇ ପାବଲୋ ତଳ ଦୈଶରେ ଅଛି ଆଉ ଅନ୍ୟ କେତେଜଣଙ୍କୁ ନେଇ ପିଲାର ଉପର ଅଂଶରେ ଅଛି । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଗୁଲି ବୃଷ୍ଟି କି ଦଶା ଘଟାଇଥିବ କେଜାଣି । ତଥାପି ଭାତ କମ୍ପା ଆତଙ୍କିତ ହେବା ତାହାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ସେ ଭାବିନେଲା । ରବର୍ଟୋଙ୍କ ଉପରେ ସେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ସେ ଏତିକି କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଘୋଲ ତଳୁ ଓ ଉପରୁ ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁକ ଆବାଜ ଆସୁଥିଲା ଏବଂ ବହୁଦୂରରୁ ଲଢ଼େଇର ଡୋପ କମାଣ ଧ୍ବନି ଯେପରି ପ୍ରବଳ ଝଡ଼ର ଗର୍ଜନ ଭଳି ମାଡ଼ି ମାଡ଼ି ଆସୁଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପାଖରେ କିଏ ଭିଏ ଉଡ଼ାଜାହାଜରୁ ବୋମା ଫୁଟିବା ଶବ୍ଦ ମିଶି ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀ ଅବସ୍ଥା ପୃଷ୍ଠି କରିଥିଲା ସେଥିରେ ମେଣ୍ଟାର ଦମ୍ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ।

ପରେ ପାଦାଡ଼ି ତଳୁ ପିଲାର ମୋଟା ଚଳା ଆବାଜ ସେ ପାଇଲା । ପିଲାର ତାକୁ ଅଶ୍ୱୀଳ ଭାଷାରେ ଗାଲି ହୋଇ ଫୁରି କରୁଥାଏ । କାରଣ କିଛି ରୁହି ନପାରି ମେଣ୍ଟା ଭାବିଲା 'ନା-ନା, ଏତେବେଳେ ଝିଉରକୁ ଅବଜ୍ଞା କରିବା ଠିକ୍

ନୁହେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ବିପଦ ଭିତରେ ରହିଛନ୍ତି । ଏତେବେଳେ କାହାକୁ ରଗାଇବା କିମ୍ବା ବୃଥାରେ ବିପଦ ବରଣ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।’

ସେ ହଠାତ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କରୁଥିଲା ଭଲ ରବର୍ଟଙ୍କ ପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ଆପଣାରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ନିଜର ଦୁଇ ହାତ ଆଙ୍ଗୁଳି ଦ୍ଵାରା ଗଣି ଗଣି ଭଗବାନଙ୍କ ସ୍ତବର ପୁନଃବୁଦ୍ଧି କଲା । ଏହାପରେ ମୋଲଟା ଧୂସ ଘୋଇଗଲା । ଧୂସର ପ୍ରଳୟଙ୍କର ନିନାଦରେ ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ା ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଲଗାମ ଛୁଣାଇ ବଣ ଭିତରେ ପଶିଗଲା । ମେରଥା ଶେଷକୁ ତାକୁ ଖୋଜି ବଣରୁ ଅଣିଲା । ଘୋଡ଼ାଟା ଭୟରେ ଥରୁଥାଏ, ତା ଗୁଡ଼ି ଝାଲରେ କଲା ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଜିନିଷ ତଳକୁ ଝୁଲି ପଡ଼ିଥାଏ । ବଣ ଭିତରୁ ଫେରିଲାବେଳେ ମେରଥା ପୁଣି ବନ୍ଧୁକ ଫୁଟିବା ଆବାଜ ଶୁଣି ଭବିଳା ଯେ ସେ ଆଉ ସହ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ । କଥଣ ଘଟିଲା ନ ଜାଣିଲେ ସେ ବନ୍ଧୁ ପାରିବ ନାହିଁ । ତାହାର କଣ୍ଠ ତାକୁ ଶୁଣିଗଲା—ସେ ନିଶ୍ଚୟ ନେଇ ପଛୁ ନଥାଏ । ସେ ଏତେ ଶ୍ଵାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ତା’ଦ୍ଵାରା କିଛି କାମ ହେବ ନାହିଁ । ସେ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଡରାଇ ପକାଉ ଅଛି । ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ା ତ ଡରି ପଲାଇଥିଲା । ତାକୁ ସେ ଧରି ପାରି ନଥାନ୍ତା ଯଦିବା ଘୋଡ଼ାର ଜିନ୍ ଖସିପଡ଼ି ଗଛରେ ଛଦି ହୋଇ ଯାଇ ନଥାନ୍ତା । ସେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲା ସେ ଆଉ ସହ୍ୟ ପାରିବ ନାହିଁ । ତାହାର ଯଥା ସର୍ବସ୍ଵ ଯୋଗ ପାଖରେ ରହିଅଛି । ଭଗବାନ ତାଙ୍କୁ ଅକ୍ଷତ ରଖନ୍ତୁ । ଗଣତନ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ କଥା ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ ଜିଣିବା ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା । ହେ ଦୟାଳୁ ମେରଥା, ତାଙ୍କୁ ଅକ୍ଷତ ଦେହରେ ଯୋଗ୍ୟ ପାଖରୁ ଫେରାଇ ଆଣ । ଆପଣ ଯାହା କହିବେ ମୁଁ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୁଁ ଏଠି ଅଛି କିନ୍ତୁ ମୋ ଆତ୍ମା ରହିଛି ତାଙ୍କ ପାଖରେ । ମୋ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଘୋଡ଼ାଇ ରକ୍ଷାକର । ମୁଁ ତୁମର ସେବା ପୂଜା ସବୁ କରିବି । ସେ ମନା କରିବେ ନାହିଁ । ପୂଜାପାଠ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ବିରୋଧ ନୁହେଁ । ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ । ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍ ରହୁନାହିଁ । ଆପଣ ମୋ ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ସହାୟ ହେଉନ୍ତୁ । ମୁଁ ସବୁପ୍ରକାର ପୂଜା ଦେବି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ଓ ତାଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ କରିବି । ସେ ଫେରିଲେ ମୁଁ ଦୁଇଗୁଣ ହୋଇ ଉଠିବି । କିନ୍ତୁ କଥଣ ଘଟିଛି ନ ଜାଣିବାଯାଏ ମୁଁ ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ପାରୁନାହିଁ ।

ଘୋଡ଼ାକୁ ନାମ ତା ଉପରେ ଜିନ୍ କସି, କମ୍ପଲ ଚକଣ କରି କିନ୍ତୁ ପଟିରେ ଛଡ଼ି ବାନ୍ଧିଲାବେଳେ ବଣ ଭିତରୁ ଗୁରୁଗାୟୀର ଧ୍ଵନିରେ ସେ ଶୁଣିଲା ‘ମେରଥା, ମେରଥା, ତୋ ଇଂରେଜ ଭଲ ଅଛି । ଶୁଣିଲୁ, ଭଲ ଅଛି ।’

ମେଘଆ ଘୋଡ଼ାର ଜିନ୍‌କୁ ଦୁଇ ହାତରେ ଧରି ସେଥିରେ ନିଜର ଲଣ୍ଠା ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ କାନ୍ଦି ପକାଇଲା । ସେ ପୁଣି ଅରେ ସେହି ଗହୀର କଣ୍ଠସ୍ବର ଶୁଣି ପାରି ଜିନ୍ ଉର୍ଷରୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି କହିଲା ‘ହଁ ଶୁଣିଲି । ଧନ୍ୟବାଦ ।’ ଏହାପରେ ବାସ୍ତାକୁଳ କଣ୍ଠରେ କେତେଥର ଖାଲି ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲା ।

ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଆବାଜ ଶୁଣି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଉପରକୁ ଚାହିଁଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ବହୁତ ଉପରେ ଯେଗୋଉଆ ଆଡୁ ଆସୁଥିଲା । ଆକାଶରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ରୂପା ପରି ଚକଚକ ହେଉଥାଏ ଏବଂ ତହିଁର ଆବାଜ ଅନ୍ୟ ସବୁ ଶବ୍ଦକୁ ବୁଡ଼ାଇ ଦେଇଥାଏ ।

ପିଲର କହିଲା “ଏଗୁଡ଼ିକ ହିଁ ଆମର ଅଭାବ ଥିଲା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଉଡ଼ାଜାହାଜକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରୁ କରୁ ପିଲର କାନ୍ଦରେ ହାତ ଥୋଇ କହିଲେ “ନାହିଁ ଲେ ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକ ଆମପାଇଁ ଆସୁନାହିଁ । ଆମକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ଅବସର ନାହିଁ । ତୁ ଥରୁଥର ।”

“ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଦୃଶ୍ୟକରେ ।”

“ମୁଁ ମଧ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପାଖକୁ ଯାଉଅଛି ।”

ସେ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ବଣ ଲତରେ ପାହାଡ଼ ଗୁରୁପଟେ ଚାଲି ବାହାରିଗଲେ । ସାର୍ବକ୍ଷଣ ଉଡ଼ାଜାହାଜର ଗୁମ୍‌ଗୁମ୍ ଶବ୍ଦ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ଏବଂ ତା ସହିତ ମିଶୁଥିଲା ବିଧିସ୍ଥ ପୋଲି ଏବଂ ତଳଆଡ଼େ ରାସ୍ତା ଉପରୁ ବଡ଼ ମେସିନ୍‌ଗର୍‌ର ଗୁଡୁମ୍ ଗୁଡୁମ୍ ଆବାଜ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ା ଉଡ଼ାଡ଼ରେ ସ୍ବପ୍ନଂକ୍ରିୟ ରାଇଫଲ୍ ପାଖରେ ପେଟେଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ତା ପାଖରେ ଯାଇ ବସି ପଡ଼ିଲେ । କ୍ରମଶଃ ଅଧିକ ସଫଳତା ବିମାନ ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

“ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା “ତଳେ କଅଣ ଘଟୁଛି ? ପାର୍‌ଲେ କଅଣ କରୁଅଛି । ପୋଲି ସ୍ବପ୍ନ ହେବା କଥା କଅଣ ସେ ଜାଣିନାହିଁ ?”

“ହୁଏତ ସେ ଆସି ପାରୁନାହିଁ ।”

“ସେ ତୁମକୁ ଯାଉ, ଚାଲି ଦେବେ ଆମେ ଯିବା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ସମ୍ଭବ ହେଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସିଯିବ । ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାକୁ ଦେଖି ପାରିବା ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଜବାବ ଦେଲା “ * ମିନଟ ହେଲା ମୁଁ ତା’ ଖବର ପାଇନାହିଁ । ନା, ଏହି ଶୁଣ । ସେ ଆସୁଛି । ଇସ୍ତେ ତା’ର କାରଣିକି ।”

ଅଣ୍ଟାଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ସାନ ସେସିନଗନ୍ ରୁ ପଟ୍ଟପଟ୍ଟ ହୋଇ ଗୁଲି ଛୁଟିବା ଆବାଜ ଶୁଣାଗଲା । ଏହି ଆବାଜ କିଛିକାଳ ଯାଏ ଚାଲିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ହଁ, ଏହା ସେହି ଜାରଜାର କାମ ।’

ସେ ମେଘଗୂନ୍ୟ ଆକାଶରେ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚରେ ଅଧିକ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସୁଥିବାର ଦେଖିଲେ ଏବଂ ଉଡ଼ାଜାହାଜକୁ ଦେଖି ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ର ମୁଖ କିପରି ହେଉଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ତତ୍ପରେ ସେ ବିଧିବଦ୍ଧ ପୋଲକୁ ଏବଂ ତାହା ଆଗକୁ ନିର୍ଜନ ରାସ୍ତାପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କଲେ । ସେ କାଣି କାଣି ଛେପ ପକାଇ ଭାରି ସେସିନଗନ୍ ର ଗୋଲ ବର୍ଷଣ ଆବାଜ ରାସ୍ତାର ବାଙ୍କିଆଡୁ ଆସିବା ଶୁଣିଲେ । ଏହି ଶବ୍ଦ ଠିକ୍ ପୁରୁର ଶବ୍ଦ ଆସୁଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ଉଠୁଥିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା ‘ଏହା କ’ଣ, ଏହାର ନାମ କ’ଣ ?’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ମୁଁ ପୋଲଟା ଉଡ଼ାଇ ଦେବାବେଳୁ ଏହା ଏପରି । ଗୁଲୁ ରହୁଥିଲା ।’ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୋଲଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ । ପୋଲର ମଝି ଅଂଶ ଧ୍ବଂସ ହୋଇ ଫାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ସେହି ଫାଙ୍କ ଭିତର ଦେଇ ସେ ନଦୀକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖି ପାରିଲେ । ବିଧିବଦ୍ଧ ଅଂଶଟା ଇଣ୍ଡାଉ ଘଟାଟୋପ ପରି ତଳକୁ ଝୁଲି ରହୁଥିଲା । ଯେଉଁ ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ପ୍ରଥମେ ଯାଇଥିଲା ସେ ସବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗିରି ବନ୍ଧ ଉପରେ ବୋମା ନିକ୍ଷେପ କରୁଥିବା ଶବ୍ଦ ସେ ଶୁଣି ପାରିଲେ । ଆହୁରି ଅଧିକ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସୁଥାଏ । ତହିଁର ଇଞ୍ଜିନ ଗର୍ଜନ ଆକାଶକୁ ଫଟାଇ ପକାଉ ଥାଏ । ଉଇଁକୁ ଗୁଡ଼ି ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୁଡ଼ିଏ ସାନ ସାନ ବିମାନ ଏ ସବୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଉପରେ ଆଇ ମଣ୍ଡଳାକାରରେ ପରିଚାଳିତ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରିମିଟିଭ୍ କହିଲା ‘ସେହିନ ସକାଳେ ସେମାନେ ଏହି ବାଟ ଦେଇ ଯାଇ ନଥିଲେ । ସେମାନେ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗକୁ ମାଡ଼ିଯାଇ ପରେ ଚାଲିପଡ଼ି ଏଠାକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଏ ଦିଗକୁ ଦେଖିଥିଲେ ସେମାନେ ଆକ୍ରମଣ କରି ନଥାନ୍ତେ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ‘ଅଧିକାଂଶ ନୁଆ ।’

ତାଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରଥମେ ଏକ ସାଧାରଣ ଚିନ୍ତା ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଥିଲା କିନ୍ତୁ କ୍ରମେ ତାହା ବିରୁଦ୍ଧ ଦିନବାସ୍ତୁ ପ୍ରତିନିଧି ସୃଷ୍ଟି କଲା । ପାଣିରେ ଟେକାଟିଏ ଫିଙ୍ଗିଲେ ଯେଉଁ ସ୍ଥଳ ଜଳଉଛୁ ସେ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ସେହି ଜଳଉଛୁ ସେ ଯଦି ଶୁଷ୍କ ଗର୍ଜନରେ ବାଣ ପରି ଫେରିଆସେ ତେବେ ଯାହା ଭାବବା କଥା ତାଙ୍କ ମନରେ ସେହିପରି ଭାବନା ଜାତ ହେଲା । ଅଥବା ତୁମେ ଗୋଟିଏ ଚକ୍ରାର କଲ । ସେହି ଚକ୍ରାର ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଅଗର ନିନାଦରେ ଯଦି ବାହୁଡ଼ିଲା ତେବେ ତୁମେ କଅଣ ଭାବବ ? ଅଥବା ତୁମେ ଜଣକୁ ଗୁପ୍ତତାଏ ମାରିବାରୁ ସେ ପଡ଼ିଗଲା ମାତ୍ର ଶତମୂର୍ତ୍ତିରେ ସମସ୍ତ ସାଞ୍ଜୁ ପରିହତ ଲୋକେ ଉଠି ତୁମକୁ ଚେରିଗଲେ ତେବେ କଅଣ ଭାବବ ? ପୁଅର କଥା ଯେ ସେ ଗିରିବଂଶୀରେ ଗୋଲ୍‌ଜଙ୍ଗ ପାଖରେ ନାହାନ୍ତି ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପାଖରେ ଶୋଇରହି ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନ ଆସିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସେ ପଛପଟୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଆବାଜ ଶୁଣୁଥିଲେ ଏବଂ ତଳ ଆଡ଼େ ରାସ୍ତାକୁ ବୁଝି ସେ କିଛି ଦେଖିବେ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ଜିନିଷଟା ରାସ୍ତାର ଅକ୍ଷତ ଦୃଶ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କର ସବାଙ୍ଗ ସେତେବେଳାଯାଏ ପୁରୀ ନିଷ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ରହିଥିଲା ଏବଂ ସେ ଯେ ପୋଲ ଉପରେ କିପରି ନମରି ବସିଗଲେ ସେକଥା ମନେକରି ବିସ୍ମୟ ବୋଧ କରୁଥିଲେ । ମରିବାଟା ସେ ଏପରି ସ୍ବତଃସିଦ୍ଧ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଧରି ନେଇଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କୁ ସବୁ ଅବାସ୍ତବ ପ୍ରଜାତ ହେଲା । ଏହି ଭାବ ଗୁଡ଼ିବାକୁ ହେବ ବୋଲି ସେ ନିଜକୁ ବୁଝାଇଲେ । ଆଜି ଆହୁରି ବହୁତ—ବହୁତ କାମ କରିବାକୁ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କ ମନରୁ ଦୂର ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ଧୀରଭାବରେ ଚିନ୍ତା କଲେ ଏସବୁ ତାଙ୍କର ସ୍ବପ୍ନ ବିକାର ।

ଭାବିଲେ ‘ବହୁତ ସିଗ୍ରେଟ ଟାଣି ଏପରି ହୋଇଅଛି । ନା, ତା ତ ନୁହେଁ । ସେ ଦୃଢ଼ଭାବରେ ବୁଝିଲେ ବାସ୍ତବ ତୁଳନାରେ ଏସବୁ ଅତି ଅବାସ୍ତବ । ସେ ପୋଲ ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇଲେ, ତପ୍ତରେ ରାସ୍ତାରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ମୁଦାରକୁ ଦେଖିଲେ । ଏହାପରେ ଆନ୍-ସେଲ୍‌ମୋ ଏବଂ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋର ଅନ୍ତିମ ଶୟାନ ଭୂମି ଉପରେ ନଜର ଦେଇ ସେ ଅଟକି ଯାଇଥିବା ଟ୍ରକ୍‌ଗାଡ଼ିକୁ ଦେଖିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଅପ୍ରକୃତ ବୋଧ ହେଲା ।’

ସେ ନିଜକୁ ପ୍ରବୋଧ ଦେଇ କହିଲେ ‘ନା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୀଘ୍ର ନିଜକୁ ଗୁଡ଼ିଦେବାକୁ ହେବ । ଗାତ ଭିତରେ ରହିଥିବା କୁକୁଡ଼ା ପରି ମୁଁ ହୋଇ ଉଠିଲିଣି ।

କୁକୁଡ଼ାକୁ କିଏ ଜଖମ କଲା ଏବଂ କେଉଁଠି କଲା ଦେଖା ଯାଉନାହିଁ । ଅଥଚ ମୁଁ ଏମିତିକା ଚନ୍ଦ୍ରା କରି କରି କାଲୁଆ ହୋଇ ଉଠିଲିଣି ।’

‘ନା, ଏସବୁ କିଛି ନୁହେଁ । ମୁଁ ଟିକିଏ ମାତାଲ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଦାସିକୁ ଭୁଲାଇଲା ପରେ ମୁଁ ଆଉ ସୀମାରେ ରହୁନାହିଁ । ଯୁକ୍ତରାଂ ଭବିବାର କିଛି ନାହିଁ ।’

ଏହାପରେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତାଙ୍କ ବାହୁକୁ ଧରି ଗୋଟାଏ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲା । ସେ ଖାଲ ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ଅନାନ୍ତ ପାବଲୋକୁ ଦେଖିଲେ । ରାସ୍ତାର ବାଙ୍କ ବୁଲି ପାବଲୋ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ଅସୁଥିବାର ଦୁହେଁ ଦେଖି ପାରିଲେ । ପାହାଡ଼ ପାଖରେ ଯେଉଁଠି ରାସ୍ତା ବଙ୍କେଇ ଯିବାରୁ ଆଉ ଦିଶୁ ନଥାଏ ପାବଲୋ ସେହୁଠାକୁ ଆସି ଅମି ଯାଇ ପାହାଡ଼କୁ ଆଉଜି ପଛଆଡ଼କୁ ଚାଲି ଚଳାଇଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଦେଖିଲେ ତା ଚେହେରା ଚୁଷ୍ଟ, ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଟୋପି ନାହିଁ ଅଥଚ ସେ ଅଣ୍ଟାବେଶାଞ୍ଜର ସ୍ପୋନ୍ସିୟ ରାଇଫଲ୍ ଚଳାଇ ରହୁଅଛି । ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣରେ ପିତଳ ନିର୍ମିତ ରାଇଫଲ୍ ନଳିର ଲହରୀଆ ମୁହଁ ଶ୍ଯାଃ । ଭାରି ଚକ୍ଚକ୍ କରୁଥିବା ସେ ଦେଖି ପାରିଲେ । ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ପାବଲୋ ବସିପଡ଼ି ପୁଣି ତାନେ ଚାଲି ଚଳାଇଲା । ଏହାପରେ ପଛକୁ ନଚାହିଁ ଗୋଡ଼ ଫରକଟା କରି ମୁଣ୍ଡ ଯୋଲି ଆଡ଼କୁ ବଙ୍କାଇ ଦୌଡ଼ିଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ ହଟାଇ ଦେଇ ସ୍ପୋନ୍ସିୟ ରାଇଫଲ୍‌ର ଗୁଳି ନିଜ କାନ୍ଧରେ ରଖି ରାସ୍ତାର ବାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହୁଲେ । ତାଙ୍କର ନିଜର ସାନ ମେସିନଗନ୍‌ଟା ବା ହାତ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏତେ ଦୂରରୁ-ତଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠିକ୍ ରହିବ ନାହିଁ ।

ପାବଲୋ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆସିଲାବେଳେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ସେହି ବାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥିଲେ ମାତ୍ର କାହାକୁ ରାସ୍ତାରେ ଦେଖିଲେ ନାହିଁ । ପାବଲୋ ଯୋଲି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପଛକୁ ଅନାଇଲା । ଏହାପରେ ବାମପଟକୁ ବଙ୍କାଇ ସେଠା ଖାତ ଭିତରେ ପଶି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ସେତେବେଳେ ଯାଏ ପୁଣି ରାସ୍ତାର ବାଙ୍କକୁ ଅନାଇ ରହୁଥିଲେ । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଆଣ୍ଟେଇପଡ଼ି ଦେଖିଲା ଯେ ପାବଲୋ ଖାତ ଭିତରୁ ଛେଳିପରି ଉପରକୁ ଉଠୁଅଛି । ତଳଆଡ଼ୁ ଆଉ ବାକି କିଛିର ଅବାକି ଶୁଭୁ ନଥାଏ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ‘ତୁ ଉପର ପଟେ କିଛି ଦେଖୁଛୁ କି ? ପାହାଡ଼ ଉପରେ ?’ ତାହାଠାରୁ ନାସ୍ତି ଉତ୍ତର ଶୁଣି ସେ ପୁଣି ରାସ୍ତାର ବାଙ୍କ ଉପରେ ନଜର ଦେଲେ । ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ଠିକ୍ ଡେଇଁ ତଳକୁ ଯେଉଁ ଖଣି କାନ୍ଥଟା ଅଛି ତାହା

ଦୁର୍ବିରୋଧ କିନ୍ତୁ ତା ତଳକୁ ଅଳ୍ପ ଗଡ଼ାଣି । ହୁଏତ କୌଣସି ଲୋକ ଉପର ଆଡ଼ୁ
ଗୁଲିପଡ଼ି ଆସିଥିବ ।

ହଠାତ୍ ଅବାସ୍ତବ ପରିସ୍ଥିତି ବାସ୍ତବ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସତେ ଯେମିତି
କୌଣସି ଫଟୋ ଉଠାଇବା ଯନ୍ତ୍ରର ନଳୀ ଭିତରେ ସେ ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁ ଅଛନ୍ତି ।
ରାସ୍ତାର ବାଙ୍କି ଆଡ଼ୁ ଅସୁଆଏ ଖଣ୍ଡିଏ ଧୂସର ବର୍ଣ୍ଣର ଅଳ୍ପ ଉଚ୍ଚ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗାଡ଼ିର
ମୁନିଆ ମୁହଁ । ସେଥିରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ି ରହିଛି ତୋପର ନଳୀ । ନଳୀ ଉପରେ ଛନ୍ଦ ।
ସେ ସେହି ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଗୁଲି ମାଇଲେ । ଗୁଲି ଲକ୍ଷ୍ୟତରେ ବାଜି ଛୁଟିଗଲା ।
ସାନ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଖଣ୍ଡିକ ପାହାଡ଼ କାନ୍ଥ ପଛରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ପଛକୁ ହଟିଗଲା ।
ରାସ୍ତା ବାଙ୍କିକୁ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଜର୍ଜାନ୍ ତୋପର ନଳୀ ଘୁଣି ଦେଖି ପାରିଲେ । ତା
ପରେ ତୋପର ଛନ୍ଦ ଦେଖିଲେ । ଛନ୍ଦଟା ଗୁଲିଯିବାରୁ ତୋପ ରାସ୍ତା ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ
କଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ଦେଖିଲି କଂରେଜ, ଠିକ୍ ମୁଣାଟାଏ ଗାଡ଼ରୁ ବାହାରିଲା
ପରି ଦେଖାଯାଉଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ‘ତାହାର ଭରସା ହେଉ ନାହିଁ ।’

‘ଏହି ବଡ଼ ପୋକଟା ସଙ୍ଗେ ପାର୍‌ଲୋ ଲଢୁଥିଲା । ଆଉ ଥରେ ଗୁଲି ମାର,
କଂରେଜ !’

‘ନା, ମୁଁ ତାକୁ ଜଣମ କରିପାରିବି ନାହିଁ । ଆମେ କେଉଁଠାରେ ଅଛୁ, ମୁଁ
ତାକୁ ସେ ଜାଗାର ସନ୍ଧାନ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ ।’

ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଗୁଲିବର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଗୁଲି ସବୁ ରାସ୍ତାରେ
ଗାଡ଼ ଖୋଲି ଛୁତରେଇ ହୋଇଗଲା ପରେ ତୋପରୁ ଗୋଲା ସବୁ ପୋଲର ଲୁହାରେ
ଠୋ ଠାହୋଇ ବାଜିଲା । ଏହି ମେସିନ୍‌ଗର୍ ଆବାଜ ସେମାନେ ରାସ୍ତାର ତଳ
ମୁଣ୍ଡରୁ ଶୁଣିଥିଲେ ।

“କଂରେଜ, କିସେ କଅଣ ସେହି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ? ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା ।

“ଏହା ସାନ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ।”

“ମୋର ବୋତଲେ ଖଣ୍ଡେ ପେଟ୍ରୋଲ୍ ଆଅନ୍ତା କି ମୁଁ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଯାଇ
ସେଥିରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଆଜ୍ଞା କଂରେଜ, ସେଆମର କଅଣ କରବ ?”

“କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ସେ ଆଉଥରେ ଦେଖିବାକୁ ଆସିବ ।”

ଅଗଷ୍ଟ ନ୍ କହିଲେ “ଆଜ୍ଞା, ଏହିଗୁଡ଼ାକୁ କଅଣ ଲୋକେ ଭୟ କରିଥାନ୍ତି । ଦେଖିଲଣି ଇଂରେଜ, ସେ ସନ୍ଧ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଆଉଥରେ ହତ୍ୟା କରୁଛି ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ “ତାହାର ଦୋଷ କଅଣ ? ଆଉ ତ କାହାକୁ ସେ ମାରବା-ପାଇଁ ପାଉନାହିଁ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଚିନ୍ତା କଲେ । “ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗୁଳିକକୁ ବିଦ୍ରୁପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଧର , ତୁମେ ନିଜେ ଯଦି ତା’ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥାଆନ୍ତି, ନିଜ ଦେଶରେ ଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପ୍ରଧାନ ହୋଇ ଉପରେ ଗୁଳି ଚଳାଇ ତୁମକୁ ଅଟକାଇ ରଖନ୍ତେ । ଏହାପରେ ପୋଲିଟିସ୍ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତା ତୁମେ କଅଣ ଭବନ୍ତ ନାହିଁ କି ଆମକୁ ରାସ୍ତାରେ ବିକ୍ଷୋଭକ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥାନ୍ତୁ ଅଥବା ଏହା ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ସ । ନିଶ୍ଚୟ ଭବନ୍ତ । ସେ ଠିକ୍ କରିଥାନ୍ତୁ । ସେ ଅନ୍ୟ କିଛିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାନ୍ତୁ । ସେ ଶତ୍ରୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯନ୍ତ୍ରଣା କରୁଥାନ୍ତୁ । ଶତ୍ରୁ ବୋଲିଲେ ଆମେ ଦୁଇଜଣ କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ସେ କେମିତି ଜାଣିବ ? ସେହି ସାନ ସବୁନାଶିଆ ଉପରେ ନଜର ରଖିଥା ।”

ସାନ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଖଣ୍ଡ କ ରାସ୍ତା ମୋଡ଼ରୁ ଆଉ ଟିକେ ମୁହଁ ବଢ଼ାଇଲା । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ପବ୍ଲୋ ଖାତର କଡ଼ ଦେଇ ହାତ ଗୋଡ଼ରେ ମାଟି ଧରି ଉପରକୁ ଉଠିବା ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଦେଖି ପାରିଲା । ତାହାର ମୁହଁରୁ ଝାଳ ବହୁଥାଏ ।

ସେ କହିଲା “ସେହି ବଦମାସଟା ଆସୁଛି ।”

“କିଏ ?”

“ପାବ୍ଲୋ ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ପାବ୍ଲୋକୁ ଦେଖିଲେ । ଏହାପରେ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ଯେଉଁ ଜାଗାଟି ଖୋଲୁଥିବାର ତାଙ୍କୁ ଜଣା ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସେ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ଡାକ୍ତାଣି ଉପରକୁ ଗୁଳି ଚଳାଇଲେ । ସାନ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ଟି ଗର୍ଜନ କରି ପୁଣି ପଛକୁ ହଟି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ସ୍ପ୍ଲୁଂଫିସ୍ ରାଇଫଲ୍ ଉଠାଇ ନେଇ ସିପଦକୁ ନଳୀ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗାଇ ନେଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ରାଇଫଲ୍‌କୁ କାନ୍ଧି ଉପରକୁ ଉଠାଇ ନେଲେ । ନଳୀଟା ଏତେ ତାତି ଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ତେଜା ଲାଗିଗଲା । ସେ ଶୁଭାକୁ ନିଜର ପଛପଟକୁ ହଟାଇ ଦେଇ ହାତ ପାୟଲରେ ଧରିଲେ ।

“ମୋ ରାଇଫଲ୍ ଏବଂ ଗୁଳିର ବାକ୍ୟ ନେଇ ମୋ ପାଖକୁ ଯାଉଥା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ବଣେ ବଣେ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଦଉଡ଼ିଗଲେ । ତାଙ୍କ ପଛରେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଥିଲା ଏବଂ ତା ପଛକୁ ପାବ୍ଲେ ।

ପାହାଡ଼ ଆଡ଼େ ବଡ଼ପାଟିରେ ଜର୍ଜାନ ଡାକିଲେ “ପିଲର, ଶୀଘ୍ର ଆ ।”

ତିନି ଉଠାଣିରେ ତିନିଜଣାକ ସାଥୀକୃତ ଦ୍ରୁତ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ସ୍ଥାନରେ ଦଉଡ଼ିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ପାବ୍ଲେ ପାଖରେ ସେହି ହାଲୁକା ଅଶ୍ୱାସେଇ ରାଇଫଲ ଖଣିକ ଥିବାରୁ ସେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ନିକଟେଇ ଆସିଲା ।

ଶୁଷ୍କ କଣ୍ଠରେ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପାବ୍ଲେକୁ ପଚାରିଲା ‘ତୋ ଲେଉଟାକ ?’

ପାବ୍ଲେ କହିଲା ‘ସମସ୍ତେ ମୃତ ।’ ସେ ନିଶ୍ୱାସ ନେଇ ପାରୁ ନଥାଏ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ତାକୁ ଦେଖିଲା ।

ଧାଇଁସାଇଁ ହୋଇ ପାବ୍ଲେ କହିଲା, ‘ଇଂରେଜ, ଆମର ବହୁତ ଘୋଡ଼ା ଅଛି ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ କହିଲେ ‘ସାବାସ୍ । ତୁ କଅଣ ହାବୋଡ଼ିଲୁ ?’ ସେ ମନେ ମନେ କହିଲେ ‘ବାଳୁଙ୍ଗା ଖୁଣି ।’

ପାବ୍ଲେ ଜୀବାବ ଦେଲା ‘ସବୁ କିଛି । ପିଲର, କଅଣ ହେଲା ?’ ସେ ବଡ଼ ଟାଣି ଟାଣି ନିଶ୍ୱାସ ମାରୁଥାଏ ।

‘ପିଲର, ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡୋ ଓ ସେ ଭାଇ ମଧ୍ୟରୁ—’

‘ଏଲଡ଼ିଓ’ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ।

‘ଆଉ ତୁମର ?’ ପାବ୍ଲେ ପଚାରିଲା ।

‘ମୁଁ ଏନ୍‌ସେଲ୍‌ମୋକୁ ହରାଇ ଅଛି ।’

ପାବ୍ଲେ କହିଲା ‘ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁତ ଘୋଡ଼ା ଅଛି । ମଣିଷ ଛଡ଼ା ମାଲମତା ମଧ୍ୟ ବହୁ ପାରିବେ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଓଠ କାମୋଡ଼ି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା ଏବଂ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା । ତେଣେ ବହୁତ ନିମ୍ନରେ ସେମାନେ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ରାସ୍ତା ଓ ପୋଲ ଉପରେ ତୋପ ଦାଗିବା ଆବାଜ ଗଛ ଉତ୍ତାଡ଼ରୁ ଶୁଣି ପାରିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ ପାବ୍ଲୋକୁ ପଚାରିଲେ ‘ସେଠାରେ କଅଣ ଘଟିଲା ?’
ପାବ୍ଲୋର ମୁହଁ ଚାହିଁବାକୁ ତାଙ୍କର ମନ ବଳିଲା ନାହିଁ ।

ପାବ୍ଲୋ ଜବାବ ଦେଲା ‘ସେଠା ଅବସ୍ଥା ଯାହାଥିଲା ସେଥିରେ ମୁଁ ସ୍ଥାନ
ଛାଡ଼ି ଆସି ପାରୁ ନଥିଲି । ଦାଟିର ତଳମୁଣ୍ଡ ମୋଡ଼ ପାଖରେ ଆମେ ଦେଉଳରେ ପଡ଼ି
ଯାଇଥିଲୁ । ଶେଷକୁ ଟ୍ୟାଙ୍କ ଗଲା ଆଉ କିଛି ଖୋଜିବାକୁ ମୁଁ ଚାଲି ଆସିଲି ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ରୁକ୍ଷଭାବରେ ପଚାରିଲା ‘ତେବେ ମୋଡ଼ ପାଖରେ କଅଣ
କରୁଥିଲୁ ?’

ପାବ୍ଲୋ କିଛି କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ କଅଣ ଭାବ ରୁପ୍ ରହିଗଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ପଚାରିଲା ‘ତୁ କଅଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚାଲି କରୁଥିଲୁ ?’ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ
ଭାବିଲେ କାହିଁକି ଏତେ କଥା ଫଟେଇ ହେଉଛି । ତାହାର କାମ ଏହା ନୁହେଁ ।
ସେମାନେ ଆଶାତାତ କାମ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହା ହେଉଛି ଜାତିଗତ ବିବାଦ । ଏହା
ଉପରେ ଜାତିଗତ ବିଚାରଟା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ଜଣେ ଆତତାୟୀ ପାଖରୁ କଅଣ
ଅବା ଆଶା କରାଯାଇ ପାରେ ? ଆମେ ତ ନରଦାତା ସହୃଦ କାମ କରୁଅଛୁ । ମୁହଁ
ବନ୍ଦ ରଖିବା ଉଚିତ । ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମେ ଆଗରୁ ବହୁତ କଥା ଜାଣୁ । କିଛି ନୂଆ
କଥା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବଜାତ୍ ବାଳୁଙ୍ଗା, ବେଧୁଆ ।

ଧାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଚଢ଼ିବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କ ଛୁତିରେ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା ଲାଗି ହୋଇଥାଏ
ସତେ ଯେମିତି ଫାଟିଯିବ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଣ ଭିତରେ ପୋଡ଼ା ସବୁ ଦେଖି
ପାରିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତହୁଆଏ ‘କହୁନାହୁଁ କାହିଁକି ଯେ ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି ପକାଇ
ଅଛୁ ?’

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା ‘ତୁ ଚୁପ୍‌କର । ମୁଁ ଆଜି ବହୁତ ଲଢ଼େଇ କରିଛି ଏବଂ
ଭଲଭାବରେ କରୁଅଛି । ଇଂରେଜକୁ ପଚାର ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ କହିଲେ ‘ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମକୁ ଏଠାରୁ ବାଟ ଦେଖାଇ ନେଇ
ଚାଲି କାରଣ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ତୁ କରୁଥିଲୁ ?’

ପାବ୍ଲୋ ଜବାବ ଦେଲା ‘ମୋର ଯୋଜନା ଖୁବ ଭଲ । ‘ଅତି ଅଳ୍ପ
ଦୈବକୃପାରେ ଆମେମାନେ ଉଠିବି ଯିବୁ ।’ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଧୀର
ଭାବରେ କହିବା ନେଉଥିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘ତୁ ଆଉ ଆମ ଭିତରୁ କାହାକୁ ହତ୍ୟା କରିପାରିବୁ ନାହିଁ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋତେ ଶେଷ କରିଦେବି ।’

ପାର୍ବଲୋ କହିଲା ‘ତୁମ୍ଭଙ୍କର । ମୁଁ ତୋର ଏବଂ ଦଳର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରତି ନଜର ଦେଇଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଦ୍ଧର ବେଳ । ଏତେବେଳେ ଲୋକ ଯାହା ଗୃହୀତ ତାହା କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା ‘କାପ୍ରାନ, ସବୁ ବାହାଦୂରୀ ତୁମର ପ୍ରାପ୍ୟ ।’

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ପାର୍ବଲୋକୁ ପଚାରିଲେ ‘ତଳଆଡ଼େ ତୁ କଅଣ ହାବୋଡ଼ିଲୁ ମୋତେ କହ ।’

ପାର୍ବଲୋର ନିଶ୍ୱାସପ୍ରଶ୍ୱାସ ନରମ ହୋଇ ଆସିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଗୁଡ଼ର ବ୍ୟଥା ବେଶୀ ଥିଲା । ତା’ ମୁଣ୍ଡ, କାନ୍ଧ ଓ ଗୁଡ଼ ଝାଲରେ ଭଜି ଯାଇଥିଲା । ତଥାପି ସେ ବେଦମ ନହୋଇ କଥା କହୁ ପାରୁଥିଲା । ସେ ସନ୍ତୁର୍ପଣରେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନଙ୍କୁ ଗୃହିତ ଠିକ୍‌ରେଇ ନେଲା ତାଙ୍କର ମତିଗତ ଅବେର କି ନୁହେଁ । ତା ପରେ ମୁହଁ ହସି ଜବାବ ଦେଲା ‘ଆମେ ସବୁପ୍ରକାର ବାଧାର ସମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲୁ । ପ୍ରଥମେ ଆମେ ଘାଟି ଦଖଲ କରିନେଲୁ । ଏହାପରେ ଉପୁରୁଦ୍‌ପୁର ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ମୋଟର ଯାଇକଲରେ ଆସିଥିଲେ । ତା’ପରେ ଆସିଲା ଅମ୍ବୁଲାନସ ଗାଡ଼ି । ତା ପଛକୁ ଖଣ୍ଡି ଏ ଟ୍ରକ । ଶେଷକୁ ତୁମେ ଯୋଲ ଧ୍ୱଂସ କରିବାର ପୁଷ୍ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆସିଲା ଖଣ୍ଡେ ଟ୍ୟାଙ୍କ ।’

‘ତା ପରେ—’

‘ଟ୍ୟାଙ୍କ ଆମକୁ ଘାଏଲ କରି ପାରି ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ରାସ୍ତା ଜରିବାରୁ ଆମେ ସେ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଆସି ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଶେଷକୁ ଟ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଲିଗଲାକୁ ମୁଁ ଗୁଲିଆସିଲି ।’

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ କଲି ଉଠାଇବା ମତଲବରେ ପଚାରିଲା ‘ତୋ ଲୋକମାନେ ?’

‘ପାର୍ବଲୋ ଅଗଷ୍ଟିନ୍‌କୁ ତରଫି ଗୃହିତ । ତାହାର ମୁହଁଟାରେ ଭଲ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିବା ସୈନିକର ବୀରତ୍ୱ ପରିସ୍ପଷ୍ଟ । କହିଲା ‘ତୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କର । ସେମାନେ ଆମ ଦଳର ଲୋକ ନଥିଲେ ।’

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବଦାରୁ ବଣ ଭିତରେ ଘୋଡ଼ାମାନେ ବନ୍ଧା ରହିଥିବା ସେମାନେ ଦେଖି ପାରିଲେ । ଗଛ ଫାଙ୍କ ଦେଇ ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ଉପରେ ଖରା ପଡ଼ିଥାଏ

ବୋଲି ଘୋଡ଼ାମାନେ ମୁଣ୍ଡ ଏପାଖ ସେପାଖ କରୁଥାନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଡ଼ କରୁଡ଼ ଡାଆଁ ଯି ହୁରୁଡ଼ାଉ ଥାଆନ୍ତି । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ମେଣ୍ଟିଆକୁ ଦେଖି ଯକାକଲେ । ତା'ପରେ ଦୁହେଁ ଦୁହେଁ ବାହୁବଳନରେ । ସ୍ୱୟଂସିୟ ରାଇଫଲ ଜର୍ଜାନଙ୍କ କଙ୍କାଳ ପାଖରେ ଝୁଲି ଭୃଷି ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ମେଣ୍ଟିଆ ଅବେଗଭାବେ କହୁଥାଏ “ତୁମେ, ତୁମେ, ତୁମେ ରବର୍ଟେ ।”

“ହଁ, ପ୍ରିୟେ, ହଁ ମୋ ଧନ, ମୋ ପ୍ରାଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଯିବା ।”

“ତୁମେ କଅଣ ସତକୁ ସତ ମୋ ପାଖରେ ଅଛ ?”

“ହଁ, ହଁ, ସତକୁ ସତ, ନିରାଶ ନିର୍ଭୁଲ ସତ୍ୟ ।”

ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗି ନଥିଲେ ସେ କେବେହେଲେ ନାସାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ନିଜ ଜୀବନରେ ଅନୁଭବ କରି ପାରି ନଥାନ୍ତେ କିମ୍ବା ପୁଣି ପ୍ରାଣରେ ତାହା ଆସ୍ବାଦନ କରି ନଥାନ୍ତେ । ନାସାର କଠିନ ବର୍ତ୍ତୁଳାକାର ସ୍ତନ ମର୍ଦ୍ଦନର ସୁଖ ଯେ କେତେ ବଡ଼ ତାହା ତାଙ୍କର ଧାରଣାକୁ ଅସି ନଥାନ୍ତା । ସେ ଭାବିଲେ ଏହି ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକୃତ ଆନନ୍ଦ । ଏଥିରେ ନିହତ ଅଛି ମଙ୍ଗଳ । ପୁରୁଷ ଏକଥା ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । ସେ ମେଣ୍ଟିଆକୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରି ରହିଲେ । ତା ମୁହଁକୁ ନ ଅନାଇ ପିଠି ପିରୁ ଜୟ ଥାପୁଡ଼ିଲେ । ତାପରେ ପରମ ପ୍ରେମରେ କହିଲେ “ଯା, ବର୍ତ୍ତମାନ” ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ିଯା ତ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ସ୍ୱୟଂସିୟ ରାଇଫଲ୍‌ଟା ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ହାତକୁ ଦେଇଥିଲେ । ଦୁହେଁ ମିଶି ଘୋଡ଼ାର ପଦା ଫଟାଇଲେ । ସେ ନିଜ ରାଇଫଲ୍ ପିଠିରେ ଝୁଲାଇ ପକେଟରୁ ବୋମାମାନ କାଢ଼ି ଘୋଡ଼ା ଜିନ୍ ତଳ ଅଳରେ ପୁରାଇଲେ । ସେ ଗୋଟାଏ ଖାଲ ଖୋଳ ଆଉ ଗୋଟାକ ଭିତରେ ଭରଦ କଲେ ଏବଂ ତାହାକୁ ଜିନ୍‌ର ପଛପଟେ ବାନ୍ଧି ଦେଲେ । ଏହାପରେ ଉଠାଣି ଉଠି ଧାଇଁ ଧାଇଁ ପିଲର ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ତା' ମୁହଁରୁ କଥା ବାହାରୁ ନଥାଏ ।

ଏହାପରେ ପାଦ୍ରେ ନିଜ ହାତରେ ଥିବା ଅଟି ବୋମା ଜିନ୍‌ଅଳରେ ପୁରାଇ ଠିଆ ହୋଇ ପିଲରୁକୁ ପଚାରିଲେ “କଅଣ ?” ସେ କେବଳ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା । ଶେଷକୁ ସମସ୍ତେ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ ଚଢ଼ିଲେ ସେ କଥାକୁ ବଡ଼ ଘୋଡ଼ା ଯାହା କି ସେ ପ୍ରଥମେ ଦିନକ ଆଗରୁ ଦେଖିଥିଲେ । ସେ ରୁହିଲେ ଯେ ଘୋଡ଼ାଟି ଖୁବ୍ ଦୌଡ଼ିଲାବାଲା । ସେ ଦଉଡ଼ିତଲା କୁଡ଼ା ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି । ଜିନ୍‌ର ରେକାବ ଟିକିଏ ସାନ ଥିବାର ସେ

ଜାଣିଲେ । ସାନ ମେସିନଗନ୍ ସେ କାନ୍ଧରେ ଝୁଲୁକ ଥିଲେ । ପକେଟ ଡାଙ୍ଗର ଗୁଲିରେ ପୁଣି ଏବଂ ଯେଉଁଠି ଗୁଲି ଫଏର ହୋଇଯାଇଥିଲା ତାକୁ କାନ୍ଦି ତା ଜାଗାରେ ନୂଆ ଗୁଲି ପୁରାଇ ଦେଲେ । ଘୋଡ଼ାର ଲଗମ ଗୋଟିଏ ବାହୁରେ ଧରିଥାନ୍ତି । ପିଲର ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ିଲା । ଡାହାଣ ହରିଣ ଚମ ଜିନ୍ ଉପରେ ଏକପ୍ରକାର ବସନ୍ଦ ଆସନ ଅଣ୍ଟା ଯାଇଥାଏ ।

ପ୍ରିମିଟିଭେ କହିଲା “ତୋଢେ ଭାବୁଛେ ରାଣ । ତୋ ବୋର୍ଡ଼ା ଖସାଇପକା ନକେତ୍ ତୁ ପଡ଼ିଯିବୁ । ଏତୋ ବୋର୍ଡ଼ା ଘୋଡ଼ା ନେଇ ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।”

ପିଲର କହିଲା “ତୁ ଚୁପକର । ଏହା ନେଇ ଆମେ ନୂତନ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ।”

ଅନ୍ୟ କସର ବଡ଼ ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ପାବ୍ଲୋ ବସିଥିଲା । ସେ କହିଲା “ଆଲୋ ରାଣି, ଏମିତିଭାବରେ ତୁ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ଯାଇପାରିବୁ ନାହିଁ ।”

ପିଲର କହିଲା “ଦୁଧବିକାଳୀ ପରି ମୁଁ ଠିକ ଯିବି । କେଉଁବାଟେ ଯିବାରେ ମରଦ ?”

“ସଲଖେ ଚଳିଆଡ଼କୁ । ରାସ୍ତା ଅତିକ୍ରମ କରି ଆରପଟ ଗଡ଼ାଣି ଦେଇ ବଣ ଭିତରକୁ ଯିବା । ଯେଉଁଠାରେ ଗଡ଼ାଣି ସଙ୍କୀର୍ଣ୍ଣ ସେଇଠାରୁ ବଣରେ ପଶିବାକୁ ହେବ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ନିଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ନିଜର କାନଭାସ ଜୁଡ଼ାରେ ଆଘାତ କରି ତା ପାଖକୁ ଆସି କହିଲା “ରାସ୍ତା ଟପିବାକୁ ହେବ ?” ଘୋଡ଼ାଟା ପାବ୍ଲୋ ନୂଆ ଅଣିଥିଲା । ସେ ବୋଲି ମାନୁ ନଥାଏ ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ହଁ ରେ ବାପୁଡ଼ା ।” ସେହି ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ରାସ୍ତା । ସେ ତା ହାତକୁ ଦଉଡ଼ିରୁ ଖଣ୍ଡେ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ପ୍ରିମିଟିଭେ ଓ ଗିପ୍ସି ଅନ୍ୟ ସବୁ ଧରିଥିଲେ ।

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ଇଂରେଜ, ତୁମେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପଛରେ ଆସିପାର । ଆମେ ଖୁବ୍ ଉପର ମୁଣ୍ଡରେ ରାସ୍ତା ଟପିବା ଏଣୁ ସେହି ଟ୍ୟାଙ୍କର ଗୁଲିକ୍ଷେପ ସୀମାରୁ ବାହାରେ ରହିବା କିନ୍ତୁ ଆମେ ଜଣ ଜଣ ହୋଇ ଯିବା ଏବଂ ଅନେକ ବାଟ ଗଲପରେ ପୁଣି ସେହି ସଙ୍କୀର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନରେ ଏକସିତ ହେବା ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ହଉ ତେବେ ।’

ସେମାନେ ବଣେ ବଣେ ରାସ୍ତାର କଡ଼ିଯାଏ ଗଲେ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମେରିଆର ଠିକ ପଛରେ ଥିଲେ । ସେ ଗଛଯୋଗୁଁ ତା ପଛକୁ ଲାଗି ରହିପାରି ନଥିଲେ । ସେ ନିଜ ଜଙ୍ଘର ପେଣି ଘୋଡ଼ା ଦେହରେ ଚିପି ତାକୁ ଆଦରକରି ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଲାଗାମ ଧରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଦ୍ରୁତ ଗଡ଼ାଣିରେ ଖସି ଘୋଡ଼ାକୁ ଭାରିଫ କରୁଥାନ୍ତି ।

ସେ ମେରିଆକୁ କହିଲେ ‘ସେମାନେ ରାସ୍ତା ଟପିଲବେଳେ ତୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଯିବୁ । ପ୍ରଥମରେ ଯିବା ଖରାପ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ଭଲ ନୁହେଁ । ସେମାନେ ସବୁବେଳେ ଅସ୍ତବର୍ତ୍ତୀକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ।’

‘ଆଉ ତୁମେ—’

‘ମୁଁ ହଠାତ୍ ବାହାରି ପଡ଼ିବି । ଏଥିରେ କିଛି ବିପଦ ନାହିଁ । କେବଳ ସୀମା ପାଖରେ ଯେତେ ବିପଦ ।’

ପାବଲେ ନିଜ କାନ୍ଧରେ ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ରାଜଫାଲ ଝୁଲାଇ ଘୋଡ଼ା ଚଳାଇ ଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ତାହାର ଗୋଲକାର ମୁଣ୍ଡ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ସେ ପିଲର ଲଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡ, ଚଉଡ଼ା କାନ୍ଧ ଏବଂ ଜଙ୍ଘ ଉପରକୁ ଉଠିଥିବା ଆଣ୍ଟୁକୁ ଦେଖୁଥାଏ କାରଣ ବୋକଗୁଡ଼ିକୁ ସେ ଗୋଇଁରେ ଟେକି ରଖିଥାଏ । ପିଲର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ମେରିଆକୁ କହିଲେ ‘ରାସ୍ତା ଟପିବା ଆଦର ତୁ ପିଲର ଆଗକୁ ଚାଲିଯିବୁ ।’

ଏହାପରେ କ୍ରମେ ଅସଞ୍ଜ ବଣ ଭିତରୁ ସେ ପିରିଉଥିବା ରାସ୍ତା ଦେଖିପାରିଲେ । ରାସ୍ତାର ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ପାହାଡ଼ର ସବୁଜ ଗଡ଼ାଣି । ସେ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ସେମାନେ ସାନ ନାଲି ପୋଲଟି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଅଛନ୍ତି । ଏହଠାରୁ ରାସ୍ତାଟି ପୋଲଆଡ଼କୁ ଡାଲୁ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ପ୍ରାୟ ପୋଲଠାରୁ ୮ ଶହ ଗଜ ଦୂରରେ ସେମାନେ ଥିଲେ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା । ସେହି ସାନ ଟ୍ୟାଙ୍କରେ ଖଞ୍ଜାଥିବା ଫିଆଟ ତୋପର ଗୁଳିଗ୍ରେଟ ପକ୍ଷରେ ଏହି ଦୂରତ୍ୱ ବେଶୀ ନୁହେଁ । ଅବଶ୍ୟ ସେମାନେ ଯଦି ପୋଲ ଉପରକୁ ଆସିଥାନ୍ତି ତେବେ ଏକଥା ।

ସେ ମେରିଆକୁ ଡାକ କହିଲେ ‘ମେରିଆ, ଆମେ ରାସ୍ତାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁ ପିଲର ଆଗକୁ ଚାଲିଯିବୁ ଏବଂ ଖୁବ ଫାଙ୍କ ଫାଙ୍କ ହୋଇ ଗଡ଼ାଣିରେ ଘୋଡ଼ା ଚଳାଇବୁ ।’

ମେରିଆ ତାଙ୍କୁ ବୁଲିପଡ଼ି ଚାଲିଲା ମାତ୍ର କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । ସେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ
ତଥ୍ୟ ବୁଝିଲା କି ନାହିଁ ଜାଣିବାକୁ ଥରେ ମାତ୍ର ତାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ ।

‘ବୁଝିଲୁ ?’ ସେ ପଚାରିଲେ ।

ମେରିଆ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଟାଇଲା ।

‘ତେବେ ଚାଲି ଯା ।’

ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା ।

‘ଯା ଚାଲି ଯା ।’

ମେରିଆ କହିଲା ‘ନା, ମୋର ଯାହା ପଛରେ ଯିବା କଥା ମୁଁ ସେହିପରି
ଯିବି ।’

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ପାବଲ୍ ବଡ଼ ଘୋଡ଼ାଟା ପେଟରେ ଦୁଇ ରେକାବ
ଦବାଇ ଦେଲାକୁ ଘୋଡ଼ା ବଣର ସୀମାରୁ ବାହାରିପଡ଼ି କୁଦାମାର ଖୁରୁରେ ମାଟି
ଖୋଳି ରାସ୍ତା ପାରି ହୋଇଗଲା । ଅନ୍ୟମାନେ ତା ପଛରେ ରାସ୍ତା ପାରି ହୋଇ
ସବୁଜ ଗଡ଼ାଣିଆଡ଼େ ଖଟିଖଟି ଶବ୍ଦ କରି ଘୋଡ଼ା ଦଉଡ଼ାଇ ଦେଲେ । ଏହା ରବର୍ଟ
ଜର୍ଜନ୍ ଦେଖିଲେ । ତେଣେ ମେସିନଗର୍ ନୋଲା ପୋଲ ଉପରେ ଧମାଧମ
ପଡ଼ୁଥାଏ । ଏହାପରେ ଗୋଟାଏ ଶୁଖିଲା ଘଡ଼ଘଡ଼ି ପରି ଆବାଜ ଶୁଣି ପାରିଲେ । ଏହି
ଆବାଜରେ ପାହାଡ଼ର ଏକ ଜାଗାରୁ ଏକ ଝରଣା ପରି ମାଟିର ସୁଅ ଏବଂ ଧୂଆଁ
ଉଠିଲା । ଏହିଭଳି ବାଟମୁର ହେଲା ।

ତାଙ୍କ ଆଗକୁ ଗିର୍ସି ବଣର ଶେଷ ଗଛ ଉହାଡ଼ରେ ଅମିୟାଲ ରାସ୍ତାର
ଗଡ଼ାଣିଆକୁ ଦେଖି ବୁଲିପଡ଼ି ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଅନାଇଲା ।

ସେ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲେ ‘ରାଫେଲ୍, ଆଗକୁ ଘୋଡ଼ା ଘୁର ବେଗରେ
ଦଉଡ଼ାଇ ନେ ।’

ଗିର୍ସି ହାତରେ ଅନ୍ୟ ସବୁ ଘୋଡ଼ାଙ୍କର ପାଆ ଥିଲା । ବୋଝ ବହୁଥିବା
ଘୋଡ଼ାଟା ପଛପଟୁ ଓଟାରି ହେଉଥାଏ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ କହିଲେ ‘ସେ ମାଲିଲଦା ଘୋଡ଼ାକୁ ଗୁଡ଼ିଦେଇ ଘୋଡ଼ା
ଦଉଡ଼ା ।’

ଗିର୍ସି ପଛଆଡ଼କୁ ହାତ ବଢ଼ାଇ ବୋଝବୁହା ଘୋଡ଼ାର ଦଉଡ଼ି ଗୁଡ଼ିଦେଇ,
ନିଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଗୋଡ଼ରେ ଆଘାତ କରି ଏକ ଲହମାରେ ରାସ୍ତା ପାରି ହୋଇଗଲା ।

ବୋଝକୁହା ଘୋଡ଼ାଟା ପଛକୁ ଛୁଟିକି ଭୟରେ ଗୁମ୍ଫା ଘୋଲ ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଘୋଡ଼ା ଦେହରେ ଆଣ୍ଟୁ ଭାବେଇ ରହିଗଲେ ଏବଂ ରାସେଲ୍ ରସ୍ତା ପାରିହୋଇ ଗଡ଼ାଣିରେ ଘୋଡ଼ା ଛୁଟାଇ ଦେବାର ଟାପୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପାରିଲେ ।

ପୁଣି ଥରେ ଗୋଲା ଫୁଟିଲା । ସେ ଦେଖିଲେ ଗୋଲ ଫାଟିବା ଫଳରେ ମାଟିର ପ୍ରସବଣ ମୁଖରେ ବାହାରିବାରୁ ରାସେଲ୍ ପଳାୟନରତ ବରହ ପରି ଏପାଖ ସେପାଖ ହୋଇ ଘୋଡ଼ାକୁ ଦଉଡ଼ାଇ ନେଲା । ଏହାପରେ ସବୁଜ ଗଡ଼ାଣି ଦେଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହଜ ପାହାଡ଼ ବାଞ୍ଛରେ ମିଶିଗଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଭାବିଲେ “ଏହି ନିଜମା ବୋଝକୁହା ଘୋଡ଼ାକୁ ମୁଁ ନେଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ସେ ବେଧୁଆଟା ମୋର ଗୋଟାଏ କଡ଼ରେ ଥିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ମୁଁ ଏବଂ ସେହି ୪୭ ମିଲିମିଟର ତୋପ ମଧ୍ୟରେ ସେ ରହନ୍ତା କି ? ଭାବୁର ରହିଲେ ମୁଁ ତାକୁ ସେମିତି ସ୍ଥାନରେ ଯେ କୌଣସି ମତେ ରଖିବି ।”

ସେ ବୋଝକୁହା ଘୋଡ଼ା ପାଖକୁ ଯାଇ ତାହାର ଦଉଡ଼ି ଧକଲେ । ଘୋଡ଼ାଟା ବଣଭିତରେ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ୫୦ ଗଜ ଯାଏ ଗଲା । ବଣ ଶେଷ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ରସ୍ତା ଉପର ଟ୍ରକ୍ଟାକୁ ଏଡ଼ି ପୋଲପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । ପୋଲ ଉପରେ ଅନେକ ଲୋକ ରୁଣ୍ଡ, ସତେ ଯେମିତି ରସ୍ତା ଭିତରେ ଯାନବାହନ ଚଳାଚଳ ଅଟକି ଯାଇଅଛି । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଛକୁ ବୁଲିପଡ଼ି ଯାହା ଦେଖିବାର ଆଶା କରୁଥିଲେ ତାହା ଦେଖି ଗୋଟିଏ ଦେବଦାରୁ ଗଛର ଶୁଖିଲା ଡାଳ ଭାଙ୍ଗି ଆଣିଲେ । ସେ ବୋଝକୁହା ଘୋଡ଼ାର ଦଉଡ଼ି ଗୁଡ଼ିଦେଇ ତାକୁ ଗଡ଼ାଣି ଆଡ଼କୁ ମୁହଁାଇଲେ ଏବଂ ଗଛର ଡାଳରେ କସିକରି ବେକସଣ୍ଡାରେ ପାହାରେ ପିଟିଲେ । ମାଡ଼ଖାଇ ଘୋଡ଼ାଟା ରସ୍ତା ପାରି ହୋଇ ଗଡ଼ାଣିଆଡ଼ ଧାଇଁଲା । ଡାଳଟା ତା ପଛରେ ଲଟକି ତା ଦେହରେ ବାଜିବାରୁ ସେ ପୁରୁ ବେଗରେ ୪ ଝୁଲୁ ଲମ୍ଫାଇ ଧାଇଁଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ରସ୍ତାର କଡ଼େ କଡ଼େ ଉପର ଆଡ଼କୁ ୩୦ ଗଜ ଆଗେଇ ଗଲେ । ସେହିଠାରୁ ରସ୍ତାର ବନ୍ଧଟା ବହୁତ ଘଟ । ତେଣେ ତୋପରୁ ଡମାଗତ ଗୋଲ ବର୍ଷଣ ଚାଲିଆସି । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜର ସେହି ଧୂମର ଘୋଡ଼ାକୁ ଗଡ଼ାଣିରୁ ଦଉଡ଼ାଇ ଖୋଲି ଜାଗାକୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । ରସ୍ତାଟା ଶକ୍ତ ଥିବାରୁ ଘୋଡ଼ାର ଟାପୁର ଠକ୍ ଠକ୍ ଆବାଜ ଲାଙ୍ଗ ଦାନୁ ପାଟିଯାଏ ଥରକା ଦେଉଥିଲା । ଏହାପରେ ଅବହର ଗଡ଼ାଣି ଉପରେ ଘୋଡ଼ାର ଟାପୁ ମାଟି ତାଡ଼ି ଧୁଲି ଭିଡ଼ାଇ ଠକ୍ ଠକ୍ ଆବାଜରେ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ଗଡ଼ାଣିଆଡ଼ୁ ପୋଲକୁ ଚାଲିଲେ । ପୋଲର ଅନ୍ୟ

ଧିକ୍ରପ୍ରକାର ଦୃଶ୍ୟ ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ପଡ଼ିଲା । ଏହା ସେ କେତେ ଦେଖି ନଥିଲେ । ପୋଲର ମୃଣ୍ମି ସଙ୍କର୍ଷ୍ଣ ନଦିଶି ସମାନ ଦିଶୁଥିଲା । ମଝ ଅଂଶଟି ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଏହି ଭଙ୍ଗା ଅଂଶର ପଛକୁ ସାନ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ପଛରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ରହିଥାଏ । ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ତୋପ ଘୋଟ ହଲଦିଆ । ପବନ ବହୁଲରୁ ସେଥିରୁ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ବାହାରିଥାଏ ସେ ଶବ୍ଦଟା ସତେ ତାଙ୍କର ଘୋଡ଼ା ମୁହଁରୁ ବାହାରୁ ଥିବାର ମନେ ହେବ । ସେ ପାହାଡ଼ କଡ଼ରେ ଯେଉଁଠାରେ ମାଟିର ପ୍ରସ୍ରବଣ ଗୋଲମାଡ଼ରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ସେଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇଲେ । ବୋହଲଦା ଘୋଡ଼ାଟା ତାଙ୍କର ଡାହାଣପଟେ ବହୁଦୂରରେ ଯାଉଥିବାର ସେ ଦେଖିପାରି ନିଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଦଉଡ଼ାଇ ଦେଲେ । ବୁଲିପଡ଼ି ଦେଖନ୍ତି ବହୁତରୁଡ଼ିଏ ଟ୍ରକ୍ ମୋଡ଼ି ପାଖରେ ଅଟକି ରହିଅଛି । ସେ ଯେ ଉପରକୁ ଉଠି ଅଛନ୍ତି ଏତକ ପରସ୍ପାର ଜାଣିପାରିଲେ । ସେ ହଲଦିଆ ନିଆଁର ଚମକ ଦେଖି ବୁଝିଲେ ସୁଖି ଗୋଲ ଫୁଟା ଯାଇଅଛି । ଗୋଲଟା ପୋଲଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ପଡ଼ିଲା ତଥାପି ତାହାର ବାଁପଟରେ ଧାରୁ ଶ୍ରେମାନ ଛୁଟିକି ଯିବା ଶବ୍ଦ ସେ ଶୁଣି ପାରିଲେ ।

ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ବଣ କାନ୍ଥରୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ସେ ନିଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଆଗେଇବା ଇଚ୍ଛା କରୁ ତାହାର ଛୁତି ପିଠି ବେକ ଅର୍ଦ୍ଧସି ଦେଲେ । ଘୋଡ଼ା ଛୁତି ଫୁଲଇ ମୁହଁ ଆଗକୁ କରି କାନ ହଲଇ ଗଡ଼ାଣିରେ ଧାଇଁଲା । ପଛପଟୁ ସେ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ଗୋଲ ନିକ୍ଷେପ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ । ଏହାପରେ ‘ବଏଲର୍’ ଫାଟିଲେ ଯେପରି କଡ଼ା ଗର ବାହୁରେ ସେପରି ଗର ପାଇଲେ । ତାଙ୍କ ଘୋଡ଼ା ଦେହରେ କଅଣ ଗୋଟାଏ ଆଘାତ ଲାଗିବାରୁ ଘୋଡ଼ା ପଡ଼ିଗଲା ଏବଂ ସେ ଘୋଡ଼ା ପେଟତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ । ଘୋଡ଼ା ଗୋଡ଼ ଛୁଟିବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ ସେ ନିଜେ ଘୋଡ଼ା ଚାପରୁ ବାହାବୋରୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ।

ସେ ହଲଚାଲ ହୋଇ ପାରୁଥିଲେ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ବାମଗୋଡ଼ଟା ପୁରା ଘୋଡ଼ା ପେଟତଳେ ଚାପା ପଡ଼ିଥିଲା । ତାଙ୍କ ବାମଗୋଡ଼ର କବଜ ପିଚୁ ପାଖରୁ ମୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା ପରି ଜଣା ପଡ଼ିଲା ତଥାପି ସେ ବହୁକଷ୍ଟରେ ନିଜ ଗୋଡ଼ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ଡାହାଣ ଗୋଡ଼ରୁ ରେକାବ ଖସାଇ ଦେଲେ । ଏତିକିବେଳେ ଘୋଡ଼ାଟା ମଧ୍ୟ ଅଂଶୁରେ ଭରା ଦେଇ ଉଠି ଠିଆ ହେଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜନ୍ ଦୁଇହାତରେ ବାଁ ଗୋଡ଼ ଜଙ୍ଘର ହାତ ଧରି ଚାପିଲେ । ସେ ବୁଝିପାରିଲେ ହାତ ଖସିଯାଇ ଚମରେ ଗେବି ହେଉଅଛି ।

ଘୋଡ଼ାଟା ତାଙ୍କ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ତାହାର ପଞ୍ଚର ହାତ ମଧ୍ୟ ଥରୁଥାଏ । ତାଙ୍କ ବସିବା ଜାଗାରେ ଘାସ ବହୁତ ସବୁଜଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ ଫୁଲ

ଫୁଟିଥିଲା । ସେ ଗଡ଼ାଣି ତଳଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହୁଥିଲା । ଘୋର ଓ ଗହ୍ୱରଟା ଦେଖିଲେ । ରାସ୍ତାରେ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ରହିଥିଲା । ସେ ଡିଙ୍ଗର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଲା ନିକ୍ଷେପ ଅପେକ୍ଷା କଲେ । ଏହା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘଟିଲା । ଗୋଲା ଫାଟିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କଡ଼ା ଧୁଆଁ ମଟି କାଦୁଆ ଓ ଲୁହା ଖଣ୍ଡମାନ ଗୁରୁଆଡ଼େ ଅଜାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଏହା ବୁଝିପାର ଘୋଡ଼ାଟା ଆପଣାଗୁଡ଼ିଏ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିପଡ଼ିଲା ସର୍କସର ଏକ ଶିକ୍ଷିତ ଘୋଡ଼ା ପରି । ସେ ବସି ବସି ଘୋଡ଼ାର କାତର ଗର୍ଜନ ଶୁଣିଲେ ।

ଏହାପରେ ପ୍ରିମିଟିଭ୍ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଦୁଇଆଡ଼ୁ ତାଙ୍କର ଦୁଇ କାଖରେ ହାତ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଟେକି ନେଇଗଲେ । ତାଙ୍କର ବାଁ ଗୋଡ଼ଟା ମାଟିରେ ଘୁସୁରି ଗୁରୁଆଡ଼େ ବୁଲି ଯାଉଥାଏ । ଗୋଟାଏ ଗୋଲ ତାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ସାଁ କର ଚାଲିଗଲା । ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ବସାଇ ଦେଇ ମାଟିରେ ମୁହଁମାଡ଼ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । କିନ୍ତୁ ମାଟି କାଦୁଆ ଏବଂ ଲୋହ ଖଣ୍ଡମାନ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗଦା ହୋଇଗଲା । ଏହାପରେ ସେ ଦୁଇହ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ଟେକି ଘୋଡ଼ାମାନ ଥିବା ଗଛ ଉତ୍ତାଡ଼କୁ ନେଇଗଲେ । ମେରଥା, ପିଲାର୍ ଏବଂ ପାବ୍ଲୋ ଧାଇଁପଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ।

ମେରଥା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଆଣ୍ଟେଇପଡ଼ି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ହୋଇ ପଚାରିଲା “ରବଟେ କଅଣ ହେଲା ?”

ଝାଲନାଲ ଏକାକାର କରି ସେ ଭାରି ଗଳାରେ କହିଲେ “ପ୍ରିୟେ, ମୋ ବାଁ ଗୋଡ଼ ଖାଲି ଯାଇଛି ।”

ପିଲାର୍ କହିଲା “ଆମେ ତାକୁ ବାନ୍ଧିଦେବା । ସେ ଗୋଡ଼ ନେଇ ତୁମେ ତ ଆଉ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ଯାଇ ପରିବ ନାହିଁ ।” ସେ ଗୋଟାଏ ବୋର୍ଡ଼ଲଦା ଘୋଡ଼ାକୁ ଦେଖାଇ ତାହାର ବୋର୍ଡ଼ କାଢ଼ି ପକାଇବାକୁ କହିଲା ।

ରବଟେ ଜର୍ଜାନ୍ ଦେଖିଲେ ପାବ୍ଲୋ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଥିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲେ “ତୁମେ ସବୁ ଯାଅ । ପାବ୍ଲୋ ମୋ ପାଖକୁ ଆସି ଶୁଣ ।” ପାବ୍ଲୋ ଝାଲ ଜରଜର ଶୁଣୁଆ ମୁହଁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ବଢ଼ାନ୍ତେ ଜର୍ଜାନ୍ ତାହାର ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ପାଇଲେ । ସେ ପିଲାର୍ ଓ ମେରଥାକୁ କହିଲେ “ମୋର ପାବ୍ଲୋକୁ କିଛି କଥା କହିବାର ଅଛି ।”

ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିଶ୍ଚୟ ପାବ୍ଲୋ ପଚାରିଲା “କଅଣ ବେଶି କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ?”

“ନା । ମୁଁ ଭରୁଛୁ ସ୍ନାୟୁଗୁଡ଼ାକ ନିଷ୍ପେଷିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲୁ । ଶୁଣ । ତୁମେ ସବୁ ଚାଲିଯାଅ । ମୋ କଥା ସରିଲା ବୋଲି ତ ଦେଖିପାରୁଛୁ । ମୁଁ ମେରଥା ସଙ୍ଗେ ପହେଉଥିବା କଥା କହିବି । ମୁଁ ତାକୁ ନେଇଯାଅ ବୋଲି କହିଲେ ନେଇଯିବି । ସେ ମୋ ପାଖରେ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ । ମୁଁ ତା ସଙ୍ଗେ ମୁନ୍ଦୁର୍ତ୍ତେମାନ୍ନ କଥାବାହୁଁ ହେବି ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ସମୟ ଯେ ନାହିଁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ।”

“ହଁ ।”

“ମୁଁ ଭରୁଛୁ ତୁ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ଭଲ କାମ କରିବୁ ।” ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ ।

“ନା, ମୁଁ ଶ୍ରୀତୋୟକୁ ଯିବି ।”

“ଭବିଷ୍ୟ ଦେଖ ।”

ପାବ୍ଲୋ କହିଲା “ଆଉ ବେଳ ନାହିଁ । ତୁମେ ମେରଥା ସଙ୍ଗେ କଥା ହୁଅ । ତୁମର ଏହି ଦଶା ଦେଖି ମୁଁ ଦୁଃଖିତ ଇଂରେଜ !”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଜବାବ ଦେଲେ “ଯାହା ଘଟି ଗଲାଣି ଆଉ ସେକଥା ହିଠାଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତୁ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଏଣୁ ବୁଦ୍ଧି ଖରତ କରି କାମ କରିବୁ ?”

“ହଁ କରିବି । ଆଉ ବେଳ ନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର କଥା ଶେଷ କରିନିଅ ଇଂରେଜ ।”

ପାବ୍ଲୋ ନିକଟତମ ଗଛ ଉତ୍ତାଡ଼କୁ ଯାଇ ଗଡ଼ାଣି, ଗଡ଼ାଣି ପରେ ଜମି ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗଛରକୁ ନିରେଖିଲା । ସେ ଗଡ଼ାଣିରେ ପଡ଼ିଥିବା ସେହି ଧୂସର ଘୋଡ଼ାକୁ ଦେଖି ଆନୁରଜ ଦୁଃଖିତ ହେଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଗୋଟିଏ ଗଛର ମୂଳ ଆଡ଼କୁ ବସିଥିଲେ । ସେ ପିଲାର୍ ଓ ମେରଥା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲେ ।

• ସେ ପିଲାର୍ କହିଲେ “ମୋ ପାଇଜାମାଟା ଚିରିପକା ।” ମେରଥା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିଥିଲା କିନ୍ତୁ କିଛି କହୁ ନଥିଲା । ତା’ ମୁଣ୍ଡରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ମୁହଁଟା କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ।

ପିଲାର୍ କୁଣ୍ଡା ପିଟାଇ ତାଙ୍କର ପାଇଜାମା ବାଁ ପାଖ ପକେଟଭଳି ମୁଣ୍ଡି ଯାଏ ଚିରି ପକାଇଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ନିଜ ହାତରେ ସେହି କନା ମେଲାଇ ନିଜ ଜାକକୁ

ଗୁହଁଲେ । କଟି କବଜର ପ୍ରାୟ ୧୦ ଇଞ୍ଚ ତଳକୁ ଗୋଟାଏ ଜାଗା ଗୁଜୁମୁନିଆ ହୋଇ ଫୁଲି ଉଠିଥାଏ । ରଙ୍ଗଟା ରକ୍ତାଭ । ସେ ସେହି ଫୁଲି ଉପରେ ଆଙ୍ଗୁଳି ବୁଲାଇ ଜୟ ହାତର ଭଙ୍ଗା ମୁଣ୍ଡଟା କମରେ ଗେବି ହୋଇ ରହିବା ବୁଝିପାରିଲେ । ସେ ଗୋଟଟା ଏକ ବସନ କୋଣାକାରରେ ଲମ୍ବ ରହିଥାଏ । ସେ ପିଲାର ମୁହଁକୁ ଗୁହଁ, ମେରଥା ପରି ବ୍ୟାକୁଳ ଭାବ ଦେଖିଲେ । ସେ ତାକୁ ଗୁଲିଯିବାକୁ କହିଲେ ।

ପିଲାର କିଛି ନ କହି ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇ ସେଠାରୁ ଗୁଲିଗଲା । ପଛକୁ ଅନାଇଲା ନାହିଁ । ରବଟ୍ ଜର୍ଜନ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେ ଥରୁଅଛି ।

ସେ ମେରଥାର ଦୁଇ ହାତ ଧରି କହିଲେ “ଶୁଣ ପ୍ରିୟେ, ଆମେ ଆଉ ମାଦ୍ରଦକୁ ଯାଉନାହିଁ ।” ଏହା ଶୁଣି ମେରଥା କାନ୍ଦିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ କହିଲେ “ନାହିଁ ପ୍ରିୟେ କାନ୍ଦ ନାହିଁ । ଆମେ ମାଦ୍ରଦକୁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ନଗଲେ ମଧ୍ୟ, ତୁ ଯୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ମୁଁ ତୋ ସାଙ୍ଗେ ଯିବି, ବୁଝିଲୁ ?”

ମେରଥା କିଛି ନକହି ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ତାଙ୍କ ଗାଲ ପାଖରେ ରଖି ତାଙ୍କୁ ଦୁଇ ବାହୁରେ କୁଣ୍ଡାଇ ପକାଇଲା ।

ସେ କହିଲେ “ଶୁଣ ମୋ ଧନ, ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବୁ । ମୁଁ ତୋ ସଙ୍ଗରେ ଥିବି । ଯେତେବେଳେଯାଏ ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କେହି ଥିବ, ଆମେ ଦୁହେଁ ଥିବୁ ବୋଲି ଜାଣିବୁ । ବୁଝିଲୁ ?” ତାଙ୍କ ଦେହରୁ ଶ୍ୱାସଣ ଝାଲ ବହୁଥିଲା । ସେ ଜାଣିଗଲେ ଆଉ ବେଶୀ ଡେରି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମେରଥାକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ପଡ଼ିବନି ।

“ନା, ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ରହିବି ।”

“ନାହିଁ ମୋ ସୁନା । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା କରିବି ଏକାକୀ କରିବି । ତୁ ଥିଲେ ସେ କାମ ଭଲଭାବେ କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ତୁ ଯଦି ଗୁଲିଯାଉ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଯିବି । ବୁଝିନାହିଁ ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ? ଆମ ଭିତରୁ ଯେଉଁ ଜଣେ ରହିବ, ସେ ହେବ ପ୍ରକୃତରେ ଦୁଇଜଣ ।”

“ମୁଁ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ରହିବି ।”

“ନାହିଁ, ମୋ ଧନ, ମୋ କଥା ଶୁଣ । ସେ କାମ ଲୋକେ ଏକାକୀ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଏକାକୀ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ତୁ ଯଦି ଯାଉ ତେବେ ମୁଁ ତୋ ସଙ୍ଗରେ ଯିବି । ଏମିତିଭାବରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଯାଇପାରେ । ମୁଁ ଜାଣେ, ମୋ କଥା ମାନ ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବୁ । ତୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଓ ଦୟାବତୀ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ତୋତେ ଯିବାକୁ ହେବ ।”

ମେରିଆ ଜବାବ ଦେଲା “ତୁମ ସହୃଦ ରହିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ, ମୋ ପକ୍ଷରେ ଅସ୍ବଳ ଭଲ ।”

ହଁ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେଖାଇବାକୁ ଯା । ମୁଁ ଏହା ତୋଠାରୁ ଭିକ୍ଷା ମାଗୁଛି । ତୁ ଏହା କରି ପାରିବୁ ବୋଲି ବିଶ୍ବାସ କରି ମୁଁ କହୁଅଛି ।”

“କିନ୍ତୁ ତୁମେ ବୁଝିନାହିଁ ରବଚୌ, ଏହା ମୋ ପକ୍ଷରେ ଶେଲସମ । ମୋ ପକ୍ଷରେ ଗୁଲିଯିବା ଅତି ଅସମ୍ଭବ ।”

“ନିଶ୍ଚୟ ଏହା ଅତି କଷ୍ଟଦାୟକ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋହର ଅଂଶ ବିଶେଷ ।”

ମେରିଆ ତୁମ୍ଭ ରହିଲା । ସେ ତା’ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ । ତାଙ୍କ ଦେହରୁ ଝାଲ ବହୁତ ବାହାରୁଥିଲା । ସେ ଜୀବନରେ ଯାହା କେତେ ତେଷ୍ଟା କରି ନଥିଲେ ତାହା କରିବାକୁ ପ୍ରବଳ ତେଷ୍ଟା କରି କହୁଲେ “ବର୍ତ୍ତମାନ, ତୁ ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ ପାଇଁ ଯିବୁ । ତୁ ସ୍ଵାର୍ଥପର ହେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋତେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ମେରିଆ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା ।

“ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଅଂଶ । ନିଶ୍ଚୟ ଏକଥା ଅନୁଭବ କରୁଥିବୁ । ମୁଁ ଯେ ଯିବି ଏହା ମୁଁ ଖପଟ କରି କହୁଅଛି ।”

ତଥାପି ସେ ନିରୁତ୍ତର ରହିଲା ।

“ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ଦେଖିପାରୁ ଅଛୁ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ପରସ୍ପର ଦେଖୁଅଛି । ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବୁ । ବେଗ୍ ତୁ ଯିବା ଉପରେ । ହଁ ତୁ ଯିବାକୁ ରଜା ହେଲୁଣି ।”

ସେ କିଛି କହୁଲା ନାହିଁ ।

“ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋତେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛି । ତୁ ଯାଉଛୁ ଯା, ଜଳଦି ଯା, ଦୂରକୁ ଯା ଏବଂ ତୋ ଯିବାରେ ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କର ମିଳିତ ଯାହା ପ୍ରମାଣିତ ହେଉ । ତୋ ଛାଡ଼ି ଯିବୁ ରଖି ଦେ । ତୋ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଦେ, ନା, କାନ୍ଦି ନେ । ହଁ ଠିକ୍ ହେଲା । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ହାତ ସେଠି ରଖୁଛି । ବେଗ୍, ତୁ ବଡ଼ ଭଲ । ଆଉ କିଛି ଭବିଷ୍ୟ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋର ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତୁ ତାହା କରୁଅଛୁ । ତୁ ମୋ କଥା ମାନିବାକୁ ଯାଉଛୁ । ମୋ ଏକୂଟିଆ କଥା ନୁହେଁ, ଆମ ଦୁହେଁଙ୍କ କଥା । ମୁଁ ତୋ ଭିତରେ ରହିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ଦୁହେଁଙ୍କ ପାଇଁ ଯା । ହଁ ସତରେ ଯା । ଆମେ ଦୁହେଁ

ତୋ ଯିବାରେ ଏକାଠି ଯାଉଥିଲୁ । ମୁଁ ଏହା ତୋତେ କରାବାର କଥା ଦେଇଥିଲି ।
ତୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଏବଂ ବହୁତ ଦୟାବତୀ ।”

:

ସେ ପାବଲୋଆଡ଼କୁ ମୁଣ୍ଡ ଟୁଙ୍ଗାରିଲେ । ପାବଲୋ ଗଛ ଉହାଡ଼ରୁ ତାଙ୍କୁ ଆଡ଼
ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଥିଲା । ସେ ଚାଲିଆସିଲା । ସେ ବୁଢ଼ା ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ପିଲରୁକୁ ଇସାରା
କଲେ ।

କହିଲେ “ପ୍ରିୟେ, ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଆମେ ଦୁହେଁ ମାଦୁଦକୁ ଯିବା । ସତ
କହୁଛି ଯିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିଆ ହୋଇ ରୁଲିଯା । ତୋ ଯିବାଦ୍ୱାରା ଆମ ଦୁହେଁ ଯିବା
ସାଧିତ ହେବ । ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଯା । ଦେଖୁଛୁ ତ ?”

ନାହିଁ ବୋଲି କହି ସେ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡାଇ ପକାଇଲା ।

ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅଥଚ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସୂଚକଭାବରେ
କହିଲେ “ଠିଆ ହୋ । ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ଅଂଶ । ତୋଠାରେ ମୋହର ସମସ୍ତ
ସତ୍ତ୍ୱ ନିହିତ ରହିବ । ଠିଆ ହୋ ।”

ମେରଥା ମୁଣ୍ଡ ଢଳିକି କରି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଠିଆ ହେଲା । ଏହାପରେ ସେ ପୁଣି
ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିପଡ଼ି ପୁଣି ଠିଆ ହେଲା କାରଣ ସେ ତାଙ୍କୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଶାନ୍ତ
କଣ୍ଠରେ ଠିଆ ହେବାକୁ କହିଲେ । ପିଲରୁ ତା’ହାତ ଧରିଥାଏ ଏବଂ ସେ ଠିଆ
ହୋଇଥାଏ ।

ପିଲରୁ ପଚାରିଲା କିପରିକି, ଆଉ କିଛି ଦରକାର ?” ସେ କିଛି ଦରକାର
ନାହିଁ ବୋଲି କହି ମେରଥା ଯଙ୍ଗେ କଥା ହେଲେ ।

“ପ୍ରିୟେ, ମୁଁ ବିଦାୟ ନେଉନାହିଁ କାରଣ ଆମେ ତ ପ୍ରକୃତରେ ପୁଅକ
ହୋଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀତୋଷରେ ଅବସ୍ଥା ଭଲ । ତୁ ଯା ।” ସେ ପୁଣି
ଶାନ୍ତଭାବରେ ବୁଲିଲେ । ପିଲରୁ ମେରଥା ହାତ ଧରି ଟାଣୁଥାଏ । ସେ ପିଲରୁକୁ
କହିଲେ “ବୁଲିପଡ଼ି ରୁହିବୁ ନାହିଁ । ତୋ ଗୋଡ଼ ରେକାବରେ ଦେ । ହଁ, ତାକୁ
ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ାଇ ଦେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଘୋଡ଼ା ଉପରକୁ ଟେକି ଦେ !”

ସେହି ଝାଲ ବହୁଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ଗଡ଼ାଣିଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲେ
ଢେଙ୍କରେ ମେରଥା ଘୋଡ଼ାରେ ବସି ରହିଥିବା ଜାଗାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । ପିଲରୁ ତା
ପାଖରେ ଏବଂ ପାବଲୋ ତା ପଛେ ପଛେ ଥିଲେ । “ହଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଅ ।”

ସେ ଗୁଲିପଡ଼ିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହୁଅନ୍ତେ କହିଲେ “ନା, ଫେରି ଚାଲିଯାଉ”
ଯାଅ । ପିଲର ଘୋଡ଼ାର ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ପଟିରେ ଗୁରୁକ ପିଟିବାରୁ ଘୋଡ଼ା ଗୁଲିବା ଅରମ୍ଭ
କଲେ । ମେରଥା ଘୋଡ଼ାରୁ ଖସି ପଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ପିଲର ଏବଂ ପାବଲେ ତାକୁ
ଅଟକାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ଖଟି ଘୋଡ଼ା ଲଗାଲଗି ହୋଇ ଚାଲିଲେ ।

ମେରଥା ଗୁଲିପଡ଼ି ଚିତ୍କାର କଲେ “ରବଚେଟ୍ଟା, ମୋତେ ରହୁବାକୁ ଦିଅ ।
ମୋତେ ରହୁବାକୁ ଦିଅ ।”

ରବଚେଟ୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପାଟିକରି କହିଲେ “ମୁଁ ତୋ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ରହୁଅଛି ।
ଦୁହେଁ ଏକାଠି ଅଛି । ଯାଅ । ଏହାପରେ ସେମାନେ ବାଙ୍କ ଗୁଲି ଦୃଷ୍ଟିର ଅନ୍ତରାଳ
ହୋଇଗଲେ । ରବଚେଟ୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଝାଲରେ ଗାଧୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତୁ । ଦୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କର
ଶୂନ୍ୟ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । ସେ ପଚାରିଲା “କଂରେକ, ମୁଁ
ତୁମକୁ ଗୁଲି କରିବି ବୋଲି ତୁମେ ଚାହୁଁ କି ? ଏହା କିଛି ନୁହେଁ ।”

ରବଚେଟ୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ତୁ ଯା । ମୁଁ ଏଠାରେ ବେଶ୍ ଅଛି ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କାନ୍ଦୁଥିଲା ବୋଲି ସେ ରବଚେଟ୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍‌ଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖି ପାରିଲା
ନାହିଁ । କହିଲା “ତେବେ, ନମସ୍କାର ଓ ବିଦାୟ କଂରେକ !”

ରବଚେଟ୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ କହିଲେ “ନମସ୍କାର ପୁରୁଣା ସାଙ୍ଗ । ମୋ ଲଣ୍ଡର ନିଆ
ମାନେରୁ ।” ସେ ଗଡ଼ାଣିର ତଳ ଦେଶକୁ ଅନାଇଥିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ତେବେ ତୁମର ଆଉ କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ ତ ? ଯାହା
ଯାହା ଲୋଡ଼ା ସବୁ ତୁମ ପାଖରେ ଅଛି ?”

“ଏହି ବନ୍ଧୁକ ପାଇଁ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ଗୁଲି ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଛି । ମୁଁ ଏତଦ
ରଖୁଛି, ତୁ ପାବଲେ ଓ ଅନ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକ ଗୁଲି ଯୋଗାଡ଼ କରି ପାରିବୁ ନାହିଁ”
ରବଚେଟ୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ପଚାରିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ କହିଲା “ତୁମେ ପଡ଼ିଗଲବେଳେ ଯେଉଁ ମାଟି କାଦୁଆ ଲାଗିଥିଲା ମୁଁ
ସେ ସବୁ ସଫା କରି ଦେଇଅଛି ।”

“ବୋଝଲଦା ଘୋଡ଼ା କୁଆଡ଼େ ଗଲା ?”

“ଚିପସି ତାକୁ ଧରିଅଛି ।” ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ିଲା ମାତ୍ର ଯିବାକୁ ଡାହାର ମନ ବଳୁ ନଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ଶୋଇଥିବା ଗଛଆଡ଼େ ସେ ବହୁତ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ିଲା ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ତାକୁ କହିଲେ “ସାଥ ଧାର, ଯୁଦ୍ଧରେ ଏମିତିକା ଘଟଣା ବହୁତ ଘଟେ ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଜବାବ ଦେଲା “ଯୁଦ୍ଧଟା ଅତି ଜଘନ୍ୟ ।”

“ସେକଥା ଠିକ୍ । ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯା ।”

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ନିଜର ଡାହାଣ ହାତ ମୁଠାକରି କହିଲା “ନମାସ୍କର ।”

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ପ୍ରତିନମସ୍କାର କରି ତାକୁ ଯିବାକୁ କହିଲେ ।

ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ଘୋଡ଼ା ଚାଲିଲା ଡାହାଣ ମୁଠା ତଳକୁ ଝୁଲିଲା ପୁଣି ଥରେ ଯୁଦ୍ଧର ନିନ୍ଦା କଲା ଏବଂ ସମତଳ ଭୂମିରେ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ଚାଲିଗଲା । ଅନ୍ୟାମାନେ ବହୁ ପୁରୁଷ ଦୃଷ୍ଟିର ଅନ୍ତରାଳକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ସେହି ସମତଳ ଭୂମି ଯେଉଁଠି ବଣ ସଙ୍ଗେ ମିଶିଛି ସେଆଡ଼େ ଚାହିଁ ହତ ହଲାଇ ବିଦାୟ ନେଲେ । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ମଧ୍ୟ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ସବୁଜ ଗଡ଼ାଣି ତଳପଟେ ରାସ୍ତା ଓ ପୋଲଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ । ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଯେପରି ରହିବେ ଈଶ୍ଵରୀ ଈଶ୍ଵରୀ ସେ ସେହିପରି ଅଛନ୍ତି । ପେଟେଇ ପେଟେଇ ଆଗେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ନିରାପଦ ନୁହେଁ । ଏମିତି ରହିଲେ ମୁଁ ଭଲ ଦେଖି ପାରବ । ସେ ନିଜକୁ ଶୂନ୍ୟ ରକ୍ତସ୍ନାନ ଓ ପରଶ୍ରାନ୍ତ ବୋଧ କଲେ । ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ପିତା ଛେପ ବାହାରିଲା । ଶେଷକୁ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରାଦିକ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ତାଙ୍କର ସବୁ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଆଉ କିଛି ଭାବିବାର କମ୍ପା କରିବାର ନାହିଁ ।

ସମସ୍ତେ ଚାଲିଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଏକାକିଆ ଗଛକୁ ଭାବିଲେ ସେହି ସବୁଜ ଗଡ଼ାଣିଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରି ଦେଖିଲେ ଯେ ଧୂସର ଅଶ୍ଵଟି ମରି ପଡ଼ିଛି । ଅଗଷ୍ଟିନ୍ ତାକୁ ଅସହାୟ ଦେଖି ସେଇଠାରେ ଚାଲି କରିଥିଲା । ତା ପରିେ ରାସ୍ତା ଆରପଟେ ଅରଣ୍ୟ ସମାକାର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଚାହିଁଲେ । ସେ ରାସ୍ତା ପୋଲ ଏବଂ ତହିଁ ଉପରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣାମାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ସେ ଟ୍ରକ୍ ସବୁ ତଳମୁଣ୍ଡ ରାସ୍ତାରେ ଠିଆ ହେବାର ଦେଖି ପାରିଲେ । ପାଉଁଶିଆ ଟ୍ରକ୍ଟା ଗଛ ଫାଙ୍କରେ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ ।

ଏହାପରେ ପାହାଡ଼ର ଯେଉଁଠାରୁ ରାସ୍ତା ବାହାରେ ସେଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଭାବିଲେ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆସି ପହଞ୍ଚିବେ ।

ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଲୋକ ପରି ପିଲରୁ ନିଶ୍ଚୟ ମେଣିଆର ନିଆ ମାନନେବ ଏତକ ଜଣା କଥା । ପାର୍ବଲେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଭଲ ପାଆ ପାଞ୍ଚୁଥିବ ନଚେତ୍ ସେପରି ଚେଷ୍ଟା କରି ନଥାନ୍ତା । ପାର୍ବଲେ ପାଇଁ ମୋର ଚିନ୍ତା କରିବାର କାରଣ ନାହିଁ । ମେଣିଆ ପାଇଁ ଭାବନା ନିରର୍ଥକ । ମୁଁ ତାକୁ ଯାହା କହିଥିଲୁ ତାହାହିଁ ସତ୍ୟ ହେଉ ବୋଲି କାମନା କରିବି । ଏହାହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପଦ୍ଧତି । ଏ କଥାରୁ ଆଉ କାମ ନାହିଁ । ଯାହା ଘଟିବାର ଘଟିଥିଲା । ତାହା ବଦଳାଇ ଦୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟାସ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସମୟ ଅତି ଅଳ୍ପ । ତାକୁ ତ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଜର ଶକ୍ତିମତେ କାମ କରିବା କଥା । ମୁଁ ନିଜ ପାଇଁ ଆଉ କିଛି କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ହୁଏ ତ ଅନ୍ୟ ପାଇଁ କିଛି କରିପାରେ । ଟିକି ଦିନରେ ଆମେ ଆମର ଭାଗ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଫଳ ପାଇଥାଉଁ । ମୁଁ ଯେଉଁଦିନ ଦ୍ଵିପ୍ରହରକୁ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲି ସେହି ସମୟଠାରୁ ଭାଗ୍ୟ ମୋ ପ୍ରତି ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ଆଜି ଦ୍ଵିପ୍ରହର ଟିକିବ ନାହିଁ । ଏଣୁ ମୋଟରେ ୩ ଦିନ ହେଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଛକୁ ଆଉଜି ରହି ଲାଭ କଅଣ ? କୌଣସିମତେ ଆଗକୁ ବଢ଼ି କିଛି ଦରକାରୀ କାମ କରିବା ଭଲ । ମୋ ଭାଗ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ଭଲ । ଲୋକେ ଏହା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଖୁସୀ ଦଶା ଭୋଗି ଥାଆନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଏପରି କରିବେ । ଏହା କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ ଜାଣିଲି ପରେ ଆଉ ଭୟର କାରଣ ରହେ ନାହିଁ । ସୁଖର କଥା ଯେ ସ୍ଵାମ୍ଭୁରୁଜାକ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଏହାଯୋଗୁଁ ଜଙ୍ଗ ଉଜାର ଯନ୍ତ୍ରଣା ମୁଁ ଅନୁଭବ କରୁନାହିଁ । ସେ ନିଜ ଗୋଡ଼ର ତଳ ଅଂଶକୁ ହାତ ଦେଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ତାହା ନିଷ୍ପନ୍ନ ମଲା ଅଟେ । ସତେ ସେପରି ତାଙ୍କ ଶରୀରର ଅଂଶ ନୁହେଁ ।

ସେ ପୁଣିଥରେ ପାହାଡ଼ର ନାହିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଭାବିଲେ ଏ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିଆକୁ ମୋର ମନ ବଳୁନାହିଁ । ଏଠାରେ ମୁଁ କିଛି ଭଲ କାମ କରିଥିଲୁ । ମୋ ବୁଦ୍ଧି ବବେକ ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ମୁଁ କାମ କରିଥିଲୁ ।

ମୁଁ ନିଜର ଆଦର୍ଶ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲୁ । ଏଠାରେ ଯଦି ଆମେ ଜଣିପାରୁ ତେବେ ସବୁ ଆମର ଜୟ ଲାଭ ନିଶ୍ଚୟନେହ । ଦୁନିଆ ଏକ ସୁନ୍ଦର ସ୍ଥାନ ଏବଂ ଏଥିନିମିତ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଯଥାର୍ଥ । ଏ ଦୁନିଆ ଗୁଡ଼ି ଯିବାକୁ ମୋ ମନ ବଳୁ ନାହିଁ । ଏତେ ଭାଗ୍ୟ ଓ ଏପରି ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ ଅତି ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ମିଳେ ।

ଅଜାଙ୍କ ପରି ମୋର ଜୀବନ ମହଙ୍ଗାୟ ହୋଇଅଛି ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କ ପରି ଦୀର୍ଘକାଳ ନୁହେଁ । ଗତ ୩୪ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଯାହା ମୁଁ କରୁଛି ସେଥିରେ ମୋ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ । ମୋର ଅନୁଯୋଗ କରିବାର କାରଣ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯାହା ଶିଖିଥିଲି ତାହା ଅନ୍ୟ ପାଇଁ ରଖିଯିବାକୁ ଚାହେଁ । ହେ ଭଗବାନ ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଶିଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲି । କାର୍-କୋଭ ସଙ୍ଗେ ଥରେ କଥା କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା । ମାଦ୍ରାସରେ । ଏହି ବର୍ତ୍ତମାନ ଗିରି ସମତଳ କ୍ଷେତ୍ର ଟପି ସେହି ସୁନ୍ଦର ମାଦ୍ରାସ ନଗର ଅବସ୍ଥିତ । ସେହି ପୀତାଭ ମାଲଭୂମି ଯୌଧମଣ୍ଡିତ ସେହି ମହାନଗରୀ ଅପରିସୀମ ଯୌନ୍ମର୍ଯ୍ୟ ଦେନ ବିରଜମାନ । କିଲ୍‌ହାନାରେ ତାଜା ରକ୍ତ ପିଉଥିବା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କ କଥା ପିଲରୁ କହୁଥିଲା । ତାହା ଯେପରି ସତ୍ୟ, ମୋ ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ପ୍ରକୃତ । ସମତଳ ଭୂମି ଯାହାର ଆୟତ୍ତରେ ରହୁ ନା କାହିଁକି ସବୁବେଳେ ରମଣୀୟ ।

ସେ ଝଗଡ଼ା କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ଅଛି । ବୁଲି ପଡ଼ିପାରେ । ମନେଅଛି ନା ? ହାତରେଖା ଦେଖି ପିଲରୁ ଯାହା କହୁଥିଲା ? ସେହି ଅଲଗା କଥା କଅଣ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବି ? ନା । ଯାହା ଦକ୍ଷିଣାଗାଣି ତତ୍ତ୍ୱତ୍ତ୍ୱେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ନାହିଁ । ଆଜି ସକାଳେ ପିଲାର ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିବା ପୂର୍ବରୁ ଖୁବ୍ ଭଲ କଥା କହୁଥିଲା । କାଳେ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପକାନ୍ତିବି ଏଥିପାଇଁ ତାହାର ଭୟ ଜାତ ହୋଇଥିଲା । ସେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ହାତ ରେଖାରୁ ଭାଗ୍ୟଫଳ ଜାଣିବା କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରେ ନାହିଁ । ସେମାନେ କିଛି ଦେଖିପାରନ୍ତି ବା ବୁଝିପାରନ୍ତି ଯେମିତି ଶିକାରୀ କୁକୁର ଅଦୃଶ୍ୟ ଜନ୍ତୁର ଘ୍ରାଣ ପାଇଥାଏ । ଆଜ୍ଞା ଅତିଶୟ ଜିନୁଭୂତ କଥାଟା କଅଣ ? ଅଶ୍ଳୀଳତା କଅଣ ? ପିଲରୁ ତ ମୋଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଲା ନାହିଁ କାରଣ ତାହା କରୁଥିଲେ ମେରଥା ଯାଇ ନଅନ୍ତା । ହଉ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ବୁଲିପଡ଼େ କିନ୍ତୁ ସେପରି ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ହେଲା ନାହିଁ ।

ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ଯେ ପାଇଜାମା ପକେଟରେ ସେହି ସାନ ବୋତଲଟି ଅଛି । ସେ ଭାବିଲେ ପହଲେ ସେହି ବରଟ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ପ୍ରତି ଗ୍ରେଟେ ମାରିବେ ତାମରେ ମଦ ପିଇବେ । ମାତ୍ର ହାତମାରି ଦେଖିଲେ ବୋତଲଟା ପକେଟରେ ନାହିଁ । ସେ ମଦ ଡୋକକ ଉପରେ ବହୁତ ଭରସା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସେତକ ନ ଖାଇବ ବୁ ନିଜକୁ ଅଧିକ ନିଃସନ୍ଧ୍ୟ ମନେକଲେ । ପାର୍ବଲେ କଅଣ ତାହା ନେଇଗଲା ? ନା, ଏପରି ଭାବିବା ମୂର୍ଖତା ହୁଏତ ପୋଲି ପାଖରେ ତାହା ଖସି ପଡ଼ିଥିବ । ଆଜ୍ଞା ଏତେ ମୋଡେ ଯିବାକୁ ହେବ । ସେ ଦୁଇ ହାତରେ ବା ଗୋଡ଼ ଧରି ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଟାଣିଲେ । ଗଛମୂଳେ ଶୋଇ ଶୋଇ ପାଦଆଡ଼କୁ ଟାଣିଲେ । ସେ ଗଛକୁ ଆଢ଼ି ଶୋଇଥିଲେ ।

ଏହାପରେ ଚିତ୍ର ହୋଇ ଶୋଇ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ପୁଣି ଟାଣିଲେ ଯେମିତି କି ଭଙ୍ଗା ହାତ ବାହାର ନପଡ଼ି ଚମ ଦେହରେ ଗେବ ନହୁଏ । ସେ ନିଜ ପିନ୍ଧା ଉପରେ ଭରା ଦେଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲିପଡ଼ିଲେ । ପାହାଡ଼ଆଡ଼କୁ ତାଙ୍କ ପିଠି ହୋଇଗଲା । ଭଙ୍ଗା ଗୋଡ଼କୁ ଦୁଇ ହାତରେ ଟେକିଧରି ସେ ଡାହାଣ ତଳପାଦୁରା ବାମ ପାଦର ଉପର ପାଖରେ ଖୁବ୍ ଗୁପ୍ତଦେଇ ଗଡ଼ିଗଲେ । ମୁହଁରୁ ଓ ଗୁଡ଼ରୁ ଗମାଗମ୍ ଝାଲ ବହୁଗଲା । ସେ କନ୍ଥାରେ ଭର ଦେଇ ବାମ ଗୋଡ଼କୁ ପଛପଟକୁ ପୁରା ଲମ୍ବାକବାକୁ ଦୁଇ ହାତରେ ଟାଣି ଡାହାଣ ପାଦରେ ଠେଲି ଦେଲେ । ଆଙ୍ଗୁଳି ଚାଲାଇ ବାମ ଜଙ୍ଘ ଠିକ୍ ଥିବାର ଜାଣିଲେ । ଭଙ୍ଗା ହାତ ତେଡ଼େଇ ହୋଇ ଚମ ଦେହରେ ନିଲଗି ପେଣି ଭିତରେ ରହିଥିଲା ।

ସେ ଭାବିଲେ ସେହି ପ୍ରକାଶ୍ଟ ଘୋଡ଼ାଟା ପଡ଼ି ଗଲାବେଳେ ତାହାର ଓଜନରେ ବଡ଼ ଶିରାଟା ପ୍ରକୃତରେ ଗୁଣ୍ଡା ହୋଇ ଯାଇଥିବୁ କିନ୍ତୁ ସେଥିଯୋଗୁଁ ଆଉ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉ ନାହିଁ । କେବଳ ହଲଚଲ ହେଲେ ଯାହା ହେଉଛି ମାତ୍ର । ସେତେବେଳେ ହୁଏତ ହାତଟା ଫୋଡ଼ି ପକାଉଥିବୁ । ଏହାହିଁ ଭାଗ୍ୟ । ଏଥିପାଇଁ ସେହି ବିରାଟ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଦରକାର ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ସେ ହାତ ବଢ଼ାଇ ସାନ ମେସିନ୍‌ଗର୍ନ୍ ଧରି ତହିଁର ଗୁଲି ରହିବା ସ୍ଥାନର ଡାକ୍ତାଣି ଫିଟାଇ ନିଜ ପକେଟରୁ ନୂଆ ଗୁଲି ଭରତି କଲେ । ଏହାପରେ ନଳୀ ଭିତରକୁ ଅନୁଲୁଚିଲେ । ଗୁଲି ଖଞ୍ଜି ଯାରି ସେ ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରି ପାହାଡ଼ର ଗଡ଼ାଣିକୁ ଚାହିଁଲେ । ଭାବିଲେ ହୁଏତ ଅଧଘଣ୍ଟା ଲାଗିବ । ଧୀରସ୍ଥିର ରହିବା ଦରକାର ।

ସେ ନିଦାଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । ପୋଲିଜଲ ଗୁମ୍ଫା ଶୀତଳ ସ୍ଥାନରୁ ଯେପରି ଦେଖିଥିଲେ ତାହା ମନେ ପକାଇଲେ । ହଉ ଏବେ ସେମାନେ ଆସନ୍ତୁ । ତାଙ୍କ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଆଉ କିଛି ଗୋଲିଆ ଘଣ୍ଟା ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା ମରଣକୁ କିଏ ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରେ ? ଯେଉଁମାନେ ଭିତର ବିଶ୍ୱାସୀ କିମ୍ବା ଯିଏ ଏହା ସିଧା ସଳଖ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ସେମାନେ ? ଭିତର ବିଶ୍ୱାସୀ ତାଙ୍କୁ ବହୁ ସାମ୍ନା ଦେଇଥାଏ ମାତ୍ର ଡରବାର କଥା ଅଛି ? କେବଳ ମନ୍ଦଟାକୁ ଏକ୍ସିବା ହିଁ ବଡ଼କଥା । ମୃତ୍ୟୁ ଯଦି ତତ୍କାଳୀନ ନହୋଇ ବେଶି ସମୟ ଦରକାର କରେ ସେତେବେଳେ ଅତି ଖରାପ ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏତେ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ଯେ ଲୋକ ସ୍ଥାନତା ବୋଧ କରିଥାଏ । ମୋର ସେ ଦଶା ଘଟିନାହିଁ ବୋଲି ମୁଁ ଭାବ୍ୟବାନ ।

ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଚାଲିଯିବା ଖୁବ୍ ଭଲ କଥା । କେହି ମୋ ପାଖରେ ନଥିବାରୁ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ । ମୁଁ ଏହାହିଁ ଲେଖିଥିଲି । ପ୍ରକୃତରେ ମୋ ବାସନା ଚରତାର୍ଥ ହୋଇଥିଲା । ଯଦି ସେମାନେ ସେହି ଘୋଡ଼ା ପାଖରେ ବଣ ପଟରେ ବସିଥିବା ହୋଇ ପଡ଼ିଆଆନ୍ତେ ତେବେ କିଭଳି ପରିସ୍ଥିତି ଉତ୍ପନ୍ନ ଥାଆନ୍ତା ? ଅଥବା ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକଠାରେ ରହି ମରଣକୁ ଆଶଙ୍କା କରୁଥିଲେ କଅଣ ହୁଅନ୍ତା ? ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଠାରେ କେହି ନାହାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯଦି ଆତ୍ମମଣ ସଫଳ ହୁଅନ୍ତା । ତୁମେ କଅଣ ଚାହୁଁଥିଲ ? ମୁଁ ସବୁ କିଛି ଚାହୁଁଥିଲି । ଯାହା ପାଇବ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିବ । ଏହି ଆତ୍ମମଣ ଯଦି ସଫଳ ନହେବ ତେବେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଆତ୍ମମଣ ନିଶ୍ଚୟ ହେବ । ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆସିବାଟା ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନଥିଲି । ଭଗବାନ ତାକୁ ଏଠାରୁ ପଠାଇ ଦେବା ମୋର ଯୋଜନା ।

ମୁଁ ଅଜାଙ୍କୁ ମେରଣ କଥା କହିବାକୁ ଚାହେଁ । ସେ ଯେ କେବେ ଏପରି ଭାବରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚଳିପ୍ରଚଳି ହୋଇ ଏଭଳି ଗୋଟିଏ କରମତ ଦେଖାଇ ପାର ନଥିଲେ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ । ତୁମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ? ଗୋଟାଏ ଭୁଡ଼ି ସେ ହୁଏତ ୫୦ଟା ପାଇଥିବେ । ନା ମିଛ କଥା । ୫୦ଟା ଦୂରର କଥା, ଏଭଳି ୫ଟା ସୁଦ୍ଧା ପାଇ ନଥିବେ । କେହି ଏଭଳି ଗୋଟାଏ ସୁଦ୍ଧା ପାଇ ନଥିବେ; ଅନ୍ୟଭଳି ପାଇଥିବା ହୁଏତ ସମ୍ଭବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଶତ୍ରୁ ଆସିବା ଭଲ । ମୋ ଗୋଡ଼ ଫୁଲ ଉଠିବାରୁ ଯୁଦ୍ଧଶା ଆରମ୍ଭ ହେଲାଣି । ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆସିଲେ ଭଲ ହେବ ।

ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ଖୁବ୍ ଭଲଭାବରେ ନିଜ କାମ ଭଲବେଳକୁ ଏହି ଆଘାତଟା ପାଇଲେ । ଭାଗ୍ୟକୁ ପୋଲି ତଳେ ଥିଲାବେଳେ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍ ଆତ୍ମମଣ ଘଟି ନଥିଲା । କୌଣସି କଥା ଭୁଲ କଲେ କିଛି ନା କିଛି ଘଟିବ । ଗୋଲ୍‌ଜି ସେହି ମୁକୁମ୍ ଦେଲି ଦିନଠାରୁ ଆମର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଏପରି ଘଟିବ ବୋଲି ମୁଁ ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲି । ସମ୍ଭବତ ପିଲର୍ ମଧ୍ୟ ମୋ ହାତରେଖାରୁ ଏହାହିଁ ଦେଖି ପାରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଆମ ପକ୍ଷରୁ ଭଲଭାବରେ ଉଦ୍‌ଯୋଗ ଆୟୋଜନ ନିଶ୍ଚୟ କରାଯିବ । ଆମର ସାନ ବେତାର ଗ୍ରାହକ ଯନ୍ତ୍ରରେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ହଁ ଆମର ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ବସ୍ତୁ ପାଖରେ ରଖିବା ଉଚିତ । ଗୋଟାଏ ଅଧିକା ଗୋଡ଼ ମଧ୍ୟ ମୋ ପାଖରେ ଥାଆନ୍ତା କି ?

ଏହିକଥା ଭାବି ସେ ସ୍ପେସିଆଲ୍ ହୋଇ ଦାନ୍ତ କାମୋଡ଼ି ରହିଲେ କାରଣ ବଡ଼ ଶିରୁଟା ଗୁଡ଼ା ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଜାତ ହେଲା । ଓଁ ସେମାନେ

ଆସନ୍ତୁ । ମୋ ବାପା ଯେଉଁ କାମ କରୁଥିଲେ ମୁଁ ସେ କାମ କରିବାକୁ ଚାଲି ନୁହେଁ । ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ସେ କାମ କରିପାରେ ମାତ୍ର ମୋର କରିବାର ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ବିରୋଧୀ । ନା, ସେକଥା ଭାବିବି ନାହିଁ । ବେଧୁଆଗୁଡ଼ାକ ଆତ୍ମନାଶକୁ ଚାହୁଁକି ?

ହାଲିତଲ ହେବାକୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଭାବିଲେ ଆଉ ସହ୍ୟ ପାରିବି ନାହିଁ । ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଅଭ୍ୟାସ ନଥିଲେ । ଭାବିଲେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରି ତହିଁର ଅବସାନ ଘଟାଇବେ । କେହି ଯେପରି ତାଙ୍କୁ ଶାରୀରିକ ବୋଲି ନଭାବନ୍ତି । ମୋ ଅଜା ନିଶ୍ଚୟ ଭାବିବେ ନାହିଁ । ବଦମାସଗୁଡ଼ାକ ରହିଲେ କୁଆଡ଼େ ?

ହଁ, ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୋତେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ହେବ । ଖାଇରହୁ ତ ମୁଁ କାହାର କାମରେ ଆସି ପାରିବି ନାହିଁ । ଯଦି ଶଯ୍ୟାମାନେ ମୋତେ ଧରିପକାନ୍ତି ତେବେ ନାନାଦି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଇ ନାନା ପ୍ରଶ୍ନ କରିବେ । ସେଟା ଅତି ଖରାପ କଥା ହେବ । ତାଙ୍କ ହାତରେ ନପଞ୍ଜରୀ ବହୁତ ଭଲ ହେବ । ସୁତରାଂ ବର୍ତ୍ତମାନ କାହିଁକି ବା ନିଜକୁ ଶେଷ ନକରିବି ? ଦୋଷ କଅଣ ? ମୁଁ ମଲ୍ଲପରେ ସେମାନେ ଆସନ୍ତୁ ।

ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସହଜ ନୁହେଁ । କାହାର ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ସହଜ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଏହିପରି କରିବାକୁ ହେବ । ନିଶ୍ଚୟ କରିବାକୁ ହେବ । ନୁହେଁ କି ? ନା, ନା । ମୋର ଆଉ କିଛି କରିବାର ବାକୀ ଅଛି । ଯେତକ ଅପେକ୍ଷା କରିବା କଥା ସେତିକି କରିବି । ହଉ ରୁହ । ସେମାନେ ଆସନ୍ତୁ ।

ସେମାନେ ସବୁ ଚାଲିଗଲେଣି । ସେମାନେ ବଣ ଭିତରେ ଚାଲିଗଲେ । ସେମାନେ ଜୋରଟା ପାରି ହୋଇଥିବେଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ୍ଟାବୁଦାଭର ଜଙ୍ଗଲ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବେ । ରାତିସାରା ସେମାନେ ଚାଲିବେ । କାଲି ଦିନରେ କାହିଁ ଲୁଚି ରହିବେ । ସେମାନେ ଭଲରେ ଥାଆନ୍ତୁ । ନା ମୁଁ ଆଉ ତାଙ୍କ କଥା ଭାବିବି ନାହିଁ ।

ମଞ୍ଜାନା କିମ୍ବା ମାହିଦ୍ କଥା ମୁଁ ଭାବି ପାରିବି ନାହିଁ । ଅଣ୍ଟା ପାଣି କଥା ଭାବିବି । ହଁ, ସେହିଭଳି ଅବସ୍ଥା ଘଟିବ । ମରଣଟା ଏମିତି ହୁମଶୀତଳ । ନା ମିଛ କଥା । ମରଣ ମହାଶୂନ୍ୟତା । ତେବେ କରି ପକାଇବି । ହଁ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବି । ନା ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ ।

ନା, ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରିବି ନାହିଁ । ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ମୁଁ ଠାକିବି ନାହିଁ । ୩ ଥର ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ମୋର ତେଣୁ ଚାଲିବା ପରି ହେଲେଣି । କିନ୍ତୁ ଆଉ

ତାହାର ଦାଉ ସମ୍ଭାଳି ପାରିବି ନାହିଁ । ସେହି ଚୁଲିପଡ଼ିବା ଯୋଗୁଁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା, ଫୁଲଟା ବଢ଼ିଯାଇଛି । ଏହା ମୋତେ ଦୁଃଖ କର ପକାଇଥିଲା । ଏତେବେଳେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ପଥ ।

:

ଯଦି ଆଉଟିକେ ଅଳ୍ପ ଧରି ରହିପାରେ । ଶହ ପୁସ୍ତକର ଜଣେ ହେଲେ କାହାକୁ ବିନଷ୍ଟ କରିବ । ଜଣେ ଉଚ୍ଚପଦର ନିର୍ଦ୍ଦିନ କିମ୍ବା ସେହିପରି । ଜଣକୁ ମାଇଲେ ବଡ଼ କାମ ହେବ ।

ସେ ଅତି ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହୃଦ ଚୁପଚାପ ପଡ଼ି ରହିଲେ । ସେ ଚାହିଁଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଖୁଦ୍ର କ୍ରମେ ଲେପ ପାଉଥିଲା । ପାହାଡ଼ରୁ ବରଷା ତରଳି ଯେପରି ତଳକୁ ଖସିଯାଏ ସେହିପରି ତାଙ୍କର ସଞ୍ଜ୍ଞା ଅପସରି ଗଲପରି ହେଉଥାଏ । ତଥାପି ଶହମାନେ ଆସିବାଯାଏ ତାଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ଖୁବ୍ ଭଲ । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ସେ ଦେଖିଲେ ଅଣ୍ଟାରେକ୍ସନ ନେ ବଣ ଭିତରୁ ବାହାର ଆସୁଅଛନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କୁ ଗଡ଼ାଣି ଉଠିବାର ଦେଖିଲେ । ଜଣେ ସୈନ୍ୟ ତାଙ୍କ ମଲ୍ଲ ଘୋଡ଼ା ପାଖକୁ ଆସି କାମ୍ରାନକୁ ଘୁରିକଲରୁ ସେ ତା ପାଖକୁ ଗଲେ । ଜର୍ଡାନ ଦେଖିଲେ ଦୁହେଁ ଘୋଡ଼ାଟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରଲେ । ଏହି ଘୋଡ଼ା ଓ ତହିଁର ଆରୋହୀକୁ ଗଡ଼କାଲି ସକାଳୁ ସେମାନେ ଖୋଜୁଥିଲେ ।

ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ଗଡ଼ାଣିରେ ଅତି ନିକଟରେ ଦେଖିଲେ । ତଳକୁ ରାସ୍ତା ଓ ପୋଲ ମଧ୍ୟ ସେ ଦେଖିଲେ ଏବଂ ରାସ୍ତାରେ ବହୁତ ଟ୍ରକ୍‌ଗାଡ଼ିର ଧାଡ଼ି ଲମ୍ବାଇ ରହିଥାଏ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲ କରି ଦେଖିନେଲେ । ଏହାପରେ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁ ଖଣ୍ଡେ ବଡ଼ ଧଳା ମେଘ ଦେଖିଲେ । ସେ ହାତ ପାଞ୍ଜୁଳିରେ ଦେବଦାରୁ ଗଜା ଗଛ ଆଉଁସିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଗଛକୁ ଆଉଜି ଥିଲେ ତାହାର ଛେଲିରେ ହାତ ଘସିଲେ ।

ଏହାପରେ ଦୁଇ କହ୍ନୁଣିରେ ଭାବ ଦେଇ ମୁଣ୍ଡଟେକି ସ୍ଥାନ ମେସିନ୍‌ଗାର୍‌ର ନଲ ଗଛରେ ଡିଆଁ ଦେଲେ ।

ଅଫିସର ଜଣକ ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ଖୁବ୍ ବାରି ଯେତେବେଳେ ଝପଟି ଆସିଲା ସେ ରବର୍ଟ ଜର୍ଡାନ ରହିଥିବା ସ୍ଥାନର ୨୦ ଗଜ ଦୂର ଦେଇ ଯିବା କଥା । ଏତିକି ଦୂରରୁ

ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅବ୍ୟର୍ଥ ହେବ । ଅଫିସର ଜଣକ ହେଉଛନ୍ତି ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ । ଆନ୍ତମଣର ପ୍ରଥମ ଖବର ପାଇ ସେ ଲଗାତରୁ ଆସିଥିଲେ । ସେମାନେ ଅତି ଦୁସାଧାରଣରେ ଘୋଡ଼ାଚଢ଼ି ଆସିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପୋଲ ଧ୍ବଂସ ହେବାରୁ ଫେରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ି ସେଠାରେ ଖାତ ପାର ହୋଇ ବଣ ଭିତରେ ଆସୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଘୋଡ଼ାଗୁଡ଼ା ମଧ୍ୟ ଓଢ଼ା ଓ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବେରେଣ୍ଡୋ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କ ଟାପୁ ଦେଖି ଦେଖି ଆସୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବଦନ ଗନ୍ତୀର ଏବଂ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ତାଙ୍କର ସାନ ମେସିନଗନ୍ କାଖତଳ ଦେଇ ପିଠିରେ ଝୁଲୁଥାଏ । ରବର୍ଟ ଜର୍ଜାନ୍ ଗଛ ଉହାଡ଼ରେ ଅତି ସାବଧାନରେ ଦୃଢ଼ମୁଷ୍ଟିରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ । ଅଫିସର ଜଣକ ଝର ପଡ଼ିଥିବା ଶେଷ ଗଛଟା ପାଖକୁ ଆସିବାଯାଏ ସେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଗୁଳି ବଣର ଗଜାଗଛ ଦେହରେ ଧୁଡ଼ୁ ଧୁଡ଼ୁ କରୁଥିଲା ।

ସମାପ୍ତ